ဗြဟ္မာလသုတ်နိဿယ

(အဋ္ဌကနိပါတ်)

ဧဝံ မေ သုတံ။ ။ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ မေ–တပည့်တော်သည်၊ (ဗြဟ္မာလ်–ဗြဟ္မာလသုတ်ကို၊) ဧဝံ–ဤတစ်မျိုးထည်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သုတံ–နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ [ဧဝံသဒ္ဒါ၏ အာကာရအနက် ပေးပုံ။]

တစ်နည်း။ ။ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ မေ–တပည့်တော်သည်၊ (ဗြဟ္မာလ်–ဗြဟ္မာလသုတ်ကို၊) ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝါ–ဤလျှောက်အပ်လတ္တံ့သည့်အတိုင်း၊ သုတံ–နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ [ဧဝံသဒ္ဒါ၏ နိဒဿန အနက်ပေးပုံ။]

တစ်နည်း။ ။ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ မေ–တပည့်တော်သည်၊ (ဗြဟ္မာလ်–ဗြဟ္မာလသုတ်ကို၊) ဧဝံ–ဤတစ်မျိုးထည်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ၊ (တစ်နည်း) ဧဝံ–ဤသို့သာ၊ ဝါ–ဤလျှောက်အပ်လတ္တံ့သည့် အတိုင်းသာ၊ သုတံ–နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊ [ဧဝံသဒ္ဒါ၏ အဝဓာရဏ အနက်ပေးပုံ။] (ကိုး–အဘယ်သို့ နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်သနည်း။) [ဤအမေးကို သုတ်အဆုံးကျမှ ဖြေလိမ့်မည်။]

အမှာ။ ။ ဤပြခဲ့သော နည်းသည် မေ၏ ကတ္တားအနက်, သုတံ၌ တပစ္စည်း ၏ ကံအနက်ကို ယူသောနည်းတည်း၊ မေ၏ သမ္မန်အနက်, သုတံ၌ တပစ္စည်း၏ ဘောအနက်ကို ပြသော နည်းတစ်မျိုးကို ပြဦးအုံ၊ ထိုသို့ပြရာ၌ "ဘာဝသာဓန, နောက်ပုဒ်ပြ, ကမ္မတ္ထဆဋ္ဌီ"နှင့် အညီ "ဗြဟ္မာလသ" ဟု ဆဋ္ဌီယန္တ သုံးစွဲပါသည်၊ "ဗြဟ္မာလ" ဟု ဒုတိယန္တလည်း သုံးစွဲနိုင်ပါ၏၊ ထို့ပြင်–ဆောင်ခြင်းကြိယာက သံဂါယနာတင်ချိန်အထိ ရှိနေသောကြောင့် "ဟောတိ" ဟု ပစ္စုပ္ပန်ကြိယာကိုလည်း ထည့်ပါသည်။

တစ်နည်း။ ။ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ မေ–တပည့်တော်၏၊ (ဗြဟ္မာလသ–ဗြဟ္မာလသုတ်ကို၊)ဧဝံ–ဤတစ်မျိုးထည်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝါ–ဤလျှောက်အပ်လတ္တံ့သည့် အတိုင်း၊ (တစ်နည်း) ဧဝံ–ဤတစ်မျိုး ထည်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ၊ ဝါ–ဤသို့သာ၊ ဝါ–ဤလျှောက်အပ်လတ္တံ့ သည့်အတိုင်းသာ၊ သုတံ–နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားရခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏။ [အာကာရ, နိဒဿန, အဝဓာရဏ, ၃ မျိုးလုံးပေါင်း၍ အနက်ပေးထားသည်။] (ကိုး–အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)။ [ဤအမေးကိုလည်း သုတ်အဆုံးကျမှ ဖြေလိမ့်မည်။]

ဧကံ–တစ်ပါးသော၊ သမယံ–အခါ၌၊ ဝါ–အခါပတ်လုံး၊ ဘဂဝါ–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရာဇဂဟံ–ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏၊ အန္တရာစ–အကြား၌လည်းကောင်း၊ နာဠန္ဒံ–နာဠန္ဒာမြို့၏၊ အန္တရာစ–၌လည်းကောင်း၊ မဟတာ–အပွါစ္ဆတာ အစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်မြတ်သော၊ ဝါ–အရေအတွက်အားဖြင့် များသော၊ ဘိက္ခုသံဃေန–ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ ပဋ္ဌမတ္ထေဟိ–သန်ဘဝါးလီ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု သတေဟိ–ရဟန်းအရာတို့နှင့်၊ (တစ်နည်း) ပဋ္ဌမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ–ရဟန်းဝါးရာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–အတူ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော–အဓွန့်ရှည်သော ခရီးကို ကြွတော်မူသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ ဝါ–ဖြစ်ပြီ။

သုပ္ပိယော–သုပ္ပိယမည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ–ပရိဗ္ဗိုဇ်သည်လည်း၊ ရာဇဂဟံ–ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏၊ အန္တရာစ–အကြား၌လည်းကောင်း၊ နာဠန္ဒံ–နာဠန္ဒာမြို့၏၊ အန္တရာ စ–အကြား၌လည်းကောင်း၊ အန္တေဝါသိနာ–အနီးနေ တပည့်ဖြစ်သော၊ ဗြဟ္မဒတ္တေန–ဗြဟ္မဒတ္တမည်သော၊ မာဏဝေန–လုလင်နှင့်၊ သဒ္ဓိ–အတူ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော–အဓွန့်ရှည်သော ခရီးကိုသွားသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ ဝါ–ဖြစ်ပြီ၊ တတြ–ထိုအဓွန့်ရှည်သော ခရီး၌၊ (တစ်နည်း) တတြ–ထိုဆရာတပည့် ၂ ယောက်တို့တွင်၊ (တစ်နည်း) တတြ–ထိုအဓွန့်ရှည်သော ခရီးကို သွားရာအခါ၌၊ [တတိယ

ဧကံ သမယံ။ ။(တစ်နည်း)"ယေဝါ ဣမေ ဂဇ္ဇောဂ္ဂန္ဓိကသမယော ၊ပေ၊ အတိဝိယ ပကာသာ အနေကကာလပဗ္ဗဘေဒါ ဧဝ သမယာ၊ တေသု သမယေသု ဒေသနာသမယ သင်္ခါတံ ဧကံ သမယန္တိ အာဟ"ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ "ဧကံ–မြတ်စွာဘုရား ဆိုင်ရာ များစွာသောအခါတို့တွင် တစ်ပါးသော၊ သမယံ–တရားဟောတော်မူရာ အခါ၌၊ ဝါ–တရားဟောတော်မူရာ အခါပတ်လုံး"ဟု တစ်နည်း ပေးနိုင်၏။

တစ်နည်း။ ။"ယောစာယံ ဥဏ္ဏကရုဏာကိစ္စသမယေသု ကရုဏာကိစ္စသမယော ၊ပေ၊ ဒေသနာသမယော၊ တေသုပိ သမယေသု အညတရံ သမယံ သန္ဓာယ ဧကံ သမယန္တိ အာဟ" ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ..."ဧကံ–ဉာဏ်၏ကိစ္စကို ပြုတော်မူရာအခါ ကရုဏာ၏ကိစ္စကို ပြုတော်မူရာအခါတို့တွင် တစ်ပါးသော၊ သမယံ–ကရုဏာ၏ ကိစ္စကို ပြုတော်မူရာအခါ၌၊ ဝါ–ပတ်လုံး၊ (တစ်နည်း) ဧကံ–ကိုယ်တော်၏စီးပွားကို ပြုကျင့်တော်မူရာအခါ သူတစ်ပါး၏ စီးပွားကို ပြုကျင့်တော်မူရာ အခါတို့တွင် တစ်ပါးသော၊ သမယံ–သူတစ်ပါး၏ စီးပွားကို ပြုကျင့်တော်မူရာ အခါ၌၊ ဝါ–ပတ်လုံး၊ (တစ်နည်း) ဧကံ–စုဝေးမိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စနှစ်ဝတို့တွင် တစ်ပါးသော၊ သမယံ–တရားစကားကို ပြုတော်မူရာ အခါ၌၊ ဝါ–ပတ်လုံး၊ (တစ်နည်း) ဧကံ–တရားဟောတော်မူရာ အခါ, ကျင့်တော်မူရာ အခါတို့တွင် တစ်ပါးသော၊ သမယံ–တရားဟောတော်မူရာ အခါ၌၊ ဝါ–ပတ်လုံး၊ [ဤသို့လည်း အနက်ပေးပါ။]

အန္တရာစ ရာဇဂဟံ ၊ပေ၊ ဟောတိ။ ။အဋ္ဌကထာအဖွင့်၌လည်းကောင်း, သမ္ဘါဂျမ်း "ကွစိ ဒုတိယာဆဋ္ဌီနမတ္ထေ" ဟူသော ကာရကသုတ်အဖွင့်၌လည်းကောင်း ကြည့်ပါ၊ ဟောတိ၏ အတိတ်အနက်ကိုလည်း အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ထားပါသည်။

နည်းသည်ဋ္ဌိကာနည်းတည်း၊ သုဒ် အနက်မရှိ၊] သုပ္ပိယော-သုပ္ပိယမည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော- ပရိဗ္ဗိုဇ်သည်၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ အဝဏ္ဏ-ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဝါ-ချီးမွမ်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို၊ ဝါ-ကဲ့ရဲ့ကြောင်း စကားကို၊ ဘာသတိ-ပြော၏၊ ဝါ-ပြောပြီ၊ ဓမ္မဿ-တရားတော်၏၊ အဝဏ္ဏ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသတိ-၏၊ ဝါ-ပြီ၊ သံဃဿ-အရိယာသံဃာတော်၏၊ အဝဏ္ဏ- ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသတိ-၏၊ ဝါ-ပြီ၊ သုပ္ပိယဿ-သုပ္ပိယမည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကဿ-ပရိဗ္ဗိုဇ်၏၊ အန္တေဝါသီ-အနီးနေ တပည့်ဖြစ်သော၊ ဗြဟ္မဒတ္တော-ဗြဟ္မဒတ္တ မည်သော၊ မာဏဝေါပန-လုလင်သည်ကား၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဿ-၏၊ ဝဏ္ဏ-ဂုဏ်ကို၊ ဝါ-ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ဝါ-ချီးမွမ်းကြောင်း စကားကို၊ ဘာသတိ-၏၊ ဝါ-ပြီ၊ ဓမ္မဿ-၏၊ ဝဏ္ဏ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသတိ-၏၊ ဝါ-ပြီ၊ သံဃဿ-၏၊ ဝဏ္ဏ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသတိ-၏၊ ဝါ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဥဘော-၂ ယောက်ကုန်သော၊ တေ အာစရိယန္တေဝါသီ-ထိုဆရာတပည့်တို့သည်၊ အညမညဿ-အချင်းချင်း၏၊ ဝါ-တစ်ယောက်တစ်ယောက်၏၊ ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါ-ဖြောင့်ဖြောင့်သာလျှင် အထူးထူးအပြားပြား ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြောင်း စကား ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍)၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားသို့လည်း ကောင်း၊ ဘိက္ခု သံဃဉ္စ-ရဟန်းအပေါင်းသို့လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ ဝါ-နောက်က နောက်က၊ အနုဗန္ဓာ-အစဉ်မပြတ်, ဖွဲ့စပ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ-လိုက်ကြကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

၂။ အထခေါ-ခရီးရှည် ကြွတော်မူရာ, ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အမ္ဗလဋ္ဌိကာယ-အမ္ဗလဋ္ဌိကာဥယျာဉ်၌၊ ရာဇာဂါရကေ-မင်းကွန်းစံနန်းတော်၌၊ ဘိက္ခုသံ့ယေန-ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဧကရတ္တိဝါသံ-တစ်ညဉ့်မျှ တည်းခိုနေထိုင်ခြင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆိ-ကပ်ရောက်တော်မူပြီ၊ သုပ္ပိယော-မည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ-သည်လည်း၊ အမ္ဗလဋ္ဌိကာယံ-၌၊ ရာဇာဂါရကေ-၌၊ အန္တေဝါသိနာ-သော၊ ဗြဟ္မဒတ္တေန-မည်သော၊ မာဏဝေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တူ၊ ဧကရတ္တိဝါသံ-သို့၊ ဥပဂစ္ဆိ-ကပ်ရောက်ပြီ၊ တတြာပိ-ထို အမ္ဗလဋ္ဌိကာဥယျာဉ်၌လည်း၊ သုပ္ပိယော-မည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ-သည်၊ အနေကပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ပေ၊ ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါ-ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တိ-နေကြကုန်၏။

ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော။ ။"ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်မှ နောက်မှ"ဟု အပါဒါန် အနက်ပေးရိုး ရှိ၏၊ "အပါဒါန်"ဟူသည် ခွဲခွါခြင်း သဘောရှိ၏၊ ဤ၌ကား ခွဲခွါခြင်း သဘော မရှိသောကြောင့် အပါဒါန်အနက် မပေးဘဲ "နောက်၌ နောက်၌၊ ဝါ-နောက်က နောက်က"ဟု ပေးပါသည်၊ တောပစ္စည်းကို အဓိကရဏ အနက်ဟောဟု မှတ်ပါ။

၃။ အထခေါ-အမ္မလဋ္ဌိကာ ဥယာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ရတ္တိယာ-ညဉ့်၏၊ ပစ္ဆိုသသမယ်-မိုးသောက်အခါ၌၊ (အမိုက်ကိုဖျောက်, အလင်းရောက်သည့်, မိုးသောက်အခါ၌၊) ပစ္ဆုဋ္ဌိတာနံ-တဖန်ထကြကုန်သော၊ (ဘိက္ခူနံ၌ စပ်၊) ဝါ-တဖန်ထကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ (သန္ဓိသိန္ဓာနံ, သန္ဓိပတိတာနံ တို့၌ စပ်၊) မဏ္ဍလမာဠေ-ထိုင်နေရာ ဧရပ်၌၊ သန္ဓိသိန္ဓာနံ-ကောင်းစွာထိုင်နေကြကုန်သော၊ သန္ဓိပတိတာနံ-အတူတကွ ကြွရောက်ကြကုန်သော၊ ဝါ-စုဝေးကြကုန်သော၊ (စည်း ဝေးကြကုန်သော)၊ သမ္မဟုလာနံ-များစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-ရဟန်းတို့၏၊ အယံ သံဓိယဓမ္မော-ဤကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားသဘောသည်၊ ဝါ-ရဟန်းကောင်းမှန်သမျှ, စုမိကြလျှင်, ပြုရတံထွာ, ဓမ္မတာဖြစ်သော ဤစကားသည်၊ ဥဒပါဒိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။)

အာဝုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ အစ္ဆရိယံ-အံ့ဩဖွယ် ကောင်းပါပေစွ၊... အဝုသော-တို့၊ အဗ္ဘုတံ-မဖြစ်စဖူး, ထူးဆန်းပါပေစွ၊ (ယောသော ဘဂဝါ-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမတ္တိ'သပါရမိယော-အတိအကျ သုံးဆယ်, များကျယ်အညီ, ပါရမီတော်တို့ကို၊ ပူရေတွာ-မဆုစ်မနစ်, ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ပြီး၍၊ သဗ္ဗကိလေသေ-အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို၊ ဘဋ္ဌိတွာ-ဖျက်ဆီးတော်မူပြီး၍၊ အနုတ္တရံ-အတူမရှိ မြတ်သော၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိ-မဖောက်မပြန်, အမှန်ကိုယ်တိုင်, သိစွမ်းနိုင်လတ်, အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိ-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ၊ ဝါ-ရတော်မူပြီ၊) ဧနတာ-သတ္တဝါတို့၏

မဏ္ဍလမာဠေ။ ။ကျေ၀ ပန နိသီဒနသာလာ "မဏ္ဍလမာဠောတိ" ဝေဒိတဗ္ဗော။

သံဓိယဓမ္မော။ ။"သန္ဓိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒွယံ ကရဏီယံ ဓမ္မီဝါ ကထာ, အရိယောဝါ တုဏှီဘာဝေါ"ဟူသော နဝင်္ဂုတ္တရ သမ္မောဓိဝတ် နန္ဒကသုတ် ပါဠိတော်နှင့်အညီ ရဟန်းကောင်း တို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စ နစ်ဝတို့တွင် "ဓမ္မီကထာ"ကို ရည်ရွယ်၍ "သံဓိယဓမ္မ"ဟု ဓမ္မသဒ္ဒါထည့်ဟန် တူသည်။ [ဓမ္မသဒ္ဒါသည် သဘာ၀အနက်ကို ဟောဏ၊ "သဘာ၀"ဟု သည်လည်း ထုံးစံဓမ္မတာပင် တည်း၊ ကထာဓမ္မောတိ ကထာသဘာ၀ေါ-ဋီကာ။]

အစ္ဆရိယံ။ ။အန္ဓသ ပဗ္ဗတာရောဟဏဝိယ နိစ္စံ နု ဟောတီတိ အစ္ဆရိယံ၊ ဤအဋ္ဌကထာဖွင့် အလို "အစ္ဆရိယံ-သူကန်းတောင်ထက်, ရဲခါတက်သို့, ဆက်ဆက်မပြတ်, မဖြစ်တတ်လေစွ"ဟု ပေးပါ၊ (တစ်နည်း) အာ ဣတိ စရိယတော အဘိနိယတောတိ အစ္ဆရိယံ၊ ဤထောမနိဓိအလို "အစ္ဆရိယံ-အားဟု ပြုကျင့်ထိုက်ပါပေစွ" ဟု ပေးပါ၊ (တစ်နည်း) အစ္ဆရာယောဂ္ဂန္တိ အစ္ဆရိယံ၊ ဤအဋ္ဌကထာဖွင့် အလို "အစ္ဆရိယံ-လက်ဖျောက်ခတ်တီး, အံ့ချီးထိုက်ပါပေစွ" ဟု ပေးပါ။ [ကတ္တား, ကံထည့်ပေးလိုလျှင် "ဘဂဝတော-၏၊ နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏ်-နာနာဓိမုတ္တိကတာ ဉာဏ်တော်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အစ္ဆရိယံ, အဗ္ဘုတံ" ဟု ပေးပါ။]

အာသယာနုသယကို သိတော်မူထသော၊ ပဿတာ-လက်တွင်တင်ထား, သျှစ်သျှားသီးကဲ့သို့, အလုံးစုံသော ဥယျာဉ်ရားကို မြင်တော်မူထသော၊ အရဟတာ-ကိလေသမာရ်, သူပုန်ရန်ကို, တွန်းလှန် ဖျက်ဆီးတော်မူပြီးထသော၊ ဝါ-ပစ္စည်း ၄ ပါးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုद्ध-မဖောက်မပြန်, အမှန်ကိုယ်တိုင်, အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိစွမ်းတော်မူနိုင်ထသော၊ တေန ဘဂဝတာ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ သတ္တာနံ-သတ္တဝါတို့၏၊ ဣဒံ (အယံ) နာနာခိ မုတ္တိကတာ-ဤအမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ, အာရုံထဲ၌, စွဲမြဲစွာ သက်ဝင်ခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ယာဝစ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ဝါ-အတိုင်းအရှည် မရှိအောင်သာလျှင်၊ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ-ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပါပေပြီ၊ ဟိ-မှန်၊

စာနတာ, ပဿတာ။ ။(တစ်နည်း) ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒီဟိ ဇာနတာ၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပဿတာ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း "ဇာနတာ-ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိဉာဏ်, အာသဝက္ခယဉာဏ်တို့ဖြင့် သိတော်မူထသော၊ ပဿတာ-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် မြင်တော်မူထသော" ဟု ပေးပါ၊ (တစ်နည်း) တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ, ဆဟိ ဝါ ပန အဘိညာဟိ ဇာနတာ၊ သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဃာတေန သမန္တစက္ခုနာ ပဿတာ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း "ဇာနတာ-သုံးပါးသော ဝိဇ္ဇာတို့ဖြင့် သိတော်မူထသော၊ ဝါ-ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်တို့ဖြင့် သိတော်မူထသော၊ ပဿတာ-အလုံးစုံသောအာရုံတို့၌ အပိတ်အပင် မရှိသော သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူထသော" ဟု ပေးပါ။

တစ်နည်း။ ။သဗ္ဗဓမ္မဇာနနသမတ္ထာယ ဝါ ပညာယ ဇာနတာ၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ စက္ခုဝိသယာတီတာနံ တိရောကုဋ္ဋာဒိဂတာနံပိ ရူပါနိ အတိဝိသုद्धेန မံသစက္ခုနာ ပဿတာ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း "ဇာနတာ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိစွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ပညာဖြင့် သိတော်မူထသော၊ ပဿတာ-အလွန်စင်ကြယ်သော မံသစက္ခုဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် တစ်ယူဇနာရှိသော အာရုံကို မြင်တော်မူထသော" ဟု ပေးပါ၊ (တစ်နည်း) အတ္တဟိတသာဓိကာယ ဝါ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာယ ပဋိဝေဓပညာယ ဇာနတာ၊ ပရဟိတသာဓိကာယ ကရုဏာပဒဋ္ဌာနာယ ဒေသနာပညာယ ပဿတာ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း "ဇာနတာ-ကိုယ်တော်၏ စီးပွားကို ပြီးစေတတ်သော သမာဓိပဒဋ္ဌာန်ရှိသော ပဋိဝေဓပညာဖြင့် သိတော်မူထသော၊ ပဿတာ-သူတစ်ပါးတို့၏ စီးပွားကိုပြီးစေတတ်သော ကရုဏာပဒဋ္ဌာန်ရှိသော ဒေသနာပညာဖြင့် မြင်တော်မူထသော" ဟု ပေးပါ၊ (တစ်နည်း) အန္တရာယိကဓမ္မေ ဝါ ဇာနတာ၊ နိယျာနိကဓမ္မေ ဝါ ပဿတာ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း "ဇာနတာ-အန္တရာယိကဓမ္မတို့ကို သိတော်မူထသော၊ ပဿတာ-နိယျာနိကဓမ္မတို့ကို မြင်တော်မူထသော" ဟု ပေးပါ၊ အရိန် ဟတတ္တာ, ပစ္စယာဒီနဉ္စ အရဟတ္တာ အရဟတာ၊ သမ္မာ သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုद्धတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုद्धेန၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း နိဿယပေးသည်။

ယာဝဇ္ဇီဝံ။ ။ယာဝ+စ+ဣဒံ၊ တေန သုပ္ပဋိဝိद्धတာယ အပ္ပမေယျတံ ဒဿေတိ၊-အဋ္ဌကထာ၊ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ဣဒံကို အယံဟု ပြင်လျက် အနက်ပေးရသည်၊ ဣဒံ နိပါတ်၊ တစ်နည်း-ဣဒံသည် ဣတ္ထိလိင်မှ နပုံလိင်ပြန်သော လိင်ဝိပလ္လာသ၊ "အပ္ပမေယျတံ" ကို ထောက်၍ "ယာဝစ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ဝါ-အတိုင်းအရှည် မရှိအောင်သာလျှင်" ဟု

သုပ္ပိယော–မည်သော၊ အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော–ဤပရိဗ္ဗာဇ်သည်၊ အနေက ပရိယာ ယေန–ဖြင့်၊ ဝါ–ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓသာ–၏၊ ပေ ၊ အနုဗန္ဓာ–ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (ဥဒပါဒိ–ဖြစ်ပြီ။)

၄။ အထခေါ–ပြောဆိုကြရာ, ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ–ထိုရဟန်းတို့၏၊ ဣဒံ သံဓိယမေ့–ကို၊ ဝါ–ကို၊ ဝိဒိတွာ–သိတော်မူ၍၊ ယေန–အကြင် အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ မဏ္ဍလမာဠော–ထိုင်နေရာဧရပ်သို့၊ (ဥပသက်မိတဗ္ဗော–ကြွတော်မူထိုက်၏၊) တေန–ထိုအရပ်အဖို့ဖြင့်၊ (မဏ္ဍလမာလံ–သို့၊) ဥပသက်မိ–ကြွတော်မူ၏၊ ဝါ–ကြွတော်မူပြီ၊ (တစ်နည်း) ယေန–အကြင်အရပ်၌၊ မဏ္ဍလ မာဠော–သည်၊ (အတ္ထိ–ရှိ၏၊) တေန–ထိုထိုင်နေရာ ဧရပ်, ရှိရာအရပ်၌၊ ဥပ သက်မိ–ရောက်တော်မူပြီ၊ (တစ်နည်း) တေန–ထိုထိုင်နေရာ ဧရပ်, ရှိရာအရပ်သို့၊ ဥပသက်မိ–ကြွတော်မူ၏၊ ဝါ–ကြွတော်မူပြီ။

ပေးရသည်၊ ဋီကာ၌ "တသ(ထိုပါဠိ၏) ယတ္ထက် သုဗ္ဗ ပဋိဝိဒိတာ၊ တံ ဇတ္ထကန္တိ (ထိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟူ၍) နှ သက္ကာ အမေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ အက္ခာတုံ ဝါတိ အတ္ထော"ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်၊ "ဘုရားရှင် သိတော်မူသလောက် တပည့်တော်တို့က ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်ပါ၊ (တစ်နည်း) မပြောပြနိုင်ပါ"ဟူလို။

ဋီကာသစ်။ ။ယာဝဠိဒံကို "ယာဝစ ယတ္ထက် ဣဒံ အယံ နာနာဓိမုတ္တိကတာ သုပ္ပဋိ ဝိဒိတာ၊ တံ ဇတ္ထကမေဝါတိ နှ သက္ကာ အမေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ အက္ခာတုံစာတိ သပါဋ ဌေသတ္ထော"ဟု ဖွင့်၏၊ နိဿယ အနက်ပေးရာ၌ ဤအတိုင်း ပါဌသေသထည့်၍ ပေးရ မည်ဟု ဆိုလို၏၊ သို့သော် ထိုမျှလောက်ထည့်၍ အနက်ပေးဖို့ရန် မဏ္ဍလမာဠ၌ စကား ပြောကြသော ရဟန်းတို့မှာ ရည်ရွယ်ချက် ရှိမည် မထင်ပါ။

အနက်။ ။ဤဋီကာသစ်အလိုအတိုင်း အနက်ပေးလိုလျှင်ကား တေန ဘဂဝတာ–သည်၊ သတ္တာနံ–တို့၏၊ ဣဒံ (အယံ) နာနာဓိမုတ္တိကတာ–ကို၊ "ယာဝစ–အကြင်မျှအတိုင်း အရှည်ရှိသည်တိုင်အောင်၊ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ–ပြီ၊ တံ–ထို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို၊ ဇတ္ထကမေဝါ တိ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟူ၍၊ အမေဟိ–တပည့်တော်တို့သည်၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ–ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အက္ခာတုံစ–ပြောပြခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ နသက္ကာ–မတတ် ကောင်းပါ"ဟု ပေးပါ။

ယေန ၊ပေ၊ ဥပသက်မိ။ ။ယေနာတိ ယေန ဒိသာဘာဂေန သော ဥပသက်မိတဗ္ဗော၊ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ ဇတံ ကရဏဝစနံ၊ ယသ္မိံ ပဒေသေ သောမဏ္ဍလမာဠော တတ္ထ ဂတောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း ၂ နည်းပေးသည်၊ "ဥပသက်မိ"ကို "ဂတော"ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဥပ အနက်မရှိဟု မှတ်ပါ။

ဋီကာ။ ။ယေနာတိ ဟေတုမှိ ကရဏဝစနံ၊ ယေန ကာရဏေန ဘဂဝတာ သော မဏ္ဍလမာဠော ဥပသက်မိတဗ္ဗော၊ တေန ကာရဏေန ဥပသက်မိတိ အတ္ထော၊ ဤဋီကာ အဖွင့်အတိုင်း "ယေန–အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ မဏ္ဍလမာဠံ–သို့၊ (ဥပသက်မိ–၏၊ ဝါ–ပြီ" ဟု ဟိတ်အနက် တစ်နည်း ပေးပါ။

ဥသက်မိတ္တာ–ကြွတော်မူပြီး၍၊ ပညတ္တော–ခင်းထားအပ်သော၊ အာသနေ–နေရာ၌၊ နိသီဒိ–ထိုင်တော်မူပြီ၊ နိသဇ္ဇ–ထိုင်တော်မူပြီး၍၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ အာမန္တေသိ–သိစေတော်မူပြီ၊ ဝါ–မေးတော်မူပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ မေးတော်မူသနည်း၊) ဘိက္ခဝေ–ဘိက္ခုတို့၊ ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ ကာယ ကထာယ–အဘယ်စကားဖြင့်၊ သန္နိသိန္နာ–ကောင်းစွာ ထိုင်နေကြကုန်သည်၊ သန္နိပတိတာ–အတူတကွ, ကျရောက်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–စည်းဝေးကြကုန်သည်၊ အတ္ထန–ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ["ကာယ နတ္ထ"ဟု ရှိသောပါဋ္ဌအတိုင်း အနက်၊ "ကာယနေတ္ထာ တိပိ ပါဋိ"ဟူသော အဖွင့်အရ (တစ်နည်း) ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧတရဟိ–၌၊ ဇော–ဤဧရပ်၌၊ ကာယ ကထာယ–ဖြင့်၊ သန္နိသိန္နာ–ကုန်သည်၊ သန္နိပတိတာ–ကုန်သည်၊ (ဘဝထ) နု–ဖြစ်ကုန်သနည်း၊] ဝေါ–သင်တို့၏၊ အန္တရာ–ကမ္မဋ္ဌာန်းနလုံးသွင်းမှု စသည်တို့၏ အကြား၌၊ ဝိပ္ပကတာ–အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော၊ ဝါ–မပြီးသေးသော၊ ကထာ–စကားသည်၊ ကာစပန–အဘယ်နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (အာမန္တေသိ–ပြီ။)

ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝုတ္တေ–မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ဝါ–မေးတော်မူအပ်သော်၊ တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ–မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဧတံ–ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ–လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ လျှောက်ကြကုန်သနည်း၊) ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ရတ္တိယာ–၏၊ ပစ္ဆိုသသမယံ–၌၊ ပစ္ဆိဒ္ဓိတာနံ–ကုန်သော၊ ဝါ–ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဣမ မဏ္ဍလမာဠေ–ဤထိုင်နေရာ ဧရပ်၌၊ သန္နိသိန္နာနံ–ကုန်သော၊ သန္နိပတိ တာနံ–ကုန်သော၊ အမှကံ–တပည့်တော်တို့၏၊ အယံ သံဝိယဝမ္မော–သည်၊ ဥဒပါဒိ–ပြီ၊ (ကိ–သနည်း၊) အစ္ဆရိယံ အာဝုသော ၊ပေ၊ ဘိက္ခုသံဃ။ ဣတိ–ဤသို့၊ (ဥဒပါဒိ–ပြီ၊) ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ နော–တို့၏၊ အန္တရာ–၌၊ ဝိပ္ပကတာ– သော၊ (မပြီးမပြတ်, ရပ်၍နေရသော၊) ကထာ–စကားသည်၊ အယံ–ဤသုဇာညတ ဘုဏ်တော်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားပါတည်း၊ အထ–ပြော ဆို၍ မပြီးသေးရာ, ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ အနုပ္ပတ္တော–ကြွတော်မူလာပြီ၊ ["အစဉ်ရောက်တော်မူလာပြီ" ဟုလည်း ပေးကြ၏၊] ဣတိ–ဤသို့၊ (အဝေါစုံ–လျှောက်ကြကုန်ပြီ။)

ကာယ ကထာယ။ ။ရှေးနိဿယ၌ "ကာယ–အဘယ်သို့သော၊ ကထာယ–စကား၌၊ (တစ်နည်း) ကထာယ–ကြောင့်"ဟု ပေးသည်၊ ဤ၌ "ကာယ ကထာယ–အဘယ်စကားဖြင့်" ဟု ကြိယာဝိသေသနံ ပေးပါသည်။

ဝိပ္ပကတာ။ ။ပကာရေန+ကရဏံ ပကတော၊ တတော ဝိဂတာ, ဝိဂတံ ဝါ ပကတံ ယဿာတိ ဝိပ္ပကတာ၊ (ဋီကာသစ်၊) ဤအဖွင့်အတိုင်း "ဝိပ္ပကတာ–အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းမှ ကင်းသော၊ (တစ်နည်း) ဝိပ္ပကတာ–ကင်းသော အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းရှိသော"ဟု ပေးပါ၊ နိဿယ၌ကား လွယ်ကူယောနည်းကိုသာ ပေးပါသည်။

၅။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ပရေ–သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တစ်ပါး သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မမ်ဝါ–ငါဘုရား၏ သော်လည်း၊ အဝဏ္ဏံ–ကို၊ ဘာသေယျုံ–ပြောကုန်ရာ၏၊ ဓမ္မသ္မဝါ–တရားတော်၏ သော်လည်း၊ ပေ ၊ သံဃသ္မဝါ–အရိယာသံဃာတော်၏ သော်လည်း၊ အဝဏ္ဏံ–ကို၊ ဘာသေယျုံ–ကုန်ရာ၏၊ တတြ–ထိုအပြစ်ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ တုမှေဟိ–သင်တို့သည်၊ အာဃာတော–စိတ်ကို လွန်စွာ နှိပ်စက်တတ်သော ဒေါသကို၊ ဝါ–ရန်ငြိုးကို၊ နှ ကရဏီယော–မပြုအပ်, မပြုထိုက်၊ ဝါ–မပြုကြလေနှင့်၊ အပ္ပစ္စယော–ပီတိသုခတို့ ရှေးရှု မရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဒေါမနဿကို၊ နှ ကရဏီယော–ထိုက်၊ ဝါ–နှင့်၊ စေတသော–စိတ်၏၊ အနဘိရဒ္ဓိ–မိမိစီးပွား သူ့စီးပွားကို မပြီးစေတတ်သော ဒေါသကို၊ နှ ကရဏီယာ–ထိုက်၊ ဝါ–နှင့်၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ပရေ–တို့သည်၊ ပေ၊ ဘာသေယျုံ–ကုန်ရာ၏၊ တတြ–ထိုအပြစ်ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ (တစ်နည်း) တတြ–ထိုအပြစ်ပြောခြင်းကြောင့်၊ (တစ်နည်း) တတြ–ထိုအပြစ်ပြောခြင်းသည်၊ (သတိ–ဖြစ်လသော်၊) တုမှေ–တို့သည်၊ ကုပိတာဝါ–ဒေါသအတွက် အမျက်ထွက်ကြကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–စိတ်ဆိုးကြကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အနတ္တမနာဝါ–ဒေါမနဿဖြင့် မိမိစိတ် မရှိကြကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–စိတ်မချမ်းသာ, နှလုံးနာကြကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ စေ အဿထ–အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ–ဤသို့ဖြစ်ကုန်လသော်၊) တေန–ထိုဒေါသ, ဒေါမနဿကြောင့်၊ တုမှံယေဝ–သင်တို့၏သာ၊ ဝါ–သင်တို့မှာသာ၊ အန္တရာယော–ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အန္တရာယ်သည်၊ အဿ–ဖြစ်ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ပရေ–တို့သည်၊ ပေ ၊ စေ အဿထ–ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ပရေသံ–သူတစ်ပါးတို့၏၊ သုဘာသိတံ အပိ–ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားမျှကိုလည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဘာသိတံ အပိ–မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားမျှကိုလည်းကောင်း၊ အာဇာနေယျာထ နု–သိနိုင်ကုန်ရာအံ့လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ဧတံ–ဤစကားကောင်း စကားဆိုးကို ခွဲခြားရ၍ သိနိုင်ခြင်းသည်၊ နောဟိ–မဖြစ်နိုင်ပါ၊ (ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊) ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ပေ၊ ဘာသေယျုံ–ကုန်ရာ၏၊ တတြ–ထိုအပြစ်ပြောခြင်းကြောင့်၊ တုမှေဟိ–တို့သည်၊ အဘူတံ–မဟုတ်မမှန်သော အပြစ်ကို၊ အဘူတတော–မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ–မဟုတ် မမှန်

တတြ။ ။"တတြစေ တုမှေ အဿထတိ တေသု အဝဏ္ဏဘာသကေသု၊ တသ္မိံ ဝါ အဝဏ္ဏေ"ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်၏၊ တသ္မိံ အဝဏ္ဏေကို "နိမိတ္တတ္ထေ ဘာဝလက္ခဏေ ဝါ ဧတံ ဘုမ္မန္တိ အာဟ၊–တသ္မိံ ဝါ အဝဏ္ဏေတိ"ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် တတြကို ၃ နက် ပေးထားပါသည်။

ပါဟူ၍၊ နိဗ္ဗေဌေတဗ္ဗ-ဖြေရှင်းရာ၏၊ ဝါ-ဖြေရှင်းရမည်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ဖြေရှင်းရမည်နည်း၊) ဣတိပိ-ဤအကြောင်း ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဧတံ-ဤသင်တို့ ပြောဆိုအပ်သော အပြစ်သည်၊ အဘူတံ-မဟုတ်ပါ၊ ဣတိပိ-လည်း၊ ဧတံ-သည်၊ အတစ္ဆံ-မမှန်ပါ၊ ဧတံ-သည်၊ အမေသု-တပည့်တော်တို့၌၊ နတ္ထိစ-မရှိသည်သာ၊ ဧတံ-သည်၊ အမေသု-တို့၌၊ နစ သံဝိဇ္ဇတိ-မထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (နိဗ္ဗေဌေတဗ္ဗ-ရာ၏၊ ဝါ-ရမည်။)

၆။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပရေ-မိမိမှတစ်ပါး အခြားသော, သာသနာကို ကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မမံ ဝါ-၏သော်လည်း၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ ဘာသေယျုံ-ကုန်ရာ၏၊ ပေ ၊ တတြ-ထိုသို့ဂုဏ်ကို ပြောခြင်းကြောင့်၊ တုမှေဟိ-တို့သည်၊ အာနန္ဒော-လွန်စွာနှစ်သက်ကြောင်းဖြစ်သော ပီတိကို၊ နဝ ကရဏီယော-ထိုက်၊ ဝါ-နှင့်၊ သောမနဿ-ကောင်းသောစိတ်ရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စေတသိကသုခ ဝေဒနာကို၊ နဝ ကရဏီယ-ထိုက်၊ ဝါ-နှင့်၊ စေတသော-စိတ်၏၊ ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ-ဗူးတောင်းအသွင်, ပေါ်လွင်တက်ကြွသော စိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပီတိကို၊ နဝ ကရဏီယ-ထိုက်၊ ဝါ-နှင့်၊ တတြ-ထိုသို့ဂုဏ်ကို ပြောခြင်းကြောင့်၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အာနန္ဒိနော-လွန်စွာ နှစ်သက်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း၊ သုမနာ-ဝမ်းသာရွှင်ပြ ကောင်းသောစိတ် ရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပိလာဝိတာ-ဗူးတောင်းအသွင်, ပေါ်လွင်တက်ကြွကြ ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ စေ အဿထ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေန-ထိုပီတိ သောမနဿကြောင့်၊ တုမ္ဟေ-ယေ-တို့၏သာ၊ ဝါ-တို့မှာသာ၊ အန္တရာယော-သည်၊ အဿ-၏၊ [ဤသုက္ကပက္ခ၌ ကဏ္ဍပက္ခကဲ့သို့ တတိယဝါရ မပါ၊ အကယ်၍ ထည့်လိုလျှင် "မမံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပရေ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျုံ၊ တတြ စေ တုမှေ အဿထ၊ အာနန္ဒိနော သုမနာ ဥပ္ပိလာဝိတာ၊ အပိနု တုမှေ ပရေသံ သုဘာသိတံ ဒုဗ္ဘာသိတံ အာဇာနေယ္ယာထ၊ နော ဟေတံ ဘန္တေ" ဟု ထည့်ပါ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပရေ-တို့သည်၊ ပေ ၊ ဘာသေယျုံ-ကုန်ရာ၏၊ တတြ-ထိုသို့ဂုဏ်ကို ပြောခြင်းကြောင့်၊ (တစ်နည်း) တတြ-ထိုသို့ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခြင်းသည်၊ (သတိ-ဖြစ်လသော်၊) တုမှေဟိ-တို့သည်၊ ဘူတံ-ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်ကို၊ ဘူတတော-ဟုတ်မှန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟုတ်မှန်ပါ၏ဟူ၍၊ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ-ဝန်ခံရာ၏၊ ဝါ-ဝန်ခံရမည်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ဝန်ခံရမည်နည်း၊) ဣတိပိ-ကြောင့်လည်း၊ ဧတံ-ဤသင်တို့ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သည်၊ ဘူတံ-ဟုတ်၏၊ ပေ ၊ တစ္ဆံ-မှန်၏၊ ဧတံ-သည်၊ အမေသု-တို့၌၊ အတ္ထိစ-ရှိသည်သာ၊ ပေ ၊ သံဝိဇ္ဇတိ စ-ထင်ရှားရှိသည်သာ၊ ဣတိ-သို့၊ (ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ-ရမည်။)

(စူဠသီလ ကထာ)

၇။ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ပုထုဇ္ဇနော–ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တထာဂတဿ–မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝဏ္ဏံ–ဂုဏ်တော်ကို၊ ဝဒမာနော–ပြောဆိုစွမ်းနိုင်လသော်၊ ဝါ–အစွမ်းကုန် ကြိုးစား၍ ပြောဆိုလသော်၊ ယေန–အကြင်ဂုဏ်ဖြင့်၊ (ဝါ–အကြင်သီလဖြင့်၊) ဝဒေယျ–ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ဧတံ–ဤဂုဏ်သည်၊ (ဝါ–ဤသီလသည်၊) အပ္ပမတ္တကံ–သိမ်ငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သြရမတ္တကံ–ညံ့သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ–သမာဓိ ပညာကို ထောက်ဆက အောက်ကျသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ–သမာဓိ ပညာတို့၏ ဤမှာဘက်အဖို့ဟူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သီလမတ္တကံ–အာစာရ သီလကလေးမျှသာတည်း၊ ဝါ–ကိုယ်ကျင့် သီလကလေးမျှသာတည်း၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ပုထုဇ္ဇနော–သည်၊ တထာဂတဿ–၏၊ ဝဏ္ဏံ–တော်ကို၊ ဝဒမာနော–ပြောဆိုစွမ်းနိုင်လသော်၊ ဝါ–အစွမ်းကုန် ကြိုးစား၍ ပြောဆိုလသော်၊ (အပ္ပမတ္တကေန–သိမ်ငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သြရမတ္တကေန–ညံ့သောအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ–သမာဓိ ပညာကို ထောက်ဆက အောက်ကျသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ–သမာဓိ ပညာတို့၏ ဤမှာဘက်အဖို့ဟူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊) ယေန (သီလမတ္တကေန)–အကြင်အာစာရ သီလကလေးမျှဖြင့်၊ ဝါ–ကိုယ်ကျင့် သီလကလေးမျှဖြင့်၊ ဝဒေယျ–ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ (အပ္ပမတ္တကံ–သော၊ သြရမတ္တကံ–သော၊ ဝါ–သော၊) တံ(သီလမတ္တကံ)–ထိုအာစာရသီလကလေးမျှဟူသည်၊ ဝါ–ကိုယ်ကျင့် သီလကလေးမျှဟူသည်၊ ကတမဿ–အဘယ်နည်း။

၈။ ပါဏာတိပါတဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော–ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ပါဏာတိပါတံ–ပါဏာတိပါတကို၊ ဝါ–သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို၊ ဝါ–သူ့အသက်ကို လျင်စွာကျစေကြောင်း ဒုဿီလျစေတနာကို၊ ဝါ–သူ့အသက်ကို ဓားလက်နက် စသည်တို့ဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ ကျစေကြောင်းဖြစ်သော ဒုဿီလျစေတနာကို၊ ပဟာယ–ပယ်စွန့်တော်မူ၍၊ ဝါ–ပယ်စွန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ ပါဏာတိပါတာ–ပါဏာတိပါတမှ၊ ဝါ–မှ၊ ပဋိဝိရတော–ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏၊ နိဟိတဒဏ္ဍော–ချထားအပ်ပြီးသော ဒုတ်ရှိတော်မူသည်၊ ဝါ–ဒုတ်မကိုင်ဘဲ လုံးဝချထားတော်မူသည်၊ နိဟိတသတ္ထော–ချထားအပ်ပြီးသော ဒုတ်မှတစ်ပါး အခြားလက်နက်ရှိတော်မူသည်၊ ဝါ–ဒုတ်မှတစ်ပါး အခြားသောလက်နက်ကို လုံးဝမကိုင်ဘဲ ချထားတော်မူသည်၊ လဇ္ဇီ–မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိတော်မူသည်၊ ဒယာပန္နော–မေတ္တာသို့ ရောက်တော်မူသည်၊ ဝါ–မေတ္တာစိတ် ရှိသူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ–ဖြစ်သောအသက်ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တော်မူတတ်သည်၊ ဝါ–ကံကြောင့်ဖြစ်သော

သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တော်မူတတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ–သီတင်းသုံးတော်မူ၏၊ ဣတိ–ဤပါဏာတိပါတ ဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ [ကတမဉ္စ အမေးကို ပြန်ဖြေသည်၊ ဆရာတို့ကား "ဣတိဧဝံ–သို့၊ ဝဒေယျ–ပြောဆိုနိုင်ရာ၏" ဟု ပေးတော်မူကြသည်၊] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတသ, ဝဏ္ဏံ, ဝဒမာနော၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–ပါဏာတိပါတဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း၊ (ဟိ အနက်မရှိ၊) ဝဒေယျ–ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။

အဒိန္နာဒါနဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ အဒိန္နာဒါနံ–အဒိန္နာဒါနကို၊ ဝါ–မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းကို၊ ဝါ–မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူကြောင်းဖြစ်သော ဒုဿီလျစေတနာကို၊ ပဟာယ–၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊ အဒိန္နာဒါနာ–အဒိန္နာဒါနမှ၊ ပဋိဝိရတော–ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏၊ ဒိန္နာဒါယီ–ပေးအပ်သောပစ္စည်းကိုသာ ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် ယူတော်မူတတ်သည်၊ ဒိန္နပါဋိကင်္ခီ–ပေးအပ်သော ပစ္စည်းကိုသာ စိတ်ဖြင့် လိုလားတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အ္သေနေန–မခိုးမဝှက် မလုယက်တတ်သော၊ (အထေနတ္တာ–မခိုးမဝှက် မလုယက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) သုစိဘူတေန–စင်ကြည်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ အတ္တနာ– အတ္တဘောဖြင့်၊ ဝိဟရတိ–၏၊ ဣတိ–ဤအဒိန္နာဒါန ဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုး တည်း၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ပုထုဇ္ဇနော–သည်၊ တထာဂတသ–၏၊ ဝဏ္ဏံ–ကို၊ ဝဒမာနော–လသော်၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–ဤအဒိန္နာဒါန ဝိရတိသီလဖြင့် သော်လည်း၊ ဝဒေယျ–ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။

အဗြဟ္မစရိယဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ အဗြဟ္မစရိယံ–အဗြဟ္မစရိယကို၊ ဝါ–မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်ကို၊ ပဟာယ–၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊ ဗြဟ္မစာရီ–မြတ်သော မေထုနဝိရတိအကျင့်ကို ကျင့်တော်မူသည်၊ အာရာစာရီ–မေထုန်မှ ဝေးစွာ ကျင့်တော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဂါမဓမ္မာ–ရွာနေသူ လူတို့ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ မေထုနာ–မေထုန်မှ၊ ဝါ–ဆန္ဒရာဂ, အတူကြွသည့်, မိန်းမယောကျ်ား ၂ ဦးသားတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်မှ၊ ဝိရတော–ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏၊ ဣတိ–ဤအဗြဟ္မစရိယဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခဝေ, ပုထုဇ္ဇနော, တထာဂတသ, ဝဏ္ဏံ, ဝဒမာနော၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–ဤမေထုန ဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒေယျ–၏။

၉။ မုသာဝါဒဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ မုသာဝါဒံ–မုသာဝါဒကို၊ ဝါ–မုသားပြောခြင်းကို၊ ဝါ–ရှုတ်ယွင်းဖောက်ပြန်, မမှန်သော ကာယ ပယောဂ ဝစီပယောဂတို့ကို ပြောဆိုကြောင်း ဖြစ်စေကြောင်း စေတနာကို၊ (တစ်နည်း) မုသာဝါဒံ–မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုကို ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် ပြောဆိုကြောင်း သိစေကြောင်း စေတနာကို၊ ပဟာယ–၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊ မုသာဝါဒါ–

မုသာ၀ါဒမှ၊ ပဋ္ဌိ၀ိရတော-၏၊ သစ္စ၀ါဒီ-မှန်ကန်သော စကားကိုသာ ရှုပြဆိုတတ်သည်၊ သစ္စသန္ဓော-မှန်ကန်သော စကားတစ်ရပ်နှင့် စကားတစ်ရပ်ကို ဆက်စပ်တတ်သည်၊ ထေတော-စကားအရာ လွန်စွာခိုင်မြဲသည်၊ ပစ္စယိကော-ယုံကြည်မှု၏ စွဲ၍ဖြစ်ရာသည်၊ ၀ါ-ယုံကြည်စရာသည်၊ လောကဿ-သတ္တလောကကို၊ အ၀ိသံ၀ါဒကော-မချွတ်ယွင်းစေတတ်သည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ဣတိ-ဤမုသာ၀ါဒ ၀ိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခ၀े, ပုထုဇ္ဇနော, တထာဂတဿ, ၀ဏ္ဏော, ၀ဒမာနော၊ ဣတိ၀ါ-ဤသို့သော်လည်း၊ ၀ါ-မုသာ၀ါဒ ၀ိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း၊ ၀ဒေယျ-၏။

ပိသုဏာ၀ါစာ၀ိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ပိသုဏံ၀ါစံ-ပိသုဏာ၀ါစာကို၊ ၀ါ-ချောပစ် ဂုံးတိုက်ကြောင်းစကားကို၊ ၀ါ-မိမိ၏ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်, သူတစ်ပါး၏ အချစ်မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုကြောင်းစကားကို၊ (တစ်နည်း) ပိသုဏံ၀ါစံ-စည်းလုံးပြီးသား, ကွဲ၍သွားအောင်, ကြိတ်ချေတတ်သောစကားကို၊ ပဟာယ-၍၊ ၀ါ-ကြောင့်၊ ပိသုဏာယ၀ါစာယ-ပိသုဏာ၀ါစာမှ၊ ပဋ္ဌိ၀ိရတော-၏၊ ဣတော-ဤသူတို့ အထံမှ၊ သုတ္တာ-အပြစ်ပြောသည်ကို ကြားရ၍၊ ဣမေသံ-ဤသူတို့၏၊ ဘေဒါယ-ထိုသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှာ၊ အမုတြ-ထိုသူတို့ အထံ၌၊ ၀ါ-ထိုသူတို့အား၊ အက္ခာတာ-ပြောပြတော်မူသည်၊ နု (ဟောတိ)-မဖြစ်၊ အမုတြ၀ါ-ထိုအရပ်၌လည်း၊ သုတ္တာ-အပြစ်ပြောသည်ကို ကြားရ၍၊ အမူသံ-ထိုသူတို့၏၊ ဘေဒါယ-ဤသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှာ၊ ဣမေသံ-ဤသူတို့အား၊ အက္ခာတာ-သည်၊ နု (ဟောတိ)-မဖြစ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ၀ါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဘိန္နာနံ၀ါ-ကွဲပြားပြီးသူတို့ကိုမူလည်း၊ သန္ဓာတာ-စေ့စပ်တော်မူတတ်သည်၊ သဟိတာနံ၀ါ-တကွဖြစ်ပြီး စေ့စပ်ပြီးသူတို့အားမူလည်း၊ အနုပ္ပဒါတာ-လျော်သောအားကို ပေးတော်မူတတ်သည်၊ ၀ါ-စေ့စပ်ခြင်းကို အစဉ်လိုက်၍ ယူတော်မူတတ်, စောင့်ရှောက်တော်မူတတ်သည်၊ သမဂ္ဂါရာမော (တစ်နည်း) သမဂ္ဂရာမော-ညီညွတ်သူဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိသည်၊ သမဂ္ဂရတော-ညီညွတ်သူတို့၌ မွေ့လျော်တော်မူသည်၊ သမဂ္ဂနန္ဒီ-ညီညွတ်သူတို့ကို မြင်ရ, ကြားရလျှင် အားရနှစ်သက်တော်မူသည်၊ သမဂ္ဂကရဏီ-ညီညွတ်အောင် ပြုတတ်သော၊ ၀ါစံ-စကားကို၊ ဘာသိတာ-မိန့်တော်မူတတ်သည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ဣတိ-ဤပိသုဏာ၀ါစာ၀ိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခ၀े, ပုထုဇ္ဇနော, တထာဂတဿ, ၀ဏ္ဏော, ၀ဒမာနော၊ ဣတိ၀ါ-ဤသို့သော်လည်း၊ ၀ါ-ဤပိသုဏာ၀ါစာ ၀ိရတိသီလဖြင့်သော်လည်း၊ ၀ဒေယျ-၏။

ဖရုသ၀ါစာ၀ိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဖရုသံ၀ါစံ-ဖရုသ၀ါစာကို၊ ၀ါ-ကြမ်းတန်းသော စကားကို၊ ၀ါ-မိမိသူတစ်ပါး, ၂ ဦးသားကို, ကြမ်းတန်းအောင် ပြုတတ်သော စကားကို၊ ပဟာယ-၍၊ ၀ါ-ကြောင့်၊ ဖရုသာယ ၀ါစာယ-

ဖရုသာဝါစာမှ၊ ပဋ္ဌိဝိရတော–၏၊ ယာသာ ဝါစာ–အကြင်စကားသည်၊ နေလာ–အနက် သဒ္ဒါ ၂ဖြာသောအပြစ် မရှိသည်၊ ကဏ္ဏသုခါ–သဒ္ဒါစကားလုံး ကောင်းသဖြင့် နားတို့၏ ချမ်းသာကြောင်းသည်၊ ဝါ–နားဝင်ချိုသည်၊ ပေမနိယာ–အနက် အဓိပ္ပာယ် ရှင်းသဖြင့် ချစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၊ ဝါ–ချစ်စရာကောင်းသည်၊ ဟဒယင်္ဂမာ–စိတ်နှလုံးသို့ရောက်သည်၊ ဝါ–နှလုံးအသဲ စွဲလောက်သည်၊ ပေါရိ–ဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်သည်၏ အဖြစ်၌ဖြစ်သည်၊ ဝါ–မြို့သူသဖွယ် နုနယ်သည်၊ ဝါ–မြို့သူမြို့သား, လူအများ၏ အသုံးအနှုန်းစကားသည်၊ ဗဟုဇနကန္တာ–များစွာသော လူအပေါင်းသည် နှစ်သက်အပ်သည်၊ ဗဟုဇနမနာပါ–များစွာသော လူအပေါင်း၏ စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သည်၊ ဝါ–များစွာသော လူအပေါင်း၏ မြတ်နိုးဖွယ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တထာရူပီ–ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဝါစံ–စကားကို၊ ဘာသိတာ–မိန့်တော်မူတတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤဖရုသဝါစာဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခဝေ, ပုထုဇ္ဇနော, တထာဂတသ, ဝဏ္ဏော, ဝဒမာနော၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–ဤဖရုသဝါစာ ဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒေယျ–နှိုင်ရာ၏။

သမ္ဘပ္ပလာပဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ သမ္ဘပ္ပလာပံ–သမ္ဘပ္ပလာပကို၊ ဝါ–မိမိသူတစ်ပါး, ၂ ဦးသား၊ တို့၏ စီးပွားချမ်းသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အနက်မဲ့စကားကို ပြောဆိုခြင်းကို၊ ဝါ–ပြောဆိုကြောင်းစေတနာကို၊ (တစ်နည်း) သမ္ဘပ္ပလာပ–အနက်အဆန်ကင်းသဖြင့်, စပါးပိန် စပါးဖျင်းနှင့်တူသော စကားကို၊ ဝါ–ပိန်ဖျင်းသော စကားကို၊ ပဟာယ–၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊ သမ္ဘပ္ပလာပါ–သမ္ဘပ္ပလာပမှ၊ ပဋ္ဌိဝိရတော–၏၊ ကာလဝါဒီ–ပြောဟောသင့်ရာ ချိန်အခါ၌သာ ပြောဟောတော်မူတတ်သည်၊ ဘူတဝါဒီ–ဟုတ်မှန်သော စကားကိုသာ ပြောဟောတော်မူတတ်သည်၊ အတ္ထဝါဒီ–ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာ ၂ဖြာသော စီးပွား၌မှီသော စကားကိုသာ ပြောဟောတော်မူတတ်သည်၊ ဓမ္မဝါဒီ–လောကုတ္တရာတရား ၉ ပါး၌မှီသော စကားကိုသာ ပြောဟောတော်မူတတ်သည်၊ ဝိနယဝါဒီ–သံဝရဝိနည်း, ပဟာနဝိနည်း၌မှီသော စကားကိုသာ ပြောဟောတော်မူတတ်သည်၊ ကာလေန–သင့်လျော်သော အခါ၌၊ သာပဒေသံ–ညွှန်ပြအပ်သော ဥပမာ, ဥဒါဟရဏ်, ပုံစံသာဓက, အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဝါ–ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော ဥပမာ, ဥဒါဟရဏ်, ပုံစံသာဓက, အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပရိယန္တဝတိ–အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော၊ အတ္ထသံဟိတံ–အကျယ်ချွန်လျှင်, များစွာသော အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ ဝါ–ရည်ရွယ်ရင်း အဓိပ္ပာယ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ နိဓာနဝတိ–သိမ်းထားရာ, စိတ်တည်းဟူသော ပူတာတံတင်းရှိသော၊ ဝါစံ–စကားကို၊ ဘာသိတာ–မိန့်တော်မူတတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤသမ္ဘပ္ပလာပဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခဝေ, ပုထုဇ္ဇနော, တထာဂတသ, ဝဏ္ဏော,

ဝဒမာနော၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–ဤသမ္ဘပ္ပလာပဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒေယျ–၏။

၁၀။ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘာ–မျိုးအပေါင်း, ကြီးပွားဆဲ ကြီးပွားပြီးဖြစ်သော သစ်ပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောာ–မူ၏၊ ဣတိ–ဤဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခဝေ, ပုထုဇ္ဇနော, တထာဂတသ, ဝဏ္ဏံ, ဝဒမာနော၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–ဤဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒေယျ–ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။

ဝိကာလဘောဇနဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဧကာဟိကော–တစ်ထပ်ထည်းသော ဆွမ်းရှိတော်မူ၏၊ ရတ္တူပရတောာ–ညဉ့်အခါ၌ စားခြင်းမှ ရှောင်တော်မူ၏၊ ဝိကာလဘောဇနော–အရိယာအပေါင်း, သူတော်ကောင်းတို့၏ စားချိန်မဟုတ်သောအခါ၌ စားခြင်းမှ၊ ဝါ–နေ့လွဲအခါ၌ စားခြင်းမှ၊ ဝိရတောာ–ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏၊ ဣတိ–ဤဝိကာလဘောဇနဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခဝေ, ပုထုဇ္ဇနော, တထာဂတသ, ဝဏ္ဏံ, ဝဒမာနော၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–ဤ ဝိကာလဘောဇနဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒေယျ–၏။

နစ္စ ဂီတ ဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူကဒဿနာ–ကိုယ်တိုင်ကခြင်း သူတစ်ပါးကို ကစေခြင်း, ကိုယ်တိုင် သီဆိုခြင်း သူတစ်ပါးကို သီဆိုစေခြင်း, ကိုယ်တိုင် တီးမှုတ်ခြင်း သူတစ်ပါးကို တီးမှုတ်စေခြင်း, ကိုယ်တော်အဆုံးမတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် စို့ပမာ ဖီလာဖြစ်သော ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောာ–၏၊ ဣတိ–ဤနစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူကဒဿနဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခဝေ ।ပေ। ဣတိဝါ–သော်လည်း၊ ဝါ–ဤနစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿနဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒေယျ။

မာလာဂန္ဓဝိလေပနဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပန မာရဏာမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာ–ဒုသီလျစေတနာ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ပန်းပန်ခြင်း, နံ့သာပြောင်းတို့ဖြင့် နိမ့်ရာအရပ်ကို ပြည့်စေခြင်း, အရောင်တင်ဆေးရေမွှေး, နံ့သာဆီ, နံ့သာရည်, သနပ်ခါးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံချယ်လှယ်ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောာ–၏၊ ဣတိ–ဤမာလာဂန္ဓဝိလေပနဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ।ပေ। ဝဒေယျ။

ဥစ္စာသယနမဟာသယနဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ–မြင့်သောနေရာ, ကြီးကျယ်ခမ်းနား ဆန်းပြားသောနေရာ၌ ထိုင်ခြင်းအိပ်ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောာ–၏၊ ဣတိ–ဤဥစ္စာသယန မဟာသယနဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ।ပေ। ဝဒေယျ။

ဇာတရူပ ရဇတဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဇာတရူပ ရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ–ရွှေငွေကို ကိုယ်ဖြင့် ခံယူခြင်း, နှုတ်ဖြင့်ခံယူခြင်း, စိတ်ဖြင့်ခံယူခြင်းမှ၊ ဝါ–ရွှေငွေကို ကိုယ်တိုင်ခံယူခြင်း, သူတစ်ပါးကို ခံယူစေခြင်း, အဝေးဌ အပ်နှံအပ်, အနီးဌခြထားအပ်သည်ကို သာယာခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောဟု၏။ ဤတို–ဤဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဤတို ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

အာမကဓညဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ–အစိမ်းဖြစ်သော စပါးမျိုး, ပဲမျိုးကို ကိုယ်ဖြင့်ခံယူခြင်း, နှုတ်ဖြင့်ခံယူခြင်း, စိတ်ဖြင့်ခံယူခြင်းမှ၊ ["ကိုယ်တိုင်ခံယူခြင်း"စသော သုံးမျိုးကိုလည်း ပေးပါ။] ပဋိဝိရတောဟု၏။ ဤတို–ဤအာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဤတိုဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဤတိုဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း။]

အာမကမံသဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ–အစိမ်းဖြစ်သော သားငါးကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ခံယူခြင်းမှ၊ ["ခံယူခြင်း"ဟု ဆိုလျှင် သုံးမျိုးလုံး ပါဝင်သည်ဟု မှတ်ပါ။] ပဋိဝိရတောဟု၏။ ဤတို–ဤအာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဤတိုဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

ဤတ္ထိကုမာရိကဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဤတ္ထိ ကုမာရိက ပဋိဂ္ဂဟဏာ–မိန်းမအို, မိန်းမပျိုကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ခံယူခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောဟု၏။ ဤတို–ဤကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဤတိုဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

ဒါသီဒါသဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဒါသီဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ–ကျွန်မိန်းမ, ကျွန်ယောကျ်ားကို ကိုယ်နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ခံယူခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောဟု၏။ ဤတို–ဤဒါသီဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဤတိုဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

အဇေဠကဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ အဇေဠကပဋိဂ္ဂဟဏာ–ဆိတ်, သိုးကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ခံယူခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောဟု၏။ ဤတို–ဤအဇေဠက ပဋိဂ္ဂဟဏာ ဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဤတိ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

ကုက္ကုဋသူကရဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ကုက္ကုဋသူကရပဋိဂ္ဂဟဏာ–ကြက်, ဝက်တို့ကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ခံယူခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောဟု၏။ ဤတို–ဤကုက္ကုဋသူကရပဋိဂ္ဂဟဏာဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဤတိုဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝပဋိဂ္ဂဟ ဏာ–ဆင်, နွား, မြင်း, မြည်းတို့ကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ခံယူခြင်းမှ၊ ပဋိ ဝိရတော–၏၊ ဣတိ–ဤဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝပဋိဂ္ဂဟဏဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုး တည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

ခေတ္တဝတ္ထုဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ– လယ်,ယာကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ခံယူခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော–၏၊ ဣတိ–ဤ ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

ဒူတေယျပဟိဏဂမနဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဒူတေယျပဟိဏ ဂမနာနုယောဂါ–တမန်သည်တို့၏ အလုပ်ဖြစ်သော သဝဏ်စာလွှာ, နှုတ်မှာ စကားကို ယူဆောင်၍ မြို့ရွာတစ်ခုမှ မြို့ရွာတစ်ခုသို့ ခရီးရှည်သွားခြင်းအလုပ်, စေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ တစ်အိမ်မှ တစ်အိမ်သို့ ခရီးတိုသွားခြင်း, အလုပ်ကို အားထုတ်ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော–၏၊ ဣတိ–ဤဒူတေယျပဟိဏဂမနဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

ကယဝိက္ကယဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ကယဝိက္ကယာ–ကုန်သည် သဖွယ်, ဝယ်ခြင်း, ရောင်းခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော–၏၊ ဣတိ–ဤကယဝိက္ကယ ဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

တုလာကူဋဒါဒိဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ တုလာကူဋကံသကူဋမာန ကူဋာ–ချိန်ဖြင့် လိမ်လည်လှည့်ပတ်ခြင်း, ရွှေခွက်ဖြင့် လိမ်လည်လှည့်ပတ်ခြင်း, ချင့်တောင်း, ချင့်ခွက်ဖြင့် လိမ်လည်လှည့်ပတ်ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော–၏၊ ဣတိ–, ဤတုလာကူဋဒါဒိဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။

ဥက္ကောဋနာဒိဝိရတိ။ ။ သမဏော ဂေါတမော၊ ဥက္ကောဋနဝဉ္စနနိကတိ သာစိယောဂါ–တံစိုးလက်ဆောင် ယူခြင်းဟူသော ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း, အတုအယောင်အကြောင်းပြု၍ လှည့်ပတ်ခြင်းဟူသော ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း, မန္တန်ဆေးဝါး, မျက်လှည့်အားဖြင့် လှည့်စားခြင်းဟူသော ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ဣတိ–ဤဥက္ကောဋနာဒိဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ( ) ဝဒေယျ။

ဆေဒနာဒိဝိရတိ။ ။သမဏော ဂေါတမော၊ ဆေဒနဝဓဗန္ဓနဝိပရာမောသ အာလောပသာဟသကာရာ–လက်ခြေ စသည်ကိုဖြတ်ခြင်း, ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် ခြင်း, ချုပ်နှောင်ထောင်ချခြင်း, ဆီးနှင်း ချုပိတ်ပေါင်းတို့ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဖုံး ကွယ်လျက် ခရီးသွားသူကို လုယူခြင်း, မြို့ ရွာတို့သို့ ဝင်၍ ဓားမြှောက်လျက်

လုယက်ခြင်း, အဆောတလျင် ရှောင်တခင်ဖြစ်စေအပ်သော အနုကြမ်းစီးခြင်း, ဟူသော ပြုလုပ်မှုမှ၊ ပဋ္ဌိဝိရတောဿ-၏၊ ဣတိ-ဤဆေဒနာဒီဝိရတိလည်း သီလ တစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ ပုထုဇ္ဇနော-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တထာ ဂတသ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဝဒမာနော-ပြောဆိုစွမ်းနိုင်လသော်၊ ဝါ-အစွမ်းကုန် ကြိုးစား၍ ပြောဆိုလသော်၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ-ဤဆေဒနာဒီဝိရတိသီလဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။

စူဠသီလ-အကျယ်မဝေဘန်ခြင်းကြောင့် ကျဉ်းငယ်သော ၂၆ ပါးသော သီလ သည်၊ နိဋ္ဌိတ-ပြီးပြီ။

မဇ္ဈိမသီလဝယ် မှတ်နှင့်ပွယ်

မဇ္ဈိမသီလ။ ။အချို့သိက္ခာပုဒ်များသည် စူဠသီလ၌ အကျဉ်းအားဖြင့် ပါ ပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပါပြီးသော အကျဉ်းကို အကျယ်ချဲ့တော်မူခြင်း, မပါသေး သော သိက္ခာပုဒ်များကို ထုတ်ပြခြင်းငှာ ဤမဇ္ဈိမသီလကို ဟောတော်မူရသည်၊ မှန်၏-တထာဂတ၏ ဂုဏ်တော်ကို ပြောသူတို့တွင် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျဉ်း သာပြောတတ်၏၊ အချို့ အကျယ်ပြောတတ်၏၊ ဤသို့ ဂုဏ်ပြောသူ အမျိုးမျိုး ရှိသောကြောင့် အကျဉ်းအကျယ် ၂ မျိုးဟောတော်မူရသည်။

ယထာဝါပန။ ။"ယထာတိ သြပမ္မတ္ထေ နိပါတော၊ ဝါတိ ဝိကပ္ပနတ္ထေ" ဋီကာ၊ ဝိ+တစ်မျိုးတစ်ဖုံ+ကပ္ပနာ-ပြုစီရင်ခြင်းကို (ဧကော ဘောန္တော သမဏော ဗြာဟ္မဏော"စသည်ဖြင့် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြုစီရင်ခြင်းကို) ဝိကပ္ပနာဟု ဆိုသည်၊ ပနကား အနက်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် "ဝါပန-တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောဆိုပုံကား"ဟု ပေးပါ သည်၊ "ဝါပန-ထိုမှတစ်ပါး"ဟု ဆရာတို့ ပေးတော်မူသည်၊ သြပမ္မတ္ထယထာကို ကား ဝိဟရန္တိကြိယာနှင့် တွဲပါ။

ဧကေ။ ။ဧကေသဒ္ဒါ၏ အညအနက်ကိုလည်းကောင်း, ဝဒန္တိဆရာတို့က ဧကစ္စေအနက်ကိုလည်းကောင်း ဖွင့်ကြ၏၊ ထိုအတိုင်း ပေးထားသည်။

ဘောန္တော။ ။ဤ "ဘောန္တော"သဒ္ဒါသည် သူတော်ကောင်း (လူကြီးလူ ကောင်း) တို့၏ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲအပ်သော စကားအသုံး တစ်မျိုး ဖြစ်၏၊ မြန်မာလို "အရှင်ကောင်းအရှင်မြတ်"ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုသို့ လေးလေး စားစား သုံးစွဲခြင်းမှာလည်း "လူတို့က အထင်ကြီးသလို သူတို့က မနေနိုင်ကြ မနေတတ်ကြ၊ တစ်ချို့က သစ်ပင်တွေကို ဖျက်ဆီးကြ, တစ်ချို့က ပွဲကြည့်ကြ, ပွဲကကြ, ပွဲအကခိုင်းကြ စသည်ဖြင့် နေကြသည်"ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင် အောင် သုံးစွဲခြင်းတည်း၊ မြန်မာတို့က "ချီးမွမ်း+ခြေကြောက်"ဟု ဆိုကြ၏၊ "ချီးလည်း ချီးမွမ်း၏, ခြေဖြင့်လည်း ကြောက်ကန်၏"ဟူလို။

ပြောပုံ ၂ မျိုး။ ။စူဠသီလဝယ် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ပြောဆိုရာ၌ "မည်သူတို့ကဲ့သို့"ဟု အခြားပုဂ္ဂိုလ်ကို မည္ယွန်ပြီး "ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ၊ပေ၊ ပတိဋိရတော"ဟု ပြောဆို၏၊ ဤနည်းကို "ပရာနဒ္ဓေသိက=ပရ+အနဒ္ဓေသိက–သူတစ်ပါးကို မည္ယွန်မပြု (ဥပမာ မပြု) သော နည်း"ဟု ခေါ်၏၊ ဤမဈိမသီလဝယ် ပြောဆိုရာ၌ကား "ယထာ ၊ပေ၊ ဝိဟရန္တိ–အရှင်သမဏာဗြာဟ္မဏာတို့ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘအမှုကို ပြု၍ နေကြသကဲ့သို့"ဟု အခြားသူတို့ကို ဥပမာည္ယွန်ပြု၍ ပြော၏၊ ဤပြောနည်းကို "အညဒ္ဓေသိက=အည+ဥဒ္ဓေသိက–အခြားသူများကို ည္ယွန်ပြုခြင်းရှိသော နည်း"ဟု ခေါ်သည်။ [သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိတို့ကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

တေ ၊ပေ၊ အနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ ။သဒ္ဓါဒေယျပစ္စည်းတို့ကို သုံးစွဲကြသော ထိုသမဏာဗြာဟ္မဏာတို့သည် (ကောင်းမွန်စွာ တရားကျင့်၍ နေသင့်ပါလျက် ထိုသို့မနေကြဘဲ မိမိနှင့် မလျော်သောအလုပ်ကို ပြုလုပ်နေကြသကဲ့သို့"ဟူလို၊ ဤဝါကျ၌ "အနု+ယုတ္တာ"ကို "အဖန်ဖန်+အားထုတ်"ဟု အနက်ပေးကြသော်လည်း တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မလုပ်ကောင်းသောကြောင့် အဖန်ဖန်ဟု ဆိုဖွယ်မလိုရကား အနုကို အနက်မရှိဟု ကြံပါ၊ ထို "အားထုတ်"ဟူရာ၌လည်း "ဖြစ်စေခြင်း ပြုလုပ်ခြင်း"ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။

ရှေးနိဿယများ။ ။ဤ "ယထာဝါ ပနေကေ ၊ပေ၊ ဝိဟရန္တိ" ဝါကျ၌ "ဧကေ ဘောန္တော သမဏာဗြာဟ္မဏာ"ဟု ကတ္တားပုဒ် တစ်ပုဒ်, "တေ"ဟု ကတ္တားပုဒ် တစ်ပုဒ်, ဤသို့ ၂ ပုဒ် ရှိသောကြောင့် "သမဏာဗြာဟ္မဏာ"ဟူသော ကတ္တားသည် ဝိဟရန္တိတိုင်အောင် မစပ်နိုင်၊ "ဘုဉ္ဇိတ္တာ"ဟူသော အပဓာန ကြိယာဝိသေသနလည်း ရပ်တန့်၍ မနေနိုင်၊ ထို့ကြောင့် "(ယေ) သမဏာဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ သဒ္ဓါဒေယျာနိ–ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ–တို့ကို၊ ဘုဉ္ဇန္တိ–သုံးဆောင်ခံစားကြကုန်၏"ဟု "ဘုဉ္ဇန္တိ"ဟူသော ပဓာနကြိယာ (ယေ)ဟု အနိယမနှင့် တကွ အနိယမဝါကျတစ်ရပ် အပိုထည့်ပြီးမှ "ဧကေ ဘောန္တော တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတ္တာ "ဟု ထပ်၍ အနက်ပေးတော်မူကြသည်။

မိမိအယူ။ ။ဤဝါကျ၌ ထိုသို့အနက်ပေးဖို့ရန် အဋ္ဌကထာဋီကာတို့လည်း မဖွင့်ကြ၊ ထိုသို့ အနက်ပေးသဖြင့် အဓိပ္ပာယ်အထူးလည်း ထွက်၍မလာ၊ သမဏာဗြာဟ္မဏာဟူသော ကတ္တားသည် ဘုဉ္ဇိတ္တာ၌ စဉ်းငယ် ဆိုက်၍ ဝိဟရန္တိတိုင်အောင် သာမညကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် စပ်နိုင်၏၊ "တေ"ဟူသော ကတ္တားသည် သဒ္ဓါဒေယျ ဘောဇဉ်ကို စားသော ထိုသမဏာဗြာဟ္မဏာများကို ပြန်၍ ညွှန်းသော ဝိသေသကတ္တားဖြစ်၏၊ နိယမရှိတိုင်း အနိယမ မရှိကြောင်း၌လည်း ဤပါဠိတော်သည် သာဓကဖြစ်နိုင်၏၊ ဘုရားရှင်သည် တရားတော်ကို ရှင်းလင်းစွာသာ ဟောတော်

မှလေ့ ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ ပါဠိတော်ရှိသည့်အတိုင်း အုပိမထည့်ဘဲ နိဿယ အနက်ပေးခြင်း မြန်မာပြန်ခြင်းသာ သဘာဝကျသည်ဟု ယူဆပါသည်။

ဣတိ ဧဝရူပါ။ ။"ဝိဟရန္တိယထာ–ကဲ့သို့"ဟု ပေးပြီးနောက် "တထာ–ထို့အတူ၊ ဣတိ ဧဝရူပါ–သော"ဟု တထာထည့်၍ ပေးတော်မူကြ၏၊ (တစ်နည်း) ဣတိ–ဤအတူ၊ ဧဝရူပါ–သော"ဟုလည်း ပေးတော်မူကြ၏၊ မိမိကား "ဣတိ ဧဝရူပါ"သည်ပင် ထိုယထာ၏ နိယမဟုယူဆ၍ တထာလည်းမထည့်, ဣတိကိုလည်း မခွဲဘဲ ပေးလိုက်ပါသည်၊ မှန်၏–ယထာကို ဥပမာနံဧောတကဟု ယူလေ့ရှိကြသော်လည်း ယသဒ္ဒါနောင် အာကာရအနက်၌ ထာပစ္စည်းသက်ထားသော အဗျယတဒ္ဓိတ် (နိပါတ်)ပုဒ် ဖြစ်သောကြောင့် "ယထာ–အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့် ၊ပေ၊ ဝိဟရန္တိ၊ "ဣတိ ဧဝရူပါ–ဤသို့သောအခြင်းအရာ သဘောရှိသော"ဟု သဒ္ဒါရှိတိုင်းလည်း ပေးနိုင်၏၊ "ဝိဟရန္တိ ယထာ"ဟု ထုံးစံအတိုင်းလည်း ပေးနိုင်ပါသည်၊ ဤသို့ပေးလျှင် အနက်သဒ္ဒါအားလုံး အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ပြေပြစ်တော့သည်၊ ယထာသဒ္ဒါ၏ အနိယမ ဥပမာကာရ အနက်ဟောကြောင်းကိုလည်း "ဧဝံ မေ သုတံ"၏ ဧဝံအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပါပြီ။

မဇ္ဈိမသီလဝယ်မှတ်နှင့်ဖွယ် ပြီး၏။

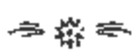

မဇ္ဈိမသီလ ကထာ

၁၁။ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘဝိရတိ။ ။ဝါပန–တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောဆိုပုံကား၊ ဧကေ–ဘုရားမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဝါ–အချို့ကုန်သော၊ ဘောန္တော–အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ–သမဏာ ဗြာဟ္မဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝါ–ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ သဒ္ဓါဒေယျာနိ–ကံ, ကံ၏အကျိုး ပစ္စုပ္ပန်လောက တမ္ပလွန်လောကကို ယုံကြည်၍ ပေးလှူအပ်ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ–ဘောဇဉ်တို့ကို၊ ဝါ–ဘောဇဉ်ကိုမှတ်, အရုပ်ရုပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ–သုံးဆောင် စားသောက်ပြီး၍၊ တေ–ထိုသမဏာ ဗြာဟ္မဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဧဝရူပ်–ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမသမာရမ္ဘ–ဗီဇဂါမ်, ဘူတဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ ဝါ–မျိုးအပေါင်း, ကြီးပွားဆဲ ကြီးပွားပြီးဖြစ်သော မြက်သစ်ပင် အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ အနုယုတ္တာ–အားထုတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–ပြုလုပ်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တိ ယထာ–နေကြကုန်သကဲ့သို့။

သေယျထိဒံ–ထိုဗီဇဂါမ်, ဘူတဂါမ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ (တစ်နည်း) ဣဒံ–ဤဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်ဟူသည်၊ သေယျထာ–အဘယ်နည်း၊ မူလဗီဇံ–အမြစ်မျိုးလည်းကောင်း၊ ဝါ–အမြစ်ဟူသော မျိုးရှိသော သစ်ပင်လည်းကောင်း၊ ဝါ–အမြစ်ဟူသော မျိုးရှိသော သစ်ပင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းလည်းကောင်း၊ [နောက်၌လည်း ဤသို့ ပေးပါ၊] ခန္ဓဗီဇံ–ပင်စည်မျိုးလည်းကောင်း၊ ဝါ–ဝင်စည်ဟူသော မျိုးရှိသော သစ်ပင်လည်းကောင်း၊ ဖဒ္ဒုဗီဇံ–အဆစ်မျိုးလည်းကောင်း၊ ဝါ–အဆစ်ဟူသော မျိုးရှိသော သစ်ပင်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဗီဇံ–အညွှန့်မျိုးလည်းကောင်း၊ ဝါ–အညွှန့်ဟူသော မျိုးရှိသော သစ်ပင်လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌမံ–၅ ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ဗီဇဗီဇမေဝ–အစေ့သာလျှင်ဖြစ်သော မျိုးလည်းကောင်းတည်း၊ ဝါ–အစေ့သာလျှင်ဖြစ်သော မျိုးရှိသော သစ်ပင်လည်းကောင်းတည်း၊ သမဏော ဂေါတမော, ဣတိ ဇဝရူပါ–ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ–ဗီဇဂါမ်, ဘူတဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော–၏၊ ဣတိ–ဤဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘဝိရတိအကျယ်လည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်း၊ ဝါ–ဤဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘဝိရတိ အကျယ်သီလဖြင့် သော်လည်း၊ ဝဒေယျ။

၁၂။ သန္နိဓိကာရ ပရိဘောဂဝိရတိ။ ။ဝါပန–တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောဆိုပုံကား၊ ၊ပေ၊ ဘုဉ္ဇိတွာ, တေ–ထိုသမဏဗြာဟ္မဏာ အမည်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဇဝရူပ်–သော၊ သန္နိဓိကာရ ပရိဘောဂ်–ပြုအပ်သော သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းရှိသော အန္နပါန စသည်ကို သုံးစွဲခြင်းကို၊ အနုယုတ္တာ–နှစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တိ ယထာ–နှစ်သက်ဘိုး၊ သေယျထိဒံ–အဘယ်သန္နိဓိကိုနည်း၊ အန္နသန္နိဓိ–စားဖွယ်ကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–စားဖွယ်ကို သိုမှီး သိမ်းဆည်း၍ သုံးဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ [နောက်၌လည်း ဤသို့ ၂ နည်း ပေးပါ၊] ပါနသန္နိဓိ–သောက်ဖွယ်ကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထသန္နိဓိ–အဝတ်ကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယာနသန္နိဓိ–ယာဉ်ကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သယနသန္နိဓိ–အိပ်ရာကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓသန္နိဓိ–နံ့သာကို သိုမှီး သိမ်း

ဗီဇဗီဇံ (ဣတိဝါ)။ ။ရှေးစာအုပ်များ၌ "ဗီဇဗီဇံ"နောက်ဝယ် "ဣတိဝါ"ဟု ပါ၏၊ သံဂါယနာတင် စာအုပ်၌ မပါသောမူကို ယူ၍ ပါသောမူကို မူကွဲအဖြစ်ဖြင့် ပြထား၏၊ ဣတိဝါ၌ ဣတိသဒ္ဒါသည် ပကာရ(အတူ)အနက်ကို ဟော၏၊ (တစ်နည်း) အာဒိအနက်ကို ဟော၏၊ ဝါသဒ္ဒါကား ဝိကပ်အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ သရုပ်သကောင် ဖေါ်ပြထားသော အရာဝတ္ထုအပြင် နောက်ထပ် ယူဖွယ်ရှိရာ၌သာ "ဣတိဝါ–ဤအလားတူ ဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသော်လည်းကောင်းတည်း"ဟု အနက်ပေးနိုင်၏၊ အလားတူ ယူစရာမရှိလျှင် ထိုသို့အနက် မပေးနိုင်၊ ဤဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ, သိက္ခာပုဒ်၌ ထို ၅ မျိုးအပြင် ယုစရာ မကျန်တော့၊ ထို့ကြောင့် "ဣတိဝါ"မ,ပါသောမူသာ အမှန်ဟု ယူဆပါသည်။

ဆည်းခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာမိသသန္ဓိမိ-ကြွင်းသော အာမိသကို သိမ်မှီ:သိမ်းဆည်းခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ အလားတူဖြစ်သော သိမ်မှီ:သိမ်းဆည်းခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော သိမ်မှီ:သိမ်းဆည်း၍ သုံး:ဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အနုယုတ္တာ-နှ်သည်၊ ဟုတ္တာ ဝိဟရန္တိယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊) သမဏော ဂေါတမော, ဣတိ ဇဝရူပါ, သန္ဓိမိ ကာရပရိဘောဂါ-ပြုအပ်သော သိမ်မှီ: သိမ်:ဆည်:ခြင်:ရှိသော အန္န ပါန စသည်ကို သုံ:စွဲခြင်:မှ၊ ပဋ္ဌိဝိရတော၊ ဣတိ-ဤသန္ဓိမိကာရပရိဘောဂဝိရတိလည်: သီလတစ်မျိုးတည်:၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-ဤသို့ သော်လည်:၊ ဝါ-ဤသန္ဓိမိကာရ ပရိဘောဂဝိရတိသီလဖြင့်သော် လည်:" ဟု ပေ:ပါ။]

၁၃။ ဝိသူကဒဿဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ ဘုဠ္ဍိတ္ထာ၊ တေ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဇဝရူပ်-သော၊ ဝိသူကဒဿန်-ဘုရား:အဆုံ:မတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်စို့ပမာ, ဖီလာဖြစ်သော ကြည့်ရှု နား:ထောင်ခြင်:ကို၊ အနုယုတ္တာ, (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တိယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်ဝိသူကဒဿနကိုနည်:၊ နစ္စ-ကိုယ်တိုင်ကခြင်:, သုတစ်ပါ:ကို ကစေခြင်:ကိုသော်လည်:ကောင်:၊ ဝါ-ကခြင်:ကို ကြည့်ရှုနား:ထောင်ခြင်:ကိုသော်လည်:ကောင်:၊ [နောက်၌လည်: ဤသို့ ၂ နည်: ပေ:ပါ၊] ဂီတံ-ကိုယ်တိုင်သီဆိုခြင်:, သူတစ်ပါ:ကို သီဆိုစေခြင်:ကိုသော်လည်:ကောင်:၊ ဝါဒိတံ-ကိုယ်တိုင်တီ:မှုတ်ခြင်:, သူတစ်ပါ:ကို တီ:မှုတ်စေခြင်:ကိုသော်လည်:ကောင်:၊ ပေက္ခံ-ကြည့်ရှုထိုက်သော ကပွဲသဘင်ကိုသော်လည်:ကောင်:၊ အက္ခာနံ-ကွက်စိပ်ဆရာ စာပြောဆရာတို့ ပြောဆိုအပ်သော ဘာရတညီနောင်တို့၏ စစ်တိုက်ခြင်:စသော အကြောင်:အရာကိုသော်လည်:ကောင်:၊ ဝါ-အကြောင်:အရာကို နား:ထောင်ခြင်:ကိုသော်လည်:ကောင်:၊ ပါဏိသရံ-လက်ဖြင့်တီ:အပ်သော မောင်:ကြေ:နှင်:, လင်:ကွင်:တီ:သံကိုသော်လည်:ကောင်:၊ (တစ်နည်:) ပါဏိသရံ-လက်ခုပ်တီ:သံကိုသော်လည်:ကောင်:၊ ဝေတာဠံ-ယနမည်သော တူရိယာတီ:သံကိုသော်လည်:ကောင်:၊ ဝါ-ဘုတ် တစ္ဆေ ဝင်လာအောင် မန္တန်လည်:စုတ်, မြေကို နာနာပုတ်၍ သူသေကောင်ထအောင် လုပ်ခြင်:ကိုသော်လည်:

အာမိသသန္ဓိမိ ဣတိဝါ။ ။ဤသန္ဓိမိအခန်:၌ သန္ဓိမိပြုဖွယ် ပစ္စည်:သည် သရုပ်ထုတ် ပြသလောက်သာ မကသေ:, များစွာကျန်သေ:သောကြောင့် ထိုကျန်သမျှကို သိမ်:ယူဖို့ရာ "ဣတိဝါ"ဟု ထည့်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌ "ဣတိဝါ"ဟု ပါသင့်ပါပေသည်၊ နောက်သီလ များ၌ကား ပါသင့်သော သီလတွေသာ များပါသည်၊ "ဝါသဒ္ဒါ၏ ဝိကပ်အနက်"ဟူသည် တိုက်ရိုက် မပြအပ်သော အနက်တို့ကို ဝိကပ်ပြုခြင်: (သီ:ခြား:စီရင်ခြင်:) တည်:၊ အဝုတ္တာ ဝိကပ္ပနဟု ခေါ်သည်။ [အဝုတ္တာ-တိုက်ရိုက်မပြအပ်သော အနက်ကို+ဝိကပ္ပန-သီ:ခြား:ပြုစီရင်ခြင်:တည်:။]

မှတ်ချက်။ ။ဤဝါသဒ္ဒါ၏ ဝိကပ္ပနအနက်ဟောပုံကို ထောက်၍ ရှေ့၌ပြအပ်ပြီ:သော နစ္စကြည့်မှု စသည်တို့သည် တစ်ခုပြီ:တစ်ခု ယူရသော ဝိကပ်ချည်:ဖြစ်သောကြောင့် "သော်လည်:ကောင်:"ဟု ပေ:ရသည်' မှန်၏-ထိုအား:လ:ကို တစ်ပြိုင်နက် မပြုနိုင်ပါ။

ကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ္ဍ-တစ်ကုမ္ဘချင့်ခွက်သဏ္ဌာန်ရှိသော စည်တီးသံကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဝါ-အိုးစည်တီးသံကိုသော်လည်းကောင်း၊ သောဘဏက-ပွဲကရာဝယ် တင့်တယ်သာယာ ဘေးကင်းကွာအောင် နတ်ကတော်ထွက်၍ ဗလိနတ်စာတင်မှု ကို ပြုခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) သောဘဏက-တင့်တယ်အောင် ပြုအပ်သော ပန်းချီပန်းပုရုပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စဏ္ဍာလ-ကိုယ်ခန္ဓာကျန်းမာ အောင် သံလုံးကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကာယဗလ လေ့ကျင့် ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) စဏ္ဍာလ-စဏ္ဍာလလူမျိုးတို့၏ ပိုက်ဆံ လျှော်ကို ဆေး၍ ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝံသ-ဝါးကိုထောင်၍ ကစား ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ချောတိုင်တက်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဓော ဝနံ-အရိုးဆေးပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိယုဒ္ဓံ-ဆင်တိုက်ပွဲကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ဆင်စစ်ပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဿယုဒ္ဓံ-မြင်းတိုက်ပွဲကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြင်းစစ်ပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ မဟိသယုဒ္ဓံ-ကျွဲတိုက်ပွဲကို သော်လည်းကောင်း၊ ဥသဘယုဒ္ဓံ-နွားလားဥသဘ တိုက်ပွဲကိုသော်လည်း ကောင်း၊ အဇယုဒ္ဓံ-ဆိတ်တိုက်ပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ မေဏ္ဍယုဒ္ဓံ-သိုးတိုက်ပွဲ ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကုက္ကုဋယုဒ္ဓံ-ကြက်တိုက်ပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋက ယုဒ္ဓံ-ငုံးတိုက်ပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍယုဒ္ဓံ-ဒုတ်ရိုက်ပွဲကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဝါ-သိုင်းကစားပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ မုဋ္ဌယုဒ္ဓံ-လက်သီးထိုးပွဲကို သော်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓံ-လက်ဝှေ့ထိုးပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ["နပမ်းလုံး ပွဲ"ဟုလည်းကောင်း "တောင်ကျော်ကိုင်ပွဲ"ဟုလည်းကောင်း ခေါ်သေးသည်။] ဥယျောဓိကံ-နိုင်သည့်ဘက်က တိုးတက်၍ တိုက်ခိုက်ရာစစ်ပွဲကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဗလဂ္ဂ-စစ်သည်အစုကို ရေတွက်ရာအရပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ သေနာဗျူဟံ-စစ်ဆင်ရာအရပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနီကဒဿနံ-ဆင်တပ်,မြင်းတပ် စသည်ကို ကြည့်ခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော ဝိသူကကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ (အနုယုတ္တာ, (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တိယထာ-ကုန်သကဲ့သို့) သမဏော ဂေါတမော, ဣတိ ဇဝရူပါ-သော၊ ဝိသူကဒဿနာ-ကိုယ်တော်အဆုံး အမစ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်စိုပမာ, ဖီလာဖြစ်သော ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရ တော-၏၊ ဣတိ-ဤဝိသူကဒဿနဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-လည်း၊ ဝါ-ဤဝိသူကဒဿနဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း။]

၁၄။ ဇူတပွမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ တေ၊ ဇဝရူပ်-သော၊ဇူတပွမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂ-မော့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော အလောင်းအစားကစားခြင်းကို အားထုတ်မှုကို၊ အနုယုတ္တာ-ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊

အနုယောဂ် အနုယုတ္တာ။ ။"အနုယောဂ်"အရ အားထုတ်ခြင်းရ၍ အနုယုတ္တာ၌ လည်း အားထုတ်သူ ရသောကြောင့် "အားထုတ်"အနက် ထပ်နေရကား အဘေဒဘေဒူပစာ ကြံပါ၊ ဥပမာ-စာရိုက် စရမာနောကဲ့သို့တည်း၊ ဆရာတို့ကား "အားထုတ်အပ်သော"ဟု အနက်ပေး၍ ဇူတပွမာဒဋ္ဌာန၏ ဝိသေသနကြံတော်မူကြသည်။

ဝိဟရန္တိယထာ–ကုန်သကဲ့သို့၊ သေယျထိဒံ–အဘယ်ဧတပ္ပမာဒဗ္ဗာနကိုနည်း၊ အဗ္ဗပဒံ–ရှစ်ခုရှစ်ခု အကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၌ ကြွေအန်ကစားခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဒသပဒံ–ဆယ်နှုခုဆယ်ခု အကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၌ ကြွေအန်ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ [“ရှစ်ကွက်ကျား ကစားခြင်း, ဆယ်ကွက်ကျားကစားခြင်း”ဟုလည်း ဆိုကြသည်၊] အာကာသံ–ရှစ်ကွက်ဆယ်ကွက် အသွင် ကောင်းကင်၌ ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဟာရပထံ–ရှောင်လွှဲထိုက်သော လမ်းကြောင်းကို ရှောင်လွှဲ၍ ကစားခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ [“ပရွက်ဆိတ်ကြောင်း လိုက်တမ်းကစားခြင်း”ဟုလည်း ဆိုကြသည်၊ “ပထ”အရ လမ်းကြောင်းသာ ရသော်လည်း ထိုလမ်းကြောင်း ကစားခြင်းတိုင်အောင် ဌာနပစာရအားဖြင့် ယူရသည်၊ အဗ္ဗပဒစသည်၌လည်း နည်းတူ၊] သန္တိကံ–ဇယ်တောက်တမ်း ဇယ်ကောက်တမ်း ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခလိကံ–ကြွေအန်ကစားရာ စည်းဝိုင်း၌ အန်စာကိုပစ်ချ၍ ကစားခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဝါ–ကြွေအန်ကစားရာ ပျဉ်ချပ်၌ အန်စာကို ပစ်ချ၍ ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဃဋိကံ–ရှည်သောဒုတ်ချောင်းဖြင့် တိုသောဒုတ်ငယ်ကို ရိုက်၍ ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ [“ကျည်းသားရိုက်တမ်း ကစားခြင်း”ဟု ခေါ်ကြသည်၊] သလာကဟတ္ထံ–ချိတ်ရည်စသည်တို့ဖြင့် ဆွတ်အပ်သော အုန်းမျှင်စည်း, ထန်းမျှင်စည်းတို့ဖြင့် အရုပ်တင်အောင် နံရံစသည်၌ ရိုက်၍ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အက္ခံ–ဂုံညင်းကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ဂေါ်လီကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ [“ဂုံညင်း”ကို ရှေးက “ခုံညင်း”ဟု ခေါ်ကြသည်၊] ပဂ်စီရံ–ထန်းရွက်စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော နွဲငယ်,ပုလွေငယ်ကို မှုတ်၍ ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝက်ကံ–ထွန်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မောက္ခစိကံ–ဂျမ်းကစားခြင်း, ဘားကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ စိဂ်ုလိကံ–ထန်းရွက်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော စကြာဖြင့် ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တာဠှကံ–သစ်ရွက်ဖြင့်ပြုအပ်သော စလယ်တောင်းဖြင့် သဲစသည်ကို ချင့်၍ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရထကံ–ရထားငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဓနုကံ–လေးငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အက္ခရိကံ–ကျောက်ကုန်း၌ ရေးသားအပ်သော အက္ခရာကို သိကြောင်း ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မနေသိကံ–သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို ရှာကြောင်း, သိကြောင်းကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ [“ပုဏ္ဏားဒိုင်မေးတမ်း ကစားခြင်း”ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်၊] ယတာဝဇ္ဇံ–အကြင်ကန်းဟန်, ကောက်ဟန်, ကုန်းဟန်စသော အပြစ်ကိုပြ၍ ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ [ကန်းဟန်, ကောက်ဟန်, ကုန်းဟန်ဆောင်၍ ကစားခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊] ဣတိဝါ–ဤသို့အလားတူဖြစ်သော ကစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အနုယုတ္တာ, ဟုတ္တာ, ဝိဟရန္တိယထာ၊) သမဏော ဂေါတမော, ဣတိဝေရူပါ–သော၊ ဧတပ္ပမာဒဗ္ဗာနာနုယောဂါ–မေ့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော

အလောင်းအစား ကစားခြင်းကို အားထုတ်ခြင်းမှ၊ ပဋ္ဌိဝိရတောဿ ဣတိ–ဤ၂ပုတပွ မာဒဋ္ဌာနာနယောဂဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ ["ဣတိဝါ–သော်လည်း၊ ဝါ–ဤ၂ပုတပွမာဒဋ္ဌာနာနယောဂဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း"ဟု ပေးပါ။]

၁၅။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ တေ, ဧဝရူပ်-သော၊ ဥစ္စာသယန မဟာသယနံ–မြင့်သောနေရာ, ကြီးကျယ်ခမ်းနား ဆ ့်ပြားသော နေရာ၌ ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်းကို၊ အနုယုတ္တာ, ဝိရန္ဓိယထာ၊ သေယျထိဒံ–အဘယ် ဥစ္စသယန မဟာသယနကိုနည်း၊ အာသန္ဒိ–ဘုရားရှင်၏ လက်ရစ်သစ် ပမာဏ ထက်လွန်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ကံ–အခြေ၌ ခြသေ့်သစ်ကျားစသော သားရဲရုပ်ရှိသော ပလ္လင်ညောင်စောင်းငယ်၌ ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂေါနကံ–လက်လေးသစ်ထက် လွန်အောင်ရှည်သော သားမွေးရှိသော ကောဇောနက်ကြီး၌ ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ စိတ္တကံ–ရက်ခြင်းအားဖြင့် ဆန်းကျယ် သော သားမွေးအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဋိကံ–သား မွေးဖြင့်ပြုအပ်သော ဖြူသောအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဋလိကံ–တစ်ခဲနက် ပန်းပြောက်ရှိသော သားမွေးအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ တူလိကံ-လဲရှိသောအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဝိကတိကံ–ခြသေ့်သစ်ကျားစသော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကျယ် စွာပြုအပ်သော သားမွေးအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဒလောမိ-၂ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သော သားမွေးရှိသော ၂ဖက်ချောအခင်း၌ ထိုင် ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧကန္တလောမိ–တစ်ဖက်အဖို့၌ ပေါ်ထွက် သော သားမွေးရှိသော တစ်ဖက်ချောအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ {တစ်နည်း–"ဥဒ္ဒလောမိ–တစ်ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သော ပန်းပွင့်အဆာ ရှိသော တစ်ဖက်ချောအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧကန္တ လောမိ-စင်စစ်ဧကန်, အမှန်အားဖြင့် ၂ဖက်လုံး၌ ပေါ်ထွက်သော ပန်းပွင့်အဆာ ရှိသော ၂ဖက်ချောအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း"ဤသို့ ကေစိဆရာတို့က ပြောင်းပြန်ဖွင့်ကြသည်၊] ကဋ္ဌိဿ–ရတနာရွှေချည် ငွေချည်တို့ ဖြင့်ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်ကြမ်းအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ပိုးချည်တိုင်လျှောက်, ရွှေချည်ဖောက်၍ ရက်အပ်သောအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကောသေယျံ–ရတနာရွှေချည် ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်တိုင်လျှောက်, ပိုးချည်ဖောက်၍ ရက်အပ်သောအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကုတ္တကံ–တစ်ကျိပ် ၆ ယောက် ကပြ လောက်သော သားမွေးကော်ဇောကြီး၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထတ္ထရံ–ဆင့်ကျောက်ဟုန်း၌ ခင်းထိုက်သော ဆင်တင်ကော်ဇောကြီး၌ ထိုင်

ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အသဿတ္ထရံ-မြင်းကျောက်ကုန်း၌ ခင်းထိုက်သော မြင်းတင်ကော်ဇောကြီး၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရထတ္ထရံ-ရထားပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော ရထားတင်ကော်ဇောကြီး၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဇိနပ္ပဝေဏီ-သစ်နက်ရေတို့ဖြင့် ညောင်စောင်း ပမာဏရှိရုံ အထပ်ထပ် ချုပ်အပ်သော အခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ-ဝံပိုင်မည်သော သားကောင်၏ အရေဖြင့် ပြုအပ်သော မြတ်သော အပေါ်လွှမ်းအခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သဉ္ဇတ္ထရစ္ဆဒနံ-အထက်၌ ဗီတာန်နီမျက်နှာကျက်နှင့် တကွဖြစ်သော အခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ-ညောင်စောင်း၏ ခေါင်းရင်းခြေရင်း၂ ဖက်ဝယ် နီသောခေါင်းအုံး၌ အုံးခြင်း, ခြေတင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော အခင်း၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊(အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိယထာ)သမဏော ဂေါတမော၊ ဣတိဇဝရူပါ-သော၊ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ-မြင့်သောနေရာ, ကြီးကျယ်ခမ်းနား ဆန်းပြားသောနေရာ၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ဣတိ-ဤဥစ္စာသယန မဟာသယနဝိရတိအကျယ်လည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-သော်လည်း၊ ဝါ-ဤဥစ္စာသယန မဟာသယနဝိရတိ အကျယ်သီလဖြင့်သော်လည်း။]

၁၆။မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ တေ, ဇဝရူပ-သော၊ မဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာနုယောဂ-ဒုသီလျစေတနာ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် နိမ့်ရာအရုပ်ကို ပြည့်ဖြိုးစေခြင်း, ရေမွေး နံ့သာဆီ နံ့သာရည် ပေါင်ဒါတို့ဖြင့် လိမ်းကျံခြယ်လှယ်ခြင်းစသော တန်ဆာဆင်ခြင်းကို အားထုတ်ခြင်းကို၊ အနုယုတ္တာ-အားထုတ်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တိ ယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်မဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနကိုနည်း၊ ဥစ္ဆာဒနံ-ကိုယ်ကို နံ့သာမှုန့်တို့ဖြင့် ပွတ်တိုက်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိမဒ္ဒနံ-လက်ခြေနားနာ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ပုံသဏ္ဌာန်ပြေပြစ်အောင် ဆီဖြင့်သုတ်၍ ထက်ဝန်းကျင် ဆုပ်နယ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ နှာယနံ-နံ့သာရည်ဖြင့် ရေချိုးခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ [စာအုပ်တို့၌ "နှာပနံ"ဟု ရှိသော်လည်း "နှာယနံ"သာ ကောင်းကြောင်းကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ပြထားသည်။] သမ္မာဟနံ-ခြေလက်တို့ကို တိုးပွားအောင် ပြင်းစွာပုတ်ခတ်၍ ဆုပ်နယ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာဒါသံ-ကြေးမှု (မှန်)ကိုဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဉ္ဇနံ-မျက်ရေးကွင်းဖို့ မျက်စဉ်းဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ-ပန်း, နံ့သာ, နံ့သာပျောင်း, နံ့သာရည်စသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံခြယ်လှယ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မုခစုဏ္ဏံ-မျက်နှာချေမှုန့်တို့ဖြင့် မျက်နှာကို ပွတ်ချေခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မုခလေပနံ-သနပ်ခါး ပေါင်ဒါတို့ဖြင့် မျက်နှာကို လိမ်းကျံခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထဗန္ဓံ-လက်၌ဖွဲ့အပ်သော လက်ကောက် လက်စွပ် လက်ပတ်နှာရီ

စသည် ဝတ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သိခါဗန္ဓ-ဦးစွန်းခွဲဖွဲ့အပ်သော ရွှေဆံတိုး ပုလဲသွယ်စသည်ကို ပန်ဆင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍ-၄ တောင်ရှိသော ဒုတ်ကို ကိုင်ဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ နာဠိက-မိန်းမရုပ် ယောက်ျားရုပ်တို့ဖြင့် အဆန်းတကျယ် ပြုလုပ်အပ်သော ဆေးကျည်တောက် ဆေးကျည်ဖူးကို ဆောင်ယူခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အသိ-သန်လျက်ကို ဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဓားလွယ်ကို လွယ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တ-ဆန်းကျယ်သော ထီးကို ဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ စိတြုပါဟနံ-ဆန်းကျယ်သော ဖိနပ်ကို စီးခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥဏ္ဏီသံ-နဖူးခွံ သင်းကျစ်ပြားကို ဖွဲ့ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မဏိ-မကိုင်ဋ္ဌအထွတ်ခွံ တပ်အပ်သော ပတ္တာမြား ကျောက်မျက်ရတနာကို ဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါဠဗီဇနီ-စာမရီ သားမြီးယပ်ကို ဆောင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သြဒါတာနိ-ဖြူကုန်သော၊ ဒီဃဒသာနိ-ရှည်သောအမြီတ်အဆာ ရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-အဝတ်တို့ကို ဝတ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော မဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာနုယောဂကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အနုယုတ္တာ, ဟုတ္တာ, ဝိဟာရန္တိယထာ) သမဏောဘ ဂေါတမော, ဣတိဇဝရူပါ-သော၊ မဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာနုယောဂါ-ဒုသီလျစေတနာ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် နိမ့်ရာအရပ်ကို ပြည့်ဖြိုးစေခြင်း ရေမွှေး နံ့သာဆီ နံ့သာရည်ပေါင်ဒါတို့ဖြင့် လိမ်းကျံခြယ်လှယ်ခြင်းစသော တန်ဆာဆင်ခြင်းကို အားထုတ်ခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတောဝ၊ ဣတိ-ဤမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာနုယောဂဝိရတိ အကျယ်လည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-သော်လည်း၊ ဝါ-ဤမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာနုယောဂဝိရတိ အကျယ်သီလဖြင့်သော်လည်း။]

၁၇။ တိရစ္ဆာနကထာဝိရတိ။ ။ယထာဝါ ပနေကေ ၊ပေ၊ ဇဝရူပ်-သော၊ တိရစ္ဆာနကထံ-သုဂတိလမ်း, နိဗ္ဗာန်လမ်းတို့၏ ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သော စကားကို၊ အနုယုတ္တာ-အားထုတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ-ပြောဆိုကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-ရှု၊) ဝိဟရန္တိယထာ-သို့၊ [သုဂတိလမ်းဟူရာ၌ လူ,ဘဝ နတ်ဘဝ ဗြဟ္မာ့ဘဝ အားလုံးပါဝင်၏၊ ထိုဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ပုညကြိယာဝတ္ထု, ဈာန်တို့ကို သုဂတိလမ်းဟုလည်းကောင်း, နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း မဂ်ဖိုလ်ကို မောက္ခမဂ္ဂဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်၊ သဂ္ဂ(သု+အဂ္ဂ)သဒ္ဒါသည် လွန်စွာကောင်းမြတ်သော ရူပသဒ္ဒ စသည် အာရုံရှိရာ ဘဝကို ဟောဘ၏၊] သေယျထိဒံ-အဘယ်တိရစ္ဆာနကထာကိုနည်း၊ ရာဇကထံ-မင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို သော်လည်းကောင်း၊ ["ရာဇာနံ+အာရဗ္ဘ+ပဝတ္တာ ကထာ"ဟု အဋ္ဌကထာရှိ၏၊ "ပဝတ္တာ-ဖြစ်"ဟုသည် ပြောဆိုခြင်းပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပဝတ္တိတာ-ဖြစ်စေအပ်"ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ဣတိ ဘဝါဘဝကထာ၌ "ပဝတ္တိတာ"ဟု ရှိလတ္တံ့၊] စောရကထံ-ခိုးသူ ဒါးမြှီသူပုန်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို

သော်လည်းကောင်း၊ မဟာမတ္တကထံ-မူးကြီးမတ်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ သေနာကထံ-စစ်တပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘယကထံ-ဘေးကြီးဘေးငယ်, အသွယ်သွယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယုဒ္ဓကထံ-စစ်တိုက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ အန္နကထံ-စားဖွယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါနကထံ-သောက်ဖွယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သောစကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထကထံ-အဝတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ သယနကထံ-အိပ်ရာနေရာကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ မာလာကထံ-ပန်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓကထံ-နံ့သာကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဉာတိကထံ-ဆွေမျိုးကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယာနကထံ-ယာဉ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂါမကထံ-ရွာကိုအကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိဂမကထံ-နိဂုံး ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ နဂရကထံ-မြို့ကို ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ ဇနပဒကထံ-ဇနပုဒ် ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိကထံ-မိန်းမကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ [ရှေးစာအုပ်မျာ၌ "ပုရိသကထံ"ဟုလည်း ရှိသေး၏၊ ကောင်းမည်မထင်၊] သူရကထံ-သူရဲကောင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝိသိခါကထံ-မြို့ရွာအတွင်းဝယ် လမ်းဆုံလမ်းမ လမ်းခွကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထံ-အိုး၏တည်ရာရေခပ်ဆိပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အိုး၏တည်ရာ အိုးထိန်းသည်၏ အလုပ်သူမကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗပေတကထံ-ရှေးရှေးက သေလွန်ပြီးဆွေမျိုးတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ နာနတ္တကထံ-ဆိုအပ်ပြီး ဆိုအပ်ပြီးလတ္တံမှ တစ်ပါးသော အမျိုးမျိုးအစားစား များသောသဘောရှိသော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ လောကက္ခာယိကံ-လောကအကြောင်းအရာကို ပြောဆိုကြောင်းဖြစ်သော လောကာယတဝိတဏ္ဍစကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒက္ခာယိကံ-သမုဒ္ဒရာအကြောင်းအရာကို ပြောဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဘဝါဘဝကထံ-ဤအကြောင်းကြောင့် တိုးပွားခြင်း၏ ဤအကြောင်းကြောင့် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းဟု မိမိထင်သမျှ အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဤအကြောင်းကြောင့် သဿတဖြစ်၏, ဤအကြောင်းကြောင့် ဥစ္ဆေဒဖြစ်၏"ဟု မိမိထင်သမျှ အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ အလားတူဖြစ်သော စကားကိုသော်လည်းကောင်း၊

(အနုယုတ္တာ, ဟုတ္တာ, ဝိဟာရန္တိယထာ)၊ သမဏော ဂေါတမော, ဣတိဝေရူပါယ-သော၊ တိရစ္ဆာနကထာယ-သုဂတိလမ်း, နိဗ္ဗာန်လမ်းတို့၏ ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သောစကားမှ၊ ပဋိဝိရတောဟု ဣတိ-ဤတိရစ္ဆာနကထာဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-သော်လည်း၊ ဝါ-ဤတိရစ္ဆာနကထာဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း။]

၁၈။ ဝိဂ္ဂါဟိကကထာဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ တော, ဝေရူပ်-သော၊ ဝိဂ္ဂါဟိကကထ-ချုပ်ချယ်စော်ကား, ဆန့်ကျင်ဘက်ယူကြောင်းစကားကို၊ အနုယုတ္တာ, ဝိဟာရန္တိယထာ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်ဝိဂ္ဂါဟိကကထာနည်း၊ တွံ-သင်သည်၊ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ-သာသနာ့ဆိုင်ရာ ဤဓမ္မနှင့် ဝိနယကို၊ န အာဇာနာသိ-မသိ၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ-သာသနာ့ဆိုင်ရာ ဤဓမ္မနှင့် ဝိနယကို၊ အာဇာနာမိ-သိ၏၊ ကိံ-အဘယ်ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ-ကို၊ အာဇာနိဿသိ-သိလတံ့နည်း၊ (ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊) တွံ-သင်သည်၊ မိစ္ဆာပဋိပန္နာ-ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန်, မမှန်သောအားဖြင့် ကျင့်သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ အဟံ-ငါသည်၊ သမ္မာပဋိပန္နာ-မဖောက်မပြန်, မှန်သောအားဖြင့် ကျင့်သည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ မေ-ငါ၏၊ (ဝစနံ-စကားသည်၊) သဟိတံ-ရှေ့နောက် ၂ရပ် ဆက်စပ်၏၊ ဝါ-ရှေ့နောက်နှစ်ဝ, တကွဖြစ်၏၊ တေ-သင်၏၊ (ဝစနံ-သည်၊) အသဟိတံ-ရှေ့နောက် ၂ရပ်, မဆက်စပ်၊ ဝါ-ရှေ့နောက်နှစ်ဝ, တကွမဖြစ်၊ (တွံ-သည်၊) ပုရေ ဝစနိယံ-ရှေးဦး ပြောဆိုထိုက်သော စကားကို၊ ဝါ-ရှေးဦးစွာ ပြောရမည့်စကားကို၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ဝါ-နောက်မှ၊ အဝစ-ပြောဆိုပြီ၊ ပစ္ဆာဝစနိယံ-နောက်၌ ပြောဆိုထိုက်သောစကားကို၊ ဝါ-နောက်မှ ပြောဆိုရမည့်စကားကို၊ ပုရေ-ရှေး၌၊ ဝါ-အလျင်၊ အဝစ-ပြီ၊ တေ-သင်၏၊ ဝါ-သင်သည်၊ အဓိစိဏ္ဏံ-ကြာရှည်နေ့ရက်, လေ့ကျက်အပ်သော အယူအဆသည်၊ ဝိပရာဝတ္တံ-ငါ့အကြောင်းပြ, တစ်ခွန်းမျှကြောင့်, လုံးဝမမှန်, ပြောင်းပြန်ဖြစ်တော့၏၊ တေ-သင်၏အပေါ်၌၊ ဝါဒေါ-ပြောဆိုကြောင်း အပြစ်ကို၊ အာရောပိတော-ငါတင်အပ်ပြီ၊ တွံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိဂ္ဂဟိတော-နှိမ်အပ်ပြီးသည်၊ အသိ-၏၊ ["သင်ပြောသမျှ အလွဲချည်းဟု ပြောသောအားဖြင့် နှိမ်လိုက်ပြီ"ဟူလို၊] ဝါဒပမောက္ခာယ-ငါတင်ပြအပ်သော အပြစ်မှလွတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ စရ-ထိုထိုဤဤ, ဆရာဆီသို့ လှည့်လည်ချေဦးလော့၊ ["ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်၍ ပညာသင်ချေပါဦး"ဟူလို၊] သစေ ပဟောသိ-ငါတင်အပ်သောအပြစ်ကို အကယ်၍ ဖြေရှင်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဇဝံ သတိ) နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ-ယခုချက်ချင်းမူလည်း ဖြေရှင်းပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့သော ဝိဂ္ဂါဟိက ကထာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော ဝိဂ္ဂါဟိက ကထာကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အနုယုတ္တာ, ဝိဟာရန္တိ ယထာ၊) သမဏော ဂေါတမော, ဣတိဝေရူပါယ-သော၊ ဝိဂ္ဂါဟိကကထာယ-ချုပ်ချယ် စော်ကား,

ဆန်ကျင်ဘက် ယူကြောင်းစကားမှ၊ ပဋ္ဌိဝိရတောဿ၊ ဣတိ-ဤဝိဂ္ဂါဟိကကထာ ဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိ ဝါ-သော်လည်း၊ ဝါ-ဤဝိဂ္ဂါဟိကကထာဝိရတိသီလဖြင့်သော်လည်း။]

၁၉။ဒူတေယျပဟိဏာဂမနာနုယောဂဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ ဧတံ, ဘေရျပ်-သော၊ ဒူတေယျပဟိဏာ ဂမနာနုယောဂ်-တမန်သည်တို့၏ အလုပ်ဖြစ်သော သဝဏ်စာလွှာ နှုတ်မှာစကားကို ဆောင်ယူ၍ မြို့ရွာတစ်ခုမှ မြို့ရွာတစ်ခုသို့ ခရီးရှည်သွားခြင်းအလုပ်, စေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ တစ်အိမ်မှ တစ်အိမ်သို့ ခရီးတိုသွားခြင်းအလုပ်ကို အားထုတ်ခြင်းကို၊ အနုယုတ္တာ, ဝိဟရန္တိ ယထာ၊ သေယျထိဒံ-အာဘယ် ဒူတေယျပဟိဏာကိုနည်း၊ ရညော-မင်းတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇမဟာမတ္တာနံ-မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ခတ္တိယာနံ-အာဘိသိက် မခံအပ်သော မင်းဧာတ်ရှိသူတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ဗြာဟ္မဏဧာတ် ရှိသူတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ဂဟပတိကာနံ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ကုမာရာနံ-သတို့သားတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ဣမ-ဤအရပ်မှ၊ (အသုကံနာမ ဌာနံ-ထိုမည်သောအရပ်သို့၊) ဂစ္ဆ-သွားပါလော၊ ဝါ-သွားစမ်းပါချေ၊ အမုတြ-ထိုအရပ်မှ၊ (အသုကံနာမဌာနံ-သို့၊) အာဂစ္ဆ-လာခဲ့ပါလော၊ ဣဒံ-ဤမည်သော ဝတ္ထုကို၊ ဟရ-ဆောင်သွားပါချေ၊ အမုတြ-ထိုမည်သောအရပ်မှ၊ ဣဒံ-ဤမည်သော ဝတ္ထုကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့သော ဒူတေယျပဟိဏာဂမနကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ အလားတူဖြစ်သော ဒူတေယျပဟိဏာ ဂမနကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အနုယုတ္တာ, ဝိဟရန္တိယထာ၊) သမဏော ဂေါတမော, ဣတိဘေရျပါ, ဒူတေယျပဟိဏာဂမနာ-နုယောဂါ-တမန်သည်တို့၏ အလုပ်ဖြစ်သော သဝဏ်စာလွှာ နှုတ်မှာစကားကို ဆောင်ယူ၍ မြို့ရွာတစ်ခုမှ မြို့ရွာတစ်ခုသို့ ခရီးရှည်သွားခြင်းအလုပ်, စေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ တစ်အိမ်မှ တစ်အိမ်သို့ ခရီးတိုသွားခြင်း အလုပ်ကို အားထုတ်ခြင်းမှ၊ ပဋ္ဌိဝိရတောဿ၊ ဣတိ-ဤဒူတေယျပဟိဏာဂမနာနုယောဂဝိရတိ အကျယ်လည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-သော်လည်း၊ ဝါ-ဤဒူတေယျပဟိဏာဂမနဝိရတိ အကျယ်သီလဖြင့်သော်လည်း။]

၂၀။ကုဟနလပနဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ တေ-ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကုဟကာစ-ကုဟနဝတ္ထု တစ်ခုခုဖြင့် လူထုကိုလှည့်ပတ်၍ အံ့သြစေတတ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ လပကာစ-လာတ်ရနိုင်မည့်, မြှော်ခေါ်ကြည့်၍, မိမိကိုဖြစ်စေ, ဒါယကာကိုဖြစ်စေ မြှောက်ပင့်၍ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုတတ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ နေမိတ္တိကာစ-ကိုယ်နှုတ် ၂ ခု, တစ်ခုခုဖြင့်, ရမ္မကိုချိတ်, အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း အလေ့ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ နိပ္ပေသိကာစ - ပြောဆို

ငေါက်ငမ်း, ချောက်ချမ်း ပြောင်လှောင်ခြင်းအားဖြင့် မလှူဘဲမနေနိုင်အောင် ဒါယကာ၏ ဂုဏ်ကို ကြိတ်ချေခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ လာဘ်ဘောန-တစ်အိမ်၌ ရအပ်သော ညှဲ့သောလာဘ်ဖြင့်၊ လာဘ်-အခြားတစ်အိမ်၌ရမည့် ကောင်းသောလာဘ်ကို၊ နိဒ္ဓိဂီသိတာရောစ-ရှာမှီးတတ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ [ဤနေရာ၌ အလားတူ မလိုသောကြောင့် "ဣတိဝါ"ဟု မရှိတော့ပြီ၊ မုကွဲကား ရှိသေး၏၊ သို့သော် မကောင်း၊] သမဏော ဂေါတမော, ဣတိ ဧဝရူပါ-သော၊ ကုဟနလပနာ-အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်စေခြင်း, လာဘ်ကိုမြှော်၍ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ဣတိ-ဤကုဟနလပနဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-သော်လည်း၊ ဝါ-ကုဟနလပနဝိရတိသီလဖြင့်သော်လည်း။]

မဇ္ဈိမသီလ-မဇ္ဈိမသီလသည်၊ နိဋ္ဌိတ်-ပြီးပြီ။

မဟာသီလ ကထာ

၂၁။အဂ်ါဒိတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ တေ, ဧဝရူပါယ-သော၊ တိရစ္ဆာန ဗျဇ္ဇာယ-သုဂတိလမ်း, နိဗ္ဗာန်လမ်းတို့၏ ဖိလာကန့်လန့်ဖြစ်သော အတတ်ဖြင့်၊ မိစ္ဆာဇီဝေန-သူတော်သူမြတ်, ကဲ့ရဲ့အပ်သား, မှားယွင်းသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်၊ ဇီဝိတံ-အသက်ကို၊ ကပ္ပေန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ ဝါ-မွေးမြူကြကုန်၏၊ သေယျထိဒံ-ထိုတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဂ်ံ-အဂ်ံကျမ်းလည်းကောင်း၊ [နောက်၌လည်း ဤသို့နည်းတူပေးပါ၊] ဝါ-အဂ်ါကြီးငယ်၏ အကျိုးအပြစ်ကို ပြရာကျမ်းလည်းကောင်း၊ နိမိတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ငယ်သောနိမိတ်၏ အကျိုးအပြစ်ကို ပြရာကျမ်းလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါတံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-မိုးကြိုးကျခြင်းအစရှိသော ကြီးသောနိမိတ်တို့၏ အကျိုးအပြစ်ကို ပြရာကျမ်းလည်းကောင်း၊ သုပိနံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အိပ်မက်၏ အကျိုးအပြစ်ကို ပြရာ အိပ်မက်တိတ်ထုံ

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန။ ။ရှေးဆရာတော်တို့သည် တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယနှင့် မိစ္ဆာဇီဝေန ၂ ပုဒ်ကို အရတူလုပ်၍ "တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ-သော၊ မိစ္ဆာဇီဝေန-ဖြင့်"ဟု အနက်ပေးတော်မူကြသည်၊ မိမိကား-ထို ၂ ပုဒ်ကို အရတူမယူလိုပါ၊ "တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာသည် အတတ်ပညာသာ ဖြစ်၏၊ မိစ္ဆာဇီဝ မဟုတ်သေး၊ မိစ္ဆာဇီဝဟူသည် ရဟန်းတို့နှင့် မလျော်သော လူတို့အား ဆေးကုပေးမှုစသော အလုပ်တည်း၊ ဤသို့အတတ်နှင့် အလုပ်ကို တစ်မျိုးစီခွဲ၍ တစ်ချို့အတတ်ကို သင်ကောင်း၏၊ သို့သော် တတ်ပြီးသောအခါ မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်အောင် မလုပ်ကောင်း၊ ဥပမာ-ဆေးအတတ် ဂဏန်းအတတ်ကို တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဟု ဆိုသော်လည်း တတ်ကောင်း သင်ကောင်း၏, မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်အောင် ဆေးမကုကောင်း၊ အခကြေးယူ၍ တစ်ဆင့် သင်မပေးကောင်း၊ အခမယူဘဲကား သင်ပေးကောင်း၏၊ ဤသို့ခွဲပြီးလျှင် တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယကို မိစ္ဆာဇီဝ၌ ကရိဏ်း, မိစ္ဆာဇီဝေနကို ကပ္ပေန္တိ၌ ကရိဏ်းအဖြစ်ဖြင့် ခွဲခြား၍ စပ်စေလိုပါသည်။

ကျမ်းလည်းကောင်း၊ လက္ခဏ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရုပ်လက္ခဏာ၏ အကျိုး အပြစ်ကို ပြရာကျမ်းလည်းကောင်း၊ မူသိကစ္ဆိန်-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြွက်ကိုက်အပ်သော အဝတ်၏ အကျိုးအပြစ်ကို ပြရာကျမ်းလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂိဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-မီးပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ ပြရာ ကျမ်းလည်းကောင်း၊ ဒဗ္ဗီဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ယောင်းမဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ ကျမ်းလည်းကောင်း၊ ထုသဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဖွဲဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ ကဏဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆန်ကွဲဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ တဏ္ဍုလဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ- ဆန်ဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ သဗ္ပိဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ထောပတ်ဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ တေလဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆီဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ မုခဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-မုန်ညင်းစေ့ စသည်တို့ကို ပါးစပ်ဖြင့်ယူ၍ မီးခဲ့လောင်းထည့်၍ ပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပါးစပ်ဖြင့် မန္တန်စုတ်၍ မီးပူဇော်ကြောင်းကျမ်းလည်းကောင်း၊ လောဟိတဟောမံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-လက်ျာဖြစ်သောညှပ်ရိုးသွေး, ပုဆစ်ဒူးဝန်းသွေး စသည်ဖြင့် မီးပူဇော်ခြင်း၏ ၊ပေ၊ လည်းကောင်း။

အင်္ဂီဝိဇ္ဇာ-အင်္ဂီဝိဇ္ဇာအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုယ်အင်္ဂါကိုကြည့်၍ မန္တန်စုတ်ပြီးလျှင် အမျိုးကောင်း, အမျိုးညံ့ဟု သိကြောင်းကျမ်းလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အိမ်ရာ အရာမ်ရာ အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးအပြစ်ကို သိကြောင်းကျမ်းလည်းကောင်း၊ ခတ္တဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဇ္ဈေယျကျမ်း, မာသုရကွဇကျမ်း, ရာဇသတ်ကျမ်း အစရှိသော မင်းသုံးစိုးသုံး ကျမ်းအတတ်လည်းကောင်း၊ သိဝဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-သုသာန်သို့ဝင်၍ ဘေးအန္တရာယ်ငြိမ်းအောင် ပြုကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဘူတဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ္ဆေ မြေဘုတ်တို့ကို မိမိအလိုပါအောင် ပြုကြောင်း မန္တန်အတတ်လည်းကောင်း၊ ဘူရိ ဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြွေကိုက်သောအခါ ဆေးကုကြောင်းအတတ်, မြွေကို ခေါ်ကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း။

ဝိသဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဆိပ်ဟောင်းကို စောင့်ရှောက်ကြောင်း, အဆိပ်သစ်ကို ပြုလုပ်ကြောင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဆိပ်အန့်ကြောင်း မန္တန်အတတ်လည်းကောင်း၊ ဝိစ္ဆိကဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကင်းမြီးကောက် ကိုက်အပ်သော အနာကို ကုစားကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ မူသိကဝိဇ္ဇာ-လည်ကောင်း၊ ဝါ-ကြွက်ကိုက်အပ်သော အနာကို ကုစားကြောင်းအတတ်လည်း ကောင်း၊ သကုဏဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-သားငှက်အပေါင်းတို့၏ တွန်မြည်ခြင်း,သွားခြင်း အစရှိသည်ကို သိကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝါယသဝိဇ္ဇာ- ကျီးမြည်သံကို သိကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ပက္ကဇ္ဇာနံ-လည်းကောင်း၊ဝါ-ရင့်ကျက်ပြီးသော အရွယ်ကိုထောက်၍ နောက်၌မည်မျှ အသက်ရှည်လိမ့်ဦးမည်ဟု ညွှန်ပြကြောင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ ["သက်ကြည့် ဗေဒင်အတတ် "ဟု ခေါ်ကြသည်။] သရပရိတ္တာနံ-မြှားကို ကာကွယ်ကြောင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ မိဂစက္ကံ (မိဂဝါက္ကံ)-သားငှက်အပေါင်းတို့၏မြည်သံကို သိကြောင်းအတတ် လည်းကောင်း၊

ဣတိဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော အတတ်လည်းကောင်း၊ သမဏော ဂေါတမော, ဣတိ ဧဝရူပါယ-ဖြင့်၊ မိစ္ဆာဇီဝါ-မှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ဣတိ-ဤ အင်္ဂါဒိ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-ဤအင်္ဂါဒိ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း။]

၂၂။ လက္ခဏာဒိတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ တေ, ဧဝ ရူပါယ-သော၊ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ-ဖြင့်၊ မိစ္ဆာဇီဝေန-ဖြင့်၊ ဇီဝိတံ-အသက်ကို၊ ကပ္ပေန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ ဝါ-မွေးမြူကြကုန်၏၊ သေယျထိဒံ-နည်း၊ မဏိလက္ခဏံ-မဏိလက္ခဏာကျမ်းလည်းကောင်း၊ [နောက်ဦးလည်း ဤအတိုင်းပေးပါ၊] ဝါ-ပတ္တမြား၏ ကောင်း မကောင်းသော လက္ခဏာကို သိကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဝတ်၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍလက္ခဏံ-ဒုတ်၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ သတ္ထုလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဒုတ်မှတစ်ပါးသော လက်နက်၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ အသိလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-သန်လျက်၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဥသုလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြှား၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဓနုလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-လေး၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ အာဝုဓလက္ခဏံ-အသိစသည်မှ ကြွင်းသောလက်နက်၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-မိန်းမ၏ နေရာအမျိုးခွဲ အတိုးအဆုတ်လက္ခဏာကို သိကြောင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ ပုရိသလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ယောကျ်ား၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ကုမာရလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-သတို့သား၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ကုမာရိလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-သတို့သမီး၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဒါသလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကျွန်၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဒါသိလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကျွန်မ၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆင်၏ တည်ရှိရာအမျိုးခွဲ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ အဿလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြင်း၏ တည်ရှိရာအမျိုးခွဲ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ မဟိံသလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကျွဲ၏ တည်ရှိရာအမျိုးခွဲ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဥသဘလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-နွားဆင်မြင်းစသော ဥသဘ၏ တည်ရှိရာအမျိုးခွဲ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဂေါလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-နွား၏ တည်ရှိရာအမျိုးခွဲ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း။

အဇလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အသားစားထိုက်, မစားထိုက်သော ဆိတ်၏ လက္ခဏာကို သိကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ မေဏ္ဍလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အသားစားထိုက်, မစားထိုက်သော သိုး၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ကုက္ကုဋဋ္ဌလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အသားစားထိုက်, မစားထိုက်သော ကြက်၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋကလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အသားစားထိုက်, မစားထိုက်သောငုံး၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ဂေါဓလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-အသားစားထိုက်, မစားထိုက်သောဖွတ်၏ ၊ပေ၊ အတတ်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏိကလက္ခဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-နားတန်ဆာ၏ လက္ခဏာ,

အိမ်အထွဋ်၏ လက္ခဏာကို သိကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ကစ္ဆပလက္ခဏ-လည်းကောင်း၊ ၀ါ-အသားစားထိုက်, မစားထိုက်သော လိပ်၏လက္ခဏာကို သိကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ၀ါ-လိပ်ရုပ်၏လက္ခဏာကို သိကြောင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ မိဂလက္ခဏ-လည်းကောင်း၊ ၀ါ-အသားစားထိုက်, မစားထိုက်သော အခြေ၄ချောင်း သားကောင်အပေါင်း၏ ၊ပေ၊ သားကောင်အရုပ်၏ လက္ခဏာကို သိကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၀ါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော အတတ်လည်းကောင်း၊ သမဏော ဂေါတမော ၊ပေ၊ ပဋ္ဌိ၀ိရတော၊ ဣတိ-ဤလက္ခဏာဒီတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီ၀ဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိ၀ါ ဟိဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ၀ဒေယျ။ [ဣတိ၀ါ-ဤလက္ခဏာဒီတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီ၀ဝိရတိသီလဖြင့်သော်လည်း။]

၂၃။ရညာဒီတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီ၀ဝိရတိ။ ။၀ါ ပန ၊ပေ၊ ကပ္ပေန္တိယထာ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာနည်း၊ (အသုကဒိ၀သေ-ထိုမည်သောနေ့၌၊ အသုကနက္ခတ္တေန-ထိုမည်သောနက္ခတ်ဖြင့်၊) ရညံ-မင်းတို့၏၊ နိယျာနံ-အရပ်တစ်ပါးသို့ ထွက်ခွာသွားခြင်းသည်၊ ဘ၀ိဿတိ-ဖြစ်လတ့်၊ (ဇ၀ံ-ဤသို့၊ ဗျာကရောတိ-ဗျာဒိတ်သဘော ကြိုတင်၍ဟောအ၏၊) (အသုကဒိ၀သေ, အသုကနက္ခတ္တေန) ရညံ-တို့၏၊ အနိယျာနံ-ထွက်ခွာခြင်း၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော ပြန်လာခြင်းသည်၊ ဘ၀ိဿတိ-လတ့်၊ (ဇ၀ံ ဗျာကရောတိ၊) အသုကဒိ၀သေ, အသုကနက္ခတ္တေန၊) အဗ္ဘန္တရာနံ-အတွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ရညံ-မင်းတို့၏၊ ဥပယာနံ-စစ်တိုက်ဖို့ရန်, ရန်သူမင်းသို့ ချဉ်းကပ်သွားခြင်းသည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ (ဇ၀ံဗျာကရောတိ) (အသုကဒိ၀သေ,အသုကနက္ခတ္တေန) ဗာဟိရာနံ-ပြင်ပ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ရညံ-ရန်သူမင်းတို့၏၊ အပယာနံ-ဆုတ်ခွါသွားခြင်းသည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ (ဇ၀ံ ဗျာကရောတိ၊) (အသုကဒိ၀သေ, အသုကနက္ခတ္တေန) ဗာဟိရာနံ-နံသော၊ ရညံ-တို့၏၊ ဥပယာနံ-စစ်တိုက်ဖို့ရန် ငါတို့မင်းသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ (ဇ၀ံ ဗျာကရောတိ)၊ (အသုကဒိ၀သေ,အသုကနက္ခတ္တေန) အဗ္ဘန္တရာနံ-နံသော၊ ရညံ-တို့၏၊ ဇယော-စစ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ ဗာဟိရာနံ-နံသော၊ ရညံ-တို့၏၊ ပရာဇယော-စစ်ရှုံးခြင်းသည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ (ဇ၀ံ ဗျာကရောတိ)၊ ဗာဟိရာနံ-ကုန်သော၊ ရညံ-တို့၏၊ ဇယော-သည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ အဗ္ဘန္တရာနံ-နံသော၊ ရညံ-တို့၏၊ ပရာဇယော-သည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ (ဇ၀ံ ဗျာကရောတိ) ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ၀ါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဣမဿ-ဤမည်သော မင်း၏၊ ဇယော-သည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ ဣမဿ-၏၊ ပရာဇယော-သည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ (ဇ၀ံ ဗျာကရောတိ)၊ ဣတိ၀ါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော ပြောဟောခြင်းလည်းကောင်းတည်း၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤ ရညာဒီတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီ၀ဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိ၀ါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ၀ဒေယျ။

၂၄။စန္ဒဂ္ဂါဟာဒိတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့်, မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိ။ ။ဝါပန၊ပေ၊ ကပ္ပေန္တိ ယထာ၊ သေယျထိဒံ-နည်း၊ (အသုကဒိဝသေ-၌၊) စန္ဒဂ္ဂါဟော-လကို ရာဟုဖမ်းယူခြင်းသည်၊ ဝါ-လကြွတ်ခြင်း, လငယုတ်ဖမ်းခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်လတ့်၊ (ဧဝံ-ဤသို့၊ ဗျာကရောတိ၊) [နောက်၌လည်း ဤသို့လိုက်ပေးပါ၊] (အသုကဒိဝသေ) သူရိယဂ္ဂါဟော-နေကို ရာဟုဖမ်းခြင်းသည်၊ ဝါ-နေကြွတ်ခြင်း, နေငယုတ်ဖမ်းခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ နက္ခတ္တဂ္ဂါဟော-နက္ခတ်ကို အင်္ဂါစသောဂြိုဟ်နှင့် ပေါင်းခြင်းဟူသော ဖမ်းယူခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ စန္ဒိမသူရိယာနံ-လနေတို့၏၊ ပထဝမနံ-လမ်းမှန်ကို သွားခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ စန္ဒိသူရိယာနံ-တို့၏၊ ဥပ္ပထဝမနံ-မမှန်သောလမ်းကို သွားခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ နက္ခတ္တာနံ-နက္ခတ်တို့၏၊ ပထဝမနံ-သည်၊ ဘဝိသတိ၊ နက္ခတ္တာနံ-တို့၏၊ ဥပ္ပထဝမနံ-သည်၊ ဘဝိသတိ၊ ဥက္ကာပါတော-ကောင်းမှ မီးရှူးနှင့်တူသော အရောင်တို့ကျခြင်းသည်၊ ဝါ-ဥက္ကာပျံခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ [ဤဥက္ကာပျံခြင်းကိုပင် "ဥဘာပျံခြင်း" ဟု မြန်မာတို့က ခေါ်ကြ၏၊] ဒိသာဒါဟော-အရပ်မျက်နှာတို့၏ မီးအလျှံ, အခိုးအလျှံ စသည်တို့ဖြင့် ပူလောင်ခြင်းကဲ့သို့ ချောက်ချားခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ ဘူမိစာလော-မြေငလျင်လှုပ်ခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ ဒေဝဒုန္ဒုဘိ-မိုးတိမ်တို့၏ အခြောက်တိုက် ထစ်ချုန်းခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ ဝါ-တော်လှန်ခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ၊ စန္ဒိမသူရိယနက္ခတ္တာနံ-တို့၏၊ ဥဋ္ဌမနံ-ပေါ်ထွက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သြဂမနံ-ဝင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံကိလေသံ-ညစ်နွမ်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝေါဒါနံ-ဖြူစင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်လတ့်၊ (ဧဝံ ဗျာကရောတိ။)

စန္ဒဂ္ဂါဟော-သည်၊ ဧဝံ ဝိပါကော-ဤသို့အကျိုးရှိသည်၊ ဘဝိသတိ-လတ့်၊ သူရယဂ္ဂါဟော-သည်၊ ဧဝံ ဝိပါကော ဘဝိသတိ၊ နက္ခတ္တဂ္ဂါဟော-သည်၊ ဧဝံ ဝိပါကော ဘဝိသတိ၊ စန္ဒိမသူရိယာနံ-တို့၏၊ ပထဝမနံ-သည်၊ ဧဝံ ဝိပါကံ-သည်၊ ဘဝိသတိ၊ စန္ဒမသူရိယာနံ-တို့၏၊ ဥပ္ပထဝမနံ-သည်၊ ဧဝံ ဝိပါကံ-သည်၊ ဘဝိသတိ၊ နက္ခတ္တာနံ-တို့၏၊ ပထဝမနံ, ဧဝံ ဝိပါကံ, ဘဝိသတိ၊ နက္ခတ္တာနံ-တို့၏၊ ဥပ္ပထဝမနံ, ဧဝံ ဝိပါကံ, ဘဝိသတိ၊ ဥက္ကာပါတော, ဧဝံ ဝိပါကော, ဘဝိသတိ၊ ဒိသာဒါဟော, ဧဝံ ဝိပါကော, ဘဝိသတိ၊ ဘူမိစာလော, ဧဝံ ဝိပါကော, ဘဝိသတိ၊ ဒေဝဒုန္ဒုဘိ-သည်၊ ဧဝံ ဝိပါကော-သည်၊ ဘဝိသတိ၊ စန္ဒိမသူရိယနက္ခတ္တာနံ-တို့၏၊ ဥဋ္ဌမနံ-သည်လည်းကောင်း၊ သြဂမနံ-သည်ည်းကောင်း၊ သံကိလေသံ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝေါဒါနံ-သည်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ ဝိပါကံ-သည်၊ ဘဝိသတိ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာလည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤစန္ဒဂ္ဂါဟာဒိ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-သော်လည်း၊ ဝါ-ဤစန္ဒဂ္ဂါဟာဒိ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိ သီလဖြင့်သော်လည်း။]

၂၅။သုဝဏ္ဏကာဒီ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ ကပ္ပေန္တိ ယထာ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာနည်း၊ (အသုကသံဝစ္ဆရေ-ထိုမည် သောနှစ်၌၊) သုဝဏ္ဏကာ-ကောင်းစွာမိုးရွာခြင်းသည်၊ ဝါ-မိုးကောင်းခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့်၊ (ဧဝံ-ဤသို့၊ ဗျာကရောတိ-ဗျာဒိတ်သဘော, တင်ကြို၍ ဟောဏ်၊) [နောက်၌လည်း ဤသို့လိုက်ပေးပါ၊] ဒုဗ္ဘိက္ခကာ-မိုးမရွာခြင်းသည်၊ ဝါ-မိုးခေါင်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ သုဘိက္ခံ-ထမင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဝါ-သာယာ ဝပြော, အစာပေါသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ["ဘိက္ခာယ+သမိဒ္ဓိ သုဘိက္ခံ"ဟု အဗျယီ ဘော သမာသ်ပြု၊] ဒုဗ္ဘိက္ခံ-ထမင်း၏ မပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဝါ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး, အစာရှားသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ခေမံ-ဘေးကင်းခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဘယံ-ဘေး သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ရောဂေါ-အနာရောဂါသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ အာရောဂျ-အနာ ရောဂါ မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ မုဒ္ဒါ-လက်ချောင်းချိုး၍ ရေတွက် ကြောင်း ဂဏန်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဂဏနာ-ဧကအစ, နဝဏ္ဏအောင်, အကြားဌ ပြတ်ခြင်းမရှိသော ရေတွက်ကြောင်း ဂဏန်းအတတ်လည်းကောင်း၊ သင်္ခါန-ပေါင်း၍ရေတွက်ကြောင်း ဂဏန်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ကာ၃ဝယုံ-ကဝိ တို့ဥစ္စာ ကဗျာဖွဲ့ခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ လောကာယတံ-လောကာယတ, ဝိတဏ္ဍာဝါဒမ်း အတတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော အတတ်လည်းကောင်းတည်း၊ သမဏော ဂေါတမော, ဣတိ ဧဝရူပါယ-သော၊ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ-ဖြင့်၊ မိစ္ဆာဇီဝါ-မှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ဣတိ-ဤသုဝဏ္ဏကာဒိ တိရစ္ဆာန ဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-ဤသုဝဏ္ဏကာဒိတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိသီလဖြင့် သော်လည်း။]

၂၆။အာဝါဟနာဒီ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိ။ ။ဝါပန ၊ပေ၊ ကပ္ပေန္တိ ယထာ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာနည်း၊ အာဝါဟနံ-ဤသတို့သားဖို့ မည်သည့်နက္ခတ်ဖြင့် မည်သည့်သတို့သမီးကို ဆောင်ကြဟု သတို့သမီးရတနာ မဂ်လာဆောင်ကြောင်း နေ့ကောင်းရက်သာ ရွေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝါဝါဟနံ-မည်သည့်သတို့သားအား မည်သည့်နက္ခတ်ဖြင့် ဤသတို့သမီးကို ပေး လိုက်ကြဟု သမီးပေးကြောင်း နေ့ကောင်းရက်သာ ရွေးခြင်းအတတ်လည်း ကောင်း၊ သံဝရဏံ-ကွဲပြီးသော သမီးခင်ပွန်းတို့၏ ပြန်၍ပေါင်းကြောင်း နေ့ ကောင်းရက်သာ ရွေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝိဝရဏံ-ကွာလိုသော သမီး ခင်ပွန်းတို့၏ ကွာရှင်းကြောင်း နေ့ကောင်းရက်သာ ရွေးခြင်းအတတ်လည်း ကောင်း၊ သံကိရဏံ-လယ်ယာမှတွက်သော အခွန်အတုတ်, ပေးအပ်သောကြွေး မြီတို့ကို ပေါင်းစုသိမ်းဆည်းကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝိကိရဏံ-အမြတ် ရှိဖို့ရန် အရင်းအနှီးထုတ်ခြင်းဟူသော ဖြန့်ဖြူးကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ သုဘဂကရဏံ-ချစ်ခင်စဖွယ်, တင့်တယ်လှပအောင်ပြုကြောင်း နည်းပေးခြင်း

အတတ်လည်းကောင်း၊ ၀ါ-အသရေရှိအောင်ပြုကြောင်း နည်းပေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဒုဇ္ဇဂဟရဏံ-ရန်သူတို့ကို အသရေမရှိအောင်ပြုကြောင်း နည်းပေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝိရဒ္ဓဂဟ္ဘရဏံ-ကိုယ်ဝန်တည်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ပျက်သောကိုယ်ဝန်ကို တည်အောင်ပြုကြောင်း ဆေးပေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဇိဝှါနိဗန္ဓနံ-မန္တန်ဖြင့် လျှာခိုင်အောင် (လျှာလေးသွားအောင်) ပြုကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဟနုသံဟနနံ-မန္တန်ဖြင့် မေးခိုင်အောင်ပြုကြောင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထာဘာဇပွနံ-လက်နှက်ကိုင်ထားသော လက်တို့ကို နောက်ပြန်စေတတ်သော မန္တန်စုတ်ခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဟနုဇပွနံ-မေးခိုင်အောင် မန္တန်စုတ်ခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏဇပွနံ-နားမကြားအောင် မန္တန်စုတ်ခြင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ အာဒါသပဉ္ဍ-မှန်၏အတွင်း, နတ်ကိုသွင်း၍, ပြဿနာမေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ကုမာရိကပဉ္ဍ-သတို့သမီးအတွင်း, နတ်ကိုသွင်း၍, ပြဿနာမေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဒေ၀ပဉ္ဍ-နတ်ကျွန်မခေါ်, နတ်ကတော်အတွင်း, နတ်ကိုသွင်း၍, ပြဿနာမေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ အာဒိစ္စုပဋ္ဌာနံ-အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း, ကောင်းဖို့အကျိုးငှာ, နေကိုလုပ်ကျွေးပူဇော်ခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ မဟာတုပဋ္ဌာနံ-မဟာပြဟ္မာကြီးကိုလုပ်ကျွေးပူဇော်ခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘုဇ္ဇာလနံ-မန္တန်ဖြင့် အာခံတွင်းမှမီးဝင်းဝင်းထွက်စေကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ သိရိဝှါယနံ-ဦးခေါင်းဖြင့် အသရေကို ခေါ်ယူခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၀ါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သောအတတ်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤအာ၀ါဟနာဒိ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီ၀ဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုးတည်း၊ ဣတိ၀ါ ဟိ ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ဝဒေယျ။ [ဣတိ ၀ါ-ဤအာ၀ါဟနာဒိ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီ၀ဝိရတိသီလဖြင့်သော်လည်း။]

၂၇။ သန္ဓိကမ္မာဒိ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီ၀ဝိရတိ။ ။၀ါပန ၊ပေ၊ ကပ္ပေန္တိ ယထာ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာနည်း၊ သန္ဓိကမ္မံ-တောင့်တအပ်သော အကျိုးပြီးရာအခါ၌ ပူဇော်ပါမည်ဟု ပူဇော်မှုကို ဝန်ခံကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ပဏိဓိကမ္မံ-တောင်တသည့်အတိုင်း ပြီးစီးရာအခါ၌ ဝန်ခံအပ်သော ပူဇော်မှုကို ပြုကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဘူတကမ္မ-မန္တန်ဖြင့် တစ္ဆေ မြေဘုတ်တို့ကို သွင်းမှုပြုကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဘူမိကမ္မံ-မြေအိမ်၌နေ၍ သင်ပါယ္ယထိုက်သော မန္တန်၏ဥပစာအလုပ်ကို ပြုကြောင်းအတတ်လည်ကောင်း၊ ဝဿကမ္မံ-ပဏ္ဍုက်ကို ယောကျ်ားဖြစ်အောင် ပြုကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝေါ ဿကမ္မံ-ယောကျ်ားကို ပဏ္ဍုက်ဖြစ်အောင် ပြုကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုကမ္မံ-အသစ်ဖြစ်သော အိမ်ရာ၌ အိမ်ဆောက်လုပ်ကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုပရိကမ္မံ-အိမ်ရာ၌ ဗလိနတ်စာ တင်ကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ အာမစနံ-မန္တန်စုတ်၍ မျက်နှာကို စင်ကြယ်အောင် ပြုကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝ ဝါ-လုပ်ကျင်းကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ နှပနံ-သူတစ်ပါးကို ရေချိုးပေးကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဇုဟနံ-သူတစ်ပါးတို့၏ အကျိုးငှာ

မီးပူဖော်ပေးကြောင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ ဝမနုံ-ဆေးဖြင့် ပျို့အန်ကြောင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ ဝိရေစနုံ-ဆေးဖြင့် ဝမ်းလျှောစေကြောင်း အတတ်လည်း ကောင်း၊ ဥဒ္ဓံဝိရေစနုံ-သလိပ်သည်းခြေတို့ကို အထက်သို့အန်ထွက်စေကြောင်း ဆေးပေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ အဓောဝိရေစနုံ-စမြင်းစသော အပြစ်တို့ကို အောက်သို့ထုတ်ကြောင်း ဝမ်းခြုံခြင်းစသော ဆေးကုမှုအတတ်လည်းကောင်း၊ သီသဝိရေစနုံ-ဦးခေါင်းအပြစ်တို့ကို ထုတ်ကြောင်း ဆေးကုခြင်းအတတ်လည်း ကောင်း၊ ကဏ္ဏတေလ-နှားနှင့်စပ်၍ ဆေးကုဖို့ရန် ဆီကိုချက်ကြောင်း အတတ် လည်းကောင်း၊ နေတ္တတပ္ပနုံ-မျက်စိတို့၌ ပူလောင်နေသော အင်္ဂေါ်တို့ကို အေးစေ တတ်သော ဆေးကိုပေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ နတ္ထကမ္မံ-ဆေးဆီဖြင့် နှာ နှတ်မှုကို ပြုခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ အဉ္ဇနုံ-မျက်လွှာတို့ကို ထုတ်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ငံသောမျက်စဉ်းပေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ သစ္ဆဉ္ဇနုံ-အေးမြ သော မျက်စဉ်းပေးခြင်းအတတ်လည်းကောင်း၊ သာလာကိယံ-ဝါးခြမ်းစိပ် ထိုး သကဲ့သို့ မျက်တက်မျက်တက်နေသော မျက်စိရောဂါကို ဆေးကုခြင်းအတတ် လည်းကောင်း၊ သလ္လကတ္တိယံ-စူးနေသောငြှောင့်ကို နှုတ်ဖို့ရန် ဆေးကုခြင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ ဒါရကတိကိစ္ဆာ-သူငယ်ကို ဆေးကုခြင်း(သူငယ်နာဆေး ပေးခြင်း)အတတ်လည်းကောင်း၊ မူလဘေသဇ္ဇာနုံ-အရင်းမူလဖြစ်သော ဆေးတို့ကို၊ အနုပဒါနုံ-လျော်အောင်ပေးဖြင်း အတတ်လည်းကောင်း၊ ဩသမီနုံ-မူလဆေးတို့ကို၊ ပဋိမောက္ခာ-အသားနုတက်သောအခါ ခွါခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့အလားတူဖြစ်သော အတတ်လည်းကောင်းတည်း၊ သမဏော ဂေါတမော, ဣတိ ဧဝရူပါယ-သော၊ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ-ဖြင့်၊ မိစ္ဆာဇီဝါ-မှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ဣတိ-ဤသန္တိကမ္မာဒိတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိလည်း သီလတစ်မျိုး တည်း၊ ဣတိဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝဒေယျ။ [ဣတိဝါ-သော်လည်း၊ ဝါ-ဤ သန္တိကမ္မာဒိတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိသီလဖြင့်သော်လည်း။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပုထုဇ္ဇနော-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တထာဂတဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဝဒမာနော-ပြောဆိုစွမ်းနိုင်လသော်၊ ဝါ-အစွမ်းကုန်ကြိုးစား၍ ပြောဆိုလသော်၊ (အပ္ပမတ္တကေန-သိမ်ငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သြရ မတ္တကေန-ညံ့သောအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ-သမာဓိ ပညာတို့၏ ဤမှာဘက် အဖို့ဟူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ-သမာဓိ ပညာကို ထောက်ဆက, အောက်ကျသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊) ယေန (သီလမတ္တကေန)-အကြင် အာစာရသီလကလေးမျှဖြင့်၊ ဝဒေယျ-နိုင်ရာ၏၊ အပ္ပမတ္တက-သော၊ သြရမတ္တ က-သော၊ (တံ) သီလမတ္တက-ဟူသည်၊ ဣဒံ ခေါ-ဤသည်ပင်တည်း။

မဟာသီလံ-မဟာသီလသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

ဗြဟ္မာလသုတ်နိဿယ

သဗ္ဗညုတညာဏ်ဇောတ်ဂုဏ်

၂၈။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ အညေ၀–စူဠသီလ, မဇ္ဈိမသီလ, မဟာသီလတို့မှ တစ်မျိုး တစ်ခြားသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂမ္ဘီရာ–မဟာသမုဒ္ဒရာ၀ယ် ခြင်ငယ်၏ နုတ်သီးဖျားဖြင့် မထောက်နိုင်သကဲ့သို့, အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဉာဏ်ဖြင့် မထောက်နိုင်လောက်အောင် နက်နဲကုန်ထသော၊ (ဂမ္ဘီရတ္တာယေ၀–နက်နဲကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုဒ္ဒသာ–အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဉာဏ်ဖြင့် မမြင်အပ်, မမြင်နိုင်ကုန်ထသော၊ (ဒုဒ္ဒသတ္တာယေ၀–မမြင်အပ်, မမြင်နိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုရနုဗောဓာ–အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လိုက်၍မသိအပ်, မသိနိုင် ကုန်ထသော၊ သန္တာ–ကိလေသာဟူ, မီးပူခပ်သိမ်း, ကုန်ငြိမ်းကင်းပ, အေးမြကုန်ထသော၊ ၀ါ–မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်, အာရုံခံသဖြင့်, ဧကန်အေးမြ, ငြိမ်သက်ကုန်ထသော၊ ပဏီတာ–အရသာရှိ, ဘောဇဉ်၏သို့, သိ၍မ၀, မွန်မြတ်ကုန်ထသော၊ အတက္ကာ၀စရာ–ထိုဤအကြံ, စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့်, ဧကန်ပိုင်ပိုင်, မသက်ရောက်အပ်, မသက်ရောက်နိုင်ကုန်ထသော၊ နိပုဏာ–အရာရာတွင်, လွန်ကျွမ်းကျင်သဖြင့်, အစဉ်မရွှေ့, သိမ်မွေ့နူးညံ့ကုန်ထသော၊ ပဏ္ဍိတ၀েদနီယာ–လူပြိန်းတို့မှာ, မတန်ရာသဖြင့်, ပညာကြီးလတ်, ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သာ, သိအပ်သိပိုင်, သိနိုင်ကုန်ထသော၊ ဓမ္မာ–သိရန်မှန်က, မကျန်ရအောင်, လုံး၀သိတုံ, သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ဂုဏ်တို့သည်၊ အတ္ထိ–ရှိကုန်သေး၏။

ယေ(ဓမ္မေ)–ယင်းသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဂုဏ်တို့ကို၊ တထာဂတော–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သယံ–ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာ–ထူးကဲလွန်မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကြောင့်၊ ၀ါ–ထူးကဲလွန်မြတ်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓဟာဉာဏ်တော်ဖြင့်၊ သစ္ဆိကတွာ–မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၍၊ ပ၀েদေတိ–အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူ၏၊ ၀ါ–ဟောပြတော်မူ၏၊ ယေဟိ (ဓမ္မေဟိ)–ယင်းသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဂုဏ်တို့ဖြင့်၊ တထာဂတသ–၏၊ ဝဏ္ဏံ–ဂုဏ်ကို၊ ၀ဒမာနာ–ပြောဆိုနိုင်ကုန်လသော်၊ ယထာဘုစ္စံ–အကြင်ကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ သမ္မာ–မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ ၀ဒেယျုံ–ပြောဆိုနိုင်ကုန်ရာ၏။ [ဤကား နိယမမထည့်ဘဲ ယသုဒ္ဓါ တို့ကို နိယမ အနေအားဖြင့် ပေးအပ်သောနည်းတည်း။]

(တစ်နည်း) ယေ(ဓမ္မေ)–သဗ္ဗညုတ, ဉာဏဟုခေါ်, အကြင်ဂုဏ်တော်တို့ကို၊ တထာဂတော–သည်၊ သယံ–ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာ–ကြောင့်၊ ၀ါ–ဖြင့်၊ သစ္ဆိကတွာ–၍၊ ပ၀েদေတိ–၏၊ ယေဟိ(ဓမ္မေဟိ)–သဗ္ဗညုတ, ဉာဏဟုခေါ်, အကြင်ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့်၊ တထာဂတ္တသ–၏၊ ဝဏ္ဏံ–ကို၊ ၀ဒမာနာ–ကုန်လသော်၊ ယထာဘုစ္စံ–အတိုင်း၊ သမ္မာ–စွာ၊ ၀ဒেယျုံ–ကုန်ရာ၏၊ အညေ၀–ကုန်သော၊

ဂမ္ဘီရာ–ကုန်ထသော၊ (ဂမ္ဘီရတ္တာယေဝ) ဒုဒ္ဒသာ–ကုန်ထသော၊ (ဒုဒ္ဒသတ္တာယေဝ) ဒုရနုဗောဓာ – ကုန်ထသော၊ သန္တာ – ကုန်ထသော၊ ပဏီတာ – ကုန်ထသော၊ အတက္ကာဝစရာ–ကုန်ထသော၊ နိပုဏာ–ကုန်ထသော၊ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယာ–ကုန်သော၊ တေ ဓမ္မာ–သီရန်မှန်က, မကျန်ရအောင်, လုံးဝသိတုံ, ထိ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဂုဏ်တို့သည်၊ အတ္ထိ–ရှိကုန်သေး၏။ [ဤကား နိယမ ၀ါစက တ သဒ္ဒါထည့်၍ ပေးအပ်သော နည်းတည်း။]

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေ (ဓမ္မေ)–သဗ္ဗညုတ, ဉာဏဟုခေါ်, အကြင်ဂုဏ်တော်တို့ကို၊ တထာဂတော–သည်၊ သယံ–ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာ–ကြောင့်၊ ဝါ–ဖြင့်၊ သစ္ဆိကတွာ–မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၍၊ ပဝေဒေတိ–အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူ၏၊ ဝါ–ဟောပြတော်မူ၏၊ ယေဟိ (ဓမ္မေဟိ)–သဗ္ဗညုတ, ဉာဏဟုခေါ်, အကြင်ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့်၊ တထာဂတသ–၏၊ ဝဏ္ဏံ–ကို၊ ဝဒမာနာ–ပြောဆိုနိုင်ကုန်လသော်၊ ယထာဘုစ္စံ–အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ သမ္မာ–မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ ဝဒေယျုံ–ကုန်ရာ၏၊ ဂမ္ဘီရာ–ကုန်ထသော၊ (ဂမ္ဘီရတ္တာယေဝ)၊ ဒုဒ္ဒသာ–ကုန်ထသော၊ (ဒုဒ္ဒသတ္တာယေဝ)၊ ဒုရနုဗောဓာ–ကုန်ထသော၊ သန္တာ–ကုန်ထသော၊ ပဏီတာ–ကုန်ထသော၊ အတက္ကာဝစရာ–ကုန်ထသော၊ နိပုဏာ–ကုန်ထသော၊ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယာ–ကုန်ထသော၊ တေ ဓမ္မာ–သီရန်မှန်က, မကျန်ရအောင်, လုံးဝသိတုံ, ထိ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဂုဏ် တို့ဟူသည်၊ ကတမေစ–အဘယ်တို့နည်း။

ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကကထာ

(အဋ္ဌာရသဝတ္ထု)

၂၉။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ–အချို့ကုန်သော၊ (ယေ)သမဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာ–အကြင်သမဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာ အမည်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝါ–အကြင် ရသော, ပုဏ္ဏား တို့သည်၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော, တဏှာနှောင်တွေးတောကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–တွေးတောကြံစည်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ပုဗ္ဗန္တံ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရုံပြု၍၊ အနေကဝိဟိတာနိ–တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိကုန်သော၊ အဓိဝုတ္ထိပဒါနိ–သဒ္ဒါကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော် နာမည်ပညတ်ကို ပြုတတ်သောပုဒ်, ဝါကျတို့ကို၊ ဝါ–

အဓိဝုတ္ထိပဒါနိ။ ။ဤပုဒ်ကို အနက် ၃ မျိုး ပေးထားရာ၌ ၁–၂ အနက်သည် အဋ္ဌကထာ အဖွင့်ကို ဋီကာဟောင်းက ၂ မျိုးခွဲ၍ ဖွင့်ပြအပ်သော ၂ နက်တည်း၊ ၃ နံပါတ် အနက်သည် အဋ္ဌကထာ၌ အထပ်တက်၍ ဖွင့်အပ်သော အနက်တည်း၊ ထိုအနက်များအပြင် ဋီကာ၌ တစ်နည်း

ရုပ်ဝေဒနာ စသည်တို့၏ အထက်၌ ပြောဆိုအပ်သော ဥပါဒါပညတ်တို့ကို ပြတတ်သော ပုဒ်, ဝါကျတို့ကို၊ (တစ်နည်း) အဓိဝုတ္တိပဒါနိ–ဟုတ်မှန်သော အနက်သဘောကို လွှမ်းမိုးရှိ၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို ပြတတ်သော ပုဒ်ဝါကျတို့ကို၊ အဌရသဟိ–၁၈ ပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထုဟိ–အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ အဘိဝဒန္တိ–စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍ ငြင်းကြ, ခုံကြ, ဟောပြောကြကုန်၏၊ (တေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝါ–ထိုရသော့ ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ သန္တိ–ထင်ရှားရှိကြကုန်၏။

ဘောန္တော–အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေစ သမဏဗြာဟ္မဏာ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း၊ ကိं–အဘယ်အကြောင်းသို့၊ အာဂမ္မ–ရှေးရှုရောက်၍၊ ကိं–အဘယ် အကြောင်းကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရံပြု၍၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ–ကုန်သည်၊ ဝါ–ကုန်သည်၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပုဗ္ဗန္တံ–ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ အနေကဝိဟိတာနိ–ကုန်သော၊ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ–တို့ကို၊ ဝါ–တို့ကို၊ အဌရသဟိ–ကုန်သော၊ ဝတ္ထုဟိ–တို့ဖြင့်၊ အဘိဝဒန္တိ–စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍ ငြင်းကြခုံကြ ဟောပြောကြကုန်သနည်း။ [ဤအမေးကို အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ အဆုံးကျမှ ဖြေတော်မူလိမ့်မည်။]

ဖွင့်ထားသေး၏၊ ထို နည်းအလို "အဓိဝုတ္တိပဒါနိ–ရုပ်ဝေဒနာ စသော ထင်ရှားရှိသော အနက်တို့မှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သဿတစသော အနက်ကို ရုပ်ဝေဒနာစသည်၌ တင်၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို ပြတတ်သောပုဒ်, ဝါကျတို့ကို"ဟု ၄ နံပါတ်တစ်နည်းပေးရလိမ့်မည်၊ ထိုအနက်တို့၏ ဆိုင်ရာအဖွင့်ကို အဌကထာနိဿယ၌ ရှုပါ၊ ဋီကာသစ်၌ မုတ္တိ၏ လွတ်ခြင်းအနက်ကို ယူ၍ ဖွင့်အပ်သော အနက်များကိုကား ဤ၌ ပြမထားပါ။

ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက သဿတဝါဒကထာ

၃၀။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ–ကုန်သော၊ (ယေ)သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ဝါ–တို့သည်၊ သဿတဝါဒါ–မြဲသော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ–မြဲ၏ဟုဖြစ်သော အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စတူဟိ–၄ ပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထုဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ–အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–လောကကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ–မြဲ၏ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ပညတ်ကြကုန်၏၊ ဘောန္တော–နှင်သော၊ တေ စ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ဝါ–တို့သည်လည်း၊ ကိं–သို့၊ အာဂမ္မ–၍၊ ကိं–ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ သဿတဝါဒါ–ကုန်သည်၊ ဝါ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စတူဟိ–ကုန်သော၊ ဝတ္ထုဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ပညတ်ကြကုန်သနည်း။

၃၁။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဣဓ–ဤလောကခ္ဍ၊ ဧကစ္စော–အချို့သော၊ သမဏော ဝါ–သမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ရသေ့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ–ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ပုဏ္ဏားသည်သော်လည်းကောင်း၊ အာတပ္ပံ–ကိလေသာကို, လွန်စွာနှိပ်စက်, ပယ်ဖျက်နိုင်စွမ်း, ဥပစာရတိုင်အောင် ဝီရိယကို၊ အန္မာယ–အစဉ်လိုက်၍၊ ဝါ–စွဲ၍၊ ပဓာနံ–လွန်စွာကြိုးကုတ်, အားထုတ်တတ်စွာ, အပ္ပနာဝီရိယကို၊ အန္မာယ–၍၊ ဝါ–၍၊ အနုယောဂံ–ဈာန်မှတ်ဆက်, အဘိညာဉ်တက်ဖို့, စိတ်စက်နိမ်ရန်, အဖန်ဖန်အားထုတ်တတ်သော ဝီရိယကို၊ အန္မာယ–၍၊ ဝါ–၍၊ အပ္ပမာဒံ–မမေ့မလျော့ကြောင်း သတိကို၊ အန္မာယ–၍၊ ဝါ–၍၊ သမ္မာ–ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်ကို ရဖို့ရန် မှန်ကန်သင့်လျော်သော အကြောင်း အားဖြင့်၊ မနသိကာရံ–အာရုံကို စိတ်ခ္ဍပြုကြောင်းဉာဏ်ကို၊ အန္မာယ–၍၊ ဝါ–၍၊ ယထာ (ယေန သမာဓိနာ)–အကြင် စတုတ္ထဈာန်သမာဓိဖြင့်၊ စိတ္တေ–စိတ်ကို၊ သမာဟိတေ–ကောင်းစွာအာရုံခ္ဍ ထားအပ်ပြီးသော်၊ အနေကဝိဟိတံ–ရှိသော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ–ရှေးခ္ဍ နေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာ, ခန္ဓာနှင့်စပ် အရပ်ရပ်သော အာရုံကို၊ အနုဿရတိ–အောက်မေ့နိုင်၏။

သေယျထိဒံ–အဘယ် ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊ (အနုဿရတိ–အောက်မေ့နိုင် သနည်း၊) ဧကမ္ပိဇာတိ–တစ်ခုသောဘဝကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ပဋိသန္ဓေအစ, စုတိအဆုံး, တစ်ဘဝလုံးခ္ဍအကျုံးဝင်သော ခန္ဓာအစဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒွေပိ ဇာတိယော–၂ ခုသော ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ပဋိသန္ဓေအစ, စုတိအဆုံး, ၂ ဘဝလုံးခ္ဍ အကျုံးဝင်သော ခန္ဓာအစဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒသပိ ဇာတိယော–တစ်ဆယ်သော ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဇာတိသတမ္ပိ–ဘဝတစ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတိသဟဿမ္ပိ–ဘဝတစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတိသတသဟဿမ္ပိ–ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ အနေကာနိ–တစ်ပါးမက်များစွာကုန်သော၊ ဇာတိသတာနိပိ–ဘဝအရာတို့ကို လည်းကောင်း၊ အနေကာနိ–ကုန်သော၊ ဇာတိသဟဿာနိပိ–ဘဝအထောင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အနေကာနိ–ကုန်သော၊ ဇာတိသတ သဟဿာနိပိ–ဘဝ အသိန်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝါ–ပဋိသန္ဓေအစ, စုတိအဆုံး, ဘဝအသိန်းတို့ခ္ဍ အကျုံးဝင်သော ခန္ဓာအစဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဿရတိ–၏။

[အောက်မေ့အပ်သော ဘဝတို့ကို ပြပြီး၍ အောက်မေ့ပုံအခြင်းအရာကို ပြလိုတော်မူသောကြောင့် "အမုတြာသိ"အစရှိသော ပါဠိတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။]
(ကိ–အဘယ်သို့ အောက်မေ့နိုင်သနည်း၊) အမုတြ–ထိုမည်သောဘဝခ္ဍ၊ ဝါ–ထိုမည်သော ယောနိခ္ဍ၊ ဝါ–ထိုမည်သော ဂတိခ္ဍ၊ ဝါ–ထိုမည်သော ဝိညာဏဋ္ဌိတိခ္ဍ၊ ဝါ–ထိုမည်သော သတ္တာဝါသခ္ဍ၊ ဝါ–ထိုမည်သော သတ္တနိကာယခ္ဍ၊ ဧवံနာမော–ဤသို့သော အမည်ရှိသည်၊ ဧवं ဂေါတ္တော – ဤသို့သော အနွယ်ရှိသည်၊ ဧवं

ဝဏ္ဏော–ဤသို့သော အဆင်းရှိသည်၊ ဧဝမာဟာရော–ဤသို့သော အစာအာဟာရ ရှိသည်၊ ဧဝံ သုခဒုက္ခ ပဋိသံဝေဒီ–ဤသို့ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရခြင်းရှိသည်၊ ဧဝမာယုပရိယန္တော–ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိသည်၊ အာသိ–ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

သော(အဟံ)–ထို ငါသည်၊ တတော–ထိုဘဝမှ၊ ဝါ–ထိုယောနိမှ၊ ဝါ–ထိုဂတိမှ၊ ဝါ–ထို ဝိညာဏဋ္ဌိတိမှ၊ ဝါ–ထို သတ္တာဝါသမှ၊ ဝါ–ထို သတ္တနိကာယမှ၊ စုတော–စုတေသည်၊ (သမာနော–သော်၊) အမုတြ–ထိုမည်သော ဘဝ၌၊ ၊ပေ၊ ဥဒပါဒိ–ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ တတြာပိ–ထို ဘဝ၌လည်း၊ ဝါ–ထို ယောနိ၌လည်း၊ ၊ပေ၊ ဧဝံ နာမော–သည်၊ ၊ပေ၊ ဧဝမာယု ပရိယန္တော–သည်၊ အာသိ–ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ သော(အဟံ)–ထိုငါသည်၊ တတော–ထိုဘဝမှ၊ [ယောနိ စသည်တို့ကိုလည်း ပေးပါ။] စုတော–သည်၊ (သမာနော၊) ဣဓ–ဤလူ့ဘဝ၌၊ ဥပပန္နော–ဖြစ်ရပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (အနုဿရတိ–၏။) [နိဂုံးကို ပြလိုတော်မူ၍ ဣတိစသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။] ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ သာကာရံ–သော၊ သဥ္ဇေသံ–သော၊ အနေကဝိဟိတံ–သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ–ကို၊ အနုဿရတိ–၏။

သော–ထို သမဏ, ဗြာဟ္မဏအမည်ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (စျာနာနုဘာဝ သမ္ပန္နော–စျာန်၏ အာနုဘော်ဖြစ်သော အဘိညာဉ်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကော–မိစ္ဆာအယူရှိသည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊) ဧဝံ–ဤသို့၊ အာဟ–ပြောဆို၏၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ပြောဆိုသနည်း၊) အတ္တာစ–အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ–လောကသည်လည်းကောင်း၊ သဿတော–အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏၊ ဝါ–မြဲ၏၊ ဝဏ္ဏော–

ဘဝယောနိ စသည်။ ။ဘဝ ၃ ပါး, ယောနိ ၄ ပါး, ဂတိ ၅ ပါး, ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ၇ ပါး, သတ္တာဝါသ ၉ ပါး, သတ္တနိကာယကား ပေါဏိကနိကာယော, စိက္ခလ္လိကနိကာယော, စသည်ဖြင့် များ၏၊ ထို့ကြောင့် ဂဏန်းစဉ်အတိုင်း ဘဝ, ယောနိစသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်၊...ရှေးဆရာတို့သည် အမုတြကို "ထိုမည်သောဘဝ, ယောနိ, ဂတိ, ဝိညာဏဋ္ဌိတိ, သတ္တာဝါသ, သတ္တနိကာယ၌"ဟု ပေါင်း၍ ပေးတော်မူကြ၏၊ မိမိကား ထိုအမျိုးတို့ကို တစ်ခါတည်းပေါင်း၍ မအောက်မေ့နိုင်၊ တစ်ခုစီ တစ်ခုစီကိုသာ အောက်မေ့နိုင်သောကြောင့် ခွဲ၍ ပေးလိုက်ပါသည်။

အတ္တာစ လောကောစ။ ။"အတ္တာစ–ခန္ဓာပဉ္စကဟု ဆိုအပ်သော အတ္တဘောသည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ–သခါရလောကသည်လည်းကောင်း၊ သဿတော–မြဲ၏ဟူ၍"ဟု နေရင်းဆရာတော် နိဿယ၌ ပေးသတတ်၊ "အတ္တာစ–ခန္ဓာ ၅ ပါးဟူသော အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ–ခန္ဓာ ၅ ပါးဟူသော လောကသည်လည်းကောင်း"ဟုလည်း အချို့ပေးကြ၏၊ သို့သော် "အတ္တ"စွဲလမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပက္ခန္ဓာကိုပင် တချို့က "အတ္တ"ဟုလည်းကောင်း, တချို့က "လောက"ဟုလည်းကောင်း စွဲလမ်းကြ၏၊ တစ်နည်း–ရူပက္ခန္ဓာကို "အတ္တ"ဟု ယူ၍ ကျန် ခန္ဓာ ၄ ပါးကို "လောက"ဟု ယူကြသည်၊ ထို့ကြောင့် ရှေးနိဿယအတိုင်း မပေးဘဲ ဤနိဿယ၌ တစ်မျိုးပေးထားပါသည်။

တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးကို မပေါက်ဖွားတတ်သဖြင့် အမြဲနှင့်တူ၏၊ ဝါ-အဖိုနှင့်တူ၏၊ ကူဋဋ္ဌော-တောင်ထွတ်အလား, မလှုပ်ရှားဘဲ, ခိုင်မြဲစွာတည်၏၊ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော-လှုပ်ရှားမယိုင်, မြဲခိုင်စွာတည်သော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့တည်၏၊ (တစ်နည်း) ဣသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော-ဖြူဆံမြှက်၏အတွင်းဌ်တည်သော အဆံကဲ့သို့ တည်၏၊ တေစ သတ္တာ-ထိုသတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ သန္ဓာဝန္တိ-တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ပြေးသွားကြရကုန်၏၊ သံသရန္တိ-တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ကြရကုန်၏၊ စဝန္တိ-စုတေရွှေ့လျောကြရကုန်၏၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ-ပဋိသန္ဓေ နေကြရကုန်၏၊ သဿတိသမံ-အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသော မြင်းမိုရ်တောင်မြေ, လ နေ နက္ခတ်တို့နှင့်တူစွာ၊ အတ္ထိတ္တေဝ-အမြဲရှိသည်သာ။

တံ-ထို အတ္တလောကဟု မြဲသည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ကိဿဟေတု-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (ဓာနာမိ-သိနိုင်သနည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)-အကြင့်ကြောင့်၊ အဟံ-ငါသည်၊ အာတပ္ပံ-ကို၊ အန္ဝာယ-၍ ၊ပေ၊ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇေသိ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရာမိ၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ အတ္တာစ-သည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ-သည်လည်းကောင်း၊ သဿတော-၏၊ ၊ပေ၊ အတ္ထိတ္တေဝ, သဿတိသမံ၊ ဧတံ-ဤ အတ္တလောကဟု မြဲသည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဣမိနာ(ဝိသေသာဓိဂမေန)-ဤပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဟူသော တရားထူးကို ရခြင်းကြောင့်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဓာနာမိ-သိနိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ၊) [သော ဧဝမာဟမှ အာဟကို ပြန်၍ လှည့်သည်။] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ-အကြင် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ကို ရခြင်းဟူသောအကြောင်းကို၊ အာဂမ္ဘ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ယံ-အကြင်အကြောင်းကို၊ အာရဗ္ဘ-အကြောင်းပြု၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-ကုန်၏၊ ဣဒံ-ဤ တစ်ဘဝမှစ၍ ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာကို အောက်မေ့နိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (သဿတ ပညတ္တိယာ-သဿတဟု ပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ-သဿတဟု ပညတ်ခြင်းငှာ၊) ပဋိမံ-ရှေးဦးစွာသော၊ ဌာနံ-အကြောင်းတည်း။

သဿတိသမံ။ ။သဿတိသမံ-အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသော မြင်းမိုရ်တောင် မြေ, လ နေ နက္ခတ်တို့နှင့်တူသော၊ အတ္တာစ-သည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ-သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိတ္တေဝ-အမြဲရှိသည်သာ၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏၊ ဤသို့ပေးလျှင် သဿတိသမံသည် အတ္တာလောကောနှင့် လိန်မတူသော လိင်ဝိပလ္လာသဟု ကြံပါ။

တံ ကိဿ ဟေတု။ ။"ကိဿဟေတု - အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ အတ္တာစ - သည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ-သည်လည်းကောင်း၊ သဿတော-မြဲသနည်း"ဟု ပေးလျှင် အတ္တသည် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ကို ရခြင်းကြောင့် မြဲရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ အနက်မပေးဘဲ "ဣမိနာ မဟံ ဓာနာမိ"ကို ကြည့်၍ "တံ-ထို အတ္တလောကဟု မြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ကိဿဟေတု(ဓာနာမိ)"ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။

၃၂။ ဒုတိယေစ-ဒုတိယဝါရဏ်လည်း၊ (သဿတဝါဒုပ္ပတ္တိ-သဿတဝါဒ၏ ဖြစ်ပုံကို၊ ဧဝं-ဤ ဆိုအပ်လတ့်သောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏၊) ဘောန္တော-ကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ကိं-ကို၊ အာဂမ္ဘ-၍၊ ဝါ-၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-ကုန်သနည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဓ-ဤ လောကတ်၌၊ ဧကစ္စော-သော၊ သမဏောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ အာတပ္ပံ-သို့၊ အန္ဓာယ-၍ ၊ပေ၊ ဖုသတိ-၏၊ ဝါ-၏၊ သေယျထိဒံ-ကို၊ (အနုသရတိ-နိုင်သနည်း၊) ["ဧကမ္ပိ ဇာတိ"မှစ၍ "အနေကာနိပိ ,ဇာတိသဟဿာနိ" တိုင်အောင် ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။] ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမ္ပိ-သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋကပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-သံဝဋ္ဋ သံဝဋ္ဋဌာယီ, ဝိဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋဌာယီကပ်ကိုလည်း ကောင်း၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋာနိပိ-သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋကပ်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝါ-သံဝဋ္ဋ သံဝဋ္ဋဌာယီ, ဝိဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋဌာယီကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တီဏိ-၃ ပါးကုန်သော၊ သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ-၄ ပါးကုန်သော၊ သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ပဉ္စပိ-၅ ပါးကုန်သော၊ သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒသ-၁၀ ပါးကုန်သော၊ သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋာနိပိ-တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း။ [သံဝဋ္ဋဖြင့် သံဝဋ္ဋာဌာယီ, ဝိဝဋ္ဋဖြင့် ဝိဝဋ္ဋ ဌာယီကို ယူပါ။] (အနုသရတိ-၏။)

ကိं-နည်း၊ အဟံ - သည်၊ အမုတြ - ထိုမည်သော ဘဝ၌၊ [ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ တို့ကိုလည်း ပေးပါ၊] ဝါ-ထိုမည်သော သတ္တနိကာယ၌၊ ၊ပေ၊ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇဒ္ဓေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုသရတိ၊ [ကြွင်း ဝါကျတို့ကို ရှေးနည်းအတိုင်း ပေးပါ။] ဣဒံ-ဤ တစ်ဘဝမှစ၍ ၁၀ ပါးသော သံဝဋ္ဋကပ်, ဝိဝဋ္ဋကပ်တိုင်အောင် အောက်မေ့နိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (သဿတပညတ္တိယာ-၏၊ ဝါ-၄၁၊) ဒုတိယံ-၂ ခုမြောက်သော၊ ဌာနံ-အကြောင်း တည်း။

၃၃။ တတိယေစ-တတိယဝါရဏ်လည်း၊ (သဿတ ဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝं ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော-ကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ကိမာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နိ်သနည်း၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ အာတပ္ပံ အန္ဓာယ ၊ပေ၊ ဖုသတိ-၏၊ သေယျထိဒံ-ကို၊ (အနုသရတိ၊) ["ဧကမ္ပိ ဇာတိ"မှစ၍ အောက်မေ့ပုံကို သိပါ။] ဒသ-၁၀ ပါးကုန်သော၊ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနိပိ-သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-သံဝဋ္ဋ သံဝဋ္ဋဌာယီ, ဝိဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋဌာယီကပ်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝီသံ-၂၀ သော၊ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ တိံသံ-၃၀ သော၊ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ စတ္တာလီသံ-လေးဆယ်သော၊ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုသရတိ-အောက်မေ့နိုင်၏။)

(ကိ-နည်း၊) အမုတြ-ထိုမည်သော ဘဝ၌၊ ဝါ-ထိုမည်သော ယောနိ၌၊ ဝါ-ထိုမည်သော ဂတိ၌၊ ဝါ-ထိုမည်သော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၌၊ ဝါ-ထိုမည်သော သတ္တာဝါသ၌၊ ဝါ-ထိုမည်သော သတ္တနိကာယ၌၊ ဧဝံ နာမော ၊ပေ၊ ဣဒမုပပန္နော-၏၊ ဣတိ (အနုသရတိ-၏၊) ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သာကာရံ-သော၊ သဥ္ဇ္ဇေသံ-သော၊ အနေကဝိဟိတံ-သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ကို၊ အနုသရတိ-၏။ ["သော ဧဝမာဟ"မှစ၍ ကြွင်းဝါကျများကို ရှေးနည်းအတိုင်း ပေးပါ။] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ အာဂမ္မ, ယံ အာရဗ္ဘ-၍၊ ဧကေ-ကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သဿတဝါဒါ (ဟုတ္တာ)၊ အတ္တာနဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ-မြဲ၏ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-နိ၏၊ ဣဒံ-ဤ တစ်ဘဝမှစ၍ ၄၀ သော သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋကပ်တိုင်အောင် အောက်မေ့နိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (သဿတ ပညတ္တိယာ-၏၊ ဝါ-ဌာ၊) တတိယံ-၃ ခုမြောက်သော၊ ဌာနံ-အကြောင်းတည်း။

၃၄။ စတုတ္ထေ-စတုတ္ထဝါဒဋ္ဌာနလည်း၊ (သဿတဝါဒုပ္ပတ္တိ-ကို၊ ဧဝံ-ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊) ဘောန္တော-ကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ကိं-ကို၊ အာဂမ္ဘ-၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-ကုန်သနည်း၊ ဘိက္ခဝေ ဣဓ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ တက္ကီ-ကြံဆတတ်သည်၊ ဝါ-ကြံဆခြင်းရှိသည်၊ ဝီမံသီ-ဉာဏ်အတုဖြင့် စူးစမ်းတတ်သည်၊ ဝါ-စူးစမ်းတတ်သော ဉာဏ်အတုရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထို သမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တက္ကပရိယာဟတံ-ဝိတက်ဖြင့် အဖန်ဖန်တီးခေါက်အပ်သော၊ ဝါ-ဝိတက်ဖြင့် အဖန်ဖန်ကြံဆအပ်သော၊ ဝီမံသာနုစရိတံ-စူးစမ်းတတ်သော ဉာဏ်အတုဖြင့် အဖန်ဖန်ဖြစ်စေအပ်သော၊ (တစ်နည်း) ဝီမံသာနုစရိတံ-စူးစမ်းတတ်သောဉာဏ်အတုသို့အစဉ်လိုက်သော ဝိစာရဖြင့်အဖန်ဖန်ပွတ်တိုက်အပ်သော၊ သယံ ပါဋိဘာနံ-မိမိ၏ ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်အတုကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ ဝါ-မိမိ၏ ရှေးရှုထင်လာသော ဒိဋ္ဌိကြောင့်ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ (သဿတ ဒိဋ္ဌိ-သဿတဒိဋ္ဌိကို၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊) ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-၏၊ (ကိं-နည်း၊) အတ္တာ စ-သည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ-သည်လည်းကောင်း၊ သဿတော-၏၊ ၊ပေ၊ အတ္ထိတ္ဝေဝ-သာ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ-အကြောင်းကြောင်းကို၊ အာဂမ္ဘ-၍၊ ယံ-ကို၊ အာရဗ္ဘ-၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-ကုန်၏၊ ဣဒံ-ဤ ကြံဆခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (သဿတပညတ္တိယာ-၏၊ ဝါ-ဖို့ရာ၊) စတုတ္ထံ-၄ ခုမြောက်သော၊ ဌာနံ-အကြောင်းတည်း။

၃၅။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သဿတဝါဒါ-ကုန်သည်၊ ဝါ-ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စတူဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ-ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ-ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယေကေစိ-အကြောင် အမှတ်မရှိ

ကြွင်းမဲ့ညဿုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ (ဟိ အနက်မရှိ၊) သမဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ သဿတဝါဒါ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အတ္တာနဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ သဗ္ဗေ–ကုန်သော၊ တေ (သမဏဗြာဟ္မဏာ)–တို့သည်၊ စတူဟိ–ကုန်သော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထုဟိ–ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤ ၄ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေန ဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (အတ္တာနဉ္စ, လောကဉ္စ, သဿတံ, ပညပေန္တိ၊ သဿတပညတ္တိယာ–သဿတဟု ပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ–ဌာ၊) ဣတော–ဤ ၄ ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပင်္ဆ၊ ဝါ–အပဖြစ်သော၊ (အညံ–အခြားသော၊ ဧကကာရမဏမ္ပိ–တစ်ပါးသော အကြောင်းသည်လည်း၊) နတ္ထိ–မရှိတော့။

၃၆။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တယိဒံ (တံ+ဣဒံ, ဒိဋ္ဌိဂတံ)–ထို မိစ္ဆာအယူကို၊ တထာဂတော–သည်၊ ပဇာနာတိ–အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏၊ (ကိုး–အဘယ်သို့ အဲပြားအားဖြင့် သိတော်မူသနည်း၊) ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာ–အကျိုးမဲ့တို့၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ဤ မိစ္ဆာအယူတို့သည်၊ ဧवံဂဟိတာ–ဤသို့ သဿတော အတ္တာစ လောကောစ စသည်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်၊ ဧဝံပရာမट्ठာ–ဤသို့ နိရာသင်္ကာစိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ–ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊) ဧဝံ ဂတိကာ–ဤသို့ နိရယစသော ဂတိရှိကုန်သည်၊ ဧဝံ အဘိသမ္ပရာယာ–ဤသို့ တမလွန်ဘဝရှိကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ–ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (ပဇာနာတိ)၊ (တစ်နည်း၊) ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ–ဤမိစ္ဆာအယူ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာအစရှိသည်တို့သည်၊

ယေဟိ ကေစိ ၊ပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ။ ။ဤစကားဖြင့် "ကြီးကျယ်သော ကြိုးဝါးသံ" ဟု ဆိုအပ်သော မဟာနိဒါနတို့ကို ပြတော်မူသည်၊ မှန်၏၊ "သဿတ" ဟု ပညတ်ဖို့ရန် ဤအကြောင်း ၄ ပါးသာ ရှိသည်၊ ဤအကြောင်း ၄ ပါးအပြင် မရှိတော့–ဟု ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မိန့်တော်မူခြင်းသည် သဗ္ဗညုတညာဏ်ရှင်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာနိဒါနပင်တည်း၊ ယခုခေတ်၌ သဿတအယူရှိသူတွေ များပါ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် စွာန်အဘိညာဉ်ရသူများ မဟုတ်ရကား ပြခဲ့သော ၄ မျိုးတွင် တက္ကီပုဂ္ဂိုလ်၌ ပါဝင်ကြသည်။

အဘိသမ္ပရာယ။ ။"အဘိ–ရှေးရှု+သံ–ကောင်းစွာ+ပရံ–နောက်၌၊ အာယ–ရောက်ထိုက်သော တမလွန်ဘဝ၊ ထို့ကြောင့် "အဘိသမ္ပရာယာ–ရှေးရှုကောင်းစွာ နောက်၌ ရောက်ထိုက်သော တမလွန်ဘဝရှိကုန်သည်" ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။

မှတ်ချက်။ ။မိစ္ဆာအယူကို သည်ပုံသည်နည်းယူလျှင် ငရဲ၌ ဖြစ်ကြရ၏၊ သည်ပုံသည်နည်း ယူလျှင် ပြိတ္တာဘဝ၌ ဖြစ်ကြရ၏၊ သည်ပုံသည်နည်းယူလျှင် တိရစ္ဆာန်ဘဝ၌ ဖြစ်ရ၏၊ သာမန်မျှသာယူ၍ ဒါနစသည်ကို ပြုလျှင် သုဂတိဘဝ၌လည်း ဖြစ်ကြရသေး၏၊ ဤသို့လျှင်

ဧဝံဂဟိတာ–ဤသို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ယူအပ်, မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေသော အားဖြင့် ယူအပ်, အဖန်ဖန် မှီဝဲအပ်သောအားဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်၊ ဧဝံပရာမဋ္ဌာ–ဤသို့ အပြစ်ကိုမမြင်ဘဲ အဖန်ဖန် သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ) ဧဝံဂတိကာ–ကုန်သည်၊ ဧဝံအဘိသမ္ဘရာယာ–ရှိကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ–ကုန်၏။

တဗ္ဗ–ထိ အကြောင်းနှင့်တကွ, ဂတိနှင့်တကွဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကိုလည်း၊ တထာဂတော–သည်၊ ပဇာနာတိ–၏၊ တတော–ထိ အကြောင်းနှင့်တကွ, ဂတိနှင့် တကွဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူထက်၊ ဥတ္တရိတရံစ–သာ၍လွန်မြတ်သော သီလ, သမာဓိ, သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်တည်းဟူသော တရားထူးကို၊ ပဇာနာတိ–၏၊ တံ(ဝိသေသံ)–ထို သီလ, သမာဓိ, သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ကိုလည်း၊ ပဇာနံစ (ပဇာနန္တောပိ)–သိတော်မူပါသော်လည်း၊ နပရာမသတိ–တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်တော်မမူ၊ အပရာမသတောစ–မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်တော်မမူသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ–သုံးသပ်တော်မမူခြင်းကြောင့်လည်း၊ အသ–ထိမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ("ဝိဒိတာ"ဌာနစပ်၊) ဝါ–ထို မြတ်စွာဘုရား၏၊ ("နိဗ္ဗုတိ"ဌာနစပ်၊) ပစ္စတ္တညေव – ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်၊ နိဗ္ဗုတိ – ပရာမာသ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေး ခြင်းကို၊ ဝါ–ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝိဒိတ္တာ–ဉာဏ်၌ထင်ထင် သိမြင်တော်မူအပ်ပြီ။

[နိဗ္ဗုတိသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ပြလိုရှိ "ဝေဒနာနံ သမုဒယဉ္စ"စသော ပါဠိတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တထာဂတော–သည်၊ ဝေဒနာနံ–ဝေဒနာတို့၏၊ သမုဒယဉ္စ–အဝိဇ္ဇာစသော ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အတ္ထင်္ဂံ မဉ္စ–အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်းစသော ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဿာဒဉ္စ–သာယာအပ်သော သုခသောမနဿကိုလည်းကောင်း၊ အာဒီနဝဉ္စ–အနိစ္စ, ဒုက္ခ, ဝိပရိဏာမဓမ္မဟူသော အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိဿရဏဉ္စ–ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂပဟာနကိုလည်းကောင်း၊ ယထာဘူတံ–အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ ဝါ–မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ ဝိဒိတ္တာ–သိတော်မူ၍၊ ဝါ–သိတော်မူခြင်းကြောင့်၊ အနုပါဒါ–တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို မယူမူ၍၊ ဝါ–မစွဲလမ်းမူ၍၊ ဝိမုတ္တော–အသစ်ခန္ဓာ, သံသရာမှ လွတ်တော်မူပြီ။

ထိုသူတို့၏ ဂတိကို မိစ္ဆာအယူ ယူတုန်းကပင် သိတော်မူသည်၊ သမ္မာအယူ ယူသူတို့လည်း ယူပုံ–ကောင်းမူပြုပုံ အနုအရင့်လိုက်၍ ဂတိအမျိုးမျိုး၌ ဖြစ်ကြရပုံကို ဘုရားရှင်သည် တိုက်ရိုက်မြင်တော်မူ၏၊ ယခုခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပညာရှင်တို့လည်း တရားတော်ကို အစဉ်လိုက်၍ မိမိဘဝကိုလည်းကောင်း, သူတစ်ပါးတို့၏ ဘဝကိုလည်းကောင်း အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် မှန်းဆနိုင်ကြပါသည်။

၃၇။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေ(ဓမ္မေ)–အကြောင် ဂုဏ်တော်တရားတို့ကို၊ တထာဂတော–သည်၊ သယံ–တိုင်း၊ အဘိညာ–ကြောင့်၊ ဝါ–ဖြင့်၊ သဗ္ဗညုတ္တာ–၍၊ ပဝေဒေတိ–၏၊ ယေဟိ (ဓမ္မေဟိ)–အကြောင် ဂုဏ်တော်တရားတို့ဖြင့်၊ တထာဂတသ–၏၊ ဝဏ္ဏံ–ကို၊ ယထာဘူတံ–တိုင်း၊ သမ္မာ–စွာ၊ ဝဒမာနာ–ကုန်လတ်သော်၊ ဝဒေယျုံ–ပြောဆိုနိုင်ကုန်ရာ၏၊ ဂမ္ဘီရာ–ကုန်ထဲသော၊ ၊ပေ၊ ပဋိတ္ထိတဝေဒနီယာ–ကုန်ထသော်၊ တေမမ္မာ–တို့ဟူသည်၊ ဣဓမေခေါ–သမ္ဘည္ဘုတ, ဥဏာဟုခေါ်, ဤဂုဏ်တော်တရား တို့ပင်တည်း။...ပဌမဘာဏဝါရော–တစ်ခါတစ်ခေါက် ရွတ်ဆိုလောက်သော ပဌမ ပါဠိတော်တစ်ရပ်သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီးပြီ။

ဧကစ္စသဿတဝါဒ ကထာ

၃၈။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ–အချို့ကုန်သော၊ (ယေ)သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ဧကစ္စသဿတိကာ–အချို့မြဲသော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ–အချို့မြဲ၏ဟု ဖြစ်သော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဧကစ္စအသဿတိကာ–အချို့မမြဲသော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ–အချို့မမြဲဟု ဖြစ်သော အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) စတူဟိ–ကုန်သော၊ ဝတ္ထူဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကစ္စံ – အချို့ကို၊ သဿတံ – မြဲ၏ဟု လည်းကောင်း၊ ဧကစ္စံ – ကို၊ အသဿတံ–မမြဲဟုလည်းကောင်း၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ (တေသမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊) သန္တိ၊ ဘောန္တော–ကုန်သော၊ တေစ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ကိံ–ကို၊ အာဂမ္ဘ–၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း။

၃၉။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ(ယသ္မိံ သမယေ)–အကြောင် အခါ၌၊ ကဒါစိ–တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ ကရဟစိ–တစ်ရံတစ်ဆစ်၌၊ ဒီဃဿ–ရှည်စွာသော၊ အဒ္ဓုနော–ကာလ၏၊ အစ္စယေန–လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ–လွန်ရာအခါ၌၊ အယံ လောကော–ဤကမ္ဘာလောက, သြကာသကြီးသည်၊ သံဝဋ္ဋတိ–ကုန်ခန်းသောအားဖြင့် ဖြစ်၏၊ ဝါ–ပျက်၏၊ သော သမယော–ကမ္ဘာပျက်ရာ, ထိုအခါသည်၊ ဟောတိ ခေါ–ရှိသည်သာ၊ လောကေ – ကြီးသည်၊ သံဝဋ္ဋမာနေ – ပျက်လတ်သော်၊ ယေဘုယ္ယေန–များသော အားဖြင့်၊ သတ္တာ–သတ္တဝါတို့သည်၊ အာဘာဿရသံဝတ္တနိကာ–အာဘာသရဗြဟ္မာ

ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ။ ၊အဋ္ဌကထာ၌ ယံကို "နိပါတမတ္တံ–အနုက်မရ နိပါတ်မျှသာ" ဟု ဖွင့်၏၊ သို့သော် "သော သမယော"ကို ထောက်၍ "ယံ (ယသ္မိံ သမယေ)–အကြောင် အခါ၌" ဟု သာမညဖြစ်သောကာလကို အနိယမအဖြစ်ဖြင့် ပေးသင့်သေး၏–ဟုလည်းကောင်း, "ကဒါစိ ကရဟစိ"တို့ကား ဝိသေသကာလ, "ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော"ကား "ကဒါစိ ကရဟစိ"ကိုပင် ထပ်၍ ဖွင့်သော ဝိသေသကာလဟုလည်းကောင်း ယူဆ၍ "ယံ (ယသ္မိံ သမယေ)"ဟု အနုက်ပေးပါသည်။

ဘုံ၌ ဖြစ်ကြရကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ–ထိုအာဘာသရဗြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့သည်၊ တတ္ထ–ထို အာဘာသရဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊ မနောမယာ–စျာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကြရကုန်သည်၊ ဝိတိဘက္ခာ–ပီတိဟူသော အစာရှိကြကုန်သည်၊ သယံပဘာ–မိမိ၏ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါရှိကြကုန်သည်၊ အန္တလိက္ခစရာ–ကောင်းကင်၌ လှည့်လည်နိုင်ကြကုန်သည်၊ သုဘဋ္ဌာယိနော–တင့်တယ်သာယာ ကောင်းမွန်စွာသော ဥယျာဉ်ဗိမာန် ပဒေသာပင်တို့၌ တည်ကြရကုန်သည်၊ (တစ်နည်း) သုဘဋ္ဌာယိနော–တင့်တယ်လှစွာ, ဝတ်စားတန်ဆာရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ တည်နိုင်ကြကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–ကုန်၏၊ (တေ–ထို အာဘာသရဗြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့သည်၊) တတ္ထ–ထို အာဘာသရဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊) စိရံ–ကြာမြင့်စွာ၊ ဒီဃံ–ရှည်စွာသော၊ အဒ္ဓါနံ–ကာလပတ်လုံး၊ တိဋ္ဌန္တိ–တည်နိုင်ကြကုန်၏။

၄၀။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ(ယသ္မိं သမယေ)–၌၊ ကဒါစိ–၌၊ ကရဟစိ–၌၊ ဒီဃဿ–သော၊ အဒ္ဓုနော–၏၊ အစ္စယေန–ကြောင့်၊ ဝါ–၌၊ အယံ လောကော–သည်၊ ဝိဝဋ္ဋတိ–ကောင်းစွာတည်၏၊ ဝါ–ဖြစ်၏၊ သော သမယော–ကမ္ဘာတည်ရာ, ထိုအခါသည်၊ ဟောတိခေါ–ရှိသည်သာ၊ လောကော–သည်၊ ဝိဝဋ္ဋမာနေ–ဖြစ်လသော်၊ သုညံ–ဗြဟ္မာတို့မှ ကင်းဆိတ်သော၊ ဗြဟ္မဝိမာနံ–ပဌမစျာန်ဗြဟ္မာ့ဗိမာန်သည်၊ ပါတုဘဝတိ–ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အထခေါ–ပဌမစျာန် ဗြဟ္မာ့ဗိမာန်ဖြစ်ရာ, ထိုအခါ၌၊ အညတရော–အမှတ်မရှိ, တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ သတ္တော–ဗြဟ္မာသတ္တဝါသည်၊ အာယုက္ခယာဝါ–အသက်တမ်း၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပုညက္ခယာဝါ–ကောင်းမှုကံ၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အာဘာသရကာယာ–အာဘာသရ ဗြဟ္မာအပေါင်းမှ၊ စဝိတ္တာ–စုတေ၍၊ သုညံ–သော၊ ဗြဟ္မဝိမာနံ–ပဌမစျာန် ဗြဟ္မဗိမာန်၌၊ ဥပဓ္ဓတိ–ဖြစ်၏၊ သော–ထို ပဌမစျာန်ဗြဟ္မာသတ္တဝါသည်၊ တတ္ထ–ထို ပဌမစျာန်ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊ မနောမယော–စျာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်၊ ဝိတိဘက္ခော–ပီတိဟူသော အစာရှိသည်၊ သယံပဘော–မိမိ၏ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါရှိသည်၊ အန္တလိက္ခစရော–ကောင်းကင်၌ လှည့်လည်နိုင်သည်၊ သုဘဋ္ဌာယီ–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ (သော–ထို ပဌမစျာန်ဗြဟ္မာ, သတ္တဝါသည်၊ တတ္ထ–ထို ပဌမစျာန်ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊) စိရံ–စွာ၊ ဒီဃံ–သော၊ အဒ္ဓါနံ–လုံး၊ တိဋ္ဌတိ–နိုင်၏။

၄၁။ တဿ–ထိုဗြဟ္မာသတ္တဝါ၏၊ ("နိဝုသိတ, အနဘိရတိ, ပရိတဿနာ" တို့၌ စပ်၊) တတ္ထ–ထို ပဌမစျာန် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊ ဧကဿ–တစ်ယောက်တည်းဖြစ်၍၊ ဒီဃရတ္တံ–ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး၊ နိဝုသိတတတ္တာ–နေရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

ဝိဝဋ္ဋတိ။ ။ဝိနာသဝါစီယေဝ ပန ဝဋ္ဋသဒ္ဒေါ ပဋိသေဓေတကေန ဥပသဂ္ဂေန ယုတ္တတ္တာ သဏ္ဌာဟနတ္ထ ဥပကောတိ အာဟ သဏ္ဌာတီတိ၊ အနေကတ္ထတ္တာ ဝါ ဓာတူနံ နိမ္ဗတ္ထတိ, ဝမုတိတိဝါ အတ္ထော၊–ဋီကာသစ်။

အနဘိရတိ–မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ ပရိတဿနာ–တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းဖြင့် စိတ်၏ အဖန်ဖန် တုန်လှုပ်ခြင်းသည်၊ (အခြားဗြဟ္မာတို့ လာဖို့ရန် တောင့်တခြင်းသည်၊) ဥပပ္ဇတိ–ဖြစ်၏၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊) အညေပိ–ငါမှအခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တာ–ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့သည်၊ ဣတ္ထတ္တं–ဤသို့ပြားသော ဗြဟ္မာတို့၏ အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆေယ္ယုံ–ရောက်လာပါကုန်မူကား၊ အဟောဝတ–ကြောက်...ကောင်းလေစု၊ ဣတိ–ဤသို့ တောင့်တခြင်းသည်၊ (ဥပပ္ဇတိ–၏၊) အထ–ထို တောင့်တလိုက်ရာ, ထိုအခါ၌၊ အညေပိ–မူလဗြဟ္မာမှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တာ–ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့သည်၊ အာယုက္ခယာဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ပုညက္ခယာဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ အာဘာသရကာယာ–မှ၊ စဝိတ္တာ–၍၊ ဗြဟ္မဝိမာနံ–ပဌမစျာန်ဗြဟ္မဗိမာန်သို့၊ ဝါ–၌၊ တဿ သတ္တဿ–ထို မူလဗြဟ္မာ, သတ္တဝါ၏၊ သဟဗျတं–တကွဖြစ်သူတို့၏ အဖြစ်သို့၊ (အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်သို့၊) ဥပပဇ္ဇန္တိ–ကပ်ရောက်ကြကုန်၏၊ ဝါ–ဖြစ်ကြကုန်၏၊ တေပိ–ထို ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ တတ္ထ–၌၊ မနောမယာ–ရကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ သုဘဋ္ဌာယိနော–ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–နှ၏၊ စိရံ ဒီဃမद္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

၄ ၂။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တတြ–ထို ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့တွင်၊ ယောသော သတ္တော–သည်၊ ပဌမံ–ရှေးဦးစွာ၊ ဥပပန္နော–ဖြစ်ပြီ၊ တဿ–ထို ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ဗြဟ္မာသတ္တဝါ၏၊ ဧဝံ–ဤသို့ အထင်ကြီးမှုသည်၊ ဟောတိ–၏၊ (ကိ–သနည်း၊) အဟံ–သည်၊ ဗြဟ္မာ–ဗြဟ္မာသည်၊ မဟာဗြဟ္မာ–မဟာဗြဟ္မာသည်၊ (ဗြဟ္မာမင်းသည်၊) အဘိဘူ–သူတစ်ပါးကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည်၊ အနဘိဘူတော–သူတစ်ပါးတို့က မလွှမ်းမိုးအပ်, မလွှမ်းမိုးနိုင်သည်၊ အညဒတ္ထု–စင်စစ်၊ ဒသော–အလုံးစုံကို မြင်နိုင်သည်၊ ဝသဝတ္တီ–မိမိအလိုဌ၌ ဖြစ်စေနိုင်သည်၊ ဝါ–မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သည်၊ ဣဿ ရော–ကမ္ဘာလောကဌ၌ အစိုးရသည်၊ ကတ္တာ–ကမ္ဘာလောကကို ပြုလုပ်တတ်သည်၊ နိမ္မာတာ–ကမ္ဘာလောကကို ဖန်ဆင်းတတ်သည်၊ သေဋ္ဌော–ကမ္ဘာလောကထက် မြတ်သည်၊ သဇ္ဇိတာ–စီမံတတ်သည်၊ ဝသီ–စွမ်းရည်သတ္တိရှိသည်၊ ဘူတဘဗျာနံ–ဖြစ်ပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့သတ္တဝါတို့၏၊ ပိတာ–ဖခမည်းတော်သည်၊ အသ္မိ–ဖြစ်၏၊ (ဣတိ – ဤသို့ အထင်ကြီးမှုသည်၊ ဟောတိ–၏၊) မယာ – ငါသည်၊

ဝရိတဿနာ။ ။ပရိတဿနာတိ ဥဒ္ဓိဒ္ဓနာ ဖန္ဒနာ၊ ဣဒေ ပန တဏှာ တဿနာပိ ဒိဋ္ဌိ တဿနာပိ ဝဋ္ဋတိ၊–အဋ္ဌကထာ၊ စိတ္တသ္သ ပုရိမာဝတ္ထာယ စလနံ ကမ္ပနံတိ အာဟ ဥဒ္ဓိဒ္ဓနာ ဖန္ဒနာတိ၊–ဋီကာ။

ဣဿရော။ ။ဣဿရကို ဟိန္ဒူများက "ဤသွရ"ဟု ခေါ်၏၊ မဟာနှင့်ပေါင်းလျှင် "မဟေသွရ" ပရမနှင့်ပေါင်းလျှင် "ပရမီသွရ"ဟု ဖြစ်၏၊ မြန်မာများက "ပရမီသွာ"ဟု ခေါ်ကြ၏၊ ထိုနတ်ကြီးကို "ဝိဿကဲ"ဟု ဟိန္ဒူက ခေါ်သောကြောင့် "ဗိဿကိုး"ဟုလည်း မြန်မာပြန်ကြသည်။

ဣမေ သတ္တာ–ဤသတ္တဝါတို့ကို၊ နိမ္မိတာ–ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ တံ–ထို ငါဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (ဝိညာယတိ–သိအပ် သိနိုင်သနည်း၊) ဟိ–အကြင်ကြောင့်၊ မမ–ငါ၏၊ ပုဗ္ဗေ–ရှေးဦး၊ ဧတံ–ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ (ကိ–ခဲ့သနည်း၊) အညေပိ–ကုန်သော၊ ၊ပေ၊ အဟောဝတ–စွ၊ ဣတိ ဧတံ–ဤအကြံသည်၊ (အဟောသိ၊) ဣတိ–ဤသို့၊ မမစ–ငါ၏လည်း၊ မနောပဏိဓိ–စိတ်၏တောင့်တခြင်းသည်၊ (ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ ဝါ–ဖြစ်လည်း ဖြစ်ကရော၊) ဣမေစ သတ္တာ–တို့သည်လည်း၊ ဣတ္ထတ္တံ–ဤသို့ပြားသော ဗြဟ္မာတို့၏အဖြစ်သို့၊ အာဂတာ–ရောက်လာကြကုန်ပြီ၊ ဝါ–ရောက်လည်း ရောက်လာကြရော၊ ဣတိ–ထို့ကြောင့်၊ (တံ–ထို ငါဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝိညာယတိ–၏။)

ယေပိ တေ သတ္တာ–အကြင် ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ ဥပပန္နာ–ဖြစ်ကြရကုန်ပြီ၊ တေသမ္မိ–တို့၏လည်း၊ ဧဝံ–ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ–၏၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊) အယံ ခေါ ဘဝံ–ဤအရှင်သည်၊ ဗြဟ္မာ–ဗြဟ္မာတည်း၊ မဟာဗြဟ္မာ–မဟာဗြဟ္မာတည်း၊ ဝါ–ဗြဟ္မာမင်းတည်း၊ ၊ပေ၊ ဘူတ ဘဗ္ဗာနံ–တို့၏၊ ပိတာ–တည်း၊ (ဣတိ–ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ–၏၊) ဣမိနာ ဘောတာ ဗြဟ္မုနာ–ဤ အရှင်ဗြဟ္မာသည်၊ မယံ–ငါတို့ကို၊ နိမ္မိတာ–ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ တံ–ထို ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ကိဿဟေတု–ကြောင့်၊ (ဝိညာယတိ–နည်း၊) ဟိ–ကြောင့်၊ ဣမံ–ဤ ဗြဟ္မာမင်းကို၊ မယံ–ငါတို့သည်၊ ဣဓ–ဤ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊ ပဌမံ–ရှေးဦးစွာ၊ (ငါတို့အရင်) ဥပပန္နံ–ဖြစ်နှင့်သည်ကို၊ အဒ္ဒသာမ–မြင်ကြရကုန်၏၊ မယံ ပန–ငါတို့သည်ကား၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ ဥပပန္နာ–ဖြစ်ကြရကုန်သည်၊ အမှ–ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ–ထို့ကြောင့်၊ (တံ–ထိုဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝိညာယတိ–၏။)

၄၃။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တတြ–ထို ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့တွင်၊ ယောသော သတ္တော–သည်၊ ပဌမံ–စွာ၊ ဥပပန္နော–ပြီ၊ သော (သတ္တော)–သည်၊ ဒီဃာယုကတရောစ–သာ၍ရှည်သော အသက်ရှည်သည်လည်းကောင်း၊ (သာ၍ အသက်ရှည်သည်လည်းကောင်း၊) ဝဏ္ဏဝတရောစ(ဝဏ္ဏဝန္တတရောစ)–သာ၍ လှပသောအဆင်း ရှိသည်လည်းကောင်း၊ (သာ၍ အဆင်းလှသည်လည်းကောင်း၊) မဟေသက္ခတရောစ–

တံ ကိဿဟေတု။ ။ဇနကဟိတ် မဟုတ်, ဥပကဟိတ်ဖြစ်သောကြောင့် "ဝိညာယတိ"ဟု ထည့်သည်၊ "ဝိညာယတိ"နေရာ၌ "ဝဒါမိ–ပြောဆိုနိုင်သနည်း"ဟုလည်း ထည့်နိုင်ပါ၏၊ "တံ–ထို ငါဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ဝဒါမိ–ပြောနိုင်သနည်း"ဟုလည်းကောင်း, ဣမေ ၊ပေ၊ အာဂတာ–ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ထို့ကြောင့်၊ တံ–ထို ငါဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝဒါမိ–ပြောနိုင်၏"ဟုလည်းကောင်း ပေးပါ။

သာ၍ကြီးသော ရာထူး, အခြံအရံရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–သာ၍တန်ခိုးကြီး သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–၏၊ ယေ ပန တေ သတ္တာ–တို့သည်ကား၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ ဥပပန္နာ–ကုန်ပြီ၊ တေ (သတ္တာ)–တို့သည်၊ အပ္ပာယုကတရာစ–(မဟာ ဗြဟ္မာမင်းကြီးထောက်လျှင်) သာ၍တိုသော အသက်ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (သာ၍ အသက်တိုကုန်သည်လည်းကောင်း) ဒုဗ္ဗဏ္ဏတရာစ–သာ၍ မကောင်းသော အဆင်း ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (သာ၍ အဆင်းမလှကုန်သည်လည်းကောင်း၊) အပ္ပေသက္ခတရာစ–သာ၍နည်းသော ရာထူးအခြံအရံ ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (ဝါ–သာ၍ တန်ခိုးနည်းကုန်သည်လည်းကောင်း၊) ဟောန္တိ–ကုန်၏။

၄၄။ ယံ (ဌာနံ)–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ အညတရော–သော၊ သတ္တော–သည်၊ တမှာကာယာ–မှ၊ စဝိတ္ဝာ–၍၊ ဣတ္ထတ္တံ–ဤသို့ပြားသော လူ့အဖြစ်သို့၊ (လူ့ပြည်သို့၊) အာဂစ္ဆတိ–ရောက်လာ၏၊ ဧတံ ဌာနံ–ဤ လူ့ပြည်သို့ ရောက်လာခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–ရှိနိုင်သည်သာ၊ (ယံ–အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊) ဣတ္ထတ္တံ–သို့၊ အာဂတော–သည်၊ သမာနော–လသော်၊ အဂါရသ္မာ–အိမ်မှ၊ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်မှ၊) (နိက္ခမိတ္ဝာ–ထွက်၍၊) အနဂါရိယံ–အိမ်၌ နေခြင်း၏ အစီးအပွားဖြစ်သော လယ်ထွန်, ကုန်ရောင်း, နွားကျောင်းမှု မရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ–ကပ်ရောက်၏၊ (ဧတံ ဌာနံ–ဤ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–သာ၊) (ယံ–အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊) အဂါရသ္မာ–မှ၊ (နိက္ခမိတ္ဝာ–၍၊) အနဂါရိယံ–သို့၊ ပဗ္ဗဇိတော–ကပ်ရောက်သည်၊ သမာနော–လသော်၊ အာတပ္ပံ–ကို၊ အန္ဝာယ–၍၊ ၊ပေ၊ မနသိကာရံ–ကို၊ အန္ဝာယ–၍၊ ယတ္ထ (ယေနသမာဓိနာ)–ဖြင့်၊ စိတ္တေ–ကို၊ သမာဟိတော–ပြီးသော်၊ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ–ထို ရှေးခဏ နေအပ်ဘူးသော ဗြဟ္မာဘဝကို၊ အနုဿရတိ–အောက်မေ့နိုင်၏၊ တတော–ထိုဗြဟ္မာတစ်ဘဝထက်၊ ပရံ–အလွန်၊ နာနုဿရတိ–

မဟေသက္ခတရော စ။ ။ဤသတိတိ ဤသော၊ မဟာ+ဤသော မဟေသော၊ မဟေသော ဣတိ အက္ခာယတီတိ မဟေသက္ခော၊ "မဟေသက္ခတရောစ–သာ၍ကြီးသော အစိုးရသူဟု ဆိုအပ်သည်လည်းကောင်း"ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။

"ယံ"ကို ကြိယာပရာမသန အနက်ပေးပုံ။ ။"အညတရော သတ္တော ၊ပေ၊ ယံ အာဂစ္ဆတိ–အကြင် ရောက်လာ၏၊ ဧတံ ဌာနံ–ဤလူ့ပြည်သို့ ရောက်လာခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–သာ၊ ဣတ္ထတ္တံ ၊ပေ၊ ယံ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ–အကြင် ကပ်ရောက်၏၊ ဧတံ ဌာနံ–ဤရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–သာ၊ အဂါရသ္မာ ၊ပေ၊ ယံ ဖုသတိ–အကြင် ထိရောက်၏၊ ဝါ–အကြင် ရ၏၊ ဧတံ ဌာနံ–ဤ ရှေးခဏနေအပ်ဘူးသော ဗြဟ္မာတစ်ဘဝမျှကို အောက်မေ့နိုင်လောက်အောင် စေတောသမာဓိကို ရခြင်းဟူသောအကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–ရှိနိုင်သည်သာ၊ ဤသို့လည်း ယံကို ကြိယာနှင့် တွဲ၍ တစ်နည်းပေ၊ပါ။

မအောက်မေ့နိုင်၊ တထာရူပ်–ရှိသော၊ စေတောသမာဓိ–စတုတ္ထစျာန်စိတ်၏ သမာဓိသို့၊ ဝါ–ကို၊ ဖုသတိ–ထိရောက်၏၊ ဝါ–ရ၏၊ (ဧတံ ဌာနံ–ဤ ရှေးဌာနေအာပ်ဘူးသော ဗြဟ္မာတစ်ဘဝမျှကို အောက်မေ့နိုင်လောက်အောင်, စေတောသမာဓိကို ရခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–ရှိနိုင်သည်သာ။)

သော–ထို စျာန်အဘိညာဉ်ရသော (ရသေ့)ရဟန်းသည်၊ ဧဝं–သို့၊ အာဟ–ပြောပြီ၊ (ကိံ–နည်း၊) ယော သော ဘဝं–အကြင် အရှင်သည်၊ ဗြဟ္မာ–ဗြဟ္မာတည်း၊ မဟာဗြဟ္မာ–မဟာဗြဟ္မာတည်း၊ ဝါ–ဗြဟ္မာမင်းတည်း၊ ၊ပေ၊ နိမ္မိတာ–ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ သော–ထို မဟာဗြဟ္မာသည်၊ နိစ္စော–ပဋ္ဌိသန္ဓေမနေရှာ မြဲ၏၊ ဓုဝေါ–မသေပျောက်နိုင်, ခံ့ခိုင်၏၊ သဿတော–အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏၊ အဝိပရိဏာမဓမ္မော–ဧရာအားဖြင့်သော်မှလည်း ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိ၊ (မရဏမှာ ဆိုဖွယ်မလိုပါ–ဟူလို၊) သဿတိသမံ–အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသော မြင်းမိုရ်တောင်မြေ, လ နေ နက္ခတ်တို့နှင့်တူစွာ၊ တထေဝ–ထို တည်မြဲတိုင်းသာလျှင်၊ ဌဿတိ–တည်လတ္တံ့၊ ယေ ပန မယံ–အကြင် ငါတို့သည်ကား၊ ဝါ–တို့ကိုကား၊ ဘောတာ–အရှင်ဖြစ်သော၊ တေန ဗြဟ္မုနာ–ထို ဗြဟ္မာသည်၊ နိမ္မိတာ–ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်၊ အဟုမှာ–ကုန်ပြီ၊ တေ မယं–ထို ငါတို့သည်၊ အနိစ္စာ–ပဋ္ဌိသန္ဓေ နေရသဖြင့် မမြဲကြကုန်သည်၊ အဓ္ဓုဝါ–မသေဘဲ မနေနိုင်သဖြင့် မခံ့ခိုင်ကုန်သည်၊ အပ္ပါယုကာ–တိုသော အသက်ရှိကုန်သည်၊ စဝနဓမ္မာ–စုတေခြင်း သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္မာ) ဣတ္ထတ္တं–ဤသို့ပြားသော လူအဖြစ်သို့၊ အာဂတာ–ရောက်လာရကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (အာဟ–ပြီ၊) ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ–အကြင်အကြောင်းကို၊ အာဂမ္မ–၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ ဣဒံ–ဤဗြဟ္မာတစ်ဘဝမျှကိုသာ အောက်မေ့နိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (ဧကစ္ဆသဿတပညတ္တိယာ–ဧကစ္ဆသဿတ ဟု ပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ–ဌာ၊) ပဌမံ–ရှေးဦးစွာသော၊ ဌာနံ–အကြောင်းတည်း။

၄၅။ ဒုတိယေစ–ဒုတိယဝါရဋ္ဌလည်း၊ (ဧကစ္ဆသဿတဝါဒုပဋ္ဌာန်–ကို၊ ဧဝं–နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏၊) ဘောန္တော–ကုန်သော၊ သမဏဗြဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ကိं–ကို၊ အာဂမ္မ–၍ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ခဏ္ဍာပဒေါသိကာနာမ–အလွန်အကြူး, ပျော်မြူးသည့်အတွက်, ပျက်စီးကြရကုန်သည်၏ အဖြစ်

ယော သော ဘဝं ဗြဟ္မာ။ ။"အဟမသ္မိ ဗြဟ္မာ"ဌ် အဟံကို "အဟं ဗြဟ္မာ"ဟု တွဲ၍ မပေးနိုင်၊ ထို့ကြောင့် "ယော သော ဘဝं–အကြင်အရှင်သည်၊ ဗြဟ္မာ–ဗြဟ္မာတည်း"ဟု ခွဲ၍ ပေးလိုက်ပါသည်၊ "ယော သော ဘဝं ဗြဟ္မာ–အကြင် အရှင်ဗြဟ္မာသည်"ဟု တွဲ၍လည်း ပေးကြပါသည်။

ကြောင့် ခိဋ္ဌာပဒေါသိက မည်ကုန်သော၊ ဒေဝါ–နတ်တို့သည်၊ သန္တိ–ရှိကုန်၏၊ တေ–ထို ခိဋ္ဌာပဒေါသိကနတ်တို့သည်၊ အတိဝေလ်–ပျော်မြူးရိုးရာ, အချိန်အခါကို လွန်အောင်၊ ဝါ–အလွန်ကြာမြင့်စွာ၊ ဟသခိဋ္ဌာရတိမမ္မသမာပန္နာ–မေထုန်ခံစား, ပျော်ပါးရွှင်မြူးခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းသဘော, ကိုယ်နှုတ် ၂ ဖော်, မြူးပျော်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းသဘောသို့ ကောင်းစွာရောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍)၊ ဝိဟရန္တိ–နေကြကုန်၏၊ အတိဝေလ်–အောင်၊ ဝါ–စွာ၊ ဟသခိဋ္ဌာရတိမမ္မသမာပန္နာန်–ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတဲ–နေကုန်သော၊ တေသံ–ထို ခိဋ္ဌာပဒေါသိကနတ်တို့၏၊ သတိ–စားသောက်ဖို့ရန် သတိသည်၊ သမ္မုဿတိ–ပျောက်ပျက်၏ ;(မေ့လျော့၏၊) သတိယာ–၏၊ သမ္မောသာ–ပျောက်ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ–မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ တေ ဒေဝါ–တို့သည်၊ တမှာ ကာယာ–ထို နတ်အပေါင်းမှ၊ စဝန္တိ–စုတေကြရကုန်၏॥

၄၆॥ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ–ကြောင့်၊ အညတရော–သော ;ပေ၊ အာဂစ္ဆတိ–၏၊ ဧတံ ဌာနံ–ဤလူ့ပြည်သို့ ရောက်လာခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–သာ၊ (ယံ–ကြောင့်၊) ဣတ္ထတ္တံ–သို့ ;ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ–၏၊ (ဧတံ ဌာနံ–ဤရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–သာ၊) (ယံ–ကြောင့်၊) အဂါရသ္မာ–မှ ;ပေ၊ မနုသိကာရံ–ကို၊ အာဂမ္မ–၍၊ ယထာ (ယေန သမာဓိနာ)–ဖြင့်၊ စိတ္တေ–ကို၊ သမာဟိတေ–သော်၊ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ–ထို ရှေးဘဝနေ အပ်ဘူးသော နတ်ဘဝကို၊ အနုဿရတိ–၏၊ တတော–ထို နတ်တစ်ဘဝထက်၊ ပရံ–အလွန်၊ နာနုဿရတိ–နိုင်၊ တထာရူပံ–ရှိသော၊ စေတောသမာဓိ–ကို၊ ဖုသတိ–၏၊ (ဧတံ ဌာနံ–ဤ ရှေးဘဝနေအပ်ဘူးသော နတ်တစ်ဘဝမျှကို အောက်မေ့နိုင်လောက်အောင် စေတောသမာဓိကို ရခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–သာ॥)

သော–ထိုရသ့ေသည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိ)၊ ဘောန္တော–ကုန်သော၊ ယေ တေ ဒေဝါ–အကြင်နတ်တို့သည်၊ ခိဋ္ဌာပဒေါသိကာ–အလွန်အကြူး, ပျော်မြူးသည့်အတွက် ပျက်စီးကြရကုန်သည်၊ နု–မဟုတ်ကုန်၊ တေ–တို့သည်၊ အတိဝေလံ, ဟသခိဋ္ဌာရတိမမ္မသမာပန္နာ (ဟုတ္တာ)၊ နု ဝိဟရန္တိ–ကုန်၊ အတိဝေလ်–အောင်၊ ဝါ–စွာ၊ ;ပေ၊ နု ဝိဟရတဲ–မနေကုန်သော၊ တေသံ–တို့၏၊ သတိ–သည်၊ နု သမ္မုဿတိ–မပျောက်ပျက်၊ (မမေ့လျော့၊) သတိယာ–၏၊ အသမ္မောသာ–ကြောင့်၊ တေ ဒေဝါ–တို့သည်၊ တမှာကာယာ–မှ၊ နု စဝန္တိ–မစုတေကြကုန်၊ နိစ္စာ–ကုန်သည်၊ ;ပေ၊ ဌဿန္တိ–နိုင်လတ်၊ ယေ ပန မယံ–တို့သည်ကား၊ ခိဋ္ဌာပဒေါသိကာ–ကုန်သည်၊ အဟုမှာ–ဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ၊ တေ မယံ–တို့သည်၊ အတိဝေလ်–အောင်၊ ဝါ–စွာ၊ ဟသခိဋ္ဌာရတိမမ္မသမာပန္နာ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရိမှာ–နေခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ အတိဝေလ်–အောင်၊ ဝါ–စွာ၊ ဟသခိဋ္ဌာရတိမမ္မသမာပန္နာန်–ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတဲ–ကုန်သော၊

တေသံ နော–တို့၏၊ သတိ–သည်၊ သမ္ဗုဿတိ–၏၊ သတိယာ–၏၊ သမ္ဘောသာ–ကြောင့်။ ၊ပေ၊ ဣတ္ထတ္တံ–သို့၊ အာဂတာ–ကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟ–၏၊) ဘိက္ခဝေ–တို့၊–ယံ–ကို၊ အာဂမ္ဘ–၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ ဣဒံ–ဤ နတ်တစ်ဘဝမျှကိုသာ အောက်မေ့နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ (ဧကစ္စသဿတ ပညတ္တိယာ–၏၊) ဒုတိယံ–သော၊ ဌာနံ–အကြောင်းတည်း။

၄၇။ တတိယေစ–တတိယဝါရဋ္ဌလည်း၊ (ဧကစ္စသဿတဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊) ဘောန္တော–နိသော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ကိမာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ မနောပဒေါသိကာနာမ–ဒေါသစိတ်အတွက် ပျက်စီးကြရကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မနောပဒေါသိကမည်ကုန်သော၊ ဒေဝါ–တို့သည်၊ သန္တိ–နိ၏၊ တေ–တို့သည်၊ အတိဝေလံ–ဒေါသဖြစ်ရိုး အပိုင်းအခြားကိုလွန်အောင်၊ (အလွန်ပြင်းထန်စွာ၊) အညမညံ–အချင်းချင်း၊ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ–စူးစိုက်စွာ ကြည့်ကြကုန်၏၊ အတိဝေလံ–အောင်၊ ဝါ–စွာ၊ အညမညံ–ချင်း၊ ဥပနိဇ္ဈာယန္တာ–ကုန်သော၊ တေ–တို့သည်၊ အညမညမှိ–၌၊ စိတ္တာနိ–စိတ်တို့ကို၊ ပဒူသေန္တိ–ပျက်စီးစေကြကုန်၏၊ တေ–တို့သည်၊ အညမညံ–အချင်းချင်း၊ ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ–ပျက်စီးသော စိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (သမာနာ–နိလသော်၊) ကိလန္တကာယာ–ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ကိလန္တစိတ္တာ–ပင်းပန်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တေ ဒေဝါ–တို့သည်၊ တမှာကာယာ–မှ၊ စဝန္တိ–နိ၏။

၄၈။ ယံ–ကြောင့်၊ အညတရော–သော၊ သတ္တော–သည်၊ ၊ပေ၊ မနသိကာရံ–ကို၊ အန္တာယ–၍၊ ယထာ(ယေန သမာဓိနာ)–ဖြင့်၊ စိတ္တေ–ကို၊ သမာဟိတေ–သော်၊ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ–ထို ရှေးဘဝနေအပ်ဘူးသော နတ်တစ်ဘဝမျှကို၊ အနုဿရတိ–၏၊ တတော–ထက်၊ ပရံ–လွန်၊ နာနုဿရတိ–နိုင်၊ တထာရူပံ စေတောသမာဓိ ဖုသတိ၊ ဧတံ ဌာနံ–ဤ ရှေးဘဝနေအပ်ဘူးသော နတ်တစ်ဘဝမျှကို အောက်မေ့နိုင်လောက်အောင် စေတောသမာဓိကို ရခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–ရှိသည်သာ။

သော–ထို ရသေ့သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိုး) ဘောန္တော–ကုန်သော၊ ယေ ဧတေ ဒေဝါ–တို့သည်၊ မနောပဒေါသိကာ–နိသည်၊ နု–ကုန်၊ တေ–တို့သည်၊ အတိဝေလံ အညမညံ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ–စူးစိုက်စွာ မကြည့်ကြကုန်၊ တေ–တို့သည်၊

---

(၁) **တေ အညမညံ ၊ပေ၊ တေ ဒေဝါ။** ။ ဤ၌ "တေ အညမညံ ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ" ဟု ကတ္တား ပါခဲ့ပြီးဖြစ်၍ နောက်ထပ် "တေ ဒေဝါ" ဟု ကတ္တားတစ်ခု မပါသင့်တော့၊ ခိဏာသဝေါသိက အခန်းတုန်းကလည်း ကတ္တားတစ်ခုသာ ပါသည်၊ နိဿယ၌ကား ပါ၌ရှိအတိုင်း ပေးလိုက်ပါသည်၊ ဆရာတို့ကား "အကိလန္တစိတ္တာ (ဟောန္တိ)" ဟု ထည့်တော်မူကြသည်။

အတိဝေလ် အညမည်, နဉ ဥပနိဗ္ဗာယန္တော–စူးစိုက်စွာ မကြည့်ကြကုန်လသော်၊ အညမညမှိ–အချင်းချင်း၌၊ စိတ္တာနိ–တို့ကို၊ နပ္ပဒုသေန္တိ–မပျက်စီးစေကြကုန်၊ တေ–တို့သည်၊ အညမည်–ချင်း၊ အပ္ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ–မပျက်စီးသော စိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ အကိလန္တကာယ–မပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ အကိလန္တစိတ္တာ–မပင်ပန်းသော စိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ နဝန္တိ–ကုန်၊ နိစ္စာ–ကုန်၏၊ ၊ပေ၊ ဌဿန္တိ–ကုန်လတ္တံ့၊ ယေ ပန မယံ–တို့သည်ကား၊ ၊ပေ၊ ဣတ္ထတ္တံ–သို့၊ အာဂတာ–နှင့်၏၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ ဣဒံ–ဤနတ်တစ်ဘဝမျှကိုသာ အောက်မေ့နိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (ဧကစ္စသဿတပညတ္တိယာ–၏၊ ဝါ–ဌာ၊) တတိယံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

၄၉။ စတုတ္ထေစ–စတုတ္ထဝါရဉ္စိလည်း၊ (ဧကစ္စသဿတဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊) ဘောန္တော–ကုန်သော၊ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ၊ပေ၊ ဝိမံသီ–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ [တဏ္ဍီ စသည်တို့၏ အနက်ကို သဿတဝါဒ, ပဌမဘာဏဝါရ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] သော–ထို သမဏသည်၊ ဝါ–တိုဗြာဟ္မဏသည်၊ ၊ပေ၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိုး) ယံ ဣဒံ–အကြင် ရုပ်တရားကို၊ စက္ခုံ ဣတိ–စက္ခုဟူ၍လည်းကောင်း၊ သောတံ ဣတိ–ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဃာနံ ဣတိပိ–ဃာနဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဇိဝှာ ဣတိပိ–ဇိဝှါဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကာယော ဣတိပိ–ကာယဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏၊ အယံ အတ္တာ–ဤ စက္ခုသောတစသော ရုပ်အတ္တသည်၊ အနိစ္စော–ဖြစ်ရသည့်အတွက် မမြဲ၊ အဒ္ဓုဝေါ–မပျက်ဘဲမနေနိုင်သဖြင့် မခံ့ခိုင်၊ အသဿတော–အခါခပ်သိမ်းထင်ရှားမရှိ၊ ဝိပရိဏာမဓမ္မော–ဧရာအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ယံ ဘဝ ခေါ ဣဒံ–အကြင် နာမ်တရားကိုကား၊ စိတ္တန္တိဝါ–စိတ်ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ မနောတိဝါ–မနောဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏန္တိဝါ–ဝိညာဉ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏၊ အယံ အတ္တာ–ဤစိတ်ဝိညာဉ်ဟူသော အတ္တသည်၊ နိစ္စော–မဖြစ်ရဘဲ မြဲ၏၊ ဓုဝေါ–မပျက်နိုင်သဖြင့် ခံ့ခိုင်၏၊ ၊ပေ၊ ဌဿတိ–တံ့၊ ဣတိ အာဟ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ ဣဒံ–ဤ ကြံဆခြင်းဟူသောအကြောင်းသည်၊ (ဧကစ္စသဿတ ပညတ္တိယာ) စတုတ္ထံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

၅၀။ [နိုဂုံးကိုပြလိုမှ "ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ" အစရှိသော ပါဠိတော်ကို ဟောတော်မူသည်၊ ဤဝါကျများ၌ ထူးရာကိုသာ အနက်ရေးပါမည်။] ["တေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ဧကစ္စသဿတိကာ–အချို့မြဲသော အယူရှိကုန်သည်၊ ဝါ–အချို့မြဲ၏ဟု ဖြစ်သော အယူရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စတူဟိ–နှင်သော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထူဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ– ဘိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကစ္စံ–ကို၊ သဿတံ–ဟုလည်းကောင်း၊ ဧကစ္စံ–ကို၊ အသဿတံ–ဟုလည်းကောင်း၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏" ဟု ပေးရရုံသာ ထူးတော့သည်။] သဗ္ဗေ–နှင်သော၊

တော သမဏာဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ စတူဟိ–နှင့်သော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထုဟိ–ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့် သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤ ၄ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်း ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တာနဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်း ကောင်း၊ ဧကစ္စံ–ကို၊ သဿတံ–မြဲ၏ဟုလည်းကောင်း၊ ဧကစ္စံ–ကို၊ အသဿတံ– မမြဲဟုလည်းကောင်း၊ ပညပေန္တိ–နှင့်၏၊ (ဧကဲ့စ္စသဿတ ပညတ္တိယာ–ဧကစ္စ သဿတဟု ပညတ်ခြင်း၏ဝါ–ခြင်းငှာ) ဣဟတော–ဤ ၄ ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပဋ္ဌိ၊ ဝါ–အပဖြစ်သော၊ (အညံ–အခြားသော၊ ဧကကာရဏံပိ–တစ်ပါး သော အကြောင်းသည်လည်း၊) နတ္ထိ–မရှိတော့။ ["တယိဒံ ဘိက္ခဝေ" စသော ဝါကျများကား သဿတဝါဒနှင့် တူပြီ။]

ဧကစ္စသဿတဝါဒ ပြီးပြီ။

အန္တာနန္တဝါဒကထာ

၅၃။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ–ကုန်သော၊ (ယေ) သမဏာဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ အန္တာနန္တိကာ–အန္တာနန္တ အယူရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စတူဟိ–ကုန်သော၊ ဝတ္ထုဟိ– တို့ဖြင့်၊ လောကဿ–ပဋိဘာဂနိမိတ် ဟူသော အတ္တလောက၏၊ အန္တာနန္တံ–အဆုံး ကိုလည်းကောင်း, မဆုံးကိုလည်းကောင်း, အဆုံးမဆုံးကိုလည်းကောင်း, အဆုံး လည်းမဟုတ်, မဆုံးလည်းမဟုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပညပေန္တိ–နှင့်၏၊ (တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊) သန္တိ–နှင့်၏၊ ဘောန္တော–ကုန်သော၊ တေစ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ကိံ–ကို၊ အာဂမ္ဘ–၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း။

၅၄။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဣဓ–၌၊ ဧကစ္စော–သော၊ သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ ၊ပေ၊ မနသိကာရံ–ကို၊ အန္တာယ–၍၊ ယထာ (ယေနသမာဓိနာ)–ဖြင့်၊ စိတ္တေ– ကို၊ သမာဟိတေ–သော်၊ လောကသ္မိံ–ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟူသော အတ္တလောကဌ၊ အန္တသညီ–အဆုံးရှိဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ တထာ ရူပံ စေတောသမာဓိ ဖုသတိ–၏၊ ဝါ–၏။

သော–ထို သမဏသည်၊ ဝါ–ထို ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဧဝံ အာဟ၊ (ကိံ–နည်း၊) အယံ လောကော–ဤ အတ္တလောကသည်၊ အန္တဝါ–အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိ၏၊ ပရိဝဋ္ဋမော–ထက်ဝန်းကျင် ဝိုင်း၏၊ တံ–ထို အတ္တလောက၏ အန္တဝန္တ, ပရိဝဋ္ဋမ၏ အဖြစ်ကို၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (ဇာနာမိ–သိနိုင်သနည်း၊) ဟိ–ကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ ၊ပေ၊ ဖုသामိ–၏၊ ယထာ–အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့်၊ အယံ လောကော–သည်၊ အန္တဝါ–၏၊ ပရိဝဋ္ဋမော–၏၊ ဣတိ ဧတံ–ဤ အတ္တလောက၏ အန္တဝန္တ ပရိဝဋ္ဋမ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဣမိနာ–

ဤ တရားထူးကိုရခြင်းကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ ဇာနာမိ–၏၊ (ဣတိ အာဟ)၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ–ကို၊ အာဂမ္ဘ–၍၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ ဣဒံ–ဤအဆုံးရှိသော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရခြင်းသည်၊ (အန္တပညတ္တိယာ–အန္တဟု ပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ–၄၁၊) ပဌမံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

၅၅။ ဒုတိယေစ–ဌာလည်း၊ (အနန္တဝါဒုပ္ပတ္တိ ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော–ကုန်သော၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ကိံ–ကို၊ အာဂမ္ဘ–၍၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း၊ ဣဓ–ဌာ၊ ဧကစ္စော–သော၊ သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ ၊ပေ၊ မနသိကာရံ–ကို၊ အန္တာယ–၍၊ ယထာ(ယေန သမာဓိနာ)–ဖြင့်၊ စိတ္တေ သမာဟိတေ, လောကသ္မိံ–ဌာ၊ အနန္တသညီ–မဆုံးဌာဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ–၏၊ တထာ ရူပံ စေတောသမာဓိ ဖုသတိ။

သော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ ဇဝံ အာဟ၊ (ကိံ–နည်း၊) အယံ လောကော–သည်၊ အနန္တော–အဆုံးမရှိ၊ အပရိယန္တော–အပိုင်းအခြားမရှိ၊ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ အန္တဝါ အယံ လောကော ပရိဝဋ္ဋမောတိ–ဟူ၍၊ ဇဝံ–သို့၊ အာဟံသု–ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ တေသံ–ထို သမဏတို့၏၊ (ထို ဗြာဟ္မဏတို့၏၊ ဝစနံ–သည်၊) မုသာ–ဖျတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်၊ အယံ လောကော–သည်၊ အနန္တော–အဆုံးမရှိ၊ အပရိယန္တော–အပိုင်းအခြားမရှိ၊ တံ–ထို အတ္တလောကဏ် အနန္တ အပရိယန္တ၏ အဖြစ်ကို၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (ဇာနာမိ–သိနိုင်သနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ အာတပ္ပံ–ကို၊ အန္တာယ–၍၊ ၊ပေ၊ ယထာ (ယေန သမာဓိနာ)–အကြင် သမာဓိဖြင့်၊ စိတ္တေ–ကို၊ သမာဟိတေ–အပ်သော်၊ လောကသ္မိံ–ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟူသော အတ္တလောကဌ်၊ အနန္တသညီ–အဆုံးမရှိဟု ဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ဝိဟာရာမိ–၏၊ တထာရူပံ–သော၊ စေတောသမာဓိ–စိတ်၏သမာဓိသို့၊ ဝါ–ကို၊ ဖုသာမိ–၏၊ ဝါ–ရ၏၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အယံ လောကော–ဤ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟူသော အတ္တလောကသည်၊ အနန္တော–မရှိ၊ အပရိယန္တော–မရှိ၊ ဣမိနာ–ဤ စေတောသမာဓိဟူသော တရားထူးကို ရခြင်းကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ ဇတံ–ဤ အတ္တလောကဏ် အနန္တ အပရိယန္တ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဇာနာမိ–နိုင်၏၊ (ဣတိ အာဟ၊) ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ အာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဒံ–ဤ အဆုံးမရှိသော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (အနန္တပညတ္တိယာ–၏၊ ဝါ–၄၁၊) ဒုတိယံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

၅၆။ တတိယေစ–ဌာလည်း၊ (အန္တာနန္တဝါဒုပ္ပတ္တိ–ကို၊ ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ အာတပ္ပံ အန္တာယ ၊ပေ၊ ယထာ (ယေန သမာဓိနာ)

စိတ္တေ သမာဟိတေ, လောကသ္မိ-ဣ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်ဣလည်းကောင်း၊ အဓေ-အောက်ဣလည်းကောင်း၊ အန္တသည်-အဆုံးဣဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍လည်းကောင်း၊) တိရိယံ-ဖီလာပတ်ဝန်းကျင်ဣ၊ အနန္တသည်-မဆုံးဣဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍လည်းကောင်း၊) ဝိဟရတိ-၏၊ တထာရူပံ စေတော သမာဓိ ဖုသတိ။

သော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဧဝံ အာဟ၊ (ကိံ-နည်း၊) အယံ လောကော-သည်၊ အန္တဝါစ-အထက် အောက်ဣ အဆုံးလည်းရှိ၏၊ အနန္တောစ-ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ဣ အဆုံးလည်းမရှိ၊ ယေတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အန္တဝါ အယံ လောကော ပရိဝဋ္ဋမောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-နိ၏၊ တေသံ-တို့၏၊ (ဝစနံ-စကားသည်၊) မုသာ-ချုတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်း၊ အနန္တောစ အယံ လောကော အပရိယန္တောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု၊ တေသံ-တို့၏၊ (ဝစနံ)ဝိ-စကားသည်လည်း၊ မုသာ-မမှန်၊ အယံ လောကော-သည်၊ အန္တဝါစ-အထက် အောက်ဣ အဆုံးလည်းရှိ၏၊ အနန္တောစ-ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ဣ အဆုံးလည်း မရှိ၊ တံ-ထို အတ္တလောက၏ အန္တဝန္တ, အနန္တ၏အဖြစ်ကို၊ ကိဿဟေတု-ကြောင့်၊ (ဧကနာမိ)၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အဟံ-သည်၊ အာတပ္ပံ အန္ဝာယ ၊ပေ၊ ယထာ (ယေန သမာဓိနာ) စိတ္တေ သမာဟိတေ, လောကသ္မိ-ဣ၊ ဥဒ္ဓံ-ဣလည်းကောင်း၊ အဓေစ-ဣလည်းကောင်း၊ အန္တသည် (ဟုတ္တာ-၍လည်းကောင်း၊) တိရိယံ-ဣ၊ အနန္တသည် (ဟုတ္တာ-၍လည်းကောင်း၊) ဝိဟရာမိ၊ တထာရူပံ စေတောသမာဓိ ဖုသာမိ၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အယံ လောကော-သည်၊ အန္တဝါစ-၏၊ အနန္တောစ-မရှိ၊ ဣမိနာ-ဤစေတောသမာဓိဟူသော တရားထူးကို ရခြင်းကြောင့်၊ အဟံ-သည်၊ ဧတံ-ဤ အတ္တလောက၏ အန္တဝန္တ အနန္တ၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဧကနာမိ-၏၊ (ဣတိ အာဟ၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဒံ-ဤ အထက်အောက်ဣ အဆုံးရှိ၍ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ဣ အဆုံးမရှိသော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရခြင်းဟူသောအကြောင်းသည်၊ (အန္တာနန္တပညတ္တိယာ-၏၊ ဝါ-ဌာ၊) တတိယံ-သော၊ ဌာနံ-တည်း။

၅၇။ စတုတ္ထေစ-ဣလည်း၊ (နေဝန္တာနာနန္တဝါဒုပဂတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) ဟောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ, တက္ကီ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဝီမံသီ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ တက္ကပရိယာဟတံ-သော၊ ဝီမံသာနုစရိတံ-သော၊ သယံ ပဋိဘာနံ-မိမိ၏ ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်အတုကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ ဝါ-မိမိ၏ ရှေးရှုထင်လာသော ဒိဋ္ဌိကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ (နေဝန္တာ နာနန္တ ဒိဋ္ဌိ-နေဝန္တာ နာနန္တအယူကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊) ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-၏၊ (ကိံ-နည်း၊) အယံ လောကော-ဤ အတ္တလောကသည်၊ [ဤ]ဣ "အယံ လောကော-ဤ ပဋိဘာဂ

နိမိတ်ဟူသော အတ္တလောကသည်"ဟု မပေးနှင့်၊ ဤ တက္ကီပုဂ္ဂိုလ်က ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို မရပါ။။] နေဝအန္တဝါ–အဆုံးရှိသည်လည်းမဟုတ်၊ နှ ပန အနန္တော–အဆုံးမရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ အန္တဝါ အယံ လောကော ပဋိဝဋ္ဋမောတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟံသု၊ တေသံ(ဝစနံ)၊ မုသာ–မမှန်၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ အနန္တော အယံ လောကော အပရိယန္တောတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ အာဟံသု၊ တေသံ (ဝစနံ)ပိ–သည်လည်း၊ မုသာ–မမှန်၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ အန္တဝါစ အယံ လောကော အနန္တောစာတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ အာဟံသု၊ တေသံ–တို့၏၊ (ဝစနံ) ပိ–သည်လည်း၊ မုသာ–ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မှမှန်၊ အယံ လောကော–သည်၊ နေဝ အနန္တဝါ–မဟုတ်၊ နှ ပန အနန္တော–မဟုတ်၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ–ကို၊ အာဂမ္ဘ–၍၊ ।ပေ। ပညပေန္တိ-ကုန်၏၊ ဣဒံ–ဤကြိုဆခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (နေဝန္တာ နှာနန္တပညတ္တိယာ–၏၊ ဝါ–ဌာ၊) စတုတ္ထံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။ ["ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ"စသော ဝါကျများနှင့် "တယိဒံ"စသော ဝါကျများကား သဿတဝါဒ အတိုင်းပင်တည်း။။]

အန္တာနန္တဝါဒ ပြီးပြီ။

အမရာဝိက္ခေပဝါဒ ကထာ

ဓ၁။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ (ယေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ, အမရာဝိက္ခေပိကာ–အမရာဝိက္ခေပ အယူရှိကြကုန်သည်၊ (မပြီးမပြတ်နိုင်သော အယူစကားဖြင့် အထူးထူးအပြားပြား ပစ်ပယ်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) တတ္ထတတ္ထ–ထိုထို အကြောင်းအရာတို့၌၊ ပဉ္ဍ–ပြဿနာကို၊ ဝါ–သိခြင်းဌာ အလိုရှိအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ပုဋ္ဌာ–မေးအပ်ကုန်သည်၊ သမာနာ–ဖြစ်ကုန်လသော်၊ စတူဟိ ဝတ္ထူဟိ ဝါစာ ဝိက္ခေပ–စကားဖြင့် အထူးထူးအပြားပြား ပစ်ပယ်ခြင်းသို့၊ အမရာဝိက္ခေပ–မပြီးမပြတ်နိုင်သော အယူစကားဖြင့် အထူးထူးအပြားပြား ပစ်ပယ်ခြင်းသို့၊ ဝါ–အမရာ မည်သော ငါးငစင်းကဲ့သို့ အထူးထူးအပြားပြား ရှောင်လွှဲခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ–ရောက်ကုန်၏၊ (တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ) သန္တိ–နိ၏၊ ဘောန္တော တေစ သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္ဘ ।ပေ। အာပဇ္ဇန္တိ–နိ်သနည်း။။

ဓ၂။ ဘိက္ခဝေ ဣမ ဧကစ္စော သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ ဣဒံ-ဤ ကုသလ ကမ္မပထတရား ၁၀ ပါးသည်၊ ကုသလံ-ကုသိုလ်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယထာ ဘူတံ-မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ နပ္ပဇာနာတိ–အပြားအားဖြင့် မသိ၊ ဣဒံ–

ဤ အကုသလကမ္မပထတရား ၁၀ ပါးသည်၊ အကုသလ-အကုသိုလ်တည်း၊ ဣတိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ တသ-ထို သမဏာ၏၊ ဝါ-ထို ဗြာဟ္မဏာ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိ-နည်း၊) အဟံ-သည်၊ ဣဒံ-ဤတရားသည်၊ ကုသလ-တည်း၊ ဣတိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာမိ၊ ဣဒံ-သည်၊ အကုသလ-တည်း၊ ဣတိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာမိ၊ [ဤ၌ ထို သမဏာဗြာဟ္မဏာက ကုသလကမ္မပထဟု နာမည် မတပ်တတ်သောကြောင့် ဤသို့ သာမညသာ ပေးရသည်။] ခေါ ပန-စင်စစ်၊ အဟံ-သည်၊ ဣဒံ-သည်၊ ကုသလ-တည်း၊ ဣတိ ယထာဘူတံ, အပ္ပဇာနန္တော-မသိပါဘဲလျက်၊ ဣဒံ-သည်၊ အကုသလ-တည်း၊ ဣတိ ယထာဘူတံ, အပ္ပဇာနန္တော-လျက်၊ ဣဒံ-သည်၊ ကုသလ-တည်း၊ ဣတိ, စေ ဗျာကရေယျ-အကယ်၍ ဖြေဆိုလိုက်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)ဝါ-ဤသို့ ဖြေဆိုလိုက်သော်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ-သည်၊ အကုသလ-တည်း၊ ဣတိ, စေ ဗျာကရေယျ-လိုက်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ["ဣတိ ဝါ"မှ ဝါကိုယူ၍ပေးသည်။] တံ-ထိုသို့ ဖြေဆိုလိုက်ခြင်းသည်၊ မမ-ငါ၏၊ မုသာ-မုသားသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏၊ မမ-၏၊ ယံ-အကြင် ဖြေဆိုခြင်းသည်၊ မုသာ-သည်၊ အသ-ရာ၏၊ သော-ထို မုသားဖြစ်သော ဖြေဆိုခြင်းသည်၊ မမ-၏၊ ဝိယာတောဝ-ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ အသ-ရာ၏၊ မမ-၏၊ ယော ဝိယာတောဝ-အကြင် ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ အသ-ရာ၏၊ သော-ထို ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ မမ-၏၊ အန္တရာယော-သင္ဘမင္ဂ၏ အန္တရာယ်သည်၊ အသ-ရာ၏၊ ဣတိ(ဧဝံ)-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ["တသ ဧဝံ"ကို ပြန်၍ လှည့်စပ်သည်။]

ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားပြီး၍၊ သော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ မုသာဝါဒဘယာ-မုသာဝါဒမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ မုသာဝါဒ ပရိဇေဂုစ္ဆာ-မုသာဝါဒကို စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဣဒံ-သည်၊ ကုသလ-တည်း၊ ဣတိ နေဝ ဗျာကရောတိ-မဖြေဆို၊ ဣဒံ-သည်၊ ।ပေ। နေ ဗျာကရောတိ-မဖြေဆို၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထို အကြောင်းအရာတို့၌၊ ।ပေ। အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ (ကိ-နည်း၊) ဝေန္ဒိပိ-ဤသို့ ကုသိုလ်ဟူ၍လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ (လဒ္ဓိ-အယူသည်၊) နော (ဟောတိ)-မဖြစ်ပါ၊ တထာတိ ပိ-ထို အကုသိုလ်ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ အညထာတိပိ-ထို ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂ ပါးမှ တစ်မျိုးတခြားဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)

ဝေန္ဒိပိ။ ။"ဝေန္ဒိပိ-ဤသို့ သဿတဟူ၍လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)-မဖြစ်ပါ၊ တတ္ထတိပိ-ထိုသို့ အသဿတဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ အညထာတိပိ-ထို သဿတ အသဿတမှ တစ်မျိုးတခြားဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောတိပိ-ထို ၃ မျိုးလုံး မဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောနောတိပိ-ဘာကိုမေးမေး နောနော ဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊" ဤသို့လည်း သဿတစသော နောက်ဝါဒ များအတွက် ပေးနိုင်ပါသည်။

နောတိပိ–ထို ၃ မျိုးလုံး မဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောနော တိပိ–ဘာကိုမေးမေး နောနောဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့၊ အာပဇ္ဇတိ–၏၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇန္တိ–နိ၏၊ ဣဒံ–ဤ မုသာဝါဒမှ ကြောက်ခြင်းသည်၊ (အမရာဝိက္ခေပ ပညတ္တိယာ–အမရာဝိက္ခေပ ကို ပညတ်ခြင်း၏၊ ,ဝါ–ဌာ၊) ပဌမံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

၆၃။ ဒုတိယေ စ–ဌာနေ၊ (အမရာဝိက္ခေပဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂ္ဂ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇန္တိ–ကုန်သနည်း၊ ဘိက္ခဝေ ဣဓ ဧကစ္စော ၊ပေ၊ နတ္ထိဇာနာတိ–မသိ၊ တဿ–၏၊ ဝါ–၏၊ ဧဝံ–ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ ဟောတိ–၏၊ (ကိံ) အဟံ–သည်၊ ၊ပေ၊ နတ္ထိဇာနာမိ–မသိ၊ ခေါပန–စင်စစ်၊ အဟံ–သည်၊ ၊ပေ၊ အတ္ထိဇာနန္တော–ပါဘဲလျက်၊ ဣဒံ–သည်၊ ဟုသလံ–တည်း၊ ဣတိ ၊ပေ၊ စေ ဗျာကရေယ္မိ–လိုက်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထ–ထိုသို့ ဖြေဆိုခြင်းကြောင့်၊ မေ–၏၊ ဆန္ဒောဝါ–အနည်းငယ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဂေါဝါ–အကြီးအကျယ် တပ်မက်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒေါသောဝါ–အနည်းငယ် စိတ်ပျက်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိဃာတောဝါ–အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အဿ–ဖြစ်ရာ၏၊ တံ–ထို ဆန္ဒရာဂ ၂ ပါးအပေါင်း, ဒေါသပဋိဃ ၂ ပါးအပေါင်းသည်၊ မမ–ငါ၏၊ ဥပါဒါနံ–စွဲလမ်းခြင်းသည်၊ ဝါ–စွဲလမ်းကြောင်းသည်၊ အဿ–ရာ၏၊ မမ–၏၊ ယံ ဥပါဒါနံ–သည်၊ ဝါ–သည်၊ အဿ–ရာ၏၊ သော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ မမ–၏၊ ဝိဃာတော–သည်၊ အဿ–ရာ၏၊ မမ–၏၊ ယော ဝိဃာတော–သည်၊ အဿ–ရာ၏၊ သော–သည်၊ မမ–၏၊ အန္တရာယော–သည်၊ အဿ–ရာ၏၊ ဣတိ(ဧဝံ)–ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ (ဟောတိ–၏၊) ဣတိ–ဤသို့ စဉ်းစားပြီး၍၊ သော–သည်၊ ဥပါဒါနဘယာ–ဥပါဒါန်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပါဒါန ပရိဒေဝေ–ဥပါဒါန်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ–၏၊ ဘိက္ခဝေ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇန္တိ–နိ၏၊ ဣဒံ–ဤ ဥပါဒါန်မှ ကြောက်ခြင်းသည်၊ (အမရာဝိက္ခေပပညတ္တိယာ–၏၊ ဝါ–ဌာ၊) ဒုတိယံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

၆၄။ တတိယေ စ – ဌာနေ၊ (အမရာဝိက္ခေပဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ ဣဓ ဧကစ္စော ၊ပေ၊ ဗျာကရေယ္မိ၊ ပဏ္ဍိတာ–သုတမယပညာ, စိန္တာမယပညာ ရှိကြကုန်သော၊

တတ္ထ မေ အဿ။ ။တတ္ထာတိ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မံ၊–ဋီကာသစ်၊ ဋီကာဟောင်းဌ "တတ္ထဗျာကရဏဟေတု"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဆိုလိုရင်းကား "ထိုသို့ ဖြေဆိုခြင်းကြောင့် အဖြေမှန်သွားလျှင် ဆန္ဒရာဂဖြစ်၍, မှားသွားလျှင် ဒေါသပဋိဃ ဖြစ်စရာရှိသည်" ဟူလို။

နိပုဏာ – နက်နဲသော ပဋ္ဌိသန္ဓေပညာဖြင့် သိမ်မွေ့ကြကုန်သော၊ ကတပရပ္ပ ဝါဒါ–သိအပ်ပြီးသော သူတစ်ပါးတို့၏ အယူဝါဒ, ပြိုင်ဆိုင်သမျှ ပြုအပ်ပြီးသော သူတစ်ပါးတို့၏ အယူဝါဒ ရှိကြကုန်သော၊ ဝါလဝေဓိရူပါ–သားမြီးဖျားကို ပစ်ခွင်းနိုင်သော လေးတော်သားတို့၏ သဘောရှိကြကုန်သော၊ ဝါ–သားမြီးဖျားကို ပစ်ခွင်းနိုင်သော လေးတော်သားတို့နှင့် သဘောတူကြကုန်သော၊ .သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ သန္တိ–နှ၏၊ တေ–ထို ပညာရှိ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ (ပရေသံ–တို့၏၊) ဒိဋ္ဌိဂတာနိ–အယူတို့ကို၊ ပညာဂတေန–မိမိ၏ ပညာအထူးအပြားအားဖြင့်၊ ["ဂတ"သဒ္ဒါ "ပဘေဒ အနက်ဟော၊] (တစ်နည်း) ပညာဂတေန–မိမိ၏ ပညာဖြင့်၊ ["ဂတ"သဒ္ဒါ အနက်မရှိ၊] ဘိန္ဒန္တာမညေ–ဖျက်ခွဲကုန်သကဲ့သို့၊ စရန္တိ–လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ တေ–ထို ပညာရှိ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ မံ–ငါ့ကို၊ တတ္ထ–ထို ကုသိုလ်အရာတို့၌၊ ["တတ္ထ–ထို သဿတ အသဿတအယူတို့၌" ဤသို့စသည်ဖြင့် အရာအားလျော်စွာပေးပါ။] သမနုယုဇ္ဇေယျုံ–အယူကို စစ်ဆေးမေးမြန်းကုန်ရာ၏ ၊ သမနုဂ္ဂါဟေယျုံ–အကြောင်းကိုလည်း စစ်ဆေးမေးမြန်းကုန်ရာ၏ ၊ သမနုဘာသေယျုံ–အယူ၏ အကြောင်းတွင်, အပြစ်တင်၍, သွင်သင်ပြည့်ရန်, တိုက်တွန်းကုန်ရာ၏ ။

ယော–အကြင် ပညာရှိ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ မံ–ကို၊ တတ္ထ–တို့၌၊ သမနုယုဇ္ဇေယျုံ–ကုန်ရာ၏ ၊ သမနုဂ္ဂါဟေယျုံ–ကုန်ရာ၏ ၊ သမနုဘာသေယျုံ–ကုန်ရာ၏ ၊ အဟံ–သည်၊ တေသံ–ထို ပညာရှိသမဏာ ဗြာဟ္မဏာတို့အား၊ နေ သမ္မာယေယျုံ–မပြီးစီးစေနိုင်ရာ၊ ဝါ–ပြည့်စုံစွာ မဖြေဆိုနိုင်ရာ၊ အဟံ–သည်၊ ယံတံ နေ သမ္မာယေယျုံ–အကြောင် မပြီးစီးစေနိုင်ရာ၊ ဝါ–အကြောင် ပြည့်စုံစွာ မဖြေဆိုနိုင်ရာ၊ ["ယေသာဟံ" နေရာ၌ "ယံတာဟံ(ယံတံ+အဟံ)"ဟု ပါဠိတော်ရှိရပါမည်၊ အဋ္ဌကထာကြည့်ပါ၊] သော–ထို ပြည့်စုံစွာ မဖြေဆိုနိုင်ခြင်းသည်၊ မမ–၏၊ ဝိယာတော–နှုတ်ခမ်းလျှာ, ဓိဝှာအာစောက်တို့၏ ခြောက်ကပ်ခြင်းဟူသော ဆင်းရဲခြင်းသည်၊ အသ–ရာ၏ ၊ မမ–၏ ၊ ယောဝိယာတော–သည်၊ အသ–၏ ၊ သော–သည်၊ မမ–၏ ၊ အန္တရာယော–

ပဏ္ဍိတာ။ ။ပဏ္ဍိတသ ဘာဝေါ ပဏ္ဍိစ္စံ ။ပေ၊ တေန သုတမယစိန္တာမယ ပညာ ဝုတ္တာ၊–ဋီကာသစ်၊ ပိဋကတ်တော်ကို ကြားနာရခြင်းကြောင့် ဆက်၍ရအပ်သော ပညာကို "သုတမယ"ဟု ခေါ်၏၊ ပိဋကတ်တော်ကို မကြားမနာရဘဲ မိမိဘာသာ စဉ်းစားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပညာကို "စိန္တာမယ"ဟု ခေါ်၏၊ ဥပမာ–ဘုရားအလောင်းစသူတို့၏ "အိုခြင်းသဘောရှိလျှင် မအိုခြင်းသဘောလည်း ရှိရမည်သာ"စသည်ဖြင့် စဉ်းစားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်မျိုးတည်း။

နိပုဏာ။ ။နိပုဏာတိ ဣမိနာပန ကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ ပဋိသန္ဓိပညာသင်္ခါတံ သာဘာဝိက ဉာဏံ (ဝင်ကိုယ်သဘောအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာသောဉာဏ်ကို၊) ဝုတ္တံ၊–ဋီကာသစ်။

သဂ္ဂမဂ္ဂ၏အန္တရာယ်သည်၊ အသ-၏၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားပြီး၍၊ သော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အနုယောဂ ဘယာ-မေးစိစစ်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ အနုယောဂပရိဇေဂုစ္ဆာ-မေးစိစစ်ခြင်းကို စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ ဘိက္ခဝေ ယံ အာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဣဒံ-ဤမေးစိစစ်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (အမရာဝိက္ခေပပညတ္တိယာ-၏၊ ဝါ-၄၁၊) တတိယံ-သော၊ ဌာနံ-တည်း။

၆၅။ စတုတ္ထေ-ဌာနလည်း၊ (အမရာဝိက္ခေပဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ မန္ဒော-နံ့သည်၊ မောမူဟော-အလွန်တွေဝေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထို သမဏသည်၊ ဝါ-ထို ဗြာဟ္မဏသည်၊ မန္ဒတ္တာ-နံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မောမူဟတ္တာ-အလွန်တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုအကြောင်းအရာတို့၌၊ [ဤ၌ "ထိုထို ကုသိုလ် အကုသိုလ်အရာတို့၌" ဟု မပေးနှင့်၊ "အတ္ထိ ပရော လောကော"စသည်ဖြင့် မေးလိမ့်မည်။] ပဉ္စ မုဒ္ဒော သမာနော-လသော်၊ ဝါစာဝိက္ခေပ် အမရာဝိက္ခေပ် အာပဇ္ဇတိ၊ (ကိ-နည်း၊) ပရော လောကော-တစ်ပါးသော လောကသည်၊ ဝါ-နောက်လောကသည်၊ အတ္ထိ-ရှိသလော၊ ဣတိ-သို့၊ မံ-ငါ့ကို၊ စေ ပုစ္ဆသိ-အကယ်၍ မေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ မေးလသော်၊ ပရော လောကော-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ မေ-၏၊ (လဒ္ဓိ-အယူသည်၊) စေ အသ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အတ္ထိ ပရောလောကောတိ-အတ္ထိ ပရော လောကောဟူ၍၊ ဣတိ-ဘို့၊ တေ-သင့်အား၊ နံ-ထို ပြဿနာကို၊ ဗျာကရေယျံ-ဖြေဆိုရာ၏၊ ဧဝန္တိပိ-ဤသို့ ပရလောကရှိ၏ဟူ၍လည်း၊ မေ-၏၊ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)-မဖြစ်ပါ၊ တထာတိပိ-ထို ပရလောက မရှိဟူ၍လည်း၊ မေ-၏၊ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ အညထာတိပိ-ပရလောက ရှိ မရှိ ၂ မျိုးမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောတိပိ-ထို သုံးမျိုး မဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော(ဟောတိ)၊ နောနောတိပိ-ဘာကို မေးမေး နောနောဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝါစာဝိက္ခေပ် အမရာဝိက္ခေပ် အာပဇ္ဇတိ။

ပရောလောကော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိဘူးလော၊ ဣတိ-သို့၊ မံ စေ ပုစ္ဆသိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရောလောကော-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သို့၊ မေ (လဒ္ဓိ) စေ အသ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရောလောကော-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သို့၊ တေ-အား၊ နံ-ကို၊ ဗျာကရေယျံ-ရာ၏၊ ဧဝန္တိပိ-ဤသို့ ပရလောက မရှိဟူ၍ လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ တထာတိပိ-ထို ပရလောက မရှိမဟုတ်ဟူ၍ လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ အညထာတိပိ-ပရလောက မရှိ, မရှိမဟုတ် မှ တစ်မျိုးတစ်ခြား ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောတိပိ-ထို ၃ မျိုး

လုံး မဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောနောတိပိ–ဘာကိုမေးမေး နောနောဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ ဣတိ–သို့၊ ဝါစာဝိက္ခေပံ အမရာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတိ။

ပရောလောကော–သည်၊ အတ္ထိစ–ရှိလည်း ရှိသလော၊ နတ္ထိစ–မရှိလည်း မရှိဘူးလော၊ ဣတိ–သို့၊ မံ စေ ပုစ္ဆသိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရောလောကော–သည်၊ အတ္ထိစ–ရှိလည်းရှိ၏၊ နတ္ထိစ–မရှိလည်း မရှိ၊ ဣတိ မေ(လဒ္ဓိ) စေ အဿ၊ (ဧဝံသတိ) အတ္ထိစ နတ္ထိစ ပရောလောကောတိ–ဟူ၍၊ ဣတိ–သို့၊ တေ–အား၊ နံ–ကို၊ ဗျာကရေယျုံ–ရာ၏၊ ဧဝန္တိပိ–ဤသို့ ပရလောကရှိလည်းရှိ, မရှိလည်းမရှိဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ တထာတိပိ–ထို ပရလောကရှိသည်လည်း မဟုတ်, မရှိသည်လည်းမဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ အညထာတိပိ–ပရလောကရှိလည်းမရှိ, မရှိလည်းမရှိမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောတိပိ–ထို ၃ မျိုးလုံးမဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောနောတိပိ–ဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ ဣတိ–သို့၊ ဝါစာဝိက္ခေပံ အမရာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတိ။

ပရောလောကော–သည်၊ နေဝအတ္ထိ–ရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော၊ နနတ္ထိ–မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော၊ ဣတိ–သို့၊ မံ စေ ပုစ္ဆသိ (ဧဝံသတိ)၊ ပရောလောကော–သည်၊ နေဝအတ္ထိ–ရှိသည်လည်းမဟုတ်၊ နနတ္ထိ–မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ဣတိ မေ(လဒ္ဓိ) စေ အဿ–အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ နေဝအတ္ထိ နနအတ္ထိ ပရောလောကောတိ–ဟူ၍၊ ဣတိ–သို့၊ တေ–အား၊ နံ–ကို၊ ဗျာကရေယျုံ–ရာ၏၊ ဧဝန္တိပိ–ဤသို့ ပရလောကရှိသည်လည်း မဟုတ်, မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ တထာတိပိ–ထို နေဝအတ္ထိ နနတ္ထိ ပရလောကော မဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ အညထာတိပိ–၂ မျိုးမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောတိပိ–ထို ၃ မျိုးလုံး မဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ နောနောတိပိ–ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓိ) နော (ဟောတိ)၊ ဣတိ–သို့၊ ဝါစာဝိက္ခေပံ အမရာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတိ။ ["နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ"စသည်တို့၌လည်း ဤသို့ ၄ ဝါဒစီ အပြည့်အစုံ ဖော်၍ အနက်ပေးပါ။]

ဩပပါတိကာ–စုတေပြီးနောက် ကပ်၍ဖြစ်ရခြင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ–ဆက်၍ဖြစ်ရခြင်းရှိကုန်သော၊ သတ္တာ–သတ္တဝါတို့သည်၊ အတ္ထိ–ရှိကုန်သလော၊ ၊ပေ၊ ဩပပါတိကာ–ကုန်သော၊ သတ္တာ–တို့သည်၊ နတ္ထိ–မရှိကုန်သလော၊ ၊ပေ၊ ဩပပါတိကာ–ကုန်သော၊ သတ္တာ–တို့သည်၊ အတ္ထိစ–ရှိလည်းရှိကုန်သလော၊ နတ္ထိစ–မရှိလည်း မရှိကုန်သလော၊ ၊ပေ၊ ဩပပါတိကာ–နေ်သော၊ သတ္တာ–တို့သည်၊ နေဝအတ္ထိ–ရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သလော၊ နနတ္ထိ–မရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်

သလော၊ ၊ပေ၊ [ဩပပါတိကာပုဒ်၏ အဖွင့်ကို သာမညဖလသုတ်, အဓိတကေသ ကမ္မလဝါဒအဖွင့်၌ တွေ့ရလတံ့။] သုကတဒုက္ကဋနှင့်-ကောင်းစွာပြုအပ်, မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ကမ္မာနှင့်-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတို့၏၊ ဖလ-အကျိုးရင်း, အကျိုးဆက်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိပါကော-တူသော အကျိုးသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိသလော။ [ဖလန္တိ အာနိသံသ ဖလ, နိသန္ဒဖလဠ၊ ဝိပါကောတိ သဒိသဖလံ၊-သာမညဖလသုတ်, အဓိတကေသ ကမ္မလဝါဒအဖွင့်ဋီကာ။]

တထာဂတော-သတ္တဝါသည်၊ မရဏာ-သေရာအခါမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ အတ္ထိ-ရှိသလော၊ ၊ပေ၊ နတ္ထိ-မရှိသလော၊ ၊ပေ၊ အတ္ထိစ-ရှိလည်းရှိသလော၊ နတ္ထိစ-မရှိလည်း မရှိသလော၊ ၊ပေ၊ နေဝအတ္ထိ-ရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော၊ နာ နတ္ထိ-မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော၊ ကိတိ မံ စေ ပုစ္ဆသိ-အံ့၊ (စဝံသတိ)၊ တထာဂတော-သည်၊ နေဝအတ္ထိ-ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ နာ နတ္ထိ-မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ကိတိ-သို့၊ မေ(လဒ္ဓါ) စေ အဿ၊ (စဝံသတိ)၊ နေဝ အတ္ထိ နာ နတ္ထိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ-ဟူ၍၊ တေ-အား၊ နံ-ကို၊ ဗျာကရေယျုံ-ရာ၏၊ ဧဝန္တိပိ-ဤသို့ နေဝအတ္ထိ နာနတ္ထိ တထာဂတော ပရံမရဏာဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓါ) နော (ဟောတိ)၊ တထာပိ-ထို နေဝအတ္ထိ နာနတ္ထိ တထာဂတော ပရံမရဏာမဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓါ) နော (ဟောတိ)၊ အညထာတိပိ-ထို ၂ မျိုးမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓါ) နော (ဟောတိ)၊ နောတိပိ-ထို ၃ မျိုးလုံးမဟုတ်ဟူ၍လည်း၊ မေ(လဒ္ဓါ) နော (ဟောတိ)၊ နောနောတိပိ-ဘာကိုမေးမေး နောနောဟူ၍လည်း၊ မေ (လဒ္ဓါ) နော (ဟောတိ)၊ ကိတိ ဝါစာဝိက္ခေပဲ အမရာဝိက္ခေပဲ အာပဇ္ဇတိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ-ကို၊ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကိဉ္စ-ဤ မန္ဒမောမူဟာဖြစ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းသည်၊ (အမရာဝိက္ခေပပညတ္တိယာ-၏၊ ဝါ-ငှာ၊) စတုတ္ထံ-သော၊ ဌာနံ-တည်း။ [နိဂုံးဝါကျများ တူပြီ။]

အမရာဝိက္ခေပဝါဒကထာ ပြီးပြီ။

အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ

၆၇။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧကေ-ကုန်သော၊ (ယေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ-အဓိစ္စသမုပ္ပန္နအယူ ရှိကြကုန်သည်၊ (အကြောင်းမရှိဘဲ အတ္တလောက ဖြစ်၏ဟူသော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဒ္ဝိဟိ-၂ ပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထူဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ-အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပညတ်ကြကုန်၏၊ (တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊) သန္တိ-ကုန်၏၊ ဘောန္တော တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊

ကိ-အဘယ်အကြောင်းကို၊ အာဂမ္ဘ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ကိ-ကို၊ အာရဗ္ဘ-အကြောင်းပြု၍၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံကာ (ဟုတ္တာ) ဒ္မိဟိ ဝတ္ထူဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ, အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ-ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-နံသနည်း။

၆၈။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အသညသတ္တာနာမ-အသညသတ်တို့မည်သော၊ ဒေဝါ-ဗြဟ္မာတို့သည်၊ သန္တိ-နံ၏၊ သညုပ္ပါဒါ-ပဋိသန္ဓေသညာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ("စ ပန"အနက်မရှိ၊) တေ ဒေဝါ-ထို အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ တမှာ ကာယာ-ထို အသညသတ် ဗြဟ္မာအပေါင်းမှ၊ (အသညသတ်ဗြဟ္မာတုံမှ၊) စဝန္တိ-စုတေကြရကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ အညတရော-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ သတ္တော-အသညသတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါသည်၊ တမှာ ကာယာ-မှ၊ စရိတ္တာ-စုတေပြီး၍၊ ဣတ္ထတ္တံ-ဤသို့ပြားသော လူ၏အဖြစ်သို့၊ (လူ့ဘဝသို့၊) အာဂစ္ဆတိ-ရောက်လာ၏၊ ဧတံ ဌာနံ-ဤသို့ လူ့ဘဝသို့ ရောက်လာခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန-ရှိနိုင်သည်သာ၊ (ယံ-ကြောင့်၊) ဣတ္ထတ္တံ-သို့၊ အာဂတော-သည်၊ သမာနော-လဲသော်၊ အဂါရသ္မာ-အိမ်မှ၊ (အိမ်ရာတည်ထောင်, လူ့ဘောင်မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-၍၊) အနာဂါရိယံ-အိမ်ခွဲနေခြင်း၏ အစီးအပွားဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ရောင်း, နွားကျောင်းမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇတိ-ကပ်ရောက်၏၊ (ဧတံ ဌာနံ-ဤရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန-သည်သာ။)

(ယံ-ကြောင့်၊) အဂါရသ္မာ အနာဂါရိယံ-သို့၊ ပဗ္ဗဇိတော-ကပ်ရောက်ပြီးသည်၊ သမာနော-လသော်၊ အာတပ္ပံ-ကိလေသာကို, လွန်စွာနှိပ်စက်, ပယ်ဖျက်နိုင်စွမ်း ဥပစာရတိုင်အောင်သောဝီရိယကို၊ အန္မာယ-အစဉ်လိုက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ပဓာနံ-လွန်စွာကြိုးကုတ်, အားထုတ်တတ်စွာ, အပ္ပနာဝီရိယကို၊ အန္မာယ-၍၊ ဝါ-၍၊ အနုယောဂံ-ဈာန်မှတဆက်, အဘိညာဉ်တက်ဖို့, စိတ်စက်နှိမ်ရန်, အဖန်ဖန်အားထုတ်တတ်သော ဝီရိယကို၊ အန္မာယ-၍၊ ဝါ-၍၊ အပ္ပမာဒံ-မမေ့မလျော့ကြောင်းသတိကို၊ အန္မာယ-၍၊ ဝါ-၍၊ သမ္မာ-ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်ကိုရဖို့ရန် မှန်ကန်သင့်လျော်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ မနသိကာရံ-အာရုံကို စိတ်ခွဲပြုကြောင်း ဉာဏ်ကို၊ (နှလုံးသွင်းကြောင်းဉာဏ်ကို၊) အန္မာယ-၍၊ ဝါ-၍၊ ယထာ(ယေနသမာဓိနာ)-အကြင် စတုတ္ထဈာန်သမာဓိဖြင့်၊ စိတ္တေ-စိတ်ကို၊ သမာဟိတေ-ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်ပြီးသော်၊ သညုပ္ပါဒံ-ပဋိသန္ဓေသညာ၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ အနုဿရတိ-အောက်မေ့နိုင်၏၊ တတော-ထို ပဋိသန္ဓေသညာ၏ ဖြစ်ခြင်းထက်၊ ပရံ-အလွန်၊ နှ အနုဿရတိ-မအောက်မေ့နိုင်၊ တထာရူပံ-ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ စေတော သမာဓိ-စတုတ္ထဈာန်စိတ်၏ သမာဓိသို့၊ ဝါ-ကို၊ ဖုသတိ-ထိရောက်၏၊ ဝါ-ရ၏၊ (ဧတံ ဌာနံ-သညာဖြစ်ခြင်းမျှကို အောက်မေ့နိုင်လောက်အောင်, စေတော

သမာဓိကိုရခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ ၀၊–အသညသတ် တစ်ဘဝမျှကို အောက်မေ့နိုင်လောက်အောင် စေတောသမာဓိကို ရခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန–သာ။)

သော–ထို ရသေ့ရဟန်းသည်၊ (အသညသတ် တစ်ဘဝမျှကို အောက်မေ့နိုင်လောက်အောင်, စေတောသမဓိကိုရသော ရသေ့ရဟန်းသည်၊) ဧ၀ं–သို့၊ အာဟ–ပြောဆို၏၊ (ကိုး–နည်း၊) အတ္တာစ–အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ–လောကသည်လည်းကောင်း၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော–အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏၊ တं–ထို အတ္တလောက၏ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်ခြင်းကို၊ ကိသဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (ဇာနာမိ–သိနိုင်သနည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ အဟं–သည်၊ ပုဗ္ဗေ–ရှေးဘ၌၊ နာဟောသိं–မဖြစ်ခဲ့၊ သော (အဟं)–သည်၊ ဧတာရဟိ–ယခုအခါ၌၊ အဟုတ္ဝာ–ရှေးက မဖြစ်ခဲ့ဘဲ၊ သန္တာဘာ၀ါယ–ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ပရိဏာ၊ တော–ညွှတ်သည်၊ အမှိ–၏၊ ဣတိ–တို့ကြောင့်၊ (တं–ထို အတ္တလောက၏ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဇာနာမိ–၏၊) ဣတိ ဧ၀ं–သို့၊ (အာဟ–၏၊) ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ အာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ ဣဒံ–ဤ အသညသတ် တစ်ဘဝမျှကို အောက်မေ့နိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (အဓိစ္စသမုပ္ပန္နပညတ္တိယာ–အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဟု ပညတ်ခြင်း၏၊ ၀၊–ဌာ၊) ပဌမံ–ရှေးဦးစွာသော၊ ဌာနံ–တည်း။

၆၉။ ဒုတိယေစ–ဌ်လည်း၊ (အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒုပ္ပတ္တိ–အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ၏ ဖြစ်ပုံကို၊ ဧ၀ं ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ တက္ကီ–ကြံဆတတ်သည်၊ ၀၊–ကြံဆခြင်းရှိသည်၊ ဝီမံသီ–စူးစမ်းတတ်သော ဉာဏ်အတုရှိသည်၊ ၀၊–ဉာဏ်အတုဖြင့် စူးစမ်းတတ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ သော–ထို သမဏသည်၊ ၀၊–ထို ဗြာဟ္မဏသည်၊ တက္ကပရိယာဟတံ–ဝိတက်ဖြင့် အဖန်ဖန် တီးခေါက်အပ်သော၊ ၀၊–ဝိတက်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံဆအပ်သော၊ ဝီမံသာနုစရိတံ–စူးစမ်းတတ်သော ဉာဏ်အတုဖြင့် အဖန်ဖန်ဖြစ်စေအပ်သော၊ (တစ်နည်း) ဝီမံသာနုစရိတံ–စူးစမ်းတတ်သော ဉာဏ်အတုသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိစာရဖြင့် အဖန်ဖန် ပွတ်တိုက်အပ်သော၊ သယံပါဋိဘာနံ–မိမိ၏ ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်အတုကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ ၀၊–မိမိ၏ ရှေးရှုထင်လာသော ဒိဋ္ဌိကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ (အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ–အဓိစ္စသမုပ္ပန္နအယူကို၊ ဂဟေတွာ–၍၊) ဧ၀ं–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိုး–နည်း၊) အတ္တာစ–သည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ–သည်လည်းကောင်း၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော–အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟ)၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ အာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဒံ–ဤ ကြံဆခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (အဓိစ္စသမုပ္ပန္နပညတ္တိယာ–၏၊ ၀၊–ဌာ၊) ဒုတိယံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

၇၀။ [နိုဝုံးကို ပြလိုရ်ု "ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ"စသည်ကို ဟောတော်မူ သည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တေ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ– အဓိစ္စသမုပ္ပန္န အယူရှိကြကုန်သည်၊ (အကြောင်းမရှိဘဲ အတ္တလောကဖြစ်၏ ဟူသော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ–၍)၊) ဒ္ဒီဟိ–နိ်သော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ– တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ– အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏။

[မဟာနိဒ္ဒေတကို ပြတော်မူလိုရ်ု၊ "ယေဟိ ကေဟိစိ"စသည်ကို ဟောတော်မူ သည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေကေစိ–အကြင် အမှတ်မရှိ ကြောင်းမဲ့ဉသုံ အလုံးစုံကုန် သော၊ သမဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ–တို့သည်သော် လည်းကောင်း၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ သဗ္ဗေ–ကုန်သော၊ တေ–ထို သမဏတို့သည်၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ ဒ္ဒီဟိ–ကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ–ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤ ၂ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေန ဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ, အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ၊) (အဓိစ္စသမုပ္ပန္နပညတ္တိယာ–၏၊ ဝါ–ငှာ၊) ဣတောနိ–ဤ ၂ ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပဒ္ဓ၊ ဝါ–အပဖြစ်သော၊ (အညံ–အခြားသော၊ ဧက ကာရဏံပိ–တစ်ပါးသော အကြောင်းသည်လည်း၊) နတ္ထိ–မရှိတော့။

၇၁။ ["တေစ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဘ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိ ကာ" စသော အမေး၏ အဖြေကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ဣမေဟိ ခေါ တေ" စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ်ု တွေးတော ကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–ကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော– အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပုဗ္ဗန္တ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရုံပြု၍၊ အနေက ဝိဟိတာနိ–တစ်ပါးမက များသော အပြားရှိကုန်သော၊ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ–သဒ္ဒါကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော နာမည်ပညတ်ကို ပြုတတ်သော ပုဒ်ဝါကျတို့ကို၊ [အစဉ် ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ၃ နည်းပေးပါ။] အဒ္ဓာရသဟိ–ကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ–တို့ဖြင့်၊ အဘိဝဒန္တိ–စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍ ငြင်းကြခုန်ကြ ပြောဟောကြကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ– တို့၊ ယေကေစိ သမဏာဝါ ဗြာဟ္မဏာဝါ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ ၊ပေ၊ အဘိဝဒန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ အဒ္ဓာရသဟိ–ကုန်သော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထုဟိ–ဤအကြောင်းတို့ဖြင့် သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤ ၁၈ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအကြောင်းဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ(ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ အဘိဝဒန္တိ။

[မဟာန္တဂဇ္ဇိတကို ပြတော်မူလိုရ်ု "ယေ ဟိ ကေစိ"စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။]
ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေ ကေစိ–အမှတ်မရှိ, ကြွင်းမဲ့ဉဿုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာ
ဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊
ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ်ု တွေးတော
ကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–တွေးတောကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ ပုဗ္ဗန္တာနု
ဒိဋ္ဌိနော–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကြကုန်သည်၊
(ဟုတ္တာ၊) ပုဗ္ဗန္တံ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရုံပြု၍၊ အနေက
ဝိဟိတာနိ–တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိကုန်သော၊ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ–သဒ္ဒါကို
စွဲမှီ၍ဖြစ်သော နာမည်ပညတ်ကို ပြတော်သောပုဒ်, ဝါကျတို့ကို၊ အဘိဝဒန္တိ–
စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍ ငြင်းကြ ခုံကြ ပြောဟောကြကုန်၏၊ သဗ္ဗေ–အလုံးစုံကုန်
သော၊ တေ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဋ္ဌာရသဟိ–
၁၈ ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထူဟိ–ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်သော်
လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤ ၁၈ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ–
အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (အဘိဝဒန္တိ–
ကုန်၏၊) (ပုဗ္ဗန္တံ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ အနေကဝိဟိတာနံ–
တစ်ပါးမကများသော အပြားရှိကုန်သော၊ အဓိဝုတ္တိပဒါနံ–သဒ္ဒါကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော
နာမည်ပညတ်ကို ပြတတ်သောပုဒ်, ဝါကျတို့ကို၊ အဘိဝဒနာယ–စွဲမြဲစွာ နှလုံး
သွင်း၍ ငြင်းခုံ ပြောဟောခြင်း၏၊ ဝါ–ပြောဟောခြင်းငှာ၊) ဣတော–ဤ ၁၈ ပါး
သော အကြောင်းတို့မှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပင်္ဂ၊ ဝါ–အပဖြစ်သော၊ (အညံ–အခြားသော၊
ဧကကာရဏမ္ပိ–တစ်ပါးသော အကြောင်းသည်လည်း၊) နတ္ထိ–မရှိတော့။ ["နတ္ထိ
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ–အဲပင်္ဂ အခြားအကြောင်းမရှိ"ဟု ဆိုရာ၌ "အဘယ်အတွက်
မရှိပါသနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဤနေရာနှင့်လျော်အောင် စပ်ပုဒ်ကို
ကြည့်၍ "ပုဗ္ဗန္တံ အာရဗ္ဘ အနေကဝိဟိတာနံ အဓိဝုတ္တိပဒါနံ အဘိဝဒနာယ"ဟု
ထည့်လိုက်ပါသည်။]

၇ ၂။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တယိဒံ (တံ+ဣဒံ)–ထို ၁၈ ပါးသော ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကမိစ္ဆာ
အယူကိုလည်း၊ တထာဂတော–သည်၊ ပဇာနာတိ–အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏၊
(ကိံ–နည်း၊) ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ–အကျိုးမဲ့၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ဤမိစ္ဆာ
အယူတို့သည်၊ ဧဝံ ဂဟိတာ–ဤသို့ ယူအပ်ကုန်သည်၊ ဧဝံ ပရာမट्ठာ–ဤသို့
နိရာသင်္ကစိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ–ဖြစ်ကုန်လသော်၊)
ဧဝံဂဟိတာ–ဤသို့ နိရယစသော ဂတိရှိကုန်သည်၊ ဧဝံ အဘိသမ္ဘရာယာ–ဤသို့
တမလွန်ဘဝရှိကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ–ဖြစ်ကုန်၏၊ [အစဉ် ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း နောက်
တစ်နည်းလည်း ပေးပါ၊ ဘဝန္တိနေရာဝယ် "ဘဝိဿန္တိ–ဖြစ်ကုန်လတံ့"ဟုလည်း
ရှေးစာအုပ်များ၌ ရှိ၏။]

တဗ္ဗ–ထိ အကြောင်းနှင့်တကွ ဂတိနှင့်တကွဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကိုလည်း၊ တထာဂတော–သည်၊ ပဇာနာတိ–၏၊ တတော–ထို အကြောင်းနှင့်တကွ ဂတိနှင့် တကွဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူထက်၊ ဥတ္တရိတရံစ–သာ၍ လွန်မြတ်သော သီလ သမာဓိ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ဟူသော တရားထူးကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ–၏၊ တं (ဝိသေသं)–ထို သီလ သမာဓိ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ဟူသော တရားထူးကို၊ ပဇာနံ စ–အပြားအားဖြင့် သိတော်မူပါသော်လည်း၊ [စာအုပ်တို့၌ "ပဇာနနံ"ဟု ရှိ၏။] နေ ပရာမသတိ–တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်တော်မမူ၊ အပရာမသတောစ–တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်တော် မမူသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ–သုံးသပ်တော် မမူခြင်းကြောင့်လည်း၊ အသ–ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ("ဝိဒိတာ"၌ စပ်၊) ဝါ–၏၊ ("နိဗ္ဗုတိ"၌ စပ်၊) ပစ္စတ္တညေ ဝ–ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်၊ နိဗ္ဗုတိ–ပရာမာသ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ ဝိဒိတာ–သိတော်မူအပ်ပြီ။

[နိဗ္ဗုတိသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ပြတော်မူလို၍ "ဝေဒနာနံ သမုဒယဉ္စ" စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တထာဂတော–သည်၊ ဝေဒနာနံ–ဝေဒနာတို့၏၊ သမုဒယဉ္စ–ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့်ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ–ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဿာဒဉ္စ–သာယာအပ်သော သုခသောမနဿကိုလည်းကောင်း၊ အာဒီနဝဉ္စ–အနိစ္စ ဒုက္ခ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မဟူသော အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိဿရဏဉ္စ–ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂပဟာနကိုလည်းကောင်း၊ ယထာဘူတံ–အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့် အတိုင်း၊ ဝါ–စွာ၊ ဝိဒိတ္တာ–သိတော်မူ၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊ အနုပါဒါ–တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို မယူမူ၍၊ ဝါ–မစွဲလမ်းမူ၍၊ ဝိမုတ္တော–အသစ်ခန္ဓာ, သံသရာမှ လွတ်တော်မူပြီ။

၇၃။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေ(ဓမ္မေ)–သဗ္ဗညုတ, ဉာဏဟုခေါ်, အကြင် ဂုဏ်တော်တို့ကို၊ တထာဂတော–သည်၊ သယံ–ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာ–ထူးကဲလွန်မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်ကြောင့်၊ ဝါ–ထူးကဲလွန်မြတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တော်ဖြင့်၊ သစ္ဆိကတွာ–မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၍၊ ပဝေဒေတိ–အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူ၏၊ ယေဟိ(ဓမ္မေဟိ)–သဗ္ဗညုတ, ဉာဏဟုခေါ်, အကြင်ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့်၊ တထာဂတဿ–၏၊ ဝဏ္ဏော–ဂုဏ်ကို၊ ဝဒမာနာ–ပြောဆိုနိုင်ကုန်လသော်၊ ယထာဘုစ္စံ–အကြင် အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ သမ္မာ–မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ ဝဒေယျုံ–ပြောဆိုနိုင်ကုန်ရာ၏၊ ဂမ္ဘီရာ–မဟာသမုဒ္ဒရာဝယ်, ခြင်ငယ်၏ နှုတ်သီးဖျားဖြင့် မထောက်နိုင်သကဲ့သို့ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်ဖြင့် မထောက်နိုင်လောက်အောင် နက်နဲကုန်ထသော၊ (ဂမ္ဘီရတ္တာယေဝ–နက်နဲကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုဒ္ဒသာ–အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်ဖြင့် မမြင်အပ်

မမြင်နိုင်ကုန်ထသော၊ (ဒုဒ္ဒသတ္တာယေ၀–မမြင်အပ် မမြင်နိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုရနုဗောဓာ–အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ မသိအပ် မသိနိုင်ကုန်ထသော၊ သန္တာ–ကိလေသာဟူ, မီးပူခပ်သိမ်း, ကုန်ငြိမ်းကင်းပ, အေးမြကုန်ထသော၊ ၀ါ–မင်္ဂ ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်, အာရုံခံသဖြင့်, ဧကန်အေးမြ, ငြိမ်သက်ကုန်ထသော၊ ပဏီတာ–အရသာရှိ, ဘောဇဉ်၏သို့, သိ၍မ၀, မွန်မြတ်ကုန်ထသော၊ အတက္ကာ၀စရာ–ထိုဤအကြံ, စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့်, ဧကန်ပိုင်ပိုင်, မသက်ရောက်အပ်, မသက်ရောက်နိုင်ကုန်ထသော၊ နိပုဏာ–အရာရာတွင်, လွန်ကျွမ်းကျင်သဖြင့်, အစဉ်မရွှေ့, သိမ်မွေ့နူးညံ့ကုန်ထသော၊ ပဏ္ဍိတ၀েဒနီယာ–လူပြိန်းတို့မှာ, မတန်ရာသဖြင့်, ပညာကြီးလတ်, ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သာ, သိအပ်သိပိုင်, သိနိုင်ကုန်ထသော၊ တေ ဓမ္မာ–ထို ဂုဏ်တော်တရားတို့ဟူသည်၊ ဣမေ ခေါ–သိရန်မှန်က, မကျန်ရအောင်, လုံး၀သိတုံ, ဤသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ဂုဏ်တော်တို့ပင်တည်း။

ဒုတိယဘာဏ၀ါရော–တစ်ကြိမ်တစ်ခေါက်, ရွတ်ဆိုလောက်သော ဒုတိယပါဠိရပ်သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီးပြီ။

ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကဝါဒ ၁၈ ပါး ပြီးပြီ။

အပရန္တကပ္ပိက

(စတုစတ္တာရီသ၀တ္ထု)

၇၄။ ဘိက္ခ၀େ–တို့၊ ဧကေ–ကုန်သော၊ (ယေ)သမဏာ၀ိဟ္မဏာ–အကြင်သမဏာ၀ိဟ္မဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အပရန္တကပ္ပိကာ–နောက်အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော, တဏှာနှော၍ တွေးတောကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ၀ါ–တွေးတောကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–နောက်နောက်အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) အပရန္တ–နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရုံပြု၍၊ အနေကဝိဟိတာနိ–တစ်ပါးမကများသော အပြားရှိကုန်သော၊ အဓိ၀ုတ္တိပဒါနိ–သဒ္ဒါကိုစွဲမှီ၍ဖြစ်သော နာမည်ပညတ်ကို ပြတတ်သောပုဒ်, ၀ါကျတို့ကို၊ ၀ါ–ရုပ်ဝေဒနာစသည်တို့၏ အထက်၌ ပြောဆိုအပ်သော ဥပါဒါပညတ်ကို ပြတတ်သော ပုဒ်, ၀ါကျတို့ကို၊ (တစ်နည်း) အဓိ၀ုတ္တိပဒါနိ–ဟုတ်မှန်သောအနက်သဘောကို လွမ်းမိုး၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကိုပြတတ်သော ပုဒ်, ၀ါကျတို့ကို၊ စတုစတ္တာရီသာယ–၄၄ ပါးသော၊ ဝတ္ထူဟိ–အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ အဘိ၀ဒန္တိ–စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍ ငြင်းကြ ခုံကြ ပြောဟောကြကုန်၏၊ (တေ သမဏာ၀ိဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ၀ါ–တို့သည်၊) သန္တိ–ကုန်၏။

ဘောန္တော-အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေစ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ-တို့ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ ကိ-အဘယ်အကြောင်းကို၊ အာဂမ္ဘ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ကိ-ကို၊ အာရဗ္ဘ-၍၊ အပရန္တကပ္ပိကာ-ကုန်သည်၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော-ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အပရန္တံ-ကို၊ အာရဗ္ဘ-၍၊ အနေကဝိဟိတာနိ-နိ်သော၊ အဓိဝုတ္ထိပဒါနိ-တို့ကို၊ ဝါ-တို့ကို၊ (တစ်နည်း) အဓိဝုတ္ထိပဒါနိ-တို့ကို၊ စတုစတ္တာလီသာယ-သော၊ ဝတ္ထူဟိ-တို့ဖြင့်၊ အဘိဝဒန္တိ-စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍ ငြင်းကြ ခုံကြ ဟောပြောကြကုန်သနည်း။ [ဤအမေးကို ဒိဋ္ဌမမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒအဆုံးကျမှ ဖြေတော်မူလိမ့်မည်။]

သညီဝါဒသောဠသဝတ္ထု

၇၅။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧကော-ကုန်သော၊ (ယေ) သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ-သေသည်မှ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ အတ္တာကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ သညီဝါဒါ-သညာရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) သောဠသဟိ-၁၆ ပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထူဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ-သေသည်မှ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌၊ အတ္တာနံ-အတ္တကို၊ သညိ-သညာရှိ၏ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပညတ်ကြကုန်၏၊ (တေ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊) သန္တိ-ရှိကြကုန်၏၊ ဘောန္တော-အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေစ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်း၊ ကိ-အဘယ်အကြောင်းကို၊ အာဂမ္ဘ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ကိ-အဘယ်အကြောင်းကို၊ အာရဗ္ဘ-အာရုံပြု၍၊ ဥဒ္ဓမာဃာတကာနိ-ကုန်သည်၊ သညီဝါဒါ-ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သောဠသဟိ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထူဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတံ-၌၊ အတ္တာနံ-ကို၊ သညိ-ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ကုန်သနည်း။

၇၆။ ရူပီ, အရူပီစတက္ကာ။ (၁) အတ္တာ-အတ္တသည်၊ ရူပီ-ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ မရဏာ-သေရာအခါမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ အရောဂေါ-ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ ဝါ-မြဲ၏၊ [နတ္ထိ+ဧတသ+ရောဂေါ ဘဂ်ေါတိ အရောဂေါ၊-ဋီကာ။] သညီ-သညာရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ နံ-ထိုအတ္တကို၊ ပညပေန္တိ-နိ်၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ-ကို၊ အာဂမ္ဘ-၍၊ ယံ-ကို၊ အာရဗ္ဘ-၍၊ ဧကော-နိ်သော၊ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ-ကုန်သည်၊ သညီဝါဒါ-နိ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥဒ္ဓမာဃာတံ-၌၊ အတ္တာနံ-ကို၊ သညိ-ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-နိ်၏၊ ဣဒံ-ဤအတ္တ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၍ သညာရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ-သညီဟု ပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ-ခြင်းငှာ၊) ပဋမံ-ရှေးဦးစွာသော၊ ဌာနံ-အကြောင်းတည်း။

(၂) ဒုတိယေစ–ဒုတိယဝါရ၌လည်း၊ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ–သညီဝါဒ၏ ဖြစ်ပုံကို၊ ဧဝံ–ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–သိထိုက်၏၊) ဘောန္တော သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဘ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ (ဟုတ္တာ) ဥဒ္ဓမာယာတနံ အတ္တာနံ သညိ, ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ အရူပီ–ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟောတိ၊ မရဏာ–မှ၊ ပရံ–၌၊ အရောဂေါ–ဗျက်စီးခြင်းမရှိ၊ ဝါ–မြဲ၏၊ သညီ–သညာရှိ၏၊ ဣတိ–သို့၊ နံ–ထို အတ္တကို၊ ပညပေန္တိ–နှ၏၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ–ကို၊ အာဂမ္ဘ–၍၊ ယံ–ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ ဧကေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ (ဟုတ္တာ) ဥဒ္ဓမာယာတနံ အတ္တာနံ သညိ, ပညပေန္တိ–နှ၏၊ ဣဒံ–အတ္တ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိဘဲ သညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ–၏၊ ဝါ–ဌာ၊) ဒုတိယံ–၂ ခုမြောက်သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၃) တတိယေစ–၌လည်း၊ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္ဘ ကိမာရဗ္ဘ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ (ဟုတ္တာ) ဥဒ္ဓမာယာတနံ အတ္တာနံ သညိ, ပညပေန္တိ–နှ်သနည်း၊ အတ္တာ–သည်၊ ရူပီစ–ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ အရူပီစ–ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ, သညီ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ နံ–ကို၊ ပညပေန္တိ–နှ၏၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ အာဂမ္ဘ ယံ အာရဗ္ဘ ဧကေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ (ဟုတ္တာ) ဥဒ္ဓမာယာတနံ အတ္တာနံ သညိ, ပညပေန္တိ–နှ၏၊ ဣဒံ–အတ္တ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းလည်းရှိ, ဖောက်ပြန်ခြင်းလည်း မရှိဘဲသညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ–၏၊ ဝါ–ဌာ၊) တတိယံ–၃ ခုမြောက်သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၄) စတုတ္ထေစ–၌လည်း၊ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) ဘောန္တော သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္ဘ ကိမာရဗ္ဘ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ (ဟုတ္တာ) ဥဒ္ဓမာယာတနံ အတ္တာနံ သညိ, ပညပေန္တိ–နှ်သနည်း၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ ရူပီ–ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၊ နေဝ ဟောတိ–မဖြစ်၊ အရူပီ–ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၊ နေ ဟောတိ–မဖြစ်၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ သညီ–ရှိ၏၊ ဣတိ နံ ပညပေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ အာဂမ္ဘ ယံ အာရဗ္ဘ ဧကေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ (ဟုတ္တာ)ဥဒ္ဓမာယာတနံ အတ္တာနံ သညိ, ပညပေန္တိ–နှ၏၊ ဣဒံ–အတ္တ၏ ဖောက်ပြန်

အမှာ။ ။ဤစတုက္ကဝယ် တစ်ဝါရနှင့် တမ်ဝါရအဆုံး၌ "ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဌာနံ၊ (ဒုတိယံ ဌာနံ တတိယံ ဌာနံ စတုတ္ထံ ဌာနံ၊) ယံ အာဂမ္ဘ ယံ အာရဗ္ဘ ဧကေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ ဥဒ္ဓမာယာတနံ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ" ဟူသော နိဒုံးကို လည်းကောင်း, တစ်ဝါရနှင့် တစ်ဝါရအကူး၌ "ဒုတိယေစ (တတိယေ စ, စတုတ္ထေ စ) ဘောန္တော

ခြင်းရှိသည်လည်းမဟုတ်, ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဘဲ သညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီ ပညတ္တိယာ-၏၊ ဝါ-ဌာ၊) စတုတ္ထ-၄ ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ဌာနံ-တည်း။

အန္တာနန္တစတုက္ကေ။ ။(၁) ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဘ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ (ဟုတ္တာ) ဥဒ္ဓမာယာတနံ အတ္တာနံ သညီ ပညပေန္တိ-နိသနည်း၊ အတ္တာ-အတ္တသည်၊ အန္တဝါ-အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ သညီ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ နံ-ထို အတ္တကို၊ ပညပေန္တိ-နိ၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧကေ, သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နိ၏၊ ဣဒံ-အတ္တ၏ အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိ၍ သညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီ ပညတ္တိယာ) ပဌမံ ဌာနံ-တည်း။

(၂) ဒုတိယေစ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ၉၀ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နိသနည်း၊ အတ္တာ-သည်၊ အနန္တဝါ-အဆုံးအဝိုင်းအခြားမရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ သညီတိ နံ ပညပေန္တိ-နိ၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဒံ-အတ္တ၏ အဆုံးအဝိုင်းမရှိဘဲ သညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီ ပညတ္တိယာ) ဒုတိယံ-သော၊ ဌာနံ-တည်း။

(၃) တတိယေစ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ၉၀ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နိသနည်း၊ အတ္တာ-သည်၊ အန္တဝါစ-အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိသည်လည်းကောင်း၊ အနန္တဝါစ-အဆုံးအဝိုင်းအခြားမရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ သညီတိ နံ ပညပေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နိ၏၊ ဣဒံ-အတ္တ၏ အဆုံးအဝိုင်းအခြားလည်းရှိ အဆုံးအဝိုင်းအခြားလည်းမရှိဘဲ သညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ) တတိယံ ဌာနံ-တည်း။

(၄) စတုတ္ထေစ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ၉၀ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နိသနည်း၊ အတ္တာ-သည်၊ အန္တဝါ-အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိသည်၊ နေဝ ဟောတိ-မဟုတ်၊ အနန္တဝါ-အဆုံးအဝိုင်းအခြားမရှိသည်၊ နဟောတိ-

---

သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဘ ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ ဥဒ္ဓမာယာတနံ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ"ဟူသော အမေးဝါကျကိုလည်းကောင်း အပြည့်အစုံထည့်ပေးထားပါသည်၊ ပါဠိတော်၌ကား ဤဝါကျများကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်ဟု မှတ်ပါ၊ ထို့ပြင် "အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ သညီတိ နံ ပညပေန္တိ"ကိုလည်း ဝါရတိုင်း၌ လိုက်စေပါ၊ နောက်နောက် စတုက္ကများ၌လည်း ဤသို့ အပြည့်အစုံ ထည့်ပေးပါ။

မဟုတ်၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ သညီတိ နံ မရဏာ၊ သညီတိ နံ ပညပေန္တိ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသည်လည်း မဟုတ်, အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဘဲ သညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ–၏၊ ဝါ–ဌာ၊) စတုတ္ထ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

ဧကတ္တသညီ, နာနတ္တသညီစတုတ္ထ။ ။ (၁) ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်သနည်း၊ အတ္တာ–သည်၊ ဧကတ္တသညီ–တစ်ခုတည်းသော သဘောရှိသော သညာရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ ဧကတ္တသညီဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ)၊ ပဌမံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၂) ဒုတိယေစ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်သနည်း၊ အတ္တာသည်၊ နာနတ္တသညီ–အထူးထူးသော သဘောရှိသော သညာရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ နာနတ္တသညီဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ)၊ ဒုတိယံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၃) တတိယေစ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်သနည်း၊ အတ္တာ–သည်၊ ပရိတ္တသညီ–ကျဉ်းငယ်သော ကသိဏ်းအာရုံ၌ဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ ပရိတ္တသညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ)၊ တတိယံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၄) စတုတ္ထေစ (သညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်သနည်း၊ အတ္တာ–သည်၊ အပ္ပမာဏသညီ–တိုးပွားသော ပမာဏရှိသော ကသိဏ်းအာရုံ၌ဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင့်၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ အပ္ပမာဏသညာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ)၊ စတုတ္ထံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

သုခီ, ဒုက္ခီစတုက္ကေ။ ။[ဤ စတုက္ကဋ္ဌလည်း အမေးဝါကျနှင့် နိုဂုံးဝါကျများကို ရှေးစတုက္ကများအတိုင်း ဖော်၍ပေးပါ၊ ထူးရာကိုသာ အနက်ရေးပါမည်။] (၁) အတ္တာ–သည်၊ ဧကန္တသုခီ–ဧကန် ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ ဧကန်ချမ်းသာခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ၊) ပဌမံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၂) ဒုတိယေစ ၊ပေ၊ အတ္တာ–သည်၊ ဧကန္တဒုက္ခီ–ဧကန် ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ ဧကန်ဆင်းရဲခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ)၊ ဒုတိယံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၃) တတိယေစ ၊ပေ၊ အတ္တာ–သည်၊ သုခဒုက္ခီ–ချမ်းသာခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ ချမ်းသာခြင်း, ဆင်းရဲခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ) တတိယံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၄) စတုတ္ထေစ ၊ပေ၊ အတ္တာ–သည်၊ အဒုက္ခမသုခီ–ဒုက္ခလည်း မဟုတ်, သုခလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဣဒံ–အတ္တာ၏ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (သညီပညတ္တိယာ)၊ စတုတ္ထံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

၇၇။ [နိုဂုံးကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ" စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ–သေသည်မှအထက် ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ အတ္တကိုပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ သညီဝါဒါ–သညာရှိ၏ ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) သောဠသဟိ–၁၆ ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထူဟိ–ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ–သေသည်မှ အထက်ဖြစ်သော် နောက်ကာလ၌၊ အတ္တာနံ–အတ္တကို၊ သညီ–သညာရှိ၏ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏။

[မဟာနိဒ္ဒေသတို့ကို ပြတော်မူလို၍ "ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေကေစိ–အကြင် အမှတ်မရှိ, ကြင်းမဲ့ညသုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာဝါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ–ကုန်သည်၊ သညီဝါဒါ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ–၌၊ အတ္တာနံ–ကို၊ သညီ–ရှိ၏ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–နှ၏၊ သဗ္ဗေ–နှသော၊ တေ–ထို သမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝါ–ထို ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သောဠသဟိ–နှသော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထူဟိ–ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်

သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤ ၁၆ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ သညီဝါဒါ ဟုတ္တာ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ အတ္တာနံ သညီ ပညပေန္တိ၊ သညီပညတ္တိယာ–သညီပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ–ခြင်းငှာ၊) ဣတောဝါ–ဤ ၁၆ ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပင်္ဍ၊ ဝါ–အပဖြစ်သော၊ (အညံ–အခြားသော၊ ဧကာကာရဏမ္ပိ–သည်လည်း၊) နတ္ထိ–မရှိတော့။

အသညီဝါဒ, အဋ္ဌဝတ္ထု

၇၈။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ–ကုန်သော၊ (ယေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ–သေသည်မှ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ အတ္တကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ အသညီဝါဒါ–သညာမရှိဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) အဋ္ဌဟိ–ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထူဟိ–အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ–သေသည်မှအထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌၊ အတ္တာနံ–အတ္တကို၊ အသညီ–သညာမရှိဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ပညတ်ကြကုန်၏၊ (တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊) သန္တိ–ထင်ရှားရှိကြကုန်၏၊ ဘောန္တော–အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေစ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ကိံ–အဘယ်အကြောင်းကို၊ အာဂမ္ဘ–ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ–စွဲ၍၊ ကိံ–အဘယ်အကြောင်းကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရုံပြု၍၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ–ကုန်သည်၊ အသညီဝါဒါ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) အဋ္ဌဟိ–နှင်သော၊ ဝတ္ထူဟိ–တို့ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ–၌၊ အတ္တာနံ–ကို၊ အသညီ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း။

၇၉။ ရူပီ, အရူပီ စတုက္ကဝါ။ ။(၁) အတ္တာ–အတ္တသည်၊ ရူပီ–ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ မရဏာ–သေရာအခါမှ၊ ပရံ–နောက်၌၊ အရောဂေါ–ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ ဝါ–မြဲ၏၊ အသညီ–သညာမရှိ၊ ဣတိ–သို့၊ နံ–ထို အတ္တကို၊ ပညပေန္တိ–နှင်၏၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယံ–ကို၊ အာဂမ္ဘ–၍၊ ဝါ–၍၊ ယံ–ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ ဧကေ–နှင်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ–နှင်သည်၊ အသညီဝါဒါ–နှင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ–၌၊ အတ္တာနံ–ကို၊ အသညီ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ ဣဒံ–အတ္တသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၍ သညာမရှိဟု ယူခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ (အသညီပညတ္တိယာ–အသညီကို ပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ–ခြင်းငှာ၊) ပဋမံ–သော၊ ဌာနံ–တည်း။

(၂) ဒုတိယေစ–ဒုတိယဝါရ၌လည်း၊ (အသညီဝါဒုပဋ္ဌာ–အသညီဝါဒ၏ ဖြစ်ပုံကို၊ ဧဝံ–ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–သိထိုက်၏၊) ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှင်သနည်း၊ အတ္တာ–သည်၊ အရူပီ–

ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ (အသညီ ပညတ္တိယာ) ဒုတိယံ ဌာနံ။ .

(၃) တတိယေစ (အသညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘော်ရှော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ကုန်သနည်း၊ အတ္တာ–သည်၊ ရူပီစ–ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ အရူပီစ–ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–၏၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ (အသညီ ပညတ္တိယာ) တတိယံ ဌာနံ။

(၄) စတုတ္ထေစ (အသညီဝါဒုပ္ပတ္တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဘောရှော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နှ်သနည်း၊ အတ္တာ–သည်၊ ရူပီ–ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၊ နေဝ ဟောတိ–မဖြစ်၊ အရူပီ–ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၊ နှ ဟောတိ–မဖြစ်၊ အရောဂေါ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယံ အာဂမ္မ ၊ပေ၊ (အသညီပညတ္တိယာ) စတုတ္ထံ ဌာနံ။

အန္တာနန္တ စတုက္ကေ။ ။[ဤ စတုက္ကဌ် အထူးမရှိပါ၊ သညီဝါဒဌ် ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနက်ပေးပါ။] "ဣမေဟိ ခေါ"စသော နိဂုံးဝါကျနှင့် "ယေ ဟိ ကေစိ"စသော မဟန္တဂဗ္ဘီတဝါကျတို့ကိုလည်း သညီဝါဒအတိုင်းအနက်ပေးပါ၊ ထူးရာ်ကိုသာ ရေးပါမည်။

၈၀။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေကေစိ–နှ်သော၊ သမဏာဝါ ဗြာဟ္မဏဝါ ၊ပေ၊ အသညီ ပညပေန္တိ၊ သဗ္ဗေ, တေ–တို့သည်၊ အဋ္ဌဟိ–ကုန်သော၊ ဣမေဟေတုဟိ–တို့ဖြင့် သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကေသံ–ဤ ရှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ–ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ အသညီ ပညပေန္တိ၊ (အသညီ ပညတ္တိယာ – '၏၊ ဝါ – ၄၁၊) ဣတော – ဤ ရှစ်ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–ဌ်၊ ဝါ–သော၊ (အည်–သော၊ ဧကကာရဏမ္မိ–သည်လည်း၊) နတ္ထိ–တော့။

နေဝသညီ နာသညီဝါဒ

(အဋ္ဌဝတ္ထု)

၈၁။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ(ယေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတ နိကာ–ကုန်သည်၊ နေဝသညီနာသညီဝါဒါ–သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်, သညာမရှိ သည်လည်း မဟုတ်ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အဋ္ဌဟိ–ကုန်သော၊ ဝတ္ထုဟိ–တို့ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ–ဌ်၊ အတ္တာနံ–ကို၊ နေဝသညီ

နာသညီ-သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်, သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-နှ၏၊ ဘောန္တော-နှိသော၊ တေစ သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နှိသနည်း။

အမှာ။ ။[အောက်ပါ ပေယျာလကို သညီဝါဒအတိုင်း ဖော်၍ပေးပါ။]

၈၂။ ရူပီ, အရူပီစတုက္ကဟု။ ။(၁) အတ္တာ-သည်၊ ရူပီ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ မရဏာ-မှ၊ ပရံ-၌၊ အရောဂေါ-မရှိ၊ နေဝသညီနာသညီ-သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ နံ-ထိုအတ္တကို၊ ပညပေန္တိ-ကုန်၏၊ ၊ပေ၊ (၂) အရူပီ အတ္တာ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ နေဝသညီ နာသညီတိ နံ ပညပေန္တိ ၊ပေ။ (၃) အတ္တာ-သည်၊ ရူပီစ-သည်လည်းကောင်း၊ အရူပီစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ နေဝသညီနာသညီတိ နံ ပညပေန္တိ၊ ၊ပေ။ (၄) အတ္တာ-သည်၊ ရူပီ-သည်၊ နေဝဟောတိ-မဟုတ်၊ အရူပီ-သည်၊ နှ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ နေဝသညီနာသညီတိ နံ ပညပေန္တိ ၊ပေ။

အန္တာနန္တ စတုက္ကဟု။ ။(၁) အတ္တာ-သည်၊ အန္တဝါ-အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ နေဝသညီ နာသညီတိ နံ ပညပေန္တိ၊ ၊ပေ။ (၂) အတ္တာ-သည်၊ အနန္တဝါ-အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ နေဝသညီနာသညီတိ နံ ပညပေန္တိ၊ ၊ပေ။ (၃) အတ္တာ-သည်၊ အန္တဝါစ-သည်လည်းကောင်း၊ အနန္တဝါစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ နေဝသညီနာသညီတိ နံ ပညပေန္တိ၊ ၊ပေ။ (၄) အတ္တာ-သည်၊ အန္တဝါ-သည်၊ နေဝ ဟောတိ၊ အနန္တဝါ-သည်၊ နှ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ နေဝသညီနာသညီတိ နံ ပညပေန္တိ၊ ၊ပေ။ ["ဣမေဟိ ခေါ"စသော ဝါကျများ တူပြီ။]

ဥဒ္ဓေဒဝါဒ, သတ္တဝတ္ထု

၈၄။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧကေ-နှိသော၊ (ယေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေဒဝါဒါ-အတ္တသည် သေလျှင် ပြတ်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သတ္တဟိ-နှိသော၊ ဝတ္ထုဟိ-တို့ဖြင့်၊ သတော-ထင်ရှားရှိသော၊ သတ္တသ-သတ္တဝါ၏၊ (အတ္တ၏)၊ ဥဒ္ဓေဒံ-ပြတ်ခြင်းကို၊ ဝိနာသံ-ပျက်စီးခြင်းကို၊ ဝိဘဝံ(ဝိဘာဝံ)-ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းခြင်းကို၊ ပညပေန္တိ-နှ၏၊ (တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊) သန္တိ၊ [ဝိဘာဝံဟု ပါဠိတော်ရှိသင့်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ ဤ ပုဒ်အဖွင့်၌ ရှုပါ။] ဘောန္တော-ကုန်သော၊ တေစ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်း၊ ကိမာဂမ္မ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နှိသနည်း။

၈၅။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ကျွဲ–ဤလောကခွဲ၊ ကေစ္စော–အချို့သော၊ သမဏော ဝါ–သမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ ဝါဒီ–ဤသို့ ပြောဆိုကြောင်း ဝါဒရှိသည်၊ ဧဝံဒိट्ठိ–ဤသို့ အယူရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ (ကိုး–အဘယ်သို့ အယူဝါဒရှိသနည်း၊) ဘော–အချင်းတို့၊ [တရားကိုခေါ်သော ဓမ္မာလပနတည်း။] ယတော–အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ အယံ အတ္တာ–ဤအတ္တသည်၊ ရူပီ–ရူပ်ရှိ၏၊ စာတုမဟာဘူတိကော–၄ ပါးသော မဟာဘုတ် အထည်ကိုယ်ရှိ၏၊ (၄ ပါးသော မဟာဘုတ် အတိပြီး၏၊) မာတာပေတ္တိက သမ္ဘဝေါ–မိဘတို့၏ သုက်သွေးကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်၏၊ (တတော–ထို့ကြောင့်၊) ကာယဿ–ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ–ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ–ပြတ်ရ၏၊ ဝိနဿတိ–ပျက်စီးရ၏၊ မရဏာ–သေရာအခါမှ၊ ပရံ–နောက်၌၊ နု ဟောတိ–မဖြစ်တော့၊ (မရှိတော့၊) ဧတ္တာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ (ဤ လူ့ဘဝမှ စုတေခြင်းမျှဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ–သည်၊ သမ္မာ–ကောင်းစွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော–အကြွင်းမဲ့ပြတ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ကျွတိ–ဤသို့ အယူဝါဒရှိ၏၊ ကျွတ္ထ–ဤသို့၊ ဝါ–ဤအပြားအားဖြင့်၊ ဧကေ–အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏာ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သတော–သော၊ သတ္တဿ–၏၊ ဥစ္ဆေဒံ–ကို၊ ဝိနာသံ–ကို၊ ဝိဘာဝံ–ကို၊ ပညပေန္တိ–နှိ၏။

၈၆။ တံ–ထိုသို့ အယူဝါဒရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏကို၊ အညော–အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏသည်၊ ဧवं–ဤသို့၊ အာဟ–ပြောဆို၏၊ (ကိုး–နည်း၊) ဘော–အမောင်၊ [ပဌမ ဥစ္ဆေဒဝါဒီကို ခေါ်သည်၊ ဓမ္မာလပနမဟုတ်။] တွံ–သည်၊ ယံ–အကြင် (လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော) အတ္တကို၊ ဝဒေသိ–ပြောဆို၏၊ ဧသော အတ္တာ–ဤ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ အတ္ထိခေါ–ရှိသည်သာ၊ ဧသော–ဤ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ကျွတိ–ဤသို့၊ နု ဝဒါမိ–မပြောလိုပါ၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း၊ အယံ အတ္တာ–ဤ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ ဧတ္တာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ (လူ့ဘဝမှ စုတေခြင်းမျှဖြင့်၊) သမ္မာ–စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော–အကြွင်းမဲ့ပြတ်သည်၊ နော ဟောတိ–မဖြစ်သေး။

ဘော–အမောင်၊ အညော–လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တမှတစ်ပါးသော၊ ဒိဗ္ဗော–နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော၊ ကာမာဝစရော–ကာမာဝစရဖြစ်သော၊ (ဒေ ထပ်သော ကာမာဝစရနတ်ပြည်၌ အကျုံးဝင်သော၊) ကဗဠီကာရာဟာရာဘက္ခော–ကဗဠီကာရာအာဟာရဟူသော နတ်သုဓာကိုစားသော၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ အတ္ထိခေါ–ရှိသေးသည်သာ၊ တွံ–သည်၊ တံ–ထို နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တကို၊ နု ဇာနာသိ–မသိ၊ နု ပဿသိ–မမြင်၊ အဟံ–ငါသည်၊ တံ–ထို နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တကို၊ ဇာနာမိ–၏၊ ပဿာမိ–၏၊ ဘော–အမောင်၊ သော အတ္တာ–ထို နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တ

သည်၊ ကာယသ-ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ-ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဥစ္ဆိဒ္ဓတိ-ပြတ်၏၊ ဝိနသတိ-ပျက်စီး၏၊ မရဏာ-မှ၊ ပရံ-၌၊ နု ဟောတိ၊ ဘော-အမောင်၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောအကြောင်းအားဖြင့်၊ (နတ်ဘဝမှ စုတေခြင်းမျှဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ-ဤ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ သမ္မာ-စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြောဆို၏၊) ဣတ္ထံ-သို့၊ ဝါ-အားဖြင့်၊ ဧကေ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နိ၏။

၈၇။ တံ-ထိုသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော သမဏာကို၊ ဝါ-ဗြာဟ္မဏာကို၊ အညော-အခြားသော သမဏာသည်၊ ဝါ-ဗြာဟ္မဏာသည်၊ ဧवं-ဤသို့၊ အာဟ-၏၊ (ကိံ-နည်း၊) ဘော-အမောင်၊ တွံ-သင်သည်၊ ယံ-အကြင် နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တကို၊ ဝဒေသိ-ပြောဆို၏၊ ဧသော အတ္တာ-ဤ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ အတ္ထိဧခေါ-ရှိပါပေသည်သာ၊ ဧသော-ဤနတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သို့၊ နု ဝဒါမိ-မပြောလိုပါ၊ ဘော-အမောင်၊ စဧခေါ-ထိုသို့ပင်ရှိပါသော်လည်း၊ အယံ အတ္တာ-ဤ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ (နတ်ဘဝမှ စုတေခြင်းမျှဖြင့်၊) သမ္မာ-စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော-သည်၊ နော ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ ဘော-အမောင်၊ အညော-နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တမှတစ်ပါးသော၊ ဒိဗ္ဗော-ရူပဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော၊ ရူပီ-ရူပ်ရှိသော၊ မနောမယော-ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ-အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီး, အင်္ဂါငယ်တို့နှင့်ပြည့်စုံသော၊ အဟီနိန္ဒြိယော-မယုတ်လျော့သော ဣန္ဒြေရှိသော၊ အတ္တာ-သည်၊ အတ္ထိဧခေါ-ရှိသေးသည်သာ၊ တွံ-သည်၊ တံ-ထို ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တကို၊ နု ဇာနာသိ-မသိ၊ နု ပဿသိ-မမြင်၊ အဟံ-သည်၊ တံ-ထို ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တကို၊ ဇာနာမိ-၏၊ ပဿာမိ-၏။

ဘော-အမောင်၊ သော အတ္တာ-ထို ရူပဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ ယတော - အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ကာယသ-ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ-ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဥစ္ဆိဒ္ဓတိ-ပြတ်၏၊ ဝိနသတိ-ပျက်စီး၏၊ မရဏာ-မှ၊ ပရံ-၌၊ နု ဟောတိ၊ ဘော-အမောင်၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ (ရူပဗြဟ္မာ့ဘဝမှ စုတေခြင်းမျှဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ-ဤ ရူပဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ သမ္မာ-စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတ္ထံ-သို့၊ ဝါ-အားဖြင့်၊ ဧကေ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ-နိ၏။

၈၈။ တံ-ထိုသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော သမဏာကို၊ ဝါ-ဗြာဟ္မဏာကို၊ အညော-အခြားသော သမဏာသည်၊ ဝါ-ဗြာဟ္မဏာသည်၊ ဧवं-သို့၊ အာဟ-၏၊ (ကိံ-နည်း၊) ဘော-အမောင်၊ တွံ-သင်သည်၊ ယံ-အကြင် ရူပဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တကို၊ ဝဒေသိ-ပြောဆို၏၊ ဧသော အတ္တာ-ဤ ရူပဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော

အတ္တသည်၊ အတ္ထိခေါ-ရှိပါပေသည်သာ၊ ဧသော-ဤ ရူပဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သို့၊ နဝါဒမိ-မပြောလိုပါ၊ ဘော-အမောင်၊ စခေါ-ထိုသို့ပင်ရှိပါသော်လည်း၊ အယံ အတ္တာ-ဤ ရူပဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တသည်၊ ဘိက္ခာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ (ဤ ရူပဘဝမှ စုတေခြင်းမျှဖြင့်၊) သမ္မာ-စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော-သည်၊ နော ဟောတိ-သေး။

ဘော-အမောင်၊ အညော-ရူပဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော အတ္တမှတစ်ပါးသော၊ သဗ္ဗသော-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ("သမတိက္ကမာ"စသည်၌စပ်၊) ဝါ-ကြွင်းမဲ့ညီသုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ ("ရူပသညာနံ"စသည်၌ စပ်၊) ရူပသညာနံ-ရူပသညာတို့ကို၊ ဝါ-ရူပစျာန်၌ဖြစ်သော သညာ, ကသိုဏ်းရုပ်အမည်ရှိသော အာရုံတို့ကို၊ သမတိက္ကမာ-လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိဃသညာနံ-ပဋိဃသညာတို့၏၊ ဝါ-ပဉ္စဝတ္ထု ပဉ္စာရုံတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်သညာတို့၏၊ အတ္ထင်္ဂမာ-ချုပ်မှသို့, ရောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ [အတ္ထ-ချုပ်မှသို့၊ ဂမ-ရောက်ခြင်း။] ဝါ-ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာနတ္တသညာနံ-အထူးထူးသောသဘောရှိသော အာရုံ၌ဖြစ်သော သညာတို့ကို၊ ဝါ-အထူးထူးသော သဘောရှိသော သညာတို့ကို၊ အမနသိကာရာ-စိတ်၌ မပြုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနန္တော အာကာသော

သဗ္ဗသော။ ။သဗ္ဗကာရေန၊ သဗ္ဗာသံဝါ အနဝသေသာနံတိ အတ္ထော၊ ဤပုဒ်ကို "ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ"၌လည်း လိုက်စေရသည်။ [ဤအဖွင့်များကို အဋ္ဌသာလိနီ စျာန်စန်းမှ ယူထားသည် ဟု မှတ်ပါ။]

ရူပသညာနံ။ ။ရူပသညာနန္တိ သညာသီသေန ဝုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံစေဝ တဒါရမဏာနဉ္စ- "ရူပသညာနံ 'သမတိက္ကမာ"ဟူသော ဤပါဠိဖြင့် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားခိုက်၌ ရူပါဝစရစျာန်တို့ကိုလည်းကောင်း, ထိုစျာန်၏အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို လည်းကောင်း လွန်မြောက်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ပြသည်။

ပဋိဃသညာနံ။ ။ဃဋ္ဋာဒိနံ ဝတ္ထူနံ ရူပါဒိနံ အာရမ္မဏာနဉ္စ ပဋိဃာတေန သမုပ္ပန္နာ သညာ ပဋိဃသညာ၊ "စက္ခုစသော ပဉ္စဝတ္ထု, ရူပါရုံစသော ပဉ္စာရုံတို့၏ ထိခိုက်မှုကြောင့်ဖြစ်သော သညာတို့" ဟူသည် ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တစ်ဆယ်၌ယှဉ်သော သညာကိုတည်း၊ "အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားခိုက်၌ ပဉ္စဒ္ဒါရဝိထိ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ထို ဒွေ ပဉ္စဝိညာဉ်သညာများ ချုပ်နေကြသည်"ဟူလို။

နာနတ္တသညာနံ။ ။မှာနတ္တေ ဂေါစရေ+ပဝတ္တာနံ+သညာနံ၊ နာနတ္တာနံဝါ သညာနံ၊ ဤအဖွင့်၌ "အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံ"ဟူသည် ရူပသညာကဲ့သို့ ကသိုဏ်းစသော အာရုံတစ်မျိုးစီသာ မကသော, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်သညာကဲ့သို့ ရူပါရုံစသော အာရုံတစ်မျိုးစီသာလည်း မကသော, ရူပသဒ္ဒစသော အမျိုးမျိုးသောအာရုံတည်း၊ "ထို အာရုံအမျိုးမျိုးရှိသော သညာ"ဟူသည် ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်မှတစ်ပါး ၄၄ ပါးသော ကာမာဝစရကုသိုလ် အကုသိုလ် ကာမာဝစရကြိယာဝိတ်တို့၌ ယှဉ်သော သညာများတည်း၊ တစ်နည်း-"အထူးထူးသော သဘောရှိသော

တိ–အနန္တောကာသောဟူ၍၊ ဝါ–ကောင်းကင်ပညတ်သည် ဥပါဒ် ဘင်အားဖြင့် အဆုံးအဝိုင်းအခြား မရှိဟူ၍၊ (ဘာဝေတွာ–မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ၍၊ ဝါ–ပွားစေ၍၊) အာကာသာသာနဉ္စာယတနုပဂေါ–အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ အတ္ထိ–ရှိသေး၏။

ဘော–အမောင်၊ တွံ–သည်၊ တံ–ထို အာကာသဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တကို၊ နဇာနာသိ–မ‌ဲသိ၊ နပဿသိ–မမြင်၊ အဟံ–ငါသည်၊ တံ–ထို အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တကို၊ ဇာနာမိ–သိ၏၊ ပဿာမိ–မြင်၏၊ ဘော–အမောင်၊ သော အတ္တာ–ထို အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သောအတ္တသည်၊ ယတော–အကြောင် အကြောင်းကြောင့်၊ ကာယဿ–နာမ်ခန္ဓာအပေါင်း၏၊ [ဤ၌ "ဥပါဒိန္နကခန္ဓာ"မရှိ၊ စိတ်–စေတသိက်ဟူသော နာမ်ခန္ဓာအပေါင်းသာ ရှိသည်၊ နောက်နောက် အရှုပစ္စာန်များ၌လည်း နည်းတူ။] ဘေဒါ–ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဥစ္ဆိဒ္ဓတိ–ပြတ်၏၊ ဝိနဿတိ–ပျက်စီး၏၊ မရဏာ–မှ၊ ပရံ–၌၊ နဟောတိ၊ ဘော–အမောင်၊ ဧတ္တာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ အယံ အတ္တာ–ဤ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ သမုစ္ဆိန္နော–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟ–၏၊) ဣတ္ထံ–သို့၊ ဝါ–အားဖြင့်၊ ဧကေ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။

စဉ်။ တံ–ထိုသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော သမဏကို၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏကို၊ အညော–အခြားသော သမဏဏသည်၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိံ–နည်း၊) ဘော–အမောင်၊ တွံ–သင်သည်၊ ယံ–အကြောင် အာကာသာနဉ္စယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တကို၊ ဝဒေသိ–ပြောဆို၏၊ ဧသော အတ္တာ–ဤ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ အတ္ထိ ခေါ–ရှိပါပေသည်သာ၊ ဧသော–ဤ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ နဝဒါမိ–မပြောလိုပါ၊ ဘော–အမောင်၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် ရှိပါသေ‌ာ်လည်း၊ အယံ အတ္တာ–ဤ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ ဧတ္တာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ (အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံမှ စုတေရုံမျှဖြင့်၊) သမ္မာ–စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော–သည်၊ နော ဟောတိ–မဖြစ်သေး။

သညာများ"ဟု အနက်မှတ်ပါ၊ "အထူးထူးသော သဘော"ဟူသည် အာဝဇ္ဇန်း၏ အာရုံကို ဆင်ခြင်ခြင်းသဘော, သမ္ပဋိစ္ဆိန်း၏ အာရုံကို ခံယူခြင်းသဘော, သန္တီရဏ၏ အာရုံကို စူးစမ်းခြင်းသဘော, ဝုဋ္ဌော၏ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသဘော, ဇောတို့၏ အာရုံအရသာကို ခံစားခြင်းသဘော စသည်များတည်း၊ "အာကာသဉ္စာယတနစျာန်ကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို သညာများကိုလည်း နှလုံးမသွင်းတော့"ဟူလို။

ဘော–အမောင်၊ အညော–အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တမှတစ်ပါးသော၊ သဗ္ဗသော–အားဖြင့်၊ ဝါ–ကြွင်းမဲ့ညီသုံ့, အလုံးစုံသော၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ–အာကာသာနဉ္စဟူသော တည်ရာအာရုံရှိသောစျာန်, ကာသာနဉ္စဟူသော တည်ရာအာရုံဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို၊ သမတိက္ကမ–လွန်မြောက်၍၊ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ–အနန္တံ ဝိညာဏဟူ၍၊ ဝါ–ပဌာမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည် ဥပါဒ်ဘင်အားဖြင့် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော ကောင်းကင်ပညတ်ကို အာရုံပြုသည့်အတွက် အနန္တမည်၏ဟူ၍၊ (ဘာဝေတွာ–မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၍၊ ဝါ–ပွားစေ၍၊) ဝိညာဏဉ္စာယတနုပဂေါ–ဝိညာဏဉ္စယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ အတ္ထိ ခေါ–ရှိသေး၏၊ ဘော–အမောင်၊ တွံ–သည်၊ တံ–ထို ဝိညာဏဉ္စာယတဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တကို၊ နိ ဇာနာသိ နိ ပဿသိ၊ အဟံ–သည်၊ တံ–ထို ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တကို၊ ဇာနာမိ–၏၊ ပဿာမိ–၏။

ဘော–အမောင်၊ သော အတ္တာ–ထို ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ ယတော–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ကာယဿ–နာမ်ခန္ဓာအပေါင်း၏၊ ဘေဒါ–ကြောင့်၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ–၏၊ ဝိနဿတိ–၏၊ မရဏာ–မှ၊ ပရံ–၌၊ နိ ဟောတိ၊ ဘော–အမောင်၊ ဇတ္တာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ (ဤဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့မှ စုတေရုံမျှဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ–ဤ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ သမ္မာ–စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟ)၊ ဣတ္ထံ–သို့၊ ဝါ–အားဖြင့်၊ ဇကေ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။

၉၀။ တံ–ထိုသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော သမဏကို၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏကို၊ အညော–အခြားသော သမဏသည်၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိံ–နည်း၊) ဘော – အမောင်၊ တွံ – သည်၊ ယံ – အကြင် ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့

အာကာသာနဉ္စာယတနံ။ ။ဇတ္တ တာဝ ဝုဗ္ဗေ ဝုတ္တံနယေန အာကာသာနဉ္စံ (ဥပါဒ်ဘင်အားဖြင့် အပိုင်းအခြားမရှိသော ကောင်းကင်ပညတ်ဟူသော)+အာယတနံ(တည်ရာအာရုံသည်) အဿ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ စျာနံပိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ အာရုမ္မဏမ္ပိ။ [အောက်အောက်စျာန်ကိုလည်းကောင်း, အောက်အောက်စျာန်၏ အာရုံကိုလည်းကောင်း, လွန်မြောက်နိုင်မှ အထက်အထက် အရှုပစျာန်ကိုရသောကြောင့် စျာန်ကိုလည်းကောင်း, စျာန်၏ အာရုံကိုလည်းကောင်း လွန်မြောက်ပုံကို အဌကထာ၌ ပြသည်၊ နောက်နောက်စျာန်များ၌ ၂ မျိုးလုံး လွန်မြောက်ပုံကိုလည်း နည်းတူသိပါ။]

ဝိညာဏဉ္စာယတနံ။ ။တဒေဝ ဝိညာဏဉ္စ (ဥပါဒ် ဘင်အားဖြင့် အပိုင်းအခြားမရှိသော ထို ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်ပင်)+အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဣမာယ သညာယ အာယတနန္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ။

ကပ်ရောက်သောအတ္တကို၊ ဝဒေသိ–၏၊ ဧသော အတ္တာ–ဤ ဝိညာဏဿာယနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ အတ္ထိ ခေါ–ရှိပေသည်သာ၊ ဧသော–ဤ ဝိညာဏဿာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ–သို့၊ နု ဝဒါမိ–ပါ၊ ဘော–အမောင်၊ စ ခေါ–လည်း၊ အယံ အတ္တာ–ဤ ဝိညာဏဿာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ ဧတ္တာဝတာ–အားဖြင့်၊ (ဝိညာဏဿာယတနဘုံမှ စုတေရုံမျှဖြင့်၊) သမ္မာ–စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော–သည်၊ နော ဟောတိ–မဖြစ်သေး၊ ဘော–အမောင်၊ အညော–ဝိညာဏဿာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တမှတစ်ပါးသော၊ သဗ္ဗသော–အားဖြင့်၊ ဝါ–သော၊ ဝိညာဏဿာယတနံ–ဝိညာဏဿာဟူသော တည်ရာအာရုံရှိသော ဈာန်, ဝိညာဏဿာဟူသော တည်ရာအာရုံဖြစ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို၊ သမတိက္ကမ္မ–၍၊ နတ္ထိတိ ကိဉ္စိတိ–နတ္ထိ ကိဉ္စိဟူ၍၊ ဝါ–နည်းငယ်စိုးစဉ်း, ဘင်မျှအကြွင်းမရှိတော့ဟူ၍၊ (ဘာဝေတွာ–၍၊) အာကိဉ္စညာယတနုပဂေါ–အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော၊ အတ္တာ–သည်၊ အတ္ထိခေါ–သာ။

ဘော–အမောင်၊ တွံ–သည်၊ တံ–ထိ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တကို၊ နု ဇာနာသိ နု ပဿသိ အဟံ, တံ–ထိ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တကို၊ ဇာနာမိ ပဿာမိ၊ ဘော–အမောင်၊ သော အတ္တာ–ထိ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ ယတော–ကြောင့်၊ ကာယသ–နာမ်ခန္ဓာအပေါင်း၏၊ ဘေဒါ–ကြောင့်၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ၊ မရဏာပရံ နု ဟောတိ၊ ဘော–အမောင်၊ ဧတ္တာဝတာ–အားဖြင့်၊ (အာကိဉ္စညာယတနဘုံမှ စုတေရုံမျှဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ–ဤ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္နော ဟောတိ၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟ–၏၊) ဣတ္ထံ–သို့၊ ဝါ–အားဖြင့်၊ ဧကေ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။

၉၁။ တံ–ထိသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော သမဏကို၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏကို၊ အညော–အခြားသော သမဏသည်၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိုး–နည်း၊) ဘော–အမောင်၊ တွံ–သည်၊ ယံ–အကြောင် အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တကို၊ ဝဒေသိ–၏၊ ဧသော အတ္တာ–ဤ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ အတ္ထိ ခေါ–သာ၊ ဧသော–ဤ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ နု ဝဒါမိ၊ ဘော–အမောင်၊ စခေါ–သော်လည်း၊ အယံ အတ္တာ–ဤ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တသည်၊ ဧတ္တာဝတာ–အားဖြင့်၊ (အာကိဉ္စညာယတနဘုံမှ စုတေရုံမျှဖြင့်၊) သမ္မာ သမုစ္ဆိန္နော နော ဟောတိ၊ ဘော–အမောင်၊ အညော–အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တမှတစ်ပါးသော၊ သဗ္ဗသော–အားဖြင့်၊ ဝါ–သော၊ အာကိဉ္စာယတနံ – အာကိဉ္စညဟူသော တည်ရာအာရုံရှိသော ဈာန်, အာကိဉ္စညဟူသော

တည်ရာအာရုံဖြစ်သော နတ္ထိဘောပညတ်ကို၊ သမတိက္ကမ္မ-၍၊ သန္တမေတံ ပဏီတ မေတန္တိ-သန္တမေတံ ပဏီတမေတံဟူ၍၊ ဝါ-ဤ တတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်သည် ဦးမ်သက်ပါပေစွ, ဤ တတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်သည် မွန်မြတ်ပါပေစွ ဟူ၍၊ (ဘာဝေတွာ-၍၊ ဝါ-၍၊) နေဝသညာ နာသညာယတနုပဂေါ-နေဝသညာ နာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော၊ အတ္တာ-သည်၊ အတ္တိခေါ-၏၊ ဘော-အမောင်၊ တွံ-သည်၊ တံ-ထို နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တာကို၊ နု ဇာနာသိ နု ပဿသိ၊ တမဟံ ဇာနာမိ ပဿာမိ။

ဘော-အမောင်၊ သော အတ္တာ-ထို နေဝသညာ နာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တာသည်၊ ယတော-ကြောင့်၊ ကာယဿ-နာမ်ခန္ဓာအပေါင်း၏၊ ဘေဒါ-ကြောင့်၊ ဥစ္ဆိဒ္ဒတိ ဝိနဿတိ၊ နု ဟောတိ ပရံ မရဏာ၊ ဘော-အမောင်၊ ဧတ္တာဝတာ-အားဖြင့်၊ (နေဝသညာနာသညာယတနဘုံမှ စုတေခြင်းမျှဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ-ဤ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော အတ္တာသည်၊ သမ္မာ-စွာ၊ သမုစ္ဆိန္နော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-၏၊) ဣတ္ထံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤအပြားအားဖြင့်၊ ဧကေ-အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ သတော-ထင်ရှားရှိသော၊ သတ္တဿ-သတ္တဝါ၏၊ ဝါ-အတ္တာ၏၊ ဥစ္ဆေဒံ-ပြတ်ခြင်းကို၊ ဝိနာသံ-ပျက်ခြင်းကို၊ ဝိဘာဝံ-ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းခြင်းကို၊ ပညပေန္တိ-ပညတ်ကြကုန်၏။

၉၂။ [နိဂုံးကို ပြတော်မူလိုရ်ခဲ "ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-ထို သမဏဗြာဟ္မဏ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ-အတ္တသည် သေလျှင်ပြတ်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) သတ္တဟိ-နှင်သော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထူဟိ-ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ သတော သတ္တဿ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘာဝံ ပညပေန္တိ။

[မဟာနိဒ္ဒေသကို ပြတော်မူလိုရ်ခဲ "ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ-တို့ ယေကေစိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာဝါ-တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ-တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ-အတ္တသည် သေလျှင်ပြတ်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) သတော-သော၊ သတ္တဿ-၏၊ ဝါ-၏၊ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘာဝံ, ပညပေန္တိ-နှင်၏၊ သဗ္ဗေ-နှင်သော၊ တေ-ထို သမဏအမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝါ-ထို ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သတ္တဟိ-၇ ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထူဟိ-ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ-ဤ ၇ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ-အမှတ်မှတ်ထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ဥစ္ဆေဒဝါဒါ ဟုတ္တာ

သတော သတ္တသ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘာဝံ ပညပေန္တိ၊ ဥစ္ဆေဒပညတ္တိယာ–(ဥစ္ဆေဒ ပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ–ဌာ၊) ဣတောဝ–ဤ ၇ ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပ ဦး၊ ဝါ–အပဖြစ်သော၊ (အညံ–အခြားသော၊ ဧကကာရဏမ္ပိ–တစ်ပါးသော အကြောင်းသည်လည်း၊ နတ္ထိ–မရှိတော့။

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ

(ဝဋ္ဋဝဂ္ဂ)

၉၃။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧကေ–နံသော၊ (ယေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ–ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းကို ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိကြကုန်သည်၊) (ဟုတ္တာ–၍၊) ပဋ္ဌဟိ–၅ ပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထုဟိ–တို့ဖြင့်၊ သတော–ထင်ရှားရှိသော၊ သတ္တသ–သတ္တဝါ၏၊ ဝါ–အတ္တ၏၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်–လွန်မြတ်သော ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို၊ (လွန်မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းကို၊) ပညပေန္တိ–ပညတ်ကြကုန်၏၊ (တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊) သန္တိ–ထင်ရှားရှိကြကုန်၏၊ ဘောန္တော–နံသော၊ တေစ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ကိं အာဂမ္ဘ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–နံသနည်း။

၉၄။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဣဓ–ဤလောကဌ်၊ ဧကစ္စော–အချို့သော၊ သမဏော ဝါ–သမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧवं ဝါဒီ–ဤသို့ ပြောဆိုကြောင်း ဝါဒရှိသည်၊ ဧवံဒိဋ္ဌိ–ဤသို့ အယူရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ အယူဝါဒရှိသနည်း၊) ဘော–အချင်းတို့၊ ယတော–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ အယံ အတ္တာ–ဤအတ္တသည်၊ ပဋ္ဌဟိ–၅ ပါးကုန်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ–ကာမဂုဏ်တို့နှင့်၊ ("သမ္ဘီဘူတော"ဌ် စပ်၊) ဝါ–ကာမဂုဏ်တို့သည်၊ သမပ္ပိတော–ကောင်းစွာ ရောက်အပ်သည်၊ သမ္ဘီဘူတော–ကောင်းစွာ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ပရိစာရေတိ–စက္စုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေ၏၊ (တစ်နည်း) ပရိစာရေတိ–မွေ့လျော်ပျော်ပါး၏၊ ဘော–အမောင်၊ ဧတ္တာဝတာ–ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်၊ (ကာမဂုဏ် ၅ ပါးကို စိတ်တိုင်းကျ ခံစားနိုင်ခြင်းအားဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ–သည်၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်–လွန်မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်းသို့၊ ပတ္တော–ရောက်သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်တော့၏၊ ဣတိ–ဤသို့ အယူဝါဒရှိ၏၊ ဣတ္ထံ–ဤသို့၊ ဝါ–ဤအပြားအားဖြင့်၊ ဧကေ–အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ သတော သတ္တသ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ပညပေန္တိ။

၉၅။ တံ–ထိုအယူဝါဒရှိသော သမဏာကို၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏာကို၊ အညော–အခြားသော သမဏာသည်၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏာသည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိံ–နည်း၊) ဘော–အမောင်၊ တွံ–သင်သည်၊ ယံ–အကြင် ကာမဂုဏ် ၅ ပါးကို စိတ်တိုင်းကျ ခံစားနိုင်သော အတ္တကို၊ ဝဒေသိ–ပြောဆို၏၊ ဧသော အတ္တာ–ဤ အတ္တသည်၊ အတ္ထိ ခေါ–ရှိပေသည်သာ၊ ဧသော–ဤ အတ္တသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ နံ ဝဒါမိ–မပြောလိုပါ၊ ဘော–အမောင်၊ စ ခေါ–ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း၊ အယံ အတ္တာ–ဤ အတ္တသည်၊ ဧတ္တာဝတာ–အားဖြင့်၊ (ကာမဂုဏ် ၅ ပါးကို စိတ်တိုင်းကျ ခံစားနိုင်ရုံမျှဖြင့်၊) ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ–လွန်မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခ ခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်းသို့၊ ပတ္တော–ရောက်သည်၊ နော ဟောတိ–မဖြစ်သေး။

တံ–ထိုသို့ မဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ဘော–အမောင်၊ ဟိ–အကြင့်ကြောင့်၊ ကာမာ–လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့သည်၊ အနိစ္စာ–မမြဲကုန်၊ ဒုက္ခာ–ဆင်းရဲကုန်၏၊ ဝါ–ဆင်းရဲစေတတ်ကုန်၏၊ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မာ–ဇရာ မရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏၊ တေသံ–ထို လောကီ အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ–ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူသော တစ်မျိုး တစ်ဖုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ–ဝမ်းနည်း ရခြင်း, ငိုကြွေးရခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲရခြင်း, စိတ်ဆင်းရဲရခြင်း, ပြင်းစွာပင်ပန်း ရခြင်းတို့ သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ–ဖြစ်ကုန်၏၊ (တသ္မာ–ထို့ကြောင့်၊) အယံ အတ္တာ–သည်၊ ဧတ္တာဝတာ–အားဖြင့်၊ (ကာမဂုဏ် ၅ ပါးကို စိတ်တိုင်းကျ ခံစားနိုင်ရုံမျှဖြင့်၊) ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ–သို့၊ ပတ္တော–သည်၊ နော ဟောတိ–မဖြစ်သေး။

, ဘော–အမောင်၊ ယတော–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ အယံ အတ္တာ–သည်၊ ကာမေဟိ–ဝတ္ထုကိလေသာ, ၂ ဖြာသော ကာမတို့မှ၊ ဝိဝိစ္စေဝ–ကင်းဆိတ်၍သာ လျှင်၊ အကုသလေဟိ–အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေဟိ–နီဝရဏာတရားတို့မှ၊

ကာမေဟိ။ ။"ဣမိနာ ပန ပဒေန ၊ပေ၊ ဝတ္ထုကာမာ ဝုတ္တာ ၊ပေ၊ ကိလေသကာမာ ဝုတ္တာ၊ တေ သဗ္ဗေပိ သင်္ဂဟိတာ ဣဒ္ဓေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ"ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာ ကာမ ၂ မျိုးလုံးကို ယူရသည်၊ ဤသို့ ကာမ ၂ မျိုးလုံးကို ယူသောအခါ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အရ၌ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏမှကြွင်းသော နီဝရဏအကုသိုလ်ကိုယူပါ၊ ဤသာဓကပါဠိတို့၏ နိဿယ ကို အဋ္ဌသာလိနီ, ပါရာဇိကဏ်နိဿယတို့၌ ရှုပါ။]

(တစ်နည်း) ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏသည် ကာမနာမည်ဖြင့် ရှေ့၌လည်းပါ, နီဝရဏနာမည်ဖြင့် နောက်၌လည်း ပါသည်–ဟု မှတ်ပါ။ [သောစ (ထို ကိလေသကာမကိုလည်း) အကုသလ ပရိယာပန္နောပိ သမာနော ၊ပေ၊ ဝိသုံ ဝုတ္တော၊ ကိလေသကာမတ္တာ ဝါ ပုရိမပဒေ ဝုတ္တော၊ အကုသလ ပရိယာပန္နတ္တာ ဒုတိယပဒေ။]

ဝိဝိစ္ဆ(ဇဝ)–ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်၊ သ ဝိတက္ကံ–ဝိတက်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သ ဝိစာရံ–ဝိစာရနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝိဝေကဇံ–နိဝရဏာတို့၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ–နိဝရဏာတို့မှ ကင်းဆိတ်သော ဈာနသမ္ပယုတ်တရား အစုဋ္ဌဖြစ်သော၊ ဝါ–နိဝရဏာတို့သည် ကင်းဆိတ်စေအပ်သော ဈာနသမ္ပယုတ်တရားအစုဋ္ဌဖြစ်သော၊ ပီတိသုခံ–ဖရဏာပီတိ, စေတသိကသုခရှိသော၊ (တစ်နည်း)

(တစ်နည်း) "ဇဝံ ဟိ သတိ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိတိ ဝတ္ထုကာမေဟိပိ ဝိဝိစ္ဆေဝါတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ"ကိုထောက်၍လည်းကောင်း, "ဝိဝိစ္ဆ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ကိလေသကာမေဟိ ၊ပေ၊ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ"ကိုထောက်၍လည်းကောင်း ကာမေဟိအရ ဝတ္ထုကာမကိုယူ၍ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိအရ ကိလေသာကာမဟူသော အကုသိုလ်ကိုယူပါ၊ နိဿယဋ္ဌကား ပဌမတစ်နည်းသာ ပေးထားပါသည်။]

အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ ။"ကိလေသကာမေဟိ, သဗ္ဗာကုသလေဟိဝါ"ဟု ဖွင့်၏၊ ဤအဖွင့်အရ ကိလေသာကာမသည် ကာမေဟိအရဋ္ဌလည်း ပါဝင်, အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိအရဋ္ဌလည်း ပါဝင်၏ ဟု မှတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့်ပင် သဒ္ဒတ္ထ (နိဿယအနက်) မဟုတ်သော ဝိဘာဝနတ္ထကို ပြရာ၌ "ဒေ ဘာဝ နယော ကာမေဟိတိ ဇတ္ထ ဝုတ္ထကာမေသု (ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော ကာမ ၂ မျိုးတို့တွင်) ဝတ္ထုကာမပဝေ"ဟုလည်းကောင်း, "ကိလေသကာမပဝေ ပန"ဟုလည်းကောင်း ၂ မျိုးခွဲ၍ပြသည်၊ အကုသလေဟိအရလည်း "အညေသမ္ပိ ဓ ဓမ္မာနံ အကုသလ ဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ ၊ပေ၊ နိဝရဏာနေဝ ဝုတ္တာနိ"နှင့် အညီ နိဝရဏအကုသိုလ်ကိုသာ ယူရသည်၊ မှန်၏–ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်မဟုတ်သော အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ, သင်္ကာယဒိဋ္ဌိစသော အကုသိုလ်တို့သည် ထိုအခါ၌ မကင်းနိုင်ပါ။

ဝိဝိစ္ဆေဝ။ ။"ဝိဝိစ္ဆိတ္တာ ဝိနာ ဟုတ္တာ" အဖွင့်အကိုင်း အနက်ပေးသည်၊ ဇဝသဒ္ဒါသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်မှု၏ သေချာသော နိယမအနက်ကို ဟောဏ်၊ မြန်မာလို "သာလျှင်"ဟု ပေးကြသည်၊ ဥတ္တရပဒေပ ပန ယထာ ၊ပေ၊ အာနေတ္တာ ဝုစ္စတိ၊ ဇဝံ အာနေတဗ္ဗော ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ထို ဇဝကို နောက် ဝိဝိစ္ဆပုဒ်သို့လည်း ဆောင်ယူ၍ အနက်ပေးရသည်။

ဝိဝေကဇံ။ ။ဝိဝိတ္တိ ဝိဝေကော(ကင်းဆိတ်ခြင်း)၊ နိဝရဏဝိဂမောတိ အတ္ထော၊ ဝိဝိတ္တော–နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်၏၊ (သုဒ္ဓကတ္တုသာဓန)၊ ဝါ–နိဝရဏတို့သည် ကင်းဆိတ်စေအပ်၏၊ (ဟေတု ကမ္မသာဓန)၊ ဣတိဝါ ဝိဝေကော၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မရာသီတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ ဝိဝေကာ(ထို ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်)၊ တသ္မိံ ဝါ ဝိဝေကေ(ထို ကင်းဆိတ်သော–ကင်းဆိတ်စေအပ်သော ဈာနသမ္ပယုတ်တရားအစုဋ္ဌ)+ဇာတံတိ ဝိဝေကဇံ။

သာရတ္တဒ္ဓိကာ။ ။ဝိဝေကသဒ္ဒသ ဘာဝသာဓနတံ သန္ဓာယာဟ တသ္မာ ဝိဝေကာတိ၊ ဝိဝေကသဒ္ဒသ ကတ္တုသာဓနတံ (သုဒ္ဓကတ္တုသာဓန၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း) ကမ္မသာဓနတံ ဝါ (ဟေတုကမ္မသာဓန၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း) သန္ဓာယာဟ– တသ္မိံဝါ ဝိဝေကေတိ၊ ဝိဝိတ္တောတိ ဟိ ဣမိနာ နိဝရဏေဟိ ဝိနာဘူတော (ကတ္တား) တေဟိ ဝိဝေစိတောတိ စ (ဟေတုကမ္မ) သာဓနဒ္ဒယမ္ပိ သင်္ဂဟိတမေဝါတိ။

ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ–နီဝရဏာတို့၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော၊ ဝါ–နီဝရဏာတို့မှကင်းဆိတ်သော စျာနသမ္မယုတ်တရားစုဌဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော၊ ဝါ–နီဝရဏာတို့သည် ကင်းစေအပ်သော စျာနသမ္မယုတ်တရားအစုဌ ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော၊ ပဌမံ–ရှေးဦးစွာဖြစ်သော၊ ဝါ–ရှေးဦးစွာရအပ်သော၊ ဝါ–ရှေးဦးစွာ ဝင်စားအပ်သော၊ စျာနံ–စျာန်သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ရောက်၍၊ (တစ်နည်း) စျာနံ–စျာန်ကို၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ပြီးစေ၍၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ သော–အမောင်၊ ဧတ္တာဝတာ–အားဖြင့်၊ (ပဌမစျာန်ကို ရခြင်းအားဖြင့်၊) (အယံ အတ္တာ–သည်၊ ပရမဒိဋ္ဌ ဝမ္မနိဗ္ဗာနံ–သို့၊ ပတ္တော–သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်တော့၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (အာဟ–၏၊) ဣတ္ထံ–ဤသို့၊ ဝါ–အားဖြင့်၊ ဧကေ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။

၉၆။ တံ–ထိုသို့ ပြောသော သမဏကို၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏကို၊ အညော–အခြားသော သမဏသည်၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိုး–နည်း၊) သော–အမောင်၊ တွံ–သည်၊ ယံ–အကြင် ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တကို၊ ဝဒေသိ–၏၊ ဧသော အတ္တာ–ဤ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တသည်၊ အတ္ထိခေါ–သာ၊ ဧသော–ဤ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ–သို့၊ နု ဝဒါမိ–ပါ၊ သော–အမောင်၊ စခေါ–သော်လည်း၊ အယံ အတ္တာ–ဤ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တသည်၊ ဧတ္တာဝတာ–မျှဖြင့်၊ (ပဌမစျာန်ကို

ပီတိသုခံ။ ။အပ္ပနာသမာဓိဿ မူလံ ဟုတ္တာ ဝမ္ဘမာနာ သမာဓိသမ္ပယောဂံ ဂတာ ဖရဏာပီတိ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ ပီတိတိ၊ စျာန်စိတ်ဖြစ်ခိုက်၌ ယှဉ်သော သုခသည် ကာယိကသုခမဖြစ်နိုင်, စေတသိကသုခသာ ဖြစ်လိုက်၏၊ အယ္မ ပီတိ ဣဒ္ဓ သုခံ အဿ စျာနဿ, အသ္မိံ ဝါ စျာနေ အတ္ထိတိ ဣဒံ စျာနံ ပီတိသုခန္တိ ဝုစ္စတိ။

တစ်နည်း။ ။...ပေ၊ ဝိဝေကဇံ+ပီတိသုခံ အဿ စျာနဿ, အသ္မိံဝါ စျာနေ အတ္ထိတိ ဧဝမ္မိ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ၊ ဤနည်းဌ "ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ"ဟု တစ်ပုဒ်တည်း ဆိုလို၏၊ ဧဌ ပဌမာဝိဘတ်မကျေသောကြောင့် အလုတ္တသမာသဟု ဗွိဟိဟု မှတ်ပါ။

ပဌမံ။ ။ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ပဌမံ၊ ပဌမံ ဥပ္ပန္နံတိ ပဌမံ၊ ပဌမံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတိပိ ပဌမံ၊ ဤသို့ ၂ နည်းဖွင့်သည်၊ စျာနံ အရဏ္ဍကား ကသိဏ်းစသော အာရုံကို စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုတတ်သော ရူပါဝစရစျာန်တည်း။

ဥပသမ္ပဇ္ဇ။ ။ဥပဂန္တွာ, ပါပုဏိတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ (ဥပအတွက် စျာန်အနီးအပါးသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းအနက်ကို ယူမည်စိုး၍ "ပါပုဏိတ္တာ"ဟု ဥဒ္ဒေသတ္ထကို ဖွင့်သည်၊ "ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ရောက်၍"ဟု အနက်ပေးပါ၊ ဥပအတွက်+သံအတွက် အနက်သီးခြားမရှိပါ"ဟူလို၊) ဥပသသမ္ဘာဒယိတ္တာ, နိပ္ဖာဒေတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ("ပြည့်စုံစေ၍"ဟု အနက်ပေးမည်စိုးသောကြောင့် "နိပ္ဖာဒေတ္တာ"ဟု ဥဒ္ဒေသတ္ထကိုဖွင့်သည်၊ "ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ပြီးစေ၍ (ပြီးစီးစေ၍)"ဟု အနက်ပေးပါ–ဟူလို။)

ရခြင်းမျှဖြင့်၊) ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်–သို့၊ ပတ္တော–ရောက်သည်၊ နော ဟောတိ–မဖြစ်သေး၊ တံ–ထိုသို့ ပဌမစျာန်ကို ရခြင်းမျှဖြင့် ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေးခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ (ဟိ–အကြောင်းကြောင့်၊) တတ္ထ–ထို ပဌမစျာန်၌၊ ယဒေဝ ဝိတက္ကိတံ–အကြင် ကြံစည်ခြင်းသဘောသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–အကြင် ဝိတက်သည်လည်းကောင်း၊ ယဒေဝ ဝိစာရိတံ–အကြင် သုံးသပ်ခြင်းသဘောသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–အကြင် ဝိစာရသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ–၏၊) ဧတေန–ဤ ဝိတက် ဝိစာရကြောင့်၊ တံ–ဤ ပဌမစျာန်ကို၊ သြဠာရိကံ–ကြမ်းတမ်း၏ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ–ဆိုအပ်၏၊ (တသ္မာ–ကြောင့်၊ အယံ အတ္ထာ ဧတ္တာဝတာ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ပတ္တော နော ဟောတိ။)

ဘော–အမောင်၊ ယတော–ကြောင့်၊ အယံ အတ္ထာ–သည်၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ–ဝိတက် ဝိစာရတို့၏၊ ဥပသမာ–ပယ်ခွာလွန်မြောက်, ငြိမ်းပျောက်ခြင်းကြောင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ–မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ သမ္ပသာဒနံ–ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စေတသော–စိတ်၏၊ ဧကောဒိဘာဝံ–မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော သမာဓိကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ ဝါ–ဝိတက် ဝိစာရအဖော်မပါသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော သမာဓိကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ (တစ်နည်း) ဧကောဒိဘာဝံ–မြတ်လည်းမြတ်, သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို

အဇ္ဈတ္တံ။ ။ဣဒ နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပ္ပေတံ ၊ပေ၊ တသ္မာ အတ္တနိ+ဇာတံ အတ္တနော သန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တံတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

သမ္ပသာဒနံ။ ။သမ္ပသာဒံ ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါ–သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ကြည်လင်စေတတ်သော သဒ္ဓါကို "သမ္ပသာဒန"ဟု ဆိုအပ်၏၊ သမ္ပသာဒနယောဂတော စျာနမ္ပိ သမ္ပသာဒနံ–သမ္ပသာဒနမည်သော ဈာန်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် စျာန်လည်း "သမ္ပသာဒန"မည်၏။ [အနက်ပေးသောအခါ သဒ္ဓါရအောင်သာ ပေးပါ၊ စျာန်ကိုကား ဂုဏ္ဏပစာရအားဖြင့် သမ္ပသာဒန ခေါ်ရပါသည်–ဟူလို။]

တစ်နည်း။ ။ယသ္မာ ဝါ တံ စျာနံ သမ္ပသာဒနသမန္နာဂတတ္တာ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘ ဥပသမေနေနစ စေတော သမ္ပသာဒယတိ၊ တသ္မာပိ သမ္ပသာဒနန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ သမ္ပသာဒနံ စေတသောတိ ဓဝံ ပဒသမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ [ဤ ဒုတိယနည်း၌ စေတသောပုဒ်ကို သမ္ပသာဒနံနှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးရ၏၊ ရှေ့နည်း၌ကား စေတသောကို ဧကောဒိဘာဝံနှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးရသည်။]

ဧကောဒိဘာဝံ။ ။"ဧက+ဥဒိ"ဟု ခွဲ၍ "ဧကော+ဥဒေတိတိ ဧကောဒိ"ဟု ပြု၊ အဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော ဟုတ္တာ ဥဒေတိတိ အတ္ထော၊ ဤနည်း၌ ဧကသဒ္ဒါသည် သေဋ္ဌအနက်ဟော၊ ဧကော အသဟာယော ဟုတ္တာတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဤနည်း၌ ဧကသဒ္ဒါသည် အသဟာယအနက်ဟော၊ အထဝါ–သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ဥဒါယတိတိ ဥဒိ, ဥဋ္ဌာပေတိတိ အတ္ထော၊ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဧကော စ+သော+ဥဒိစာတိ ဧကောဒိ၊ ဤသို့ ဧကောဒိအတွက် ၃ နက်ဖွင့်ထားသည်၊ ဣတိ ဣမံ ဧကောဒိ+ဘာဝေတိ ဝမ္မေတိတိ ဣဒံ ဒုတိယစျာနံ ဧကောဒိဘာဝံ။

လည်း တက်ကြွစေတတ်သော သမာဓိကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ (တစ်နည်း) စေတသော–စိတ်ကို၊ သမ္မသာဒနံ–ကြည်လင်စေတတ်သော၊ ဧကောဒိဘावံ–သော၊ ဝါ–သော၊ (တစ်နည်း) ဧကောဒိဘावံ–သော၊ [ရှေ့အတိုင်း ၃ နက်ပေး ပါ။] အဝိတက္ကံ–ဝိတက်လည်းမရှိသော၊ အဝိစာရံ–ဝိစာရလည်းမရှိသော၊ သမာဓိံ–ပဌမဈာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ–သမ္မယုတ္တသမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော၊ ပီတိသုခံ–ဖရဏာပီတိ, စေတသိကသုခရှိသော၊ ဒုတိယံ–၂ ကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဝါ–၂ ကြိမ်မြောက် ရအပ်သော၊ ဝါ–၂ ကြိမ်မြောက် ဝင်စားအပ်သော၊ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာရတိ၊ ဘော–အမောင်၊ ဇော္ဇာဝတာ–မျှဖြင့်၊ (ဒုတိယဈာန်ကို ရခြင်းအားဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ–သည်၊ ပရမဒိဋ္ဌဝမ္မနိဗ္ဗာနံ–သို့၊ ပတ္တော–သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်တော့၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟ–၏၊) ဣတ္ထံ–သို့၊ ဝါ–ဤအပြားအားဖြင့်၊ ဧကေ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။

၉၇။ တံ–ထိုသို့ ပြောသောသမဏာကို၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏာကို၊ အညော–အခြားသော သမဏာသည်၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏာသည်၊ ဧवं–သို့၊ အာဟ–၏၊ (ကိုး–နည်း၊) ဘော–အမောင်၊ တွံ–သည်၊ ယံ–အကြင် ဒုတိယဈာန်သို့ရောက်နေသော အတ္တကို၊ ဝဒေသိ–၏၊ ဧသော အတ္တာ–ဤ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်နေသော အတ္တသည်၊ အတ္ထိခေါ–သာ၊ ဧသော–ဤ ဒုတိယဈာန်သို့ရောက်နေသော အတ္တသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ, နု ဝဒါမိ–ပါ၊ ဘော–အမောင်၊ စ ခေါ–သော်လည်း၊ အယံ အတ္တာ–သည်၊ ဇော္ဇာဝတာ–မျှဖြင့်၊ (ဒုတိယဈာန်ကို ရခြင်းမျှဖြင့်၊) ပရမဒိဋ္ဌဝမ္မနိဗ္ဗာနံ–သို့၊ ပတ္တော–သည်၊ နော ဟောတိ–မဖြစ်သေး၊ တံ–ထိုသို့ ဒုတိယဈာန်ကို ရခြင်းမျှဖြင့် ပရမဒိဋ္ဌဝမ္မနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေးခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ (ဟိ – အကြင်ကြောင့်၊) တတ္ထ – ထို ဒုတိယဈာန်၌၊ စေတသော–စိတ်၏၊ ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ–ဗူးတောင်းအသွင်, ပေါ်လွင်တက်ကြွသည်၏ အဖြစ်ဟူသော၊ ယဒေဝ ပီတိဂတံ–အကြင် ပီတိသည်၊ (အတ္ထိ–ရှိ၏၊) ဧတေန–ဤပီတိကြောင့်၊ ဧတံ–ဤ ဒုတိယဈာန်ကို၊ သြဠာရိကံ–ကြမ်းတမ်း၏ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ–ဆိုအပ်၏၊ (တသ္မာ–ထို့ကြောင့်၊ အယံ အတ္တာ ဇော္ဇာဝတာ ပရမဒိဋ္ဌဝမ္မနိဗ္ဗာနံ ပတ္တော နော ဟောတိ။)

ဘော–အမောင်၊ ယတော–ကြောင့်၊ အယံ အတ္တာ–ဤ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တသည်၊ ပီတိယာ–ပီတိကို၊ ဝိရာဂါစ–စက်ဆုတ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ပီတိယာ–ပီတိ၏၊ ဥပသမာစ–ပယ်ခွာလွန်မြောက်, ငြိမ်းပျောက်ခြင်း

သမာဓိံ။ ။ပဌမဈာနသမာဓိတော, သမ္မယုတ္တသမာဓိတော ဝါ+ဧကတ်တိ အတ္ထော။ [သမာဓိအရ ပဌမဈာန်၌ရှိသော သမာဓိကိုလည်းကောင်း, (ဒုတိယဈာန်နှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်၌ရှိသော) သမာဓိကိုလည်းကောင်း ၂ မျိုးပြသည်။]

ကြောင့်လည်းကောင်း၊) (တစ်နည်း) ဝိတိယာ–ကို၊ ဝိရာဂါစ–လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ–ဝိတက်ဝိစာရတို့၏၊ ဥပသမာစ–ပယ်ခွာလွန်မြောက်, ငြိမ်းပျောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခကော–အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ–ဖြစ်၍လည်း၊ ဝိဟရတိ–နေနိုင်၏၊ သတောစ–သုခပီတိ, မကပ်ငြိအောင်, သတိမပြတ်, အောက်မေ့တတ်သည်လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနောစ–သုခပီတိ, မကပ်ငြိအောင်, ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ–၏၊) သုခဉ္စ–စေတသိကသုခကိုလည်း၊ ဝါ–ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကိုလည်း၊ ကာယေန–နာမကာယဖြင့်၊ ပဋိသံဝေဒေတိ–ခံစားနိုင်၏။

ဝိတိယာ စ ဝိရာဂါ။ ။ဝိရာဂေါ နာမ ဝုတ္တမ္ပိကာရာယ ပီတိယာ ဇိဂုစ္ဆနံဝါ သမတိက္ကမော ဝါ၊ ဥဘိန္နံ ပန အန္တရာ စသဒ္ဒေါ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ သော ဥပသမံဝါ သမ္ပိဏ္ဍေတိ ဝိတက္ကဝိစာရ ဥပသမံဝါ၊ တတ္ထ ယဒါ ဥပမမေဝ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ တဒါ ပီတိယာစ ဝိရာဂါ, ကိဉ္စာပိယော ဥပသမာစာတိ ဒဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဣမိဿာ စ ယောဇနာယ ဝိရာဂေါ ဇိဂုစ္ဆနတ္ထော ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ဣမိဿာစ ယောဇနာယ ဝိရာဂေါ သမတိက္ကမနတ္ထော ဟောတိ၊ တသ္မာ ပီတိယာစ သမတိက္ကမာ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ စ ဥပသမာတိ အယမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ။ ။တာယ ဝိသဒါယ ဝိပုလာယ ထာမဂတာယ သမန္နာဂတတ္တာ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂီ ဥပေက္ခကောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဤသို့ သမန္နာဂတတ္တာနှင့် ဖွင့်သောကြောင့် အသယတ္ထိတဒ္ဒိတ်ဟု ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့သော်လည်း "ဥပေက္ခတိတိ ဥပေက္ခကော" ဟု ကတ္တုသာဓိပြုမှ အာဘော်ကျမည်။ [ဥပ+ဣက္ခ+ဏ္ဍပစ္စည်း၊ ဤဥပေက္ခာ၏ တရားကိုယ်မှာ ဝေဒနာမဟုတ်, တတြမ္ဗျတ္တတာ စေတသိက်။]

သတော စ သမ္ပဇာနော။ ။သရတိတိ သတော၊ (သရ+တပစ္စည်း)၊ သမ္ပဇာနာတိတိ သမ္ပဇာနော၊ (သံ+ပ+ဉာ+ဏတ်+နာပစ္စည်း အပစ္စည်း)၊ ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၌ ကတ္တုသာဓနကို တိုက်ရိုက် ပြသည်။ ["သမ္ပဇာနန္တ"ဟု ရှိရာ၌ ကိယာဒိ နာပစ္စည်းနောင် အန္တပစ္စည်း သက်ရသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ကိယာဒိနာပစ္စည်းနောင် အပစ္စည်း ဟု မှတ်ပါ။] ဣတိ ပုဂ္ဂလေန သတိစ သမ္ပဇညဉ္စ ဝုတ္တံ ၊ပေ၊ တတိယဇ္ဈာနသုခံ ပီတိတော အပနီတမ္ပိ သတိသမ္ပဇညာရက္ခေန အရက္ခိယမာနံ ပုနဒေဝ ပီတိ ဥပဂစ္ဆေယျ ၊ပေ၊ သတိသမ္ပဇညာနုဘာဝေန ပနေတ္ထ သုခေ အသာရဇ္ဇနာ ဟောတိ။

မှတ်ချက်။ ။"ဥပေက္ခကော (ဟုတ္တာ) စ သတော (ဟုတ္တာ)စ သမ္ပဇာနော (ဟုတ္တာ) စ ဝိဟရတိ"ဟု ရှေးက အနက်ပေးကြ၏၊ သို့သော် အဋ္ဌကထာ၌ "ဥပေက္ခကောစ ဝိဟရတိတိ" ဟုလည်းကောင်း, "သတောစ သမ္ပဇာနောတိ"ဟုလည်းကောင်း သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗခွဲ၍ တည်ပြီးလျှင် အနက်ကိုလည်း ဝိဟရတိသို့ ပြန်၍ လှည့်ဖို့ရန် မဖွင့်သောကြောင့် ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိနှင့် သတော စ သမ္ပဇာနောကို ၂ ဝါကျ ခွဲလိုက်ပါသည်။

သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ။ ။ဒဝံသန္ဓေပိ ယသ္မာ နာမကာယေန သမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ [ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ "ကာယေန"အရ နာမကာယ(သုခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်–စေတသိက် အပေါင်း"ဟု သိသာ၏၊ သုခံအရလည်း စိတ်၌ယှဉ်သော စေတသိကသုခဟု

ယံ (ဈာနံ)–အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့်၊ တံ(တတိယဈာန သမင်္ဂီပုဂ္ဂလံ)–ထို တတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အရိယာ–ဘုရားပစ္စေကာ, အရိယာ အပေါင်း, သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ အာစိက္ခန္တိ–ပြောဆိုကြကုန်ပြီ, ချီးမွမ်းတော်မူကြ ကုန်၏၊ (ကိုး–အဘယ်သို့၊ အာစိက္ခန္တိ–နည်းဟု၊ အယံ–ဤတတိယဈာနသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဥပေက္ခကော–သုခမြားမြောက်, ထိပ်ဆုံးရောက်သည့်, တတိယဈာန် သုခကိုသော်မှ, မငြီမကပ်, လျစ်လျူရှုတတ်ပါပေစွ၊ သတိမာ–တဖန် ဝိတိ, မဖြစ် ဘိအောင်, သတိရှိပါပေစွ၊ သုခဝိဟာရီ–အရိယာတို့, လွန်စွာလေးမြတ်, မှီဝဲအပ် သည့်, တတိယဈာန်ဌေ, သုခတွေ့ရ၍, ချမ်းမြေ့သာယာ, နေလေ့ရှိပါပေစွ၊ ဣတိ– ဤသို့၊ (အာစိက္ခန္တိ–နှ၏။) တတိယံ–၃ ကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဝါ–၃ ကြိမ်မြောက် ရအပ်သော၊ ဝါ–၃ ကြိမ်မြောက်ဝင်စားအပ်သော၊ (တံ) ဈာနံ–သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ– ၍၊ (တစ်နည်း) တံဈာနံ–ကို၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–၍၊ ဝိဟရတိ–၏၊ ဘော–အမောင်၊ ဘဂ္ဂဝတာ–အားဖြင့်၊ (တတိယဈာန်ကို ရခြင်းအားဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ–ဤ အတ္တ သည်၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ–လွန်မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခဝပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်းသို့၊ ပတ္တော–ရောက်သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်တော့၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟ–၏။) ဣတ္ထံ–သို့၊ ဝါ–အားဖြင့်၊ ဧကေ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။

၉၈။ တံ–ထိုသို့ ပြောသောသမဏာကို၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏာကို၊ အညော–အခြား သော သမဏာသည်၊ ဝါ–ဗြာဟ္မဏာသည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏။ (ကိုး–နည်း၊) ဘော – အမောင်၊ တွံ–သည်၊ ယံ – အကြင် တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေသော

သိသာသည်။] ယံ ဝါ တံ နာမကာယသမ္ဘယုတ္တံ သုခံ၊ တံ သမုဋ္ဌာ နေနသ ယသ္မာ အတိပဏီ တေန ရူပေန(စိတ္တဇရူပ်သည်) ရူပကာယော ဖုဋ္ဌော (တစ်ကိုယ်လုံးကို ဖြန့်အပ်၏၊) ယသ ဖုဋ္ဌတ္တာ ဈာနာ ဝุฏฐိတောပိ သုခံ ပဋိသံဝေဒေယျ၊ [ဤအဖွင့်၌ ပဏီတ စိတ္တဇရူပ်တွေ တစ်ကိုယ်လုံး ပြန့်နေသောကြောင့် မဟာဘုတ်ချင်း ထိမှုဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဖြစ်၏၊ ထို ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို (ဈာန်မှ ထသောအခါ) နာမကာယဖြင့် ခံစားမှုကာယိကသုခလည်း ဖြစ်စရာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် သုခအရ ကာယိကသုခ, စေတသိကသုခ ၂ မျိုးလုံးကို နာမကာယဖြင့်ပင် ခံစားနိုင်သည်-ဟု မှတ်ပါ။]

ယံ တံ ၊ပေ၊ သုခဝိဟာရီ။ ။ယံဈာနဟေတု ယံဈာနကာရဏာ တံ တတိယဈာန သမင်္ဂီပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေန္တိ (ညွှန်ပြကြ) ပညပေန္တိ ၊ပေ၊ ပသံသန္တိတိ အဓိပ္ပာယော၊ ကိန္တိ၊ ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ၊ပေ၊ အယံ ဟိ ယသ္မာ အတိမဓုရသုခေ သုခပါရမိပ္ပတ္တောပိ (သုခတို့တွင် ထိပ်တန်း အရောက်ဆုံး လည်းဖြစ်သော) တတိယဈာနေ ဥပေက္ခကော၊ နှ တတ္ထ သုခါဘိသင်္ခေနှ အာကမိယတိ၊ ယထာ စ ဝိတိ နှ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတသတိတာယ သတိမာ၊ ယသ္မာစ အရိယကန္တ အရိယ ဇနသေဝိတ မေဝ အသံကိလိဋ္ဌ သုခံ နာမ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ တသ္မာ ပသံသာရဟောဘ။

အတ္တာကို၊ ဧသော အတ္တာ–ဤ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တာသည်၊ အတ္ထိခေါ–သာ၊ ဧသော–ဤတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တာသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ–သို့၊ နု ဝဒါမိ–ပါ၊ ဘော–အမောင်၊ စခေါ–သော်လည်း၊ အယံ အတ္တာ–ဤ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တာသည်၊ ဧတ္တာဝတာ–မျှဖြင့်၊ (တတိယဈာန်ကို ရခြင်းမျှဖြင့်၊) ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်–လွန်မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခခပ်သိမ်းအေးငြိမ်းခြင်းသို့၊ ပတ္တော–ရောက်သည်၊ နော ဟောတိ–မဖြစ်သေး၊ တံ–ထိုသို့ တတိယဈာန်ကို ရခြင်းမျှဖြင့် ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေးခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ (ဟိ–အကြင်ကြောင့်၊) တတ္ထ–ထို တတိယဈာန်၌၊ သုခမိတိ–ချမ်းသာလေစွဟူ၍၊ စေတသော–စိတ်၏၊ ယဒေဝ(ယော+ဧဝ) အာဘောဂေါ–အကြင် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ–၏၊) ဧတေန–ဤ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ–ဤတတိယဈာန်ကို၊ သြဠာရိကံ–ကြမ်းတမ်း၏ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ–ဆိုအပ်၏၊ (တသ္မာ–ထို့ကြောင့်၊ အယံ အတ္တာ ဧတ္တာဝတာ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ပတ္တော နော ဟောတိ။)

ဘော–အမောင်၊ အယံ အတ္တာ–ဤ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေသော အတ္တာသည်၊ ပုဗ္ဗေဝ–စတုတ္ထဈာန်ကို မရမီ ၄ ပါးသော ဈာန်တို့၏ ဥပစာရဈာန်ခဏ၌ ပင်၊ သုခဿ–ကာယိကသုခကို၊ ပဟာနာစ–ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဿ–ကာယိကဒုက္ခကို၊ ပဟာနာစ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သောမနဿ ဒေါမနဿာနံ–သောမနဿ, ဒေါမနဿတို့၏ (စေတသိကသုခ, စေတသိကဒုက္ခတို့၏၊) အတ္ထင်္ဂမာ–ချုပ်မှသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊) အဒုက္ခမသုခံ–ဒုက္ခလည်းမဟုတ်, သုခလည်းမဟုတ်သော၊ ဝါ–ဒုက္ခလည်းမရှိ, သုခလည်း မရှိသော၊ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ–တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ

ပုဗ္ဗေဝ။ ။ပုဗ္ဗေဝါတိ တဋ္ဌ ခေါ ပုဗ္ဗေဝ, နု စတုတ္ထဈာနက္ခဏေ ၊ပေ၊ ကဒါ ပန နေသံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ စတုန္နံ ဈာနာနံ ဥပစာရက္ခဏေ၊ သောမနဿံ ဟိ စတုတ္ထဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေ၊ ဒုက္ခဒေါမနဿ သုခါနိ ပဌမ ဒုတိယ တတိယဈာနာနံ ဥပစာရက္ခဏေသု။

အဒုက္ခမသုခံ။ ။ပဌမအနုက်ဌ် "ဒုက္ခလည်းမဟုတ်, သုခလည်းမဟုတ်" လျှင် ဥပေက္ခာဝေဒနာသာ ရသေး၏၊ ထို့ကြောင့် ဈာန်နှင့်အရတူအောင် ဧကဒေသုပစာရဟု ကြံပါ၊ ဒုတိယအနုက်ဌ်ကား "နတ္ထိ ဒုက္ခံ ယဿ" ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု၍ ဈာန်ကိုအရကောက်ပါ၊ အသုခံ၌လည်း နည်းတူ။

ဥပေက္ခာသတိ ပါရိသုဒ္ဓိ။ ။ဥပေက္ခာယ+ဧနိတသတိ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ဤမသို့ ဈာနေ သုပရိသုဒ္ဓါ သတိ၊ ယာစ တဿာ သတိယာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သာ ဥပေက္ခာယ ကတာ, နု အညေန၊ တသ္မာ ဧတံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိတိ ဝုစ္စတိ။

သည် ဖြစ်စေအပ်သောသတိ၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော၊ စတုတ္ထ–ဈာန် ကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဝါ–ဈာန် ကြိမ်မြောက်ရအပ်သော၊ ဝါ–ဈာန် ကြိမ်မြောက် ဝင်စားအပ်သော၊ ဈာနံ–သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ရောက်၍၊ (တစ်နည်း) ဈာနံ–ကို၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ပြီးစေ၍၊ ဝိဟာရတိ–၏၊ ဘော–အမောင်၊ ဗြဟ္မာဝတာ–အားဖြင့်၊ (စတုတ္ထဈာန်ကို ရခြင်းအားဖြင့်၊) အယံ အတ္တာ–သည်၊ ပရမဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနံ–လွန်မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်းသို့၊ ပတ္တော – ရောက်သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်တော့၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (အာဟ–ပြောဆို၏၊) ဣတ္ထံ–ဤသို့၊ ဝါ–ဤအပြားအားဖြင့်၊ ဧကေ–တို့သည်၊ သတော–ထင်ရှားရှိသော၊ သတ္တသ–၏၊ ဝါ–အတ္တာ၏၊ ပရမဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနံ–လွန်မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်းကို၊ ပညပေန္တိ–နှိ၏။

၉၉။ [နိဂုံးကို ပြတော်မူလိုရှိ၍ "ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ–ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာန်ကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဘုဏ်ဖြင့်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်းကို ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိကြကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊) ပဋ္ဌဟိ–၅ ပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထူဟိ–အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ သတော–ထင်ရှားရှိသော၊ သတ္တသ–သတ္တဝါ၏၊ ဝါ–အတ္တာ၏၊ ပရမဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနံ–လွန်မြတ်သော ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာန်ကို၊ (လွန်မြတ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်းကို၊) ပညပေန္တိ–ပညတ်ကြကုန်၏။

[မဟာနိဒ္ဒေသကို ပြတော်မူလိုရှိ၍ "ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေကေစိ–အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညီသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာဝါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ–ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာန်ကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) သတော – သော၊ သတ္တသ – ၏၊ ဝါ – ၏၊ ပရမဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနံ–လွန်မြတ်သော ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာန်ကို၊ ပညပေန္တိ–နှိ၏၊ သဗ္ဗေ–နှိသော၊ တေ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏ အမည်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပဋ္ဌဟိ–၅ ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထူဟိ–ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤ ၅ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ ဟုတ္တာ သတော သတ္တသ ပရမဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနံ, ပညပေန္တိ–ပညတ်ကြကုန်၏၊) (ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာန ပညတ္တိယာ–ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာန်ကို ပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ–ဌာ၊) ဣတောဝါ–ဤ ၅ ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပဌ်၊ ဝါ–အပဖြစ်သော၊ (အညံ–အခြားသော၊ ဧကကာရဏမ္ပိ–တစ်ပါးသော အကြောင်းသည်လည်း၊) နတ္ထိ–မရှိတော့။

၁၀၀။ [အပရန္တကပ္ပိက စတုစတ္တာရီသဝတ္ထု ပြည့်စုံပြီးဖြစ်၍ "တေ စ ဘောန္တော သမဏာဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဘ အပရန္တကပ္ပိကာ ၊ပေ၊ အဘိဝဒန္တိ" ဟူသော အမေး၏အဖြေကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ" စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ–ထို သမဏာဗြာဟ္မဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အပရန္တကပ္ပိကာ–နောက်အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ၍ တွေးတောကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ၍ တွေးတောကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–နောက်အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) အပရန္တံ–နောက်အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရုံပြု၍၊ အနေကဝိဟိတာနိ–တစ်ပါးမကများသောအပြားရှိကုန်သစာ၊ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ–သဒ္ဒါကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော နာမည်ပညတ်ကို ပြတတ်သောပုဒ်, ဝါကျတို့ကို၊ ဝါ–ရုပ်ဝေဒနာတို့၏အထက်၌ ပြောဆိုအပ်သော ဥပါဒါပညတ်ကို ပြတတ်သောပုဒ်, ဝါကျတို့ကို၊ (တစ်နည်း) အဓိဝုတ္တိပဒါနိ–ဟုတ်မှန်သော အနက်သဘောကို လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို ပြတတ်သောပုဒ်, ဝါကျတို့ကို၊ စတုစတ္တာရီသာယ–၄၄ ပါးသော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထူဟိ–ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ အဘိဝဒန္တိ–စွဲမြဲစွာ နလုံးသွင်း၍ ငြင်းကြ ခုံကြ ဟောပြောကြကုန်၏။

[မဟာနိဒ္ဒေသတို့ကို ပြတော်မူလို၍ "ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေကေစိ–အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညီသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ အပရန္တကပ္ပိကာ–ကုန်သည်၊ ဝါ–ကုန်သည်၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–နှ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အပရန္တံ–ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ အနေကဝိဟိတာနိ–နှ်သော၊ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ– တို့ကို၊ ဝါ–တို့ကို၊ (တစ်နည်း) အဓိဝုတ္တိပဒါနိ–တို့ကို၊ အဘိဝဒန္တိ–နှ်၏၊ သဗ္ဗေ–နှ်သော၊ တေ–ထို သမဏာဗြာဟ္မဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စတုစတ္တာရီသာယ–၄၄ ပါးသော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထူဟိ–ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့် သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေသံ–ဤ ၄၄ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ – အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (အပရန္တကပ္ပိကာ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ဟုတ္တာ အပရန္တံ အာရဗ္ဘ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ, အဘိဝဒန္တိ–ကုန်၏၊ (အနေကဝိဟိတာနံ–နှ်သော၊ အဓိဝုတ္တိပဒါနံ–တို့ကို၊ အဘိဝဒါယ–စွဲမြဲစွာနှလုံးသွင်း၍ ငြင်းခုံ ဟောပြောခြင်း၏၊ ဝါ–ဌာ၊) ဣတော– ဤ ၄၄ ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပ၌၊ ဝါ–အပဖြစ်သော၊ (အညံ–အခြားသော၊ ဧကကာရဏမ္ပိ–တစ်ပါးသော အကြောင်းသည်လည်း၊) နတ္ထိ–မရှိ တော့၊ ၊ပေ၊ သမ္မာ ဝဒမာနာ ဝဒေယ္ယုံ။

၁၀၁။ [ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက အဋ္ဌာရသဝတ္ထု၊ အပရန္တကပ္ပိက စတုစတ္တာရီသဝတ္ထုတို့ကို ပြတော်မူပြီး၍ ၂ ပါးလုံး၏ နိဒါန်းကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ၍ တွေးတောကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–တွေးတော ကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ–ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ အပရန္တကပ္ပိကာ–နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ၍ တွေးတောကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–တွေးတောကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ–ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာကပ္ပိကာ–အတိဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့, နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ၍ တွေးတောကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–တွေးတောကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ–လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–ပုဗ္ဗန္တသို့ အစဉ်လိုက်သောမိစ္ဆာအယူ, အပရန္တသို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တသို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍)၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့, နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို, အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရံပြု၍၊ အနေကဝိဟိတာနိ–နှစ်သော၊ အဓိဝုတ္ထိပဒါနိ–တို့ကို၊ ဒွါသဋ္ဌိယာ–၆၂ ပါးသော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ–ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်၊ အဘိဝဒန္တိ–စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍, ငြင်းကြ ခုံကြ ပြောဟောကြကုန်၏။ [ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနောဌ "ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော"ဟု ဆိုလိုလျက် ဧကသေသနည်း, သာမညနိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့် "ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော" ဟု ဆိုထားသည်၊ "ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တ"ဌိလည်းနည်းတူ။]

၁၀၂။ [မဟာနိဒါနတို့ကို ပြတော်မူလို၍ "ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ" စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေကေစိ–အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညီသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာဝါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ–နှစ်သည်၊ ဝါ–နှစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝါ–ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ အပရန္တကပ္ပိကာ–နှစ်သည်၊ ဝါ–နှစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပိကာ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့, နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ၍ တွေးတောကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–တွေးတောကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝါ–ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–ပုဗ္ဗန္တသို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူ, အပရန္တသို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တသို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍)၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့, နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့, အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–အာရံပြု၍၊

အနေကဝိဟိတာနိ-နိ်သော၊ အဓိဝုတ္ထိပဒါနိ-တို့ကို၊ အဘိဝဒန္တိ-နိ်၏၊ သမ္ဘေ-နိ်သော၊ တေ-တို့သည်၊ ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ-၆၂ ပါးသော၊ ဣမေဟေဝဝတ္ထူဟိ-ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်သေခ်ာလည်းကောင်း၊ ဧတေသံ-ဤ ၆၂ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရေနဝါ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ ဟုတ္တွာ ဝါ, အပရန္တကပ္ပိကာ ဟုတ္တွာ ဝါ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပိကာ ဟုတ္တွာ ဝါ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ဟုတ္တွာ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တံ အာရဗ္ဘ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္ထိပဒါနိ, အဘိဝဒန္တိ-နိ်၏၊ (အနေကဝိဟိတာနံ-နိ်သော၊ အဓိဝုတ္ထိပဒါနံ-တို့ကို၊ အဘိဝဒနာယ-စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍ ငြင်းခုံ ဟောပြောခြင်း၏၊ ဝါ-ဌာ၊) ဣတော-ဤ ၆၂ ပါးသော အကြောင်းမှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-အပဋ္ဌ၊ ဝါ-အပဖြစ်သော၊ (အညံ-အခြားသော၊ ဧကကာရဏမ္ပိ-သည်လည်း၊) နတ္ထိ-မရှိတော့။

၁၀၃။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တထာဂတော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တယိဒံ(ဒိဋ္ဌိဂတံ)-ထို ၆၂ ပါးသော မိစ္ဆာအယူကို၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူသနည်း၊) ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ-အကျိုးမဲ့တို့၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ဤမိစ္ဆာအယူတို့သည်၊ ဧवံ ဂဟိတာ-ဤသို့ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ"စသည်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်၊ ဧवံပရာမट्ठာ-ဤသို့ နိရာသင်္ကာစိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ဖြစ်ကုန်လသော်၊) ဧवं ဂတိကာ-ဤသို့ နိရယစသော ဂတိရှိကုန်သည်၊ ဧवं အဘိသမ္ဘရာယာ-ဤသို့ နိရယစသော တမလွန်ဘဝရှိကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ပဇာနာတိ-၏၊) [သဿတဝါဒအဆုံး၌ ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း တစ်နည်းလည်း ပေးပါ။]

တထာဂတော-သည်၊ တဋ္ဌ-ထို အကြောင်းနှင့်တကွ ဂတိနှင့်တကွဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-မူ၏၊ တတော-အကြောင်းနှင့်တကွ ဂတိနှင့် တကွဖြစ်သော ထိုမိစ္ဆာအယူထက်၊ ဥတ္တရိတရံစ-သာ၍ လွန်မြတ်သော သီလ သမာဓိ သဗ္ဗညုတာဉာဏ်တော်ကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ-မူ၏၊ တံ (ဝိသေသံ)-သီလ သမာဓိ သဗ္ဗညုတာဉာဏ်တော်ဟူသော ထို တရားထူးကို၊ ပဇာနံစ(ပဇာနန္တော)-အပြားအားဖြင့် သိတော်မူပါသော်လည်း၊ နှ ပရာမသတိ-တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌတို့ဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်တော်မမူ၊ အပရာမသ္သတော စ-တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌတို့ဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်တော်မမူခြင်းကြောင့်လည်း၊ ဝါ-သုံးသပ်တော်မမူသည်လည်းဖြစ်သော၊ အသ-ထို မြတ်စွာသည်၊ ဝါ-ထို မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပစ္စတ္တဥေဝ-ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်၊ နိဗ္ဗုတိ-ပရာမာသကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ ဝါ-ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝိဒိတာ-ဉာဏ်၌ထင်ထင်, သိမြင်တော်မူအပ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တထာဂတော–သည်၊ ဝေဒနာနံ–ဝေဒနာတို့၏၊ သမုဒယဉ္စ–အဝိဇ္ဇာဖြစ်ခြင်းစသော ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အတ္ထင်္ဂံမဉ္စ–အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းစသော ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဿာဒဉ္စ–သာယာအပ်သော သုခ သောမနဿကိုလည်းကောင်း၊ အာဒီနဝဉ္စ–အနိစ္စ ဒုက္ခ ဝိပရိဏာမမျှပ်ဟူသော အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိဿရဏဉ္စ–ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂပယာဂနကိုလည်းကောင်း၊ ယထာဘူတံ–အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ ဝါ–မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊ ဝိဒိတ္တာ–သိတော်မူ၍၊ ဝါ–သိတော်မူခြင်းကြောင့်၊ အနုပါဒါ–တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ငါ, ငါ့ဥစ္စာ ဟု မယူမူ၍၊ (မစွဲလမ်းမူ၍၊) ဝိမုတ္တော–အသစ်ခန္ဓာ, သံသရာမှ, လွတ်တော်မူပြီ။

ဝေ၄။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေ(ဓမ္မေ)–အကြင် ဂုဏ်တော်တရားတို့ကို၊ တထာဂတော–သည်၊ သယံ–ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာ–ထူးကဲလွန်မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကြောင့်၊ ဝါ–ထူးကဲလွန်မြတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်၊ သစ္ဆိကတွာ–မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၍၊ ပဝေဒေတိ–အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူ၏၊ ဝါ–ဟောပြတော်မူ၏၊ ယေဟိ (ဓမ္မေဟိ)–အကြင် ဂုဏ်တော်တရားတို့ဖြင့်၊ တထာဂတသာ–မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝဏ္ဏော–ဂုဏ်တော်ကို၊ ဝဒမာနာ–ပြောဆိုနိုင်ကုန်လသော်၊ ယထာဘုစ္စံ–အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ သမ္မာ–မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ ဝဒေယျုံ–ပြောဆိုနိုင်ကုန်၏။

ဂမ္ဘီရာ–မဟာသမုဒ္ဒရာဝယ် ခြင်ငယ်၏ နှုတ်သီးဖြားဖြင့် မထောက်နိုင်လောက်အောင် နက်သကဲ့သို့, အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်ဖြင့် မထောက်နိုင်လောက်အောင် နက်နဲကုန်ထသော၊ (ဂမ္ဘီရတ္တာယေဝ–နက်နဲကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုဒ္ဒသာ–အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဉာဏ်ဖြင့် မမြင်အပ်, မမြင်နိုင်ကုန်ထသော၊ (ဒုဒ္ဒသတ္တာယေဝ–မမြင်အပ်, မမြင်နိုင်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုရနုဗောဓာ–အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ မသိအပ်, မသိနိုင်ကုန်ထသော၊ သန္တာ–ကိလေသာဟူ, မီးပူခပ်သိမ်း, ကုန်ငြိမ်းကင်းပ, အေးမြကုန်ထသော၊ ဝါ–မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်, အာရုံခံသဖြင့်, ဧကန်အေးမြ, ငြိမ်သက်ကုန်ထသော၊ ပဏီတာ–အရသာရှိ, ဘောဇဉ်၏သို့, သိ၍မဝ, မွန်မြတ်ကုန်ထသော၊ အတက္ကာဝစရာ–ထိုဤအကြံ, စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့်, ဧကန်ပိုင်ပိုင်, မသက်ရောက်အပ် မသက်ရောက်နိုင်ကုန်ထ သော၊ နိပုဏာ–အရာရာတွင်, လွန်ကျွမ်းကျင်သဖြင့်, အစဉ်မရွှေ့, သိမ်မွေ့နူးညံ့ ကုန်ထသော၊ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယာ–လူပြိန်းတို့မှာ, မတန်ရာသဖြင့်, ပညာကြီးလတ်, ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သာ, သိအပ်သိဝိုင် သိနိုင်ကုန်ထသော၊ တေ ဓမ္မာ–ထို ဂုဏ်တော် တရားတို့ဟူသည်၊ ဣမေ ခေါ–သိရန်မှန်က, မကျန်ရအောင်, လုံးဝသိတုံ, ဤ သဗ္ဗညုတာဉာဏ်တော်ဂုဏ်တို့ပင်တည်း။

ပရိတသိတ ဝိပ္ပန္နိတဝါရ

၁၀၅။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တတြ–ထိ သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ သဿတဝါဒါ–မြဲသော အယူရှိကြကုန်သော၊ ဝါ–မြဲ၏ဟု ဖြစ်သော အယူရှိကြကုန်သော၊ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ယေန ဝေဒယိတေန–အကြင် ဝေဒနာဖြင့်၊ သောမနဿဏတာ–ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ–ဖြစ်၍၊) စတူဟိ–၄ ပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထူဟိ–အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ–အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–လောကကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ–မြဲ၏ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ပညတ်ကြကုန်၏၊ ဘဝတံ–အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အဏုတံ–ဓမ္မတို့၏ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို မသိကြကုန်သော၊ အပဿတံ–ဓမ္မတို့၏ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို မမြင်ကြကုန်သော၊ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ တဒပိ ဝေဒယိတံ–ထို ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်လည်း၊ တဏှာဂတာနံ–တဏှာသည် ကပ်ရောက်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ–တဏှာဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ (သမဏဗြာဟ္မဏာနံ–သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝေဒယိတံ–ဝေဒနာတည်း၊ တံ ဝေဒယိတံ–ထို ဝေဒနာသည်၊) ပရိတသိတဝိပ္ပန္နိတမေဝ–ထက်ဝန်းကျင် တောင့်တတတ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် လှုပ်ရှားတတ်သည်သာ။

အမှာ။ ။ထို့နောက်...(၂) ကေစ္စသဿတဝါဒ၊ (၃) အန္တာနန္တဝါဒ၊ (၄) အမရာဝိက္ခေပဝါဒ၊ (၅) အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒများကို အစဉ်အတိုင်း ဟောတော်မူသည်၊ [ဤဝါဒများ၌ စာသွားလည်း မထူး, အနက်လည်း မထူးပါ၊ နိဂုံးဖြစ်၍ ထပ်မံဟောတော်မူခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။]

တတြ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။ ။ယေန ဒိဋ္ဌိအဿာဒေန ဒိဋ္ဌိသုခေန ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန [အနိယမထည့်သည်၊] တေ သောမနဿဏတာ သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထူဟိ။...တဒပိ တေသံ ဘဝန္တာနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ယထာဘူတံ ဓမ္မာနံ သဘာဝံ အဇာနန္တာနံ အပဿန္တာနံ ဝေဒယိတံ။–အဋ္ဌကထာ။

တဏှာဂတာနံ။ ။တဏှာယ ဥပဂတာနံ ပဝတ္တာနံ ဝါ (ဝေဒယိတံ) [ဤအဖွင့်အတိုင်း နိဿယပေးပါသည်၊ "တဏှာဖြင့် ကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော"ဟု ဆရာတို့ ပေးတော်မူကြ၏။]

ပရိတသိတ ဝိပ္ပန္နိတမေဝ။ ။တဉ္စ ခေါ ပနေတံ ပရိတသိတ ဝိပ္ပန္နိတမေဝ၊ ဒိဋ္ဌိသစ်ါတေန စေဝ တဏှာသစ်ါတေန စ ပရိတသိတေန ဝိပ္ပန္နိတမေဝ စလိတမေဝ၊–အဋ္ဌကထာ။ ဋီကာသစ်၊–တေနေတံ ဒီပေတိ–တဒပိ ဝေဒယိတံ တဏှာဂတာနံ ဝေဒယိတမေဝါတိ ဝိဋ္ဌိန္ဒိတ္ဝာ (တစ်ဝါကျဖြတ်၍) တဒပိ ဝေဒယိတံ ပရိတသိတဝိပ္ပန္နိတမေဝါတိ ပုန သမ္ဗန္ဓော ကာတဗ္ဗော။

၁၁၀။ [ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကအဌာရသဝတ္ထုကို နိဂုံးအုပ်ဖို့ရန် "တတြ ဘိက္ခဝေ" စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တတြ–တို့တွင်၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ–နိ်သော၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–ကုန်သော၊ ယေ တေ သမဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ (ယေန ဝေဒယိတေန–ဖြင့်၊ သောမနဿဏာတာ–ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊) ပုဗ္ဗန္တံ–ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ အဌာရသဟိ–နိ်သော၊ ဝတ္ထူ–ဟိ–တို့ဖြင့်၊ အနေက ဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ၊ ဘဝတံ–အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အဇာနတံ–ဓမ္မတို့၏ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို မသိကြကုန်သော၊ အပဿတံ–ဓမ္မတို့၏ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို မမြင်ကြကုန်သော၊ တေသံ သမဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ–တို့၏၊ တဒပိ ဝေဒယိတံ–ထို ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်လည်း၊ တဏှာဂတာနံ–တဏှာသည် ကပ်ရောက်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ–တဏှာဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ (သမဏ ဗြာဟ္မဏာနံ–တို့၏၊ ဝေဒယိတံ–ဝေဒနာတည်း၊ တံ ဝေဒယိတံ–ထို ဝေဒနာသည်၊) ပရိတသိတဝိပ္ဖန္ဒိတမေဝ–ထက်ဝန်းကျင်တောင့်တတတ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် လှုပ်ရှားတတ်သည်သာ။

အမှာ။ ။ထို့နောက်...(၁) ဥဒ္ဓမာဃာတနိက သညီဝါဒ၊ (၂) ဥဒ္ဓမာဃာတနိက အသညီဝါဒ၊ (၃) ဥဒ္ဓမာဃာတနိက နေဝသညီ နာသညီဝါဒ၊ (၄) ဥစ္ဆေဒဝါဒ၊ (၅) ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒတို့ကို အစဉ်အတိုင်း ဟောတော်မူပြီး၍ အပရန္တကပ္ပိက စတုစတ္တာရီသဝတ္ထုကို နိဂုံးအုပ်တော်မူသည်၊ ထို့နောက် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက အပရန္တကပ္ပိက ၂ ပါးပေါင်း၍ ဒွါသဋ္ဌိဝတ္ထုအဖြစ်ဖြင့် နိဂုံးအုပ်တော်မူသည်၊ ဤဝါဒများ၌ စာသွားလည်း မထူး, အနက်လည်း မထူးပါ။

ဖဿပစ္စယာဝါရ

၁၁၈။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တတြ–တို့တွင်၊ သဿတဝါဒါ–နိ်သော၊ ယေ တေ သမဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ (ယေန ဝေဒယိတေန–ဖြင့်၊ သောမနဿဏာတာ–နိ်သည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊) စတူဟိ–နိ်သော၊ ဝတ္ထူ၊ဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–နိ်၏၊ (တေသံ သမဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ–တို့၏၊) တဒပိ (ဝေဒယိတံ)–ထို သောမနဿ ဝေဒနာသည်လည်း၊ ဖဿပစ္စယာ–ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (သမ္ဘဝတိ–ကောင်းစွာ ဖြစ်၏။ [ဒီကာဋ္ဌ "ဟောတိ"ဟု ထည့်သည်။]

အမှာ။ ။ထို့နောက်...ဧကစ္စသဿတဝါဒ, အန္တာနန္တဝါဒစသည်ဖြင့် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက အဌာရသဝတ္ထုနှင့် ထို၏ နိဂုံးကိုလည်းကောင်း, ဥဒ္ဓမာဃာတနိက သညီဝါဒ, ဥဒ္ဓမာဃာတနိက အသညီဝါဒစသည်ဖြင့် အပရန္တကပ္ပိက စတုစ်တ္တာရီသဝတ္ထုနှင့် ထို၏နိဂုံးကိုလည်းကောင်း, ဟောတော်မူပြီးလျှင် ထို ၂ မျိုးကို ပေါင်း၍ ဒွါသဋ္ဌိဝတ္ထုအဖြစ်ဖြင့် နိဂုံးအုပ်တော်မူသည်၊ ဤအားလုံး လွယ်ပါပြီ။

နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိဝါရ

၁၃၁။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တတြ–တို့တွင်၊ သဿတဝါဒါ–နှင့်သော၊ ဝါ–နှင့်သော၊ ယေတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ (ယေန ဝေဒယိတေန–ဖြင့်၊ သောမနဿ ဇာတာ–နှင့်သည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊) စတ္တာဟိ–နှင့်သော၊ ဝတ္ထူဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–ကုန်၏၊ တေ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝတ–စင်စစ်၊ ဖဿ–ဖဿကို၊ အညတြ–ကြဉ်ထား၍၊ (တံ ဝေဒယိတံ–ထို ဝေဒနာကို၊) ပဋိသံဝေဒိဿန္တိ–ခံစားကြကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ–ဖဿကို ကြဉ်ထား၍ ဝေဒနာကို ခံစားနိုင်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊ နု ဝိဇ္ဇတိ–မရှိနိုင်။ [ထို့နောက်... ဧကစ္စသဿတဝါဒ, အန္တာနန္တဝါဒစသည်ဖြင့် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက အဌာရသဝတ္ထုနှင့် ထိုဝတ္ထုတို့၏ နိဂုံးကိုလည်းကောင်း, ဥဒ္ဓမာဃာတနိက သညီဝါဒ, ဥဒ္ဓမာဃာတနိက အသညီဝါဒစသည်ဖြင့် အပရန္တကပ္ပိက စတုစတ္တာရီသဝတ္ထုနှင့် ထိုဝတ္ထုတို့၏ နိဂုံးကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူပြီးလျှင် ၂ မျိုးပေါင်း၍ ဒွါသဋ္ဌိ ဝတ္ထုအဖြစ်ဖြင့် နိဂုံးအုပ်တော်မူသည်၊ ထို ဝါရများ၌ စာသွားလည်း တူပြီ, အနက်လည်း လွယ်ပြီ။]

ဒိဋ္ဌိဂတိကာမိဌာနဝဏ္ဏနာ

[မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝဋ်လည်ပုံကို ပြဆိုရာကထာ။]

၁၄၄။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တတြ–တို့တွင်၊ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ သဿတဝါဒါ–မြဲသော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ–မြဲ၏ဟု ဖြစ်သော အယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) စတ္တာဟိ–နှင့်သော၊ ဝတ္ထူဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္တာနဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ လောကဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ သဿတံ–ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ–နှင်၏၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ဧကစ္စသဿတိကာ–အချို့မြဲသော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ–အချို့မြဲ၏ဟု ဖြစ်သော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဧကစ္စ အသဿတိကာ–အချို့မမြဲသော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ–အချို့မမြဲဟု ဖြစ်သော အယူရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ အန္တာနန္တိကာ–အန္တာနန္တအယူရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ အမရာဝိက္ခေပိကာ–အမရာဝိက္ခေပ အယူရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ–အဓိစ္စသမုပ္ပန္နအယူရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှော၍ တွေးတော ကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–တွေးတော

ကြံစည်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။ [ဤတိုင်အောင် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကို ဟောတော်မူသည်။]

ယေပိ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ–သေသည် မှအထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ အတ္တာကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ သညီဝါဒါ–သညာရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ ပေ၊ ပညပေန္တိ။ ယေပိ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ, အသညီဝါဒါ–သညာမရှိဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ယေပိ တေ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ, နေဝသညိနာသညီဝါဒါ–သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်, သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ၊ ယေပိ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ, ဥစ္ဆေဒဝါဒါ–အတ္တသည် သေလျှင် ပြတ်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။ ယေပိ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ, ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ–ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိ ကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။ [ဤတိုင်အောင် အပရန္တကပ္ပိက စတုစတ္တာရီသ ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူသည်။] ယေပိ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ အပရန္တကပ္ပိကာ–နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ်ခြင်း ကြံစည်တတ်ကြကုန်သည်၊ ဝါ–တွေးတောကြံစည်ခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။ [ဤတိုင်အောင် အပရန္တကပ္ပိက စတုစတ္တာရီသဝတ္ထု၏ နိဒါန်းကို ဟောတော်မူသည်။]

ယေပိ တေ သမဏာဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်လည်း၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာစ–နှင့်သည်လည်း ကောင်း၊ အပရန္တကပ္ပိကာစ–နှင့်သည်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာကပ္ပိကာစ– အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့နောက်အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့ကို ဒိဋ္ဌိသဘော တဏှာနှောရ်ခြင်း တွေးတောကြံစည်တတ် ကြကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနု ဒိဋ္ဌနော–ပုဗ္ဗန္တသို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူ, အပရန္တသို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာ အယူ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တသို့ အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တ–အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့, အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအဖို့, အတိတ် နောက် အနာဂတ်ဖြစ်သောခန္ဓာအဖို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ ဒွါသဋ္ဌိယာ–သော၊ ဝတ္ထုဟိ–တို့ဖြင့်၊ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ, အဘိဝဒန္တိ–နှင့်။ [ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက အပရန္တကပ္ပိက ၂ မျိုးပေါင်း၍ ဒွါသဋ္ဌိဝတ္ထု အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။]

သဗ္ဗေ–နှင့်သော၊ တေ–ထို သမဏာဗြာဟ္မဏာ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဆဟိ–ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဖဿာယတနေဟိ–ဖဿာယတနတို့ဖြင့်၊ [ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်၌လာသော စက္ခုသမ္ဖဿ ၊ပေ၊ မနောသမ္ဖဿတို့ဖြင့်၊] ဖုဿ ဖုဿ– ထိရောက်၍ ထိရောက်၍၊ ပဋိသံဝေဒေန္တိ–ခံစားကြကုန်၏၊ တေသံ–ထို သမဏာ

ဗြဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝေဒနာပစ္စယာ–ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ တဏှာ–တဏှာသည်၊ (သမ္ဘဝတိ–ဖြစ်၏၊) တဏှာပစ္စယာ–တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပါဒါနံ–ဥပါဒါန်သည်၊ (သမ္ဘဝတိ–၏၊) ဥပါဒါနပစ္စယာ–ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဝေါ–ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝသည်၊ (သမ္ဘဝတိ–၏၊) ဘဝပစ္စယာ–ကမ္မဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဇာတိ–ဝိပါက်တရား, ရုပ်နာမ် ၂ ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (သမ္ဘဝတိ–ဖြစ်၏၊) ဇာတိပစ္စယာ–ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ–ဇရာမရဏာသည်လည်းကောင်း၊ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ–ဝမ်းနည်းခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်ဆင်းရဲခြင်း, ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဝန္တိ–ဖြစ်ကုန်၏။

ဝိဝဋ္ဋကထာ

၁၄၅။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယတော–အကြင်အခါ၌၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒံ–ဖ ပါးကုန်သော၊ ဖဿာယတနာနံ–ဖဿာယတနတို့၏၊ သမုဒယဉ္စ–ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ–ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဿာဒဉ္စ–သာယာအပ်သော သဘောကိုလည်းကောင်း၊ အာဒီနဝဉ္စ–အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိဿရဏဉ္စ–ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ယထာဘူတံ–အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ ဝါ–မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ ပဇာနာတိ–အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ (တဒါ–ထိုအခါ၌၊) အယံ–ဤရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗေဟေဝ–အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေဟိ–ဤ မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့ထက်၊ ဥတ္တရိတရံ–သာ၍ လွန်စွာ၊ ဝါ–သာ၍ လွန်မြတ်သော သီလ သမာဓိ ပညာ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်သော တရားကို၊ ပဇာနာတိ–အပြားအားဖြင့် သိ၏။ [ယတောစသော ဤစကားဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်သိ၍ ဝဋ်မှကင်းလွတ်ပုံကိုပြသော ဝိဝဋ္ဋကထာကို ဟောတော်မူသည်။]

အန္တောဇာလိကတ ကထာ

၁၄၆။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ယေကေစိ–အကြင် အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဉဿုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ (ဟုတ္တာ) ဝါ, အပရန္တကပ္ပိကာ (ဟုတ္တာ) ဝါ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပိကာ (ဟုတ္တာ) ဝါ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော (ဟုတ္တာ) ပုဗ္ဗန္တာပရန္တံ အာရဗ္ဘ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ၊ သဗ္ဗေ–နံ သော၊ တေ–ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ("ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ"ဌ္ဌစပ်၊) ဝါ–တို့ကို၊ ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ–ဖ ၂ ပါးသော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထူဟိ–ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်၊ အန္တောဇာလိ

ကတာ–ဒေသနာတော်တည်းဟူသော ပိုက်ကွန်၏အတွင်း၌ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဥမ္မဂ္ဂ မာနာ–ဝတ်ကြ ဖော်ကြကုန်လသော်၊ ဝါ–မြုပ်ကြ ပေါ်ကြကုန်လသော်၊ ဧတ္ထ–ဤ ဒေသနာတော်တည်းဟူသော ပိုက်ကွန်၌၊ သိတာဝ–မှီကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ–ဖြစ်၍၊) ဥမ္မဂ္ဂန္တိ–ဝပ်ကြ ဖော်ကြကုန်၏၊ ဝါ–မြုပ်ကြ ပေါ်ကြကုန်၏၊ ဥမ္မဂ္ဂမာနာ–ဝပ်ကြ ဖော်ကြကုန်လသော်၊ ဝါ–မြုပ်ကြ ပေါ်ကြကုန်လသော်၊ ဧတ္ထ–ဤ ဒေသနာတော်တည်းဟူသော ပိုက်ကွန်၌၊ ပရိယာပန္နာဝ–အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာလျှင်၊ အန္တောဓာလီကတာဝ–ဒေသနာတော်တည်းဟူသော ပိုက်ကွန်၏အတွင်း၌ ပြုအပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ဥမ္မဂ္ဂန္တိ–ဝပ်ကြ ဖော်ကြကုန်၏၊ ဝါ–မြုပ်ကြ ပေါ်ကြကုန်၏။

အန္တောဓာလီကတာ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "အန္တောဓာလီကတာတိ ဣမသ္မိ မယှံ ဒေသနာဓာလသ္မိ အန္တောယေဝ ကတာ"ဟု ဖွင့်၏၊ ဤအဖွင့်၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဤသို့ အဋ္ဌကထာအဖွင့်အတိုင်း ရှင်းပြနေပါလျက် ဋီကာသစ်၌ "ဒဗ္ဗပဝေသနဝသေန အန္တောဓာလေ အကတာပိ တန္နိဿိတဝါဒပ္ပဝေသန ဝသေန ကတာတိ အန္တောဓာလီကတာ"ဟု ဖွင့်သွားလေ၏။

ဆိုလိုရင်းမှာ။ ။"မိစ္ဆာအယူရှိသော သမဏာဗြာဟ္မဏာဒြဗ်ကို ဒေသနာပိုက်ကွန်၏အတွင်း၌ မပြုနိုင်ပါသော်လည်း ထို ပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်၌မှီသော အယူဝါဒကို သွင်းခြင်းအားဖြင့် ဒေသနာပိုက်ကွန်အတွင်း၌ ပြုအပ်ကုန်ပြီ"ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤသို့ ဆိုခြင်းကား "အန္တောဓာလီကတာ"၌ အဘူတတဗ္ဗောအနက်ကို ပြလိုသောကြောင့်တည်း၊ သို့ရာဝယ် "ဓာလီ"၌ ဤပစ္စည်းသည် အဘူတတဗ္ဗောအနက်ဟော မဟုတ်ပါ၊ တပ္ပာကဋ္ဌကရဏပုဒ်၌ကဲ့သို့ ဝါစာသိဒ္ဓအကျိုးငှာ စီ ပစ္စည်း(သို့မဟုတ်) (အ)ကို (ဤ)ပြုထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်ဦးအံ့— ဋီကာသစ်၌ "အန္တောဓာလေ အကတာပိ ကတာတိ"ဟူသော ဝါကျသည် "အဗဟုလမ္ပိ+ဗဟုလံဝိယ+ကရိယတေ"ဟူသော ဝါကျနှင့် မတူပါ၊ မှန်၏–ဗဟုလီကတောကို ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၌ "အဗဟုလမ္ပိ ဗဟုလံဝိယ"ဟု ပြုရ၏၊ ကတ္ကို "အကတောပိ ကတောဝိယ"ဟု မပြု၊ ဤ၌ကား အန္တောဓာလကို အဘူတတဗ္ဗောမလုပ်ဘဲ "အကတောပိ ကတော"ဟု ကတကိုသာ အဘူတတဗ္ဗော လုပ်ထားသောကြောင့် ဗဟုလီကတောနှင့် မတူဟု ဆိုလိုပါသည်၊ ထို့ပြင်–"အဘူတတဗ္ဗာဝေ ကရာသဘူယောဂေ ဝိကာရာ စီ"ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်၌လည်း ကရဓာတ်နှောင်းရာဝယ် ရှေ့ပုဒ်ကိုသာ အဘူတတဗ္ဗော လုပ်ရသောကြောင့် ထိုသုတ်အဆိုနှင့်လည်း မညီပါ။

ဥမ္မဂ္ဂမာနာ ဥမ္မဂ္ဂန္တိ။ ।ဥမ္မဂ္ဂမာနာ၌ မာနပစ္စည်း, အဋ္ဌကထာဝယ် သြသီဒန္တာ၌ အန္တပစ္စည်းတို့သည် လက္ခဏာအနက်၌သက်သော ပစ္စည်းများတည်း၊ မိစ္ဆာအယူ၏ အနုသယဓာတ်ကို မပယ်သတ်နိုင်ခြင်းဟူသော လက္ခဏာကြောင့်ဖြင့် ဥမ္မဂ္ဂန္တိအရ ဖြစ်ပေါ် ဥပါဒ်ခြင်းဟူသော ပရိယုဋ္ဌာနဒီဋ္ဌိကို မှတ်သားရ၏ပြီသည်။ [မာနသဒ္ဒေါ စေတ္ထ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏတ္ထော အပ္ပဟီနေန ဥမ္မဂ္ဂနဘာဝေန ပုန ဥမ္မဂ္ဂနဘာဝသ လက္ခိတတ္တာ၊ တထာ သြသီဒန္တာတိ အာဒီသုပိ အန္တသဒ္ဒေါ။–ဋီကာသစ်။]

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ သေယျထာပိ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဒဂ္ဂော–ကျွမ်းကျင်သော၊ ကေဝဋ္ဋော ဝါ–တံငါသည်သည်သော်သော်လည်းကောင်း၊ ကေဝဋ္ဋန္တေဝါသီ–တံငါသည်၏ အနီးနေတပည့် သည်သော်လည်းကောင်း၊ သုခုမ္ဘိကေန–သေးငယ်သော အပေါက်ရှိသော၊ ဇာလေန–ပိုက်ကွန်ဖြင့်၊ ပရိတ္တံ–ကျဉ်းငယ်သော၊ ဥဒကဒဟံ–ရေအိုင်ကို၊ သြတ္တရေယျ–လွှမ်းချရာ၏၊ ဝါ–ပစ်ချရာ၏၊ တသ–ထို တံငါသည်၏၊ ဝါ–ထို တံငါသည်၏ အနီးနေတပည့်၏၊ ဧဝံ–ဤသို့သော အကြံသည်၊ အသ–ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း၊) ဣဓ–ယခု ဥဒကဒဟော–ဤရေအိုင်၌၊ ယေကေစိ–အကြင် အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဉာဏ် အလုံးစုံကုန်သော၊ သြဠာ ရိကာ–ထင်ရှားကုန်သော၊ ပါဏာ–သတ္တဝါတို့သည်၊ (သန္တိ–ရှိကုန်၏၊) သဗ္ဗေ–အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ–ထို သတ္တဝါတို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ အန္တောဇာလီကတာ–ပိုက်ကွန်၏အတွင်း၌ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ–မြုပ်ကြ ပေါ်ကြကုန်လသော်၊ ဝါ–ငုပ်ကြ ဖော်ကြကုန်လသော်၊ ဧတ္ထ–ဤပိုက်ကွန်၌၊ သိတာဝ–မှီကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ–မြုပ်ကြ ပေါ်ကြကုန်၏၊ ဝါ–ငုပ်ကြ ဖော်ကြကုန်၏၊ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ–မြုပ်ကြ ပေါ်ကြကုန်လသော်၊ ဝါ–ငတ်ကြ ဖော်ကြကုန်လသော်၊ ဧတ္ထ–ဤ ပိုက်ကွန်၌၊ ပရိယာပန္နာဝ–အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာလျှင်၊ အန္တောဇာလီကတာဝ–ပိုက်ကွန်၏အတွင်း၌ ပြုအပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ–မြုပ်ကြ ပေါ်ကြကုန်၏၊ ဝါ–ငုပ်ကြ ဖော်ကြကုန်၏၊ ဣတိ (ဧဝံ–ဤသို့သော အကြံသည်၊ အသ သေယျထာပိ–ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။)

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧဝမေव–ဤ အတူသာလျှင်၊ ယေကေစိ–နည်းသော၊ သမဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပိကာ–နည်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ အပရန္တကပ္ပိကာ–နည်သည်၊

ဥမ္မုဇ္ဇနဖြင့် နိမုဇ္ဇနကို ယူပါ။ ။ဥမ္မုဇ္ဇနကြီယာသည် ပေါ်ခြင်း+ဖော်ခြင်း အနက်ကိုသာ ဟောအ၏၊ ထို ဥမ္မုဇ္ဇနဖြင့် နိမုဇ္ဇန (ငုပ်ခြင်း+မြုပ်ခြင်း) ကြီယာကိုလည်း ယူပါ၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "အဓော သြသီဒန္တာပိ ဥဒ္ဓं ဥဋ္ဌဟန္တာပိ မမ ဒေသနာဇာလေ သိတာဝ ဟုတ္တာ သြသီဒန္တိစ ဥဋ္ဌဟန္တိစ"ဟု ဖွင့်သည်။ [ဥမ္မုဇ္ဇနေနေဝ အဝုတ္တသာပိ နိမုဇ္ဇနသာ ဂဟဏေန ဒဿေတိ သြသီဒန္တာတိ အာဒိနာ–ဋီကာသစ်။]

ဆိုလိုရင်းမှာ။ ။ဤ မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့သည် ငါ၏ဒေသနာတော် ပိုက်ကွန်အတွင်း၌သာ အပါယ်သို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တဘူမိ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း ငုပ်ခြင်း မြုပ်ခြင်း၊ သမ္မတ္တိဘဝ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဟဂ္ဂတဘူမိ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း ပေါ်ခြင်း ဖော်ခြင်း၊ (တစ်နည်း) မိစ္ဆာအယူ၏ တွန်ဆုတ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း ငုပ်ခြင်း မြုပ်ခြင်း၊ မိစ္ဆာအယူ၏ အလွန် ပြေးသွားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း ပေါ်ခြင်း ဖော်ခြင်း ဖြစ်ကြသည်–ဟူလို။

(ဟုတ္တာ)ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပိကာ–နိသည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော–နိသည်၊ (ဟုတ္တာ–၍)၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တံ–ကို၊ အာရဗ္ဘ–၍၊ အနေကဝိဟိတာနိ–နိသော၊ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ၊ သဗ္ဗေ–ကုန်သော၊ တေ–တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ–သော၊ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထူဟိ–တို့ဖြင့်သာ၊ အန္တောဇာလိကတာ–ဒေသနာတော်တည်းဟူသော ပိုက်ကွန်၏အတွင်း၌ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ–နိသော်၊ ဝါ–နိုလသော်၊ ဇတ္ထ–ဤဒေသနာတော်တည်းဟူသော ပိုက်ကွန်၌၊ သိတာဝ–နိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ–၍)၊ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ–နိ၏၊ ဝါ–နိ၏၊ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ–နိလသော်၊ ဝါ–နိလသော်၊ ဇတ္ထ–၌၊ ပရိယာပန္နာဝ–ကုန်သည်သာ လျှင်၊ အန္တောဇာလိကတာဝ–ဒေသနာတော်တည်းဟူသော ပိုက်ကွန်၏အတွင်း၌ ပြုအပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ–၍)၊ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ–နိ၏၊ ဝါ–နိ၏။

ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတို့ ကထာ

၁၄၇။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တထာဂတသ–မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာယော–ကိုယ်တော်သည်၊ ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတို့ကော–ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝတဏှာကြိုးရှိတော်မူသည်၊ ဝါ–ဘဝတဏှာကြိုးကို ဖြတ်တော်မူပြီးသည်၊ ["ဖြတ်အပ်ပြီးသော+ဘဝသို့ ဆောင်ကြောင်း တဏှာတည်းဟူသော ကြိုးရှိတော်မူသည်၊ ဝါ–ဘဝသို့ ဆောင်ကြောင်း တဏှာတည်းဟူသောကြိုးကို ဖြတ်တော်မူပြီးသည်"ဟုလည်း ပေးပါ။] (ဟုတ္တာ–၍)၊ တိဋ္ဌတိ–တည်တော်မူ၏၊ ယာဝ–အကြင်မျှလောက်၊ အသ–ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာယော–ကိုယ်တော်သည်၊ ဌဿတိ–တည်တော်မူလိမ့်မည်၊ တာဝ–ထို တည်တော်မူသမျှကာလပတ်လုံးသာ၊ ဒေဝမနုဿာ–နတ် လူတို့သည်၊ နံ–ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒက္ခန္တိ–ဖူးမြင်ကြရကုန်လတ့်၊ ကာယဿ–ကိုယ်တော်၏၊ ဘေဒါ–ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ–ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ အကြင်းအကျန်မရှိ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်၊ ဥဒ္ဓံ–အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌၊ ဒေဝမနုဿာ–တို့သည်၊ နံ–ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ နဒက္ခန္တိ–မဖူးမြင်ကြရကုန်တော့လတ့်။

ဒက္ခန္တိ, ဒက္ခိန္တိ။ ။[ဒိသဓာတ်+ဿန္တိဝိဘတ်+အပစ္စည်း၊] ရူပသိဒ္ဓိအလို...ဒိသဿ ပဿဒိဿဒက္ခာဝါသုတ်ဖြင့် ဒိသ်ကို ဒက္ခ်ပြု၊ ဟောတိဿရေဟောဟေ ဘဝိဿန္တိမှီ သဿစသုတ်၌ ဘဝိဿန္တိမှီ သဿစဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် ဿကိုချေ၊ ဣကာရာဂမော အသဗ္ဗဓာတုကမှိသုတ်ဖြင့် ဣလာ၍ "ဒက္ခိတိ, ဒက္ခိန္တိ"ဟု ရှိရသည်၊ မောဂ္ဂလ္လာန်အလို...ဒိသဿ ပဿ ဒဿ ဒသ်ဒဒက္ခာသုတ်ဖြင့် ဒက္ခပြု၊ ဒက္ခဓေဟေ ဟောဟီဟိ လောပေါသုတ်ဖြင့် ဒက္ခအပြုမှ နောက်ဖြစ်သော ဿကိုချေ၊ ဣ မလာဘဲ "ဒက္ခတိ, ဒက္ခန္တိ"ဟု ရှိသည်၊ နစ်သက်ရာ ယူပါ။ [မောဂ္ဂလ္လာန်, ဣဗ္ဘဒိကဏ္ဍ–၆၉။]

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ သေယျထာပိ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဝဏ္ဏစ္ဆိန္နာယ–ဖြတ်အပ်ပြီးသော အညာရှိသော၊ အမ္ဗပိဏ္ဍိယာ–သရက်ခိုင်၏၊ ယာနိ ကာနိစိ–အကြင် အမှတ်မရှိ, ကြွင်းမဲ့ညသုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ အမ္ဗာနိ–သရက်သီးတို့သည်၊ ဝဏ္ဏ ပဋိဗဒ္ဓါနိ–အညာ၌ စပ်နေကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ–နိ၏၊) သဗ္ဗာနိ–အလုံးစုံကုန်သော၊ တာနိ–ထို သရက်သီးတို့သည်၊ တာဒိသာနိ–ထို အညာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ သေယျထာပိ–ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧဝမေव–ဤ့အတူသာလျှင်၊ တထာဂတသ–၏၊ ကာယော–သည်၊ ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတ္တိကော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) တိဋ္ဌတိ–၏၊ ယာဝ–အကြင်မျှလောက်၊ ।ပေ। နံ–ကို၊ နု ဒက္ခန္တိ–လတံ့၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (အဝေါစ–မိန့်တော်မူပြီ။)

နာမရူပဟာရကထာ

၁၄၆။ ဧဝं ဝုတ္တေ–ဤသို့ မိန်တော်မူအပ်သော်၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော–အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ ဘဂဝန္တံ–မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဧတေ–ဤစကားကို၊ အဝေါစ–လျှောက်ပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ လျှောက်သနည်း।) ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ အစ္ဆရိယံ–လက်ဖျောက်ခတ်တီး, အုံ့ချီးထိုက်ပါပေစွာ၊ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ အဗ္ဘုတံ–မဖြစ်စဘူး, ထူးဆန်းပါပေစွာ၊ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ အယံ ဓမ္မပရိယာယော–ဤတရားဒေသနာတော်သည်၊ ကောနာမော–အဘယ်အမည်ရှိပါသနည်း၊ ဣတိ–သို့၊ အဝေါစ–လျှောက်ပြီ၊ အာနန္ဒ–အာနန္ဒာ၊ (ယသ္မာ–အကြင့်ကြောင့်၊) ဣမသ္မိံ ဓမ္မပရိယာယေ–ဤ တရားဒေသနာတော်၌၊ [ပရိယာယသဒ္ဒါဒေသနာအနက်ဟော၊] ဣဓတ္ထောပိ–ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်သောအစီးအပွားကိုလည်းကောင်း၊ ပရတ္ထောပိ–နောင်ဘဝ၌ဖြစ်သော အစီးအပွားကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဘတ္တော–အကျယ်ဝေဖန်တော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဣဓတ္ထ, ပရတ္ထ ၂ ပါးကို အကျယ်ဝေဖန်အပ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣဟ–ဤသာသနာတော်၌၊ တွံ–သင်သည်၊ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ–ဤ တရားဒေသနာတော်ကို၊ အတ္ထဇာလန္တိပိ–အတ္ထဇာလဟူ၍လည်း၊ ဝါ–အစီးအပွားတည်းဟူသော ကွန်ယက်ရှိသော ဒေသနာတော်ဟူ၍လည်း၊ ဓာရေဟိ–ဆောင်ရွက်မှတ်သားလော၊ ["ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ"ဟု ကဲပုဒ်ပါပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အတ္ထဇာလန္တိပိ နံ စသည်၌ နံကို အနက်မရှိဟု မှတ်ပါ။] ယသ္မာ–ကြောင့်၊ ဧတ္ထ–ဤတရားဒေသနာတော်၌၊ ဗဟူ–များစွာကုန်သော၊ တန္တိဓမ္မာ–ပါဠိတော်တရားတို့ကို၊ ကထိတာ–ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ များစွာသော ပါဠိတော်တရားတို့ကို ဟောအပ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) (ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ–ကို၊) ဓမ္မဇာလန္တိပိ–ဓမ္မဇာလဟူ၍လည်း၊ ဝါ–ပါဠိတော်တရားတည်းဟူသော ကွန်ယက်ရှိသော ဒေသနာတော်ဟူ၍လည်း၊ ဓာရေဟိ–လော။

(ယသ္မာ, စတ္ထာ-ဌ၊ ဗြဟ္မံ-မြတ်သော၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ ဝိဘတ္တံ-အကျယ်ဝေဖန်တော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မြတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို အကျယ်ဝေဖန်အပ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) (ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ-ကို၊) ဗြဟ္မာလန္တိပိ-ဗြဟ္မာလဟူ၍လည်း၊ ဝါ-မြတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တည်းဟူသော ကွန်ယက်ရှိသော ဒေသနာတော်ဟူ၍လည်း၊ ဓာရေဟိ၊ (ယသ္မာ, စတ္ထာ-ဌ၊ ဒွါသဋ္ဌိ-၆၂ ပါးသော၊ ဒိဋ္ဌိယော-မိစ္ဆာအယူတို့ကို၊ ဝိဘတ္တာ-အကျယ်ဝေဖန်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ၆၂ ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကျယ်ဝေဖန်အပ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) (ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ-ကို၊) ဒိဋ္ဌာလန္တိ ပိ-ဒိဋ္ဌာလဟူ၍လည်း၊ ဝါ-မိစ္ဆာအယူတည်းဟူသော ကွန်ယက်ရှိသော ဒေသနာ တော်ဟူ၍လည်း၊ ဓာရေဟိ၊ ယသ္မာ, ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ-ကို၊ သုတ္တာ-ကြားနာရ၍၊ ဝါ-ကြားနာရသည်ရှိသော်၊ ဒေဝပုတ္တမာရမ္ပိ-ဒေဝပုတ္တမာရ်ကိုလည်းကောင်း၊ ခန္ဓမာရမ္ပိ-ခန္ဓမာရ်ကိုလည်းကောင်း၊ မစ္စုမာရမ္ပိ-မစ္စုမာရ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသမာရမ္ပိ-ကိလေသမာရ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိသင်္ခါရမာရမ္ပိ-အဘိသင်္ခါရ မာရ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဒ္ဒိတုံ-နှိပ်နင်းခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-စွမ်းနိုင်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မာရ်ငါးပါးကို အောင်နိုင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) (ဣမံ ဓမ္မ ပရိယာယံ-ကို၊) အနုတ္တရော-အတူမရှိမြတ်သော၊ သင်္ဂါမဝိဇယောတိပိ-စစ်ပွဲ ကို အောင်နိုင်ကြောင်းဒေသနာတော်ဟူ၍လည်း၊ ဓာရေဟိ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ။)

ဣဒံ-ဤဗြဟ္မာလသုတ်တော်ကို၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တေ ဘိက္ခူ-တရားတော်ကို နာခံကြသော ထို ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တမနာ-မိမိစိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော ဗြဟ္မာလသုတ်တော်ကို၊ အဘိနန္ဒုံ-ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်, ရွှင်အားတက်လျက်, လက်ခံကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (သုတံ-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊ (တစ်နည်း) ဣတိ-ဤသို့၊ သုတံ-နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားရခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ["ဧဝံ မေ သုတံ"ဌ သုတ်ကို ၂ နည်း ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း ပြန်လှည့်သည်။] စ ပန-ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့၊ ဣမသ္မိံ ဝေယျာကရဏသ္မိံ-ဂါထာမဖက်, သက်သက်သော ဤ ဗြဟ္မာလသုတ်တော်ကို၊ ဘာသမာနေ-ဟောတော်မူအပ်စဉ်၊ ဒသသဟဿီ-တစ်သောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ လောကဓာတု-လောကဓာတ်သည်၊ အကမ္ပိတ္ထ-တုန်လှုပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဗြဟ္မာလသုတ် အပြီးတည်း။...ပဌမ-သော၊ ဗြဟ္မာလသုတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

ဗြဟ္မာလသုတ်ပါဠိတော်

နိဿယ ပြီးပြီ။

သာမညဖလသုတ်နိဿယ

ရာဇာမစ္စကထာ

၁၅၀။ ဒေဝ် မေ သုတံ၊ [ဗြဟ္မာလသုတ် နိဿယ အစတုန်းကအတိုင်း ဒေဝ်၏ အာကာရ, နိဒဿန, အဝဓာရဏအနက်စုံအောင်, မေ၏ ကတ္တား–သမ္ဗန်အနက်စုံအောင် ဆိုပါစေ "ဗြဟ္မာလ"နေရာ၌ "သာမညဖလ"ဟု ထည့်ရုံသာထူးပါသည်။] ဧကံ–သော၊ သမယံ–၌၊ ဝါ–လုံး၊ [ဗြဟ္မာလသုတ် အတိုင်း အကျယ်ပေးပါ။] ဘဂဝါ–သည်၊ ရာဇဂဟေ–ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အနီးဖြစ်သော၊ ကောမာရဘစ္စသ–အဘယမင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ ဇီဝကဿ–၏၊ အမ္ဗဝနေ–သရက်ဥယျာဉ်၌၊ မဟတာ–သော၊ ဝါ–သော၊ ဘိက္ခုသံဃေန–နှင့်၊ အမုတေဌသေဟိ–အခွဲအားဖြင့် ၁၃ လီကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ–ရဟန်းအရာတို့နှင့်၊ (တစ်နည်း) အမုတေဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ–တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဝိဟရတိ–၏၊ [ရှေ့အတိုင်း အကျယ်ပေးပါ။]

တေ ခေါ ပန သမယေန–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာထိုအခါ၌၊) မာဂဓော–မာဂဓတိုင်း၏ အစိုးရဖြစ်သော၊ အဇာတသတ္တု–အဇာတသတ်မည်သော၊ ဝါ–မဖွားမီကပင် ခမည်းတော်၏ ရန်သူဖြစ်လိမ့်မည်ဟု နေမိတ္တကဆရာတို့ ညွှန်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အဇာတသတ်မည်သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော–ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏ သားတော်ဖြစ်သော၊ ရာဇာ–မင်းသည်၊ ဥပေါသထေ–ဥပုသ်နေ့ဖြစ်သော၊ ဝါ–အကျင့်သီလ အနုသနနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ စောင့်သုံးနေထိုင်ရာဖြစ်သော၊ ပန္နရသေ–တစ်ဆယ့်ငါးရက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ တဒဟု–ထိုနေ့၌၊ ကောမုဒိယာ–ကုမုဒြာကြာရှိရာဖြစ်သော၊ ဝါ–ကုမုဒြာကြာပွင့်တုန်းဖြစ်သော၊ စာတုမာသိနိယာ–မိုး ၄ လတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပုဏ္ဏာယ–လ, ဥတု, နှစ်အားဖြင့်ပြည့်သော၊ ပုဏ္ဏမာယ–ပြည့်သောလရှိသော၊ ဝါ–လပြည့်ဖြစ်သော၊ ရတ္တိယာ–ညဉ့်၌၊ ရာဇာမစ္စပရိဝုတော–မင်းမျိုးအစဉ်အဆက်မှ လာသောအမတ်တို့သည် ပတ်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်အပ်သည်၊ ဝါ–မင်းမျိုး အ်စဉ်အဆက်မှလာသော အမတ်တို့သည် ခြံရံအပ်သည်၊ (တစ်နည်း) ရာဇာမစ္စ ပရိဝုတော–လက်အောက်ခံမင်း, အမတ်တို့သည် ပတ်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်အပ်သည်၊ ဝါ–လက်အောက်ခံမင်း, အမတ်တို့သည်ခြံရံအပ်သည်၊ ဥပရိပါသာဒ ဝရဂတော–မြတ်သော ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်၌ ရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) နိသိန္နော–ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ–၏။ ["ရာဇာမစ္စပရိဝုတော"၌ "ပရိ–ပတ်ဝန်းကျင်+ဝု–စောင့်ရှောက်"ဟု ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပရိဝုတောကို " ပတ်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်အပ် " ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါသည်။]

အထခေါ-ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်ဝယ် ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌၊ မာဂဓော-သော၊ အဇာတသတ္တု-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝေဒေဟိ ပုတ္တော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဥပေါသထေ-သော၊ တဒဟု-ထိုနေ့၌၊ ဥဒါနံ-ဥဒါန်းကို၊ ဝါ-ပီတိအတွက်, လေဟုန်တက်၍, ပေါ်ထွက်လာသော စကားကို၊ ဥဒါနေသိ-ကျူးရင့်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ဘော-အို အချင်းတို့၊ ဒေါသိနာ-ဆီးနှင်း မြူတိမ်, သူရိန် မီးခိုး, ညစ်မျိုး ငါးဝ, ကင်းစင်ပသော၊ ရတ္တိ-ညဉ့်သည်၊ ရမဏီယာဝတ-စိတ်နှလုံးကို, ယူကျုံး သည့်အနေ, မွေ့လျော်စေနိုင်ပေစွတကား၊ ဘော-တို့၊ ဒေါသိနာ-သော၊ ရတ္တိ-သည်၊ အဘိရူပါဝတ-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိပေစွတကား၊ ဝါ-အလွန်အဆင်း လှပေစွတကား၊ ဘော-တို့၊ ဒေါသိနာ-သော၊ ရတ္တိ-ညဉ့်ကို၊ ဒဿနီယာတဝ-ကြည့်ရှုဆင့် ကြည့်ရှုထိုက်ပေစွတကား၊ ဝါ-ရှုချင့်စဖွယ်, တင့်တယ်ပေစွတကား၊ ဘော-တို့၊ ဒေါသိနာ-သော၊ ရတ္တိ-သည်၊ ပါသာဒိကာဝတ-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ပေစွတကား၊ ဝါ-ပသာဒရှိပေစွတကား၊ ဘော-တို့၊ ဒေါသိနာ-သော၊ ရတ္တိ-ညဉ့်ကို၊ လက္ခညာဝတ-မည်သည့် နေည, မည်သည့်လဟု, မှတ်သားထိုက်ပေစွတကား၊ ဝါ-မှတ်သားလောက်ပေစွတကား၊ ယံ (သမဏံ)ဝါ-အကြင် ကိလေသာကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏာသို့သော်လည်းကောင်း၊ ယံ (ဗြာဟ္မဏံဝါ)-အကြင် မကောင်းမှုကို မျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏာသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပယိရုပါသတော (ပယိရုပါသန္တာနံ)-ချဉ်းကပ်ကုန်သော၊ နော-ငါတို့၏၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ပသီဒေယျ-ကြည်လင်ရာ၏၊ အဇ-ယနေ့၊ ကံ-အဘယ်မည်သော၊ (တံ) သမဏံ ဝါ-ထို ကိလေသာကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏာသို့သော်လည်းကောင်း၊ (တံ) ဗြာဟ္မဏံဝါ-ထို မကောင်းမှုကို မျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏာသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပယိရုပါသေယျာမနုခေါ-ချဉ်းကပ်ရပါကုန်အုံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။)

၁၅၁။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ အညတရော-အမှတ်မရှိ တစ်ယောက်သော၊ ရာဇာမစ္စော-မင်း၏အမတ်သည်၊ မာဂဓံ အဇာတသတ္တုံ ဝေဒေဟိပုတ္တံ, ရာဇာနံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-သံတော်ဦးတင်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ဒေဝ-အရှင်မင်းမြတ်၊ အယံ ပူရဏော ကဿပေါ-ဤ အရှင်ပူရဏကဿပ သည်၊ သင်္ဃီစေဝ-ရသေ့များစွာ, နောက်လိုက်သံဃာလည်း ရှိပါ၏၊ [အဿတ္ထိ ပစ္စည်း၏ ပဟူတအနက်ဖြစ်သောကြောင့် "များစွာ"ဟု ပေးနိုင်သည်။] ဂဏီစ-ရသေ့များစွာ, နောက်ပါဝိုဏ်းလည်း ရှိပါ၏၊ ဂဏာစရိယောစ-ဝိုဏ်း၏ဆရာကြီး လည်း ဖြစ်ပါ၏၊ ညတော-တိုင်းလုံးကျော်ကြား, ထင်ရှားလည်း ထင်ရှားပါ၏၊ ယသဿီ-အပ္ပိစ္ဆတာ, ဂုဏ်သိက္ခာကြောင့်, လွန်စွာကျော်စောသော ကိတ္တိယသ လည်း ရှိပါ၏၊ တိတ္ထကရော-အယူဝါဒကိုလည်း စၦေပြုတတ်ပါ၏၊ ဗဟုဇနဿ-များစွာသော လူအပေါင်းသည်၊ သာဓုသမ္မတော-သူတော်ကောင်းကြီး ဟု သမုတ်

အပ်ပါ၏၊ ရတ္တညု–ရသေ့ရဟန်းပြုရာကာလမှစ၍ ကောင်းမွန်စွာကျင့်ခဲ့ရာ များစွာသောညဉ့်တို့ကိုလည်းသိပါ၏၊ စိရပဗ္ဗဇိတော–ရသေ့ရဟန်းပြုပြီးသော အရှင်ပူရဏကဿပ၏ ကြာမြင့်သောကာလလည်း ရှိပါပြီ၊ ဝါ–ရသေ့ရဟန်း ပြုပြီးသည်မှစ၍ ကြာမြင့်သောကာလလည်း ရှိပါပြီ၊ အဒ္ဓဂတော–မင်း ၂ ဆက် ၃ ဆက် လည်သဖြင့် ရှည်သောအခွန်သို့လည်း ရောက်ပါပြီ၊ ဝယော အနုပ္ပတ္တော–အာယုကပ်သက်, သုံးစုဝက်ကဲ, ခြောက်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်, လွန်ပြီးဖြစ်၍, ပစ္ဆိမအရွယ်သို့လည်း ရောက်ပါပြီ၊ ဒေဝေါ–အရှင်မင်းမြတ်သည်၊ တံ ပူရဏံ ကဿပံ–ထိုအရှင်ပူရဏကဿပသို့၊ ပယိရုပါသတု–ချဉ်းကပ်တော်မူပါ၊ ပူရဏံ ကဿပံ–အရှင်ပူရဏကဿပသို့၊ ပယိရုပါသတော–ချဉ်းကပ်တော်မူသော၊ ဒေဝဿ–အရှင်မင်းမြတ်၏၊ စိတ္တံ–စိတ်သည်၊ အပ္ပေဝနာမ ပသီဒေယျ–ကြည်လင်တန်ရာပါ၏၊ ကွတိ–ဤသို့၊ (အဝေါစ–ပြီ၊) ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝုတ္တော–သံတော်ဦးတင်အပ်သော်၊ မာဂဓော–သော၊ ၊ပေ၊ ရာဇာ–သည်၊ တုဏ္ဍီ–ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြီ။

၁၅၂။ အညတရော–သော၊ ရာဇာမစ္စောပိ–သည်လည်း၊ မာဂဓံ–သော၊ အဇာတသတ္တုံ–သော၊ ဝါ–သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တံ–သော၊ ရာဇာနံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ–ပြီ၊ (ကိ–နည်း၊) ဒေဝ–မြတ်၊ ဂေါသာလော–ဂေါသာလမည်သော၊ အယံ မက္ခလိ–ဤ မက္ခလိသည်၊ သယံဘိစေဝ ၊ပေ၊ တုဏ္ဍီ အဟောသိ၊...အညတရော–သော၊ ရာဇာမစ္စောပိ–သည်လည်း၊ ၊ပေ၊ အဝေါစ–ပြီ၊ (ကိ–နည်း၊) ဒေဝ–မြတ်၊ ကေသကမ္ဗလော–လူဆံပင်ဖြင့် ယက်အပ်သော ကမ္ဗလာကို ဆောင်သော၊ အယံ အဇိတော–ဤ အဇိတသည်၊ သယံဘိစေဝ ၊ပေ၊ တုဏ္ဍီ အဟောသိ။

၁၅၃။၁၅၄။၁၅၅။၁၅၆။ အညတရောပိ ရာဇာမစ္စော ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ၊) ဒေဝ, ကစ္စာယနော–ကစ္စာယနမည်သော၊ အယံ ပကုဓော–ဤ ပကုဓသည်၊ သယံဘိစေဝ ၊ပေ၊ တုဏ္ဍီ အဟောသိ။...အညတရောပိ ရာဇာမစ္စော ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ၊) ဒေဝ, ဗေလဋ္ဌပုတ္တော–ဗေလဋ္ဌ၏ သားဖြစ်သော၊ အယံ သဉ္စယော–ဤ သဉ္စယသည်၊ (ဤ သဉ္စည်းဆရာကြီးသည်၊) သယံဘိစေဝ ၊ပေ၊ တုဏ္ဍီ အဟောသိ။... အညတရောပိ ရာဇာမစ္စော ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ၊) ဒေဝ, နာဋပုတ္တော–နာဋ၏ သားဖြစ်သော၊ အယံ နိဂဏ္ဌော–ဤ နိဂဏ္ဌဆရာကြီးသည်၊ သယံဘိစေဝ ၊ပေ၊ တုဏ္ဍီ အဟောသိ။

ကောမာရဘစ္စဇီဝကကထာ

၁၅၇။ တေန ခေါ ပန သမယေန–အဇာတသတ်မင်း၏ ဆိတ်ဆိတ်နေရာထိုအခါ၌၊ ကောမာရဘစ္စော–သော၊ ဇီဝကော–သည်၊ မာဂဓေသု–သော၊ အဇာတသတ္တုသု–ဝေဒေဟိပုတ္တသု, ရညော–၏၊ အဝိဒူရေ–အနီး၌၊ တုဏ္ဍီဘူတော–

ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊) နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ မာဂဏော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော, ရာဇာ-သည်၊ ကောမာရဘစ္စံ-သော၊ ဇီဝကံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) သမ္မဇီဝက-အဆွေဇီဝက၊ တွံ ပန-သင်သည်ကား၊ ကိုး-အဘယ့်ကြောင့်၊ တုဏှီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ (အသိ-ဖြစ်သနည်း၊) ဣတိ(အဝေါစ)။ [ယေန ကာရဏေန-အကြောင်းအကြောင်းကြောင့်၊ တုဏှီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ တံ ကာရဏံ-ထိုအကြောင်းကား၊ ကိုး-အဘယ်နည်း၊ ဤသို့လည်း ဦးကာ၌ နိယမ အနိယမဝါကျထည့်၍ ပေးသေး၏။]

(ဧဝံ ဝုတ္တေ ဇီဝကော ရာဇာနံ ဧတံ အဝေါစ ကိုး၊ ဤသို့ ထည့်၍ ပေးပါ။) ဒေဝ-မြတ်၊ အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော၊ သမ္မာသမ္ဗုद्ध-မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော၊ အယံ ဘဂဝါ-ဤမြတ်စွာဘုရားသည်၊ အမှာကံ-အကျွန်ုပ်တို့၏၊ အမ္ဗဝနေ-၌၊ မဟာတာ-သော၊ ဘိက္ခုသံဃေန-နှင့်၊ အမုတေဌသေဟိ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ-တို့နှင့်၊ (တစ်နည်း) အမုတော်ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူပါ၏၊ တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တံ-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကလျာဏော-ကောင်းမြတ်သော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ကောင်းစွာပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်၊ ဝါ-ချီးမွမ်းခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ကျော်စောသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သဒေဝက, လောကဥသုံ, အလုံးစုံကို, လွှမ်းခြုံ၍ တက်ပါပြီ၊ (ကိုး-နည်း။)

သော ဘဂဝါ-ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အရဟံ-အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုद्ध-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-တင့်တယ်သော သွားခြင်းရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သုဂတော-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-သတ္တောကာသ, သင်္ခါရဟု, လောကသုံးဘုံ, အလုံးစုံကို, အကုန်သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ လောကဝိဒူ-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-အတုမရှိ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဆုံးမထိုက်သော လူယောကျ်ား နတ်ယောကျ်ား တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ားတို့ကို ဆုံးမတော်မူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊

အနုတ္တရောပုရိသ ဒမ္မသာရထိ-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-ဗြဟ္မာ နတ်လူ, သုံးဘုံသူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ-သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်းသိ, ဝေနေယျတို့ကို လည်း သိစေတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ'အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-ဣဿရိယ စသည့်အပြား, ဘုန်းခြောက်ပါးရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘဂဝါ-ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အဗ္ဗုဠဂတော-ပြီ၊) ဒေဝေါ-သည်၊ တं ဘဂဝန္တံ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့၊ ပယိရုပါသတု-ချဉ်းကပ်တော်မူပါ၊ ဘဂဝန္တံ-သို့၊ ပယိရုပါသတော-သော၊ ဒေဝဿ-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ အပ္ပေဝနာမ ပသီဒေယျ-ကြည်လင်တန်ရာပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ-သံတော်ဦးတင်ပြီ။)

၁၅၈။ (ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ ဇီဝကံ ဧတံ အဝေါစ၊ ကိံ၊) သမ္မဇီဝက-အဆွေဇီဝက၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဟတ္ထိယာနာနိ-ဆင်ယာဉ်တို့ကို၊ ကပ္ပါပေဟိ-ပြင်ဆင်စေပါလော၊ (ကကြီးတန်ဆာ တင်စေပါလော၊) ဣတိ-ဤသို့၊ (အဝေါစ၊) (ဧဝံ ဝုတ္တေ) ကောမာရဘစ္စော-သော၊ ဇီဝကော-သည်၊ ဒေဝ-မြတ်၊ ဧဝံ-အမိန့်တော်အတိုင်းပါ၊ ဣတိ ခေါ-ဤသို့လျှင်၊ မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ, ရညော-အား၊ ပဋိဿုဏိတ္တာ-ဝန်ခံပြီး၍၊ (တစ်နည်း) ရညော-၏၊ (ဝစနံ-စကားကို၊) ပဋိဿုဏိတ္တာ-ရှေးရှုနားထောင်ပြီး၍၊ ပဌမတ္ထာနိ-ငါးလီအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဟတ္ထိနိကာသတာနိ-ဆင်မယာဉ်သာ အရာတို့ကို၊ (တစ်နည်း) ပဌမတ္ထာနိ ဟတ္ထိနိကာသတာနိ-ဆင်မယာဉ်သာ ငါးရာတို့ကို၊ ကပ္ပါပေတ္ဝာစ-ပြင်ဆင်စေပြီး၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကကြီးတန်ဆာ တင်စေပြီး၍လည်းကောင်း၊ ရညော-၏၊ အာရောဟဏီယံ-စီးတော်ဆင်ဖြစ်သော၊ နာဂံ-ဆင်တော်ကို၊ ကပ္ပါပေတ္ဝာစ-လည်းကောင်း၊ မာဂဓဿ ၊ပေ၊ ရညော-အား၊ ပဋိဝေဒေသိ-တစ်ဖန်သိစေပြီ၊ (ထပ်၍ သံတော်ဦးတင်ပြီ၊) (ကိံ-နည်း၊) ဒေဝ-မြတ်၊ တေ-အရှင်မင်းမြတ်ဖို့၊ ဟတ္ထိယာနာနိ-တို့ကို၊ ကပ္ပိတာနိ-ပြင်ဆင်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဝါ-ကကြီးတန်ဆာ တင်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ (တွံ-အရှင်မင်းမြတ်သည်၊) ယဿ-အကြင် ထွက်တော်မူခြင်း, ထွက်တော်မမူခြင်း၏၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ မညသိ-သိတော်မူ၏၊ (တဒေဝ-ထို ထွက်တော်မူခြင်း, ထွက်တော်မမူခြင်းကိုသာ၊ အတ္တနော-ကိုယ်တော်၏၊ ရုစိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ ကရောဟိ-ပြုတော်မူပါ၊ ဣတိ-သို့၊ (ပဋိဝေဒေသိ)။

၁၅၉။ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ မာဂဓော-သော၊ ၊ပေ၊ ရာဇာ-သည်၊ ပဌမံ ဟတ္ထိနိကာသတေသု-ဆင်မယာဉ်သာ ငါးရာတို့၌၊ ပစ္ဆေကာ-အသီးအသီးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော-ယောကျ်ား

အသွင်; ဆင်အပ်သော စစ်ဝတ်ရှိသော မိန်းမတို့ကို၊ အာရောပေတွာ–စီးစေပြီး၍၊ ဝါ–တင်ပြီး၍၊ အာရောဟဏီယံ–စီးတော်ဆင်ဖြစ်သော၊ နာဂံ–ဆင်တော်ကို၊ အဘိရုဟိတွာ–စီး၍၊ ဥက္ကာသု–မီးရှူးတိုင်တို့ကို၊ ဓာရိယမာနာသု–ညှိထွန်းဆောင်အပ်ကုန်လသော်၊ မဟန္တံ–ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော၊ ရာဇာနုဘာဝေန–မင်း၏ အာနုဘော်ဖြင့်၊ ရာဇဂဟာ–ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှ၊ နိယ္ယာသိ–ထွက်တော်မူပြီ၊ (တစ်နည်း) မဟန္တာ–ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော၊ ရာဇာနုဘာဝေန–ဖြင့်၊ ရာဇဂဟာ–မှ၊ နိယ္ယာသိ–ပြီ၊ (နိယ္ယာယိတွာ–ထွက်တော်မူပြီး၍၊) ယေန–အကြင်အရပ်၌၊ ကောမာရဘာစ္စသ–သော၊ ဇီဝကသ–၏၊ အမ္ဗဝနံ–သရက်ဥယျာဉ်သည်၊ (အတ္ထိ–၏၊) တေန–သရက်ဥယျာဉ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ပါယာသိ–သွားပြီ။

အထခေါ–ရှေးရှုသွားရာ ထိုအခါ၌၊ မာဂဓသ–သော၊ ।ပေ၊ ရညော–၏၊ အမ္ဗဝနသ–၏၊ အဝိဒူရေ–အနီး၌၊ ဘယံ–ကြောက်ခြင်းသည်၊ ဝါ–ကြောက်တတ်သော စိတ္တုတ္တာသဘေးသည်၊ အဟုဒေဝ–ဖြစ်သည်သာ၊ ဆမ္ဘိတတ္တံ–ကိုယ်တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ အဟု(ဧဝ)–ဖြစ်သည်သာ၊ လောမဟံသော–အမွေးတို့၏ ရွှင်ခြင်းသည်၊ ဝါ–ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၊ အဟု(ဧဝ)–သာ၊ အထခေါ–ကြောက်ရွံ့ထိပ်လန့်ရာ ထိုအခါ၌၊ မာဂဓော အဇာတသတ္တု, ဝေဒေဟိပုတ္တော–သော၊ ရာဇာ–သည်၊ ဘီတော–ကြောက်သည်၊ သံဝိဂ္ဂေါ–ထိတ်လန့်သည်၊ လောမဟဋ္ဌဇာတော–ဖြစ်သော အမွေးတို့၏ ရွှင်ခြင်းရှိသည်၊ ဝါ–ဖြစ်သော ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ကောမာရဘစ္စ–သော၊ ဇီဝကံ–ကို၊ ဧတံ–ဤ စကားကို၊ အဝေါစ–ပြောပြီ၊ (ကိံ–နည်း။)

သမ္ဘဇီဝက–အဆွေဇီဝက၊ ကစ္စိ–အသို့နည်း၊ မံ–ငါ့ကို၊ နု ဝဠွေသိ–မလှည့်ပတ်ပါ၏လော၊ ဝါ–မလှည့်ပတ်ဘဲ ရှိပါ၏လော၊ သမ္ဘဇီဝက ကစ္စိ မံ, နု ပလမ္ဘေသိ–မဖျားယောင်းပါ၏လော၊ ဝါ–မဖျားယောင်းဘဲ ရှိပါ၏လော၊ သမ္ဘဇီဝက ကစ္စိ မံ, ပစ္စတ္ထိကာနံ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသူတို့အား၊ ဝါ–ရန်သူတို့အား၊ နု ဒေသိ–မပေးပါ၏လော၊ ဝါ–မပေးဘဲ ရှိပါ၏လော၊ ဟိ–လှည့်ပတ်ဖျားယောင်းသည်ဟု ထင်ဖို့ရန်အကြောင်းကား၊ တာဝ မဟတော–ထိုမျှလောက် များပြားသော၊ ဘိက္ခုသံဃသ–ရဟန်းအပေါင်း၏၊ အမှုတေဇသာနံ ဘိက္ခုသတာနံ–တို့၏၊ ခိဝိတသဒ္ဒေါ–ချေဆတ်သံသည်၊ နေဝဘာဝိဿတိ နာမ–မဖြစ်ရတုံ့ဘိသနည်း၊ ဥက္ကာသိတသဒ္ဒေါ–ချောင်းဆိုးသံသည်၊ နု ဘာဝိဿတိနာမ–မဖြစ်ရတုံ့ဘိသနည်း၊ နိဋ္ဌေါသော–ကျယ်စွာသော စကားပြောသံသည်၊ နု ဘာဝိဿတိနာမ–သနည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (အဝေါစ)။

(ဧဝံ ဝုတ္တေ ကောမာရဘစ္စော ဇီဝကော မာဂဓံ အဇာတသတ္တုံ ဝေဒေဟိ ပုတ္တံ ရာဇာနံ ဧတံ အဝေါစ၊ ကိံ၊) မဟာရာဇ–မဟာရာဇ၊ မာ ဘာယိ–မကြောက်ပါလင့်၊ မဟာရာဇ–ဇာ၊ မာ ဘာယိ–မကြောက်ပါလင့်၊ ဒေဝ–မြတ်၊ တံ–အရှင်မင်းမြတ်ကို၊

နှ ဝဠွေမိ–မလှည့်ပတ်ပါ၊ ဒေဝ တံ, နှ ပလမ္ဘေမိ–မဖျားယောင်းပါ၊ ဒေဝ တံ, ပစ္ဆတ္ထိကာနံ, နှ ဒေမိ–မပေးပါ၊ မဟာရာဇ–ဧာ၊ အဘိက္ကမ–ရှေးရှုသွားပါလော၊ ဝါ–ရှေ့တိုးပါလော၊ မဟာရာဇ–ဧာ၊ အဘိက္ကမ–လော၊ ဝါ–လော၊ မဏ္ဍလမာဠေ–တန်ဆောင်းဝန်း၌၊ ဧတေ ဒီပါ–ဤ ဆီမီးတို့သည်၊ ဈာယန္တိ–တောက်ပနေပါကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အဝေါစ)။

သာမညဖလပုစ္ဆာ

၁၆၀။ အထခေါ–သံတော်ဦးတင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိ ပုတ္တော, ရာဇာ–သည်၊ ယာဝတိကာ–အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော မြေအရပ်သည်၊ နာဂသ–စီးတော်ဆင်၏၊ ဘူမိ–သွား၍ ဖြစ်နိုင်လောက် ရာ မြေအရပ်သည်၊ (ဟောတိ–ဖြစ်၏၊) (တာဝတိကံ–ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော မြေအရပ်တိုင်အောင်၊) နာဂေန–ဆင်တော်ဖြင့်၊ ဂန္တွာ–သွားပြီး၍၊ နာဂါ–မှ၊ ပစ္စော ရောဟိတွာ–ဆင်း၍၊ ပတ္တိကောဝ–ခြေဖြင့် သွားသည်သာလျှင်၊ ဝါ–ခြေလျှင်သွား သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ–၍၊) ယေန–အကြင်အရပ်၌၊ မဏ္ဍလမာဠသ–တန် ဆောင်းဝန်း၏၊ ဒ္ဝါရံ–တံခါးသည်၊ (အတ္ထိ–ရှိ၏၊) တေန–တန်ဆောင်းဝန်း၏ တံခါးရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–သွားပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–သွားပြီး၍၊ ကောမာရ ဘစ္စ–သော၊ ဇီဝကံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ–ပြီ၊ (ကိံ–နည်း၊) သမ္မဇီဝက–က၊ ဘဂဝါ–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကဟံ–အဘယ်အရပ်၌၊ (ဟောတိ–ဖြစ်သနည်း၊) (တစ်နည်း) ကဟံ ပန–အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ (အဝေါစ)။

မဟာရာဇ–ဧာ၊ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ–အရှေ့အရပ်သို့ ရှေးရှုမျက်နှာရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ–၍၊ ဘိက္ခုသံဃသ–ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ဝါ–၏၊ ပုရက္ခတော–ရှေ့၌ ပြုအပ်သည်၊ (ဟုတွာ–၍၊) မဇ္ဈိမံ ထမ္ဘံ–အလယ်တိုင်ကို၊ နိဿာယ–မှီတော်မူ၍၊ (ကျောပေးတော်မူ၍၊) နိသိနော–ထိုင်နေတော်မူသော၊ ဘဂဝါ–ဘုန်းတော်ကြီးဘုရားပါတည်း၊ မဟာရာဇ–ဧာ၊ (ပုရတ္ထာဘိမုခေါ–သည်၊ ဟုတွာ–၍၊ မဇ္ဈိမံ ထမ္ဘံ–ကို၊ နိဿာယ–၍၊ ဝါ–၍၊ နိသိနော–မူသော၊) ဘဂဝါ–သည်၊ ဘဂဝါ–ပါတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (အဝေါစ–သံတော်ဦးတင်ပြီ။)

၁၆၁။ အထ ခေါ–သံတော်ဦးတင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ မာဂဓော ၊ပေ၊ ရာဇာ–သည်၊ ယေန–အကြင် အရပ်၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ (အတ္ထိ–၏၊) တေန–ဘုရားရှိတော် မူရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–သွားပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–သွားပြီး၍၊ ဧကမန္တံ–သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ အဋ္ဌာသိ–ရပ်ပြီ၊ ဧကမန္တံ–၌၊ ဋ္ဌိတော–ရပ်ပြီးသော၊ မာဂဓော ၊ပေ၊ ရာဇာ–သည်၊ ဝိပ္ပသန္နံ–အထူးသဖြင့် ကြည်လင်

သော၊ ရဟဒမိဝ–ရေအိုင်ကိုကဲ့သို့၊ တုဏ္ဍိဘူတံ တုဏ္ဍိဘူတံ–ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်, ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုသံဃံ–ရဟန်းအပေါင်းကို၊ အနုဝိလော ကေတွာ–အစဉ်အတိုင်း ကြည့်ရှုပြီး၍၊ ဥဒါနံ–ကို၊ ဝါ–ကို၊ ဥဒါနေသိ–မြွက်ဆို ပြီ၊ (ကိ–နည်း။)

ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ ဘိက္ခုသံဃော–ရဟန်းသံဃာတော်သည်၊ ယေန ဥပ သမေန–အကြင် ကိုယ်နှုတ်တို့၏ ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံတော်မူ၏၊ [ဤကာလ "ကိုယ်နှုတ်တို့၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို မြင်ရသဖြင့် စိတ်၏ ငြိမ်သက် ခြင်းကိုပါ မှန်းဆ၍ သိနိုင်သည်"ဟု ဖွင့်ထားသည်။] မေ–ငါ၏၊ ဥဒယဘဒ္ဒေါ– ဥဒယဘဒ္ဒမည်သော၊ ကုမာရော–သားတော် မင်းသားသည်၊ ဣမိနာ ဥပသမေန– ဤကဲ့သို့သော ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတု–ဖြစ်ပါ စေသတည်း၊ ဝါ–ဖြစ်စေလို၏၊ ဣတိ–သို့၊ (ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ)။

(ဧဝံ–သို့၊ ဥဒါနေ–ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနိတေ–ကျူးရင့်အပ်သော်၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ရာဇာနံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ–ပြီ၊ ကိ–နည်း၊) မဟာရာဇ–ဧ၊ တွံ–အသင် ဒကာတော်သည်၊ ယထာပေမံ–အကြင်အကြင် ချစ်အပ်သူသို့၊ အာဂမာ ခေါ– ရောက်သွားပြီနော်၊ ဣတိ–ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ (ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ၊ ကိ၊) ဘန္တေ–ရား၊ မေ–ဒကာတော်သည်၊ ဥဒယဘဒ္ဒေါ–သော၊ ကုမာရော– သားတော် မင်းသားကို၊ ပိယော–ချစ်အပ်ပါ၏၊ ဧတရဟိ–၌၊ ဘိက္ခုသံဃော– သည်၊ ယေန ဥပသမေန–နှင့်၊ သမန္နာဂတော–၏၊ မေ–၏၊ ဥဒယဘဒ္ဒေါ–သော၊ ကုမာရော–သည်၊ ဣမိနာ ဥပသမေန–နှင့်၊ သမန္နာဂတော–သည်၊ ဟောတု– ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ ဝါ–ဖြစ်စေလိုပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ

၁၆ ၂။ အထ ခေါ–လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ မာဂဓော ၊ပေ၊ ရာဇာ–သည်၊ ဘဂဝန္တံ–မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဘိဝါဒေတွာ–အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊ ဝါ–ဝပ် ချပြီး၍၊ ဘိက္ခု သံဃဿ–ရဟန်းသံဃာတော်အား၊ အဥ္ဇလိ–လက်အုပ်ကို၊ ပဏာ မေတွာ–ညွှတ်စေပြီး၍၊ ဧကမန္တံ–၌၊ နိသိဒိ–ထိုင်ပြီ၊ ဧကမန္တံ–၌၊ နိသိန္နော–ထိုင် ပြီးသော၊ မာဂဓော ၊ပေ၊ ရာဇာ–သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ–ပြီ၊ (ကိ–နည်း၊) ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ–ဒကာတော် အား၊ ဝါ–၏၊ ပဋ္ဌဿ–ပြဿနာကို၊ ဝေယျာကရဏာယ–ဖြေတော်မူခြင်းငှာ၊ သြကာသံ–အခွင့်ကို၊ သစေ ကရောတိ–အကယ်၍ ပြုတော်မူအံ့၊ (ဧဝံသတိ–ဤသို့ ပြုတော်မူလသော်၊) အဟံ–ဒကာတော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ကဠိဒေဝ–တစ်စုံတစ်ခု သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒေသံ–ညွှန်ပြအပ်သော အကြောင်းအရာကို၊ ပုစ္ဆေယျာမိ– မေးလိုပါ၏၊ ဝါ–မေးပါရစေ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဇဝံ ပုတ္တေ ဘဂဝါ ရာဇာနံ ဇေတံ အဝေါစ၊ ကိံ၊) မဟာရာဇ–ဇာ၊ (ပဠုံ–ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတုံ–မေးခြင်းငှာ၊) ယဒိ အာကင်္ခသိ–အကယ်၍ အလိုရှိအုံ၊ (ဇဝံသတိ–ဤသို့ အလိုရှိလသော်၊) ပုစ္ဆ–မေးလော၊ (တစ်နည်း) မဟာရာဇ–ဇာ၊ ယံ–အကြင် ပြဿနာကို၊ (ပုစ္ဆိတုံ–ငှာ၊) အာကင်္ခသိ–အလိုရှိ၏၊ (တံ–ထို မေးလိုအပ်သော ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆ–မေးလော၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၆၃။ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ဣမာနိ ပုထုသိပ္ပာယတနာနိ–ဤ များစွာသော အတတ်တို့သည်၊ (တစ်နည်း) ဣမာနိ ပုထုသိပ္ပာယတနာနိ–ဤ အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော များစွာသော အတတ်တို့သည်၊ (တစ်နည်း) ဣမာနိ ပုထုသိပ္ပာယတနာနိ–ဤ အသက်မွေးခြင်း၏ မှီရာဖြစ်သော များစွာသော အတတ်တို့သည်၊ (သန္တိ–ရှိပါကုန်၏၊) သေယျထိဒံ–ထို အတတ်သည်တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ (တစ်နည်း) ဣဒံ (ဣမေ)–ဤ အတတ်သည်တို့ဟူသည်၊ သေယျထာ(ကတမေ)–အဘယ်တို့နည်း၊ ဟတ္ထာရောဟာ–ဆင်ကိုစီးတတ် စီးစေတတ်သော ဆင်သူရဲကောင်း, ဆင်ကို သင်ပြတတ် ဆင်စီးအတတ်ကို သင်ပြတဲတ်သော ဆင်ဆရာ, ဆင်ဆေးဆရာ, ဆင်ထိန်းတို့လည်းကောင်း၊ အဿာရောဟာ–မြင်းကို စီးတတ် စီးစေတတ်သော မြင်းသူရဲကောင်း, မြင်းကို သင်ပြတတ် မြင်းစီးအတတ်ကို သင်ပြတတ်သော မြင်းဆရာ, မြင်းဆေးဆရာ, မြင်းထိန်းတို့လည်းကောင်း၊ ရထိကာ–ရထားဦးဆောင်ကုန်သော ရထားစီးသူရဲကောင်း, ရထားစီးအတတ်ကို သင်ပြတတ် ရထားလုပ်တတ်သော ရထားဆရာ, ရထား နားပန်းစောင့်တို့လည်းကောင်း၊ ဓနုဂ္ဂဟာ–လေးကိုကိုင်တတ် ကိုင်စေတတ်သော လေးတော်သား, လေးအတတ်ကို သင်ပြတတ် လေးလုပ်တတ်သော လေးဆရာတို့လည်းကောင်း၊ [အဋ္ဌကထာ၌ လေးလုမ်တတ်သူကို မပြသော်လည်း ရထိကာပုဒ်၌ ရထားလုပ်တတ်သူကိုပါ ယူရသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း လေးလုပ်တတ်သူကိုပါ ယူနိုင်ပါသည်။]

စေလကာ–အောင်လံကို ထောင်, စစ်သည်ဘောင်၌, ရှေ့ဆောင်ရှေ့သွား, အလံကိုင် စစ်သားတို့လည်းကောင်း၊ စလကာ–စစ်သည်အများ, နေရာထား၍, ရွှေ့ရှားစေတတ် စစ်ဆင်တတ်သော စစ်ဗိုလ်ကြီးတို့လည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဍာဒါယကာ–တစ်ဖက်စစ်သားအပေါင်းတွင် အတင်းဝင်၍ လိုရာဦးခေါင်းကို ဖြတ်တောက်လျက် အမြန်ခုန်ထွက်တတ်သော သူရဲကောင်းတို့လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) ပိဏ္ဍာဒါယကာ–ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်း မိမိစစ်သားအပေါင်းတွင် ထမင်းကျွေးဖို့ရန် အမြန်ဝင်သွားတတ်သော စစ်သားတို့လည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂါ–စစ်တိုက်ရာတွင်, ပေါ်ထင်ကျော်ကြား, ထင်ရှားကုန်သော၊ ရာဇပုတ္တာ–မင်းသားတို့လည်းကောင်း၊ ပက္ခန္ဒိနော–ဦးခေါင်းလက်နက်, လိုရာဆက်ဖို့, တစ်ဖက်စစ်တပ်သို့ ပြေးဝင်တတ်သော သူရဲကောင်းတို့လည်းကောင်း၊ မဟာနာဂါ–ဆင်ပြောင်ကြီးအလား, နောက်မဆုတ်သော စစ်သားတို့လည်းကောင်း၊ သူရာ–သမ္ဘုဒ္ဓရာတစ်ဖက်, ကူးရှိတက်ဖို့, ရဲတက်မတောင်း, တစ်ယောက်တည်းသော သူရဲကောင်းတို့လည်းကောင်း၊ စမ္မယောဓိနော–

သားရေ သင်တိုင်းသို့ဝင်လျက် စစ်တိုက်တတ်သော သူရဲကောင်းတို့လည်းကောင်း၊ ဝါ–သားရေ မြားကာကိုကိုင်လျက် စစ်တိုက်တတ်သော သူရဲကောင်းတို့လည်းကောင်း၊ ဒါသိကပုတ္တာ–ကိုယ့်သခင်အား, အချစ်များသော, အိမ်ကျွန်မ၏သားဖြစ်သော စစ်သားတို့လည်းကောင်း။

အာဠာရိကာ–စဖိုအိမ်ခ်ဉ်ယှဉ်လျက် ထမင်းချက်ခြင်း မုံ့လုပ်ခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း၊ ကပ္ပကာ–ဆတ္တာသည်လုပ်လျက် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း၊ နာဝိကာ–အဖိုးအခယူ၍ ရေချိုးပေးလျက် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း၊ သူဒါ–ကောင်းမွန်စွာ ဟင်းချက်လျက် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း၊ မာလာကာရာ–ပန်းသည်လုပ်လျက် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း။ ရဇကာ–ကဝါသည်လုပ်လျက် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း၊ ပေသကာရာ–ယက်ကန်းသည်လုပ်လျက် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း၊ နဠကာရာ–ကျူထရံသည်လုပ်လျက် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘကာရာ–အိုးထိန်းသည်လုပ်လျက် အသက်မွေးသူတို့လည်းကောင်း၊ ဂဏကာ–စကအစ, နဝကျအောင်, အဆက်မပြတ်, ရေတွက်တတ်သော ဂဏန်းကျမ်းအတတ်တို့လည်းကောင်း၊' မုဒ္ဒိကာ–လက်ချောင်းချိုးလျက် ရေတွက်တတ်သူတို့လည်းကောင်းတည်း၊ ဝါပန–သည်သာ မကသေး၊ အညာနိပိ–အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧဝံဂတာနိ–ဤသို့အလားတူဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ–အကြင်များစွာသော အတတ်တို့သည်၊ (တစ်နည်း) ယာနိ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ–အကြင်အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော များစွာသောအတတ်တို့သည်၊ (တစ်နည်း) ယာနိ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ–အကြင်အသက်မွေးခြင်း၏ မှီရာဖြစ်သော များစွာသောအတတ်တို့သည်၊ (သန္ဓိ–ရှိပါကုန်၏။)

တေ–ထိ အတတ်တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ–မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘောခ္ခပင်၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်–ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပ် တွေ့မြင်အပ်သော၊ သိပ္ပဖလ–အတတ်၏ အကျိုးကို၊ ဥပဇီဝန္တိယထာ–မှီ၍ အသက်မွေးကြကုန်သကဲ့သို့၊ တေ–ထိ အတတ်သည်တို့သည်၊ တေန–ထိုအတတ်၏ အကျိုးဖြင့်၊ အတ္တာနံ–မိမိကိုလည်း၊ သုခေန္တိ ယထာ–ချမ်းသာစေကြကုန်သကဲ့သို့၊ ပီဏေန္တိ ယထာ–နှစ်သက်ပြည့်ဖြိုး, ပွားတိုးစေကြကုန်သကဲ့သို့၊ မာတာပိတရော–အမိအဖတို့ကိုလည်း၊ သုခေန္တိယထာ–သို့၊ ပီဏေန္တိ ယထာ–သို့၊ ပုတ္တဒါရံ–သားမယားကိုလည်း၊ သုခေန္တိ ယထာ, ပီဏေန္တိ ယထာ–သို့၊ မိတ္တာမစ္စေ–မိတ်ဆွေချင်းချင်း, အပေါင်းအသင်းတို့ကိုလည်း၊ သုခေန္တိ ယထာ–သို့၊ ပီဏေန္တိယထာ–သို့၊ သမဏာ ဗြာဟ္မဏေသု–ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၌၊ ဥဒ္ဓဂ္ဂိက်–အထက်နတ်ပြည် ဆန်သဖြင့် မီးလျှံနှင့်တူသော အကျိုးရှိသော၊ ဝါ–အထက်နတ်ပြည်၌ ကောင်းမြတ်သော အကျိုးရှိသော၊ သောဝဂ္ဂိက်–ကာမဂုဏ် ၅ ရပ်ဖြင့် လွန်စွာမြတ်သော နတ်ပြည်ကိုထိုက်သော၊ သုခဝိပါက်–ကောင်းသော ဣဋ္ဌအကျိုးရှိသော၊ သဂ္ဂသံဝတ္တနိက်–လွန်စွာမြတ်သော

ရှုပါရုံစသော ဆယ်ပါးသော အကျိုးတို့ကိုဖြစ်စေနိုင်သော၊ ဒက္ခိဏာ-တမလွန်ဘဝ ဝယ် အလှူ့ရှင်၏ ကြီးပွားကြောင်း, ကောင်းမြတ်သောအလှူကို၊ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ ယထာ-တည်စေကြကုန်သကဲ့သို့၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဧဝမေव-ဤ့အတူသာ လျှင်၊ ဒိဋ္ဌေဝမ္မေ-ပင်၊ သန္ဓိဋ္ဌိတ-သော၊ သာမညဖလ-ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးကို၊ ပညပေတုံ-ပညတ်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာနုခေါ-တတ်ကောင်းပါသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၁၆၄။ (ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ ရာဇာနံ ဧတံ အဝေါစ၊ ကိံ၊) မဟာရာဇ-ဧာ၊ တွံ-အသင်ဒကာတော်သည်၊ ဣမံ ပဉ္ဍံ-ဤပြဿနာကို၊ အညေ-ငါဘုရားမှတစ်ပါး ကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏေ-သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသူတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတာနော-မေးဖူးသလော၊ (နံ ပုဗ္ဗဘာဂံ-ထိုမေးအပ်ဖူးသည်၏ အဖြစ်ကို၊) အဘိဇာနာသိစ-သိလည်းသိ၏လော၊ ဝါ-မှတ်မိလည်း မှတ်မိ၏လော၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ-ဒကာတော်သည်၊ ဣမံ ပဉ္ဍံ-ကို၊ အညေ-မြတ်စွာ ဘုရားမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏေ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတာ-မေးဖူးပါပြီ၊ (နံ ပုဗ္ဗဘာဂံ-ထိုမေးအပ်ဖူးသည်၏ အဖြစ်ကို၊) အဘိဇာနာမိ-သိလည်း သိပါ၏၊ ဝါ-မှတ်မိလည်း မှတ်မိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

(ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ ရာဇာနံ ဧတံ 'အဝေါစ၊ ကိံ') မဟာရာဇ-ဧာ၊ ယထာကထံ ပန-အဘယ်သို့လျှင်၊ တေ-ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ ဗျာကရိသု-ဖြေဆိုလိုက် ကြကုန်သနည်း၊ တေ-အသင်ဒကာတော်၏၊ ဝါ-အသင်ဒကာတော်မှာ၊ (ဘာသိတုံ-လျှောက်ခြင်းငှာ၊) အဂရု-ဝန်မလေးသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အကယ်၍ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံ သတိ-သော်)၊ ဘာသေ-လျှောက်စမ်းပါလော၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဂဝန္တရှုပေါ ဝါ-မြတ်စွာဘုရား၏သဘောတော်နှင့်တူသော သဘောထားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊ (တတ္ထ-ထိုအရပ်၌)၊ မေ-ဒကာတော်၏၊ ဝါ-ဒကာတော်မှာ၊ (ဘာသိတုံ-လျှောက်ခြင်းငှာ၊) ဂရု-ဝန်လေးသည်၊ နု ခေါ (ဟောတိ)-မဖြစ်ပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ မဟာရာဇ-ဧာ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ ဝန်မလေးလျှင်၊) ဘာသဿု-လျှောက်စမ်း ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပုစ္ဆိတာ။ ။ပုစ္ဆိတာ-မေးဖူးသည် (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍)၊ အဘိဇာနာသိနော-သိ၏လော၊ (တစ်နည်း) ပုစ္ဆိတာ နေရာ၌ "ပုစ္ဆိတ္တာ" ဟု ပြင်ပြီးလျှင် "ပုစ္ဆိတ္တာ-မေးပြီး၍၊ အဘိဇာနာသိနော-သိ၏လော" ဤသို့လည်း အနက်ပေးကြသေး၏၊ ထိုအနက်သည် အခြားနေရာ၌ ဖွင့်သော အနက်သာတည်း၊ ဤနေရာ၌ကား ဤအဋ္ဌကထာ မဖွင့်ပါ။

ပူရဏကဿပဝါဒ

၁၆၅။ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ–ဒကာတော်သည်၊ ဧကံ–တစ်ပါးသော၊ သမယံ–အခါ၌၊ ယေန–အကြင်အရပ်၌၊ ပူရဏော ကဿပေါ–ပူရဏကဿပသည်၊ (အတ္ထိ–ရှိပါ၏၊) တေန–ပူရဏကဿပရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–သွားပါပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–သွားပြီး၍၊ ပူရဏေန ကဿပေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိं–အတူ၊ သမ္မောဒိ–ခမနီယ, စသည်သဘော, မေးမြန်းပြောလျက်, ရောနှောမိပါပြီ၊ [ဤအနက်ပေးပုံကို ပါရာဇိကဏ္ဍ, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာနှင့် ဘာသာဋီကာကို ကြည့်ပါ၊ ရှေးက "အညီအမျှ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုပါ၏"ဟု ပေးရိုးရှိသည်။] သမ္မောဒနီယံ–ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ သာရဏီယံ–မပြတ်မလပ် အမှတ်ရထိုက်သော၊ ကထံ–စကားကို၊ ဝီတိသာရေတွာ–ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဧကမန္တံ–၌၊ နိသီဒိ–ထိုင်နေပါပြီ၊ ဘန္တေ–ရား၊ ဧကမန္တံ–၌၊ နိသိန္နော–သော၊ အဟံ–သည်၊ ပူရဏံ ကဿပံ–ကို၊ ဧတံ–ဤစကားကို၊ အဝေါစံ–မေးမြန်းပြောဆိုပါပြီ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ မေးမြန်းပြောဆိုသနည်း။)

ဘော ကဿပ–အရှင်ကဿပ၊ လ္ဂမာနိ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ–ဤမျိုးစွာသော အတတ်တို့သည်၊ (တစ်နည်း) လ္ဂမာနိ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ–ဤမျိုးစွာသော အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အတတ်တို့သည်၊ (တစ်နည်း) လ္ဂမာနိ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ–ဤမျိုးစွာသော အသက်မွေးခြင်း၏ မီဂှာဖြစ်သော အတတ်တို့သည်၊ (သန္တိ–ရှိပါကုန်၏၊) သေယျထိဒံ–ထိုအတတ်သည်တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ (တစ်နည်း) လ္ဂဒံ (လ္ဂမေ)–ဤအတတ်သည်တို့ဟူသည်၊ သေယျထာ (ကတမေ)–အဘယ်တို့နည်း၊ ဟတ္ထာရောဟာ–ဆင်ကိုစီးတတ် စီးစေတတ်သော ဆင်စီးသူရဲကောင်း, ဆင်ကို သင်ပြတတ် ဆင်စီးအတတ်ကို သင်ပြတတ်သော ဆင်ဆရာ ဆင်ဆေးဆရာ, ဆင်ထိန်းဆရာတို့လည်းကောင်း၊ အဿာရောဟာ–မြင်းကိုစီးတတ် စီးစေတတ်သော မြင်းစီးသူရဲကောင်း, မြင်းကို သင်ပြတတ် မြင်းစီးအတတ်ကို သင်ပြတတ်သော မြင်းဆရာ, မြင်းဆေးဆရာ, မြင်းထိန်းတို့လည်းကောင်း၊ ပေ ၊ ပတိဋ္ဌာပေန္တိယထာ–တည်စေကြကုန်သကဲ့သို့၊ [ဤပတိဋ္ဌာပေန္တိယထာတိုင်အောင် ရှေ့အတိုင်း အနက်ပေးပါ။] ဘော ကဿပ–အရှင်ကဿပ၊ ဧဝမေဝ–သာလျှင်၊ ဒိဋ္ဌေဝမ္မေ–ပင်၊ သန္တိဋ္ဌိတံ–သော၊ သာမညဖလံ–ကို၊ ပညပေတုं–ငှာ၊ သက္ကာနုခေါ–သလော၊ လ္ဂတိ (အဝေါစံ–မေးမြန်းပြောဆိုပါပြီ။)

၁၆၆။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–မေးမြန်းပြောဆိုအပ်သော်၊ ပူရဏော ကဿပေါ–သည်၊ မံ–ဒကာတော်ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ–ပြောဆိုပါပြီ၊ (ကိံ–နည်း၊) မဟာရာဇ–ဧာ၊ ကရောတော–ကိုယ်တိုင်ပြုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုယ်တိုင်ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ကာရယတော–သူတစ်ပါးကို ပြုစေသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–သူတစ်ပါးကို အပြုခိုင်းပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ (ပါပံ နကရီယတိ၌ စပ်၊) ဆိန္ဒတော–လက်ခြေ အစရှိသည်တို့ကို ကိုယ်တိုင်ဖြတ်သော်လည်းကောင်း၊

၀၊–ကိုယ်တိုင်ဖြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ဆေဒါ၀ယတော–လက် ခြေ အစရှိသည်ကို သူတစ်ပါးကို ဖြတ်စေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–သူတစ်ပါးကို အဖြတ်ခိုင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ပစတော–မီးဖြင့် မြှိုက်သကဲ့သို့ကိုယ်တိုင် နှိပ်စက်သော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင်နှိပ်စက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ပါစာ၀ယတော–မီးဖြင့်မြှိုက်စေသကဲ့သို့ သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်စေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ သောစယတော–သူ့ဥစ္စာကိုဆောင်ယူခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ဝမ်းနည်းစေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင်ဝမ်းနည်းအောင် ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ သောစာ၀ယတော–သူ့ဥစ္စာကိုဆောင်ယူခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် သူတစ်ပါးကို ဝမ်းနည်းပစေဟု စေခိုင်းသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ဝမ်းနည်းပစေဟု စေခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ [ကာရိတ်နှစ်ချက်၊ ရှေးက "သောစ–စိုးရိမ်"ဟု ပေးကြ၏။]

ကိလမတော–အစာအငတ်ခံခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ပင်ပန်းခံသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင် အပင်ပန်းခံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ကိလမာ၀ယတော–အစာအငတ်ခံခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် သူတစ်ပါးကို ပင်ပန်းခံစေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–သူတစ်ပါးကို အပင်ပန်းခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ [ဥပုသ်စောင့်ခြင်း စသည်ကို ရည်ရွယ်ဟန်တူသည်။] ဖန္ဒတော–ကိုယ်တိုင်တုန်လှုပ်သော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင်တုန်လှုပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ဖန္ဒာ၀ယတော–သူတစ်ပါးကို တုန်လှုပ်စေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–သူတစ်ပါးကို တုန်လှုပ်ခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။

ပါ၊–သတ္တ၀ါကို၊ အတိပါတယတော–ကိုယ်တိုင်လျှင်စွာ ကျစေ, သူတစ်ပါးကို လျှင်စွာကျပစေဟု စေခိုင်းသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင်သတ်သောပုဂ္ဂိုလ်, သူတစ်ပါးကို အသတ်ခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ အဒိန္နံ–ဥစ္စာရှင်တို့ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို၊ အာဒိယတော–ကိုယ်တိုင်ယူ, သူတစ်ပါးကို ယူစေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင်ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်, သူတစ်ပါးကို အယူခိုင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ သန္ဓိ–အစပ်ရှိသောအိမ်၏ နံရံကို၊ ဆိန္ဒတော–ကိုယ်တိုင်ဖောက်ဖြတ် သူတစ်ပါးကို ဖောက်ဖြတ်စေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။

နိလ္လောပ်–အကြွင်းမရှိအောင် လုစ်၍၊ ဟရတော–ကိုယ်တိုင်ဆောင်ယူ, သူတစ်ပါးကို ဆောင်ယူစေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင်ဆောင်ယူသောပုဂ္ဂိုလ်, သူတစ်ပါးကို ဆောင်ယူခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ဧကာဂါရိက်–တစ်အိမ်၌ ဝိုင်း၍ လုယူခြင်းကို၊ ၀၊–ဓားမြှောက်ခြင်းကို၊ ကရောတော–ကိုယ်တိုင်ပြု, သူတစ်ပါးကို ပြုစေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်, သူတစ်ပါးကို အပြုခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ပရိပန္ထေ–လမ်းခရီး၌၊ တိဋ္ဌတော–လာသမျှ လူတို့ကို လုယူဖို့ရန် ကိုယ်တိုင်တည်, သူတစ်ပါးကို တည်းစေသော်လည်းကောင်း၊ ၀၊–ကိုယ်တိုင်တည်သောပုဂ္ဂိုလ်, သူတစ်ပါးကို အတည်ခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။

ပဒါရံ-သူတစ်ပါးမယားကို၊ ဂစ္ဆတော-သွားသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ မုသာ-ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သောစကားကို၊ ဘဏတော-ကိုယ်တိုင်ပြောဆို သူတစ်ပါးကို ပြောဆိုစေသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုယ်တိုင်ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတစ်ပါးကို အပြောခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ပါပံ-မကောင်းမှုကို၊ ကရောတော-ပြုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊[ရှေ့ အားလုံးသောအမှုကို ချုံးရှုပြောသည်] နေ ကရီယတိ-မပြုအပ်၊ ဝါ-ပြုရာမရောက်။

ယော-အကြောင်သူသည်၊ ခုရပရိယန္တေန-ပတ်ပတ်လည် အစွန်အဖျားဌ သင်ခုန်းသွားရှိသော၊ ဝါ-ပတ်ပတ်လည် အစွန်အဖျားဌ သင်ခုန်းသွားနင့်တူသော အကွပ်ရှိသော၊ စက္ကေန-စက်ဘီးဖြင့်၊ ဣမိဿာ ပထဝိယာ-ဤ မြေပြင်ဌ၊ ပါဏော-သတ္တဝါတို့ကို၊ ဧကံ မံသခလံ-တစ်ခုတည်းသော အသားစုကို၊ ဝါ-တစ်ခုတည်းသော အသားစုဖြစ်အောင်၊ ဧကံ မံသပုဉ္ဇံ-တစ်ခုတည်းသော အသားပုံကို၊ ဝါ-တစ်ခုတည်းသော အသားပုံဖြစ်အောင်၊ စေပိ ကရေယျ-အကယ်၍မူလည်း ပြုစေဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ-ဤသို့ပင် ပြုပါသော်လည်း၊) တတောနိဒါနံ-ထိုသို့ တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံဖြစ်အောင် ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (တစ်နည်း) တတောနိဒါနံ-ထိုသို့ တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံဖြစ်အောင် ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပါပံ-မကောင်းမှုသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပါပဿ-မကောင်းမှု၏၊ အာဂမော-ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

ဂင်္ဂါယ - ဂင်္ဂါဖြစ်၏၊ ဒက္ခိဏံ - တောင်ဘက်ဖြစ်သော၊ တီရံ - ကမ်းသို့၊ (တစ်နည်း) ဒက္ခိဏံတီရံ-တောင်ဘက်ကမ်းအရပ်သို့၊ ဟနန္တော-ကိုယ်တိုင်သတ်လျက်လည်းကောင်း၊ ဃာတေန္တော-သူတစ်ပါးကို သတ်စေလျက်လည်းကောင်း၊ ဆိန္ဒန္တော-ကိုယ်တိုင်ဖြတ်လျက်လည်းကောင်း၊ ဆေဒါပေန္တော-သူတစ်ပါးကို ဖြတ်စေလျက်လည်းကောင်း၊ ပစန္တော-မီးဖြင့်မြှိုက်သက်ဆဲသို့ ကိုယ်တိုင်နှိပ်စက်လျက်လည်းကောင်း၊ ပါစာပေန္တော-မီးဖြင့် မြှိုက်စေသက်ဆဲသို့ သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်စေလျက်လည်းကောင်း၊ စေပိ ဂစ္ဆေယျ-အကယ်၍မူလည်း သွားစေဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ- ဤသို့ပင်သွားပါသော်လည်း၊) တတောနိဒါနံ-ထိုသို့ သတ်ဖြတ်လျက် ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်သို့ သွားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (တစ်နည်း) တတောနိဒါနံ-ထိုသို့ သတ်ဖြတ်လျက် ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်သို့ သွားခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပါပံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပါပဿ-၏၊ အာဂမော-သည်၊ နတ္ထိ။

ဂင်္ဂါယ-ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ ဥတ္တရံ-မြောက်ဘက်ဖြစ်သော၊ တီရံ-ကမ်းသို့၊ (တစ်နည်း) ဥတ္တရံတီရံ-မြောက်ဘက်ကမ်းအရပ်သို့၊ ဒဒန္တော-ကိုယ်တိုင်ပေးလှူလျက်လည်းကောင်း၊ ဒါပေန္တော-သူတစ်ပါးကို ပေးလှူစေလျက်လည်းကောင်း၊ ယဇန္တော-ကိုယ်တိုင်ယဇ်ပူဇော်လျက်လည်းကောင်း၊ ယဇာပေန္တော-သူတစ်ပါးကို ယဇ်ပူဇော်စေလျက်လည်းကောင်း၊ စေပိ ဂစ္ဆေယျ - အကယ်၍မူလည်း သွားစေဦးတော့၊

(ဧ၀ံသတိပိ-သော်လည်း၊) တတောနိဒါန်-ပေးလှူပူဇော်လျက် ဂဂ်ါမြစ်၏ မြောက်ဘက်သို့ သွားခြင်းဟူသော ထို အကြောင်းကြောင့်၊ (တစ်နည်း) တတောနိဒါန်-ထိုသို့ ပေးလှူပူဇော်လျက် ဂဂ်ါမြစ်၏ မြောက်ဘက်သို့ သွားခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပုညံ-ကောင်းမှုသည်၊ နတ္ထိ၊ ပုညဿ-ကောင်းမှု၏၊ အာဂမော-ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ ဒါနေန-စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒမေန-စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ၀ါ-စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမကြောင်းဖြစ်သော ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သံယမေန-ဥပုသ်သီလမှ တစ်ပါးသော သီလကို စောင့်စည်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သစ္စ၀ဇ္ဇေန-မှန်ကန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပုညံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ပုညဿ-၏၊ အာဂမော-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ၊ (အ၀ေါစ)။

ဘန္တေ-ရား၊ မေ-အား၊ ဣတ္ထံ-ဤသို့၊ ၀ါ-ဤအပြားအားဖြင့်၊ ပူရဏော ကဿပေါ-သည်၊ ၀ါ-ကို၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ-သော၊ သာမညဖလံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်၊ သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊ အကိရိယံ-မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ၀ါ-ပြုရာမရောက်ခြင်းကို၊ ဗျာကာသိ-ဖြေဆိုပါပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ အမ္ဗံ-သရက်ပင်ကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊) လဗုဇံ-တောင်ပိန္ဓဲပင်ကို၊ ဗျာကရေယျ သေယျထာပိ၀ါ-ဖြေဆိုရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ လဗုဇံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-သည်၊ (သမာနော-လျက်၊) အမ္ဗံ-ကို၊ ဗျာကရေယျ သေယျထာပိ၀ါ-လည်းကောင်း၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧ၀မေ၀-လျှင်၊ ပူရဏော ကဿပေါ-သည်၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ-သော၊ သာမညံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-သည်၊ သမာနော-လျက်၊ အကိရိယံ-ကို၊ ၀ါ-ကို၊ ဗျာကာသိ-ပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ တဿမယှံ-ထို ဒကာတော်၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပါပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ကထံ ဟိ-အဘယ်ကြောင့်၊ မာဒိသော-ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်သော မင်းသည်၊ ဝိဓိတေ-နိုင်ငံတော်၌၊ ဝသန္တော-နေသော၊ သမဏံ၀ါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏံ၀ါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အပသာဒေတဗ္ဗံ-နှင်ထုတ်ထိုက်၏ဟူ၍၊ ၀ါ-ညှင်းဆဲထိုက်၏ဟူ၍၊ မညေယျနာမ-မှတ်ထင်ရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ(ဧတံ အဟောသိ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ သော အဟံ-ထို ဒကာတော်သည်၊ ပူရဏဿ ကဿပဿ-၏၊ ၀ါ-သည်၊ ဘာသိတံ-ပြောဆိုအပ်သော စကားကို၊ နေ၀ အဘိနန္ဒိံ-နှစ်သက်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ၊ နပ္ပဋိက္ကောသိံ-မနှစ်သက်သော်လည်း မတားမြစ်ခဲ့ပါ၊ အနဘိနန္ဒိတ္တာ-မနှစ်သက်မှု၍၊ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္တာ-မနှစ်သက်သော်လည်း မတားမြစ်မှု၍၊ အနုတ္တမနော-မိမိစိတ်မရှိသည်၊ ၀ါ-မနှစ်သက်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊) အနုတ္တမနဝါစံ-မိမိစိတ်မရှိသူ၏စကားကို၊ ၀ါ-မနှစ်သက်သူ၏ စကားကို၊ အနိစ္ဆာရေတ္တာ-မမြှော်ဆိုမှု၍၊ တမေ၀ ဝါစံ-ထို စကားကိုပင်၊ အနုဂ္ဂဏှ

ဣန္ဒော–အနှစ်သာရအားဖြင့်လည်း မယူဘဲ၊ ဝါ–ချီလည်း မချီမြှောက်ဘဲ၊ အနိုကုဇ္ဇ ဣန္ဒော–အနှစ်သာရအားဖြင့် စိတ်နလုံးခ္ခ် မထားဘဲ၊ အာသနာ–နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ–ထ၍၊ ပက္ကမိ–ဖဲခဲ့ပါပြီ။

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ

၁၆၇။ ဘန္တေ-ရား၊ ဧကံ-သော၊ သမယံ-ခ္ခဏ်း၊ ယေန-ခ္ခဏ်း၊ မက္ခလိဂေါသာလော-မက္ခလိဂေါသာလသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-မက္ခလိဂေါသာလရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ပါပြီ၊ ၊ပေ၊ မက္ခလိ ဂေါသာလံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-မေးမြန်း ပြောဆိုပါပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘော ဂေါသာလ-အရှင် ဂေါသာလ၊ ဣမာနိ ပုထုသိပ္ပာယတနာနိ-တို့သည်၊ ၊ပေ၊ ဘော ဂေါသာလ-လ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဒိဋ္ဌေ ဝမ္မေ-ပင်၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ-သော၊ သာမညဖလံ-ကို၊ ပညပေတုံ-ငှာ၊ သက္ကာ နုခေါ-သလော၊ ဣတိ (အဝေါစ)။

၁၆၈။ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ မက္ခလိ, ဂေါသာလော-သည်၊ မံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပါပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) မဟာရာဇ-ဧာ၊ သတ္တာနံ-သတ္တဝါတို့၏၊ သံကိလေသာယ-ညစ်နွမ်းခြင်းငှာ၊ ဟေတု-အကြောင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ ပစ္စယော-အထောက်အပံ့သည်၊ နတ္ထိ၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ အဟေတူ-အကြောင်းမရှိကုန်သည်၊ အပစ္စယာ-အထောက်အပံ့ မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) သံကိလိသန္တိ-ညစ်နွမ်းကြရကုန်၏၊ သတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ-စင်ကြယ်ခြင်းငှာ၊ ဟေတု နတ္ထိ၊ ပစ္စယော နတ္ထိ၊ သတ္တာ အဟေတူ အပစ္စယာ (ဟုတ္တာ) ဝိသုဇ္ဈန္တိ-စင်ကြယ်ကြရကုန်၏။

အတ္တကာရေ-မိမိကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သော ကောင်းမှုသည်။ [ရှေးက "ကောင်းမှု မကောင်းမှုသည်"ဟု ပေးကြသည်။] နတ္ထိ၊ ပရကာရေ-ဆရာ မိဘ စသော သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုသည်၊ နတ္ထိ၊ ပုရိသကာရေ-ယောကျ်ားတို့ ပြုအပ်သော လုလ္လသည်၊ နတ္ထိ၊ ဗလံ-အားစွမ်းသည်၊ နတ္ထိ၊ ဝီရိယံ-ဝီရိယသည်၊ နတ္ထိ၊ ပုရိသထာမော-ယောကျ်ားတို့၏ လုလ္လသည်၊ နတ္ထိ၊ ပုရိသပရက္ကမော-ယောကျ်ားတို့၏ အဆင့်ဆင့် အမြင့်သို့ ရောက်ကြောင်း လုလ္လသည်၊ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ-ကုလားအုပ် နွားအစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ကောင်း၊ သဗ္ဗေ, ပါဏာ-တစ်ခုသော ဣန္ဒြေရှိသော သတ္တဝါ, နှစ်ခုသော ဣန္ဒြေ စသည်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ, ဘူတာ-ဥဒ္ဓံတွင်း သားအိမ်တွင်းခ္ခ် ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ, ဇီဝါ-သလေး မှယော အစရှိသော သက်ရှိသစ်ပင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဝသာ-အစွမ်းမရှိကြကုန်သည်၊ အဗလာ-အားမရှိကြကုန်သည်၊ အဝီရိယာ-ဝီရိယမရှိကြကုန်သည်၊ နိယတိ သံဂတိဘावဝရိဏတာ-မြဲသည်၏ အဖြစ်, ထိုထို အဘိဓာတ်ခ္ခ် ပေါင်းဆုံရခြင်း,

သဘောတံထွာ ဓမ္မတာအားဖြင့် အပိုင်းအခြားအတိုင်း ညွှတ်ကြေရ ကုန်သည်၊ ၀ါ–ဖြစ်ကြေရကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ဆသွေ၀–ဖ ပါးသာလျှင်ဖြစ် ကုန်သော၊ အဘိဏာတိသု–ရှေးရှုဖြစ်ရာ ဘုံဘ၀တို့၌၊ (ဌတ္တာ–တည်၍၊) သုခဒုက္ခံ– ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို၊ ပဋိသံ၀ေဒေန္တိ–ခံစားကြေရကုန်၏။

ဣမာနိ စုဒ္ဒသ ယောနိပမုခသတသဟဿာနိ–ဤပဓာနဖြစ်သော မြတ်သော ယောနိတို့၏ တစ်သန်းလေးသိန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဋ္ဌိ စ သတာနိ–ဖ ထောင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဆ စ သတာနိ–ဖ ရာတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ–ရှိကုန်၏။) ပဋ္ဌစကမ္မုနောသတာနိ–၅ ရာသော ကံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌစ ကမ္မာနိ–၅ ပါးသောကံတို့သည်လည်းကောင်း၊ တီဏိစ ကမ္မာနိ–၃ ပါးသော ကံတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ–နှ၏။) ကမ္မေစ–ပြည့်စုံသော ကာယကံ ၀စီကံ သည်လည်းကောင်း၊ အမုကမ္မေစ–ထက်ဝက်သော မနောကံသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ–ရှိ၏။) ဒွေဋ္ဌိပဋိပဒါ–ဖ၂ ပါးသော အကျင့်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ဒွေဋ္ဌန္တရ ကပ္ပာ–ဖ၂ ပါးသော အန္တရကပ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ဆဋ္ဌာဘိဏာတိယော–ဖ ပါး သော အဘိဏာတ်တို့သည်၊ ၀ါ–ဖ ပါးသော ရှေးရှုဖြစ်ရာ ဘုံဘ၀တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) အဋ္ဌ–ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ပုရိသဘူမိယော–ယောကျ်ားတို့၏ဖြစ်ရာ အရိုက်အတန်း တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ဧကူနပညာသ အာဇီ၀ကသတေ–တစ်ခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော ငါးဆယ်သော အသက်မွေးကြောင်း အရာတို့သည်၊ ၀ါ–တစ်ခုဖြင့် ယုတ်လျော့ သော အသက်မွေးကြောင်းငါးထောင်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ဧကူနပညာသ ပရိဗ္ဗာ ဇကသတေ–တစ်ခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော ငါးဆယ်သော ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်၏ အရာတို့သည်၊ ၀ါ–တ်စ်ခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော ရသေ့ရဟန်းအဖြစ် ငါးထောင်တို့ သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ဧကူနပညာသ နာဂါ၀ါသသတေ–တစ်ခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော ငါးဆယ်သော နဂါးတို့၏ နေရာ မြေအ၀ှမ်းအရာတို့သည်၊ ၀ါ–တစ်ခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော နဂါးတို့၏ နေရာ မြေအ၀ှမ်း ငါးထောင်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

ဝီသေ–၂၀ သော၊ ဣန္ဒြိယသတေ–ဣန္ဒြေအရာတို့သည်၊ (တစ်နည်း) ဝီသေ ဣန္ဒြိယသတေ–၂ ထောင်သော ဣန္ဒြေတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) တိံသေ–သုံးဆယ်သော၊ နိရယသတေ–ငရဲအရာတို့သည်၊ (တစ်နည်း) တိံသေ နိရယသတေ–၃ ထောင် သော ငရဲတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ဆတ္တိံသ–၃၆ ပါးသော၊ ရဇောဓာတုယော–မြေမှုန်တို့၏ ဖြစ်ရာ အရပ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ–၇ ယောက်ကုန်သော၊ သညီဂဿ– သညာရှိသော. ကိုယ်ဝန်ရှိသော သတ္တ၀ါတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ–နှ်သော၊ အသညီဂဿ–သညာမရှိသော ကိုယ်ဝန်ရှိသော သတ္တ၀ါတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ– ကုန်သော၊ နိဂဏ္ဌီဂဿ–အဖုအဆစ်၌ဖြစ်သော ကိုယ်ဝန်ရှိသော သတ္တ၀ါတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ–နှ်သော၊ ဒေ၀ါ–နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ–ကုန်သော၊

မာနသာ–လူတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ–နှ်သော၊ ဝိသာစာ–မြေဘုတ်ဘီလူးတို့
သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ–ခုနစ်မျိုးကုန်သော သရာ–ရေအိုင်ကြီးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊)
သတ္တ–ခုနစ်မျိုးကုန်သော၊ ပဝုဋ္ဌာ–ကြီးသော အဖုအဆစ်ရှိသော ဝတ္ထုတို့သည်၊
(ဟောန္တိ၊) သတ္တ ပဝုဋ္ဌသတာနိ–ခုနစ်ရာသော ငယ်သော အဖုအဆစ်ရှိသော ဝတ္ထု
တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ–ခုနစ်မျိုးကုန်သော၊ ပပါတာ–ချောက်ကမ်းပါးပြတ်ကြီး
တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တပပါတသတာနိ–ခုနစ်ရာသော ချောက်ကမ်းပါးပြတ်ငယ်
တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သတ္တ–ခုနစ်မျိုးကုန်သော၊ သုပိနာ–အိပ်မက်ကြီးတို့သည်၊
(ဟောန္တိ၊) သတ္တ–ခုနစ်မျိုးကုန်သော၊ သုပိနာ–အိပ်မက်ကြီးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊)
သတ္တ သုပိနသတာနိ–ခုနစ်ရာသော အိပ်မက်ငယ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) မဟာကပ္ပိ
နော–မဟာကပ်တို့၏၊ စုလ္လာသီတိသတသ ဟဿာနိ–ရှစ်သန်း လေးသိန်းတို့
သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ယာနိ–ယင်းမဟာကပ် ရှစ် နှ်လေးသိန်းတို့ပတ်လုံး၊ ဟာလေစ–
လူမိုက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတေစ–ဝ ပါမ္ဘာတို့သည်လည်းကောင်း၊ သန္ဓာ
ဝိတ္ဝာ–ပြေးသွားပြီး၍၊ သံသရိတ္ဝာ–ကြင်လ ပြီး၍၊ ဒုက္ခဿ–သံသရာဒုက္ခ၏၊
အန္တံ–အဆုံးကို၊ ကရိဿန္တိ–ပြုကြရကုန်လတ္တံ

တတ္ထ–ထိုရှစ်သန်းလေးသိန်းသော မဟာ ၏တို့၌၊ အဟံ–ငါသည်၊ ဣမိနာ
သီလေနဝါ–ဤသီလဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣမိ နာ ဝတေနဝါ–ဤအကျင့်ဖြင့်
လည်းကောင်း ဣမိနာ တပေနဝါ–ဤခြိုးခြံသောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ ဣမိ ၊ ဗြဟ္မစရိယေနဝါ–ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အပရိ
ပက္ကံ–မရင့်ကျက်သေးသော၊ ကမ္မံဝါ–သံသရာ၌ လှည့်လည်ကြောင်းကံကိုမူလည်း၊
ပရိပါစေဿာမိ–ရင့်ကျက်စေအံ့၊ ပရိပက္ကံ–ရင့်ကျက်ပြီးသော၊ ကမ္မံဝါ–ကိုမူလည်း၊
ဖုဿ ဖုဿ–ထိရောက်၍ ထိရောက်၍၊ ဗျန္တီ–ကင်းသော အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိ
အောင်၊ ကရိဿာမိ–ပြုအံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြုပြင်နိုင်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဒေါ–ဤသို့အလား
တူ ပြုပြင်နိုင်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ သုခဒုက္ခေ–ချမ်းသာဆင်းရဲသည်၊ ဒေါနမိတေ–
စိတ်တောင်းဖြင့် ချင့်အပ်သကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ သံသာရေ–သံသရာကို၊ ပရိယန္တကတေ–
ထက်ဝန်းကျင် အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိအောင်ပြုအပ်၏၊ ဟာယနဝုဒေ–ဆုတ်ယုတ်
ခြင်း တိုးပွားခြင်းတို့သည်၊ နတ္ထိ–မရှိကုန်၊ ဥက္ခိတ္တာ၀ကဲသေ–အလွန် အလျော့တို့
သည်၊ နတ္ထိ–ကုန်၊ သေယျထာပိနာမ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ သုတ္တဂုဠေ–ချည်လုံး
သည်၊ ဝါ–ကို၊ ခိတ္တေ–အပေါ်၌တည်၍ ပစ်ချအပ်သော်၊ နိဗ္ဗေဌယမာနမေဝ–
ပြေလျက်သာလျှင်၊ ပလေတိ (သေယျထာပိ)–သွားသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ–လျှင်၊
ဗာလေစ–လူမိုက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတေစ–လူလိမ်မာတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ သန္ဓာဝိတ္ဝာ–၍၊ သံသရိတ္ဝာ–၍၊ ဒုက္ခဿ–၏၊ အန္တံ–ကို၊ ကရိဿန္တိ–
လတ္တံ၊ ဣတိ (အဝေါစ)။

၁၆၉။ ဘန္တေ–ရား၊ မေ–အား၊ ဣတ္ထံ–သို့၊ ဝါ–ဤအပြားအားဖြင့်၊ ပေ ၊
သံသာရသုဒ္ဓိ–သံသရာ၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို၊ ဗျာကာသိ–ဖြေဆိုပါပြီ၊ ဘန္တေ–ရား၊
သေယျထာပိ–ကား၊ ပေ ၊ ပဏ္ဍိမိ–ပါပြီ။

အဓိတကေသကမ္မလ၀ါဒ

၁၇၀။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧကံ–သော၊ သမယံ-၌၊ ယေန–၌၊ ကေသကမ္မလော–လူဆံပင်ဖြင့် ယက်အပ်သော ကမ္မလာရှိသော၊ ၀ါ-လူဆံပင်ဖြင့် ယက်အပ်သော ကမ္မလာကိုဆောင်သော၊ အဓိတော–အဓိတသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန–အဓိတရှိရာထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–ပါပြီ၊ပေ၊ သက္ကာနုခေါ–သလော၊ ဣတိ (အ၀ေါစ)။

၁၇၁။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ ကေသကမ္မလော–သော၊ အဓိတော–သည်၊ မံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အ၀ေါစ–ပါပြီ၊ (ကိုး–နည်း)၊ မဟာရာဇ–ဧ၊ ဒိန္နံ–ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်း၀တ္ထုကို ပေးလှူကြောင်းဒါနစေတနာ၏ အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ယိဋ္ဌံ–ပူဇော်အပ်သော ယဇ်ကြီးကို ပူဇော်ကြောင်း မဟာယာဂစေတနာ၏အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဟုတံ–အာဂန္တုကတို့အားပေးလှူပူဇော်အပ်သော ယဇ်ငယ်ကို ပေးလှူပူဇော်ကြောင်း ဟ၀နစေတနာ၏အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ သုကဋဒုက္ကဋာနံ–ကောင်းစွာပြုအပ်, မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ကမ္မာနံ–ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏၊ ဖလံ–အကျိုးရင်းအကျိုးဆက်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိပါကော–တူသောအကျိုးသည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ၊ အယံ လောကော–ဤ လောကသည်၊ နတ္ထိ–ပရလောကဌ် တည်သူ,အတွက်မရှိ၊ ပရောလောကော–နောက် လောကသည်၊- ၀ါ–တစ်ပါးသော လောကသည်၊ နတ္ထိ–ဤလောကဌ် တည်သူ, အတွက်မရှိ၊ ["သတ္တ၀ါတိုင်းမှာ တစ်ဘ၀သာ ရှိသည်"ဟူလို။]

မာတာ–အမိ၌ကောင်းစွာ ပြုကျင့်ခြင်း, မကောင်းသဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်း၏အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ ပိတာ–အဖ၌ ကောင်းစွာပြုကျင့်ခြင်း, မကောင်းသဖြင့်ပြုခြင်း၏အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ သြ၀ပါတိကာ–စုတေပြီးနောက် ကပ်၍ဖြစ်နိုင်ကုန်သော၊ (စုတေပြီးနောက် ဆက်၍ဖြစ်နိုင်ကုန်သော၊) သတ္တာ–တို့သည်၊ နတ္ထိ–ကုန်၊ ယေ–အကြင် သမဏာ၀ိဟ္မဏာ အမည်ရသူတို့သည်၊ ဣမဉ္စ လောကံ–ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ ပရဉ္စလောကံ–နောက်လောကကိုလည်းကောင်း၊ ၀ါ–တစ်ပါးသော လောကကိုလည်းကောင်း၊ သယံ–ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ–ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍၊ သစ္ဆိကတ္တာ–မျက်မှောက်ပြု၍၊ ပ၀ေဒေန္တိ–အပြားအားဖြင့် သိစေနိုင်ကြကုန်၏၊ ၀ါ–ဟောပြောနိုင်ကြကုန်၏၊ လောကေ–လောကဌ်၊ ကမ္မဋ္ဌာ–ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော၊ (တစ်နည်း) သမဋ္ဌာ (သမဋ္ဌဂတာ)–ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ သမ္မာပဋိပန္နာ–မဖောက်မပြန် ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သော၊ (တေ) သမဏာ၀ိဟ္မဏာ–တို့သည်၊ နတ္ထိ–မရှိကုန်။

အယံ ပုရိသော–ဤယောကျ်ားသည်၊ ၀ါ–ဤသတ္တ၀ါသည်၊ စာတုမဟာဘူတိကော–လေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့ဖြင့် ဖြစ်သည်၊ ၀ါ–လေးပါးသော မဟာဘုတ်အတိုင်းသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ယဒါ–အကြင်အခါ၌၊ ကာလံ–သေချိန်ကို၊ ကရောတိ–

ပြု၏၊ (တဒါ–ထိုအခါ၌၊) ပထဝီ–အဋ္ဌတ္ထပထဝီဓာတ်သည်၊ (ခန္ဓာကိုယ်၌ရှိသော ပထဝီဓာတ်သည်၊) ပထဝီကာယံ–ဗဟိဒ္ဓပထဝီဓာတ် အပေါင်းသို့၊ ဝါ–ဗဟိဒ္ဓမြေ အပေါင်းသို့၊ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ–ကပ်ရောက်၏၊ အာပေါ–အဋ္ဌတ္ထိက အာပေါ ဓာတ်သည်၊ အာပေါကာယံ–ဗဟိဒ္ဓအာပေါဓာတ် အပေါင်းသို့၊ ဝါ–ဗဟိဒ္ဓရေ အပေါင်းသို့၊ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ–၏၊ တေဇော–အဋ္ဌတ္ထိက တေဇောဓာတ်သည်၊ တေဇောကာယံ–ဗဟိဒ္ဓတေဇောဓာတ် အပေါင်းသို့၊ ဝါ–ဗဟိဒ္ဓမီး အပေါင်းသို့၊ အနေတိ အနုပဂစ္ဆတိ–၏၊ ဝါယော–အဋ္ဌတ္ထိကဝါယောဓာတ်သည်၊ ဝါယော ကာယံ–ဗဟိဒ္ဓဝါယောဓာတ် အပေါင်းသို့၊ ဝါ–ဗဟိဒ္ဓလေ အပေါင်းသို့၊ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ–၏၊ ဣန္ဒြိယာနိ–မနိန္ဒြေလျှင် ၆ ပါးမြောက်ရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်၊ အာကာသံ–ကောင်းကင်သို့၊ သင်္ကမန္တိ–ပြောင်းသွားကြကုန်၏။

အာသန္ဒိပဉ္စမာ–သေရာညောင်စောင်းလျှင် ငါးယောက်မြောက်ရှိကုန်သော၊ ပုရိသာ–ယောကျ်ားတို့သည်၊ (ညောင်စောင်းထမ်းသူ လူတို့သည်၊) မတံ–သူသေ ကောင်ကို၊ အာဒါယ–ထမ်းယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ–သုသာန်သို့ သွားကြကုန်၏၊ ယာဝါဒ္ဓာ ဟနာ–သုသာန်သင်းချိုင်းတိုင်အောင်၊ ပဒါနိ–ဂုဏ်အစု, အပြစ်အစုတို့သည်၊ ဝါ– ကိုယ်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ–ထင်ရှားကုန်၏၊ ကာပေါတကာနိ–ခိုဌက်၏အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အဋ္ဌိနိ–အရိုးတို့သည်၊ ဘဝန္တိ–ဖြစ်၍ ကျန်ရစ်ကုန်၏၊ အာဟုတိယော–ပေးလှူပူဇော်ကြောင်း ဒါနတို့သည်၊ ဘဿန္တာ (တစ်နည်း) ဘသ္မန္တာ–ပြာဟူသော အဆုံးရှိကုန်၏၊ ["ဒါနတွေ ပြာဖြစ်ကုန်သည်" ဟူလို။] ယဒိဒံ ဒါနံ–အကြင် ဒါနသည်၊ (အတ္ထိ–ရှိ၏၊ တံ–ထိုဒါနကို၊) ဒတ္တာ ပညတ္တံ–လူပြိန်းလူအတို့သည် ပညတ်အပ်၏၊ ယေကေစိ–ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံ သော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အတ္ထိကဝါဒံ–တမလွန်ဘဝ, ကံ ကံ၏အကျိုးရှိ၏ ဟူသောဝါဒကို၊ ဝဒန္တိ–ပြောဆိုကြကုန်၏၊ (အတ္ထိ ဒိန္နံ, အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ စသည်ဖြင့် ပြောကြကုန်၏၊) တေသံ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ (ဝစနံ–သည်၊) တုစ္ဆံ–အချိုးနှိုးသာတည်း၊ မုသာ–မုသားသာတည်း၊ ဝိလာပေါ–ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြောဆိုအပ်သော စကားသာတည်း၊ ဗာမလစ–လူမိုက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတေစ–လူလိမ်မာ တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာယဿ–ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ–ပျက်စီးခြင်းကြောင့်၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ–ပြတ်ကုန်၏၊ ဝိနဿန္တိ–ပျက်ကုန်၏၊ မရဏာ–သေရာအခါမှ၊ ပရံ–နောက် ၌၊ နဟောန္တိ–မရှိတော့ကုန်၊ ဣတိ (အဝေါစ)။

၁၇၂။ ဘန္တေ–ရား၊ ဣတ္ထံ–ဤသို့ အပြားအားဖြင့်၊ ကေသကမ္ဗလော–သော၊ အဇိတော–သည်၊ သန္ဒိဋ္ဌိကံ သာမညဖလံ ပုဗ္ဗော သမဏနော၊ ဥစ္ဆေဒံ–သေပြီးသည့် နောက် ပြတ်ခြင်းကို၊ ဗျာကာသိ–ဖြေဆိုပါပြီ၊ ပေ ၊ ပဏ္ဍိမိ–ပါပြီ။

ပကုဝ ကစ္စာယနဝေါဒ

၁၇၃။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧကံ–သော၊ သမယံ–၌၊ အဟံ–သည်၊ ယေန–၌၊ ကစ္စာ
ယနော–ကစ္စာယနအနွယ်ဖြစ်သော၊ ပကုဓော–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန–ပကုဓရှိရာ
ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–ပါပြီ၊ ပေ ၊ ပညပေတုံ–ငှာ၊ သက္ကာနုခေါ–သလော၊ ဣတိ
(အဝေါစ်)။

၁၇၄။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ ကစ္စာယနော–သော၊ ပကုဓော–
သည်၊ မံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ်–ပါပြီ၊ (ကိ)၊ မဟာရာဇ–ဧ၊ သတ္တ–ခုနစ်ပါး
ကုန်သော၊ ဣမေ ကာယာ–ဤအပေါင်းတို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ အကဋာ–မပြုပြင်
အပ်, မပြုပြင်နိုင်ကုန်၊ အကဋဝိဓာ–မပြုအပ်သော စီမံခြင်းရှိကုန်၏၊ ဝါ–စီမံသမ
မပြုအပ်မပြုနိုင်ကုန်၊ အနိမ္မိတာ–တန်ခိုးဖြင့်လည်း မဖန်ဆင်းအပ် မဖန်ဆင်းနိုင်
ကုန်၊ အနိမ္မာတာ–လက်အောက်ငယ်သားတို့ကိုလည်း မဖန်ဆင်းစေအပ် မဖန်ဆင်း
စေနိုင်ကုန်၊ ဝဏ္ဏာ–တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးကို မပေါက်ဖွားတတ်သဖြင့် မြဲသော
မိန်းမ, ထန်းပင်အဖို အစရှိသည်တို့နှင့် တူကုန်၏၊ ကူဋဋ္ဌာ–တောင်ထွဋ်အလား,
မလှုပ်ရှားဘဲ, ခိုင်မြဲစွာတည်ကုန်၏၊ ဣသိကဋ္ဌာယိကဋ္ဌာ–ဖြူဆံမြက်၏ အတွင်း
၌တည်သော အဆံကဲ့သို့ တည်၏၊ [အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ကြည့်
ပါ၊] တေ–ထိုခုနစ်ပါးသော ကာယတို့သည်၊ နဲ ဣဇ္ဈန္တိ–တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ လှုပ်ရှား
မယိုင်မြဲခိုင်ကုန်၏၊ နဲ ဝိပရိဏာမေန္တိ–မဖောက်ပြန်ကြကုန်၊ အညမညံ–အချင်းချင်း၊
နဲ ဗျာဘာဝေန္တိ–မနှိပ်စက်ကြကုန်၊ အညမညဿ–အချင်းချင်း၏၊ သုခါယဝါ–
ချမ်းသာခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဒုက္ခာယဝါ–ဆင်းရဲခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သုခ
ဒုက္ခာယဝါ–ချမ်းသာ ဆင်းရဲခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ နာလံ–မစွမ်းနိုင်ကုန်။

သတ္တ–ခုနစ်ပါးတို့ဟူသည်၊ ကတမေ–အဘယ်တို့နည်း၊ ပထဝီကာယော–
ပထဝီဓာတ်အပေါင်းလည်းကောင်း၊ အာပေါကာယော–အာပေါဓာတ်အပေါင်း
လည်းကောင်း၊ တေဇောကာယော–လည်းကောင်း၊ ဝါယောကာယော–လည်း
ကောင်း၊ သုခေ–သုခလည်းကောင်း၊ ဒုက္ခေ–ဒုက္ခလည်းကောင်း၊ သတ္တမေ–ခုနစ်
ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ ဇီဝေ–အသက်လည်းကောင်းတည်း၊ သတ္တ–ခုနစ်ပါးကုန်
သော၊ ဣမေ ကာယာ–ဤအပေါင်းတို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ အကဋာ–ကုန်၊ အကဋ
ဝိဓာ–ကုန်၏၊ ဝါ–ကုန်၊ အနိမ္မိတာ–ကုန်၊ အနိမ္မာတာ–ကုန်၊ ဝဏ္ဏာ–ကုန်၏၊
ကူဋဋ္ဌာ–ကုန်၏၊ ဣသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ–ကုန်၏၊ တေ–တို့သည်၊ နဲ ဣဇ္ဈန္တိ–ကုန်၊
နဲ ဝိပရိဏာမေန္တိ–ကုန်၊ အညမညံ–ချင်း၊ နဲ ဗျာဘာဝေန္တိ–ကုန်၊ အညမညဿ–
၏၊ သုခါယဝါ–ငှာလည်းကောင်း၊ ဒုက္ခာယဝါ–ငှာလည်းကောင်း၊ သုခဒုက္ခာယ
ဝါ–ငှာလည်းကောင်း၊ နာလံ–မစွမ်းနိုင်ကုန်။

တတ္ထ–ထိုခုနစ်ပါးသော ကာယတို့၌၊ ဟန္တာဝါ–ကိုယ်တိုင် သတ်တတ်သူသည်
လည်းကောင်း၊ ဃာတေတာဝါ–သူတစ်ပါးကို သတ်စေတတ်သူသည်လည်း
ကောင်း၊ (အသတ်ခိုင်းတတ်သူသည်လည်းကောင်း၊) နတ္ထိ–မရှိ၊ သောတာဝါ–

ကိုယ်တိုင်နာယူတတ်သူသည်လည်းကောင်း၊ သာဝေတာဝါ–သူတစ်ပါးကို နာယူစေတတ်သူသည်လည်းကောင်း၊ (နတ္ထိ)၊ ဝိညာတာဝါ–ကိုယ်တိုင်သိတတ်သူသည်လည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတာဝါ–သူတစ်ပါးကို သိစေတတ်သူသည်လည်းကောင်း၊ (နတ္ထိ)၊ ယောပိ–အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ တိဏ္ဟေန–ထက်လှစွာသော၊ သတ္ထေန–ဓားဖြင့်၊ သီသံ–ဦးခေါင်းကို၊ ဆိန္ဒတိ–ဖြတ်၏၊ ကောစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ သော–ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကဋ္ဌ–တစ်စုံတစ်ယောက်ကို၊ ဇီဝိတာ–ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ နေ ဝေ ရောပေတိ–မခွင်းနိုင်၊ ဝါ–မသတ်နိုင်၊ သတ္တန္ဓကောဝ–ခုနစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာယာနံ-အပေါင်းတို့၏၊ အန္တရေန–အကြားဖြင့်၊ သတ္ထံ-ဓားသည်၊ ဝိဝရံ-အပေါက်အကြားထဲသို့၊ ဥပနုပတတိ-ကျသွား၏၊ ဣတိ (အဝေါစ-ပြောဆိုပါပြီ)။

၁၇၅။ ဘန္တေ–ရား၊ မေ–အား၊ ပေ ၊ အညေန–တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်၊ အညံ–တစ်ပါးသော အကြောင်းကို၊ ဗျာကာသိ–ပါပြီ၊ ပေ ၊ အာသနာ–မှ၊ ဥဋ္ဌာယ–၍၊ ပက္ကမိ–ပါပြီ။

နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တဝါဒ

၁၇၆။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧကံ–သော၊ သမယံ–၌၊ အဟံ–သည်၊ ယေန–၌၊ နာဋပုတ္တော–နာဋ၏ သားဖြစ်သော၊ နိဂဏ္ဌော–နိဂဏ္ဌသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန–နိဂဏ္ဌ ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–ပါပြီ၊ ပေ ၊ နာဋပုတ္တံ–သော၊ နိဂဏ္ဌံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစံ–ပါပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) ဘော အဂ္ဂိဝေဿန–အရှင်အဂ္ဂိဝေဿန၊ (နိဂဏ္ဌ ဆရာကိုပင် အနွယ်နာမည်ဖြင့် ခေါ်သည်၊) ၊ပေ၊ ပညပေတုံ–ငှာ၊ သဗ္ဗာနုခေါ–သလော၊ ဣတိ (အဝေါစံ)။

၁၇၇။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ နာဋပုတ္တော–သော၊ နိဂဏ္ဌော–သည်၊ မံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ–ပြောပါပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) မဟာရာဇ–ဧာ၊ ဣဓ–ဤလောကင်၌၊ နိဂဏ္ဌော–နိဂဏ္ဌသည်၊ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော–လေးပါးအဖို့အစုဖြစ်သော စောင့်စည်းကြောင်းအကျင့်ဖြင့် စောင့်စည်းအပ်သော ကာယဝစီ မနောဒွါရရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ မဟာရာဇ–ဧာ၊ ကထဉ္စ–အဘယ်သို့လျှင်၊ နိဂဏ္ဌော–သည်၊ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော–သည်၊ ဟောတိ–နည်း။

မဟာရာဇ–ဧာ၊ ဣဓ–ဤလောကင်၌၊ နိဂဏ္ဌော–သည်၊ သဗ္ဗဝါရိဝါရိတော–တားမြစ်အပ်သော အလုံးစုံသော ရေအေးကို သုံးစွဲခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–အလုံးစုံသော ရေအေးကို သုံးစွဲခြင်းကို တားမြစ်သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဝါရိယုတ္တော–အလုံးစုံသောမကောင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို တားမြစ်သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဝါရိဓုတော–အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်းအားဖြင့် လျှော်ချအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသည်လည်းကောင်း၊ (ခါချအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသည်လည်းကောင်း၊) သဗ္ဗ

ဝါရိဖုဋ္ဌောစ–အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်းဖြင့် အမြဲတွေ့ထိအပ်သည် လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ မဟာရာဇ–ဧ၊ ဧဝံ ခေါ–ဤသို့လျှင်၊ နိဂဏ္ဌော–သည်၊ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော–သည်၊ ဟောတိ။

မဟာရာဇ–ဧ၊ ယတော–အကြင်ကြောင့်၊ [ဆရာတို့ကား "ယတော နိဂဏ္ဌော" ဟု ပေးတော်မူကြသည်။] နိဂဏ္ဌော–သည်၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝါ–ဤနည်းအားဖြင့်၊ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော–သည်၊ ဟောတိ၊ မဟာရာဇ–ဧ၊ (တတော–ထို့ကြောင့်၊) အယံ နိဂဏ္ဌော–ကို၊ ဂတတ္တောတိစ–အတွင်္ဂအထိပ်သို့ ရောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယတတ္တောတိစ–စောင့်စည်းအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသူ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဌိတတ္တောတိစ–ကောင်းစွာတည်တံ့သော စိတ်ရှိသူဟူ၍လည်း ကောင်း၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ(အဝေါစ)။

၁၇၈။ ဘန္တေ–ရား၊ မေ–အား၊ ဣတ္ထံ–ဤသို့၊ ဝါ–ဤအပြားအားဖြင့်၊ ၊ပေ၊ စာတုယာမသံဝရံ–လေးပါး အဖို့အစုအားဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းကို၊ ဗျာကာသိ–ပါပြီ၊ ၊ပေ၊ အာသနာ–မှ၊ ဥဋ္ဌာယ–၍၊ ပက္ကမိ–ဖဲ့ခဲ့ပါပြီ။

သဠာယဝေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒ

၁၇၉။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧကံ–သော၊ သမယံ–၌၊ အဟံ–သည်၊ ယေန–၌၊ ဝေလဋ္ဌပုတ္တော–ဝေလဋ္ဌ၏သားဖြစ်သော၊ သဠ္ဟယော–သဠ္ဟယသည်၊ (အတ္ထိ၊) [မြန်မာက "သဠ္ဟည်း"ဟုလည်းကောင်း, "သိဠ္ဟည်း"ဟုလည်းကောင်း ခေါ်သည်။] တေန–သဠ္ဟယရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–ပါပြီ၊ ၊ပေ၊ ပညပေတုံ–ငှာ၊ သက္ကာ နုခေါ–သလော၊ [သဠ္ဟယဝါဒကို ဗြဟ္မာဇာလသုတ် အမရာဝိက္ခေပဝါဒ၌ အနုက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဘန္တေ–ရား၊ မေ–အား၊ ဣတ္ထံ–ဤသို့၊ ဝါ–ဤအပြားအားဖြင့်၊ ၊ပေ၊ ဝိက္ခေပ–အထူးထူး အပြားပြား ပယ်ရှားခြင်းကို၊ ဗျာကာသိ–ပါပြီ၊ ၊ပေ၊ ဘန္တေ–ရား၊ တဿ မယှံ–၏၊ ဧတံ–ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ–ပါပြီ၊ (ကိံ–နည်း၊) ဣမေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ–ဤသမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသူတို့တွင်၊ အယဉ္စ–ဤ သဠ္ဟယသည်ကား၊ သဗ္ဗဘာလော–အလုံးစုံသော ဆရာကြီးတို့ထက် ညံ့ဖျင်း၏၊ သဗ္ဗမူဠှော–အလုံးစုံသော ဆရာကြီးတို့ထက် တွေဝေ၏၊ ကထံဟိ–အဘယ်ကြောင့်၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်–ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ်, တွေ့မြင်အပ်သော၊ သာမညဖလ–ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးကို၊ ပုဋ္ဌော–မေးအပ်သည်၊ သမာနော–ဖြစ်ပါလျက်၊ ဝိက္ခေပ–အထူးအထူး အပြားပြား ပယ်ရှားခြင်းကို၊ ဗျာကရိဿတိနာမ–ဖြေဆိုရတုံဘိသနည်း၊ ဣတိ–ဤအကြံသည်၊ (အဟောသိ) ၊ပေ၊ အာသနာ–မှ၊ ဥဋ္ဌာယ–၍၊ ပက္ကမိ–ဖဲ့ခဲ့ပါပြီ။

ပဌမသန္ဓိဋ္ဌက သာမညဖလ

၁၈၂။ ဘန္တေ–ရား၊ သောဟံ–ထို ဒကာတော်သည်၊ ဘဂဝန္တမ္ပိ–ကိုလည်း၊ ပုစ္ဆामि–မေးလျှောက်ပါ၏၊ ဝါ–မေးလျှောက်ပါရစေ၊ (ကိ) ၊ပေ၊ ဘန္တေ–ရား၊ ဧဝ မေဝ–သာလျှင်၊ ဒိဋ္ဌေဝမ္မေ–ပင်၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ–သော၊ သာမညဖလံ–ကို၊ ပညပေတုံ–ပညတ်တော်မူခြင်းငှာ၊ သက္ကာနုခေါ–သလော၊ ဣတိ–သို့၊ (ပုစ္ဆामि–ပါ၏၊ ဝါ–မေးပါရစေ၊) (ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ ဘဂဝါ–သည်၊ အဇာတသတ္တုံ၊ ဝေဒေဟိ ဝုတ္တံ, ရာဇာနံ–ကို၊ ဧတံ–ဤစကားကို၊ အဝေါစ–မိန့်တော်မူပြီ၊ ကိ၊) မဟာရာဇ–ဇာ၊ (ဧဝမေဝ–ဤအတူသာ၎င်း၊ ဒိဋ္ဌေဝမ္မေ–ပင်၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ–သော၊ သာမညဖလံ–ကို၊ ပညပေတုံ–ငှာ၊) သက္ကာ–တတ်ကောင်းပါ၏။

၁၈၃။ မဟာရာဇ–ဇာ၊ တေနဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (တစ်နည်း) မဟာရာဇ–ဇာ၊ (ယေနကာရဏေန–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဧဝမေဝ–သာလျှင်၊ ဒိဋ္ဌေဝမ္မေ–ပင်၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ–သော၊ သာမညဖလံ–ကို၊ ပညပေတုံ–ငှာ၊ သက္ကာ–၏၊) တေန(ကာရဏေန)–ထို အကြောင်းကြောင့်၊ ဇတ္တု–ဤပြဿနာ၌၊ တညေဝ–အသင်ဒကာတော်ကိုပင်၊ ပဋိပုစ္ဆာမိ–ပြန်၍ မေးအံ့၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြေဆိုအပ်သော်၊ တေ–အသင်ဒကာတော်အား၊ ဝါ–အသင် ဒကာတော်၏ စိတ်၌၊ ခမေယျ–နှစ်သက်ရာ၏၊ တထာ–ထို နှစ်သက်တိုင်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ နံ–ထို ပြဿနာကို၊ ဗ္ဗာကရေယ္ယာသိ–ဖြေဆိုပါလော။

မဟာရာဇ–ဇာ၊ တံ–ထို ပြဿနာကို၊ ကိံ မညသိ–အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဣဓ–ဤလောက၌၊ တေ–အသင် ဒကာတော်၏၊ ဒါသော–ကျွန်ဖြစ်သော၊ ကမ္မ ကရော(ကမ္မကာရော)–မခိုမကပ်, အလုပ်ကို ပြုလုပ်တတ်သော၊ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ–အရှင်သခင်ကို မြင်လျှင် ရှေးဦးစွာ နေရာမှ ထလေ့ရှိသော၊ ပစ္ဆာနိပါတီ–အရှင်သခင် ထိုင်ပြီးနောက်မှ ထိုင်လေ့ရှိသော၊ (တစ်နည်း) ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ–အရှင်သခင်၏ ရှေးဦး'စွာ အိပ်ယာမှထလေ့ရှိသော၊ ပစ္ဆာနိပါတီ–အရှင်သခင်၏ နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော၊ ကိံ ကာရပဋိဿာဝီ–ကိုဟု မေးမြန်း ပြုထိုက်သော ဝေယျာဝစ္စကို မေးမြန်းကြောင်း စကားသံကို အရှင်ကို ကြားသိစေလေ့ မေးမြန်းလေ့ရှိသော၊ [“ကိုဟု မေးမြန်း ပြုထိုက်သော ဝေယျာဝစ္စကို နားထောင်လေ့ရှိသော”ဟု ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ အကိုင်းလည်း ပေးပါ။] အနာပစာရီ–မြတ်နိုးဖွယ်ကိုသာ ပြုကျင့်လေ့ရှိသော၊ ပိယဝါဒီ–ချစ်ဖွယ် စကားကိုသာ ပြောဆိုလေ့ရှိသော၊ မုခုလ္လောကိကော–အရှင်သခင်၏ ကြည်လင်ရွှင်ပျသော မျက်နှာကို မော်၍ကြည့်လေ့ရှိသော၊ (တစ်နည်း) မုခုလ္လောကကော–အရှင်သခင်၏ ကြည်လင်ရွှင်ပျသောမျက်နှာကို မော်၍ကြည့်တတ်သော၊ ပုရိသော–သည်၊ အသ–ရှိရာ၏၊ တသ–ထို ယောကျ်ား၏၊ ဧဝံ–ဤသို့သော စဉ်းစားခြင်း သည်၊ အသ–ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိ–နည်း၊) ပုညာနံ–ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၏၊ ဂတိ–

ဖြစ်ပုံသည်၊ ပုညာနံ-တို့၏၊ ဝိပါကော-အကျိုးသည်၊ အစ္ဆရိယံဝတဘော-လက်ဖျစ်ခတ်တီး, အံ့ချီးလောက်ပါပေစွဟရိ၊ [ဤနေရာ၌ "သူကန်းတောင်ထက် ရံခါတက်သို့"စသော အနုက်မပေးသင့်၊ ပုညတို့၏ ဖြစ်ပုံသည် အမြဲပင် ထူးဆန်းလျက်ရှိသည်။] အဗ္ဘုတံဝတဘော-ထူးဆန်းပါပေစွ ဟရိ၊ [ဘာသဒ္ဒါသည် ဓမ္မာလပန နိပါတ်တည်း၊] ဟိ-အံ့ဩြဘနန်း, ထူးဆန်းပုံကား၊ မာဂဓော-သော၊ အဇာတသတ္တု-သော၊ ဝေဒေဟီပုတ္တော-သော၊ အယံရာဇာ-ဤမင်းသည်၊ မနုဿော-လူတည်း၊ အဟမ္ပိ-ငါသည်လည်း၊ ဝါ-ငါလဲဘဲ၊ မနုဿော-လူပင်တည်း၊ ဝါ-လူပါဘဲ၊ ဟိ-ထိုသို့ လူချင်းတူပါလျက် ထူးခြားချက်ကား၊ အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟီပုတ္တော, အယံရာဇာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋ္ဌဟိ-နှ်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ-ကာမဂုဏ်တို့သည်၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သမပ္ပိတော-ကောင်းစွာသက်ရောက်အပ်သည်၊ သမင်္ဂီဘူတော-ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒေဝေါမညေ-နတ်ကဲ့သို့၊ ပရိစာရေတိ-ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေနိုင်၏၊ ဝါ-မွေ့လျော်ပျော်ပါး, ခံစားနိုင်၏၊ အဟံ ပန-ငါသည်ကား၊ ဝါ-ငါ့မှာတော့၊ အသ-ထိုမင်း၏၊ ကမ္မကာရော-သော၊ ၊ပေ၊ ဒါသော-သည်၊ အမှိ-ဖြစ်ရ၏၊ အဟံ-သည်၊ ပုညာနိ-တို့ကို၊ (ယဒိ)ကရေယျ-အကယ်၍ ပြုနိုင်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ ပြုနိုင်လသော်၊) သောဝတ-ထိုမင်းကဲ့သို့၊ အသံ-ဖြစ်နိုင်လောက်ရာ၏၊ အဟံ-သည်၊ ကေသမဿု-ဆံ မုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်ကို၊ သြဟာရေတွာ-ပယ်ရှားပြီး၍၊ ကာသာယာနိ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-အဝတ်တို့ကို၊ အစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ အဂါရသ္မာ - အိမ်မှ၊ ဝါ - အိမ်ရာတည်ထောင် လူဘောင်မှ၊ (နိက္ခမိတွာ - ၍၊) အနဂါရိယံ-အိမ်၌နေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ပေး နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ ယံနူန ပဗ္ဗဇေယျ - လူ့ကိစ္စများ, စွန့်ခွာထား၍, စိတ်အားအလျောက်, အကယ်၍ သွားရောက်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ (အသ-ဖြစ်ရာ၏၊)။

(ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားပြီး၍၊) သော-ထို ယောကျ်ားသည်၊ အပရေန-တစ်ပါးသော၊ သမယေန-အခါ၌၊ ကေသမဿု-ကို၊ သြဟာရေတွာ-၍၊ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇေယျ-လူ့ကိစ္စများ, စွန့်ခွာထား၍, စိတ်အားအလျောက်, သွားရောက်ရာ၏၊ ဝါ-ရဟန်းပြုရာ၏၊ သော-ထို ကျွန်သည်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်အားဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇိတော-လူ့ကိစ္စများ, စွန့်ခွာထား၍, စိတ်အားအလျောက်, ရဟန်းအဖြစ်သို့ သွားရောက်ပြီးသည်၊ ဝါ-ရဟန်းပြုပြီးသည်၊ သမာနော-ဖြစ်လသော်၊ ကာယေန-ကာယဒွါရဖြင့်၊ (ပဝတ္တနက ပါပဓမ္မံ-ဖြစ်တတ်သော မကောင်းမှုတရားကို၊) သံဝုတော-စောင့်စည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရေယျ-နေရာ၏၊ ဝါစာယ-ဝစီဒွါရဖြင့်၊ (ပဝတ္တနကပါပဓမ္မံ-ကို၊) သံဝုတော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရေယျ-ရာ၏၊ မနသာ-

မနောဒ္ဓါရဖြင့်၊ (ပဝတ္တနက ပါပမမ္ပ)၊ သံဝုတော (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရေယ္ယ၊ ဃာသစ္ဆာဒန ပရမတာယ–အစားအဝတ်အားဖြင့် မြတ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သလ္လေခ အကျင့်ဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဃာသစ္ဆာဒနပရမတာယ–အစားအဝတ်ဟူသော အလွန်ဆုံး အတိုင်းအရှည်ရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (စားရုံဝတ်ရုံသာ အလွန်ဆုံးအတိုင်းအရှည် ရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊) [ဤ နောက်နည်းကား ဋီကာအလိုတည်း၊] သန္တုဋ္ဌော–တင်းတိမ်ရောင်ရဲ၏၊ ပဝိဝေကော–အပြားအားဖြင့် ကင်းဆိတ်သော ကာယ, စိတ္တ, ဥပဓိဝိဝေကဌ၊ အဘိရတော–လွန်စွာမွေ့လျော်၏။

တံ–အသင် ဒကာတော်ကို၊ တေ–အသင်ဒကာတော်၏၊ ပုရိသာ–မင်းချင်း ယောကျ်ားတို့သည်၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ စေ အာရောစေယ္ယုံ–အကယ်၍ သံတော်ဦးတင် ကုန်ကြားအံ့၊ (ကိုး–အဘယ်သို့ သံတော်ဦးတင်ကုန်ရာသနည်း၊) ဒေဝ–အရှင်မင်း မြတ်၊ ယဋ္ဌေ–သံတော်ဦးတင်ဝံ့ပါ၏၊ ဝါ–သံတော်ဦးတင်ပါရစေ၊ ဧကေယ္ယာသိ–သိတော်မူပါ၊ တေ–အရှင်မင်းမြတ်၏၊ ဒါသော–သော၊ ।ပေ। ယောသော ပုရိသော–အကြင် ယောကျ်ားသည်၊ (အတ္ထိ–ရှိပါ၏၊) ဒေဝ–မြတ်၊ သော(ပုရိသော)–သည်၊ ကေသမဿု–ကို၊ ।ပေ। ပဝိဝေကော–ဌ၊ အဘိရတော–၏၊ ဣတိ–သို့၊ (စေ အာရောစေယ္ယုံ–နှင်ကြားအံ့၊ ဧဝံ သန္တေသု–ဤသို့ ဖြစ်ကုန်လသော်၊) တွံ–အသင်ဒကာတော် သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝဒေယ္ယာသိ အပိနု–ပြောဆိုရာအံ့လော၊ (ကိုး) ဘော–အမောင်တို့၊ မေ–ငါ၏၊ သောပုရိသော–သည်၊ ဧတု–ပြန်လာပစေ၊ ပုနဒေဝ–တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ကမ္မကာရော–သော၊ ।ပေ। ဒါသော–သည်၊ ဟောတု–ဖြစ်ပစေ၊ ဣတိ–သို့၊ (ဝဒေယ္ယာသိ အပိနု–ပြောဆိုရာအံ့လော။)

(ဧဝံ ဝုတ္တေ အဇာတသတ္တု, ဝေဒေဟိပုတ္တော, ရာဇာ–သည်၊ ဘဂဝန္တံ ဧတ ဒဝေါစ၊ ကိုး) ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ဧတံ–ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည်၊ နောဟိ–မဖြစ်နိုင်ပါ၊ အထခေါ–စင်စစ်ကား၊ နံ–ထို ရဟန်းတော်ကို၊ မယမေဝ–ဒကာတော် တို့ ကိုယ်တိုင်ပင်၊ အဘိဝါဒေယ္ယာမပိ–ရှိခိုလည်း ရှိခိုးကုန်ရာပါ၏၊ ပစ္စုဋ္ဌေယ္ယာ မပိ–နေရာမှလည်း ရှေးရှုထကုန်ရာပါ၏၊ ဝါ–ခရီးဦးလည်း ကြိုဆိုကုန်ရာပါ၏၊ အာသနေန–နေရာဖြင့်၊ နိမန္တေယ္ယာမပိ–ဖိတ်မန်လည်း ဖိတ်မန်ကုန်ရာပါ၏၊ နံ– ထို ရဟန်းတော်ကို၊ စီဝရ ।ပေ। ပရိက္ခာရေဟိ–သင်္ကန်း, ဆွမ်း, ကျောင်း, ဂိလာနဿ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရံအကာ အဆောက်အဦးဖြစ် သော ဆေးတို့ဖြင့်၊ အဘိနိမန္တေယ္ယာမပိ–ဖိတ်မန်လည်း ဖိတ်မန်ကုန်ရာပါ၏၊ အသ–ထို ရဟန်းတော်၏၊ ဝါ–အတွက်၊ ဓမ္မိကံ–တရားနှင့်လျော်သော၊ ရက္ခာ ဝရဏဂုတ္တိ–ဘေးရန်မရောက်ခင် စောင့်ရှောက်ခြင်း, ဘေးရန်ပေါ်လျှင် တားမြစ် ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အစောင့်အရှောက်ကို၊ သံဝိဒဟေယ္ယာမပိ–စီမံလည်း စီမံကုန် ရာပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

(ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ အဇာတသတ္တုံ ဝေဒေဟိပုတ္တံ ရာဇာနံ ဧတဒဝေါစ၊ ကိံ၊) မဟာရာဇ–ဇာ၊ တံ–ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ့်သော စကားတော်ကို၊ ကိံ မညသိ–အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ (တဝ–အသင် ဒကာတော်၏၊ ဒါသော–သည်၊ ဟုယုံ–အသင်ဒကာတော်၏၊ သန္ဓိကာ–အထံမှ၊ အတိဝါဒနာဒီနိ–ရှိခိုးခြင်း အစရှိသော အကျိုးတို့ကို၊) ယဒိ (လဘေယျ)–အကယ်၍ရအံ့၊ ဧဝံသန္တေ–ဤသို့ ရလသော်၊) သန္ဓိဋ္ဌက်–သော၊ သာမညဖလ်–သည်၊ ဟောတိဝါ–ဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သလော၊ နော(ဟောတိ)ဝါ–မဖြစ်မူလည်း မဖြစ်သလော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ (ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ၊ ကိံ၊) ဘန္တေ, အဒ္ဓါ–မချွတ်ကေန်၊ ဧဝံ သန္တေသု–ဤသို့ ဖြစ်လသော်၊ သန္ဓိဋ္ဌက်, သာမညဖလ်–သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ (ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ အဇာတသတ္တုံ ဝေဒေဟိပုတ္တံ ရာဇာနံ ဧတဒဝေါစ၊ ကိံ၊) မဟာရာဇ, တေ–အသင်ဒကာတော်အား၊ မယာ–သည်၊ ပဌမံ–ရှေးဦးစွာသော၊ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ–ပင်၊ သန္ဓိဋ္ဌက်–သော၊ ဣဒံ သာမညဖလံ–ဤ ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးကို၊ ပညတ္တံ–ပညတ်တော်မူအပ်ဖြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဒုတိယသန္ဓိဋ္ဌက သာမညဖလ

၁၈၆။ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ အညမ္မိ–အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဧဝမေဝ–ဤ,အတူသာလျှင်၊ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ–ပင်၊ သန္ဓိဋ္ဌက်–သော၊ သာမညဖလ်–ကို၊ ပညပေတုံ–ငှာ၊ သက္ကာပန–တတ်ကောင်းပါသေးသလော၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ မဟာရာဇ, အညမ္မိ–သော၊ ဧဝမေဝ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သန္ဓိဋ္ဌက် သာမညဖလံ, ပညပေတုံ–ငှာ၊ သက္ကာ–တတ်ကောင်းပါသေး၏၊ မဟာရာဇ, တေနဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ အခြားသော သာမညဖလတစ်မျိုးကို သိလိုလျှင်၊) ၊ပေ၊ ဗျာကရေယျာသိ–လော၊ ၊ပေ၊ ဣဓ–၌၊ တေ–အသင် ဒကာတော်၏၊ ကဿကော–လယ်ယာကို ထွန်တတ်သော၊ ဝါ–လယ်ယာကို လုပ်ကိုင်တတ်သော၊ ဂဟပတိကော–တစ်အိမ်၏ အရှင်သခင်ဖြစ်သော၊ ဝါ–တစ်အိမ်သာပိုင်ဆိုင်သော၊ ကရုကာရကော–အခွန်အတုပ်ကို ပြုလုပ်တတ်သော၊ (အခွန်ဆက်ရသော၊) ရာသိဝမုကော–စပါးအစု ဥစ္စာအစုကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ ပုရိသော–သည်၊ အဿ–ရှိရာ၏၊ တဿ–ထို လယ်သမားယောက်ျား၏၊ ၊ပေ၊ ဣတိ–ဤသို့ စဉ်းစားရာ၏၊ သော–ထို လယ်သမားယောက်ျားသည်၊ အပရေန – တစ်ပါးသော၊ သမယေန – အခါ၌၊ (တစ်နည်း) အပရေန သမယေန–နောက်အခါ၌၊ အပ္ပံ–တစ်ထောင်အောက်နည်းသော၊ ဘောဂက္ခန္ဓံ–ဥစ္စာအစုကို၊ ပဟာယဝါ–ပယ်စွန့်၍သော်လည်းကောင်း၊ မဟန္တံ–တစ်ထောင်ထက်များသော၊ ဘောဂက္ခန္ဓံ–ကို၊ ပဟာယဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပံ–နှစ်ဆယ်အောက်နည်းသော၊ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ–ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်းကို၊ ပဟာယဝါ–လည်းကောင်း၊

မဟန္တံ–နှစ်ဆယ်ထက်များသော၊ ဥတိပရိဝဋ်–ကို၊ ပဟာယ–ပယ်ကြောင်း၊ ၊ပေ၊ ပုနဒေဝ–တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ဂဟပတိကော–သော၊ ကာရကာရကော, ရာသိ ဝမုကော–သော၊ ကသကော–လယ်ယာကို ထွန်တတ်သူသည်၊ ဝါ–လယ်သမား သည်၊ ဟောတု–ဖြစ်ပစေ၊ ဣတိ (ဝေဒေယျာသိ အပိန–လော။)

၁၈၈။ ၊ပေ၊ မဟာရာဇ, တေ–အား၊ မယာ–သည်၊ ဒုတိယံ–နှစ်ခုမြောက် သော၊ ဒိဋ္ဌေ၀ ဓမ္မေ သန္ဓိဋ္ဌိက်, ဣဒံ သာမညဖလံ–ကို၊ ပညတ္တံ–ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဏီတတရ သာမညဖလ

၁၈၉။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ၊ ကိံ၊ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ–ကုန်သော၊ ဣမေဟိ သာမညဖလေဟိ–တို့ထက်၊ အဘိဏှန္တရဋ္ဌ–သာ၍ အလွန်နှစ်သက်အပ်သည် လည်းဖြစ်သော၊ ပဏီတတရဋ္ဌ–သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အညမ္မိ ဒိဋ္ဌေ၀ဓမ္မေ သန္ဓိဋ္ဌိက်–သော၊ သာမညဖလံ–ကို၊ ပညပေတုံ–ငှာ၊ သက္ကာပန–တတ် ကောင်းပါသေး၏လော၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ မဟာရာဇ, (သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ ဣမေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိဏှန္တရဋ္ဌ ပဏီတတရဋ္ဌ အညမ္မိ ဒိဋ္ဌေ၀ဓမ္မေ သန္ဓိဋ္ဌိက် သမညဖလံ ပညပေတုံ) သက္ကာ–တတ်ကောင်းသေး၏၊ မဟာရာဇ, တေနဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (အဘိဏှန္တရ ပဏီတတရဖြစ်သော သာမညဖလကို နာယူလိုလျှင်၊) သာဓုကံ–မြဲမြဲစွာ၊ ဝါ–ငါဘုရား၏ တိုက်တွန်းတော်မူခြင်းဖြင့်၊ ဝါ–ကောင်းမွန်စွာ၊ သုဏောဟိ–နားစိုက်လော၊ မနသိ–စိတ်၌၊ ကရောဟိ–ပြုလော၊ (တစ်နည်း) မနသိကရောဟိ–နှလုံးသွင်းလော၊ [ဤနည်း၌ သာဓုကံကို သုဏောဟိ နှင့်သာတွဲပါ။] (တစ်နည်း) သုဏောဟိ–နားစိုက်လော၊ သာဓုကံ–စွာ၊ ဝါ–ဖြင့်၊ ဝါ–ကောင်းမွန်စွာ၊ မနသိ–၌၊ ကရောဟိ–လော၊ (တစ်နည်း) မနသိကရောဟိ– နှလုံးသွင်းလော၊ [ဤနည်း၌ သာဓုကံကို မနသိကရောဟိနှင့်သာ တွဲပါ၊ အခြား တစ်နည်းပေးပုံကို အောက်အဓိပ္ပာယ်၌ ပြထားသည်။] ဘာသိဿာမိ–အကျယ် ဟောတော်မူအံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ဧဝံ–အမိန့်

သာဓုကံ။ ။"သုဏရမိမံ ဘဒ္ဒကံ ဓမ္မံ သုဏောဟိ"ဟူသော အဖွင့်ကို ကြည့်၍ "သာဓုကံ–ကောင်းသော၊ (ဣမံ ဓမ္မံ–ကို၊) သုဏောဟိ–လော"ဟုလည်း ပေးကြ၏၊ သို့သော် "ဒီပိတံ ဟောတိ"ဟု ဒီပနတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ဤသို့ အနက်မပေးဘဲ "သာဓုကံ– ကောင်းစွာ"ဟုသာ သဒ္ဒတ္ထပေးလိုက်ပါသည်၊ ထိုပြင် "သာဓုကံ"ကို အာဏတ္တိအနက်ပေးရာ၌ ရှင်ဘုရင်ကို အာဏာပေးဖို့ မလျော်သောကြောင့် "သာဓုကံ–ငါဘုရား၏ တိုက်တွန်းတော်မူခြင်း ဖြင့်"ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။

တော်အတိုင်းပါ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ မာဂဓော ၊ပေ၊ ရာဇာ–သည်၊ ဘဂဝတော–အား၊ ပစ္စဿောသိ–ရှေးရှုနားထောင်ပြီ၊ (တစ်နည်း) ဘဂဝတော–၏၊ (ဝစန်–စကား တော်ကို၊) ပစ္စဿောသိ–ရှေးရှုနားထောင်ပြီ၊ ဝါ–လက်ခံပြီ။

၁၉၀။ ဘဂဝါ စတဒဝေါစ (ကိုး) မဟာရာဇ–ဧာ၊ ဣဓလောကေ–ဤ သြကာသလောက, သတ္တလောကဌ်၊ အရဟံ–ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ–မဖောက်မပြန်, ကိုယ်တော် တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော–ဝိဇ္ဇာ စရဏနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော၊ သုဂတော–တင့်တယ်သော သွားခြင်းရှိတော်မူသော၊ လောကဝိဒူ–သတ္တဝါကာသ, သင်္ခါရဟု, လောကသုံးဘုံ, အလုံးစုံကို, အကုန် သိမြင်တော်မူသော၊ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ–အတူမရှိ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဆုံးမထိုက်သော လူယောကျ်း, နတ်ယောကျ်း, တိရစ္ဆာန်ယောကျ်းတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူနိုင်သော၊ ဒေဝမနုဿာနံ–ဗြဟ္မာ နတ် လူ သုံးဘုံ သူတို့၏၊ သတ္ထာ–ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓေါ–သစ္စာလေးပါးတရားကို ကိုယ် တော်တိုင်လည်းသိ, ဝေနေယျတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူနိုင်သော၊ ဘဂဝါ– ဣသရိယ, စသည်အပြား, ဘုန်းခြောက်ပါးရှိတော်မူသော၊ တထာဂတော– မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ပွင့်တော်မူပြီးဖြစ်၏။

သော–ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဒေဝကံ–အောက် နတ်ပြည်ငါးထပ်ရှိ နတ် တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သမာရကံ–မာရ်နတ်၏တည်နေရာ ဝသဝတ္တီ နတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဗြဟ္မကံ–ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့်

တစ်နည်း။ ။သာဓုကံကို သုဏောဟိနှင့်လည်းကောင်း, မနသိကရောဟိနှင့်လည်း ကောင်း တွဲ၍ တစ်နည်း အနက်ပေးပုံကား–(ယသ္မာ–ကြောင့်၊ အယံ ဓမ္မော–ဤ တရားတော် သည်၊ ဓမ္မဂမ္ဘီရောစေဝ–ပါဠိအားဖြင့်လည်း နက်နဲ၏၊ ဒေသနာဂမ္ဘီရောစ–ဒေသနာတော်အား ဖြင့်လည်း နက်နဲ၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊) သာဓုကံ–မြဲမြဲစွာ၊ ဝါ–ငါဘုရား၏ တိုက်တွန်းတော်မူ ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ–ကောင်းမွန်စွာ၊ သုဏောဟိ–နားစိုက်လော၊ (ယသ္မာ–ကြောင့်၊ အယံ ဓမ္မော–သည်၊ အတ္ထဂမ္ဘီရောစ–အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်လည်း နက်နဲ၏၊ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရောစ–ထိုးထွင်း၍ သိအပ် သော သဘောအားဖြင့်လည်း နက်နဲ၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊) သာဓုကံ–စွာ၊ ဝါ–ဖြင့်၊ ဝါ–စွာ၊ မနသိ–၌၊ ကရောဟိ–လော၊ (တစ်နည်း) မနသိကရောဟိ–နှလုံးသွင်းလော၊ ဤသို့လည်း တစ်နည်းပေးပါ။

အမှာ။ ။သဒေဝကံ စသည်တို့၏ နည်းအမျိုးမျိုး အနက်ပေးပုံကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ၌ အကျယ်ရှင်းပြထားပြီ၊ ဤ၌ နိဿယကိုသာ ရေးပါမည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သုံးပုဒ်ကို နှစ်နည်း, သဿမဏာ ဗြာဟ္မဏီ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သုံးပုဒ်ကို လေးနည်းဖွင့်၍ ထို ငါးပုဒ်လုံးကိုပေါင်းပြီးလျှင် အဝိစေတ္ထ စသည်ဖြင့် တစ်နည်း, ပေါရာဏာ ပနာဟု စသည်ဖြင့် တစ်နည်းဖွင့်ထားသည်၊ ထိုတွင် ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၌ ပေါရာဏနည်း မပါပါ။

လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ ဣမံ လောကံ–ဤ သြကာသလောက သတ္တလောကကို လည်းကောင်း၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏေ–သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ရသေ့ပုဏ္ဏား, မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ, မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏတို့နှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ သဒေဝ မနုဿေ–သမ္မုတိနတ်ဟူသော မင်း, ကြွင်းသောလူတို့နှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ ပဇေ–သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊

သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ။ ။သဒေဝကံ–အရှုပဗြဟ္မာတို့နှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ သမာရကံ–မာရ်နတ်၏ ပြန့်နှံ့ရာ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ သဗြဟ္မကံ–ရူပဗြဟ္မာအပေါင်းနှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ ဣမံ လောကံ–ဤ သြကာသလောက သတ္တလောကကိုလည်းကောင်း၊ (သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ပဝေဒေတိ တို့၌ စပ်)၊ ဤသို့လည်း တစ်နည်း အနက်ပေးပါ။

သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ စသည်။ ။(၁) သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ–သမဏပရိသတ်, ဗြာဟ္မဏပရိသတ်နှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ သဒေဝ မနုဿေ–သမ္မုတိနတ်ဟူသော ခတ္တိယပရိသတ်, ကြွင်းသောလူဟူသော ဂဟပတိပရိသတ်နှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ ပဇေ–ပရိသတ်လေးဖြာ, လူသတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ("သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ပဝေဒေတိ" တို့၌စပ်)၊ [သဿမဏဗြာဟ္မဏိံတိ ဣမိနာ သမဏပရိသာ ဗြာဟ္မဏပရိသာစ ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ သဒေဝမနုဿေ ဣမိနာခတ္တိယပရိသာ ဂဟပတိပရိသာစ ဂဟိတာ၊ စတုပရိသသခ်ိတံ ပဇေ–သာရတ္တ။]

တစ်နည်း။ ။[(၂) ပဌမနည်း၌ ပရိသတ်လေးပါးကိုသာ ယူသောကြောင့် သုဒ္ဓလူများ ကျန်နေရကား ထိုတို့ကို ပါအောင် ပရိသတ်နာမည် မတပ်ဘဲ ဒုတိယနည်းကို ပြသည်။] သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ–သမဏဗြာဟ္မဏတို့နှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ သဒေဝမနုဿေ–သမ္မုတိနတ်ဟူသော မင်း, ကြွင်းသော ဂဟပတိ, သုဒ္ဓလူမျိုးတို့နှင့်လည်း တက္ခဖြစ်သော၊ ပဇေ–အစုလေးဖြာ, လူသတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ("သယံ ၊ပေ၊ ပဝေဒေတိ"တို့၌စပ်)၊ [သဿမဏဗြာဟ္မဏိန္တိ ဣမိနာ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဂဟိတာ၊ သဒေဝမနုဿန္တိ ဣမိနာ သမ္မုတိ ဒေဝသခ်ိတာ ခတ္တိယာ ဂဟပတိသုဒ္ဓသခ်ိတာ အဝသေသမနုဿာစ ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊–သာရတ္တ။]

တစ်နည်း။ ။[(၃) ရှေးနည်းများ၌ လူသတ္တဝါသာရ၍ နဂါး, ဂဠုန်, ငရဲသားစသူတို့ ကျန်သေးသောကြောင့် ထိုအားလုံး ပါဝင်အောင် "အဝသေသ သတ္တသတ္တလောကောဝါ"ဟု မိန့်သည်။] ဤနည်း၌ (၁) နံပါတ်အတိုင်း ပရိသတ်နာမည်တပ်၍ "ပဇေ–ပရိသတ်လေးဝ, လူသုဒ္ဓနှင့်, နာဂ ဂဠုန်, ငရဲသားစသော သတ္တဝါပေါင်းစုံကိုလည်းကောင်း"ဟု ပေးပါ။ [စတုပရိသသဟိယော အဝသေသ သုဒ္ဓနာဂ နေရယိကာဒိ သတ္တလောကော။]

တစ်နည်း။ ။(၄) ဤနည်း၌ ပရိသတ်နာမည်မတပ်ဘဲ (၂) နံပါတ်အတိုင်းပေး၍ "ပဇေ–လေးစုကွဲပြား, လူအများနှင့်, နဂါး ဂဠုန်, ငရဲသားစသော သတ္တဝါပေါင်းစုံကိုလည်းကောင်း" ဟု ပေးပါ။ [စတုဓာ ဌိတ မနုဿသဟိတော ဝါ အဝသေသ နာဂသုပဏ္ဏ နေရယိကာဒိ သတ္တလောကော။]

သယံ–ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာ–ထူးကဲလွန်မြတ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီး၍၊ သစ္ဆိကတွာ–မျက်မှောက်ပြုတော်မူပြီး၍၊ ပဝေဒေတိ–အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူ၏။

သော–ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဒိကလျာဏ–အစ၌လည်း ကောင်းသော၊ မဇ္ဈေကလျာဏ–အလယ်၌လည်း ကောင်းသော၊ ပရိယောသာနံ ကလျာဏ–အဆုံး၌လည်း ကောင်းသော၊ သာတ္ထं–သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝါ–သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ သဗ္ဗဉ္ဉနံ–သိထိုလ, ဓနိတအစရှိသော သဒ္ဒါနှင့်လည်းတကွဖြစ်သော၊ ဝါ–သိထိုလ, ဓနိတအစရှိသော သဒ္ဒါနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏं–အပိုအလိုမရှိသည့်အတွက် အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓं–လာဘသက္ကာ, မင့်ပါဘဲ, မေတ္တာနှင့်ယှဉ်, ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော၊ ဓမ္မံ–တရားတော်ကို၊ ဒေသေတိ–ဟောတော်မူ၏။ (ဓဝံ–ဤသို့၊ ဒေသေန္တော–ဟောတော်မူလသော်၊ ဝါ–ဟောတော်မူရင်းပင်၊) ဗြဟ္မစရိယံ–သီကွာသုံးရပ်, သိမ်းကျုံးအုပ်သည့်,

---

တစ်နည်း။ ။(အပိစေတ္တနည်း၊) သဒေဝက်–အရှုပဗြဟ္မတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သမာရက်–ခြောက်ထပ်နတ်မျိုး, သူ့တန်ခိုးဖြင့်, လွှမ်းမိုးပိုင်နင်း, မာရ်နတ်မင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သပြဟ္မက်–တစ်ချောင်းလက်ရောင်, စက်တစ်ထောင်သို့, ထွက်ပြောင်ဖြာဝင်း, ဗြဟ္မာမင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဣမံ လောက်–ကိုလည်းကောင်း၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ–သာသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ရသေ့ ပုဏ္ဏားတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဒေဝမနုဿံ–သမ္မုတိနတ်ဟူသော မင်း, ကြွင်းသောလူနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ပဇံ–သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်း ကောင်း၊ ("သယံ ၊ပေ၊ ပဝေဒေတိ"တို့၌စပ်)။

တစ်နည်း။ - ။(ပေါရာဏနည်း၊) သဒေဝက်–အရှုပဗြဟ္မတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဣမံ လောက်–ဤ သြကာသလောက သတ္တလောကကိုလည်းကောင်း၊ သမာရက်–မာရ်နတ်မင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဣမံ လောက်–ကိုလည်းကောင်း၊ သပြဟ္မက်–ရူပဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဣမံ လောက်–ကိုလည်းကောင်း၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ–သမဏဗြာဟ္မဏတို့နှင့် တကွဖြစ်သော၊ သဒေဝ မနုဿံ–သမ္မုတိနတ်ဟူသောမင်း, ကြွင်းသောလူတို့နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပဇံ–သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ("သယံ ၊ပေ၊ ပဝေဒေတိ"တို့၌စပ်)။

သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေတိ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် နတ်လောက, ဗြဟ္မာလောက, လူနှင့်တကွသော အပါယလောကကို ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်မူရာ ဗောဓိပင်အောက်မှာပင် ရှေးဦးစွာ ဒီဗွစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့် မြင်တော်မူ၍ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ဖြင့်လည်း ထပ်မံ၍ သိတော်မူပါသည်၊ ဤသို့ သိတော်မူခြင်းကို မျက်စိအောက်ရောက်နေသော အရာကို မြင်ရသကဲ့သို့ "သစ္ဆိကတွာ–မျက်မှောက်ပြုခြင်း" ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုသို့ မျက်မှောက်ပြုတော်မူပြီးမှသာ တရားနာသူတို့အား နတ်ဗြဟ္မာများရှိကြောင်း အပါယ်ဘုံဌာန၌ ငရဲသူ ငရဲသားနှင့် ပြိတ္တာများ ရှိကြောင်းကို ဟောပြတော်မူပါသည်၊ ထိုသို့ ဟောပြတော်မူခြင်းကို "ပဝေဒေတိ–သိစေတော်မူခြင်း (အသိပေးခြင်း)"ဟု ခေါ်ပါသည်။

မြတ်သော အကျင့်ဟူသော သာသနာတော်ကို၊ ဝါ–သိက္ခာသုံးရပ်, သိမ်းကျုံးအပ်သည့်, သူမြတ်တို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော သာသနာတော်ကို၊ ပကာသေတိ–ထင်ရှားပြတော်မူ၏။

၁၉၁။ တံ ဓမ္မံ–ထို တရားတော်ကို၊ ဂဟပတိဝါ–အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဂဟပတိပုတ္တောဝါ–အိမ်ရှင်သူကြွယ်၏ သားသည်သော်လည်းကောင်း၊ အညတရသ္မိံ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ကုလေ–အမျိုးဌာ၊ ပစ္စာဇာတောဝါ–စွဲ၍ ဖြစ်သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ သုဏာတိ–နာရ၏၊ သော–ထို တရားနာရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ ဓမ္မံ–ကို၊ သုတ္တာန–နာရ၍၊ ဝါ–နာရခြင်းကြောင့်၊ တထာဂတေ–တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားဌာ၊ သဒ္ဓံ–ယုံကြည်မှုကို၊ ဝါ–သဒ္ဓါတရားကို၊ ပဋိလဘတိ–ရ၏၊ သော–ထို သဒ္ဓါတရားကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန–ထို သဒ္ဓါကို ရခြင်းနှင့်၊ ဝါ–ထို ရအပ်သော သဒ္ဓါတရားနှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဣတိ–သို့၊ ပဋိသင်္ခိဏ္ဍတိ–စဉ်းစားဆင်ခြင်၏၊ (ကိ–နည်း)။

ဃရာဝါသော–အိမ်ဟူသော အာဝါသသည်၊ ဝါ–အိမ်ရာတည်ထောင်လူ့ဘောင်သည်၊ သမ္မာဓော–ကျဉ်းမြောင်းကြပ်တည်းလှ၏၊ ရဇာပထော–ကိလေသာဟူ, မြူတို့၏ရွှေးရှုလာရာ လမ်းကြောင်းတည်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ–ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ အဗ္ဘောကာသော–လွင်တီးခေါင်ကြီးပင်တည်း၊ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ–ဤသိက္ခာသုံးရပ် မြတ် သောအကျင့်ကို၊ အဂါရံ–အိမ်ဌာ၊ အဇ္ဈာဝသတာ–နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (တစ်နည်း) အဂါရံ–အိမ်ကို၊ အဇ္ဈာဝသတာ–စိုးအုပ်၍ အပိုင်းအခြားအတိုင်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ–ဧကန်ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစွာ၊ ဝါ–ဧကန်ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံအောင်၊ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ–ဧကန်ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာ၊ ဝါ–ဧကန်ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်အောင်၊ သင်္ခလိခိတံ–ခြစ်အပ်ပွတ်အပ်သော ခရုသင်းနှင့် တူစွာ၊ ဝါ–ပွတ်သစ်စ ခရုသင်းနှင့်တူအောင်၊ စရိတုံ–ကျင့်ခြင်းငှာ၊ နှ သုကရံ–အလွယ်တကူ မပြုအပ်ချေ၊ ဝါ–မလွယ်ကူ၊ အဟံ–သည်၊ ကေသမဿုံ–ကို၊ ဩဟာရေတွာ–၍၊ ကာသာယာနိ–ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ–တို့ကို၊ အစ္ဆာဒေတွာ–ဝတ်ရုံ ဖုံးလွှမ်း၍၊ [ရှေးက ဝတ်ခြင်းကိုပင် "ဆည်း၍"ဟု ပေးကြသည်။] အဂါရသ္မာ–မှ၊ ဝါ–မှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ)၊ အနဂါရိယံ–အိမ်၏ အစီးအပွားဖြစ်သော လယ်ထွန်ကုန်ပေး, နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ယံနူန ပဗ္ဗဇေယျံ–လူ့ကိစ္စများ, စွန့်ခွာထား၍, သွားရောက်ရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ ဣတိ–သို့၊ (ပဋိသင်္ခိဏ္ဍတိ–၏)။

၁၉၂။ သော–ထို အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်၊ ဝါ–ထို အိမ်ရှင်သူကြွယ်၏ သားသည်၊ အပရေန–တစ်ပါးသော၊ သမယေန–အခါ၌၊ (တစ်နည်း) အပရေနသမယေန–နောက်အခါ၌၊ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇေတိ–လူ့ကိစ္စများ, စွန့်ခွာထား၍, စိတ်အားအလျောက်, သွားရောက်၏။

၁၉၃။ သော–ထို အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်၊ ဝါ–ထို အိမ်ရှင်သူကြွယ်၏ သားသည်၊ ဧဝံ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇိတော–လူ့ကိစ္စများ, စွန့်ခွာထား၍, စီတ်အားအလျောက်, ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်၊ သမာနော–ဖြစ်လသော်၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော–ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလဖြင့် စောင့်စည်းအပ်သော ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရရှိသည်၊ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော–အကျင့် ကျက်စားရာအရပ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ အဏုမတ္တေသု–အဏုမြူမျှ, သေးငယ်လှကုန်သော၊ ဝဇ္ဇေသု–အာပတ်အပြစ်, အကုသိုလ်အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝီ–မြင်းမိုရ်တောင်တမျှ, ပါရာဇိကအလား, ကြီးမားသော ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သိက္ခာပဒေသု–နှစ်ရာနှစ်ဆယ် ခုနစ်သွယ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်၊ ဝါ–ကုန္ဒေကိုးထောင်ကျော် သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်၊ (တံတံ သိက္ခာပဒံ–ထိုထို သိက္ခာပုဒ်ကို၊) သမာဒါယ–မဖောက်မပြန်အောင်ယူ၍၊ ဝါ–ကောင်းစွာယူ၍၊ ဝါ–ဆောက်တည်၍၊ သိက္ခတိ–ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်၏၊ ကုသလေန–အပြစ်မရှိသော၊ ကာယကမ္မဝစီကမ္မေန–ကာယကံ ဝစီကံနှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံသည်၊ ဝါ–ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ–စင်ကြယ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–စင်ကြယ်သော အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ ရှိသည်လည်းကောင်း၊ သီလသမ္ပန္နော–သီလသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြိယေသု–စက္ခုစသား, ခြောက်ပါးသောဣန္ဒြေတို့၌၊ ဂုတ္တဒ္ဒါရော–စောင့်ရှောက်အပ် ပိတ်ဆို့အပ်သော တံခါးပေါက်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ သတိသမ္ပဇညေန–သတိသမ္ပဇညနှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌော–လေးပါးသော ပစ္စည်းတို့၌ သုံးပါးသော သန္တောသအားဖြင့် တင်းတိမ်ရောင်ရဲသည်လည်းကောင်း၊ (ယောတိ–ဖြစ်၏။)

သီလသမ္ပန္နော၏ အကျယ်

၁၉၄။ ["သီလသမ္ပန္နော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဒါရော"စသော မာတိကာပုဒ်တို့တွင် သီလသမ္ပန္နော၏အကျယ်ကို ဟောတော်မူလိုသောကြောင့် "ကထဉ္စ"စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။] မဟာရာဇ–ဧ၊ ကထဉ္စ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ သီလသမ္ပန္နော–သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်သနည်း၊ မဟာရာဇ–ဧ၊ ဣဓ–ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ပါဏာတိပါတံ–ပါဏာတိပါတကို၊ ဝါ–သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းကို၊ ဝါ–သူ့အသက်ကို လျင်စွာကျစေကြောင်း ဒုဿီလျစေတနာကို၊ ဝါ–သူ့အသက်ကို ဓားလက်နက်စသည်တို့ဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ ကျစေကြောင်းဖြစ်သော ဒုဿီလျစေတနာကို၊ ပဟာယ–ပယ်စွန့်၍၊ ဝါ–ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ပါဏာတိပါတာ–မှ၊ ဝါ–မှ၊ ပဋိဝိရတော–ရှောင်ကြဉ်သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ နိဟိတဒဏ္ဍော–ချထားအပ်ပြီးသော ဒုတ်ရှိသည်၊ ဝါ–ဒုတ်မကိုင်ဘဲ လုံးဝ

ချထားသည်၊ နိဟိတသတ္တော–ချထားအပ်ပြီးသော ဒုတ်မှတစ်ပါး အခြားလက်နက် ရှိသည်၊ ဝါ–ဒုတ်မှတစ်ပါး အခြားသော လက်နက်ကို လုံးဝမကိုင်ဘဲ ချထားသည်၊ လဒ္ဓီ–မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိသည်၊ ဒယာပန္နော–မေတ္တာသို့ရောက်သည်၊ ဝါ–မေတ္တာစိတ်ရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ–ဖြစ်သော အသက်ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တတ်သည်၊ ဝါ–ကံကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ ဣဒမ္ပိ–ဤ ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်လည်း၊ အသ–ထို ရဟန်း၏၊ သီလသ္မိံ–သီလအများ၌၊ (ဧကံ–တစ်ပါးသော၊ သီလံ–သီလသည်၊) ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ (တစ်နည်း) သီလသ္မိံ–သီလအပေါင်းတွင်၊ (ဧကံ–သော၊ သီလံ–သည်၊) ဟောတိ–၏၊ (တစ်နည်း) ဣဒမ္ပိ–ဤ ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်လည်း၊ အသ–၏၊ သီလသ္မိံ–သီလတစ်ပါးသည်၊ ဟောတိ–၏။

အမှာ။ ။အဒိန္နာဒါန ဝိရတိ သီလမှစ၍ စူဠသီလကုန်အောင်လည်းကောင်း, မဇ္ဈိမသီလကုန်အောင်လည်းကောင်း, မဟာသီလကုန်အောင်လည်းကောင်း ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနက်ပေး၍ "ဣဒမ္ပိသ ဟောတိ သီလသ္မိံ"ကို လည်း "ဣဒမ္ပိ–ဤ အဒိန္နာဒါနမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်လည်း"စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ။

သန္ဓိကမ္မာဒိ ဝိရတိ သီလ။ ။ပေ၊ ဣတိ ဧဝရူပါယ တိရစ္ဆာန ဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဣဒမ္ပိ–ဤ သန္ဓိကမ္မာဒိ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်လည်း၊ အသ–၏၊ သီလသ္မိံ–၌၊ (ဧကံ–သော၊ သီလံ–သည်၊) ဟောတိ–၏၊ (တစ်နည်း) သီလသ္မိံ–တွင်၊ (ဧကံ သီလံ)၊ ဟောတိ၊ (တစ်နည်း) ဣဒမ္ပိ–လည်း၊ အသ–၏၊ သီလသ္မိံ–သည်၊ ဟောတိ၊ [ဤတွင် မဟာသီလပြီးပြီ။] ဣဒံ–ဤစူဠသီလ မဇ္ဈိမသီလ မဟာသီလ သုံးပါးအပေါင်းသည်၊ အသ–ထို ရဟန်း၏၊ သီလသ္မိံ–သီလသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ["ဣဒမသ ဟောတိ သီလသ္မိံ"ဟူသော ဤပါဠိတော်သည် ယခုစာအုပ်များ၌ မရှိ၊ ရှိသင့်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ အဖွင့်၌ ရှုပါ။]

မဟာရာဇ–ဇာ၊ သ(သော)ဘိက္ခု–သည်၊ ဧဝံ–ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်ဖြင့်၊ သီလသမ္ပန္နော–သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊ ဝါ–ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊) ယဒိဒံ(ဘယံ)–အကြင်အတ္တာနုဝါဒစသော ဘေးသည်၊ သီလသံဝရတော–သီလကို စောင့်စည်းခြင်းကြောင့်၊ (ဘဝေယ္ယ–ဖြစ်ရာ၏၊) တံ ဘယံ–အတ္တာနုဝါဒစသော ထို ဘေးကို၊ ကုတောစိ–တစ်စုံတစ်ခုသော သီလသံဝရကြောင့်လည်း၊ န သမနုပဿတိ–မတွေ့မကြုံရတော့၊ (ဋီကာဟောင်းအလို တစ်နည်းကား) သီလသမ္ပန္နော–သည်၊ (ဟုတ္တာ – ၍၊ ဝါ – ကြောင့်၊) ယဒိဒံ(ဘယံ) – သည်၊ သီလသံဝရတော

(သီလ+အသံဝရတော)–သီလကို မစောင့်စည်းခြင်းကြောင့်၊ (ဘဝေယျ)၊ တံ ဘယံ–ကို၊ ကုတောစိ–တစ်စုံတစ်ခုသော သီလသံဝရကြောင့်လည်း၊ နု သမနုပဿတိ–မတွေ့မကြုံရတော့။

ရှေးဟောင်း– ဟာ၊ သေယျထာပိ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ ခတ္တိယော–ဓာတ်အားဖြင့် မင်းမျိုးဖြစ်သော၊ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော–ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်ရေစင်ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်ပြီးသော၊ ဝါ–အဘိသိက်ခံပြီးသော၊ နိဟတပစ္စာမိတ္တော–နှိမ်နင်းအပ်ပြီးသော ရန်သူရှိသော၊ ဝါ–ရန်သူဟူသမျှကို နှိမ်နင်းပြီးသော၊ ရာဇာ–သည်၊ ယဒိဒံ(ဘယံ)–အကြောင် ဘေးသည်၊ ပစ္စတ္ထိကတော–ရန်သူကြောင့်၊ (ဘဝေယျ)၊ (တံ)ဘယံ–ကို၊ ကုတောစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရန်သူကြောင့်လည်း၊ နု သမနုပဿတိ သေယျထာပိ–မတွေ့မကြုံရစေခြင်းငှာ၊ မဟာရာဇ–ဟေ၊ ဧဝမေव–ဤ့အတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္မဒ္ဓော (ဟုတ္တာ–၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊) ယဒိဒံ(ဘယံ)–အတ္တာနုဝါဒစသော အကြောင်ဘေးသည်၊ သီလသံဝရတော–သီလကို စောင့်စည်းခြင်းကြောင့်၊ (တစ်နည်း) သီလာသံဝရတော(သီလ+အသံဝရတော)–သီလကို မစောင့်စည်းခြင်းကြောင့်၊ (ဘဝေယျ)၊ တံ ဘယံ–ကို၊ ကုတောစိ–တစ်စုံတစ်ခုသော သီလသံဝရကြောင့်၊ (တစ်နည်း) တစ်စုံတစ်ခုသော သီလအသံဝရကြောင့်၊ နု သမနုပဿတိ–မတွေ့ကြုံရတော့။

သော–ထိုရဟန်းသည်၊ အရိယေန–မြတ်သော၊ ဝါ–ဖြူစင်သော၊ ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓေန–ဤ သီလအစုနှင့်၊ သမန္နာဂတော–သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊) အဗ္ဗုတ္တ–မိမိသန္တာန်၌၊ အနဝဇ္ဇသုခံ–အကုသိုလ်အပြစ် အာပတ်အပြစ်မရှိသော ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကို၊ ပဋိသံဝေဒေတိ–ခံစားရ၏၊ မဟာရာဇ–ဟေ ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ ဝါ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအားဖြင့်၊ ဘိက္ခု–သည်၊ သီလ သမ္မဒ္ဓော–သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ–၏။ [ကထဉ္စ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သီလသမ္မဒ္ဓော ဟောတိ ဟူသော အမေးကို ဖြေတော်မူသည်။]

ဋီကာဟောင်းနည်း။ ။သီလသံဝရတောနေ ရာဝယ် သီလာသံဝရတောဟူသော ပါဋ္ဌကို ဋီကာဟောင်း၌ ဖွင့်ထား၏၊ ထိုနည်းကို ဋီကာသစ်က မကြိုက်ပါ၊ သို့သော် ဥပမာနှင့် "ယဒိဒံ ပစ္စတ္ထိကတော" ဟု ရန်သူကိုပြသောကြောင့် ဤ၌လည်း ယဒိဒံ သီလာသံဝရတော (သီလ+အသံဝရတော) ပါ၌သည်သာ ဥပမာနှင့် သာ၍လျော်သည်ဟု ထင်ပါသည်၊ မှန်၏–ရန်သူကြောင့် ဘေးဖြစ်စရာရှိသကဲ့သို့, သီလကို မစောင့်စည်းခြင်းကြောင့်သာ ဘေးဖြစ်စရာရှိပါသည်၊

သီလသမ္မဒ္ဓောဏ်အကျယ် ပြီးပြီ။

ဣန္ဒြိယသံဝရကထာ

[ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဒါရော၏အကျယ်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ကထဉ္စ မဟာရာဇ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။]

၂၁၃။ မဟာရာဇ–ဧ၊ ကထဉ္စ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဣန္ဒြိယေသု–စက္ခုစသား, ၆ ပါးသောဣန္ဒြေတို့၌၊ ဂုတ္တဒ္ဒါရော–စောင့်ရှောက်အပ် ပိတ်ဆို့အပ်သော တံခါးရှိသည်၊ ဟောတိ–နည်း။

၁။ မဟာရာဇ–ဧ၊ ဣဓ–ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု–သည်၊ စက္ခုနာ–စက္ခုပသာဒဖြင့်၊ ဝါ–အကြောင်းစက္ခု, တင်စားပြုသည့်, စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်၊ ရူပံ–ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌ, ရူပါရုံဟူသမျှကို၊ ဒိသွာ–မြင်ရ၍၊ ဝါ–မြင်ရသည်ရှိသော်၊ ဝါ–မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ–မိန်းမဟုလည်းကောင်း ယောကျ်ားဟုလည်းကောင်း သိမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကြီးကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ ဝါ–ကိလေသာဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော တင့်တယ်သော အခြင်းအရာ, မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာဟူသော နိမိတ်ကြီးကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့်

စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ။ ။ကာရဏဝသေန (ရူပါရုံကို မြင်ဖို့ရန် အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်) စက္ခုတို လဒ္ဓဝေါဟာရေန ဒဿနသမတ္ထေန (စက္ခုဟု အခေါ်အဝေါ်ကို ရသော မြင်စွမ်းနိုင်သော) စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာ...ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။

ကာရဏဝသေန။ ။"ကာရဏဝသေန လဒ္ဓဝေါဟာရ–အကြောင်းနှင့်စပ်သဖြင့် ရအပ်သောအမည်"ဟူသည် ကာရဏူပစာရအမည်ပင်တည်း၊ "စက္ခုနာ"အရ စက္ခုပသာဒကို မုချရသော်လည်း ထိုပသာဒဖြင့် ရူပါရုံကို မမြင်နိုင်၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်သာ မြင်နိုင်သောကြောင့် "အကြောင်းစက္ခု၏ အမည်ကို အကျိုးစက္ခုဝိညာဏ်ပေါ်၌ တင်စားထားသော ကာရဏူပစာရ စကားဖြစ်ပါသည်"ဟူလို၊ ဤအတိုင်း နိဿယ၌ အနက်ပေးပါသည်၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ ကာရဏူပစာရအပြင် "နိဿယဝေါဟာရေနဝါ စတံ နိဿိတဝစနံ၊ ယထာ မဉ္စာဋကေ'တိ"ဟု တစ်နည်းဖွင့်သေး၏၊ ထိုအလို ဌာနူပစာရဟု မှတ်ပါ။]

သသမ္ဘာရကထာ။ ။"စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်"ဟု တိုက်ရိုက်ဟောတော်မမူဘဲ "စက္ခုနာ"ဟု ဟောတော်မူခြင်းကို "သသမ္ဘာရကထာ"ဟု ခေါ်၏၊ "စက္ခုဝိညာဏ်၏ အကြောင်းအဆောက်အဦ ဖြစ်သော စက္ခုပသာဒနှင့်တကွ ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်သည်"ဟူလို၊ ဥပမာ–"ဓနုနာ ဝိဇ္ဈတိ–လေးဖြင့် သားကောင်ကို ပစ်ခွင်း၏"ဟူရာ၌ အဆောက်အဦဖြစ်သော လေးနှင့်တကွ မြှားကို ဆိုထားသကဲ့သို့တည်း။

နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ။ ။ဣတ္ထိပုရိသ နိမိတ္တံဝါ သုဘနိမိတ္တာဒိကံဝါ ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ နိမိတ္တံ ဆန္ဒရာဂဝသေန ဂဏှာတီ–အဋ္ဌသာလိနီ နိဂ္ဂေါပကဏ္ဍ...နိမိတ္တအရ ပဋ္ဌမနည်း၌ မိန်းမယောကျ်ားဟု သိမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော ပုံသဏ္ဌာန်ကို ယူရ၏၊ ဒုတိယနည်း၌ လောဘ ဒေါသစသော ကိလေသာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သုဘအခြင်းအရာ (အာဒိဖြင့် အသုဘအခြင်းအရာ)ကို ယူရ၏။

ယူလေ့ရှိသည်၊ နေ ဟောတိ–မဖြစ်၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ–လေဘ ဒေါသစသော ကိလေသာတို့ကို အဖန်ဖန် ထင်ရှားစေတတ်သော လက်ခြေ သဏ္ဌာန်၊ စကားပြောသံ၊ ပြုံးရယ်ဟန်စသော နိမိတ်ငယ်ကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နေ ဟောတိ–မဖြစ်။

ယတ္တာဓိကရဏံ(ယတော+အဓိကရဏံ)–အကြင် စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ–မစောင့်စည်းအပ်သော စက္ခုန္ဒြေကြောင့်၊ စက္ခုန္ဒြိယံ–စက္ခုန္ဒြေကို၊ အသံဝုတံ–မစောင့်စည်းသည် (ဖြစ်၍)၊ ဝိဟရတံ–နေသော၊

မဟာဒ္ဓိကာ။ ။ကုတ္တိပုရိသ နိမိတ္တံဝါတိ ဧတ္ထ ကုတ္တိသန္ဓာန သန္ဓိသိတံ ရူပမုခေန ဂယှမာနံ (အဆင်းကို ပစာနပြု၍ ယူအပ်သော) သဏ္ဌာနံ ၊ပေ၊ သဗ္ဗံ ကုတ္တိတိ သဠာနနဿ ကာရဏဘာဝတော ကုတ္တိနိမိတ္တံ၊ သုဘနိမိတ္တာဒိကံဝါ ဧတ္ထ ရာဂုပ္ပတ္တိ ဟေတုဘူတော ကုဋ္ဌာ ကာရော သုဘနိမိတ္တံ၊ အာဒိသဒ္ဒေန ပဋိဃနိမိတ္တာဒီနံ သင်္ဂဟော၊–ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ သီလနိဒ္ဒေသ။

ပဋိဃနိမိတ္တာဒိ။ ။အာဒိဖြင့် ဥပေက္ခာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သုဘ အသုဘ၏ အလယ်ဖြစ်သော မဇ္ဈတ္တအာရုံကိုလည်း ယူရ၏၊ မစောင့်စည်းသူမှာ ထို မဇ္ဈတ္တနိမိတ်၌ မောဟကိလေသာ ဖြစ်နိုင်ပြန်၏၊ [ကာမဇ္ဈေတ္တ ပါဠိယံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာဝ သရူပတော အာဂတာ၊ ဥပေက္ခာနိမိတ္တသ္သာပိ ပန သင်္ဂဟော ကုဋ္ဌိတဇ္ဇော၊ အသမပေက္ခဏော(မညီမမျှ ရှုခြင်း၌) ဥပ္ပဇ္ဇနက မောဟသ္သပိ အသံဝရဘာဝတော၊–မဟာဋီကာ။]

အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ။ ။လက္ခဏာတော်ကြီး, လက္ခဏာတော်ငယ်ကို ပြုရာ၌ လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ကို "အနုဗျဉ္ဇန"ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း မိန်းမပုံသဏ္ဌာန်, ယောကျ်ားပုံသဏ္ဌာန်တို့၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော လက် ခြေ စသော အင်္ဂါငယ်တို့ကို "အနုဗျဉ္ဇန"ဟု ခေါ်ရသည်၊ ပုံသဏ္ဌာန်ကို ကြည့်ပြီးသောအခါ ထို အင်္ဂါငယ်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်း သုဘ, မတင့်တယ်ခြင်း အသုဘကို ဆက်လက်၍ ကြည့်တတ်၏၊ စကားပြောပုံ, ပြုံးရယ်ပုံ, ကြည့်ရှုပုံတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းသုဘ, မတင့်တယ်ခြင်း အသုဘကိုလည်း သတိပြု၍ ကြည့်ရှုတတ်၏၊ ထိုအခါ သုဘဖြစ်လျှင် ရာဂ(အဘိဇ္ဈာ), အသုဘဖြစ်လျှင် ဒေါသ ဒေါမနဿတို့ဖြစ်ရပြန်၏၊ ထို့ကြောင့် လက် ခြေ စသော အခြင်းအရာတို့ကို "ကိလေသေ–ကိလေသာတို့ကို+အနုဗျဉ္ဇယတိ–နောက်ထပ် ထင်ရှားစေတတ်(ထင်ရှားအောင် ပြုတတ်)၏"ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့် အနုဗျဉ္ဇနဟု ခေါ်ရသည်။

အဋ္ဌကထာ။ ။အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီတိ ကိလေသာနံ အနုဗျဉ္ဇနတော (" အနုအနုဗျဉ္ဇနတော" ဟုလည်း ရှိ၏၊) ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏတော အနုဗျဉ္ဇနန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဟတ္ထပါဒ သိတ ဟသိတ ကထိတ အာလောကိတ ဝိလောကိတာဒိဘေဒံ အာကာရံ ဂဏှာတိ၊–အဋ္ဌသာလိနီ, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ [ထမင်းစာရာ၌ ဟင်းသည် ထမင်းအရသာကို သာ၍ ထင်ရှားစေ၏၊ ထို့ကြောင့် ဟင်းကောင်း ဟင်းလျှာကို "ဗျဉ္ဇန"ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ လက် ခြေ, ပြုံးပုံ, စကားပြောပုံ စသည်တို့ကိုလည်း ချစ်စရာကို သာ၍ ချစ်စရာကောင်းအောင်, မုန်းစရာကို သာ၍ မုန်းစရာကောင်းအောင် ထင်ရှားပြတတ်သောကြောင့်လည်း အနုဗျဉ္ဇနဟု ခေါ်ရသည်။]

ဧနံ (ဘိက္ခု)–ထိုရဟန်းကို၊ (အဲဒီရဟန်းကို)၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ–အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿဟူကုန်သော၊ ပါပကာ–ယုတ်မာကုန်သော၊ ဝါ–မိမိကိန်းရာ, သတ္တဝါ ကို, အပါယ်လေးရွာသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော၊ အကုသလာ–အကုသိုလ်ဖြစ် ကုန်သော၊ ဓမ္မာ–တရားတို့သည်၊ အန္ဝာဿဝေယျုံ–အစဉ်တစိုက်, လိုက်ကုန်ရာ၏၊ ဝါ–လွှမ်းမိုးကုန်ရာ၏၊ တဿ–ထို စက္ခုန္ဒြေကို၊ သံဝရာယ–စောင့်စည်းခြင်းငှာ၊ ပဋိပဇ္ဇတိ–ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်၏၊ စက္ခုန္ဒြိယံ–စက္ခုန္ဒြေကို၊ ရက္ခတိ– စောင့်ရှောက်၏၊ (စောင့်ရှောက်၍-နေ၏၊) စက္ခုန္ဒြိယေ–စက္ခုန္ဒြေ၌၊ သံဝရံ– မပျက်မစီး, စောင့်စည်းနိုင်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ–ရောက်၏။

ယတ္တာဓိကရဏံ။ ။ယတ္တာဓိကရဏန္တိ အာဒိမှ ယံကာရဏာ, ယဿ စက္ခုန္ဒြိယာ သံဝရဿဟေတု(အကြင်စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊) ဇတော (ဧနံ အဖွင့်) ပုဂ္ဂလံ သတိကဝါဌေန အသံဝုတံ အပိဟိတ စက္ခုဒ္ဒါရံ ဟုတ္တာ ဝိဟရန္တံ ဧတေ အဘိဇ္ဈာ ဒယော ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ အနုဗန္ဓေယျုံ (အဖျောတ္တရေယျုံ)။ [အနု+အာပုဗ္ဗ သုဓာတ်၏ ဂတိအနက်ကို ရည်ရွယ်၍ အနုဗန္ဓေယျုံဟု ဖွင့်၏၊ နောက်က တကောက်ကောက် လိုက်နေသည်ဟု ယူမည်စိုးသောကြောင့် အဖျောတ္တရေယျုံဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်။] အနက်အဓိပ္ပာယကို အဋ္ဌသာလိနီ နိဿယ၌ ရှုပါ။

မူလဋီကာ။ ။အဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် "ယတ္တာဓိကရဏံ–အကြင်စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်"ဟု အနက်ပေးရမည်ကဲ့သို့ ထင်ရ၏၊ သို့သော် "ယတ္တာဓိကရဏန္တိ ဟိ ယဿ စက္ခုန္ဒြိယဿ ကာရဏာတိ အတ္ထော၊ ကိဒိသဿစ ကာရဏာတိ၊ အသံဝုတဿ"ဟု ဖွင့်သော မူလဋီကာအလိုအားဖြင့် "အကြင်မစောင့်စည်းအပ်သော စက္ခုန္ဒြေဟူ သောအကြောင်းကြောင့်"ဟု ပေးရသည်၊ ဤသို့ စက္ခုန္ဒြေကို ပဓာနရအောင် ပေးမှလည်း "တဿ သံဝရာယ–ထို စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှာ"ဟူသော နောက်စကားနှင့် လိုက်လျောနိုင်ပါသည်။ [မဟာဋီကာ၌လည်း အလားတူပင် ဖွင့်၏။]

တဿသံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ။ ။ဤစကားကိုပင် "ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ"ဟု ထပ်၍ ဟောတော်မူသည်ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်၏။ [ဒေါ ပဋိပဇ္ဇန္တောယေဝစ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိတိ ဝုစ္စတိ၊–ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။]

မိမိအထင်။ ။မိမိကား–ဥပသိမ်စောင့်သောအခါ (၁) သီလကို ဆောက်တည်ခြင်း၊ (၂) ဆောက်တည်ထားသည့်အတိုင်း မကျိုးမပေါက်အောင် သတိထား၍ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ (၃) အတော်စောင့်မိသောအခါ သတိမထားရတော့ဘဲ စောင့်စည်းခြင်းကိစ္စ အသားကျသကဲ့သို့, ဤ၌လည်း ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို (၁) စ၍ကျင့်ခြင်း၊ (၂) သတိထား၍စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ (၃) အသားကျစောင့်စည်းမှုသို့ ရောက်နေခြင်းအားဖြင့် ၃ မျိုး ကွဲပြားသည်ဟု ကြံမိပါသည်၊ ကောင်းစွာ မကျင့်ရာ ဝါရ၌လည်း (၁) စ၍မကျင့်ခြင်း၊ (၂) ကျင့်သော်လည်း မစောင့်ရှောက်နိုင် ခြင်း၊ (၃) စောင့်ရှောက်နိုင်သော်လည်း အသားမကျသေးခြင်းအားဖြင့် ၃ ပါးပင် ပြားနိုင်ပါသည်။

၂။ သောတေန–သောတပသာဒဖြင့်၊ ဝါ–အကြောင်းသောတ, တင်စားရသည့်, သောတဝိညာဉ်ဖြင့်၊ သဒ္ဒံ–ကျင့ဋ္ဌ အနိုင့, သဒ္ဒါရုံဟူသမျှကို၊ သုတ္တာ–ကြားရ၍၊ ဝါ–ကြားရသည့်ရှိသော်၊ ဝါ–ကြားရခြင်းကြောင့်၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ–သဒ္ဒါရုံတည်ရာဝတ္ထု၏ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကြီးကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ ဝါ–ကိလေသာ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော တင့်တယ်သောအခြင်းအရာ, မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာဟူသော နိမိတ်ကြီးကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ–လောဘ ဒေါသစသော ကိလေသာတို့ကို အဖန်ဖန် ထင်ရှားစေတတ်သော ပြောပုံ ဆိုပုံ အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ ယတ္ထာဓိကရဏံ–အကြင် သောတိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ–အကြင် မစောင့်စည်းအပ်သော သောတိန္ဒြေကြောင့်၊ ၊ပေ၊ သောတိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။

၃။ ဃာနေန–ဃာနပသာဒဖြင့်၊ ဝါ–အကြောင်းဃာန တင်စားရသည့် ဃာနဝိညာဉ်ဖြင့်၊ ဂန္ဓံ–ကျင့ဋ္ဌအနိုင့, ဂန္ဓာရုံဟူသမျှကို၊ ဃာယိတ္တာ–နံရ, ရှူရ၍၊ ဝါ–သော်၊ ဝါ–ကြောင့်၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ–ဂန္ဓာရုံတည်ရာဝတ္ထု၏ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကြီးကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ ဝါ–ကိလေသာ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော တင့်တယ်သောအခြင်းအရာ, မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ–လောဘ ဒေါသစသော ကိလေသာတို့ကို အဖန်ဖန် ထင်ရှားစေတတ်သော မွှေးပုံ နံပုံ အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ ၊ပေ၊ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။

၄။ ဇိဝှာယ–ဇိဝှာပသာဒဖြင့်၊ ဝါ–အကြောင်းဇိဝှာ တင်စားရသည့် ဇိဝှာဝိညာဉ်ဖြင့်၊ ရသံ–ကျင့ဋ္ဌအနိုင့, ရသာရုံဟူသမျှကို၊ သာယိတ္တာ–သာယာရ၍၊ ဝါ–သော်၊ ဝါ–ကြောင့်၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ–ရသာရုံတည်ရာဝတ္ထု၏ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကြီးကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ ဝါ–ကိလေသာ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော တင့်တယ်သောအခြင်းအရာ, မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ–လောဘ ဒေါသစသော ကိလေသာတို့ကို အဖန်ဖန် ထင်ရှားစေတတ်သော အရသာရှိပုံ မရှိပုံ အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ ၊ပေ၊ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။

၅။ ကာယေန–ကာယပသာဒဖြင့်၊ ဝါ–အကြောင်းကာယ တင်စားရသည့် ကာယဝိညာဉ်ဖြင့်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ–ကျင့ဋ္ဌအနိုင့, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူသမျှကို၊ ဖုသိတ္တာ–ထိ၍၊ ဝါ–သော်၊ ဝါ–ကြောင့်၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ–ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏ တည်ရာ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကြီးကို

ကိလေသာစိတ်ဖြင့်ယူလေ့ရှိသည်၊ ဝါ–ကိလေသာ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော တင့်တယ်သော အခြင်းအရာ, မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ် ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ–လောဘ ဒေါသစသော ကိလေသာတို့ကို အဖန်ဖန် ထင်ရှားစေတတ်သော အတွေ့ကောင်းပုံ မကောင်းပုံ အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ ၊ပေ၊ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။

၆။ မနသာ–မနောဒ္ဒါရဖြင့်၊ ဝါ–အကြောင်းမနော, တင်စားပြောသည့်, မနောဝိညာဉ်ဖြင့်၊ ဓမ္မံ–ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌ, ဓမ္မာရုံဟူသမျှကို၊ ဝိညာယ–သိရ၍၊ ဝါ–သော်၊ ဝါ–ကြောင့်၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ–ဓမ္မရုံ၏တည်ရာပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်ကြီးကို ကိလေသာ စိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ ဝါ–ကိလေသာ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော တင့်တယ် သော အခြင်းအရာ, မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ် ဖြင့် ယူလေ့ ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ–လောဘ ဒေါသစသော ကိလေသာတို့ကို အဖန်ဖန် ထင်ရှားစေတတ်သော သဘာဝအခြင်းအရာ ပညတ်အခြင်းအရာကို ကိလေသာစိတ်ဖြင့် ယူလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ ၊ပေ၊ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။

သော–ထို ရဟန်းသည်၊ အရိယေန–မြတ်သော၊ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရေန–ဤ ဣန္ဒြိယသံဝရအကျင့်နှင့်၊ ဝါ–ဣန္ဒြေ ၆ ပါးကို မပေါက်ကြားအောင် စောင့် စည်းကြောင်းဖြစ်သော ဤအကျင့်နှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ–ဖြစ်၍၊ ဝါ–ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊) အဇ္ဈတ္တံ–မိမိလန္တာန်၌၊ အဗ္ဗာသေကသုခံ–ကိလေသာ အပေါင်း, သွန်းလောင်းထည့်ခတ်ရခြင်းမရှိ, အမိစိတ္တသမာဓိနှင့်ယှဉ်သော သုခကို၊ ပဋိသံဝေဒေတိ–ခံစားရ၏၊ မဟာရာဇ–ဖာ၊ ဧवं ခေါ–ဤသို့လျှင်၊ ဘိက္ခု–ရဟန်း သည်၊ ဣန္ဒြိယေသု–စက္ခုစသား, ၆ ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌၊ ဂုတ္တဒ္ဒါရော–စောင့် ရှောက်အပ် ပိတ်ဆိုအပ်သော တံခါးရှိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏။

နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ။ ။ရူပါရုံကို မြင်၍ နိမိတ္တကို ယူရာ၌ ရူပါရုံ၏တည်ရာ ဣတ္ထိ ပုရိသ တို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်ကို ယူရသကဲ့သို့, သဒ္ဒါရုံကို ကြားရာ စသည်တို့၌လည်း သဒ္ဒါရုံစသည်တို့၏ တည်ရာ ဝတ္ထုမှာ ပုံသဏ္ဌာန်ဒြဗ်ရှိ၏၊ ထိုပုံသဏ္ဌာန်ကို နိမိတ်အဖြစ်ဖြင့် ယူရသည်၊ အနုဗျဉ္ဇနကို ယူရာ၌လည်း ထိုပုံသဏ္ဌာန်၏ အစိတ်အစိတ်အခြင်းအရာကို "အနုဗျဉ္ဇန"ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဣန္ဒြိယသံဝရကထာ ပြီးပြီ။

၂၁၄။ ["ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဒါရော" ဟူသော အကျဉ်းမာတိကာပုဒ်၏ အကျယ်ကို ဟောပြတော်မူပြီး၍ "သတိသမ္မဇညေန သမန္နာဂတော" ဟူသော အကျဉ်း မာတိကာပုဒ်၏ အကျယ်ကို ဟောပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ကထဉ္စ ၊ပေ၊ သတိသမ္မဇညေန" အစရှိသော ပါဠိတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။] မဟာရာဇ-ဇာ၊ ကထဉ္စ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သတိသမ္မဇညေန-သတိသမ္မဇညနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ-နည်း။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အဘိက္ကန္တေ-ရှေ့သို့ သွားခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရှေ့တိုးခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကန္တေ-နောက်ဆုတ်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ရှေ့သွားမှု နောက်ဆုတ်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ အာလောကိတေ-ရှေးရှုကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရှေ့ကို ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝိလောကိတေ-ရှေးရှုမဟုတ်သော ဘေးစောင်းအရပ်ကို ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-စောင်း၍ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်၊ ရှေးရှုကြည့်မှု စောင်း၍ကြည့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ။

သမ္ဘိတေ (သမိဉ္ဇိတေ)-အဆစ်ရှိသော လက်ခြေတို့ကို ကွေးခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပသာရိတေ-အဆစ်ရှိသော လက်ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ကွေးမှုဆန့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ သံဃာဋိပတ္တာစီဝရဓာရဏော-သင်္ကန်းကြီး, ဂေါသီ, သင်းပိုင်, သပိတ်တို့ကို ဝတ်ရုံသုံးစွဲခြင်းဟူသော ဆောင်ခြင်း၌၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ဝတ်ရုံသုံးစွဲမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ-၏။ အသိတေ-စားဖွယ်ဟူသမျှကို စားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပိတေ-သောက်ဖွယ်ဟူသမျှကို သောက်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ခါယိတေ-ခဲဖွယ်ဟူသမျှကို ခဲခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သာယိတေ-သာယာဖွယ်ဟူသမျှကို သာယာခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-လျှက်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် စားမှု သောက်မှု ခဲမှု သာယာမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ-ကျင်ကြီးစွန့်မှု ကျင်ငယ်စွန့်မှု၌၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် ကျင်ကြီးစွန့်မှု, ကျင်ငယ်စွန့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဂတေ-သွားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဌိတေ-ရပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ နိသိန္နေ-ထိုင်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သုတ္တေ-အိပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (အိပ်ခါနီး၌လည်းကောင်း၊) ဇာဂရိတေ-နိုးခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဘာသိတေ-ပြောဆိုခြင်း၌လည်း

ကောင်း၊ တုဏ္ဏီဘာဝေ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် သွားမှု ရပ်မှု ထိုင်မှု အိပ်မှု နိုးမှု ပြောဆိုမှု ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်မှုကို ပြုလေ့ရှိ သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝံ ခေါ-လျှင်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ဘိက္ခု သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။

သန္တောသကထာ

၂၁၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ကထဉ္စ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သန္တုဋ္ဌော-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်၊ ဟောတိ-နည်း။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဣဓ-၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကာယပရိဟာရိကေန-ကိုယ်ကို ဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်သော၊ [ဤပစ္စည်း ကတ္တားဟောကြ။] ဝါ-ကိုယ်ကို ဆောင်နိုင်, မွေးမြူနိုင်ရုံ အကျိုးရှိသော၊ စီဝရေန-သင်္ဃာန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန-ဝမ်းကိုဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်သော၊ ဝါ-ဝမ်းကိုဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်ရုံ အကျိုးရှိသော၊ ပိဏ္ဍပါတေန-ဆွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌော-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထိုတင်းတိမ် ရောင့်ရဲသော ရဟန်းသည်၊ ယေန ယေနေဝ-အကြင်အကြင်အရပ်သို့ သာလျှင်၊ ပက္ကမတိ-ဖဲသွားလို၏၊ (တေနတေနေဝ-ထိုထိုအရပ်သို့သာလျှင်၊) သမာဒါယေဝ-ပရိက္ခရာရှစ်ဖုံ, အလုံးစုံကို ယူ၍သာလျှင်၊ ပက္ကမတိ-ချမ်းချမ်းသာသာ ဖဲသွားနိုင်၏၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပက္ခီ-ပျံသန်းနိုင်အောင် အတောင်ရှိသော၊ သကုဏော-ငှက်သည်၊ ယေနယေနေဝ-အကြင်အကြင် အရပ်သို့သာလျှင်၊ ဒ္ဝေတိ-ပျံသွားလို၏၊ တေနတေနေဝ-ထိုထိုအရပ်သို့သာလျှင်၊ သပတ္တဘာရောဝ-မိမိအတောင်ဟူသော ဝန်ရှိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဒ္ဝေတိ (သေယျထာပိ)-ပျံသွား နိုင်သကဲ့သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-ဤ့အတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကာယပရိဟာရိကေန-သော၊ ဝါ-သော၊ စီဝရေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန-သော၊ ဝါ-သော၊ ပိဏ္ဍပါတေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌော-သည်၊ ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ယေနယေနေဝ-သာလျှင်၊ ပက္ကမတိ-၏၊ (တေနတေနေဝ-သာလျှင်၊) သမာဒါယေဝ-သာလျှင်၊ ပက္ကမတိ-၏၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝံ ခေါ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းဖြင့်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သန္တုဋ္ဌော-သည်၊ ဟောတိ။

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာ

၂၁၆။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အရိယေန-မြတ်သော၊ ဝါ-ဖြူစင်သော၊ ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓေန-ဤသီလအစုနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊) အရိယေန-သော၊ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရေန-ဤဣန္ဒြေခြောက်ပါး မပေါက် ကြားအောင် စောင့်စည်းကြောင်း အကျင့်နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ (ဟုတ္တာစ-လည်းကောင်း၊ အရိယေန-သော၊ ဣမိနာ သတိသမ္ပဇညေန-

ဤသတိသမ္ဘဇဉ္ဈင်္ဂ၊ သမ္ဓိနာဂတော-သည်၊ (ဟုတ္တာစ-လည်းကောင်း၊) အရိယာယ-သော၊ ဣမာယ သန္ဓ္ဌိယာ-ဤတင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ (ဟုတ္တာစ-လည်းကောင်း၊) ဝိဝိတ္တံ-ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့မှ ကင်းဆိတ်သော၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာသို့၊ [ဘဇတိ၏ သာမညကံတည်း၊ အရည် စသည်ဖြင့် ထိုသေနာသနံကို သရုပ်ဖော်တော်မူသည်။] အရည်-ကုပ်လုပ်လေးတာ အပြန်ငါးရာရှိသော တောသို့လည်းကောင်း၊ 'ရုက္ခမူလ-ရဟန်းတရား, အားထုတ်ဖို့ရာ, ရိပ်သာလုံလောက်, သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတ-စိတ်နေတည်အောင်, လေညှင်းဆောင်သည့်, တောင်ပေါ် အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ကန္ဒရ-သစ်ပင်ပိတ်ပေါင်း, အထက်ဆောင်း၍, တောင်စောင်းမြေပြင်, ရေယဉ်စားသဖြင့်, ချောက်ကြားဖြစ်နေသော အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ဂိရိဂုဟ-ဂူ၏အလား တောင်နှစ်လုံးတို့၏ အပေါက်အကြားသို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-တောင်တစ်လုံးတွင်, ဥမင်အတူ, ဖောက်ထွင်းအပ်သော ဂူသို့လည်းကောင်း၊ သုသာန-သူသေတန်တန်, အိပ်ရာမှန်သည့်, သုသာန်သင်းချိုင်း, မြေလုပ်တိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ ဝနပတ္ထ-ဝိဝေကလိုလား, ယောဂီများ၏, အပြားအားဖြင့် တည်နေရာ, ရိပ်သာမြေပြင်ဟော, သစ်ပင်တွေဖြင့်, ရှုပ်နေသော အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈောကာသံ-အမိုးမမှီး, လွင်တီးခေါင် အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ပလာလပုဇ္ဇ-အပုံအလယ်, ကောက်ရိုးဖယ်၍, လိုဏ်ငယ်တစ်မျိုး, ကောက်ရိုးပုံသို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-ချုံပိတ်ပေါင်းတွင်, ကောက်ရိုးတင်၍, နေချင်ဖွယ်တစ်မျိုး, ကောက်ရိုးအုံသို့လည်းကောင်း၊ ဘဇတိ-ကပ်ဝင်၏။

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-ဆွမ်း၏ နောက်အဖို့၌၊ ဝါ-ဆွမ်းစားရာကာလ၏ နောက်အဖို့၌၊ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော-ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပလ္လင်္ကော-ထက်ဝယ်တင်ပလွင်ကို၊ အာภุဇိတ္တာ-ဖွဲ့ခွေ၍၊ (တစ်နည်း) ပလ္လင်္ကော အာภุဇိတ္တာ-တင်ပလွင်ခွေ၍၊ ကာယံ-အထက်ပိုင်း ကိုယ်ကို၊ ဥဇုံ-ဖြောင့်ဖြောင့်၊

ကုပ်လုပ်လေးတာ။ ။လေးဆရာတို့ ကိုင်အပ်သော လေးသည် ညှို့မတင်ဘဲ ထားလျှင် လေးတောင်ထွာ ရှိ၏။ ညှို့တင်လိုက်လျှင် လေးတောင်သာရှိ၏။ ထိုညှို့တင်အပ်သော လေးကို ကုပ်နေအောင် လုပ်အပ်သောကြောင့် "ကုပ်လုပ်" ဟု ရှေးကခေါ်ကြဟန်တူသည်၊ ထို ကုပ်ကုပ်လေးဖြင့် တိုင်းတာသောအခါ အပြန်ငါးရာရှိသောအရပ်ကို "ကုပ်ကုပ် လေးတာ, အပြန်ငါးရာ" ဟု ဆိုသည်၊ [အခ်ို့က "ကုလလေးတာ" ဟုလည်း ဆိုကြ၏။]

ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော။ ။ရှေးခေတ်က တောကျောင်းရဟန်းတော်များသည် ဆွမ်းခံပြီးနောက် ရွာတွင်းဌပင် ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးတော်ကြ၏။ ထို့နောက်မှ ဆွမ်းမပါသောသပိတ်ကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါးယူ၍ ပြန်ကြွတော်မူကြသည်၊ ရွာတွင်းဌ ဆွမ်းမဘုဉ်းပေးလျှင်လည်း ရွာအနီးဝယ် ရေလွယ်ကူရာအရပ်ဌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူကြ၏။ ထိုရှေးခေတ်ကို ရည်ရွယ်၍ "ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော" ဟု မိန့်တော်မူသည်။

(စန့်စန့်) ပဏာမာယ-တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး, ကျောက်ဆူးရိုးတို့ကို အစွန်ချင်းထိအောင် ထား၍၊ ပရိမုခံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေ့ရှု၊ သတိ-သတိကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဝါ-ထား၍၊ (တစ်နည်း) ပရိမုခံ-သိမ်းဆည်းအပ်သော အသမ္မောသရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မောသမှ ထွက်မြောက်တတ်သော၊ သတိ-သတိကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-၍၊ ဝါ-၍၊ နိသီဒတိ-ထိုင်၏။ ["သမ္မောသမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော" ဟု ပခုက္ကု ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ ကရဏသာမ် ပေး၏။ ဤ၌ကား သတိသည် သူကိုယ်တိုင် ထွက်မြောက်တတ်သောကြောင့် ကတ္တုသာမ် ပေးပါသည်။]

၂၁၅။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ လောကေ-ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော လောက၌ [နိဝရဏတို့၏ အာရုံကို ပြုရာဌာနဖြစ်သောကြောင့် လောကေအရ နိဝရဏတို့ ဖြစ်ရာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို ယူသည်။] အဘိဇ္ဈာ-အဘိဇ္ဈာကို၊ ဝါ-လွန်စွာ နှစ်သက်တပ်မက်တတ်သော ရာဂကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန-ကင်းသော အဘိဇ္ဈာရှိသော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ ဝိဟရတိ-၏။ အဘိဇ္ဈာယ-အဘိဇ္ဈာမှ၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ ပရိသောဓေတိ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စေ၏၊ ဝါ-သုတ်သင်၏။

ဗျာပါဒပဒေါသံ-ဗျာပါဒပဒေါသကို၊ ဝါ-စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းလည်းဖြစ် စိတ်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသကို၊ ဝါ-စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းလည်းဖြစ်, သူတစ်ပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသကို၊ ပဟာယ-၍၊ အဗျာပန္နစိတ္တော-ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သော စိတ် မရှိသည်၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ-ဖြစ်သော အသက်ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တတ်သည်၊ ဝါ-ကံကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရတိ-နေ၏၊ ဗျာပါဒပဒေါသာ-မှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိသောဓေတိ-၏၊ ဝါ-၏။

ထိနမိဒ္ဓံ-ထိနမိဒ္ဓကို၊ ဝါ-စိတ်၏ ထိုင်းခြင်း, စေတသိက်၏ မှိုင်းခြင်းသဘောကို၊ ပဟာယ-၍၊ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ-ကင်းသော ထိနမိဒ္ဓရှိသည်၊ အာလောကသညီ-အရောင်အလင်း၌ ဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ သတော-မပြတ်မလပ် အမှတ်ရတတ်သည်၊ သမ္ပဇာနော-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရတိ-၏၊ ထိနမိဒ္ဓါ-မှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိသောဓေတိ-၏၊ ဝါ-၏။

ပရိမုခံ။ ။"မုခသမီပေ ဝါ ကတ္တာ" ဟူသော အဋ္ဌကထာအဖွင့်သည် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်သာ ဆိုင်၏။ ဤ၌ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောတော်မမူသောကြောင့် ထိုအဖွင့်သည် ဤနေရာနှင့် မဆိုင်ပါ။ အတ္ထုဒ္ဓါရအနေအားဖြင့် ရသင့်သော အနက်များကို ဖွင့်ထားဟန်တူပါသည်၊ ဋီကာသစ်၌ကား မုခသမီပေကို "မုခသမီပနှင့်တူသော စိတ်၌" ဟု ဤနေရာနှင့်လျော်အောင် ဖွင့်သွားလေ၏၊ ထိုဋီကာသစ်အလို "ပရိမုခံ-ခံတွင်း၏ အနီးဖြစ်သော နှာသီးဖျား, အထက် နှုတ်ခမ်းဖျား အရပ်နှင့် တူသောစိတ်၌၊ သတိ-သတိကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ-၍၊ ဝါ-၍" ဟု ပေးရပေလိမ့်မည်။

ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ-ကို၊ ပဟာယ-၍၊ အနုဒ္ဓတော-မငြိမ်မသက် အထက်သို့ လွင့်တက်သောစိတ် မရှိသည်၊ ဝါ-မပြန့်လွင့်သည်၊ အဗ္ဗူတ္တံ-မိမိသန္တာန်၌၊ ဝူပသန္တစိတ္တော-ငြိမ်သက်သောစိတ် ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ-၏၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ-မှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိသောဓေတိ-၏၊ ဝါ-၏။

ဝိစိကိစ္ဆံ-ဝိစိကိစ္ဆာကို၊ ဝါ-အပြစ်မဲ့ပြား ကောင်းသောတရား၌ ယုံမှားခြင်းသဘောကို၊ ပဟာယ-၍၊ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆো-လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝါ-ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ ကုသလေသု-အပြစ်မရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တရားတို့၌၊ အကထံကထီ-အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာမရှိသည်၊ ဝါ-သို့လော သို့လောဟု တွေးတောကြောင်းဝိစိကိစ္ဆာမရှိသည်၊ [နောက်နည်းဋီကာသစ်အလို] (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ-၏၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ-မှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိသောဓေတိ-၏၊ ဝါ-၏။

၂၁၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ပုရိသော-ယောက်ျားသည်၊ ဣဏံ-ကြွေးမြီကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ကမ္မန္တေ-အလုပ်တို့ကို၊ ပယောဇေယျ-ယှဉ်စေရာ၏၊ တဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ တေ ကမ္မန္တာ-ထိုအလုပ်တို့သည်၊ သမိဇ္ဈေယျုံ-ပြီးစီးကုန်ရာ၏၊ ဝါ-ပြည့်စုံကုန်ရာ၏၊ သော-ထိုယောက်ျားသည်၊ ပေါရာဏာနိ-ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိစ ဣဏမူလာနိ-အကြောင်းကြွေးမြီ၏ အရင်းတို့သည်လည်း၊ ဝါ-အရင်းဖြစ်သော ကြွေးမြီတို့သည်လည်း၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏၊) တာနိစ-ထိုကြွေးမြီ၏ အရင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝါ-လည်း၊ ဗျန္တီ-ကင်းသော အကြွင်းအကျန်ရှိအောင်၊ ဝါ-အကြွင်းအကျန် မရှိအောင်၊ ကရေယျ-ပြုရာ၏၊ အဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ ဒါရဘရဏာယ-မယားကို မွေးမြူခြင်းငှာ၊ ဥတ္တရိ-အလွန်ဖြစ်သော၊ အဝသိဋ္ဌစ-ကြွင်းကျန်သော ဥစ္စာသည်လည်း၊ သိယာ-ရှိသေးရာ၏၊ တဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းလည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိံ-နည်း၊) အဟံ-ငါသည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးဦး၊ ဣဏံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ကမ္မန္တေ-တို့ကို၊ ပယောဇေသိံ-ယှဉ်စေခဲ့ပြီ၊ တဿ မေ-ထိုငါ၏၊ တေ ကမ္မန္တာ-ထိုအလုပ်တို့သည်၊ သမိဇ္ဈိသု-ပြီးစီးကုန်ပြီ၊ ဝါ-ပြည့်စုံကုန်ပြီ၊ သောဟံ (သော+အဟံ)-ထိုငါသည်၊ ပေါရာဏာနိ-ကုန်သော၊ ယာနိစ ဣဏမူလာနိ-တို့သည်လည်း၊ ဝါ-လည်း၊ (သန္တိ)၊ တာနိစ-တို့ကိုလည်း၊ ဝါ-လည်း၊ ဗျန္တီ-အောင်၊ ဝါ-အောင်၊ အကာသိံ-ပြုခဲ့ပြီ၊ မေ-ငါ၏၊

သေယျထာပိ။ ။ဤ၌ ပြအပ်သော ဥပမာတို့သည် တကယ်ရှိနေသော ဥပမာများ မဟုတ်ကြ၊ ကြံဆ၍ပြအပ်သော ဥပမာများသာ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "သေယျထာပိ-ဤသို့ဖြစ်က, နှိုင်းချိန်ဆ၍, သိကြဖို့ရာ,ဥပမာမည်သည်ကား" ဟုလည်း အနက်ပေးနိုင်ပါသည်။

ဒါရဘာရဏာယ-ဌာ၊ ဥတ္တရိ-သော၊ အဝသိဋ္ဌ-သည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိသေး၏၊ ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏၊ သော-ထိုယောဂျားသည်၊ တတောနိဒါန်-ထိုကြွေးမြီမရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုကြွေးမြီမရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းဟူသော တရုဏပီတိကို၊ လဘေထ သေယျထာပိ-ရရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သောမနဿံ-ကောင်းသောစိတ်ရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သုခဝေဒနာကို၊ ဝါ-စိတ်ချမ်းသာမှုကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သေယျထာပိ-ရရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ [ဗျန္တီ ပုဒ်ကို အနက်ပေးရာ၌ အဌကထာနီဿယ ကြည့်ပါ။]

၂၁၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ အာဘာဓိကော-လွန်စွာ ခံခက်, နှိပ်စက်တတ်စွာ, ဝိသဘာဂဝေဒနာဟူသော အနာရှိသည်၊ ဒုက္ခိတော-ထိုရောဂါဒဏ်, အရင်းခံ၍, ထပ်မံမကင်း, လွန်စွာဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ ဗာဠှဂိလာနော-ပြင်းပြင်းထန်ထန်မကျန်းမာသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏၊ အသ-ထိုယောဂျားအား၊ ဘတ္တဗ္ဗ-ထမင်းသည်လည်း၊ နစ္ဆာဒေယျ-မနှစ်သက်ရာ၊ ဝါ-မဆာရာ၊ အသ-ထိုယောဂျား၏၊ ကာယေ-ကိုယ်၌၊ ဗလမတ္တာစ-ခွန်အားဗလသည်လည်း၊ နဿ (ဘဝေယျ)-မရှိတော့ရာ၊ သော-ထိုယောဂျားသည်၊ အပရေန သမယေန-နောက်အခါ၌၊ တမှာ အာဗာဓာ-ထိုအနာမှ၊ မုစ္စေယျ-လွတ်ရာ၏၊ အသ-အား၊ ဘတ္တဗ္ဗ-သည်လည်း၊ ဆာဒေယျ-နှစ်သက်ရှာ၏၊ ဝါ-ဆာရာ၏၊ အသ-၏၊ ကာယေ-၌၊ ဗလမတ္တာစ-သည်လည်း၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ တသ-၏၊ ဧဝံ-သည်၊ အသ-၏၊ (ကိ)၊ အဟံ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အာဗာဓိကော-သည်၊ ဒုက္ခိတော-သည်၊ ဗာဠှဂိလာနော-သည်၊ အဟောသိံ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ မေ-ငါ့အား၊ ဘတ္တဗ္ဗ-သည်လည်း၊ နစ္ဆာဒေတိ-မနှစ်သက်ခဲ့၊ ဝါ-မဆာခဲ့၊ မေ-၏၊ ကာယေ-၌၊ ဗလ မတ္တာစ-သည်လည်း၊ နဿ အာသိ-မရှိခဲ့၊ သော (အဟံ)-သည်၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ တမှာ အာဗာဓာ-မှ၊ မုတ္တော-လွတ်ပြီးသည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏၊ မေ-ငါ့အား၊ ဘတ္တဗ္ဗ-သည်လည်း၊ ဆာဒေတိ-၏၊ ဝါ-၏၊ ကာယေ-၌၊ ဗလမတ္တာစ-သည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဣတိ-သည်၊ အသ-ရှိရာ၏၊ သော-ထို ယောဂျားသည်၊ တတောနိဒါန်-ထိုအနာရောဂါ မရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုအနာရောဂါ မရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော ကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇ-ကို၊ လဘေထ သေယျ ထာပိ-လည်းကောင်း၊ သောမနဿ-ကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သေယျထာပိ-လည်းကောင်း။

ပါမောဇ္ဇ။ ။"ဝမ်းမြောက်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ" ဟု အနက်ပေးရှိုးရှိ၏ သို့သော် "ပမောဒနံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ပမောဒေါ-ခြင်း၊ ပမောဒေါယေဝ ပါမောဇ္ဇ" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်သောကြောင့် ထို ပေးရှိုးအနက်ကို စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

၂၂၀။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ ဗန္ဓနာဂါရေ-နှောင်အိမ်၌၊ ဝါ-အချုပ်ထောင်၌၊ ဗဒ္ဓေါ-ချုပ်နှောင်အပ်သည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏၊ သော-ထိုယောကျ်ားသည်၊ အပရေန သမယေန-နောက်အခါ၌၊ တမှာ ဗန္ဓနာဂါရာ-မှ၊ ဝါ-မှ၊ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ အဘယေန-ဘေးမရှိသဖြင့်၊ မုစ္စေယျ-လွတ်ရာ၏၊ အသ-ထိုယောကျ်ား၏၊ ကိဗ္ဗိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်မျှ၊ ဘောဂါနံ-စည်းစိမ်တို့၏၊ ဝယောစ-ကုန်ခမ်းခြင်းသည်လည်း၊ နု (အသ)-မဖြစ်ရာ၊ တသ-၏၊ ဧဝံ-သည်၊ အသ-၏၊ (ကိ)၊ အဟ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဗန္ဓနာဂါရေ-၌၊ ဝါ-၌၊ ဗဒ္ဓေါ-သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ သော (အဟ)-သည်၊ ဧတရဟိ-၌၊ တမှာ ဗန္ဓနာဂါရာ-မှ၊ ဝါ-မှ၊ သောတ္ထိနာ-သဖြင့်၊ အဘယေန-သဖြင့်၊ မုတ္တော-သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏၊ ကိဗ္ဗိ-မျှ၊ ဘောဂါနံ-တို့၏၊ ဝယောစ-သည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သည်၊ အသ-ရာ၏၊ သော-သည်၊ တတောနိဒါနံ-ထိုနှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုနှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇ-ကို၊ လဘေထသေယျထာပိ-လည်းကောင်း၊ သောမနဿံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သေယျထာပိ-လည်းကောင်း။

၂၂၁။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ ဒါသော-ကျွန်သည်၊ အနတ္တာဓီနော-မိမိ၌ မစပ်သည်၊ ဝါ-မိမိနှင့် မစပ်သည်၊ ပရာဓီနော-တစ်ပါးသော အရှင်သခင်တို့၌ စပ်သည်၊ ဝါ-တစ်ပါးသော အရှင်သခင်တို့နှင့် စပ်သည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏၊ ယေနကာမံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ဂမော-သွားနိုင်သည်၊ နု (အသ)-မဖြစ်ရာ၊ သော-သည်၊ အပရေန သမယေန-၌၊ တမှာ ဒါသဗျာ-ထိုကျွန်၏ အဖြစ်မှ၊ မုစ္စေယျ-လွတ်ရာ၏၊ အတ္တာဓီနော-မိမိ၌စပ်သည်၊ ဝါ-သည်၊ အပရာဓီနော-တစ်ပါးသော အရှင်သခင်တို့၌ မစပ်သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဘုဇိသော-ကိုယ့်လက်အသွင်, သခင်မရှိ, မိမိကိုယ်ပိုင်, စေခိုင်းအပ် စေခိုင်းနိုင် သည်၊ ဝါ-ကျွန်မဟုတ်သည်၊ ယေနကာမံ-တိုင်း၊ ဂမော-သည်၊ (အသ-ရာ၏၊) တသ-၏၊ ဧဝံ-သည်၊ အသ-ရာ၏၊ (ကိ)၊ အဟ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဒါသော-သည်၊ အနတ္တာဓီနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ပရာဓီနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ယေနကာမံ-တိုင်း၊ ဂမော-သည်၊ နု (အဟောသိ)-မဖြစ်ခဲ့၊ သော (အဟ)-သည်၊

နု ယေနကာမံ ဂမော။ ။"ယေနကာမံ" သည် ယထာကာမံနှင့်တူသော အဗျယီဘောသမာသ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ယေနကာမံ-အလိုရှိတိုင်း" ဟု အနက်ပေးရသည်၊ ဋီကာသစ်၌ကား အဌကထာအဖွင့်ကိုယူ၍ ပါဠိသေသထည့်လျက် အနက်ပေးရမည်တဲ့ ဖွင့်ထား၏၊ ထိုအလို "ယေန-အကြင်အရပ်သို့၊ ဂန္တုံ-သွားခြင်းငှာ၊ ကာမော-အလိုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တေန-ထိုအလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့၊ ကာမံ-အလိုအတိုင်း၊ ဂမော-သွားနိုင်သည်၊ (တစ်နည်း) ကာမံ ဂမော-အလိုရှိတိုင်း သွားနိုင်သည်၊ နု အသ-မဖြစ်ရာ" ဟု ပေးပါ။

ဧတရဟိ-၌၊ တမ္မာဒါသဗျာ-မှ၊ မုတ္တော-လွတ်သည်၊ အတ္တာဓီနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အပရာဓီနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဘုဇိသော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ယေန ကာမံ-တိုင်း၊ ဂမော-သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-သည်၊ (အသ-ရာ၏။) သော-သည်၊ တတောနိဒါနံ-ထိုကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇ-ကို၊ လဘေထ (သေယျထာပိ)-သို့လည်းကောင်း၊ သောမနဿံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ (သေယျထာပိ)-ရရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း။

၂၂၂။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ သဓနော-ဥစ္စာနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ သဘောဂေါ-စည်းစိမ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)။ ဒုဗ္ဘိက္ခ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ထမင်းရှိသော၊ သပ္ပဋိဘယံ-ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂ-အဓွန့်ရှည်သော ခရီးခဲကို၊ [ရေကိုလွန်မြောက်စေရာဖြစ်သော အဓွန့်ရှည်သော ခရီးခဲကို၊ ဝါ-ရေဖြင့် လွန်မြောက်အပ်သော အဓွန့်ရှည်သော ခရီးခဲကို" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ။] ပဋိပဇ္ဇေယျ-သွားရာ၏၊ သော-သည်၊ အပရေန သမယေန-၌၊ တံကန္တာရံ- ထိုခရီးခဲကို၊ နိတ္ထရေယျ-လွန်မြောက်ရာ၏၊ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ခေမ-ဘေးတို့၏ ကုန်ခန်းရာဖြစ်သော၊ အပ္ပဋိဘယ-ဘေးဘယမ်း မရှိသော၊ ဂါမန္တ-ရွာအနီးသို့၊ အနုပါပုဏေယျ-အစဉ်ရောက်ရာ၏၊ တဿ-၏၊ ဧဝံ-သည်၊ အသ-ရာ၏၊ (ကိ)။ အဟံ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးအခါ၌၊ သဓနော-သည်၊ သဘောဂေါ-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒုဗ္ဘိက္ခ-သော၊ သပ္ပဋိဘယ-သော၊ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂ-ကို၊ ပဋိပဇ္ဇိ-သွားခဲ့ပြီ၊ သော (အဟံ)-သည်၊ ဧတရဟိ-၌၊ တံကန္တာရံ-ကို၊ နိတ္ထိဏ္ဏော-လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ သောတ္ထိနာ-သဖြင့်၊ ခေမ-သော၊ အပ္ပဋိဘယ-သော၊ ဂါမန္တ-သို့၊ အနုပ္ပတ္တော-အစဉ်ရောက်သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-သည်၊ (အသ-ရာ၏။) သော-သည်၊ တတောနိဒါနံ-ထိုခရီးခဲကို လွန်မြောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုခရီးခဲကို လွန်မြောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇ-ကို၊ လဘေထ-(သေယျထာပိ)-သို့လည်းကောင်း၊ သောမနဿံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ (ယေယျထာပိ)-သို့လည်းကောင်း။

၂၂၃။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣဏ-ကြွေးမြီကို၊ သမနုပဿတိ ယထာ-ကောင်းစွာ အဖန်ဖန် ရှုသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရောဂ-အနာရောဂါကို၊ သမနုပဿတိယထာ-သို့လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနာဂါရံ-နှောင်အိမ်ကို၊ ဝါ-အချုပ်ထောင်ကို၊ သမနုပဿတိယထာ-သို့လည်းကောင်း၊ ဒါသဗျ-ကျွန်၏အဖြစ်ကို၊ သမနုပဿတိယထာ-လည်းကောင်း၊ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂ-အဓွန့်ရှည်သော ခရီးကို၊ သမနုပဿတိယထာ-လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ အပ္ပဟီနေ-မပယ်အပ်သေး ကုန်သော၊ ပဓ-ငါးပါးကုန်သော၊ ဣမေနိဝရဏေ-ဤနိဝရဏတို့ကို၊ အတ္တနိ-မိမိ၌၊ သမနုပဿတိ-ကောင်းစွာ အဖန်ဖန်ရှု၏။

၂၂၄။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ အဏဏဲ့-ကြွေးမြီမရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ သမနုပဿတိ ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အာရောဂ့-အနာရောဂါ မရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ သမနုပဿတိယထာ-လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနာ-အနှောင်အဖွဲ့မှ၊ (အချုပ်ထောင်မှ၊) မောက္ခ-လွတ်မြောက်ခြင်းကို၊ သမနုပဿတိ ယထာ-သို့လည်း ကောင်း၊ ဘုဇိဿံ-ကိုယ့်လက်အသွင်, သခင်မရှိ, မိမိကိုယ်တိုင်, စေအပ်စေနိုင် သူကို၊ ဝါ-ကျွန်မဟုတ်သူကို၊ သမနုပဿတိ ယထာ-လည်းကောင်း၊ ခေမန္တဘူမိ-ဘေးတို့၏ကုန်ရာ မြေအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကို၊ သမနုပဿတိ ယထာ-လည်း ကောင်း။

၂၂၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အတ္တနိ-မိမိ၌၊ ပဟီနေ-ပယ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမေ နိဝရဏေ-တို့ကို၊ သမနုပဿတိ-၏။ တဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ ပဟီနေ-ကုန်သော၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမေ နိဝရဏေ-တို့ကို၊ အတ္တနိ-၌၊ သမနုပဿတော-လတ်သော်၊ (တစ်နည်း) သမနုပဿတော-ကောင်းစွာ အဖန်ဖန်ရှုသော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါမောဇ္ဇ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းဟူသော နုသောပီတိသည်၊ ဇာယတိ-ဖြစ်၏၊ ပမုဒိတဿ-လွန်စွာ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏ သန္တာန်၌၊) ပီတိ-အားကြီး သော ပီတိသည်၊ ဇာယတိ-၏၊ ပီတိမနဿ-ပီတိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော၊ (တဿ-၏၊) ကာယော-နာမကာယသည်၊ ပဿမ္ဘတိ-ကိလေသာအပူမှ ငြိမ်းအေး၏၊ ပဿဒ္ဓကာယော-ကိလေသာအပူမှ ငြိမ်းအေးသော နာမကာယရှိသော၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်၊) သုခံ-ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကို၊ ဝေဒေတိ-ခံစား ရ၏၊ သုခိနော-ကာယိကသုခ စေတသိကသုခရှိသော၊ (တဿ-၏၊) စိတ္တံ-သည်၊ သမာဓိယတိ-ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့် တည်ကြည်၏။

ပဌမဈာနကထာ

၂၂၆။ [ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ စသော စကားနှစ်ခန်းပါဠိတော်များကို ဗြာဟ္မဇာလ သုတ် ဒီဃမဇ္ဈိမဋီကာနုဝါဒ၌ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ အနက်ရေးခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ကာမေဟိ-ဝတ္ထုကိလေ သာ, ၂ ဖြာသော ကာမတို့မှ၊ ဝိဝိစ္စေဝ-ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ၊ပေ၊ ဝိဟရတိ-နေ၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ-ကရဇကာယ, နာမခေါ်ဆို, ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုပင်၊ ဝိဝေကဇေန-နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ပီတိသုခေန-ပီတိသုခဖြင့်၊ အဘိသန္ဒေတိ-စိုစေ၏၊ ဝါ-စိမ့်စေ၏၊ ပရိသန္ဒေတိ-ထက်ဝန်းကျင် စိုစေ၏၊ ဝါ-ထက်ဝန်းကျင် စိမ့်စေ၏၊ ["အဘိသန္ဒေတိ, ပရိသန္ဒေ တိ" ဟု မရှိသင့်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ ဤပုဒ်အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ပရိပ္ဖုရေတိ-ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စေ၏၊ ပရိပ္ဖရတိ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြန့်၏၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊

သဗ္ဗာဝတော-အလုံးစုံသော အဖို့အစုရှိသော၊ ကာယသ-၏၊ ဝိဝေကဇေန-သော၊ ပီတိသုခေန-သည်၊ အပ္ပဋိ-မဖြန့်အပ်သော၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သည်၊ နဟောတိ-မရှိတော့။

၂၂၇။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဒက္ခော-ကျွမ်းကျင်သော၊ နှာပကောဝါ-ရေချိုးပေးတတ်သော ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ နှာပကန္တေ ဝါသီဝါ-ရေချိုးပေးတတ်သော ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ [နိုင်ငံခြားမှ အဖိုးအခယူ၍ ရေချိုးပေးတတ်သူများလည်း ရှိသတတ်။] ကံသထာလေ-ကြေးခွက်၌၊ ဝါ-ကြေးလင်ပန်း၌၊ နှာနီယစုဏ္ဏာနိ-ရေချိုးဖို့ရာ ဆပ်ပြာမှုန့်တို့ကို၊ အာကိရိတ္တာ-လောင်းထည့်၍၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ ပရိဖောသကံ ပရိဖောသကံ-သင့်တော်ရုံ ဖျန်း၍ ဖျန်း၍၊ သန္နေယျ-တစ်ပေါင်းတည်း ဆောင်ရာ၏၊ ဝါ-အခဲလုပ်ရာ၏၊ သာယံ (သာ+အယံ) နှာနီယပိဏ္ဍို-ထိုကဲ့သို့သော ဤရေချိုး ဆပ်ပြာခဲသည်၊ သေ့ဟာနုဂတာ-ရေတည်းဟူသော အစေးသည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်၊ သေ့ဟာပရေတာ-ရေတည်းဟူသော အစေးဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်သည်၊ သန္တရဗာဟိရာ-အတွင်းအပြင်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သေ့ဟေန-ရေတည်းဟူသော အစေးသည်၊ ဖုဋ္ဌာ-ဖြန့်အပ်သည်၊ (ဟောတိ၊) စ-ထိုသို့ပင်အတွင်း အပြင်နှင့်တကွ ရေတည်းဟူသော အစေးသည် ဖြန့်အပ်ပါသော်လည်း၊ နဝဏ္ဏရဏီ-တစ်စက် တစ်စက် ယိုထွက်ခြင်း မရှိသည်၊ (ဟောတိ သေယျာထပိ-သကဲ့သို့၊) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ-ကရဇကာယ, နာမခေါ်ဆို, ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုပင်၊ ဝိဝေကဇေန-သော၊ ပီတိသုခေန-ဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဓေတိ-၏ ၊ပေ၊ နဟောတိ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဒိဋ္ဌိက်-ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြုပ်, တွေ့မြင်အပ်သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(ပဌမဈာန်တည်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ-ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော။ သာမညဖလေဟိ-ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးတို့ထက်၊ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ-သာ၍ နှစ်သက်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဏီတတရဉ္စ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)

ဒုတိယဈာနကထာ

၂၂၈။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးသော သာမညဖလကား၊ (တစ်နည်း) ပုန-တစ်ဖန်၊ အပရံစ-တစ်မျိုးသော သာမညဖလကိုလည်း၊ (ဘာသိဿာမိ-ဟောတော်မူအံ့၊) ဝိတက္ကဝိစာရာနံ-ဝိတက် ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမာ-ပယ်ခွာလွန်မြောက် ငြိမ်းပျောက်ခြင်းကြောင့် ၊ပေ၊ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝကာယံ-ကိုပင်၊ သမာဓိဇေန-ပဌမဈာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ-သမ္မယုတ္တသမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော၊ ပီတိသုခေန-ပီတိသုခဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဓေတိ-၏၊ ဝါ-၏ ၊ပေ၊ နဟောတိ-တော့။

၂၂၉။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဂမ္ဘီရော-နက်သော၊ ဥဒ္ဓိဒေါဒ ကော-ရေကြောတို့မှ ဖောက်ထွက်သော ရေရှိသော၊ ဥဒကရဟဒေါ-ရေအိုင်သည်၊ (အသ-ရှိရာ၏။) တသ-ထိုရေအိုင်၏၊ ပုရတ္ထိမာယ-အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ-အရပ်၌၊ ဥဒကသ-ရေ၏။ အာယမုခံ-ဝင်လာကြောင်းအစသည်၊ ဝါ-ဝင်ပေါက်သည်၊ နေဝ အသ-မရှိရာ၊ ဒက္ခိဏာယ-တောင်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ-၌၊ ဥဒကသ-၏။ အာယမုခံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ နေ (အသ)-မရှိရာ၊ ပစ္ဆိမာယ-သော၊ ဒိသာယ-၌၊ ဥဒကသ အာယမုခံ နေ (အသ)။ ဥတ္တရာယ-သော၊ ဒိသာယ-၌၊ ဥဒကသ အာယမုခံ နေ (အသ)၊ ဒေဝေါစ-မိုးသည်လည်း၊ ကာလေနကာလံ-အခါတိုင်းအခါတိုင်း၌၊ ဝါ-မပြတ်မလပ်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဓာရံ-ရေအယဉ်ကို၊ နအနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ-မပေးရာ၊ ဝါ-မရွာရာ။

အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ တမ္ဘာဝ-ဥဒကရဟဒါ-ထိုရေအိုင်မှပင်၊ သီတာ-အေးမြသော၊ ဝါရိဓာရာ-ရေအယဉ်သည်၊ ဥဗ္ဘိဒ္ဓိတ္တာ-ရေကြောတို့မှ ဖောက်ထွက်၍၊ တမေဝ ဥဒကရဟဒံ-ထိုရေအိုင်ကိုပင်၊ သီတေန-အေးမြသော၊ ဝါရိနာ-ရေဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဓေယျ-ထက်ဝန်းကျင် စိုစေရာ၏။ ဝါ-ထက်ဝန်းကျင် စိမ့်စေရာ၏။ ပရိပူရေယျ-ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စေရာ၏။ ပရိပ္ဖရေယျ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြန့်ရာ၏။ သဗ္ဗာဝတော-အလုံးစုံအဖို့အစုရှိသော၊ အသ ဥဒကရဟဒသ-ထိုရေအိုင်၏။ သီတေန-သော၊ ဝါရိနာ-သည်၊ အပ္ပဋ္ဌံ-မဖြန့်အပ်သော၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သည်၊ နအသ (သေယျထာပိ)-မရှိတော့ရာသကဲ့သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမမေဝကာယံ-ကိုပင်၊ သမာဓိဇေန-သော၊ ပီတိသုခေန-ဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဓေတိ-၏ ၊ပေ၊ နဟောတိ-တော့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(ဒုတိယစျာန်တည်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ -သာမညဖလေဟိ-တို့ထက်၊ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ။)

တတိယစျာနကထာ

၂၃၀။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-ကား၊ (တစ်နည်း) ပုန-တစ်ဖန်၊ အပရံစ-ကိုလည်း၊ (ဘာသိဿာမိ-အံ့၊) ဘိက္ခု-သည်၊ ပီတိယာ-ပီတိကို၊ ဝိရာဂါစ-စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ တတိယံ စျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝကာယံ-ကိုပင်၊ နိပ္ပီတိကေန-ပီတိမရှိသော၊ သုခေန-တတိယစျာန်ချမ်းသာဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဓေတိ, ပရိသဒ္ဓေတိ, ပရိပူရေတိ, ပရိပ္ဖရတိ၊ အသ-၏၊ သဗ္ဗာဝတော-သော၊ ကာယသ-၏၊ နိပ္ပီတိကေန-သော၊ သုခေန-သည်၊ အပ္ပဋ္ဌံ-သော၊ ကိဉ္စိ-သည်၊ နဟောတိ။

၂၃၁။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျာထပိ-ကား၊ ဥပ္ပလိနိယံဝါ-ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညိုရုံတို့ရှိရာ ကြာကန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဒုမိနိယံဝါ-ပဒုမ္မာကြာရုံတို့ရှိရာ ကြာကန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိကိနိယံဝါ-ပုဏ္ဍရိက်ကြာရုံတို့ရှိရာ ကြာကန်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကေ-ရေ၌၊ ဇာတာနိ-ပေါက်ကုန်သော၊ ဥဒကေ-၌၊ သံဝဍ္ဎာနိ-ကြီးပွားကုန်သော၊ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ-ရေမှ မပေါ်တက်ကုန်သေးသော၊ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ-ရေ၏အတွင်း၌ နစ်မြုပ်လျက် ကြီးပွားခြင်းရှိကုန်သော၊ အပ္ပေကစ္စာနိ-အချို့ကုန်သော၊ ဥပ္ပလာနိဝါ-ကြာဖြူ, ကြာနီ, ကြာညိုတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဒုမာနိဝါ-ပဒုမ္မာကြာတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိကာနိဝါ-ပုဏ္ဍရိတ်ကြာတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ (အဿ-ရှိကုန်ရာ၏)။

တာနိ-ထိုကြာရုံတို့ကို၊ ("ပရိပ္ပုဠ္ဟာနိ"၌စပ်) ဝါ-တို့သည်၊ ("အဘိသန္နာနိ" စသည်၌စပ်) ယာဝစ အဂ္ဂါ-အဖျားတိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ ယာဝစမူလာ-အရင်းတိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ သီတေန-သော၊ ဝါရိနာ-သည်၊ ("ပရိပ္ပုဠ္ဟာနိ" ၌စပ်) ဝါ-ဖြင့်၊ အဘိသန္နာနိ-စိုစွတ်ကုန်သည်၊ ပရိသန္နာနိ-ထက်ဝန်းကျင်စိုစွတ်ကုန်သည်၊ ပရိပ္ဖုရာနိ-ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ကုန်သည်၊ ပရိပ္ဖုဋ္ဌာနိ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြန့်အပ်ကုန်သည်၊ (အဿ-ကုန်ရာ၏၊) အဿ-ထိုကြာတော၏၊ (တစ်နည်း) အဿာ-ထိုကြာကန်၏၊ သဗ္ဗာဝတံ-အလုံးစုံ အဖို့အစုရှိကုန်သော၊ ဥပ္ပလာနံဝါ-ကြာဖြူ, ကြာနီ, ကြာညိုတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ပဒုမာနံဝါ-ပဒုမ္မာကြာတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိကာနံဝါ-ပုဏ္ဍရိတ်ကြာတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ သီတေန-သော၊ ဝါရိနာ-သည်၊ အပ္ဖုဋ္ဌံ-အပ်သော၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်သည်၊ နဿ (သေယျထာပိ)-သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမမေव ကာယံ-ကိုပင်၊ နိပ္ပီတိကေန - သော၊ သုခေန-ဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဓေတိ-၏ ၊ပေ၊ နဟောတိ-တော့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဒိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(တတိယစျာန်တည်းဟူသော၊) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိဏှန္တရာ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ)။

စတုတ္ထဗျာနကထာ

၂၃ ၂။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-ကား၊ (တစ်နည်း) ပုန-တစ်ဖန်၊ အပရံစ-ကိုလည်း၊ (ဘာသိဿာမိ၊) ဘိက္ခု-သည်၊ သုခဿ-ကာယိကသုခကို၊ ပဟာနာစ-ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော-သည်၊ ဣမမေဝကာယံ-ကိုပင်၊ ပရိသုဒ္ဓေန-ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော၊ ပရိယောဒါတေန-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော၊ စေတသာ-စိတ်ဖြင့်၊ ဖရိတ္ဝာ-ဖြန့်၍၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏ ၊ပေ၊ စေတသာ-သည်၊ အပ္ဖုဋ္ဌံ-အပ်သော၊ ကိဉ္စိ-သည်၊ နဟောတိ-တော့။

၂၃၃။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ သြဒါတေန-ဖြူစင်သော၊ ဝတ္ထေန-အဝတ်ဖြင့်၊ သသီသံ-ဦးခေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ပါရုပိတ္တာ-ခြုံ၍၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ အဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ သဗ္ဗာဝတော-သော၊ ကာယဿ-၏၊ သြဒါတေန-သော၊ ဝတ္ထေန-သည်၊ အပ္ပဋ္ဌ-အပ်သော၊ ကိဉ္စိ-သည်၊ နု အဿ (သေယျထာပိ)-သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမမေဝကာယံ-ကိုပင်၊ ပရိသုဒ္ဓေန-သော၊ ပရိယောဒါတေန-သော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ ဖရိတ္တာ-၍၊ နိသိန္နော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အဿ-၏၊ သဗ္ဗာဝတော-သော၊ ကာယဿ-၏၊ ပရိသုဒ္ဓေန ပရိယောဒါတေန စေတသာ အပ္ပဋ္ဌ ကိဉ္စိ နု ဟောတိ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဒိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(စတုတ္ထဈာန်တည်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဒိဋ္ဌိကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ)။

ဝိပဿနာဉာဏကထာ (၁)

၂၃၄။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤ ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယဈာန် အစဉ်အားဖြင့် စတုတ္ထဈာန်ကို ရပြီး၍၊ စိတ္တေ-စတုတ္ထဈာန်စိတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သမာဟိတေ-စတုတ္ထဈာန်သမာဓိဖြင့် ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-တည်ကြည်လတ်သော်၊ ပရိသုဒ္ဓေ-ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဖြစ်၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လတ်သော်၊ (ပရိသုဒ္ဓတ္တာ - ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်

သော ဧဝံ။ ။ဧဝံသည် နိဒဿနတ္ထ နိပါတ်တည်း၊ ထိုဧဝံဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော နိဒဿေတဗ္ဗကား စတုတ္ထဈာန်နှင့် စတုတ္ထဈာန်ရဖို့ရန် အစဉ်ဖြစ်သော ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယဈာန်တည်း၊ [နောက်၌ပြမည့် သာဓကများကို ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဏမ္ပ ယူထားသည်ဟု မှတ်ပါ။]

သမာဟိတေ။ ။သမာဟိတေတိ ဣမိနာ စတုတ္ထဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတေ၊ အောက်ဈာန် သမာဓိများသည် စတုတ္ထဈာန်သမာဓိ၏ အခြေခံသာ ဖြစ်၏။ ဝိပဿနာဉာဏ်၏ အခြေခံကား (အဘိညာဉ်ကိုပြုရာ၌ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံကား) စတုတ္ထဈာန်သမာဓိတည်း၊ [သံ+အာပုဒ္ဓ+ဓာတ်သည် ယပန်အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် "သမာဟိတေ-ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်ပြီးသော်" ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ "တည်ကြည်လသော်" ဟု ဝေါဟာရတ္ထ ပေးပါ။]

ပရိသုဒ္ဓေ။ ။ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓေ၊ သတိကို ခေါင်းတပ်၍ ဆိုအပ်သော စတုတ္ထဈာနသမ္ပယုတ်အားလုံး၏ - စင်ကြယ်မှုကို ဥပေက္ခာသည် ပြုအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤစတုတ္ထဈာန်စိတ်၏ ပရိသုဒ္ဓဖြစ်ခြင်းသည် အခြားမဟုတ်, ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ခြင်းပင်တည်း-ဟု မှတ်ပါ။

မကြောင့်၊) ပရိယောဒါတေ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်လတ်သော်၊ အနုဂ်ဏှ-ရာဂ ဒေါသ စသော ကိလေသာအင်္ဂါ မရှိလတ်သော်၊ ဝါ-သုခစသည့်, ကြောင်းမရှိ၍, မိမိကိန်းရာ, သတ္တဝါ၏, ယုတ်မာညှစ်ညှိမ်း, အောက်တန်းကျကြောင်း, မကောင်းသောအင်္ဂါ မရှိလတ်သော်၊ (အနုဂ်ဏတ္တာ-ရာဂဒေါသ စသော ကိလေသာ အင်္ဂါ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဝိဂတုပက္ကိလေသေ-ကင်းသော ဥပက္ကိလေသ ရှိလတ်သော်၊ ဝါ-ကပ်၍နှပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့မှ ကင်းလတ်သော်၊ မုဒုဘူတေ - အဖန်ဖန်ဝင်စားမှုကြောင့် နူးညံ့သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်လတ်သော်၊ (မုဒု

ပရိယောဒါတေ။ ။ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ဧဝ ပရိယောဒါတေ၊ ပဘဿရေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အခြေခံ စင်ကြယ်မှ ဖြူဖြူစင်စင် အရောင်တင်၍ ရ၏၊ လော်ပြီးဦးပြီးဖြစ်၍ စင်ကြယ်သောရွှေသည် ပွတ်တိုက်လိုက်ရုံမျှဖြင့် အရောင်ထွက်လာသကဲ့သို့တည်း၊ ဤသို့ပရိယောဒါတ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် အခြားမဟုတ်, ရှေးဦး ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိသုဒ္ဓပင်ဖြစ်သည်။

အနုဂ်ဏေ။ ။သုခါဒီနံ ပစ္စယာနံ ယာတေန ဝိဂတရာဂါဒိအင်္ဂါတ္တာ အနုဂ်ဏေ၊ သုခသည် သောမနဿ၏ အကြောင်း, သောမနဿသည် ရာဂ၏ အကြောင်းဖြစ်၏၊ ဒုက္ခသည် ဒေါမနဿ၏ အကြောင်း, ဒေါမနဿသည် ဒေါသ၏ အကြောင်းဖြစ်၏၊ ဤစတုတ္ထ ဈာန်၌ "သုခဿစ ပဟာနာ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ရာဂဒေါသ စသော ကိလေသာအားလုံးတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော သုခ ဒုက္ခ, သောမနဿ ဒေါမနဿကို ပယ်ထားပြီးဖြစ်ရကား အနုဂ်ဏဖြစ်သည်။

ဝိဂ္ဂဟ။ ။အင်္ဂါ ဧတေဟိ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလာ နိဟီနဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ အင်္ဂါနိ၊ (ရာဂါဒယော)-ထိုတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ ယုတ်ညံ့သူတို့အဖြစ်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသည်တို့၊ (မူလပဏ္ဏာသ, အနုဂ်ဏသုတ်ဋီကာ ဝိဂ္ဂဟ၊) အဂိဓာတ် +ယုပစ္စည်း၊ ယုကို အနုပြု၊ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်းဖြစ်၍ နကို ဏာပြု။

ဝိဂတုပက္ကိလေသေ။ ။အနုဂ်ဏတ္တာ ဧဝ ဝိဂတုပက္ကိလေသေ၊ စိတ်မှာ ဥပက္ကိလေသ ကင်းခြင်း၏ အကြောင်းသည် အခြားမဟုတ်, အင်္ဂါ မရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်၊ ဥပဂန္ဓာ-ကပ်၍ + စိတ္တံ-ကို၊ ကိလေသေန္တိ-နှိပ်စက်တတ် ပူပန်စေတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဥပက္ကိလေသာ၊ ပြုခဲ့သော ရာဂစသည်ပင် ရ၏၊ ဝိဂတာ + ဥပက္ကိလေသာ + ယသ္မာတိ ဝိဂတုပက္ကိလေသံ၊ (စိတ္တံ)။ [ယထာ ရာဂါဒယော စေတသော မလာသုစိဘာဝေန အင်္ဂါနိတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧवံ ဥပဂန္ဓာ ကိလိသနဋ္ဌေန ဥပက္ကိလေသာတိ၊-သာရတ္ထ။]

မုဒုဘူတေ။ ။သုဘာဝိတတ္တာ မုဒုဘူတေ၊ ဝသိဘာဝပ္ပတ္တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်သောကြောင့် မုဒုဘူတဖြစ်သည်-ဟူလို၊ "ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်" ဟူသည် "အထပ်ထပ် ဝင်စားအပ်" တည်း။ အထပ်ထပ် နယ်အပ်သော သားရေသည် နုလာသကဲ့သို့ ဤစတုတ္ထဈာန်စိတ်လည်း အထပ်ထပ် ဝင်းစာမှု သုဘာဝိတကြောင့် နူးညံ့လာသည်၊ ထိုသို့ နူးညံ့လာသည်ကိုပင် "ဝသိဘာဝပ္ပတ္တ-ဝသိဘော်သို့ ရောက်ပြီ" ဟု ဆိုလိုသည်။

ဘူတတ္တာ- နည့်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ကမ္မနိယေ-ဝိပဿနာ ဉာဏ်အမှုဋ္ဌ ခန့်ငြားလတ်သော်၊ [အဘိညာဉ် တက်ခန်းဖြစ်လျှင် "အဘိညာဉ်အမှုဋ္ဌ ခန့်ငြားလတ်သော်"ဟု ပေးရသည်။] ဒ္ဌတေ-ပရိသုဒ္ဓ, ဘာဝစသော, ဂုဏ်သဘော ၌, မြဲမြဲခိုင်ခဲ့, တည်တံ့လတ်သော်၊ (ဒ္ဌတတ္တာ-မြဲမြဲခိုင်ခဲ့, တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ-တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်လတ်သော်၊ ဉာဏဒဿနာယ-သိမြင် တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် အကျိုးငှာ၊ ဝါ-တေဘူမက, သခ်ါရကို, အဲနိစ္စတာ စသောအားဖြင့် သိလည်းသိတတ် မျက်မှောက်လည်း မြင်တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ အဘိနိဟရတိ-ဝိပဿနာသို့ ရှေးရှုဆောင်၏၊ အဘိနိန္နာမေတိ-ဝိပဿနာဉာဏ်သို့ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။

ကမ္မနိယေ။ ။မုဒုတ္တာ ဇဝ ကမ္မနိယေ ကမ္မဂုဏေ, ကမ္မယောဂ္ဂေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကမ္မနိယဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အခြားမဟုတ်, မုဒုတ္တပင်ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ ကမ္မနိ-ဝိပဿနာဉာဏ်အမှုဋ္ဌ (အဘိညာဉ်အမှုဋ္ဌ) + ခမ်-ခန့်ငြားသော စိတ်တည်း၊ ကမ္မနိယံ-စိတ်၊ (ခမအနက်၌ ဣယပစ္စည်း၊ (နိ) လာ၊ မောဂ္ဂလ္လာန်တဒ္ဓိတ် ၇၃ သုတ်၌ နိယပစ္စည်းဟု ဆို၏။) "အမှုဋ္ဌ ခဲ့" ဟူသည် ထိုဝိပဿနာဉာဏ်အမှုအား သင့်လျော်သော အရည်အခြင်း ရှိနေခြင်းတည်း။

ဒ္ဌတေ။ ။ရှေ့၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပရိသုဒ္ဓစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဂုဏ်ကို "ပရိသုဒ္ဓဘာဝ"ဟု ခေါ်၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပရိသုဒ္ဓ ပရိယောဒါတ စသော စိတ်၏ဖြစ်ကြောင်း ဂုဏ်၌ မပျက်အောင် တည်နိုင်ခြင်းကို "ဒ္ဌတစိတ်" ဟု ခေါ်သည်။

အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ။ ။ဒ္ဌတတ္တာယေဝ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ, အစလေ နိရိဉ္ဇနေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ထိုသို့ တည်တံ့နေသည့်အတွက် (ပျက်ဖို့ကို မဆိုထားဘဲ) လှုပ်လှုပ် ရှားရှားပင် မရှိအောင် ငြိမ်သက်နေသော စိတ်ကို "အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ" ဟု ဆိုသည်။ [ဣဉ္ဇနံ-တုန်လှုပ်ခြင်း။ ဣဉ္ဇော-ခြင်း၊ ဣဉ္ဇ + အပစ္စည်း။ နတ္ထိ + ဣဉ္ဇော ယဿာတိ အနိဉ္ဇံ + တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော စိတ်၊ "အနိဉ္ဇဿ + ဘာဝေါ အာနိဉ္ဇံ" ဟု ဖြစ်သင့်လျက် (ဣကို ဇပြု၍) "အာနေဉ္ဇံ" ဟု ဖြစ်၏။ အာနေဉ္ဇ + ပတ္တံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ။]

စတုတ္ထဈာန်စိတ်၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး။ ။သမာဟိတတာ, ပရိသုဒ္ဓတာ, ပရိယောဒါတတာ, အနင်္ဂဏတာ, ဝိဂတူပက္ကိလေသတာ, မုဒုဘာဝေါ, ကမ္မနိယတာ, အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိယာ ဌိတတာ (အာနေဉ္ဇသို့ ရောက်သောအားဖြင့် တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်), ဤရှစ်ပါးတည်း၊ ဤအလို "စိတ္တေ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ သမာဟိတေ-အပ်သော်၊ ဝါ-တည်ကြည်လတ်သော်" ဟု ပေးပါ။

တစ်နည်း။ ။ပရိသုဒ္ဓတာ စသော ဤရှစ်ပါးသည် သမာဟိတ (စတုတ္ထစျာန်) စိတ်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများဖြစ်သောကြောင့် သမာဟိတေကို စိတ္တေ၏ ဝိသေသနထား၍ ဌိတေ, အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေကို အင်္ဂါ ၂ ပါး ယူပါ။ ဤအလို "သမာဟိတေ-အပ်သော၊ ဝါ-တည်ကြည်သော၊ စိတ္တေ-သည်၊ ပရိသုဒ္ဓေ-လတ်သော်" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

သော-ဝိပဿနာဉာဏ်သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ပြီးသော ထိုရဟန်းသည်၊ (အဂ်ါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင် စတုတ္ထစျာန်ကို အဝါးဝစွာ လေ့လာပြီးသော ထိုရဟန်းသည်၊) ဧဝံ-သို့၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား, အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ (ကိ-နည်း၊) မေ-ငါ၏၊ အယं ကာယော-ဂရုဇကာယ, နာမခေါ်ဆို, ဤခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ["ဩဒနကုမ္မာသူပစယော" ၌ စပ်။] ဝါ-သည်၊ ရူပီ-ရူပ်ရှိ၏၊ စာတုမဟာဘူတိကော-၄ ပါးသော မဟာဘုတ် အထည်ကိုယ်ရှိ၏၊ ဝါ-၄ ပါးသော မဟာဘုတ် အတိပြီး၏၊ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ-မိဘတို့၏ သုက်သွေးကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်ရ၏၊ ဩဒနကုမ္မာသူပစယော-ထမင်း မုယောမုံ့တို့သည် စီအပ် တိုးပွားစေအပ်၏၊ အနိစ္စုစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဒနဘေဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော-မမြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, နံ့သာရေကျဲတို့ဖြင့် အထက်၌ ဖုံးလွှမ်းလိမ်းကျံရခြင်းသဘော, သာသာယာယာ ဆုတ်နယ်ရခြင်း နှပ်နယ်ရခြင်းသဘော, (ဤသို့ဆောင်ရွက်အပ်ပါသော်လည်း) ပျက်စီးခြင်းသဘော, ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကျဲခြင်းသဘောရှိ၏၊ မေ-ငါ၏၊ ဣဒဉ္စ ပန ဝိညာဏံ-ဤစိတ်ဝိညာဉ်သည်လည်း၊ ဧတ္ထ-မဟာဘုတ် ၄ ဖြာ, အထည်ကိုယ်ပါသော ဤခန္ဓာကိုယ်၌၊ သိတံ-မှီနေ၏၊ ဧတ္ထ-၌၊ ပဋိဗဒ္ဓံ-ဆက်စပ်နေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ပဇာနာတိ-၏)။ ["မမြဲသောကာယ၌ မှီရသော ဝိညာဉ်၏ မမြဲကြောင်းမှာ ဆိုဖွယ်ရာပင် မလိုတော့" ဟူလို။]

၂၃၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား။ သုဘော-အရောင်အဝါ, လွန်စွာတောက်ပသော၊ ဝါ-တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော၊ ဇာတိမာ-ထွက်ရာကျောက်တွင်း, ကောင်းမြတ်ခြင်းကြောင့်, သန့်ရှင်းကောင်းမြတ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသော၊ ဝါ-အမျိုးကောင်းသော၊ အဋ္ဌသော-ရှစ်ထောင့် ရှစ်မြောင့်ရှိသော၊ သုပရိကမ္မကတော-ကပ်၍နေပြား, ကျောက်ပြုတ်များကို, ဖယ်ရှားဖို့ရန် ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော သွေးမှု တိုက်မှု ပရိကမ်ရှိသော၊ ဝါ-သွေးမှု တိုက်မှု ပရိကမ်စုကို ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော၊ အစ္ဆော-အမြဲမပြတ်, ကြည့်ရှုအပ်ဖို့, ပါးလှပ်သော အရေရှိသော၊ ဝါ-ကြည်လင်သော၊ ဝိပ္ပသန္နော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ အနာဝိလော-အနောက်အကျွေ့ မရှိသော၊ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော-ဆေးကြော ဖောက်ထွင်းခြင်းစသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဝေဠုရိယော-ကြောင်မျက်ရွဲဖြစ်သော၊ မဏိ-ပတ္တမြားသည်၊ (အသ-ရှိရာ၏၊) တတြ-ထိုပတ္တမြား၌၊ နီလ-ညိုသော၊ သုတ္တံဝါ-ချည်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပီတံ - ရွှေသော၊ သုတ္တံဝါ - သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ - သော်လည်းကောင်း၊ လောဟိတံ-နီသော၊ သုတ္တံဝါ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဩဒါတံ-ဖြူဖွေးသော၊ သုတ္တံဝါ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏုသုတ္တံဝါ-အဖြူ အဝါရောသဖြင့် ဖြောတော့ဝင်းဝါသော ချည်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာဝုတံ-ထိုးသီအပ်သည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏။

တမေနံ (တံ + ဧနံ)-ထိုပတ္တမြား ကြောင်မျက်ရွဲကို၊ စက္ခုမာ-ကောင်းသော မျက်စိရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ ဟတ္ထေ-လက်ဝါးပြင်၌၊ ကရိတ္တာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထား၍၊ (တစ်နည်း) ဟတ္ထေ ကရိတ္တာ-လက်ဝါးအပြင်, ကောင်းစွာတင်၍၊ ပစ္စဝေက္ခေယျ-ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ၏၊ (ကား) အယံ ခေါ မဏိ-ဤပတ္တမြားသည်၊ ဝေဠုရိယော-ကြောင်မျက်ရွဲတည်း၊ သုဘော-အရောင်အဝါ လွန်စွာတောက်ပ၏၊ ဇာတိမာ-ကောင်းမြတ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိ၏၊ ဝါ-အမျိုးကောင်း၏၊ အဋ္ဌသော-ရှစ်ထောင့် ရှစ်မြောင့်ရှိ၏၊ သုပရိကမ္မကတော-ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော သွေးမှု တိုက်မှု ပရိကမ်ရှိ၏၊ အစ္ဆော-အမြဲမပြတ်, ကြည့်ရှုအပ်ဖို့, ပါးလှပ်သော အရေရှိ၏၊ ဝိပ္ပသန္နော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်၏၊ အနာဝိလော-အနောက်အကြူ မရှိ၊ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော-ဆေးကြော ဖောက်ထွင်းခြင်းစသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အတြ-ဤပတ္တမြား၌၊ [“တတြ-ထိုပတ္တမြား၌”ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ မိမိရှေ့မှောက် ရောက်နေသော်ကြောင့် “အတြ” ဟု ရှိမှ ကောင်း၏။] နီလံ-ညိုသော၊ သုတ္တံ-ချည်ကို၊ အာဝုတံ-ထိုးသီအပ်ပြီ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်း ကောင်း၊ ပီတံ-ရွှေသော၊ သုတ္တံ-ကို၊ အာဝုတံ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ လောဟိတံ-နီသော၊ သုတ္တံ-ကို၊ အာဝုတံ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ သြဒါတံ-ဖြူဖွေးသော၊ သုတ္တံ-ကို၊ အာဝုတံ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏုသုတ္တံ-ဖြောတော့ဝင်းဝါသော ချည်ကို၊ အာဝုတံ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ [(တစ်နည်း) “အတြ-၌၊ အာဝုတံ-ထိုးသီအပ်သော၊ ဣဒံ သုတ္တံ-ဤချည်သည်၊ နီလံ-ညို၏၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း စသည်ဖြင့်လည်း ပေးနိုင်သည်။] ပစ္စဝေက္ခေယျ-၏၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤပဌမ ဒုတိယ တတိယ စျာန် အစဉ်အားဖြင့် စတုတ္ထစျာန်ကို ရပြီး၍ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌဝဒ္ဓံ-ဆက်စပ်၍ နေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ပဇာနာတိ-၏။) မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(စတုတ္ထစျာန်ကို အဝါးဝစွာ လေ့လာနိုင်ခြင်း, ဝိပဿနာဉာဏ်သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်နိုင်ခြင်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ။)

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏကထာ (၂)

၂၃၆။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤပဌမ ဒုတိယ တတိယစျာန် အစဉ်အားဖြင့် စတုတ္ထစျာန်ကို ရပြီး၍ ၊ပေ၊ ကမ္မနိယေ-အဘိညာဉ်အမှု၌ ခန့်ညားလတ်သော် ၊ပေ၊ အာနေ၌ပတ္တေ-တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်၏ ရောက်လတ်သော်၊ မနော မယံ-အဘိညာဉ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ-အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ အဘိနိမ္မာနာယ-ဖန်ဆင်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ အဘိနီဟရတိ-ရှေးရှုဆောင်၏၊ အဘိနိန္နာမေတိ-ရှေးရှည်ညွတ်စေ၏၊ (နိမ္မိတကာယသို့

ရှေးရှုဆောင်၍ နမ္မိတကာယသို့ စိတ်ကို ညွှတ်စေသည်၊) သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမှာ ကာယာ-ဤကိုယ်မှ၊ အည်-အခြားသော၊ ရူပီ-ရူပ်ရှိသော၊ မနောမယ်-သော၊ ဝါ-သော၊ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ-အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီး အင်္ဂါငယ်ရှိသော၊ ဝါ-အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးအင်္ဂါငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ အဟီနိန္ဒြိယ်-မယုတ်လျော့သော ဣန္ဒြေရှိသော၊ ကာယံ, အဘိနိမ္မိနာတိ-ဖန်ဆင်း၏။

၂၃၇။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ မုဠမှာ-ဖြူဆံမြက်မှ၊ ဣသိကံ (ဤသိကံ)-အတွင်းအဆံကို၊ [ဤပုဒ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ပြဟ္မဇာလသုတ် အဋ္ဌကထာ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက သဿတဝါဒအဖွင့်၌ ရှုပါ။] ပဝါဟေယျ-ဆွဲနှုတ်ရာ၏၊ တဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိုး) အယံ-ဤသည်ကား၊ မုဠော-ဖြူဆံမြက်တည်း၊ အယံ-ကား၊ ဣသိကာ (ဤသိကာ)-အတွင်းအဆံတည်း၊ မုဠော-ဖြူဆံမြက်သည်၊ အညော-အတွင်းအဆံမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ဣသိကာ-အတွင်းအဆံသည်၊ အညော-ဖြူဆံမြက်မှ တစ်မျိုး တစ်ခြားတည်း၊ မုဠမှာတွေဝ-ဖြူဆံမြက်မှသာလျှင်၊ ဣသိကာ-ကို၊ ပဝါဠော-ဆွဲနှုတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-သည်၊ (အဿ-၏။)

မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာ ဝါပန-ဥပမာတစ်နည်းကား၊ ပုရိသော-သည်၊ အသိ-သံလျက်ကို၊ ကောသိယာ-သန်လျက်အိမ်မှ၊ ပဝါဟေယျ-ဆွဲထုတ်ရာ၏၊ တဿ-၏၊ ဧဝံ-သည်၊ အဿ-၏၊ (ကိ-နည်း) အယံ-ကား၊ အသိ-သန်လျက်တည်း၊ အယံ-ကား၊ ကောသိ-သန်လျက်အိမ်တည်း၊ အသိ-သည်၊ အညော-သန်လျက်အိမ်မှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ကောသိ-သည်၊ အညော-သန်လျက်မှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ကောသိယာတွေဝ-သန်လျက်အိမ်မှသာလျှင်၊ အသိ-ကို၊ ပဝါဠော-ဆွဲထုတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ (ဧဝံ, အဿ။)

မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာ ဝါပန-ဥပမာတစ်နည်းကား၊ ပုရိသော-သည်၊ အဟိ-မြွေကို၊ ကရဏ္ဍာ-အရေမှ၊ ဥဒ္ဓရေယျ-(စိတ်ဖြင့်) ထုတ်ဆောင်ရာ၏၊ တဿ-၏၊ ဧဝံ-သည်၊ အဿ-၏၊ (ကိ-နည်း) အယံ-ကား၊ အဟိ-မြွေတည်း၊ အယံ-ကရဏ္ဍာ-အရေတည်း၊ အဟိ-မြွေသည်၊ အညော-အရေမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ကရဏ္ဍာ-သည်၊ အညော-မြွေမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ကရဏ္ဍာတွေဝ-အရေမှသာလျှင်၊ အဟိ-ကို၊ ဥဒ္ဓတော-ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ (ဧဝံ-သည်၊ အဿ-၏။) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-၍ ၊ပေ၊ ကာယံ-ကို၊ အဘိနိမ္မိနာတိ-၏။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣမိ သာမညဖလံ-(မနောမယိဒ္ဓိဥာဏ်ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိဝဏ္ဏတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ။)

ဣဒ္ဓိဝိဓာဘိညာဏကထာ (၃)

၂၃၈။ သော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-၍၊ပေ၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော-သော်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓာယ-တန်ခိုးအဖို့အစုအကျိုးငှာ၊ ဝါ-တန်ခိုးအမျိုးမျိုးကို စီရင်ခြင်းငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနိဟရတိ-၏။ အဘိနိန္နာမေတိ-စေ၏၊ သော-သည်၊ အနေကဝိဟိတံ-တစ်ပါး မက များသောအပြားရှိသော၊ ဝါ-တစ်ပါးမက များသောအပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော၊ ဣဒ္ဓိဝိဓံ-တန်ခိုးအဖို့အစုကို၊ (တန်ခိုးအမျိုးမျိုး စီရင်ခြင်းကို၊) ပစ္စနုဘောတိ-ခံစားနိုင်၏။ ဧကော-တစ်ပါးတည်းသည်၊ ဟုတ္တာပိ-ဖြစ်၍လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်ပါလျက်လည်း၊ ဗဟုဓာ-များသောအပြားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။ ["ဗဟုဓာပိ ဟုတ္တာ ဧကော ဟောတိ" ကို ထောက်၍ "ဗဟုဓာ" ကိုလည်း "ဧကော"ကဲ့သို့ ပဌမန္တ ကြဲလိုက်ပါသည်။] ဗဟုဓာ-များသောအပြားသည်၊ ဟုတ္တာပိ-ဖြစ်၍လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်ပါလျက်လည်း၊ ဧကော-သည်၊ ဟောတိ-၏။ အာဝိဘာဝံ-မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တိရောဘာဝံ-မျက်ကွယ်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ကရောတိ-ပြုနိုင်၏။) အာကာသေ-ကောင်းကင်၌၊ (အသဇ္ဇမာနော-မငြိကပ်ဘဲ၊ ဂစ္ဆတိ) သေယျထာပိ-သွားနိုင်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) တိရောကုဋ္ဋ-နံရံ၏ ဟိုဘက်သို့လည်းကောင်း၊ တိရောပါကာရ-တံတိုင်း၏ ဟိုဘက်သို့လည်းကောင်း၊ တိရောပဗ္ဗတ - တောင်၏ ဟိုဘက်သို့လည်းကောင်း၊ အသဇ္ဇမာနော - သည်၊

ဣဒ္ဓိဝိဓာယ။ ။ဣဒ္ဓိဝိဓာယာတိ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသာယ၊ ဣဒ္ဓိဝိဘဇ္ဇာယဝါ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဧကဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထုနှင့် အာဒီသု ကောဋ္ဌာသတ္ထော ဝိဓသဒ္ဒေါ။ ဝိဝိဓမ္မိ သေနာဗျူဟံ ဒသေတိတိ အာဒီသု ဝိဘဇ္ဇတ္ထော၊ တဒုဘယမ္မိ ဧတ္ထ ယုဇ္ဇတိတိ ဒသ္သေန္တော အာဟ-"ဣဒ္ဓိဝိဓာယာတိ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသာယ, ဣဒ္ဓိဝိဘဇ္ဇာယဝါ" တိ၊-ဋီကာ။

အနေကဝိဟိတံ။ ။အနေကဝိဟိတန္တိ အနေကဝိဓံ, နာနပ္ပကာရံ၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ "ဝိပုဗ္ဗ + ဓာဓာတ် + တပစ္စည်းဖြစ်သော ဝိဟိတသဒ္ဒါသည် ဝိပုဗ္ဗ + ဓာဓာတ် + အပစ္စည်း (ဣတ္ထိဇောတက အာပစ္စည်း) ဖြစ်သော ဝိဓာသဒ္ဒါနှင့် အနက်တူပရိယာယ်တည်း" ဟု သိစေလို၍ "အနေကဝိဟိတံ" ကို "အနေကဝိဓံ" ဟု ဖွင့်သည်။

အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ။ ။အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝန္တိ အာဝိဘာဝံ ကရောတိ, တိရောဘာဝံ ကရောတီတိ အယမတ္ထော၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ အာဝိဘာဝန္တိ ပဒသ္သ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေန ဟောတိသဒ္ဒေန ("ဧကောပိ ဟုတ္တာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္တာ ဧကော ဟောတိ"၌ ဆိုအပ်သော ဟောတိသဒ္ဒါနှင့်) သမ္ဗန္ဓော နု ယုဇ္ဇတိ, ဥပယောဂဝစနေန ဝုတ္တတ္တာ၊ တထာ ဝက္ခမာနေစ ဂစ္ဆတိသဒ္ဒေန ("တိရောကုဋ္ဋ ၊ပေ၊ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ" ၌ ဆိုအပ်လတ်သော ဂစ္ဆတိသဒ္ဒါနှင့်လည်း မစပ်နိုင်) အတ္ထနော ပရေသဉ္စ အာဝိဘာဝဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ နာမပဒဉ္စ ကြိယာပဒါပေက္ခန္တိ ကြိယာသာမည ဝါစိနာ ကရောတိသဒ္ဒေန ယောဇေတွာ အာဟ-"အာဝိဘာဝံ ကရောတိ" တိ၊ တိရောဘာဝန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝနယော၊-ဋီကာ။

(ဟုတ္တာ-၍) ဂစ္ဆတိ-သွားနိုင်၏၊ ဥဒကေ-၌၊ (ဥမုဇ္ဇနိမုဇ္ဇ-ဖော်ခြင်း ငုပ်ခြင်းကို၊ ကရောတိ) သေယျထာပိ-ပြုနိုင်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) ပထဝိယာပိ-မြေ၌လည်း၊ ဥမ္မဇ္ဇနိမုဇ္ဇ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊ ပထဝိယာ-မြေ၌၊ (ဂစ္ဆတိ) သေယျထာပိ-သို့၊ (တထာ-တူ၊) အဘိဇ္ဈမာနေ-မကွဲသော၊ ဥဒကေပိ-၌လည်း၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ [အဘိဇ္ဈမာနေ နေရာဝယ် "အဘိဇ္ဈမနော" ဟု မူကွဲ ရှိ၏။] ပက္ခိ-ပျံနိုင်လောက်အောင် အတောင်ရှိသော၊ သကုဏော-ငှက်သည်၊ (ဂမတိ) သေယျထာပိ-ပျံသွားနိုင်သကဲ့သို့၊ (တထာ၊) အာကာသေပိ-ကောင်းကင်၌လည်း၊ ပလ္လင်္ကေန-ထက်ဝယ် တင်လျှင်ဖြင့်၊ ကမတိ-သွားနိုင်၏၊ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ-ဤသို့ကြီးမားသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဝါ-သို့မဟုတ် ကြီးမားသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ-ဤသို့ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-သို့မဟုတ် ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော၊ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ-ဤလနေတို့ကိုသော်မှလည်း၊ ပါဏိနာ-လက်ဖြင့်၊ ပရာမသတိ-သုံးသပ်နိုင်၏၊ ပရိမဇ္ဇတိ-ဆုပ်ကိုင်နိုင်၏၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ-ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း၊ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ ဝသံ-အလိုသို့၊ ဝတ္တေတိ-၏၊ ဝါ-၏။

၂၃၉။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဒက္ခော-ကျွမ်းကျင်သော၊ ကုम္ဘကာရော ဝါ-အိုးထိန်းသည်ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘကာရန္တေဝါသီဝါ-အိုးထိန်းသည်ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သုပရိကမ္မကတာယ-ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသော၊ ဝါ-ကြိတ်မှု နယ်မှု ပရိကမ်စုကို ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီးသော၊ မတ္တိကာယ-မြေညက်၌၊ ယံ ယဒေဝ ဘာဇနဝိကတိ-အကြင်အကြင်အထူးထူးအထွေထွေ ပြုအပ်သော အိုးခွက်ကိုပင်၊ (ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊) အာကင်္ခေယျ-အလိုရှိရာ၏၊ တံ တဒေဝ (ဘာဇနဝိကတိ)-ထိုထိုအထူးထူး အထွေထွေ ပြုအပ်သော အိုးခွက်ကိုပင်၊ ကရေယျ (သေယျထာပိ)-ရာသကဲ့သို့၊ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ (သေယျထာပိ)-ပြီးစီးစေနိုင်ရာသကဲ့သို့။

မဟာရာဇ, သေယျထာ ဝါပန-ကား၊ ဒက္ခော-သော၊ ဒန္တကာရော ဝါ-ဆင်စွယ်တို့ကို ပြုလုပ်တတ်သော ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆင်စွယ်ပွတ်ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒန္တကာရန္တေဝါသီဝါ-ဆင်စွယ်ကို ပြုလုပ်တတ်သော ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆင်စွယ်ပွတ်ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သုပရိကမ္မကတယ်-သော၊ ဝါ-ပွတ်မှု တိုက်မှု ပရိကမ်စုကို ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော၊ ဒန္တယ်-ဆင်စွယ်၌၊ ယံ ယဒေဝ ဒန္တဝိကတိ-အကြင်အကြင်အထူးထူး အထွေထွေ ပြုအပ်သော ဆင်စွယ်ရုပ်ကိုပင်၊ (ကာတုံ-ငှာ၊) အာကင်္ခေယျ-ရာ၏၊ တံ တဒေဝ (ဒန္တဝိကတိ)-ထိုထိုအထူးထူး အထွေထွေ ပြုအပ်သော ဆင်စွယ်ရုပ်ကိုပင်၊ ကရေယျ (သေယျထာပိ)-သို့၊ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ (သေယျထာပိ)-သို့။

၂၃၉။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာ ဝါ၊ပန ၊ ဒဏ္ဍာ, သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ-ရွှေပန်းထိမ်သည် ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏကာရန္တေ ဝါ သီ ဝါ-ရွှေပန်းထိမ်ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သုပရိကမ္မကတော သိ-သော၊ ဝါ-လျှော်မှု ဦးမှု ပရိကံစုကို ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော၊ သုဝဏ္ဏော သိ-ရွှေ၌၊ ယံ ယဒေဝ သုဝဏ္ဏဝိကတိ-အကြင်အကြင် အထူးထူးအထွေထွေ ပြုအပ်သော ရွှေတန်ဆာကိုပင်၊ (ကာတုံ-ဌာ၊) အာကခေ်ယျ-ရာ၏၊ တံ တဒေဝ (သုဝဏ္ဏ ဝိကတိ)-ထိုထိုအထူးထူး အထွေထွေ ပြုအပ်သော ရွှေတန်ဆာကိုပင်၊ ကရေယျ (သေယျထာပိ)-သို့၊ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ (သေယျာထပိ)-သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဝေမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-၍ ၊ပေ၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဝသံ-သို့၊ ဝတ္တေတိ-ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ဝါ-လိုက်စေနိုင်၏၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏ်တည်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ-ကုန်သော၊ သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ-ကုန်သော၊ သာမညဖလေဟိ-တို့ထက်၊ အဘိဝဏ္ဏတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ။)

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏကထာ (၄)

၂၄၀။ သော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-၍၊ ပေ၊ အာနေ့ဇပ္ပတ္တော-သော်၊ ဒိဗ္ဗာယ-နတ်၌ဖြစ်သော ပသာဒသောတနှင့် တူသော၊ သောတဓာတုယာ-သောတဓာတ် အကျိုးငှာ၊ (တစ်နည်း) ဒိဗ္ဗာယသောတဓာတုယာ - ဒိဗ္ဗသောတအာဘိညာဉ် အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ - ကို၊ အဘိနီဟရတိ - ဒိဗ္ဗသောတအာရုံသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏၊

ဒိဗ္ဗာယ။ ။ဒိဝိ-နတ်ပြည်၌၊ ဘဝါ-ဖြစ်သော သောတဓာတ်တည်း + ဒိဗ္ဗာ-နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော သောတဓာတ်၊ ကောင်းစွာပြုကျင့်အပ်သော ကံကြောင့် သည်းခြေ သလိပ်သွေးအစရှိသောအနှောက်အရှက်တို့သည် မနှောက်ရှက်အပ်သော (ကံပြုစဉ်က လောဘ ဒေါသ စသော အပြစ်တို့မှ ကင်းသော) နတ်တို့၏ သောတပသာဒသည် ဝေးသော သဒ္ဒါရုံကို သော်မှလည်း ကြားနိုင်၏၊ သိမ်မွေ့သော အသံတို့ကိုသော်မှလည်း ကြားနိုင်၏၊ ဝိရိယပြဋ္ဌာန်းသော ဘာဝနာအစွမ်းကြောင့်ဖြစ်သော ဤဉာဏသောတသည်လည်း ထိုဒိဗ္ဗသောတကဲ့သို့ ဝေးသောအသံ သေးငယ်သော သိမ်မွေ့သောအသံကို ကြားနိုင်သောကြောင့် "ဒိဗ္ဗာ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗာ" ဟု ပြု၍ ဒိဗ္ဗာအမည်ရသည်။

သောတဓာတုယာ။ ။သဝနဋ္ဌေန နိဒ္ဓိဝဋ္ဌေန စ သောတဓာတု၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဤအလို "သုဏာတီတိ သောတံ၊ သောတံ စ + တံ ဓာတုစာတိ သောတဓာတု" ဟု ပြု၊ တစ်နည်း-သောတဓာတုကိစ္စကရဏေနစ သောတဓာတု ဝိယာတိပိ သောတဓာတု၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဤအလို "သောတဓာတု ဝိယာတိ သောတဓာတု" ဟု ဥပမာတဒ္ဓိတ် ပြုပါ၊ ပကတိသောတဓာတ်သည် ကြားခြင်းကိစ္စကို ပြုနိုင်သကဲ့သို့ ဤအဘိညာဉ်သောတဓာတ်လည်း ကြားခြင်းကိစ္စကို ပြုနိုင်သည်-ဟူလို။

အဘိနိန္နာမေတိ - ၏။ သော - သည်၊ ဝိသုဒ္ဓါယ - အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒသောကို လွန်သော၊ ဝါ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒသောတကို လွန်၍ကြားနိုင်သော၊ ဒိဗ္ဗာယ-သော၊ သောတဓာတုယာ-သောတဓာတ်ဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ-ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ ဒိဝေါစ-နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မာနုသေစ-လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥဘော-၂ မျိုးကုန်သော၊ သဒ္ဒေ-အသံတို့ကို၊ သုဏာတိ-ကြားနိုင်၏။ ယေ (သဒ္ဒါ)-အကြင်အသံတို့သည်၊ ဒူရေ-အဝေးဌာ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ (သဒ္ဒါ)-တို့သည်၊ သန္တိကေ-အနီးဌာ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဥဘော-ကုန်သော၊ တေ သဒ္ဒေစ-ထိုအသံတို့ကိုလည်း၊ သုဏာတိ-၏။)

၂၄၀။ မဟာရာဇ - ဇာ၊ သေယျထာပိ - ကား၊ ပုရိသော - သည်၊ အဒ္ဓါန မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော-အဓွန့်ရှည်သော ခရီးကိုသွားသည်၊ (အဿ-ဖြစ်ရာ၏။) သော-ထို ယောက်ျားသည်၊ ဘေရိသဒ္ဒမ္ပိ-စည်ကြီးသံကိုလည်းကောင်း၊ မုဒင်္ဂသဒ္ဒမ္ပိ-မရိုးစည်သံကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ခပဏဝဒိန္ဒိမသဒ္ဒမ္ပိ-ခရုသင်းသံ, ထက်စည်သံ, စည်တီးသံကိုလည်းကောင်း၊ သုဏေယျ-ကြားရာ၏။ တဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်း သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။ (ကိံ-နည်း၊ အယံ-ဤအသံသည်၊) ဘေရိသဒ္ဒေါ-စည်ကြီးသံတည်း၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်းကောင်း၊ (အယံ-သည်၊)

ဝိသုဒ္ဓါယ။ ။ဝိသုဒ္ဓါယာတိ ပရိသုဒ္ဓါယ နိရုပက္လိလေသာယ၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ "ဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း" ဟူသည် ဥပက္လိလေသမှ စင်ကြယ်ခြင်းပင်တည်းဟု သိစေလို၍ "နိရုပက္လိလေသာယ" ဟု ဖွင့်သည်။ [ဉာဏသ ပရိသုဒ္ဓိ ဥပက္လိလေသဝိဂမေနေဝါတိ အာဟ-နိရုပက္လိလေသာယာတိ၊-ဋီကာ။]

အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ။ ။မာနုသာနံ + ဧသော မာနုသိကာ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ် ၁၇ ပသာဒသောတဓာတ်၊ မာနုသိကံ + အတိက္ကန္တာ အတိက္ကန္တမာနုသိကာ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒသောတဓာတ်ကို လွန်သော အဘိညာဉ်သောတဓာတ်၊ "လွန်" ဟူသည် လူတို့ ကြားရိုးကြားစဉ် သဒ္ဒါရုံကို လွန်၍ ဒိဗ္ဗမာနုသ သဒ္ဒါရုံများကို ကြားနိုင်ခြင်းတည်း။

ဥဘော သဒ္ဒေ သုဏာတိ။ ။ဥဘော သဒ္ဒေ သုဏာတိတိ ဒွေသဒ္ဒေ သုဏာတိ၊ ကတမေ ဒွေ၊ ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေစ၊ ဒေဝါနဉ္စ မနုဿာနဉ္စ သဒ္ဒေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတေန ပဒေသပရိယာဒါနံ (လူနတ်တို့၏ သဒ္ဒါရုံမှတစ်ပါး အခြားသဒ္ဒါရုံများ မပါသော တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သဒ္ဒါရုံကိုသာ ယူခြင်းကို) ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယေ ဒူရေ သန္တိကေစ။ ။ယေ ဒူရေ သန္တိကေစာတိ ယေ သဒ္ဒါ ဒူရေ ပရစက္ကဝါဠေပိ, ယေ စ သန္တိကေ အန္တမသော သဒေဟသန္ဓိသိတပါဏကသဒ္ဒါပိ၊ တေ သုဏာတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတေန နိပ္ပဒေသပရိယာဒါနံ (အဝေးအနီးရှိသမျှ သဒ္ဒါရုံအားလုံးကို ယူခြင်းကို) ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မုဒိဂ်သဒ္ဒေါ-မရိုးစည်သံတည်း၊ ဣတိပိ-လည်းကောင်း၊ (အယံ-သည်၊) သခ်ပဏ္ဍ ဒိန္ဒိမသဒ္ဒေါ-ခရုသင်းသံ, ထက်စည်သံ, စည်တိုသံတည်း၊ ဣတိပိ-လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ-သည်၊ အယ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့ ၊ပေ၊ (ဥတ္တော-ကုန်သော၊ တေ သဒ္ဒေစ-တို့ကိုလည်း၊ သုဏာတိ-၏၊) မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(ဒိဋ္ဌသောတ အဘိညာဉ်ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌိ ကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိဏ္ဍန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ။)

စေတောပရိယညာဏကထာ (၅)

၂၄၂။ သော-သည်၊ ဧဝံ-သို့ ၊ပေ၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော-သော်၊ စေတောပရိယ ညာဏာယ-သူတစ်ပါးစိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဉာဏ်အကျိုးငှာ၊ ဝါ-စေတောပရိယအဘိညာဉ် အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနိဟရတိ-စေတောပရိယ ဉာဏ်၏ အာရုံသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏၊ အဘိနိန္နာမေတိ-၏၊ သော-သည်၊ ပရ သတ္တာနံ-တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏၊ ပရပုဂ္ဂလာနံ-တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ စေတော-ကို၊ စေတသာ-မိမိစိတ်ဖြင့်၊ ပရိစ္စ-ပိုင်းခြား၍၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏။

သရာဂံ-ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တံဝါ-စိတ်ကိုမူလည်း၊ သရာဂံ စိတ္တန္တိ-သရာဂံ စိတ္တံဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏၊ [လောဘမူစိတ်ကို ဆိုသည်။] ဝီတရာဂံ-ကင်းသော ရာဂရှိသော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဝီတရာဂံ စိတ္တန္တိ-ဝီတရာဂံ စိတ္တံဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏၊ [ကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်ကို ဆိုသည်၊ ဒေါသမူ မောဟမူတို့ကား "သရာဂလေလား"ဟု ယုံမှားစရာ မရှိသောကြောင့် "ဝီတရာဂ"ဟု အထူးဟော တော်မမူလို၊ ထို့ကြောင့် ထိုစိတ် ၂ မျိုးသည် ဤဒုက်မှ လွတ်သော ဒုကဝိမုတ် တည်း-ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ ဖွင့်သည်၊ သဒေါသ သမောဟ စသော စိတ်များ ကိုလည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့် ဋီကာကို ကြည့်၍ ရေးထားပါသည်။] သဒေါသं-ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ သဒေါသं စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ၊ [ဒေါသမူဒွေးကို ဆိုသည်။] ဝီတဒေါသं-ကင်းသော ဒေါသရှိသော၊ စိတ္တံဝါ-ကို မူလည်း၊ ဝီတဒေါသं စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏၊ [ကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်ကို

စေတောပရိယညာဏာယ။ ။ပရိယာတိ-ပိုင်းခြား၍ သိတတ်၏၊ ဣတိ ပရိယံ၊ [ပရိ + ယာဓာတ် + အပစ္စည်း။] ယေ ဂတျတ္ထာ, တေ ဒုမျတ္ထာနှင့်အညီ ဂတိအနက်ကို ဟော သော ယာဓာတ်သည် သိခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ စေတသော-သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို + ပရိယံ-ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဉာဏ်တည်း၊ စေတောပရိယံ-ဉာဏ်၊ စေတောပရိယံ စ + တံ + ဉာဏံ စာတိ စေတောပရိယဉာဏံ။ [ပရိယာတိတိ သရာဂါဒိ ဝိဘာဂေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဇာနာတိ-ဋီကာ။]

ဆိုသည်၊ ကြွင်းအဓိပ္ပာယ်ကို စီတရာဂအတိုင်း မှတ်ပါ။] သမောဟံ-မောဟနှင့် တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ သမောဟံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [မောဟမူဒွေး ကိုသာ ဆိုသည်၊ သီခြားခွဲလျှင် မောဟမူဒွေးသာ ရ၏။ သို့သော် မောဟက အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ ပါးလုံး၌ ယှဉ်သောကြောင့် အကုသိုလ် ၁၂ ပါးလုံးကိုလည်း ယူနိုင်ပါသည်။] သံခိတ္တံ-ထိနမိဒ္ဓကြောင့် ကြုံ့နေသော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ သံခိတ္တံ စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ [သသင်္ခါရိက အကုသိုလ်စိတ် ၅ ခုကို ဆိုသည်။] ဝိက္ခိတ္တံ-ဥဒ္ဓစ္စသည် အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွင့်အပ်သော၊ ဝါ-ပြန့်လွင့်သော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တန္တိ - ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ [ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို ဆိုသည်။]

မဟဂ္ဂတံ-ကာမာဝစရဏက် မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ မဟဂ္ဂတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝီသကို ဆိုသည်။] အမဟဂ္ဂတံ-မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော၊ ဝါ-မဟဂ္ဂုတ်မှ တစ်ပါးသော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [ကာမာဝစရစိတ်နှင့် လောကုတ္တရာစိတ်ကို ဆိုသည်။] သဥတ္တရံ-မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားရှိသော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ သဥတ္တရံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [လောကီစိတ် ဧကာသီတိကို ဆိုသည်။] အနုတ္တရံ-မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားမရှိသော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ အနုတ္တရံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [လောကုတ္တရာစိတ်ကို ဆိုသည်။] သမာဟိတံ-ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သော၊ ဝါ-တည်ကြည်သော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ သမာဟိတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [ဥပစာရသမာဓိဖြစ်သော ကာမာဝစရကုသိုလ်ကြိယာနှင့် အပ္ပနာသမာဓိဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာတို့ကို ဆိုသည်။] အသမာဟိတံ-ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာအာရုံ၌ မထားအပ်သော၊ ဝါ-မတည်ကြည်သော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ အသမာဟိတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [ကြွင်းစိတ်များကို ဆိုသည်။] ဝိမုတ္တံ-၅ ပါးသော ဝိမုတ္တိတို့ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ-လွတ်ပြီးသော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ အဝိမုတ္တံ-ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ။

ဝိမုတ္တ၊ အဝိမုတ္တ။ ။တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန, သမုစ္ဆေဒ, ပဋိပဿဒ္ဓိ, နိဿရဏဟူသော ဝိမုတ္တိ ၅ ပါးဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စိတ်သည် ဝိမုတ္တစိတ်၊ ထို ဝိမုတ္တိ ၅ ပါးဖြင့် ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သော စိတ်သည် အဝိမုတ္တစိတ်တည်း။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်သည် တဒင်္ဂဝိမုတ္တ၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်သည် ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တ၊ မဂ်စိတ်သည် သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တ၊ ဖိုလ်စိတ်သည် ပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တ မည်၏။ "နိဿရဏဝိမုတ္တ" အရ နိဗ္ဗာန်ကို ကောက်ရိုးရှိသော်လည်း ဤနေရာ၌ စိတ်ကို အရကောက်ရသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော မဂ်ဖိုလ်များကိုပင် ယူဟုဆိုကာဖွင့်သည်။

၂၄၃။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ (ဒဟရာ-ငယ်သော၊ ယုဝတိ-အပျိုဖြစ်သော်၊ မဏ္ဍနဇာတိကာ-တန်ဆာဆင့်လေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊) ဣတ္ထိဝါ-မိန်းမသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဟရော-ငယ်သော၊ ယုဝါ-လူပျိုဖြစ်သော၊ မဏ္ဍနဇာတိကော-ရှိသော၊ ပုရိသောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသုဒ္ဓေ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ပရိယောဒါတေ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော၊ အာဒါသေဝါ-ကြေးမုံ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မှန်၌သော်လည်းကောင်း၊ အစ္ဆေ-ကြည်လင်သော၊ ဥဒကပတ္တေဝါ-ရေခွက်၌သော်လည်းကောင်း၊ သကံ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ မုခနိမိတ္တံ-မျက်နှာရိပ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခမာနော-ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ သကဏိကံ-မှည့်မည်း ဝက်ခြံအစရှိသော အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ (မုခနိမိတ္တံ) ဝါ-မျက်နှာရိပ်ကိုမူလည်း၊ သကဏိကန္တိ-မှည့်မည်း ဝက်ခြံအစရှိသော အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်၏ဟူ၍၊ ဇာနေယျ (သေယျထာပိ)-သိရာသကဲ့သို့၊ အကဏိကံ-မှည့်မည်း ဝက်ခြံအစရှိသော အပြစ်မရှိသော၊ (မုခနိမိတ္တံ) ဝါ-ကိုမူလည်း၊ အကဏိကန္တိ ၊ပေ၊ မရှိဟူ၍၊ ဇာနေယျ (သေယျထာပိ)-သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့ ၊ပေ၊ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣဒဓမ္မိ သာမညဖလံ-(စေတောပရိယညာဏ်ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ ၊ပေ၊ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ။)

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏကထာ (၆)

- **အမှာ။** ။ဤပုဗ္ဗေနိဝါသအခန်း၌ ကြွင်းနိဿယများကို ပြဟ္မဇာလသုတ်, ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကသဿတဝါဒကထာ စာမျက်နှာ (၄၆) ၌ ရေးခဲ့ပါပြီ၊ ထို၌ သာကာရဲ့ သဉ္ဇရသံ ၂ ပုဒ်၏ အနက်ကို ကျန်ရစ်ပါသည်၊ ထို ၂ ပုဒ်ကို ဤ၌ ပေးပါမည်။

၂၄၄။ သော-သည်၊ ဧဝံ-သို့ ၊ပေ၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော-သော်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ညာဏာယ-ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာနှင့်စပ်သော အမျိုးအမည် အနွယ် ပညတ် အရေပ်ရပ်ကို အမှတ်ရတတ်သော သတိနှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ။ ။(နောက်၌ ပြမည့်အဖွင့်များကို ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာမှ ယူထားပါသည်။) နိဝသီယိတ္ထ-နေအပ်ဖူးပြီ၊ ဣတိ နိဝါသော၊ ပုဗ္ဗေ + နိဝါသော ပုဗ္ဗေနိဝါသော၊ (အလုတ္တသမာသ်၊) ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိကို ထောက်၍ ဧကဝုစ် ဝစနတ် ပြုသည်၊ [နိဝါသသဒ္ဒေါ ကမ္မသာဓနော၊ ခန္ဓဝိနိမုတ္တောစ နိဝသိတဓမ္မော နတ္ထိတိ အာဟ-နိဝုတ္ထက္ခန္ဓာတိ-သာရတ္ထ။] ပုဗ္ဗေနိဝါသသ-ရှေး၌နေအပ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်, ခန္ဓာနှင့် စပ်သော အမျိုးအမည် အနွယ်ပညတ် အရေပ်ရပ်ကို + အနုဿတိ-အောက်မေ့နိုင်ကြောင်း သတိတည်း၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ-သတိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယာ + သမ္မယုတ္တံ + ဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ။

အဘိနိဟရတိ-ပုဗ္ဗေနိဝါသ အာရုံသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏၊ အဘိနိန္နာမေတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အနေကဝိဟိတံ-တစ်းမက များသော အပြားရှိသော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ရှေးခဏ နေအပ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်၊ ခန္ဓာနှင့်စပ်သော အမျိုးအမည် အနွယ်ပညတ် အရပ်ရပ်ကို၊ အနုဿရတိ-အစဉ်လျှောက်၍ အမှတ်ရနိုင်၏၊ ဝါ-အခြားမဲ့၌ အမှတ်ရနိုင်၏၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊ (အနုဿရတိ-သနည်း၊) ၊ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သာကာရံ-မြင်ရုံမျှဖြင့် သိရကြောင်းဖြစ်သော ဝဏ္ဏ အာဟာရ သုခဒုက္ခပွင့်ရိုးဝေဒန အာယုပရိယန္တတို့နှင့် တကွဖြစ်သော၊ သဉ္ဇဒ္ဒေသံ-ပြောဆိုညွှန်ပြအပ်ကြောင်းဖြစ်သော နာမဂေါတ္တနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အနေကဝိဟိတံ-သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ကို၊ အနုဿရတိ-၏၊ ဝါ-၏။

အဘိနိန္နာမေတိ။ ။အဘိ + နိ + ပုဗ္ဗနမု + ကာရိတ်ဏောပစ္စည်း၊ "ရှေးရှည်တ်စေ၏" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏၊ "ညွှတ်စေ" ဟူသည် စတုတ္ထစျာန်၏ အာနာပါန စသော အာရုံမှ စိတ်ကို ဖယ်ရှားပြီး ပုဗ္ဗေနိဝါသအာရုံသို့ ရှေးရှုစေလွှတ်ခြင်းတည်း။ [အဘိနီဟရိန္တိ စိတ္တံ ဈာနာ ရမဏာတော အပနေတ္တာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဘိမုခံ ပေသေသီ-သာရတ္ထ။]

အနုဿရတိ။ ။အနုဿရတိ၌ အနုသည် အနုဂတအနက်ဟော၊ တစ်ဘဝ သိပြီးလျှင် နောက်တစ်ဘဝသိ၊ ထို့နောက် တစ်ဘဝ သိပြီးလျှင် ထိုမှတစ်ဆက် နောက်တစ်ဘဝ ဆက်သိ၊ ဤသို့ ဉာဏဂတိအားဖြင့် ဘဝအစဉ်ကို လျှောက်၍ အမှတ်ရနိုင်၏, သိနိုင်သည်-ဟူလို၊ ဤနည်းသည် ဘုရားရှင်မှ တစ်ပါး အားလုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်တည်း။

တစ်နည်း။ ။အနုသဒ္ဒါသည် အနန္တရအနက်ဟော၊ စိတ်ကို ပုဗ္ဗေနိဝါသသို့ ညွှတ်စေသော ဝိထိ၏ အခြားမဲ့၌ပင် ပုဗ္ဗေနိဝါသအာရုံ ထင်ပေါ်လာသည်၊ ထိုသို့ပေါ်လာ အောင် ပါဒကစျာန်ဝင်စားသော ဝိထိ, "ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္ထံ ဇာနာမိ" ဟု ပရိကမ်ပြုသော ဝိထိများ မလိုတော့-ဟူလို၊ ဤနည်းသည် ဘုရားရှင်အတွက်တည်း။

သာကာရံ။ ။ဝဏ္ဏ, စားအပ်သော အာဟာရ, သုခ ဒုက္ခ, အာယုပရိယန္တ တို့သည် မေး၍ မနေရ, မြင်ရုံဖြင့် သိရသောကြောင့် "အာကရီယတိ (ဒိဿတိ သတ္တော ဝိညာယတိ) ဧတေဟိတိ အာကာရာ" နှင့်အညီ အာကာရမည်၏။ ဧတေဟိ-ဤဝဏ္ဏစသည်တို့ဖြင့်၊ သတ္တော-ကို၊ အာကရီယတိ-မြင်ရုံမျှဖြင့် (ဖြူတဲ့သူ, သလေးဆန် စားတဲ့သူ, ချမ်းသာသူ, ဆင်းရဲသူ, အသက်ရှည်သူဟု) ခွဲခြား၍ သိအပ် သိနိုင်၏၊ ဣတိ အာကာရာ၊ သဟ အာကာရေဟိ ယောတိ သာကာရာ၊ (ပုဗ္ဗေနိဝါသော)။

သဉ္ဇဒ္ဒေသံ။ ။ဧတေန-ဤအမည်အနွယ်ဖြင့်၊ သတ္တော-သတ္တဝါကို၊ ဥဒ္ဒိသီယတိ-ညွှန်ပြအပ်၏၊ ဣတိ ဥဒ္ဒေသော၊ မြင်ရုံမျှဖြင့် "မည်သူ, မည်သည့်အနွယ်ရှိသူ" ဟု မသိရဘဲ မေး၍ ကြည့်မှ "တိဿတဲ့" ဟု အမည်ကိုလည်းကောင်း, "ဂေါတမတဲ့" ဟု အနွယ်ကိုလည်း ကောင်း, ညွှန်ပြပြောဆိုအပ်၏၊ ဤသို့ညွှန်ပြမှ သိရသောကြောင့် နာမည်နှင့် အနွယ်ကို "ဥဒ္ဒေသ" ဟု ခေါ်သည်၊ သဟ + ဥဒ္ဒေသေန ယောတိ သဉ္ဇဒ္ဒေသော - ညွှန်ပြ ပြောဆိုအပ်ကြောင်း နာမဂေါတ္တနှင့်တကွဖြစ်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသ။

၂၄၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ သကမှာ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဂါမာ-ရွာမှ၊ (တစ်နည်း) သကမှာ ဂါမာ-မိမိရွာမှ၊ အည်-အခြားသော၊ ဂါမံ-ရွာသို့၊ ဂစ္ဆေယျ-သွားရာ၏။ တမှာပိ ဂါမာ-ထိုဒုတိယရွာမှလည်း၊ အည်-သော၊ ဂါမံ-တတိယရွာသို့၊ ဂစ္ဆေယျ-၏။ သော-ထိုယောက်ျားသည်၊ တမှာ ဂါမာ-ထိုတတိယရွာမှ၊ သကံယေဝ ဂါမံ-မိမိရွာသို့သာ၊ ပစ္စာဂစ္ဆေယျ-ပြန်လာရာ၏။ တဿ-ထိုယောက်ျား၏။ ဧဝံ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏။ (ကိ)၊ အဟံ-ငါသည်၊ သကမှာ-သော၊ ဂါမာ-မှ၊ (တစ်နည်း) သကမှာဂါမာ-မှ၊ အမုံဂါမံ-ထိုမည်သောရွာသို့၊ အဂစ္ဆိं-သွားခဲ့ပြီ၊ တတြ-ထိုရွာ၌၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ အဒ္ဒါသိं-ရပ်တည်ခဲ့ပြီ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-နည်း၊ နိသီဒိं-ထိုင်နေခဲ့ပြီ၊ ဧဝံ, အဘာသိं-ပြောဆိုခဲ့ပြီ၊ ဧဝံ, တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟောသिं-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ တမှာပိ ဂါမာ-မှလည်း၊ အမုံဂါမံ-သို့၊ အဂစ္ဆိं-ပြီ၊ တတြာပိ-ထိုရွာ၌လည်း၊ ဧဝံ, အဒ္ဒါသိं-ပြီ၊ ဧဝံ, နိသီဒိं-ပြီ၊ ဧဝံ, အဘာသိं-ပြီ၊ ဧဝံ တုဏ္ဍီအဟောသिं၊ သော (အဟံ)-ထိုငါသည်၊ တမှာ ဂါမာ-မှ၊ သကံယေဝ ဂါမံ-သာ၊ ပစ္စာဂတော-ပြန်လာခဲ့သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဤသို့စဉ်းစားခြင်းသည်၊ (အသ သေယျထာပိ-သို့၊) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့ ၊ပေ၊ အနေကဝိဟိတं-သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသं-ကို၊ အနုဿရတိ-၏။ ဝါ-၏။ မဟာရာဇာ-ဇာ၊ သန္ဒိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလं-(ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တည်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဒိဋ္ဌိကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ)။

ဒီဃစက္ခုဉာဏကထာ (၇)

၂၄၆။သော-သည်၊ ဧဝံ-သို့ ၊ပေ၊ အာနေ့ဇ္ဇပဗ္ဗတ္တေ-သော်၊ သတ္တာနံ-သတ္တဝါတို့၏၊ စုတူပပါတညာဏာယ-စုတေခါနီး ပဋိသန္ဓေနေပြီးခါစကို သိကြောင်းဉာဏ်အကျိုး ငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနိဟရတိ-စူတူပပါတဉာဏ်၏အာရုံသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏၊ အဘိနိန္နာမေတိ-၏။ သော-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓေန - ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိ နဝသတ္တပါတုဘာဝ

ဝိသုဒ္ဓေန။ ။[နောက်ပြမည့်အဖွင့်များကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာမှ ယူထားပါသည်။] ဝိသုဒ္ဓတိ ဧတေနာတိ ဝိသုဒ္ဓံ၊ (စက္ခု)၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့် နဝသတ္တ ပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိတို့၏ စင်ကြယ်ကြောင်း အာဘိညဉ်စက္ခု။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် စုတိမျှကိုသာ မြင်နိုင်၏၊ ပဋိသန္ဓေကို မမြင်နိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ (သတ္တဝါသည် သေလျှင်ပြတ်၏ဟူသော အယူ) ကို ယူ၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေမျှကိုသာ မြင်၏၊ စုတိကိုမမြင်နိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် နဝသတ္တ ပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိ (ရှေးရှေးဘဝက မဖြစ်ဘဲ ယခုမှ ဗြာဟ္မဝင်းစသူတို့ ဖန်ဆင်းမှုကြောင့် အသစ်

ဒိဋ္ဌိတို့၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ၀ါ-၁၁ ပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့မှ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ အတိက္ကန္တမာနုဿကေန-လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံကိုလွန်သော၊ ၀ါ-လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံကို လွန်၍ မြင်နိုင်သော၊ (တစ်နည်း) အဲတိက္ကန္တမာနုဿကေန-လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပဿာဒစက္ခုကို လွန်သော၊ ၀ါ-လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပဿာဒစက္ခုကို လွန်၍မြင်နိုင်သော၊ ဒိဗ္ဗေန-နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ပဿာဒစက္ခုနှင့်တူသော၊ ၀ါ-ဒိဗ္ဗ၀ိဟာရ မည်သော စျာန် ၄ ပါးကြောင့်ရအပ်သော၊ စက္ခုနာ - အဘိညာဉ်စက္ခုဖြင့်၊

သတ္တ၀ါတစ်ယောက်၏+ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာမှုဟူသောအယူ) ကို ယူတော့၏၊ ဤဒိဗ္ဗစက္ခု ညာဏာလာဘီပုဂ္ဂိုလ်ကား ပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိ ၂ မျိုးလုံးကို မြင်သောကြောင့် သူ၏ ဒိဗ္ဗစက္ခု သည် ထိုဒိဋ္ဌိ ၂ မျိုး၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သည်-ဟူလို။

တစ်နည်း။ ။ဝိသုဒ္ဓတိတိ ဝိသုဒ္ဓ-၁၁ ပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့မှ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခု။ ၁၁ ပါးကား-ဝိစိကိစ္ဆာ, အမနသိကာရ, ထိနမိဒ္ဓ, ဆမ္ဘိတတ္တ, ဥဒ္ဓစ္စလ၀, ဒုဋ္ဌုလ္လ, ဒေ၀ဒုတ္ထ, အတိလီနဝီရိယ, အာဘိဇပ္ပါ, နာနတ္တသညာ, အတိနိဗ္ဗာယိတတ္တတို့တည်း၊ [အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

အတိက္ကန္တ မာနုဿကေန။ ။မနုဿာနံ-တို့၏+ဣဒံ-ဥစ္စာတည်း၊ မာနုဿကံ-ဥစ္စာ၊ "ထိုလူဥစ္စာ" ဟူသည် မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံ (တစ်နည်း) စက္ခုပသာဒတည်း၊ မာနုဿကံ+ အတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တမာနုဿကံ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံ (တစ်နည်း) စက္ခုပသာဒကို+လွန်သော အဘိညာဉ်စက္ခု၊ "လွန်" ဟူသည် လူတို့မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံ (စက္ခု ပသာဒ) ကို လွန်၍ တိရောကုဋ္ဌစသည်၌ ရှိသော ရူပါရုံကို မြင်နိုင်ခြင်းတည်း။

ဒိဗ္ဗေန။ ။ဒိ၀ိ+ဘ၀ံ ဒိဗ္ဗံ-နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ပသာဒစက္ခု၊ [ဘ၀အနက်၌ ဏျ ပစ္စည်း၊] ဒိဗ္ဗံ၀ိယာတိ ဒိဗ္ဗံ-အဘိညာဉ်စက္ခု၊ ဤဥပမာလည်း ဟီနုပမာသာ၊ အဘိညာဉ်စက္ခု ကား နတ်မျက်စိထက် မယှဉ်သာအောင် သာလွန်ပေသည်၊ [ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာတိစဟီနုပမာ ဒဿနံ-ဥပမေယျဒေါက် ယုတ်သောဥပမာကိုပြကြောင်းစကားတည်း၊ ဒေ၀တာနံ စက္ခု တောပိ ဣမသ (ဤ အဘိညာဉ်စက္ခု၏) မဟာနုဘာ၀တ္တာ-သာရတ္တ။]

တစ်နည်း။ ။ဒိဗ္ဗ၀ိဟာရ၀သေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ (ဒိဗ္ဗံ)၊-အဌကထာ၊ ဒိဗ္ဗအရ ၀ိဟာရမည်သော စျာန် ၄ ပါးတည်း၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ဗြာဟ္မာ့ပြည်၌ ထိုစျာန်တရားတို့အဖြစ် များ၍ ထိုစျာန်တရားဖြင့် နေရခြင်းကြောင့်တည်း၊ [ဒိ၀ိ-ဗြဟ္မာ့ပြည်၌+ဘ၀ေါ-ဖြစ်သော ၀ိဟာရ တည်း၊ ဒိဗ္ဗော-ရှု] ထိုဒိဗ္ဗ၀ိဟာရမည်သော စျာန် ၄ ပါးကြောင့် ရအပ်သောအဘိညာဉ်ကား ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ဒိဗ္ဗအမည် ရသည်၊ [ဤပုဒ်၏ ကြွင်းသောအနက်များကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

(တစ်နည်း) ဒိဋ္ဌေနစက္ခုနာ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ စဝမာနေ-စုတေခါနီးဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တေ-သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပပဇ္ဇမာနေ-ပဋိသန္ဓေနေပြီးခါစဖြစ်ကုန်သော (သတ္တေ-လည်းကောင်း၊) ဟီနေ-ဇာတိကုလဘောဂစသည်တို့ဖြင့် ယုတ်နိမ့်ကုန်သော၊ ဝါ-မောဟအကျိုး, သူ့တန်ခိုးကြောင့်, မျိုးရိုးစည်းစိမ်, ဂုဏ်သိရိဘက်က, အောက်တန်းကျကုန်သော၊ (သတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊) ပဏီတေ-ဇာတိ ကုလ ဘောဂ စသည်တို့ဖြင့် မြင့်မြတ်ကုန်သော၊ ဝါ-အမောဟအကျိုး, သူ့တန်ခိုးကြောင့်, -မျိုးရိုးစည်းစိမ်, ဂုဏ်သိရိမြင့်မောက်, အထက်တန်းရောက်ကုန်သော၊ (သတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊) သုဝဏ္ဏေ-ကောင်းသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-အဒေါသအကျိုး, သူ့တန်ခိုးကြောင့်, ပြည့်ဖြိုးပဝင်း, လှပသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-လှပသောပုံသဏ္ဌာန် ရှိကုန်သော၊ (သတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊) ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ-မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဒေါသအကျိုး,

---

စက္ခုနာ။ ။ဒဿနဋ္ဌေန စက္ခု၊ စက္ခုကိစ္စကရဏေန စက္ခုမိဝါတိပိ စက္ခု-အဋ္ဌကထာ၊ ဒဿနဋ္ဌေနာတိ ရူပဒဿနဘာဝေန၊ ဣမိနာ စက္ခုတိ ရူပ ဝိဘာဝယတီတိ နိဗ္ဗစနတော (ဝိဂ္ဂဟအားဖြင့်) စက္ခုတ္တဲ့ (စက္ခုမည်သည်၏ အဖြစ်ကို) ဒဿေတိ၊-ဝိမတိ၊ စက္ခုကိစ္စကရဏေနဖြင့် ပကတိမျက်စိသည် မြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြုတတ်သလို ဤအဘိညာဉ်လည်း ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြုတတ်သည်ဟု ဥပမာ၏ ဥပမေယျနှင့် တူပုံကို ပြသည်။

စဝမာနေ, ဥပပဇ္ဇမာနေ။ ။"စုတိခဏ, ပဋိသန္ဓေခဏ" ဟူသည် စိတ္တက္ခဏတစ်ချက်မျှဖြစ်၍ အလွန်မြန်သောကြောင့် ထိုအခိုက်ရှိ ရူပါရုံကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်သော်မှလည်း မမြင်နိုင်၊ မှန်၏-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် မဖြစ်မီ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း, ပရိကမ်, ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘုတို့ ဖြစ်ရသေး၏၊ စုတိခဏ ပဋိသန္ဓေခဏဟု ထိုစိတ် ၅ မျိုးနှင့် အဘိညာဉ်ဖြစ်ချိန်မရ၊ ထို့ကြောင့် စဝမာနေဖြင့် စုတေခါနီးသတ္တဝါကို, ဥပပဇ္ဇမာနေဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေပြီးခါစ သတ္တဝါကို သမိပျူဟစာရအားဖြင့် ယူပါ။

ဟီနေ။ ။မောဟနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဟီနေ (မောဟ၏ အကျိုးဆက်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟီနာနံ ဇာတိဘောဂကုလာဒီနံ ဝသေန ဟီဠိတေ (ရှုံ့ချအပ်ကုန်သော)၊ ဟာယန္တိ-ဇာတိဘောဂကုလ စသည်တို့ဖြင့် ယုတ်နိမ့်ကုန်၏၊ ဣတိ, ဟီနာ၊ [ဟာဓာတ် + တပစ္စည်း၊ တကို နှ, အာကို ဤပြု။]

– **ပဏီတေ။** ။[ပဝုဋ္ဌ + နိဓာတ် + တ။] သဏ္ဌာတ္ဌ "ပြ" ဟု ရှိသော "ရ" နောက်ဖြစ်၍ နကို ဏာပြု၊ "ပကဋ-မြင့်မြတ်သူ၏ အဖြစ်သို့ နိတာ-ဆောင်အပ်သူတို့တည်း ပဏီတာ-တို့" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏၊ ကုသိုလ်ကံပြုစဉ်က အမောဟ (ဉာဏ်) ပါလာ၍ ထိုအကျိုးဆက်ကြောင့် ဇာတိကုလဘောဂ စသည်တို့ဖြင့် အထက်တန်းရောက်သူများတည်း။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ။ ။အဒေါသနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဣဋ္ဌကန္တမနာပဝဏ္ဏယုတ္တေ၊ သုန္ဒရော + ဝဏ္ဏော + ယေသန္တိ သုဝဏ္ဏာ-ကောင်းသော အဆင်းရှိသူတို့၊ ထိုသို့အဆင်းလှခြင်းသည် ဒေါသကင်းသော ကုသိုလ်၏ အကျိုးဆက်တည်း၊ ဒုဋ္ဌု + ဝဏ္ဏော + ယေသန္တိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ ထိုသို့ အဆင်းမလှခြင်းသည် ဒေါသအကုသိုလ်၏ အကျိုးဆက်တည်း။

သူ့ဟန်ကိုးကြောင့်, ဆိုးဝါးညံ့ဖျင်း, မလှသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-မလှသော ပုံလက္ခဏာနှင့်ရှိကုန်သော၊ (သတ္တော-တို့ကိုလည်းကောင်း၊) သုဂတော-ကောင်းသော ဂတိသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ-အလောဘအကျိုး, သူတန်ခိုးကြောင့်, ဖြိုးမောက်ကြွယ်ဝ, ချမ်းသာကြကုန်သော၊ (သတ္တော-တို့ကိုလည်းကောင်း၊) ဒုဂ္ဂတော-မကောင်းသောဂတိသို့ ရောက်ကုန် သော၊ ဝါ-လောဘအကျိုး, သူတန်ခိုးကြောင့်, မဖြိုးမဝ, ဆင်းရဲကြကုန်သော၊ (သတ္တော-တို့ကိုလည်းကောင်း၊) ပဿတိ-မြင်ရ၏၊ ယထာကမ္မူပဂေ-အကြင်အကြင်ဆည်းပူးအပ်သော ကံကြောင့် ထိုထိုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြရကုန်သော၊ သတ္တေ-တို့ကို၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏။ (ကိ-နည်း၊) ဘောန္တော-အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ သတ္တာ-တို့သည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ ကာယ

တပ်ဝှည်း။ ။ပြုခဲ့သောနည်းသည် သုဝဏ္ဏ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ အဆင်းအနုက်ဟောတည်း၊ ဤနည်း၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည် သဏ္ဌာနအနုက်ဟော။ [ဣဒံ သဏ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တံ၊ သဏ္ဌာနဝစနောပိ ဟိ ဝဏ္ဏသဒ္ဒေါ ဟောတိ-သာရတ္ထ။]

သုဂတော။ ။သုဂတောတိ သုဂတိဂတော၊ အလောဘနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ အမှေ (ကြွယ်ဝကုန်သော) မဟဒ္ဓနေ၊ သုန္ဒရံ-ကောင်းသောဂတိသို့ + ဂတာ-ရောက်သူတို့တည်း၊ သုဂတာ-တို့၊ (တစ်နည်း) သုခံ-ချမ်းသာသို့ + ဂတာ သုဂတာ-ထိုသို့ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ ဖြစ်ရခြင်းသည် အလောဘ၏ အကျိုးဆက်တည်း၊ မှန်၏-အလောဘဓာတ်ခံရှိသူတို့သည် "ဝဒညု-တောင်းရမ်းသော စကားကို အလိုက်သိတတ်ကြကုန်၏၊ ဝိတမစ္ဆရာ-ကင်းသော ဝန်တိုခြင်း ရှိကြကုန်၏"၊ ထို့ကြောင့် ရောက်ရာဘဝ၌ ကြွယ်ဝချမ်းသာကြသည်။

ဒုဂ္ဂတော။ ။ဒုဂ္ဂတောတိ ဒုဂ္ဂတိဂတော၊ လောဘနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ-(ဆင်းရဲကုန်သော)၊ အပ္ပန္နပါနေ-နည်းသော ဘစားအသောက် ရှိကုန်သော၊ ဒုက္ခ-ဆင်းရဲသော ဂတိသို့၊ ဝါ-ဆင်းရဲသို့ ဂတာ ဒုဂ္ဂတာ၊ လောဘဓာတ်ခံရှိသူတို့သည် "လုဒ္ဓါ-လောဘကြီးကုန်၏၊ မစ္ဆရိနော-ဝန်တိုခြင်းရှိကုန်၏"၊ ထို့ကြောင့် ဥစ္စာမဲ့မွဲ ဆင်းရဲကြလေသည်။

ယထာကမ္မူပဂေ။ ။ယံယံ + ကမ္မံ ယထာကမ္မံ-အကြင်အကြင် (ဆည်းပူးအပ်သော) ကံ၊ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ ဥပဂါ၊ [ဥပ + ဂမု + ကွိ။] ယထာကမ္မံ-အကြင်အကြင် (ဆည်းပူးအပ်သော) ကံကြောင့် + ဥပဂါ-ထိုထုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ရသော သတ္တဝါတို့တည်း၊ ယထာကမ္မူပဂါ-တို့။

ကာယဒုစ္စရိတေန။ ။ဒုဋ္ဌု-မကောင်းသဖြင့် + စရိတံ-ကျင့်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ ဒုစ္စရိတံ-ကျင့်၊ ကာယေန-ကာယဒ္ဒါရဖြင့် + ဒုစ္စရိတံ-မကောင်းသဖြင့် ကျင့်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ ကာယဒုစ္စရိတံ-ကျင့်၊ (တစ်နည်း) ဒုဋ္ဌံ-ပျက်သော + စရိတံ-အကျင့်တည်း၊ ဒုစ္စရိတံ-ကျင့်၊ ကာယတော-ကာယဒ္ဒါရကြောင့် + ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သော၊ ဒုစ္စရိတံ-တည်း၊ ကာယဒုစ္စရိတံ-ကျင့်၊ ဤဝိဂ္ဂဟကို ကြည့်၍ "ကာယဒုစ္စတေန-ကာယဒ္ဒါရဖြင့် မကောင်းသဖြင့်

ဒုစ္စရိုတေန-ကာယဒုစရိုက်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီဒုစ္စရိုတေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကုန်၏။ မနောဒုစ္စရိုတေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကုန်၏။ အရိယာနံ-ဘုရား ပစ္စေကာ အရိယာ သာဝကတို့ကို၊ ဥပဝါဒကာ-စွပ်စွဲတတ်ကြကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ-မှားသော အယူရှိကြကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့် ဆောက်တည်အပ်သော အမျိုးမျိုးသော ကံရှိကြကုန်၏။ ဝါ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအရင်းခံရှိသော ကံတို့၌ သူတစ်ပါးတို့ကို ဆောက်တည်စေတတ်ကြကုန်၏။... တေ-ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ ကာယဿ-ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ-ပျက်စီးခြင်းဟူသော၊

ကျင့်အပ်သော အကျင့်နှင့်၊ ဝါ-ကာယဒွါရကြောင့် ဖြစ်သော ပျက်သောအကျင့်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကုန်၏" ဟု ပေးပါ။ [ဝစီဒုစ္စရိုတေန မနောဒုစ္စရိုတေနတို့၌ နည်းမှီ၍ သိပါ။]

သမန္နာဂတာ။ ။သံ + အနု + အာပုဗ္ဗ, + ဂမု + တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော သမန္နာဂတာပုဒ်သည် "ပြည့်စုံ" ဟူသော အနက်ကို ဟောတ်၏။ အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟူသော အကြောင်းရင်း အမြစ်ကို မဖြတ်နိုင်သေးသမျှ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ အကျိုးပေးနိုင်သော ကမ္မသတ္တိ မကင်းသေးသည်ကို "ထိုဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံနေသည်" ဟု ဆိုသည်။

အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ။ ။အရိယာအရ ဗုဒ္ဓ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓ, ဗုဒ္ဓသာဝကတို့ကို ယူ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အရိယာမှန်း သိသည်ဖြစ်စေ, မသိသည်ဖြစ်စေ "ဤသူတို့ သန္တာန်၌ ရဟန်းတရား မရှိ, ဤသူတို့သည် ရဟန်းအစစ် မဟုတ်ကြ" ဟု ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း, "ဤသူတို့ သန္တာန်၌ ဈာန် မဂ်ဖိုလ် မရှိ" ဟု ဈာန်စသော ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း, စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့လျှင် အရိယာကို စွပ်စွဲသည် မည်တော့၏။ [မိမိအပြစ်ကို တောင်းပန်လျှင်ကား ဤအရိယူပဝါဒကဟာ လွတ်ပါသည်။]

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ။ ။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန သမာဒိန္နနာနာဝိဓကမ္မာ၊ သမာဒိယန္တေတိ သမာဒါနာနိ၊ ကမ္မာနိ + သမာဒါနာနိ ယေသန္တိ ကမ္မသမာဒါနာ-ဆောက်တည်အပ်သော အမျိုးမျိုးသော ကံရှိသူတို့၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ-ကြောင့်၊ ကမ္မသမာဒါနာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ။

တစ်နည်း။ ။ယေစ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမူလကေသု ကာယကမ္မာဒီသု အညေပိ သမာဒါပေန္တိ၊ (တေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊) ဤနည်း၌ "သမာဒါပေန္တိတိ သမာဒါနာ" ဟု ဟေတုကတ္တု သာမ် ပြု၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှစ်-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အရင်းခံရှိကုန်သည်လည်း ဟုတ်၏၊ တာနိ ၊ ကမ္မာနိစာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မာနိ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မေသု + သမာဒါနာ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဆောက်တည်စေတတ်သူတို့တည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ-တို့။

ကာယဿ ဘေဒါ။ ။ကာယဿ ဘေဒါတိ ဥပါဒိန္နခန္ဓပရိစ္ဆာဂါ၊ ကာယသဒ္ဒါ သည် ဤနေရာ၌ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်ကိုဟော၏။ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်ဟူသည် ကမ္မဇရူပ်နှင့် ဝိပါက်စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း၊ ဘေဒါကို "ပရိစ္ဆာဂါ" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထဖွင့်၏၊ စုတိခဏ၌ ကမ္မဇရူပ်နှင့် ဝိပါက်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းကို "ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏ ပျက်ခြင်း" ဟု ဆိုသည်၊ [ဤပုဒ်သည် မရဏ၏ ဝိသေသနတည်း။]

မရဏာ-သေခြင်းမှ၊ ဝါ-သေရာအခါမှ၊ ပရံ-နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူခြင်း၌၊ ဝါ-နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူရာအခါ၌၊ (တစ်နည်း) ကာယဿ-၏၊ ဘေဒါ-ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်၊ မရဏာ-သေခြင်းဟူသောစုတိစိတ်မှ၊ ပရံ-နောက်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ္တက္ခဏာ၌၊ အပါယံ-သုခ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော၊ ဝါ-ရှေးကောင်းမှုတို့၏ သုခသာဓနသတ္တိမှကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ-ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာ ဖြစ်သော၊

ပရံ မရဏာ။ ။ပရံ မရဏာတိ တဒနန္တရံ (ထိုသေခြင်း၏အခြားမဲ့၌) အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏေ (အသစ်ဖြစ်သော ခန္ဓာကို ယူခြင်း၌)၊ "သေခြင်းမှ နောက်" ဟူသည် ရဟန္တာ မဖြစ်သေးသမျှ အသစ်ခန္ဓာကို ယူရခြင်းပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ပရံကို "အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏေ" ဟု သရုပ်ဖော်သည်။

တစ်နည်း။ ။ကာယဿ ဘေဒါတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒါ (ပြတ်စဲကြောင်း ဖြစ်သော၊) ကာယဿကို "ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ" ဟု ဖွင့်သည် မဟုတ်၊ ဘိဇ္ဇတိဧတေနာတိဘေဒေါ၊ ဧတေန-ဤဇီဝိတိန္ဒြေ အဆက်ပြတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံးသေဆုံးပျက်စီးရ၏၊ ဣတိ-ထိုသို့ ကာယ၏ ပျက်စီးကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော-ထိုဇီဝိတိန္ဒြေပြတ်ခြင်းသည်၊ ဘေဒေါ-မည်၏၊ ဇီဝိတိန္ဒြေပျက်ခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၏ ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်ရကား ဘေဒါကို "ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒါ" ဟု ဖွင့်သည်။

ဝါ မရဏာ။ ။ဤနည်း၌ "ပရံ မရဏာတိ စုတိစိတ္တတော ဥဒ္ဓံ" ဟု ဖွင့်၏၊ ရှေ့၌ "ဘေဒ" အရ ဇီဝိတိန္ဒြိယဥပစ္ဆေဒဟူသော ပရမတ္ထဘေဒကိုယူခဲ့သောကြောင့် မရဏာ အရ ဝေါဟာရတ္ထဖြစ်သော သေခြင်းအနက်ကို မယူဘဲ ပရမတ္ထဖြစ်သော စုတိစိတ်ကိုယူရသည်၊ ပရံ အရ အထက် (လာလတ့်နောက်) ကို ယူပါ၊ စုတိစိတ်မှ နောက်ဟူသည်လည်း ပဋိသန္ဓေစိတ္တက္ခဏပင်တည်း။

အပါယံ။ ။[အပ+အယ၊] ဧတေ ဣမသ္မာ သုခန္တိ အယော-လုနတ် နိဗ္ဗာန် ၃ တနီသော ချမ်းသာ၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ကောင်းမှု၊ အယာ+အပေတောတိ အပါယော-သုခ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော ဝေရဲ၊ "ဝေရဲရောက်လျှင် ကောင်းမှုပြုခွင့်မျှားစွာ မရတော့သဖြင့် ကောင်းမှုမှ ကင်းရာဌာနဖြစ်သည်" ဟု ဆိုလိုသည်။

တစ်နည်း။ ။[အပ+အာယဟု ခွဲ] အာယန္တိ ဧတသ္မာ သုခါနိတိ အာယော၊ ဧတသ္မာ-ဤသုခသာဓနသတ္တိမှ၊ သုခါနိ-တို့သည်၊ အာယန္တိ-ဖြစ်လာရကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အာယော၊ ကောင်းမှုစသည်၏ သုခသာဓန (ချမ်းသာကို ပြီးစေနိုင်သော) သတ္တိရ၏၊ အာယာ-သုခသာဓနသတ္တိမှ+အှပေတော-ကင်းသော အရပ်တည်း၊ အပါယော-ရပ်၊ ဂတိဝိပတ္တိ ဖြစ်နေသော ဝေရဲရောက်လျှင် ရှေးရှေးဘဝက ပါလာသောကောင်းမှုများသည်လည်းကောင်း၊ ဉာဏ်ဝိရိယစသော ပယောဂသမ္ပတ္တိသည်လည်းကောင်း သုခအကျိုးကို ပြီးစေနိုင်သော သတ္တိမရှိတော့ချေ။

ဒုဂ္ဂတိ။ ။ဒုက္ခဿ+ဂတိ ပတိဿရဏံ-ရှေးရှုရောက်အပ်ရာတည်း၊ ဣတိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဂစ္ဆတ် ဇတ္ထာတိ ဂတိ၊ ဒုက္ခဿ-ဒုက္ခအပေါင်း၏+ဂတိ-ရောက်ရာ (လည်းလျောင်းရာ) တည်း ဒုဂ္ဂတိ-ရာ။

ဝါ-ဒေါသ်အတွက် ပျက်စီးသောကံကြောင့် ရောက်ထိုက်သော ဂတိဟူသော၊ ဝိနိပါတ်-ကင်းသောအလို ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော၊ ဝါ-ကိုယ်လက်အင်္ဂါအားဖြင့် ပျက်စီးကုန်သည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော၊ နိရယ်-သာယာအပ်သော သုခသောမနဿ ဣန္ဒြာရုံတို့၏မရှိရာ ငရဲသို့၊ ဥပပန္နာ-ကပ်ရောက်ကြရကုန်ပြီ၊ (တစ်နည်း) နိရယ်-၌၊ ဥပပန္နာ-ဖြစ်ကြရကုန်ပြီ။

တစ်နည်း။ ။ဒေါသဇဟုလတာယဝါ (များသောဒေါသရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဒုဋ္ဌေန (ပျက်စီးသော) ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တာ ဂတိတိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာတိ ဂတိ၊ ဒုဋ္ဌေန-ဒေါသအတွက် ပျက်စီးသော ကံကြောင့် + ဂတိ-ရောက်ထိုက်သော ဂတိတည်း၊ ဒုဂ္ဂတိ-တိ၊ ["နိဗ္ဗတ္တာ" အလယ်ပုဒ်ကျေဟု ကြေ်သင့်သော်လည်း မကျေဘဲ တိုက်ရိုက်အနက်မှန်ရလျှင် မဲ့ရှေ့လောပ လုပ်ဖွယ် မလိုပါ။]

ဝိနိပါတ်။ ။တတ္ထ ဒုဂ္ဂတကာရိနော ဝိဝသာ နိပတန္တိတိ ဝိနိပါတော၊ နိပတန္တိ ဧတ္ထာတိ နိပါတော၊ ဝိဝသာနံ (ကင်းသော အလိုရှိသူတို့၏)+ နိပါတော ဝိနိပါတော၊ မကောင်းမှု ပြုသူများ၏ ကျရောက်လိုသော ဆန္ဒ မရှိဘဲ ကျရောက်ရာဖြစ်သည်-ဟူလို။

တစ်နည်း။ ။ဝိနိဿန္တာ သမ္ဘိဇ္ဈမာနဂ်ပစ္စဂ်ါ (ပျက်စီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် ရှိကုန်သည်) ဟုတ္တာ နိပတန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝိနိပါတော၊ ဝိနဿန္တိ-လက်ခြေအင်္ဂါအားဖြင့် ပျက်စီးကုန်၏၊ ဣတိ ဝိနဿန္တာ၊ [အန္တပစ္စယန္တဖြင့် ဖွင့်ရာ၌ အဿတ္ထိ မကြေ်သင့်ပါ။] ဝိနဿန္တာနံ-လက်ခြေအင်္ဂါအားဖြင့် ပျက်စီးကုန်သူတို့၏၊ ဝါ-ပျက်စီးကုန်လျှက်၊ နိပါတော-ကျရောက်ရာဌာနတည်း၊ ဝိနိပါတော-နု။

နိရယံ။ ။[နိ + အယ၊ သဏ္ဌာနတ္ထ "နိရ်" ဟု ရှိ၍ ကပ်ဖို့ရာ သရ မရှိသောကြောင့် (ရ်) လာသည်။] ဣယတိ အဿာဒီယတိ-သာယာအပ်၏၊ ဣတိ အယော၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာဝိဂ္ဂဟ၊) ဣဓာတ် + ကံဟော အပစ္စည်း၊ "ဓာတူနံ အနေကတ္ထတ္တာ"အရ အဿာဒ အနက်ဟော၊ "အယ-သာယာအပ်" ဟူသည် သုခသောမနဿဝေဒနာနှင့် ဣန္ဒြာရုံများတည်း။

အပါယံ စသည်၌ တစ်နည်းအနက်ပေးပုံ။ ။ပြခဲ့သောနည်း၌ အပါယံစသော ၃ ပုဒ်လုံးသည် နိရယ၏ ပရိယာယ်ချည်းတည်း၊ ထို့ကြောင့်, အပါယံစသည်ကို နိရယ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် ပေးရသည်၊ တစ်နည်း-အပါယဖြင့် တိရစ္ဆာနယောနိကိုလည်းကောင်း, ဒုဂ္ဂတိဖြင့် ပေတ္တိဝိသယကိုလည်းကောင်း, ဝိနိပါတ်ဖြင့် အသုရကာယကိုလည်းကောင်း, နိရယံဖြင့် အဝီစိစသော ငရဲကိုလည်းကောင်း ယူပါ။ [အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဤနည်းအရ အနက်ပေးပုံ။ ။အပါယ်-သုခ၏ ဖြစ်ခွင့်ရရာ သုဂတိမှ ကင်းသော တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်းကောင်း၊ ဒုဂ္ဂတိ-ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော ပြိတ္တာနယ်မြေသို့လည်းကောင်း၊ ဝိနိပါတ်-အလုံးစုံသော သမ္ပတ္တိတို့မှ ဖောက်ပြန်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော အသုရကာယ်သို့လည်းကောင်း၊ နိရယ်-သာယာအပ်သော သုခ သောမနဿ ဣန္ဒြာရုံ မရှိရာ ငရဲသို့လည်းကောင်း၊ ဥပပန္နာ-ကပ်ရောက်ကြရကုန်ပြီ။

ဘောန္တော-ကုန်သော၊ ဣမေ ဝါ ပန သတ္တာ-တို့သည်ကား၊ ကာယသုစရိ တေန-ကာယသုစရိုက်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကုန်၏ ၊ပေ၊ အရိယာနံ-တို့ကို၊ အနုပ ဝါဒကာ-မစွပ်စွဲတတ်ကုန်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ-မှန်သောအယူ ရှိကုန်၏၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မ သမာဒါနာ-သမ္မာဒိဋ္ဌိကြောင့် ဆောက်တည်အပ်သော အမျိုးမျိုးသော ကံရှိကုန်၏၊ ဝါ-သမ္မာဒိဋ္ဌိအရင်းခံရှိသော ကံတို့၌ သူတစ်ပါးတို့ကို ဆောက်တည်စေတတ်ကြ ကုန်၏၊ တေ-ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ ကာယဿ ဘေဒါ မရဏာ, ပရံ-၌၊ သုဂတိ-သုခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော၊ ဝါ-ကောင်းသောဂတိဟူသော၊ သဂ္ဂ-ရူပါရုံ စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာကောင်းမြတ်သော၊ လောကံ-လူပြည် နတ်ပြည်သို့၊ ဥပပန္နာ-ကပ်ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ (တစ်နည်း) လောကံ-၌၊ ဥပပန္နာ-ဖြစ်ရကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဒိဋ္ဌေန ၊ပေ၊ ပဏာနာတိ။

၂၄၇။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယ္ယထာပိ-ကား၊ မဇ္ဈေ-မြို့၏အလယ်ဖြစ်သော၊ သိယာ-ဌကေ-လမ်းဆုံ လမ်းမ၌၊ [လမ်း ၄ ခွဖြစ်စေ, လမ်း ၃ ခွဖြစ်စေ သိယာ-ဌကပင်တည်း။] ပါသာဒေါ-အထွဋ်လည်းတပ်, မြင့်စောက်မတ်သော ပြာသာဒ်သည်၊ (အသ-ရှိရာ၏၊) တတ္ထ-ထိုပြာသာဒ်၌၊ စက္ခုမာ-ကောင်းသော မျက်စိရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ ဌိတော-တည်သည်၊ (ဟုတ္တွာ-၍၊ ဝါ-လျက်၊) ဧဟံ-အိမ်သို့၊ ပဝိသန္တေ-ဝင်သွားကုန်သော၊ မနုဿေပိ-လူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဧဟာ-မှ) နိက္ခမန္တေ-ထွက်လာကုန်သော၊ (မနုဿေ) ပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရထိကာယ-ရထားလမ်းတစ်ခုမှ၊ ဝီထိ-လမ်းတစ်ခုသို့၊ ["ရထ္ယ-ရထားလမ်းတစ်ခုသို့" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] သဗ္ဗရန္တေ - လှည့်လည်နေကုန်သော၊ (မနုဿေ) ပိ - တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ မဇ္ဈေ-သော၊ သိယာ-ဌကေ-၌၊ နိသိန္နေ-ထိုင်နေကုန်သော၊ (မနုဿေ)ပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿေယ္ယ သေယ္ယထာပိ - မြင်ရာသကဲ့သို့၊ တဿ - ထို ယောက်ျား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့အသိဉာဏ်သည်၊ အသ သေယ္ယထာပိ-ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ (ကိ-နည်း၊) ဧတေ မနုဿာ-အဲ ဟိုလူတို့သည်၊ ဧဟံ-သို့၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်သွားကုန်၏၊ ဧတေ (မနုဿာ ဧဟာတော-မှ၊) နိက္ခမန္တိ-ထွက်လာကုန်၏၊ ဧတေ (မနုဿာ, ရထိကာယ-မှ၊ ဝီထိ-သို့၊ [ရထ္ယ-သို့၊] သဗ္ဗရန္တိ-ကုန်၏၊ ဧတေ (မနုဿာ) မဇ္ဈေ, သိယာ-ဌကေ-၌၊ နိသိန္နာ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ အသ သေယ္ယထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ၊ပေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဏာနာတိ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဒိဋ္ဌိက-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ(စုတူပပါတဉာဏ် ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ ၊ပေ၊ ပဏီတတရဉ္စ။

သဂ္ဂံ။ ။[သု + အဂ္ဂ] ရူပါဒိ ဝိသယေဟိ (ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံတို့ဖြင့်) သုဋ္ဌု-လွန်စွာ + အဂ္ဂေါ-မြတ်သော လောကတည်း၊ သဂ္ဂေါ-က။ [ရူပါရုံစသော ဣဋ္ဌာရုံတို့ကို တွေ့ကြုံနိုင်ရာဖြစ်သော သုဂတိ လူ့လောကကိုလည်း သဂ္ဂအရှည် ယူရမ်။]

အာသဝက္ခယဉာဏကထာ (၈)

၂၄၈။ သော ဧဝံ စိတ္တေ-ဝိပဿနာပါဒက စတုတ္ထစျာန်စိတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သမာဟိတေ-အပ်သော် ၊ပေ၊ အာသဝါနံ-အာသဝေါတရားတို့၏၊ ခယဉာဏာယ-ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ဝိပဿနာစိတ်ကို၊ အဘိနိဟရတိ-အာသဝက္ခယသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏၊ အဘိနိန္နာမေတိ-၏၊ သော-သည်၊ ဣဒံ-ဤတရားကြဉ်ထား, တေဘူမကတရားသည်၊ ဒုက္ခ-ဒုက္ခသစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့ (သရသလက္ခဏာပဋိဝေဓေန-မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့်၊) ယထာဘူတံ-မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား, အပြားအားဖြင့် သိ၏။ အယံ-ဤတရားသည်၊ ဒုက္ခသမุဒယော-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလတ်သော် ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း သမุဒယသစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့ ၊ပေ၊ ပဇာနာတိ၊ အယံ-ဤအသခ်ံတဓာတ်, မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓော-ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ, နိရောဓသစ္စာတည်း၊ ဣတိ ၊ပေ၊ ပဇာနာတိ၊ အယံ-ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မြတ်တရားသည်၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ-အကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သရသလက္ခဏာပဋိဝေဓေန-ဖြင့်၊) ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

ဣမေ-ဤလောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟတို့သည်၊ အာသဝါ-အာသဝေါတို့တည်း၊ ဣတိ-သို့ (သရသလက္ခဏာပဋိဝေဓေန-ဖြင့်၊) ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ-ဤတရားသည်၊ အာသဝသมุဒယော-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလတ်သော် အာသဝေါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း သมุဒယသစ္စာတည်း၊ ဣတိ ၊ပေ၊ ပဇာနာတိ-၏။ အယံ-ဤအသခ်ံတဓာတ်, မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သည်၊ အာသဝနိရောဓော-အာသဝေါတို့၏ ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာတည်း၊ ဣတိ ၊ပေ၊ ပဇာနာတိ၊

အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ။ ။ဒီယန္တိ အာသဝါ ဧတေနာတိ ခယော-အာသဝေါတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၊ "ခယ"အရ အာသဝေါတို့ကို တစ်ကန့်စီ တစ်ကန့်စီ ကုန်စေတတ်သော အောက်မဂ်တို့ကိုပါ ရသော်လည်း ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့် အရဟတ္တမဂ်ကိုသာ ယူပါ၊ "မဂ်" ဟူရာ၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလုံးရသောကြောင့် ထိုမဂ္ဂင်၌ ပါဝင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိကို "ခယေ-အာသဝေါတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၌ + ဉာဏ်-(ပါဝင်သော) ဉာဏ်တည်း၊ ခယဉာဏ်" ဟု ပြုပါ။

တစ်နည်း။ ။ဒီယန္တိ အာသဝါ ဧတ္ထာတိ ခယော-အာသဝေါတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၊ "ခယ်-ကို၊ ဉာဏ်-သိတတ်သော ဉာဏ်တည်း၊ ခယဉာဏ်" ဟု ပြု။ [ဤအဋ္ဌကထာ၌ "ခယအရ အရဟတ္တမဂ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ကို" ဖွင့်၏။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌ကား အရဟတ္တမဂ်ကိုသာ ဖွင့်သည်။]

အယ်-ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး, မြတ်တရားသည်၊ အာသဝနိုရောဓဂါမိနီ-အာသဝေါတို့၏ ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ-အကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သရသလက္ခဏာပဋိဝေဓေန-ဖြင့်၊) ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ("စိတ္တံ" ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ("ဇာနတော ပဿတော"တို့၌ စပ်၊) ဧဝံ-ဤသို့၊ ဇာနတော-သိလတ်သော်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဿတော-မြင်လတ်သော်၊ ကာမာသဝါပိ-ကာမာသဝမှလည်း၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုစ္စတိ-လွတ်၏၊ ဘဝါသဝါပိ-ဘဝါသဝမှလည်း၊ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ-အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း၊ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ (စိတ္တော-သည်၊) ဝိမုတ္တသ္မိံ-အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီးလတ်သော်၊ မေ-ငါ၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုတ္တံ-အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဉာဏံ-ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဇာတိ-ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းသည်၊ ခီဏာ-ကုန်ပြီ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သောအကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို၊ ဝုသိတံ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ (ကျင့်သုံးပြီးပြီ-ဟူလို၊) ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ (ပြုပြီးပြီ-ဟူလို၊) ဣတ္ထတ္တာယ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စအပေါင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ် မဂ်ကိစ္စ အလို့ငှာ ဝါ-ကိလေသက္ခယ ပဟာနကိစ္စအကျိုးငှာ၊ အပရံ-တစ်ပါးသောမဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နိ-မရှိတော့၊ (တစ်နည်း) ဣတ္ထတ္တာယ-ဤသို့ပြားသော

ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော။ ။"တဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဇာနန္တဿ ဧဝံ ပဿန္တဿ" ဟူသော အဋ္ဌကထာအလို "ဇာနတော ပဿတော"တို့သည် တဿနှင့် အရတူသော ဆဋ္ဌီကေဝစနန္တတို့တည်း၊ အန္တပစ္စည်းလည်း ပစ္စုပ္ပန် (လက္ခဏ) အနက်နှဟာဟု မှတ်ပါ။ တစ်နည်း-"ဇာနတော ပဿတောတိ ဝါ ဟေတုနိဒ္ဒေသောယံ" ဟူသော ဋီကာအလို "ဇာန, ပဿ"တို့၌ ဘောဟော အပစ္စည်း, ဟိတ်အနက်၌ တောပစ္စည်းဟု မှတ်ပါ။ [အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဝိမုတ္တမိတိ။ ။ဝိမုတ္တသ္မိံ၏ နောက်၌ "ဝိမုတ္တမိတိ, ဝိမုတ္တမ္ဟိတိ" ဟု ပါ၌ ၂ ထွေ ရှိ၏။ အာသဝေါတို့မှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်ကိုသာ အာရုံပြု၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်နိုင်၏။ "ဝိမုတ္တမ္ဟိ-ဝိမုတ္တော+အမ္ဟိ-ငါသည် အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီ" ဟု မိမိကိုယ်ကိုအာရုံပြု၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်မဖြစ်နိုင်၊ ["မဂ္ဂ ဖလဋ္ဌ နိဗ္ဗာန်, ပစ္စဝေက္ခတိ ပဏ္ဍိတော" ကို သတိပြုပါ။] ထို့ကြောင့် "ဝိမုတ္တမိတိ" သာ ပါ၌မှန်တည်း။ [ပါဠိတော်၌ ဒိဋ္ဌာသဝကို မပြခြင်း၏အကြောင်းကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဣတ္ထတ္တာယ။ ။ဣတေ+ပကာရာ ဣတ္ထံ-ဤသို့ ပြားသော ၁၆ ပါးသော မဂ်ကိစ္စတို့၊ ဣတ္ထံ-၁၆ ပါးသော မဂ်ကိစ္စတို့၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ် မဂ်ကိစ္စတည်း၊ တစ်နည်း-မဂ်ကိစ္စတွင် ပဓာနဖြစ်သော ကိလေသက္ခယ ပဟာနကိစ္စတည်း။ ဣတ္ထတ္တံ-စ္ဓ၊ ထို့နောက် တဒတ္ထသမ္ဘဝါန်အနက်၌ သ သက်၊ အာယပြု။

လူ့ဘဝ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာအစဉ်မှ၊ အပရဏ်-တစ်ပါးသော အနာဂတ် ခန္ဓာအစဉ်သည်၊ နေ-မရှိတော့၊ ဣတိ-သို့၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား, အပြားအားဖြင့် သိ၏။။

၂၄၉။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပဋ္ဌတသခေ်ပေ-တောင်ထိပ်၌၊ ဝါ-တောင်အတွင်းဝယ် ပါဝင်သော အရပ်၌၊ အစ္ဆော-ကြည်လင်သော၊ ဝိပ္ပသန္နော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ အနာဝိလော-မနောက်ကျသော၊ ဥဒကရဟဒေါ-ရေအိုင်သည်၊ (အသ-ရှိရာ၏။) တတ္ထ-ထိုရေအိုင်၌၊ စက္ခုမာ-ကောင်းသော မျက်စိရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ တီရေ-ကမ်း၌၊ ဋ္ဌိတော-ရပ်လျက်၊ သိပ္ပိသမ္ပုကမ္မိ-ကနုကမာ, ယောက်သွားကိုလည်းကောင်း၊ [ရှေးက "ခရ, ယောက်သွားကိုလည်းကောင်း" ဟု ပေးကြ၏။ အချို့စာအုပ်၌ "သမ္ပုကမ္မိ" နေရာဝယ် "ကသမ္ပုကမ္မိ" ဟုလည်း ရှိ၏။] သက္ခရကထလမ္မိ-ကျောက်စရစ်, အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ မစ္ဆဂုမ္ဗမ္မိ-ငါးအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ စရန္တမ္မိ-လှည့်လည်သွားလာနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ တိဋ္ဌန္တမ္မိ-ရပ်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပသေယျ-မြင်ရာ၏, တသ-၏၊ ဧवं-ဤသို့စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အသ သေယျထာပိ-ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ (ကား-နည်း၊) အယံ ဥဒကရဟဒေါ-ဤရေအိုင်သည်၊ အစ္ဆော-ကြည်လင်၏၊ ဝိပ္ပသန္နော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်၏၊ အနာဝိလော-မနောက်ကျ၊ တတြ-ထိုရေအိုင်၌၊ ["အတြ-ဤရေအိုင်၌" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဣမေ သိပ္ပိသမ္ပုကာပိ-ဤကနုကမာ, ယောက်သွားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣမေ သက္ခရကထလာပိ-ဤကျောက်စရစ်အိုးခြမ်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣမေ မစ္ဆဂုမ္ဗာပိ-ဤငါးအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ စရန္တိပိ-လှည့်လည်လည်းလည်း လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ တိဋ္ဌန္တိပိ-ရပ်လည်းရပ်ကြကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ (အသ သေယျထာပိ-သို့) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧवमेव-ဘိက္ခု ၊ပေ၊ ပဇာနာတိ။

တစ်နည်း။။ ။အယံ+ပကာရော ဣတ္ထံ-ဤသို့ ပြားသော လူ့ဘဝ၏၊ (အခြားရဟန္တာများအတွက် အခြားဘဝလည်း ရနိုင်၏။) ဘဝေါ ဣတ္ထတ္ထံ-ဤသို့ ပြားသောလူ့ဘဝ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာအစဉ်၊ ထို့နောက် အပါဒါန် အနက်၌ သဝိဘတ်သက်ပါ။

ပဋ္ဌတသခေ်ပေ။ ။သံခိပ္ပတိ-ကြို့တတ် ကျဉ်းတတ်၏၊ ဣတိ သခေ်ပေါ၊ [ဒိဝါဒိ ခိပဓာတ်, ဏာပစ္စည်း။] ပဋ္ဌတသ+သခေ်ပေါ ပဋ္ဌတသခေ်ပေါ၊ "ပဋ္ဌတသခေ်ပေ-တောင်၏ ကြို့သော ကျဉ်းသောအရပ်၌" ဟု သဒ္ဒတ္ထ, "တောင်ထိပ်၌" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထပေးပါ။ [အဋ္ဌကထာနည်း။] တစ်နည်း-သံခိပီယတိ ဂဏီယတီတိ သခေ်ပေါ-ရေတွက်ထုတ်ဆွဲသွင်းအပ်သော အရပ်၊ ပဋ္ဌတေ+သခေ်ပေါ ပဋ္ဌတသခေ်ပေါ၊ "ပဋ္ဌတသခေ်ပေ-တောင်အပြင်ဝယ် ထည့်သွင်းရေတွက်အပ်သော အရပ်၌" ဟု သဒ္ဒတ္ထ, "တောင်အပြင်ဝယ် ပါဝင်သောအရပ်၌" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထပေးပါ။ [ဋီကာနည်း။]

မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(အာသဝက္ခယညာဏ် ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ ၊ပေ၊ ပဏီတတရဉ္စ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိကာ-သော၊ ဣမသ္မာ စ ပန သာမညဖလာ-ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးထက်လည်း၊ ဝါ-မှလည်း၊ ("အည်" ၌စပ်) ဥတ္တရိတရံဝါ-သာ၍ လွန်ကဲသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပဏီတတရံဝါ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အည်-အခြားသော၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်-သော၊ သာမညဖလံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ) [ပဏီတတရသာမညဖလကထာ၌ "ဘဂဝါ ဧတဝေါစ" ၌ "အဝေါစ" ကို ပြန်လှည့်သည်။]

အဇာတသတ္တု ဥပါသကတ္တပဋိဝေနာ ကထာ

၂၅၀။ ဧဝံ-သို့၊ (ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာမညဖလေ-ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးကို၊ ဝါ-သာမညဖလသုတ်တော်ကို၊) ဝုတ္တေ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော်၊ မာဂဓော-မဂဓတိုင်း၏ အစိုးရဖြစ်သော၊ အဇာတသတ္တု-အဇာတသတ်မည်သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော-ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားတော်ဖြစ်သော၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန်ကောင်းပါပေစွ၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန်ကောင်းပါပေစွ။

အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ ။အဘိက္ကန္တသဒ္ဒါသည် ပသာဒ (ကြည်ညိုခြင်း), ပသံသာ (ချီးမွမ်းခြင်း) ၏အစွမ်းဖြင့် ၂ ကြိမ်ဆိုအပ်သော အာမေဋိတ် သဒ္ဒါတည်း၊ ထို့ကြောင့် "အဘိက္ကန္တံ-အလွန် ကောင်းပါပေစွ" ဟု ပေးသည်၊ ခယ သုန္ဒရစသော အဘိက္ကန္တသဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင် အတ္ထနုမောဒန (လွန်စွာဝမ်းမြောက်ခြင်း) အနက်ဟော ဟု မှတ်ပါ။

တစ်နည်း။ ။ပဌမ အဘိက္ကန္တံဖြင့် ဒေသနာတော်ကို, ဒုတိယ အဘိက္ကန္တံဖြင့် မိမိ၏ ကြည်ညိုပုံကိုချီးမွမ်းသည်၊ နိဿယအနက်ပေးရာ၌ "အဘိက္ကန္တန္တိ (အဘိက္ကန္တံဟူသောပုဒ်ကို) ဝစနံ အပေက္ခိတ္တာ (ဝစနံပုဒ်ကိုငဲ့၍) နပုံသကလိင်ဝသေန ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ဘဂဝတော ဝစနံ ဓမ္မဒေသနာယေव၊ ဣတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ ၊ပေ၊ ဒေသနာတိ" ဟုလည်းကောင်း, "ဒုတိယပဒေပိ အဘိက္ကန္တန္တိ ပသာဒနံ အပေက္ခိတ္တာ နပုံသကလိင်ဝသေန ဝုတ္တံ" ဟုလည်းကောင်း ဋီကာများ ဖွင့်ပုံကိုကြည့်၍ ပေးထားပါသည်။

တစ်နည်း။ ။အတ္ထမတ္တဒဿနံ ဝါ ဧတံ-ဤအဘိက္ကန္တသဒ္ဒါသည် အနက်သာမည ကို ပြသော သဒ္ဒါဖြစ်၏၊ တသ္မာ, အတ္ထဝသေန လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝိပရိဏာမော (လိန်ဝိဘတ်ပြောင်းယူပုံကို) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤသို့လည်း ဋီကာများ တစ်နည်းဖွင့်ကြသေး၏၊ ဤနည်းအလို အနက်ပေးပုံကား-ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဂဝတော-၏၊ ဓမ္မဒေသနာ-သည်၊ ဝါ-ကို) အဘိက္ကန္တံ (အဘိက္ကန္တာ)-စွ၊ ဝါ-စွ၊ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ အာဂမ္ဘ မမ ပသာဒေါ-သည်၊ ဝါ-ကို) အဘိက္ကန္တံ (အဘိက္ကန္တော)-စွ၊ ဝါ-စွ။

တစ်နည်း။ ။ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဂဝတော-၏၊ ဓမ္မဒေသနာသခ်ိတ်-တရား ဒေသနာတော်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝစနံ-စကားတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊) အဘိက္ကန္တံ-အလွန်နှစ်သက်အပ်ပါပေစု၊ ဝါ-အလွန်ကောင်းပါပေစု၊ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဂဝတော-၏၊ ဓမ္မဒေသနံ-ကို၊ အာဂမ္မ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ မမ-ဒကာတော်၏၊ ပသာဒနံ-ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊) အဘိက္ကန္တံ-စု၊ ဝါ-စု။

တစ်နည်း။ ။ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဂဝတော-၏၊ ဝစနံ-တရားစကားတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒေါသနာသနတော-ရာဂစသော ကိလေသာအပြစ်တို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အဘိက္ကန္တံ-စု၊ ဝါ-စု၊ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဂဝတော ဝစနံ, ဂုဏာမိဂမနတော-သီလစသော ဂုဏ်တို့ကို ရကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အဘိက္ကန္တံ။ [ဤသို့စသည်ဖြင့် အဌကထာဖွင့်သမျှ ဟိတ်ပါဠိတို့ကို ထည့်၍လည်း ဆရာတို့ အနက်ပေးတော်မူကြသည်။]

ဘန္တေ-ရား၊ သေယျထာပိ-ကား၊ နိကုဋ္ဌိတ်-တစ်စုံတစ်ယောက် မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ-အလိုအလျောက် မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥတ္တာ-ဇေယျ သေယျထာပိ ဝါ-လှန်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆန္နံ-မြက်သစ်ရွက်စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိဝါ-ဖွင့်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မူဠှဿ-လမ်းခရီးပျောက်ကွေးနေသူအား၊ ဝါ-မျက်စိလည်လမ်းမှားနေသူအား၊ မဂ္ဂံ-လမ်းဖြောင့် လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိဝါ-ပြောပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ [လက်ကိုကိုင်ဆွဲ, ဤလမ်းဘဲဟု, မလွဲမှန်စွာ, ပြောပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊] စက္ခုမန္တော-ကောင်းသော မျက်စိရှိသူတို့သည်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒက္ခိန္တိ-မြင်နိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ အန္ဓကာရေ-အမိုက်မှောင်၌၊ [ဆဲလေးလဆုတ်, မိုးတိမ်အုပ်သည့်, တောရှုပ်သန်းခေါင်, အမိုက်မှောင်၌၊] တေလပဒီပေါ-ဆီမီးတန်ဆောင်ကို၊ ဓာရေယျ သေယျထာပိဝါ-ဆောင်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဓမ္မော-တရားတော်ကို၊ ပကာသိတော-ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပါပေပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ ဧသောဟံ (ဧသော + အဟံ)-ထိုဒကာတော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ-ရဟန်းသံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဥဒ္ဓာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-သိမှတ်ပါ၏၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မံ-ဒကာတော်ကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်သော၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်တတ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ။

အစ္စယခမ္ဘာပနကထာ

ဘန္တေ-ရား၊ ယောဟံ-အကြင် ဒကာတော်သည်၊ ဓမ္မိကံ-မင်းကျင့်တရား, မြတ်ဆယ်ပါးကို ကျင့်တတ်ပေသော၊ ဓမ္မရာဇာနံ-တရားမင်းဖြစ်သော၊ ဝါ-တရားသော ပယောဂဖြင့် မင်းဖြစ်သော၊ ဝိတရံ-ခမည်းတော်ကို၊ ဣဿရိယကာရဏာ-အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာထူးဌာနန္တရဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဇီဝိတာ-ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေသိ-ခွင့်ခဲ့မိပါပြီ၊ (တံ) မံ-ထိုဒကာတော်ကို၊ ယထာ, ဗလံ-အကြင်အကြင် မိုက်မဲသည့်အတိုင်း၊ ဝါ-မိုက်မဲသည့် အလျောက်၊ ယထာမုဠ္ဠ-အကြင်အကြင် တွေဝေသည့်အတိုင်း၊ ဝါ-တွေဝေသည့်အလျောက်၊ ယထာ အကုသလံ-အကြင်အကြင် မလိမ္မာသည့်အတိုင်း၊ ဝါ-မလိမ္မာသည့် အလျောက်၊ အစ္စယော-အပြစ်သည်၊ (လူကောင်းသူကောင်းတို့၏ စည်းကမ်းကို လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်သည်၊) အစ္စဂမာ-လွမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တဿမေ-ထိုဒကာတော်၏၊ အစ္စယံ-အပြစ်ကို၊ အာယတိံ-နောင်အခါ၌၊ သံဝရာယ-စောင်းစည်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ အစ္စယတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-အပြစ်ဟူ၍၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-လက်ခံတော်မူပါ။ ဝါ-သည်းခံတော်မူပါ။ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ-ပြီ။)

၂၅၁။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ယံ တွံ-အကြင်သင်ဒကာတော်သည်၊ ဓမ္မိကံ-မင်းကျင့်တရား, မြတ် ၁၀ ပါးကို, ကျင့်တတ်ပေသော၊ ဓမ္မရာဇာနံ-တရားမင်းဖြစ်သော၊ ဝါ-တရားသော ပယောဂဖြင့် မင်းဖြစ်သော၊ ပိတရံ-ခမည်းတော်ကို၊ ဇီဝိတာ-ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေသိ-ခွင်းခဲ့ပြီ၊ (တံ) တွံ-ထိုသင်ဒကာတော်ကို၊ ယထာဗလံ ယထာမုဠ္ဠံ ယထာအကုသလံ, အစ္စယော-သည်၊ ဘဏ္ဍ-စင်စစ်၊ အစ္စဂမာ-လွမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပြီ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ စ ခေါ-ထို့သို့ပင်အပြစ်သည် သင်ဒကာတော်ကို လွမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယတော-အကြင့်ကြောင့်၊ တွံ-သင်ဒကာတော်သည်၊ အစ္စယံ-ကို၊ အစ္စယတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-အပြစ်ဟူ၍၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ ယထာဓမ္မံ-တရားအားလျော်စွာ၊ ပဋိကရောသိ-ကုစားဏ်၊ (တတော-ထို့ကြောင့်) တေ-သင်ဒကာတော်၏၊ တံ-ထိုအပြစ်ကို၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာမ-လက်ခံကုန်၏၊ ဝါ-သည်းခံကုန်၏။...မဟာရာဇ-ဇာ၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အစ္စယံ-ကို၊ အစ္စယတော-အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ယထာဓမ္မံ-တရားအားလျော်စွာ၊ ပဋိကရောတိ-

---

ယံ တွံ။ ။ရှေ့၌ "ယောဟံ ပိတရံ" ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် "ယံ" ကို လိင်ဝိပလ္လာသကြောင့် "ယံ တွံ-အကြင်ဒကာတော်သည်" ဟု ဆရာတို့ အနက်ပေးတော်မူကြ၏၊ ယံ (ယေန ကာရဏေန)-ကြောင့်၊ တွံ-သည် ၊ပေ၊ ဝေါရောပေသိ-ပြီ၊ (တေန ကာရဏေန-ကြောင့်) တွံ-ကို ၊ပေ၊ အစ္စဂမာ-ပြီ၊ ယံကို ဟိတ်အနက်ကြောင့် ဤသို့လည်း တစ်နည်း ပေးတော်မူကြသေးသည်။

ကုစားဏ်၊ အာယတိ - နောင်အခါ၌၊ သံဝရ - စောင့်စည်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏။ (တသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။) ဧသော-ဤအပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်၍ ကုစားခြင်း, စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ အရိယသ-အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝိနယေ-ဆုံးမရာ ဆုံးမကြောင်းဖြစ်သော သာသနာတော်၌၊ ဝုဒ္ဓိ-ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိဟူသော ကြီးပွားကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၂၅၂။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ မာဂဓော-သော၊ အဇာတသတ္တု-သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘန္တေ-ရား၊ ဟန္ဒ-စကားကိုဖြတ်, လက်စသတ်၍၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ မယံ-ဒကာတော်တို့သည်၊ ဂစ္ဆာမ-ပြန်သွားလိုပါကုန်၏။ မယံ-တို့သည်၊ ဗဟုကိစ္စာ-များသော မဆွတ်ကေန်, အမှန်ပြုရမည့်, ကိစ္စရှိပါကုန်၏။ ဗဟုကရဏီယာ-များသော ပြုသင့်ပြုဖွယ်, အသွယ်သွယ်သော, အလုပ်ရှိပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ တွံ-သည်၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယဿ-အကြင်ပြန်သွားခြင်း၏၊ ကာလံ-အချိန်အခါကို၊ မညသိ-သိ၏၊ (တသံ-ထိုပြန်သွားခြင်း၏၊ ကာလံ-အချိန်အခါကို၊) တွမေဝ-သင်ဒကာတော်ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဇာနာဟိ-သိပေတော့၊) ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ အထခေါ-မိန့်တော်မူရာ, ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော, ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝါ-သည်၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော သာမညဖလသုတ်တော်ကို၊ အဘိနန္ဒိတ္တာ-အလွန်နှစ်သက်၍၊ အနုမောဒိတ္တာ-အလွန်ဝမ်းမြောက်၍၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဘိဝါဒေတ္တာ-အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိုအသေကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ပက္ကမိ-ပြန်သွားပြီ။

၂၅၃။ အထခေါ-ထိုပြန်သွားရာ, ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မာဂဓဿ-သော၊ အဇာတသတ္တုဿ-သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ-သော၊ ရညော-မင်းသည်၊ အစိရ ပက္ကန္တဿ - ပြန်သွားပြီးသော အဇာတသတ်မင်း၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးမီ၊ ဝါ-ပြန်သွားပြီး၍ မကြာမြင့်သေးမီ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့ကို၊ အာမန္တေသိ-သိစေတော်မူပြီ၊ ဝါ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အယံ ရာဇာ-ဤမင်းသည်၊ ခတော - မိမိ၏ ကုသိုလ်အမြစ်ကို မိမိကိုယ်တိုင်ပင် တူး၍ပစ်ခဲ့ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အယံ ရာဇာ-သည်၊ ဓမ္မိကံ-သော၊ ဓမ္မရာဇာနံ-သော၊ ပိတရံ-ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ သစေ နေ ဝေါရောပေဿထ-အကယ်၍ မခွင်းခဲ့အုံ၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့

မခွင်းခဲ့လတ်သော်၊) ဣမသ္မိံယေဝ အာသနေ-ဤနေရာ၌ပင်၊ ဝိရဇ-ကင်းသော ရာဂအစရှိသော မြူရှိသော၊ ဝါ-ရာဂအစရှိသော မြူမှကင်းသော၊ ဝိတမလ-ကင်းသော ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော၊ ဓမ္မစက္ခု-သစ္စာ ၄ ပါးတရားတို့၌ ဖြစ်သော သောတာပတ္တိ ဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဝါ-အောက်မဂ် ၃ ပါးတရားတို့တွင် တစ်ပါးပါဝင်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ (တစ်နည်း) ဓမ္မစက္ခု - သမထဝိပဿနာတရားကြောင့် ဖြစ်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဝါ-သီလသမာဓိပညာအတိပြီးသော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-ဖြစ်လောက်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာမန္တေသိ။)။ . . ဘဂဝါ-သည်၊ ဣဒံ-ဤသာမညဖလသုတ်တော်ကို၊ အဝေါစ-ဟောတော်မူပြီ၊ တေ ဘိက္ခူ-ထိုတစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တမနာ-မိမိစတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတံ - ဟောတော်မူအပ်သော သာမညဖလသုတ်တော်ကို၊ အဘိနန္ဒုံ-ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်, ရွှင်အားတက်လျက်, လက်ခံကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (သုတံ-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊) ဣတိ - သာမညဖလသုတ်တော် အပြီးတည်း။

ဝိရဇံ ဝီတမလံ။ ။ဤအဋ္ဌကထာအဖွင့်အတိုင်းသာ နိဿယ၌ အနက်ပေးထား၏၊ ဝိနည်း-မဟာဝဂ္ဂ, ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနကထာအဖွင့် သာရတ္ထ၌ကား "ဝိရဇန္တိ အပါယဂမနီယရာဂရဇာဒိနံ ဝိဂမေန ဝိရဇံ၊ ဝီတိမလန္တိ အနဝသေသဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာမလာပဂမေန ဝီတမလံ"ဟုလည်းကောင်း, "ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသရဇာဘာဝေန ဝါ ဝိရဇံ၊ ပဟ္ဓိဝိဒုဿီလ္ယမလာပဂမေန ဝီတမလံ"ဟုလည်းကောင်း ၂ နည်း ဖွင့်၏။

အနက်ပေး။ ။ထိုအလို "ဝိရဇ-ကင်းသော အပါယဂမနီယ ရာဂအစရှိသော မြူရှိသော၊ ဝါ-အပါယဂမနီယ ရာဂအစရှိသော မြူမှကင်းသော၊ ဝီတမလ-ကင်းသော ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော"ဟုလည်းကောင်း, (တစ်နည်း) ဝိရဇ-ကင်းသော သောတာပတ္တိမဂ်သည် သတ်ထိုက်သော ကိလေသာ မြူရှိသော၊ ဝါ-သောတာပတ္တိမဂ်သည် သိတ်ထိုက်သော ကိလေသာမြူမှ ကင်းသော၊ ဝီတမလ-ကင်းသော ငါးပါးသီလ ပျက်ခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ငါးပါးသီလ ပျက်ခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော" ဟုလည်းကောင်း ပေးပါ။

သာမညဖလသုတ်ပါဠိတော်

နိဿယ ပြီးပြီး။

၃-အမ္ဗဋ္ဌသုတ်နိဿယ

၂၅၄။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ [ဗြဟ္မဇာလသုတ်နိဿယ အစတုန်းကအတိုင်း ဧဝံ၏ အာကာရ, နိဒဿန, အဝဓာရဏအနက်, မေ၏ ကတ္တား-သမ္ဗန်အနက် စုံအောင် ဆိုပါစေ၊ "ဗြဟ္မဇာလ" နေရာ၌ "အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တံ"ဟု ထည့်ရုံသာ ထူးပါသည်။] ဧကံ-သော၊ သမယံ-၌၊ ဝါ-လုံး၊ [ဗြဟ္မဇာလသုတ်အတိုင်း အကျယ်ပေးပါ။] ဘဂဝါ-သည်၊ ကောသလေသု-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၊ မဟတာ-အပ္ပိစ္ဆတာ အစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်သော၊ ဝါ-အရေအတွက် အားဖြင့် များသော၊ ဘိက္ခုသံ့ယေန-ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ ပဉ္စမတ္တေဟိ-သင်္ခ်ာ ၅ လီ, အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်းအရာတို့နှင့်၊ (တစ်နည်း) ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်း ၅ ရာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, စာရိကံ-လှည့်လည်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဒေသ စာရိကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ (တစ်နည်း) စာရိကံ-လှည့် လည်အပ်သော အရပ်ကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ [ဤသို့ အနက်ပေးရပုံကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ ဣဏ္ဍာနဂ်လံနာမ-ဣဏ္ဍာနဂ်လမည်သော၊ ကေကာသလာနံ-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏ ဗြာဟ္မဏဂါမော-ပုဏ္ဏားရွာသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏၊) တံ-ထိုဣဏ္ဍာနဂ်လမည်သော ပုဏ္ဏားရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော် မူပြီ၊ (တစ်နည်း) ယေန (ဒိသာဘာဂေန)-အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ ဣဏ္ဍာနဂ်လံနာမ-ဣဏ္ဍာနဂ်လမည်သော၊ ကောသလာနံ-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏ ဗြာဟ္မဏဂါမော-သို့၊ (အဝသရိတ္ဝော-ရောက်ထိုက်၏၊) တံ တေန ဒိသာဘာဂေန)-ထိုအရပ်အဖို့ဖြင့်၊ ဣဏ္ဍာနဂ်လံနာမ-သော၊ ကောသလာနံ-၏ ဗြာဟ္မဏ ဂါမံ-သို့) အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ။ [အဋ္ဌကထာ၌ ၂ နည်း ဖွင့်ရာဝယ် လွယ်တူသော နောက်နည်းကို အလျှင်ပေးထား၏။] ဘဂဝါ-သည်၊ တတြ ဣဏ္ဍာ နဂ်လေ-ထိုဣဏ္ဍာနဂ်လပုဏ္ဏားရွာ၌၊ ဝါ-ထိုဣဏ္ဍာနဂ်လပုဏ္ဏားရွာ၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဣဏ္ဍာနဂ်လဝနသဏ္ဍေ-ဣဏ္ဍာနဂ်လတောအုပ်၌၊ ဝိဟရတိ-တော်မူ၏။

ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု

၂၅၅။ တေန ခေါ ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဣဏ္ဍာနဂ်လ ပုဏ္ဏားရွာ၏ အနီးဖြစ်သော ဣဏ္ဍာနဂ်လတောအုပ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ပေါက္ခရသာတိ-ပေါက္ခရသာတိမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သတ္တုဿဒံ-တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ, လူသတ္တဝါတို့ဖြင့် ပေါများသော၊ သတိဏကဋ္ဌော

ဒက်-မြက်, ထင်း, သစ်သား, ရေတို့နှင့် တက္ခဖြစ်သော၊ သမည်-စားသုံးဖို့ရန်, ကောက်ပဲ သီးနှံနှင့်တက္ခဖြစ်သော၊ ရာဇဘောဂ်-မင်းအထံမှ ရအပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်သော၊ ပသေနဒိနာ-ပသေနဒိမည်သော၊ (တစ်နည်း) ပသေနဒိနာ-ပသေနဒိမည်သော၊ ကောသလေန-ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ရညာ-မင်းသည်၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်သော၊ ရာဇဒါယ်-မင်း၏ အမွေဖြစ်သော၊ ဗြဟ္မဒေယျ-မြတ်သည်ဖြစ်၍ ပေးအပ်သော၊ (မြတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပေးအပ်သော၊) ဥက္ကဋ္ဌ-ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၌၊ အဗ္ဘာဝသတိ-နေ၏။ (တစ်နည်း) ဥက္ကဋ္ဌ-ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၌၊ အဗ္ဘာဝသတိ- လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး၍ သူတစ်ပါးနှင့် မဆက်ဆံသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့် နေ၏။

(တစ်နည်း) ရာဇဘောဂ်-မင်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခံစားနိုင်သော၊ ပသေနဒိနာ-သော၊ ကောသလေန-သော၊ ရညာ-သည်၊ ဒိန္နံ-သော၊ ရာဇဒါယ်-မင်းသည် ပေးအပ်သော၊ ဗြဟ္မဒေယျ-မြတ်သည်ဖြစ်၍ ပေးအပ်သော၊ ဝါ-အပိုင်ပေးအပ်သော၊ ဥက္ကဋ္ဌ-၌၊ အဗ္ဘာဝသတိ-၏။ (တစ်နည်း) ဥက္ကဋ္ဌ-၌၊ အဗ္ဘာဝသတိ-၏။

ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ အသောသိ-ကြားသိရပြီ၊ [ခေါ အနက်မရှိ။] တစ်နည်း-အသောသိ ခေါ-ကြားသိရသည်သာ၊ [ခေါသဒ္ဒါ အဝ ဓာရဏတ္ထ။] (ကိ-အဘယ်သို့ ကြားသိရသနည်း၊) ဘော-အရှင်၊ သက္ကပုတ္တော-

---

သတ္တုဃာတံ စသည်။ ။"သတ္တုဃာတံ"ဖြင့် ထိုမြို့၌ မွေးမြူထားအပ်သော ဆင်မြင်း ဥဒေါ်င်း စသော တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ, လူသတ္တဝါတို့ဖြင့် ပေါ်မျှား (စည်ကား) ပုံကို ပြသည်၊ "သတိကဏ္ဍောဒက" ဖြင့် ဆင်မြင်း စသော သတ္တဝါတို့၏ အစာဖြစ်သော မြက်, အိမ်မိုးဖို့ရာ မြက်, ထင်း, သစ်သား, ရေဟူသော အသုံးအဆောင်၏ ပြည့်စုံပုံကို ပြ၏၊ "သမည်" ဖြင့် လူတို့၏ စားသောက်ဖွယ်ရာဖြစ်သော ကောက်ပဲသီးနှံ ပြည့်စုံပုံကို ပြသည်။

ရာဇဘောဂ်ံ စသည်။ ။"ရာဇဘောဂ်" ဖြင့် မင်း၏အထံမှ ရအပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်၊ "ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နံ" ဖြင့် ထိုစည်းစိမ်ကို ပေးသော မင်းကို သရုပ်ဖော်သည်၊ "ရာဇဒါယ်" ဖြင့် သားစဉ်မြေးဆက် ဆက်လက်၍ သုံးစွဲနိုင်အောင် အမွေစားအမွေခံအဖြစ်ဖြင့် ပေးအပ်ကြောင်းကို ပြ၏။ "ဗြဟ္မဒေယျ" ဖြင့် ရှင်ဘုရင်လုပ်၍ နေနိုင်လောက်အောင် ပေးအပ်ကြောင်းကို ပြသည်။

ဥက္ကဋ္ဌံ အဗ္ဘာဝသတိ။ ။အဗ္ဘာဝသတိ၌ အဓိ + အာ အနက်ရှိသောအခါ၌ လည်းကောင်း, မရှိသောအခါ၌လည်းကောင်း ဥက္ကဋ္ဌဝယ် ဘုမ္မတ္ထ၌ချည်းသာ ဒုတိယာသက်ရသည်၊ ဘာကြောင့်နည်း-"ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၌ + နေ" ဟု ဝသဓာတ်၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ဥပသဂ္ဂဝသေန ပနေတ္ထ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ" ဟု လည်းကောင်း, ရူပသိဒ္ဓိ၌ "သတ္တမိယတ္ထေ ဥပနဗ္ဘာဝသဿ (ဥပ + အနု + အဓိ + အာဝသဿ-ဥပ + အနု + အဓိ + အာရှေးရှိသော ဝသဓာတ်၏) ပယောဂေ ဒုတိယာ"ဟုလည်းကောင်း မိန့်သည်။

သာ.ကိ၀င်မင်းတို့၏ သားဖြစ်သော၊ သက္ကကုလာ-သာကိ၀င်မင်းမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊) ပ၇ဝိတော - ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ ၀ါ - ရဟန်းပြုသော၊ ဂေါတမော-အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမမည်သော၊ သမဏော-ရဟန်းတော်သည်၊ မဟတာ ဘိက္ခုသံ၊ယေန ပဉ္စမဲတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိं ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော, ဣဒ္ဓိဗာနဂ်လံ-ဣဒ္ဓိဗာနဂ်လ ပုဏ္ဏားရှာသို့၊ အနုပ၇ တ္ထော-အစဉ် ရောက်တော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဣဒ္ဓိဗာနဂ်လေ-၌၊ ၀ါ-ဣဒ္ဓိဗာနဂ်လ ပုဏ္ဏားရှာ၏ အနီး ဖြစ်သော၊ ဣဒ္ဓိဗာနဂ်လ၀နသဏ္ဍေ-၌၊ ဝိဟရတိ ခလု-နေတော်မူပါသတဲ့။

တံ ခေါ ပန ဘဂ၀န္တံ ဂေါတမံ--ထိုအရှင်ဂေါတမ၏၊ ဧ၀ं-သို့၊ ကလျာဏော-ကောင်းသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်၊ ၀ါ-ခိုးမွှမ်းခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ကျော်စောသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သဒေ၀က, လောကဥသုံ, အလုံးစုံကို, လွှမ်းခြုံ၍တက်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ တက်သနည်း၊) သော ဘဂ၀ါ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ-၀ါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အရဟံ-အရဟံမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-မဖောက်မပြန်, ကိုယ်တော်တိုင် အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-၀ိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ၀ိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-တင့်တယ်သော သွားခြင်းရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သုဂတော-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-သတ္တောကာသ, သခီါရဟု, လောက ၃ ဘုံ, အလုံးစုံကို, အကုန်အစင်, သိမြင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ လောကဝိဒူ-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-အတူမရှိ, မြတ်သည်ဖြစ်၍, ဆုံးမထိုက်သော လူယောကျ်ား နတ်ယောကျ်ား တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ားတို့ကို ဆုံးမတော်မူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မ သာရထိ-အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မ သာရထိမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-ပြဟ္မာနတ်လူ, ၃ ဘုံသူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သတ္ထာဒေ၀မနုဿာနံ-သတ္ထာဒေ၀မနုဿာနံမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်း သိ, ၀ိနေယျတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-ဣသိရိယ, စသည့်အပြား, ဘုန်း ၆ ပါး ရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘဂ၀ါ-၏။။

သော-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဒေဝက်-အောက်နတ်ပြည် ၅ ထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်လည်းတကွဖြစ်သော၊ သမာရက်-မာရ်နတ်၏ တည်နေရာ ဝသဝတ္တီ နတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သပြဟ္မက်-ပြဟ္မာ ၂၀ နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဣမံ လောက်-ဤသြကာသလောက သတ္တလောကကိုလည်း ကောင်း၊ သဿမဏပြဟ္မဏီ-သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ရသော့ ပုဏ္ဏား, မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ, မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ပြာဟ္မဏတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဒေဝမနုဿ-သမ္မုတိနတ်ဟူသော မင်း, ကြွင်းသော လူတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ပဇ-သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ သယံ-ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာ-ထူးရှဲ့ လွန်မြတ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီး၍၊ သစ္ဆိကတ္စာ-မျက်မှောက်ပြုတော်မူပြီး၍၊ ပဝေဒေတိ-အပြား အားဖြင့် သိစေတော်မူ၏။

သော-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဒိကလျာဏ်-ဒိုစ၌လည်း ကောင်းသော၊ မဇ္ဈေကလျာဏ်-အလယ်၌လည်း ကောင်းသော၊ ပရိယောသာနကလျာဏ်-အဆုံး၌လည်း ကောင်းသော၊ သာတ္ထံ-သတိပဋ္ဌာန်စသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-သတိပဋ္ဌာန်စသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ သဗ္ယဉ္ဇနံ-သိထိလ ဓနိတအစရှိသော သဒ္ဒါနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-သိထိလ ဓနိတအစရှိသော သဒ္ဒါနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ-အပိုအလို မရှိသည့်အတွက် အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓံ-လာဘသက္ကာ, မင့ဲပါဘဲ, မေတ္တာနှင့်ယှဉ်, ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဓမ္မံ-တရားတော်ကို၊ ဒေသေတိ-ဟောတော်မူ၏။ (ဧဝံ-သို့, ဒေသေန္တော-ဟောတော်မူလတ်သော်၊ ဝါ-ဟောတော်မူရင်းပင်၊) ပြဟ္မစရိယံ-သိက္ခာ ၃ ရပ်, သိမ်းကျုံးအပ်သည့်, မြတ်သောအကျင့်ဟူသော သာသနာတော်ကို၊ ဝါ-သိက္ခာ ၃ ရပ်, သိမ်းကျုံးအပ်သည့်, သူမြတ်တို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော သာသနာတော်ကို၊ ပကာသေတိ-ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ တယာရူပါနံ-ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော၊ အရဟတံ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြင်ရခြင်းသည်၊ ဝါ-ဖူးမြင်ရရုံမျှသည်လည်း၊ သာဓု ခေါ ပန-စီးပွားချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သဖြင့် ကောင်းမြတ်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ (အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သဒေဝက, လောကဥသုံ, အလုံးစုံကို, လွှမ်းခြုံ၍ တက်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ အသောသိ-ပြီ၊ တစ်နည်း-အသောသိ ခေါ-သာ။)

[သဒေဝက် စသည်တို့၏ အနက်အမျိုးမျိုး ပေးပုံကို သာမညဖလသုတ် ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ပဏီတတရသာမညဖလ ပါဠိတော်နိဿယ (၅၇၀)၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အမွဋ္ဌမာဏဝကထာ

၂၅၆။ [ယေန သမယေန-အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလေ-၌၊ ဝါ-သော၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဏ္ဍေ-၌၊ ဝိဟရတိ-၏။] တေန ခေါ ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာအနီး ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်ဝယ် သီတင်းသုံးရာ ထိုအခါ၌၊) ပေါက္ခရသာတိသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-ပုဏ္ဏား၏၊ ("အန္တေဝါသီ ဟောတိ" ၌ စပ်၊) အဇ္ဈာယကော-ဝေဒကျမ်းဂန်ကို ရွတ်အံ့သရဇ္ဈာယ်တတ်သော၊ မန္တဓရော - ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို အာဂုံနှုတ်တက်ဆောင်ရွက်နိုင်သော၊ သနိယဏ္ဍုကေဋုဘာနံ-နိယဏ္ဍုမည်သော အဘိဓာန်ကျမ်း, ကေဋုဘမည်သော ကာဗျအလင်္ကာရကျမ်းတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သာရက္ခပ္ပဘေဒါနံ-အက္ခရာ ပုဒ်ပါဠိတို့ကို ဌာန်ကရိုဏ်း ပယတ်, ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ် စသော အားဖြင့် ခွဲခြားဝေဘန်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာကျမ်း, နိရုတ္တိကျမ်းတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဣတိ ဟာသပဋ္ဌမာနံ-ဣတိဟာသကျမ်းဟူသော ၅ ကျမ်းမြောက်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ရှေးရှေးကာလ, ဤလောကဝယ်, သည်နှယ်သည်နည်း, ဖြစ်ခဲ့ပြီးဟု, ရှေးက ဖြစ်တိုင်း, သမိုင်းအစဉ်, ရာဇဝင်အဆက်ဆက်ကို ပြသော ပုရာဏ်ကျမ်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏ္ဏံ-သာမ ဣရု ယဇုအားဖြင့်, ၃ ပါးကုန်သော၊ ဝေဒါနံ-ဝေဒတို့၏၊ ပါရဂူ-အပြီးတိုင်ရောက်, တတ်မြောက်သော၊ ဝါ-တစ်ဖက်ကမ်းရောက်, တတ်မြောက်သော၊ ပဒကော-ပဒကျမ်းကို သင်ယူရုံမက, တတ်လည်း တတ်သိသော၊ ဝေယျာကရဏော-ပဒကျမ်းမှကြွင်းသော ဗျာကရဏ်းကျမ်းကို သင်ယူရုံမက, တတ်လည်းတတ်သိသော၊ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု-လောကာယတက်ကျမ်း, မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌၊ အနဝယော-မယုတ်လျော့သော။

သကေ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစရိယကေ-ဆရာအဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်အပ်သော၊ တေဝိဇ္ဇကေ-ဒေဝ ၃ ပုံ အပေါင်းဖြစ်သော၊ (ဗေဒင် ၃ ပုံဟူသော၊) ပါဝစနေ-မြတ်သော စကားအရာ၌၊ "ယံ-အကြင်အတတ်ကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဇာနာမိ-တတ်သိ၏၊ တံ-ထိုငါတတ်အပ်သော အတတ်ကို၊ တွံ-သင်သည်၊ ဇာနာသိ-တတ်သိ၏၊ ယံ-အကြင်အတတ်ကို၊ တွံ-အရှင်ဆရာသည်၊ ဇာနာသိ-၏၊ တံ-ထိုအတတ်ကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဇာနာမိ-တတ်သိပါ၏" ဣတိ-ဤသို့၊ အနုညာတပဋိညာဘေတ-ဆရာကလည်း ခွင့်ပြုအပ်, တပည့်ကလည်း ဝန်ခံနိုင်သော၊ အမွဋ္ဌောနာမ မာဏဝေါ-အမွဋ္ဌလုလင်မည်သော၊ အန္တေဝါသီ-အနီးနေ တပည့်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။

၂၅၇။ အထခေါ-ကြားသိရာ ထိုအထ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြဟ္မဏော-သည်၊ အမွဋ္ဌ-အမွဋ္ဌမည်သော၊ မာဏဝံ-လုလင်ကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ ပြောဆိုပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) တာတ-အမောင် အမွဋ္ဌ၊ သံဝိဇ္ဇတိ-သော၊ သကျကုလာ-မှ၊

(နိက္ခမိတ္တာ-၍) ပဗ္ဗဇိတော-သော၊ ဂေါတမော-သော၊ အယံ သမဏော-ဤ ရဟန်းတော်သည် ၊ပေ၊ ဝိဟရတိ-နေတော်မူ၏၊ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဝေ ကလ္လာဏော ကိတ္တိသद္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ၊ပေ၊ သာမု ခေါ ပန-သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပြီ၊ တာတ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ တွံ-သင်သည်၊ ဧဟိ-သွားချေ၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမ သည်၊ (အတ္ထိ-၏၊) တေန-ရဟန်းဂေါတမရှိရာ ထိုအရပ်သို့ ဥပသင်္ကမ-ချဉ်းကပ် ချေလော၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ချဉ်းကပ်ပြီး၍၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဇာနာဟိ-သိချေ လော၊ (ကိုး-အဘယ်သို့ သရမည်နည်း၊) တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ထိုအရှင်ဂေါတမ၏၊ တထာ-ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သန္တယေဝ-ထင်ရှားရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-ကျော်စောသံသည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-အကယ်၍ မူလည်း ပျံ့နှံ့၍ တက်လေသလော၊ တထာ-ဖြင့်၊ နော သန္တယေဝ-ထင်ရှား မရှိဘဲ သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သလော၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-ထိုအရှင်ဂေါတမသည်၊ တာဒိသော-ထိုကျော်စောသည့်အတိုင်း ရှုအပ်သူသည်၊ ယဒိဝါ (ဟောတိ)-အကယ်မူလည်း ဖြစ်လေသလော၊ (သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊)·တာဒိသော-သည်၊ ယဒိဝါ နု (ဟောတိ)-အကယ်၍မူလည်း မဖြစ်လေ သလော၊ (ဣတိ-သို့ ဇာနာဟိ-လော၊) တထာ-ထိုသင်သိအပ်ခဲ့တိုင်းသော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဝေဒိဿာမ-သိရကုန် လိမ့်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ-ပြီ။)

၂၅၈။ ဘော-အရှင်ဆရာ၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ထိုအရှင်ဂေါတမကို၊ ဇာနိဿာမိ-သိရပါ မည်နည်း၊ (ကိုး-အဘယ်သို့ သိရမည်နည်း၊) တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏၊ တထာ-အားဖြင့်၊ သန္တယေဝ-သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သလော၊ တထာ-အားဖြင့်၊ နော သန္တယေဝ-သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-လော၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော တာဒိသော ယဒိဝါ (ဟောတိ)၊ (သော ဘဝံ ဂေါတမော၊) တာဒိသော ယဒိဝါ နု ဟောတိ-လော၊ (ဣတိ-သို့ ဇာနိဿာမိ-

---

တထာ သန္တယေဝ။ ။တံ ဘဝန္တန္တိ တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ တထာ သန္တယေဝါတိ တထာ သတောယေဝ၊ သန္တယေဝသည် တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမ်၏ ဝိသေသနဖြစ်၍ "တထာ-ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သန္တယေဝ-ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမ်-၏၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-လော၊ တထာ-အားဖြင့်၊ နော သန္တယေဝ-ထင်ရှားမရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမ်-၏၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-လော"၊ . . . ဤသို့လည်း တစ်နည်းပေးနိုင်ပါသည်။

နည်း၊) ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောပြအပ်သော်၊ သော-ထိုအရှင် ဂေါတမသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥတ္တုံ-သိခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ တထာ-ထို သိနိုင်လော်က်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မေ-အား၊ အာစိက္ခာဟိ-ပြောပြ ပါလော၊ (တစ်နည်း) ဘော-အရှင်ဆရာ၊ အဟံ-သည်၊ ယထာကထံ-အဘယ် သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဇာနိဿာမိ-နည်း၊ (ကား-နည်း၊) တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏၊ တထာ-အားဖြင့် ၊ပေ၊ ယဒိဝါ နဟောတိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ (ဇာနိဿာမိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ။)

တာတ အမ္ဘဋ္ဌ-အမောင် အမ္ဘဋ္ဌ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ မန္တေသု-ဝေဒကျမ်းဂန်, မန္တန်တို့၌၊ ဒွတ္တိံသ-၃၂ ပါးသော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-မြင့်မြတ်သော ယောက်ျား၏ လက္ခဏာတို့သည်၊ အာဂတာနိ ခေါ-လာကုန်သည်သာ၊ ယေဟိ-ယင်းမဟာပုရိသလက္ခဏာတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတဿ-ပြည့်စုံသော၊ မဟာပုရိသဿ-၏၊ ဒွေယေဝ-၂ မျိုးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂတိယော-အထွဋ်အထိပ်ရောက်, ပြီးမြောက်ခြင်းတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ အညာ-ထို ၂ မျိုးမှ အခြားသော ဂတိတို့သည်၊ နု (ဘဝန္တိ)-ကုန်၊ အဂါရံ-အိမ်၌၊ သစေ အဇ္ဈာဝသတိ-အကယ်၍ နေအုံ့၊ (တစ်နည်း) အဂါရံ-၌၊ သစေ အဇ္ဈာဝသတိ-အကယ်၍ လွှမ်းမိုးစိုးအုပ်၍ အပိုင်းအခြားအတိုင်း နေအုံ့၊ (ဧဝံသတိ-လတ်သော်၊) စက္ကဝတ္တိ-စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော၊ ဓမ္မိကော-တရားနည်းလမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ-တရားသဖြင့်

ယထာ ကထံ...တံ။ ။ယထာ ကထံ ပနာဟံ ဘော တန္တိ ဇတ္ထ ကထံ ပနာဟံ ဘော တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဇာနိဿာမိ၊ ယထာ သက္ကာ သော ဥတ္တုံ၊ တထာ မေ အာစိက္ခာဟီတိ အတ္ထော၊ ယထာတိ ဝါ နိပါတမတ္တမေဝေတံ၊ ကထန္တိ အယံ အာကာရပုစ္ဆာ၊ ကေနာကာ ရေနာဟံ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဇာနိဿာမီတိ အတ္ထော။

စက္ကဝတ္တိ။ ။စက္ကံ စက္ကရတနံ ဝတ္တေတိ ပဝတ္တေတီတိ စက္ကဝတ္တိ၊ သမ္ပတ္တိစက္ကေဟိ သယံ ဝတ္တတိ တေဟိစ ပရံ သတ္တနိကာယံ ဝတ္တေတိ ပဝတ္တေတီတိ စက္ကဝတ္တိ=၄ ပါးသော သမ္ပတ္တိစက်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်လည်း ဖြစ်တတ်, သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်သော၊ ပရဟိတာဝဟော ဣရိယာပထစက္ကာနံ ဝတ္တော ဝတ္တနံ ဧတသ္မာတိ ဝါ စက္ကဝတ္တိ=ပရဟိတကို ဆောင်နိုင်သော ဣရိယာပုထ်စက်တို့၏ ထိုထိုတိုင်းပြည်သို့ လည်ခြင်းရှိသော မင်း။-ဦးကား။ ဤ၌ ပဌမအဖွင့်အတိုင်း ပေးထားပါသည်။

ဓမ္မိကော။ ။ဓမ္မေန စရတီတိ ဓမ္မိကော၊ ဥယေန သမေန ဝတ္တတီတိ အတ္ထော၊-အဋ္ဌကထာ၊ စရတိ၏ ကံကို "သဒတ္ထပရတ္ထေ" ဟု ဦးကာသစ် ထည့်သည်၊ စက္ကဝတ္တိဝတ္တသခ်ိတ် (စကြာဝတေးမင်း၏ ကျင့်ဝတ်ဟု ဆိုအပ်သော) ဓမ္မံ စရတိ၊ စက္ကဝတ္တိဝတ္တသခ်ိတော၊ ဓမ္မော တေသို့ အတ္ထိတိ ဝါ ဓမ္မိကော-ဦးကား၊ ဤဦးကာအဖွင့်အတိုင်းလည်း အနက်ပေးပါ။

မိမိစီးပွား သူတစ်ပါးစီးပွားကို ကျင့်သော၊ ဓမ္မရာဇာ-တရားနည်းလမ်းအားဖြင့် မင်းဖြစ်သော၊ ဝါ-တရားရှိသော မင်းဖြစ်သော၊ စာတုရန္တော-သမုဒ္ဒရာ ၄ စင်း အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော မြေ၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ-၄ ကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော၊ ဝိဇိတာဝီ-ကိလေသာရန်, အပြင်ရန်ဟု, ၂ တန်တွင်းပ, ရန်ဟူသမျှကို အောင်နိုင်ပြီးသော၊ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော-ဇနပုဒ်နယ်ပယ်, အသွယ်သွယ်၌, ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ဝါ-ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဇနပုဒ်နယ်ပယ် ရှိသော၊ သတ္တရတနသမန္နာဂတော-၇ ပါးသော ရတနာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။

တဿ-ထိုစကြာမင်း၏၊ သတ္တ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ရတနာနိ-ဤရတနာတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ သေယျထိဒံ-ထိုရတနာ ၇ ပါတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ကရတနံ-စကြာယာဉ်ပျံတော် ရတနာလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိရတနံ-ဆင်ပျံတော် ရတနာလည်းကောင်း၊ အဿရတနံ-မြင်းပျံတော် ရတနာလည်းကောင်း၊ မဏိရတနံ-ပတ္တမြားရတနာလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိရတနံ-မိဖုရားရတနာလည်းကောင်း၊ ဂဟပတိရတနံ-သူကြွယ်ရတနာလည်းကောင်း၊ သတ္တမံ-၇ ယောက်မြောက်သော၊ ပရိဏာယကရတနမေव-ရှေ့ဆောင်ဦးစီး, သားတော်ကြီးရတနာသာလျှင်လည်း ကောင်းတည်း။ အဿ-ထိုစကြာမင်း၏၊ ပရောသဟဿံ-တစ်ထောင်ထက် ကျော်လွန်သော၊ သူရာ-ရဲရင့်ကုန်သော၊ ဝီရဂ်ရူပါ-ရဲရင့်သူတို့၏အကြောင်း ကောင်းသော ဝီရိယဟူသော အထည်ကိုယ်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဝီရိယအတိပြီးလျက်, တက်တက်ကြွကြွရှိကုန်သော၊ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ-တစ်ဖက်စစ်တပ်ကို နှိပ်နင်းနိုင်ကုန်သော၊ ဝါ-တစ်ဖက်စစ်သား, ရန်သူများကို, ထွားထွားညက်ညက်, တိုက်ဖျက်ချေမှုန်းနိုင်ကုန်သော၊ ပုတ္တာ-သားတော်တို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ရှိကုန်၏။

သော-ထိုစကြာမင်းသည်၊ သာဂရပရိယန္တံ-သမုဒ္ဒရာ ၄ စင်း အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော၊ ဣမံ ပထဝိ-ဤ ၄ ကျွန်းမြေကို၊ ("အဘိဝိဇိယ" ၌ စပ်၊) ဝါ-၌၊ ("အဇ္ဈာဝသတိ" ဝယ် ဝသဓာတ်၌ စပ်၊) အဒဏ္ဍေန-ဥစ္စာဒဏ်, လက်နက်ဒဏ်

ဓမ္မရာဇာ။ ။ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ လဘိတ္တာ ရာဇာ ဇာတောတိ ဓမ္မရာဇာ၊-အဋ္ဌကထာ၊ ဓမ္မတော အနပေတတ္တာ ဓမ္မော (တရားရှိသော) + ၊ပေ၊ ဓမ္မရာဇာ-ဋီကာ။

ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော။ ။ကေနစိ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဇနပဒေ+ထာဝရိယပ္ပတ္တော, ဒဠ္ဘဘတ္တိဘာဝတောဝါ ဇနပဒေါ + ထာဝရိယံ ပတ္တော ဇတ္တာတိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော။-ဋီကာ။

အဒဏ္ဍေန။ ။ယေ (အကြင်မင်းတို့သည်) ကတာပရာဓေ (ပြုအပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သော) သတ္တေ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ ဂဏှန္တိ၊ တေ ဓနဒဏ္ဍေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တိနာမ၊ ယေ ဆဇ္ဇဘောဇ္ဇံ (လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်ခွဲ၍) အနုသာသန္တိ၊ တေ သတ္ထဒဏ္ဍေန (ရဇ္ဇံ ကာရေန္တိနာမ၊) အယံပန ဒုဝိဓမ္ပိ ပဟာယ အဒဏ္ဍေန အဇ္ဈာဝသတိ။

လည်း မပါဘဲ၊ အသတ္ထေန-ဓားစသော လက်နက်လည်း မပါဘဲ၊ ဓမ္မေန-၅ ပါး သီလတရားဖြင့်၊ အဘိဝိဇယ-အောင်နိုင်၍၊ အဠာဝသတိ-လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး၍ အပိုင်း အခြားအတိုင်း နေနိုင်၏။

ပန-သို့မဟုတ်၊ အဂါရသ္မာ-အိမ်မှ၊ ဝါ-အိမ်ရာတည်ထောင်, လူဘောင်မှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊) အနဂါရိယံ-အိမ်၌ နေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ပေး, နွားမွေးမှု မရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ သစေ ပဗ္ဗဇတိ-အကယ်၍ ကပ် ရောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) လောကေ-သတ္တလောက သြကာသလောက၌၊ ဝိဝဋ္ဋဆေါ-ဖွင့်ခွာအပ်ပြီးသော ရာဂ ဒေါသ မောဟစသော် ကိလေသာ အမိုး အကာရှိသော၊ ဝါ-ရာဂ ဒေါသ မောဟစသော်ကိလေသာ အမိုးအကာကို ဖွင့်ခွာ ပြီးသော၊ အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာ သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-မဖေါက်မပြန်, အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသောတရားကို သိနိုင်သောဘုရားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။ တာတ အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ အဟံ-ငါသည်၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ဒါတာ-ပေးတတ်သူတည်း၊ တွံ-သင်သည်၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ဝဠ္ဠိဂ္ဂဟေ တာ-ခံယူတတ်သူတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

၂၅၉။ ဘော-အရှင်ဆရာ၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်းမှန်ပါ၏။ ဣတိ ခေါ-ဤသို့လျှင်၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ပေါက္ခရသာတိဿ-သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ (ဝစနံ-စကားကို၊) ပဋိသုတ္တာ-ရှေးရှု နားထောင်ပြီး၍၊ (ဝန်ခံပြီး၍၊) အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတ္တာ-အလွန်ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊ ပဒက္ခိဏံ-အရှိအသေကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ ဝဇ္ဇဝါရထဲ-မြင်းမတို့သည် ကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားကို၊ အာရုယှ-စီး၍၊ သမ္ဗဟုလေဟိ-များစွာကုန်သော၊ မာဏဝကေဟိ-လုလင်ငယ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ယေန-အကြင်

အသတ္ထေန။ ။ယေ (အကြင် မင်းတို့သည်) ကေစိ ဟောကြာ (တစ်ဖက်၌ အသွားရှိသော လက်နက် အစရှိသော) သတ္ထေန ပရံ ဝိဟေသန္တိ၊ တေ သတ္ထေန ရဏံ ကာရေန္တိ နာမ၊ အယံ ပန သတ္ထေန ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယပိ (ယင်ငယ်သည်သော်မှလည်း) ပိဝနမတ္တံ (သောက်လောက်ရုံမျှသော) လောဟိတံ ကဿစိ အနုဗ္ဗာဒေတ္တာ ဓမ္မေနေဝ ၊ပေ၊ အဠာဝသတိ၊ [မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာကို ယူထားသော ဋီကာသစ်]

ဝိဝဋ္ဋဆေါ။ ။ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာ ခုစ္စရိတ ဆဒနေဟိ သတ္တေ ဟိ ပဋိစ္စသေ့ ကိလေသန္ဓကာရေ လောကေ တံ ဆဒနံ ဝိဝဋေတ္တာ (ဖွင့်ခွာ၍) ၊ပေ၊ ဌိတောတိ ဝိဝဋ္ဋဆေါ၊ ဤအလို "ဝိဝဋ္ဋဆေါ" ဟု ပါဠိရှိရမည်။

အဟဝါ။ ။ဝိဝဋော စ ဝိစ္ဆဒေါစတိ ဝိဝဋ္ဋဆေါ၊ ဝဋ္ဋရဟိတော ဆဒနရဟိတော စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-အဋ္ဌကထာ၊ ဤနှောက်နည်းအလို "ဝိဝဋ္ဋဆေါ-ပိတ်ဆို့ကြောင်း ကိလေ သာ, မိုးကာကြောင်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းတော်မူသော" ဟု ပေးပါ။

အရုပ်၌၊ ဣန္ဒြာနဂ်လဝနသင်္ခေါ-ဣန္ဒြာနဂ်လတောအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏။) တေန-ထိုဣန္ဒြာနဂ်တောအုပ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ပါယာသိ-သွားပြီ၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော မြေအရပ်သည်၊ ယာနသ-ယာဉ်၏၊ ဘူမိ-သွား၍ ဖြစ်လောက်ရာ မြေအရပ်တည်း၊ (တာဝတိကံ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဘူမိ-မြေအရပ်ကို၊ ဝါ-မြေအရပ်တိုင်အောင်၊) ယာနေန-ယာဉ်ဖြင့်၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး၍၊ ယာနာ-ယာဉ်မှ၊ ဩစ္စောရောဟိတ္တာ-သက်ဆင်း၍၊ ပတ္တိကောဝ-ခြေဖြင့် သွားသည်သာလျှင်၊ ဝါ-ခြေကျင်သွားသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) အာရာမံ-အာရာမ်သို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ။

တေန ခေါပန သမယေန-အမွှေလုလင်၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ဝင်လာရာ ထိုအခါ၌၊ သမ္မဟုလာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ စင်္ကမန္တိ-စင်္ကြံသွားနေကြကုန်၏၊ အထခေါ-ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အမွှေဣော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ တေ ဘိက္ခူ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏။) တေန-ရဟန်းတို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့ ဥပသင်္ကမိ-သွားပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-သွားပြီး၍၊ တေ ဘိက္ခူ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြောဆိုပြီ၊ ဝါ-မေးပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) ဘောဝ-အရှင်တို့၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်၌၊ ဝိဟရတိ နုခေါ-နေပါသနည်း၊ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ ဝါ-တွေ့ခြင်းငှာ၊ ဣဓ-ဤကျောင်းတိုက်သို့ ဥပသင်္ကန္တာ-ခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ-ပြီ။)

၂၆၀။ အထခေါ-မေးမြန်းရာ ထိုအခါ၌၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ဧတံ-ဤသို့စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ၊) အမွှေဣော-သော၊ အယံ မာဏဝေါ-သည်၊ အဘိညာတကောလညော စေဝ-ထင်ရှားသော အမျိုး၌ ဖြစ်သူသည်လည်းကောင်း၊ အဘိညာတသု-ထင်ရှားသော၊ ပေါက္ခရသာတိသု-မည်သော၊ ပြာဟ္မဏသု-၏၊ အန္တေဝါသိစ-အနီးနေတပည့်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧဝရူပေဟိ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ကုလပုတ္တေဟိ-အမျိုးကောင်းသားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကထာသလ္လာပေါ-စကားစမြည်ပြန်လည်ပြောဆိုရခြင်းသည်၊ အဂရု-ဝန်မလေးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့စဉ်းစားခြင်းသည်၊ (အဟောသိ-ပြီ၊) [ရှေးဦးစွာ စ၍ ပြောအပ်သော စကားကို "ကထာ - စကားစမြည်" ဟုလည်းကောင်း, ပြန်၍ ပြောအပ်သော စကားကို "သလ္လာပ-ပြန်လည်ပြောခြင်း" ဟုလည်းကောင်း ခွဲခြားပါ။] (ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားပြီး၍၊) တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အမွှဲ့ မာဏဝံ ဧတံ, အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ၊) အမွှေ-ဣ၊ ဧသော ဝိဟာရော-အဲ ဟိုကျောင်းတော်သည်၊ သံဝုတဒ္ဒါရော-ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိ၏၊ တေန-ကျောင်းတော်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အပ္ပသဒ္ဒေါ-

တိုးသောအသံရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) (ခြေသံ မကြားအောင်-ဟူလို၊) ဥပသက်မိတ္တာ-ချဉ်းကပ်ပြီး၍၊ အတရမာနော-ဆောဆောလျင်လျင် မဟုတ်ဘဲ၊ အာဠိန္ဒ-အဦးစမုခ်သို့၊ (ကျောင်းဦးဆင်ဝင်သို့၊) ပဝိသိတ္တာ-ဝင်ပြီး၍၊ ဥက္ကာသိတ္တာ-ချောင်းဟန့်၍၊ အဂ္ဂဠံ-တံခါးရွက်ကို၊ အာကောဋေ့ဟိ-ခေါက်လိုက်လော၊ တေ-သင်ဖို့၊ (သင်ဝင်ဖို့) ဘဂဝါ-သည်၊ ဒ္ဝါရံ-တံခါးကို၊ ဝိဝရိသတိ-ဖွင့်တော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစုံ)။

၂၆၁။ အထခေါ - ရဟန်းများ၏ နည်းပေးလိုက်ရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ, ယေန-၌၊ သံဝုတ်ဒ္ဝါရော-ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော၊ သော ဝိဟာရော-ထိုကျောင်းတော်သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန-ကျောင်းတော်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အပ္ပသဒ္ဒေါ-သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဥပသက်မိတ္တာ-၍၊ အတရမာနော-ဘဲ၊ အာဠိန္ဒ-သို့၊ ပဝိသိတ္တာ-၍၊ ဥက္ကာသိတ္တာ-၍၊ အဂ္ဂဠံ-ကို၊ အာကောဋေ့ဟိ-ခေါက်လိုက်ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဒ္ဝါရံ-ကို၊ ဝိဝရိ-ဖွင့်တော်မူပြီ၊ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ, ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ မာဏဝကာပိ-လုလင်ငယ်တို့သည်လည်း၊ ပဝိသိတ္တာ-၍၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သမ္ဘောဒိသု-ခမနီယ, စသည်သဘော, မေးမြန်းပြောလျက်, ရောနှောမိကြကုန်ပြီ၊ သမ္ဘောဒနီယံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ (တစ်နည်း) သမ္ဘောဒနီယံ-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ သာရဏီယံ-အဆက်မပြတ်, ဖြစ်စေထိုက်သော၊ ဝါ-မပြတ်မလပ်, အမှတ်ရထိုက်သော၊ ကထံ-စကားကို၊ ဝီတိသာရေတ္တာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ၊ ဝါ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ နိသီဒိသု-ထိုင်ကြကုန်ပြီ။ ["သမ္ဘောဒိသု" စသည်တို့၏အနက်ကို ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ ပန-သည်ကား၊ စက်မန္တောပိ-စကြီသွားလျက်လည်း၊ နိသိန္နေန-ထိုင်နေတော်မူသော၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားနှင့် (တကွ)၊ ကဠိကဠိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် စိုးစဉ်းအနည်းငယ်သော၊ သာရဏီယံ-မပြတ်မလပ် အမှတ်ရထိုက်သော၊ ကထံ-ပြောင်လျောင်ကြောင်း စကားကို၊ ဝီတိသာရေတိ-ပြီးဆုံးစေ၏၊ ဌိတောပိ-ရပ်လျက်လည်း၊ နိသိန္နေန-သော၊ ဘဂဝတာ-တကွ၊ ကဠိကဠိ-သော၊ သာရဏီယံ-သော၊ ကထံ-ကို၊ ဝီတိသာရေတိ-၏။ [မြတ်စွာဘုရားကပြန်၍မိန့်တော်မမူသောကြောင့် "ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ" ဟု သဒ္ဓိ မပါဘဲ ဆိုသည်။]

၂၆၂။ အထခေါ-ပြောင်လျောင်ကြောင်းစကားကိုပြောဆိုရာထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အမ္ဗဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ)၊ အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ စရံ (စရန္တော)-သွားလျက်လည်းကောင်း၊ ဌိတံ (ဌိတဿော)-ရပ်လျက်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နေန-ထိုင်နေတော်မူသော၊ မယာ-ငါးဘုရားနှင့်

(တက္ခ)။ ကဠိကဠိ-သော၊ သာရဏီယ-သော၊ ဣဒံ ကထံ-ဤစကားကို၊ ဝိတိ သာရေတိ ယထာ-ပြီးဆုံးစေသကဲ့သို့၊ ဧवं-ဤအတူ၊ တေ-သင်၏။ ဝုဒ္ဓေဟိ-တစ်ဘဝအတွက် ခြေလက်အင်္ဂါအားဖြင့် ကြီးရင့်ကုန်ပြီးသော၊ မဟာလွေဟိ-မွေးဖွားခဲ့ရာ ချိန်ခါ မီး၍ ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော၊ [ဤ ၂ ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာ၌ ပြထားပြီ၊] အာစရိယ ပါစရိယေဟိ-ဆရာ, ဆရာ၏ ဆရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏေဟိ-ပုဏ္ဏားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ ဟောတိ နု-ဖြစ်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အဝေါစ)။ ဘော ဂေါတမ-အရှင် ဂေါတမ၊ ဣဒံ-ဤသို့ပြောဆိုခြင်းသည်၊ (ဤသို့ မိမိက သွားရင်း ရပ်ရင်း ထိုင်နေသော ဆရာ့ဆရာပုဏ္ဏားတို့နှင့် စကားပြောဆို ခြင်းသည်၊) နောဟိ-မဖြစ်ပါ။

ပဌမလက္ခဏာဒဖြင့် နိဂမ်းချခြင်း

၂၆၃။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ဖြစ်နိုင်သည်ကား၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားနေသော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-တပည့်ပုဏ္ဏားသည်မူလည်း၊ ဂစ္ဆန္တေန-သွားနေသော၊ ဗြာဟ္မဏေန-ဆရာပုဏ္ဏားနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သလ္လပိတုံ-စကားပြောဆိုခြင်းငှာ၊ အရဟတိ-ထိုက်ပါ၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ကား၊ ဌိတော-ရပ်နေသော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-တပည့်ပုဏ္ဏား သည်မူလည်း၊ ဌိတေန-သော၊ ဗြာဟ္မဏေန-ဆရာပုဏ္ဏားနှင့်၊ သဒ္ဓိ သလ္လပိတုံ အရဟတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ကား၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ နိသိန္နေန ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိ သလ္လပိတုံ အရဟတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ကား၊ သယာနော- လည်းလျောင်းနေသော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ သယာနေန ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိ သလ္လပိတုံ အရဟတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ မုဏ္ဍကာ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ဦးပြည်းကတုံးဖြစ်ကုန်သော၊ ဣဿာ-ဆင်၏လုံ့လပယောဂနှင့် တူသော လုံ့လပယောဂကို ထိုက်ကုန်သော၊ ဝါ-ကာယဗလကို အားကိုး၍ အလုပ်လုပ်ရသည့် အိမ်ပိုင်ရှင်ကလေးမျှသာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိဏာ-အမျိုးအားဖြင့် မည်းညစ်ကုန်သော၊ [“ကိဏာ” ဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ-ဆွေတော် မျိုးတော် ဘိုးတော်ပြုဟွာမင်း၏ ခြေဖမိုးမှ ပေါက်ဖွား ကြကုန်သော၊ ယေ တေ သမဏာကာ-အကြင်စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ရဟန်းတို့သည်၊ (သန္တိ)၊ ဘောတာ ဂေါတမေန-အရှင်ဂေါတမနှင့်၊ (သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကထာသလ္လာပေါ- စကားစမြည် ပြန်လည်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ) ယထရိဝ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧवं-ဤအတူ၊ တေဟိပိ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ရဟန်းတို့နှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ ကထာသလ္လာပေါ-စကားစမြည်, ပြန်လည်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ အတ္ထိကဝတော-အကြောင်းကိစ္စရှိသော စိတ်ရှိသော၊ တေ-သင်၏၊ ဣမ-ဤအရပ်သို့၊ အာဂမနံ-လာခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ယာယဇေ အတ္ထာယ-အကြောင်းကိစ္စကြောင့်သာလျှင်၊ အာဂစ္ဆေယျာထ-လာခဲ့ကုန်၏၊ တမေဝ အတ္ထံ-ထိုလာရင်းကိစ္စကိုသာ၊ သာဓုကံ-ကောင်းမွန်စွာ၊ မနသိ-စိတ်၌၊ ကရေ ယျာထ-ပြုကုန်လော၊ ဘော-အမောင်တို့၊ အမ္ဗဋ္ဌော-မည်သော၊ အယံ မာဏဝေါ-ဤလုလင်သည်၊ အဝုသိတဝါ-ဆရာ့အမျိုး၌ အတတ်ပညာ, အကျင့်သိက္ခာကို သင်ယူပြီး ကျင့်သုံးပြီးသူ မဟုတ်သည်၊ (သမာနော ဇဝ-ဖြစ်ပါလျက်ပင်၊) ဝုသိတ မာနိ-ငါသည် ဆရာ့အမျိုး၌ အတတ်ပညာ, အကျင့်သိက္ခာကို သင်ယူပြီး ကျင့်သုံး ပြီးသူဟု မှတ်ထင်နေ၏၊ (ဧတသ-ဤအမ္ဗဋ္ဌ၏၊ ဝေ-ဤသို့၊ ဖရုသဝစနသမုဒါ စာရေ-ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၌၊ (မုဏ္ဍကာ သမဏကာစသည်ဖြင့် ဆဲဆိုခြင်း၌၊) အဝုသိတတ္တာ-ဆရာ့အမျိုး၌ အတတ်ပညာ, အကျင့်သိက္ခာကို သင်ယူပြီး ကျင့်သုံးပြီးသူ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ ကာရ ဏံ-အကြောင်းသည်၊ ကိံ-အဘယ်မှာ ရှိတော့အံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

၂၆၄။ အထခေါ-မိန့်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အဝုသိတဝါဒေန-အဝုသိတဟု ပြောဆိုကြောင်းစကား ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ကုပိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဘဂဝန္တံယေဝ-မြတ်စွာဘုရားကိုသာ၊ ခုံသေန္တော-ဆဲရေးလိုသည်၊ ဘဂဝန္တံယေဝ-ကိုသာ၊ ဝမ္ဘေန္တော-ရှုတ်ချလိုသည်၊ ဘဂဝန္တံယေဝ-ကိုသာ၊ ဥပဝဒမာနော-စွပ်စွဲလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) မေ-ငါသည်၊ သမဏော ဂေါတမောစ-ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ပါပိတော-စက္ကွာဘာဝ အစရှိသော အပြစ်သို့ရောက်စေအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့၊ [စာအုပ်တို့၌ "သမဏောစ မေ ဘော ဂေါတမော" ဟု ဘောသဒ္ဒါကိုတွေ့ရ၏။ အမ္ဗဋ္ဌ၏ တိုက်ရိုက်ထုတ်ဖော်၍ ပြောအပ်သော စကားမဟုတ်၊ စိတ်ဖြင့်သာ ရည်ရွယ် အပ်သော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ် သောကြောင့် "ဘော" သဒ္ဒါမပါသင့်ဟု ထင်သည်။] ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြောပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ သက္ခဏတိ-သာကီဝင်မျိုးသည်၊ စက္ကာ-ကြမ်းတမ်း၏၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သက္ခဏတိ-သည်၊ ဖရုသာ-ခက်ထန်၏၊ ဘော ဂေါတမ သက္ခဏတိ, လဟုသာ-ပေါ့ဆ၏၊ [ပေါ့ပေါ့ ဆဆရှိ၏၊ ကလေးကလားနိုင်၏-ဟူလို၊] ဘော

ဘဂဝန္တံယေဝ ၊ပေ၊ ဘဝိဿတိ။ ။"စက္ကာ ဘောဂေါတမ သက္ခဏတိ" စသည်ဖြင့် သာကီမင်းမျိုးကိုနာမည်တပ်၍ ပြောဆိုဆဲရေးသော်လည်း (အမျိုးထိအောင် ဆဲခြင်းဖြစ်ရကား) ဘုရားကို ဆဲရာရောက်အောင် ရည်ရွယ်သည်-ဟုဆိုလိုသည်။

ဂေါတမ သက္ကဿတိ, ဘာသာ-စကားများ၏၊ ဣမ္ဘာ-ဆင်၏လုံ့လပယောဂနှင့် တူသော လုံ့လပယောဂကိုထိုက်ကုန်သည်၊ ဝါ-ကာယပလကို အားကိုး၍ အလုပ်လုပ်ရသည့် အိမ်ပိုင်ရှင်ကလေးမျှသာ ဖြစ်ကုန်သည်၊ သန္တာ-ဖြစ်ပါကုန်လျက်၊ ဣဇ္ဈာ-ကုန်သည်၊ ဝါ-ကုန်သည်၊ သမာနာ-ဖြစ်ပါကုန်လျက်၊ ဗြာဟ္မဏော-ဝေဒကျမ်းတတ် ပုဏ္ဏားမြတ်တို့ကို၊ နဿ ဣဇ္ဈေရောန္တိ-ကောင်းစွာမပြုကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ဂရုံ-အလေးအမြတ်ကို၊ နဿ ကရောန္တိ- မပြုကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ နဿ မာနေန္တိ-မမြတ်နိုးကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ နဿ ပူဇေန္တိ-မပူဇော်ကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ နဿ အပစာယန္တိ-အရိုအသေ မပြုကြကုန်။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ [ယဒိမေ-ယံ+ဣမေ] ဣမေ သက္ကာ-ဤသာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ ဣဇ္ဈာ-ဣဇ္ဈတို့သည်၊ သန္တာ-နှင့်လျက်၊ ဣဇ္ဈာ-တို့သည်၊ သမာနာ-နှင့်လျက်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နဿ ဣဇ္ဈရောန္တိ-အကြင်ကောင်းစွာ မပြုကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ဂရုံ-အလေးအမြတ်ကို၊ ယံ နဿ ကရောန္တိ-နှင့်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နဿ မာနေန္တိ-အကြင်မမြတ်နိုးကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နဿ ပူဇေန္တိ-အကြင်မပူဇော်ကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နဿ အပစာယန္တိ-အကြင်အရိုအသေ မပြုကြကုန်၊ တယိဒံ (တံ+ဣဒံ)-ထိုသဏ္ဌာရစသော အမှုကို မပြုခြင်းသည်၊ နစ္ဆန္နံ-မလျော်သည်သာ၊ တယိဒံ (တံ+ဣဒံ)-သည်၊ နပ္ပတိရူပံ-မလျောက်ပတ်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ အမ္ဘဏ္ဍော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ သကေ္ယသု-သာကီဝင်မင်းတို့၌၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာသော၊ ဣမံ ဣဇ္ဈဝါဒံ-ဤဣဇ္ဈဟု ပြောဆို ကြောင်းအပြစ်ကို၊ နိပါတေသိ-ကျရောက်စေပြီ၊ "ဣဇ္ဈဟူသောအသုံးအနှုန်းဖြင့် သာကီဝင်မင်းတို့ကို ပဌမအကြိမ်နှိမ်ချပြီ"ဟူလို၊ [ဣဇ္ဈဟူသော စကားအသုံး၏ အောက်ဟန်းလူတို့အတွက် ဖြစ်ပုံအဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။]

ဒုတိယက္ကဇ္ဇဝါဒဖြင့် နှိမ်ချခြင်း

၂၆၅။ အမ္ဘဏ္ဍ-ဌ၊ တေ-သင့်အား၊ ဝါ-သင်၏ အပေါ်၌၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ သက္ကာ-သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ အပရဇ္ဈု (အပရာဓုံ)-ပြစ်မှားဘူးကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ သမယံ-အခါ၌၊ အာစရိယဿ-ဆရာဖြစ်သော၊ ပေါက္ခရသာတိဿ-မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန- ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ကပိလဝတ္ထုံ-ကပိလဝတ်မြို့သို့၊ အဂမာသိံ-သွားခဲ့ပြီ၊ (ဂန္တွာ- သွားပြီး၍)၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ သက္ယာနံ-သာကီဝင်မင်းတို့၏၊ သန္ဓာဂါရံ-လွှတ်ရုံးသည်၊ ဝါ-စည်းဝေးရာ မြို့တော်ခန်းမသည်၊ (အတ္ထိ-၏၊) တေန-

ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသက်မိ-သွားခဲ့ပါပြီ၊ တေန ခေါ် ပန သမယေန-အကျွန်ုပ်သွားရာ ထိုအခါ၌၊ သမ္ဘဟုလာ-မျှားစွာကုန်သော၊ သက္ကာစေဝ-သာကီဝင် မင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ သက္ကကုမာရာစ-သာကီဝင်မင်းသားတို့သည်လည်းကောင်း၊ သန္ဓာဂါရေ-လွှတ်ရုံး၌၊ ဝါ-မြို့တော်ခန်းမ၌၊ ဥစ္စေသု-မြင့်မြတ်ကုန်သော၊ အာသနေသု-နေရာတို့၌၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ အဂ္ဂိလိပတောဒကေဟိ-ထိုးဆွကြောင်း လက်ချောင်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ-လက်ချောင်းထိုးခြင်းတို့ဖြင့်၊ သဇ္ဇဂ္ဂန္တာ-ကျယ်စွာ ရယ်မောကြကုန်လျက်၊ သံကီဠန္တာ-ကစားမြူးတူးကြကုန်လျက်၊ နိသိန္နာ-ထိုင်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ အညဒတ္ထု-စင်စစ်အားဖြင့်၊ မမညေဝ-အကျွန်ုပ်ကိုသာ၊ အနုဇ္ဇဂ္ဂန္တာ မညေ-ရည်စူး၍ ရယ်မောကြကုန်၏ဟု ထင်၏။ မံ-အကျွန်ုပ်ကို၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ အာသနေနဝိ-နေရာဖြင့်လည်း၊ န နိမန္တေသိ-မဖိတ်မန်ပါ။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣမေ သက္ကာ-တို့သည်၊ ဣဒ္ဓာ-ဣဒ္ဓအမျိုးအစားတို့သည်၊ သန္တာ-ဖြစ်ပါကုန်လျက်၊ ဣဒ္ဓာ-တို့သည်၊ သမာနာ-ကုန်လျက်၊ ပြာဟ္မဏေ-တို့ကို၊ ယံ နု သဣ္ဓရောန္တိ-ကုန် ၊ပေ၊ နပ္ပတိရူပံ-မလျောက်ပတ်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဣတိ-လျှင်၊ အမ္ဘဋ္ဌော မာဏဝေါ, သကျေသု-တို့၌၊ ဒုတိယံ-၂ ကြိမ်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဣမံ ဣဒ္ဓဝါဒံ နိပါတေသိ။

တတိယဣဒ္ဓဝါဒဖြင့် နိမ်ဗျခြင်း

၂၆၆။ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ လဗ္ဘကိကာ-ဗီလုံးဌက်မကလေးဖြစ်သော၊ သကုဏိကာပိ-ဌက်ငယ်မသည်သော်မှလည်း၊ သကေ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ကုလာဝကေ-အသိုက်၌၊ ကာမလာပိနီ-အလိုရှိတိုင်း ပြောဆိုနိုင်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသေး၏၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ယဒိဒံ (ယံ + ဣဒံ) ကပိလဝတ္ထု-အကြင်ကပိလဝတ်နေပြည်သည်၊ (အတ္ထိ) ဧတံ-ဤကပိလဝတ်နေပြည်သည်၊ သက္ကာနံ-တို့၏၊ သကံ-ဥစ္စာပေတည်း၊ အာယသ္မာ အမ္ဘဋ္ဌော-အရှင်အမ္ဘဋ္ဌသည်၊ ဣမာယ အပ္ပမတ္တာယ-ဤအနည်းငယ်သော အပြစ်ကြောင့်၊ အဘိသဇ္ဇိတုံ-ကောမအစွမ်းဖြင့် လွန်စွာကပ်ငြိခြင်းငှာ၊ န အရဟတိ-မထိုက်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

[ဤသို့မိန့်တော်မူသောအခါ "ရှင်ဂေါတမသည် မိမိ၏ ဆွေမျိုးတို့ကို ဗီလုံးဌက်ငယ်မနှင့် နှိုင်း၍ ပြော၏၊ ငါတို့ကား "ဟသ်ာ ကြိုးကြာ ဥဒေါင်းတို့နှင့် တူရာရောက်၏၊ ယခုအခါ ရှင်ဂေါတမသည် မာန်မာန ကင်းသွားပြီ" ဟု ယူဆ၍ မိမိတို့က အမြတ်ဆုံးဟု သိစေလိုသောကြောင့် အမျိုး ၄ ပါးကို ပြပြန်သည်။] ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဝဏ္ဏာ-အမျိုးတို့သည်၊ ခတ္တိယာ-မင်းမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဝေဿာ-လယ်ထွန်ကုန်ပေး, နွားမွေးမှုစသော အသီးအသီး အလုပ်ရှိသော ဝေဿလူမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဒါ-

ကြမ်းတမ်းသော သုဒ္ဒလူမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမေ စတ္တာရော-ဤ ၄ မျိုးတို့တည်း။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ စတုန်း-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဣမေသံ ဝဏ္ဏာနံ-ဤအမျိုးတို့တွင်၊ ခတ္တိယာစ-ခတ္တိယတို့လည်းကောင်း၊ ဝေဿာစ-ဝေဿလူမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဒါစ-သုဒ္ဒလူမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တယော-၃ မျိုးကုန်သော၊ ဝဏ္ဏာ-အမျိုးတို့သည်၊ အညဒတ္ထု-အားဖြင့်၊ ဗြာဟ္မဏသော-ဗြာဟ္မဏအမျိုး၏သာလျှင်၊ ပရိစာရကာ - အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ သမ္မဒေဝ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣမေ သက္ကာ ဣဒ္ဓာ သန္ဓာ ၊ပေ၊ နပ္ပတိရူပ်၊ ဣတိ အမ္ဘဏ္ဍော မာဏဝေါ သကျေသု တတိယံ ဣမံ ဣဒ္ဓဝါဒံ နိပါတေသိ။

ဒါသိပုတ္တဝါဒကထာ

၂၆၇။ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ (သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့ဝယ် ၃ ကြိမ်တိုင်အောင် ဣဒ္ဓဝါဒကို ကျရောက်စေရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ တေ-ဤအကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) အမ္ဘဏ္ဍော-သော၊ အယံ မာဏဝေါ-သည်၊ အတိဘာဋ်-အလွန်ပြင်းထန်စွာ၊ သကျေသု-တို့၌၊ ဣဒ္ဓဝါဒေန-ဣဒ္ဓဝါဒဖြင့်၊ နိမ္မာဒေတိ-မာန်မရှိသည်ကို ပြု၏။ ဝါ-နှိမ်၏၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဂေါတ္တံ-အမွဋ္ဌ၏ အနွယ်ကို၊ ယံနူန ပုစ္ဆေယျံ-အကယ်၍ မေးရပါမူကား ကောင်းလေစ့၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပေါ်မူပြီ၊ အထခေါ-အကြံဖြစ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ အမ္ဘဋ္ဌံ မာဏဝံ တေ အဝေါစ၊ (ကိုး) အမ္ဘဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ (တွံ-သည်၊) ကထံ ဂေါတ္တော-အဘယ်အနွယ်ရှိသည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ကဏ္ဏာယနော-ကဏ္ဏအနွယ်သည်၊ (ကဏ္ဏရသေ့၏ သားစဉ်မြေးဆက်သည်၊) အသို့-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ တေ-သင်၏၊ ပေါရာဏံ-ရှေးဦး ဖြစ်သော၊ မာတာပေတ္တိကံ-အမိအဘတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နာမဂေါတ္တံ-အနွယ်ဖြစ်သော နာမည်ကို၊ အနုဿရတော-အစဉ်လိုက်ယောလတ်သော်၊ ဝါ-အစဉ်လိုက်၍ ရှင်းလင်းလတ်သော်၊ သကျာ-သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ အယျပုတ္တာ-အရှင်သခင်၏ သားတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ တွံ-သည်၊ သကျာနံ-တို့၏၊ ဒါသိပုတ္တော-အိမ်ကျွန်မ၏ သားသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ အမ္ဘဋ္ဌ-အမ္ဘဋ္ဌ၊ သကျာ-တို့သည်၊ ခြေကြွာက်-ခြေကြွာကမည်သော၊ ရာဇာနံ-မင်းကို၊ ဝိယာမယံ-ဘိုးတော်ဟူ၍၊ ဝါ-ဘိုးတော်အရာ၌၊ ဒဟန္တိ-ထားကြကုန်၏။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေးဦးဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊ ခြေကြွာကော-ခြေကြွာကမည်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ("ပဇ္ဇာဇေသိ" ၌ စပ်၊) ဝိယာ-ချစ်အပ်သော၊ မနာပါ-မြတ်နိုးအပ်သော၊ ယာ သာ မဟေသီ-အကြင်မိဖုရားသည်၊ (အတ္ထိ-၏၊)

တသော-ထိုမိဖုရား၏၊ ပုတ္တသေ-သား၏ (အပေါ်၌) ရင့်-မင်းအဖြစ်ကို၊ ပရိဏာ-မေတုကာမော-ညွှတ်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဇေဋ္ဌကုမာရေ-သားတော်ကြီးတို့ကို၊ သြက္ကာမုခ-သြက္ကာမုခသားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရ-ကဏ္ဍ-ကရုကဏ္ဍသားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိနိက-ဟတ္ထိနိကသားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သိနိသူရ-သိနိသူရသားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ရဋ္ဌသ္မာ-တိုင်းပြည်မှ၊ ပဗ္ဗဇေသိ-ထွက်သွားစေရပြီ၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ရဋ္ဌသ္မာ-မှ၊ ပဗ္ဗာဇိတာ-ထွက်သွားစေအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာ-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊) ဟိမဝန္တပဿေ-ဟိမဝန္တာတောင်နံပါး၌၊ ပေါက္ခရဏိယာ-ရေကန်၏၊ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ မဟာသာကသဏ္ဍော-ကြီးစွာသော ဟင်းရွက်တောအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ-၏၊) တတ္ထ-ထိုတောအုပ်၌၊ ဝါသံ-နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေသုံ-ပြုကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ဇာတိသမ္ဘေဒဘယာ-အမျိုးဇာတ်၏ ရောစပ်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ (ဇာတ်ပျက်မည့်ဘေးမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊) သကာဟိ - မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ဘဂိနိဟိ-နှမတော်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ သံဝါသံ-အတူနေခြင်းကို၊ ဝါ-ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေသုံ-ပြုကြကုန်ပြီ။

အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ (ကပိလဝတ္ထု နေပြည်တော်တည်၍ နှမတော်များနှင့် လက်ထပ်လျက် နေထိုင်ရာ ထိုအခါ၌) သြက္ကာကော - သော၊ ရာဇာ-သည်၊ အမစ္စေ-အမတ်ကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပါရိသဇ္ဇေ-ပရိသတ်တွင် ပါဝင်ကုန်သော အခြွေအရံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ မေးပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ဘော-အမောင်တို့၊ တေရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ကုမာရာ-မင်းသားတို့သည်၊ ကဟံ-အဘယ် အရပ်၌၊ သမ္မန္တိ နုခေါ-နေကြကုန်သနည်း၊ ဣဒါနိ-ဤသို့ မေးပြီ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ဟိမဝန္တပဿေ-၌၊ ပေါက္ခရဏိယာ-၏၊ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ မဟာသာကသဏ္ဍော-သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊) တတ္ထ-ထိုဟင်းရွက်တော်အုပ်ကြီး၌၊ တေရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ကုမာရာ-တို့သည်၊ သမ္မန္တိ-နေကြပါကုန်၏၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ဇာတိသမ္ဘေဒဘယာ-ကြောင့်၊ သကာဟိ-ကုန်သော၊ ဘဂိနိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သံဝါသံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ကပ္ပေန္တိ-ပြုကြပါကုန်၏၊ ဣဒါနိ-ဤသို့သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။

အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ အထခေါ-သံတော်ဦးတင်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ သြက္ကာကော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဥဒါနံ-ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေသိ-ကျူးရင့်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ဘော-အချင်းတို့၊ ကုမာရာ-မင်းသားတို့သည်၊ သကျာ ဝတ-စွမ်းနိုင်ကြပါပေကုန်စွ၊ ဘော-တို့၊ ကုမာရာ-မင်းသားတို့သည်၊ ပရမသကျာ ဝတ-အလွန်စွမ်းနိုင်ကြပါပေကုန်စွ၊ ဣဒါနေသိ-ပြီ၊ ဥဒါနေသိ-ပြီ၊ တဒဂ္ဂေ-ထိုဥဒါန်းစကားကို အစပြု၍၊ သကျာ-သကျမင်းတို့သည်၊ ဝါ-သာကိဝင်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ-ထင်ရှားကုန်၏၊ သောစ-ထိုသြက္ကာကမင်းသည်လည်း၊ နေသံ-ထိုသကျမင်းတို့၏၊ ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောက်ျားတည်း။

အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ သြက္ကာကသ-သော၊ ရညော-၏။ ဒိသာနာမ-ဒိသာမည်သော၊ ဒါသိ-ကျွန်မသည်၊ အဟောသိ-ရှိပြီ၊ သာ-ထိုကျွန်မသည်၊ ကဏ္ဏ-ကဏ္ဏကို၊ (လူနက်ကလေးကို၊) ဇနေသိ-ဖြစ်စေပြီ၊ ဝါ-ဖွားမြင်ပြီ၊ [အချို့စာအုပ်၌ "ကဏ္ဏ ဇနေသိ" ဟုသာ ရှိ၏။ နာမသဒ္ဒါ မပါ။] ဇာတော-ဖွားမြင်ပြီးသော၊ ကဏ္ဏော-ကဏ္ဏသည်၊ (လူနက်ကလေးသည်၊) ပဗျာဟာသိ-ကျယ်လောင်စွာ စကားပြောဆိုပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကျယ်လောင်စွာ စကားပြောဆိုသနည်း၊) အမ္မာ-အမိတို့၊ မံ-ငါ့ကို၊ ဓောဝထ-ဆေးကြောပေးကြပါကုန်၊ အမ္မာ-တို့၊ မံ-ကို၊ နဟာပေထ-ရေချိုးပေးကြပါကုန်၊ မံ-ကို၊ ဣမသ္မာ အသုစိသ္မာ-ဤမစင်မကြယ်မှ၊ ပရိမောစေထ-လွတ်စေကြပါကုန်၊ ဝေါ-သင်တို့၏၊ အတ္ထာယ-စီးပွားအလို့ငှာ၊ ဘဝိဿामि-ဖြစ်ပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ပဗျာဟာသိ-ပြီ၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၊ ပိသာစေ-မြေဘုတ်ဘီလူးတို့ကို၊ (တဆေတို့ကို၊) ဒိသ္မာ-မြင်ရ၍၊ ဝါ-မြင်ရသည်ရှိသော်၊ ပိသာစာတိ-ပိသာစတို့ဟူ၍၊ သဠာနန္တိ ယထာ-အသိအမှတ် ပြုကြကုန်သကဲ့သို့၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ဧဝမေव-ဤအတူသာလျှင်၊ တေန ခေါ ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ပိသာစေ-တို့ကို၊ ကဏ္ဏာတိ-ကဏ္ဏတို့ဟူ၍၊ သဠာနန္တိ-အသိအမှတ်ပြုကြကုန်၏၊ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) အယံ-ဤအကောင်ကလေးသည်၊ ဇာတော-မွေးဖွားပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပဗျာဟာသိ-ကျယ်လောင်စွာ စကားပြောပြီ၊ ကဏ္ဏော-လူနက်ကလေးသည်၊ ဇာတော-မွေးဖွားပြီ၊ ပိသာစော-မြေဘုတ်ဘီလူးသည်၊ ဇာတော-မွေးဖွားပြီ၊ ဣတိ အာဟံသု၊ တဒဂ္ဂေ-ထိုစကားကို အစုပြု၍၊ ကဏ္ဏာယနာ-ကဏ္ဏ၏ သားစဉ်မြေးဆက်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ-ထင်ရှားကုန်၏၊ သော-ထိုကဏ္ဏသည်လည်း၊ ကဏ္ဏာယနာနံ-ကဏ္ဏာယန အမျိုးအနွယ်တို့၏၊ ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောကျ်ားတည်း၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ဣတိခေါ-ဤသို့လျှင်၊ တေ-သင်၏၊ ပေါရာဏံ-ရှေးဦးဖြစ်သော၊ မာတာပေတ္တိကံ-အမိအဘတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နာမဂေါတ္တံ-အနွယ်ဖြစ်သော နာမည်ကို၊ အနုဿရတော-အစဉ်လိုက်လတ်သော်၊ ဝါ-အစဉ်လိုက်၍ ရှင်းလင်းလတ်သော်၊ သက္ခာ-တို့သည်၊ အယျပုတ္တာ-အရှင်သခင်၏ သားတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တွံ-သည်၊ သက္ခာနံ-တို့၏၊ ဒါသိပုတ္တော-သည်၊ အသိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ဓောဝထ မံ အမ္မ။ ။စာအုပ်တို့၌ "အမ္ဘ" ဟု ရှိ၏၊ "ဓောဝထ"ဟူသော ဗဟုဝုစ်နှင့် "အတ္ထာယ ဝေါ ဘဝိဿာမိ" ၌ "ဝေါ" ဟူသော ဗဟုဝုစ်ကိုလည်းကောင်း, "ဣတော စိတောစ ဝိစရန္တော"ဟူသော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ သူ၏ အမေတစ်ယောက်ကိုသာ ပြောခြင်း မဟုတ်၊ အားလုံးကို ပြောခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိသာ၏၊ ထို့ကြောင့် "အမ္ဘာ-အမိတို့" ဟု ဗဟုဝုစ် ရှိသင့်ပါသည်။

၂၆၈။ ဧတံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ တေ မာဏဝကာ ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစုံ၊ (ကား) ဘဝံ ဂေါတမော-အရှင်ဂေါတမသည်၊ အမွဋ္ဌံ-အမွဋ္ဌကို၊ အတိဘာဋ္ဌံ-အလွန်ပြင်းထန်စွာ၊ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန-ကျွန်မသားဟု ပြောဆိုကြောင်း စကားဖြင့်၊ 'မာ နိမ္မာဒေသိ-မာန်မရှိသည်ကို မပြုလင့်၊ ဝါ-မနှိမ်ပါလင့်၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ သုဇာတောစ-မိဘက်ဖဘက် ၂ ပါးစုံမှ ကောင်းစွာ မွေးဖွားသူလည်း ဟုတ်ပါ၏၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ ကုလပုတ္တောစ-အမျိုးကောင်းသားလည်း ဟုတ်ပါ၏၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဗဟုဿုတောစ-များသောသုတရှိသူလည်း ဟုတ်ပါ၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ကလျာဏ ဝါက္ကရဏောစ-ကောင်းသောစကားသံ ရှိသူလည်းဟုတ်ပါ၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ပဏ္ဍိတောစ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ပညာရှိသူလည်း ဟုတ်ပါ၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဘောတာ ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ အသ္မိ ဝစနေ-ဤမိမိသင်ယူအပ်ပြီးသော ဗေဒင် ၃ ပုံဟူသောစကား၌၊ ပဋိမန္တေတုံ-နှီးနှော ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ (တစ်နည်း) အသ္မိ ဝစနေ-ဤကျွန်မသားဟူသော စကား၌၊ ပဋိမန္တေတုံ-ပြန်၍ ဖြေရှင်းခြင်းငှာ၊ ပဟောတိစ-စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်ပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

၂၆၉။ အထခေါ-လုလင်ငယ်တို့က လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တေ မာဏဝကေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကား-နည်း၊) မာဏဝကာနံ-လုလင်ငယ်ဖြစ်ကြကုန်သော၊ တုမှာကံ-သင်တို့၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ကား)၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဒုဇာတောစ-မိဘက်ဖဘက် ၂ ပါးစုံမှ မကောင်းသဖြင့် မွေးဖွားသူလည်း ဟုတ်၏၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, အကုလပုတ္တောစ-အမျိုးကောင်းသားလည်း မဟုတ်၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, အပ္ပဿုတောစ-နည်းသော်သုတရှိသူလည်း ဟုတ်၏၊ ဝါ-သုတမရှိသူလည်း ဟုတ်၏၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, အကလျာဏဝါက္ကရဏောစ-ကောင်းသောစကားသံရှိသူလည်း မဟုတ်၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဒုပ္ပညောစ-မညာမရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဘောတာ ဂေါတမေန သဒ္ဓိ, အသ္မိဝစနေ-ဤမိမိသင်ယူအပ်ပြီးသော ဗေဒင် ၃ ပုံဟူသော စကား၌၊ ပဋိမန္တေတုံ-နှီးနှော ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ (တစ်နည်း) အသ္မိ ဝစနေ-ဤကျွန်မသားဟူသော စကား၌၊ ပဋိမန္တေတုံ-ပြန်၍ ဖြေရှင်းခြင်းငှာ၊ နစ ပဟော တိ-စွမ်းနိုင်သူလည်းမဟုတ်၊ ဣတိ-ဤအကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်)၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်ပါစေဦး၊ ဝါ-အသာနေပါစေဦး၊ တုမှေ-သင်တို့သည်၊ မယာ-ငါနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ အသ္မိဝစနေ-၌၊ မန္တေတွော-နှီးနှောပြောဆိုကြကုန်လော၊ (တစ်နည်း) အသ္မိ ဝစနေ-၌၊ မန္တေတွော-ပြန်၍ ဖြေရှင်းကြကုန်လော။

ပန-သို့မဟုတ်၊ မာဏဝကာနံ-နှင့်သော၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ကိံ-နည်း၊) အမ္ဘဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ သုဇာတောစ-မိဘက် ဖခင်က ၂ ပါးစုံမှ ကောင်းစွာမွေးဖွားသူလည်း ဟုတ်၏။ ပေ၊ ပဟောတိစ-စွမ်းနိုင် သူလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ ဧဝံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တုမှေ- တို့သည်၊ တိဋ္ဌထ-တည်ကြကုန်လော၊ ဝါ-အသာနေကြကုန်လော၊ အမ္ဘဋ္ဌော မာဏဝေါ မယာ သဒ္ဓိံ, ပဋိမန္တေတု-နှီးနှောပြောဆိုပါစေ၊ ဝါ-ဖြေရှင်းပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အမ္ဘဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ သုဇာတောစ ၊ပေ၊ ပဟောတိစ-၏။ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ ဘဝိဿာမ- ဖြစ်ပါကုန်အံ့၊ အမ္ဘဋ္ဌော မာဏဝေါ ၊ပေ၊ ပဋိမန္တေတု-နှီးနှောပြောဆိုပါစေ၊ ဝါ-ဖြေရှင်းပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

၂၇၀။ အထခေါ-လျှောက်ကြရာထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ အမ္ဘဋ္ဌ မာဏဝံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိံ)။ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ တေ-သင်၏အပေါ်၌၊ သဟမ္မိကော-အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အယံ ပဇ္ဇော-ဤပြဿနာသည်၊ အာဂစ္ဆတိ-ရောက်လာ၏၊ အကာမာ (အကာမေနပိ)-မဖြေလိုဘဲလည်း၊ ဗျာကာတဗ္ဗော-ဖြေဆိုထိုက်ပါ၏၊ ဝါ-ဖြေဆိုရမည်၊ တွံ-သည်၊ သစေ နဗျာကရိဿသိ-အကယ်၍ မဖြေဆိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ မဖြေဆိုလတ်သော၊) [မဖြေဆိုခြင်း၌ နည်း ၃ နည်းရှိသောကြောင့် "အညေန ဝါ အညံ ပဋိစရိဿသိ" စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်၊] အညေန-တစ်ပါးသော စကားဖြင့်၊ အညံ-တစ်ပါးသော စကားကို၊ (သစေ) ပဋိစရိဿသိ-အကယ်၍ ဖုံးလွှမ်းအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-ဤသို့ ဖုံးလွှမ်းသော်လည်းကောင်း၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ (သစေ) ဘဝိဿသိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသော်လည်းကောင်း၊ (သစေ) ပဏ္ဍိတိဿသိ-အကယ်၍ ဖဲသွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-ဤသို့ ဖဲသွားသော်လည်းကောင်း၊ ဧတ္ထေဝ-ဤနေရာ၌ပင်၊ တေ-သင်၏၊ မုဒ္ဓါ-ဦးထိပ်သည်၊ သတ္တဓာ-ခုနစ်စိတ်၊ ဖလိဿတိ-ကွဲလိမ့်မည်။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ တံ-ထိုမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊ ကိံ မညသိ-အဘယ်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ တေ-သင်သည်၊ ဝုဒ္ဓါနံ-အသက်အားဖြင့် ကြီးရင့်ကုန်သော၊ မဟလ္လကာနံ-အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော၊ အာစရိယပါစရိယာနံ-ဆရာ, ဆရာတို့၏ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာသမာနာနံ-ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကို ပြောဆိုနိုင်ကုန်သော၊ ဝါ-သမိုင်းအစဉ် ရာဇဝင်အဆက်ကို ပြောဆိုနိုင်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ပုဏ္ဏားတို့၏၊ (သန္တိကာ-အထံမှ) ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သုတံ-ကြားအပ်ဘူးသနည်း၊ ကဏ္ဍာယနာ-ကဏ္ဍာယနအမျိုးအနွယ်တို့သည်၊ ကုတောပဘုတိကာ-အဘယ်သူမှစ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ကောစ-အဘယ်သူသည်လည်း၊ ကဏ္ဍာယနာနံ - ကဏ္ဍာယန အမျိုးအနွယ်တို့၏၊

ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောကျ်ားနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ တုဏ္ဍိအဟောသိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဘဂဝါ အမ္ဗဋ္ဌं မာဏဝံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိံ)၊ အမ္ဗဋ္ဌ-အမ္ဗဋ္ဌ၊ တံ-ထိုမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိံ မညသိ-နည်း၊ တေ-သင်သည် ၊ပေ၊ ကောစ ကဏ္ဍာယနာနံ ပုဗ္ဗပုရိသော-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ တုဏ္ဍိအဟောသိ၊ အထခေါ-၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် မဖြေဘဲနေရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ အမ္ဗဋ္ဌं မာဏဝံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိံ)၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဗ္ရာဟ္မဏောဟိ-ဖြေဆိုတော့၊ ဒါနိ-၌၊ တေ-သင်၏၊ တုဏ္ဍိဘာဝဿ-ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ခြင်း၏၊ နု ကာလော-အခါမဟုတ်တော့၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ တထာဂတေန-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယာဝ တတိယကံ-သုံးကြိမ်တိုင်အောင်၊ သဟဓမ္မိကံ-အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပဉ္ဍं-ပြဿနာကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်)၊ နု ဗ္ရာဟ္မဏောတိ-မဖြေဆို၊ အဿ-ထိုမဖြေဆိုသူ၏၊ ဧတ္ထေဝ-ဤနေရာ၌ပင်၊ မုဒ္ဓါ-ဦးထိပ်သည်၊ သတ္တဓာ-ခုနစ်စိတ်၊ ဖလတိ-ကွဲတတ်၏၊ ဝါ-ကွဲရိုးတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ["ဖလတိ" ရှိသင့်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ကြည့်ပါ၊ မူလပံ-စူဋ္ဌသစ္စကသုတ်၌လည်း "ဖလတိ" ဟုပင် ရှိပါသည်။]

၂၇၁။ တေန ခေါပန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဖြေဖို့ရန် တိုက်တွန်းတော်မူရာ ထိုအခါ၌)၊ ဝဇိရပါဏိ-လက်၌ ဝဇိရစိန်ရှိသော၊ ဝါ-ဝဇိရစိန် လက်စွဲသော၊ ယက္ခော-ဘီလူးသည်၊ [ဘီလူးဆိုသော်လည်း သိကြားမင်းပင်တည်း။] မဟန္တံ-ကြီးစွာ သော၊ အာဒိတ္တံ-လွန်စွာတောက်ပသော၊ သမ္ပဇ္ဇလိတံ-ဝန်းကျင်ပတ်ခြံ၊ အလျှံတစ်ပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ သဇောတိဘူတံ-မီးတောက်မီးလျှံနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အယောကူဋံ - သံတူကို၊ အာဒါယ - ယူ၍၊ အမ္ဗဋ္ဌဿ - သော၊ မာဏဝဿ-၏၊ ဥပရိဝေဟာသံ-အထက်ကောင်းကင်၌၊ ဋ္ဌိတော-တည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ကြ၍ တည်သနည်း၊) အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ အယं မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ယာဝ တတိယကံ-အောင်၊ သဟဓမ္မိကံ-သော၊ ပဉ္ဍံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်)၊ သစေ နု ဗ္ရာဟ္မဏိဿတိ-အကယ်၍ မဖြေဆိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်)၊ ဧတ္ထေဝ-၌ပင်၊ အဿ-ထိုအမ္ဗဋ္ဌ၏၊ မုဒ္ဓါ-ဦးထိပ်ကို၊ သတ္တဓာ-ခုနစ်စိတ်၊ ဖာလေဿာမိ-ကွဲစေအံ့၊ ဝါ-ထုခွဲ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ဋ္ဌိတော-သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဝဇိရပါဏိ-လက်၌ ဝဇိရစိန်ရှိသော၊ ဝါ-ဝဇိရစိန် လက်စွဲသော၊ တံ ယက္ခံ-ထိုဘီလူးကို၊ ဘဂဝါစေဝ-မြတ်စွာဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါစ-သည်လည်းကောင်း၊ ပဿတိ-မြင်ရ၏။

၂၇၂။ အထခေါ-ဘီလူးမြင်ရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဘီတော-ကြောက်သည်၊ သံဝိဂ္ဂေါ-ထိတ်လန့်သည်၊ လောမဟဋ္ဌဇာတော-ဖြစ်သောအမွေးတို့၏ ရှင်ခြင်းရှိသည်၊ (ကြက်သီးမွေးညှင်းထသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ဘဂဝန္တံယေဝ-မြတ်စွာ ဘုရားကိုသာ၊ တာဏံ-စောင့်ရှောက်တတ်သူဟူ၍၊ ဂဝေသီ-ရှာမှီးလျက်၊ ဝါ-ဆည်းကပ်လျက်၊ ဘဂဝန္တံယေဝ-ကိုသာ၊ လေဏံ-ပုန်းအောင်းရာဟူ၍၊ ဂဝေသီ-လျက်၊ ဝါ-လျက်၊ ဘဂဝန္တံယေဝ-ကိုသာ၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂဝေသီ-လျက်၊ ဝါ-လျက်၊ ဥပနိသီဒိတ္တာ-ကပ်၍ထိုင်ပြီးလျှင်၊ ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)။ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ကိं-အဘယ်သို့သော၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အာဟ-မိန့်တော် မူလိုက်ပါသနည်း၊ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဗြဝီတု-မိန့်တော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ တံ-ထိုမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိမညသိ-အဘယ်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ တေ-သင်သည်၊ ဝုဒ္ဓါနံ-နှံသော ၊ပေ၊ ကောစ-အဘယ်သူနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ, ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အာဟ ယထေဝ-မိန့်တော်မူသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ မေ-အကျွန်ုပ်သည်၊ သုတံ - ကြားအပ်ဘူးပါပြီ၊ ကဏ္ဍာယနာ - ကဏ္ဍာယန အမျိုးအနွယ်တို့သည်၊ တတောပဘုတိကာ-ထိုကဏ္ဍမှစ၍ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ သောစ-ထိုကဏ္ဍသည်လည်း၊ ကဏ္ဍာယနာနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောက်ျားပါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အမ္ဗဋ္ဌဝဏကထာ

၂၇၃။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော၊ တေ မာဏဝကာ-တို့သည်၊ ဥန္ဓာဒိနော-ပဲ့တင်ထပ်သော အသံရှိကြကုန်သည်၊ ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ-မြင့်သော အသံ, ကျယ်သော အသံရှိကြကုန်သည်၊ အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ (ကိं-နည်း၊) ဘော-အမောင်တို့၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဒုဋ္ဌာတော ကိရ-မကောင်းသဖြင့် မွေးဖွားသူဆိုပါတကား၊ ဘော-တို့၊ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ, အကုလပုတ္တော ကိရ-အမျိုးကောင်းသား မဟုတ်သူ ဆိုပါတကား၊ ဘော အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ, သက္ကာနံ-သာကီဝင်မင်းတို့၏၊ ဒါသိပုတ္တော ကိရ-ကျွန်မသား ဆိုပါတကား၊ ဘော-တို့၊ သက္ကာ-သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ အမ္ဗဋ္ဌဿ-သော၊ မာဏဝဿ-၏၊ အယျပုတ္တာ-အရှင်သခင်၏သားတို့သည်၊ ဘဝန္တံ ကိရ-ဖြစ်ကြ, ဆိုပါတကား၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဓမ္မဝါဒီယေဝ-တရားသဖြင့် ပြောလေ့ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ရဟန်းဂေါတမကို၊ အပသာဒေတဗ္ဗံ-ခြိမ်းခြောက်မောင်းမဲထိုက်၏ဟူ၍၊ အမညိမှာ ကိရ - မှတ်ထင်မိကြကုန်ပြီတဲ့၊ ဣတိ - သို့၊ (ဥန္ဓာဒိနော ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ အဟေသုံ။)

၂၇၄။ အထခေါ်-လုလင်ငယ်တို့က ဆူဆူညည် ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းတော်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဣမေ မာဏဝကာ-တို့သည်၊ အတိဘဋ္ဌ-အလွန်ပြင်းထန်စွာ၊ အမ္ဗဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန-ကျွန်မသားဟု ပြောဆိုကြောင်းစကားဖြင့်၊ နိမ္မာဒေန္တိ-မာန်မရှိသည်ကို ပြုကြကုန်၏၊ ဝါ-နှိမ်ကြကုန်၏၊ အဟံ-သည်၊ ယံနူန ပရိမောစေယျံ-အကယ်၍ ဒါသိပုတ္တအဖြစ်မှ လွတ်စေရမူကား ကောင်းလေစု၊ ဣတိ (ဧတံ အဟောသိ၊) အထခေါ် - အကြောင်းဖြစ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ - သည်၊ တေ မာဏဝကေ-တို့ကို၊ တေ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) မာဏဝကာ-တို့၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အမ္ဗဋ္ဌं, မာဏဝံ-ကို၊ အတိဘဋ္ဌ-စွာ၊ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန-ဖြင့်၊ မာ နိမ္မာဒေထ-မာန်မရှိသည်ကို မပြုကြကုန်လင့်၊ ဝါ-မနှိမ်ကြကုန်လင့်၊ သော ကဏ္ဏော-ထိုကဏ္ဍသည်၊ ဥဇ္ဇာရော-မွန်မြတ်သော၊ ဣသိ-ရသေ့သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သော-ထိုကဏ္ဍရသေ့သည်၊ ဒက္ခိဏဇဏ္ဏုပဒံ-ဒက္ခိဏဇဏ္ဏုပုဒ်သို့၊ ဝါ-ဒက္ခိဏာပထတိုင်းသို့၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး၍၊ ဗြဟ္မမန္တေ-မြတ်သော မန္တန်တို့ကို၊ အဓီယိတွာ-သင်ယူပြီး၍၊ သြက္ကာတ်-သော၊ ရာဇာနံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ချဉ်းကပ်၍၊ မဒ္ဒရူပီ-မဒ္ဒရူပီမည်သော၊ ဓီတရံ-သမီးကိုတော်ကို၊ ယာစိ-တောင်းပြီ၊ တဿ-ထိုကဏ္ဍအား၊ ဝါ-ထိုကဏ္ဍ၏ အပေါ်၌၊ ("ကုပိတော" ၌ စပ်၊) သြက္ကာကော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ရေ-အချင်းတို့၊ ကော နု-အဘယ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အယံ-ဤအကောင်သည်၊ မယ္ဟံ-ငါ၏၊ ဒါသိပုတ္တော-ကျွန်မ၏သားသည်၊ သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊ မဒ္ဒရူပီ-သော၊ ဓီတရံ-ကို၊ ယာစတိ-တောင်းရဘိသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကုပိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ခုရပ္ပံ-မြားကို၊ သန္ဓယှ-ဖွဲ့ပြီ၊ သော-ထိုသြက္ကာကမင်းသည်၊ တं ခုရပ္ပံ-ထိုမြားကို၊ မုဋ္ဌိတုံ-လွတ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပစ်ခြင်းငှာ၊ နေဝ အသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ပဋိသံဟရိ တုံ-တစ်ဖန် ရုပ်သိမ်းခြင်းငှာ၊ နော အသက္ခိ-မှစွမ်းနိုင်။

မာဏဝကာ-တို့၊ အထခေါ်-၌၊ (မြားကို မပစ်နိုင် မချနိုင်ရာ ထိုအခါ၌၊) အမစ္စာ-အမတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါရိသဇ္ဇာ-ပရိသတ်တွင် ပါဝင်ကုန်သော အခ္ခေါအရံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏं - ကဏ္ဍမည်သော၊ ဣသိ - ရသေ့ကို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ တေ-ကို၊ အဝေါစုं-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘဒ္ဒန္တေ-အရှင်ရသေ့၊ ရညော-မင်းအား၊ သောတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဘဒ္ဒန္တေ-ရသေ့၊ ရညော-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဟောတု-စေ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ရညော-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်တော့ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ အပိစ-ထိုသို့ပင် ရှင်ဘုရင်အား ချမ်းသာခြင်းဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ရာဇာ-သည်၊ (ငါကဲ့သို့သော သူတော်သူမြတ်ကို ပြစ်မှားသော မင်းသည်၊) အဓော-အောက်

အရပ်သို့၊ ခုရပ္ပ-မြားကို၊ ယဒိ မုဠ္ဆိသတိ-အကယ်၍ ပစ်လွှတ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ယာဝတာ-အကြင်မျှလောက်သော အရပ်၌၊ ရညော-၏၊ ဝိဇိတံ-နိုင်ငံသည်၊ (အတ္ထိ-၏။) တ္တောဝပေါ-ဤမျှလောက်သော အရပ်၌၊ ပထဝီ-မြေသည်၊ ဥဒ္ဒရိယိသတိ-အစိတ်စိတ် အမှာမှာ ခွဲလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။ [ဥဒ္ဒရိယိသတိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာနှိုးသယင်္ဂ ကြည့်ပါ။]

ဘဒ္ဒန္တေ-သော့၊ ရညော-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဟောတု-စေ၊ ဇနပဒဿ-ဇနပုဒ်အား၊ ဝါ-ထိုင်းခရိုင်နိုင်ငံအား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ (ဟောတု-စေ) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ရညော-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်တော့ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဇနပဒဿ-အား၊ ဝါ-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဘဝိသတိ-မည်၊ အပိစ-သို့သော်လည်း၊ ရာဇာ-သည်၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်အရပ်သို့၊ ခုရပ္ပ-မြားကို၊ ယဒိ မုဠ္ဆိသတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ယာဝတာ-၌၊ ရညော ဝိဇိတံ (အတ္ထိ) တ္တောဝတာ-၌၊ သတ္တဝဿာနိ-ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒေါဝေါ-မိုးသည်၊ နဝဿိသတိ-ရွာလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ပြီ၊ သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေ ဟောတု ရညော, သောတ္ထိ ဇနပဒဿ, ဒေဝေါစ-မိုးသည်လည်း၊ ဝဿတု-ရွာပါစေ။ ဣတိ-နှ်ပြီ၊ သောတ္ထိ ဘဝိသတိ ရညော, ဇနပဒဿ, ဒေဝေါစ-လည်း၊ ဝဿိသတိ-ရွာပါလိမ့်မည်၊ အပိစ-လည်း၊ ရာဇာ-သည်၊ ဇေဋ္ဌကုမာရေ-သားတော်ကြီး၌၊ ခုရပ္ပ-မြားကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတု-တည်ပါစေလော၊ သောတ္ထိ-အရာရာ ချမ်းသာ ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကုမာရော-သားတော်မင်းသားသည်၊ ပလ္လောမော-ကြက်သီးမွေးညှင်းမထဘဲ ကျသော အမွေးရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်လတ့်၊ ဣတိ-ပြီ။

မာဏဝကာ-တို့၊ အထခေါ-ကဏ္ဍရသော့က ပြေဆိုရာထိုအခါ၌၊ အမစ္စာ-တို့သည်၊ သြဏ္ဏာကဿ-အား၊ အာရောစေသုံ-သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) သြဏ္ဏာကော-သြဏ္ဏာကမင်းသည်၊ ဇေဋ္ဌကုမာရေ-၌၊ ခုရပ္ပ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတု-တည်ပါစေလော၊ သောတ္ထိ-အရာရာ ချမ်းသာခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကုမာရော-သည်၊ ပလ္လောမော-ကြက်သီးမွေးညှင်းမထဘဲ ကျသောအမွေးရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ-သံတော်ဦးတင်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ သြဏ္ဏာကော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဇေဋ္ဌကုမာရေ-၌၊ ခုရပ္ပ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-တည်စေပြီ၊ သောတ္ထိ-သည်လည်းကောင်း၊ ကုမာရော-သည်၊ ပလ္လောမော-သည်လည်းကောင်း၊ သမဘဝိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီ၊ အထခေါ-မြားကိုချပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ တဿ-ထိုကဏ္ဍအား၊ (အဒါသိ၌ လှမ်းစပ်၊) သြဏ္ဏာကော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဘီတော-ကြောက်သည်၊ သံဝိဂ္ဂေါ-ထိတ်လန့်သည်၊ လောမဟဋ္ဌဇာတော-ဖြစ်သောအမွေးတို့၏ရှင်ခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-ကြက်သီးမွေးညှင်းထသည်၊ ဗြဟ္မဒတ္တော - မြတ်သောဒဏ်သည်၊ [ဥစ္စာဒဏ်

ကြိမ်ဒဏ်မျိုး မဟုတ်သောကြောင့် "မြတ်သည်" ဟု ဆိုသည်။] တဇ္ဇိတော-ခြိမ်းခြောက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍) မဒ္ဒရူပီ-သော၊ ဓီတရံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးရပြီ၊ မာဏဝကာ-တို့၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အမ္ဗဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ အတိဘာဋ်-စွာ၊ ဒါသိ ပုတ္တဝါဒေန-ဖြင့်၊ မာ နိမ္မာဒေထ-နှလုံး၊ ဝါ-နှလုံး၊ သော ကဏ္ဏာ-သည်၊ ဥဒ္ဓာ ရော-မြင့်မြတ်သော၊ ဣသိ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ ကထာ

၂၇၅။ အထခေါ-၌၊ (လုလင်ငယ်တို့ကို နားလည်စေပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ, အမ္ဗဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ တံ-ထိုမေးတော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိံ မညသိ-အဘယ်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ဣဓ-ဤလောက၌၊ ခတ္တိယကုမာရော-ခတ္တိယဇာတ်ရှိသော သတို့သားသည်၊ ဗြာဟ္မဏကညာယ-ပုဏ္ဏားမ သတို့သမီးနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ သဝါသံ-အတူနေခြင်းကို၊ ဝါ-ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ-ပြုရာ၏၊ တေသံ-ထိုခတ္တိယသတို့သား, ဗြာဟ္မဏ သတို့သမီးတို့၏၊ သံဝါသံ-ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ အန္ဒာယ-စွဲ၍၊ ပုတ္တော-သည်၊ ဇာယေ ထ-ပေါက်ဖွားရာ၏၊ ခတ္တိယကုမာရေန-ခတ္တိယသတို့သားကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏ ကညာယ-ဗြာဟ္မဏသတို့သမီး၏၊ ယော သော ပုတ္တော-အကြင်သားသည်၊ ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်ပြီ၊ သော - ထိုသတို့သားသည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု - ပုဏ္ဏားတို့၌၊ အာသနံဝါ-မြတ်သော နေရာကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-မြတ်သောရေကိုလည်းကောင်း၊ လဘေထ အပိနု-ရနိုင်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ (သော-သည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့၌၊ အာသနံဝါ-မြတ်သောနေရာ ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-မြတ်သောရေကိုလည်းကောင်း၊) လဘေထ-ရနိုင်ရာ ပါ၏၊ (ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊) [အကြင်းအကျန် အစွန်အဖျား မဟုတ်သည်ကို "မြတ်" ဟု ဆိုသည်။]

နံ-ထိုသတို့သားကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သဒ္ဓေဝါ-ကုဗ္ဗီးထမင်းကျွေးပွဲ၌ လည်းကောင်း၊ ဝါ-မသာထမင်းကျွေး၌လည်းကောင်း၊ ["ကုဗ္ဗီးထမင်း, ကုတ်ဟီး ထမင်း" ဟု အမျိုးမျိုး ရေးကြ၏၊ ထိုထမင်းကျွေးရသော ကောင်းမှုကြောင့် သုဂတိ ဘဝစသည်ကို မတောင့်တဘဲ သေလွန်သူတို့ စားရသောက်ရစေလိုသော ယုံကြည် ချက် သဒ္ဓါသက်သက်ဖြင့် ပြုအပ်သောကြောင့် "သဒ္ဓ" ဟု ခေါ်သည်။] ထာလိ ပါကေဝါ-အိုးကြီး အိုးငယ်တို့ဝယ် ချက်အပ်သော မင်္ဂလာထမင်းကျွေးပွဲ စသည်၌ လည်းကောင်း၊ ယညေဝါ-ယဇ်ပူဇော်ကြောင်းဖြစ်သော ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်း ကောင်း၊ ပါဟုနေဝါ-ဧည့်သည်ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-လက်ဆောင် ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း၊ ဘောဇေယ္ယံ အပိနု-စားစေကုန်ရာသလော၊ ဝါ-ကျွေးကုန်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (နံ ဗြာဟ္မဏာ

သဒ္ဓေဝါ ထာလိပါကေဝါ ယညေဝါ ပါဟုနေဝါ) ဘောဇယျ-စားစေကုန်ရာပါ၏။ ဝါ-ကျွေးကုန်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ပြီ) နံ-ကို၊ ပြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ မန္တေ-ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို၊ ဝါစေယျုံဝါ အပိနု-ပို့ချမူလည်း ပို့ချကုန်ရာသလော၊ နော ဝါစေယျုံဝါ အပိနု-မပို့ချမူလည်း မပို့ချကုန်ရာသလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (နံ ပြာဟ္မဏာ မန္တေ) ဝါစေယျုံ-ပို့ချကုန်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ပြီ)။

အသ-ခတ္တိယသတို့သားကြောင့် ပြာဟ္မဏသတို့သမီးခ်ဉ် ပေါက်ဖွားသော ထိုသားကို၊ ဣတ္ထိသု-ပြာဟ္မဏသတို့သမီးတို့ခ်ဉ်၊ အာဝဋ္ဋဝါ-တားမြစ်ခြင်းသည်သော်လည်း၊ အသ အပိနု-ဖြစ်ရာသလော၊ အနာဝဋ္ဋဝါ-မတားမြစ်ခြင်းသည်သော်လည်း၊ အသ အပိနု - လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (ဣတ္ထိသု - တို့ခ်ဉ်) အနာဝဋ္ဋ-မတားမြစ်ခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ပြီ) နံ-ကို၊ ခတ္တိယာ-မင်းမျိုးတို့သည်၊ ဝါ-မင်းမျိုးတို့က၊ ခတ္တိယာဘိသေကေန-ခတ္တိယအဘိ သိက်ဖြင့်၊ အဘိသိဉ္စေယျုံ အပိနု-ဘိသိက်သွန်းကုန်ရာအံ့လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤခတ္တိယဘိသိက် သွန်းခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ တံ-ထိုသို့မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-အကြင့်ကြောင့်၊ (သော-ခတ္တိယသတို့သားကြောင့် ပြာဟ္မဏသတို့ သမီးခ်ဉ်ပေါက်ဖွားသော ထိုသားသည်) မာတိတော-အမိဘက်အားဖြင့်၊ အနုပပန္နော- ခတ္တိယအဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်ပါ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်ပါတည်း၊ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ)။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ တံ-ထိုမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊ ကိ မညသိ-အဘယ်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ဣဓ-ဤလောကခ်ဉ်၊ ပြာဟ္မဏကုမာရော-ပြာဟ္မဏသတို့သားသည်၊ ခတ္တိယကညာယ-ခတ္တိယသတို့သမီးနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သံဝါသံ-ကို၊ ကပ္ပေယျ-ပြုရာ၏။ တေသံ-ထိုပြာဟ္မဏသတို့သား ခတ္တိယသတို့သမီးတို့၏။ သံဝါသံ-ကို၊ အန္ဓာယ-စွဲ၍၊ ပုတ္တော-သည်၊ ဇာယေထ-ရာ၏။ ပြာဟ္မဏကုမာရေန-ကြောင့်၊ ခတ္တိယကညာယ-ခ်ဉ်၊ ယောသော ပုတ္တော-သည်၊ ဥပ္ပန္နော-ပြီ၊ သော-သည်၊ ပြာဟ္မဏောသု-တို့ခ်ဉ်၊ အာသနံဝါ-မြတ်သောနေရာကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-မြတ်သောရေကိုလည်းကောင်း၊ လဘေထ အပိနု-ရနိုင်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (သော-သည်၊ ပြာဟ္မဏောသု အာသနံဝါ ဥဒကံဝါ) လဘေထ-ရနိုင်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ) ပေ၊ နံ-ကို၊ ခတ္တိယာ-မင်းမျိုးတို့သည်၊ ခတ္တိယာဘိသေကေန-ခတ္တိယ အဘိသိက်ဖြင့်၊ အဘိသိဉ္စေယျုံအပိနု-ဘိသိက်သွန်းကုန်ရာအံ့လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤခတ္တိယဘိသိက် သွန်းခြင်းသည်၊ နော ဟိ - မဖြစ်နိုင်ပါ၊ တံ - ထိုသို့ဖြစ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု - အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-အကြင့်ကြောင့်၊ (သော-ပြာဟ္မဏ

သတ္တိသားကြောင့် ခတ္တိယသတ္တိသို့ဋ္ဌ ပေါက်ဖွားသော ထိုသားသည်၊ ပိတိတော-အဖဘက်အားဖြင့်၊ အနုပပန္နော-ခတ္တိယအဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်ပါ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်ပါတည်း၊ (ဣတိ-ပြီ။)

၂၇၆။ အမ္ဗဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဣတိခေါ-ဤသို့လျှင်၊ ဣတ္ထိ-ဗြာဟ္မဏမယားဖြစ်သော မိန်းမကို၊ ကရိတ္တာ-ရှာမှီး၍၊ ဣတ္ထိယာဝါ-မိန်းမအားဖြင့်မူလည်း၊ ခတ္တိယာဝ-ခတ္တိယတို့သည်သာ၊ သေဋ္ဌာ-မြတ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏာ-ဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ ဟီနာ-ယုတ်နိမ့်ကုန်သည်၊ ပုရိသံ-လင်ဖြစ်သော ဗြာဟ္မဏယောကျ်ားကို၊ ကရိတ္တာ-ရှာမှီး၍၊ ပုရိသေနဝါ-ယောကျ်ားအားဖြင့်မူလည်း၊ ခတ္တိယာဝသေဋ္ဌာ, ဗြာဟ္မဏာ ဟီနာ။

အမ္ဗဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ တံ-ကို၊ ကိံ မညသိ-နည်း၊ ဣဓ-ဤလောကဌ်၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏံ-ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ကို၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပဝရဏေ-အကြောင်းကြောင့်၊ (ပုဏ္ဏားတို့ မပြုထိုက်သောအမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်) ခုရမုဏ္ဍံ-သင်ဓနုန်းဖြင့် ဦးခေါင်းတုံးမှုကို၊ ကရိတ္တာ-ပြု၍၊ ဘဿပုဋ္ဌေန-ပြာထုပ်ဖြင့်၊ ဝဓိတ္တာ-ပုတ်ခတ်၍၊ [ဦးခေါင်းပေါ်ဌ် ပြာတွေ ထင်ပေါ်နေအောင် ပတ်ခတ်၍၊] ရဋ္ဌာဝါ-တိုင်းပြည်မှသော်လည်းကောင်း၊ နဂရာဝါ-မြို့မှသော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗာဇေယ္ယုံ-နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏၊ သော-ထိုနှင်ထုတ်ခံရသော ပုဏ္ဏားသည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့ဌ်၊ အာသနံဝါ-မြတ်သော နေရာကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-မြတ်သောရေကိုလည်းကောင်း၊ လဘေထ အပိနု-ရနိုင်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ရနိုင်ခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ၊) ၊ပေ၊ အဿ-ထိုနှင်ထုတ်ခံရသော ပုဏ္ဏားကို၊ ဣတ္ထိသု-ဗြာဟ္မဏသတို့သမီးတို့ဌ်၊ အာဝဇ္ဇံဝါ-တားမြစ်ခြင်းသည်သော်လည်း၊ အဿ အပိနု-ဖြစ်ရာသလော၊ အနာဝဇ္ဇံဝါ-မတားမြစ်ခြင်းသည်သော်လည်း၊ အဿ အပိနု-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အာဝဇ္ဇ-တားမြစ်ခြင်းသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ဣတိ-ပြီ။)

တံ ကိံ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌ၊ ဣဓ-ဌ်၊ ခတ္တိယာ-ခတ္တိယတို့သည်၊ ခတ္တိယံ-ခတ္တိယတစ်ယောက်ကို၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ-သော၊ ပဝရဏေ-ကြောင့်၊ (ခတ္တိယတို့ မပြုထိုက်သော အမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်) ခုရမုဏ္ဍံ-ကို၊ ကရိတ္တာ-၍၊ ဘဿပုဋ္ဌေန-ဖြင့်၊ ဝဓိတ္တာ-၍၊ ရဋ္ဌာဝါ-မှသော်လည်းကောင်း၊ နဂရာဝါ-မှသော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗာဇေယ္ယုံ-ကုန်ရာ၏၊ သော-ထိုနှင်ထုတ်ခံရသော ခတ္တိယသည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့ဌ်၊ အာသနံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လဘေထ အပိနု-သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ လဘေထ-ပါ၏၊ (ဣတိ-ပြီ) ၊ပေ၊ အဿ - ထိုနှင်ထုတ်ခံရသော ခတ္တိယကို၊ ဣတ္ထိသု - ဗြာဟ္မဏသတို့ သမီးတို့ဌ်

အာဝဇ္ဇဝါ-သည်သော်လည်း၊ အသ အပိနု-လော၊ အာနာဝဇ္ဇဝါ-သည်သော်လည်း၊ အသ အပိနု-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အနာဝဇ္ဇ-မတားမြစ်ခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ (ဣတိ-ပြီ။)

၂၇၇။ အမ္ဘဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ နံ-ထိုခတ္တိယကို၊ ခတ္တိယာ-တို့သည်၊ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတ္တာ ဘသပုဋ္ဌေန ဝဓိတ္တာ ရဋ္ဌာဝါ နဂရာဝါ, ယဒေဝ ပဗ္ဗာဇေန္တိ-အကြင်နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏၊ ဇေတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော နှင်ထုတ်ခံရခြင်းဖြင့်၊ ခတ္တိယော-ခတ္တိယသည်၊ ပရမဟီနတံ-(ခတ္တိယ) ထည်းဌ် အလွန်အောက်တန်းကျသူ၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော-ရောက်သည်၊ ဟောတိ-၏။ အမ္ဘဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဣတိ ခေါ-လျှင်၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ခတ္တိယော-သည်၊ ပရမဟီနတံ-သို့၊ ပတ္တော ဟောတိ၊ တဒါပိ-ထိုအခါ၌သော်မှလည်း၊ ခတ္တိယာဝ-မင်းမျိုးတို့သည်သာလျှင်၊ သေဋ္ဌာ-မြတ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားမျိုးတို့သည်၊ ဟီနာ-ယုတ်နိမ့်ကုန်၏။ အမ္ဘဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ သနက္ခုမာရေန-သနက္ခုမာရမည်သော၊ ဗြဟ္မုနာပိ-ဗြဟ္မာသည်လည်း၊ ဧသော ဂါထာ-ဤဂါထာကို၊ ဘာသိတာ-ရွတ်ဆိုအပ်ပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ၊ပေ၊ ဒေဝမာနုသေတိ-ခတ္တိယော ၊ပေ၊ ဒေဝမာနုသေဟု၏၊ (ဘာသိတာ-ရွတ်ဆိုအပ်ပြီ။)

ဂါထာနက်။ ။ဇနေတသ္မိံ-လူအပေါင်း၌၊ ဝါ-တွင်၊ ယေ-အကြင်လူတို့သည်၊ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော-အနွယ်ကို အားကိုးရာဟု ပြုကြကုန်၏၊ (တေသု-အနွယ်ကို အားကိုးရာဟု ပြုကြကုန်သော ထိုလူတို့တွင်၊) ခတ္တိယော-ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူသည်၊ သေဋ္ဌော-အမြတ်ဆုံးတည်း။ (ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သော-ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒေဝမာနုသေ-နတ်လူအပေါင်း၌၊ ဝါ-တွင်၊ သေဋ္ဌော-တည်း။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ သာ ဧသော ဂါထာ-ထိုဂါထာကို၊ သနက္ခုမာရေန-သော၊ ဗြဟ္မုနာ-သည်၊ သုဂီတာ-ကောင်းစွာ သီဆိုအပ်ပြီ၊ နော ဒုဂ္ဂီတာ-မကောင်းသဖြင့် သီဆိုအပ်သည် မဟုတ်၊ [သူသီဆိုတာ အမှန်ဘဲ-ဟူလို။] သုဘာသိတာ-ကောင်းစွာ ရွတ်ဆိုအပ်ပြီ၊ နော ဒုဗ္ဘာဘာသိတာ-မကောင်းသဖြင့် ရွတ်ဆိုအစ်သည် မဟုတ်၊ အတ္ထသဉ္ဇိတာ-စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်၏၊ နော အနတ္ထသဉ္ဇိတာ-စီးပွားမဲ့နှင့် မစပ်ယှဉ်၊ မယာ-ငါဘုရားသည်၊ အနုမတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဟိ-မှန်၏။ အဟမ္ပိ-ငါဘုရားသည်လည်း၊ ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ၊ပေ၊ ဒေဝမာနုသေတိ-ဒေဝမာနုသေဟု၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒါမိ-ရွတ်ဆိုတော်မူ၏။

ပဌမော-ရှေးဦးစွာသော၊ ဘာဏဝါရော-ဘာဏဝါရတည်း။

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ

၂၇စ။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တံ စရဏ-ထိုစရဏဟူသည်၊ ကတမံ ပန-အဘယ်ပါနည်း၊ သာစ ဝိဇ္ဇာ-ထိုဝိဇ္ဇာဟူသည်လည်း၊ ကတမာ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီး၊ အမ္ဗဋ္ဌ - ဋ္ဌ၊ အနုတ္တရာယ - မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရား မရှိသော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ [illegible]ပြုခြင်း၌၊ [နောက်၌ "ယတ္ထ, ဗေတ္ထတို့ကို ထောက်၍ "၌" ဟု ပေးသည်။] တွံ-[illegible]သည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ အရဟသိ-ထိုက်တန်၏။ (သင်နဲ့ ငါ အဖက်တန်၏၊) ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ တွံ-သည်၊ မံ-ကို၊ နဿ အရဟသိ-မထိုက်တန်၊ (သင်နဲ့ ငါအဖက် မတန်၊) ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဇာတိဝါဒေါဝါ-ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်း၊ နဝုစ္စတိ-မပြောဆိုအပ်၊ ဂေါတ္တဝါဒေါဝါ-အနွယ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်း၊ နဝုစ္စတိ-မပြောဆိုအပ်၊ မာနဝါဒေါဝါ-မာနကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်း၊ နဝုစ္စတိ-အပ်၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ယတ္ထ-အကြင်ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ အာဝါဟောဝါ-သတို့သမီးကို ဆောင်ယူခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဝါ-ထင်ရှား၏၊ ဝိဝါဟောဝါ-မင်္ဂလာအစီအရင်ဖြင့် သတို့သမီးကို ပေးပို့ခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဝါ-၏၊ အာဝါဟဝိဝါဟောဝါ-သတို့သမီးကို ဆောင်ယူခြင်း, မင်္ဂလာအစီအရင်ဖြင့် သတို့ သမီးကို ပေးပို့ခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဗေတ္ထ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ တွံ-သည်၊ မံ-ကို၊ အရဟသိ-၏၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တွံ-သည်၊ မံ-ကို၊ နဿ အရဟသိ-တန်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တေ-ဤသို့ပြောဆိုကြောင်း စကားကို၊ ဇာတိဝါဒေါ ဣတိပိဝါ - ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ။ ။"သမ္ပန္နော" ဟု ရှိရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရကောက်ရသောကြောင့် "ဝိဇ္ဇာစရဏ (နှင့်) ပြည့်စုံသူ"ဟု ပေး၍, "သမ္ပဒါ" ဟု ရှိရာ၌ကား တရားကို အရကောက်ရသောကြောင့် "ဝိဇ္ဇာစရဏ (၏) ပြည့်စုံခြင်း" ဟု ပေးပါသည်၊ "ပြည့်စုံသော ဝိဇ္ဇာစရဏ" ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဇာတိဝါဒေါဝါ။ ။ဇာတ်-အနွယ်-မာနကို စွဲ၍ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အဖက် မတန်ဟု ယူဆမှုသည် ဓမ္မပဒ, ပုပ္ပဝဂ်, ဝိဇ္ဇုဗျာဘဝတ္ထု၌ ထင်ရှား၏။ ယခုခေတ်၌လည်း လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုလိုသောအခါ မည်သည့်သတို့သားသည် မည်သည့်သတို့သမီးနှင့် ထိုက်တန်၏။ သို့မဟုတ် မထိုက်တန်၊ ဤသို့အမျိုးဇာတ်ကို စွဲ၍သော်လည်းကောင်း, အနွယ်ကို စွဲ၍သော်လည်းကောင်း, မာနကို စွဲ၍သော်လည်းကောင်း ပြောဆိုတတ်ကြ၏။ အမြတ်ဆုံး ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌ကား ထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုမှုမျိုး မရှိပါ။ မည်ဗျဉ္ဇလောက်ပင် ဇာတ်မြင့်စေကာမူ မည်မျှလောက်ပင် အနွယ်မြင့်စေကာမူ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မယှဉ်တန်ဟူ၍ မရှိပါ။ ဇာတ်ပြင့်သော, သို့မဟုတ် အနွယ်မြင့်သော ဝိဇ္ဇာစရဏ[illegible]ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဇာတ်နိမ့်သော, သို့မဟုတ် အနွယ်နိမ့်သော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အတူတကွ [illegible]-ပါသည်-ဟူလို။

စကားဟူ၍သော်လည်း၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဂေါတ္တဝါဒေါ ဣတိပိဝါ-စကားဟူ၍ သော်လည်း၊ ဝုစ္စတိ၊ မာနဝါဒေါ ဣတိပိဝါ-ဟူ၍သော်လည်း၊ ဝုစ္စတိ-၏။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ယေကေစိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညဿုံ အလုံးစုံကုန်သော အကြင် သူတို့သည်၊ [ဟိ အနက် မရှိ] ဇာတိဝါဒဝိနိဗဒ္ဓါဝါ-ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဂေါတ္တဝါဒဝိနိဗဒ္ဓါဝါ-အနွယ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ မာနဝါဒဝိနိဗဒ္ဓါဝါ-မာနကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိဗဒ္ဓါဝါ-အာဝါဟဝိဝါဟ၌ စပ်ဖွဲ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။) တေ-ထိုသူတို့သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းမှ၊ အာရကာ-ဝေးကုန်၏။ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ဇာတိဝါဒဝိနိဗဒ္ဓဿ-ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့သည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ (ဘာဝပွဓာန ကြ၊) ဂေါတ္တဝါဒဝိနိဗဒ္ဓဿ-အနွယ်ကို စွဲ၍ ပြောဆို ကြောင်းစကား၌ စပ်ဖွဲ့သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ မာနဝါဒဝိနိဗဒ္ဓဿ-မာနကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာဝါဟ ဝိဝါဟဝိနိဗဒ္ဓဿ - အာဝါဟ ဝိဝါဟ၌ စပ်ဖွဲ့သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာ စရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ သစ္စိကိရိယာ-မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၂၇၉။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တံ စရဏံ-ထိုအမြတ်ဆုံး စရဏဟူသည်၊ ကတမံ ပန-အဘယ်ပါနည်း၊ သာစ ဝိဇ္ဇာ-ထိုအမြတ်ဆုံး ဝိဇ္ဇာဟူသည်လည်း၊ ကတမာ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ [ဤမှနောက်၌ "ဣဓ အမ္ဘဋ္ဌ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသော စကားရပ်ကို သာမညဖလသုတ် -ပဏီတတရ သာမညဖလကထာ၌လည်းကောင်း, စူဠသီလ မဇ္ဈိမသီလ မဟာသီလတို့ကို ဗြဟ္မ ဇာလသုတ် သီလအခန်း၌လည်းကောင်း, ဈာန် ၄ ပါးကို ဗြဟ္မဇာလသုတ် ဒိဋ္ဌဓမ္မ နိဗ္ဗာနဝါဒ အခန်း၌လည်းကောင်း၊ ဈာန် ၄ ပါး၏ ဥပမာနှင့် နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယ တိုင်အောင်သော စကားကို သာမညဖလသုတ်၌လည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပါပြီ၊ ပါဠိမျှကို ပေယျာလ ဖော်၍ ဖတ်ပါစေ။] အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ တံ စရဏံ-ထိုစရဏဟူသည်၊ ဣဒံ-ဤသီလမှစ၍ ဈာန် ၄ ပါးတိုင်အောင်သော အကျင့်တည်း ၊ပေ၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ သာ ဝိဇ္ဇာ-ထိုဝိဇ္ဇာဟူသည်၊ အယံ-ဤ ဝိပဿနာဉာဏ်မှ စ၍ အာသဝက္ခယတိုင် အောင်သော ဉာဏ်တည်း၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ အယံ ဘိက္ခု-ဤရဟန်းကို၊ ဝိဇ္ဇာသမ္ပန္နော ဣတိပိ-ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ စရဏသမ္ပန္နော ဣတိပိ-စရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းဟူ၍လည်း၊ (ဝုစ္စတိ၊) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော

ဣတိပိ-ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းဟူ၍လည်း၊ (ဝုစ္စတိ) အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ-ဤဝိဇ္ဇာ၏ ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မှလည်းကောင်း၊ ဣမာယ စရဏသမ္ပဒါယ-ဤစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မှလည်းကောင်း၊ ဥတ္တရိတရာဝါ-သာ၍ လွန်ကဲသည်မှလည်းဖြစ်သော၊ ပဏီတတရာဝါ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်မှလည်းဖြစ်သော၊ အညာ-အခြားသော၊ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါစ-ဝိဇ္ဇာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ စရဏသမ္ပဒါစ-သည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ-မရှိတော့။

စတုအပါယမုခကထာ

၂၈၀။ အမ္ဗဋ္ဌ - ဌ၊ အနုတ္တရာယ - သော၊ ဝါ - သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏၊ စတ္တာရိ-၄ ပါးကုန်သော၊ အပါယမုခါနိ-ကင်းကွာခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ ဝါ-ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ရှိကုန်၏။ ကတမာနိ စတ္တာရိ-အဘယ် ၄ ပါးတို့နည်း၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ဣဓ-ဤလောကဌ်၊ ဧကစ္စော-အချို့သော၊ သမဏောဝါ-သမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အနုတ္တရံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမညေဝ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုပင်၊ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်သည်၊ ဝါ-မမြဲနိုင်သည်၊ (တစ်နည်း) အနသမ္ဘုဏမာနော-အားထုတ်ခြင်းဌာပင် မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍) ခါရိဝိမံ-ရသေ့ပရိက္ခရာဝန်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ထမ်းပိုးကို၊ (တစ်နည်း) ခါရိဝိဝိမံ-ထမ်းပိုးဖြင့် ထမ်းဆောင်အပ်သော အထူးထူးအပြားပြားများသော ရသေ့ပရိက္ခရာကို၊ အာဒါယ-ထမ်းယူ၍၊ အရညာယတနံ-တောအရပ်သို့၊ အဇ္ဈောဂါဟတိ-သက်ဝင်၏။ (ကား-အဘယ်သို့ ကြံ၍ သက်ဝင်သနည်း၊ အဟံ-ငါသည်၊) ပဝတ္တဖလဘောဇနော-မိမိ မရောက်ခင် ဖြစ်နှင့်ပြီးသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူသည်၊ ဝါ-အလိုလိုကြွေကျသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူသည်၊ ဘဝိဿामि-ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (အဇ္ဈောဂါဟတိ-သက်ဝင်၏။)

သော-ထိုသမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-ထိုဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အညဒတ္ထု-စင်စစ်ကေန် အမှန်အားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နသော-ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်၊ ပရိစာရကော-အလုပ်အကျွေးသည်၊ သမ္ဘဇ္ဇတိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ဣဒံ-ဤအလိုလို ကြွေကျသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသော ရသေ့၏ အဖြစ်သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-၏၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာသော၊ အပါယမုခံ-ကင်းကွာခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဝါ-ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဘဝတိ-ဖြစ်၏။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ ဣဓ-၌၊ ဧကစ္စော-သော၊ သမဏောဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အနုတ္တရံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ အနဘိသမ္ဘဏမာနော-ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်သည်၊ ဝါ-မမြဲနိုင်သည်၊ (တစ်နည်း) အနဘိသမ္ဘဏမာနော-အားထုတ်ခြင်းဌာပင် မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ) စေ-ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ (ဣဓ) ပဝတ္တဖလဘောဇနတံ-ဤမိမိ မရောက်ခင် ဖြစ်နှင့်ပြီးသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ဤအလိုလို ကြွေကျသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ အနဘိသမ္ဘဏမာနော-သည်၊ (တစ်နည်း) အနဘိသမ္ဘဏမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ-လည်းကောင်း၊ ကုဒါလပိဋ္ဌက်-ပေါက်တူးနှင့် တောင်းကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ အရညဝန်-တောအုပ်သို့၊ အဠောဂါဟတိ-၏၊ (ကိ-နည်း၊ အဟံ-သည်) ကန္ဒမူလဖလဘောဇနော-သစ်ဥ သစ်မြစ် သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူသည်၊ ဘဝိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (အဠောဂါဟတိ-၏၊) သော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အညဒတ္ထု-အားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နသေဝ-၏ သာလျှင်၊ ပရိစာရကော-သည်၊ သမ္ဘဇ္ဇတိ-၏၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ဣဒံ-ဤသစ်ဥ သစ်မြစ် သစ်သီးဟူသော အစာရှိသော ရသေ့၏ အဖြစ်သည်၊ အနုတ္တရာယ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-၏၊ ဒုတိယံ-သော၊ အပါယမုခံ-သည်၊ ဘဝတိ-၏။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ပုနစ-လည်း၊ အပရံ-ကား၊ ဣဓ-၌၊ ဧကစ္စော သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဣမံ အနုတ္တရံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ အနဘိသမ္ဘဏမာနော (ဟုတ္တာစေဝ) ပဝတ္တဖလဘောဇနတံ အနဘိသမ္ဘဏမာနော (ဟုတ္တာစ), ကန္ဒမူလဖလဘောဇနတံ-သစ်ဥ သစ်မြစ် သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ အနဘိသမ္ဘဏမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ-လည်းကောင်း၊ ဂါမသာမန္တဝါ-ရွာ၏ အနီးဌာသော်လည်းကောင်း၊ နိဂမသာမန္တဝါ-နိုဂုံး၏ အနီးဌာသော်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂၢဂါရံ-မီးတင်းကုဋ္ဌကို၊ ဝါ-မီးပူဇော်ရာ တဲကို၊ ကရိတ္တာ-ပြု၍၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ပရိစရန္တော-ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက်၊ အစ္ဆတိ-နေ၏၊ သော အညဒတ္ထု ၊ပေ၊ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ဣဒံ-ဤမီးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက် နေသော ရသေ့၏ အဖြစ်သည်၊ အနုတ္တရာယ ၊ပေ၊ အပါယမုခံ ဘဝတိ။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ပုနစ-လည်း၊ အပရံ-ကား၊ ဣဓ-၌၊ ဧကစ္စော သမ်ဏောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဣမံ အဂ္ဂိပါရိစရိယံ-ဤမီးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ အနဘိသမ္ဘုနမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ-လည်းကောင်း၊ စတုမဟာပထေ-လမ်းဆုံ လမ်းမ လမ်း ၄ ခု၏ အနီးဌာ၊ စတုဒ္ဒါရံ-၄ ခုသော တံခါးပေါက်ရှိသော၊ ဝါ-၄ ခုသော တံခါးမုခ်ရှိသော၊ အဂါရံ-အိမ်ကို၊ ဝါ-ဇရပ်ကို၊ ကရိတ္တာ-၍၊ အစ္ဆတိ-၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ နေသနည်း၊) သမဏောဝါ - သမဏအမည်ရသူမူလည်း

ဖြစ်သော၊ ပြာဟ္မဏောဝါ-သော၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စတ္တာဟိ-၄ ဘက်ကုန်သော၊ ဣမာဟိ ဒိသာဟိ-ဤအရပ်တို့မှ၊ အာဂမိဿတိ-လာလတ့ံ၊ အဟံ-သည်၊ တံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ယထာသတ္တိ-သတ္တိအားလျော်စွာ၊ ဝါ-သတ္တိရှိသလောက်၊ ယထာဗလံ-အားအစွမ်းအား လျော်စွာ၊ ဝါ-အားအစွမ်းရှိသလောက်၊ ပဋိပူဇေဿာမိ-အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (အစ္ဆတိ-၏။) သော အညဒတ္ထု ၊ပေ၊ သမ္ဘဋ္ဌတိ၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဣဒံ-ဤလမ်း ၄ ခွဲ၌ ဇရပ်ဆောက်၍ နေသော ရသေ့၏ အဖြစ်သည်၊ အနုတ္တရာယ ၊ပေ၊ အပါယမုခံ ဘဝတိ၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-၏၊ စတ္တာရိ-၄ ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ အပါယမုခါနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ကုန်၏။

၂၈၁။ တံ ကိံ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌ၊ သာစရိယကော-ဆရာနှင့် တကွဖြစ်သော၊ တွံ-သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ သန္ဓိဿသိ အပိနု-ထင်ရှားသလော၊ (အထင်အရှား ပါဝင်သလော၊) ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ထင်ရှားခြင်းသည်၊ (ဆရာနှင့်တကွဖြစ်သော အကျွန်ုပ်၏ ဤအနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၌ ထင်ရှားခြင်းသည်၊) နော ဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သာစရိယကော-သော၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ကောစ-အဘယ်သူတဲ့နည်း၊ (အဘယ်သူမို့လို့ အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၌ ထင်ရှားနိုင်ပါအံ့နည်း၊) အနုတ္တရာ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ-သည်၊ ကာစ-အဘယ်တရားတဲ့နည်း၊ (အဘယ်တရားမို့လို့ သာစရိယကဖြစ်သော အကျွန်ုပ်၌ ထင်ရှားနိုင်ပါအံ့နည်း၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ သာစရိယကော-သော၊ အဟံ-သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-မှ၊ အာရကာ-ဝေးပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ။

တံ ကိံ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ-သည်၊ အနုတ္တရံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ-ကို၊ [ဣမဗ္ဗေဝ၌ "စေဝ" ကား ပိုဟန်တူသည်၊ ရှေ့၌ "ဣမညေဝ" ဟု ရှိခဲ့သည်။] အနဘိသမ္ဘုဏာမာနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ (တစ်နည်း) အနဘိသမ္ဘုဏာမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊ အဟံ-သည်၊) ပဝတ္တဖလဘောဇနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဘဝိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ခါရိဝိမံ-ကို၊ (တစ်နည်း) ခါရိဝိဝိမံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ အရညဝနံ-သို့၊ အဇ္ဈောဂါဟသိ အပိနု-သက်ဝင်နိုင်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့တောအုပ်သို့ သက်ဝင်နိုင်ခြင်းသည်၊ (အလိုလို ကြွေကျသော အသီးလျှင် အစာရှိသူဖြစ်အံ့ဟု ကြံ၍ ရသေ့ပရိက္ခရာဝန်တို့ဖြင့် ပြည့်သောထမ်းပိုးကို ယူပြီးလျှင် ဤတောအုပ်သို့ သက်ဝင်နိုင်ခြင်းသည်၊) နော ဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ (ဣတိ-

ဤသို့ဖြေပြီ၊) [အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ကန္ဓမူလဖလဘောဇနအဖြစ်ကိုလည်း ကောင်း, အဂ္ဂိပရိစာရကအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း, လမ်း ၄ ခွဲ၌ စရပ်ဆောက်၍ နေပုံကိုလည်းကောင်း မေးတော်မူသည်၊ ထိုဝါကျများ၌ အနက်ထူး မရှိပါ။]

အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ ဣတိ ခေါ-ဤသို့လျှင်၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ-သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ စေဝ-မှလည်း၊ ပရိဟီနော-ယုတ်လျော့ပြီ၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-၏။ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ယေ ဣမေ (ယာနိ ဣမာနိ) အပါယမုခါနိ-အကြောင်းကင်းကွာခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ရှိကုန်၏၊ သာစရိယကော တွံ, တတောစ-ထိုအပါယမုခတို့မှ လည်း၊ ပရိဟီနော-ပြီ။ ["ဣတိ ခေါ အမ္ဗဋ္ဌ ၊ပေ၊ ပရိဟီနော သာစရိယကော" ကား စတုအပါယမုခ၏ နိဂုံးဝါကျတည်း။]

အပရာဒဿနကထာ

၂၈၂။ အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ တေ-သင်၏၊ အာစရိယေန-ဆရာဖြစ်သော၊ ပေါက္ခရသာတိနာ-သော၊ ဗြာဟ္မဏေန-သည်၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ အာပါယိကော (အာပါယိကေန)-အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၏ ကင်းကွာကြောင်း, ပျက်စီးကြောင်း၌ ယှဉ်သူသည်၊ (သမာနော-သမာနေန)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အပရိပူရမာနော (အပရိပူရမာနေန)-အာပါယိကကိုမျှ ပြည့်အောင် မဖြည့်နိုင်ပါဘဲလျက်၊ သော ဝါစာ-ဤစကားကို၊ ဘာသိတာ-ပြောဆိုအပ်ပြီ၊ (ကတမာ ဝါစာ-အဘယ်စကားကို၊ ဘာသိတာ-နည်း၊) ဣဒ္ဓာ-ဆင်၏ လုံ့လပယောဂနှင့် တူသော လုံ့လပယောဂကို ထိုက်ကုန်သော၊ ကဏ္ဍာ-အမျိုးအားဖြင့် မည်းညစ်ကုန်သော၊ ဗန္ဓပါဒါပစ္စာ-ဆွေတော် မျိုးတော် ဘိုးတော်ပြဟ္မာမင်း၏ ခြေဖမိုး၏ သားစဉ်မြေးဆက်ဖြစ်ကုန်သော၊ မုဏ္ဍကာ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ဦးပြည်းကတုံးဖြစ်ကြကုန်သော၊ သမဏကာ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ရဟန်းတို့သည်၊ ကေစ-အဘယ်သူတို့နည်း၊ (ဘယ်လိုဟာတွေမို့ ဗြာဟ္မဏတွေနှင့် ဆွေးနွေးနိုင်မည်နည်း၊) တေဝိဇ္ဇာနံ-ဝေဒ ၃ ပုံကို တတ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ သက်ဆွာ-အတူတကွ ပြောဆိုကြခြင်းသည်၊ (ဆွေးနွေးခြင်းသည်) ကာစ-အဘယ်နည်း။ (ဘာလို့မို့ သမဏတို့က ဆွေးနွေးရာတွင် ပါဝင်နိုင်မှာနည်း၊) ဣတိ (ဧသောဝါစာ-ကို၊ ဘာသိတာ-ပြီ။) ["ကိုယ်က အပါယမုခကိုမျှ မဖြည့်နိုင်ဘဲလျက် သမဏတို့ကို နှိမ်ချကြောင်း စကားကို ပြောသည်ဟု ချွတ်ယွင်းချက်ကို ပြတော်မူသည်။]

အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ တေ-သင်၏၊ အာစရိယကဿ-သော၊ ပေါက္ခရသာတိဿ-သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ဣဒံ အပရဒ္ဓဉ္စ-ဤချွတ်ယွင်းချက်ကိုလည်း၊ ဝါ-ဤအပြစ်ကိုလည်း၊ ပဿ-ကြည့်စမ်းဦးလော၊ [နောက် လာမည့်

ချွတ်ယွင်းချက်ကို ရည်ရွယ်၍ "ဣဒံ အပရဒ္ဓဠ" ဟု စသဒ္ဒါဖြင့်လည်းကောင်း, ရှေ့ချွတ်ယွင်းချက်ထက် သာလွန်သောကြောင့် "ယာဝ-အလွန်အက" ဟု လည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်။]

၂၈၃။ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ပသေနဒိသ-ပသေနဒိမည်သော၊ ကောသလသ-ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ရညော-မင်း၏။ ဝါ-သည်၊ ဒတ္တိက်-ပေးအပ်သော အစာကို၊ ဘုဉ္ဇတိ-စား၏၊ တသ-ထိုသင့်ဆရာပုဏ္ဏားအား၊ ပသေနဒိ-သော၊ ကောသလော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ သမ္မုခီ ဘာဝမ္မိ-မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကိုသော်မှလည်း၊ နဒါတိ-မပေး၊ [မျက်နှာချင်းမဆိုင်-ဟူလို။] ယဒါပိ-အကြင်အခါ၌လည်း၊ တေန-ထိုသင့်ဆရာပုဏ္ဏားနှင့်၊ မန္တေတိ-တိုင်ပင်လို၏၊ (တဒါပိ-ထိုအခါ၌သော်မှလည်း၊) တိရောဒုဿန္တေန-တင်းတိမ် ကန့်လန့်ကာ၏ အတွင်းဖြင့်၊ မန္တေတိ-တိုင်ပင်၏၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ယသ-အကြင်မင်း၏၊ ဓမ္မိက်-တရားနှင့် ယှဉ်သော၊ ပယာတ်-ရှေးဦးစွာ စီမံအပ်ပြီးသော ဝါ-ဖြူစင်သော၊ ဘိက္ခု-ထမင်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှောယျ-ခံယူပြီးအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ကထံ-အဘယ်ကြောင့်၊ တသ-ထိုပုဏ္ဏာအား၊ ပသေနဒိ ကောသလော, ရာဇာ-သည်၊ သမ္မုခီဘာဝမ္မိ-လည်း၊ နဒဒေယျ-မပေးရာအံ့နည်း၊ (မပေးဘဲ နေအံ့နည်း၊) အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ တေ-သင်၏၊ အာစရိယသ ပေါက္ခရသာတိသ, ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ ယာဝ-သာလျှင်၊ ဣဒံ အပရဒ္ဓဠ-ကိုလည်း၊ ပသ-ကြည့်စမ်းပါဦးလော။

ပုဗ္ဗဏ္ဏသိဘာဝါနယောဂ ကထာ

[ရှေးရသေ့များလို ဖြစ်နိုင်ရဲ့လားဟု စစ်ဆေးမေးမြန်းကြောင်း စကား။]

၂၈၄။ တံ-ကိ မည္ဟိ အမ္ဗဋ္ဌ၊ ဣမေ-ဤလောကဌ၌၊ ပသေနဒိ-သော၊ ကောသလော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဟတ္ထိဂီဝါယ-ဆင်၏ ပခုံး၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ အဿပိဋ္ဌေ-မြင်းကျောက်ကုန်း၌၊ နိသိန္နော(ဟုတ္တာ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ရထူပတ္ထရေ-ရထားပေါ်ဝယ် ခင်းအပ်သော နေရာ၌၊ ဌိတော-တည်နေသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂေဟိ ဝါ-ထင်ရှားသော အမတ်တို့နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇညေဟိ ဝါ-အတီသိက် မသွန်းအပ်သော မင်းသားတို့နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခု သာလျှင်ဖြစ်သော၊ မန္တနံ-ထင်ရှားသော အတိုင်အပင်ကို၊ (လျှို့ဝှက်စရာ မဟုတ်, အများကြားနိုင်သော အတိုင်အပင်ကို၊) မန္တေယျ-တိုင်ပင်ရာ၏။ သော-ထိုပသေနဒိ ကောသလမင်းသည်၊ တမှာ ပဒေသာ-ထိုအရပ်မှ၊ အပက္ကမ္မ-ဖဲ့၍၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ တိဋ္ဌေယျ-တည်ရာ၏။ အထ-မင်း၏ ဖဲသွားရာ ထိုအခါ၌၊ သုဒ္ဒေါ ဝါ-သုဒ္ဒအမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း၊

သုဒ္ဓဒါသောဝါ-သုဒ္ဓ၏ ကျွန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အာဂစ္ဆေယျ-လာရာ၏၊ (အာဂန္တာ-လာပြီး၍၊) တသ္မိံ ပဒေသေ-ထိုအရပ်၌၊ ဌိတော-တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) တဒေဝ မန္တနံ-ထိုမင်းသည် တိုင်အပ်ပြီးသော အတိုင်အပင်ကိုပင်၊ မန္တေယျ-တိုင်ပင်ပြောဆိုရာ၏။

(ကိုယ်-နည်း၊) ဧဝမ္မိ-ဤသို့လည်း၊ ပသေနဒိ-သော၊ ကောသလော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ အာဟ-ပြောသွားပြီ၊ ဧဝမ္မိ-လည်း၊ ပသေနဒိ, ကောသလော, ရာဇာ, အာဟ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့တိုင်ပင်ပြောဆိုရာ၏။ သော-ထိုသုဒ္ဓအမျိုးသားသည်၊ ဝါ-ထိုသုဒ္ဓ၏ ကျွန်သည်၊ ရာဇာဏိတံဝါ-မင်းသည် ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုမူလည်း၊ ဘဏတိ အပိနု-ပြောဆိုသည် မဟုတ်လော၊ ရာဇမန္တနံဝါ-မင်း၏ အတိုင်အပင်ကိုမူလည်း၊ မန္တေတိ အပိနု-တိုင်ပင်ပြောဆိုသည် မဟုတ်လော၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော မင်း၏စကားကို ပြောကာမျှဖြင့်၊ ဝါ-မင်း၏ အတိုင်အပင်ကို တိုင်ပင်ကာမျှဖြင့်၊ သော-ထိုသုဒ္ဓ, သို့မဟုတ် သုဒ္ဓ၏ ကျွန်သည်၊ ရာဇာဝါ-မင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇမတ္တောဝါ - မင်းအမတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အသ - ဖြစ်ရာသလော၊ ဣတိ - ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ("ရှင်ဘုရင်၏ စကားကို အတုလိုက်၍ ပြောရုံမျှဖြင့် ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သလား" ဟု မေးတော်မူသည်၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နော ဟိ-မသင့်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ။)

၂၈၅။ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ တွံ-သင်သည်၊ [ဤကတ္တားအစပ်ကို နောက် "ဘဝိဿသိ" ကျမှ ရလိမ့်မည်။] ပြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗကာ-ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော၊ မန္တာနံ-ဝေဒကျမ်းဂန်, မန္တန်တို့ကို၊ ကတ္တာရော-ပြုစီရင်တတ်ကုန်သော၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ပဝတ္တာရော-ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ ယေ တေ ဣသယော-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသုံ-ဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ၊ ယေသံ-ယင်းရှေးရဟန်းတို့၏၊ သန္တကံ-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ယေသံ-ယင်းရှေးရဟန်းတို့သည်၊ ["ဂီတံ" စသည်၌ စပ်၊ ယေသံ သန္တကမိဒံ, ယေဟိဝါ ဣဒံ ဂီတန္တိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ, ဘာသရဏ္ဌနက, ကေဏိယ ဇဋိလဝတ္ထု။] ပေါရာဏာ - ရှေးဦးဖြစ်သော၊ ဂီတံ-အသံနိမ့် အသံမြင့် ပြည့်စုံအောင် သီဆိုအပ်သော။ (ဂီတရွတ်သလို သီဆိုအပ်သော၊) ပဝုတ္တံ-အခြားသူတို့အား ရွတ်ပြအပ်သော၊ ဝါ-အခြားသူတို့အား ပို့ချအပ်သော၊ သမိဟိတံ-ပေါင်းစုအပ်သော၊ ဣဒံ မန္တပဒံ-ဤမန္တန်ပုဒ်ကို၊ [အဌကထာ၌ ဒုတိယန္တိ ဖွင့်သောကြောင့် "အနုဂါယန္တိ" စသည်၌ စပ်ရသည်။] တေရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ဝါ-ယခုလက်ထက်၌၊ ပြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ တံ-ထိုမန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဂါယန္တိ-အတုလိုက်၍ သီဆိုကြကုန်၏၊ တံ-ကို၊ အနုဘာသန္တိ-အတုလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏၊ ဘာသိတံ-ရှေးရသေ့တို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ-ကုန်၏၊ ဝါစိတံ-ရှေးရသေ့တို့ ပို့ချအပ်သော မန္တာန်ပုဒ်ကို၊ အနုဝါစေန္တိ-အတုလိုက်၍ ပို့ချကြကုန်၏။

သေယျထိဒံ-ထိုရှေးရသေ့တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဋ္ဌကော-အဋ္ဌက ရသေ့လည်းကောင်း၊ ဝါမကော-လည်းကောင်း၊ ဝါမဒေဝေါ-လည်းကောင်း၊ ဝေဿာမိတ္တော-လည်းကောင်း၊ ယမတဂ္ဂိ-လည်းကောင်း၊ အဂီရသော-လည်းကောင်း၊ ဘာရဒ္ဒါဇော-လည်းကောင်း၊ ဝါသေဋ္ဌော-လည်းကောင်း၊ ကဿပေါ-လည်းကောင်း၊ ဘဂု-ဘဂုရသေ့လည်းကောင်းတည်း၊ သာစရိယကော-သော၊ အဟံ-ငါသည်၊ တေ မဏ္ဍေ-ထိုဝေဒ ကျမ်းဂန်, မန္တန်တို့ကို၊ အဓိယာမိ-သင်ယူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်တင်၏။ တာဝတာ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ရှေးရသေ့တို့ကဲ့သို့ သီဆိုရွတ်ပြ ပို့ချရုံမျှဖြင့်၊ တွံ-သည်၊ ဣသိဝါ-ရသေ့သည်သော်လည်း၊ ဘဝိဿသိ-ဖြစ်လတ့၊ ဣသိတ္ထာယ-ရသေ့အကျိုးငှာ၊ ဝါ-ရသေ့ဖြစ်ဖို့ရာ၊ ပဋိပန္နောဝါ-ကျင့်နေသူသည်သော်လည်း၊ ဘဝိဿသိ-ဖြစ်လတ့၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ-ဤအကြောင်းသည်၊ (ဣသိ, ဣသိဘာဝပဋိပန္နဖြစ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊) န ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ။

၂၈၆။ တံ ကိံ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌ၊ တေ-သင်သည်၊ ဝုဒ္ဓါနံ-အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ကုန်သော၊ မဟလ္လကာနံ-အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို, ယူတတ်ကုန်သော၊ အာစရိယပါစရိယာနံ-ဆရာ, ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာသမာနာနံ-သမိုင်းအစဉ်, ရာဇဝင်ကို ပြောဆိုနိုင်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ပုဏ္ဏားတို့၏၊ (သန္တိကာ-မှ၊) ကိန္တိ-လျှင်၊ သုတံ-ကြားအပ်ဖူးသနည်း၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗကာ-ကုန်သော၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ကတ္တာရော-ကုန်သော၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ပဝတ္တာရော-ကုန်သော၊ ယေ တေ ဣသယော-တို့သည်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီး ယေသံ-တို့၏၊ (သန္တကံ-သော၊) ယေသံ-တို့သည်၊ ပေါရာဏံ-သော၊ ဂီတံ-သော၊ ပဝုတ္တံ-သော၊ သမိဟိတံ-သော၊ ဣမံ မန္တပဒံ-ကို၊ ဧတရဟိ-၌၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ တံ-ကို၊ အနုဂါယန္တိ-ကုန်၏၊ တံ-ကို၊ အနုဘာသန္တိ-ကုန်၏၊ ဘာသိတံ-ကို၊ အနုဘာသန္တိ-ကုန်၏၊ ဝါစိတံ-ကို၊ အနုဝါစေန္တိ-ကုန်၏၊ သေယျထိဒံ-နည်း၊ အဋ္ဌကော-လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဘဂု-လည်းကောင်းတည်း၊ ဧတရဟိ-၌၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ သေယျထာပိ-သင်ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-ထိုရှေးရသေ့တို့သည်၊ သုနှာတာ-ကောင်းစွာ ရေချိုးပြီးကုန်သည်၊ သုဝိလိတ္တာ-ကောင်းစွာ နံ့သာလိမ်းကျံပြီးကုန်

တွံ ဧတရဟိ သာစရိယကော။ ။ဧတရဟိ-၌၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ-သည်၊ သုနှာတော-ကောင်းစွာ ရေချိုးပြီးသည်၊ သုဝိလိတ္တော-သည်၊ ကပ္ပိတကေသမဿု-ရှိသည်၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာဘရဏော-ရှိသည်၊ ဩဒါတဝတ္ထဝသနော-ဝတ်သည်၊ ပဠဟိ-ကုန်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ-တို့နှင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ သမပ္ပိတော-သည်၊ သမင်္ဂီဘူတော-သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပရိစာရေသိ သေယျထာပိ-ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေသကဲ့သို့၊ ဝါ-ခံစားသကဲ့သို့၊ ဤသို့ ဥပမေယျ ပုဒ်များကို လိုက်စေ၍လည်း တစ်နည်း အနက်ပေးနိုင်ပါသည်၊ နောက်နောက် ဝါကျများ၌လည်း ဤအတိုင်း သိပါ. . . နောက်၌ "တံ ကိံ မညသိ" မှ စ၍ ဘဂုတိုင်အောင် ပေယျာလ မြှုပ်လိမ့်မည်။

သည်၊ ကပ္ပိတကေသမဿု-ပြုပြင်အပ်ပြီးသော ဆံမုတ်ဆိတ်ရှိကုန်သည်၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာဘရဏာ-စွပ်အပ်ပြီးသော ပတ္တမြားနှားချောင်းဟူသော တန်ဆာရှိကုန်သည်၊ သြဒါတဝတ္ထဝသနာ-ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော အဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပဠူဟိ-၅ ပါးကုန်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ-ကာမဂုဏ်တို့နှင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ သမပ္ပိတာ - ကောင်းစွာ သက်ရောက်အပ်ကုန်သည်၊ သမင်္ဂီဘူတာ - ကောင်းစွာ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပရိစာရေန္တိ-ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေကုန်၏။ ဝါ-ခံစားကုန်၏။ ကျွတိ-သို့၊ သုတံ-ကြားအပ်ဖူးသလော၊ (ကျွတိ-မူပြီ၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ကျွဒံ-ဤသို့ကြားဖူးခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်ပါ။ (ကျွတိ-ပြီ။)

၊ပေ၊ ဧတရဟိ သာစရိယကော-သော၊ တွံ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-တို့သည်၊ သုစိမံသူပသေစနံ-သွန်းလောင်းထည့်ခတ်အပ်သော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အသားရှိသော၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ သေခိယ, ပါဒုကဝဂ် (၄၃၂) ၌ ပြထားပြီ။] ဝိစိတကာဠကံ-စိစစ်ရွေးချယ်အပ်ပြီးသော မည်းနက်သော အရာဝတ္ထုရှိသော၊ ဝါ-မည်းနက်သော အရာဝတ္ထုကို စိစစ်ရွေးချယ်ပြီးဖြစ်သော၊ အနေကသူပ-များသော ဟင်းရည်ရှိသော၊ အနေကဗျဉ္ဇနံ-များသော ဟင်းလျှာရှိသော၊ သာလိနံ-သလေးတို့၏၊ သြဒနံ-ထမင်းကို၊ (တစ်နည်း) သာလိနံ သြဒနံ-သလေးထမင်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ-သုံးဆောင်ကြကုန်၏၊ ကျွတိ-သို့၊ သုတံ-လော ၊ပေ၊ (ကျွတိ-ပြီ။)

၊ပေ၊ ဧတရဟိ ၊ပေ၊ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-ထို့သည်၊ ဝေဠကနတ ပဿာဟိ-ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော အဝတ်ပြား အဝတ်စည်းတို့ဖြင့် ညွှတ်စေအပ်ပြီးသော နံရိုးရှိကုန်သော၊ နာရီဟိ-မိန်းမတို့ဖြင့်၊ ပရိစာရေန္တိ-ကုန်၏၊ ဝါ-ကုန်၏၊ ကျွတိ သုတံ ၊ပေ၊ (ကျွတိ-ပြီ။)

၊ပေ၊ ဧတရဟိ-၌၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-တို့သည်၊ ကုတ္တဝါဠေဟိ-ပြုပြင်အပ်ပြီးသော အမွေးရှိကုန်သော၊ (ဖြတ်သင့်ရာဌာနမှ ဖြတ်အပ်သော အမွေးရှိကုန်သော၊) ဝဠဝါရထေဟိ-မြင်းမသည် ကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားတို့ဖြင့်၊ ဝါ-မြင်းရထားတို့ဖြင့်၊ ဒီယာဟိ-ရှည်ကုန်သော၊ ပတောဒလဋ္ဌိဟိ-ထိုးဆွကြောင်း နှင်တံတို့ဖြင့်၊ ဝါဟနေ-မြင်းယာဉ်တို့ကို၊ ပိတုဒေန္တာ-ထိုးဆွကြကုန်လျက်၊ ဝိပရိယယန္တိ-လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ ကျွတိ သုတံ-လော ၊ပေ၊ (ကျွတိ-ပြီ။)

၊ပေ၊ ဧတရဟိ-၌၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-တို့သည်၊ ဥက္ကိဏ္ဏပရိခါသု-မြေတို့ကို တူးကော်၍ အထက်သို့ ကျဲအပ်သော ကျုံးရှိကုန်သော၊ သြက္ခိတ္တပလိယာသု - အောက်သို့ ချထားအပ်သော

တံခါးကျည် မင်းတုတ်ရှိကုန်သော၊ နဂရူပကာရိကာသု-မြို့ရိုးအခြေဝယ် စင်းလျှောကိုင်အပ်သော အက်တေရှိကုန်သော မြို့တို့၌၊ ဒီဃာသိဝုမေဟိ-ရှည်သော သံလျက် လက်နက်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ရှည်သော သံလျက် လက်နက် လက်စွဲကုန်သော၊ ပုရိသေဟိ-ယောက်ျားတို့သည်၊ [ဓာတ်ကတ္တား၊] ဝါ-တို့ကို၊ [ကာရိတ်ကံ၊] ရက္ခာပေန္တိ-စောင့်ရှောက်စေကြကုန်၏။ ဣတိ, သုတံ-လော၊ (ဣတိ-ပြီ။)

အမွဋ္ဌ-၌၊ ဣတိ ခေါ-လျှင်၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ-သည်၊ ဣသိ-ရသေ့သည်၊ နော (ဟောသိ)-မဟုတ်၊ ဣသိတ္ထာယ-ရသေ့အကျိုးငှာ၊ ဝါ-ရသေ့ဖြစ်ဖို့ရာ၊ ပဋိပန္နော-ကျင့်နေသူသည်လည်း၊ နု (ဟောသိ)-မဟုတ်၊ အမွဋ္ဌ-၌၊ ယသ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မယိ-ငါဘုရား၌၊ ဝါ-ငါဘုရားအပေါ်၌၊ ကခိ်ဝါ-သဗ္ဗညူ ဟုတ်လေသလား, မဟုတ်လေသလားဟု ယုံမှားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိမတိဝါ-တွေးတောခြင်းသည်လည်းကောင်း။ (ဟောတိ-၏။) သော-ထိုယုံမှားသံသယဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မံ-ငါဘုရားကို၊ ပဒ္ဓေန-ပြဿနာမေးခြင်းဖြင့်၊ (သောဝေယျ-စင်ကြယ်စေရာ၏။ ဝါ-သုမ်သင်ရှင်းလင်းစေရာ၏။) အဟံ-ငါဘုရားသည်၊ ဝေယျာကရဏေန-ပြဿနာကို ဖြေဆိုတော်မူခြင်းဖြင့်၊ သောဓေသာမိ-စင်ကြယ်စေအံ့၊ ဝါ-သုမ်သင်ရှင်းလင်းစေအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ [စာအုပ်တို့၌ "သောမိ သာမိ" ဟု ရှိ၏။ သုမဓာတ်သည် ဒိဝါဒိဂိုဏ်းဖြစ်၍, ဤ၌ ကာရိတ်ဝင်မှ အဓိပ္ပာယ်ရသောကြောင့် "သောဓေသာမိ" ဟု ရှိရမည်။]

ဒွိလက္ခဏဒဿနကထာ

၂၈၇။ အထခေါ - မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ - သည်၊ ဝိဟာရာ-ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်မှ၊ နိက္ခမ-ထွက်တော်မူ၍၊ စက်မံ-စကြီသို့၊ အဘ္ဘဋ္ဌာသိ-ရှေးရှုတက်တော်မူပြီ၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါပိ-သည်လည်း၊ ဝိဟာရာ-မှ၊ နိက္ခမ-၍၊ စက်မံ-သို့၊ အဘ္ဘဋ္ဌာသိ-ရှေးရှုတက်ပြီ၊ ဝါ-လိုက်သွားပြီ၊ အထခေါ-စကြီသို့သွားရာ ထိုအခါ၌၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ စက်မန္တံ-စကြီကြွတော်မူသည်ကို၊ အနုစက်မမာနော-အတုလိုက်၍ စကြီသွားလျက်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ကာယေ-ကိုယ်တော်၌၊ ဒ္ဒတ္တိသ-၃၂ ပါးသော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-ယောက်ျားမြတ်တို့၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော လက္ခဏာတော်တို့ကို၊ သမန္နေသိ-ကောင်းစွာ ရှာပြီ၊ (တစ်နည်း) သမန္နေသိ-ကောင်းစွာ ဆောင်ပြီ၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ကာယေ-၌၊ ဒ္ဒေ-၂ ပါးသော မဟာပုရိသလက္ခဏာတို့ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ယေဘုယ္ယေန-များသောအားဖြင့်၊ ဝါ-များစွာကုန်သော၊ ဒ္ဒတ္တိသ-သော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ-မြင်ရပြီ

ကောသောဟိတေ-အအိမ်၏ အတွင်း၌ ထားအပ်သော၊ ဝါ-အအိမ်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော၊ ဝတ္ထုဂုယ္ဟေ စ - အဂ်ါဇာတ်တော်၌လည်းကောင်း၊ ပဟူတဇိဝှတာယ စ - ပြန့်ကျယ်သော လျှာတော် ရှိသည်၏အဖြစ်၌လည်းကောင်း၊ ဒွိသု-၂ ပါးကုန်သော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏေသု-တို့၌၊ ကခ်ံတိ-မြင်ခြင်းကို အလိုရှိ၏၊ ဝိစိကိစ္ဆတိ-စူးစမ်းရှာဖွေရသည် ဖြစ်၍ ပင်ပန်း၏၊ နာဓိမုစ္စတိ-သဗ္ဗညုဟု မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ နဿဒ္ဓတိ-မကြည်ညိုနိုင်။

၂၈၈။ အထခေါ-၌၊ (အမွဋ္ဌ၏ လက္ခဏာတော်တို့ကိုရှာရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝတော-၏၊ ဧတံ-ဤအကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) အမ္ဗဋ္ဌော, အယံ မာဏဝေါ - သည်၊ ဒွေ - တို့ကို၊ ထပေတွာ - ၍၊ ယေဘုယ္ယေန - အားဖြင့်၊ ဒ္ဒတ္တိသ-သော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-တို့ကို၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ ကောသောဟိတေ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝတ္ထုဂုယ္ဟေစ-၌လည်းကောင်း၊ ပဟူတဇိဝှတာယစ-၌လည်းကောင်း၊ ဒွိသု-နှ်သော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏေသု-တို့၌၊ ကခ်ံတိ-၏၊ ဝိစိကိစ္ဆတိ-၏၊ နာဓိမုစ္စတိ-နိုင်၊ နဿဒ္ဓတိ-နိုင်၊ ဣတိ (ဧတံ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊) အထခေါ-အကြံဖြစ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ယထာ-အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့် (ဖန်ဆင်းအပ်သော်၊) အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ကာယေ-၌၊ ကောသောဟိတံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝတ္ထုဂုယ်-ကို၊ အဒ္ဒသ-မြင်နိုင်၏၊ တထာရူပံ-ထိုသို့ မြင်နိုင်လောက်သော သဘောရှိသော၊ ဣဒ္ဓါဘိသခ်ါရ-တန်ခိုးကို ပြုစီမံခြင်းကို၊ ဝါ-ပြုစီမံအပ်သော တန်ခိုးကို၊ အဘိသခ်ါသိ-ပြုစီမံတော်မူပြီ။

အထခေါ-ဝတ္ထုဂုယ်ကို ပြတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဇိဝှံ-လျှာတော်ကို၊ နိန္နာမေတွာ-ထုတ်ဖော်ညွှတ်စေတော်မူပြီးလျှင်၊ ဥဘောပိ-၂ ဖက်လုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကဏ္ဏသောတာနိ-နားတွင်းတော်တို့ကို၊ (နားကလောင်တို့ကို၊) အနုမသိ-အဖန်ဖန် သုံးသပ်တော်မူပြီ၊ ပဒ္ဓိမသိ-ရှေးရှုသုံးသပ်တော်မူပြီ၊ ဥဘောပိ-နှ်သော၊ နာသိကသောတာနိ-နားခေါင်းပေါက်တော်တို့ကို၊ အနုမသိ-ပြီ၊ ပဒ္ဓိမသိ-ပြီ၊ ကေဝလမ္ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ နလာဋမဏ္ဍလံ-နဖူး အဝန်းအဝိုင်းကို၊ ဝါ-နဖူးပြင်ကို၊ ဇိဝှာယ-ဖြင့်၊ ဆာဒေသိ-ဖုံးလွှမ်းတော်မူပြီ။

အထခေါ-ဝတ္ထုဂုယ်နှင့် လျှာတော်ကိုမြင်ရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္ဗဋ္ဌသ-သော၊ မာဏဝသ-၏၊ ဧတံ-ဤအသိဉာဏ်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ပရိပုဏ္ဏော-ပြည့်စုံကုန်သော၊ နော အပရိပုဏ္ဏော-မပြည့်မစုံ မဟုတ်ကုန်သော၊ ဒ္ဒတ္တိသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ-၃၂ ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော လက္ခဏာတော်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပြီ၊ (ဣတိ-ဤသို့သိပြီး၍၊) ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊

အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဟန္ဒ-စကားကိုဖြတ်, လက်စသတ်၍၊ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဂစ္ဆာမ-ပြန်ပါကုန်အံ့၊ မယံ-တို့သည်၊ ဗဟု ကိစ္စာ-များသော ပြုသင့်ပြုဖွယ် အသွယ်သွယ်သောကိစ္စရှိပါကုန်၏၊ ဗဟုကရဏီယာ-များသော ဂေန်ပြုရမည့်အလုပ် ရှိပါကုန်၏။ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ)၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ တွံ-သည်၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ယဿ-အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏၊ ကာလံ-အချိန် အခါကို၊ မညသိ-သိ၏။ (တဿ-ထိုပြန်သွားခြင်း၏၊ ကာလံ-အချိန်အခါကို၊ တွ မေဝ-သင်ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဇာနာဟိ-သိပေတော့၊ တစ်နည်း, ကရောဟိ-ပြုပေ တော့၊) ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ အထခေါ-မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဝဋ္ဌဝါရထံ-မြင်းမသည် ကပ်ယှဉ်အပ်သောရထားကို၊ အာရုယှ-တက်စီး၍၊ ပက္ကမိ-ဖဲသွားပြီ။

၂၈၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန-အမ္ဗဋ္ဌ၏ပြန်လာရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရ သာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်-ဥက္ကဋ္ဌာယ-ဥက္ကဋ္ဌာမြို့မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ မဟတာ-များစွာသော၊ ဗြာဟ္မဏဂဏေန-ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ အမ္ဗဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝံယေဝ-လုလင်ကိုပင်၊ ပဋိမာနေန္တော-မြော်လင့်လျက်၊ သကေ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာရာမေ-အာရာမ်၌၊ နိသိန္နော ဇိုင်နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အထခေါ-ပြန်သွားရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော်၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ သကော-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာရာမော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-မိမိအာရာမ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ပါယာသိ-သွားပြီ၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော မြေအရပ်သည်၊ ယာနဿ-၏။ ဘူမိ-သွား၍ဖြစ်လောက်ရာ အရပ် တည်း၊ (တာဝ တိကံ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊) ယာနေန-ဖြင့်၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး ၍၊ ယာနာ-မှ၊ ပစ္စောရောဟိတ္တာ-ဆင်း၍၊ ပတ္တိကောဝ-ခြေဖြင့် သွားသည်သာလျှင်၊ ဝါ-ခြေကျင်သွားသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ ယေန-၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ပြီး၍၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတ္တာ-ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်အဖို့၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်နေပြီ။

ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ။ ။"ဤပါဠိသည် ဘုရားကျောင်းတော်သို့သွားရာ အခါ၌သာ သုံးစွဲလေ့ရှိသော ပါဠိ" ဟု ထင်နေတတ်၏၊ ဤနေရာ၌ မိမိအာရာမ်သို့ဝင်ရာဝယ် သုံးစွဲထားသည်ကို သတိပြုပါ။ ထို့ကြောင့် အရိုအသေပေးခြင်း မဟုတ်ဘဲ တံခါးပေါက် စသည် က ယဉ်ဖြင့်သွား၍ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ခြေကျင်သွားရခြင်းဖြစ်သည်" ဟု နေရာတိုင်း၌ မှတ်ပါ။

ပါ ၁၀၀

၆၀၆ သီလက္ခန်ပါဠိတော် ဒွိလက္ခဏသုတ

၂၉၀။ ကေမန္တ-၌၊ နိသိန်း-သော၊ အမ္ဗဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝ-ကို၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ တေ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) တာတ အမ္ဗဋ္ဌ-အမောင် အမ္ဗဋ္ဌ၊ ကစ္စိ-အသို့နည်း၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ထိုအရှင်ဂေါတမကို၊ အဒ္ဒသ-တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏လော၊ ဣတိ (ဧတံ အဝေါစ၊) ဘော-အရှင်ဆရာ၊ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ အဒ္ဒသာမ-တွေ့မြင်ခဲ့ရပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ တာတ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ကစ္စိ-နည်း၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏၊ တထာ-ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သန္တံယေဝ-ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ - ကျော်စောသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော - ပျံ့နှံ့၍ တက်သလော၊ အညထာ - ကျော်စောတိုင်းသောအခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နော (ဟောတိ)-မဟုတ်ဘဲရှိပါ၏လော၊ ကစ္စိ-နည်း၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ တာဒိသော - ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုအပ်သူသည်၊ (ဟောတိ - ဖြစ်သလော၊) အညာဒိသော - ကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုအပ်သူသည်၊ နော (ဟောတိ)-မဖြစ်ဘဲ ရှိပါ၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ။

ဘော-အရှင်ဆရာ၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏၊ တထာ-အားဖြင့်၊ သန္တံယေဝ-သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပါပြီ၊ အညထာ-အားဖြင့်၊ နော (အဗ္ဘုဂ္ဂတော)-ပျံ့နှံ့၍တက်သည် မဟုတ်ပါ၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ တာဒိသောဝ-ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုအပ်သူသည်သာ၊ (ဟောတိ-ဟုတ်ပါ၏၊) အညာဒိသော-သည်၊ နော (ဟောတိ)-မဟုတ်ပါ၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ပရိပုဏ္ဏော-ဟိ-နှင့်သော၊ နော အပရိပုဏ္ဏော-ဟိ-နှင့်သော၊ ဒွတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိစ-တို့နှင့်လည်း၊ သမန္နာဂတော - ပြည့်စုံပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့

အဒ္ဒသမှ။ ။အမေးဝါကျ၌ "အဒ္ဒသ" ဝယ် "ဒိသဓာတ်+အဇ္ဇတနီ သြဝိဘတ်၊ ကွစိဓာတုဖြင့် (သြ) ကို (အ) ပြု၊ စသည်ဖြင့် ရှုပ်ပြီးပုံကို ရူပသိद္ဓိဘာသာ၌ကား, ဒိသဿ ၊ပေ၊ ဒက္ခာဝါသုတ်၌ ပြထားပြီ၊ ဤ "အဒ္ဒသ" ပုဒ်ကို နည်းမှီ၍ အဖြေဝါကျ၌လည်း အဇ္ဇတနီ (သို့မဟုတ်) ဟိယျတ္တနီ မှာဝိဘတ်, ရဿပြု၍ "အဒ္ဒသမှ-တွေ့မြင်ခဲ့ရပါကုန်ပြီ" ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိသင့်ပါသည်။

အဒ္ဒဿာမ။ ။ဒိသဓာတ်+ဝတ္တမာန် (မ) ဝိဘတ်၊ သုတ်ကြောင့်ဖြင့် ဒိသဓာတ်ကို "အဒ္ဒသ" ပြု, အကာရော ၊ပေ၊ မိမေသုသုတ်ဖြင့် ဒီဃပြု၍ "အဒ္ဒဿာမ" ဟု ရှိနိုင်ပုံကိုလည်း မောဂ္ဂလ္လာန်, ၅-ကဏ္ဍ, ၁၂၄ သုတ် နိဿယ၌ ကျေးဇူးရှင် အာဘယာရာမဆရာတော် ပြတော်မူ၏၊ ဤနေရာ၌ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဝတ္တမာန် ၄ မျိုးတွင် တံကာလာပေက္ခ ဝတ္တမာန် ဟု ကြံရပေလိမ့်မည်၊ [ယခုစာအုပ်များ၌ကား သင်္ခ ဒွေဘော်မပါဘဲ "အဒ္ဒဿ်မ" ဟု တွေ့ရ၏။]

ပြောပြီ၊ တာတ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ တေ-သင်၏၊ သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကောစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကထာသလ္လာပေါ-ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုအပ်သောစကား, အတုံ့ပြန်၍ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်၊ ဝါ-စကားစမြည်, ပြန်လည်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ အဟု-ဖြစ်ခဲ့သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ ဘော-ရာ၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကောစိဒေဝ-သော၊ ကထာသလ္လာပေါ-သည်, ဝါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ [ကထာ-စ၍ပြောခြင်းကို "စကားစမြည်" ဟုလည်းကောင်း, သလ္လာပ-ပြန်၍ပြောခြင်းကို "ပြန်လည်ပြောခြင်း" ဟုလည်းကောင်း ဆိုလိုသည်။]

တာတ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ယထာ ကထံ ပန-အဘယ်သို့လျှင်၊ တေ-၏၊ သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကောစိဒေဝ-သော၊ ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ခဲ့သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ [ကထံ-လျှင်၊ သမဏေန ၊ပေ၊ အဟု-သနည်း၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပြောပြအပ်သော်၊) သော (ကထာသလ္လာပေါ) ဘုတဲ့ သဏ္ဌာ၊ တထာ မေ အာစိက္ခာဟိ" ဟုလည်း ပေးပါ။] အထခေါ-မေးရာထိုအခါ၌၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ယာဝတကော-အကြင်မျှ အတိုင်း,အရှည်ရှိသော၊ ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသောစကားကို၊ ပေါက္ခရသာတိဿ-သော၊ ပြာဟ္မဏဿ-ကား၊ အာရောစေသိ-ပြောပြပြီ။

၂၉၁။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောပြအပ်သော်၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ အမ္ဗဋ္ဌ မာဏဝ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အမှာက်-ငါတို့၏၊ ပဏ္ဍိတက-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ပညာရှိဖြစ်သော၊ ရေ-ဟဲ့ အကောင်၊ အဟောဝတ-အံ့သြလောက်ပါပေစွ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဗဟုဿုတက-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ဗဟုသုတရှိသော၊ ရေ-ကောင်၊ အဟောဝတ-စွ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ တေဝိဇ္ဇက-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ဝေဒ ၃ ပုံကိုတတ်သော၊ ရေ-ကောင်၊ အဟောဝတ-စွ၊ ဘော-အမောင်တို့၊ ကိရ-စင်စစ်၊ ဝေရူပေန-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အတ္ထစရကေန-ဆရာ၏ စီးပွားကို ပြုကျင့်တတ်သော တပည့်ကြောင့်၊ (တစ်နည်း) အတ္ထစရကေန-ဆရာ၏ စီးပွားကို ပြုကျင့်တတ်သော တပည့်သည်၊ (သန္တေန-ရှိလတ်သော်၊) ပုရိသော-ဆရာဖြစ်သော ယောကျ်ားသည်၊ ကာယဿ-ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ-ပျက်ခြင်း ဟူသော၊ မရဏာ-သေခြင်းမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ အပါယံ-သုဂတိဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ-ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျှောင်းရာဖြစ်သော၊ ဝိနိ ပါတ-ကင်းသောအလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော၊ နိရယ-သို့၊ ဥပပဇ္ဇေယျ-ကပ်ရောက်ရာ၏။

အမွင့-၌၊ တွဲ-သည်၊ ယဒေဝ (ယံ + ဧဝ)-အကြင်စကားမျိုးကိုသာလျှင်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အာသဇ္ဇ အာသဇ္ဇ-ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍၊ အဝစာသိ-ပြောခဲ့ပြီ၊ အထခေါ-ထိုသို့ပြောရာ အခါ၌၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ (တဒေဝ-ထိုစကားမျိုးကိုပင်၊) အမှေပိ-ငါတို့ကိုလည်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပနေယျ ဥပနေယျ-ကပ်ဆောင်၍ ကပ်ဆောင်၍၊ အဝစ-ပြောပြီ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ပဏ္ဍိ တက-သော၊ ရေ-ကောင်၊ အဟော ဝတ-စွ ၊ပေ၊ နိရယံ-သို့၊ ဥပပဇ္ဇေယျ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ (ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီး၍၊) ကုပိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တ မနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အမွင့်-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ ပဒသာယေဝ-ခြေခြင့်သာလျှင်၊ ပဝတ္တေသိ-လိမ့်စေပြီ၊ ဝါ-လိမ့်၍ လိမ့်၍သွားအောင် ကန်ပြီ၊ စ-ဆက်ဦးအံ့၊ တာဝဒေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-သွားခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏။

ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓဂုဏ်သက်မနကထာ

၂၉၂။ အထခေါ-သွားလိုရာ ထိုအခါ၌၊ တေ ပြာဟ္မဏာ-ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ပြာဟ္မဏ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး) ဘော-အရှင်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ငှာ၊ အတိဝိကာလော-အလွန် အချိန် မရှိတော့ပါ။ ဝါ-အလွန် မိုးချုပ်ပါပြီ၊ သွေ-နက်ဖန်၌၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ (သွားလိုသော ဆန္ဒပြင်းပြနေရာ ယခုအခါ၌၊) ဘဝံ ပေါက္ခရသာတိ-အရှင်ပေါက္ခရသာတိသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိဿတိ-သွားရပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ-ပြောကြရာ, ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ သကေ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နိဝေသနေ-အိမ်၌၊ ပဏီတံ-မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယ-ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယ-ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိယာဒါပေတွာ-စီရင်စေပြီး၍၊ ယာနေ-ယာဉ်၌၊ အာရောပေတွာ-တင်ပြီး၍၊ ဥတ္တရာသု-မီးရှူးတိုင်တို့ကို၊ ဓာရိယ မာနာသု-ညှိထွန်းဆောင်ပြအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-ညှိထွန်းဆောင်ပြအပ်ကုန်စဉ်၊ ဥက္ကာဟတ္ထာယ-ဥက္ကာဟတ္ထမြို့မှ၊ နိယ္ယာသိ-ထွက်ပြီ၊ (နိယ္ယာယိတွာ-ထွက်ပြီး၍၊) ယေန-၌၊ ဣဿရနိုင်လဝနသဏ္ဌော-ဣဿရနိုင်လတောအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန-ထိုဣဿရ နိုင်လတောအုပ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ပါယာသိ-သွားပြီ၊ ယာဝတိကာ-သည်၊ ယာနသ-၏ ၊ပေ၊ ပတ္တိကောဝ-သာ၊ ဝါ-သာ၊ (ဟုတ္တာ၊) ယေန-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန-မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ပြီ၊ ဥပ သင်္ကမိတွာ-၍၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သမ္မောဒိ-ခမနီယ, စသည်သောဝေ, မေးမြန်းပြောလျှက်, ရောနှောမိလေပြီ၊ သမ္မောဒနီယံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ

တတ်သော၊ (တစ်နည်း) သမ္ဘောဒနီယ-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ သာရဏီယ-အဆက်မပြတ် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ ဝါ-မပြတ်မလပ် အမှတ်ရထိုက်သော၊ ကထ-စကားကို၊ ဝိတိသာရေတွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဧကမန္တ-၌၊ နိသိဒိ-ပြီ။

၂၉၃။ ဧကမန္တ-၌၊ နိသိန္နော-သော၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိုး) ဘော ဂေါတမ-မ၊ အမှာကံ-အကျွန်ုပ်တို့၏။ အန္တေဝါသီ-အနီးနေတပည့်ဖြစ်သော၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဣမ-ဤအရပ်သို့၊ အာဂမာ နုခေါ-လာပါ၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား။ တေ-သင်၏။ အန္တေဝါသီ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ ဣဓ, အာဂမာ-လာပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တေ-အရှင်၏၊ အမွဋ္ဌေန မာဏဝေန သဒ္ဓိं ကောစိဒေဝ, ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ပါသလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏား၊ မေ-၏၊ အမွဋ္ဌေန မာဏဝေန သဒ္ဓိं ကောစိဒေဝ, ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယထာကထံ-လျှင်၊ တေ-အရှင်၏၊ အမွဋ္ဌေန မာဏဝေန သဒ္ဓိं ကောစိဒေဝ, ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထခေါ-လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ ယာဝတကော အဟောသိ အမွဋ္ဌေန မာဏဝေန သဒ္ဓိं ကထာသလ္လာပေါ။ တံ သဗ္ဗံ ဗြာဟ္မဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ အာရောစေသိ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ (ကိုး) ဘော ဂေါတမ-မ၊ အမွဋ္ဌော-သော မာဏဝေါ-သည်၊ ဗာလော-မိုက်လှပါ၏။ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အမွဋ္ဌဿ-သော၊ မာဏဝဿ-အား၊ ခမတု-သည်းခံတော်မူပါ။ ဣတိ-ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, သုခီ-ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား၏ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်၌ ၃၂ ပါးသော မဟာပုရိသလက္ခဏာတော်တို့ကို ရှာပုံ၊ လက္ခဏာတော် ၂ ပါး၌ ယုံမှားသံသယဖြစ်ပုံ၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက အဂ်ါဇာတ်တော်ကို တန်ခိုးဖြင့် ဖန်ဆင်းပြတော်မူပုံ၊ လျှာတော်ကို ထုတ်၍ ပြတော်မူပုံ၊ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားက ၃၂ ပါးသော မဟာပုရိသလက္ခဏာတော်နှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ပုံကို သိပါ။ ဤဝါကျများ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

၂၉၆။ (ဣတိ-ဤသို့ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပြီး၍၊) ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိုး) ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အဇ္ဈတနာယ-ယနေ့ဖြစ်သော ကောင်းမှု, ပီတိပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ ဝါ-ယနေ့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ၊ ဘိက္ခုသံယေန-ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိं-ကွ၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏။ ဘတ္တံ-ဆွမ်းကို၊ အဓိဝါသေတု-ကိုယ်တော်

အထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေတော်မူပါ၊ ဝါ-လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တုဏှီဘာဝေန-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အဓိဝါသေသိ-ကိုယ်တော့် အထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ပြီ။

၂၉၇။ အထခေါ-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ အဓိဝါသန်-လက်ခံတော်မူခြင်းကို၊ ဝိဒိတ္တာ-သိ၍၊ ဘဂဝတော-အား၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ အာရောစေသိ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိုး) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ကာလော-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန် တန်ပါပြီ၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပါပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပုဗ္ဗဏှသမယေ-နံနက်အခါ၌၊ နိဝါသေတ္တာ-သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူပြီး၍၊ ပတ္တစီဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ-ယူတော်မူ၍၊ ဘိက္ခုသံဃေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ယေန-၌၊ ပေါက္ခရသာတိဿ-သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ နိဝေသနံ-အိမ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန-ထိုပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား၏ အိမ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ကြွတော်မူပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ကြွတော်မူပြီး၍၊ ပညတ္တေ-ခင်းထားအပ်သော၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်တော်မူပြီ၊ အထခေါ-ထိုတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ပဏီတေန-မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယေန-ခဲဖွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယေန-ဘောဇဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဟတ္ထာ-မိမိလက်ဖြင့်၊ သန္တပ္ပေသိ-ကောင်းစွာ တင်းတိမ် ရောင်ရဲစေပြီ၊ သမ္မဝါရေသိ-ကောင်းစွာ တော်ပြီဟု ပယ်မြစ်စေပြီ၊ မာဏဝကာပိ-လုလင်ငယ်တို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ (သဟတ္ထာ-ဖြင့်၊ သန္တပ္ပေသုံ-ကုန်ပြီ၊ သမ္မဝါရေသုံ-ကုန်ပြီ၊) အထခေါ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးရာ, ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဘုတ္တာဝိ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဩနီတပတ္တပါဏိ - သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည်ကို၊ (ဥ တ္တာ - သိ၍၊) အညတရံ-တစ်ခုသော၊ နီစံ-နိမ့်သော၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်ပြီ။

၂၉၈။ ဧကမန္တံ - ၌၊ နိသိန္နဿ - ထိုင်ပြီးသော၊ ပေါက္ခရသာတိဿ - သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-အား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အာနုပုဗ္ဗိ-အစဉ်အတိုင်း ဟောပြောထိုက်သော၊ ကထံ-တရားစကားကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်အာနုပုဗ္ဗိ

နိဝေသနံ။ ။ဘုရားအထံတော်သို့ လာစဉ်ကပင် ခါဒနီယ ဘောဇနီယတို့ကို စီစဉ်ပြီး၍ ယာဉ်၌ တင်ခဲ့သောကြောင့် "နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တံ" ဟု ချက်ချင်း လျှောက်သည်၊ ထို့ကြောင့် "နိဝေသနံ" အရ ပုဏ္ဏား၏ မြို့တွင်းက အိမ်ကို မယူဘဲ ခေတ္တတည်းခိုရာ နေရာကိုသာ ယူပါ။

ကထာကိုနည်း၊ ဒါနကထံ-ဒါနနှင့် စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သီလကထံ-သီလနှင့် စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သဂ္ဂကထံ-နတ်ပြည်နှင့် စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ ကာမာနံ-ကာမဂုဏ်တို့၏၊ အာဒီနဝံ-အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သြကာရံ-အဲယုတ်အညံ့ ပြုအပ်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ယုတ်ညံ့ပုံကိုလည်းကောင်း၊ သံကိလေသံ-ညစ်ညမ်းပုံကိုလည်းကောင်း၊ နေက္ခမ္မေ-ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ဝါ-ဈာန်စသော တရား၌၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ-ထင်ရှားပြတော်မူပြီ။. . . ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ကလ္လစိတ္တံ-အထက်ဒေသနာ၏ တည်ရာအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခံ့သောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အသဒ္ဓိယ, စသည့်ရောဂါ, ကင်းစင်ကွာသဖြင့်, ကျန်းမာသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဒုစိတ္တံ-ဒိဋ္ဌိမာန, စသည်စုစု, ကင်းစင်မှုကြောင့်, နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနီဝရဏစိတ္တံ - ကာမစ္ဆန္ဒ, စသည်ခပင်း, , နီဝရဏမှ ကင်းသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ-သမ္မာပဋိပတ်၌, မွန်မြတ်သော ပီတိပါမောဇနှင့် ယှဉ်သည့်အတွက်, တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပသန္နစိတ္တံ-သဒ္ဓါစည်ပင်သဖြင့်, ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ-သိတော်မူပြီ။

နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ။ ။[ယခုပြမည့်အဖွင့်မျှားကို မဟာဝဂ္ဂ, ယသပဋ္ဌဂကထာ အဖွင့် သာရတ္ထဒီကာမှ ယူထားပါသည်။] ယတ္တကာ စ ကာမေသု အာဒီနဝါ၊ ပဋိပက္ခတော တတ္တကာဝ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသာ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌာယ ဗျာနာဒီသုစ ဂုဏေ ဝိဘာဝေသိ ဝဏ္ဏေသိ။

ကလ္လစိတ္တံ။ ။ကလ္လစိတ္တန္တိ ကမ္မနိယစိတ္တံ၊ (ကောင်းသော အမှုဌ် ခံ့သော စိတ်ရှိသည်ကို၊) ဟေဋ္ဌာ ဗဟတ္တိတဒေသနာယ (အောက်၌ ဖြစ်စေအပ်-ဟောအပ်ပြီးသော ဒေသနာတော်ကြောင့်) အသဒ္ဓိယာဒီနံ စိတ္တဒေါသာနံ ဝိဂတတ္တာ (ကင်းသည့်အတွက်) ဥပရိ ဒေသနာယ ဘာဇနဘာဝူပဂမနေန (တည်ရာအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်) ကမ္မဏ္ဍမ စိတ္တန္တိ အတ္ထော၊ အသဒ္ဓိယာဒယောဝါ ယသ္မာ စိတ္တဿ ရောဂဘူတာ၊ တဒါ တဿ ဝိဂတာ၊ တသ္မာ ကလ္လစိတ္တံ, အရောဂစိတ္တန္တိ အတ္ထော။

မုဒုစိတ္တံ ဝိနီဝရဏစိတ္တံ။ ။ဒိဋ္ဌိမာနာဒိ ကိလေသဝိဂမေန မုဒုစိတ္တံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိ ဝိဂမေန ဝိနီဝရဏစိတ္တံ။

ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ။ ။သမ္မာပဋိပတ္တိယံ ဥဋ္ဌာရုပီတိပါမောဇ္ဇယောဂေန (မွန်မြတ်သော နှစ်သက်ခြင်း, ပမ်းမြောက်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်) ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ။

ပသန္နစိတ္တံ။ ။တတ္ထ (ထိုသို့ ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့် ယှဉ်၍ တက်ကြွသော စိတ်၏ ဖြစ်ရာ၌) သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိယာ ပသန္နစိတ္တံ၊ [ပသီဒတီတိ ပသန္နံ၊ ပသန္နံ+စိတ္တံ ယဿာတိ ပသန္နစိတ္တောဟိ]. . . အထဝါ, . . . ကလ္လစိတ္တန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒဝိဂမေန အရောဂစိတ္တံ၊ မုဒုစိတ္တန္တိ ဗျာပါဒ ဝိဂမေန မေတ္တာဝသေန အကဋ္ဌနစိတ္တံ (မခက်ထန်သောစိတ်ရှိသည်ကို၊) ဝိနီဝရဏစိတ္တန္တိ

အထ-သိတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ သာမုက္ကံသိကာ-ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ပြတော်မူအပ်သော၊ ယာ ဓမ္မဒေသနာ-အကြင်တရား ဒေသနာတော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-ထိုတရားဒေသနာတော်ကို၊ [ထိုသာမုက္ကံသိက ဒေသနာတော်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ဒုက္ခံ" စသည်ကိုမိန့်တော်မူသည်၊] ဒုက္ခံ-ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ သမုဒယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ နိရောဓံ-ကိုလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ-ပြီ၊ သေယျထာပိနာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ သုဒ္ဓံ-စင်ကြယ်သော၊ အပဂတကာဠကံ-ကင်းသော အမည်းအညစ်ရှိသော၊ ဝတ္ထံ-အဝတ်သည်၊ သမ္မဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍေယျ သေယျထာပိ-ခံယူနိုင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧवမေव-ဤအတူသာလျှင်၊ ပေါက္ခရသာတိသု-သော၊ ဗြာဟ္မဏသု-၏၊ တသ္မိံ ယေव အာသနေ-ထိုနေရာ၌ပင်၊ ဝိရဇံ-ကင်းသော အပါယဂမနီယ, ရာဂအစရှိသောမြူရှိသော၊ ဝါ-အပါယဂမနီယ ရာဂအစရှိသော မြူမှကင်းသော၊ ဝီတမလံ-ကင်းသော ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးမှကင်းသော၊ [အခြားအနက်များကို သာမညဖလသုတ်အဆုံးနား၌ ပြခဲ့ပြီ၊] ဓမ္မစက္ခု-သစ္စာ ၄ ပါးတရားတို့၌ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဝါ-အောက်မင်း ၃ ပါးတရားတို့တွင်ပါဝင်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည် ဝါ-သမထ ဝိပဿနာတရားကြောင့်ဖြစ်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ယံ ကိဉ္စि-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံသောအကြင်တရားသည်၊ သမုဒယဓမ္မံ-ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ တံ-ထိုဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်၊ နိရောဓဓမ္မံ-ချုပ်ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဒပါဒိ)။

ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဝိဂမေန ဝိက္ခေပသ ဝိဂတတ္တာ တေန အပိဟိတ စိတ္တံ၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တန္တိ ထိနမိဒ္ဓဝိဂမေန သမ္မဂ္ဂဟဝသေန (သမ္မယုတ်တရားတို့ကို, ခိုးမြောက်တတ်သောဝိရိယ၏အစွမ်းဖြင့်) အလီနစိတ္တံ၊ ပသန္နစိတ္တန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာဝိဂမနေ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ အဓိမုတ္တစိတ္တံ၊ [အညာသိ-၌စပ်၊] ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌော။

ဤအဖွင့် အလို။ ။"ယဒါ-၌ ၊ပေ၊ ဗြာဟ္မဏ-ကို၊ ကလ္လစိတ္တံ-ကာမစ္ဆန္ဒရောဂါ ကင်းစင် ကွာသဖြင့် ကျန်းမာသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဒုစိတ္တံ-ဗျာပါဒဖျက်, မေတ္တာတွက်ကြောင့်, မခက်ထန်မှု, နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနီဝရဏစိတ္တံ-ဥဒ္ဓစ္စနှင့်, ကုက္ကုစ္စဟု, ပျံ့လွင့်မှုစိတ်, မပိတ်ဆို့အပ်သောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ-ထိနမိဒ္ဓ, ကင်းစင်ပသဖြင့်, ဝီရိယအတွက်, တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပသန္နစိတ္တံ-ဝိစိကိစ္ဆာ, ကင်းစင်ကွာသဖြင့်, သမ္မာပဋိပတ်, အကျင့်မြတ်၌, မပြတ်သက်ဝင်, ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ-သိတော်မူပြီ"၊ ဤသို့လည်း တစ်နည်းပေးပါ။

ပေါက္ခရသာတိ ဥပါသကတ္တ ပဋ္ဌိဝေဒနာကထာ

၂၉၉။ အထခေါ-သောတာပန်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဒိဋ္ဌမမ္မော-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားရှိသည်၊ ပတ္တမမ္မော-ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားရှိသည်၊ ဝိဒိတမမ္မော-သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားရှိသည်၊ ပရိယောဂါဠှမမ္မော-ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားရှိသည်၊ တိဏ္ဏာဝိစိကိစ္ဆော-လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝါ-ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ ဝိဂတကထံကထော-ကင်းသော အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ (အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်းဝိစိကိစ္ဆာမှ ကင်းသည်၊) ["ကင်းသော သို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာမှ ကင်းသည်"ဟုလည်း ပေးကြ၏။] သတ္တုသာသနေ-မြတ်စွာဘုရား၏ ဆုံးမကြောင်းဖြစ်သောသာသနာတော်၌၊ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော-ကင်းသော ရွံ့ရှားခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ ဝါ-ရွံ့ရှားခြင်းကင်း, ရဲတင်းသူ၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ အပရပ္ပစ္စယော-မိမိမှတစ်ပါး အခြားသူဟူသော ယုံကြည်စရာမလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန်ကောင်းပါပေစွ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဘိက္ကန္တံ-စွ၊ [ဤပုဒ်၌ အနက်မျိုးမျိုး ပေးပုံကို သာမညဖလသုတ်, အဇာတသတ္တု ဥပါသကတ္တ ပဋ္ဌိဝေဒနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဘော ဂေါတမ-မ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ နိကုဇ္ဇိတံ - တစ်စုံတစ်ယောက်, မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ - အလိုအလျောက်, မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥက္ကာဇေယျ သေယျထာပိဝါ-လှန်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆန္နံ-မြက် သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိဝါ-ဖွင့်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မူဠ္ဆ သ-အရပ်မျက်နှာတို့၌ တွေဝေနေသူအား၊ ဝါ-မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား၊ မဂ္ဂံ-လမ်းဖြောင့် လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိဝါ-ပြောပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စက္ခုမန္တော-ကောင်းသော မျက်စိရှိသူတို့သည်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒက္ခိန္တိ-မြင်နိုင်ကုန်လတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အန္ဓကာရေ-အမိုက်မှောင်၌၊ (၁၄ လဆုတ်, မိုယ်းတိမ်အုပ်သည့်, တောရှုပ်သန်းခေါင်, အမိုက်မှောင်၌) တေလ ပဇ္ဇောတ်-ဆီမီးတန်ဆောင်ကို၊ ဓာရေယျ သေယျထာပိဝါ-ညှိထွန်းဆောင်ပြသကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ဧवमेव-ဤအတူ၊ ဘောတာ ဂေါတမေန-အရှင်ဂေါတမသည်၊ အနेကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက မျှားစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဓမ္မော - တရားတော်ကို၊ ပကာသိတော - ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပါပေပြီ၊ ဘော

ဂေါတမ၊ သပုတ္တော-သားသို့နှင့်တကွဖြစ်သော၊ သဘရိယော-ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ သာမစ္စော-အမတ်တို့နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ ဧသာဟံ [ဧသော+အဟံ]-ထိုဒကာတော်သည်၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-အရှင် ဂေါတမကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ-ရဟန်းသံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆामိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-ဥာဏ်ဖြင့် သိမှတ်ပါ၏၊ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ မံ-ကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်သော၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ။

ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌာယ-ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၌၊ အညာနိ-အခြားကုန်သော၊ ဥပါသကကုလာနိ-ဥပါသကအမျိုးတို့သို့၊ ဝါ-ဥပါသကာအိမ်တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမတိ ယထာ-ကြွတော်မူသကဲ့သို့၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ပေါက္ခရသာတိကုလံ-ပေါက္ခရသာတိအမျိုးသို့၊ ဝါ-ပေါက္ခရသာတိအိမ်သို့၊ ဥပသင်္ကမတု-ကြွတော်မူပါ။ တတ္ထ-ထိုသို့ကြွလာရာ၌၊ ယေ တေမာဏဝကာဝါ-အကြင်လုလင်ပျို တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ယာတာ) မာဏဝိကာဝါ-အကြင် လုလင်ပျိုမတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ အဘိဝါဒေယုန္တိ ဝါ-ရှိခိုးမူလည်း ရှိခိုးပါကုန်လတ့်၊ ပစ္စုဋ္ဌိယုန္တိ ဝါ-ခရီးဦးကြိုဆိုမူလည်း ကြိုဆိုပါကုန်လတ့်၊ အာသနံ ဝါ-နေရာကို သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကံ ဝါ-ရေကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဿန္တိ ဝါ-လှူမူလည်း လှူပါကုန်လတ့်၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ ပသာဒေယုန္တိ ဝါ-ကြည်ညြိစေမူလည်း ကြည်ညြိစေ ပါကုန်လတ့်၊ တေသံ-ထိုလုလင်ပျို လုလင်ပျိုမတို့၏၊ တံ-ထိုသို့ရှိခိုးခြင်း, ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း, နေရာ ရေတို့ကို ပေးလှူခြင်း, ကြည်ညြိခြင်းသည်၊ ဒီဃရတ္တံ-ရှည်စွာ သော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ - စီးပွားအလို့ငှာ၊ သုခါယ - ချမ်းသာခြင်းငှာ၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတ့်၊ ကတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ကလျာဏ-ကောင်းသော စကားကို၊ ဝုစ္စတိ-လျှောက်ထားအပ်ပေ၏၊ ကတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကတိ-ဤအမွန်ဗုဒ္ဓသုတ်အပြီးတည်း၊ ကတိ-သို့၊ သုတံ-နားယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊) ["ဧवं မေ သုတံ" ၌ သုတံကို ပြန်လှည့်သည်။] . . . တတိယ-၃ သုတ် မြောက်သော၊ အမွန်ဗုဒ္ဓသုတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အမွန်ဗုဒ္ဓသုတ် ပါဠိတော်နိဿယ ပြီးပြီ။

၄–သောဏဒဏ္ဍသုတ်နိဿယ

စမ္မေယျကဗြာဟ္မဏဂဟပတိက ကထာ

၃၀၀။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ၊ [ဤပုဒ်များကို ဗြဟ္မဇာလသုတ်အတိုင်း ပေးပါ။ သုတ်၏ ကဲ့ကို "သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ (သောဏဒဏ္ဍသုတ္တသ)" ဟု ထည့်ရုံသာ ထူး၏။] ဘဂဝါ-သည်၊ အဂ်ေသု-အဂ်ါဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၊ မဟတာ ဘိက္ခုသံယေန ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိं စာရိကံ စရမာနော-သော်၊ [အမွှေ့ဌသုတ်အစ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီး။] ယေန-၌၊ စမ္ပာ-စမ္ပာမြို့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-စမ္ပာမြို့ရှိ ထိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ (တစ်နည်း) ယေန-အကြောင်းအရပ်အဖို့ဖြင့်၊ စမ္ပာ-သို့၊ (အဝသရိတဗ္ဗာ-ရောက်ထိုက်၏၊) တံ-ဖြင့်၊ (စမ္ပံ-သို့) အဝသရိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တတြ စမ္ပာယံ-ထိုစမ္ပာမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဂဂ္ဂရာယ-ဂဂ္ဂရာမည်သော၊ (ဂဂ္ဂရာမည်သော မိဖုရားသည် တူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဂဂ္ဂရာမည်သော၊) ပေါက္ခရဏီယာ-ရေကန်၏၊ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ ဝိဟရတိ-၏။ တေန သမယေန-မြတ်စွာဘုရား၏ စမ္ပာမြို့အနီး, ဂဂ္ဂရာရေကုန်၏ ကမ်းနားဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သောဏဒဏ္ဍမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သတ္တုဿဒံ ၊ပေ၊ စမ်-၌၊ အဗ္ဘာဝသတိ-၏။ [အမွှေ့ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၃၀၁။ စမ္ပေယျကာ-စမ္ပာမြို့၌ နေကြကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-ပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်၊ အသောသုံ-ကြားသိရကုန်ပြီ၊ (တင်နည်း) အသောသုံ ခေါ်-ကုန်သည်သာ၊ (ကိုး-နည်း၊) ["သမဏော ခလု ဘော" မှ စ၍ "ဒဿနံ ဟောတိ" တိုင်အောင် ပုဒ်များကို အမွှေ့ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ - ဤသို့ကြားသိကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ် - ကြားသိရရာ ထိုအခါ၌၊ စမ္ပေယျကာ-စမ္ပာမြို့၌ နေကြကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-တို့သည်၊ စမ္ပာယ-စမ္ပာမြို့မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ သယ်သယီ-လှုပ်လှုပ်ဝေးဟူသော အပေါင်းအစု ရှိကြကုန်သည်၊ ဂဏီဘူတာ-ရှေး၌ အပေါင်းအစု မဟုတ်ကုန်ဘဲ အပေါင်းအစု ဖြစ်၍ဖြစ်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယေန-၌၊ ဂဂ္ဂရာ-သော၊ ပေါက္ခရဏီ-သည်၊ (အတ္ထိ) တေန-ဂဂ္ဂရာရေကုန်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမန္တိ-သွားကြကုန်၏။

၃၀၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန-ပုဏ္ဏား, သူကြွယ်တို့၏ ဂဂ္ဂရာရေကန်ရှိရာ အရပ်သို့ သွားနေရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဥပရိပါသာ ဒေ-ပြာသာဒ်၏ အထက်၌၊ ဒိဝါသေယ္ယ-နေ့အခါဝယိ အိပ်နေရာသို့၊

ဥပဂတော-ကပ်ရောက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ စမ္မေယျကေ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ-တို့ကို၊ စမ္ဘာယ-မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ သယ်သယ်-ကုန်သည်၊ ဂဏီဘူတေ-ကုန်သည်ဖြစ်၍၊) ယေန ဂဠရာ ပေါက္ခရဏီ (အတ္ထိ၊) တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမန္တေ-သွားနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသ-မြင်ရပြီ၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ ဝါ-ခြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ခတ္တံ-အမတ်ကြီးကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ မေးပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ဘော ခတ္တေ-အို အမတ်ကြီး၊ ကိုး နု-အာဘယ့်ကြောင့်၊ စမ္မေယျကာ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-တို့သည် ၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမန္တိ-သွားနေကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊) ဘော-အရှင်၊ ဂေါတမော-အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမမည်သော၊ သက္ကပုတ္တော-သော၊ သက္ကကုလာ (နိက္ခမိတ္တာ) ပဗ္ဗဇိတော, သမဏော-သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ သော-ထိုရဟန်းဂေါတမသည်၊) အဂ်ေသု-၌၊ မဟာ တာ-သော ၊ပေ၊ တီရေ-၌၊ ဝိဟရတိ-ပါ၏၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ကလ္လာဏော-သော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-သည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပါပြီ၊ (ကိုး) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ ၊ပေ၊ ဘဂဝါ-၏၊ ဣတိ (အဗ္ဘုဂ္ဂတော၊) ဧတေ-ဤပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမန္တိ-သွားနေကြပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

ဘော ခတ္တေ-ကြီး၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ယေန-၌၊ စမ္မေယျကာ-နှင်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-တို့သည်၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏၊) တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမ-သွားခေါ်လော၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ စမ္မေယျကေ-နှင်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ-တို့ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေဟိ-ပြောခေါ်လော၊ (ကိုး-အာဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း၊) ဘော-အချင်းတို့၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြောပါပြီ၊ (ကိုး) ဘဝန္တော - အရှင်တို့သည်၊ အာဂမေန္တု ကိရ - ဆိုင်းငံ့ကြပါကုန်ဦးတဲ့၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏောပိ-သည်လည်း၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိဿတိ ကိရ-ချဉ်းကပ်ပါလတ္တံ့တဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟ-ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေဟိ-လော၊) ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ-ဤအမိန့်အတိုင်းပါ။ ဣတိ-သို့၊ သော ခတ္တာ-ထိုအမတ်ကြီးသည်၊ သောဏဒဏ္ဍဿ-သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-အား၊ ပဋိ ဿုတ္တာ-ရှေးရှုနားထောင်ပြီး၍၊ (တစ်နည်း) ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ (ဝစန်-ကို၊) ပဋိဿုတ္တာ-လက်ခံပြီး၍၊ ယေန စမ္မေယျကာ ၊ပေ၊ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိုး) ဘော-တို့၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အာဟ-ပြောပါပြီ၊ (ကိုး) ဘောန္တော-အရှင်တို့သည်၊ အာဂမေန္တု ကိရ-ဆိုင်းငံ့ကြပါကုန်ဦးတဲ့ ၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမိဿတိ ကိရ-တဲ့၊ ဣတိ (အာဟ၊ ဣတိ အဝေါစ)။

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ

၃၀၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်လိုရာ ထိုအခါ၌၊ နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ-အထူးထူးအပြားပြား များသော မတူထူးခြား ကွဲပြားသော တိုင်းပြည်၌ မွေးဖွားကုန်သော၊ ဝါ-အထူးထူး ၊ပေ၊ တိုင်းပြည်ဟူသော နေရာရှိကုန်သော၊ ဝါ-အထူးထူး ၊ပေ၊ တိုင်းပြည်မှ လာကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ပဠိမတ္တာနိ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏသတာနိ-ပုဏ္ဏားအရာတို့သည်၊ (တစ်နည်း) ပဠိမ်တ္တာနိ ဗြာဟ္မဏသတာနိ-၅ ရာသော ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံစတ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ စမ္မာယ်-၌၊ ပဋ္ဌိဝသန္တိ-နေကြကုန်၏၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အသောသုံ-ကုန်ပြီ၊ (ကိုး) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိသု ကိရ-ချဉ်းကပ်လတ့ံတတ့ဲ၊ ဣတိ-သို့၊ (အသောသုံ) အထခေါ-ကြားသိရာ ထိုအခါ၌၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ယေန-၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြဟ္မဏော-သည်၊ (အတ္ထိ) တေန-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္မိသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ ဥပသင်္မိတ္တာ-၍၊ သောဏဒဏ္ဍံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတေ အဝေါစုံ၊ (ကိုး) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-အရှင်သောဏဒဏ္ဍသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ, ဥပသင်္မိသတိ ကိရ-ချဉ်းကပ်လတ့ံတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-မှန်ပါသလော၊ ဣတိ (အဝေါစုံ၊) ဘော-အမောင်တို့၊ မေ-၏၊ ဧဝံ-ဤသို့သောအကြံသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ (ကိုး) အဟမ္ပိ-ငါသည်လည်း၊ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ, ဥပသင်္မိဿามိ-အံ့၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

(ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ နာနာဝေရဇ္ဇကာ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သောဏဒဏ္ဍံ-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍောသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ မာ ဥပသင်္မိ-မချဉ်းကပ်ပါလင့်၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ, ဥပသင်္မိတုံ-ငှာ၊ နှ အရဟတိ-မထိုက်ပါ။ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ၊ပေ၊ သစေ ဥပသင်္မိဿတိ-အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ-၏၊ ယသော-အကျော်စောသည်၊ ဟာယိဿတိ-ယုတ်လျော့ပါလိမ့်မည်၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ-၏၊ ယသော-သည်၊ အဘိဝဍ္ဎိဿတိ-တိုးပွားပါလိမ့်မည်၊ ယမ္ပိ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ-၏၊ ယသော-သည်၊ ဟာယိဿတိ-မည်၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ-၏၊ ယသော-သည်၊ အဘိဝဍ္ဎိဿတိ-မည်၊ ဣမိနာ ပဂေ်နေ (ဣမိနာပိ + အဂေ်နေ) - ဤအကြောင်း

ကြောင့်လည်း၊ (အရှင်သောဏဒဏ္ဍ၏ အကျော်စော ယုတ်လျော့၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ အကျော်စော တိုးပွားလိမ့်မည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ နု အရဟတိ၊ သမဏောတ္ထေ ဂေါတမော-သည်သာ၊ ဘဝန္တံ သောဏဒဏ္ဍံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ အရဟတိ။

ဟိ-မသွားထိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းတစ်မျိုးကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ မာတိတောစ-အမိဘက်မှလည်းကောင်း၊ ပိတိတောစ-အဖဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဥဘတော-၂ ဘက်လုံးမှ၊ သုဇာတော-ကောင်းစွာ မွေးဖွားခဲ့သူပါတည်း၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အမိဝမ်းတိုက်ရှိပါ၏၊ သတ္တမာ-၇ ဆက် တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ယာဝ ပိတာမဟယုဂါ-အဘိုးအဘွားတို့၏ အသက်အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၊ [ယုဂသဒ္ဒါ "အာယုပ္ပမာဏ"အနက်ဟော။] ဝါ-အဘိုးအဘွား အစုံတိုင်အောင်၊ [ယုဂသဒ္ဒါ "ယုဂဋ္ဌ" အနက်ဟော၊] ဇာတိဝါဒေန-ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်းစကားကြောင့်၊ အက္ခိတ္တော-မပယ်မြစ်အပ်ပါ။ ယမ္မိ-လည်း၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ မာတိတောစ-လည်းကောင်း ၊ပေ၊ အက္ခိတ္တော-မပယ်မြစ်အပ်၊ အနုပက္ကုဋ္ဌော-မ,ဆဲရေးအပ်၊ ဣမိနာ ပဝေ်နေ-လည်း၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည် ၊ပေ၊ နု အရဟတိ၊ သမဏောတ္ထေ ဂေါတမော ၊ပေ၊ အရဟတိ။ [ဤမှနောက်၌ "ယမ္မိ" စသော အကြောင်းပြဝါကျများကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားလိမ့်မည်။]

ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ အမ္ဘော-ကြွယ်ဝပါ၏၊ ဝါ-ကြွယ်ဝသည့်အတွက် အစိုးရပါ၏၊ မဟဒ္ဓနော-များသော ဥစ္စာရှိပါ၏၊ မဟာဘောဂေါ-များသော အသုံးအဆောင်ရှိပါ၏ ၊ပေ၊ ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ အဏ္ဏာယကော-ဝေဒကျမ်းဂန်ကို ရွတ်အံ့သရဇ္ဈာယ်တတ်ပါ၏၊ မန္တဓရော-ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို အာဂုံနှုတ်တက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါ၏၊ သနိယဏ္ဍုကေဋုဘာနံ-နိယဏ္ဍုမည်သော အဘိဓာန်ကျမ်း, ကေဋုဘာမည်သော ကာဗျအလုက်ကရကျမ်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သာက္ခရပ္ပဘေဒါနံ - အက္ခရာပုဒ်ပါဠိတို့ကို ဌာန်ကရိုဏ်းပယတ်, ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ် စသောအားဖြင့် ခွဲခြားဝေဘန်ကြောင်း ဖြစ်သော

ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ။ ။အဌကထာဝယ် ဤပုဒ်များကို "သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော" ၌ စပ်ရသောနည်း, "အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော" ၌ စပ်ရသောနည်းဟု ၂ မျိုးဖွင့်ထား၏၊ သတ္တမာ-သော၊ ယာဝ ပိတာမဟယုဂါ-တိုင်အောင်၊ ဝါ-တိုင်အောင်၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော-၏၊ (တစ်နည်း) သတ္တမာ-သော၊ ယာဝ ပိတာမဟယုဂါ-တိုင်အောင်၊ ဝါ-တိုင်အောင်၊ ဇာတိဝါဒေန-ကြောင့်၊ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော။ ["ပိတာမဟယုဂါ" ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, နိဿဂ္ဂိယအခန်း၌ အကျယ်ပြောထားပြီး။]

သိက္ခာကျမ်း, နိရုတ္တိကျမ်းတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ-ဣတိဟာသကျမ်းလျှင် ၅ ကျမ်းမြောက်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ရှေးရှေးကာလ, ဤလောကဝယ်, သည်နှယ်သည်နည်း, ဖြစ်ခဲ့ပြီးဟု, ရှေးကဖြစ်တိုင်း, သမိုင်းအစဉ်, ရာဇဝင်အဆက်ဆက်ကို ပြသော ပုရာဏ်ကျမ်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏ္ဍံ-သာမ ဣရ, ယဇုအားဖြင့် ၃ ပါးကုန်သော၊ ဝေဒါနံ-ဝေဒကျမ်းတို့၏၊ ပါရဂူ-အပြီးတိုင်ရောက်, တတ်မြောက်၏၊ ဝါ-တစ်ဖက်ကမ်းရောက်, တတ်မြောက်၏၊ ပဒကော-ပဒကျမ်းကို သင်ယူရုံမက, တတ်လည်း တတ်သိပါ၏၊ ဝေယျာကရဏော-ပဒကျမ်းမှ ကြွင်းသော ဗျာကရဏ်းကျမ်းကို သင်ယူရုံကမ တတ်လည်း တတ်သိပါ၏။ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု-လောကာယတကျမ်း, မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌, အနဝယော-မယုတ်လျော့ပါ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ အဘိရူပေါ-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိပါ၏၊ ဝါ-အလွန်အဆင်းလှပါ၏၊ ဒဿနီယော-ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်ပါ၏၊ ဝါ-ရှုချင်စဖွယ်, တင့်တယ်ပါ၏၊ ပါသာဒိကော-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ပါ၏၊ ပရမာယ-လွန်မြတ်သော၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ-အဆင်း၏ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊ (တစ်နည်း) ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ-အဆင်း, ကိုယ်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သန့်ရှင်းခြင်း လက်ခြေစသော အင်္ဂါတို့၏ သမ္ဘတ္တိဖြစ်ခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံပါ၏၊ ဗြဟ္မဝဏ္ဏီ-မြတ်သော အဆင်းရှိပါ၏၊ ဗြဟ္မဝစ္ဆသီ-မြတ်သော ကိုယ်ရောင်ရှိပါ၏၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ ဝါ-ရာ၊ အခုဒ္ဓါ ဝ ကာသော-မသေးသိမ်သော အရာရှိပါ၏ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ သီလဝါ-သီလရှိပါ၏၊ ဝုဒ္ဓသီလီ-ကြီးပွားပြီးသော သီလရှိပါ၏၊ ဝုဒ္ဓသီလေန-ကြီးပွားပြီးသော သီလနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပါ၏ ၊ပေ၊ ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ကလျာဏဝါစော-ကောင်းသော စကားရှိပါ၏၊ ကလျာဏဝါက္ကရဏော-ကောင်းသော စကားသံရှိပါ၏၊ ပေါရိယာ-ဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်သည်၏ အဖြစ်၌ဖြစ်သော၊ (တစ်နည်း) ပေါရိယာ-မြို့ကြီး ပြည်ကြီး၌ဖြစ်သော၊ (တစ်နည်း) ပေါရိယာ-မြို့ကြီးသူသဖွယ်, နုနယ်သော။ ဝိသဒ္ဒါယ-သလိပ်သည်းခြေတို့သည် စွန့်လွှတ်အပ်သော၊ (သလိပ်မကပ်သော၊) အနေလဝလာယ-လျှောကျသော တံထွေးရည် တံထွေးပေါက်မရှိသော၊ အတ္ထသ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိညာပနိယာ-သိစေနိုင်သော၊ ဝါစာယ-စကားနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပါ၏ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဗဟူနံ-များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အာစရိယပါစရိယော-ဆရာ, ဆရာ၏ ဆရာပါတည်း၊ တိဏ်မာဏဝက သတာနိ-၃ ရာသော လုလင်တို့ကို၊ မန္တေ-တို့ကို၊ ဝါစေတိ-ဆိုစေပါ၏၊ ဝါ-ပို့ချပါ၏၊

ဗဟု-ကုန်သော၊ နာနာဒိသာ-အမျိုးမျိုးသော အရပ်မှ၊ နာနာဇနပဒါ-အမျိုးမျိုးသော ဇနပုဒ်မှ၊ (အာဂစ္ဆန္တိ၌ စပ်၊) မာဏဝကာ-တို့သည်၊ ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ-၏၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ မန္တတ္ထိကာ-ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို အလိုရှိကုန်သည်၊ မန္တေ - တို့ကို၊ အဓီယိတုကာမာ - သင်ယူခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွား) အာဂစ္ဆန္တိ-လာကြရပါကုန်၏ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဇိဏ္ဏော-အရွယ်လျှောသက်, ဇရာတွက်ကြောင့်, ကိုယ်လက်ယိုယွင်း, အိုမင်းပါပြီ၊ ဝုဒ္ဓေါ-အဂိုခြေလက်, အားကုန်တက်သဖြင့်, ကြီးရင့်ပါပြီ၊ မဟလ္လကော-မွေးဖွားခဲ့ရာ, ချိန်ခါမှီး၍, ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ယူတတ်ပါ၏၊ အဒ္ဓဂတော-မင်း ၂ ဆက် ၃ ဆက်လည်သဖြင့် ရှည်သော အမွန်သို့ ရောက်ပါ၏၊ ဝယောအနုပ္ပတ္တော-ခြေက်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်, လွန်ပြီးဖြစ်၍, ပစ္ဆိမအရွယ်သို့ ရောက်ပါ၏၊ [ဤပုဒ်များကို အနက်ပေးပုံနှင့်တကွ ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။] သမဏော ဂေါတမော-သည်, တရုဏောစေဝ-ငယ်လည်း ငယ်ပါ၏၊ တရုဏပဗ္ဗဇိတောစ-ငယ်သည်ဖြစ်၍လည်း ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါ၏ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-ကို၊ မာဂဓေသု-သော၊ သေနိယသု-သော၊ ဗိမ္ဗိသာရသု-သော၊ ရညော-သည်၊ သက္ကတော-ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပါ၏၊ ဂရုကတော-အလေးပြုအပ်ပါ၏၊ မာနိတော-မြတ်နိုးအပ်ပါ၏၊ ပူဇိတော-ပူဇော်အပ်ပါ၏၊ အပစိတော-အရိုအသေ ပြုအပ်ပါ၏ ၊ပေ၊ ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-ကို၊ ပေါက္ခရသာတိသု-သော၊ ဗြာဟ္မဏသု-သည်၊ သက္ကတော-ပါ၏၊ အပစိတော-ပါ၏ ၊ပေ၊ ဟိ-ကား၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ သတ္တုသုဒ်-သော ၊ပေ၊ စမ္ပဲ-၌၊ အဗ္ဘာဝသတိ-ပါ၏၊ ယမ္ပိ-ကြောင့်လည်း၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ သတ္တုသုဒ်-သော၊ စမ္ပဲ-၌၊ အဗ္ဘာဝသတိ-၏၊ ဣမိနာ ပဂေါ်နေ-လည်း၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ၊ပေ၊ နု အရဟတိ၊ သမဏောတွေဝ ဂေါတမော ဘဝန္တံ သောဏဒဏ္ဍံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ, အရဟတိ-ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

[သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ၌ ပါပြီးဖြစ်သောဂုဏ်များကို ထိုအတိုင်း အနက်ပေးပါ။]

၃၀၄။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ တေ ဗြာဟ္မဏေ-တို့ကို၊ ဧတေ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြောပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘော-အမောင်တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ဂုဏ်ကြီးသူအထံသို့ ဂုဏ်ငယ်သူက သွားရမည်ဖြစ်လျှင်၊) ယဏာ (ယေန ကာရဏေန)-အကြောင်

အကြောင်းကြောင့်၊ မယမေဝ-ငါတို့သည်သာ၊ ဝါ-ငါတို့ကသာ၊ တံ ဘဝန္တं ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ အရဟာမ-ထိုက်ကုန်၏။ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အမှာကံ-တို့ကို၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်းဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ နု တွေဝ အရဟတိ-မထိုက်သည်သာ၊ မမပိ-ငါ၏လည်း၊ (တထာ တံ ကာရဏံ-ထို အကြောင်းကို၊) သုဏာထ-နားထောင်ကြကုန်ဦးလော။

ဘော-အမောင်တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ မာတိတောစ ပိတိတောစ ၊ပေ၊ အနုပက္ကုဋ္ဌော-အပ်၊ ယမ္မိ-လည်း၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မာတိတော စ ပိတိတော စ ၊ပေ၊ အနုပက္ကုဋ္ဌော-အပ်၊ ဣမိနာ ပဋိပဒေန-လည်း၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အမှာကံ-တို့ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ နု အရဟတိ-ထိုက်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ မယမေဝ-သည်သာ၊ ဝါ-ကသာ၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ အရဟာမ-ထိုက်ကုန်၏။ ["ယမ္မိ" စသော အကြောင်းပြု ဝါကျများကို ဂုဏ်တော်တိုင်း၌ ဖော်ပေးပါ။] ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ မဟန္တံ-များစွာသော၊ ဉာတိသံဃ-ဆွေမျိုးအပေါင်းကို၊ သြဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီ၊ (ရဟန်းပြုပြီ) ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ ပဟူတံ-များစွာသော၊ ဘူမိဂတဗ္ဗ-မြေ၌ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေဟာသဋ္ဌဗ္ဗ-ကောင်းကင်၌ တည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ-ငွေ, ရွှေကို၊ သြဟာယ-၍၊ ပဗ္ဗဇိတော-ပြီ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ ဒဟရော-ငယ်သည်၊ ယုဝါ-နုပျိုသည်၊ သုကာဠကေသော-အလွန်မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသည်၊ ဘဒ္ဒေန-ကောင်းသော၊ ယောဗ္ဗနေန-နုပျိုသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊ ပဌမေန-ပဌမ ဖြစ်သော၊ ဝယသာ-အရွယ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ သမာနော-ဖြစ်လျက်သာလျှင်၊ အဂါရသ္မာ-မှ၊ ဝါ-မှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ-၍၊) အနဂါရိယံ-အိမ်၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန်ကုန်ပေး, နွားမွေးမှု မရှိရာ, ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတော-ကပ်ရောက်ပြီ ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ မာတာပိတူနံ-မယ်တော် ခမည်းတော်တို့သည်၊ အကာမကာနံ-ရဟန်းပြုခြင်းကို အလိုမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဿုမုခါနံ-မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ရုဒန္တာနံ-ငိုကြွေးကုန်စဉ်၊ ကေသမဿုံ-ဆံမုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်ကို၊ သြဟာရေတ္တာ-ပယ်ရှား၍၊ ကာသာယာနိ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-အဝတ်တို့ကို အစ္ဆာဒေတ္တာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ အဂါရသ္မာ (နိက္ခမိတ္တာ) အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊

သမဏော ဂေါတမော-သည် ခလု-စစ်၊ အဘိရူပေါ-၏။ ဝါ-၏။ ၊ပေ၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ အခုဒ္ဒါဝကာသော-၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ သီလဝါ-သီလရှိ၏ အရိယသီလီ-မြတ်သော သီလရှိ၏။ ကုသလသီလီ-အပြစ်မရှိသော သီလရှိ၏။ ကုသလသီလေန-အပြစ်မရှိသော သီလနှင့်၊ သမန္နာဂတော-၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ကလျာဏဝါစော-၏ ၊ပေ၊ ဝါစာယ သမန္နာဂတော-၏ ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ဗဟုနံ-များစွာကုန်သော လူနတ်ပြဟ္မာသတ္တဝါတို့၏၊ အာစရိယပါစရိယော-ဆရာ, ပမာနဆရာဖြစ်၏၊ ဝါ-ဆရာ, ဆရာ့ဆရာဖြစ်၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ခီဏကာမရာဂေါ-ကုန်ပြီးသော ကာမရာဂရှိ၏၊ ဝိဂတစာပလ္လော-လျှပ်ပေါ်လော်လီသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကင်းသော အလှပြင်မှု ရှိ၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ကမ္မဝါဒီ-ကံကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိ၏၊ (ကံရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိ၏၊) ကိရိယဝါဒီ-ပြုအပ်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိ၏၊ (ပြုလျှင် ပြုရာရောက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိ၏၊) အပါပပုရေက္ခာရော-မကောင်းမှု၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော လောကုတ္တရာတရား ၉ ပါးကို ရှေ့သွားပြု၏၊ ဝါ-ရှေ့သွားပြု၍ လှည့်လည်တတ်၏၊ ဗြဟ္မညာယ-ဗြာဟ္မဏာတို့၏ သားဖြစ်သော၊ ပဇာယ-အရှင်သာရိပုတ္တရာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းသည်၊ (ပုရေက္ခာရော-ရှေ့၌ ပြုအပ်၏၊ ဝါ-ရှေ့၌ ထားအပ်၏၊) (တစ်နည်း) ဗြဟ္မညာယ-ဗြာဟ္မဏာတို့၏ သားဖြစ်သော၊ ပဇာယ-လူအပေါင်း၏၊ အပါပပုရေက္ခာရော-မကောင်းမှုကို ရှေ့သွား မပြုတတ်၊ ဝါ-မကောင်းမှုဟူသော အဟိတဒုက္ခကို အလိုမရှိ ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ဥစ္စာကုလာ-မြင့်မြတ်သော အမျိုးမှ၊ အသမ္ဘိန္နခတ္တိယကုလာ-အခြားအမျိုးတို့နှင့် ရောစပ်ခြင်း မရှိသော ခတ္တိယမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ-၍၊) ပဗ္ဗဇိတော-၏၊ ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အမှာ-ကြွယ်ဝသော၊ မဟဒ္ဓနာ-များသော ဥစ္စာရှိသော၊ မဟာဘောဂါ-များသော အသုံးအဆောင်ရှိသော၊ ကုလာ-အမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ၊) ပဗ္ဗဇိတော ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ခလု-စစ်၊ တိရောရဋ္ဌာ-တိုင်းတစ်ပါးမှလည်းကောင်း၊ တိရောဇနပဒါ-ဇနပုဒ်တစ်ပါးမှလည်းကောင်း၊ (ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဒယော-ခတ္တိယပညာရှိ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) ပဠုံ-ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတုံ-မေးခြင်းငှာ၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာကြရကုန်၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု-စစ်၊ သမဏံဂေါတမံ-ကို၊ အနေကာနိ-များစွာကုန်သော၊ ဒေဝတာ သဟဿာနိ-နတ်ပြဟ္မာအထောင်တို့သည်၊ ပါဏေဟိ-အသက်တို့ဖြင့်၊ သရဏံ - ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတာနိ-ဆည်းကပ်ကြကုန်ပြီ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ ခလု-စစ်၊ သမဏာ ဂေါတမ်-၏။ ဧဝं-သို့၊ ကလျာဏော-သော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-သည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပြီ၊ (ကီ)၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-လည်း၊ အရဟံ-၏ ၊ပေ၊ ဘဂဝါ-၏။ ဣတိ (အဗ္ဘုဂ္ဂတော) ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု-စစ်၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု-စစ်၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဧဟိသွာဂတ ဝါဒီ-လာလော, ကောင်းသောလာခြင်းဟု ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ သခိလော-ပြေပြစ်သော စကားရှိ၏။ သမ္မောဒကော-လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်စေတတ်၏။ အဗ္ဘာကုဋိ ကော-မျက်မှောင် မကြုတ်တတ်၊ ဝါ-မျက်မှောင် မကုပ်တတ်၊ ဝါ-မျက်နှာ မရှုံ့တတ်၊ ဥတ္တာနမုခေါ-ပေါ်လွင်သောမျက်နှာရှိ၏။ ပုဗ္ဗဘာသီ-ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုလေ့ရှိ၏ ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ ခလု-စစ်၊ သမဏော ဂေါတမော-ကို၊ စတုန္နံ-၄ ပါးကုန်သော၊ ပရိသာနံ-ပရိသတ်တို့သည်၊ သက္ကတော-၏ ၊ပေ၊ အပစိတော-၏ ၊၄ပ၊ ဘော-တို့၊ ခလု-စစ်၊ သမဏော ဂေါတမေ-၌၊ ဗဟू-များစွာကုန်သော၊ ဒေဝါစ-နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မနုဿာစ-လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အဘိပွသန္နာ-အလွန်ကြည်ညိုကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ယသ္မိं ဂါမေဝါ-အကြင်ရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ (ယသ္မိं) နိဂမေဝါ-အကြင်နိဂုံး၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိဝသတိ-နေ၏။ တသ္မိं ဂါမေဝါ-ထိုရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ (တသ္မိं) နိဂမေဝါ-ထိုနိဂုံး၌သော်လည်းကောင်း၊ အမနုဿာ-လူနှင့်တူသော နတ်ဘီလူးတို့သည်၊ မနုဿေ-လူတို့ကို၊ နဝိဟေဌေန္တိ-မညှဉ်းဆဲကြကုန် ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ သယီ-နောက်လိုက်နောက်ပါ သံယာရှိ၏။ ဂဏီ-နောက်လိုက်နောက်ပါ ဂိုဏ်းရှိ၏။ ဂဏာစရိယော-ဂိုဏ်း၏ဆရာဖြစ်၏။ ပုထုတိတ္ထကရာနံ-များစွာသောအယူကို ပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ အဂ္ဂ (အဂ္ဂေါ) - အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ အက္ခာယတိ - ဆိုအပ်၏။ ဘော - တို့၊ ဧတေသံ သမဏပြာဟ္မဏာနံ-ဤသမဏ ပြာဟ္မဏအမည်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ယထာဝါ တထာဝါ-ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ယသော-အကျော်အစောသည်၊ သမုဒါဂစ္ဆတိ ယထာ - ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့၊ ဧဝं-တူ၊ သမဏာသ ဂေါတမသ-၏။ ယသော, နဝ သမုဒါဂတော-ကောင်းစွာ အထက်ထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်၊ အနုတ္တရာယ-မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရား မရှိသော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ သမဏာသ ဂေါတမသ-၏။ ယသော-သည်၊ သမုဒါဂတော-ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏ ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ ခလု သမဏာ ဂေါတမ-ကို၊ မာဂဓော-သော၊ သေနိယော-သော၊ ဗိမ္ဗိသာရော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ သပုတ္တော-သားတော် သမီးတော်တို့နှင့် တကွ ဖြစ်သည်၊ သဘာရိယော-မိဖုရားတို့နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ သာမစ္စော-အမတ်တို့နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပါဏေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သရဏံ-ဟူ၍၊ ဂတော-ဆည်းကပ်၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု, သမဏာ ဂေါတမ-ကို၊ ပသေနဒိ-ဒိမည်သော၊ ကောသလော-ကောသလတိုင်း၏ အစိုးရ ဖြစ်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ သပုတ္တော ၊ပေ၊ သရဏံ ဂတော ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ ခလု သမဏာ ဂေါတမ-ကို၊ ပေါက္ခရသာတိ-တိမည်သော၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ သပုတ္တော ၊ပေ၊ ဂတော၊ [ပေါက္ခရသာတိ ဥပါသကာဖြစ်ခန်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု သမဏော ဂေါတမော-ကို၊ မာဂဓေယ ၊ပေ၊ အပစိတော ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု သမဏော ဂေါတမော, ပသေနဒိယ-သော၊ ကောသလယ-သော၊ ရညော-သည်၊ သက္ကတော ၊ပေ၊ အပစိတော-ပြီ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု သမဏော ဂေါတမော ပေါက္ခရသာတိယ-သော၊ ပြာဟ္မဏယ-သည်၊ သက္ကတော-ပြီ ၊ပေ၊ အပစိတော ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ ခလု သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ စမ္ပ-သို့၊ အနုပ္ပတ္တော-အစဉ်အားဖြင့် ရောက်လာသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စမ္ပာယ-၌၊ ဝါ-သော၊ ဂဂ္ဂရာယ-သော၊ ပေါက္ခရဏိယာ-၏၊ တီရေ-၌၊ ဝိဟရတိ-၏။ ဘော-တို့၊ ယေကေစိ-အကြင် အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာဝါ-သမဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏာဝါ-ပြာဟ္မဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဂါမခေတ္တံ-ဂါမခေတ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ-ရောက်လာကုန်၏၊ တေ-ထိုသမဏာပြာဟ္မဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နော-ငါတို့၏၊ အတိထိ-ဧည့်သည်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ အမှေဟိ-ငါတို့သည်၊ အတိထိ-တို့ကို၊ သက္ကာတဗ္ဗာ-ကောင်းစွာ ပြုထိုက်ကုန်၏၊ ဂရုကာတဗ္ဗာ-အလေးပြုထိုက်ကုန်၏၊ မာနေတဗ္ဗာ-မြတ်နိုးထိုက်ကုန်၏၊ ပူဇေတဗ္ဗာ-ပူဇော်ထိုက်ကုန်၏၊ အပစေတဗ္ဗာ-အရိုအသေ ပြုထိုက်ကုန်၏။

ဘော-တို့၊ ယမ္မိ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ စမ္ပ-သို့ ၊ပေ၊ ဝိဟရတိ-၏။ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အတိထိ - ဧည့်သည်တည်း အမှေဟိ - တို့သည်၊ အတိထိ - ကို၊ သက္ကာတဗ္ဗော-ကောင်းစွာ ပြုထိုက်၏၊ ဂရုကာတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ မာနေတဗ္ဗော ပူဇေတဗ္ဗော အပစေတဗ္ဗော၊ ဣမိနာ ပဋိပဒေန-ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အမှာကံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ နု အရဟတိ၊ အထခေါ မယမေဝ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ အရဟာမ။

ဘော-တို့၊ အဟံ-သည်၊ တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ-ထိုအရှင်ဂေါတမ၏၊ ဇေ္ဈကေ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဤမျှလောက်ကုန်သော၊ ဝဏ္ဏော-ဂုဏ်တို့ကို၊ ပရိယာပုဏာမိ-ပိုင်ခြား၍ သိပါ၏၊ စခေါ-ထိုမျှလောက်သော ဂုဏ်တော်တို့ကိုသာ ပိုင်ခြား၍ သိပါသော်လည်း၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ဇေ္ဈကဝဏ္ဏော - ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဂုဏ်ရှိတော်မူသည်၊ ဝါ - ဤမျှလောက်သာ ဂုဏ်ရှိတော်မူသည်၊ နော - မဟုတ်ပါ၊ ဟိ - မှန်၏၊ သောဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အပရိမာဏဝဏ္ဏော-အတိုင်းအရှည် မရှိသော ဂုဏ်ရှိတော်မူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အဝေါစ-ပြီ။)

၃၀၅။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သောဏဒဏ္ဍံ-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-အရှင်သောဏဒဏ္ဍသည်၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ-၏၊ ဝဏ္ဏော-ဂုဏ်တော်တို့ကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏၊ (တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပဝရိဗ္ဘန္တာနံ-စူးစမ်းဆင်ခြင်ကြကုန်သော၊ အမှာကံ-အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ကိုး-နည်း၊) သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ဣတော-ဤအရပ်မှ၊ ယောဇနသတေ-ယူဇနာတစ်ရာရှိသော အရပ်၌၊ ဝါ-ယူဇနာတစ်ရာ ဝေးကွာသော အရပ်၌၊ စေပိ ဝိဟရတိ-အကယ်၍မူလည်း နေစေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပင် နေပါသော်လည်း၊) သဒ္ဓေန - ဂုဏ်တော်တို့ကို ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါရှိသော၊ ကုလပုတ္တေန-အမျိုးကောင်းသားသည်၊ ပုဗ္ဗောသေန - အပိ-အထုပ်ဖြင့် ဆောင်ယူ၍ စားထိုက်သော ရိက္ခာဖြင့်သော်မှလည်း၊ ဝါ - ရိက္ခာထုပ်ဖြင့်သော်မှလည်း၊ (တစ်နည်း) ပုဋ္ဌသေန အပိ-ပခုံး၌ ရိက္ခာထုပ် ရှိလျက်သော်မှလည်း၊ ဝါ-ပခုံး၌ ရိက္ခာထုပ်ကို လွယ်လျက်သော်မှလည်း၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ အလမေဝ-သင့်လျော်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ (ဟောတိ၊) ဘော-အရှင်၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ဂုဏ်တော်မျှားစွာ ရှိလျှင်၊) သဒ္ဓေဝ-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ် ကုန်သော၊ မယံ-တို့သည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိဿာမ-ချဉ်ကပ်ကြပါကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။

ယထာ ခေါ ဘဝံ။ ။ဤ၌ အနိယမ "ယထာ"သဒ္ဒါ ပါသောကြောင့် "တထာ" ဟု နိယမ ထည့်ရ၏၊ ထို "တထာ" ၏ စပ်ပုဒ်သည် ပါဠိတော်၌လည်း မပါပါ၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း မဖွင့်ပါ၊ "ယထာ ယထာ ခေါ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ နယိဒံ သုကရံ ၊ပေ၊ စရိတုံ" ဟူသော ပါရာဇိကဏ်၊ သုဒိန္နကဏ္ဍပါဠိတော်၌ "တထာ တထာ ဥပဝရိဗ္ဘတော မေ ဧဝံ ဟောတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံကို နည်းမှီ၍ "တထာ အမှာကံ ဥပဝရိဗ္ဘန္တာနံ ဧဝံ ဟောတိ" ဟု ထည့်ပေးပါသည်။

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကကထာ

၃၀၆။ အထခေါ-ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မဟတာ-များစွာသော၊ ဗြာဟ္မဏဂဏေန-ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ယေန-၌၊ ဂဠရာ-သော၊ ပေါက္ခရဏီ-သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန-ဂဠရာရေကန်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-သွားပြီ၊ အထခေါ-ဂဠရာရေကန်ရှိရာ အရပ်သို့ သွားနေရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍဿ-သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ တိရောဝနသဏ္ဌာဂတဿ-တောအုပ်အတွင်း၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ (သမာနဿ-ဖြစ်လတ်သော်၊) ဧဝံ-သို့၊ စေတသော-စိတ်၏၊ ပရိဝိတက္ကော-အကြံသည်၊ ဥဒပါဒि-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး) အဟံ-ငါသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ပဋ္ဌ-ပြဿနာကို၊ စေဝ ပုစ္ဆေယ္ယ-အကယ်၍ မူလည်း စ၍မေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့စ၍ မေးလတ်သော်၊) တတြ-ထိုသို့ပြဿနာကို စ၍ မေးရာ၌၊ မံ-ငါ့ကို၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ စေ ဝဒေယ္ယ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊ (ကိုး-အဘယ်သို့ ပြောရာသနည်း၊) ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ဧသ ပဋ္ဌော-ဤပြဿနာကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ နု ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-မမေးထိုက်၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ဧသ ပဋ္ဌော-ကို၊ ဧဝံနာမ-ဤသို့မည်အောင်၊ ဝါ-ဤသို့အစီအစဉ်တဲ့အောင်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-မေးထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (စေ ဝဒေယ္ယ-အံ့၊ ဧဝံသတိ-သော်၊) [ဤသို့ ပြဿနာ မေးနည်းကို သင်၍ ပေးလတ်သော်၊] တေန-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ပြဿနာ မေးနည်းကို သင်ပေးရခြင်းကြောင့်၊) မံ-ကို၊ အယံ ပရိသာ-ဤပရိသတ်သည်၊ ပရိဘဝေယ္ယ-လွှမ်းမိုးရာ၏၊ ဝါ-အထင်သေးရာ၏၊ (ကိုး) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဗာလော-ညံ့ဖျင်း၏၊ အဗျတ္တော-မထက်မြက်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ယောနိသော-သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ ပဋ္ဌ-ကို၊ ပုစ္ဆိတုံ-မေးခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့လွှမ်းမိုးရာ၏၊ ယံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အယံ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယ္ယ-၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယသောပိ-အကျော်စော သည်လည်း၊ ဟာယေထ-ယုတ်လျော့ရာ၏၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယသော-သည်၊ ဟာယေထ-၏၊ တဿ-၏၊ ဘောဂါပိ-စည်းစိမ်တို့သည်လည်း၊ ဟာယေယ္ယုံ-ယုတ်လျော့ကုန်ရာ၏၊ အမှာကံ ပန-ငါတို့၏ကား၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသော လဒ္ဓါ-အကျော်စောကြောင့် ရအပ်ကုန်၏။

သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မံ-ကို၊ ပဋ္ဌ-ကို၊ စေဝ ပုစ္ဆေယ္ယ-အကယ်၍ စ၍ မေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) အဟံ-သည်၊ တဿ-ထိုအရှင်ဂေါတမ၏၊ (စိတ္တံ၌ စပ်၊) ပဋ္ဌဿ-ကို၊ ဝေယျာကရဏေန-ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ စိတ္တ-စိတ်ကို၊ စေ နုအာရာဓေယ္ယ-အကယ်၍ မနှစ်သက်စေနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တတြ-ထိုသို့ မနှစ်သက်ရာ၌၊ ဝါ-ထိုသို့ မနှစ်သက်စေနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ သမဏော ဂေါတမော-

သည်၊ မ်-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ စေ ဝဒေယျ-အံ့၊ (ကား) ပြာဟ္မဏ-ဏှား၊ ဧသ ပဠော-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ နု ဗျာကာတဗ္ဗော-မဖြေဆိုထိုက်၊ ပြာဟ္မဏ, ဧသ ပဠော-ကို၊ ဧဝံနာမ-ဤသို့မည်အောင်၊ ဗျာကာတဗ္ဗော-ဖြေထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (စေ ဝဒေယျ-အံ့၊ ဧဝံသတိ-သော်၊) [ဤသို့ပြဿနာ ဖြေနည်းကို သင်၍ ပေးလတ်သော်၊] တေန-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ပြဿနာ ဖြေနည်းကို သင်ပေးရခြင်းကြောင့်၊) မ်-ကို၊ အယံ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယျ-၏၊ (ကား) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘာလော-၏၊ အဗျတ္တော-မြက်၊ သမဏသ ဂေါတမသ-၏၊ ပဠသ-ကို၊ ဝေယျာ-ကရဏေန-အားဖြင့်၊ စိတ္တं-ကို၊ အာရာဓေတုံ-နှစ်သက်စေခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ-နိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့လွှမ်းမိုးရာ၏၊ ယံ-ကို၊ အယံ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယျ-၏၊ တသ-၏၊ ယသောပိ-သည်လည်း၊ ဟာယေထ-ရာ၏၊ ယသ-၏၊ ယသော-သည်၊ ဟာယေထ-ရာ၏၊ တသ-၏၊ ဘောဂါပိ-တို့သည်လည်း၊ ဟာယေယျုံ-ကုန်ရာ၏၊ အမှာကံ ပန-တို့၏ကား၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသောလဒ္ဓါ-အပ်ကုန်၏။ ["နာမည်ကျော်သောကြောင့် ပေးလှူကြရကား အကျော်အစောကြောင့် စည်းစိမ်ရကြသည်"ဟူလို။]

အဟံ-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-သို့မဟုတ်၊ သမိပဂတော-အနီး၌ ရောက်သည်၊ သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊ (ရဟန်းဂေါတမ၏ အနီးအပါးရောက်နေပါလျက်၊) သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ အဒိသ္မာဝ - မဖူးမြင်မူ၍သာလျှင်၊ စေဝ နိဝတ္ထေယျ-အကယ်၍မူလည်း ပြန်နစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တေန-ထိုသို့ပြန်နစ်ခြင်းကြောင့်၊ မ်-ကို၊ အယံ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယျ-ရာ၏၊ (ကား) သောဏဒဏ္ဍော, ပြာဟ္မဏော, ဘာလော, အဗျတ္တော၊ မာနထဒ္ဓေါ-မာနဖြင့် ခက်ထန်၏၊ (မာနကြီး၏၊) ဘိတောစ-ကြောက်လည်း ကြောက်၏၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ငှာ၊ နော ဝိသဟတိ-မရဲဝံ့၊ ကထံဟိ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-လောက်၊ သမိပဂတော-သည်၊ သမာနော-လျက်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ အဒိသ္မာ-၍၊ နိဝတ္တိဿတိနာမ-ပြန်နစ်ရတုံ့ဘိသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လွှမ်းမိုးရာ၏၊ ယံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အယံ ပရိသာ-သည် ၊ပေ၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသောလဒ္ဓါ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤအကြံသည်၊ (ဥဒပါဒိ-ပြီ။)

၃၀၇။ အထခေါ-အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ ယေန ဘဂဝါ ၊ပေ၊ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ စမ္မေယျကာ-စမ္မာမြို့၌ နေကုန်သော၊ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာပိ-ပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်လည်း၊ အပ္ပေကစ္စေ-အချို့သော အိမ်ရှင် သူကြွယ်တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတ္မာ-ရှိခိုးပြီး၍၊ (ဝပ်ချပြီး၍၊) ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ နိသီဒိံသု-ထိုင်ကြကုန်ပြီ၊ အပ္ပေကစ္စေ-အချို့သော ပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင်သူကြွယ်

တို့သည်၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ, သမ္ဘောဒိသု-ခမနီယ, စသည်သဘော, မေးမြန်း ပြောလျက်, ရောနှောမိကြကုန်ပြီ၊ သမ္ဘောဒနိယံ ၊ပေ၊ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ အပ္ပေ ကစ္စေ - တို့သည်၊ ယေန - အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန - ဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့ (ဘုရား ရှိရာဘက်သို့) အဠလိ-ကို၊ ပဏာမေတွာ-ညွှတ်ခစား၍၊ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု - ကုန်ပြီ၊ အပ္ပေကစ္စေ - တို့သည်၊ နာမဂေါတ္တံ - အနွယ်နာမည်ကို၊ သာဝေတွာ-ကြားသိစေပြီး၍၊ (လျှောက်ထားပြီး၍၊) ဧကမန္တံ နိသီဒိသု-ကုန်ပြီ၊ အပ္ပေကစ္စေ - အချို့သော ပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင် သူကြွယ်တို့သည်၊ တုဏ္ဍီဘူတာ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဧကမန္တံ နိသီဒိသု။

၃၀၈။ တတြပိ-ဘုရားအထံတော်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌လည်း၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဧတဒေဝ-ဤအကြံကိုပင်၊ ဗဟုလံ-အကြိမ်များစွာ၊ အနုဝိတက္ကေန္တော-အဖန်ဖန် ကြံလျက်၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ ထိုင်နေသနည်း။) အဟံ-ငါသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ပဠံ-ကို၊ စေဝ ပုဗ္ဗေယျ ၊ပေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသောလဒ္ဓါ-အပ်ကုန်၏၊ သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ သကေ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစရိယကေ-ဆရာအဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်အပ်သော၊ တေဝိဇ္ဇကေ-ဝေဒသုံးပုံအပေါင်း၌၊ (ဗေဒင်သုံးပုံအပေါင်း၌၊) ပဠံ-ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆေယျ-မေးပါမူကား၊ အဟော ဝတ-ကြောင်. . ကောင်းလေစွ၊ အဒ္ဓါ-မချွတ်၊ အဟံ-သည်၊ အသ-ထိုရဟန်းဂေါတမ၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပဇ္ဇသ-ကို၊ ဝေယျာ ဘရဏေန-ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ အာရာဓေယျ ဝတ-နှစ်သက်စေနိုင်ရာလေစွ တကား၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဧတဒေဝ ဗဟုလံ အနုဝိတက္ကေန္တော နိသိန္နော ဟောတိ။)

ဗြာဟ္မဏပညတ္တိကထာ

၃၀၉။ အထခေါ-အဖန်ဖန်ကြံလျက် ထိုင်နေရာ. ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ("ဧတံ" ၌ စပ်၊) သောဏဒဏ္ဍဿ-သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ စေတော ပရိဝိတက္ကံ-စိတ်အကြံကို၊ စေတသာ-ကိုယ်တော်၏ စိတ်ဖြင့်၊ အညာယ-သိတော်မူ၍၊ ဧတံ-ဤအကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ၊) သောဏ ဒဏ္ဍော-သော၊ အယံ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သကေန-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တေန-စိတ်ကြောင့်၊ ဝိဟညတိ - ပင်ပန်းနေ၏၊ အဟံ-သည်၊ သောဏဒဏ္ဍံ - သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ သကေ-သော၊ အာစရိယကေ-သော၊ တေဝိဇ္ဇကေ-၌၊ ပဠံ-ကို၊ ယန္ဒုန ပုစ္ဆေယျံ-အကယ်၍ မေးရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဧတံ-

သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊) အထခေါ-အကြံတော်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သောဏဒဏ္ဍံ ပြာဟွဏံ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (မေးတော်မူပြီ၊ ကိ-နည်း၊) ပြာဟွဏ-ပုဏ္ဏား၊ ကတိဟိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ပြည့်စုံသူကို၊ ပြာဟွဏာ-ပြာဟွဏတို့သည်၊ ပြာဟွဏံ-ပြာဟွဏဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပညတ်ကြကုန်သနည်း၊ (အဟံ-ငါသည်၊) ပြာဟွဏော-ပြာဟွဏသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒမာနော-ပြောဆိုလတ်သော်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝဒေယ္ယ-ပြောဆိုသည် မည်ရာသနည်း၊ (ပြောဆိုရာ ရောက်သနည်း၊) မုသာဝါဒံစ-မုသားပြောဆိုခြင်းသို့လည်း၊ နု အာပဇ္ဇေယ္ယ-မရောက်ရာသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ (မေးတော်မူပြီ။)

၃၁၀။ အထခေါ - မေးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍသ - သော၊ ပြာဟွဏသ-၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ (ကိ၊) ဝတ-စင်စစ်၊ နော-ငါတို့သည်၊ ယံ-အကြင်တေဝိဇ္ဇကဋ္ဌ ပြဿနာကို၊ ဣဒ္ဓိတံ-အလိုရှိအပ်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ယံ-ကို၊ အာဂမ်ဓိတံ-လိုလားအပ်သည်၊ (အဟောသိ၊) ယံ-ကို၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်သည်၊ (အဟောသိ၊) ယံ-အကြင်တေဝိဇ္ဇကဋ္ဌ ပြဿနာကို၊ အဘိပတ္ထိတံ-အလွန်တောင့်တအပ်သည်၊ (အဟောသိ-ပြီ၊ ကိ-နည်း၊) မံ-ကို၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ သကေ ၊ပေ၊ ပုစ္ဆေယ္ယ-မူကား၊ အဟောဝတ-စွ၊ အဒ္ဓါ-မဆွတ် ၊ပေ၊ အာရာဓေယ္ယံ-ဝတ-နှစ်သက်စေနိုင်ရာလေစွတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြစ်ပြီ၊ မံ-ငါ့ကို၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ သကေ-သော၊ အာစရိယကေ-သော၊ တတြ တေဝိဇ္ဇကေ-ထိုဝေဒသုံးပုံအပေါင်း၌၊ (တံ) ပဉ္ဍံ-ကို၊ ပုစ္ဆတိ-မေးတော်မူ၏၊ အဒ္ဓါ-မဆွတ်၊ အဟံ-သည်၊ အသဿ-ထိုရဟန်းဂေါတမ၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပဉ္ဉသ-ကို၊ ဝေယ္ယာကရဏေန-ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ အာရာဓေဿာမိ ဝတ-နှစ်သက်စေနိုင်ပေတော့မည်တကား၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။

၃၁၁။ အထခေါ-အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ပြာဟွဏော-သည်၊ ကာယ်-ကိုယ်ကို၊ အဘ္ဘန္နာမေတွာ-အထက်သို့ ညွှတ်စေ၍၊ (ဆန့်၍၊) ပရိသံ-ပရိသတ်ကို၊ အနုဝိလောကေတွာ-အစဉ်အတိုင်း ကြည့်ရှုပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ဖြေဆိုပြီ၊ ကိ-နည်း၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ပဠဟိ-ငါးဂါးကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ပြည့်စုံသူကို၊ ပြာဟွဏာ-ပြာဟွဏတို့သည်၊ ပြာဟွဏံ-ပြာဟွဏဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပညတ်ကြပါကုန်၏၊ (အဟံ၊) ပြာဟွဏော-ပြာဟွဏသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒမာနော-ပြောဆိုလတ်သော်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝဒေယ္ယ-ပြောဆိုသည် မည်ရာပါ၏၊ မုသာဝါဒံစ-မုသားပြောခြင်းသို့လည်း၊ နု အာပဇ္ဇေယ္ယ-မရောက်ရာပါ၊

ကတမေဟိ ပဠေဟိ-အာဘယ်ငါးပါးတို့နှင့်နည်း၊ [တစ်နည်း-ကတမေဟိ-ကုန်သော၊ ပဠေဟိ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ ၊ပေ၊ ပညာပေန္တိ-ကုန်သနည်း၊ ဤသို့လည်း တစ်နည်းပေးပါ။] ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣမ-ဤလောကဌ၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မာတိတော စ ၊ပေ၊ အနုပဏ္ဏုဒ္ဒေါ ဇာတိဝါဒေန၊ (အဂ်ါတစ်ပါး၊) အဇ္ဈာယကော ၊ပေ၊ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယော၊ (အဂ်ါတစ်ပါး၊) အဘိ ရူပေါ ၊ပေ၊ အခုဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယ၊ (အဂ်ါတစ်ပါး၊) သီလဝါ ၊ပေ၊ ဝုဒ္ဓ သီလေန သမန္နာဂတော၊ (အဂ်ါတစ်ပါး၊) [ဤဝါကျမျှားကို သောဏဒဏ္ဍဝုဏ္ဏ ကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ပဏ္ဍိတော-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ, ပင်ကိုယ်ပညာရှိသည်၊ မေဓာဝီ-ထိုခဏာ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသည်၊ သုဇ-ယဇ်မွေ ယောင်းမကို၊ ပဂ္ဂဏှန္တာနံ-ကိုင်ယူသော ပုဏ္ဏားတို့တွင်၊ (တစ်နည်း) သုဇ-ယောင်းမဖြင့် ပေးအပ်သော ယဇ်စာကို၊ (ယဇ်ထမင်းကို၊) ပဂ္ဂဏှန္တာနံ-ခံယူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ပဌမော ဝါ-ပဓာနဖြစ်သော ပဌမပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယော ဝါ-ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (အဂ်ါတစ်ပါး၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ပဠေဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏံ-ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပါကုန်၏ ၊ပေ၊ နု အာပဇ္ဇေယျ-မရောက်ရာပါ။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ (ဖြေပြီ။)

ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ပဠန္ဒု-၅ ပါးကုန်သော၊ ဣမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ ဧကံ-သော၊ အဂ်ံ-ကို၊ ဌာပယိတ္တာ-ဖယ်ထား၍၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏံ-ဟူ၍၊ ပညပေတုံ-ဌာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသလော၊ (အတ်-သည်၊) ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ အသ္မိ-၏၊ ဣတိစ-သို့လည်း၊ ဝဒမာနော-သော်၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဝါ-စွာ၊ ဝဒေယျ-သလော၊ မုသာဝါဒံစ-သို့လည်း၊ နု အာပဇ္ဇေယျ-မရောက်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းပါ၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-မှန်ပါ၏။ ပဠန္ဒု-ကုန်သော၊ ဣမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ ဝဏ္ဏံ-အဆင်းကို၊ ဌာပယာမ-ဖယ်ထားနိုင်ပါကုန်၏။ ဟိ-ဖယ်ထားသင့်ပါ၏။ ဝဏ္ဏော-သည်၊ ကိံ ကရိဿတိ-အာဘယ်ကို ပြုနိုင်လတ္တံ့နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယတော-အကြင့်ကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မာတိတော စ-မှလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အက္ခိတ္တော အနုပဏ္ဏုဒ္ဒေါ၊ အဇ္ဈာယကောစ-သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယော၊ သီလဝါ-သည်၊ ဝုဒ္ဓသီလီ ၊ပေ၊ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ပဏ္ဍိတောစ-သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဒုတိယော ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို ၊ပေ၊ နု အာပဇ္ဇေယျ-မရောက်ရာပါ။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

၃၁၂။ ဗြာဟ္မဏ, စတုန်း-ကုန်သော၊ ဣမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ ဧကံ-သော၊ အဂ်ီ ဌာပယိတ္တာ-၍၊ တီဟိ, အဂ်ေဟိ သမန္နာဂတံ ၊ပေ၊ မုသာဝါဒံစ-သို့လည်း၊ နု အာပဇ္ဇေယ္ယ - သလော၊ ဣတိ - ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ - မ၊ သဣ္ဓာ - ပါ၏၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-မှန်ပါ၏၊. စတုန်း-ကုန်သော၊ ဣမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ မန္တေ-တို့ကို၊ ဌာပယာမ-ဖယ်ထားနိုင်ပါကုန်၏၊ ဟိ-ပါ၏၊ မန္တာ-တို့သည်၊ ကိံ ကရိဿန္တိ-ကုန်လတ့်နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယတော-ကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မာတိ တောစ-မှလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အက္ခိတ္တော အနုပဇ္ဈာ-ဌော သီလဝါ-သည်၊ ဝုဒ္ဓသီလီ ၊ပေ၊ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ပဏ္ဍိတောစ-သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဒုတိယော ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တီဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ အဂ်ေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို ၊ပေ၊ နု အာပဇ္ဇေယ္ယ-ပါ၊ ဣတိ-ပြီ။

ဗြာဟ္မဏ, တိဏ္ဏံ-ကုန်သော၊ ဣမေသံ အဂ်ါနံ, ဧကံ ဌာပယိတ္တာ-၍၊ ဒွီဟိ-၂ ပါးကုန်သော၊ အဂ်ေဟိ, သမန္နာဂတံ ၊ပေ၊ မုသာဝါဒံစ-သို့လည်း၊ နု အာပဇ္ဇေယ္ယ-သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သဣ္ဓာ-ပါ၏၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ပါ၏၊ တိဏ္ဏံ, ဣမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ ဇာတိ-အမျိုးဇာတ်ကို၊ ဌာပယာမ-ဖယ်ထားနိုင်ပါကုန်၏၊ ဟိ-ပါ၏၊ ဇာတိ-အမျိုးဇာတ်သည်၊ ကိံ ကရိဿတိ-နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယတော-ကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သီလဝါ ဝုဒ္ဓသီလီ ၊ပေ၊ ဟောတိ၊ ပဏ္ဍိတောစ ၊ပေ၊ ဒုတိယော ဝါ ဟောတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဒွီဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ အဂ်ေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို ၊ပေ၊ နု အာပဇ္ဇေယ္ယ-ပါ၊ ဣတိ-ပြီ။

၃၁၃။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်ထားအပ်သော်၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ (အတ္တပါလာသော ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊) သောဏဒဏ္ဍံ, ဗြာဟ္မဏံ, ဧတေ အဝေါစုံ၊ (ကြီး) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-အရှင်သောဏဒဏ္ဍသည်၊ ဧဝံ-သို့ မာ အဝစ-မပြောပါလင့်၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဧဝံ-သို့ မာ အဝစ-လင့်၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ အပဝဒတေဝ-ပယ်ရှားရ၍ ပြောဆိုသည်သာ၊ မန္တေ-တို့ကို၊ အပဝဒတိ (ဧဝ)-သာ၊ ဇာတိ-ကို၊ အပဝဒတိ (ဧဝ)-သာ၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဧကံသေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ သမဏသော ဂေါတမသ-၏ပင်၊ ဝါဒံ - အယူဝါဒသို့၊ အနုပဘဒ္ဒန္တိ - အစဉ်အတိုင်း ပြေးဝင်နေ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

၃၁၄။ အထခေါ-ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တေ ဗြာဟ္မဏေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကြီး) ဗြာဟ္မဏာနံ-ပုဏ္ဏားဖြစ်ကုန်သော၊ တုမှာကံ-သင်တို့၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ကြီး) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ အပ္ပသုတောစ-နည်းသော သုတရှိသူလည်း

ဟုတ်၏။ ဝါ - သုတ မရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော, အကလျာဏဝါဒ္တရဏောစ-ကောင်းသော စကားသံရှိသူလည်း မဟုတ်၊ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော, ဒုပ္ပညောစ-ပညာ မရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော, သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ အသ္မိं ဝစနေ-ဤဗြာဟ္မဏဟု ပညတ်ကြောင်း စကားခ၌၊ ပဋိမန္တေတုံစ-နှီးနှောပြောဆိုခြင်းငှာလည်း၊ နု ပဟောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ (ဧဝံ)-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်ပါစေဦး၊ ဝါ-အသာ နေပါစေဦး၊ တုမှေ-တို့သည်၊ မယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ အသ္မိं ဝစနေ-၌၊ မန္တဘော-နှီးနှောပြောဆို ကြကုန်လော။

ပန-သို့မဟုတ်၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ကုန်သော၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ဧဝံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ကိုး) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဗဟုဿုတောစ-များသော သုတရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, ကလျာဏ ဝါဒ္တရဏောစ-ကောင်းသော စကားသံ ရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, ပဏ္ဍိတောစ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ, ပင်ကိုယ်ပညာ ရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ အသ္မိं ဝစနေ-၌၊ ပဋိမန္တေတုံစ-ငှာလည်း၊ ပဟောတိ-စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ (ဧဝံ)-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တုမှေ-တို့သည်၊ တိဋ္ဌထ-တည်ကြကုန်လော၊ ဝါ-အသာနေကြကုန်လော၊ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, မယာ, သဒ္ဓိ, အသ္မိं ဝစနေ-၌၊ ပဋိမန္တေတု-နှီးနှော ပြောဆိုပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၃၁၅။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိုး) ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်တော်မူပါ၊ ဝါ-အသာနေတော်မူပါ၊ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ တုဏ္ဏီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ ဟောတု-ဖြစ်တော်မူပါ၊ အဟမေဝ-အကျွန်ုပ်သည်သာ၊ တေသံ-ထိုပုဏ္ဏားတို့အား၊ ပဋိဝစနံ-စကားတုံ့ကို၊ ဝါ-ဖြေဆိုခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုပါအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အထမေါ - လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, တေ ဗြာဟ္မဏေ, ဧတံ, အဝေါစ၊ (ကိုး) ဘဝန္တော-အမောင်တို့၊ (တုမှေ-တို့သည်၊) ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစုတ္ထ-မပြောကြကုန်လင့်၊ ဘဝန္တော-တို့၊ (တုမှေ-တို့သည်၊) ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစုတ္ထ-ကုန်လင့်၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ အပဝဒတေဝ-သာ၊ မန္တေ-တို့ကို၊ အပဝဒတိ (ဧဝ)-သာ၊ ဇာတိ-ကို၊ အပဝဒတိ (ဧဝ)-သာ၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဧကံသေန-အားဖြင့်၊ သမဏသေဝ ဂေါတမဿ-၏ပင်၊ ဝါဒံ-သို့၊ အနုပဋ္ဌန္ဓတိ-၏။ ဣတိ-သို့ (မာ အဝစုတ္ထ-ကုန်လင့်၊) ဘော-အမောင်တို့၊

အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝဏ္ဏဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ မန္တေဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတိဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ နှ အပဝဒါမိ-အကြောင်းမဲ့ မပယ်ရှားပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

၃၁၆။ တေနခေါ ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍသ-သော၊ ब्राह्मणस-၏။ ဘာဂိနေယ္ယော-တူဖြစ်သော၊ အင်္ဂကောနာမ-အင်္ဂကမည်သော၊ မာဏဝကော-လုလင်ငယ်သည်၊ တသ္မိံ ပရိသာယံ-ထိုပရိသတ်၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ၊ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော, ब्राह्मणो, တေ ब्राह्मणे, ဧတေ အဝေါစ၊ (ကိုး) ဘောန္တော-အမောင်တို့သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘာဂိနေယျ-သော၊ အင်္ဂကံ-သော၊ ဣမံ မာဏဝကံ-ကို၊ ပဿန္တိနော-မြင်ကြကုန်သည် မဟုတ်လော၊ ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်း မှန်ပါ၏၊ (“မြင်ကြပါသည်” ဟူလို၊) ဘော-တို့၊ အင်္ဂကော-သော၊ မာဏဝကော-သည်၊ အဘိရူပေါ-၏ ၊ပေ၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ အခုဒ္ဓါဝကာသော-၏၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဌာပတ္တော-ဖယ်ထား၍၊ အသ-ထိုအင်္ဂက၏၊ ဝါ-နှင့်၊ ဣမိသံ ပရိသာယံ-၌၊ ဝဏ္ဏေန-အဆင်းအားဖြင့်၊ သမသမော-တူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် တူသူသည်၊ ဝါ-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တူသူသည်၊ နှ အတ္ထိ-မရှိ၊ အင်္ဂကော-သော၊ မာဏဝကော-သည်၊ အဗ္ဘာယကော ၊ပေ၊ အနဝယော၊ အဟံ-သည်၊ အသ-ထိုအင်္ဂကလုလင်အား၊ မန္တေ-တို့ကို၊ ဝါစေတာ-ပို့ချခဲ့သူတည်း၊ အင်္ဂကော-သော၊ မာဏဝကော-သည်၊ မာတိတောစ-မှလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အဘ္ဘိတ္တော အနုပဂ္ဂဠ္ဠော၊ အဟံ, အသ-ထိုအင်္ဂက၏၊ မာတာပိတရော-တို့ကို၊ ဇာနာမိ-သိ၏။

ခေါ-ထိုသို့ပင် အင်္ဂါ ၃ ပါးနှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း၊ အင်္ဂကော, မာဏဝကော-သည်၊ ပါဏာတိပါ-သတ္တဝါကိုလည်း၊ ဟနေယျ-အကယ်၍ သတ်အံ့၊ အဒိန္နမ္ပိ-မပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုလည်း၊ အာဒိယေယျ - အကယ်၍ ယူအံ့၊ ပရဒါရမ္ပိ-သူတစ်ပါး မယားကိုလည်း၊ ဂစ္ဆေယျ-အကယ်၍ သွားအံ့၊ မုသာဝါဒမ္ပိ-မုသားစကားကိုလည်း၊ ဘဏေယျ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊ မဇ္ဇမ္ပိ-သေရည်အရက်ကိုလည်း၊ ပိဝေယျ-အကယ်၍ သောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်၊) ဘော-တို့၊ ဧတ္ထ-ဤသို့သီလပျက်ရာဖြစ်သော၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဝဏ္ဏော-သည်၊ ကိံ ကရိဿတိ-နည်း၊ မန္တာ-တို့သည်၊ ကိံ ကရိဿန္တိ-ကုန်အံ့နည်း၊ ဇာတိ-သည်၊ ကိံ ကရိဿတိ-နည်း၊ ဘော-တို့၊ ယတော-ကြောင့်၊ ब्राह्मणो-သည်၊ သီလဝါ စ ၊ပေ၊ ဒုတိယောဝါ ဟောတိ၊ ဘော-တို့၊ ဒ္ဝိဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့် သမန္နာဂတံ-ကို၊ ब्राह्मणा-တို့သည်၊ ब्राह्मणं-ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ကုန်၏၊ (အဟံ၊) ब्राह्मणो-သည်၊ အသ္မိ-၏၊ ဣတိစ-လည်း၊ ဝဒမာနော ၊ပေ၊ နှ အာပဇ္ဇေယ္ယာ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

သီလပညာကထာ

၃၁၇။ ပြာဟွဏ-ဏာ၊ ဒွိန္နံ-ကုန်သော၊ ဣမေသံ အဂါနံ-တို့တွင်၊ ဧကံ-သော၊ အင်-ကို၊ ဌာပယိတ္တာ-၍၊ ဧကေန-၁ ပါးသော၊ အင်ေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို၊ ပြာဟွဏာ-တို့သည်၊ ပြာဟွဏ-ဟူ၍၊ ပညပေတုံ-ဌာ၊ သဏ္ဌာ-၏လော ၊ပေ၊ နု အာပဇ္ဇေယ္ယု-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤ ၃ မျိုးသည်၊ (အဂါ၊ ၁ ပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကို ပြာဟွဏဟု ပညတ်ခြင်း, ငါပြာဟွဏဟု ပြောဆိုသည် ရှိသော် တောင်းစွာ ပြောဆိုရာ ရောက်ခြင်း, မုသားပြောခြင်းသို့ မရောက်ခြင်း သည်) နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-မှန်ပါ၏၊ ပညာ-ကို၊ သီလပရိဓောတာ-သီလဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ဆေးကြောအပ်ပါ၏၊ သီလံ-ကို၊ ပညာပရိဓောတံ-ပညာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ဆေးကြောအပ်ပါ၏၊ ယတ္ထ-အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ သီလံ-သီလသည်၊ (အတ္ထိ) တတ္ထ-ထိုသီလရှိရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ပညာ-သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊) ယတ္ထ-၌၊ ပညာ-သည်၊ (အတ္ထိ) တတ္ထ-၌၊ သီလံ-သည်၊ (အတ္ထိ) သီလဝတော-သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-မှာ၊ ပညာ-သည်၊ (အတ္ထိ) ပညဝတော-ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-မှာ၊ သီလံ-သည်၊ (အတ္ထိ) လောကသ္မိံ-လောကဝယ်၊ သီလပညာဏဒွေ-သီလနှင့် ပညာကိုလည်း၊ အဂ္ဂံ-အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ အက္ခာယတိ-ဆိုအပ်၏၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သေယ္ယထာပိ-ကား၊ ဟတ္ထေန-လက်တစ်ဖက်ဖြင့်၊ ဟတ္ထံ-လက်တစ်ဖက်ကို၊ ဓောဝေယ္ယ သေယ္ယထာပိ ဝါ-ဆေးရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပါဒေန-ခြေတစ်ဖက်ဖြင့်၊ ပါဒံ-ခြေတစ်ဖက်ကို၊ ဓောဝေယ္ယ သေယ္ယထာပိ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ပညာ-ကို၊ သီလပရိဓောတာ-၏၊ သီလံ-ကို၊ ပညာပရိဓောတံ-၏ ၊ပေ၊ အဂ္ဂံ-ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပြာဟွဏ, ဧတံ-ဤစကားသည်၊ ဧဝံ-

---

ဝေါနေ အဂါ ၂ ပါး။ ။သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် "ပြာဟွဏ" တု ပညတ်ဖို့ရာ ဂုဏ်အင်၊ ၅ ပါးကို ရှေးဦးတွာ ပြထားသော်လည်း ထို ၅ ပါးတွင် ရုပ်အဆင်းလှမှု, ဝေဒကျမ်းဝန်မဆွန်တတ်မှု, အမျိုးဇာတိ ကောင်းမှုတို့ကို ဖယ်လိုက်သောအခါ သီလနှင့် ပညာ ၂ ပါးသာ ကျန်တော့၏၊ ထို ၂ ပါးတွင်ကား သီလကို ဖယ်၍ မဖြစ်သကဲ့သို့ အသိအလိမ္မာပညာကို ဖယ်၍ မဖြစ်တော့။

သာသနာတော်။ ။ထို့အတူပင် ယခုအခါ သာသနာတော်ဝယ် ရဟန်းကောင်းကို ရွေးချယ်ရာ၌ ရုပ်အဆင်းကိုလည်းကောင်း, စာတတ်မှု, စာမေးပွဲအောင်မှုကိုလည်းကောင်း မရွေးချယ်ဘဲ ဝိနည်းသိက္ခာကို ရိုသေစွာ စောင့်ထိန်းမှုဟူသော သီလ, ဝိပဿနာ ဘာဝနာဟူသော ပညာ, ဤ ၂ မျိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်မှသာ ဤပါဠိတော်နှင့်ညီသော ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်၊ ရဟန်းဘဝ ရောက်သောအခါ ဇာတိကုလပုတ္တထက် အာစာရကုလပုတ္တသည်သာ အဖိုးတန်သောကြောင့် လောကီမျိုးရိုးကို ရွေးချယ်ဖို့လည်း မလိုဟု မှတ်ပါ။

ဤသင်ပြောသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏၊ ဗြာဟ္မဏ, ဧတံ-သည်၊ ဧဝံ-ပေ၏၊ ဗြာဟ္မဏ, ဟိ-မှန်၏၊ ပညာ-ကို၊ သီလပရိဓောတာ-၏၊ သီလံ-ကို၊ ပညာပရိဓောတံ-၏၊ ယတ္ထ ၊ပေ၊ အက္ခာယတိ-၏။

၃၁၈။ ဗြာဟ္မဏ, တံ သီလံ-ထိုသီလဟူသည်၊ ကတမံ ပန-အဘယ်နည်း၊ သာ ပညာ-ထိုပညာဟူသည်၊ ကတမာ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘောဂေါတမ-မ၊ မယံ-တို့သည်၊ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ-ဤ "သီလပညာဏ်" ဟူသော အနက်၌၊ ဧတ္ထကပရမာဝ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော "သီလပညာဏ်" ဟူသော စကားသာလျှင် အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြား ရှိပါကုန်၏၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဝတ-စင်စစ်၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံယေव-အရှင်ဂေါတမ၏ (ဘုရား)၌ သာ၊ ဧတသ ဘာသိတသ-ဤပြောဆိုအပ်သော သီလပညာဏ်ဟူသော စကား၏၊ အတ္ထော-အနက် အဓိပ္ပာယ်သည်၊ ပဋိဘာတု-ထင်ပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ, တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ သုဏောဟိ-နာလော၊ သာဓုကံ-ကောင်းမွန်စွာ၊ မနသိ-စိတ်၌၊ ကရောဟိ-ပြုလော၊ (တစ်နည်း) မနသိကရောဟိ-နှလုံးသွင်းလော၊ ဘာသိဿာမိ-ဟောတော်မူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ-ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပစ္စဿောသိ-ရှေးရှုနားထောင်ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း။)

[ဤမှနောက်၌ "ဣဓ ဗြာဟ္မဏ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသော စကားရပ်ကို သာမညဖလသုတ်, ပဏီတတရသာမညဖလကထာ၌လည်းကောင်း, စူဠသီလ မဇ္ဈိမသီလ မဟာသီလတို့ကို ပြဟ္မဇာလသုတ် သီလအခန်း၌လည်းကောင်း, ဈာန် ၄ ပါးကို ပြဟ္မဇာလသုတ် ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ အခန်း၌လည်းကောင်း, ဈာန် ၄ ပါး ဥပမာနှင့် "နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယတိ ပဇာနာတိ" တိုင်အောင်သော စကားကို သာမညဖလသုတ်၌လည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပါပြီ၊ ပါဠိမျှကို ပေယျာလ ဖော်၍ ဖတ်ပါစေ၊ ဤ၌ ထူးရာဝါကျကိုသာ အနက်ရေးပါမည်။] ဗြာဟ္မဏ, တံ သီလံ-ထိုသီလဟူသည်၊ ဣဒံ ခေါ-ဤစူဠသီလ မဇ္ဈိမသီလ မဟာသီလပင်တည်း ၊ပေ၊ ဗြာဟ္မဏ, သာ ပညာ-ထိုပညာဟူသည်၊ အယံ ခေါ-ဤဈာန် ၄ ပါးမှ စ၍ အာသဝက္ခယတိုင်အောင်သော ဉာဏ်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္တပဋ္ဌိဝေဒနာကထာ

၃၁၉။ [ဧဝံ ဝုတ္တေ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ၊ပေ၊ တုဏ္ဍိဘာဝေန တိုင်အောင်လည်းကောင်း, အထခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ၊ပေ၊ သန္တပ္ပေသိ သမ္ပဝါရေသိတိုင်အောင်လည်းကောင်း အမ္ဗဋ္ဌသုတ် ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓုပသက်မနကထာနှင့် ဥပါသကတ္တပဋ္ဌိဝေဒနာကထာ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၃၂၁။ အထခေါ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဘုတ္တာဝီ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍၊ သြနီတပတ္တ ပါဏိ-သပိတ်တော်မှ ဖဲ့အပ်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည်ကို၊ (ဥ တ္တာ-သိ၍၊) အညတရံ-တစ်ခုသော၊ နီစံ-နိမ့်သော၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်ပြီ၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်ပြီးသော၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိုး) ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ပရိသဂတော-ပရိသတ်၌ ရောက်သည်၊ သမာနော-ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ-ဖြစ်စဉ်၊ အာသနာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ-ထ၍၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ စေဝ အဘိဝါဒေယျံ-အကယ်၍မူလည်း ရှိခိုးအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တေန-ထိုသို့ရှိခိုးခြင်းကြောင့်၊ မံ-ကို၊ သာ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယျ-ရာ၏၊ ဝါ-ရာ၏၊ ယံ-ကို၊ သာ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယျ-ရာ၏၊ တဿ-၏၊ ယသောပိ-သည်လည်း၊ ဟာယေထ-ရာ၏၊ ယဿ-၏၊ ယသော-သည်၊ ဟာယေထ-ရာ၏၊ တဿ-၏၊ ဘောဂါပိ-တို့သည်လည်း၊ ဟာယေယျုံ-ကုန်ရာ၏၊ ဒုမ္မောကံ ခေါ ပန-တို့သည်ကား၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသောလဒ္ဓါ-ကုန်၏။

-- ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ပရိသဂတော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ အဋ္ဌလိ-လက်အုပ်ကို၊ စေဝ ပဂ္ဂဏှေယျံ-အကယ်၍ ချီမြှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) မေ-၏၊ တံ-ထိုသို့လက်အုပ်ချီခြင်းကို၊ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အာသနာ-မှ၊ ပစ္စုဋ္ဌာနံ-ရှေးရှုထခြင်းဟူ၍၊ ဝါ-ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်းဟူ၍၊ ဓာရေတု-စီတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ပရိသဂတော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ ဝေဠနံ-ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကို၊ စေဝ သြမုဋ္ဌေယျံ-အကယ်၍မူလည်း ချွတ်ချထားအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) မေ-၏၊ တံ-ထိုသို့ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်း ချွတ်ချထားခြင်းကို၊ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ အဘိဝါဒနံ-ရှိခိုးခြင်းဟူ၍၊ ဓာရေတု-ပါ၊ ဝါ-ပါ။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ယာနဂတော-ယာဉ်၌ ရောက်နေသည်၊ သမာနော-လတ်သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ ယာနာ-မှ၊ ပစ္စောရောဟိတ္တာ-သက်ဆင်း၍၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ စေဝ အဘိဝါဒေယျံ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တေန-ထိုသို့ယာဉ်မှ-ဆင်း၍ ရှိခိုးခြင်းကြောင့်၊ မံ-ကို၊ သာ ပရိသာ-သည် ၊ပေ၊ ယသောလဒ္ဓါ-ကုန်၏။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ယာနဂတော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ - စဉ်၊ ပတောဒလဋ္ဌိ - နှင်တံကို၊ စေဝ အဇ္ဇှန္ဒာမေယျံ - အကယ်၍မူလည်း အထက်ကို ညွှတ်စေအံ့၊ ဝါ-အကယ်၍မူလည်း မြှောက်လိုက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊)

မေ-၏။ တံ-ထိုသို့, နှင်တံကို မြှောက်လိုက်ခြင်းကို၊ ဘဝ ဂေါတမော-သည်၊ ယာနာ-မှ၊ ပစ္စောရောဟနံ-သက်ဆင်းခြင်းဟူ၍၊ ဓာရေတု-ပါ။ ဝါ-ပါ။ (နှင်တံ မြှောက်၍ ပြခြင်းကို "ယာဉ်မှ ဆင်း၍ အရိုအသေ ပေးခြင်းဟု မှတ်ပါ" ဟူလို။)

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ယာနဂတော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ ဆတ္တံ-ထီးကို၊ စေဝ အပနာမေယျ-အကယ်၍မူလည်း ဖဲ၍ ညွှတ်စေအံ့၊ ဝါ-အကယ်၍မူလည်း ဖယ်လိုက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တံ-ထိုသို့ထီးကို ဖယ်လိုက်ခြင်းကို၊ (ဆောင်းထားအပ်သော ထီးကို ဘေးသို့ ဖယ်လိုက်ခြင်းကို၊) ဘဝ ဂေါတမော-သည်၊ သိရသာ-ဖြင့်၊ အဘိဝါဒနံ-ဟူ၍၊ ဓာရေတု-ပါ။ ဝါ-ပါ။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

၃၂၂။ အထခေါ-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သောဏဒဏ္ဍံ, ပြာဟ္မဏ-ကို၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ ကထာယ-စကားဖြင့်၊ သန္ဒဿေတွာ-ပစ္စုပ္ပန်သံသုရာ, စီးပွား ၂ ဖြာကို, ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီး၍၊ ဝါ-ပြတော်မူပြီး၍၊ သမာဒါပေတွာ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီး၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်စေတော်မူပြီး၍၊ သမုတ္တေဇေတွာ-ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီး၍၊ သမ္မဟံသေတွာ-အားတက်သရောရှိပုံ, ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီး၍၊ အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထတော်မူ၍၊ ပက္ကမိ-ဗဲကြွတော်မူပြီ။

ဣတိ-ဤသို့၊ (သုတ်-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ) (တစ်နည်း) ဣတိ-ဤသို့၊ သုတ်-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ (ဣတိ-သောဏဒဏ္ဍသုတ် အပြီးတည်း။)

စတုတ္ထ–၄ သုတ်မြှောက်သော၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

သန္ဒဿေတွာ စသည်။ ။ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ အာဒိသု တခ်ီဏာနုရူပါယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ သန္ဒဿေတွာ, ကုသလေ ဓမ္မေ သမာဒါပေတွာ ဂဏှာပေတွာ, တတ္ထ, နံ သမုတ္တေဇေတွာ သဉ္ဇဿာဟံ ကတွာ, တာယ စ သဉ္ဇဿာဟတာယ အညေဟိစ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေဟိ သမ္ဟံသေတွာ, ဓမ္မရတနဝသံ ဝသတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမိ-အဋ္ဌကထာ။

သောဏဒဏ္ဍသုတ်ပါဠိတော်

နိဿယ ပြီးပြီ။

၅=ကူဋဒန္တသုတ်နိဿယ

ဗြာဟ္မဏဝဂဟာပတိကာ

၃၂၃။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံသမယံ၊ [ဗြဟ္မာလသုတ်အတိုင်း အကျယ်ပေးပါ၊ 'ဗြဟ္မာလ, ဗြဟ္မာလသ"နေရာ၌ "ကူဋဒန္တ, ကူဋဒန္တသ"ဟု ထည့်ရံ့သာ ကူးပါသည်။] ဘဂဝါ-သည်၊ မဂဓေသု-"မဂဓ"ဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဒေသပုဒ်၌၊ မဟာတာ ဘိက္ခုသံ္ဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ စာရိကံ စရမာနော အမ္ဗဋ္ဌသုတ်အစ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ ခါဏုမတံနာမ-ခါဏုမတမည်သော၊ မဂဓာနံ-"မဂဓ"ဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဒေသပုဒ်၏၊ ရှေးက "မဂဓာနံ-မဂဓတိုင်းသူတိုင်းသားတို့၏"ဟု ပေးကြသည်။] ဗြာဟ္မဏဂါမော-ပုဏ္ဏားရွာသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏၊)တံ-ခါဏုမတမည်သော ပုဏ္ဏားရွာရှိရာ သိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ (တစ်နည်း) ယေန(ဒိသာဘာဂေန)-အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ ခါဏုမတံနာမ-သော၊ မဂဓာနံ-၏၊ ဗြာဟ္မဏဂါမော-သို့၊ (အဝသရိတမ္ဘော-ရောက်ထိုက်၏၊)တံ (တေန ဒိသာဘာဂေန-)ထိုအရပ်အဖို့ဖြင့်၊ (ခါဏုမတံနာမ-သော၊ မဂဓာနံ-၏၊ ဗြာဟ္မဏဂါမံ-သို့၊)အဝသရိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တတြခါဏုမတော-ထို ခါဏုမတပုဏ္ဏားရွာ၌၊ ဝါ-ထို ခါဏုမတ ပုဏ္ဏားရွာ၏ အနီး၌၊ အမ္ဗလဋ္ဌိကာယံ-အမ္ဗလဋ္ဌိကာ ဥယျာဉ်၌၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူ၏။

တေန ခေါ်ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ခါဏုမတပုဏ္ဏားရွာ၏အနီး အမ္ဗလဋ္ဌိကာ ဥယျာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ကူဋဒန္တော-ကူဋဒန္တမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-ပုဏ္ဏားသည်၊ သတ္တုသဒ်ပေ၊ ခါဏုမတံ-၌၊ အဇ္ဈာဝသတိ-နေ၏၊ [အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] တေန ခေါ်ပန သမယေန-၌၊ ကူဋဒန္တသု-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ မဟာယညော-ကြီးစွာသောယဇ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥပက္ခဋော-ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ [ပြင်ဆင်ထားပုံကို ပြလိုရှိ "သတ္တ စ ဥသဘသတာနိ"စသည်ကို မိန့်သည်။] သတ္တ စ ဥသဘသတာနိ-ခုနစ်ရာသော နွားလား ဥသဘတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တ စ ဝစ္ဆတရသတာနိ-ခုနစ်ရာသော နွားငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ [ဝစ္ဆတရသတာနိတိ ဝစ္ဆသတာနိ၊-အဋ္ဌကထာ။ တရ အနက်မရှိ၊] သတ္တ စ ဝစ္ဆတရိသတာနိ-ခုနစ်ရာသော နွားမငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တ စ အဇသတာနိ-ခုနစ်ရာသော ဆိတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တ စ ဥရဗ္ဘသတာနိ-ခုနစ်ရာသော သိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယညတ္ထာယ-ယဇ်ပူဇော်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ထူဏူပနီတာနိ-ယဇ်တိုင်သို့ ကပ်ဆောင်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နိ၏။

၃၂၄။ ခါဏုမတကာ–ခါဏုမတရွာ၌ နေကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ–ပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်၊ အသောသုံ–ကြားသိရကုန်ပြီ၊ [ခေါ် အနက်မရှိ။] တစ်နည်း–အသောသုံ ခေါ်–ကြားသိရကုန်သည်သာ၊ [ခေါ် သဒ္ဒါ အဝဓာရဏတ္ထ။] (ကိ–နည်း၊) ["သမဏော ခလု ဘော"မှစ၍ "ဒဿနံ ဟောတိ"တိုင်အောင် ပုဒ်များ၏အနက်ကို အမွှဋ္ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ–ဤသို့ ကြားသိရကုန်ပြီ၊ အထခေါ်–ကြားသိရရာ ထိုအခါ၌၊ ခါဏုမတကာ–နှင့်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ–တို့သည်၊ ခါဏုမတာ–မှ၊ နိက္ခမိတွာ–ထွက်၍၊ သဃ်သဃီ–လူစု လူဝေးဟူသော အပေါင်းအစုရှိကုန်သည်၊ ဂဏီဘူတာ–ရှေး၌ အပေါင်းအစု မဟုတ်ကုန်ပဲ အပေါင်းအစု ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၊(ဟုတွာ)၊ ယေန–၌၊ အမ္ဗလဋ္ဌိကာ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန–အမ္ဗလဋ္ဌိကာ ဥယျာဉ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမန္တိ– သွားကြကုန်၏။

၃၂၆။ တေန သမယေန–၌၊ (ပုဏ္ဏား, သူကြွယ်တို့၏ အမ္ဗလဋ္ဌိကာ ဥယျာဉ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့သွားကြရာ ထိုအခါ၌၊) ကူဋဒန္တော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ ဥပရိပါသာဒေ–ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်၌၊ ဒိဝါသေယျ–နေ့အခါဝယ် အိပ်နေရာသို့၊ ဥပဂတော–ကပ်ရောက်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ကူဋဒန္တော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ ခါဏုမတကေ–နှင့်သော၊ ဗြာဟ္မဂဟပတိကေ–တို့ကို၊ ခါဏုမတာ–မှ၊ နိက္ခမိတွာ–၍၊ သဃ်သဃီ–နှင့်သည်၊(ဖြစ်၍) ဂဏီဘူတေ–နှင့်သည်၊(ဖြစ်၍) ယေန အမ္ဗလဋ္ဌိကာ (အတ္ထိ)၊ တေန–သို့၊ ဥပသင်္ကမန္တေ–သွားနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ–မြင်ရပြီ၊ ဒိသွာ–မြင်ရ၍၊ ဝါ–မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ခတ္တေ–အမတ်ကြီးကို၊ အာမန္တေသိ–ခေါ်၍ မေးပြီ၊ (ကိ–နည်း)၊ ဘော ခတ္တေ–အို အမတ်ကြီး၊ ကိံ–အဘယ်ကြောင့်၊ ခါဏုမတကာ–နှင်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ–တို့သည်၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမန္တိ–သွားနေကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

၃၂၇။ ဘော–အရှင်၊ ဂေါတမော–အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမမည်သော၊ သက္ယပုတ္တော-သော၊ သက္ယကုလာ(နိက္ခမိတွာ) ပဗ္ဗဇိတော, သမဏော–သည်၊ (အတ္ထိ–ရှိပါ၏၊ သော–ထို ရဟန်းဂေါတမသည်၊) မဂဓေသု–၌၊ မဟာတာ–သော၊ပေ၊ ဝိဟရတိ–ပါ၏၊ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ–၏၊ ဧဝံ–သို့၊ ကလ္လာဏော-သော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ–သည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော–ပါပြီ၊ (ကိ)၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ ဣတိပိ–ဝါသနာနှင့်တကွ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အရဟံ–အရဟံမည်တော်မူ၏၊ပေ၊ ဘဂဝါ–ဘဂဝါမည်တော်မူ၏၊ ဣတိ (အဗ္ဘုဂ္ဂတော)၊ ဧတေ–ဤပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်၊ တံ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမန္တိ–သွားနေကြပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ပြောပြီ။ ["အရဟံ"စသည်တို့၏အနက်ကို အမွှဋ္ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိ ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၃၂၈။ အထခေါ-အမတ်ကြီးကပြောရာ ထိုအခါ၌၊ ကူဋဒန္တသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ တေ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိုယ်)၊ မေ-ငါသည်၊ တေ-ဤ အကြောင်းကို၊ သုတ-ကြားအပ်ပြီ၊ ဝါ-ကြားဘူးပြီ၊ (ကိုယ်-နည်း၊) သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ တိဝိဓ-ဝိပွဋိသာရကိုပယ်ရှားတတ်သော ၃-ပါး သော အဝိပွဋိသာရရှိသော၊ ဝါ-ဝိပွဋိသာရကိုပယ်ရှားတတ်သော ၃-ပါးသော နှလုံးသာရှင်ခြင်းရှိသော၊ သောဠသပရိက္ခာရ-၁۶ ပါးသော အခြံအရံရှိသော၊ ယညသမ္ဘဒ-ယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (သုတ်)၊ အဟံ-ငါသည်၊ တိဝိဓ-သော၊ ဝါ-သော၊ သောဠသပရိက္ခာရ-သော၊ ယညသမ္ဘဒ-ကို၊ နဇာနामိ-မသိ၊ အဟံစ-ငါသည်လည်း၊ မဟာယညံ-ကြီးစွာသောယဇ်ကို၊ ယဇိတုံ-ပူဇော်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိ၏၊ အဟံ-သည်၊ သမဏံဂေါတမံ-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ချဉ်းကပ်၍၊ တိဝိဓ-သော၊ ဝါ-သော၊ သောဠသပရိက္ခာရ-သော၊ ယညသမ္ဘဒ-ကို၊ ယန္နူန ပုစ္ဆေယ္ယံ-အကယ်၍ မေးရပါမူကားကောင်းလေစု၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

၃၂၉။ အထခေါ-အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ကူဋဒန္တော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ခတ္တာ-ကို၊ အာမန္တေသိ-ပြီ၊ (ကိုယ်-နည်း၊) ဘော ခတ္တေ-ကြီး၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကတို့ ရှင်ဂေါတမကို ဖူးမြင်ဖို့ရာ သွားနေကြ လျှင်၊) ယေန-၌၊ ခါဏုမတကာ-နှင်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-တို့သည်၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏၊)တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမ-သွားချေလော၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမိသဟိ ကိရ-ချဉ်းကပ်ပါလတံ့တဲ့၊ ဣတိ(အာဟ၊ ဣတိ အဝေါစ)။ [ဤပါဠိမျာ၏ အနက်ကို သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ မြတ်စွာဘုရားထံချဉ်းကပ်ခန်း၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ "ကူဋဒန္တဂုဏကထာ"နှင့် "ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ"ကိုလည်း သောဏဒဏ္ဍသုတ် သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ, ဗုဒ္ဓဂုဏကထာအတိုင်း အနက်ပေးပါ၊ ကူဋဒန္တဂုဏကထာဝယ် "ကူဋဒန္တသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ မဟာယညံ-ကို၊ အနုဘဝိသာမ-ခံစားကုန်အံ့။ ။ဘဝံ ဟိ ကူဋဒန္တော အမှော မဟာဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ, ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော-များစွာသော နှစ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အဆင်တန်ဆာ, ရွှေခွက် ငွေခွက်ဟူသော ဥစ္စာရှိပါ၏၊ ပဟူတဓာတရူပ ရဇတော-သာ၍များသော ရွှေ, ငွေရှိပါ၏"....ဤပုဒ်များသာ ထူးပါသည်။

မဟာဝိဇိတယညကထာ

၃၃၄။ အထခေါ-ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ ကူဋဒန္တော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မဟတာ-များစွာသော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိ-ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်၊သဒ္ဓိ-ကွ၊ ယေန အမ္ဗလဋ္ဌိကာ (အတ္ထိ)၊ ယေန ဘဂဝါ (အတ္ထိ)၊ တေန-အမ္ဗလဋ္ဌိကာ

ဥယျာဉ်ရှိရာ, မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့, ဥပသင်္ကမိ–သွားပြီ, ဥပသင်္ကမိတွာ–၍, ဘဂဝတာ– နှင့်, သဒ္ဓိ–ကွ, သမ္မောဒိ–ပြီ, သမ္မောဒနိယံ၊ပေ, နိသိဒိ, [အမ္ဗဋ္ဌသုတ် ဗုဒ္ဓုပသင်္ကမနကထာ (၈၀)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ခါဏုမတကာ–ကုန်သော, ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာပိ–တို့သည်လည်း, အပ္ပေကစ္စေ–အချို့သော ပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင်သူကြွယ် တို့သည်, ဘဂဝန္တံ–ကို, အဘိဝါဒေတွာ–ရှိခိုးပြီး၍, (ဝပ်ချပြီး၍) ဧကမန္တံ–သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်အဖို့၌, နိသိဒိ'သု–ထိုင်ကြကုန်ပြီ, အပ္ပေကစ္စေ–တို့သည်, ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ' သမ္မောဒိ'သု, သမ္မောဒနိယံ၊ပေ, နိသိဒိ'သု, အပ္ပေကစ္စေ–တို့သည်, ယေန ဘဂဝါ(အတ္ထိ), တေန–ဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့, (ဘုရားရှိရာဘက်သို့) အဉ္ဇလိ'–လက်အုပ်ကို, ပဏာမေတွာ–ညွှတ်စေ၍, ဧကမန္တံ' နိသိဒိ'သု, အပ္ပေကစ္စေ, နာမဂေါတ္တံ–အနွယ်နာမည်ကို, သာဓေတွာ–ကြားသိစေပြီး၍, (လျှောက်ထားပြီး၍) ဧကမန္တံ နိသိဒိ'သု, အပ္ပေကစ္စေ, တုဏ္ဍီဘူတာ–ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်, (ဟုတွာ), ဧကမန္တံ နိသိဒိ'သု။

၃၃၅။ ဧကမန္တံ–၌, နိသိန္နော–သော၊ကူဋဒန္တော–သော, ဗြာဟ္မဏော–သည်, ဘဂဝန္တံ, ဧတံ အဝေါစ, (ကိ')၊ ဘော ဂေါတမ–မ, မေ–အကျွန်ုပ်သည်, ဧတံ–ဤ 'အကြောင်းအရာကို, သုတံ–ကြားအပ်ပါပြီ, (ကြားဘူးပါပြီ, ကိ') သမဏော ဂေါတမော–သည်, တိဝိဓံ–သော၊ပေ, ဣဒ္ဓိမာမိ–အလိုရှိပါ၏။ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏, ဝါ–တောင်းပန်ပါရစေ, ဘဝံ ဂေါတမော–သည်, မေ–အကျွန်ုပ်အား, တိဝိဓံ သောဠသပရိက္ခာရံ, ယညသမ္ပဒံ–ကို, ဒေသေတု–ဟောတော်မူပါ, ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ, ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား, တေနဟိ–လျှင်, (ထိုသို့ တိဝိဓ သောဠသပရိက္ခာရ, ယညသမ္ပဒါကို နာယူလိုလျှင်) သာဓုကံ–မြဲမြဲစွာ, ဝါ–ငါ့ဘုရား၏ တိုက်တွန်းတော်မူခြင်းဖြင့်, ဝါ–ကောင်းမွန်စွာ, သုဏာဟိ–နားစိုက်လော, မနသိ–စိတ်၌, ကရောဟိ–ပြုလော, (တစ်နည်း) မနသိကရောဟိ–နလုံးသွင်းလော, [ဤကား "သာဓုကံ"ကို "သုဏာဟိ"နှင့်သာ တွဲပေးပုံတည်း။] (တစ်နည်း) သုဏာဟိ–နားစိုက်လော, သာဓုကံ–စွာ, ဝါ–ဖြင့်, ဝါ–စွာ, မနသိ–၌, ကရောဟိ–လော, (တစ်နည်း) မနသိကရောဟိ–လော, [ဤကား "သာဓုကံ"ကို "မနသိကရောဟိ"နှင့်သာ တွဲပေးပုံတည်း, အခြား တစ်နည်းပေးပုံကို သာမညဖလသုတ်နိဿယ, ပဏီတတရ သာမညဖလ (၅၆၇)၌ ပြထားပြီ။] ဘာသိဿာမိ–ဟောတော်မူအံ့, ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ, ဘော–အရှင်, ဧဝံ–အမိန့်တော်အတိုင်းပါ, ဣတိ–သို့၊ပေ, ပစ္စဿောသိ–ပြီ။

၃၃၆။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ (ကိ')၊ ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား, ဘူတပုဗ္ဗံ–ရှေးခဏ ဖြစ်ဖူးသည်ကား, (တစ်နည်း) ဘူတပုဗ္ဗံ–ရှေးခဏဖြစ်ပြီးသော ဝတ္ထုကြောင်းကို, (ဘာသိဿာမိ–အံ့) အဟော–ကြွယ်ဝသော, မဟဒ္ဓနော–များသော ဥစ္စာရှိသော,

မဟာဘောဂေါ–များသောစည်းစိမ်ရှိသော၊ (များသော အသုံးအဆောင်ရှိသော၊) ပဟူတဓာတရူပရဒတော–များသော ရွှေ, ငွေရှိသော၊ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော–များစွာသော နှစ်သက်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အဆင်တန်ဆာ, ရွှေခွက်, ငွေခွက်ဟူသော ဥစ္စာရှိသော၊ ပဟူတဓနဓညော–များသော ရတနာ ၇–ပါးဟူသော ဥစ္စာ, များသောကောက်ပဲသီးနှံရှိသော၊ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော–ပြည့်သော ဘဏ္ဍာတိုက်, ကောက်ပဲသီးနှံထားရာ ကျီရှိသော၊ (ဂိုဒေါင်ရှိသော၊) မဟာဝိဒိတော နာမ–မဟာဝိဒိတမည်သော၊ (ကျယ်ပြန့်သော အောင်အပ်ပြီးသော တိုင်းနိုင်ငံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် မဟာဝိဒိတမည်သော၊) ရာဇာ–မင်းသည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ,အထခေါ–မဟာဝိဒိတမင်းဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ မဟာဝိဒိတသ–မဟာဝိဒိတမည်သော၊ ရညော–မင်း၏၊ ဝါ–သည်၊ ရဟောဂတသ–ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ ရောက်ပြီးသည်(ဖြစ်၍)၊ ပဋိသလ္လီနသ–အာရုံများစွာ, စိတ်ကိုခွါ၍, သင့်ရာကောင်းမြတ်, တစ်ခုတည်းသောအာရုံ၌ ကပ်ငြိစဉ်၊ ဝါ–တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းစဉ်၊ ဧဝं–ဤသို့၊ စေတသော–စိတ်၏၊ ပရိဝိတက္ကော–အကြံသည်၊ ဥဒပါဒိ–ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး–နည်း၊) မေ–ငါသည်၊ ဝိပုလော–ပြန့်ပြောကုန်သော၊ မာနုသကာ–လူ၌ဖြစ် ကုန်သော၊ ဘောဂါ–စည်းစိမ်တို့ကို၊ အဓိဂတာ–ရအပ်ကုန်ပြီ၊ မဟန္တံ–ကျယ်ဝန်းသော၊ ပထဝိမဏ္ဍလံ–မြေအဝန်းကို၊ အဘိဝိဇိယ–အောင်နိုင်၍၊ အဇ္ဈာဝသামি–လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး၍ အပိုင်းအခြားအတိုင်း နေနိုင်၏၊ အဟံ–ငါသည်၊– မဟာယညံ–ကြီးစွာသောယဇ်ကို၊ ယန္ဒူနေ ယဇေယျံ–အကယ်၍ ပူဇော်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ယံ–ယင်းသို့ ပူဇော်ခြင်းသည်၊ မမ–ငါ၏၊ ဒီဃရတ္တာ–ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ–စီးပွားအလို့ငှာ၊ သုခါယ–ချမ်းသာခြင်းငှာ၊ အသ–ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ (ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ)။

၃၃၇။ ဗြာဟ္မဏ, အထခေါ–အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ မဟာဝိဒိတော–သော၊ ရာဇာ–သည်၊ ပုရောဟိတံ–ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော၊ ဗြာဟ္မဏံ–ကို၊ အာမန္တေတွာ–ခေါ်၍၊ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဗြာဟ္မဏ,ဣဓ–ဤအရပ်၌၊ မယံ–အကျွန်ုပ်၏၊ ဝါ–သည်၊ ရဟောဂတသ–ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လီနသ–စဉ်၊ ဧဝं–သို့၊ စေတသော–၏၊ ပရိဝိတက္ကော–သည်၊ ဥဒပါဒိ–ပါပြီ၊ (ကိ)၊ မေ–သည်၊ ဝိပုလော–ပြန့်ပြောကုန်သော၊ မာနုသကာ–လူ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘောဂါ–စည်းစိမ်တို့ကို၊ အဓိဂတာ–ရအပ်ကုန်ပြီ၊ပေ၊ သုခါယ–ငှာ၊ အသ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ, အဟံ–အကျွန်ုပ်သည်၊ မဟာယညံ–ကို၊ ယဇိတုံ–ပူဇော်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ–ပါ၏၊ ဘဝံ–အရှင်သည်၊ မံ–အကျွန်ုပ်ကို၊ အနုသာသတု–သွန်သင်ပါလော၊ ယံ–ယင်းသို့ သွန်သင်ခြင်းသည်၊ မမ–၏၊ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ, အသ–ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဣတိ (အဝေါစ)။

၃၃၈။ ဗြာဟ္မဏ, ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ပုရောဟိတော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မဟာဝိဓိတံ-သော၊ ရာဇာနံ-ကို၊ ဧတံ, အဝေါစ-သံတော်ဦးတင်ပြီ၊ (ကိုး)၊ ဘောတော ရညော-အရှင်မင်း၏၊ ဧနေပဒေါ-ဧနေပုဒ်သည်၊ ဝါ-တိုင်းခရိုင်နိုင်ငံသည်၊ သကဏ္ဍကော-သူခိုး, သူပုန်တည်းဟူသော ဆူးပြောင့်ခလုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ပါ၏၊ သဉ္ဇပ္ပိဏ္ဍော-ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ပါ၏၊ ဂါမဃာတာပိ-ရွာတို့ကိုတိုက်ခိုက် လုယက် ဖျက်ဆီးခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိ-တွေ့မြင်အပ်ပါကုန်၏၊ ဝါ-ထင်ရှားပါကုန်၏၊ နိဂမဃာတာပိ-နိုဂုံးတို့ကို တိုက်ခိုက် လုယက် ဖျက်ဆီးခြင်းတို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိ၊ နဂရဃာတာပိ-မြို့တို့ကို တိုက်ခိုက် လုယက် ဖျက်ဆီးခြင်းတို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိ၊ ပန္ထဒုဟနာပိ-လမ်းခရီးခွင်တိုက်ခိုက် လုယက် ဖျက်ဆီးခြင်းတို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိ၊ ဘဝံရာဇာ-အရှင်မင်းသည်၊ ဧနေပဒေ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ သကဏ္ဍကေ-သူခိုး, သူပုန်တည်းဟူသော ဆူးပြောင့်ခလုပ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ သဉ္ဇပ္ပိဏ္ဍေ-ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (သမာနေ-ဖြစ်ပါလျက်၊) ဗလိ-အခွန်အတုတ်ကို၊ ဥဒ္ဓရေယျ-အကယ်၍ထုတ်ဆောင် ကောက်ခံအံ့၊ တေန-ထို အခွန်အတုတ်ကို ထုတ်ဆောင် ကောက်ခံခြင်းကြောင့်၊ ဘဝံရာဇာ-သည်၊ အကိစ္စကာရီ-မပြုထိုက်သောအမှုကို ပြုလေ့ရှိသူသည်၊ အသေ-ဖြစ်ရာပါ၏။

သိယာ-ရံခါ၊ ဘောတော ရညော-အရှင်မင်း၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ အသေ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိုး-နည်း၊) အဟံ-သည်၊ ဧတံ ဒဿုခီလံ-ဤ သူခိုး သူပုန်တည်းဟူသော ဆူးပြောင့်ခလုပ်ကို၊ ဝဓေနဝါ-သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနဝါ-ချုပ်နှောင်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဇာနိယာဝါ-ဥစ္စာစည်းစိမ်၏ ဆုံးရှုံးကြောင်း ဒဏ်တပ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂရဟာယဝါ-ကဲ့ရဲ့ကြောင်းဖြစ်သော ပဋ္ဌသိခမုဏ္ဍကရဏစသည်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗာဇနာယဝါ-တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဟနိဿာမိ-သင့်သောနည်းဖြင့် ပယ်နှုတ်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏၊ (ဣတိ-ဤအကြံအတိုင်း ပယ်နှုတ်လသော်၊) ဧတဿ ဒဿုခီလဿ-ကို၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သမ္ဘာ-ကောင်းစွာ၊ သမုဋ္ဌိတော-အကြွင်းမဲ့ ပယ်နှုတ်ခြင်းသည်၊ နေ ဟောတိ-မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ဟတာဝသေသကာ-သတ်အပ်ပြီးမှ ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ ယေ တေ-အကြင် သူပုန်တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ရှိပါကုန်လတ့်၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ရညော-အရှင်မင်း၏၊ ဧနေပဒံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဝိဟေဌေဿန္တိ-ညှဉ်းဆဲပါကုန်လတ့်။

အပိစ ခေါ-စင်စစ်ကား၊ ဣဒံ သံဝိဓာနံ-ဤအစီအရင်ကို၊ (ဤ သံတော်ဦးတင်အပ်လတ့်သော အစီအရင်ကို၊) အာဂမ္ဘ-စွဲ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဧတဿ ဒဿုခီလဿ-ကို၊ သမ္ဘာ-ကောင်းစွာ၊ သမုဋ္ဌိတော-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်ပါ၏။(ကိုး-နည်း၊)

တေနဟိ–တိုက်တွန်းပါ၏၊ (တစ်နည်း) တေနဟိ–ထိုသို့ ယဇ်ပူဇော်လိုခြင်းကြောင့်၊ ဘဝံရာဇာ–သည်၊ ယေ–အကြင် လူတို့သည်၊ ဘောတော ရညော–၏၊ ဇနပဒေ–၌၊ ဝါ–၌၊ ကသိဂေါရက္ခေ–လယ်ယာထွန်ခြင်း, နွားတို့ကို စောက်ရှောက် မွေးမြူးခြင်း၌၊ ဥဿဟန္တိ–အားထုတ်ကြကုန်၏၊ တေသံ–ထို လူတို့အား၊ ဘဝံရာဇာ–သည်၊ ဗီဇဘတ္တံ– မျိုးစေ့, ထမင်းကို၊ အနုပ္ပဒေတု–ထပ်၍ ထပ်၍ ပေးတော်မူပါ၊ [မလောက်မချင်း ပေးတော်မူပါ–ဟူလို။] ယေ–တို့သည်၊ ဘောတော ရညော–၏၊ ဇနပဒေ–၌၊ ဝါဏိဇ္ဇာယ–ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း၌၊ ဥဿဟန္တိ–နှ၏၊ တေသံ, ဘဝံရာဇာ, ပါဘတံ–အရင်းအနှီးကို၊ အနုပ္ပဒေတု–ပါ၊ ယေ ဘောတော ရညော ဇနပဒေ, ရာဇပေါရိသေ–မင်းချင်းယောကျ်ား၏အလုပ်၌၊ (မင်းမှုထမ်းခြင်း၌၊) ဥဿဟန္တိ၊ တေသံ, ဘဝံရာဇာ, ဘတ္တဝေတနံ–နေ့စာထမင်း, လစာရိက္ခာစသည်ကို၊ ပကပ္ပေတု–အပြားအားဖြင့် ပြုစီမံတော်မူပါ။

တေစ မနုဿာ–ထို လူတို့သည်လည်း၊ (ကသိဂေါရက္ခစသည်တို့၌ ကြောင့်ကြစိုက်ကြသော ထို လူတို့သည်လည်း၊) သကမ္မပသုတာ–မိမိအလုပ်၌ အားထုတ်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍)၊ ရညော–၏၊ ဇနပဒံ–ကို၊ ဝါ–ကို၊ နှ ဝိဟေဌေဿန္တိ–မညှဉ်းဆဲပါကုန်လတံ့၊ စ–သည်သာမကသေး၊ ရညော–အရှင်မင်း၏၊ မဟာ–များစွာသော၊ ရာသိကော–ဥစ္စာစပါးတို့၏ အစုကိုပြုတတ်သော ဇနပုဒ်သည်၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဇနပဒါ–တို့သည်၊ ဝါ–တို့သည်၊ [ဌာနဖြင့် ဌာနီ လူတို့ကို ပြသည်။] ခေမဋ္ဌိတာ–ဘေးမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တည်ကြရကုန်သည်၊ အကဏ္ဏကာ–သူခိုး သူပုန်တည်းဟူသော ဆူးငြောင့်ခလုပ်မရှိကုန်သည်၊ အနုပ္ပိဠာ–ညှင်းဆဲခံရခြင်း မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) မနုဿာ–တို့သည်၊ ["ဇနပဒါ" ဟု ကတ္တားပါပြီးဖြစ်၍ "မနုဿာ"ပိုဟန်တူသည်၊] မုဒါ–ဝမ်းမြောက် ကြကုန်သည်၊ မောဒမာနာ–အခြားသူတို့ကပြန်၍ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်၊ (တစ်နည်း) မုဒါမောဒမာနာ–အပြန်အလှန် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်၊ ဥရေ–ရင်၌၊ ပုတ္တေ–သားသမီးတို့ကို၊ နစ္စေန္တာ–ကစေကုန်လျက်၊ အပါရုတဃရာမညေ– မပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော အိမ်ရှိကုန်သကဲ့သို့၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ဝိဟရိဿန္တိ– နေနိုင်ကြပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။

ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ [ဘုရားရှင်က ကူဋဒန္တကို ခေါ်သောအာလုပ်။] ဘော–အရှင်၊ ဧဝံ–ဤအတိုင်းမှန်ပါ၏၊ ဣတိ–သို့၊ မဟာဝိဇိတော–သော၊ ရာဇာ–သည်၊ ပုရောဟိတဿ–သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ–အား၊ ပဋိသုတ္တာ–ရှေးရှုနားထောင်၍၊ ယေ–အကြင် လူတို့သည်၊ ရညော–၏၊ ဇနပဒေ–၌၊ ဝါ–၌၊ ကသိဂေါရက္ခေ–၌၊ ဥဿဟိ'သု–အားထုတ်ကြကုန်ပြီ၊ တေသံ–ထို လူတို့အား၊ မဟာဝိဇိတော–သော၊ ရာဇာ–သည်၊ ဗီဇဘတ္တံ–ကို၊ အနုပ္ပဒါသိ–ထပ်၍ ထပ်၍ ပေးပြီ၊ ယေစ–တို့သည်လည်း၊ ရညော, ဇနပဒေ, ဝါဏိဇ္ဇာယ–၌၊ ဥဿဟိ'သု–နှ်ပြီ၊ တေသံ၊ပေ၊

ပါဘတ်-ကို၊ အနုပ္ပဒါသိ၊ ယေစ-တို့သည်လည်း၊ ရညော, ဇနပဒေ, ရာဇပေါရိသေ-ဠ်၊ ဝါ-ဠ်၊ ဥဿဟိ'သု-နှိပ်၊ တေသံ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍဝေတန်-ကို၊ ပကပ္ပေသိ-အပြား အားဖြင့် ပြုစီမံပြီ၊ တေစ မာနုဿာ-တို့သည်လည်း၊ သကမ္မပသုတာ (ဟုတ္တာ), ရညော, ဇနပဒံ, နဝိဟေဋ္ဌိ'သု-မညှဉ်းဆဲကြကုန်၊ ဇနပဒါ-တို့သည်၊ ခေမဋ္ဌိတာ-နှ်သည်၊ပေ၊ အပါရုတဃရာမညေ-မပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော အိမ်ရှိကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိဟရိ'သု-နေနိုင်ကြကုန်ပြီ။

ဗြာဟ္မဏ, အထခေါ-ဠ်၊ မဟာဝိဇိတော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ပုရောဟိတ်-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ အာမန္တေတွာ-ခေါ်၍၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ')၊ ဘော-အရှင်၊ မေ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဘောတော-အရှင်၏၊ သံဝိဓာနံ-စီမံခြင်းကို၊ အာဂမ္ဘ-စွဲ၍၊ သောဒသုခီလော-ကို၊ သမ္ဘဟတော-အကြွင်းမဲ့ ပယ်နှုတ်အပ်ပါပြီ၊ စ-သည်သာမကသေး၊ မေ-၏၊ မဟာ-သော၊ ရာသိကော-သည်၊ (အဟောသိ-ဖြစ်ပါပြီ၊) ဇနပဒါ-တို့သည်၊ ခေမဋ္ဌိတာ-နှ်သည်၊ပေ၊ အပါရုတဃရာမညေ-နှ်ကဲ့သို့၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တိ-နေကြပါကုန်၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ အဟံ-သည်၊ မဟာယညံ-ကြီးစွာသော ယဇ်ကို၊ ယဇိတုံ-ပူဇော်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိပါ၏၊ ဘဝံ-သည်၊ မံ-ကို၊ အနုသာသတု-ပါလော၊ ယံ-ယင်းသို့ သွန်သင်ခြင်းသည်၊ မမ-၏၊ ဒီဃရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ-စီးပွားအလို့ငှာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာခြင်းငှာ၊ အသ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

ဒုတိယာမန္တနစသော

စတုပရိဝဏ္ဏာရ

၃၃၉။ တေနဟိ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ (တစ်နည်း....ယေန ကာရဏေန-အကြောင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဝံ ရာဇာ-သည်၊ မဟာယညံ-ကို၊ ပူဇိတုံ-ငှာ၊ ဣစ္ဆတိ-၏၊) တေနဟိ-ထိုသို့ ကြီးစွာသောယဇ်ကို ပူဇော်လိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဝံရာဇာ-သည်၊ ဘောတော ရညော-၏၊ ဇနပဒေ-ဠ်၊ ဝါ-ဠ်၊ နေဂမာ စေဝ-

---

ဧတေန ဟိ ဘဝံ ရာဇာ။ ။ "တေန ဟိ ဘဝံ ရာဇာ"ဠ် "ဘဝံ ရာဇာ"၏ စပ်ပုဒ်သည် "အာမန္တယတံ"ကျမှရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် "တေ ဘဝံ ရာဇာ"ဠ် "ဘဝံ ရာဇာ"ဟူသော ကတ္တားသည် ပိုနေ၏၊ နိဿယ အနက်ပေးရာဠ် တွေ့သောကြောင့် နောက်မှထည့်ထားဟန် တူသည်၊ ဆရာတို့ကား "တေန ဟိ ဘဝံ ရာဇာ"အတွက် "သုဏာတု"ဟု အပိုကြိယာ ထည့်စွက်၍ အနက်ပေးတော်မူကြသည်၊ နောက်ဝါကျများဠ်ကား "တေန ဟိ ဘဝံ ရာဇာ ယေ ဘောတော" ဟု မစဘဲ "ယေ ဘောတော"မှစ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် "တေ ဘဝံ ရာဇာ"ဠ်သာ "ဘဝံ ရာဇာ"ပါရုပါသည်။

နိုဝုံးခ္ဍ နေကြသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇာနုပဒါစ-ဇနုပဒ်ခ္ဍ နေကြသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အနုယန္တာ-အစဉ်လိုက်ကုန်သော၊ ယေ ခတ္တိယာ-အကြင် ခတ္တိယတို့သည်၊ (သန္ဓိ-ရှိကုန်၏၊) တေ-ထို ခတ္တိယတို့ကို၊ အာမန္တယတံ-ခေါ်၍ သိစေတော်မူပါ၊ ဝါ-ခေါ်၍ အသိပေးတော်မူပါ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ခေါ်၍ အသိပေးရမည်နည်း၊) ဘော-အရှင် မင်းအများတို့၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ မဟာယည်-ကို၊ ယဇိတုံ-ဌာ၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိပါ၏၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ ဘဝန္တော-အရှင်မင်းအများတို့သည်၊ အနုဇာနန္တု-ခွင့်ပြုကြပါကုန်၊ (တုမှာကံ-တို့၏၊) ယံ-ယင်းသို့ ခွင့်ပြုခြင်းသည်၊ မမ-အကျွန်ုပ်၏၊ ဒီဃရတ္တံ-လုံး၊ ဟိတာယ-ဌာ၊ သုခါယ-ဌာ၊ အသ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ အသိပေးတော်မူပါ။

ဘောတောရညော-၏၊ ဇနုပဒေ-ခ္ဍ၊ ဝါ-ခ္ဍ၊ နေဂမာစေဝ-နှင်သော၊ ဇာနုပဒါစ-နှင်သော၊ ယေ အမစ္စာ-အကြင်ထိုထိုကိစ္စခ္ဍ အတူတကွဖြစ်ကြကုန်သော ပိယသဟာယက အမတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယေ ပါရိသဇ္ဇာ-အကြင် ပရိသတ်တွင် ပါဝင်ကုန် သော အမိန့်ကို နာခံတတ်သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္ဓိ-နှ၏၊)တေ-ထို အမစ္စပါရိသဇ္ဇတို့ကို၊ပေ၊ သုခါယ-ဌာ၊ အသ-ပါ၏၊ ဣတိ-ပါ၊ ဘောတောရညော-၏၊ ဇနုပဒေ-ခ္ဍ၊ ဝါ-ခ္ဍ၊ နေဂမာစေဝ-နှင်သော၊ ဇာနုပဒါစ-နှင်သော၊ ယေ-အကြင် များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ (သန္ဓိ)၊ တေ ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလာ-များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော ထိုပုဏ္ဏားတို့ကို၊ပေ၊ ဣတိ-ပါ၊ ဘောတောရညော, ဇနုပဒေ, နေဂမာစေဝ, ဇာနုပဒါစ, ယေ ဂဟပတိနေစယိကာ-အကြင် ဆည်းပူး စုဆောင်းအပ်သော များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်၊ (သန္ဓိ)၊ တေ-ထို အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့ကို၊ ဘဝံရာဇာ-သည်၊ အာမန္တယတံ-ပါ၊ ဝါ-ပါ၊ (ကိံ)၊ ဘော-အို အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့၊ အဟံ-သည်၊ မဟာယည်-ကို၊ ယဇိတုံ-ဌာ၊ ဣစ္ဆာ-ပါမီ၊ မေ-အား၊ ဘဝန္တော-အရှင်အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်၊ အနုဇာနန္တု-ပါကုန်၊ (တုမှာကံ-တို့၏၊)·ယံ-သည်၊ မမ-၏၊ ဒီဃရတ္တံ-လုံး၊ ဟိတာယ-ဌာ၊ သုခါယ-ဌာ၊ အသ-ပါ၏၊ ဣတိ-ပါ။

ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ [ကူဋဒန္တပုဏ္ဏားကို ခေါ်သည်။] ဘော-အရှင်၊ [မဟာဝိဇိတ မင်းက ပုရောဟိတ်ကို ခေါ်သည်။] ဧဝံ-ဤအတိုင်းမှန်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာဝိဇိတော ရာဇာ ပုရောဟိတသ ဗြာဟ္မဏသ ပဋိဿုတ္တာ, ရညော-၏၊ ဇနုပဒေ-ခ္ဍ၊ နေဂမာစေဝ-နှင်သော၊ ဇာနုပဒါစ-ကုန်သော၊ အနုယန္တာ-အစဉ်လိုက်ကြရကုန်သော၊ ယေ ခတ္တိယာ-တို့သည်၊ (သန္ဓိ-နှ၏၊) တေ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ သိစေပြီ၊ ဝါ-ခေါ်၍ အသိပေးပြီ၊ (ကိံ)၊ ဘော-တို့၊ အဟံ-သည်၊ မဟာယည်-ကို၊ပေ၊ အသ-ပါ၏၊ ဣတိ(အာမန္တေသိ)၊ ဘဝံရာဇာ-သည်၊ ယည်-ကို၊ ယဇေတံ-ပူဇော်တော်မူပါ၊ မဟာရာဇ-မဟာရာဇာ၊ ယညကာလော-ယဇ်၏

အခါပါတည်း၊ ဝါ–ယဇ်ပူဇော်ရာအခါပါတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ ခွင့်ပြုကြကုန်ပြီ၊ [အမစ္စပါရိသဇ္ဇ, ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလ, ဂဟပတိနေစယိကတို့ကိုခေါ်၍ အသိပေးပုံ, သူတို့က ယဇ်ပူဇော်ရန် ခွင့်ပြုပုံကိုပြသော ဝါကျများ၌ အနက်တူပြီ။] ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဝါ–ဤနည်းအား ဖြင့်၊ စတ္တာရော–၄ မျိုးကုန်သော၊ ဣမေ–ဤခတ္တိယ, အမစ္စပါရိသဇ္ဇ, ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလ, ဂဟပတိနေစယိကတို့သည်၊ အနုမတိ ပဏ္ဍာ–ခွင့်ပြုခြင်းအားဖြင့် ဘက်သားတို့သည်၊ (ဟုတ္တာ–ဖြစ်၍၊ ဝါ–ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊) တဿေဝ ယညဿ–ထို ယဇ်၏ပင်၊ ပရိက္ခာရာ–အခြံအရံတိုသည်၊ ဘဝန္တိ–၏။

ဝိဓိတမင်း၏ ဂုဏ်အင်္ဂါဟူသော
အဋ္ဌပရိက္ခာရ

၃၄၀။ မဟာဝိဓိတော–သော၊ ရာဇာ-သည်၊ အဋ္ဌဟိ–ရှစ်ပါးကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ–အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံ၏၊ မာတိတောစ၊ပေ၊ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော၊ (အင်္ဂါ–၁)၊ အဘိရူပေါ၊ အခုဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယ၊–(အင်္ဂါ–၂)၊ အဖောာ–၏၊ မဟာဒ္ဓနော–များသောဥစ္စာရှိ၏၊ မဟာဘောဂေါ–များသော အသုံးအဆောင်ရှိ၏၊ ပဟူတ ဇာတရူပရဇတော–များသော ရွှေငွေရှိ၏၊ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော–များစွာသော နှစ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဥစ္စာဘဏ္ဍာရှိ၏၊ ပဟူတဓနဓညော–များသော ရတနာ ၇–ပါးဟူသောဥစ္စာ, ကောက်ပဲသီးနှံရှိ၏၊ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော–ပြည့်သော ဘဏ္ဍာတိုက်, ကောက်ပဲသီးနှံထားရာကျီရှိ၏၊ (ဂိုဒေါင်ရှိ၏၊အင်္ဂါ–၃၊) ဗလဝါ–အင်အားရှိသည်၊ ["စတုရင်္ဂနီယာ" စသည်ဖြင့် "ဗလဝါ"ဖြစ်ပုံကို ထပ်ဖွင့်သည်။] စတုရင်္ဂနီယာ–ဆင်, မြင်း, ရထား, ခြေလျင်အားဖြင့် ၄–ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ အသဝါယ–အမိန့်ကို လိုက်နာသော၊ ဩဝါဒပဋိကရာယ–အဆုံးအမကို ရှေးရှု ပြုလုပ်သော၊ သေနာယ–စစ်တပ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ–ဖြစ်၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊) ယသသာ–အခြံအရံဖြင့်၊ ပစ္စတ္ထိကေ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ရန်သူတို့ကို၊ သဟတိမညေ–လွှမ်းမိုးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ (အင်္ဂါ–၄)။

သဒ္ဓေ–ဒါန၏အကျိုးကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါရှိသည်၊ ဒါယကော–သဒ္ဓါအလျောက်, နောက်မတွန့်ဘဲ, ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပေးစွန့်တတ်သည်၊ ဒါနပတိ–ဒါန၏အရှင်သည်၊ သမဏဗြာဟ္မဏ ကပဏဒ္ဓိက ဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ–မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ, မကောင်းမှုတို့ကို မြှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏ, အထီးကျန်မွဲဆင်းရဲသူ, ခရီးသွားဧည့်သည်, အလှူ၏ဂုဏ်ကို ပြောဆိုချီးမွမ်းတတ်သော အလှူခံ, ဂုဏ်ကိုမပြောဘဲ အနည်းငယ်သောဝတ္ထုကို တောင်းရမ်းတတ်သော သူတောင်းစား

တို့၏၊ အနာဝဋ္ဌါရော-မပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသည်၊ ဩပါနဘူတော-လမ်း ၄-ခွဲ၌ တူးထားအပ်သော ရေကန်သဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပုညာနိ-ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ (အင်္ဂါ-၅)၊ တသ တသ သုတဇာတသ-ထိုထို ကြားနာအပ်ပြီးသော အတတ်ပညာ၏၊ (ဝါ-ထိုထို ကြားနာအပ်ပြီးသော အတတ်ပညာ၏အရာ၌၊) ပဟုသုတော-များသောသုတ ရှိ၏၊ (အင်္ဂါ-၆)၊ တသ တသေဝ ဘာသိတသ-ထိုထို ပြောဆိုအပ်သော စကား၏ပင်၊ အတ္ထ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဝါ-နားလည်၏၊ (ကိ-နည်း)၊ အယံ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်သည်၊ ဣမသ ဘာသိတသ-ဤ ပြောဆိုအပ်သော စကား၏၊ အတ္ထော-အနက်အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ အယံ-သည်၊ ဣမသ ဘာသိတသ-၏၊ အတ္ထော-တည်း၊ ဣတိ (ဇာနာတိ၊ အင်္ဂါ-၇)၊ ပဏ္ဍိတော-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ, ပင်ကိုယ်ပညာရှိ၏၊ ဝိယတ္တော-ထက်မြက်၏၊ မေဓာဝီ-နက်နက်နဲနဲ, ခက်အခဲကို ဖျက်ခွဲနိုင်သောပညာရှိ၏၊ ဝါ-ထိုခဏာ၌ဖြစ်ပေါ်လာသောပညာရှိ၏၊ အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ-အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ-အကြောင်းအရာတို့ကို၊ စိန္တေတုံ-ကြံစည်ခြင်းငှာ၊ ပဋိဗလော-စွမ်းနိုင်၏၊ (အင်္ဂါ-၈)၊ မဟာဝိဇိတော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ အဋ္ဌဟိ-နှင့်သော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ-ဤအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-၏၊ ဣတိ-လျှင်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ အဋ္ဌပိ-၈ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာနိ အင်္ဂါနိ-တို့သည်၊ တသေဝ ယညသ-၏ပင်လျှင်၊ ပရိက္ခါရာ-တို့သည်၊ ဘဝန္တိ-နိ၏။

ပုရောဟိတ်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါဟူသော
စတုပရိက္ခာရ

၃၄၁။ ပုရောဟိတော-ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ စတူဟိ-၄ ပါးကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-၏၊ မာတိတောစ ပိတိတောစ၊ ပေ၊ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော(၁)၊ အဏ္ဏာယကောပေ၊ အနဝယော (၂)၊ [ဤအင်္ဂါ ၂-ပါး၏အနက်ကို အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝကထာ၌လည်းကောင်း, သောဏဒဏ္ဍသုတ်, သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ၌လည်းကောင်း ရေးခဲ့ပြီ။] သီလဝါ-သီလရှိ၏၊ ဝုဒ္ဓသီလိ-ကြီးပွားပြီးသော သီလရှိ၏၊ ဝုဒ္ဓသီလေန-ကြီးပွားပြီးသော သီလနှင့်၊ သမန္နာဂတော-၏၊(၃)၊ ပဏ္ဍိတော-၏၊ ဝိယတ္တော-၏၊ မေဓာဝီ-၏၊ သုဇ-ယဇ်မွေယောက်မကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာနံ-ကိုင်သူတို့တွင်၊ (တနည်း) သုဇ-ယောက်မဖြင့် ပေးအပ်သော ယဇ်စာကို၊ (ယဇ်ထမင်းကို)၊ ပဋိဂ္ဂဏှာနံ-ခံယူသူတို့တွင်၊ ပဌမောဝါ-

ပဌမဖြစ်သော ပဓာနပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယောဝါ-ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊ အင်္ဂါ-၄)၊ ပုရောဟိတော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ စတ္တာဟိ-နှင့်သော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-၏၊ စတ္တာရိပိ-နှင့်သော၊ ဣမာနိ အင်္ဂါနိ-တို့သည်၊ တယော ယညသ-ပင်၊ ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တိ။

တိယောဝိဓာ

၃၄၂။ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ အထခေါ-သောင္ဇသပရိက္ခာရကို ပြုပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပုရောဟိတော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မဟာဝိဓိတသ-သော၊ ရညော-အား၊ ယညာ-ယဇ်ပူဇော်ရာအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌ပင်၊ (ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊) တိယော-၃-ပါးကုန်သော၊ ဝိဓာ-ဝိပွဲဋ္ဌသာရကို ပယ်ရှားတတ်သော အဝိပွဲဋ္ဌသာရတရားတို့ကို၊ ဒေသေသိ-ပြောပြပြီ၊ (ကိ)၊ မဟာယညံ-ကို၊ ယိဋ္ဌကာမသ-ပူဇော်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော၊ ဘောတောရညော-၏၊ ကောစိဒေ၀-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိပွဲဋ္ဌသာရော-နှလုံးမသာယာခြင်းသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိ)၊ မေ-ငါ၏၊ မဟာ-များစွာသော၊ ဘောဂက္ခန္ဓော-စည်းစိမ်အစုသည်၊ ဝိဂစ္ဆိဿတိ ဝတ-ကင်းတော့မှာပါတကား၊ ဝါ-ကုန်တော့မှာပါတကား၊ ဣတိ (သိယာ)၊ ဘောတောရညော-အရှင်မင်းသည်၊ သော ဝိပွဲဋ္ဌသာရော-ထို နှလုံးမသာယာခြင်းကို၊ နကရဏီယော-မပြုထိုက်ပါ။

မဟာယညံ-ကို၊ ယဇမာနသ-ပူဇော်ဆဲဖြစ်သော၊ ဘောတောရညော-၏၊ ကောစိဒေ၀-သော၊ ဝိပွဲဋ္ဌသာရော-သည်၊ သိယာ-ရာ၏၊ (ကိ)၊ မေ-၏၊ မဟာ-သော၊ ဘောဂက္ခန္ဓော-သည်၊ ဝိဂစ္ဆတိ ဝတ-ကင်းချေပေါ့တကား၊ ဝါ-ကုန်ချေပေါ့တကား၊ ဣတိ-သို့၊ (သိယာ)၊ ဘောတောရညော၊ပေ၊ နကရဏီယော။

မဟာယညံ-ကို၊ ယိဋ္ဌသ-ပူဇော်ပြီးသော၊ ဘောတောရညော-၏၊ ကောစိဒေ၀-သော၊ ဝိပွဲဋ္ဌသာရော-သည်၊ သိယာ-ရာ၏၊ (ကိ)၊ မေ-၏၊ မဟာ-သော၊ ဘောဂက္ခန္ဓော-သည်၊ ဝိဂတောဝတ-ကင်းလေပြီတကား၊ ဝါ-ကုန်လေပြီတကား၊ ဣတိ-သို့(သိယာ)၊ ဘောတောရညော၊ပေ၊ နကရဏီယော-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြပြီ၊ [ကိ အမေးကို ဖြေသည်၊ ဣမာ ခေါစသည်ကား နိဂုံးဝါကျတည်း။] ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ပုရောဟိတော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မဟာဝိဓိတသ-သော၊ ရညော-အား၊ ယညာ-ယဇ်ပူဇော်ရာအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌ပင်၊ (ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊) တိယော-နှင့်သော၊ ဣမာဝိဓာ-ဝိပွဲဋ္ဌသာရကို ပယ်ရှားတတ်သော ဤ အဝိပွဲဋ္ဌသာရတရားတို့ကို၊ ဒေသေသိ-ပြောပြပြီ။

ဒသအာကာရ

၃၄၃။ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ အထခေါ-တိဝိဇကိုပြောပြပြီး၊ရာ ထိုအခါ၌၊ ပုရောဟိတော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မဟာဝိဇိတသ-သော၊ ရညော-၏၊ (ဝိပွဋိသာရံ၌ စပ်၊) ယညာ-မှ၊ ပုဗ္ဗေဝ-၌ပင်၊ ဒသဟိ-၁၀ ပါးကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု-အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ ဝိပွဋိသာရံ-ကို၊ ပဋိဝိနေသိ-ပယ်ဖျောက်ပြီ၊ (ကား)၊ ဘောတော-အရှင်မင်း၏၊ ယည်-ယဇ်သို့၊ ဝါ-ယဇ်ပူဇော်ရာအရပ်သို့၊ ပါဏာတိပါတိနောပိ-သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းရှိသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါဏာတိတာ-ပါဏာတိပါတမှ၊ ပဋိဝိရတာပိ-ရှောင်ကြဉ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ-လာကြပါလိမ့်မည်၊တတ္တ-ထို ပါဏာတိပါတိ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်,ပါဏာတိပါတဝိရတ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ယေ-အကြင်အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပါဏာတိပါတိနော-ကုန်၏၊ တေသံယေဝ-ထိုပါဏာတိပါတိ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ပင်၊ တေန-ထို ပါဏာပါတကြောင့်၊ (အနိဋ္ဌော-အလိုမရှိအပ်သော၊ ဝိပါကော-အကျိုးသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊) တတ္တ-ထိုအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ယေ-တို့သည်၊ ပါဏာတိပါတာ-မှ၊ပဋိဝိရတာ-ကုန်၏၊ ဘဝံ-အရှင်သည်၊ တေ-ထိုပါဏာတိပါတ ဝိရတ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ အာရဗ္ဘ-အာရုံပြု၍၊ ယဇတံ-ပေးလှူပူဇော်ပါလော၊ ဘဝံ-သည်၊ သဒ္ဓတံ-လွတ်လွတ် ကျေတ်ကျေတ် စွန့်လှူပါလော၊ ဘဝံ, မောဒတံ-ဝမ်းမြောက်ပါလော၊ ဘဝံ,အန္တရံ-အတွင်း၌၊ စိတ္တမေဝ-စိတ်ကိုသာ၊ ပသာဒေတု-ကြည်လင်စေပါလော။

ဘောတောရညော-၏၊ယည်-သို့၊ဝါ-သို့၊အဒိန္နာဒါယိနောပိ-မပေးအပ်သောသူ့ဥစ္စာကိုယူခြင်းရှိသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဒိန္နာဒါနာ- အဒိန္နာဒါနမှ၊ ပဋိဝိရတာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ-မည်၊ပေ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီနောပိ-ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ, ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိ သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ-မှ၊ ပဋိဝိရတာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ၊ပေ၊ မုသာဝါဒိနောပိ-မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆို ခြင်းရှိသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မုသာဝါဒါ-မှ၊ ပဋိဝိရတာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ၊ပေ၊ ပိသုဏာဝါစိနောပိ-ချောပစ်ကုန်းတိုက်ကြောင်း စကားကို ပြောဆိုခြင်းရှိသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ပိသုဏာယဝါစာယ-မှ၊ ပဋိဝိရတာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ၊ပေ၊ ဖရုသဝါစိနောပိ-ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းရှိသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဖရုသာယဝါစာယ-မှ၊ ပဋိဝိရတာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ၊ပေ၊ သမ္ဖပ္ပလာပိနောပိ-ပိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းရှိသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊သမ္ဖပ္ပလာပါ-မှ၊ ပဋိဝိရတာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ၊ပေ။

အဘိဇ္ဈာလုနောပိ–များသောအဘိဇ္ဈာရှိသော အလျှုံခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကောင်း၊ [အဘိဇ္ဈာ+ဗဟုလာ+ယေသံတိ အဘိဇ္ဈာလုနော။] အနဘိဇ္ဈာလုနောပိ–အဘိဇ္ဈာမရှိသော အလျှုံခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ၊ပေ၊ ဗျာပန္နစိတ္တောပိ–ဖေါက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သောစိတ်ရှိသော အလျှုံခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း ကောင်း၊ အဗျာပန္နစိတ္တောပိ–ဖေါက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သော စိတ်မရှိသော အလျှုံခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ၊ပေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာပိ–မှားသောအယူရှိသူ အလျှုံခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာပိ–မှန်သောအယူရှိသူ အလျှုံခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂမိဿန္တိ၊ တတ္ထ–ထိ အလျှုံခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ယေ–အကြင် အလျှုံခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ–နှ၏၊ တေသံယေဝ–ထိ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိက အလျှုံခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ပင်၊ တေန–ထိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့်၊ (အနိဋ္ဌော–အလိုမရှိ အပ်သော၊ ဝိပါကော–အကျိုးသည်၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊) တတ္ထ–တို့တွင်၊ ယေ–တို့သည်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ–မှန်သောအယူ ရှိကြကုန်၏၊ ဘဝံ–အရှင်မင်းမြတ် သည်၊ တေ–ထိသမ္မာဒိဋ္ဌိက အလျှုံခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ အာရဗ္ဘ–အကြောင်းပြု၍၊ ဝါ– အာရုံပြု၍၊ ယဒေတံ–ပေးလှူပူဇော်ပါလော၊ ဘဝံ–သည်၊ သဒ္ဓေတံ–လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် စွန့်လှူပါလော၊ ဘဝံ–သည်၊ မောဒတံ–ဝမ်းမြောက်တော်မူပါလော၊ ဘဝံ–သည်၊ အန္တရံ–အတွင်း၌၊ စိတ္တမေဝ–စိတ်ကိုသာ၊ ပသာဒေတု–ကြည်လင်စေ ပါလော၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (ပဋိဝိနေသိ–ပယ်ဖျောက်ပြီ၊) ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ ပုရောဟိတော–သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ မဟာဝိဇိတသ–သော၊ ရညော–၏၊ ယညာ–မှ၊ ပုဗ္ဗေဝ–ရှေးဦးပင်၊ ဒသဟိ–နှသော၊ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု–တို့၌၊ ဝိပ္ပဋိသာရံ–ကို၊ ပဋိဝိနေသိ–ပယ်ဖျောက်ပြီ။

သောဠသာကာရ

၃၄၄။ ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ အတဓေါ–ထိအခါ၌၊ ပုရောဟိတော–သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ မဟာယညံ–ကြီးစွာသောယဇ်ကို၊ ဝါ–ကြီးစွာသောအလှူကို၊ ယဇမာနသ–ပေးလှူပူဇော်သော၊ မဟာဝိဇိတသ–သော၊ ရညော–၏၊ (စိတ္တံ၌စပ်၊) သောဠသဟိ–၁၆ ပါးကုန်သော၊ အာကာရေဟိ–အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ စိတ္တံ–စိတ်ကို၊ သန္ဓဿေသိ–အလှူ၏အကျိုး၌ ကောင်းစွာရှုမြင်စေပြီ၊ ဝါ–ကောင်းစွာပြပြီ၊ သမာဒါပေသိ–ကောင်းစွာယူစေပြီ၊ ဝါ–ဆောက်တည်စေပြီ၊ သမုတ္တေဇေသိ– ဝိပ္ပဋိသာရကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအားဖြင့် ကောင်းစွာထက်သန်စေပြီ၊ သမ္ပဟံသေသိ– အလှူ၏ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း၍ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေပြီ၊ (ကိံ– အဘယ်သို့၊ သန္ဓဿေသိ–ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေသနည်း၊ သမာဒါပေသိ–နည်း၊ သမုတ္တေဇေသိ–နည်း၊ သမ္ပဟံသေသိ–နည်း)။

မဟာယည်–ကို၊ ယဇမာနသ–သော၊ ဘောတော ရညော–ကို၊ ကောစိဒေဝ–တစ်စုံတစ်ယောက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝတ္တာ–ပြောဆိုမည့်သူသည်၊ သိယာ–ရှိရာ၏၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ပြောဆိုရာသနည်း။) မဟာဝိဇိတော–သော၊ ရာဇာ–သည်၊ မဟာယည်–ကို၊ ယဇတိ–ပေးလှူ ပူဇော်သည်ကား မှန်၏၊ စ ခေါ–ထိုသို့ပင် ပေးလှူ ပူဇော်ပါသော်လည်း၊ တသ–ထို မဟာဝိဇိတမင်းသည်၊ နေဂမာစေဝ–ကုန်သော၊ ဇာနပါဒါစ–နှ်သော၊ အာနုယန္တာ–အစဉ်အလိုက်ကုန်သော၊ ခတ္တိယာ–ခတ္တိယတို့ကို၊ နော အာမန္တိတာ–မသိစေအပ်ကုန်၊ ဝါ–အသိမပေးအပ်ကုန်၊ အထ စ ပန–ထိုသို့ မသိစေအပ်ပါဘဲလျက်၊ ဝါ–ထိုသို့ အသိမပေးအပ်ပါဘဲလျက်၊ ဘဝံရာဇာ–သည်၊ ဇေဋ္ဌပ်–သော၊ မဟာယည်–ကို၊ ယဇတိ–ပူဇော်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုမည့်သူသည်၊ (သိယာ–၏၊ ဝါ–၏၊) ဇေမ္မိ–ဤသို့လည်း၊ ဘောတော ရညော–ကို၊ ဓမ္မတော–ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ ဝတ္တာ–ပြောဆိုနိုင်သူသည်၊ နတ္ထိ–မရှိတော့ပါ၊ ခေါပန–စင်စစ်၊ ဘောတာရညာ–သည်၊ နေဂမာ စေဝ၊ပေ၊ ခတ္တိယာ–တို့ကို၊ အာမန္တိတာ–သိစေအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဝါ–အသိပေးအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဣမိနာပိ–ဤသို့ အသိပေးအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဇတ်–ဤတရားသဖြင့် ပြောဆိုနိုင်သူ၏ မရှိခြင်းကို၊ ဘဝံရာဇာ–သည်၊ ဇာနာတု–သိစေတော်မူပါ၊ ဘဝံ–သည်၊ ယဇတ်–ပေးလှူ ပူဇော်တော်မူပါ၊ ဘဝံ, သဇ္ဇတ်–လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် စွန့်လှူတော်မူပါ၊ ဘဝံ, မောဒတ်–ဝမ်းမြောက်တော်မူပါ၊ ဘဝံ, အန္တရံ–ခ္ခ၊ စိတ္တမေဝ–ကိုသာ၊ ပသာဒေတု–ကြည်လင်စေတော်မူပါ။ (၁)။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌.... ၂–အမစ္စပါရိသဒ္ဓ, ၃–ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလ, ၄–ဂဟပတိနေစယိကတို့ကို အသိပေးသည့်အတွက် ဓမ္မအားဖြင့် ပြောဆိုနိုင်မည့်သူ မရှိပုံ။ ။မဟာဝိဇိတမင်း၏.... ၅–ဥဘတောသုဇာတ၊ ၆–အဘိရူပဒဿနီယ၊ ၇–အမုမဟဒ္ဓန၊ ၈–ဗလဝါ၊ ၉–သဒ္ဓဒါယက၊ ၁၀–ဗဟုဿုတ၊ ၁၁–အတ္ထဇာနန၊ ၁၂–ပဏ္ဍိတ ဝိယတ္တဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည့်အတွက် ဓမ္မအားဖြင့် ပြောဆိုနိုင်မည့်သူ မရှိပုံ။ ။ပုရောဟိတ်ဗြာဟ္မဏ၏.... ၁၃–ဥဘတောသုဇာတ၊ ၁၄–အဠာယက မန္တဓရ၊ ၁၅–သီလဝါ၊ ၁၆–ပဏ္ဍိတ ဝိယတ္တဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည့်အတွက် ဓမ္မအားဖြင့် ပြောဆိုနိုင်မည့်သူ မရှိပုံတို့ကို အစဉ်အတိုင်း ဟောပြတော်မူသည်၊ ဤဝါကျများ၌ အနက်ထူး မရှိပါ။ [ဤတွင် သောဠသကာရ-ပြီး၏။]

[နိဂုံးကို ပြလို၍ "ဣမေဟိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ"စသည်မိန့်။] ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ (ကုဋေဒန္တပုဏ္ဏားကို ခေါ်သည်၊) ပုရောဟိတော–ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ (မဟာဝိဇိတမင်း၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကို ဆိုသည်၊) မဟာယည်–ကြီးစွာ သောယဇ်ကို၊ ယဇမာနသ–ပူဇော်သော၊ မဟာဝိဇိတသ–သော၊ ရညော–မင်း၏၊

(စိတ္တံ၌ စပ်၊) သောဠသဟိ–၁၆ ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ–ဤ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ စိတ္တံ–ကို၊ သန္ဓဿေသိ–ပြီ၊ သမာဒါပေသိ–ပြီ၊ သမုတ္တေဇေသိ–ပြီ၊ သမ္မဟံသေသိ–ပြီ။

ညဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှု မရှိပုံ

၃၄၅။ ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ တသ္မိံ ယညေ–ထိုမဟာဝိဇိတမင်း၏ ယဇ်၌၊ ဝါ–ထို မဟာဝိဇိတမင်း၏အလှူ၌၊ ဂါဝေါ–နွားတို့ကို၊ နေဝဟညိံသု–မသတ်အပ်ကုန်သည်သာ၊ အဇေဠကာ–ဆိတ်, သိုးတို့ကို၊ နဟညိံသု(၉၀)–မသတ်အပ်ကုန်သည်သာ၊ ကုက္ကုဋေသူကဏ္ဍာ–ကြက်, ဝက်တို့ကို၊ နဟညိံသု(၉၀)–သာ၊ ဝိဝိဓာ-အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ပါဏာ–သတ္တဝါတို့သည်၊ သံဃာတံ–သတ်ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ နဲ အာပဇ္ဇိံသု(၉၀)–မရောက်ကြကုန်သည်သာ၊ ယူပတ္ထာယ–ယဇ်တိုင်အကျိုးငှာ၊ ရုက္ခာ–သစ်ပင်ကြီးတို့ကို၊ နဲ ဆိဒ္ဓိံသု(၉၀)–မခုတ် မဖြတ်အပ်ကုန်သည်သာ၊ ဗဟိဿတ္ထာယ–လှပတင့်တယ်, ဆန်းကြယ်အောင် ပြင်ဆင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ [ဋီကာအလို "ယဇ်ပူဇော်ရာ မြေနှင့် ယဇ်ပူဇော်ရာ မဟုတ်သော မြေကို ပိုင်းခြားခြင်းအကျိုးငှာ၊"ဟု ပေးပါ။] ဒဗ္ဘာ–နေဇာမြက်တို့ကို၊ နဲ လူယိံသု(၉၀)–မရိတ်မဖြတ်အပ်ကုန်သည်သာ၊ အဿ–ထို မဟာဝိဇိတမင်း၏၊ ဒါသာတိဝါ-ကျွန်တို့သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပေဿာတိဝါ-အစေအပါးတို့သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကမ္မကရာတိဝါ–အလုပ်သမားတို့သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ယေပိ–အကြင် လူတို့သည်လည်း၊ အဟသုံ–ရှိကုန်ပြီ၊ တေပိ–ထို လူတို့သည်လည်း၊ (ဒါသ, ပေဿ, ကမ္မကရတို့သည်လည်း၊) ဒဏ္ဍာတဇ္ဇိတာ–ဒဏ်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်အပ်ကုန်သည်၊(ဟုတ္တာ–ဖြစ်၍)၊ ပရိကမ္မာနိ–ထက်ဝန်းကျင်ပြုဖွယ်အလုပ်တို့ကို၊ နဲ အကံသု–ပြုကြရကုန်သည် မဟုတ်၊ ဘယတဇ္ဇိတာ–ဘေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပရိကမ္မာနိ–တို့ကို၊ နဲ အကံသု၊ အဿုမုခါ–မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ရုဒမာနာ–ငိုကုန်လျက်၊ (ပရိကမ္မာနိ၊ နဲ အကံသု၊) အထခေါ–စင်စစ်ကား၊ ယေ–အကြင်လူတို့သည်၊ (ကာတုံ–ပြုခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆိံသု–အလိုရှိကြကုန်ပြီ၊ တေ–ထိုပြုလိုသူတို့သည်၊ အကံသု–ပြုကြကုန်ပြီ၊ ယေ–တို့သည်၊ (ကာတုံ–ငှာ၊) နဲ ဣစ္ဆိံသု–အလိုမရှိကြကုန်၊ တေ–ထိုမပြုလိုသူတို့သည်၊ နဲ အကံသု–မပြုကြကုန်၊ ယံ–အကြင်အလုပ်ကို၊ (ကာတုံ–ငှာ၊) ဣစ္ဆိံသု–နဲ့ပြီ၊ တံ–ထိုအလိုရှိအပ်သောအလုပ်ကို၊ အကံသု–နဲ့ပြီ၊ ယံ–ကို၊ (ကာတုံ–ငှာ၊) နဲ ဣစ္ဆိံသု–နဲ့၊ တံ–ကို၊ နဲ အကံသု–နဲ့၊ သော ယညော–ထိုယဇ်သည်၊ သပ္ပိတေလ နဝနီတ ဒဓိမဓုဖာဏိတေန စေဝ–ထောပတ်, ဆီ, ဆီဦး, နို့ခမ်း, ပျားရည်, တင်လဲဖြင့်သာလျှင်၊ နိဋ္ဌာနံ–ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ အဂမာသိ–ရောက်ပြီ။

အကူအညီ မစံခြင်း

၃၄၆။ ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ အထခေါ–မဟာဝိဇိတမင်း၏ ယဇ်ကြီးပူဇော်ရာ ထိုအခါ၌၊ (အလှူကြီးပေးရာ ထိုအခါ၌၊) နေဂမာစေဝ–နှင့်သော၊ ဇာနပဒါစ–နှင့်သော၊ အာနုယန္တာ-နှင့်သော၊ ခတ္တိယာ-ခတ္တိယတို့သည်လည်းကောင်း၊ နေဂမာစေဝ, ဇာနပဒါစ, အမစ္စာ–ထိုထို ကိစ္စ၌ အတူတကွဖြစ်ကြရကုန်သော သဟာယ်ချင်း အမတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါရိသဇ္ဇာ–ပရိသတ်တွင်ပါဝင်ကုန်သော အခြွေအရံတို့သည်လည်းကောင်း၊ နေဂမာစေဝ, ဇာနပဒါစ, ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ–များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း၊ နေဂမာစေဝ, ဇာနပဒါစ, ဂဟပတိနေစယိကာ–ဆည်းပူးအပ်သော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဟူတံ–များစွာသော၊ သာပတေယျံ–ဥစ္စာနှစ်ကို၊ အာဒါယ–ယူ၍၊ မဟာဝိဇိတံ–သော၊ ရာဇာနံ–ကို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–ချဉ်းကပ်၍၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ အာဟံသု–သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ–နှင့်သနည်း၊) ဒေဝ–အရှင်မင်းမြတ်၊ ပဟူတံ–သော၊ ဣဒံသာပတေယျံ–ဤဥစ္စာနှစ်ကို၊ ဒေဝညေဝ–အရှင်မင်းမြတ်ကိုသာ လျှင်၊ ဥဒ္ဒိဿ–ရည်စူး၍၊ အာဘတံ–ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ ဒေဝေါ–သည်၊ တံ–ထိုဥစ္စာနှစ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု–လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ ဘော–အမောင်တို့၊ အလ–တော်ပြီ၊ မမပိ–ငါသည်လည်း၊ ဝါ–ငါ၏လည်း၊ ပဟူတံ–သော၊ ဣဒံသာပတေယျံ–ကို၊ ဓမ္မိကေန–တရားရှိသော၊ ဝါ–တရားနှင့် လျော်သော၊ ဗလိနာ–အခွန်အတုတ်ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခတံ–ပြုစီရင်အပ်ပြီ၊ (စုဆောင်းအပ်ပြီ၊) ဝေါ–သင်တို့၏၊ တဿ–ထိုဥစ္စာနှစ်သည်လည်း၊ (သင်တို့ဆောင်ယူအပ်ခဲ့သော ထိုဥစ္စာနှစ်သည်လည်း၊) ဟောတု–ရှိပါစေတော့၊ ဣတောစ–ဤငါ၏ ဥစ္စာနှစ်မှလည်း၊ ဘိယ္ယော–အလွန်၊ (သင်တို့ယူလာအပ်သော ဥစ္စာထက်အလွန်၊) ဟရထ–ဆောင်ယူကြကုန်ဦးလော၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ခတ္တိယစသူတို့ အတုလိုက်၍ ပေးလှူကြခြင်း

တေ–ထိုသူတို့သည်၊ (ခတ္တိယ, အမစ္စ ပါရိသဇ္ဇ, ဗြာဟ္မဏမဟာသာလ, ဂဟပတိနေစယိကတို့သည်၊) ရညာ–မင်းသည်၊ ပဋိက္ခိတ္တာ–ပယ်မြစ်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ–နှင့်လသော်၊) ဧကမန္တံ–သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်အဖို့သို့၊ အပက္ကမ္မ–ဖဲ၍၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ သမစိန္တေသုံ–အညီအမျှ ကြံစည်ကြကုန်ပြီ၊ (တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ၊ ကိ–နည်း၊) မယံ–ငါတို့သည်၊ ဣမာနိသာပတေယျာနိ–တို့ကို၊ ပုနဒေဝ–တစ်ဖန်သာလျှင်၊ သကာနိ–မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ဃရာနိ–အိမ်တို့သို့၊ ယံ ပဋိဟရေယျာမ–အကြင်ပြန်၍ ဆောင်ယူကုန်ရာ၏၊ အမှာကံ–တို့အား၊ ဧတံ–ဤသို့ ပြန်၍ ဆောင်ယူခြင်းသည်၊နှ ပတိရူပံ–မလျောက်ပတ်ချေ၊ မဟာဝိဇိတော–သော၊

ရာဇာ-သည်၊ မဟာယည်-ကို၊ ယဇေတိ-၏၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ အသ-ထိ မဟာဝိဇိတမဲင်း၏ (နောက်သို့) အနုယာဂိနော-အတုလိုက်၍ ပူဇော်ခြင်းရှိ ကြကုန်သည်၊ ဝါ-အတုလိုက်၍ အလှူပေးခြင်းရှိကြကုန်သည်၊ ဟောမ-ဖြစ်ကြ ကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (သမစိန္တေသုံ)။

၃၄၇။ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ အထခေါ-အညီအမျှ ကြံစည်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ယညဝါဒသ-ယဇ်တင်းကုတ်၏၊ ဝါ-အလှူတင်းကုတ်၏၊ ပုရတ္ထိမေန-အရှေ့အရပ်၌၊ နေဂမာ စေဝ-နှင်သော၊ ဇာနပဒါစ-နှင်သော၊ အာနုယန္တာ-နှင်သော၊ ခတ္တိယာ-တို့သည်၊ ဒါနာနိ-လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို၊ ပဌမေသုံ-ဖြစ်စေကြကုန်ပြီ၊ ယညဝါဒသ-၏၊ ဝါ-၏၊ ဒက္ခိဏေန-တောင်အရပ်၌၊ နေဂမာစေဝ ဇာနပဒါစ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ဒါနာနိ ပဌမေသုံ၊ ယညဝါဒသ-၏၊ ပစ္ဆိမေန-အနောက်အရပ်၌၊ နေဂမာစေဝ ဇာနပဒါစ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဒါနာနိ ပဌမေသုံ၊ယညဝါဒသ-၏၊ ဥတ္တရေန-မြောက်အရပ်၌၊ နေဂမာစေဝ ဇာနပဒါစ ဂဟပတိနေစယိကာ ဒါနာနိ ပဌမေသုံ။

ဗြာဟ္မဏ-ဏား၊ တေသုပိ ယညေသု-ထိုယဇ်တို့၌လည်း၊ (ခတ္တိယစသူတို့၏ ယဇ်တို့၌လည်း၊) ဂါဝေါ-နွားတို့ကို၊ နေဝဟညိ သု-မသတ်အပ်ကုန်သည်သာ၊ [ဤသို့စသည်ဖြင့် ရှေ့အတိုင်းပေးပါ။] "ယေပိ နေသံ"၌ "နေသံ-ထိုခတ္တိယ စသူတို့၏"ဟုလည်းကောင်း၊ "တေယညာ-တို့သည်၊ သပ္ပိ၊ပေ၊ ဖာဏိတေနစေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ နိဋ္ဌာနံ-သို့၊ အဂမံသု-ရောက်ကြကုန်ပြီ"ဟု လည်းကောင်း ပေးရံ့သာ ထူးသည်။

[နိဂုံးကို ပြလိုရ၍ "ဣတိ စတ္တာရော"စသည်ကို မိန့်။] ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ စတ္တာရောစ-၄ မျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ အနုမတိပဏ္ဍာ-ခွင့်ပြုခြင်းအားဖြင့် အသင်းအပင်းတို့သည်၊ ဝါ-ခွင့်ပြုခြင်းအားဖြင့် ဘက်သားတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-နှ၏၊) မဟာဝိဇိတော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ အဌဟိ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊အင်္ဂေဟိ-အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ပုရောဟိတော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ စတူဟိ-၄ ပါးကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော (ဟောတိ)၊ တိသော-၃ ပါးကုန်သော၊ ဝိဓာစ-ဝိပဿနာရကို ပယ်ရှားတတ်သော အဝိပဿနာရ တရားတို့သည်လည်း၊ (ဟောန္တိ)၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏား၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အလုံးစုံကို၊ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနုမတိပဏ္ဍ ၄-မျိုး, မဟာဝိဇိတမင်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုး, ပုရောဟိတ်ဗြာဟ္မဏ၏ အင်္ဂါ၄-မျိုးနှင့် ၃-ပါးသော ဝိပဿနာရ ဝိနောဒနကို)၊ တိဝိဓာ-ဝိပဿနာရကို ပယ်ရှားတတ်သော ၃-ပါးသော အဝိပဿနာရ ရှိသော၊ သောဌသ ပရိက္ခာရာ-၁၆ ပါးသော အခြံအရံရှိသော၊ ယညသမ္ပဒါ-ယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပုဏ္ဏားတို့ဝမ်းမြောက်၍ ကူဋဒန္တ၏ စဉ်းစားခြင်း

၃၄၈။ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝုတ္တေ–မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော်၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ–ထို ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဥန္နာဒိနော–ကျယ်ပြန့်သောအသံရှိကုန်သည်၊ ဥစ္စာသဒ္ဒ မဟာသဒ္ဒါ–အထက်သို့ မြင့်တက်သောအသံ, အေားသို့ ကျယ်ပြန့်သောအသံရှိကုန်သည်၊ ဥန္နာဒိနောကို ထပ်ဖွင့်သည်။] အဟေသုံ–ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ (ကိုး)၊ ယညော–ယဇ်သည်၊ အဟော–ကြောင့်...အံ့သြဖွယ်ကောင်းပေစွ၊ ယညသမ္ပဒါ–ယဇ်၏ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ အဟော–စွ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (အဟေသုံ၊) ကူဋဒန္တော–သော၊ ဗြာဟ္မဏော ပန–သည်ကား၊ တုဏ္ဍိဘူတောဝ–ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ–၍)၊ နိသိန္နော–ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အထခေါ–၌၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ကူဋဒန္တံ–သော၊ ဗြာဟ္မဏံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစုံ–နှိပ်ပြီ၊ (ကိုး) ဘဝံ ကူဋဒန္တော–အရှင်ကူဋဒန္တသည်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ–ရဟန်းဂေါတမ၏၊ ဝါ–သည်၊ သုဘာသိတံ–ကောင်းစွာပြောဆိုအပ်သော စကားကို၊ သုဘာသိတတော–ကောင်းစွာပြောဆိုသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ–ကောင်းစွာပြောဆိုအပ်၏ဟူ၍၊ နာဇ္ဇနမောဒတိ–ဝမ်းမမြောက်ပါသနည်း၊ ဣတိ(အဝေါစုံ၊) ဘော–အရှင်တို့၊ အဟံ–အကျွန်ုပ်သည်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ–၏၊ ဝါ–သည်၊ သုဘာသိတံ–ကို၊ သုဘာသိတတော–အားဖြင့်၊ဝါ–ဟူ၍၊ နာဇ္ဇနမောဒါမိ–ဝမ်းမမြောက်သည်ကား၊ နု–မဟုတ်ပါ၊ ယော–အကြင်သူသည်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ၊ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော, နာဇ္ဇနမောဒယျ–ဝမ်းမမြောက်ရာ၊ တဿ–ထို ဝမ်းမမြောက်သူ၏၊ မုဒ္ဓါပိ–ဦးထိပ်သည်လည်း၊ ဝိပတေယျ–မြေ၌ ပြိတ်ကြွေ ကျလေရာ၏။

ဘော–တို့၊ အပိစ–ထိုသို့ပင် ဝမ်းမြောက်ပါသော်လည်း၊ မေ–အကျွန်ုပ်၏၊ ဧဝံ–ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ပါ၏၊ (ကိုး)၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ နု အာဟ–မပြော၊ (ကိုး–အဘယ်သို့ မပြောသနည်း၊) မေ–ငါ သည်၊ သုတံ–ကြားအပ်ပြီ၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ–သို့၊ ဘဝိတုံ–ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ အရဟတိ–ထိုက်၏၊ ဣတိဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ (နု အာဟ–မပြော၊)အပိစ–စင်စစ်ကား၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ တဒါ–ထိုအခါ၌၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ အာသိ–ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ တဒါ–၌၊ ဣဒဏ္ဍ–ဤ အပြားအားဖြင့်၊ အာသိ–ပြီ၊ ဣတ္ထေဝ–ဤသို့သာလျှင်၊ ဘာသတိ–ပြော၏၊ ဘော–တို့၊ တဿ မယှံ–ထို အကျွန်ုပ်၏၊ ဧဝံ–ဤသို့ထင်မြင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ–၏၊(ကိုး) အဒ္ဓါ–မချွတ်ကေန်၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ တေန သမယေန–ထိုအခါ၌၊ ယညဿာမိ–ယဇ်၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ–အလှူရှင်ဖြစ်သော၊ မဟာဝိဓိတော–သော၊ ရာဇာဝါ–

သည်သော်လည်း၊ အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ တသ ယညသ–ထိုယဇ်ကို၊ ယာဒေတာ–(မဟာဝိဒိတမင်းကို) ပူဇော်စေကတ်သော၊ ပုရောဟိတော–သော၊ ဗြာဟ္မဏော ဝါ–သည်သော်လည်း၊(အဟောသိ–ပြီ၊) ဣတိ–ဤသို့ထင်မြင်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊ (ဤသို့ စဉ်းစားနေခြင်းကြောင့် သင်တို့ကဲ့သို့ ဝမ်းမြောက်ကြောင်း စကားကိုမပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေပါသည်–ဟူလို။)

အဂါရဝကိုရှောင်၍ မေးခြင်း

ဘဝံ ဂေါတမော–သည်၊ ဧဝရူပ်–ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ယညံ–ကို၊ ဝါ–အလျှကို၊ ယဇိတွာဝါ–ကိုယ်တိုင်ပေးလျှူ ပူဇော်၍သော်လည်းကောင်း၊ ယာဒေတွာ ဝါ–မဟာဝိဒိတမင်းကို ပေးလျှူပူဇော်စေ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကာယသ–ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ–ပျက်ခြင်းဟူသော၊ မရဏာ–သေခြင်းမှ၊ ပရံ–နောက်၌၊ သုဂတိ–သုဒအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော၊ သဂ္ဂ–ရူပါရုံစသော အာရုံတို့ဖြင့် လွန်စွာကောင်းမြတ်သော၊ လောကံ–နတ်လောကသို့၊ ဥပပဇ္ဇိတာ–ရောက်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဘိဇာနာတိ ပန–သိပါသလော၊ ဝါ–မှတ်မိပါသလော၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ["ကာယသ"စသည်တို့၏အနက်ကို သာမညဖလသုတ် ဒီဃနိကာယ် ဥဒ္ဓရဏကထာ (၅၅၃)၌ အကျယ်ပြခဲ့ပြီ။] ဗြာဟ္မဏ–ဣဏား၊ အဟံ–သည်၊ ဧဝရူပ်–သော၊ ယညံ–ကို၊ (ယဇိတွာဝါ–သော်လည်းကောင်း၊) ယာဒေတွာ (ဝါ)–သော်လည်းကောင်း၊ ကာယသ–၏၊ ပေ၊ ဥပပဇ္ဇိတာ–ရောက်ခဲ့သည်၊(ဟုတွာ–၍၊) အဘိဇာနာမိ–သိ၏၊ [ကိုယ်တိုင်ပူဇော်ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် "ယဇိတွာဝါ" မပါလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] ဗြာဟ္မဏ–ဣဏား၊ အဟံ–သည်၊ တေန သမယေန–၌၊ တသ ယညသ–ကို၊ ယာဒေတာ–သော၊ ပုရောဟိတော–သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

နိစ္စဒါန အနုကုလယဇ်

၃၄၉။ ဘော ဂေါတမ–အရှင်ဂေါတမ၊ တိဝိဓယ–ဝိပ္ပဋိသာရကို ပယ်ရှားတတ်သော ၃–ပါးသော အဝိပ္ပဋိသာရရှိသော၊ သောဌသ ပရိကၠာရယ–၁၆ ပါးသောအခြေအရံရှိသော၊ ဣမာယ ယညသမ္ပဒါယ–ဤယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်းထက်၊ ("အပ္ပဋ္ဌတရောစ"စသည်၌စပ်၊) ဝါ–မှ၊ အညော–အခြားသော၊ အပ္ပဋ္ဌတရောစ–သာ၍နည်းသော ကိစ္စရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အပ္ပသမာရမ္ဘတရောစ–သာ၍နည်းသော ကောင်းစွာအားထုတ်ကြောင်း သတ္တပိဋ္ဌာရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ မဟပ္ပလတရောစ–သာ၍များသော အကျိုးရင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ မဟာနိသံသတရောစ–သာ၍များသော အကျိုးဆက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ယညော–ယဇ်သည်၊ အတ္ထိပန–ရှိပါသေးသလား၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ တိဝိဓယ–

သော၊ သောဠသပရိက္ခာရာယ-သော၊ ဣမာယ ယညသမ္ဘဒါယ-ထက်၊ ဝါ-မှ၊ အညော-သော၊ အပ္ပဋ္ဌတရောစ-သော၊ အပ္ပသမာရမ္ဘတရောစ-သော၊ မဟပ္ဖလ တရောစ-သော၊ မဟာနိသံသတရောစ-သော၊ ယညော-သည်၊ အတ္ထိ ခေါ-ရှိသေးသည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ တိဝိဓယ-သော၊ သောဠသပရိက္ခာရာယ-သော၊ ဣမာယ ယညသမ္ဘဒါယ-ထက်၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ-သော၊ သော ယညော-ထို ယဇ်ဟူသည်၊ ကတမော ပန-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ နိစ္စဒါနာနိ-နေ့စဉ်မပြတ် ပေးလှူထိုက်ကုန်သော၊ ယာနိ တာနိ အနုကုလ ယညာနိ-အကြင် အမျိုးအစဉ်အဆက်အားဖြင့် ပေးလှူအပ်သော အလှူတို့ကို၊ သီလဝန္တေ-သီလရှိကုန်သော၊ ပဗ္ဗဇိတေ-ရဟေ့ရဟန်းတို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်စူး၍၊ ဒိယျန္တိ-ပေးလှူအပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏား၊ တိဝိဓယ၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရော စ-သော၊ ယညော-ယဇ်ဟူသည်၊ အယံ ခေါ-ဤနိစ္စဒါန အနုကုလယဇ်ပင်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယေန-အကြင် ဧနကအကြောင်း, ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်း ကြောင့်၊ နိစ္စဒါနံ-နေ့စဉ်မပြတ် ပေးလှူထိုက်သော၊ တံ အနုကုလယညံ-ထိုအမျိုး အစဉ်အဆက်အားဖြင့် ပေးလှူထိုက်သော အလှူသည်၊ တိဝိဓယ၊ပေ၊ မဟာနိသံသ တရဟု-လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ-၏။) သော ဟေတု-ထိုဧနကအကြောင်းဟူသည်၊ ကော နုခေါ-အဘယ်ပါနည်း၊ (သော)ပစ္စယော-ထို ဥပတ္ထမ္ဘက အကြောင်းဟူသည်၊ ကော နုခေါ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဗြာဟ္မဏ-ဏား၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ယညံ-ယဇ်သို့၊ အရဟန္တောဝါ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ-အရဟတ္တမဂ်သို့၊ သမာပန္နာဝါ-ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ [အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူသည်။] နု ဥပသက်မန္တိ-မချဉ်းကပ်ကြကုန်၊ (ကြွ၍ အလှူမခံ ကြကုန်၊) တံ-ထိုသို့ မချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု-အဘယ်ကြောင်းကြောင့် နည်း၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏား၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ မဟာယညဌ္ဌ၊ ဝါ-ဤ အလှူကြီး၌၊ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာပိ-ဒုတ်ဖြင့် ပုတ်ခတ်အပ်သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဒုတ်ဖြင့်ပုတ်ခတ်၍ အပြင်သို့ ထုတ်ရသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊) ဂလဂ္ဂဟာပိ-လည်ပင်းကို ဆွဲကိုင်အပ်သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (လည်ပင်းကိုင်၍ ဆွဲထုတ်ရသူ တို့ကိုလည်းကောင်း၊) ဒိဿန္တိ-တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝရူပံ-သော၊ ယညံ-သို့၊ အရဟန္တော ဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ-သို့၊ သမာပန္နာဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ နု ဥပသက်မန္တိ-မချဉ်းကပ်ကြကုန်။

ဗြာဟ္မဏ–ဏ္ဍား၊ နိစ္စဒါနာနိ–နိ်သော၊ ယာနိ တာနိ အနုကုလယညာနိ–တို့ကို၊ သီလဝန္တေ–နိ်သော၊ ပဗ္ဗဇိတေ–တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ–၍၊ ဒိယျန္တိ–နိ်၏၊ ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ ဧဝရူပ်–သော၊ယည်–သို့၊ အရဟန္တော၀ါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ–သို့၊ သမာပန္နာ၀ါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပသက်မန္တိ–ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ တံ–ထိုသို့ ချဉ်းကပ်ကြခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု–နည်း၊ ဗြာဟ္မဏ–ဏ္ဍား၊ ဟိ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဇဏ္ဍ–ဤနိစ္စဒါန အနုကုလယဇ်၌၊ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာပိ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂလဂ္ဂဟာပိ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိ ဒိဿန္တိ–မတွေ့မြင်အပ်ကုန်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဧဝရူပ်–သော၊ ယည်–သို့၊ အရဟန္တော ၀ါ အရဟတ္တမဂ္ဂ သမာပန္နာ၀ါ, ဥပသက်မန္တိ၊ ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ ယေန–အကြင် ဧနကအကြောင်း, ဥပတ္ထမ္ဘက အကြောင်းကြောင့်၊ နိစ္စဒါနံ–သော၊ တံ အနုကုလယညံ–သည်၊ တိ၀ိဓာယ–သော၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရဟု–ရှိသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊သော) ဟေတု–ထို ဧနကအကြောင်းဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤသည်ပင်တည်း၊ (သော) ပစ္စယော–ထို ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းဟူသည်၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ [ဤ အရဟန္တ ပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တမဂ္ဂ သမာပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ချဉ်းကပ်ခြင်းပင်တည်း၊] ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဝိဟာရဒါနယဇ်

၃၅၀။ ဘော ဂေါတမ–မ၊ တိ၀ိဓာယ–သော၊ သောဠသပရိက္ခာရာယ–သော၊ ဣမာယ ယညသမ္ပဒါယစ–ဤယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်းကောင်း၊ ၀ါ–မှ လည်းကောင်း၊ နိစ္စဒါနေန–သော၊ ဣမိနာ အနုကုလယညေနစ–ဤ အနုကုလယဇ် ထက်လည်းကောင်း၊ ၀ါ–မှလည်းကောင်း၊ အညော–သော၊ အပ္ပဋိတရောစ–သော၊ ၊ပေ၊မဟာနိသံသတရောစ–သော၊ ယညော–သည်၊ အတ္ထိပန–သလော၊ဣတိ–ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ–ဏ္ဍား၊ တိ၀ိဓာယ၊ပေ၊ အညော–သော၊ ယညော–သည်၊ အတ္ထိခေါ–ရှိသေးသည်သာ၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ–မ၊ တိ၀ိဓာယ၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ–သော၊ သော ယညော–ထို ယဇ်ဟူသည်၊ ကတမော ပန–အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ–ဏ္ဍား၊ ယော–အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စာတုဒ္ဒိသံ–အပိတ်အပင်မရှိ, လှည့်လည်နိုင်ရာ အရပ် ၄–မျက်နှာရှိသော၊ ၀ါ–မေတ္တာပွားရာ အရပ် ၄–မျက်နှာ ရှိသော၊ သံဃံ–သံဃာကို၊ ဥဒ္ဒိဿ–ရည်စူး၍၊ ဝိဟာရံ–ကျောင်းကို၊ ကရောတိ–ပြု၏၊ ဗြာဟ္မဏ–ဏ္ဍား၊ (တဿ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊) တိ၀ိဓာယ–သော၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ–သော၊ ယညော–ယဇ်ဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤ စာတုဒ္ဒိသ သံဃိက ဝိဟာရဒါနပင်တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [စာတုဒ္ဒိသပုဒ်၏အဖွင့်ကို သာမညဖလသုတ် သန္တောသကထာအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

သရဏဂမနယစ်

၃၅၁။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တိဝိဓယ-သော၊ပေ၊ ဣမိနာ အနုကုလယညေနစ-ထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မှလည်းကောင်း၊ ဣမိနာ ဝိဟာရဒါနေနစ-ဤစာတုဒ္ဒိသသံဃိက ကျောင်းလှူခြင်းထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မှလည်းကောင်း၊ အညော-သော၊ အပ္ပဋိဃတရောစ-သော၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ-သော၊ ယညော-သည်၊ အတ္ထိပန-ရှိပါသေးသလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏွား၊ တိဝိဓယ၊ပေ၊ အညော-သော၊ယညော-သည်၊ အတ္ထိခေါ-ရှိသေးသည်သော်၊ဣတိ-တော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တိဝိဓယ၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ-သော၊ သော ယညော-ဟူသည်၊ ကတမော ပန-ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးလျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏွား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပသန္နစိတ္တော-ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊) ဗုဒ္ဓ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆတိ-ဆည်းကပ်၏၊ ဓမ္မ-တရားတော်ကို၊ သရဏံ-ဟူ၍၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ သံဃ-အရိယာသံဃာတော်ကို၊ သရဏံ-ဟူ၍၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏွား၊ (တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊) တိဝိဓယ-သော၊ပေ၊ မဟာနိသံသ တရောစ-သော၊ ယညော-ဟူသည်၊ အယံခေါ-ဤရတနာ ၃-ပါးကို အသက်စွန့်၍ ဆည်းကပ်ခြင်းပင်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

သိက္ခာပဒသမာဒါနယစ်

၃၅၂။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တိဝိဓယ-သော၊ပေ၊ ဣမိနာ ဝိဟာရဒါနေနစ-ထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မှလည်းကောင်း၊ ဣမေဟိ သရဏဂမနေဟိစ-ဤသရဏဂုံတို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့မှလည်းကောင်း၊ အညော-သော၊ အပ္ပဋိဃတရောစ-သော၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ-သော၊ ယညော-သည်၊ အတ္ထိပန-သေးသလော၊ဣတိ-ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏွား၊တိဝိဓယ၊ပေ၊ ယညော-သည်၊ အတ္ထိခေါ-သော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘောဂေါတမ-မ၊ တိဝိဓယ၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ-သော၊ သော ယညော-ဟူသည်၊ ကတမော ပန-ပါနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ [ဤဝါကျ၌ကဲ့သို့ "အညော"မပါသောဝါကျတိုင်း၌ "ဣမာယ ယညသမ္ဘဒါယ-ထက်လည်းကောင်း"ဟု တစ်နက်သာပေးပါ၊ "အညော"၌ စပ်ရသည့် "မှလည်းကောင်း" ဟူသောအနက်ကို မပေးပါနှင့်။] ဗြာဟ္မဏ-ဏွား၊ ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပသန္နစိတ္တော-ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊) သိက္ခာပဒါနိ-သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ (သမာဒိယတိ၌စပ်၊) ပါဏာတိပါတာ-တမှ၊ ဝေရမဏီ-ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဒိန္နာဒါနာ-အဒိန္နာဒါနမှ၊ ဝေရမဏီ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ-ရမှ၊ ဝေရမဏီ-ကိုလည်းကောင်း၊ မုသာဝါဒါ-ဒမှ၊ ဝေရမဏီ-ကိုလည်းကောင်း၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ-မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်အရက်ကိုသောက်ခြင်းမှ၊ ဝေရမဏီ-ကိုလည်းကောင်း၊

သမာဒိယတိ–ကောင်းစွာယူ၏၊ ဝါ–ဆောက်တည်၏၊ ဗြာဟ္မဏ– ပုဏ္ဏား၊ (တဿ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊) တိဝိဓယ–သော၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ–သော၊ ယညော-ဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ခြင်းပင် တည်း၊ ဣတိ–ပြီ။ [သရဏဂုံထက် ငါးပါးသီလက သာခြင်းမှာ သရဏဂုံတည်ပြီးမှ ဆောက်တည်အပ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်၊ တစ်မျိုးချင်းနှိုင်းယှဉ်လျှင်ကား သရဏဂုံက သာလွန်ပါသည်၊ အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ရှုပါ။]

၃၅၃။ ဘော ဂေါတမ–မ၊ တိဝိဓယ–သော၊ပေ၊ ဣမေဟိ သရဏဂမနေဟိစ ဣမေဟိ သိက္ခာပဒေဟိစ အညော အပ္ပဋိတရောစ၊ပေ၊ ယညော-သည်၊ အတ္ထိပန-သေးသလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ–ဏွား၊ တိဝိဓယ၊ပေ၊ ယညော–သည်၊ အတ္ထိခေါ-သာ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တိဝိဓယ၊ပေ၊ မဟာနိသံသတရောစ-သော၊ သော ယညော-ဟူသည်၊ကတမော ပန–ပါနည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးလျှောက်ပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ "ဣဓ ဗြာဟ္မဏ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသော စကားရပ်ကို သာမညဖလသုတ်–ပဏ္ဍိတတရ သာမညဖလကထာ၌ လည်းကောင်း, စူဠသီလစသော သီလ ၃–မျိုးကို ဗြာဟ္မဏလသုတ်–သီလအခန်း၌ လည်းကောင်း, [ဤ ကုဋဒန္တသုတ်၌ ဣန္ဒြိယသံဝရကို ဟောတော်မမူ။] ပဌမစျာန် စသော စျာန် ၄–ပါးကို ဗြာဟ္မဏလသုတ်–ဒိဋ္ဌမမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ အခန်း၌လည်းကောင်း, ဝိပဿနာဉာဏ်စသော ဉာဏ်ရှစ်ပါးကို သာမညဖလသုတ်–ဉာဏကထာ၌လည်း ကောင်း, အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဤသီလစသည်တို့ကို ဘုရားရှင်သည် တစ်မျိုးထက်တစ်မျိုး သာလွန်သော ယည(ယဇ်=အလှူ)အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူ သည်၊...ဤ၌ နိဂုံးဝါကျကိုသာ အနက်ပေးပါမည်။

ဗြာဟ္မဏ–ပုဏ္ဏား၊ အယံပိ ယညော–ဤ အာသဝက္ခယဉာဏ်ဟူသော ယဇ် သည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ–ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော၊ ယညေဟိ-ယဇ်တို့ထက်၊ အပ္ပဋိတရော စ–သာ၍နည်းသော ကိစ္စရှိသည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပသမာရမ္ဘတရောစ–သာ၍ နည်းသော ကောင်းစွာအားထုတ်ကြောင်း သတ္တပိဋ္ဌာရှိသည်လည်းကောင်း၊ မဟပ္ဖလ တရောစ–သာ၍များသော အကျိုးရင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ မဟာနိသံသတရောစ– သာ၍များသော အကျိုးဆက်ရှိသည်လည်းကောင်း။(ဟောတိ–၏၊)ဗြာဟ္မဏ–ဏွား၊ ဣမာယ ယညသမ္ပဒါယ–ဤအာသဝက္ခယဉာဏ်ဟူသော ယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်း ထက်၊ ဝါ–မှ၊ အညာ–အခြားသော၊ ဥတ္တရိတရာဝါ–သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပဏီတတရာဝါ–သာ၍ မွန်မြတ်သည်းလည်းဖြစ်သော၊ ယညသမ္ပဒါစ– ယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း၊ နတ္ထိ–မရှိတော့၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာ

၃၅၄။ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝုတ္တော–မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော်၊ ကူဋဒန္တော–ကူဋဒန္တမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ ဘဂဝန္တံ–မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဧတေ–ဤစကားကို၊ အဝေါစ–လျှောက်ပြီ(ကား)နည်း။) သောဂဲါတမ–အရှင်ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ–အလွန်ကောင်းပါပေစွ၊ပေ၊ သရဏံ–ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ–ဆင်းကပ်သော၊ ဥပါသကံ–ဥပါသကာဟူ၍၊ ဓာရေတု–စိတ်၌ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ–မှတ်တော်မူပါ၊ [သာမညဖလသုတ် ဥပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနာကထာ၌လည်းကောင်း, အမ္ဗဋ္ဌသုတ် ဥပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနာကထာ၌လည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] သော ဂေါတမ–မ၊ သောဟံ (ဧသော+အဟံ)–ထို အကျွန်ုပ်သည်၊ သတ္တဥသဘာသတာနိစ–ခုနစ်ရာသော နွားလားဥသဘာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဝစ္ဆတရသတာနိစ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဝစ္ဆတရီသတာနိစ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တအဇသတာနိစ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဥရဗ္ဘသတာနိစ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မုဉ္စာမိ–လွှတ်ပါ၏၊ ဓီဝိတံ–ထိုသတ္တဝါတို့၏အသက်ကို၊ ဒေမိ–ပေးပါ၏၊ ဟရိတာနိ–စိမ်းစိုကုန်သော၊ တိဏာနိစေဝ–မြက်တို့ကိုလည်း၊ ခါဒန္တု–ခဲစားကြပါစေ၊ သီတာနိ–အေးမြကုန်သော၊ ပါနိယာနိစ–သောက်ရေတို့ကိုလည်း၊ ပိဝန္တု–သောက်ကြပါစေ၊ နေသံ–ထိုသတ္တဝါတို့၏(ကိုယ်)၌၊ သီတော–အေးမြသော၊ ဝါတောစ–လေပြေလေညှင်းသည်လည်း၊ ဥပဝါယတု–ကပ်၍လာပါစေ၊ ဝါ–တိုက်ခတ်ပါစေ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာ

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ပါဠိတော်ဝယ်– (၁)မြတ်စွာဘုရားက ကူဋဒန္တပုဏ္ဏားအား အာနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူပုံ၊ (၂)ကူဋဒန္တပုဏ္ဏား၏ သောတာပန်တည်ပုံ၊ (၃)သောတာပန်တည်ပြီးနောက် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရန် ပင့်ဖိတ်ပုံ၊ (၄)မြတ်စွာဘုရားအား ယညဝါဋ(ယဇ်တင်းကုတ်)၌ ဆွမ်းကပ်ပုံ၊–(၅)ဆွမ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားက တရားဟောတော်မူပြီး၍ ပြန်ကြွတော်မူပုံကို အစဉ်အတိုင်း ပြသည်၊ ထိုဝါဂျများ၏ အနက်ကို အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, သောဏဒဏ္ဍသုတ်တို့၏ အဆုံးနား၌ ရေးခဲ့ပါပြီ။–ပေ၊ ဥဒ္ဒါယာသနာ ပဏ္ဏမိ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (သုတံ–နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊ (တစ်နည်း) ဣတိ–ဤသို့၊ သုတံ–နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ–ကူဋဒန္တသုတ် အပြီးတည်း။)

ပဌမံ–၅ သုတ်မြောက်ဖြစ်သော၊ ကူဋဒန္တသုတ္တံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

ကူဋဒန္တသုတ်ပါဠိတော်
နိဿယ ပြီးပြီ။

၆=မဟာလိသုတ်နိဿယ
ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထု

၃၅၉။ (ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား!) မေ–တပည့်တော်သည်၊ မဟာလိသုတ္တံ–မဟာလိသုတ်ကို၊ ဧဝံ–ဤတစ်မျိုးတည်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သုတံ–နာယူမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊ (ကိုး–နည်း!) ဧကံ–တစ်ပါးသော၊ သမယံ–အခါ၌၊ ဝါ–အခါပတ်လုံး၊ [ဧဝံ၏နိဿယန, အဝဓာရဏအနက်, သုတ်၌ တပစ္စည်း၏ ဘောအနက်, ဧကံ သမယံ၏အခြားသော အနက်များကို ဗြဟ္မာလသုတ်၌ ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း အကျယ်ပေးပါ။] ဘဂဝါ–သည်၊ ဝေသာလိယံ–ဝေသာလိမြို့၌၊ ဝါ–ဝေသာလိမြို့အနီး၌၊ မဟာဝနေ–မဟာဝုန်း၌၊ ဝါ–တောကြီး၌၊ ကူဋာဂါရသာလာယံ–စုလစ်မွန်ချွန် အထွင့်ရှိသောကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ–သီတင်းသုံးတော်မူ၏၊ တေန ခေါပန သမယေန–မြတ်စွာဘုရား၏ ဝေသာလိမြို့အနီး မဟာဝုန်တော ကူဋာဂါရသာလာဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ သမ္ဗဟုလာ–များစွာကုန်သော၊ ကောသလကာ–ကောသလတိုင်း၌ နေကြကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဒူတာစ–ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မာဂဓကာ–မဂဓတိုင်း၌နေကြကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဒူတာစ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝေသာလိယံ–၌၊ ကေနစိဒေဝ–တစ်စုံတစ်ခုသောလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန–မချွတ်ကေန် ပြုထိုက်သောအလုပ်ကြောင့်၊ ပဋိဝသန္တိ–နေကြရကုန်၏၊ ကောသလကာ–ကုန်သော၊ တေ ဗြာဟ္မဏဒူတာစ–ထိုပုဏ္ဏား တမန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မာဂဓကာ–နှင့်သော၊ တေ ဗြာဟ္မဏဒူတာစ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ အသ္သောသုံ–ကြားသိကြရကုန်ပြီ၊ (တစ်နည်း) အသ္သသုံ ခေါ–ကြားသိကြရကုန်သည်သာ၊ (ကိုး–နည်း!) သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော ၊ပေ၊ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ၊ ဣတိ–သို့၊ (အသ္သောသုံ)။ [အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိ ဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၃၆၀။ အထခေါ–၌၊ ကောသလကာ–ကုန်သော၊ တေ ဗြာဟ္မဏဒူတာစ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ မာဂဓကာ–နှင့်သော၊ တေ ဗြာဟ္မဏဒူတာစ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယေန–အကြင်အရပ်၌၊ မဟာဝနံ–မဟာဝုန်တောသည်လည်းကောင်း၊ ကူဋာဂါရသာလာ–စုလစ်မွန်ချွန် အထွတ်ရှိသော ကျောင်းတော်သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊တေန–မဟာဝုန်တောရှိရာ စုလစ်မွန်ချွန်အထွတ်ရှိသော ကျောင်းရှိရာထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–သွားကြကုန်ပြီ၊ တေန ခေါပန သမယေန–၌၊ အာယသ္မာ နာဂိတော–အရှင်နာဂိတသည်၊ ဘဂဝတော–မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဥပဋ္ဌာကော–အလုပ်အကျွေးသည်၊ ဟောတိ–၏၊ အထခေါ–၌၊ ကောသလကာ–နှင့်သော၊ တေ ဗြာဟ္မဏာစဒူတာ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဧတေ–ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ–လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး–နည်း!) ဘော နာဂိတ–အရှင်နာဂိတ၊ ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော–သည်၊ ကဟံ–အဘယ်အရပ်၌၊ ဝိရဟတိနုခေါ–

နေပါသနည်း၊ ဟိ–မေးသင့်ပါ၏၊ မယံ–အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ–ကို၊ ဒဿနကာမာ–တွေ့မြင်ခြင်းကို အလိုရှိပါကုန်၏၊ (တွေ့မြင်လိုပါကုန်၏၊) ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-ဒါယကာတို့၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဝါ–ဖူးမြင်ဖို့ရာ၊ အကာလော–အခါမဟုတ်သေး၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ပဋိသလ္လီနော–ကိုယ်တော်တစ်ပါးတည်း ကိန်းဝှောင်းတော်မူနေပါ၏၊ [ပဋိသလ္လီ နော-အာရုံများစွာ, စိတ်ကိုခွါ၍, သင့်ရာကောင်းမြတ်, တစ်ခုသော သမာပတ်အာရုံ၌ ငြိကပ်တော်မူနေပါ၏၊ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။] ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီး၊ အထခေါ–၌၊ ကောသကလာ, တေဗြာဟ္မဏာဒူတာစ, မာဂဓကာ, တေဗြာဟ္မဏာဒူတာစ, တတ္ထေဝ–ထိုအရပ်၌ပင်၊ ကေမန္တံ–သင့်တင့်လျှောက်ပတ်တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ နိသီဒိ'သု–ထိုင်နေကြကုန်ပြီ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ကြ၍ ထိုင်နေကြကုန်သနည်း၊) မယံ–ငါတို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ–ကို၊ ဒိသွာဝ–တွေ့ပြီး၍သာ၊ (တွေ့ပြီးမှသာ၊) ဂမိဿာမ–သွားကြကုန်အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ကြ၍ ထိုင်နေကြကုန်ပြီ။

သြဠဒ္ဓလိစ္ဆဝီဝတ္ထု

၃၆၀။ သြဠဒ္ဓေါ-သြဠဒ္ဓမည်သော၊ လိစ္ဆဝီပိ–လိစ္ဆဝီမင်းသည်လည်း၊ မဟတိယာ–ကြီးစွာသော၊ လိစ္ဆဝိပရိသာယ–လိစ္ဆဝီမင်းပရိသတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ'–တကွ၊ ယေန–၌၊ မဟာဝနံ–သည်၊ ကူဋာဂါရသာလာ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ယေန–အကြင်အရပ်၌၊ အာယသ္မာ နာဂိတော–အရှင်နာဂိတသည်၊ အတ္ထိ–၏၊ တေန–မဟာဝုန်ကော ကူဋာဂါရသာလာ'ဝယ် အရှင်နာဂိတရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ, အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ–ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ–ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ–၌၊ အဋ္ဌာသိ–ပြီ၊ ဧကမန္တံ, ဌိတော–တည်နေပြီးသော၊ သြဠဒ္ဓေါ–သော၊ လိစ္ဆဝီပိ–သည်လည်း၊ အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ, ဧတံ, အဝေါစ–ပြီ၊ (ကိ')၊ ဘန္တေ နာဂိတ–အရှင်ဘုရား နာဂိတ၊ ဧတရဟိ–၌၊ အရဟံ–ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်တောင်ငါးရာကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ–မဖေါက်မပြန်, အမှန်ကိုယ်တိုင်, အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူသော၊ သော ဘဂဝါ–ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကဟံ–၌၊ ဝိဟရတိ'နုခေါ–သီတင်းသုံးတော်မူပါသနည်း၊ ဟိ–မေးသင့်ပါ၏၊ မယံ–တပ်ည့်တော်တို့သည်၊ အရဟန္တံ–သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ–သော၊ တံ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနကာမာ–ဖူးမြင်ခြင်းကို အလိုရှိပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ မဟာလိ–မဟာလိ၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ဖို့ရာ၊ အကာလော–သေး၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ပဋိသလ္လီနော–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ (ပြောပြီ)၊ သြဠဒ္ဓေါ–သော၊ လိစ္ဆဝီပိ–လည်း၊ တတ္ထေဝ–ထို ကူဋာဂါရသာလာ အရပ်၌ပင်၊ ဧကမန္တံ–၌၊ နိသီဒိ–ထိုင်နေပြီ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ကြ၍ ထိုင်နေသနည်း၊) အဟံ–ငါသည်၊ အရဟန္တံ–

သော၊ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓံ-သော၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒီသ္ဝာဝ-ဖူးမြင်ပြီး၍သာ၊ (ဖူးမြင်ပြီး မှသာ၊) ဂမိဿာမိ-သွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ (ကြံ၍ထိုင်နေပြီ)။

၃၆၂။ အထခေါ-၌၊ သီဟော-သီဟမည်သော၊သမဏုဒ္ဒေသော-သာမဏေသည်၊ ယေန၊ပေ၊ အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘန္တေ ကဿပ-အရှင်ဘုရား ကဿပ၊ [အရှင်နာဂိတကိုပင် အနွယ်အားဖြင့်ခေါ်သည်။] သမ္ဗဟုလာ-နိ်သော၊ ကောသလကာ-နိ်သော၊ ဧတေဗြာဟ္မဏဒူတာစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ မာဂဓကာ-နိ်သော၊ ဧတေဗြာဟ္မဏဒူတာစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘဂဝန္တံ-ကို ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဣဓ-ဤအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကန္တာ-ရောက်လာကြပါကုန်ပြီ၊ သြဠာ-သော၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ, ဒဿနာယ, ဣဓ, ဥပသင်္ကန္တော-ရောက်လာပါပြီ၊ ဘန္တေ ကဿပ-ပ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ သော ဧနတာ-ဤ လူအပေါင်းသည်၊ ဘဂဝန္တံ, ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဝါ-ဖူးမြင်ခွင့်ကို၊ လဘတံ-ရပါစေလော၊ ဣတိ-ဤသို့ (လျှောက်ပြီ၊) သီဟ-သီဟ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ ပရိသတ်ကြီး၏ ဘုရားရှင်ကိုဖူးမြင်ခွင့် ရစေလိုလျှင်၊) တွဏ္ဍေ-သင်ကိုယ်တိုင်ပင်၊ ဘဂဝတော-အား၊ အာရောစေဟိ-လျှောက်ချေလော၊ ဣတိ-ဤသို့(ပြောပြီ)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်းမှန်ပါ၊ ဣတိ-သို့၊ သီဟော-သော၊ သမဏုဒ္ဒေသော-သည်၊ အာယသ္မာတော နာဂိတဿ၊ ပဋိသုတ္တာ-၍၊ ယေန ဘဂဝါ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ အမ္ဗဟုလာ-နိ်သော၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ, ဒဿနာယ, လဘတံ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ (လျှောက်ပြီ)၊ သီဟ-ဟ၊ တေနဟိ-လျှင်၊ ဝိဟာရ ပစ္စာယာယ-ကျောင်းရိပ်၌၊ (ပ အနက်မရှိ)၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ပညပေဟိ-ခင်းလိုက်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ (မိန့်တော်မူပြီ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဝံ-အမိန့်တော်အတိုင်းပါ၊ ဣတိ-သို့၊ သီဟော သမဏုဒ္ဒေသော ဘဂဝတော ပဋိသုတ္တာ ဝိဟာရပစ္စာယာယ အာသနံ, ပညပေသိ- ခင်းထားပြီ။

၃၆၃-၄။ အထခေါ-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝိဟာရာ-ကျောင်းတော်မှ၊ နိက္ခမ္မ-ထွက်တော်မူ၍၊ ဝိဟာရပစ္စာယာယ-၌၊ ပညတ္တေ-ခင်းထားအပ်ပြီးသော၊ အာသနေ-၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်တော်မူပြီ၊ အထခေါ-၌၊ ကောသလကာ-နိ်သော၊ တေ ဗြာဟ္မဏ ဒူတာစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ပေ၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ သမ္မောဒိ သု-ခမနီယ, စသည်သဘော, မေးမြန်းပြောလျက်, ရောနှောမိကြကုန်ပြီ၊ သမ္မောဒနီယံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ (တစ်နည်း) သမ္မောဒနီယံ-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ သာရဏီယံ-အဆက်မပြတ် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ ကထံ-စကားကို၊ ဝီတိသာရေတွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သု၊ သြဠာ-သော၊ လိစ္ဆဝီပိ-သည်လည်း၊ပေ၊ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော

သြဠ္ဌဒ္ဓေါ လိစ္ဆဝီ ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပုရိမာနိ-ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ-နေ့တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ပုရိမတရာနိ-သာ၍ ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ-လည်းကောင်း၊ [ဆရာတို့ကား "ဒိဝသာနိ-နေ့တို့ဦ"ဟု ပေးတော်မူကြ၏၊ ဤဦးကား နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း လာ၍ပြောသောကြောင့် "ပတ်လုံး" ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။] သုနက္ခတ္တော-သုနက္ခတ္တမည်သော၊ လိစ္ဆဝိပုတ္တော-လိစ္ဆဝီမင်း၏ သားသည်၊ ယေန-ဦ၊ အဟံ-ဒကာတော်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊) တေန-ဒကာတော်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ချဉ်းကပ်ပါပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ မံ-ဒကာတော်ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြောဆိုပါပြီ၊(ကိံ-နည်း၊) မဟာလိ-လိ၊ ယဒဂ္ဂေ-အကြင်နေ့ကိုအစပြု၍၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဥပနိဿာယ-မှီ၍၊ ဝိဟရာမိ-နေခဲ့၏၊ နု စိရံ-မကြာမြင့်ပါ၊ တိဏိဝဿာနိ-သုံးနှစ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ တဒဂ္ဂေ-ထိုနေ့ကိုအစပြု၍၊) [တစ်နည်း, မဟာလိ-လိ၊ အဟံ-သည်၊ ယဒဂ္ဂေ-၍၊ နု စိရံ-မကြာပါ၊ တိဏိဝဿာနိ-သုံးနှစ်တို့ ပတ်လုံးသော၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဥပနိဿာယ-၍၊ ဝိဟရာမိ-၏၊ တဒဂ္ဂေ-၍။] ပိယရူပါနိ-ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ ကာမူပသံဟိတာနိ-ကိလေသာကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ရဇနီယာနိ-တတ်မက်စေတတ်ကုန်သော၊ (တတ်မက်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော၊) ဒိဗ္ဗာနိ-နတ်ဦးဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ ပဿာမိ-မြင်ရ၏၊ စခေါ-ထိုသို့ ရူပါရုံတို့ကို မြင်ရပါသော်လည်း၊ ပိယရူပါနိ-နှင့်သော၊ ကာမူပသံဟိတာနိ-နှင့်သော၊ ရဇနီယာနိ-နှင့်သော၊ ဒိဗ္ဗာနိ-နှင့်သော၊ သဒ္ဒါနိ-သဒ္ဒါရုံတို့ကို၊ နော သုဏာမိ-မကြားရ၊ ဣတိ-ဤသို့ (ပြောပါပြီ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ သုနက္ခတ္တော-သော၊ လိစ္ဆဝိပုတ္တော-သည်၊ သန္တာနေဝ-ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပိယရူပါနိ-နှင့်သော၊ ကာမူပသံဟိတာနိ-နှင့်သော၊ ရဇနီယာနိ-နှင့်သော၊ ဒိဗ္ဗာနိ-နှင့်သော၊ သဒ္ဒါနိ-တို့ကို၊ နာသေသာသိ-မကြားပါသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ အသန္တာနိ-ထင်ရှားမရှိကုန်သော၊ (ပိယရူပါနိ၊ပေ၊ သဒ္ဒါနိ-တို့ကို၊ နာသေသာသိ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။)

ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ

၃၆၅။ မဟာလိ-လိ၊ သုနက္ခတ္တော-သော၊ လိစ္ဆဝိပုတ္တော-သည်၊ သန္တာနေဝ-နှင့်သော၊ ပိယရူပါနိ-နှင့်သော၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနိ-နှင့်သော၊ သဒ္ဒါနိ-တို့ကို၊ နာသေသာသိ-မကြား၊ အသန္တာနိ-နှင့်သော၊ (ပိယရူပါနိ၊ပေ၊ သဒ္ဒါနိ-တို့ကို၊) နောနာသေသာသိ-မကြားသည်မဟုတ်၊ ဘန္တေ-ရား၊ ယေန-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-အကြင်အထောက်အပံ့ကြောင့်၊ သုနက္ခတ္တော-သော၊ လိစ္ဆဝိပုတ္တော-သည်၊ သန္တာနေဝ-နှင့်သော၊ ပိယရူပါနိ၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနိ, သဒ္ဒါနိ-တို့ကို၊ နာသေသာသိ-မကြား၊ အသန္တာနိ-

နိ်သော၊ (သဒ္ဒါနိ–တို့ကို၊) နောနာသောသိ–မကြားသည်မဟုတ်၊ (သော)ဟေတု–ထိုအကြောင်းသည်၊ ကောနခေါ–ပါနည်း၊ (သော)ပစ္စယော–ထိုအထောက်အပံ့သည်၊ ကောနခေါ–ပါနည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ (လျှောက်ပြီ၊) [ဤအမေးကို ဥဘယံသဘာဝိတ သမာဓိ၏အဆုံးဌ ဖြေတော်မူလိမ့်မည်။]

၃၆၆။ မဟာလိ–လိ၊ ဣဓ–ဤသာသနာတော်ဌ၊ ဘိက္ခုနော–ရဟန်း၏၊ ဝါ–သည်၊ ပုရတ္ထိမာယ–အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ–အရပ်ဌ၊ ပိယရူပါနံ–ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ ကာမူပသံဟိတာနံ–ကိလေသာကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ရဇနီယာနံ–တတ်မက်စေတတ်ကုန်သော၊ ဒိဋ္ဌာနံ–နတ်ဌဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါနံ–ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒဿနာယ–မြင်ခြင်းငှာ၊ ဧကံသဘာဝိတော–တစ်ခုသောအဖို့အကျိုးငှာ ပွားစေအပ်သော၊ သမာဓိ–သမာဓိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ စခေါ–ဗျတိရိတ်တား၊ ပိယရူပါနံ–နိ်သော၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌာနံ–နိ်သော၊ သဒ္ဒါနံ–သဒ္ဒါရုံတို့ကို၊ သဝနာယ–ကြားခြင်းငှာ၊ (ဧကံသဘာဝိတော–သော၊ သမာဓိ–သည်၊) နော(ဟောတိ)–မဖြစ်၊ သော–ထိုရဟန်းသည်၊ ပုရတ္ထိမာယ–သော၊ ဒိသာယ–ဌ၊ ပိယရူပါနံ၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌာနံ, ရူပါနံ–တို့ကို၊ ဒဿနာယ–ငှာ၊ သမာဓိမှိ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဧကံသဘာဝိတော–(ဒိဋ္ဌစက္ခုညာဏ်ဟူသော) တစ်ခုသောအဖို့အကျိုးငှာ ပွားစေအပ်သော်၊ ပိယရူပါနံ–နိ်သော၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌာနံ, သဒ္ဒါနံ–တို့ကို၊ သဝနာယ–ငှာ၊ နော ဧကံသဘာဝိတော–(ဒိဋ္ဌသောတညာဏ်ဟူသော) တစ်ခုသောအဖို့အကျိုးငှာ မပွားစေအပ်သော်၊ ပုရတ္ထိမာယ–သော၊ ဒိသာယ–ဌ၊ ပိယရူပါနိ–ကုန်သော၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌာနိ, ရူပါနိ–တို့ကို၊ ပဿတိ–မြင်ရ၏၊ ပိယရူပါနိ–နိ်သော၊ပေ၊ သဒ္ဒါနိစ–တို့ကိုကား၊ နော သုဏာတိ–မကြားရ။

တံ–ထိုသို့ ဒိဋ္ဌရူပါရုံတို့ကိုသာ မြင်နိုင်၍ ဒိဋ္ဌသဒ္ဒါရုံတို့ကို မကြားနိုင်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ–လိ၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဝါ–သည်၊ ပုရတ္ထိမာယ–သော၊ ဒိသာယ–ဌ၊ ပိယရူပါနံ–နိ်သော၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌာနံ, ရူပါနံ–တို့ကို၊ ဒဿနာယ–ငှာ၊ သမာဓိမှိ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဧကံသဘာဝိတော–အပ်သော်၊ ပိယရူပါနံ–နိ်သော၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌာနံ, သဒ္ဒါနံ–တို့ကို၊ သဝနာယစ–ငှာကား၊ နော ဧကံသဘာဝိတော–အပ်သော်၊ ဧဝံ–ဤဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း၊ ဧတံ–ဤဒိဋ္ဌရူပါရုံတို့ကိုသာမြင်နိုင်၍ ဒိဋ္ဌသဒ္ဒါရုံတို့ကို မကြားနိုင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ–၏။

၃၆၇။ မဟာလိ–လိ၊ ပုနစ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်မျိုးကား၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဝါ–သည်၊ ဒက္ခိဏာယဒိသာယ–တောင်အရပ်ဌ၊ပေ၊ ပစ္ဆိမာယဒိသာယ–အနောက်အရပ်ဌ၊ပေ၊ ဥတ္တရာယဒိသာယ–မြောက်အရပ်ဌ၊ပေ၊ ဥဋ္ဌ–အထက်အရပ်ဌ လည်းကောင်း၊ အဓော–အောက်အရပ်ဌလည်းကောင်း၊ တိရိယံ–ဖီလာအရပ်ဌ

လည်းကောင်း၊ ပိယရူပါနံ-နှင်သော၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနံ,ရူပါနံ-တို့ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဧကံသဘာဝိတော-သော၊ သမာဓိ-သည်၊ဟောတိ၊ ပိယရူပါနံ-နှင်သော၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနံ, သဒ္ဒါနံ-တို့ကို၊ သဝနာယစ-ဌာကား၊ (ဧကံသဘာဝိတော-သော၊ သမာဓိ-သည်၊ နော(ဟောတိ)၊ သော-ဗုသည်၊ ဥဒ္ဓံ-ဌ်လည်းကောင်း၊ အဓော-ဌ်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-ဌ်လည်းကောင်း၊ ပိယရူပါန-နှင်သော၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနံ,ရူပါနံ-တို့ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ သမာဓိမှိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဧကံသဘာဝိတော-အပ်သော်၊ ပိယရူပါနံ-နှင်သော၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနံ, သဒ္ဒါနံ-တို့ကို၊ သဝနာယစ-ဌာကား၊ နော ဧကံသဘာဝိတော-သော်၊ ဥဒ္ဓံ, အဓော, တိရိယံ, ပိယရူပါနိ၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနိ, ရူပါနိ-တို့ကို၊ ပဿတိ-၏၊ ပိယရူပါနိ၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနိ,သဒ္ဒါနိစ-တို့ကိုကား၊ နော သုဏာတိ-ရ၊ တံ-ထိုသို့ဒိဗ္ဗရူပါရုံတို့ကိုသာ မြင်နိုင်၍ ဒိဗ္ဗသဒ္ဒါရုံတို့ကို မကြားနိုင်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု-နည်း၊ မဟာလိ-လိ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ဝါ-သည်၊ ဥဒ္ဓံ, အဓော, တိရိယံ, ပိယရူပါနံ ၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနံ, ရူပါနံ, ဒဿနာယ, သမာဓိမှိ, ဧကံသဘာဝိတော၊ ပိယရူပါနံ၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနံ, သဒ္ဒါနံ, သဝနာယစ-ကား၊ နော ဧကံသဘာဝိတော-အပ်သော်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း၊ ဧတံ-ဤဒိဗ္ဗရူပါရုံတို့ကိုသာ မြင်နိုင်၍ ဒိဗ္ဗသဒ္ဒါရုံတို့ကို မကြားနိုင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်ဌ် ဒိဗ္ဗသဒ္ဒတို့ကို ကြားခြင်းဌာသာ, ဒိဗ္ဗရူပတို့ကို မမြင်ခြင်းဌာ၊...(၁)အရှေ့အရပ်၊ (၂)တောင်အရပ်၊ (၃)အနောက်အရပ်၊ (၄)မြောက်အရပ်၊ (၅)အထက်, အောက်, ဖီလာ(အထောင့်)အရပ်တို့ဌ် ပွားစေခြင်းကြောင့် ဒိဗ္ဗသဒ္ဒကိုသာကြား၍ ဒိဗ္ဗရူပကို မမြင်နိုင်ပုံကိုလည်းကောင်း, ဒိဗ္ဗရူပ ဒိဗ္ဗသဒ္ဒ ၂-မျိုးလုံးကို မြင်ခြင်း ကြားခြင်းဌာ ဥဘယံသဘာဝိတ (၂-ခုသောအဖို့အကျိုးဌာ ပွားစေအပ်သော) သမာဓိကို အရှေ့အရပ်စသည်တို့ဌ် ပွားစေခြင်းကြောင့် ဒိဗ္ဗရူပ, ဒိဗ္ဗသဒ္ဒ ၂-မျိုးလုံးကိုပင် မြင်နိုင်ပုံ ကြားနိုင်ပုံကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်၊ ဤဝါကျများဌ် အနက်ထူး မရှိပါ။

၃၇၁။ "ဥဘယံသဘာဝိတော-(ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်, ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဟူသော) ၂-ခုသောအဖို့အကျိုးဌာ ပွားစေအပ်သည်"ဟုလည်းကောင်း၊ "တံကိဿဟေတု" စသော ဝါကျဌ် "တံ-ထိုသို့ ဒိဗ္ဗရူပတို့ကို မြင်နိုင်ခြင်း ဒိဗ္ဗသဒ္ဒတို့ကို ကြားနိုင်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု-နည်း၊ မဟာလိ-လိ၊ ဥဒ္ဓံ, အဓော, တိရိယံ-ဌ်လည်းကောင်း၊ ပိယရူပါန-နှင်သော၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနံ,ရူပါနံ-တို့ကို၊ ဒဿနာယစ-ဌာလည်းကောင်း၊ ပိယရူပါနံ-နှင်သော၊ပေ၊ ဒိဗ္ဗာနံ, သဒ္ဒါနံ-တို့ကို၊ သဝနာယစ-ဌာလည်းကောင်း၊ သမာဓိမှိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥဘယံသဘာဝိတော-အပ်သော်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း၊ ဧတံ-ဤဒိဗ္ဗရူပတို့ကို မြင်နိုင်ခြင်း, ဒိဗ္ဗသဒ္ဒတို့ကို ကြားနိုင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏"ဟုလည်းကောင်း၊ ပေးရုံသာ ထူးပါသည်။

အဖြေ၀ါကျ။ ။မဟာလိ–လိ၊ ယေန–အကြောင်အကြောင်းကြောင့်၊ ၀ါ–အကြောင်အထောက်အပံ့ကြောင့်၊ သုနက္ခတ္တော–သော၊ လိစ္ဆဝီပုတ္တော–သည်၊ သန္ဓာနေ၀–ထင်ရှားသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပိယရူပါနိ–နံ့သောပေ၊ ဒိဗ္ဗာနိ, သဒ္ဒါနိ–သဒ္ဒါရုံတို့ကို၊ နာသေသာသိ–မကြား၊ အသန္ဓာနိ–ထင်ရှားမရှိကုန်သော၊ (သဒ္ဒါနိ–တို့ကို၊) နော နသေသာသိ–မကြားရသည် မဟုတ်၊ (သော)ဟေတု–ထိုအကြောင်းသည်၊ အယံ ခေါ–ဤသည်ပင်တည်း၊ (ဒိဗ္ဗရူပတို့ကိုသာ မြင်ဖို့ရန် ဇော်သဘာ၀တသမာဓိကို ပွားစေခြင်းပင်တည်း၊) (သော)ပစ္စယော–ထို အထောက်အပံ့ဟူသည်၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ (မိန့်တော်မူပြီ။) [မဟာလိ၏ အမေးကို ဖြေတော်မူသည်။]

၃၇၂။(ဧ၀ं ဝုတ္တေ မဟာလိ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တं ဧတေ အ၀ေါစ၊ကိ'၊)ဘန္တေ–ရား၊ ဧတာသံ သမာဓိဘာ၀နာနံ–ဤသမာဓိဘာ၀နာတို့ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာဟေတု–မျက်မှောက်ပြုလိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခူ–ရဟန်းတို့သည်၊ ဘဂ၀တိ–မြတ်စွာဘုရား၌၊ ၀ါ–မြတ်စွာဘုရားအထံ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ–မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရန္တိ နုန–ကျင့်ကြလေယောင်တကား၊ ၀ါ–ကျင့်ကြ၏ဟု ထင်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့(လျှောက်ပြီ၊) မဟာလိ–လိ၊ ဧတာသံဘာ၀နာနံ–တို့ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာဟေတု–ကြောင့်၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ မယိ–ငါ၌ရှိ၌၊ ၀ါ–ငါ၌ရှိရာအထံ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ–ကို၊ နု စရန္တိ–ကျင့်ကြကုန်သည်မဟုတ်၊ မဟာလိ–လိ၊ ယေသံ–အကြောင်တရားတို့ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာဟေတု–ကြောင့်၊ ဘိက္ခူ မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ–နိ၏၊ အညေ၀–သမာဓိဘာ၀နာတို့မှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥတ္တရိတရာစ–သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဏီတတရာစ–သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (တေ)ဓမ္မာ–ထို တရားသည်တို့သည်၊ အတ္တိ ခေါ–ရှိကုန်သေးသည်သာ၊ ဣတိ–ဤသို့ (မိန့်တော်မူပြီ။)

စတုအရိယဖလကထာ

၃၇၃။ (ဧ၀ं ဝုတ္တေ မဟာလိ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တं ဧတေ အ၀ေါစ၊ကိ'၊)ဘန္တေ–ရား၊ ယေသံ–တို့ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာဟေတု–ကြောင့်၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဘဂ၀တိ–၌၊ ၀ါ–၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ–ကို၊ စရန္တိ–နိ၏၊ ဥတ္တရိတရာစ–သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဏီတတရာစ–သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဓမ္မာ–ထိုတရားတို့ဟူသည်၊ ကတမေ ပန–အဘယ်တို့ပါနည်း၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ မဟာလိ–လိ၊ ဣဓ–ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ တိဏ္ဏं–၃ ပါးကုန်သော၊ သညောဇနာနံ–သံယောဇဉ်တို့၏၊ ပရိက္ခယာ–ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ သောတာပန္နော–သောတာပန်သည်၊ ၀ါ–ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကို ပယ်ရှားတတ်သော အရိယာမဂ်သို့ ရောက်ပြီးသည်၊ အ၀ိနိပါတ၀ေါ–အပါယ်

၄–ပါးတို့၌ ဖေါက်ဖေါက်ပြန်ပြန် ကျရောက်စေတတ်သော သဘောမရှိသည်၊ နိယတော–အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်တတ်သော အရိယာမဂ်တရားသည် (၇–ဘဝ အထက် မဖြစ်ဖို့ရန် အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသည်၊) သမ္မောဓိပရာယဏော–အထက်မဂ် ၃–ပါးဟူသော အလွန်ရောက်ထိုက်သောတရားရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ မဟာလိ–လိ၊ ယသ–အကြင်တရားကို၊ သစ္ဆိကိရိယာဟေတု–ကြောင့်၊ ဘိက္ခု မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အယမ္ပိမဂ္ဂော–ဤသောတာပတ္တိဖိုလ်တရားသည်လည်း၊ ဥတ္တရိတရောစ–ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ, ဥဘယံသဘာဝိတသမာဓိတို့ထက် သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းကောင်း၊ ပဏီတတရောစ–ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ, ဥဘယံ သဘာဝိတသမာဓိတို့ထက် သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)

မဟာလိ–လိ၊ ပုနစ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်မျိုးကား၊ ဘိက္ခု–သည်၊ တိဏ္ဏံ–နှင့်သော၊ သံယောဇနာနံ–သံယောဇဉ်တို့၏၊ ပရိက္ခယာ–ကြောင့်၊ ရာဂဒေါသ မောဟာနံ-ရာဂဒေါသ မောဟတို့၏၊ တနုတ္တာ–နည်းပါးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သကဒါဂါမီ–သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ သကိဒေဝ–တစ်ကြိမ် သာလျှင်၊ ဣမံ လောကံ–ဤကာမဘုံဟူသော လောကသို့၊ အာဂန္တွာ–ပြန်လာ၍၊ ဒုက္ခဿ–တေဘူမက, ဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ အန္တံ–အဆုံးကို၊ကရောတိ–ပြုနိုင်၏၊ မဟာလိ-လိ၊ ယသ–အကြင် သကဒါဂါမိဖိုလ်တရားကို၊ သစ္ဆိကိရိယာဟေတု–ကြောင့်၊ ဘိက္ခု မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အယမ္ပိမဂ္ဂော–ဤ သကဒါဂါမိဖိုလ်တရား သည်လည်း၊ ဥတ္တရိတရောစ–သောတာပတ္တိဖိုလ်တရားထက် သာ၍လွန်ကဲသည် လည်းကောင်း၊ ပဏီတတရောစ–သောတာပတ္တိဖိုလ်တရားထက် သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)

မဟာလိ ပုနစ အပရံ ဘိက္ခု, ပဉ္စန္နံ–၅ ပါးကုန်သော၊ သြရမ္ဘာဂိယာနံ–အောက်ကာမဘုံသို့ ကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော၊ ဝါ–အောက်ကာမဘုံဟူသော အဖို့၏ အစီးအပွားဖြစ်ကုန်သော၊ သံယောဇနာနံ–တို့၏၊ ပရိက္ခယာ–ကြောင့်၊ သြပပါတိကော–ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းရှိသည်၊ တတ္ထ–ထို ဗြဟ္မာ့ပြည်၌၊ ပရိနိဗ္ဗာယီ–ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းရှိသည်၊ တသ္မာ လောကာ–ထို ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ၊ အနာဝတ္တိဓမ္မော–ပြန်လည်ခြင်းသဘော မရှိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ မဟာလိ–လိ၊ ယသ၊ပေ၊ စရန္တိ၊ အယမ္ပိမဂ္ဂော–ဤအနာဂါမိဖိုလ်တရားသည်လည်း၊ ဥတ္တရိတရော စ–သကဒါဂါမိဖိုလ်တရားထက် သာ၍လွန်ကဲသည်လည်းကောင်း၊ ပဏီတတရော စ–သကဒါဂါမိဖိုလ်တရားထက် သာ၍မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)

ပုနစ ပရံ မဟာလိ ဘိက္ခု, အာသဝါနံ–အာသဝေါတို့၏၊ ခယာ–ကြောင့်၊ အနာသဝံ–အာသဝေါမရှိသော၊ စေတော ဝိမုတ္တိ–ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိကိုလည်းကောင်း၊ ပညာဝိမုတ္တိ–ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော

အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ–မျက်မှောက်ထင်ထင်တွေ့မြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘောဋ္ဌပင်၊ သယံ–ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ–ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍၊ သစ္ဆိကတ္တာ–မျက်မှောက်ပြု၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ပြီးစေ၍၊ ဝိဟရတိ–နေနိုင်၏၊ မဟာလိ–လိ၊ ယသ၊ပေ၊ စရန္တိ၊ အယမ္ပိဓမ္မော–ဤ အရဟတ္တဖိုလ်တရားသည်လည်း၊ ဥတ္တရိတရောစ–အနာဂါမိဖိုလ်တရားထက် သာ၍လွန်ကဲသည်လည်းကောင်း၊ ပဏီတ တရောစ–အနာဂါမိဖိုလ်တရားထက် သာ၍မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ မဟာလိ–လိ၊ ယေသံ–အကြင် တရားတို့ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာဟေတု–ကြောင့်၊ ဘိက္ခု မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဥတ္တရိတရာစ–ကေဝသဘာဝိတသမာဓိ, ဥဘယံသဘာဝိတသမာဓိတို့ထက် သာ၍လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဏီတတရာစ–ကေဝသဘာဝိတသမာဓိ, ဥဘယံသဘာဝိတသမာဓိတို့တက် သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေဓမ္မာ–ထိုတရားတို့ဟူသည်၊ ဣမေ ခေါ–ဤတရားတို့ပင်တည်း၊ (ဤ သောတာပတ္တိဖိုလ်စသော တရားတို့ပင်တည်း၊) ဣတိ–ဤသို့ (မိန့်တော်မူပြီ)။

အရိယအဋ္ဌဂိကမဂ္ဂ

၃၇၄–၅။ ဘန္တေ–ရား၊ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ–ဤတရားတို့ကို၊ (သောတာပတ္တိဖိုလ်စသော တရားတို့ကို၊) သစ္ဆိကိရိယာယ–မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ မဂ္ဂေါ–လမ်းကြောင်းသည်၊ အတ္ထိ ပန–ရှိပါသလော၊ ပဋိပဒါ–အကျင့်သည်၊ အတ္ထိ–ရှိပါသလော ဣတိ–ဤသို့(လျှောက်ပြီ၊) မဟာလိ–မဟာလိ၊ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ–တို့ကို သစ္ဆိကိရိယာယ–ငှာ၊ မဂ္ဂေါ–သည်၊ အတ္ထိ ခေါ–ရှိသည်သာ၊ ပဋိပဒါ–သည် အတ္ထိ–ရှိသည်သာ၊ ဣတိ–ဤသို့ (မိန့်တော်မူပြီ၊) ဘန္တေ–ရား၊ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ–တို့ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာယ–ငှာ၊ မဂ္ဂေါ–ဟူသည်၊ ကတမော ပန–အဘယ်ပါနည်း ပဋိပဒါ–ဟူသည်၊ ကတမာ–ပါနည်း၊ ဣတိ–ဤသို့(လျှောက်ပြီ၊) အရိယော–ဖြူစင်သော၊ ဝါ–မြတ်သော၊ အဋ္ဌဂိကော–ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ အယမေव မဂ္ဂေါ–ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပင်တည်း၊ သေယျထိဒံ–ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဟူသည် အဘယ်နည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိ–သမ္မာဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ–လည်းကောင်း၊ သမ္မာဝါစာ–လည်းကောင်း၊ သမ္မာကမ္မန္တော–လည်းကောင်း၊ သမ္မာအာဇီဝေါ–လည်းကောင်း သမ္မာဝါယာမော–လည်းကောင်း၊ သမ္မာသတိ–လည်းကောင်း၊ သမ္မာသမာဓိ–လည်းကောင်းတည်း၊ မဟာလိ–လိ၊ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ–တို့ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာယ–ငှာ၊ မဂ္ဂေါ–ဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားပင်တည်း၊ ပဋိပဒါ–ဟူသည်၊ အယံ–ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားပင်တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ (မိန့်တော်မူပြီ)၊

ဒွိပမ္မဒီတဝတ္ထု

၃၇၆။ မဟာလိ-လိ၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ သမယံ-အခါ၌၊ အဟံ-ငါဘုရား သည်၊ ကောသမ္မိယံ-ကောသမ္မီမြို့၌၊ ဝါ-မြို့၏အနီးဖြစ်သော၊ ဃောသိတာရာမေ-ဃောသိတာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရာမိ-နေတော်မူ၏၊ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ (ကောသမ္မီမြို့အနီး, ဃောသိတာရုံကျောင်းတိုက်ဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) မုဏ္ဍိယော-ယမည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကောစ-ပရိဗ္ဗိုဇိသည်လည်းကောင်း၊ ဒါရုပတ္တိ ကန္တေ ဝါသိ-သစ်သားသပိတ်ကိုဆောင်သော ပရိဗ္ဗိုဇိ၏ အနီးနေတတည်ဖြစ်သော၊ ဧကသိယောစ-ဧကသိယသည်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ပရိဗ္ဗိုဇိရသော့တို့သည်၊ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိသု၊ပေ၊ ဒွေ ပဗ္ဗဇိတာ မံ တေဒဝေါစုံ၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော ဂေါတမ-ငါ့ရှင် ဂေါတမ၊ ကိံနုခေါ-အသို့ပါနည်း၊ တံ-ထို အထည်ကိုယ်သည်၊ ဧဝံ-ဧဝမည်ပါသလော၊ တံ-ထိုအသက်ကောင်သည်၊ သရီရံ-သရီရမည်ပါသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဧဝံ-အသက်ကောင်သည်၊ အညံ-အထည်ကိုယ်မှ တစ်မျိုးတစ်ခြားပါလော၊ သရီရံ-အထည် ကိုယ်သည်၊ အညံ-အသက်ကောင်မှ တစ်မျိုးတစ်ခြားပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ (လျှောက်ကြကုန်ပြီ)။

၃၇၇။ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ သိလိုလျှင်၊ သာဓုက-မြဲမြဲစွာ၊ သုဏာထ-နားစိုက်ကြကုန်လော၊ မနသိ-စိတ်၌၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်လော၊ (တစ်နည်း)မနသိကရောထ-နှလုံးသွင်းကြကုန်လော၊ ဘာသိဿာမိ-ဟောတော်မူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့(မိန့်တော်မူပြီ)၊ အာဝုသော-အရှင်ဘုရား၊ဧဝံ-ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒွေ-နှစ်ဦးသော၊ တေပဗ္ဗဇိတာ-တို့သည်၊ မမ-ငါဘုရားအား၊ ပစ္စဿောသုံ-ရှေးရှု နားထောင်ကြကုန်ပြီ၊ အဟံ-သည်၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစံ-မိန့်တော်မူခဲ့ပြီ၊ ဣဓာဝုသော တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ပေ၊ သာမညဖလေ-သာမညဖလသုတ်၌၊ (ဝိတ္ထာရိတံ) ယထာ-ချဲ့အပ်ပြီးကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤ့အတူ၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ-ချဲ့ထိုက်၏၊ အာဝုသော-တို့၊ ဧဝံခေါ-လျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သီလသမ္ပန္နော-သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ပေ၊ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အာဝုသော-တို့၊ ယော ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တဿ-ပဌမဈာန်ကို သိပြီးမြင်ပြီးသော ထိုရဟန်းအား၊ တံ-ထိုအသက်ကောင်သည်၊ ဧဝံ-ဧဝမည်၏၊ တံ-ထို ကိုယ်ကောင်သည်၊ သရီရံ-

---

ဧကမိဒါဟံ။ ။"ဧကံ+ဣဒ+အဟံ"ဟု သဒ္ဒါကျမ်းတို့အလို ပုဒ်ဖြတ်၍ အဓိပ္ပါယ်ယူရပုံကို ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ "ဒေါ ဓဿစ"သုတ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ အမ္ဘဋ္ဌသုတ် အဋ္ဌကထာ ဒုတိယဣဏ္ဍဝါဒ အဖွင့်နှင့် အဂုတ္တရ စတုက္ကဋ္ဌိကာ, ပဌမ-ပ, ၃-ဝဂ်, ဗြဟ္မစရိယသုတ် အဖွင့်၌ကား "ဧကံ+ဣဒ+အဟံ"ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ "ဣဒ"ကို အနက်မရှိသော "နိပါတ်"ဟုသာ မိန့်သည်။

ရမည်၏၊ ဣတိဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဧကံ–အသက်ကောင်သည်၊ အည်–ကိုယ်ကောင်မှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသောတည်း၊ သရီရံ–သည်၊ အည်–သောတည်း၊ ဣတိဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ–ဤစကားကို၊ ဝစနာယ–ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ကလ္လံ နခေါ–သင့်ပါဦးမည်လော၊ ဣတိ–ဤသို့ (မေးတော်မူပြီ၊) အာဝုသော–အရှင်ဘုရား၊ ယောသော ဘိက္ခု–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ဇာနာတိ–၏၊ ဧဝံ–သို့၊ ပဿတိ–၏၊ တဿ–အား၊ တံ ဧကံ တံ သရီရန္တိ ဝါ–တံ ဧကံ တံ သရီရံဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အည် ဧကံ အည် သရီရန္တိ ဝါ–ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ–ကို၊ ဝစနာယ–ငှာ၊ ကလ္လံ–သင့်ပါသေး၏၊ ဣတိ–ဤသို့ (လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊) အာဝုသော–တို့၊ အဟံ–သည်၊ ဧတံ–ဤ ပဌမစျာန်ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ ဇာနာမိ–၏၊ ဧဝံ ပဿာမိ၊ အထ စ ပန–ထိုသို့ သိမြင်ခြင်းကြောင့်ပင်၊ အဟံ–သည်၊ တံ ဧကံ တံ သရီရန္တိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ အည် ဧကံ အည် သရီရန္တိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ နာ ဝဒါမိ–ဟောတော်မမူ။

အမှာ။ ။ ဒုတိယစျာန်စသော စျာန်တို့၌လည်းကောင်း, ဝိပဿနာဉာဏ်မှစ၍ ဒိဋ္ဌစက္ခုဉာဏ်တိုင်အောင်သော ဉာဏ် ၇–ပါး၌လည်းကောင်း, ဘုရားရှင်က မေးတော်မူပုံ, ထိုရသေ့ ၂–ပါးတို့က ဖြေကြပုံကို ရှေးအတိုင်း သိပါ။

၊ပေါနာပရံ ဣဒ္ဓတ္ထာယာတိ ပဇာနာတိ၊ အာဝုသော–တို့၊ ယောသော ဘိက္ခု–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ဇာနာတိ–၏၊ ဧဝံ–သို့၊ ပဿတိ–၏၊ တဿ–အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို သိပြီး မြင်ပြီးသော ထိုရဟန်းအား၊ တံ–ထိုအသက်ကောင်သည်၊ ဧကံ–မည်၏၊ တံ–ထိုကိုယ်ကောင်သည်၊ သရီရံ–မည်၏၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဧကံ–သည်၊ အည်–သောတည်း၊ သရီရံ–သည်၊ အည်–တည်း၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ–ဤစကားကို၊ ဝစနာယ–ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ကလ္လံ နခေါ–သင့်ပါဦးမည်လော၊ ဣတိ–ဤသို့ (မေးတော်မူပြီ၊) အာဝုသော–

တံ ဧကံ တံ သရီရံ။ ။ဧကံ သရီရတို့၏အဓိပ္ပါယ်ကို အဌသာလိနီ, နိက္ခေပကဏ္ဍ, ဒုကနိက္ခေပ, အာသဝအဖွင့်ဘာသာဋီကာ(၁၆၇)၌ ပြန်ပြီ၊ ဤ၌ကား....“အထစ ပနာဟံ နဝဒါမိတိ အဟံ ဧတမေဝံ ဇာနာမိ၊ နောစ ဧဝံ ဝဒါမိ၊ အထခေါ ကသိဏပရိကမ္မံ ကတ္တာ ဘာဝေန္တသ ပညာဗလေန ဥပ္ပန္နံ မဟာဂ္ဂတစိတ္တမေတန္တိ သည် ဌပေသိ”ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ ပဌမစျာန်စသည်ကိုပင် “ဧဝံ, သရီရ”ဟု စွဲလမ်းသည်ဟု မှတ်ပါ။ [ပဌမစျာန်စသည်၌ “အတ္တ”ဟု စွဲလမ်းပုံကို ဗြဟ္မဇာလသုတ်, ဒီဃမ္ဗ နိဒ္ဒာနဝါဒ၌ ဟောတော်မူထားပြီ။]

အနက်ပေး။ ။“တံ–ထို အသက်ကောင်သည်၊ ဧကံ–ဧကမည်၏၊ တံ–ထို ကိုယ်ကောင်သည်၊ သရီရံ–သရီရမည်၏”ဟု အနက်ပေးထားပါသည်၊ ဆရာတို့ကား–“တံ(ရူပ်)–ထိုရူပ်သည်၊ ဧကံ–ဧကမည်၏၊ ဝါ–အသက်ကောင်မည်၏၊ တံ(ရူပ်)–ထို ဧကမည်သောရူပ်သည်၊ ဝါ–ထို အသက်ကောင်မည်သောရူပ်သည်၊ သရီရံ–ရမည်၏၊ ဝါ–ကိုယ်မည်၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးတော်မူကြ၏။

အရှင်ဘုရား၊ ယောသော ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဇာနာတိ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဿတိ-၏၊ တဿ-အား၊ တံ ဇိဝှံ တံ သရီရန္တိ ဝါ-တံ ဇိဝှံ တံ သရီရံဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ အညံ ဇိဝှံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ-ကို၊ ဝစနာယ-ဌာ၊ နု ကလ္လံ-မသင့်တော်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ (လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊) အာဝုသော-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ဧတံ-ဤ အာသဝက္ခယညာဏ်ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဇာနာမိ-၏၊ ဧဝံ ပဿामိ၊ အထ စ ပန-ထိုသို့ သိမြင်ခြင်းကြောင့်ပင်၊ တံ ဇိဝှံ တံ သရီရန္တိ ဝါ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အညံ ဇိဝှံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ-ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ နု ဝဒါမိ-ဟောတော်မမူ၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣဒံ-ဤ စကားကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ သြဠဒ္ဓေါ-သော၊ လိစ္ဆဝီ-သည်၊ အတ္တမနော-မိမိစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝါ-သည်၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်ကို၊ အဘိနန္ဒိ-ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်, ရှင်အား တက်လျက်, လက်ခံပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သုတံ-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊ (တစ်နည်း) ဣတိ-ဤသို့၊ သုတံ-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားရခြင်းသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-မဟာလိသုတ် အပြီးတည်း)။

ဆဋ္ဌ-ဖ သုတ်မြောက်ဖြစ်သော၊ မဟာလိသုတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

မဟာလိသုတ်ပါဠိတော်
နိဿယ ပြီးပြီ။

၇- ဧာလိယသုတ် နိဿယ

၃၇၈။ ဧဝံ မေ သုတံ ဧကံ သမယံ၊ ဘဂဝါ ကောသမ္ဗိယံ-ကောသမ္ဗီမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဃောသိတာရာမေ-ဃောသိတာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ (ဃောသိတသူဌေးသည် ဆောက်လုပ်အပ်သောအာရာမ်၌၊) ဝိဟရတိ-၏၊ [ဤမှ နောက်၌ ရှေ့သုတ်လာ ဒွိပဒ္ဓဇိတာဝတ္ထုနှင့် အားလုံးတူပြီ၊ အချို့ မတူတာကိုလည်း ရှေ့၌ အနက်ရေးခဲ့ပါပြီ။]

သတ္တမံ-၇ သုတ်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဧာလိယသုတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

ဧာလိယသုတ်ပါဠိတော်
နိဿယ ပြီးပြီ။

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ် နိဿယ

အစေလကဿပဝတ္ထု

၃၈၁။ ဧဝံ မေ သုတံ ဧကံ သမယံ၊ ဗြဟ္မာစေလသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့သည့် အတိုင်းပေးပါ၊"ဗြဟ္မာစေလ, ဗြဟ္မာစေလသ"နေရာဝယ် "မဟာသီဟနာဒ, မဟာသီဟနာဒသ"ဟုထည့်ရံသာ ထူးပါသည်။ ဘဂဝါ-သည်၊ ဥရုညာယံ-ဥရုညာတိုင်း ဥရုညာမြို့၌၊ ကဏ္ဏကတ္ထလေ-ကဏ္ဏကတ္ထလမည်သော၊ မိဂဒါယေ-သားကောင်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာတောင်၌၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူ၏၊ အထခေါ-ဥရုညာမြို့အနီး ကဏ္ဏကတ္ထလတောဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ အစေလော-အဝတ်မဆည်းအချည်းနှီးသော၊ ကဿပေါ-ကဿပသည်၊ ယေန ဘဂဝါ၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘော ဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ မေ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းအရာကို၊ သုတံ-ကြားအပ်ပါပြီ၊ ဝါ-ကြားဘူးပါပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမသည်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ တပံ-အကျင့်ကို၊ ဂရဟတိ-ကဲ့ရဲ့၏၊ သဗ္ဗံ-သော၊ တပဿိံ-အကျင့်ရှိသော၊ လူခါဇီဝိံ-ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိသူကို၊ ဧကံသေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ ဥပဂ္ဂေါသတိ-ပြောင်လျောင်၏၊ ဥပဝဒတိ-ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြားအပ်ပါပြီ၊ ဝါ-ဤသို့ ကြားဘူးပါပြီ။

၃၈၂။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယေ တေ-အကြင်သူတို့သည်၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ သဗ္ဗံ-သော၊ တပံ-ကို၊ ဂရဟတိ-၏၊ သဗ္ဗံ-သော၊ တပဿိံ-သော၊ လူခါဇီဝိံ-ကို၊ ဧကံသေန-အားဖြင့်၊ ဥပဂ္ဂေါသတိ-၏၊ ဥပဝဒတိ-၏၊ ဣတိဧဝံ-ဤသို့၊ အာဟံသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ ကစ္စိ-အသို့ပါနည်း၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ ဘောတော ဂေါတမဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ဝုတ္တဝါဒိနော-ပြောဆိုအပ်သောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိကြပါကုန်၏လော၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ အဘူတေနစ-မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်လည်း၊ နစ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ-မစွပ်စွဲကြပါကုန်၏လော၊ ဝါ-မစွပ်စွဲဘဲရှိကြပါကုန်၏လော၊ ဓမ္မသ-အရှင်ဂေါတမ ပြောပြအပ်သော အကြောင်းအား၊ အနုဓမ္မံစ-လျော်သောအကြောင်းကိုလည်း၊ ဗျာကရောန္တိ-ဖြေဆိုကြပါကုန်၏လော၊ သဟဓမ္မိကော-စွပ်စွဲလိုသူတို့ ပြအပ်သောအကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဝါဒါနုဝါဒေါ-အရှင်ဘုရားတို့ ရှေးဦးစွာပြောဆိုအပ်သောစကား, နောက်ထပ်ပြောဆိုအပ်သောစကားသည်၊ ကောစိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်မျှလည်း၊ ဂါရယှံ-ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော၊ ဌာနံစ-အကြောင်းသို့လည်း၊ နစ အာဂစ္ဆတိ-မရောက်ပါ၏လော၊ ဝါ-မရောက်ဘဲရှိပါ၏လော၊ ဟိ-ထိုစကားကို လျှောက်ထားသင့်ပါ၏၊ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-အရှင်ဂေါတမကို၊ အနုဗ္ဗဂ္ဂါတုကာမာ-စွပ်စွဲခြင်းငှာ အလိုမရှိပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ကဿပ–ပ၊ ယော တော–အကြင်သူတို့သည်၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊လေ၊ ဥပဝဒတိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ အာဟသု–နှုတ်ပြီ၊ ဧတေ–ဤသူတို့သည်၊ မေ–ငါ၏၊ ဝါ–သည်၊ ဝုတ္တဝါဒိနော–ပြောဆိုအပ်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ ကြကုန်သည်၊ န(ဟောန္တိ)–မဖြစ်ကုန်၊ တေ–တို့သည်၊ မံ–ကို၊ အသတာ–ထင်ရှားမရှိသော၊ အဘူတေနစ–ဖြင့်လည်း၊ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ–စွပ်စွဲကြကုန်၏၊ ကဿပ–ပ၊ ဣဓ–ဤ လောကဌ်၊ အဟံ–သည်၊ တထာဂတော–အကျင့်ရှိသော၊ လူခါဒီဝိ–ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိသော၊ ဧကစ္စ–အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒိဋ္ဌေန–နတ်ဌ်ဖြစ်သော ပသာဒစက္ခုနှင့် တူသော၊ ဝိသုဒ္ဓေန–အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ အတိက္ကန္တ မာနုသကေန–လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော မ်သစက္ခုကို လွန်သော၊ စက္ခုနာ–အဘိညာဉ် စက္ခုဖြင့်၊ ကာယဿ–ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ–ပျက်ခြင်းဟူသော၊ မရဏာ–သေခြင်းမှ၊ ပရံ–နောက်ဌ်၊ အပါယံ–သုခ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ–ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော၊ ဝိနိပါတံ–ကင်းသောအလိုရှိ သည်ဖြစ်ရ၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော၊ နိရယံ–ငရဲဌ်၊ ဥပပန္နံ–ဖြစ်ရသည်ကို၊ ပဿာမိ–မြင်တော်မူရ၏၊ [ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ စသည်တို့၏ အနက်ကို သာမညဖလသုတ် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာဌ်လည်း အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွရေးခဲ့ပြီ။] ကဿပ–ပ၊ ဣဓ–ဌ်၊ အဟံ–သည်၊ တထာဂတော–သော၊ လူခါဒီဝိ–သော၊ ဧကစ္စ ပန–ကိုကား၊ ဒိဗ္ဗေန–သော၊လေ၊ စက္ခုနာ–ဖြင့်၊ ကာယဿ–၏၊ ဘေဒါ–သော၊ မရဏာ–မှ၊ ပရံ–ဌ်၊ သုဂတိ–သုခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော၊ သဂ္ဂ–ရူပါရုံစသော အာရုံ တို့ဖြင့် လွန်စွာကောင်းမြတ်သော၊ လောကံ–လူ့ပြည် နတ်ပြည်ဌ်၊ ဥပပန္နံ–ကို၊ ပဿာမိ–၏။

၃ဝ၃။ ကဿပ–ပ၊ ဣဓ–ဌ်၊ အဟံ–သည်၊ တထာဂတော–သော၊ အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ–အနည်းငယ်ဖြင့် ဆင်းရဲစွာနေလေ့ရှိသော၊ ဧကစ္စ–ကို၊ ဒိဗ္ဗေန–သော၊လေ၊ စက္ခုနာ–ဖြင့်၊ ကာယဿ–၏၊ ဘေဒါ–သော၊လေ၊ နိရယံ–ဌ်၊ ဥပပန္နံ–ကို၊ ပဿာမိ–၏၊ ကဿပ–ပ၊ ဣဓ–ဌ်၊ အဟံ–သည်၊ တထာဂတော–သော၊ အပ္ပဒုက္ခ ဝိဟာရီ–သော၊ ဧကစ္စပန–ကိုကား၊ ဒိဗ္ဗေန၊လေ၊ စက္ခုနာ–ဖြင့်၊ ကာယဿဘေဒါ၊လေ၊သဂ္ဂ–သော၊ လောကံ–ဌ်၊ ဥပပန္နံ–ကို၊ ပဿာမိ၊ ကဿပ–ပ၊ ယော အဟံ–အကြင်ငါသည်၊ ဣမေသံ တထာဂတာနံ–ဤ အကျင့်ရှိသူတို့၏၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ အာဂတိဂတိ–လာခဲ့ရာ အတိတ်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ ဂတိဂတိ–ရောက်ထိုက်သော အနာဂတ်ဘဝကိုလည်း ကောင်း၊ စုတိဂတိ–နောက်ထပ် စုတေရခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပပတ္တိဂတိ–နောက်ထပ် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယထာဘူတံ–မဖေါက် မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊ ပဇာနာမိ–အပြားအားဖြင့်သိတော်မူ၏၊ သော အဟံ–ထိုငါသည်၊ သဗ္ဗံ–သော၊ တပံ–ကို၊ ကိံ ဂရဟိဿာမိ–အဘယ်မှာကဲ့ရဲ့ပါအံ့နည်း၊သဗ္ဗံ–သော၊ တထာဂတော–သော၊ လူခါဒီဝိ ဝါ–ကိုမူလည်း၊ ဧကံသေန–အားဖြင့်၊ ကိံ ဥပက္ကောဿာမိ–အဘယ်မှာ

ပြောင်လျောင်ပါအံ့နည်း၊ ကိ' ဥပဝဒိသောမိ–အဘယ်မှာ ကဲ့ရဲ့ရွတ်ချပါအံ့နည်း။ [ကိ'–အဘယ်ကြောင့်၊ ဂရဟိသောမိ–ကဲ့ရဲ့ပါအံ့နည်း၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်ခွဲ၍လည်း အနက်ပေးနိုင်ပါသည်။]

၃၈၄။ ကဿပ–ပ၊ ဧကေ–အချို့ကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာ–ကြောင်းကျိုးမြင်သိ, သုတမယပညာ စိန္တာမယပညာရှိကုန်သော၊ နိပုဏာ–သိမ်မွေ့နက်နဲသော ပဋိသန္ဓေပညာရှိကုန်သော၊ ကတပရပ္ပဝါဒါ–သိအပ်ပြီးသော သူတစ်ပါးတို့၏ အယူဝါဒ, ပြိုင်အပ်ပြီးသော သူတစ်ပါးတို့၏ အယူဝါဒရှိကြကုန်သော၊ ဝါလဝေဓိရူပါ–သားမြီးဖျားကို ပစ်ခွင်းနိုင်သော လေးတော်သား၏ သဘောရှိကြကုန်သော၊ ဝါ–သားမြီးဖျားကို ပစ်ခွင်းနိုင်သော လေးတော်သားနှင့်တူကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ–သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သန္တိ–ရှိကုန်၏၊ ["ပဏ္ဍိတာ"စသည်တို့၏အနက်ကို ဗြဟ္မာလသုတ် အမရာဝိက္ခေပကထာ၌လည်း အဓိဗာယ်နှင့်တကွ ရေးခဲ့ပြီ။] တေ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပညာဂတေန–မိမိတို့၏ပညာဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌဂတာနိ–မိစ္ဆာအယူတို့ကို၊ ဘိန္နန္တာမညေ–ဖျက်ခွဲကုန်သကဲ့သို့၊ စရန္တိ–လှည့်လည်ကြကုန်၏။

မေ–ငါ၏(အယူဝါဒသည်)၊ တေဟိပိ–တို့နှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိ–တကွ၊ ဧကစ္စေသု–အချို့ကုန်သော၊ ဌာနေသု–အရာတို့၌၊ သမေတိ–ညီညွတ်၏၊ ဧကစ္စေသု, ဌာနေသု, နု သမေတိ–မညီညွတ်၊ တေ–ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ ဧကစ္စံ–အချို့သော၊ ယံ–အကြင် ၅–ပါးသီလစသည်ကို၊ သာဓူတိ–ကောင်း၏ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ–ပြောဟောကြကုန်၏၊ မယမ္ပိ–ငါတို့သည်လည်း၊ ဧကစ္စံ–သော၊ တံ–ထို ၅ ပါးသီလစသည်ကို၊ သာဓူတိ–ဟူ၍၊ ဝဒေမ–ပြောဟောပါကုန်၏၊ တေ–တို့သည်၊ ဧကစ္စံ, ယံ–အကြင် ပါဏာတိပါတစသော ရုန်ကို၊ နု သာဓူတိ–မကောင်းဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ မယမ္ပိ ဧကစ္စံ, တံ–ထိုပါဏာတိပါတစသော ရုန်ကို၊ နု သာဓူတိ, ဝဒေမ၊ တေ ဧကစ္စံ, ယံ–အကြင် ၅–ဒွါရ၌ မစောင့်စည်းခြင်းကို၊ သာဓူတိ ဝဒန္တိ၊ မယံ–တို့သည်၊ ဧကစ္စံ, တံ–ထို ၅–ဒွါရ၌ မစောင့်စည်းခြင်းကို၊ နု သာဓူတိ–ဟူ၍၊ ဝဒေမ–ပြောဟောကုန်၏၊ တေ ဧကစ္စံ, ယံ–အကြင် ၅–ဒွါရ၌ စောင့်စည်းခြင်းကို၊ နု သာဓူတိ ဝဒန္တိ၊ မယံ ဧကစ္စံ, တံ–ထို ၅–ဒွါရ၌ စောင့်စည်းခြင်းကို၊ သာဓူတိ–ဟူ၍၊ ဝဒေမ–နိ၏။

အမှာ။ ။ဤသို့လျှင် တစ်ပါးသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝါဒနှင့် ကိုယ်တော်ဝါဒ၏ တူပုံ, မတူပုံကို ပြတော်မူပြီး၍, ကိုယ်တော်၏ဝါဒနှင့် တစ်ပါးသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ဝါဒ၏တူပုံ, မတူပုံကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ယံ မယံ ဧကစ္စံ ဝဒေမ"စသည်ကို ဟောတော်မူသည်၊ ထိုဝါကျများ၌ အနက်ထူးမရှိ။

သမနုယုဉ္ဇာပနကထာ

၃၈၅။ တေ–ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ–ချဉ်းကပ်၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝဒါမိ–မိန့်တော်မူ၏။(ကိံ–နည်း)၊ အာဝုသော–ငါ့ရှင်တို့၊ နော–ငါတို့၏(အယူဝါဒ သည်)၊ ယေသု ဌာနေသု–အကြင် သံဝရ အသံဝရဌာနတို့၌၊ နု သမေတိ–မည်၊ တာနိ ဌာနာနိ–ထိုမည်ရာ ဌာနတို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တု–တည်ပါစေကုန်၊ ဝါ–ထားလိုက်ပါ ကုန်၊ ယေသု ဌာနေသု–အကြင် သီလ, ဝေရဌာနတို့၌၊ သမေတိ–ညီညွတ်၏၊ တတ္ထ–ထိုညီညွတ်ရာ ဌာနတို့၌၊ ဝိညူ–ပညာရှိတို့သည်၊ သတ္ထာရာ–ဆရာနှင့်၊ (သဒ္ဒေ–တကွ)၊ သတ္ထာရံ–ဆရာကို၊ (တစ်နည်း) သတ္ထရာ, သတ္ထာရံ–ဆရာ အချင်းချင်းကို၊ (ဥပသံဟရိတ္တာ) ဝါ–ကပ်ဆောင်၍သော်လည်းကောင်း၊ဝါ–နှိုင်းယှဉ် ၍သော် လည်းကောင်း၊ သံယေန–သံယာနှင့်၊ (သဒ္ဒေ–ကွ)၊ သံယံ–ကို၊ (တစ်နည်း) သံယေန,သံယံ–သံယာအချင်းချင်းကို၊ (ဥပသံဟရိတ္တာ)ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဝါ– လည်းကောင်း၊ သမနုယုဉ္ဇန္တော–အယူကိုမေးစိစစ်ကြကုန်လော၊ သမနုဂါဟန္တော– အကြောင်းကို ယူစေကြကုန်လော၊ ဝါ–အကြောင်းကိုမေးကြကုန်လော၊ သမနုဘာ သန္တော–ဥပမာ ဥဒါဟရဏ်, ၂–ပါးစုံကိုတစ်ဖန်လပ်၍ မေးမြန်းပြောဆိုကြကုန်လော။

(ကိံ–အဘယ်သို့ စိစစ်မေးမြန်း ပြောဆိုကြရကုန်မည်နည်း၊) ဣမေသံ ဘဝတံ– ဤ အရှင်တို့တွင်၊ (ကောဌ္ဌစပ်၊) အကုသလာ–အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ အကုသလ သခ်ါတာ–အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ သာဝဇ္ဇာ–အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ သာဝဇ္ဇသခ်ါတာ–အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အသေဝိတဗ္ဗာ– မမှီဝဲထိုက်ကုန်သော၊ အသေဝိတဗ္ဗသခ်ါတာ–မမှီဝဲထိုက်သောတရားတို့ဟူ၍ ဆိုအပ် ကုန်သော၊ နု အလမရိယာ–အရိယာအဖြစ်ကိုပြုခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ နု အလမရိယသခ်ါတာ–အရိယာအဖြစ်ကိုပြုခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော တရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ကဏှာ–မည်းညစ်ကုန်သော၊ ကဏှသခ်ါတာ–မည်းညစ်သော တရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ယေ ဓမ္မာ–အကြင်တရားတို့သည်။(သန္တိ–ရှိကုန် ၏၊) ကော–အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမေ ဓမ္မေ–ဤ တရားတို့ကို၊ အနဝသေသံ– အကြွင်းမရှိအောင်၊ ပဟာယ–ပယ်စွန့်၍၊ ဝတ္တတိ–ကျင့်သနည်း၊ သမဏော ဂေါတမောဝါ–ရဟန်းဂေါတမသည်မူလည်း၊(ဝတ္တတိ–ကျင့်သလော၊) ပရေ–ရဟန်း ဂေါတမမှ တစ်ပါးအခြားကုန်သော၊ ဘောန္တော–အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂဏာစရိယာ ဝါ–ဂိုဏ်းဆရာတို့သည်မူလည်း၊ (ဝတ္တန္တိ–ကျင့်ကုန်သလော၊) ဣတိ–ဤသို့ စိစစ် မေးမြန်းပြောဆိုကြကုန်လော။

၃၈၆။ ကဿပ–ပ၊ ယံ–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဝိညူ–တို့သည်၊ သမနု ယုဉ္ဇန္တော–အယူကို မေးစိစစ်ကုန်လသော်၊ သမနုဂါဟန္တော–အကြောင်းကို ယူစေကုန် လသော်၊ ဝါ–အကြောင်းကိုမေးကုန်လသော်၊ သမနုဘာသန္တော–ဥပမာ ဥဒါဟရဏ်

၂–ပါးစုံကို တစ်ဖန်ထပ်၍ မေးမြန်းပြောဆိုကြကုန်လတော်၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝဒေယျုံ–ပြောဆိုကုန်ရာ၏။(ကိ–နည်း၊) ဣမေသံ ဘဝတံ–တို့တွင်၊ အကုသလာ–အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ အကုသလသင်္ခါတာ–အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ပေ၊ ကဏှာ–နည်းသော၊ ကဏှသင်္ခါတာ–နည်းသော၊ ယေ ဓမ္မာ–တို့သည်၊ (သင်္ကြီ–နှင့်၏၊) သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ဣမေ ဓမ္မေ–တို့ကို၊ အနဝသေသံ–အောင်၊ ပဟာယ–၍၊ ဝတ္တတိ–ကျင့်နိုင်၏၊ ပရေ–နည်းသော၊ ဘောဇ္ဈာ–နည်းသော၊ ဂဏှာစရိယာ–တို့သည်၊ ယံဝါ–ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား အနည်းငယ်မျှသော အကုသိုလ်တရားကို၊ (ပဟာယ–၍၊ ဝတ္တန္တိ–နှင့်၏၊) ဣတိ–သို့၊ (ဝဒေယျုံ–နှင့်ရာ၏၊) ဧတံ ဌာနံ–ဤသို့ ပြောဆိုကြခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ–ရှိနိုင်၏၊ ကဿပ–ပ၊ ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဣဟ–ဤလောကဌ်၊ ဝိညူ–တို့သည်၊ သမနုယုဉ္ဇန္တာ၊ပေ၊ အမှေဝ–ငါတို့ကိုသာ၊ တတ္ထ–ထို မေးစိစစ်ရာ၌၊ ဝါ–ထို အကုသိုလ်ကိုပယ်ရာ၏၊ ယေဘုယ္ယေန–အားဖြင့်၊ ပသံသေယျုံ–နှင့်ရာ၏။

၃၈၇။ ကဿပ–ပ၊ နော–ငါတို့၏၊ အပရမ္ပိ–အခြားသော အကြောင်းကိုလည်း၊ ဝိညူ–တို့သည်၊ သတ္ထာရာ–နှင့်၊ (သဒ္ဓိ–ကွ၊) သတ္ထာရံ–ကို၊ (ဥပသံဟရိတ္တာ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ပေ၊ သမနုဘာသန္တိ–ကုန်လော၊ (ကိ–နည်း၊) ဣမေသံ ဘဝတံ–တို့တွင်၊ ကုသလာ–ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလသင်္ခါတာ–ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အနဝဇ္ဇာ–အပြစ်မရှိကုန်သော၊ အနဝဇ္ဇသင်္ခါတာ–အပြစ်မရှိဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ သေဝိတဗ္ဗာ–မှီဝဲထိုက်ကုန်သော၊ သေဝိတဗ္ဗသင်္ခါတာ – မှီဝဲထိုက်ကုန်သော တရားတို့ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ အလမရိယာ–အရိယာအဖြစ်ကိုပြုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ အလမရိယသင်္ခါတာ–အရိယာ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောတရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ သုက္ကာ–ဖြူစင်ကုန်သော၊ သုက္ကသင်္ခါတာ–ဖြူစင်သော တရားတို့ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ယေ ဓမ္မာ၊ (သင်္ကြီ၊) ကော–အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမေ ဓမ္မေ–တို့ကို၊ အနဝသေသံ–အကြွင်းမရှိအောင်၊ သမာဒါယ–ကောင်းစွာယူ၍၊ ဝါ–ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တတိ–ကျင့်သနည်း၊ သမဏော ဂေါတမောဝါ–သည်မူလည်း၊ (ဝတ္တတိ–ကျင့်သလော၊) ပရေ–ကုန်သော၊ ဘောဇ္ဈာ–နှင့်သော၊ ဂဏှာစရိယာ ဝါ–တို့သည်မူလည်း၊ (ဝတ္တန္တိ၊) ဣတိ–ဤသို့ စိစစ်မေးမြန်းပြောဆိုကြကုန်လော။

အပရမ္ပိ နော ကဿပ။ ။ကဿပ–ပ၊ နော–ငါတို့၏၊ အပရမ္ပိ–အခြားသော အကြောင်းကိုလည်း၊ (ကုသိုလ်အရာ၌ အကြွင်းမဲ့ကျင့်နိုင်, မကျင့်နိုင်ဟူသော အခြားသော အကြောင်းကိုလည်း၊) ဤသို့ ပေးလိုက်ပါသည်၊ အဌကထာ၌ အထူးမဖွင့်ပါ၊ ဆရာတို့ကား"ကဿပ–ပ၊ နော–တို့၏၊ အပရံ–အခြားသော၊ သီဟနာဒပိ–သီဟနာဒကိုလည်း၊ ဘာသိဿာမိ၊ တွဲ သုဏောဟိ"ဟု ပေးတော်မူကြသည်။

ဥ၈၈။ ကဿပ-ပ၊ ယံ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဝိညူ-တို့သည်၊ သမနုယုဉ္ဇန္တာ-နှလုံးသော်၊ပေ၊ ဧဝံ ဝဒေယျုံ(ကြံ)၊ ဣမေသံ ဘာဝတံ-တို့တွင်၊ ("သမဏောဂေါတမော, ဘောန္တော ဂဏာစရိယာ"တို့ဟု စပ်၊) ကုသလာ-နည်းသော၊ ကုသလ သခ်ါတာ-နည်းသော၊ပေ၊ ယေ ဓမ္မာ (သန္တိ)၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဣမေ ဓမ္မေ အနဝသေသံ, သမာဒါယ-၍၊ ဝတ္တတိ-၏၊ ပရေ-နည်းသော၊ ဘောန္တော-နည်းသော၊ ဂဏာစရိယာ-တို့သည်၊ ယံဝါ-ဟုတ်ဟုတ်ကြားကြား, အနုညံးဃယ်မျှသော ကုသိုလ်တရားကို၊ (သမာဒါယ, ဝတ္တန္တိ-နှ၏၊) ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ ကဿပ-ပ၊ ဣတိ-လျှင်၊ ဣဟ-၌၊ ဝိညူ-တို့သည်၊ သမနုယုဉ္ဇန္တာ သမနုဂါဟန္တာ, သမနုဘာသန္တာ-နှလုံးသော်၊ အမှေဝ-တို့ကိုသာ၊ တတ္ထ-ထို ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကျင့်ရာ၌၊ ယေဘုယျေန, ပသံသေယျုံ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကသံဃာက အကုသိုလ်တရားတို့ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဆောက်တည်နိုင်ပုံကိုလည်းကောင်း, အခြား ဂိုဏ်းဆရာတို့၏ သာဝကသံဃာက အကုသိုလ်တရားကို အနည်းငယ်မျှသာ ပယ်နိုင်၍, ကုသိုလ်တရားကို အနည်းငယ်မျှသာ ဆောက်တည်နိုင်ပုံကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူပါသည်၊ ထိုဝါကျများ၌ အနက်ထူးမရှိပါ။

အရိယအဋ္ဌကိ ကမဋ္ဌ

ဥ၉၃။ ကဿပ-ပ၊ ယထာ(ယံ မဂ္ဂံ)-အကြင်လမ်းကို၊ ပဋိပန္နော-သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယထာ(ယံ ပဋိပဒံ)-အကြင်အကျင့်ကို၊ ပဋိပန္နော-ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သာမံယေဝ-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ဥဿတိ-သိနိုင်လတ္တံ့၊ သာမံယေဝ-လျှင်၊ ဒက္ခတိ (ဒက္ခိတိ)-မြင်နိုင်လတ္တံ့၊ (ကြံ-အဘယ်သို့ သိ, မြင်နိုင်လတ္တံ့နည်း၊) သမဏောဝ ဂေါတမော-သည်သာ၊ (ဝဒန္တော-ပြောဟောလသော်၊) ကာလဝါဒီ-သင့်လျော်သောအခါ၌ ပြောဟောတတ်၏၊ ဘူတဝါဒီ-ဟုတ်မှန်သောစကားကိုသာ ပြောဟောတတ်၏၊ အတ္ထဝါဒီ-ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် ၂-တန်သော စီးပွားရှိသောစကားကိုသာ ပြောဟောတတ်၏၊ ဓမ္မဝါဒီ-လောကုတ္တရာတရားကိုသာ ပြောဟောတတ်၏၊ ဝိနယဝါဒီ-သံဝရဝိနည်း ပဟာနဝိနည်းကိုသာ ပြောဟောတတ်၏၊

အတ္ထိ ကဿပ မဂ္ဂါ၀ေသည်။ ။အတ္ထိ ကဿပါတိ အာဒိသု ယံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော သမဏော ဂေါတမော ဝဒန္တော ယုတ္တပတ္တကာလေ (သင့်လျော် လျောက်ပတ်သော ကာလ၌) ဧကံသတော ဟိတာဝဟဘာဝေန အတ္ထံ (အကျိုးအပွားရှိသော စကားကို) တထာဘာဝတော ဘူတံ, ဓမ္မတော အနပေတတ္တာ ဓမ္မံ (တရားရှိသောစကားကို) ဝိနယယောဂတော ပရေသံ ဝိနယနတောစ ဝိနယံ (သံဝရဝိနည်း, ပဟာနဝိနည်းစကားကို၊ ဝါ-သူတစ်ပါးကို ဆုံးမကြောင်းစကားကို) ဝဒတိတိ သာမံယေဝ အတ္တပစ္စက္ခတောဝ (မိမိကိုယ်တိုင်သာ) ဇာနိဿတိ၊ သော

ဝါ–ဆုံးမကြောင်းဝိနည်းကိုသာ ပြောဟောတတ် ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ (သိမြင်နိုင်လတ့ံ၊) သော မဂ္ဂေါ–ထိုလမ်းသည်၊ (ထို လောကုတ္တရာမဂ်သည်)၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ သာ ပဋိပဒါ–ထိုအကျင့်သည်၊ (ထိုလောကုတ္တရာမဂ်သို့ ရောက်ကြောင်း ပုဗ္ဗဘာဂ အကျင့်သည်၊) အတ္ထိ–၏။

ကသပ–ပ၊ ယထာ(ယံ မဂ္ဂံ)–ကို၊ ပဋိပန္နော–သည်၊ ယထာ(ယံ ပဋိပဒံ)–ကို၊ ပဋိပန္နော–သည်၊ သာမံယေဝ ဉဿတိ၊ သာမံ(ဧဝ) ဒက္ခတိ၊(ကိံ)၊ သမဏောဝ ဂေါတမော–သည်သာ၊ (ဝဒန္တော–သော်၊) ကာလဝါဒီ၊ပေ၊ ဝိနယဝါဒီ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့သိမြင်နိုင်လတ့ံ၊ သော မဂ္ဂေါ–ဟူသည်၊ ကတမောစ–အဘယ်နည်း၊ သာ ပဋိပဒါ–ဟူသည်၊ ကတမာစ–နည်း၊ အရိယော–ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော၊ အဋ္ဌဂိကော–

မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ပဝေဒိတော သကလ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခ နိဿရဏဘူတော အတ္ထိ ကသပ မဂ္ဂေါ, တသစ အဓိဂမုပါယဘူတာ ပုဗ္ဗဘာဂ ပဋိပဒါတိ အယမေတ္ထ ယောဇနာ၊– ဋီကာ။

ဤအတိုင်း ထည့်သင့်ရာထည့်၍ အနက်ပေးပုံ။ ။ကသပ–ပ၊ ယထာ(ယံ မဂ္ဂံ)–အကြင်လမ်းကို၊ ပဋိပန္နော–သွားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယထာ(ယံ ပဋိပဒံ)–အကြင် ပုဗ္ဗဘာဂ အကျင့်ကို၊ ပဋိပန္နော–ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သာမံယေဝ ဉဿတိ, သာမံ(ဧဝ) ဒက္ခတိ (ဒက္ခိတိ)၊ (ကိံ)၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ (ဝဒန္တော–ဖြောဟောလသော်၊) ကာလဝါဒီ–သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောကာလ၌သာ ပြောဟောတတ်၏၊ ဘူတဝါဒီ–ဟုတ်မှန်သောစကား ကိုသာပြောဟောတတ်၏၊ အတ္ထဝါဒီ–စီးပွားရှိသော စကားကိုသာ ပြောဟောတတ်၏၊ ဓမ္မဝါဒီ–တရားနည်းလမ်းရှိသော စကားကိုသာ ပြောဟောတတ်၏၊ ဝိနယဝါဒီ–သံဝရဝိနည်း, ပဟာန ဝိနည်းကိုသာ ပြောဟောတတ်၏၊ ဝါ–သူတစ်ပါးတို့ကို ဆုံးမကြောင်းတရားစကားကိုသာ ပြော ဟောတတ်၏၊ ဣတိ–သို့၊ သာမံယေဝ ဉဿတိ, သာမံ(ဧဝ) ဒက္ခတိ(ဒက္ခိတိ)၊ ကသပ–ပ၊ မယာ–သည်၊ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ပဝေဒိတော–သော၊ သကလ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခ နိဿရဏ ဘူတော–အလုံးစုံသောဝဋ်ဒုက္ခ၏ လွတ်မြောက်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ မဂ္ဂေါ–မဂ်သည်(လမ်းသည်)၊ အတ္ထိ–ရှိ၏၊ တသ–ထိုမဂ်ကို၊ အဓိဂမုပါယဘူတာ–ရှေခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ–ပုဗ္ဗဘာဂအကျင့်သည်၊ အတ္ထိ–၏။

အနက်ကျယ်ပေးရကျိုး။ ။ဤသို့ အကျယ်ပေးမှသာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာမှာ မဂ္ဂပဋိပဒါရှိကြောင်း ထင်ရှားသည့်အတွက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီစသော ဂုဏ်များကို ဗုဒ္ဓနှင့် 'အခြားဂဏာစရိယတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်သူကိုယ်တိုင် သိရကား "သမဏော ဂေါတမော ဣမေ ဓမ္မေ အနဝသေသံ ပဟာယ ဝတ္တတိ"စသော ရှေ့စကားသည် မည်သူတစ်ယောက်မျှ မလွှပ်ရှားစေအပ် မလှုပ်ရှားစေနိုင်သော ယုတ္တိဘူတသိဟနာဒအဖြစ်ကို "အတ္ထိ ကသပ မဂ္ဂေါ"စသော် ဤစကားက ပြပြီးဖြစ်တော့သတည်း။။ [တေန သမဏော ဂေါတမော ဣမေ ဓမ္မေတိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တော ဝါဒေါ ဂေန်စိ အသမ္ဘကမ္မိယော ယုတ္တိဘူတသိဟနာဒေါတိ ဒဿေတိ၊– ဋီကာ။]

ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ အယမေဝ မဂ္ဂေါ–ဤ မဂ်ပင်တည်း၊ သေယျထိဒံ–ထို မဂ်တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ–သမ္မာဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း၊ပေ၊ သမ္မာသမာဓိ–ဓိလည်းကောင်းတည်း၊ ကဿပ–ပ၊ ယထာ(ယံ မဂ္ဂံ) ပဋိပန္နော၊ပေ၊ ဥဿတိ၊ပေ၊ သော မဂ္ဂေါ–ထိုလမ်းဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး, မြတ်တရားပင်တည်း၊ သာ ပဋိပဒါ–ဟူသည်၊ အယံ–ဤ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး, မြတ်တရားပင်တည်း။ ["ကာလဝါဒီ"စသည်တို့၏အနက်ကို ဗြဟ္မဇာလသုတ် စူဠသီလခန်း, သမ္ဗပလာပဝိရတိသီလ၌လည်း ရေးခဲ့ပြီ။]

တပေါပဏ္ဍိတကထာ

[ ] ၃၉၄။ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော ဂေါတမ–ငါ့ရှင်ဂေါတမ၊ ဣမေ တပေါပဏ္ဍိတာပိ–ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အားထုတ်အပ်သောအကျင့်တို့သည်လည်း၊ ဧကေသံ, သမဏ ဗြာဟ္မဏာနံ–ဤ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏၊ သာမညသခ်ိတာစ–သမဏတို့၏ဖြစ်ကြောင်းအလုပ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသခ်ိတာစ–ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းအလုပ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ–နိ၏၊) အစေလကော–အဝတ်မဆည်းအချည်းနှီးသော တက္ကဒွန်းသည်၊ မုတ္တာစာရော–လောကီလူတို့ ကျင့်ရိုးအကျင့်မှ စွန့်လွှတ်အပ်သော အကျင့်ရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ["မတ်တတ်ရပ်၍ ချိုးယိုသေးပေါက်မှု စားမှုသောက်မှုကို ပြုသည်" ဟူလို။] ဟတ္ထာပလေခနော–ထမင်းစားပြီးသော် လက်ကိုလျှာဖြင့် ခြစ်တတ် လျက်တတ်သည်၊ (တစ်နည်း၊) ဟတ္ထာပလေခနော–ကျင်ကြီးစွန့်ပြီးသော် လက်ဖြင့်ခြစ်တတ် သုတ်တတ်သည်၊(ဟောတိ)၊နေ ဖေါ ဘဒ္ဒန္တေ ကော–အရှင်ဘုရား ဆွမ်းလောင်းလို၍ လာပါဦးဟု လျှောက်အပ်သော်မလာတတ်သည်၊ (ဖောတိ)၊ [(တစ်နည်း၊) ဖေါ ဘဒ္ဒန္တေ ကော–အရှင်ဘုရား ဆွမ်းလောင်းလို၍လာပါဦးဟု လျှောက်အပ်သော် လာတတ်သည်၊ နေ(ဟောတိ)–မဖြစ်၊...ဤသို့လည်း ပေးနိုင်ပါသည်၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] နေ တိဋ္ဌဘဒ္ဒန္တေ ကော–အရှင်ဘုရား မလာလိုလျှင် ရပ်တော်မူပါဦးဟု လျှောက်အပ်သော် မရပ်တတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အဘိဟဋံ–မိမိမရောက်မီ ရှေးရှုဆောင်အပ်ပြီးသော ဆွမ်းကို၊ နေ(သာဒိယတိ)–မသာယာ၊ [သာဒိယတိ လိုက်ပေးသည်။] ဥဒ္ဒိဿကတံ–မိမိကိုရည်စူး၍ ပြုအပ်သောဆွမ်းကို၊ နေ (သာဒိယတိ)၊ နိမန္တနံ–ပင့်ဖိတ်ကြောင်းဆွမ်းကို၊ နေ သာဒိယတိ။

သော–ထိုအစေလကသည်၊ ကုမ္ဘိမုခါ–အိုးနှုတ်ခမ်းဝမှ၊ (ဥဒ္ဓရိတ္တာ–ထုတ်ဆောင်၍၊ ဒီယျမာနံ–ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို၊) နေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ–မခံယူ၊ ကဠောပိမုခါ–ထမင်းအိုး ထမင်းတောင်းဝမှ၊ (ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဒီယျမာနံ) နေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဌေက်–တံခါးခုံကို၊ အန္တရံ–အကြားကို၊ (ကတ္တာ–ပြု၍၊ ဒီယျမာနံ–ကို၊) နေ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊

ဒဏ္ဍံ–ဒုတ်ကို၊ အန္ဓ ရံ–ကို၊ (ကတ္တာ ဒီယျမာနံ) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ မုသလံ–ကျည်ပွေ့ကို၊ အန္ဓ ရံ (ကတ္တာ ဒီယျမာနံ) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ ဒ္ဝိန္နံ–၂ ယောက်တို့သည်၊ ဘုဉ္ဇမာနာနံ–စားနေကုန်စဉ်၊ (ဧကသ္မိံ–တစ်ယောက်သည်၊ ဥဋ္ဌာယ–ထ၍၊ ဒေန္တေ–ပေးလှူလသော်၊) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ ဂဗ္ဘိနိယာ–ကိုယ်ဝန်ရှိသော မိန်းမသည်၊ (ဒေန္တိ ယာ–ပေးလှူလသော်၊) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ ပါယမာနာယ–နို့တိုက်ဆဲ မိန်းမသည်၊ (ဒေန္တိ ယာ–သော်၊) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ ပုရိသန္တရဂတာယ–ယောကျ်ားတစ်ပါးသွားလာအပ်ဆဲ မိန်းမသည်၊ (ဒေန္တိ ယာ) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ သံကိတ္တိသု–ကြွေးကြော်စုပေါင်း၍ ချက်ပြုတ်အပ်သော ထမင်းတို့၌၊ (ဒီယျမာနံ) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ ယတ္တ–အကြင်အရပ်၌၊ သာ–ခွေးသည်၊ ဥပဋ္ဌိတော–ထမင်းကိုမျှော်၍ အနီး၌တည်နေသည်၊ ဟောတိ–၏၊ (တတ္တ–ထိုအရပ်၌၊ တသ–ထိုခွေးအား၊ အဒတ္တာ–မပေးမူ၍၊ အာဟင်္ဒ–ဆောင်ယူအပ်သောဆွမ်းကို၊) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ ယတ္တ–၌၊ မက္ခိကာ–ယင်တို့သည်၊ သဏ္ဌာသဏ္ဌာစာရီနိ–အစုအစုပြု၍ လှည့်လည်ကြကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ–နိ၏၊ တတ္တ–၌၊ ဒီယျမာနံ–ကို၊) နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ မစ္ဆ–ငါးကို၊ နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ မံသံ–အသားကို၊ နဝ(ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ သုရံ–သေရည်ကို၊ နဝ (ပိဝတိ)–မသောက်၊ မေရယံ–အရက်ကို၊ နဝ(ပိဝတိ)၊ ထုသောဒကံ-သုဝီရတိုင်း၌ဖြစ်သော ဆန်ပုန်းရည်ကို၊ နဝ (ပိဝတိ)–မသောက်၊ [အစားအသောက် အလှူခံမှုနှင့်စပ်သော အကျင့်တို့ကို လျှောက်သည်။]

သော–ထိုအစေလကသည်၊ ဧကာဂါရိကော–တစ်အိမ်၌ ဆွမ်းရပ်လေ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ဧကာလောပိကော ဝါ–ဆွမ်းတစ်လုတ်သာရှိသည်သော်လည်း၊ (ဆွမ်းတစ်လုတ်ဖြင့်သာ မျှတသည်သော်လည်း၊) ဟောတိ၊ ဒ္ဝိဂါရိကော–သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒ္ဝိလောပိကော ဝါ–သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ သတ္တာဂါရိကော–သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သတ္တာလောပိကော ဝါ–သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဧကိဿာ–တစ်ချောင်းသော၊ ဒတ္တိယာပိ–ယောက်မဖြင့်လည်း၊ ဝါ–ဖွန်းဖြင့်လည်း၊ (တစ်ဖွန်းစာ ထမင်းဖြင့်လည်း၊) ယာပေတိ–မျှတ၏၊ ဒ္ဝိဟိ–နှင့်သော၊ ဒတ္တိဟိပိ–တို့ဖြင့်လည်း၊ ယာပေတိ၊ သတ္တဟိ ဒတ္တိဟိပိ ယာပေတိ၊ ဧကာဟိကမ္မိ–တစ်ရက်ခြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အာဟာရံ–အာဟာရကို၊ အာဟာရေတိ–ခံတွင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်၏၊ ဝါ–စား၏၊ ဒ္ဝီဟိကမ္မိ၊ ၊ပေ၊ သတ္တာဟိကမ္မိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဣတိ ဝေရှပ်–ဤသို့သဘောရှိသော၊ အဒ္ဓမာသိကမ္မိ–တစ်လထက်ဝက် ၁၅–ရက်ခြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ–၁၅ ရက်တစ်ကြိမ်လည်းဖြစ်သော၊ ပရိယာယ ဘာတ္တဘောဇနာနုယောဂ–အလှည့်အကြိမ်အားဖြင့်ဖြစ်သော ဆွမ်းစားခြင်းကိုအားထုတ်ခြင်းကို၊ အနုယုတ္တော–သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ။ [အစာစားမှုနှင့်စပ်သော အကျင့်တို့ကို လျှောက်သည်။]

၃၉၅။ အာဝုသော ဂေါတမ-မ၊ ဣမေ တယောပဣမာပိ-ဤဆိုအပ်လတ္တံသော အားထုတ်အပ်သော အကျင့်တို့သည်လည်း၊ ဧတေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ သာမညသင်္ခါတာစ-ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မညသင်္ခါတာစ-ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ)၊ (သော-ထိုအစေလကသည်၊) သာကဘက္ခော၀ါ-ဟင်းရွက်စိမ်းဟူသော အစာရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သာမာကဘက္ခော ၀ါ-လမန်းဆန်ဟူသော အစာရှိသည်သော်လည်း၊ ၀ါ-နတ်ကောက်ဟူသော အစာရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ [နောက်၌လည်း ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။] နိ၀ါရ-တောစပါ။ ၀ါ-ကြိတ်ဆန်၊ ဒဒ္ဒုလ-သားရေအဖတ်၊ ဟဋ-သစ်စေး၊ ၀ါ-ရေမှော်၊ ကဏ-ဆန်ကွဲ၊ အာစာမ-ထမင်းကျိုး၊ ၀ါ-ကဒီရည်၊ ပိညာက-နှမ်းမုန့်ညက်၊ တိဏ-မြက်၊ ဂေါမယ-နွားချေး၊ ဝနမူလဖလာဟာရော-တောင်ခြစ်သော သစ်မြစ်, သစ်သီးဟူသော အစာအာဟာရရှိသည်၊ ပ၀တ္တဖလဘောဇီ-မိမိမရောက်ခင်ဖြစ်နှင့်သော သစ်သီးကို စားလေ့ရှိသည်၊ ၀ါ-အလိုလိုကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ယာပေတိ-မျှတ၏။ ("ပ၀တ္တ-မိမိမရောက်ခင် သစ်ပင် အောက်၌ဖြစ်နှင့်သော"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ ထိုအသီးကိုပင် "အလိုလိုကြွေကျသော အသီး"ဟု ခေါ်သည်။) [အစာအာဟာရနှင့်စပ်၍ အတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်တို့ကို လျှောက်သည်။]

၃၉၆။ အာဝုသော ဂေါတမ-မ၊ ဣမေ တယောပဣမာပိ၊ပေ၊ (ဟောန္တိ၊ သော-သည်၊ သာဏာနိပိ-ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ဖြင့်ရက်အပ်သော အ၀တ်တို့ကိုလည်း၊ ဟောတိ-ဆောင်၏၊ ၀ါ-၀တ်၏၊ မသာဏာနိပိ-အခြားချည်တို့ဖြင့် ရောနှောအပ်သော ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ဖြင့်ရက်အပ်သော အ၀တ်တို့ကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ ဆ၀ ဒုဿာနိပိ-သူသေကောင်မှ စွန့်ပစ်အပ်သော အ၀တ်တို့ကိုလည်း၊ ၀ါ-ပြိတ်မြက်စသည်တို့ကို ထုံးရှပြုအပ်သော ယုတ်ညံ့သော အ၀တ်တို့ကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ ပံသုကူလာနိပိ-ပံသုကူအ၀တ်တို့ကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ တိရိဋ္ဌာနိပိ-သစ်ပင်၏ အခွံဖြစ်သော အ၀တ်တို့ကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ အဇိနမ္မိ-သားကောင်၏ အရေကိုလည်း၊ ၀ါ-သစ်နက်ရေကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ အဇိနက္ခိပမ္မိ-အလယ်၌ခွဲအပ်သော သားရေကိုလည်း၊ ၀ါ-အလယ်၌ခွဲအပ်သော သစ်နက်ရေကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ ကုသစီရမ္မိ-သမန်းမြက် အ၀တ်ကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ ၀ါကစီရမ္မိ-လျှော်တော အ၀တ်ကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ ဖလကစီရမ္မိ-ပျဉ်ချပ်အ၀တ်ကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ ကေသကမ္မလမ္မိ-လူဆံပင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ကမ္မလာကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ ၀ါဠကမ္မလမ္မိ-မြင်းမြီးတို့ဖြင့် ရက်အပ်သော ကမ္မလာကိုလည်း၊ ဟောတိ၊ ဥလူကပက္ခိကမ္မိ-ခင်ပုတ်တောင်ဖြင့် ရက်အပ်သော အ၀တ်ကိုလည်း၊ ဟောတိ။ [အ၀တ်နှင့်စပ်၍ အတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့်တို့ကို လျှောက်သည်။]

ကေသမသုလောစကော–ထန်းစေ့မှုတ်ဖြင့် ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ပယ်နှုတ်တတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–ဖြစ်၍လည်း၊ ကေသမသုလောစနာနုယောဂ်–ထန်းစေ့မှုတ်ဖြင့် ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ပယ်နှုတ်ခြင်းကို အဖန်ဖန် အားထုတ်မှုကို၊ အနုယုတ္တော–အဖန်ဖန် အားထုတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥဗ္ဗဋ္ဌကော–အထက်၌ တည်နေတတ်သည်၊ ဝါ–မတ်တတ်ရပ်နေတတ်သည်၊ ["ဥဗ္ဗဏောဏုမဏ္ဍလံ"၌ကဲ့သို့ ဥဗ္ဗသဒ္ဒါ "ဥဒ္ဓံ" အနက်ဟော။] (ဟုတ္တာ)ပိ–လည်း၊ အာသနပဋိက္ခိတ္တော–ပယ်အပ်သော နေရာရှိသည်၊ ဝါ–ပယ်အပ်သော ထိုင်နေခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဥက္ကုဋိကော–ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လေ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–လည်း၊ ဥက္ကုဋိကပဓာနံ–ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ခြင်းဟူသော အားထုတ်ကြောင်းအကျင့်ကို၊ အနုယုတ္တော ဟောတိ၊ ကဏ္ဋကာပဿယီကော–ဆူးတို့အပေါ်ဝယ် ဖြန့်ကြက်အပ်သော သားရေပေါ်၌ မှီတင်းနေထိုင်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–လည်း၊ ကဏ္ဋကာပဿယော–ဆူးတို့အထက် ဖြန့်ကြက်အပ်သော သားရေအခင်းပေါ်၌၊ သေယျံ–အိပ်ခြင်းကို၊ကပ္ပေတိ–ပြု၏၊ ဖလကသေယျမ္ပိ–ပျဉ်ချပ်ပေါ်၌ အိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကပ္ပေတိ၊ ထဏ္ဍိလသေယျမ္ပိ–မြင့်သော ကုန်းမြေအရပ်၌ အိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကပ္ပေတိ။ [အိပ်ရာနေရာနှင့်စပ်၍ အတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့်ကို လျှောက်သည်။]

ဧကပဿယိကော–တစ်ဖက်သောနံတောင်းဖြင့် စောင်း၍ အိပ်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–လည်း၊ ရဇောဇလ္လဓရော–မြူမှုန်တည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို ဆောင်တတ်သည်၊ ဟောတိ၊ အဇ္ဇောကာသိကောပိ–လွင်တီးခေါင်၌ နေခြင်း အလေ့ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ယထာသန္တတိကော(ပိ)–အကြင် အကြင်ခင်းထားအပ်သော ပဌမရအပ်သောနေရာ၌ နေခြင်းအလေ့ရှိသည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ [စာအုပ်တို့၌ "အဇ္ဇောကာသိကောပိ ဟောတိ ယထာသန္တတိကော" ၂–ပုဒ်တွဲလျက်ရှိသော်လည်း "အဇ္ဇောကာသိကဓုတင်, ယထာသန္တတိကဓုတင်"ဟု ဓုတင် ၂–မျိုးရှိသောကြောင့် ဤ၌ ၂–မျိုးခွဲ၍ အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။] ဝေကဋိကော–ကျင်ကြီးကို စားခြင်းအလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–လည်း၊ ဝိကဋဘောဇနာနုယောဂ်–ကျင်ကြီးကို စားခြင်းကို အဖန်ဖန်အားထုတ်မှုကို၊ အနုယုတ္တော, ဟောတိ၊ အပါနကော–ရေအေးကို သောက်ခြင်း မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–လည်း၊ အပါနကတ္ထံ–ရေအေးကို သောက်ခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ အနုယုတ္တော, ဟောတိ၊ သာယတတိယကမ္မိ–ညနေချမ်းဝယ် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်းဟူသော ၃–ကြိမ်မြောက်ရှိသော၊ ဥဒကောရောဟာနုယောဂ်–ရေသို့သက်ဆင်းခြင်းကို အဖန်အဖန်အားထုတ်မှုကို၊ အနုယုတ္တော–သည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–လည်း၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ (လျှောက်ပြီ။) [မိစ္ဆာဝါယာမ၏ အစွမ်းဖြင့် အားထုတ်အပ်သော အတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့်ကို လျှောက်သည်။]

တပေါ်ပဏ္ဍိတမနိုရတ္ထကထာ

၃၉၇။ ကဿပ-ပ၊ အစေလကော-သည်၊ မုတ္တာစာရော-သည်၊ စေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ ဟတ္ထာပလေခနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ (စေပိ ဟောတိ-တော့၊) နဂ္ဂေ ဟိဘဒ္ဒန္တိ ကော-သည်၊ (စေပိ ဟောတိ-တော့၊) နဂ္ဂ ဘဒ္ဒန္တိ ကော-သည်၊(စေပိ ဟောတိ)၊ အဘိဟဋ္ဌံ (စေပိ)နဲ့ သာဒိယတိ-အကယ်၍မူလည်း မသာယာစေဦးတော့၊ပေ၊ ထုသောဒကံ-ကို၊ (စေပိ)နဲ့ ပိဝတိ-အကယ်၍မူလည်း မသောက်စေဦးတော့၊ သော-ထိုအစေလကသည်၊ ကောဂါရိကော-သည်၊ (ဟုတ္တာ) ကောလောပိကောဝါ-သည်သော်လည်း၊ (စေပိ)ဟောတိ-တော့၊ပေ၊ သတ္တာဟိကမ္မိ-သော၊ အာဟာရံ-ကို၊ (စေပိ)အာဟာရေတိ-အကယ်၍မူလည်း ခံတွင်းသို့ ရှေးရှဆောင်စေဦးတော့၊ (စားစေဦးတော့)၊ ဣတိဝေရုပ်-သော၊ အဒ္ဓမာသိကမ္မိ-သော၊ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂံ-ကို၊ အနုယုတ္တော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)စေပိ ဝိဟရတိ-အကယ်၍မူလည်း နေစေဦးတော့၊ စ-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တဿ-ထို အစေလကသည်၊ ဝါ-၏၊ အယံ သီလသမ္ဘဒါ-ဤသီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ (အယံ)စိတ္တသမ္ဘဒါ-ဤသမာဓိစိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ (အယံ) ပညာသမ္ဘဒါ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဘာဝိတာ-မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ်စေအပ်သည်၊ ဝါ-မပွားစေအပ်သည်၊ အသစ္ဆိကတာ-မျက်မှောက် မပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ သော-ထို အစေလကသည်၊ သာမညာ-သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း သီလ သမာဓိ ပညာမှ၊ အာရကာဝ-ဝေးသည်သာ၊ ဗြာဟ္မညာ-ဗြာဟ္မဏ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သီလ သမာဓိ ပညာမှ၊ အာရကာဝ-ဝေးသည်သာ။

ကဿပ-ပ၊ ယတော-အကြင်အခါ၌၊ ဝါ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အဝေရံ-ဒေါသတည်းဟူသော ရန်မရှိသော၊ အဗျာပဇ္ဇ-ဒေါမနုဿတည်းဟူသော ဗျာပါဒမရှိသော၊ မေတ္တစိတ္တံ-မေတ္တာရှိသော စိတ်ကို၊ [မေတ္တာ+ယဿ+အတ္ထိတိ မေတ္တံ၊ မေတ္တံစ+တံ+စိတ္တံစာတိ မေတ္တစိတ္တံ။] ဝါ-မေတ္တာစိတ်ကို၊ ဘာဝေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ပွားစေ၏၊ အာသဝါနံ ခယာ စေတော ဝိမုတ္တိ၊ပေ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဝိဟရတိ။[မဟာလိသုတ်,စတုအရိယဖလကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ကဿပ-ပ၊ (တတော-ထိုအခါ၌၊ဝါ-ထိုအကြောင်းကြောင့်၊) အယံ ဘိက္ခု-ဤရဟန်းကို၊ သမဏော ဣတိပိ-သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော ရဟန်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏော ဣတိပိ-ဗြာဟ္မဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ရဟန်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ သာဝကဘက္ခုစသူ, သာဝကာရဏစသူပင် ဖြစ်စေကာမူ သီလသမ္ပဒါ စိတ္တသမ္ပဒါ ပညာသမ္ပဒါကို မျက်မှောက် မပြုနိုင်ပုံ, စင်စစ်ကား သမဏဗြာဟ္မဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း သီလ သမာဓိ ပညာမှ အဝေးကြီးဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း, အဝေရ အဗျာပဇ္ဇဖြစ်သော မေတ္တာစိတ်ကိုပွားစေ၍ စေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်သူကိုသာ "သမဏ, ဗြာဟ္မဏ"ဟု ခေါ်ဆိုရပုံကို လည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်၊ ထိုဝါကျများ၌ အနက်လွယ်ပါပြီ။

၃၇၈။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ အစေလော-သော၊ ကဿပေါ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိံ): အာ ဂေါတမ-မ၊ သာမည်-သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သီလစသော အကျင့်ကို၊ ဒုက္ခရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ (ပြုနိုင်ခဲ၏၊) ဗြာဟ္မဏ-ဗြာဟ္မဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သီလစသော အကျင့်ကို၊ ဒုက္ခရံ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ကဿပ-ပ၊ လောကသ္မိံ-၌၊ ဒုက္ခရံ သာမည် ဒုက္ခရံ ဗြာဟ္မဏန္တိ ဒုက္ခရံပေ၊ ဗြာဟ္မဏဟူသော၊ ဧသော-ဤစကားသည်၊ ပကတိခေါ-ရိုးရာဖြစ်သော စကားသာတည်း၊ (ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားသာတည်း၊) ကဿပ-ပ၊ အစေလကော-သည်၊ မုတ္တာစာရော-သည်၊ စေပိ (ဟောတိ)-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အုံ၊ ဣတိဧဝရူပံ အဒ္ဓမာသိကမ္မံ ပရိယာယ ဘတ္တဘောဇနာနုယောဂ် အနုယုတ္တော (စေပိ)ဝိဟရတိ-အကယ်၍မူလည်း နေအုံ၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊) ကဿပ-ပ၊ ဣမာယ မတ္တာယ-ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော အစေလက မုတ္တာစာရစသောအကျင့်ဖြင့်၊ ဣမိနာ တပေါပက္ခမေန-ဤအားထုတ်အပ်သော အစေလကမုတ္တာစာရစသော အကျင့်ဖြင့်၊ သာမည်ဝါ-သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အကျင့်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ်ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်၊ သုဒုက္ခရံ-အလွန် ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်၊ စ အဘာဝိသ-အကယ်၍ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ-သော်)၊ ဒုက္ခရံ သာမည် ဒုက္ခရံ ဗြာဟ္မဏန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ ဝစနာယ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ကလ္လ-သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်၊ နု ဘဝိသ-မဖြစ်တော့ရာ။

ဧတံ-အစေလက မုတ္တာစာရစသော ဤအကျင့်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟပတိနာဝါ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဂဟပတိပုတ္တေနဝါ- အိမ်ရှင်သူကြွယ်၏ သားသည်သော်လည်းကောင်း၊ အဇ္ဇမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ကုမ္ဘဒါသိယာ ပိ-အိုးထိန်းကျွန်မသည်သော်မှလည်း၊ ဟန္ဒ-ယခုချက်ချင်း၊ အဟံ-ငါသည်၊ အစေလကော-သည်၊ မုတ္တာစာရော-ရှိသည်၊ ဟောမိ-ဖြစ်တော့အုံ၊ ဟတ္ထာပလေ ခနော-သည်၊ ဟောမိ-အုံ၊ပေ၊ ဣတိဧဝရူပံ-သော၊ အဒ္ဓမာသိကမ္မံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂ်-ကို၊ အနုယုတ္တော-သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ ဝိဟရာမိ-နေတော့အုံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ (ကျင့်ခြင်းငှာ၊) သက္ကာစ-တတ်ကောင်းသည်လည်း၊ အဘာဝိသ-ဖြစ်ရာ၏။

ကဿပ–ပ၊ ယသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣမာယ မတ္တာယ–ကို၊ အညတြေဝ–ကြဉ်၍ သာလျှင်၊ ဣမိနာ တပေါပဋိပဒေန–ကို၊ အညတြ(ဧ၀)–ကြဉ်၍သာလျှင်၊ သာမညံ ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မညံ၀ါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခရံ–သည်၊ သုဒုက္ခရံ–သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဒုက္ခရံ သာမညံ ဒုက္ခရံ ဗြာဟ္မညန္တိ–ဟူသော၊ ဧတံ–ကို၊ ဝစနာယ–ဌာ၊ ကလ္လံ–သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကဿပ–ပ၊ ယတော–ကြောင့်၊ ဘိက္ခု–သည်၊ အဟေရံ–သော၊ပေ၊ သမဏော ဣတိပိ, ဗြာဟ္မဏော ဣတိပိ, ဝုစ္စတိ။ ["သာကဘက္ခော စေပိ ကဿပ ဟောတိ"စသော ဝါကျ, "သာဏာနိ စေပိ ကဿပ ဓာရေတိ"စသော ဝါကျတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ။] ဣတိ–ဤသို့ (မိန့်တော်မူပြီ)။

၃၉၉။ ဧवं–သို့၊ ဝုတ္တေ–မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော်၊ အစေလော–သော၊ ကဿပေါ–သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ–ပြီ၊ (ကိုး–နည်း၊) ဘော ဂေါတမ–မ၊ သမဏော–ရဟန်းကို၊ ဒုဇ္ဇာနော–ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်ပါ၏၊ ဝါ–သိနိုင်ခဲပါ၏၊ ဗြာဟ္မဏော–ဗြာဟ္မဏကို၊ ဒုဇ္ဇာနော–၏၊ ဝါ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ (လျှောက်ပြီ)၊ ကဿပ–ပ၊ လောကသ္မိံ–၌၊ ဒုဇ္ဇာနော သမဏော ဒုဇ္ဇာနော ဗြာဟ္မဏောတိ–ဒုဇ္ဇာနော၊ပေ၊ ဏောဟူသော၊ သော–ဤစကားသည်၊ ပကတိခေါ–ရိုးရာဖြစ်သော စကားသာတည်း၊ (ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားသာတည်း၊) ကဿပ–ပ၊ အစေလကော–သည်၊ မုတ္တာစာရော–သည်၊ စေပိ ဟောတိ–တော့၊ပေ၊ ဣတိ၀ဏ္ဏပ်–သော၊ပေ၊ ဣမိနာ တပေါပဋိပဒေန–ဖြင့်၊ သမဏောဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒုဇ္ဇာနော–ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သည်၊ ဝါ–သိနိုင်ခဲသည်၊ စ အဘာ၀ိသ–အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ–သော်၊) ဒုဇ္ဇာနော သမဏော ဒုဇ္ဇာနော ဗြာဟ္မဏောတိ–ဟူသော၊ ဧတံ–ကို၊ ဝစနာယ–ဌာ၊ ကလ္လံ–သည်၊ နု အဘာ၀ိသ–ရာ။

ဧသော–ဤသမဏကို၊ ဝါ–ဤဗြာဟ္မဏကို၊ ဂဟပတိနာ၀ါ–လည်းကောင်း၊ပေ၊ ကုမ္ဘဒါသိယာပိ–မှလည်း၊ အယံ–ဤသူသည်၊ အစေလကော–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ မုတ္တာစာရော–သည်၊ ဟောတိ၊ပေ၊ ဣတိ ဧ၀ရူပ်, အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ, ပရိယာယ ဘတ္တဘောဇနာနုယောဂံ, အနုယုတ္တော (ဟုတ္တာ), ဝိဟရတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဥတ္တံ–သိခြင်းငှာ၊ သဏ္ဌာန–တတ်ကောင်းသည်လည်း၊ အဘာ၀ိသ–ဖြစ်ရာ၏။

ကဿပ–ပ၊ ယသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣမာယ မတ္တာယ–ကို၊ အညတြေဝ–သာလျှင်၊ ဣမိနာ တပေါပဋိပဒေန–ကို၊ အညတြ(ဧ၀)–သာလျှင်၊ သမဏောဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒုဇ္ဇာနော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ သုဒုဇ္ဇာနော–အလွန်ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သည်၊ ဝါ–အလွန်သိနိုင်ခဲသည်၊ ဟောတိ–၏၊ တသ္မာ–

ကြောင့်၊ ဒုန္ဓာနောပေ၊ ဗြာဟ္မဏောတိ–ဟူသော၊ ဧတံ–ကို၊ ဝစနာယ–ဌာ၊ ကလ္လံ–သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကဿပ–ပ၊ ယတော–ကြောင့်၊ ဘိက္ခု–သည်၊ အဝေရံ–သော၊ ၊ပေ၊ သမဏော ဣတိပိ ဗြာဟ္မဏော ဣတိပိ ဝုစ္စတိ။ ["သာကသာကျော် စေပိ ကဿပ ဟောတိ"စသော ဝါကျ, "သာဏာနိ စေပိ ကဿပ ဓာရေတိ"စသော ဝါကျတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ။]၊ပေ၊ ဣတိ–ဤသို့ (မိန့်တော်မူပြီ)။

သီလ သမာဓိ ပညာသမ္မဒါ

၄၀၀။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘော ဂေါတမ–မ၊ သာ သီလသမ္မဒါ–ထိ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည်၊ ကတမာပန–အဘယ်ပါနည်း၊ (သာ)စိတ္တသမ္မဒါ–ထိ သမာဓိစိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည်၊ ကတမာ–နည်း၊ (သာ)ပညာသမ္မဒါ–ထိပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည်၊ ကတမာ–နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့(လျှောက်ပြီ)။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်ဝယ် "ဣဓ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသော ဝါကျများကို သာမည်ဖလသုတ် ပဏီတတရသာမည်ဖလကထာ၌ လည်းကောင်း, စူဠသီလ မဇ္ဈိသီလ မဟာသီလတို့ကို ဗြဟ္မာလသုတ် သီလအခန်း၌ လည်းကောင်း, "သဲသော ခေါ ကဿပ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော နု ဣတောစိ ဘယံ"စသော ဝါကျကို သာမည်ဖလသုတ် မဟာသီလအဆုံး၌လည်းကောင်း၊ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ [ဤသီလကို ဤ၌ "သီလသမ္ဒါ"အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။] ပဌမစျာန်စသော စျာန် ၄–ပါးကို ဗြဟ္မာလသုတ် ဒိဋ္ဌမမ္မ နိဗ္ဗာနဝါဒကထာ၌ လည်းကောင်း, ထို စျာန် ၄–ပါး၏ ဥပမာနဝါကျတို့ကို သာမည်ဖလသုတ် ပဌမဈာနကထာစသည်၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ [ဤစျာန် ၄–ပါးကို "စိတ္တသမ္ဒါ"အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။] ဝိပဿနာဉာဏ်မှစ၍ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်တိုင်အောင်သော ဉာဏ်ရှစ်ပါးကို သာမည်ဖလသုတ် ဒိဋ္ဌစက္ခုဉာဏကထာ စသည် တို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ [ထို ဉာဏ်ရှစ်ပါးကို ဤ၌ "ပညာသမ္ဒါ"အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။]

၄၀၁။ ကဿပ–ပ၊ ဣမာယ သီလသမ္ဒါယစ–ဤသီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ–မှလည်းကောင်း၊ (ဣမာယ) စိတ္တသမ္ဒါယ–ထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ–မှလည်းကောင်း၊ ဣမာယ ပညာသမ္ဒါယ–ထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ–မှလည်းကောင်း၊ အညာ–အခြားသော၊ ဥတ္တရိတရာဝါ–သာ၍ လွန်ကဲသည်မှ လည်းဖြစ်သော၊ ပဏီတတရာဝါ–သာ၍ မွန်မြတ်သည်မှလည်းဖြစ်သော၊ သီလသမ္ဒါ–သည်လည်းကောင်း၊ စိတ္တသမ္ဒါ–သည်လည်းကောင်း၊ ပညာသမ္ဒါ–သည်လည်း ကောင်း၊ နတ္ထိ–မရှိတော့။

သီဟနာဒကထာ

၄၀၂။ ကဿပ-ပ၊ ဧကော-အချို့ကုန်သော၊ သီလဝါဒါ-သီလကို ပြောဆိုကြကုန်သော၊ ဝါ-သီလ၏ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကြကုန်သော၊ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ-သမဏ ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေ-ထိုသီလဝါဒသမဏ ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အနေက ပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ သီလသ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ကဿပ-ပ၊ ယာဝတာ-အကြင် မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အရိယံ-ကိလေသာမြူမှုံ, ညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်သော၊ ပရမံ-လွန်မြတ်သော၊ သီလံ-လောကုတ္တရာသီလသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏၊) အဟံ-ငါဘုရားသည်၊ တတ္ထ-ထိုသီလ, ပရမသီလအရာ၌၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝါ-မိမိ၏သီလနှင့်၊ သမသမံ-တူသောသီလအားဖြင့် တူသော့ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ နဿနုပသာမိ-မြင်တော်မမူ၊ ဘိယျော-သာလွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကား၊ ကုတော-အဘယ်မှာ မြင်ပါတော့အုံ့နည်း၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ ယဒိဒံ အဓိသီလံ-အကြင် သီလ, အဓိသီလသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-ထိုသီလ, အဓိသီလအရာ၌၊ အဟမေဝ-ငါဘုရားသည်သာ၊ ဘိယျော-သာလွန်၏။။ [ငါးပါးသီလမှစ၍ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလတိုင်အောင်သော သီလသည် သီလမည်၏၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သီလသည် အဓိသီလမည်၏၊ ထိုသီလ, အဓိသီလအရာ၌ ငါဘုရားကသာ သာလွန်တော်မူသည်-ဟူလို။]

ကဿပ-ပ၊ ဧကော-နည်းသော၊ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒါ-ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ် စက်ဆုပ်တတ်သော ဝိရိယ၏ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကြကုန်သော၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သန္တိ-ကုန်၏၊ တေ-ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ အနေက ပရိယာယေန- ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ တပေါဇိဂုစ္ဆာယ-ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ် စက်ဆုပ်တတ် သောဝိရိယ၏၊ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ၊ ကဿပ-ပ၊ ယာဝတာ-သော၊ အရိယာ-သော၊ ပရမာ-သော၊ တပေါဇိဂုစ္ဆာ-ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ် စက်ဆုပ်တတ်သော ဝိရိယသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အဟံ-သည်၊ တတ္ထ-ထို တပေါဇိဂုစ္ဆာ ဝိရိယအရာ၌၊ အတ္တနော-၏၊ ဝါ-မိမိ၏တပေါဇိဂုစ္ဆာနှင့်၊ သမသမံ-တူသော တပေါဇိဂုစ္ဆာဝိရိယ အားဖြင့်တူသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ နဿနုပသာမိ-မူ၊ ဘိယျော-ကား၊ ကုတော-နည်း၊ အထခေါ-ကား၊ ယဒိဒံ အဓိဝေဂုစ္ဆံ-အကြင်ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာစက်ဆုပ်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော ဝေဂုစ္ဆသာမည, လွန်ကဲသော ဝေဂုစ္ဆ သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-ထို ဝေဂုစ္ဆ, အဓိဝေဂုစ္ဆအရာ၌၊ အဟမေဝ-သာ၊ ဘိယျော-၏။ [ကုသိုလ်ဝိရိယမှစ၍ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိရိယတိုင်အောင် တပေါဇိဂုစ္ဆာ မည်၏၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိရိယသည် အဓိတပေါဇိဂုစ္ဆာမည်၏။]

ကဿပ–ပ၊ ဧကေ–နံသော၊ ပညာဝါဒါ–ပညာကို ပြောဆိုကြကုန်သော၊ ဝါ–ပညာ၏ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကြကုန်သော၊ သမဏာ၊ ပြာဟ္မဏာ, သန္တိ၊ တေ အနေက ပရိယာယေန, ပညာယ–၏၊ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ၊ ကဿပ–ပ၊ ယာဝတာ–သော၊ အရိယာ–သော၊ ပရမာ–သော၊ ပညာ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အဟံ–သည်၊ တတ္ထ–ထို ပညာအရာ၌၊ အတ္တနော–၏၊ ဝါ–မိမိ၏ပညာနှင့်၊ သမသမံ–တူသောပညာအားဖြင့် တူသော်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ နု သမနုပဿामိ၊ ဘိယျော–ကား၊ ကုတော–နည်း၊ အထခေါ–ကား၊ ယဒိဒံ အဓိပညံ-အကြင်ပညာသာမည, လွန်ကဲသောပညာသည်၊ ["အဓိပညံ" သည် လိင်္ဂဝိပလ္လာသတည်း။] (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ–ထိုပညာသာမည, လွန်ကဲသောပညာ အရာ၌၊ အဟမေဝ ဘိယျော။ [ကမ္မသကတာဉာဏ်စသော လောကီပညာသည် ပညာသာမည်ကား၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာသည် အဓိပညာမည်၏။]

ကဿပ–ပ၊ ဧကေ–နံသော၊ ဝိမုတ္တိဝါဒါ–ဝိမုတ္တိကို ပြောဆိုကြကုန်သော၊ ဝါ–ဝိမုတ္တိ၏ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကြကုန်သော၊ သမဏာ၊ ပြာဟ္မဏာ, သန္တိ၊ တေ အနေက ပရိယာယေန, ဝိမုတ္တိယာ–ဝိမုတ္တိ၏၊ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ၊ ကဿပ–ပ၊ ယာဝတာ၊ပေ၊ အတ္တနော–၏၊ ဝါ–မိမိ၏ဝိမုတ္တိနှင့်၊ သမသမံ–တူသောဝိမုတ္တိအားဖြင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ နု သမနုပဿာမိ၊ ဘိယျော–ကား၊ ကုတော–နည်း၊ အထခေါ–ကား၊ ယဒိဒံ အဓိဝိမုတ္တိ–အကြင်ဝိမုတ္တိသာမည, လွန်ကဲသောဝိမုတ္တိသည်၊(အတ္ထိ)၊ တတ္ထ–ထိုဝိမုတ္တိသာမည, လွန်ကဲသောဝိမုတ္တိအရာ၌၊ အဟမေဝ–သာ၊ ဘိယျော။ [တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ, ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိတို့သည် သာမည၊ သမုစ္ဆေဒ, ပဋိပဿဒ္ဓိ, နိဿရဏာ တို့သည် အဓိဝိမုတ္တိ။]

၄၀၃။ ကဿပ–ပ၊ ယံ–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ အညတိတ္ထိယာ–သာသနာ တော်အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ–ပရိဗ္ဗိုဇ်တို့သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝဒေယျုံ–ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ (ကိံ–နည်း၊) သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ သီဟနာဒ–ခြင်္သေ့မင်း၏ ဟောက်ခြင်းနှင့်တူသောအသံကို၊ နဒတိ–မြွက်ဆိုပါပေ၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် မြွက်ဆိုပါသော်လည်း၊ တံ–ထိုခြင်္သေ့မင်း၏ ဟောက်ခြင်းနှင့်တူသော အသံကို၊ သုညာဂါရေ–လူတို့မှ ကင်းဆိတ်သောကျောင်း၌၊ နဒတိ–(တစ်ယောက်တည်း) မြွက်ဆို၏၊ ပရိသာသု–ပရိသတ်တို့၌၊ နော(နဒတိ)–မမြွက်ဆို၊ ဣတိ–ဤသို့ (ပြောဆိုကုန်ရာ၏)၊ ဧတံ ဌာနံ–ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ–ရှိနိုင်သည်သာ၊ ကဿပ–ပ၊ တေ–ထို ပရိဗ္ဗိုဇ်တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ မာဟေဝန္တိ–မာဟေဝံဟူ၍၊ ဝါ–ဤသို့ မဟုတ်ဟူ၍၊ ဝစနီယာ–ပြောဆိုထိုက်ကုန်သည်၊ အသု–ဖြစ်ကုန်၏၊ ကဿပ–ပ၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ သီဟနာဒဿ–ကိုလည်း၊ နဒတိ–၏၊ ပရိသာသုစ–တို့၌လည်း၊ နဒတိ–၏၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ဝစနီယာ–နှ်သည်၊ အသု–နှ်၏။

ကဿပ–ပ၊ ယံ–အကြောင် အကြောင်းကြောင့်၊ အညတိတ္ထိယာ–နှင်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ–တို့သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝဒေယျုံ–ကုန်ရာ၏(ကား) သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ သီဟနာဒဿု–ကိုလည်း၊ နဒတိ–၏၊ ပရိသာသု–တို့၌လည်း၊ နဒတိ–၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် ပရိသတ်တို့၌ မြွက်ဆိုပါသော်လည်း၊ ဝိသာရဒေါ–ကင်းသော ရှဲ့ရှားခြင်းရှိသည်၊ ဝါ–ရှဲ့ရှားခြင်းကင်း ရဲတင်းသည်၊ (ဟုတ္တာ) နော နဒတိ–မြွက်ဆိုသည်မဟုတ်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ ဧတံ ဌာနံ–သည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ–သာ၊ ကဿပ–ပ၊ တေ–တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ မာဟေဝန္တိ–ဟူ၍၊ ဝါ–ဟူ၍၊ ဝစနီယာ–နှင်သည်၊ အသု–နှင်၏၊ ကဿပ–ပ၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ သီဟနာဒဿု–ကိုလည်း၊ နဒတိ–၏၊ ပရိသာသု–တို့၌လည်း၊ နဒတိ–၏၊ ဝိသာရဒေါ–သည်၊ ဝါ–သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ–ဖြစ်၍လည်း၊ နဒတိ–၏၊ ဣတိဧဝံ–သို့၊ ဝစနီယာ–နှင်သည်၊ အသု–နှင်၏။

ကဿပ–ပ၊ ယံ–ကြောင့်၊ပေ၊ ပရိသာသု, နဒတိ၊ ဝိသာရဒေါ,(ဟုတ္တာ)စ, နဒတိ၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် ပရိသတ်တို့၌ ရဲတင်းစွာ မြွက်ဆိုပါသော်လည်း၊ (ဒေဝမနုဿာ– ပညာရှိသူ, နတ်လူတို့သည်၊) နံ–ထိုရဟန်းဂေါတမကို၊ ပဉ္ဍ–ပြဿနာကို၊ နော ပုစ္ဆန္တိ–မမေးကြကုန်၊ ဣတိ–နှင်၏၊ ဧတံ ဌာနံ, ဝိဇ္ဇတိ ခေါ၊ ကဿပ–ပ၊ တေ– တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ မာဟေဝန္တိ၊ပေ၊ ဝိသာရဒေါ–သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ–လည်း၊ နဒတိ၊ (ဒေဝမနုဿာ) ပဉ္ဉာ–ကိုလည်း၊ နံ–ကို၊ ပုစ္ဆန္တိ–နှင်၏၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ဝစနီယာ အသု။

ကဿပ–ပ၊ ယံ–ကြောင့်၊ပေ၊ ပဉ္ဉာ–ကိုလည်း၊, ပုစ္ဆန္တိ–နှင်၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် မေးကြပါကုန်သော်လည်း၊ နေသံ–ထိုပြဿနာမေးသူတို့အား၊ ဝါ–တို့၏၊ ပဉ္ဍ–ကို၊ ပုဗ္ဗော–မေးအပ်သည်(သမာနော)၊ နော ဗျာကရောတိ–မဖြေဆို နိုင်၊ပေ၊ နေသံ–တို့အား၊ ဝါ–တို့၏၊ ပဉ္ဉာ–ကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗော–သည်၊ (သမာနော–သော်)၊ ဗျာကရောတိ–ဖြေဆိုနိုင်၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် ဖြေဆိုနိုင်ပါသော်လည်း၊ ပဉ္ဉသ–ကို၊ ဝေယျာကရဏေန–ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ စိတ္တံ–စိတ်ကို၊ နော အာရာဓေတိ–မနှစ်သက်စေနိုင်၊ပေ၊ ပဉ္ဉသ–ကို၊ ဝေယျာကရဏေနစ–အားဖြင့်လည်း၊ စိတ္တံ–ကို၊ အာရာဓေတိ–နှစ်သက်စေနိုင်၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် နှစ်သက်စေနိုင်ပါသော်လည်း၊ သောတဗ္ဗံ–နာယူထိုက်၏ဟူ၍၊ နောမညန္တိ–မမှတ်ထင်ကြကုန်၊ပေ။

အသ–ထိုရဟန်းဂေါတမ၏၊ (ဝစနံ–ကို)၊ သောတဗ္ဗံ–နာယူထိုက်၏ဟူ၍၊ မညန္တိ–မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် နာယူထိုက်၏ဟု မှတ်ထင်ကြပါကုန်သော်လည်း၊ သုတ္တာ–နာယူပြီး၍၊ နော ပသီဒန္တိ–မကြည်ညိုကြကုန်၊ပေ၊ အသ–၏၊(ဝစနံ–ကို)၊ သုတ္တာစ–၍လည်း၊ ပသီဒန္တိ–ကြည်ညိုကြကုန်၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် ကြည်ညိုကြပါကုန်သော်လည်း၊ ပသန္နာကာရံ–ကြည်ညိုသူတို့၏ အခြင်းအရာကို၊

နော ကရောန္တိ–မပြုကြကုန်၊ပေ၊ ပသန္နာကာရဿ–ကိုလည်း၊ ကရောန္တိ–နှ၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် ပြုကြပါကုန်သော်လည်း၊ တထတ္တာယ–ထိုတရားတော်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ်ကို ဖြည့်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ နော ပဋိပဇ္ဇန္တိ–မကျင့်ကြကုန်၊ပေ၊ တထတ္တာယစ–ငှာလည်း၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ–နှ၏၊ စခေါ–ထိုသို့ပင် ကျင့်ကြပါကုန် သော်လည်း၊ ပဋိပန္နာ–ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နော အာရာဓေန္တိ–စိတ်ကို မနှစ်သက်စေနိုင်ကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ (ပြောဆိုကုန်ရာ၏)၊ ဧတံ ဌာနံ–သည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ–သာ။

ကဿပ–ပ၊ တေ–တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ မာဟေဝန္တိ–ဟူ၍၊ ဝါ–ဟူ၍၊ ဝစနီယာ–နှ်သည်၊ အသု–ကုန်၏၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ သီဟနာဒဿ–ကိုလည်း၊ နဒတိ–၏၊ ဝိသာရဒေါ–သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ–၍လည်း၊ နဒတိ–၏၊ (ဒေဝမနုဿာ) ပဋိဿ–ကိုလည်း၊ နံ–ကို၊ ပုစ္ဆန္တိ–နှ၏၊ နေသံ–တို့အား၊ ဝါ–တို့၏၊ ပဉ္ဍ–ကို၊ ပုဋ္ဌော–သည်၊ (သမာနော)စ–ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊ ဗျာကရောတိ–၏၊ ပဋိသ–ကို၊ ဝေယျာကရဏေနစ–အားဖြင့်လည်း၊ စိတ္တံ–ကို၊ အာရာဓေတိ–၏၊ အသ–၏(ဝစနံ–ကို) သောတဗ္ဗစ–ဟူ၍လည်း၊ မညန္တိ–နှ၏၊ အသ–၏(ဝစနံ–ကို)၊ သုတ္တာစ–၍လည်း၊ ပသီဒန္တိ–နှ၏၊ ပသန္နာကာရဿ–ကိုလည်း၊ ကရောန္တိ–နှ၏၊ တထတ္တာယစ–ငှာလည်း၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ–နှ၏၊ ပဋိပန္နာစ–ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ အာရာဓေန္တိ–စိတ်ကို နှစ်သက်စေနိုင်ကြကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ဝစနီယာ–ပြောဆိုထိုက်ကုန်သည်၊ အသု–ဖြစ်ကုန်၏။

တိတ္ထိယပရိဝါရသုတ္တံ

၄၀၄။ ကဿပ–ပ၊ ဧကံ–တစ်ပါးသော၊ သမယံ–အခါ၌၊ အဟံ–သည်၊ ရာဇဂဟေ–ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ ဝါ–မြို့၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဂိဇ္ဈကူဋေ–ဂိဇ္ဈကူဋ်မည်သော၊ ပဗ္ဗတေ–တောင်၌၊ ဝိဟရामိ–နေတော်မူ၏၊ တတြ–ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်ဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ မံ–ငါ့ကို၊ အညတရော–အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ တပဇုဟ္ဓစာရီ–မြတ်သောတပကို ကျင့်လေ့ရှိသော၊ ဝါ–ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ်သော ဝိရိယဖြင့် မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော၊ နိဂ္ဂြောဓနာမ–နိဂ္ဂြောဓမည်သော ပရိဗ္ဗာဇ်သည်၊ အဓိဇေဂုစ္ဆေ–မဲကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော မြတ်သောဝိရိယအရာ၌၊ ပဉ္ဍ–ကို၊ အပုစ္ဆိ–မေးပြီး၊ အဟံ–သည်၊ တဿ–ထိုနိဂ္ဂြောဓ ပရိဗ္ဗာဇ်အား၊ အဓိဇေဂုစ္ဆေ–၌၊ ပဉ္ဍ–ကို၊ ပုဋ္ဌော–မေးအပ်သည်၊ (သမာနော–သော်၊) ဗျာကာသိ–ဖြေတော်မူခဲ့ပြီ၊ မေ–သည်၊ (ပဉ္ဍေ–ကို၊) ဗျာကတေစ–ဖြေတော်မူအပ်ပြီးသော်လည်း၊ ပရံဝိယ–အလွန်အကဲသာလျှင် ဖြစ်သော၊ မတ္တာယ–အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ အတ္တမနော–မိမိစိတ်ရှိသည်၊ ဝါ–နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့

(မိန့်တော်မူပြီ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဓမ္မ-ကို၊ သုတ္တာ-နာရ၍၊ ဝါ-နာရသည်ရှိသော်၊ ပရံဝိယ-သော၊ မတ္တာယ-အားဖြင့်၊ အတ္တမနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ နု အသေ-မဖြစ်ဘဲရှိပါအံ့နည်း၊ ဘန္တေ-ရား၊ အဟမ္မိ-အကျွန်ုပ်သည်လည်း၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဓမ္မ-ကို၊ သုတ္တာ-၍၊ ဝါ-နာရခြင်းကြောင့်၊ ပရံဝိယ-သော၊ မတ္တာယ-အားဖြင့်၊ အတ္တမနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ (အမှိ-ဖြစ်ပါ၏)။

ဘန္တေ-ရား၊ အဘိက္ကန္တ-အလွန်ကောင်းပါပေစွ၊ ဘန္တေ-ရား၊ အဘိက္ကန္တ-စွ၊ [ဤပုဒ်၌ အနက်အမျိုးမျိုးပေးပုံကို သာမညဖလသုတ်, အစောတသတ္တု ဥပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ၊ "သရဏ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စတိုင်အောင် အနက်တူပြီ။]၊ပေ၊ ဘန္တေ-ရား၊ အဟံ-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ-ရှင်အဖြစ်ကို၊ လဘေယျ-ရလိုပါ၏၊ ဝါ-ရပါရစေ၊ ဥပသမ္ပဒ-မြင့်မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဝါ-ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ လဘေယျ-ပါ၏၊ ဝါ-စေ၊ ဣတိ-ဤသို့ (လျှောက်ပြီ။)

၄၀၅။ ကသပ-ပ၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-ရှေးဦး သာသနာတော်အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိသော၊ ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမသ္မိं ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့်ဆုံးမရာ ဤသာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ-ကို၊ အာကင်္ခတိ-အလိုရှိ၏၊ ဥပသမ္ပဒ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ အာကင်္ခတိ-၏၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စတ္တာရော မာသေ-၄ လတို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝသတိ-ပရိဝါသ်နေရ၏၊ စတုန္နံမာသာနံ-၄ လတို့၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ အာရဒ္ဓစိတ္တာ-နှစ်သက်စေအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ-ရှင် ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ ဘိက္ခုဘာဝါယ-ရဟန်းအဖြစ်အကျိုးငှာ၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ-မြင့်မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်စေကြကုန်၏၊ အပိစ-ထိုသို့ ၄-လပတ်လုံး ပရိဝါသ်နေရပါသော်လည်း၊ မေ-ငါသည်၊ ဇေ-ဤ ပရိဝါသ်နေရာ၌၊ ပုဂ္ဂလဇေမတ္တတာ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မတူသောအတိုင်းအရည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝိဒိတာ-သိတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-တော်မူပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-ရှေးဦး သာသနာတော်၏အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဣမသ္မိं ဓမ္မဝိနယေ-၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ-ကို၊ သစေ အာကင်္ခန္တိ-အကယ်၍ အလိုရှိကုန်အံ့၊ ဥပသမ္ပဒ-ကို၊ (သစေ)အာကင်္ခန္တိ-ကုန်အံ့၊ စတ္တာရော မာသေ-လုံး၊ (သစေ)ပရိဝသန္တိ-အကယ်၍ ပရိဝါသ်နေရကုန်အံ့၊ စတုန္နံ မာသာနံ-တို့၏၊ အစ္စယေန-၌၊ အာရဒ္ဓစိတ္တာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ (သစေ) ပဗ္ဗာဇေန္တိ-အကယ်၍ ရှင်ဖြစ်စေကြကုန်အံ့၊ ဘိက္ခုဘာဝါယ-၄၁၊ (သစေ) ဥပသမ္ပာဒေန္တိ-အကယ်၍ မြင့်မြတ်သောပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်စေကြကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လသော်)၊ အဟံ-သည်၊ စတ္တာရိဝဿာနိ-၄ နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝသိဿामि-ပရိဝါသ်နေပါအံ့၊ စတုန္နံဝဿာနံ-၄ နှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန-၌၊

အာရဒ္ဓစိတ္တာ-နံသော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပဗ္ဗာဇေန္တု-ရှင်ဖြစ်စေကြပါစေကုန်၊ ဘိက္ခု ဘာဝါယ-ငှာ၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တု-မြင့်မြတ်သောပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်စေကြပါစေကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အစေလော-သော၊ ကဿပေါ-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ-ကို၊ အလတ္ထ-ပြီ၊ဥသမ္ပဒံ-ကို၊ အလတ္ထ-ပြီ၊ အစိရူပသမ္ပန္နော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ မကြာမြင့်သေးသော၊ အာယသ္မာ ကဿပေါ-အရှင် ကဿပသည်၊ ဧကော-တစ်ပါးတည်းသည်၊-ဝူပကट्ठော-အပေါင်းအဖော် တို့မှ ကင်း၍ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသည်၊ အပ္ပမတ္တော-မမေ့မလျော့သည်၊ အာတာပီ-ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော သမ္မပ္ပဓာန်လုလ္လ ဝီရိယရှိသည်၊-ပဟိတတ္တော-ကိုယ်နှင့်အသက်, မင့်ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ် သောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ ဝိဟရန္တော-နေလသော်၊ နှ စိရဿေဝ-မကြာ မြင့်မီပင်၊ ယဿ-အကြင် အရဟတ္တဖိုလ်၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ သမ္မဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ အဂါရသ္မာ-အိမ်မှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍)၊)အနဂါရိယံ-အိမ်၏စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန်မှု, ကုန်ရောင်းမှု, နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇန္တိ-ကုပ်ရာက်ကြကုန်၏၊ အနုတ္တရံ-အတူ မရှိ မြတ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယ ပရိယောသာနံ-မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော၊ တံ-ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ-မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ် သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘောဌ်ပင်၊ ဝါ-မျက်မှောက်ဘဝဌ်ပင်၊ သယं-ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ-ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍၊ သစ္ဆိကတ္တာ-မျက်မှောက်ပြု၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊ (ပြီး၏)၊ ဝိဟာသိ-နေပြီ၊ "ဇာတိ-ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်၊ ခီဏာ-ကုန်ပြီ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သောအကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို၊ ဝုသိတံ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တစ်ဆဲခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတ္ထတ္တာယ-တစ်ဆဲခြောက်ပါး, ဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စအပေါင်း၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ် မဂ်ကိစ္စအကျိုးငှာ၊ အပရံ-တစ်ပါးသော မဂ်ကို ပွားစေဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊" ဣတိ-သို့၊ အဗ္ဗညာသိ-သိပြီ၊ အာယသ္မာ ကဿပေါ-သည်၊ အရဟတံ-ရဟန္တာတို့တွင်၊ အညတရော-တစ်ပါးအပါအဝင်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့(သုတ်-နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊)(ဣတိ-အပြီးတည်း။) အဋ္ဌမံ-သော၊ မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

မဟာသီဟနာဒသုတ်ပါဠိတော်

နိဿယ ပြီးပြီ၊

၉ = ပေါဌပါဒသုတ် နိဿယ
ပေါဌပါဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု

၄၀၆။ ဧဝံ မေ သုတံ ဧကံ သမယံ၊ [ဗြဟ္မာလသုတ် အစဉ် အနက်ပေးခဲ့သည့် အတိုင်း အနက်ပေးပါ၊ "ဗြဟ္မာလ, ဗြဟ္မာလသ"နေရာဝယ် "ပေါဌပါဒ, ပေါဌပါဒသ"ဟု ထည့်ရုံသာထူးပါသည်။] ဘဂဝါ–သည်၊ သာဝတ္ထိယံ–သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဝါ–၏ အနီးဖြစ်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ–အနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ အာရာမေ–အာရာမ်၌၊ ဝါ–ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ–သီတင်းသုံးတော်မူ၏၊ တေန သမယေန–မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူ၍ ထိုအခါ၌၊ ပေါဌပါဒေါ–ပေါဌပါဒမည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော–ပရိဗ္ဗိုဇ်သည်၊ သမယပ္ပဝါဒကေ–အယူကိုအပြားအားဖြင့် ပြောဆိုရာဖြစ်သော၊ တိန္ဒုကာစိရေ–တည်ပင် အစဉ်အတန်းရှိသော၊ ကေသာလကေ–ကေသာလကမည်သော၊ မလ္လိကာယ–မလ္လိကာမိဖုရား၏၊ အာရာမေ–အာရာမ်၌၊ မဟာတိယာ–များစွာသော၊ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ–ပရိဗ္ဗိုဇ်ပရိသတ်နှင့်၊ တိ"သမ္ဘောဟိ–၃ ကျိပ် အတိုင်းအရည်ရှိကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကသတေဟိ–ပရိဗ္ဗိုဇ်အရာတို့နှင့်၊ (တစ်နည်း) တိ"သမ္ဘောဟိ ပရိဗ္ဗာဇကသတေဟိ–၃ ထောင်သော ပရိဗ္ဗိုဇ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–ကွ၊ ပဋိဝသတိ–နေ၏။

အထခေါ–၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ပုဗ္ဗဏှသမယံ–နေ့၏ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သောအခါ၌၊ (နံနက်အခါ၌)၊ နိဝါသေတ္ဝာ–သင်းပိုင်ကိုပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူပြီး၍၊ ပတ္တစီဝရံ–ကို၊ အာဒါယ–ယူတော်မူ၍၊ သာဝတ္ထိ–သို့၊ ပိဏ္ဍာယ–ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ပါဝိသိ–ဝင်တော်မူပြီ။

၄၀၇။ အထခေါ–ဆွမ်းခံဝင်တော်မူလာရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝတော–၌၊ တေ–ဤအကြံတော်သည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ")၊ သာဝတ္ထိယံ–၌၊ ပိဏ္ဍာယ–ငှာ၊ ပဝိသိတုံ–ငှာ၊ တာဝ အတိပဂေါ–အလွန်စောသေး၏၊ အဟံ–သည်၊ ယေန–၌၊ သမယပ္ပဝါဒကော–သော၊ပေ၊ မလ္လိကာယ–၏၊ အာရာမော (အတ္ထိ)၊ ယေန–၌၊ ပေါဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော (အတ္ထိ)၊ တေန–မလ္လိကာမိဖုရား၏ အာရာမ်, ပေါဌပါဒ ပရိဗ္ဗိုဇ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ယံနူန ဥပသင်္ကမေယျံ–အကယ်၍ ကြွတော်မူရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊ အထခေါ–အကြံတော်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ယေန–၌၊ သမယပ္ပဝါဒကော–သော၊ပေ၊ အာရာမော (အတ္ထိ)၊ တေန–သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–ကြွတော်မူပြီ။

၄၀၈။တေန သမယေန–ဘုရားရှင်၏ကြွတော်မူလာရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါဌပါဒေါ, ပရိဗ္ဗာဇကော–သည်၊ ဥန္နာဒိနိယာ–မြင့်ကျယ်သောအသံရှိနေသော၊ ဥစ္စာသဒ္ဒ မဟာသဒ္ဒါယ–အထက်သို့ မြင့်တက်သောအသံလည်းရှိ, ဘေးသို့ ကျယ်ပြန့်သောအသံလည်းရှိသော၊ တိရစ္ဆာနကထံ–သုဂတိလမ်း, မောက္ခလမ်းတို့၏ ဖီလာကန့်လန့်

ဖြစ်သော စကားကို၊ ကထေန္တိယာ–ပြောဆိုနေသော၊ မဟာတိယာ–သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ သဒ္ဒီ, နိသိန္နော–ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ၊ သေယျထိဒံ–အဘယ် တိရစ္ဆာနကထာကိုနည်း၊ ရာဇကထံ–မင်းနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ပေ၊ ဣတိ ဘဝါဘဝကထံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိဝါ–ဤသို့ အလားတူဖြစ်သော စကားကိုလည်းကောင်းတည်း၊ (တစ်နည်း) သေယျထိဒံ–အဘယ် တိရစ္ဆာနကထာကို၊ ကထေန္တိယာ မဟာတိယာ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ သဒ္ဒီ, နိသိန္နော–သည်၊ ဟောတိ–နည်း၊ ရာဇကထံ–ကိုလည်းကောင်း၊ပေ၊ ဣတိဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ (ကထေန္တိယာ ၊ပေ၊ နိသိန္နော ဟောတိ၊) ["ရာဇကထံ"စသည်တို့၏ အနက်ကို ဗြဟ္မဇာလသုတ် မဇ္ဈိမသီလကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၄၀၉။ ပေါ်ဌပါဒေါ, ပရိဗ္ဗာဇကော–သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒူရတောဝ–အဝေး၌ပင်၊ အာဂစ္ဆန္တံ–ကြွလာတော်မူသည်ကို၊ အဒ္ဒသ–မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန–မြင်ခြင်းကြောင့်၊ သကံ–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပရိသံ–ပရိသတ်ကို၊ (တစ်နည်း) သကံ ပရိသံ–မိမိပရိသတ်ကို၊ သဏ္ဌာပေသိ–ကောင်းစွာတည်စေပြီ၊ (ငြိမ်စေပြီ၊ ကိ–အဘယ်သို့ ကောင်းစွာတည်စေ, ငြိမ်စေသနည်း၊) ဘောန္တော–အရှင်တို့သည်၊ အပ္ပသဒ္ဒါ–တိုးသောအသံရှိသူတို့သည်၊ ဟောန္တု–ဖြစ်ကြပါကုန်၊ ဘောန္တော–တို့ (တုမှေ) သဒ္ဒံ–အသံကို၊ မာ အကတ္ထ–မပြုကြကုန်လင့်၊ အယံ သမဏော ဂေါတမော–ဤရဟန်းဂေါတမသည်၊ အာဂစ္ဆတိ–လာနေ၏၊ သော အာယသ္မာ–ထိုအရှင်သည်၊ အပ္ပသဒ္ဒကာမော–တိုးသောအသံကို အလိုရှိ၏၊ အပ္ပသဒ္ဒသ–၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ–ဂုဏ်ကို ပြောလေ့ရှိ၏၊ အပ္ပသဒ္ဒံ–တိုးသောအသံရှိသော၊ ပရိသံ–ကို၊ ဝိဒိတ္တာ–သိ၍၊ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ–ချဉ်းကပ်ထိုက်၏ဟူ၍၊ အပ္ပေဝနာမမညေယျ–မှတ်ထင်ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍ ကောင်းစွာတည်ငြိမ်စေပြီ၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ–တို့သည်၊ တုဏ္ဍီ, အဟေသုံ–ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၄၁၀။ အထခေါ–၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ယေန–၌၊ ပေါ်ဌပါဒေါ, ပရိဗ္ဗာဇကော (အတ္ထိ)၊ တေန–သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–ကြွတော်မူပြီ၊ အထခေါ–၌၊ (ဘုရားရှင်ကြွတော်မူလာရာ ထိုအခါ၌၊) ပေါ်ဌပါဒေါ၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ, ဧတံ–ဤစကားကို၊ အဝေါစ–လျှောက်ပြီ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ, ဘဂဝါ–သည်၊ ဧတု–ကြွတော်မူပါ၊ ဘန္တေ, ဘဂဝတော–၏၊ (အာဂတံ–ကြွလာတော်မူခြင်းသည်၊) သွာဂတံ–ကောင်းသော ကြွလာတော်မူခြင်းပါတည်း၊ ဘန္တေ, ဣဒ–ဤအရပ်သို့၊(တပည့်တော်တို့အထံသို့)၊ အာဂမနာယ–ကြွလာတော်မူခြင်း၏၊ ယဒိဒံ (ယော+အယံ ပရိယာယော)–အကြင် အလှည့်အကြိမ်သည်၊(အတ္ထိ)၊ ဣမံ ပရိယာယံ–ဤအလှည့်အကြိမ်ကို၊ ဘဂဝါ, စိရဿံ–ကြာမြင့်မှ၊ အကာသိ–ပြုတော်မူပြီ၊ [အရှင်ဘုရား ကြွလာတော်မမူသည်မှာ ကြာပါပြီ–ဟူလို။] ဘန္တေ, ဘဂဝါ–သည်၊ နိသီဒတု–ထိုင်တော်မူပါ၊ ဣဒံ အာသနံ–ဤနေရာကို၊ ပညတ္တံ–ခင်းအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ပြီ။

ဘဂဝါ-သည်၊ ပညတ္တော-ခင်းပေးအပ်ပြီးသော၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ နိသီဒိ-ပြီ၊ပေါဌပါဒေါ, ပရိဗ္ဗာဇကောပိ, အညတရံ-တစ်မျိုးသော၊ နိစ်-နိမ့်သော၊ အာသနံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ဧကမန္တံ-စွာ၊ဝါ-၌၊ နိသီဒိ-ပြီ၊ ဧကမန္တံ၊ပေ၊ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဘဂဝါ ဧတံ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ပေါဌပါဒ-ဒ၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ကာယ ကထာယ-အဘယ်စကားဖြင့်၊ သန္ဓိသိန္နာ-အတူတကွ ထိုင်နေကြကုန်သည်၊ (စုဝေး နေကြကုန်သည်၊) အတ္ထာနု-ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဝေါ-သင်တို့၏၊ အန္တရာ-အကြား၌ ဖြစ်သော၊ (ငါဘုရားမရောက်လာမီ အကြား၌ဖြစ်သော၊) ဝိပ္ပကတာ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်သော၊ (မပြီးဆုံးသေးသော၊) ကထာ-စကားသည်၊ ကာစ-အဘယ် စကားနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ။ [ဘုရားရှင်က ရဟန်းများကို မေးတော်မူ သောအခါ၌ကား "အန္တရာ-ကမ္မဋ္ဌာန မနသိကာရစသည်တို့၏ အကြား၌"ဟု ဗြဟ္မာလသုတ်၌ ဖွင့်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပေးပါ။]

အဘိသညာနိရောဓကထာ

၄၁၁။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးတော်မူအပ်သော်၊ ပေါဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ၊(ကိံ)၊ ဘန္တေ, မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဧတရဟိ-ယခု အခါ၌၊ (အရှင်ဘုရား ကြွလာတော်မမူမီ)၊ ယာယကထာယ-ဖြင့်၊ သန္ဓိသိန္နာ-အတူတကွ ထိုင်နေကြပါကုန်၏၊ (စုဝေးနေကြပါကုန်၏) သောကထာ-ဤစကား သည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်ပါစေဦး၊ (အသာထားလိုက်ပါဦး)၊ ဘန္တေ-ရား၊ သောကထာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘဂဝတော-သည်၊ ဝါ-၏၊ ပစ္ဆာပိ-နောက်၌လည်း၊ သဝနာယ-နားထောင်တော်မူခြင်းငှာ၊ ဒုလ္လဘာ-ခဲယဉ်းသဖြင့်ရအပ်သည်၊ (ရနိုင်ခဲသည်)၊ နု ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပုရိမာနိ-ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ-နေ့တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ပုရိမတရာနိ-သာ၍ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ-လည်းကောင်း၊ နာနာတိတ္ထိယာနံ-အမျိုးမျိုးသောအယူရှိကုန်သော၊ ကောတူဟလသာလာယ-အထူးအဆန်းကို ကြည့်ရှုနားထောင်လိုသော ဆန္ဒ၏ ဖြစ်ရာစရပ်၌။["မကောင်းမှုကို စုံစမ်းသောအားဖြင့် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဆူဆူ ညံညံ အသံဖြစ်ရာဖြစ်သောစရပ်၌"ဟုဆရာတို့ ပေးတော်မူကြ၏။] သန္ဓိသိန္နာနံ-အတူတကွ ထိုင်နေကြကုန်သော၊ သန္ဓိပတိတာနံ-တစ်ပေါင်းတည်းကျ ရောက်ကြ ကုန်သော၊ ဝါ-စုဝေးနေကြကုန်သော၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏာနံ-သမဏ ဗြာဟ္မဏ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အဘိသညာနိရောဓေ-သညာ၏ချုပ်ခြင်း၌၊ ["အဘိ" အနက်မရှိ။] ကထာ-စကားသည်၊ ဥဒပါဒိ-ဖြစ်ပါပြီ၊ (ကိံ)၊ ဘော-အရှင်တို့၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ အဘိသညာနိရောဓော-သည်၊ ဟောတိ နုခေါ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြစ်ပါပြီ။

တတြ–ထိုသမဏ, ဗြာဟ္မဏတို့တွင်၊ ဧကစ္စေ–အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ ဧवं–ဤသို့၊ အာဟံသု–ပြောပါကုန်ပြီ၊ (ကိုယ်–အဘယ်သို့ ပြောကုန်သနည်း၊) အယောတ္ရ–အကြောင်းမရှိကုန်ဘဲ၊ အပ္ပစ္စယာ–အထောက်အပံ့မရှိကုန်ဘဲ၊ ပုရိသသ–ယောဂျီး၏၊ ဝါ–သတ္တဝါ၏၊ သညာ–သညာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပိ–ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏၊ နိရုဇ္ဈန္တိ ပိ–ချုပ်လည်းချုပ်ကုန်၏၊ ယသ္မိं သမယေ–အကြင်အခါ၌၊ (သညာ) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မိं သမယေ–၌၊ (ပုရိသော) သညီ–သညာရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ယသ္မိं သမယေ–၌၊ (သညာ) နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မိं သမယေ၊ (ပုရိသော) အသညီ–သညာမရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပါကုန်ပြီ၊ ဣတ္ထံ–ဤအပြားအားဖြင့်၊ ဧကေ–အချို့သော သမဏ, ဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ အဘိသညာနိရောဓं–သညာ၏ ချုပ်ခြင်းကို၊ (စိတ်၏ချုပ်ခြင်းကို)၊ ပညပေန္တိ–ပညတ်ကြပါကုန်၏။

တံ–ထိုပဌမသမဏ, ဗြာဟ္မဏကို၊ အညော–အခြားသော သမဏ, ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဧवं–သို့၊ အာဟ–ပြောပါပြီ၊ (ကိုယ်–အဘယ်သို့ပြောသနည်း၊) ဘော–အရှင်၊ ဧတံ–ဤသညာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်၊ ဧवं–ဤသို့၊ (သင်ပြောအပ်သည့်အတိုင်း)၊ နု ဘဝိဿတိ–ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဘော–အရှင်၊ ဟိ–အကြောင်းကား၊ ပုရိသသ–၏၊ ဝါ–၏၊ သညာ–သည်၊ အတ္တာ–အတ္တတည်း၊ သာ စ–ထိုသညာသည်လည်း၊ ဥပေတိ ပိ–ကပ်ရောက်လည်း ကပ်ရောက်၏၊ အပေတိ ပိ–ဖဲ့ခွါလည်း ဖဲ့ခွါ၏၊ ယသ္မိं သမယေ၊(သညာ) ဥပေတိ–၏၊ တသ္မိं သမယေ၊(ပုရိသော) သညီ ဟောတိ၊ ယသ္မိं သမယေ၊ (သညာ) အပေတိ–၏၊ တသ္မိं သမယေ၊ (ပုရိသော) အသညီ–သညာမရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပါပြီ၊ ဣတ္ထံ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ–ပါကုန်၏။

တံ–ထိုဒုတိယသမဏ, ဗြာဟ္မဏကို၊ အညော ဧवं အာဟ၊ (ကိုယ်)၊ ဘော–အရှင်၊ပေ၊ နု ဘဝိဿတိ–ပါ၊ ဘော–အရှင်၊ ဟိ–အကြောင်းကား၊ မဟိဒ္ဓိကာ–ကြီးသောတန်းခိုးရှိကုန်သော၊ မဟာနုဘာဝါ–ကြီးသောအာနုဘော်ရှိကုန်သော၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ သန္တိ–ရှိကုန်၏၊ တေ–ထိုသမဏ, ဗြဟ္မဏတို့သည်၊ ဣမဿ ပုရိသဿ–၏၊ ဝါ–၏၊ သညံ–ကို၊ ဥပကဗ္ဗန္တိ ပိ–ဆောင်လည်း ဆောင်ဖို့ ကြကုန်၏၊ အပကဗ္ဗန္တိ ပိ–ထုတ်လည်း ထုတ်ပယ်ကြကုန်၏၊ပေ၊ ဣတ္ထံ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။

တံ–ထိုတတိယသမဏ, ဗြာဟ္မဏကို၊ အညော ဧवमာဟ (ကိုယ်)၊ ဘော၊ပေ၊ နု ဘဝိဿတိ၊ ဘော, ဟိ–ကား၊ မဟိဒ္ဓိကာ မဟာနုဘာဝါ ဒေဝတာ သန္တိ၊ တာ–ထိုနတ်တို့သည်၊ ဣမဿ ပုရိသဿ၊ပေ၊ အပကဗ္ဗန္တိ ပိ–နှ၏၊ ဣတ္ထံ၊ပေ၊ ပညပေန္တိ။

ဘန္တေ–ရား၊ တသ မယှံ–ထိုအကျွန်ုပ်၏၊ ဘဂဝန္တံ ယေဝ–ကိုသာလျှင်၊ အာရဗ္ဘ–အာရုံပြု၍၊ သတိ–သတိသည်၊ ဥဒပါဒိ–ဖြစ်ပါပြီ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊) ယော(ဘဂဝါ)–အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ–ဤနိရောဓတရားတို့၌၊ (တစ်နည်း) ဣမေသံ ဓမ္မာနံ–တို့၏၊ (ဝိသယေ–အရာ၌၊) သုကုသလော–လွန်စွာ ကျွမ်းကျင်တော်မူ၏၊ (သော)ဘဂဝါ–သည်၊ အဟော–ဩော်...အံ့ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်၊ (ကထေယျ)နူန–ဟောတော်မူရာလေစွတကား၊ ယော(သုဂတော)–သည်၊ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ–တို့၌၊ (တစ်နည်း) ဣမေသံ ဓမ္မာနံ–တို့၏၊ (ဝိသယေ–၌၊) သုကုသလော–၏၊ (သော)သုဂတော–သည်၊ အဟော–အောင်၊ (ကထေယျ)နူန–တကား၊ ဣတိ–ဤသို့ ဖြစ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ, ဘဂဝါ–သည်၊ အဘိသညာနိရောဓသ–သညာ၏ချုပ်ခြင်း၌၊ (တစ်နည်း) အဘိသညာနိရောဓသ–၏၊ (ဝိသယေ–အရာ၌)၊ ကုသလော–ကျွမ်းကျင်တော်မူပါ၏၊ ဘန္တေ, ဘဂဝါ၊ အဘိသညာနိရောဓသ–သညာ၏ချုပ်ခြင်း၌၊ (တစ်နည်း) အဘိသညာနိရောဓသ–၏၊ (ဝိသယေ) ပကတညူ–သဘောကို သိတော်မူပါ၏၊ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ကထံ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ–အဘယ်နည်းဖြင့်၊ အဘိသညာနိရောဓော–သညာ၏ချုပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ နုခေါ–ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

သဟေတုကသညုပ္ပါဒနိရောဓကထာ

၄၁၂။ ပေါ့ဌပါဒ–၁၊ တတြ–ထို ၄–မျိုးသော သမဏ, ဗြာဟ္မဏတို့တွင်၊ ယေတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ အဟေတူ၊ပေ၊ နိရုဒ္ဓန္တိ ပိတိ–ပိဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊အာဟံသု–ပြောကြကုန်ပြီ၊ အာဒိတောဝ–အစ၌ပင်၊(အစကပင်)၊ တေသံ–ထို သမဏ, ဗြာဟ္မဏတို့၏၊ အပရဒ္ဓ–ဖျက်ချော်ခြင်းသည်၊ (ချော်လဲခြင်းသည်)၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ–မှန်၏၊ ပေါ့ဌပါဒ–၁၊ သဟေတူ–အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်၊ သပ္ပစ္စယာ-အထောက်အပံ့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပုရိသသ–သတ္တဝါ၏၊ သညာ–တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပိ–ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏၊ နိရုဇ္ဈန္တိ ပိ–ချုပ်လည်းချုပ်ကုန်၏၊ သိက္ခာ–ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်,အားထုတ်ခြင်းကြောင့်၊ဝါ–အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ ဟူသော သိက္ခာ ၃–ပါးကြောင့်၊ ဧကော–အချို့သော၊ သညာ–သညာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၏၊ သိက္ခာ–ကြောင့်၊ ဝါ–ကြောင့်၊ ဧကောသညာ နိရုဇ္ဈတိ၊ သိက္ခာ–သိက္ခာဟူသည်၊ ကာစ–အဘယ်နည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဂဝါ–သည်၊ အဝေါစ–မိန့်တော်မူပြီ။ ["ကာစ သိက္ခာ"ဟူသောပုစ္ဆာကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် အကျယ်ချဲ့၍ ဖြေတော်မူလိုခြင်းကြောင့် မေးတော်မူပါသည်။]

အမှာ၊ ။ဤမှနောက်၌ "ဣဒ ပေါဠပါဒ တထာဂတံတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"စသော ဝါကျများကို သမညဖလသုတ် ပဏီတတရသာမညဖလကထာ၌ လည်းကောင်း၊ "တသိမေ ပဋ္ဌနိဝရဏေ ပဟီနေ" စသောဝါကျကို ထိုသုတ် နီဝရဏပ္ပဟာနကထာ၌လည်းကောင်း, ရူပစျာန် ၄-ပါးကို ဗြာဟ္မဏလသုတ် ဒီဃဝမ္မနိဗ္ဗာန ဝါဒကထာ၌လည်းကောင်း, အရူပစျာန် ၃-ပါးကို ထိုသုတ် ဥဒ္ဓေဒဝါဒကထာ၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပါပြီ။

၄၁၃။ ဣဒ ပေါဠပါဒ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၏ပေ၊ [သာမညဖလေ-သာမညဖလသုတ်၌၊ (ဝိတ္ထာရိတံ)ယထာ-ချဲ့အပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ-ချဲ့ထိုက်၏။။] တသိမေ ပဋ္ဌနိဝရဏေ ပဟီနေ အတ္တနိ သမနုပဿတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၏ပေ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ သော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ၏ပေ၊ ပဌမံ စျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တသ-ထိ (ပဌမစျာန်ကိုရသော)ရဟန်း၏၊ ပုရိမာ-ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော၊ ယာကာမသညာ-အကြင် ကာမသညာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ-ထို ကာမသညာသည်၊ နိရုဇ္ဈတိ-၏၊ တသ္မိံ သမယေ-ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေရာ ထိုအခါ၌၊ ဝါ-ပဌမစျာန်ကို ပြီးစေ၍နေရာ ထိုအခါ၌၊ [နောက်၌လည်း ဆိုင်ရာ စျာန်အားလျော်စွာ ဤသို့ ၂-နည်းပေးပါ။။] ဝိဝေကဇ ပီတိသုခ သုခုမသစ္စသညာ-နီဝရဏတို့၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော သိမ်မွေ့မှန်ကန်သော သညာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ သမယေ-၌၊ (ဘိက္ခု-သည်၊) ဝိဝေကဇ ပီတိသုခ သုခုမသစ္စသညီယေဝ-နီဝရဏတို့၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော သိမ်မွေ့မှန်ကန်သော သညာရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့လည်း၊ သိက္ခာ-ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ်, အားထုတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ပဌမစျာန်ဟူသော သိက္ခာကြောင့်၊ ဧကာ-အချို့သော၊ သညာ-ဝိဝေကဇ ပီတိသုခ သုခုမသစ္စ သညာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧကာ-သော၊ သညာ-ကာမသညာသည်၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ သိက္ခာ-ဟူသည်၊ အယံ-ဤပဌမစျာန်ပင်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဂဝါ, အဝေါစ-ပြီ။

ပေါဠပါဒ-၁၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ (တစ်မျိုးသော သိက္ခာကား)၊ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ၏ပေ၊ ဒုတိယံ စျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တသ-ထိရဟန်း၏၊ ပုရိမာ-သော၊ ယာ ဝိဝေကဇ ပီတိသုခ သုခုမ သစ္စသညာ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ-သည်၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မိံ သမယေ-၌၊ သမာဓိဇ ပီတိသုခ သုခုမသစ္စသညာ-သမ္မယုတ္တသမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော သိမ်မွေ့မှန်ကန်သော သညာသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သမယေ-၌၊ (ဘိက္ခု) သမာဓိဇ ပီတိသုခ သုခုမသစ္စသညီယေဝ-ရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဧဝမ္ပိ-လည်း၊ သိက္ခာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ဒုတိယစျာန်ဟူသော သိက္ခာကြောင့်၊ ဧကာ-အချို့သော၊ သညာ-သမာဓိဇ ပီတိသုခ သုခုမသစ္စသညာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧကာ-သော၊ သညာ-

ဝိဝေကဇ ပီတိသုခ သုခုမသစ္စသညာသည်၊ နိရုဒ္ဓတိ၊ အယံပိ–ဤဒုတိယစျာန် သည်လည်း၊ သိက္ခာ–သိက္ခာတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဂဝါ အဝေါစ။ [နောက်နောက် စျာန်များ၌လည်း ဤသို့လျော်အောင် အနက်ပေးပါ၊ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။]

ပုနစ ပရံ ပေါ်ဌဟဒ ဘိက္ခု ပီတိယာစ ဝိရာဂါ၊ပေ၊ တတိယံ စျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တဿ–ဏ၊ ပုရိမာ, ယာ သမာဓိဇပီတိသုခသုခုမသစ္စသညာ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ နိရုဒ္ဓတိ၊ တသ္မိံ သမယေ–၌၊ ဥပေက္ခာသုခသုခုမသစ္စသညာ–ဥပေက္ခာ, သုခရှိသော သိမ်မွေ့မှန်ကန်သော သညာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ["ဥပေက္ခာ" ဟူသည် ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာစသော ဥပေက္ခာ(၁၀)ပါးတို့တွင် စျာနုပေက္ခာတည်း၊ ဥပေက္ခာ(၁၀)ပါးကို အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ, တတိယဈာနကထာ ၌ ရှုပါ။] ၊ပေ၊ အယမ္ပိ–ဤတတိယစျာန်သည်လည်း၊ သိက္ခာ–သိက္ခာတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဂဝါ အဝေါစ။

ပုနစ၊ပေ၊ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ၊ပေ၊ စတုတ္ထံ စျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တဿ–ဏ၊ ပုရိမာ, ယာ ဥပေက္ခာ သုခ သုခုမသစ္စသညာ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ–သည်၊ နိရုဒ္ဓတိ၊ တသ္မိံ သမယေ–၌၊ အဒုက္ခမသုခ သုခုမသစ္စသညာ–ဒုက္ခလည်းမဟုတ်, သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာရှိသော သိမ်မွေ့မှန်ကန်သော သညာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ပေ၊ အယမ္ပိ–ဤစတုတ္ထစျာန်သည်လည်း၊ သိက္ခာ–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဂဝါ အဝေါစ။

ပုနစ၊ပေ၊ ဘိက္ခု–သည်၊ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ၊ပေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တဿ–ထိုရဟန်း၏၊ ပုရိမာ–သော၊ ယာ ရူပသညာ–အကြင် ကသိုဏ်းရုပ်၌ဖြစ်သောသညာသည်၊ ဝါ–အကြင် ရူပါဝစရစျာန်၌ ဖြစ်သော သညာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ–ထို ရူပသညာသည်၊ နိရုဒ္ဓတိ၊ တသ္မိံ သမယေ–အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ရောက်၍နေရာ ထိုအခါ၌၊ ဝါ–အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကိုပြီးစေ၍နေရာ ထိုအခါ၌၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သုခုမသစ္စသညာ–အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်နှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့မှန်ကန်သောသညာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ သမယေ–၌၊ ဝါ–၌၊ (ဘိက္ခု)၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သုခုမသစ္စသညီယေဝ–ရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဧဝမ္ပိ–လည်း၊ သိက္ခာ–ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ–အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ဟူသော သိက္ခာကြောင့်၊ ဧကာ–အချို့သော၊သညာ–အာကာသာနဉ္စာယတန သုခုမသစ္စသညာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သိက္ခာ–ကြောင့်၊ ဧကာ–သော၊ သညာ–ရူပသညာသည်၊ နိရုဒ္ဓတိ–၏၊ အယမ္ပိ–ဤ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သည်လည်း၊ သိက္ခာ–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဂဝါ အဝေါစ။

ပုနစ၊ပေ၊ ဘိက္ခု–သည်၊ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ၊ပေ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တဿ–၏။ ပုရိမာ–သော၊ယာ အာကာသာနဉ္စာယတန သုခုမသစ္စသညာ–အကြင် အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့မှန်ကန်သောသညာသည်၊(အတ္တိ)၊ သာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မိं သမယေ–၌၊ ဝါ–၌၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန သုခုမသစ္စသညာ–သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ပေ၊ အယမ္ပိ–ဤ၊ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်သည်လည်း၊ သိက္ခာ–တည်း၊ ဣတိ ဘဂဝါ အဝေါစ။

ပုနစ၊ပေ၊ ဘိက္ခု–သည်၊ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ၊ပေ၊ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တဿ–၏၊ ပုရိမာ ယာ ဝိညာဏဉ္စာယတန သုခုမသစ္စသညာ–သည်၊ (အတ္တိ)၊ သာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မိं သမယေ–၌၊ ဝါ–၌၊ အာကိဉ္စညာယတန သုခုမသစ္စသညာ–သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ပေ၊ အယမ္ပိ–ဤ၊အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်သည်လည်း၊ သိက္ခာ–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၄၁၄။ ပေါ်ဌပါဒ–၁၊ ယတော(ယော)ဘိက္ခု–သည်၊ ဣဓ–ဤသာသနာတော်၌၊ သကသညီ–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ပဌမဈာန်သညာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သော–ထို ရဟန်း သည်၊ တတော–ထိုပဌမဈာန်မှ၊ အမုတြ–ထိုမည်သော ဒုတိယဈာန်၌၊ တတော–ထိုဒုတိယဈာန်မှ၊ အမုတြ–ထိုမည်သော တတိယဈာန်၌၊ (သကသညီ သကသညီ–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဈာနသညာရှိသည်, မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဈာနသညာရှိသည်၊ ဟုတ္တာ–၍) အနုပုဗ္ဗေန–အစဉ်အားဖြင့်၊ သညဂ္ဂ–မြတ်သောသညာရှိသော အာကိဉ္စညာယတနဈာန်သို့၊ ဝါ–ကို၊ ဖုသတိ–ထိရောက်၏၊ ဝါ–ရ၏။

သညဂ္ဂေ–မြတ်သောသညာရှိသော အာကိဉ္စညာယတနဈာန်၌၊ ဌိတသ–တည်ပြီးသော၊ တဿ–ထိုရဟန်း၏၊ ဧဝं–ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ (ကိံ)၊ မေ–ငါသည်၊ စေတယမာနသ–စေ့ဆော်လသော်၊ (တစ်နည်း) စေတယမာနသ–စေ့ဆော်သော၊ ဝါ–စေ့ဆော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မေ–ငါ၏၊ ပါပိယော–

ဣဓ သကသညီ၊ပေ၊ တတော အမုတြ။ ။ဣဓ သကသညီ ဟောတိတိ ဣဓ သာသနေ သကသညီ ဟောတိ၊ပေ၊ အတ္တနော ပဌမဈာန သညာယ သညဝါ ဟောတိတိ အတ္ထော၊ တတော အမုတြ တတော အမုတြာတိ သော ဘိက္ခု တတော ပဌမဈာနတော အမုတြ ဒုတိယဈာနေ, တတောပိ အမုတြ တတိယဈာနေတိ ဧဝं တာယတာယ ဈာနသညာယ သကသညီ သကသညီ ဟုတ္တာ၊ပေ၊ ဖုသတိ–အဋ္ဌကထာ၊ ဤအဋ္ဌကထာကိုကြည့်၍ အနက်ပေးထားပါသည်၊ ဆရာတို့ကား–"တတော–ထိုပဌမဈာန်မှ၊ အမုတြ–ထိုအမည်ရှိသော ဒုတိယဈာန်၌၊ ဌိတော–တည်လျက်၊ တတော–ထိုဒုတိယဈာန်မှ၊ အမုတြ–ထိုအမည်ရှိသော တတိယဈာန်၌၊ ဌိတော–တည်လျက်၊ အနုပုဗ္ဗေန"စသည်ဖြင့် ပေးတော်မူကြသည်။

ယုတ်ညံ့သူ၏အဖြစ်သည်၊(ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်)၊ ဟောတိ၊ မေ–သည်၊ အစေတယ မာနသ–မစေ့ဆော်လသော်၊ (တစ်နည်း) အစေတယမာနသ–သော၊ ဝါ–ကြောင့်၊ မေ–၏၊ သေယျော–မြတ်သူ၏အဖြစ်သည်၊ (မဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊) အဟံ–သည်၊စေဝ စေတေယျ–အကယ်၍မူလည်းစေ့ဆော်အံ့၊ (စေဝ) အဘိသင်္ခရေ ယျ–အကယ်၍မူလည်း ပြုစီမံအံ့၊ [ဈာန်ကိုထပ်ကာထပ်ကာ ဝင်စားမှုကို "စေ့ဆော်" ဟုလည်းကောင်း, အထက်ဈာန်ကိုရဖို့ရန် အားထုတ်မှုကို "ပြုစီမံ"ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။] (ဧဝံသတိ–ဤသို့ဖြစ်လသော်၊) မေ–၏၊ ဣမာစ သညာ–ဤဈာန သညာတို့သည်လည်း၊ နိရုဇ္ဈေယျုံ–ချုပ်ကုန်ရာ၏၊ အညာ–ဈာနသညာမှအခြားကုန် သော၊ သြဠာရိကာ–ရုံ့ရင်းကုန်သော၊ သညာစ–ဘဝင်သညာတို့သည်လည်း၊ ဥပဋ္ဌေယျုံ–ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ အဟံ–သည်၊ ယန္နူန နု စေဝ စေတေယျုံ–အကယ်၍ မစေ့ဆော်လည်း မစေ့ဆော်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ယံနူန နု စ အဘိသင်္ခရေယျုံ– အကယ်၍ မပြုစီမံလည်း မပြုစီမံရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ စဉ်းစား ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)။

(ဣတိ–ဤသို့ စဉ်းစားပြီး၍၊) သော–ထိုရဟန်းသည်၊ နု စေဝ စေတေတိ– စေ့လည်းမစေ့ဆော်တော့၊ နု စ အဘိသင်္ခရောတိ–ပြုလည်း မပြုစီမံတော့၊ တဿ– သည်၊ အစေတယတော–လသော်၊ အနဘိသင်္ခရောတော–လသော်၊ တာ စေဝ သညာ–ထိုဈာနသညာတို့သည်လည်း၊ နိရုဇ္ဈန္တိ–နိ၏၊ အညာ–ကုန်သော၊ သြဠာရိကာ–နိ်သော၊ သညာစ–ဘဝင်သညာတို့သည်လည်း၊ နု ဥပဋ္ဌဟန္တိ–မဖြစ်တော့ ကုန်၊ သော–သည်၊ နိရောဓ–သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ–စိတ်, စေတသိက် တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဖုသတိ–ထိရောက်၏၊ ပေါ့ဌပါဒ–ဒ၊ ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ အနုပုဗ္ဗာဘိ သညာနိရောဓ သမ္ဘဝနသမာပတ္တိ–အစဉ်အတိုင်း ကောင်းစွာအပြားအား ဖြင့် သိသောရဟန်း၏ နိရောဓပဋိပါဒနအကျင့်၏အဆုံး၌ သညာနိရောဓသမာပတ် သည်၊ (တစ်နည်း) အနုပုဗ္ဗာဘိ သညာနိရောဓ သမ္ဘဝနသမာပတ္တိ–အစဉ်အတိုင်း ကောင်းစွာအပြားအား ဖြင့် သိသောရဟန်း၏ သညာနိရောဓသမာပတ်သည်၊ ဟောတိ–၏။ [အဋ္ဌကထာအဖွင့်အတိုင်း ၂–နည်းပေးပါသည်။]

ပေါ့ဌပါဒ–ဒ၊ တံ–ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊ ကိ'မညသိ– အဘယ်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ တေ–သင်သည်၊ ဣတော–ဤအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ–ရှေး၌၊ ဧဝရူပါ–ဤသို့ သဘောရှိသော၊ အနုပုဗ္ဗာဘိ သညာနိရောဓ သမ္ဘဝနသမာပတ္တိ– ကို၊ သုတပုဗ္ဗာ အပိနု–ကြားအပ်ဖူးသလော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ, ဧတံ–ဤသို့ ကြားအပ်ဖူးခြင်းသည်၊ နောဟိ–မဖြစ်ပါ၊ ဘန္တေ, အဟံ–အကျွန်ုပ် သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ (ဤလျှောက်အပ်သည့်အတိုင်း)၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဘာသိတံ–

ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို၊ အာဇာနာမိ-သိပါ၏၊ ဝါ-နာယူရပါ၏၊ (ကိ)၊ ယတော ခေါ ပေါ့ဌပါဒ ဘိက္ခုဟေ၊ အနုပုဗ္ဗာဘိသညာနိရောဓ သမ္ဘဝန သမာပတ္တိ ဟောတီတိ-ဟူ၍(အာဇာနာမိ)ဤတို-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်းမှန်၏၊ ဤတို-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၄၁၅။ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ, ဧကညော-တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ သညဂ္ဂ-မြတ်သောသညာကို၊ ပညပေတိ နုခေါ-ပညတ်တော်မူပါသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ပုထူပိ-များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သညဂ္ဂေ-မြတ်သောသညာတို့ကို၊ ပညပေတိနုခေါ-လော၊ ဤတို-လျှောက်ပြီ၊ ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ အဟံ-သည်၊ ဧကံပိ-တစ်ပါးထည်းလည်းဖြစ်သော၊ သညဂ္ဂ-ကို၊ ပညပေမိ-ပညတ်တော်မူ၏၊ ပုထူပိ-များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သညဂ္ဂေ-တို့ကို၊ ပညပေမိ-၏၊ ဤတို-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ, ယထာကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ (အဘယ်အခြင်းအရာ အားဖြင့်)၊ ဘဂဝါ၊ပေ၊ ပညပေတိ-မူပါသနည်း၊ ဤတို-လျှောက်ပြီ၊ ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ ယထာ ယထာ-အကြင်အကြင် ကသိုဏ်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-အကြင်အကြင် ဈာန်ဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ နိရောဓ-သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဖုသတိ-၏၊ တထာတထာ-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ အဟံ-သည်၊ သညဂ္ဂ-ကို၊ ပညပေမိ၊ ဧဝံ ခေါ ၊ပေ၊ သညဂ္ဂေ ပညပေမိ၊ ဤတို-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၄၁۶။ ဘန္တေ, သညာ-သညာသည်၊ ပဌမ-ရှေးဦးစွာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိနုခေါ-ဖြစ်ပါသလော၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ဝါ-မှ၊ ဉာဏ-သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိနုခေါ-လော၊) ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဉာဏ-သည်၊ ပဌမ, ဥပ္ပဇ္ဇတိ(နုခေါ)-လော၊ ပစ္ဆာ သညာ (ဥပ္ပဇ္ဇတိနုခေါ-လော၊) ဥဒါဟု-ဟုတ်၊ သညာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဉာဏဉ္စ-

---

ဧကညော၊ပေ၊ သညဂ္ဂ။ ။ဤစကားသည် အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကိုသာ ရည်ရွယ်အပ်သောစကား မဟုတ်၊ ဘုရားရှင်က အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို "သညဂ္ဂ"ဟု ဟောတော်မူသော အခါ "ဤအာကိဉ္စညာယတန ဈာန်သည်သာ သညဂ္ဂမည်သလော၊ အခြား သမာပတ်တို့၌လည်း သညဂ္ဂရှိသေးသလော"ဟု ကြံ၍ မေးအပ်သော စကားဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "သညဂ္ဂ-မြတ်သော သညာရှိသော အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို"ဟု အနက်မပေးရဘဲ "သညဂ္ဂ-မြတ်သောသညာကို" ဟု အနက်ပေးရပါသည်။

ယထာကထံ။ ။ဘန္တေ-ရား၊ ကထံ-လျှင်၊ ဘဂဝါ၊ပေ၊ ပညပေတိ-မူပါသနည်း၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ဟောတော်မူအပ်သော်၊) အဟံ-သည်၊ တံ-ထိုသညဂ္ဂကို၊ ဥတ္တဲ-ဌ၊ သက္ကာ-ပါ၏၊ တထာ-ထို သိနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မေ-အား၊ အာစိက္ခာဟိ-ဟောပြတော်မူပါ။ [အမ္ဘဋ္ဌသုတ်, အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝကထာ (၅၇၁)၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဤသို့လည်း တစ်နည်း ပေးနိုင်ပါသည်၊ ယထာ ကထံပါသော ဝါကျတိုင်း၌ ဤနည်းချည်းတည်း။]

သည်လည်းကောင်း၊အပုဗ္ဗ–ရှေးလည်းမကျ၊ အစရိမ်–နောက်လည်းမကျ၊ (တစ်နည်း) အပုဗ္ဗ အစရိမ်–တစ်ပြိုင်နက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ(နုခေါ)–ဖြစ်ကြပါကုန်သလော၊ ဣတိ–လျှောက်ပြီ၊ ပေါ်ဌပါဒ–ဒ၊ သညာ–စျာနသညာသည်၊ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပစ္ဆာ, ဉာဏ်–ဝိပဿနာဉာဏ်သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ သညုပ္ပါဒါစ–စျာနသညာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ ဉာဏုပ္ပါဒေါ–ဝိပဿနာဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ သော–ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝं–သို့၊ ပဇာနာတိ–အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ (ကိ)၊ ဣဒပ္ပစ္စယာ–ဤ စျာနသညာ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ မေ–၏၊ ဉာဏ်–ဝိပဿနာဉာဏ်သည်၊ ဥဒပါဒိ ကိရ–ထင်ရှား ဖြစ်ပါတကား၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (ပဇာနာတိ)၊ ပေါ်ဌပါဒ–ဒ၊ ယထာ (ယေန ပရိယာယေန)–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ သညာ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ပေ၊ ဉာဏုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ ဣမိနာ ပရိယာယေန–ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း၊ ဧတံ–ဤဖြစ်ပုံကို၊ (သညာက ရှေးဦးစွာဖြစ်၍ ဉာဏ်၏နောက်မှ ဖြစ်ပုံကို)၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ–သိထိုက်၏၊ ဣတိ–မိန့်တော်မူပြီ။ ["သညာ, ဉာဏ်"တို့၏အရကို အဋ္ဌကထာ၌ ၄–နည်းဖွင့်ပြထားရာဝယ် ပဌမနည်း တစ်နည်းကိုသာယူ၍ အနက်ပေးထားပါသည်။

သညာအတ္ထကထာ

၄၁၇။ ဘန္တေ, သညာ–သည်၊ ပုရိသဿ–သတ္တဝါ၏၊ အတ္တာနုခေါ–အတ္တပါလော၊ ဥဒါဟု–ဟုတ်၊ သညာ–သည်၊ အညာ–အတ္တမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားပါလော၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ အညော(ဧဝ)–သညာမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားပါလော၊ ဣတိ–လျှောက်ပြီ၊ ပေါ်ဌပါဒ–ဒ၊ တွံ–သည်၊ ကံ–အဘယ်မည်သော၊ (ရူပီအတ္တ, မနောမယ အတ္တ, အရူပီအတ္တတို့တွင် အဘယ်မည်သော)၊ အတ္တာနံ–အတ္တကို၊ ပစ္စေသိ–ယုံကြည်သနည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ, အဟံ၊ သြဠာရိကံ–ကြမ်းသော၊ ဝါ–ထင်ရှားသော၊ ရူပီ–ရုပ်ရှိသော၊ စာတုမဟာဘူတိကံ–၄ ပါးသော မဟာဘုတ် အထည်ကိုယ်ရှိသော၊ ဝါ–၄ ပါးသော မဟာဘုတ်အတိုပြီးသော၊ ကဗဠီကာရာဟာရဘက္ခံ–ကဗဠီကာရ အာဟာရဟူသောအစာရှိသော၊အတ္တာနံ–ကို၊ ပစ္စေမိ–ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ဖြေပြီ၊ ပေါ်ဌပါဒ–ဒ၊ ဧတေ–၏၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊

ကံပန၊ပေ၊ အတ္တာနံ။ ။ကံပနာတိ သြဠာရိကော, မနောမယော, အရူပီတိ တိဏ္ဏံ အတ္တဝါဒါနံ ဝသေန တိဝိဓေသု ကတမန္တိ အတ္ထော၊–ဋီကာ၊ မိမိကား–"ကံ–အဘယ်အရာကို၊ အတ္တာနံ–အတ္တဟူ၍၊ ပစ္စေသိ–သနည်း"ဟု ပေးလိုပါသည်၊ အဖြေဝါကျ၌လည်း "သြဠာရိကံ–သော၊ပေ၊ ကဗဠီကာရာဟာရဘက္ခံ–အစာရှိသော အရာကို၊ အတ္တာနံ–ဟူ၍၊ ပစ္စေမိ"ဟု ပေးပါ။ [ဤ သြဠာရိကအတ္တဖြင့် ကာမဘုံ၌ဖြစ်သော အတ္တကို ရည်ရွယ်၍ လျှောက်သည်။]

သြဠာရိကော–သည်၊ ရူပီ–သည်၊ စာတုမဟာဘူတိကော–သည်၊ ကဗဠိကာရာ ဟာရာဘက္ခော–သည်၊ စ အဘာဝိသ–အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံသန္တံ–ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ (တစ်နည်း) ဧဝံသန္တံ–ဤသို့ဖြစ်သော၊ (အတ္တာနံ–အတ္တကို၊ ပစ္စာဂစ္ဆတော– သိသော၊ ဝါ–ဝါဒအားဖြင့် ရှေးရှုဖြစ်သော၊) ဧတ–၏၊ (မတိယာ–အလိုအားဖြင့်၊) သညာ–သည်၊ အညာဝ–အတ္တမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသည်သာ၊ အဘာဝိသ–ဖြစ်ရာ၏၊ အတ္တာ–သည်၊ အညော(ဧဝ)–သညာမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသည်သာ၊ (အဘာဝိသ–ဖြစ်ရာ၏)။ ["အဘာဝိသ"နေရာ၌ "ဘဝိသတိ–ဖြစ်တော့လတံ့"ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။]

ပေါ်ဌပါဒ–၁၊ ယထာ–အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ သညာ–သည်၊ အညာဝ–အတ္တမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသည်သာ၊ ဘဝိသတိ–လတံ့၊ အတ္တာ–သည်၊ အညော(ဧဝ)–သညာမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသည်သာ၊ ဘဝိသတိ၊ တံ ဧတံ–(သညာတစ်ခြား,အတ္တတစ်ခြားဖြစ်၏ဟူသော) ထိုအကြောင်းကို၊ ဣမိနာပိ ပရိယာယေန–ဤဆိုအပ်လတံ့သော အကြောင်းဖြင့်လည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ–သိထိုက်၏၊ ပေါ်ဌပါဒ–၁၊ သြဠာရိကော–သော၊ပေ၊ သာယံ (သော+အယံ)အတ္တာ–ထိုကဲ့သို့သော ဤအတ္တသည်၊ တိဋ္ဌတေဝ–တည်မြဲတည်နေသည်သာ၊ အထ–အတ္တ၏ တည်မြဲတည်နေရာ ထိုအခါ၌၊ ဣမသ္မိ ပုရိသသ–ဤသတ္တဝါ၏၊ အညာ–အတ္တမှ–တစ်ခြားကုန်သော၊ သညာစ–တို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အညာ သညာစ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ပေါ်ဌပါဒ–၁၊ ယထာ–အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ သညာ–သည်၊ အညာဝ–သည်သာ၊ ဘဝိသတိ၊ အတ္တာ–သည်၊ အညော (ဧဝ) ဘဝိသတိ၊ ဣတိ ဧတံ–ဤအကြောင်းကို၊ (သညာတစ်ခြား, အတ္တတစ်ခြားဖြစ်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို)၊ ဣမိနာ ပရိယာယေန–ဤဆိုအပ်ပြီးသော် အကြောင်းဖြင့်လည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၄၁၈။ မနောမယအတ္တ။ ။ဘန္တေ–ရား၊ အဟံ–သည်၊ မနောမယံ–ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ–အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသော၊(အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့်ပြည့်စုံသော၊) အဟီနိန္ဒြိယံ–မယုတ်လျော့သော ဣန္ဒြေရှိသော၊ အတ္တာနံ–ကို၊ ပစ္ဆေမိ–ယုံကြည်ပါ၏၊ပေ၊ [ရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအတ္တကို ရည်ရွယ်၍ လျှောက်သည်။]

ဣမိနာ ပရိယာယေန။ ။"ဤဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်း"ဟူသည် "အတ္တကတည်မြဲတည်နေ၍, သညာက ဖြစ်နေ–ချုပ်နေခြင်းဟူသော အကြောင်း"တည်း၊ မနောမယအတ္တ, အရူပီအတ္တတို့၌လည်း "မနောမယောစ, ဧဝံ သန္တံ ဝိ, တဒမိနာ"စသော ဝါကျများကို ဤသြဠာရိကအတ္တအတိုင်း အနက်ပေးပါ၊ ဧဝံ သန္တံ ဝိ–ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ–ဤသို့ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော "အတ္တာနံ ပစ္စာဂစ္ဆတော"ဟူသော ပုဒ်သာထူးပါသည်။

၄၁၉။ အရူပီအတ္တာ။ ။ဘန္တေ, အဟံ-သည်၊ အရူပိ-ရူပ်မရှိသော၊ သညာမယ-သညာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ [သညာမယ သညာဘူတ-ဋီကာ။] အတ္တာနံ-အတ္တကို၊ ပစ္စေမိ-ယုံကြည်ပါ၏၊ပေ။ [အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအတ္တကို ရည်ရွယ်၍ လျှောက်သည်။]

၄၂၀။ ဘန္တေ, မယာ-အကျွန်ုပ်သည်၊ သညာ-သည်၊ ပုရိသဿ-၏၊ အတ္တာ-တည်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ သညာ-သည်၊ အညာဝ-အတ္တမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသာတည်း၊ အတ္တာ-သည်၊ အညော(ဇဝ)-သညာမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသာတည်း၊ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းကို၊ ဥတ္တဲ-သိခြင်းငှာ၊ သဏ္ဌာပန-တတ်ကောင်းပါသလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပေါ်ဌပါဒ-ဒ၊ အညဒိဋ္ဌိကေန-သာသနာတော်၏အယူမှ တစ်ပါးသောအယူရှိသော၊ အညခန္တိကေန-သာသနာတော်၌ နှစ်သက်ခြင်းမှတစ်ပါးသော နှစ်သက်ခြင်းရှိသော၊ အညရုစိကေန-သာသနာတော်၌ အလိုမှတစ်ပါးသော အလိုရှိသော၊ အညတြ-သာသနာတော်၌ အကျင့်မှတစ်ပါးသောအကျင့်၌၊ အာယောဂေန-လွန်စွာကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်းရှိသော၊ အညတြ-သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော တိတ္ထိဘောင်၌၊ အာစရိယကေန-ဆရာ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သြဝါဒအနုသာသနရှိသော၊ တယာ-သည်၊ သညာ-သည်၊ ပုရိသဿ-၏၊ အတ္တာ-တည်း၊ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊သညာ-သည်၊ အညာဝ-သာတည်း၊ အတ္တာ-သည်၊ အညော(ဇဝ)-သာတည်း၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ-ကို၊ ဒုဇ္ဇာနံ-ခဲယဉ်းသဖြင့်သိအပ်၏၊ ဝါ-မသိအပ် မသိနိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ အညဒိဋ္ဌိကေန-သော၊ အညခန္တိကေန-သော၊ အညရုစိကေန-သော၊ အညတြ-၌၊ အာယောဂေန-သော၊ အညတြ-၌၊ အာစရိယကေန-သော၊ မယာ-သည်၊ သညာ-သည်၊ ပုရိသဿ-၏၊ပေ၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ-ကို၊ သစေ ဒုဇ္ဇာနံ-အကယ်၍ ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သည်ဖြစ်ခဲ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဘန္တေ-ရား၊ ကိံပန-အဘယ်သို့ပါနည်း၊ လောကော-လောကသည်၊ သဿတော-မြဲပါသလော၊ ဣဒမေဝ-"သဿတော လောကော"ဟူသော ဤအယူသည်သာ၊ သစ္စံ-မှန်ပါသလော၊ အညံ-အခြားသော အယူသည်၊ မောဃံ-အနက်မဲ့ အချည်းနှီးပါလော၊ ဝါ-အမှားပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပေါ်ဌပါဒ-ဒ၊ လောကော-သည်၊ သဿတော-မြဲ၏၊ ဣဒမေဝ-သည်သာ၊ သစ္စံ-မှန်၏၊ အညံ-သည်၊ မောဃံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧတံ-ဤအယူကို၊ မယာ-ဝါသည်၊ အဗျာကတံ-မဖြေဆိုအပ်၊ (ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။) [ဤ၌ "သဿတော လောကော"စသော စကားကို အတ္တကိုရည်ရွယ်၍ မေးလျှောက်သည်ဟု-မှတ်ပါ၊ လောကောတိ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ-အဋ္ဌကထာ။]

ဘန္တေ, ကိ"ပန-ပါနည်း၊ လောကော-သည်၊ အသဿတော-မမြဲပါသလော၊ ဣဒမေဝ-"အသဿတော လောကော"ဟူသော ဤအယူသည်သာ၊ သစ္စံ-လော၊ အညံ-သည်၊ မောဃံ-ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပေါဋ္ဌပါဒ-ဒ၊ လောကော-သည်၊ အသဿတော-မမြဲ၊ ဣဒမေဝ-သာ၊ သစ္စံ-တည်း၊ အညံ-သည်၊ မောဃံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတမ္မိ-ဤအယူကိုလည်း၊ မယာ-သည်၊ အဗျာကတံ-အပ်၊ (ဣတိ-ပြီ၊) ဘန္တေ, ကိ"ပန, လောကော-သည်၊ အန္တဝါ-အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိပါသလော၊ ဣဒမေဝ-"အန္တဝါ လောကော"ဟူသော ဤအယူသည်သာ၊ သစ္စံ-လော၊ အညံ-သည်၊ မောဃံ-ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပေါဋ္ဌပါဒ-ဒ၊ လောကော-သည်၊အန္တဝါ-အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏၊ ဣဒမေဝ-သည်သာ၊သစ္စံ-၏၊ အညံ-သည်၊ မောဃံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတမ္မိ-ကိုလည်း၊ မယာ အဗျာကတံ၊ (ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။)

ကိ"ပန ဘန္တေ၊ လောကော-သည်၊ အနန္တဝါ-အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိပါသလော၊ ဣဒမေဝ-"အနန္တဝါ လောကော"ဟူသော ဤအယူသည်သာ၊ သစ္စံ-လော၊ အညံ-သည်၊ မောဃံ-ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပေါဋ္ဌပါဒ-ဒ၊ လောကော-သည်၊ အနန္တဝါ-မရှိ၊ ဣဒမေဝ-သည်သာ၊ သစ္စံ-၏၊ အညံ-သည်၊ မောဃံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတမ္မိ-ကိုလည်း၊ မယာ အဗျာကတံ၊ (ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။) [ဤမှနောက်၌ "တံဇီဝံ တံသရီရံ"စသော ၂-ဝါကျကို မဟာလိသုတ်, ဒွိပဇ္ဇဒိတဝတ္ထုဥ္စာလည်းကောင်း, "ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"စသော ၄-ဝါကျကို ဗြဟ္မာဇာလသုတ်, အမရာဝိက္ခေပဝါဒဥ္စာလည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ဘန္တေ-ရား၊ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဧတံ-ကို၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အဗျာကတံ-ဖြေတော်မမူအပ်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပေါဋ္ဌပါဒ-ဒ၊ ဟိ-အကြောင်းကြောင့်၊ ဧတံ-ဤမိစ္ဆာအယူသည်၊ အတ္ထသံဟိတံ-ဤလောကစီးပွား, နောက်လောကစီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်သည်၊ ဝါ-မိမိစီးပွား, သူတစ်ပါးစီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်သည်၊ နဟောတိ)-မဖြစ်၊ ဓမ္မသံဟိတံ-၉ ပါးသော လောကုတ္တရာတရားနှင့် စပ်ယှဉ်သည်၊ နဟောတိ)၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ-သာသနဗြဟ္မစရိယ၏ အစမျှသည်၊ နဟောတိ)-မဟုတ်၊ နိဗ္ဗိဒါယ-သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ၊ နဟောတိ)-မဖြစ်၊ ဝိရာဂါယ-ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ မတပ်မက်ခြင်းငှာ၊ နဟောတိ)၊ နိရောဓာယ-ဝဋ်ဒုက္ခ၏ ချုပ်ခြင်းငှာ၊ နဟောတိ)၊ ဥပသမာယ-ဝဋ်ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းငှာ၊ နဟောတိ)၊ အဘိညာယ-ဝဋ်ဒုက္ခကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှာ၊ နဟောတိ)၊ သမ္မောဓာယ-ဝဋ်ဒုက္ခကိုကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ၊ နဟောတိ)၊ နိဗ္ဗာနာယ-အမြဲကိန်းဖွဲ့ခြင်း အကျိုးငှာ၊ နဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ မယာ-သည်၊ ဧတံ-ကို၊ အဗျာကတံ-အပ်၊ ဣတိ-ပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဗျာကတံ-ဖြေတော်မူအပ်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေါဠပါဒ-ဒ၊ ဣဒံ-ဤတရားသည်၊ ဝါ-တဏှာကြောင့်တား, ဤတေဘူမကတရားသည်၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခတည်း၊ ဝါ-ဒုက္ခသစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ မယာ-သည်၊ ဗျာကတံ-ဖြေတော်မူအပ်ပြီ၊ အယံ-ဤတရားသည်၊ ဝါ-ဤတဏှာသည်၊ ဒုက္ခသမุဒယော-ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဝါ-ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း သမุဒယသစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ မယာ, ဗျာကတံ၊ ပေါဠပါဒ-ဒ၊ အယံ-သည်၊ ဝါ-ဤနိဗ္ဗာန်သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓော-ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာတည်း၊ ဝါ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာတည်း၊ ဣတိ, မယာ, ဗျာကတံ၊ ပေါဠပါဒ-ဒ၊ အယံ-သည်၊ ဝါ-ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး, မြတ်တရားသည်၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ-အကျင့်တည်း၊ ဣတိ, မယာ, ဗျာကတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤဒုက္ခ,သမุဒယ,နိရောဓ,မဂ္ဂ ၄-ပါး အပေါင်းကို၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဗျာကတံ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေါဠပါဒ-ဒ၊ ဟိ-အကြောင့်ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤသစ္စာ ၄-ပါးအပေါင်းသည်၊ အတ္ထသံဟိတံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊(ဟောတိ)၊ ဧတံ-သည်၊ ဓမ္မသံဟိတံ-သည်၊(ဟောတိ)၊ ဧတံ-သည်၊ အာဒိ ဗြဟ္မစရိယကံ-သည်၊(ဟောတိ)၊ နိဗ္ဗိဒါယ-ဌာ၊ (သံဝတ္တတိ)၊ပေ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ဌာ၊ သံဝတ္တတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတံ-ကို၊ မယာ,ဗျာကတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ-ရား၊ ဧတံ-ဤတရားစကားတော်သည်၊ ဧဝံ-ဤဟောတော်မူအပ်သည့် အတိုင်းမှန်ပါ၏၊ သုဂတ-ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သောမြတ်စွာဘုရား၊ ဧတံ-သည်၊ ဧဝံ-၏၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ယသ-အကြောင်းကြောင့်တော်မူခြင်း၏၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ မညတိ-သိတော်မူ၏၊ (တသ-ထိုကြောင့်တော်မူခြင်း၏၊ ကာလံ-ကို၊ ဘဂဝါယေဝ-ရှင်တော်ဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်သာ၊ ဇာနာတု-သိတော်မူပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊) အထခေါ-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထတော်မူ၍၊ ပက္ကမိ-ပြန်ကြွတော်မူပြီ။

ဤ ၄၂၁။ အထခေါ-မြတ်စွာဘုရားကြွသွားတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ-တို့သည်၊ ဘဂဝတော-သည်၊ အစိရပက္ကန္တေ သေ-ဖဲသွားပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သော ကာလမရှိသေးမီ၊ ဝါ-ဖဲသွား၍ မကြာသေးမီ၊ ပေါဠပါဒ-သော၊

ယသ ဒါနိ ၊ပေ၊ မညတိ။ ။ယသ ဒါနိ တွန်တို့ ယသ ဣဒါနိ တို့ မဟာရာဇ ဂမနသ ကာလံ မညသိ ဇာနာသိ၊ တသ ကာလံ တွေမေဝ ဇာနာသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-သာမညဖလသုတ်, ဥပါသကဝိမိကထာ အဋ္ဌကထာ။--ဤအဖွင့်ကိုနည်းမှီ၍ အနက်ပေးလိုက်ပါသည်၊ ထိုသုတ်၏ ကောမာရဘဋ္ဌဝိဝကကထာ၌ကား "ယသ ဂမနသ ဝါ အဂမနသ ဝါ" စသည်ဖြင့် ထိုနေရာနှင့်လိုက်အောင် တစ်မျိုးဖွင့်ထားသည်။

ပရိဇ္ဇာဇက်–ကို၊ သမန္တ တော–ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဝါ–ပတ်ဝန်ကျင်က၊ ဝါစာယသန္ဓိ တောဒကေန–ထက်ဝန်ကျင်နှိပ်၍ ထိုးကြိတ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်းဟူသော နှင်တံဖြင့်၊ သဗ္ဗုဇ္ဇရိ–ထက်ဝန်းကျင် လွန်စွာပြည့်သည်ကို၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ–နည်း၊) ဧဝမေဝ–ဤသို့ချည်းသာ၊ ဝါ–သည်လိုချည်းသာ၊ အယံ ဘဝ ပေါ့ဒပါဒေါ-ဤအရှင် ပေါ့ဒပါဒသည်၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ယညေဝ[ယံ+ယံဧဝ]–အကြင်အကြင် အကြောင်းအရာကိုသာ၊ ဘာသတိ–ပြောဆို၏၊ အသ–ထိုရဟန်းဂေါတမ၏၊ တं တဒေဝ–ထိုထို အကြောင်းအရာကိုပင်၊ ဧဝမေတံ ဘဂဝါ ဧဝမေတံ သုဂတောတိ-တဟူ၍၊ အဇ္ဈနုမောဒတိ–လွန်စွာဝမ်းမြောက်၏၊ ဝါ–အလွန် အနုမောဒနာပြု၏၊ ပန–ထိုသို့ပင် ဆရာကြီးက ဝုမ်းမြောက်ပါသော်လည်း၊ မယံ–ငါတို့သည်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ–သည်၊ ဝါ–၏၊ သဿတော လောကောတိ ဝါ–"သဿတော လောကော"ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ပေ၊ နေဝ ဟောတိ နနဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိဝါ–"နေဝ ဟောတိ နနဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကိဠိ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဇက်သိက်–တစ်ခုသော အဖို့ရှိသော၊ ဓမ္မ–ကို၊ ဒေသိတံ–ဟောအပ်သည်ကို၊ နု အာဇာနာမ–မသိကြရကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ (ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန–ဖြင့်၊ သဗ္ဗုဇ္ဇရိ–ကို၊ အကံသု။)

ဧဝं–သို့၊ ဝုတ္တေ–ပြောဆိုအပ်သော်၊ ပေါ့ဒပါဒေါ–သော၊ ပရိဇ္ဇာဇကော–သည်၊ တေ ပရိဇ္ဇာဇကေ–တို့ကို၊ ဧတံ–ကို၊ အဝေါစ–ပြီ၊ (ကိ–နည်း၊) ဘော–အမောင်တို့၊ အဟမ္ပိ–ငါသည်လည်း၊ သမဏသ ဂေါတမဿ–သည်၊ ဝါ–၏၊ သဿတော လောကောတိဝါ–ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ပေ၊ နေဝ ဟောတိ နနဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိဝါ–ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကိဠိ–သော၊ ဇက်သိက်–တစ်ခုသော အဖို့ရှိသော၊ ဓမ္မ–ကို၊ ဒေသိတံ–ကို၊ဝါ–ဟူ၍၊ နု အာဇာနာမိ–မသိလိုက်ပါ၊ အပိစ–ထိုသို့ပင် မသိလိုက်ပါသော်လည်း၊သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ဘူတံ–ထင်ရှားရှိသော၊ တစ္ဆံ–မှန်ကန်သော၊ တထံ–မချွတ်မယွင်းသော၊ ဓမ္မဋ္ဌိတတံ–လောကုတ္တရာတရား ၉–ပါးတို့၌ တည်တံ့သည်၏အဖြစ်ဟူသော၊ ဓမ္မနိယာမတံ–လောကုတ္တရာတရား ၉–ပါးတို့၌ ရောက်စေဖို့ရန် မြဲသည်၏အဖြစ်ဟူသော၊ ပဋိပဒံ–ကို၊ပညတေတိ–ပညတ်တော်မူ၏၊ ဘူတံ–သော၊ တစ္ဆံ–သော၊ တထံ–သော၊ ဓမ္မဋ္ဌိတတံ–သော၊ ဓမ္မနိယာမတံ–သော၊ ပဋိပဒံ–အကျင့်ကို၊ ပညပေန္တသ–ပညတ်သော၊ သမဏသ ဂေါတမဿ–၏၊ ဝါ–သည်၊ သုဘာသိတံ–ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရားကို၊ သုဘာသိတ္တတော–ကောင်းစွာဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ကထံဟိ–အဘယ်ကြောင့်၊ မာဒိသော–ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ဝိညူ–ပညာရှိသည်၊ နာဇ္ဈနုမောဒေယျ–ဝမ်းမမြောက်ဘဲရှိရာအံ့နည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (အဝေါစ)။

စိတ္တနှင့် ပေါ့ဌပါဒဝတ္ထု

၄၂၂။ အထခေါ-ပရိဗ္ဗိုဇ်တို့ကိုပြောဆိုပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဒွိဟတိဟသ-၂ ရက် ၃-ရက်၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ စိတ္တော-စိတ္တမည်သော၊ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော စ-ဆင်တို့ကိုဆုံးမတတ်သော ဆင်ဆရာ၏ သားသည်လည်းကောင်း၊ ပေါ့ဌပါဒေါ-သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ယေန ဘဂဝါ၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ တေ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ တဒါ-မြတ်စွာဘုရား၏ ပြန်ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ မံ-အကျွန်ုပ်ကို၊ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ-တို့သည်၊ ဘဂဝတော-သည်၊ အစိရ ပက္ကန္တသ-မိ၊ ဝါ-မိ၊ သမန္တတော-၌၊ ဝါ-ဏ၊ ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန-ဖြင့်၊ သဗ္ဗဒ္ဒရိ-ကို၊ အကံသု-ပြုကြပါကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဧဝမေဝ-သာ၊ အယံ ဘဝံ ပေါ့ဌပါဒေါ-သည်၊ပေ၊ ဒေသိတံ၊ နု အာဇာနာမ-န်၊ ဣတိ (ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန သဗ္ဗဒ္ဒရိ အကံသု)၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သူတို့က ပြောဆိုအပ်သော်၊ အဟံ-သည်၊ တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစံ-ပြောပါပြီ၊(ကိ-နည်း၊) ဘော-တို့၊ အဟမ္မိ-လည်း၊ သမဏသ ဂေါတမဿ၊ပေ၊ ဒေသိတံ၊ နု အာဇာနာမိ၊ အပိစ-လည်း၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဘူတံ-သော၊ပေ၊ မာဒိသော၊ ဝိညူ-သည်၊ နာဇာနုမောဒေယျ-အံ့နည်း၊ ဣတိ (အဝေါစံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ အဝါစ-လျှောက်ပြီ။)

၄၂၃။ ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ သဗ္ဗေဝ-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ ပရိဗ္ဗာဇကာ-တို့သည်၊ အန္ဓာ-ပညာမျက်စိမရှိသောကြောင့် ကန်းကုန်၏၊ အစက္ခုကာ-ပညာမျက်စိ မရှိကြကုန်၊ နေသံ-ထိုပရိဗ္ဗိုဇ်တို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ယောက်တည်းသော၊ တွံယေဝ-သင်သည်သာ၊ စက္ခုမာ-ပညာမျက်စိရှိ၏၊ ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ ဧကံသိကာ-တစ်ခုသောအဖို့ရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာပိ-တို့ကိုလည်း၊ မယာ-သည်၊ ဒေသိတာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပညတ္တာ-ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ အနေကံသိကာ-တစ်ပါးမက များသောအဖို့ရှိကုန်သော၊ (သဿတအဖို့, အသဿတအဖို့ စသောအားဖြင့် များသောအဖို့ရှိကုန်သော၊) ဓမ္မာပိ-တို့ကိုလည်း၊ မယာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ [ဗြဟ္မာလသုတ်၌ ဟောတော်မူခဲ့သည်။]

အနေကံသိကဓမ္မ။ ။ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ မယာ-သည်၊ ဒေသိတာ-နိ်သော၊ ပညတ္တာ-နိ်သော၊ အနေကံသိကာ-နိ်သော၊ တေ ဓမ္မာ-တို့ဟူသည်၊ ကတမေစ-အဘယ်တို့နည်း၊ ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ သဿတော လောကောတိ-ဟူ၍၊ မယာ-သည်၊ အနေကံသိကော-တစ်ပါးမက များသောအဖို့ရှိသော၊ ဓမ္မော-ကို၊ ဒေသိတော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပညတ္တော-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ပေ၊ ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ နေဝ ဟောတိ နနဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ-ဟူ၍၊ မယာ-သည်၊ အနေကံသိကော-သော၊ ဓမ္မော-ကို၊ ဒေသိတော-ပြီ၊ ပညတ္တော-ပြီ၊ ပေါ့ဌပါဒ-ဒ၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊

မယာ–သည်၊ အနေကဲသိကာ–နှ်သော၊ တေ ဓမ္မာ–တို့ကို၊ ဒေသိတာ–နှ်သနည်း၊ ပညတ္တာ–နှ်သနည်း၊ ပေါဠေ့ပါဒ–ဒ၊ ဟိ–အကြောင့်ကြောင့်၊ ဧတေ–တစ်ပါးမက များသောအဖို့ရှိသော ဤ(မိစ္ဆာအယူ)တို့သည်၊ အတ္ထသံဟိတာ–နှ်သည်၊ ဝါ–နှ်သည်၊ နု(ဟောန္တိ)–မဖြစ်ကုန်၊ ဓမ္မသံဟိတာ–နှ်သည်၊ နု(ဟောန္တိ)၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာ–တို့သည်၊ နု(ဟောန္တိ)၊ နိဗ္ဗိဒါယ, နု(သံဝတ္တန္တိ)၊ပေ၊ နိဗ္ဗာနာယ–ဝှာ၊ နု သံဝတ္တန္တိ–နှ်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ မယာ အနေကဲသိကာ တေ ဓမ္မာ, ဒေသိတာ ပညတ္တာ။

ကော်သိကဓမ္မာ

၄၂၄။ ပေါဠေ့ပါဒ–ဒ၊ မယာ–သည်၊ ဒေသိတာ–နှ်သော၊ ပညတ္တာ–နှ်သော၊ ကော်သိကာ–နှ်သော၊ တေ ဓမ္မာ–တို့ဟူသည်၊ ကတမေစ–တို့နည်း၊ ပေါဠေ့ပါဒ–ဒ၊ ဣဒံ–ဤတရားသည်၊ ဝါ–တဏှာကြောင့်ထား, ဤတေဘူမကတရားသည်၊ ဒုက္ခံ–ဒုက္ခတည်း၊ ဝါ–ဒုက္ခသစ္စာတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ မယာ–သည်၊ ကော်သိကော–သော၊ ဓမ္မော–ကို၊ ဒေသိတော–ပြီ၊ ပညတ္တော–ပြီ၊ပေ၊ အယံ–သည်၊ ဝါ–ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး, မြတ်တရား၊သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ–ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ–အကျင့်တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ မယာ–သည်၊ ကော်သိကော–သော၊ ဓမ္မော–ကို၊ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ ပေါဠေ့ပါဒ–ဒ၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ မယာ–သည်၊ ကော်သိကာ–နှ်သော၊ တေ ဓမ္မာ–တို့ကို၊ ဒေသိတာ–နှ်သနည်း၊ ပညတ္တာ–နှ်သနည်း၊ ပေါဠေ့ပါဒ–ဒ၊ ဟိ–ကြောင့်၊ ဧတေ–တစ်ခုသောအဖို့ရှိသော ဤ(သစ္စာ ၄–ပါး) တရားတို့သည်၊ အတ္ထသံဟိတာ–နှ်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ပေ၊ နိဗ္ဗာနာယ–ဝှာ၊ သံဝတ္တန္တိ–နှ်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ မယာ ကော်သိကာ တေ ဓမ္မာ, ဒေသိတာ ပညတ္တာ။

၄၂၅။ ပေါဠေ့ပါဒ–ဒ၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ ကေန္တသုခီ–ကောန်သုခရှိသည်၊ မရဏာ–သေရာအခါမှ၊ ပရံ–နောက်၌၊ အရောဂေါ–ပျက်စီးခြင်းမရှိသည်၊ ဝါ–မြဲသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဧဝံ ဝါဒိနော–ဤသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိကုန်သော၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိနော–ဤသို့ အယူရှိကုန်သော၊ ဧကေ–အချို့ကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ သန္တိ–ရှိကုန်၏၊ အဟံ–သည်၊ တေ–တို့ကို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝဒါမိ–ပြောဆိုတော်မူ၏၊ ဝါ–မေးတော်မူ၏၊ (ကိံ–နည်း၊) အာယသ္မန္တော–တို့၊ တုမှေ–တို့သည်၊ အတ္တာ–သည်၊ ကေန္တသုခီ–သည်၊ မရဏာ–မှ၊ ပရံ–၌၊ အရောဂေါ–သည်၊ဝါ–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဧဝံ ဝါဒိနော–နှ်သည်၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိနော–နှ်သည်၊ (အတ္တ)ကိရ–ဖြစ်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ–မှန်သလော၊ (ဣတိ ဝဒါမိ)၊ တေ–တို့သည်၊ မေ–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ပုဋ္ဌာ–မေးအပ်

ကုန်သည်၊ (သမာနာ-နိ်လသော်၊) အာမာတိ-အာမ ဟူ၍၊ ဝါ-ဟုတ်ပါသည်ဟူ၍၊ ပဋိဿုဏန္တိ-ဝန်ခံကြကုန်၏၊ တေ-တို့ကို၊ အဟံ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒါမိ-၏၊ ဝါ-၏၊ (ကိံ-နည်း၊) အာယသ္မန္တော-တို့၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ကေန္တသုခံ-ကေန်သုခဖြစ်သော၊ လောကံ-လောကကို၊ ဇာနံ (ဇာနန္တာ)-သိကုန်လျက်၊ ပဿံ (ပဿန္တာ)-မြင်ကုန်လျက်၊ ဝိဟရထ အပိ ပန-နေကြကုန်သလော၊ ဣတိ (ဝဒါမိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ပုဋ္ဌာ-နိ်သည်၊ (သမာနာ-သော်၊) နောတိ-နော ဟူ၍၊ ဝါ-မနေကြပါ ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏။

တေ-တို့ကို၊ အဟံ-သည်၊ ဧဝံ, ဝဒါမိ၊ (ကိံ)၊ အာယသ္မန္တော-တို့၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ဧကံ ရတ္တိံ ဝါ-တစ်ညဉ့်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဧကံ ဒိဝသံ ဝါ-တစ်နေ့ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဥပမုံရတ္တိံ ဝါ-ညဉ့်ထက်ဝက်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဥပမုံဒိဝသံ ဝါ-နေ့ထက်ဝက်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း ဧကန္တသုခံ-ဧကန်သုခဖြစ်သော၊ အတ္တာနံ-ကို၊ သဗ္ဗာနာထ အပိ, ပန-သိကြကုန်သလော၊ ဣတိ (ဝဒါမိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ပုဋ္ဌာ-နိ်သည်၊ (သမာနာ-သော်၊) နောတိ-နော ဟူ၍၊ ဝါ-မသိကြပါဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-နိ်၏၊ အဟံ-သည်၊ တေ-တို့ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒါမိ-၏၊ ဝါ-၏၊ (ကိံ-နည်း၊) အာယသ္မန္တော-တို့၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အယံ-ဤလမ်းသည်၊ ဧကန္တသုခသ-ဆော၊ လောကသ-ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာယ-မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ မဂ္ဂေါ-လမ်းတည်း၊ အယံ-ဤအကျင့်သည်၊ (ဧကန္တသုခသ-ဆော၊ လောကသ-ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာယ-ငှာ၊) ပဋိပဒါ-အကျင့်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာထ အပိ ပန-သိကြကုန်သလော၊ (ဣတိ ဝဒါမိ)၊ ဣတိ ပုဋ္ဌာ, (သမာနာ) နောတိ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏။

တေ-တို့ကို၊ အဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ၊ (ကိံ)၊ အာယသ္မန္တော-တို့၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ("သုဏာထ"ဌ်စပ်၊) ယာတာ ဒေဝတာ-အကြင် နတ်တို့သည်၊ ဧကန္တသုခံ-သော၊ လောကံ-သို့၊ ဥပပန္နာ-ကပ်ရောက်ကုန်ပြီ၊ တာသံ-ထိုနတ်တို့သည်၊ ဘာသမာနာနံ-ပြောဆိုကုန်လသော်၊ သဒ္ဒံ-အသံကို၊ သုဏာထ-ကြားကြရကုန်သလော၊(ကိံ-နည်း၊) မာရိသာ-အချင်းတို့၊ ဧကန္တသုခသ-ဆော၊ လောကသ-ကို၊ သစ္ဆိကိရိယာယ-ငှာ၊ သုပ္ပဋိပန္နာ-ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ကြကုန်သလော၊ မာရိသာ-တို့၊ (ဧကန္တသုခသ လောကသ သစ္ဆိကိရိယာယ၊) ဥဇုပ္ပဋိပန္နာ-ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်ကြကုန်သည်၊ အတ္ထ-နိ်လော၊ ဟိ-တိုက်တွန်းသင့်၏၊ မာရိသာ-အချင်းတို့၊ မယမ္ပိ-တို့သည်လည်း၊ ဧဝံ ပဋိပန္နာ-ဤသို့ ကျင့်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဧကန္တသုခံ-သော၊ လောကံ-သို့၊ ဥပပန္နာ-နိ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (သုဏာထ-နိ်သလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒါမိ)၊ ဣတိ ပုဋ္ဌာ (သမာနာ) နောတိ-နော ဟူ၍၊ ဝါ-မကြားကြရပါဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏။

ပေါ်ဌပါဒ-၁၊ တံ-ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သောစကားကို၊ ကိုမည္ဝသိ-အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဧဝံ သန္တေ-ဤသို့ ဖြစ်လသော်၊ (ဤသို့ ကေန္ဒသုခကို ကိုယ်တိုင်လည်း မျက်မှောက်မပြုရ,နတ်တို့အထံမှလည်း မကြားရသည်ဖြစ်လသော်၊) တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဘာသိတံ-ပြောဆိုအပ်သော၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ အပ္ပါဋိဟီရကံ-ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားတတ်သော အဖြေမှကင်းသည်၊ သမ္မဒ္ဓတိ နနု-ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဝံသန္တေ-သော်၊ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဘာသိတံ-သော၊ တံ-သည်၊ အဒ္ဓါ-မဆွတ်၊ အပ္ပါဋိဟီရကံ-သည်၊ သမ္မဒ္ဓတိ-ဖြစ်နေပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၄၂၆။ ဧနကလျာဏီ ဥပမာ။ ။ပေါ်ဌပါဒ-၁၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုရာ၏၊ (ကိ-နည်း၊) အဟံ-သည်၊ ဣမသ္မိံ ဧနပဒေ-ဤဧနပုဒ်၌၊ ယာ ဧနပဒကလျာဏီ-အကြင် ဧနပဒကလျာဏီသည်၊ ဝါ-အကြင်တစ်နယ်လုံးတွင် အချောဆုံးအမျိုးသမီးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-ထို ဧနပဒကလျာဏီကို၊ ဝါ-တစ်နယ်လုံးတွင် အချောဆုံးဖြစ်သော ထိုအမျိုးသမီးကို၊ ဣဿာမိ-အလိုရှိ၏၊ တံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ကာမေမိ-ကြိုက်၏၊ ဣတိ (ဝဒေယျ)၊ တမေနံ-ထိုယောကျ်ားကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေယ္ယုံ-ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ ဝါ-မေးကုန်ရာ၏၊ (ကိ-နည်း၊) အမ္ဘော ပုရိသ-အမောင် ယောကျ်ား၊ တွံ-သည်၊ ယံ ဧနပဒကလျာဏီ-ကို၊ ဣစ္ဆသိ-၏၊ ကာမေသိ-၏၊ တံ ဧနပဒကလျာဏီ-ကို၊ ခတ္တိယီဝါ-ခတ္တိယအမျိုးသမီးဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏီဝါ-ဗြာဟ္မဏအမျိုးသမီးဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝေဿီဝါ-ဝေဿအမျိုးသမီးဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဒီဝါ-သုဒ္ဒ အမျိုးသမီးဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဇာနာသိ-သိသလော၊ ဣတိ (ဝဒေယျုံ)၊ ဣတိ ပုဋ္ဌော (သမာနော), နောတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-မသိပါဟူ၍၊ ဝဒေယျ-၏။

တမေနံ-ကို၊ ဧဝံ ဝဒေယ္ယုံ(ကိ)၊ အမ္ဘောပုရိသ-ကျ်ား၊တွံ-သည်၊ ယံ ဧနပဒကလျာဏီ-ကို၊ ဣစ္ဆသိ-၏၊ ကာမေသိ-၏၊ တံ ဧနပဒကလျာဏီ-ကို၊ ဧဝံ နာမာ-ဤသို့သောအမည်ရှိ၏၊ ဧဝံ ဂေါတ္တာ-ဤသို့သောအနွယ်ရှိ၏၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဒီဃာ-အရပ်မြင့်မြင့်တည်း၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ရဿာ-အရပ်ပုပုတည်း၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမာ-အရပ်အလယ် အလတ်တည်း၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ကာဠီ-မည်းသောအဆင်းရှိသူတည်း၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ သာမာ-ရွှေဆံသာအဆင်းရှိသူတည်း၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍုရဏ္ဍီ-ငါးခူရေနှင့်တူသော အရေရှိသူတည်း၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ အမုကသ္မိံ-ထိုမည်သော၊ ဂါမေ-ရွာ၌၊ (အတ္ထိ-၏)၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ (အမုကသ္မိံ-သော၊) နိဂမေ-နိဂုံး၌၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ (အမုကသ္မိံ-သော၊) နဂရေ-၌၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ဇာနာသိ-လော၊ (ဣတိ ဝဒေယျုံ)၊ ဣတိ ပုဋ္ဌော (သမာနော), နောတိ ဝဒေယျ၊ တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယ္ယုံ၊ (ကိ)၊

အမ္ဘော ပုရိသ–ကျွား၊ တွဲ–သည်၊ ယံ–အကြင် အမျိုးသွီးကို၊ နု ဇာနာသိ–မသိ၊ နု ပဿသိ–မမြင်၊ တွဲ–သည်၊ တံ–ထို မသိမမြင်အပ်သော အမျိုးသွီးကို၊ ဣစ္ဆသိ–လော၊ ကာမေသိ–လော၊ ဣတိ (ဝဒေယျုံ)၊ ဣတိ ပုဗ္ဗော (သမာနော), အာမာတိ–အိမ်းဟူ၍၊ ဝါ–ဟုတ်ပါသည်ဟူ၍၊ ဝဒေယျ–၏။ ["တံ ကိ'မညသိ ပေါ့ဌပါဒ နနု ဧဝံ သန္တေ"စသော ဝါကျနှင့် "ဧဝမေဝ ပေါ့ဌပါဒ"စသော ဥပမေယျဝါကျများ၌ အနက်တူပြီ။]

၄၂၇။ နိသေဏီဥပမာ။ ။ပေါ့ဌပါဒ, သေယျထာပိ–ကား၊ ပုရိသော–သည်၊ ပါသာဒသေ–ပြာသာဒ်ကို၊ အာရောဟဏာယ–တက်ခြင်းငှာ၊ စာတုမဟာပထေ–လမ်းဆုံ လမ်းမ လမ်းလေးခွ၌၊ နိသေဏိ'–လှေကားကို၊ ကရေယျ–၏၊ တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျုံ(ကိ')၊ အမ္ဘောပုရိသ–ကျွား၊ တွဲ–သည်၊ ယသေ ပါသာဒသေ–ကို၊ အာရောဟဏာယ–ငှာ၊ နိသေဏိ'–ကို၊ ကရောသိ–ပြု၏၊ တံ ပါသာဒံ–ကို၊ ပုရတ္ထိမာယဒိသာယ–အရှေ့အရပ်၌(အတ္ထိ–၏ ဣတိ)ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဒက္ခိဏာယဒိသာယ–တောင်အရပ်၌၊ (အတ္ထိ–၏ ဣတိ)ဝါ–လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမာယဒိသာယ–အနောက်အရပ်၌၊ (အတ္ထိ–၏ ဣတိ)ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရာယဒိသာယ–မြောက်အရပ်၌၊ (အတ္ထိ–၏ ဣတိ)ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဥစ္စော–မြင့်၏၊ (ဣတိ)ဝါ–လည်းကောင်း၊ နီစော–နိမ့်၏၊ (ဣတိ)ဝါ–လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမော–တည်း၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဇာနာသိ–လော၊ ဣတိ (ဝဒေယျုံ)၊ ဣတိ ပုဗ္ဗော (သမာနော), နောတိ ဝဒေယျ၊ တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျုံ(ကိ')၊ အမ္ဘောပုရိသ–ကျွား၊ တွဲ–သည်၊ ယံ–အကြင်ပြာသာဒ်ကို၊နဇာနာသိ နပဿသိ၊ တွဲ–သည်၊တသေပါသာဒသေ–ကို၊ အာရောဟဏာယ–ငှာ၊ နိသေဏိ'–ကို၊ ကရောသိ–ပြုသလော၊ ဣတိ (ဝဒေယျုံ)၊ ဣတိ ပုဗ္ဗော(သမာနော),အာမာတိ ဝဒေယျ။ ["တံ ကိ'မညသိ ပေါ့ဌပါဒ နနု ဧဝံ သန္တေ"စသောဝါကျနှင့် "ဧဝမေဝ ခေါ ပေါ့ဌပါဒ"စသော ဥပမေယျဝါကျများ၌ အနက်တူပြီ။]

တယော အတ္တပဋိလာဘာ

၄၂၈။ ပေါ့ဌပါဒ–ဒ၊ အတ္တပဋိလာဘာ–အတ္တဘောကို ရခြင်းတို့သည်၊ ဝါ–ရအပ်သော အတ္တဘောတို့သည်၊ ဣမေတယော–ဤ ၃ပါးတို့တည်း၊ သြဠာရိကော–ကြမ်းသော၊ ဝါ–ထင်ရှားသော၊ အတ္တပဋိလာဘော–အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ရအပ်သော အတ္တဘောသည်လည်းကောင်း၊ မနောမယော–ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော၊ အတ္တပဋိလာဘော–သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–လည်းကောင်း၊ အရူပေါ–ရူပ်မရှိသော၊ အတ္တပဋိလာဘော–သည်လည်းကောင်းတည်း၊ ဝါ–တည်း၊ ပေါ့ဌပါဒ–ဒ၊ သြဠာရိကော–သော၊ အတ္တပဋိလာဘော–ဟူသည်၊ ဝါ–ဟူသည်၊ ကတမော–အဘယ်နည်း၊ ရူပီ–သော၊ စာတုမဟာဘူတိကော–သော၊ ဝါ–သော၊ ကဗဠီကာရာဟာရူပါ–ကျွန်ုပ်–သော၊ (ယော အတ္တပဋိလာဘော)

အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤ အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်၊ ဝါ-ဤရအပ်သော အတ္တဘောသည်၊ သြဠာရိကော-သော၊ အတ္တပဋိလာဘော-တည်း၊ ဝါ-တည်း၊ မနောမယော-သော၊ အတ္တပဋိလာဘော-ဟူသည်၊ ဝါ-ဟူသည်၊ ကတမော-နည်း၊ ရူပီ-သော၊ မနောမယော-သော၊ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ-သော၊ အဟီနိန္ဒြိယော-သော၊ (ယော အတ္တပဋိလာဘော အတ္ထိ)၊ အယံ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော-တည်း၊ အရူပေါ-သော၊ အတ္တပဋိလာဘော-ဟူသည်၊ ဝါ-ဟူသည်၊ ကတမော-နည်း၊ အရူပီ-သော၊ သညာမယော-သညာဖြစ်သော၊ (ယော အတ္တပဋိလာဘော အတ္ထိ)၊ အယံ အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော။ ["ရူပီ, စာတုမဟာဘူတိကော" စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို သညာအတ္တ ကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၄၂၉။ ပေါ်ဗ္ဗပါဒ-၁၊ အဟံ-သည်၊ သြဠာရိကဿ-သော၊ အတ္တပဋိလာဘဿ ဝိ-ကိုလည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ပဟာနာယ-ပယ်ခြင်းငှာ၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေမိ-၏၊ (ကိံ-နည်း၊) ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (မယာ-သည်၊ အနုသိဋ္ဌာ-သွန်သင်အပ်ကုန်ပြီ၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ပဋိပန္နာနံ-ကျင့်ကြံကုန်သော၊ ဝေါ-သင်တို့သည်၊ သံကိလေသိကာ-ညစ်နွမ်းခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-အကုသိုလ်တရားတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဟီယိဿန္တိ-ပယ်အပ်ကုန်လတ့်၊ ဝါ-ကင်းပျောက်ကုန်လတ့်၊ ဝေါဒါနိယာ-ဖြူစင်ခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-သမထဝိပဿနာတရားတို့သည်၊ အဘိဝမိဿန္တိ-တိုးပွားကုန်လတ့်၊ ပညာပါရိပူရိံ-မဂ်ပညာဖိုလ်ပညာတို့၏ ပြည့်စုံကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ-မဂ်ပညာဖိုလ်ပညာတို့၏ ပြန့်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ-မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သောသဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘောဌာပင်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ-ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍၊ သစ္ဆိကတွာ-မျက်မှောက်ပြု၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ပြီးစေ၍၊ ဝိဟရိဿထ-နေနိုင်ကြကုန်လတ့်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒေသေမိ)။

ပေါ်ဗ္ဗပါဒ-၁၊ သိယာ-ရံခါ၊ တေ-သင်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အကြံသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိံ-နည်း၊) သံကိလေသိကာ-နည်းသော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဟီယိဿန္တိ-နည်လတ့်၊ ဝါ-နည်လတ့်၊ ဝေါဒါနိယာ-နည်းသော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ အဘိဝမိဿန္တိ-ကုန်လတ့်၊ ပညာပါရိပူရိံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ-၌ပင်၊ သယံ-တိုင်၊ အဘိညာ-၍၊ သစ္ဆိကတွာ-၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-၍၊ ဝိဟရိဿတိ-နေနိုင်လတ့်၊ စခေါ-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဒုက္ခော-ဆင်းရဲသော၊ ဝိဟာရော-နေရခြင်းသည်၊ (ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့်၊) ဣတိ (ဧဝံ-သည်၊ အဿ-၏၊) ပေါ်ဗ္ဗပါဒ-၁၊ ဧတံ-ဤသို့ သွန်သင်အပ်သည့်အတိုင်း ကျင့်၍နေရခြင်းကို၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဆင်းရဲသော နေရခြင်းဟူ၍၊ နု ဒဠ္ဌဇ်-မမှတ်ထိုက်၊

သံကိလေသိကာ-နိ်သော၊ ဓမ္မာစေ၀-တို့သည်လည်း၊ ၀ါ-တို့ကိုလည်း၊ ပဟီယိ သန္တိ-နိ်လတ့်၊ ၀ါ-နိ်လတ့်၊ ဝေါဒါနိုယာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာစ-တို့သည်လည်း၊ အဘိ၀ယိသန္တိ-ကုန်လတ့်၊ ပညာပါရိပူရိ-ကိုလည်းကောင်း၊ပေ၊ ဥပသမ္ပဒ-၍ ဝိဟရိသတိ-လတ့်၊ ပါမောဇ္ဇဿေ၀-၀မ်းမြောက်ခြင်းဟူသော နုသောပီတိသည် လည်းကောင်း၊ ပီတိစ-ရင့်သော ပီတိသည်လည်းကောင်း၊ ပဿဒ္ဓိစ-ကိုယ်စိတ် ၂-ပါး၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သတိစ-သတိသည်လည်းကောင်း၊ သမ္မဇညဉ္စ-သမ္မဇညသည်လည်းကောင်း၊ သုခေါ-ချမ်းသာသော၊ ဝိဟာရောစ-နေ့ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဘ၀ိဿတိ-လတ့်။။ [မနောမယ အတ္တပဋိလာဘ အရူပအတ္တ ပဋိလာဘတို့၌လည်း ဤအတိုင်းပေးပါ။]

၄၃၂။ ပေါဠပါဒ-၁၊ ပရေ-သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အမှေ-ငါတို့ကို၊ ဧ၀ं-သို့၊ စေ ပုစ္ဆေယ္ယုံ-အကယ်၍ မေးကုန်အုံ၊ (ကိं-အဘယ်သို့ မေးကုန်ရာသနည်း၊) အာ၀ုသော-အရှင်ဂေါတမ၊ (သြဠာရိကဿ-သော၊) ယဿ-အကြင်အတ္တဟောကို ရခြင်းကို၊ ၀ါ-အကြင်ရအပ်သော အတ္တဟော ကို၊ ပဟာနာယ-ငှာ၊ ဓမ္မं-ကို၊ ဒေသေထ-နိ်၏၊ (ကိं-နည်း၊) ယထာ-ဖြင့်၊ (မယာ-သည်၊ အနုသိဋ္ဌာ-နိ်ပြီ၊ တထာ-ဖြင့်၊) ပဋိပန္နာနံ-နိ်သော၊ ဝေါ-တို့၏၊ ၀ါ-တို့သည်၊ သံကိလေသိကာ-နိ်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ၀ါ-တို့ကို၊ ပဟီယိသန္တိ-နိ်လတ့်၊ ၀ါ-ကုန်လတ့်၊ပေ၊ ဥပသမ္ပဒ-၍ ဝိဟရိဿထ-နိ်လတ့်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒေသေထ-နိ်၏၊) သြဠာရိကော-သော၊ သော အတ္တပဋိလာဘော-ဟူသည်၊ ကတမော ပန-အဘယ်ပါနည်း၊(ဣတိ စေ ပုစ္ဆေယ္ယုံ)၊ မယံ-တို့သည်၊ ဧ၀ं-သို့၊ ပုဋ္ဌာ-မေးအပ်ကုန်သည်၊(သမာနာ-နိ်လသော်၊) တေသံ-သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်သော ထိုအခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဧ၀ं-သို့၊ ဗျာကရေယျာမ-ဖြေကုန်ရာ၏၊ (ကိं-နည်း၊) အာ၀ုသော-တို့၊ မယံ-တို့သည်၊ (သြဠာရိကဿ-သော၊) ယဿ-ကို၊ ၀ါ-ကို၊ ပဟာနာယ-ငှာ၊ ဓမ္မं-ကို၊ ဒေသေမ-နိ်၏၊ (ကိं-နည်း၊) ယထာ-ဖြင့်၊ (မယာ အနုသိဋ္ဌာ၊ တထာ-ဖြင့်၊) ပဋိပန္နာနံ-နိ်သော၊ပေ၊ ဥပသမ္ပဒ-၍ ဝိဟရိဿထ-နိ်လတ့်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒေသေမ-နိ်၏၊) သြဠာရိကော-သော၊ သော အတ္တပဋိလာဘော-ဟူသည်၊ ၀ါ-ဟူသည်၊ အယं ၀ါ-ဤကာမဘ၀ဟူသော အတ္တဟောတည်း၊ (ဣတိ-သို့၊ ဗျာကရေယျာမ-နိ်ရာ၏။)

အမှာ။ ။"မနောမယ အတ္တပဋိလာဘ"၌ "အယं ၀ါ-ဤရူပဘ၀ဟူသော အတ္တဟောတည်း"ဟုလည်းကောင်း,"အရူပအတ္တပဋိလာဘ"၌ "အယं ၀ါ-ဤ အရူပဘ၀ဟူသော အတ္တဟောတည်း"ဟုလည်းကောင်း ပေးရံသာ ထူးပါသည်၊ ကျန်၀ါကျမျှား၌ အားလုံးတူပြီ။ ["အယံ၀ါ"၌ ၀ါသဒ္ဒါ၏အနက်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

တံ ကိ"မညသိ ပေါ်ဌပါဒ၊ ဧဝံ သန္တေ-သော်၊ (ဤသို့ တိုက်ရိုက်ဖြေဆိုလသော်၊) ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ သပ္ပါဋိဟီရကံ-ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို ပယ်ရှားနိုင်သော အဖြေနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ သမ္မဒ္ဓတိ နနု-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဝံ သန္တေ-သော်၊ ဘာသိတံ-သော၊ တံ-သည်၊ အဒ္ဓါ-ကန်၊ သပ္ပါဋိဟီရကံ-သည်၊ သမ္မဒ္ဓတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၄၃၅။ ပေါ်ဌပါဒ-၁၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ ပါသာဒသဿ-ကို၊ အာရောဟဏာယ-ငှာ၊ တသ္မေ ပါသာဒသ-ထိုပြာသာဒ်၏ပင်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ နိဿေဏိ-ကို၊ ကရေယျ-၏၊ တမေနံ-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေယျုံ-နှိုးရာ၏၊ (ကိ"-နည်း၊)အမ္ဘော ပုရိသ-ကျိုး၊တွဲ-သည်၊ ယဿ ပါသာဒဿ-ကို၊ အာရောဟဏာယ-ငှာ၊ နိဿေဏိ-ကို၊ကရောသိ-၏၊ တံ ပါသာဒံ-ကို၊ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ-၌၊ (အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ)ဝါ-လည်းကောင်း၊ပေ၊ မဇ္ဈိမော-တည်း၊ (ဣတိ) ဝါ-လည်း ကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာသိ-လော၊ ဣတိ (ဝဒေယျုံ)၊ သော-ထိုယောကျိုးသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေယျ-၏၊ (ကိ")၊ အာဝုသော-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ယဿ-အကြင် ပြာသာဒ်ကို၊ အာရောဟဏသ-ငှာ၊ တသ္မေ ပါသာဒဿ-၏ပင်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ နိဿေဏိ-ကို၊ ကရောမိ-၏၊ သော ပါသာဒေါ-သည်၊ အယံဝါ-ဤပြာသာဒ် ပင်တည်း၊ ဣတိ (ဝဒေယျ)။ ["တံ ကိ"မညသိ ပေါ်ဌပါဒ"စသော ဝါကျနှင့် "ဧဝမေဝ ခေါ ပေါ်ဌပါဒ ပရေ စေ"စသော ဥပမေယျဝါကျများ၌ အနက်တူပြီ။]

၄၃၆။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ (ပေါ်ဌပါဒက မြတ်စွာဘုရားအား "အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ"စသော စကားကိုလျှောက်အပ်သော်၊) စိတ္တော-သော၊ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော-သည်၊ ဘဂဝန္တံ ဧတံ, အဝေါစ၊ (ကိ")၊ ဘန္တေ-ရား၊ ယသ္မိံ သမယေ-အကြင်အခါ၌၊ သြဠာရိကော-သော၊ အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ သမယေ-သြဠာရိက အတ္တာဘောကိုရရာ ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မနောမယော-သော၊ အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ မောဃော-အချည်းနှီးသည်၊ ဝါ-ဘာမျှမရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အရူပေါ-သော၊ အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ဝါ-သည်၊ မောဃော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ-လော၊ တသ္မိံ သမယေ-၌၊ အသ-၏၊ သြဠာရိကော-သော၊ အတ္တာပဋိလာဘော-သည်သာ၊ဝါ-သည်သာ၊ သစ္စော-မှန်သည်၊ဝါ-အမှန်ရှိသည်၊ ဟောတိ-လော၊ ဘဒ္ဒန္တေ-ရား၊ ယသ္မိံ သမယေ-၌၊ မနောမယော-သော၊ အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ဝါ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ သမယေ-မနောမယအတ္တာဘောကိုရရာ ထိုအခါ၌၊ အသ-၏၊ သြဠာရိကော-သော၊ အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ဝါ-သည်၊

မောဃော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ ဟောတိ–လော၊ပေ၊ မနောမယော အတ္တပဋိလာ ဘောဝ–သည်သာ၊ ဝါ–သည်သာ၊ သစ္စာ ဟောတိ၊ ဘန္တေ–ရား၊ယသ္မိं သမယေ–ဌ၊ အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော ဟောတိ၊ တသ္မိं သမယေ–အရူပအတ္တဘောကိုရ ရာ ထိုအခါ၌၊ အသ–၏၊ သြဠာရိကော–သော၊ အတ္တပဋိလာဘော မောဃော ဟောတိ၊ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော မောဃော ဟောတိ၊ တသ္မိं သမယေ–ဌ၊ အသ–၏၊ အရူပေါ–သော၊ အတ္တပဋိလာဘောဝ–သည်သာ၊ ဝါ–သည်သာ၊ သစ္စော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ ဟောတိ–လော၊ ဣတိ (အဝေါစ)။

စိတ္တ–စိတ္တ၊ ယသ္မိं သမယေ–ဌ၊ သြဠာရိကော–သော၊ အတ္တပဋိလာဘော–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ တသ္မိं သမယေ–ဌ၊ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘောတိ–မနောမယ အတ္တပဋိလာဘဟူ၍၊ သခ်ိ–ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ နေဝ ဣဒ္ဓတိ–မရောက်၊ အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘောတိ–အရူပ အတ္တပဋိလာဘဟူ၍၊ သခ်ိ နေ ဣဒ္ဓတိ၊ တသ္မိं သမယေ–ဌ၊ သြဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘောတွေဝ–သြဠာရိက အတ္တပဋိလာဘဟူ၍သာ၊ သခ်ိ–သို့၊ ဣဒ္ဓတိ–၏၊ [ဤမှနောက်ဌ မနောမယ အတ္တဘောကို ရရာအခါဝယ် သြဠာရိက အတ္တပဋိလာဘ, အရူပ အတ္တပဋိလာဘဟု မခေါ်ရဘဲ မနောမယ အတ္တပဋိလာဘဟုသာ ခေါ်ရပုံကိုလည်း ကောင်း, အရူပ အတ္တဘောကို ရရာအခါဝယ် သြဠာရိက အတ္တပဋိလာဘ, မနောမယ အတ္တပဋိလာဘဟု မခေါ်ရဘဲ အရူပ အတ္တပဋိလာဘဟုသာ ခေါ်ရပုံကို လည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်၊ ထိုဝါကျများ၌ အနက်တူပြီ။]

၄၃၈။ စိတ္တ–စိတ္တ၊ တံ–သင့်ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ–အကယ်၍ မေး ကုန်အုံ့၊ (ကိံ–နည်း၊) တွံ–သည်၊ အတီတံ–အတီတ်ဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနံ–ကာလ၌၊ အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့သလော၊ တွံ–သည်၊ (အတီတံ–သော၊ အဒ္ဓါနံ–ဌ၊) နု နာဟောသိ–မဖြစ်ခဲ့သည်မဟုတ်သလော၊ တွံ–သည်၊ အနာဂတံ–အနာဂတ်ဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနံ–ဌ၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်လတ္တံ့လော၊ တွံ–သည်၊ (အနာဂတံ–သော၊ အဒ္ဓါနံ–ဌ၊) နု နု ဘဝိဿတိ–မဖြစ်လတ္တံ့မဟုတ်သလော၊ တွံ–သည်၊ ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ အတ္ထိ– ရှိသလော၊ တွံ–သည်၊ (ဧတရဟိ–ဌ၊) နု နတ္ထိ–မရှိသည်မဟုတ်သလော၊ ဣတိ–သို့၊ (သစေ ပုစ္ဆေယျုံ–နှင့်အုံ့၊) စိတ္တ–စိတ္တ၊ တွံ–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ပုဋ္ဌော–သည်၊ (သမာနော–သော်၊) ကိန္တိ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဗျာကရေယျာသိ–ဖြေဆိုရာသနည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ဘန္တေ–ရား၊ မံ–ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ သစေ ပုစ္ဆေယျုံ–အုံ့၊ (ကိံ)၊ တွံ–သည် အတီတံ–သော၊ အဒ္ဓါနံ–ဌ၊ အဟောသိ–လော၊ပေ၊ တွံ–သည်၊ (ဧတရဟိ–ဌ နု နတ္ထိ–လော၊ ဣတိ–သို့၊(သစေ ပုစ္ဆေယျုံ–နှင့်အုံ့၊)ဘန္တေ–ရား၊ ဧဝံ–သို့၊ ပုဋ္ဌော–သည်၊ (သမာနော–သော်၊) အဟံ–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ဗျာကရေယျံ–ဖြေဆိုရာပါ၎

(ကိ-နည်း၊) အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ အတီတံ-သော၊ အဒ္ဓါနံ-၌၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ အဟံ-သည်၊(အတီတံ-သော၊ အဒ္ဓါနံ၊)နေ နေ အဟောသိ-မဖြစ်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါ၊ အဟံ-သည်၊ အနာဂတံ-သော၊ အဒ္ဓါနံ-၌၊ ဘဝိဿामि-ဖြစ်ရပါလိမ့်မည်၊ အဟံ-သည်၊ (အနာဂတံ-သော၊ အဒ္ဓါနံ-၌၊) နေ နေ ဘဝိဿामि-မဖြစ်ရမည် မဟုတ်ပါ၊ အဟံ-သည်၊ ဧတရဟိ-၌၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ အဟံ-သည်၊ (ဧတရဟိ-၌၊)နေ နတ္ထိ-မရှိသည်မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဗျာကရေယျ-၏၊) ဘန္တေ-ရား၊ ဧဝံ-သို့၊ ပုဗ္ဗော-သည်၊ (သမာနော-သော်၊) အဟံ-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဗျာကရေယျ-ဖြေဆိုရာပါ၏။

စိတ္တ-စိတ္တ၊ တံ-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ သစေ ပုစ္ဆေယျ-နှိုး-နှိုး(ကိ)၊ တေ-သင်၏၊ အတီတော-သော၊ ယော အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ တေ-၏၊ သောဝ အတ္တာပဋိလာဘော-ထိုအတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ၊ ဝါ-ထိုရအပ်ပြီးသော အတိတ်အတ္တဘောသည်သာ၊ သစ္စော-မှန်သလော၊ ဝါ-အမှန်ရှိသလော၊ အနာဂတော-သော၊ (အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ ဝါ-သည်၊) မောဃော-အချည်းနှီးလော၊ ဝါ-ဘာမျှမရှိဘူးလော၊ ပစ္စုပ္ပန္နော-ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ (အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ ဝါ-သည်၊) မောဃော-လော၊ ဝါ-လော၊ တေ-၏၊ အနာဂတော-သော၊ ယော အတ္တာပဋိလာဘော, ဘဝိဿတိ-လတ့်၊ တေ-၏၊ သောဝ အတ္တာပဋိလာဘော-ထိုအနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ၊ ဝါ-ထိုရအပ်လတ့်သော အနာဂတ်အတ္တဘောသည်သာ၊ သစ္စော-လော၊ ဝါ-လော၊ အတီတော-သော၊ (အတ္တာပဋိလာဘော)၊ မောဃော၊ ပစ္စုပ္ပန္နော-သော၊ (အတ္တာပဋိလာဘော)၊ မောဃော၊ တေ-၏၊ ဧတရဟိ-၌၊ ပစ္စုပ္ပန္နော-သော၊ ယော အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ဝါ-သည်၊(ဟောတိ)၊ တေ-၏၊ သောဝ အတ္တာပဋိလာဘော-ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ၊ ဝါ-ပစ္စုပ္ပန်၌ရအပ် ဆဲဖြစ်သော ထိုအတ္တဘောသည်သာ၊ သစ္စော၊ အတီတော (အတ္တာပဋိလာဘော)၊ မောဃော၊ အနာဂတော (အတ္တာပဋိလာဘော)၊မောဃော-လော၊ ဝါ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ ပုစ္ဆေယျ-နှိုး-နှိုး၊) စိတ္တ-စိတ္တ၊ တွံ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ပုဗ္ဗော-သည်၊(သမာနော-သော်၊) ကိန္တိ-လျှင်၊ ဗျာကရေယျာသိ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ မံ-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ သစေ ပုစ္ဆေယျ-နှိုး-နှိုး၊ (ကိ-နည်း၊) တေ-၏၊ အတီတော-သော၊ပေ၊ အနာဂတော-သော၊(အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ ဝါ-သည်၊) မောဃော-လော၊ ဝါ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ ပုစ္ဆေယျ-၊) ဘန္တေ-ရား၊ အဟံ ဧဝံ ပုဗ္ဗော(သမာနော)၊ဧဝံ ဗျာကရေယျ-၊(ကိ)၊မေ-အကျွန်ုပ်၏၊အတီတော-သော၊ ယော အတ္တာပဋိလာဘော-သည်၊ဝါ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ မေ-၏၊ သောဝ အတ္တာပဋိလာဘော-သည်သာ၊ ဝါ-သည်သာ၊ တသ္မိံ သမယေ-အတိတ် အတ္တဘောကိုရရှာ

ထိုအခါ၌၊ သစ္စော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အဟောသိ-ပါပြီ၊ အနာဂတော-သော၊ (အတ္တပဋိလာဘော)၊ မောဃော-အချည်းနှီးသာတည်း၊ ဝါ-ဘာမျှမရှိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နော-သော၊ (အတ္တပဋိလာဘော)၊ မောဃော-သာတည်း၊ ဝါ-မရှိ၊ [ဤမှနောက်၌ အနာဂတ် အတ္တဘောနှင့် ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောကို ရရာအခါ၌လည်း ထိုအတ္တဘော များသာအမှန်ရှိ၍ ကြွင်းအတ္တဘောများ၏ ဘာမျှမရှိပုံကို ဖြေပါသည်၊ ထိုဝါကျ များ၌ ဤအတိုင်း နည်းမှီပေးပါ။]ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဗျာကရေယျ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ အဟံ ဧဝံ ပုဗ္ဗော (သမာနော) ဧဝံ ဗျာကရေယျ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။ ["ဧဝမေဝ ခေါ စိတ္တ ယသ္မိं သမယေ သြဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘော ဟောတိ၊ နေဝ တသ္မိं သမယေ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘောတိ သစ်် ဂစ္ဆတိ"စသော ဝါကျများ ကို ရှေးခံ ပေးခဲ့ပြီ။]

၄၄၀။ စိတ္တ-စိတ္တ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဂဝါ-နွားမမှ၊ ခီရံ-နို့ရည်သည်၊ (ဘဝတိ-ဖြစ်၏၊) ခီရမှာ-နို့ရည်မှ၊ ဒဓိ-နို့ခမ်းသည်၊ (ဘဝတိ)၊ ဒဓိမှာ-မှ၊ နဝနီတံ-ဆီဦးသည်၊ (ဘဝတိ)၊ နဝနီတမှာ-မှ၊ သပ္ပိ-ထောပတ်သည်၊ (ဘဝတိ)၊ သပ္ပိမှာ-မှ၊ သပ္ပိမဏ္ဍော-ထောပတ်ကြည်သည်၊(ဘဝတိ)၊ ယသ္မိं သမယေ-၌၊ ခီရံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိं သမယေ-၌၊ ဓဓိတိ-ဟူ၍၊ သစ်် -ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ နေဝဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ-မရောက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နဝနီတန္တိ-ဟူ၍၊သစ်် -သို့၊ နဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ-လည်းကောင်း၊ သပ္ပိတိ-ဟူ၍၊သစ်် -သို့၊ နဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ-လည်းကောင်း၊ သပ္ပိမဏ္ဍောတိ-ဟူ၍၊ သစ်် -သို့၊ နဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ-လည်းကောင်း၊ တသ္မိं သမယေ-၌၊ ခီရံတွေဝ-ခီရံဟူ၍သာ၊ သစ်် -သို့၊ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ-လည်းကောင်း၊ [ဒဓိစသည်ကို မူတည်၍ ခီရ စသည်ကို မူလီသွတ်ရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ။]ပေ၊ စိတ္တ-စိတ္တ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ပေ၊ အရှုပေါ် အတ္တပဋိလာဘောတွေဝ သစ်် ဂစ္ဆတိ။

စိတ္တ-စိတ္တ၊ ယာဟိ-အကြင် နာမည်ပညတ်တို့ဖြင့်၊ တထာဂတော-သည်၊ အပရာမသံ-တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်တောမမူဘဲ၊ ဝေါဟရတိ-ခေါ်ဝေါ် ဟောပြတော်မူ၏၊ ဝါ-သုံးနှုန်းတော်မူ၏၊ ဣမာ-ဤ နာမည် ပညတ်တို့သည်၊ လောကသမညာ-လောက၌ အညီအမျှ အသိအမှတ်ပြုအပ်သော နာမည်ပညတ်တို့သာတည်း၊ လောကနိရုတ္တိယော-လောက၌ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအပ်

အပရာမသံ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် "အတ္တပဋိလာဘ"ဟူသောစကားကို သုံးနွဲတော်ရာ၌ "အတ္တသည် အမှန်ရှိ၏"ဟု ယူဆတော်မူလေသလောဟု တွေးတောဖွယ်ရှိသောကြောင့် တဏှာ ဖြင့် ငါ၏အတ္တဟုလည်းကောင်း, မာနဖြင့် ငါဟုလည်းကောင်း, ဒိဋ္ဌိဖြင့် ရုပ်နာမ်အစုံကို

သော နာမည်ပညတ်တို့သာတည်း၊ လောကဝေါဟာရာ-လောကဒ္ဒ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို ကြောင်းဖြစ်သော နာမည်ပညတ်တို့သာတည်း၊ လောကပညတ္တိယော-လောကဒ္ဒ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော နာမည်ပညတ်တို့သာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်ဒ္ဒ ပေါ်ဌပါဒပရိဗ္ဗိုဇ်၏ သရဏဂုံတည်ပုံကိုလည်းကောင်း, ဟတ္ထိသာရိပုတ္တစိတ္တ၏ သရဏဂုံတည်ပုံ, သရဏဂုံတည်ပြီး၍ ဘုရားရှင်အထံ ရဟန်းအဖြစ်ကို ခွင့်တောင်းပုံ, ရဟန်းအဖြစ်ရပြီးနောက် တစ်ပါးတည်း မမေ့ မလျော့ ကြိုးစား၍ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကိုလည်းကောင်း ပြတားပါသည်၊ ထိုဝါကျများကို မဟာသီဟနာဒသုတ်အဆုံး "တိတ္ထိယ ပရိဝါသကထာ"ဒ္ဒ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

ဟတ္ထိသာရိပုတ္တောဟု-သော၊ အာယသ္မာ စိတ္တောဟု-သည်၊ အရဟတံ-တို့တွင်၊ အညတရော-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (သုတံ-ပါပြီ၊) (တစ်နည်း) ဣတိ-ဤသို့၊ (သုတံ-ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ပါ၏၊) ဣတိ-ပေါ်ဌပါဒသုတ် အပြီးတည်း။

နဝမံ-၉ သုတ်မြောက်သော၊ ပေါ်ဌပါဒသုတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အတ္တဟုလည်းကောင်း သုံးသပ်တော်မမူကြောင်းကို သိစေတော်မူလိုသောကြောင့် "အပရာမသ" ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ ထိုသို့မသုံးသပ်ဘဲ "လောကဒ္ဒ ပြောရိုးအတိုင်းသာ ခေါ်ဝေါ်တော်မူ သည်"ဟူလို။

ဆက်ဦးအုံ၊- ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် တရားဟောတော်မူရာဒ္ဒ "လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ"ဟု အမျှား ခေါ်ဝေါ်ပညတ်အပ်သော စကားအတိုင်းလည်း ဟောတော်မူ၏၊ "ရူပ်နာမ်, ဖဿ ဝေဒနာ, ပထဝီ အာပေါ"စသည်ဖြင့် ပရမတ္ထ အသုံးအနှုန်းကို သုံးနှုန်း၍လည်း ဟောတော်မူ၏၊ ထို ၂-မျိုးလုံးသည်ပင် မှန်ကန်သော အသုံးအနှုန်းချည်းဖြစ်သောကြောင့် တရားနာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နားလည်နိုင်သလို ဟောတော်မူပါသည်။

[ဆောင်] ဗုဒ္ဓဟောသည့်, တရားကြည့်သော်, သမ္ဘုတိမှတ်, ပရမတ်ဟု, နှစ်ရပ်သစ္စာ, တွေ့မည် သာတည်း၊ ဗြဟ္မာ လူနတ်, အရပ်ရပ်နှင့်, သတ္တ အတ္တာ, သူငါ ပုဂ္ဂိုလ်, များခေါ်ဆိုလျှင်, ထိုထိုမျက်မြင်, အမှန်ပင်ကြောင့်, ဖယ်ကြဉ်မချ, ဟောဖေါ်ပြ၏၊ ဖဿတစ်ဖြာ, ဝေဒနာနှင့်, သညာတစ်လီ, ပထဝီဟု, ထိုဤခေါ်မှတ်, ပရမတ်လည်း, ဆတ်ဆတ်မုချ, ထင်ရှားလှ သဖြင့်, ဟောပြတော်မူ, တရားဟူသည်, များလူသိဖို့ အရေးတည်း။

ပေါ်ဌပါဒသုတ် ပါဠိတော်
နိဿယ ပြီးပြီ။

၁၀-သုဘသုတ် နိဿယ

သုဘမာဏဝဝတ္ထု

၄၄၄။ (ဘန္တေ–ရား၊) မေ–တပည့်တော်သည်၊ (သုဘသုတ္တံ–ကို၊) ဧဝံ–သို့၊ သုတံ–နာယူ မှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊ (ကိံ–နည်း၊) ဧကံ–တစ်ပါးသော၊ သမယံ–အခါ၌၊ ဝါ–အခါပတ်လုံး၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော–သည်၊ ဘဂဝတိ–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ–ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သော ကာလမရှိသေးမီ၊ ဗါ–ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီး၍ မကြာသေးမီ၊ သာဝတ္ထိယံ–၌၊ ဇေတဝနေ–ဇေတဝန်မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ–အနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ အာရာမေ–အာရာမ်၌၊ ဝါ–ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ (အရှင်အာနန္ဒာ၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်တော်ဝယ် နေရာ ထိုအခါ၌၊) တောဒေယျပုတ္တော–တောဒေယျပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော၊ သုဘော–သုဘမည်သော၊ မာဏဝေါ–လုလင်သည်၊ ကေနစိဒေဝ–တစ်စုံတစ်ခုသောလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန–ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ သာဝတ္ထိယံ–၌၊ ပဋိဝသတိ–နေ၏။

၄၄၅။ အထခေါ–၌၊ တောဒေယျပုတ္တော– သော၊ သုဘော–သော၊ မာဏဝေါ–သည်၊ အညတရံ–အမျိုးအနွယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ မာဏဝကံ–လုလင်ငယ်ကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ပြောဆိုပြီ၊ (ကိံ–နည်း၊) မာဏဝက–ငယ်၊ တွံ–သင်သည်၊ ဧဟိ–

ဧဝံ မေ သုတံ–နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်။ ။ဤသုတ်၌ သုဘလုလင်သည် မေးအပ်သော အကြောင်းအရာများကို အရှင်အာနန္ဒာသည် "ဣဒံ ဘဒ္ဒကံ ဟောတု ဣဒံ ကလ္လာဏံ ဟောတု"စသော ဗုဒ္ဓပြုဒမ္မစ၍ သာမညဖလသုတ်စသည်တို့၌ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သောနည်းဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ထို့ကြောင့် ဤသုတ်သည်"ဗုဒ္ဓဘာသိတ–ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သောသုတ်, ဇိနဝစန–ဘုရားရှင်၏ စကားတော်"ပင်ဖြစ်၏။ [ဤသုတ် အဋ္ဌကထာ သီလက္ခန္ဓအဖွင့်နှင့် ဋီကာကို ကြည့်ပါ။]

ထက်ဦးအုံ၊– ထိုသို့ ဗုဒ္ဓဘာသိတဖြစ်သောကြောင့်ပင် သံဂါယနာတင်သောအခါ အရှင်အာနန္ဒာက အရှင်မဟာကဿပအား "ဧဝံ မေ သုတံ–တပည့်တော်သည် ဘုရားရှင်အတံတော်မှ ဤသို့ နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ"ဟု လျှောက်နိုင်ပါသည်၊ သုတ်တော်၏ အမည်ကိုလည်း (ပေါ်ဌပါဒသုတ် စသည်ကဲ့သို့) နာယူသောသုဘလုလင်နှင့်စပ်၍ နာမည်တပ်ကာ "သုဘသုတ္တံ သုတံ–သုဘသုတ်ကို နာယူခဲ့ရပါသည်"ဟု လျှောက်နိုင်ပါသည်။

ဧကံ သမယံနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်။ ။ဤပုဒ်၌ကား ဗြဟ္မာလသုတ်၌ ပြုအပ်ခဲ့သော အနက်များကို မရနိုင်ပါ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း–ဘုရားရှင်၏ သမယ မဟုတ်, အရှင်အာနန္ဒာ၏ သမယဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့်"ဧကံ–တစ်ပါးသော၊ သမယံ–အခါ၌၊ ဝါ–အခါပတ်လုံး"ဟုသာ အနက်ပေးရပါသည်။

သွားချေ၊ ယေန-ဌ၊ သမဏော အာနန္ဒော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ဥပသက်မ-ချဉ်းကပ်ချေလော၊ ဥပသက်မိတွာ-ပြီး၍၊ မမ-ငါ၏၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ (တစ်နည်း) မမ ဝစနေန-ငါ၏ အလျှောက်ဖြင့်၊ သမဏံ အာနန္ဒံ-ကို၊ အပ္ပါဗာဓံ-နှိပ်စက်ပြင်းစွာ, မခံသာသော, ရောဂါကြီး၏မရှိခြင်းကိုလည်း၊ အပ္ပါတကံ -ဆင်းရဲ ငြိုငြင်, အသက်ရှင်ဖွယ်, ရောဂါငယ်၏မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လဟုဋ္ဌာနံ-လျင်မြန်ပေါ့ပါး, ထသွားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗလ-ကိုယ်အားကို လည်းကောင်း၊ ဖာသုဝိဟာရံ-ချမ်းသာ အေးမြနေထိုင်ရခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆ-မေးလေလော၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မေးရမည်နည်း၊) တောဒေယျပုတ္တော-သော၊ သုဘော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဝန္တံ အာနန္ဒံ-ကို၊ အပ္ပါဗာဓံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဖာသုဝိဟာရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆတိ-မေးလိုက်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ပုစ္ဆ-လော၊) ဧဝဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေဟိ-လျှောက်လေဦးလော၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်ရမည်နည်း၊) သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဝံ အာနန္ဒော-သည်၊ယေန-ဌ၊ တောဒေယျပုတ္တသ-သော၊ သုဘသ-သော၊ မာဏဝသ-၏၊ နိဝေသနံ-နေအိမ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ အနုကမ္ပံ-လေ့ကျင့်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို၊ ဝါ-သနားစောင့်ရှောက်ခြင်းကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ဥပသက်မတု ကိရ-ချဉ်းကပ်ပါလောတဲ့၊ ဣတိ-သို့လည်း၊ ဝဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ပြောပြီ။

၄၄၆။ ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ-ဤပြောသည့်အတိုင်းပါ၊ ဣတိ-သို့၊ သော မာဏဝ ကော-သည်၊ တောဒေယျပုတ္တသ-သော၊ သုဘသ-သော၊ မာဏဝသ-အား၊ ပဋိသုတ္တာ-ရှေးရှုနားထောင်၍၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ပေ၊ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ တာဒေယျပုတ္တော-သော၊ သုဘော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဝန္တံ အာနန္ဒံ-ကို၊ အပ္ပါဗာဓံ-ကိုလည်းကောင်း၊ပေ၊ ဖာသုဝိဟာရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆတိ-မေးလိုက်ပါ၏၊ ဧဝဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေတိ-လျှောက်လိုက်ပါသေး၏၊ (ကိ-နည်း၊) သာဓု-၏၊ ဘဝံ အာနန္ဒော-သည်၊ပေ၊ ဥပသက်မတုကိရ-တဲ့၊ ဣတိ-လည်း၊ ဝဒတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဝေါစ-ပြီ။

အပ္ပါဗာဓံ, အပ္ပါတကံ ။ ။"အာဗာဓ"ဟူသည် မခံမရပ်နိုင်အောင် လွန်စွာနှိပ်စက်တတ်သော ခေါင်းကိုက်ခြင်း ရောဂါစသော ရောဂါအကြီးစားတည်း။ အာ(ဘုသော)-လွန်စွာ+ဗာဓတိ-နှိပ်စက်တတ်၏၊ ဣတိ အာဗာဓော၊ [အာပုဗ္ဗ, ဗာဓေတိ+အပစ္စည်း။] "အာတက်"ဟူသည် နေမကောင်းထိုင်မသာ ညောင်းညာခြင်းစသော ရောဂါအငယ်စားတည်း၊ အာတက်တိ တောနာတိ အာတကော-ဆင်းရဲ ငြိုငြင်စွာ အသက်ရှည်ရကြောင်း ရောဂါငယ်။ [အာပုဗ္ဗ, တကိ-ကိစ္ဆဇီဝနေ ဓာတ်+အပစ္စည်း။] အာဗာဓဿ+အဘာဝေါ အပ္ပါဗာဓံ, အာတကဿ+အဘာဝေါ အပ္ပါတကံ ။ [လဟုဋ္ဌာနံ, ဗလ, ဖာသုဝိဟာရံတို့ကား ထင်ရှားပြီ။]

၄၄၇။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တော-အပ်သော်၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော-သည်၊ တံ မာဏဝကံ-ကို၊ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊(ကိ)၊မာဏဝက-ငယ်၊(ဥပသက်မတုံ-ဗုဒ္ဓ၊) အကာလော-အခါမဟုတ်သေး၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ မေ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ပိတာ-သောက်အပ်ပြီးသော၊ ဘောဇနမတ္တာ-အနည်းငယ်သော ဆေးသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သေ္ဓပိ-နက်ဖန်ခ်ဋ္ဌလည်း၊ ကာလဉ္စ-လာသင့်ရာအခါကိုလည်းကောင်း၊ သမယဉ္စ-အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဝါ-စဉ်းစားနှိုင်းချိန်၍၊ အပ္ပေဝနာမ ဥပသက်မေယျာမ-ချဉ်းကပ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၏၊ လ္ဟုတိ-ဤသို့ (ပြောပြီ)။

ကာလဉ္စ, သမယဉ္စ။ ။"ကာလ"ဟူသည် ချဉ်းကပ်သင့်ရာ (လာသင့်ရာ)အချိန်အခါတည်း၊ [ကာလောနာမ ဥပသက်မနုဿ ယုတ္တပတ္တကာလော-ဋီကာ။] "သမယ"ဟူသည် လာဖို့ရန် အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းတည်း၊ "အကြောင်း"ဟူသည်လည်း သွားနိုင်လောက်အောင် ကိုယ်အားရှိခြင်း, သွားခြင်းကြောင့် ဘေးရန်မရှိခြင်းဟူသော အကြောင်း ၂-ပါးတည်း။ [သမယော နာမ တဿေဝ (ဥပသက်မနုဿ) ပစ္စယသာမဂ္ဂီ၊ အတ္ထတော ပနေသ တဒ္ဓိ (ထို သွားခြင်း-ချဉ်းကပ်ခြင်းအားလျော်သော) သရီရဗလဿေဝ တပ္ပစ္စယပတိဿယာဘာဝေါစ၊ -ဋီကာ။]

ဥပါဒါယ။ ။[ဥပ+အာဒါယ။] ဥပ-အနက်မရှိ၊ အာဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍ (သဒ္ဒတ္ထ)၊ ဝါ-စဉ်းစားနှိုင်းချိန်၍၊ (အဓိပ္ပါယတ္ထ)၊ ဤသို့ပေးပါ၊ ထို "ဥပါဒါယ"၌ "ဥပါဒါန"ဟူသည် သွားဖို့အချိန်တော်-မတော်ကို စဉ်းစားနှိုင်းချိန်ခြင်းဟူသော ကာလဥပါဒါန, သွားနိုင်လောက်သော အားရှိ-မရှိနှင့် သွားသည်အတွက် ဘေးရန်ရှိ-မရှိဟူသော ဤအကြောင်း ၂-ပါးကို စဉ်းစားနှိုင်းချိန်ခြင်းဟူသော သမယ ဥပါဒါနဟု ၂-မျိုးရှိ၏၊ ထို ၂-မျိုးလုံး စဉ်းစားနှိုင်းချိန်မှုကို "ဥပါဒါယ"ဟုခေါ်သည်။ [ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ပညာယ ဂဟေတွာ, ဥပဓာရေတ္တာတိ အတ္ထော၊-အဋ္ဌကထာ။]

အပ္ပေဝနာမ သေ္ဓပိ ဥပသက်မေယျာမ။ ။အဘိဓာန် အဗျယဝဂ် (၁၁၅၈)ဂါထာ၌ "အပ္ပေဝနာမ"ကို သံသယတ္ထ နိပါတ်ဟု ဆို၏၊ "သေ္ဓပိ"၌ ပိ(အပိ)သဒ္ဒါကို ဋီကာများ မဖွင့်ကြ၊ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဏအဖွင့် ဝဓိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌ကား "မန္ဒာနုညာ အပေက္ခ-အနည်းငယ် ခွင့်ပြုခြင်းကို ငဲ့ခြင်း"အနက်ဟောဟု ဖွင့်၏၊ အပ္ပေဝနာမ၏ "သံသယတ္ထ"ဟူသည် လာဖို့ရန် သံသယဖြစ်ခြင်း-အသေအချာ ဝန်မခံနိုင်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "အပ္ပေဝနာမ ဥပသက်မေယျာမ-ချဉ်းကပ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၏"ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။

ဆက်ဦးအံ့၊-"အကာလော ခေါ မာဏဝက"စသော ရှေ့ဝါကျနှင့် ဤဝါကျကို ဆက်စပ်၍ မြန်မာပြန်လျှင် "လုလင်ငယ်- ယနေ့ငါ့မှာ ဝမ်းနှုတ်ဆေးသောက်ထားလို့ လိုက်လာဖို့ရန် အခါမဟုတ်တော့၊ နက်ဖန်လဲ အချိန်ကာလနှင့် အကြောင်း ညီ-မညီကို နှိုင်းချိန်ပြီးမှ လာနိုင်စရာ ရှိတယ်၊ အကြောင်းမညီညွတ်လျှင် လာနိုင်မည်မဟုတ်၊ (ယနေ့ မလိုက်နိုင်သေး, နက်ဖန်လဲ မသေချာ"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။) သို့ဖြစ်လျှင် "သေ္ဓပိ"၌ ပိ(အပိ)သဒ္ဒါသည် ဝဓိရဗုဒ္ဓိဖွင့်သလို မန္ဒာနုညာပေက္ခ အနက်ထက် (ယနေ့ မလာနိုင်ခြင်းကို ပေါင်းဆည်းသော) ရိုးရာ သမုစ္စည်း

ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ-ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သော မာဏဝကော-သည်၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-အား၊ ပဋိသုတ္တွာ-၍၊ အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌာယ-၍၊ ယေန သုဘောပေ၊ ဧတံ အဝေါစ၊(ကိ)၊ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဘောတော-အရှင်၏၊ ဝစနေန-ဖြင့်၊ တံ ဘဝန္တံ အာနန္ဒံ-ကို၊ အဝေါစုမှာ-လျှောက်ခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) တောဒေယျပုတ္တော-သော၊ သုဘော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဝန္တံ အာနန္ဒံ-ကို၊ အပ္ပါဗာဓံ-ကိုလည်းကောင်းပေ၊ ဖာသုဝိဟာရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆတိ-ပါ၏၊ ဧဝဉ္စ-လည်း၊ ဝဒေတိ-လျှောက်လိုက်ပါ၏၊(ကိ-နည်း) သာဓု-၏၊ ဘဝံ အာနန္ဒော-သည်၊ ယေနပေ၊ ဥပသက်မတု ကိရ-တဲ့၊ ဣတိ-လည်း၊ ဝဒေတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဝေါစုမှာ-နိ်ပြီ။

ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ သမဏော အာနန္ဒော-သည်၊ မံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပါပြီ(ကိ)၊ မာဏဝက-ငယ်၊ (ဥပသက်မိတုံ-ဌာ၊) အဣာလော-သေး၊ အဇ္ဇ-နေ့၊ မေ-၏၊ဝါ-သည်၊ ပိတာ-သော၊ ဘောဇ္ဇမတ္တာ-သည်၊ အတ္တိ-၏၊ သွေပို့-လည်း၊ ကာလဠ-ကိုလည်းကောင်း၊ သမယဠ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဒါယ-၍၊ ဝါ-၍၊ အပ္ပေဝနာမ ဥပသက်မေယျာမ-ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ-ပါပြီ၊) (အရှင်အာနန္ဒာက ပြောလိုက်ပါပြီ-ဟူလို၊) ဣတိ-သို့၊ အဝေါစ-ပြောပြီ၊ (လုလင်ငယ်က သုဘလုလင်ကို ပြောပြီ၊) ဘော-အမောင်၊ ယတော-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ သော ဘဝံ အာနန္ဒော-သည်၊ သွာတနာယပိ-နက်ဖန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု ပီတိပါမောဇ္ဇ အကျိုးဌာလည်း၊ သြကာသံ-အခွင့်ကို၊ အကာသိ-ပြုလိုက်ပြီ၊ ဘောဝတာပိ-ဤမျှအတိုင်အရှည်ရှိသော အခွင့်ပြုလိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဧတံ-ဤလျှောက်အပ်လိုက်သမျှ အလုံးစုံကို၊ ကတမေဝ-ပြုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဝါ-ပြုအပ်ပြီးဖြစ်တော့သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ [နောက်ဆုံး လျှောက်ထားအပ်သော ကြွလာမှုကို အခွင့်ပြုလိုက်ပုံထောက်၍ "အပ္ပါဗာဓစသော အမေးကိုလည်း လက်ခံပြီးဖြစ်တော့သည်"ဟု သိရ၏၊-ဟူလို။]

၄၄၈။ အထခေါ-၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော-သည်၊ တသာရတ္တိယာ-၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ ပုဗ္ဗဏှသမယံ-နံနက်အခါ၌၊ နိဝါသေတ္တွာ-သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်ပြီး၍၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ပစ္ဆာသမဏေန-နောက်လိုက်

---

[1]အနက်သာ သင့်မည်ထင်၏၊ ထိုသို့ ရှိုးရာ သမုစ္စည်း အနက်ဖြစ်သောကြောင့်ပင် အခြားဋီကာတို့ အထူးမဖွင့်ကြဟန် တူပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။သံသယအနက်ပေးရာ၌ "အပ္ပေဝနာမ ဥပသက်မေယျာမ-ချဉ်းကပ်နိုင်ကုန်ခြားအံ့လည်း မသိ"ဟု ပေးကြ၏၊ ထိုအနက်ကို စဉ်းစားသင့်သည်၊ ဘာကြောင့်နည်း-ထိုမျှလောက် ကြီးကျယ်သော အရှင်အာနန္ဒာလို ပုဂ္ဂိုလ်က "နက်ဖန်၌ ချဉ်းကပ်နိုင်ကုန်ခြားအံ့လည်း မသိ"ဟု မိန့်တော်မမူထိုက်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းဖြစ်သော၊ စေတကေန-စေတကမည်သော၊ (စေတိယတိုင်းခ္ခ မွေးဖွားသော ကြောင့် စေတကမည်သော)၊ ဘိက္ခုနာ-ရဟန်းနှင့်တကွ၊ ယေန-ခ္ခ၊ တေဒေယျ ပုတ္တသ-သော၊ပေ၊ အာသနေ နိသီဒိ၊ အထခေါ-ခ္ခ၊ တောဒေယျပုတ္တော-သော၊ သုဘော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ပေ၊ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘဝံ အာနန္ဒော-သည်၊ တသ္မ ဘောတော ဂေါတမဿ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသော ထိုအရှင်ဂေါတမ၏၊ ဒီဃရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဥပဘာဂေ-အလုပ်အကျွေးသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ သန္ဓိကာဝစရော-အနီးခ္ခ လှည့်လည်သူပါတည်း၊ သမီပစာရီ-အနီးခ္ခ လှည့်လည်သူပါတည်း၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ယေသံ ဓမ္မာနံ-အကြောင် တရားတို့၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ-ဂုဏ်ကို ပြောဟောတော်မူရှိသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ယတ္ထစ-အကြောင် တရားတို့ခ္ခလည်း၊ ဣမံ ဧနတံ-ဤ လူအပေါင်းကို၊ သမာဒါပေသိ-ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ၊ နိဝေသေသိ-သက်ဝင်စေတော်မူပြီ၊ ဝါ-သွင်းထားတော်မူပြီ၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-တည်တံ့စေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ခိုင်မြဲစေတော်မူပြီ၊ ဘဝံ အာနန္ဒော-သည်၊ ဧတံ-ဤတရား အပေါင်းကို၊ ဇာနေယျ-သိလောက်ရာပါ၏၊ သော အာနန္ဒ-နှာ၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ကတမေသာနံ ဓမ္မာနံ-အဘယ်တရားတို့၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ-သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပါသနည်း၊ ကတ္ထစ-တို့ခ္ခလည်း၊ ဣမံ ဧနတံ-ကို၊ သမာဒါပေသိ-ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပါသနည်း၊ ဝါ-ဆောက်တည်စေတော်မူပါသနည်း၊ နိဝေသေသိ-သက်ဝင်စေတော်မူပါသနည်း၊ ဝါ-သွင်းထားတော်မူပါသနည်း၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-တည်တံ့စေတော်မူပါသနည်း၊ ဝါ-ခိုင်မြဲစေတော်မူပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၄၄၉။ မာဏဝ-လုလင်၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊တိဏ္ဏံ-နှ်သော၊ ခန္ဓာနံ-တရားအစုတို့၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဧတ္ထစ-ဤ ၃-ပါးသော တရားအစုခ္ခလည်း၊ ဣမံ ဧနတံ-ကို၊ သမာဒါပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ-အဘယ် ၃-ပါးတို့၏ပါနည်း၊ [ဤပုစ္ဆာကား သုဘလုလင်က အရှင်အာနန္ဒာအား မေးအပ်သောပုစ္ဆာတည်း။]အရိယသ-ကိလေသာမြှုမှေး, ညစ်အကြေးမှ,ကင်းဝေးစင်ကြယ်သော၊ သီလက္ခန္ဓသ-သီလအစု၏လည်းကောင်း၊ အရိယသ-သော၊သမာဓိက္ခန္ဓသ-၏လည်းကောင်း၊ အရိယသ-သော၊ ပညာက္ခန္ဓသ-၏လည်းကောင်းတည်း၊ မာဏဝ-လုလင်၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ တိဏ္ဏံ-နှ်သော၊ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ-ဤတရားအစုတို့၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ ဧတ္ထစ-ခ္ခလည်း၊ ဣမံ ဧနတံ-ကို၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ ["တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ ဝဏ္ဏဝါဒီ"ဟု ဂုဏ်အနက်ဟော ဝဏ္ဏသဒ္ဒါနှင့် တွဲ၍လာသောကြောင့် "ခန္ဓ-အစု" ပေးပါသည်၊ အခြားနေရာခ္ခကား "သီလက္ခန္ဓ-သီလဂုဏ်"ဟု ဖွင့်လေ့ရှိ၏။]

သီလက္ခန္ဓကထာ

၄၅၀။ ဘော အာနန္ဒ-နှာ၊ သော ဘစ် ဂေါတမော-သည်၊ ယသ-အကြောင် သီလအစု၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ယတ္ထစ-အကြောင် သီလအစုဌ်လည်း၊ ဣမံ ဇနတံ-ကို၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ အရိယော-သော၊ သော သီလက္ခန္ဓော-ထို သီလအစုဟူသည်၊ ကတမော ပန-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်ဌ် အရှင်အာနန္ဒာသည် "ဣဒ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"စသော ဗုဒ္ဓပြေါဒ(ဘုရားပွင့်တော်မူပုံ)မှစ၍ စူဠသီလ မဇ္ဈိမသီလ မဟာသီလ တို့ကိုလည်းကောင်း, ထိုသီလကြောင့် အနဝဇ္ဇသုခဖြစ်ပုံကိုလည်းကောင်း, သီလက္ခန္ဓ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူပါသည်၊ ထိုဝါကျများဌ် "ဣဒ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"စသော ဝါကျကို သာမညဖလသုတ်, ပဏိတတရ သာမညဖလကထာဌ် လည်းကောင်း, စူဠသီလစသော သီလ ၃-မျိုးကို ဗြဟ္မဇာလသုတ် သီလအခန်းဌ် လည်းကောင်း, "သသော ခေါ် မာဏဝ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော"စသောဝါကျကို သာမညဖလသုတ်, မဟာသီလ အဆုံးနားဌ်လည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပြီ။

၄၅၃။ မာဏဝ-လုလင်၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ယသ-အကြောင် သီလအစု၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ယတ္ထစ-ဌ်လည်း၊ ဣမံ ဇနတံ-ကို၊ သမာဒါပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ အရိယော-သော၊ (သော) သီလက္ခန္ဓော-ဟူသည်၊ အယံ ခေါ်-ဤသည်ပင်တည်း၊ ဧတ္ထ-ဤသာသနာတော်ဌ်၊ ဥတ္တရိ-သီလက္ခန္ဓထက် အပိုအလွန်၊ ကရဏီယံ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ အတ္ထိစေဝ-ရှိသေးသည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်ပြီ၊ ဘော အာနန္ဒ-နှာ၊ အစ္ဆရိယံ-အံ့သြအပ်ပါပေစု၊ ဝါ-အံ့သြ လောက်ပါပေစု၊ ဘော အာနန္ဒ-နှာ၊ အဗ္ဘုတံ-မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစု၊ ဘော အာနန္ဒ-နှာ၊ အရိယော-သော၊ သော အယံ သီလက္ခန္ဓော-ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဤ သီလအစုသည်၊ ပရိပုဏ္ဏော-ပြည့်စုံပါပြီ၊ အပရိပုဏ္ဏော-မပြည့်စုံသည်၊ နော (ဟောတိ)-မဖြစ်ပါ၊ ဘော အာနန္ဒ-နှာ၊ အဟံ-သည်၊ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏံ-ဤသို့ ပြည့်စုံသော၊ ဝါ-ဤမျှလောက် ပြည့်စုံသော၊ အရိယံ-သော၊ သီလက္ခန္ဓံ-ကို၊ ဣတော-ဤ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်မှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-အပဌ်၊ ဝါ-အပဖြစ်ကုန် သော၊ အညေသု-အခြားကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု-တို့ဌ်၊ နု သမနုပဿာမိ-မတွေ့မမြင်ရပါ၊ ဘော အာနန္ဒ-နှာ၊ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏံ-သော၊ ဝါ-သော၊ အရိယံ-သော၊ သီလက္ခန္ဓံ-ကို၊ ဣတော-မှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ဌ်၊ ဝါ-နှင်သော၊ အညေ-နှင်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အတ္တနိ-ဌ်၊ စသမနုပဿေယ္ယုံ- အကယ်၍ မြင်ကုန်အံ့၊ ["ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏဠ"မှစကို ယူ၍ပေးသည်။] (ဧဝံသတိ-သော်၊) တေ-ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တာဝတကေနေဝ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော သီလဖြင့်ပင်၊ အတ္တမနာ-မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်

ကြကုန်သည်၊ အသု-ဖြစ်ကုန်ရာပါ၏၊ (ကိ-နည်း၊) ဣတ္ထာ ဝတာ-ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသောသိလဖြင့်၊ အလ-တော်လောက်ပြီ၊ ဣတ္ထာဝတာ-ဖြင့်၊ ကတံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ရဟန်းကိစ္စကို ပြုအပ်ပြီ၊ နော-ငါတို့သည်၊ သာမညတ္ထော-ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသို့၊ အနုပ္ပတ္တော-အစဉ်ရောက်အပ်ပြီ၊ နော-ငါတို့၏၊ ဝါ-သည်၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ ကရဏီယံ-ပြုဖွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အတ္တမနာ အသု)၊ အထ စ ပန-ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ ဘဝံ အာနန္ဒော-သည်၊ ဧတ္ထ-၌၊ ဥတ္တရိ-လွန်၊ ကရဏီယံ-သည်၊ အတ္ထိစေဝ-သာ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြောဆိုပါပြီ။

သမာဓိက္ခန္ဓကထာ

၄၅၄။ ဘော အာနန္ဒ-နှာ၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ယသ-အကြင် သမာအစု၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ယတ္ထစ-အကြင် သမာဓိအစု၌လည်း၊ ဣမံ ဧနတံ-ကို၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ အရိယော-သော၊ သော သမာဓိက္ခန္ဓော-ထို သမာဓိအစုဟူသည်၊ ကတမော ပန-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ဣန္ဒြိယသံဝရ, သတိသမ္ပဇည, သန္တုဋ္ဌတို့ကိုလည်းကောင်း၊ [ဤတရား ၃-ပါးကို သီလနှင့်သမာဓိ ၂-ပါးလုံးအား ကျေးဇူးများသောကြောင့် ဤနေရာ၌ဟောသည်။] အရည့စသော သေနာသနသို့ကပ်ဝင်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပုံ, နီဝရဏ ၅-ပါးကိုပယ်ပုံ, ပဌမစျာန်စသော စျာန် ၄-ပါး ကိုရုပ်ကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူပါသည်။ [စျာန် ၄-ပါးကို သမာဓိက္ခန္ဓအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။] ဤဝါကျများ၌ စျာန် ၄-ပါးကို ဒြဟ္မဇာလသုတ်, ဒီဃမေ့နိဒ္ဒာနဝါဒကထာ၌လည်းကောင်း, စျာန် ၄-ပါး၏ ဥပမာနဝါကျများနှင့် တကွကြွင်းဝါကျများကို သာမညဖလသုတ်, ဣန္ဒြိယသံဝရကထာစသော ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌လည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပါပြီ။

၄၇၁။ မာဏဝ-လုလင်၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ယသ-၏၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-ပြီ၊ ဝါ-ပြီ၊ အရိယော-သော၊ သော သမာဓိက္ခန္ဓော-ဟူသည်၊ အယံခေါ-ဤစျာန် ၄-ပါးပင်တည်း၊ ဣတ္ထ-၌၊ ဥတ္တရိ-သမာဓိက္ခန္ဓထက်အလွန်၊ ကရဏီယံ-သည်၊ အတ္ထိ စေဝ-သာ၊ ဣတိ-ပြီ။ ["အစ္ဆရိယံ ဘော"စသော ဝါကျလွယ်ပြီ။]

ပညာက္ခန္ဓကထာ

၄၇၂။ ဘော အာနန္ဒ-နှာ၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ယသ-အကြင် ပညာအစု၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ယတ္ထစ-အကြင် ပညာအစု၌လည်း၊ ဣမံ ဧနတံ-ကို၊ သမာဒါပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ သော ပညာက္ခန္ဓော-ထို ပညာအစုဟူသည်၊ ကတမော ပန-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ဝိပဿနာဉာဏ်စသော ဉာဏ်ရှစ်ပါးကို "ပညာက္ခန္ဓ" အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်၊ ထိုဉာဏ်များကို သာမညဖလသုတ်, ဝိပဿနာဉာဏ ကထာစသော ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌ အနုက်ပေးခဲ့ပါပြီ။

၄၈၀။ မာဏဝ–လုလင်၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ ယသ–အကြင်ပညာအစု၏၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ–သည်၊ အဟောသိ–ပြီ၊ ယတ္ထစ–၌လည်း၊ ဣမံ ဇနတံ–ကို၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာ ပေသိ၊ သော ပညာက္ခန္ဓော–ဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤ ဝိပဿနာဉာဏ်စသော ဉာဏ် ၈–ပါးပင်တည်း။ ဇတ္ထ–၌၊ ဥတ္တရိ–ပညာက္ခန္ဓထက် အပိုအလွန်၊ ကရဏီယံ–သည်၊ နတ္ထိစေဝ–မရှိတော့သည်သာ၊ ဣတိ–ပြီ။

ဘော အာနန္ဒ–နှာ၊ အစ္ဆရိယံ–စွ၊ ဝါ–စွ၊ ဘော အာနန္ဒ–နှာ၊ အဗ္ဘုတံ–စွ၊ ဘော အာနန္ဒ–နှာ၊ အရိယော–သော၊ သော အယံ ပညာက္ခန္ဓော–ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဤပညာအစုသည်၊ ပရိပုဏ္ဏော–ပါပြီ၊ အပရိပုဏ္ဏော–သည်၊ နော(ဟောတိ)–ပါ၊ ဘော အာနန္ဒ–နှာ၊ အဟံ–သည်၊ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏံ–သော၊ ဝါ–သော၊ အရိယံ–သော၊ ပညာက္ခန္ဓံ–ကို၊ ဣဒေါ–မှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ–၌၊ အညေသု–နှ်သော၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏေသု–တို့၌၊ နှ သမနုပဿာမိ–ပါ၊ ဇတ္ထ–၌၊ ဥတ္တရိ–လွန်၊ ကရဏီယံ–သည်၊ နတ္ထိစေဝ–သာ။

ဘော အာနန္ဒ–နှာ၊ အဘိက္ကန္တံ–စွ၊ပေ၊ အနေကပရိယာယေန–ဖြင့်၊ ဝါ–ဖြင့်၊ ဓမ္မော–ကို၊ ပကာသိတော–ပါပြီ၊ [အနုက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဘော အာနန္ဒ–နှာ၊ ဧသာဟံ (ဧသော+အဟံ)–သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ–ကိုလည်း ကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ–ဟူ၍၊ ဂစ္ဆामि–ပါ၏၊ ဝါ–၏၊ [ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့် "တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ"ဟု "တံ"ထည့်၍ဆိုသည်။] ဘဝံ အာနန္ဒော–သည်၊ မံ–ကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ–၍၊ ပါဏုပေတံ–သော၊ သရဏံ–ဟူ၍၊ ဂတံ–သော၊ ဝါ–သော၊ ဥပါသကံ–ဟူ၍၊ ဓာရေတု–ပါ၊ ဝါ–ပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

(ဣတိ–ဤသို့၊ သုတံ–နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊ (တစ်နည်း) ဣတိ–သို့၊ သုတံ–နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊) - ဣတိ–သုဘသုတ် အပြီးတည်း။

ဒသမံ–၁၀ သုတ်မြောက်သော၊ သုဘသုတ္တံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

သုဘသုတ်ပါဠိတော်
နိဿယ ပြီးပြီ။

၁၁–တေဝဋ္ဋသုတ် နိဿယ

ကေဝဋ္ဋဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထု

၄၈၁။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ၊ [ဗြာဟ္မဏလသုတ်အစဉ် ပြခဲ့သည့် အတိုင်းပေးပါ။] ဘဂဝါ–သည်၊ နာဠန္ဒာယံ–နာဠန္ဒာမြို့၌၊ ဝါ–နာဠန္ဒာမြို့၏အနီး ဖြစ်သော၊ ပါဝါရိကမ္ဗဝနေ–ပါဝါရိကသူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌၊ ဝိဟရတိ–သီတင်းသုံးတော်မူ၏၊ အထခေါ–မြတ်စွာဘုရား၏ နာဠန္ဒာမြို့အနီး ပါဝါရိက သူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ကေဝဋ္ဋော–ကေဝဋ္ဋမည်သော၊ ဂဟပတိပုတ္တော–အိမ်ရှင်သူကြွယ်၏ သားသည်၊ ယေန ဘဂဝါ၊ ယေ၊ အဝေါစ–လျှောက်ပြီ၊ (ကိုယ်–နည်း၊) ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ အယံ နာဠန္ဒာ–သည်၊ ဣद္ဓါစေဝ–ပြည့်စုံလည်း ပြည့်စုံပါ၏၊ ဖီတာစ–ကြီးပွားလည်း ကြီးပွားပါ၏၊ ဗဟုဇနာ–များသော လူရှိပါ၏၊ အာကိဏ္ဏမနုဿာ–ရောပြွမ်းသော လူရှိပါ၏၊ ဘဂဝတိ–မြတ်စွာဘုရား၌၊ အဘိပ္ပသန္နာ–အလွန်ကြည်ညိုပါ၏၊ ဘန္တေ–ရား၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ယော–အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ–မြတ်သောစျာယီ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော စျာန်အဘိညာဉ် မဂ်ဖိုလ် တရားတွင်၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ–တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊(တစ်နည်း) မနုဿဓမ္မာ–လူတို့၏ ကုလသကကမ္မပထတရား ၁၀–ပါးထက်၊ ဥတ္တရိ–လွန်မြတ်သော၊ (ဒုတိယာ ကြေ)ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ–တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊ ကရိသတိ–ပြုနိုင်လတ့်၊ ဧကံ–တစ်ပါး သော၊ (တံ)ဘိက္ခုံ–ထိုရဟန်းကို၊ သမာဓိသတ–ညွှန်ပြတော်မူပါ၊ဧဝံ–ဤသို့ တန်ခိုး ပြသည်ရှိသော်၊အယံ နာဠန္ဒာ–သည်၊ ဘိယ္ယောသော–လွန်သော၊ မတ္တာယ–အတိုင်း အရှည်ဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဘိယ္ယောသော မတ္တာယ–အတိုင်းထက်အလွန်၊ ဘဂဝတိ–၌၊ အဘိပ္ပသီဒိဿတိ–အလွန်ကြည်ညိုပါလတ့်၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–လျှောက်အပ်သော်၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ကေဝဋ္ဋ–သော၊ ဂဟပတိ ပုတ္တံ–ကို၊ ဧတံ–ကို၊အဝေါစ–ပြီ၊(ကိုယ်)၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အဟံ–သည်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့ အား၊ဧဝံ–သို့၊ ဓမ္မံ–ကို၊နေ ဒေသေမိ–ဟောတော်မမူ၊(ကိုယ်–နည်း၊) ဘိက္ခဝေ–ဘိက္ခုတို့၊ ဧဝ–လာကြကုန်လော၊ တုမှေ–တို့သည်၊ သြဒါတဝသနာနံ–ဖြူစင်သော အဝတ်ရှိ ကုန်သော၊ ဂိဟီနံ–လူတို့အား၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ–တွင်၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ–ကို၊ (တစ်နည်း) မနုဿဓမ္မာ–ထက်၊ ဥတ္တရိ–သော၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ–ကို၊ ကရောထ– ပြုကြကုန်လော၊ ဣတိ–သို့၊ (နေ ဝဒါမိ–မူ၊) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၄၈၂။ ဒုတိယမ္ပိ–၂ ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ကေဝဋ္ဋော ဂဟပတိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိုယ်)၊ ဘန္တေ–ရား၊ အဟံ–သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ နမံသေမိ– မဖျက်ဆီးလိုပါ၊ အပိစ–သို့သော်လည်း၊ (ထိုသို့ မဖျက်ဆီးလိုပါသော်လည်း၊)ဧဝံ–

သို့၊ ဝဒါမိ–လျှောက်ပါ၏၊ (ကိုး–နည်း၊) ဘန္တေ–ရား၊ အယံ နာဠန္ဒာ–သည်၊ ဣဒ္ဓါစေဝ–ပါ၏၊ပေ၊ အဘိပ္ပသိဒိသတိ–တဲ့၊ ဣတိ–သို့၊(ဝဒါမိ–၏၊ဣတိ–သို့၊ အဝေါစ–ပြီ၊)ဒုတိယမ္ပိ–လည်း၊ဘဂဝါ–သည်၊ ကေဝဋ္ဋ–သော၊ ဂဟပတိပုတ္တံ ဧတဒေ အဝေါစ၊ (ကိုး)၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အဟံ–သည်၊ ဘိက္ခုနံ–တို့အား၊ပေ၊ ဣတိ–သို့၊ (နံ ဝဒါမိ)၊ ဣတိ–ပြီ။ ["တတိယမ္ပိ ခေါ ကေဝဋ္ဋော"စသော ဝါကျလွယ်ပြီ။]

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယကထာ

၄၈၃။ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ တီဏိ–၃ ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ ပါဠိဟာရိယာနိ–ဤတန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို၊ မယာ–သည်၊ သယံ–တိုင်၊ အဘိညာ–ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍၊ သစ္ဆိကတွာ–မျက်မှောက်ပြု၍၊ ပဝေဒိတာနိ–အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်ကုန်ပြီ၊ ကတမာနိ တီဏိ–အဘယ် ၃–ပါးတို့ကိုနည်း၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ–တန်ခိုးပြာဋိဟာကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားနိုင်သော တန်ခိုးကိုလည်းကောင်း၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ–အာဒေသနာ ပြာဋိဟာကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားနိုင်သော ညွှန်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ–အနုသာသနီ ပြာဋိဟာကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားနိုင်သော သွန်သင်ဆုံးမခြင်းကိုလည်းကောင်းတည်း။

၄၈၄။ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ–ဟူသည်၊ ဝါ–ဟူသည်၊ ကတမဋ္ဌ–အဘယ်နည်း၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ ဣဓ–ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု–သည်၊ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ၊ ဧကောပိ ဟုတ္တာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ပေ၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။[ဤဝါကျများ၏အနက်ကို သာမညဖလသုတ် ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အညတရော–အမျိုးအမည်အားဖြင့်မထင်ရှားသော၊ ဝါ–အမှတ်မရှိ တစ်ယောက်သော၊ သဒ္ဓေါ–သဒ္ဓါရှိသော၊ ပသန္နော–ရတနာ ၃–ပါး၌ ကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနေကဝိဟိတံ–သော၊ ဣဒ္ဓိဝိဓံ–ကို၊ ပစ္စနုဘောန္တံ–ခံစားသော၊ ဧကော–တစ်ယောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–ဖြစ်၍လည်း၊ ဗဟုဓာ–များသောအပြားအားဖြင့်၊ ဟောန္တံ–ဖြစ်သော၊ ဗဟုဓာ–များသောအပြားအားဖြင့်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–လည်း၊ ဧကော–သည်၊ ဟောန္တံ–သော၊ အာဝိဘာဝံ–ကိုလည်းကောင်း၊ တိရောဘာဝံ–ကိုလည်းကောင်း၊ (ကရောန္တံ–ပြုသော၊) အာကာသေ–၌၊ (ဂစ္ဆတိ)၊ သေယျထာပိ၊ တိရောကုဋ္ဋံ–သို့လည်းကောင်း၊ တိရောပါကာရံ–သို့လည်းကောင်း၊ တိရောပဗ္ဗတံ–သို့လည်းကောင်း၊ အသဇ္ဇမာနံ–ဘဲ၊ ဂစ္ဆန္တံ–သွားသော၊ ဥဒကေ–၌၊ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ–ကို၊ (ကရောတိ) သေယျထာပိ–သို့၊ ပထဝိယာပိ–၌လည်း၊ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ–ကို၊ ကရောန္တံ–သော၊ ပထဝိယံ–၌၊ (ဂစ္ဆတိ) သေယျထာပိ–သို့၊ အဘိဇ္ဇမာနေ–သော၊

ဥဒကေပိ–ဌိလည်း၊ ဂစ္ဆန္တေ–သော၊ ပဂ္ဂို–သော၊ သကုဏော–သည်၊ (ကမတိ) သေယျထာပိ–သို့၊ အာကာသေပိ–ဌိလည်း၊ ပလ္လင်္ကေန–ဖြင့်၊ ကမန္တေ–သွားနိုင်သော၊ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော–နိ်သော၊ ဝါ–နိ်သော၊ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ–နိ်သော၊ ဝါ–နိ်သော၊ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ–တို့ကိုသော်လည်း၊ ပါဏိနာ–ဖြင့်၊ ပရာမသန္တေ–သုံးသပ်နိုင်သော၊ ပရိမဇ္ဇန္တေ–ဆုတ်နယ်နိုင်သော၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ–တိုင်အောင်လည်း၊ ကာယေန–ဖြင့်၊ ဝသံ–ကို၊ ဝတ္တေန္တေ–သော၊ တမေနံဘိက္ခု–ထိုရဟန်းကို၊ ပဿတိ–မြင်ရ၏။

တမေနံ–ထိုရဟန်းကို၊ (ထိုရဟန်း၏ တန်ခိုးကို၊) သဒ္ဓေါ–သော၊ ပသန္နော–သော၊ သော–ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အညတရဿ–သော၊ အဿဒ္ဓဿ–သဒ္ဓါမရှိသော၊ အပ္ပသန္နဿ–ရတနာ ၃–ပါးဌ် မကြည်ညိုသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အာရောစေတိ–ပြောပြ၏၊ (ကိ–နည်း၊) ဘော–အမောင်၊ သမဏဿ–၏၊ မဟိဒ္ဓိကတာ–ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ မဟာနုဘာဝတာ–ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ အစ္ဆရိယံဝတာ–လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီးလောက်ပါပေစွ၊ ဘော–အမောင်၊ အဗ္ဘုတံဝတာ–မဖြစ်စဖူးထူးဆန်းပါပေစွ၊ အဟံ–သည်၊ အနေကာကာရဟိတံ–သော၊ ဣဒ္ဓိဝိဓံ–ကို၊ ပစ္စနုဘောန္တေ–သော၊ ဧကော–သည်၊ ဟုတ္ဝာပိ–လည်း၊ ဗဟုဓာ–အားဖြင့်၊ ဟောန္တေ–သော၊ပေ၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ–တိုင်အောင်လည်း၊ ကာယေန–ဖြင့်၊ ဝသံ–ကို၊ ဝတ္တေန္တေ–သော၊ အမုံ ဘိက္ခုံ–ထိုရဟန်းကို၊ အဒ္ဒသံ–မြင်ခဲ့ရပြီ၊ ဣတိ–သို့၊(အာရောစေတိ)၊ အဿဒ္ဓေါ–သော၊ အပ္ပသန္နော–သော၊ သော–သည်၊ သဒ္ဓံ–သော၊ ပသန္နံ–သော၊ တမေနံ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝဒေယျ–ရာ၏၊ (ကိ–နည်း၊) ဘော–အမောင်၊ ဂန္ဓာရီနာမ–ဂန္ဓာရီမည်သော၊ ဝိဇ္ဇာ–အတတ်သည်၊ အတ္ထိ ခေါ–ရှိသည်သာ၊ တာယ–ထို ဂန္ဓာရီအတတ်ဖြင့်၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ၊ပေ၊ ကာယေန ဝသံ, ဝတ္တေတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ (ဝဒေယျ–ရာ၏။)

ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ တံ–ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိံမညသိ–အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အဿဒ္ဓေါ–သော၊အပ္ပသန္နော–သော၊ သော–သည်၊ သဒ္ဓံ–သော၊ ပသန္နံ–သော၊ တံ–ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝဒေယျ အပိန–ပြောရာ သလော၊ ဣတိ–သို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ–ရား၊ ဝဒေယျ–ပြောရာပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အဟံ–သည်၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေ–ဌ၊ ဣမံ အာဒီနဝံ–ဤအပြစ်ကို၊ (ဂန္ဓာရီအတတ်ဟု ပြောလိမ့်မည့်အပြစ်ကို၊) သမ္မသမာနော–ကောင်းစွာ မြော်မြင် တော်မူသည်၊ (ဟုတ္ဝာ–၍၊) ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေန–ကို၊ ဝါ–ဖြင့်၊ ဝါ–သည်၊ အဋ္ဌိယာမိ–နှိပ်စက်အပ်သူကဲ့သို့ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဟရာယာမိ–ရှက်တော်မူ၏၊ ဇိဂုစ္ဆာမိ–စက်ဆုပ်တော်မူ၏။

အာဒေသနာပါဠိဟာရိယကထာ

၄၈၅။ ကေဝဋ္ဋ-ဋ္ဌ၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ-ဟူသည်၊ ကတမဋ္ဌ-နည်း။ ကေဝဋ္ဋ-ဋ္ဌ၊ ဣဓ-ဤ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပရသတ္တာနံ-မိမိမှတစ်ပါးအခြားသော သတ္တဝါတို့၏၊ ပရပုဂ္ဂလာနံ-မိမိမှတစ်ပါးအခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ စိတ္တမ္မိ-စိတ်ကိုလည်း၊ အာဒိသတိ-ညွှန်ပြနိုင်၏၊ စေတသိကမ္မိ-သောမနဿ ဒေါမနဿဝေဒနာ စေတသိက်ကိုလည်း၊ အာဒိသတိ-၏၊ ဝိတက္ကိတမ္မိ-ကြံစည်အပ် သည်ကိုလည်း၊ အာဒိသတိ-၏၊ ဝိစာရိတမ္မိ-စဉ်းစားအပ်သည်ကိုလည်း၊ အာဒိသတိ-၏၊(ကိ-နည်း၊)တေ-သင်၏၊ မနော-စိတ်သည်၊ ဧဝမ္မိ-ဤသို့လည်း ဖြစ်၏၊ တေ-၏၊ မနော-သည်၊ ဣတ္ထမ္မိ-ဤအပြားအားဖြင့်လည်း ဖြစ်၏၊ တေ-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်းဖြစ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဒိသတိ-၏၊)အညတရော-သော၊ သဒ္ဓေါ-သော၊ ပသန္နော-သည်၊ တမေနံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ တေ-၏၊ မနော-သည်၊ ဧဝမ္မိ-၏၊ပေ၊ ဣတိပိ-၏၊ဣတိ-သို့၊ ပရသတ္တာနံ-တို့၏၊ ပရပုဂ္ဂလာနံ-တို့၏၊ စိတ္တမ္မိ-ကိုလည်း၊ အာဒိသန္တံ-ညွှန်ပြနေသည်ကို၊ စေတသိကမ္မိ-ကိုလည်း၊ အာဒိသန္တံ-ကို၊ ဝိတက္ကိတမ္မိ-ကိုလည်း၊ အာဒိသန္တံ-ကို၊ ဝိစာရိတမ္မိ-ကိုလည်း၊ အာဒိသန္တံ-ကို၊ ပဿတိ-၏။

တမေနံ-ကို၊ သဒ္ဓေါ-သော၊ ပသန္နော-သော၊ သော-သည်၊ အညတရဿ-သော၊ အဿဒ္ဓဿ-သော၊ အပ္ပသန္နဿ-အား၊ အာရောစေတိ-၏၊ (ကိ-နည်း၊) ဘော-အမောင်၊ သမဏဿ-၏၊ မဟိဒ္ဓိကတာ-သည်၊ မဟာနုဘာဝတာ-သည်၊ အစ္ဆရိယံဝတ-စွ၊ ဝါ-စွ၊ ဘော-အမောင်၊ အစ္ဆရိယံဝတ-စွ၊ အဟံ-သည်၊ အမုံ ဘိက္ခုံ-ကို၊ တေ-၏၊ မနော-သည်၊ ဧဝမ္မိ-၏၊ပေ၊ တေ-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဣတိပိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပရသတ္တာနံ-တို့၏၊ ပရပုဂ္ဂလာနံ-တို့၏၊ စိတ္တမ္မိ-ကိုလည်း၊ အာဒိသန္တံ-ကို၊ပေ၊ ဝိစာရိတမ္မိ-ကိုလည်း၊ အာဒိသန္တံ-ကို၊ အဒ္ဒသံ-ပြီ၊ (ဣတိ-သို့၊ အာရောစေတိ-၏၊) အဿဒ္ဓေါ-သော၊ အပ္ပသန္နော-သော၊ သော-သည်၊သဒ္ဓံ-သော၊ ပသန္နံ-သော၊ တမေနံ-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေယျ-ရာ၏၊ (ကိ-နည်း၊) ဘော-အမောင်၊ မဏိကာနာမ-မဏိကာ မည်သော၊ ဝိဇ္ဇာ-အတတ်သည်၊ အတ္ထိ ခေါ-သာ၊ တာယ-ထိုမဏိကာ အတတ်ဖြင့်၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ပရသတ္တာနံ-တို့၏၊ ပရပုဂ္ဂလာနံ-တို့၏၊ စိတ္တမ္မိ-ကိုလည်း၊ အာဒိသတိ-၏၊(ကိ)၊ပေ၊ တေ-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဣတိပိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဒိသတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေယျ-၏၊) ["တံ ကိ မညသိ ကေဝဋ္ဋ"စသောဝါကျများ လွယ်ပြီ။] ကေဝဋ္ဋ-ဋ္ဌ၊ အဟံ-သည်၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယ-ဋ္ဌ၊ပေ၊ အဋ္ဌိယာမိ, ဟရာယာမိ, ဇိဂုစ္ဆာမိ-၏။

အနုသာသနီပါဠိဟာရိယကထာ

၄၈၆။ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ်–ဟူသည်၊ ကတမဿု–နည်း၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ ဣဓ–ဤ၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အနုသာသတိ–သွန်သင်ဆုံးမ၏၊ (ကိံ–နည်း၊) ဧဝံ–ဤနေကွမ္မဝိတက် စသည်ကို၊ ဝိတက္ကေထ–ကြံစည်ကြကုန်လော၊ ဧဝံ–ဤကာမဝိတက် စသည်ကို၊ မာ ဝိတက္ကယိတ္ထ–မကြံစည်ကြကုန်လင့်၊ ဧဝံ–ဤ အနိစ္စသညာစသည်ကို၊ မနသိ–စိတ်၌၊ ကရောထ–ပြုကြကုန်လော၊ (တစ်နည်း) နမသိကရောထ–နှလုံးသွင်းကြကုန်လော၊ ဧဝံ–ဤ နိစ္စစသည်ဟူ၍၊ မနသိ–၌၊ မာ အကတ္ထ–မပြုကြကုန်လင့်၊ (တစ်နည်း) မာ မနသာကတ္ထ–နှလုံးမသွင်းကြကုန်လင့်၊ ဣဒံ–ဤ ပဠုကာမဂုဏိကရာဂကို၊ ပဇဟထ–ပယ်စွန့်ကြကုန်လော၊ ဣဒံ–ဤမဂ်ဖိုလ် ၂–ပါး, လောကုတ္တရာတရားကို၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ပြီးစေ၍၊ ဝိဟရထ–နေကြကုန်လော၊ ဣတိ–သို့၊ (အနုသာသတိ–၏၊) ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ ဣဒံ–ဤသို့ သွန်သင်ဆုံးမခြင်းကို၊ အနုသာသနီ ပါဠိဟာရိယ်–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ "ဣဓ ဘဏာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူပုံမှစ၍ စူဠသီလ မဇ္ဈိမသီလ မဟာသီလတို့ကိုလည်းကောင်း, ဣန္ဒြိယသံဝရ သတိသမ္ပဇည သန္တောသတို့ကိုလည်းကောင်း, ပဌမစျာန်စသော စျာန် ၄–ပါး, ဝိပဿနာဉာဏ်စသော ဉာဏ် ၈–ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း "အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ"အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဝါကျများကို ဗြဟ္မာလသုတ်, သာမညဖလသုတ် ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ ["ဣမာနိ ခေါ ကေဝဋ္ဋ တီဏိ ပါဠိဟာရိယာနိ၊ပေ၊ ပဝေဒိတာနိ"ဟူသော နိဂုံးဝါကျ၌–အနက် လွယ်ပြီ။]

ဘူတနိရောဓသေကဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၈၇။ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ ဘူတပုဗ္ဗံ–ရှေးခဏ်ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထုကား၊ ဣမသ္မိံ ယေဝ ဘိက္ခုသံဃေ–ဤရဟန်းအပေါင်းခံ့ပင်၊ အညတရသ–သော၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဧဝံ–သို့၊ စေတသော–၏၊ ပရိဝိတက္ကော–အကြံသည်၊ ဥဒပါဒि–ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ–နည်း၊)ကတ္ထ–အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ စတ္တာရော–၄ ပါးကုန်သော၊ ဣမေ မဟာဘူတာ–ဤ မဟာဘုတ်တို့သည်၊ အပရိသေသာ–အကြွင်းအကျန် မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) နိရုဇ္ဈန္တိ နုခေါ–ချုပ်ကြပါကုန်လိမ့်မည်နည်း၊ သေယ္ယထိဒံ–ထို ၄–ပါးသော မဟာဘုတ်တို့ဟူသည်အဘယ်နည်း၊ ပထဝီဓာတု–ပထဝီဓာတ်လည်းကောင်း၊အာပေါဓာတု–လည်းကောင်း၊တေဇောဓာတု–လည်းကောင်း၊ ဝါယောဓာတု–လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ)။

၄၈၈။ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အထခေါ–အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ သော ဘိက္ခု–ထိုရဟန်းသည်၊ ယထာ(ယေန သမာဓိနာ–အကြင် စတုတ္ထစျာန်သမာဓိဖြင့်၊ စိတ္တေ–သည်၊

ဝါ-ကို၊ သမာဟိတော-ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော်၊ ဝါ-တည်ကြည်လသော်၊ ဒေဝယာနိယော-နတ်ပြည်သို့ သွားကြောင်းဖြစ်သော၊ မဂ္ဂေါ-လမ်းကြောင်းသည်၊ (ဣဒ္ဓိဝိဓအာဘိညာဉ်ကို ဆိုသည်၊) ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ တထာရူပ-ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ သမာဓိ-ကို၊ ဝါ-သို့၊ သမာပဇ္ဇိ-ကောင်းစွာ ရောက်ပြီ၊ ဝါ-ဝင်စားပြီ။

ကေဝဋ္ဋ-ဋ္ဌ၊ အထခေါ-၌၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ယေန-၌၊ စာတုမဟာရာဇိကာ-စာတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝါ-တို့သည်၊ (သန္တိ-နှ၏၊) တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ-၍၊ စာတုမဟာရာဇိကေ-နှ်သော၊ ဒေဝေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင် နတ်များတို့၊ ကတ္ထ-ကြောင့်၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဣမေ မဟာဘူတာ-တို့သည်၊ အပရိသေသာ-နှ်သည်၊ (ဟုတ္မာ)၊ နိရုဒ္ဓါ နခေါ-ချုပ်ကုန်သနည်း၊ သေယျထိဒံ-နည်း၊ ပထဝီဓာတု-ပထဝီဓာတ်လည်းကောင်း၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု-လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ)၊ ကေဝဋ္ဋ-ဋ္ဌ၊ ဧवं-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ စာတုမဟာရာဇိကာ-နှ်သော၊ ဒေဝါ-တို့သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ ဧတံ အဝေါစုံ(ကိံ)၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ယတ္ထ-ကြောင့်၊ စတ္တာရော-နှ်သော၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု-လည်းကောင်းတည်း၊ (တံ-ထိုအကြောင်းကို၊ မယမ္ပိ-အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း၊ နု ဇာနာမ-မသိကြပါကုန်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ အမှေဟိ-အကျွန်ုပ်တို့ထက်၊ အဘိက္ကန္တတရာစ-သာ၍ အလွန်နစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဏီတတရာစ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော-နှ်သော၊ မဟာရာဇာနော-နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ တေ-ထိုနတ်မင်းကြီး ၄-ယောက်တို့သည်၊ ယတ္ထ-ကြောင့်၊ စတ္တာရော-နှ်သော၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု-လည်းကောင်းတည်း၊ ဧတံ-ဤမဟာဘုတ် ၄-ပါးတို့၏ ချုပ်ကြောင်းကို၊ ဇာနေယျုံ- သိနိုင်ကုန်ရာပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစုံ)၊ အထခေါ ကေဝဋ္ဋ ဘိက္ခု ယေန စတ္တာရော မဟာရာဇာနော၊ပေ၊ မဟာရာဇေ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိံ)၊ ကတ္ထ ၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု-လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ)။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ နတ်မင်းကြီး ၄-ယောက်တို့က တာဝတိံသာနတ်တို့ကိုလည်းကောင်း, တာဝတိံသာနတ်တို့က သိကြားမင်းကိုလည်းကောင်း, သိကြားမင်းက ယာမာနတ်တို့ကိုလည်းကောင်း, ယာမာနတ်တို့က သုယာမနတ်မင်းကိုလည်းကောင်း, သုယာမနတ်မင်းက တုသိတာနတ်တို့ကိုလည်းကောင်း, တုသိတာနတ်တို့က သန္တုဿိတနတ်မင်းကိုလည်းကောင်း, သန္တုဿိတနတ်မင်းက နိမ္မာနရတိနတ်တို့ကိုလည်းကောင်း, နိမ္မာနရတိနတ်တို့က သုနိမ္မိတနတ်မင်းကိုလည်းကောင်း, သုနိမ္မိတနတ်မင်းက ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့ကို လည်းကောင်း, ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့က ဝသဝတ္တီနတ်မင်းကိုလည်းကောင်း အဆင့်ဆင့် ညွှန်ပြကြသည်။

အနက်ပေး။ ။ထိုဝါကျများ၌ "တာဝတိံသာ-တာဝတိံသာဘုံ၌နေကုန်သော၊ ဒေဝါ-တို့သည်၊ ဒေဝါနံ-နတ်တို့၏၊ ဣန္ဒော-အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားသည်၊ ယာမာ-ယာမာဘုံ၌နေကုန်သော၊ ဒေဝါ-တို့သည်၊ သုယာမောနာမ-မည်သော၊ ဒေဝပုတ္တော-သည်"စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ ကြွင်းပုဒ်များ၌ အနက်တူပြီ၊ ထို့နောက် ဝသဝတ္တီနတ်မင်းက ဗြဟ္မာများထံ ညွှန်ပြသည်၊ "ဗြဟ္မကာယိကာ-ပဌမစျာန် ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝါနာမ-ဗြဟ္မာတို့မည်သည်"ဟု ပေးပါ။

၄၉၃။ ကေဝဋ္ဋ-ဋ္ဌ၊ အထခေါ-ဝသဝတ္တီနတ်မင်းက ပြောပြရာ ထိုအခါ၌၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ယထာ(ယေန သမာဓိနာ)-ဖြင့်၊ စိတ္တေ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ သမာဟိတေ-သော်၊ ဝါ-လသော်၊ ဗြဟ္မာယာနိယော-ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ သွားကြောင်းဖြစ်သော၊ မဂ္ဂေါ ပါတုရဟောသိ၊ တထာရူပံ သမာဓိံ သမာပဇ္ဇိ၊ အထခေါ ကေဝဋ္ဋ သော ဘိက္ခု ယေန ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ၊ပေ၊ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိုး)၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင် ဗြဟ္မာတို့၊ ကတ္ထ-ကြောင့်၊ပေ၊ နိရုဇ္ဈန္တိ နခေါ-နဿနည်း၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု-လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိုး)၊ ယတ္ထ-ကြောင့်၊ စတ္တာရော-နှင့်သော၊ ဣမေ မဟာဘူတာ-တို့သည်၊ အပရိသေသာ (ဟုတ္တာ)၊ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု-လည်းကောင်းတည်း၊ (တံ-ကို၊) မယမ္ပိ နု ဇာနာမ၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ မဟာဗြဟ္မာ-မဟာဗြဟ္မာဖြစ်သော၊ ဝါ-ဗြာဟ္မာမင်းဖြစ်သော၊ အဘိဘူ-သော၊ပေ၊ ဘူတဘဗျာနံ-တို့၏၊ ပိတာ-သော၊အမှေဟိ-တို့ထက်၊ အဘိဘ္ဘုတရောစ-သော၊ ပဏီတတရောစ-သော၊ ဗြာဟ္မာ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ သော-ထိုမဟာဗြာဟ္မာသည်၊ ယတ္ထ-ကြောင့်၊ပေ၊ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းကို၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏၊ ဣတိ (အဝေါစုံ)။ ["မဟာဗြဟ္မာ အဘိဘူ"စသော ပုဒ်များကို ဗြဟ္မဇာလသုတ်, ဧကစ္စသဿတဝါဒ အခန်း၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အာဝုသော-ငါ့ရှင် ဗြဟ္မာတို့၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ သော မဟာဗြာဟ္မာ-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်၌ နေသနည်း၊ ဝါ-အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ယတ္ထဝါ-အကြင်အရပ်၌မူလည်း၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ (ဝသတိ-၏၊) ယေနဝါ-အကြင် လမ်းဖြင့်မူလည်း၊ ဗြဟ္မာ-သို့၊ (အဝသရိတဗ္ဗော-ရောက်ထိုက်၏၊) ယဟိံဝါ-အကြင်အရပ်၌မူလည်း၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ (အတ္ထိ-၏၊ တံ-ထို ဗြဟ္မာမင်းနေရာအရပ်, ဗြဟ္မာမင်းထံ သွားကြောင်းလမ်းကို၊) မယမ္ပိ-တို့သည်လည်း၊ နု ဇာနာမ-နှင့်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ အပိစ-ထိုသို့ မသိကြရကုန်သော်လည်း၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်၊ နိမိတ္တာ-အရိပ်နိမိတ်တို့သည်၊ ဒိဿန္တိ-ထင်ရှားကုန်၏၊ အာလောကော-အလင်းသည်၊ သဏ္ဌာယတိ-ကောင်းစွာဖြစ်၏၊ သြဘာသော-

အရောင်သည်၊ ပါတုဘဝတိ–ထင်ရှားဖြစ်၏၊ (တထာ–ဖြင့်၊) ဗြဟ္မာ–သည်၊ ပါတုဘဝိဿတိ–ထင်ရှားဖြစ်တော့လတ့ဲ၊ (ဣတိ–ဤသို့၊ ဇာနာမ–သိကြရကုန်၏၊) ဟိ–မှန်၏၊ ယဒိဒံ (ယော+အယံ) အာလောကော–သည်၊ သဗ္ဗာယတိ–၏၊ ယဒိဒံ (ယော+အယံ) သြဘာသော–သည်၊ ပါတုဘဝတိ–၏၊ ဧတံ–ဤထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသော အလင်းရောင်သည်၊ ဗြဟ္မုနော–မဟာဗြဟ္မာ၏၊ ပါတုဘာဝါယ–ထင်ရှားပေါ်လာခြင်းငှာ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ–ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း၊ ဝါ–မလာမီ ရှေ့အဖို့၌ ထင်ရှားသော အမှတ်အသားတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အထခေါ–ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ မဟာဗြဟ္မာ–သည်၊ နု စိရဿေဝ–မကြာမြင့်မီပင်၊ ပါတုရဟောသိ–ထင်ရှားပေါ်လာပြီ။

၄၉၄။ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အထခေါ–မဟာဗြဟ္မာ၏ ထင်ရှားပေါ်လာရာ ထိုအခါ၌၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ ယေန သော မဟာဗြဟ္မာ၊ပေ၊ ဧတဒဝေါစ–ပြီ၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော–ဝဿရင် မဟာဗြဟ္မာ၊ ကတ္ထ၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု–လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ(အဝေါစ)၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ သော မဟာဗြဟ္မာ–သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိံ)၊ ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ အဟံ–အကျွန်ုပ်သည်၊ ဗြဟ္မာ–သည်၊ မဟာဗြဟ္မာ–သည်၊ အဘိဘူ၊ပေ၊ ဘူတဘဗ္ဗာနံ–တို့၏၊ ပိတာ–သည်၊ အသို့–ဖြစ်၏၊ ဣတိ(အဝေါစ)၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ ဒုတိယမ္ပိ–လည်း၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ တံ မဟာဗြဟ္မာနံ–ကို၊ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော–ဟု၊ အဟံ–သည်၊ တံ–သင့်ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ နု ပုစ္ဆামি–မမေးပါ၊ (ကိံ–နည်း၊) တွံ–သည်၊ ဗြဟ္မာ–သည်၊ မဟာဗြဟ္မာ–သည်၊ အဘိဘူ–သည်၊ပေ၊ ဘူတဘဗ္ဗာနံ–တို့၏၊ ပိတာ–သည်၊ အသို့–ဖြစ်သလော၊ ဣတိ–သို့၊ (နု ပုစ္ဆামি) အာဝုသော, စခေါ–စင်စစ်ကား၊ ဧဝံ–သို့၊ အဟံ–သည်၊ တံ–ကို၊ ပုစ္ဆামি–မေးပါ၏၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော, ကတ္ထ–ကြောင့်၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု–လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ(ပုစ္ဆামি)။ [ဤမှ နောက်၌ "အဟမသ္မိ ဗြဟ္မာ"စသည်ဖြင့် မဟာဗြဟ္မာက ၂–ကြိမ်မြောက် ထပ်ပြော သည်၊ ရဟန်းကလည်း အသင့်အား မဟာဗြဟ္မာ ဟုတ်–မဟုတ်ကို မမေးကြောင်း, မဟာဘုတ်တို့၏ အကြွင်းမရှိ ချုပ်ရာကိုသာ မေးကြောင်းကို ၃–ကြိမ်မြောက် ပြောသည်၊ ဤ၂ကျမျှားဌ၌ အနက်တူပြီ။]

၄၉၅။ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အထခေါ–၃ ကြိမ်တိုင်အောင်မေးရာ ထိုအခါ၌၊ သော မဟာဗြဟ္မာ–သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ–ကို၊ ဗာဟာယ–လက်မောင်းဌ၌၊ ဂဟေတ္မာ–ကိုင်၍၊(တစ်နည်း) တံ ဘိက္ခုံ–၏၊ ဗာဟာယ–ကို၊ ဂဟေတ္မာ–၍၊ [ဤသို့ပေးရခြင်း၏ အကြောင်းကို ပါဠိကဏ္ဌာသာဒီကာ ဒုတိယအုပ် စာမျက်နှာ (၂၂၉)၌ ပြထားပြီ။] ဧကမန္တံ–ဌ၌၊ အပနေတ္မာ–ဖယ်ဆောင်၍၊ တံ ဘိက္ခုံ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိံ)၊ ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ ဗြဟ္မကာယိကာ–ဗြဟ္မာအပေါင်းဌ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ ဒေဝါ–ဤ ဗြဟ္မာတို့သည်၊ မံ–အကျွန်ုပ်ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ ဇာနန္တိ–နှ၏၊ (ကိံ–နည်း၊) ဗြဟ္မုနော–

၏၊ ဝါ–သည်၊ အညာတံ–မသိအပ်သော၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထုသည်၊ နတ္ထိ–မရှိတော့၊ ဗြဟ္မုနော–၏၊ ဝါ–သည်၊ အဒိဋ္ဌံ–မမြင်အပ်သော၊ ကိဉ္စိ–သည်၊ နတ္ထိ–မရှိတော့၊ ဗြဟ္မုနော–၏(စိတ်၌)၊ အဝိဒိတံ–မထင်ရှားသော၊ ကိဉ္စိ–သည်၊ နတ္ထိ–တော့၊ ဗြဟ္မုနော–၏၊ ဝါ–သည်၊ အသစ္ဆိကတံ–မျက်မှောက်မပြုအပ်သော၊ ကိဉ္စိ–သည်၊ နတ္ထိ–တော့၊ ဣတိ–သို့၊ (ဧနန္တိ)၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ တေသံ–ထိုဗြဟ္မာတို့၏၊ သမ္မုခါ–မျက်မှောက်၌၊ နေ ဗျာကာသိံ–မဖြေဆိုခဲ့ပါ၊ ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ ယတ္ထ–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ စတ္တာရော–နှစ်သောပေ၊ ဝါယောဓာတု–လည်းကောင်းတည်း၊ (တံ–ထိုအကြောင်းကို၊) အဟမ္ပိ–သည်လည်း၊ နေ ဇာနာမိ–မသိပါ၊ ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တွံ–သည်၊ တံ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ အတိဓာဝိတွာ–ကျော်လွန် ပြေးသွား၍၊ ဗဟိဒ္ဓါ–မြတ်စွာဘုရားမှ အပ၌၊ ဣမဿ ပဉ္ဍသ–ကို၊ ဝေယျာကရဏာယ–ဖြေဆိုခြင်းငှာ၊ ပရိယိဋ္ဌံ–ရှာခြင်းသို့၊ ယံ အာပဇ္ဇသိ–အကြင်ရောက်၏၊ တေ–ဤသို့ရောက်ခြင်းသည်၊ တုယှံ ဇဝ–သင်၏သာ၊ ဒုဋ္ဌုဇ္ဇု–မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောအမှုတည်း၊ တေ–သည်၊ တုယှံ ဇဝ–၏သာ၊ အပရဒ္ဓံ–ချွတ်ယွင်းချက်တည်း၊ ဘိက္ခု–ဟန်း၊ တွံ–သည်၊ ဂစ္ဆ–ပြန်တော့၊ တမေဝ ဘဂဝန္တံ–ကိုသာ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–၍၊ ဣမံ ပဉ္ဍံ–ကို၊ ပုစ္ဆ–မေးလေလော၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ–သင့်အား၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဗျာကရောတိ–ဖြေတော်မူ၏၊ တထာ–ထို ဖြေတော်မူတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နံ–ထို ပြဿနာကို၊ ဓာရေယျာသိ–ဆောင်ရွက် မှတ်သားလော၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။

၄၉၆။ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အထခေါ–မဟာဗြဟ္မာကပြောရာ ထိုအခါ၌၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ သေယျထာပိနာမ–ကား၊ ဗလဝါ–အားရှိသော၊ ပုရိသော–သည်၊ သမ္ဘိတံ–ကွေးအပ်ပြီးသော၊ ဗာဟံ–ကို၊ ပသာရေယျ သေယျထာပိဝါ–ဆန့်တန်းရာ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပသာရိတံ–ဆန့်တန်းအပ်ပြီးသော၊ ဗာဟံ–ကို၊ သမဿေယျ သေယျထာပိဝါ–ကွေးရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ–သာလျှင်၊ ဗြဟ္မလောကေ–၌၊ အန္တရဟိတော–ကွယ်ခဲ့သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) မမ–ငါ၏၊ ပုရတော–ရှေ့၌၊ ပါတုရဟောသိ–ပြီ၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ အထခေါ–ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက်လာရာ ထိုအခါ၌၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ မံ–ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ–ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေဝဋ္ဋ–ဋ္ဌ၊ ဧကမန္တံ–၌၊ နိသိန္နော–သော၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ မံ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ')၊ ဘန္တေ–ရား၊ ကတ္ထ–ကြောင့်၊ စတ္တာရော–နှစ်သော၊ မဟာဘူတာ–တို့သည်၊ အပရိသေသာ–အကြင်းမရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နိရုဇ္ဈန္တိ–ချုပ်ပါကုန်သနည်း၊ သေယျထိဒံ–ထို မဟာဘုတ်တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပထဝီဓာတု–လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဝါယောဓာတု–လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (အဝေါစ)။

တိရဒဿီသက္ကဏ္ဍပမာဏကထာ

၄၉၇။ ကေဝဋ္ဋ-ဋ္ဌ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးလျှောက်အပ်သော်၊ အဟံ-သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိံ)၊ ဘိက္ခု-ဟန်း ဘုတပုဗ္ဗ-ကား၊ သာမုဒ္ဒိကာ-သမုद्रာ၌ သွားလာကြကုန်သော၊ ဝါဏိဓာ-ကုန်သည်တို့သည်၊ တိရဒဿီ-ကမ်းကိုမြင်နိုင်သော၊ သကုဏံ-ငှက်ကို၊ ဂဟေတ္မာ-ယူ၍၊ နာဝါယ-ဖြင့်၊ သမုဒ္ဒ-သို့၊ အဿောဂါဟန္တိ-သက်ဝင်ကြကုန်၏၊ တေ-ထို ကုန်သည်တို့သည်၊ နာဝါယ-သည်၊ ဝါ-လေ၌နေသူ လူအပေါင်းသည်၊ အတိရဒဿိနိယာ-ကမ်းကို မမြင်လသော်၊ တိရဒဿီ-သော၊ သကုဏံ-ကို၊ မုဉ္စန္တိ-လွှတ်ကြကုန်၏၊ သော-ထို ငှက်သည်၊ ပုရတ္ထိမံဒိသံ-အရှေ့အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတေဝ-တစ်သွားတည်း သွားသည်သာ၊ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ-တောင်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ(ဧဝ)-သာ၊ ပစ္ဆိမံဒိသံ-အနောက်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ (ဧဝ)-သာ၊ ဥတ္တရံဒိသံ-မြောက်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ(ဧဝ)-သာ၊ ဥဋ္ဌံဒိသံ-အထက်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ(ဧဝ)သာ၊ အနုဒိသံ-အထောင့်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ(ဧဝ)-သာ၊ သော-ထိုငှက်သည်၊ သမန္တာ-ထက်ဝန်းကျင်၌၊ တီရံ-ကမ်းကို၊ သစေ ပဿတိ-အကယ်၍ မြင်အုံ၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တတော ဂတကောဝ-ထို သွားမြဲတိုင်း သွားတော့သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊(ပြန်မလာတော့-ဟူလို။) သော-ထို ငှက်သည်၊ သမန္တာ-၌၊ တီရံ-ကို၊ သစေ နပဿတိ-အကယ်၍ မမြင်အုံ၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တမေဝနာဝံ-ထို လှေသို့သာ၊ ပစ္စာဂစ္ဆတိ (သေယျထာပိ)-ပြန်လာသကဲ့သို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ တွံ-သည်၊ ယတော-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ယာဝ ဗြဟ္မာ လောကာ-တိုင်အောင်၊ ပရိယေသမာနော-ရှာမှီးလသော်၊ကျေးဇူးသခင် ဗုဒ္ဓသ-၏၊ ဝေယျာဝစ္စံ-အဖြေကို၊ နာဿောဂါ-မရခဲ့၊ (တတော-ထို့ကြောင့်၊) အထ-အဖြေမရခဲ့ရာ ထိုအခါ၌၊ မမညေဝ-၏သာ၊ သန္တိကေ-၌၊ ပစ္စာဂတော-ပြန်လာရပြီ။

ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ဧသော ပဏ္ဍော-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ နု ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-မမေးထိုက်၊ (ကိံ-နည်း၊) ဘန္တေ-ရား၊ ကတ္ထ-ကြောင့်၊ စတ္တာရော-နှစ်သောပေ၊ ဝါယောဓာတု-လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (နု ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)။

၄၉၈။ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ဧဝဋ္ဌ-ဤသို့သာ၊ ဧသော ပဏ္ဍော-ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏၊ (ကိံ-နည်း၊) ကတ္ထ-အဘယ်တရားကြောင့်၊ ဝါ-အဘယ်တရားကို သိရခြင်းကြောင့်၊ အာပေါစ-အာပေါမဟာဘုတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပထဝီစ-သည်လည်းကောင်း၊ တေဇောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါယောစ-သည်လည်းကောင်း၊ နဂါမတိ-မထောက်မမှီ, မတည်နိုင်ပါသနည်း၊ ကတ္ထ-ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဒီဃဋ္ဌ-အရှည်ခေါ်ရန်, ပုံသဏ္ဌာန်သည်လည်းကောင်း၊ ရဿဋ္ဌ-အတိုခေါ်ရန်, ပုံသဏ္ဌာန်သည်လည်းကောင်း၊ အဏု-အဏုမြူသဖွယ် သေးငယ်သော ရုပ်ကလာပ်အပေါင်းသည်လည်းကောင်း၊ ထူလ-ကြီးကျယ်သော ရုပ်ကလာပ်အပေါင်း သည်လည်းကောင်း၊ သုဘာသုဘ-တင့်တယ် မတင့်တယ်သော ရုပ်ကလာပ်အပေါင်းသည်

လည်းကောင်း၊(အသေသံ-အကြွင်းမရှိအောင်၊ ဥပရုဇ္ဈတိ-ချုပ်ရုပါသနည်း၊) ကတ္ထ-ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ နာမဋ္ဌ-နာမ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ ရူပဋ္ဌ-ရုပ်တရား သည်လည်းကောင်း၊ အသေသံ-အောင်၊ ဥပရုဇ္ဈတိ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)။

၄၉၉။ တတြ-ထို အမေးခ်ဉ်း ဝေယျာကရဏ-အဖြေသည်၊ ဘဝတိ-ဖြစ်၏၊ (ကိံ-နည်း၊) ဝိညာဏံ အနိဒဿနံ၊ပေ၊ ဣတ္ထတံ ဥပရုဇ္ဈတီတိ-ဟူ၍၊ (ဘဝတိ)။

အဖြေဂါထာများ၏ အနက်

ဝိညာဏံ-ထူးကဲမြင့်မြတ်, မဂ်ဉာဏ်ဓာတ်ဖြင့်, တပ်အပ်ထင်ထင်, သိမြင်နိုင်ထ သော၊ အနိဒဿနံ-စက္ခုနှင့်စပ် ဝိညာဏ်ဓာတ်ဖြင့်, မမြင်အပ် မမြင်နိုင်ထသော၊ (တစ်နည်း) အနိဒဿနံ-အတုကင်းပ, အမတမို့, ညွှန်ပြဖို့ရာ, ဥပမာလည်း မရှိထသော၊ အနန္တ-ဖြစ်တည် ဖျက်ခြား, ဤ ၃-ပါးဟု, ပိုင်းခြားမရှိ, သန္ဓိသုခ, အမတဓာတ်ဖြင့်, မပြတ်ပုံသေ, တည်ရှိပေထသော၊ သဗ္ဗတောပဘံ-သမုဒ္ဒြာ, ဆိပ်ကမ်းသာသို့, ဝင်ရာဖုံဖုံ, အာရုံကမ္မဋ္ဌာန်း, ဆိပ်ကမ်းအဝင်ဝလည်း ရှိထသော၊ (တစ်နည်း) သဗ္ဗတောပဘံ-ကိလေသာ အမဲ, မှောင်မတွဲသဖြင့်, အမြဲဝင်းပြောင်, အရောင်လည်းရှိထသော၊ (ယံ နိဗ္ဗာနံ-ကိလေသာဟူ, အပူခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းရာ မှန်, အကြင် အေးနိဗ္ဗာန်သည်၊ အတ္ထိ-ပရမတ်တရား, ဓာတ်တစ်ပါးဖြင့်, ထင်ရှားမသွေ, ရှိပါပေ၏။)

ဣတ္ထ(နိဗ္ဗာနေ)-ခန္ဓာ ၅-ရုပ်, ပရမတ်ထက်, ဆတ်ဆတ်ကဲလျှံ, ဤ နိဗ္ဗာန် ကြောင့်၊ ဝါ-ဤ နိဗ္ဗာန်ကို သိရခြင်းကြောင့်၊ အာပေါစ-ဖွဲ့စည်း လက္ခဏာ, ထင်ရှားစွာဖြင့်, သညာဖေါ်ထုတ်, အာပေါမဟာဘူတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပထဝီစ-ခက်မာလက္ခဏာ, ထင်ရှားစွာဖြင့်, သညာဖေါ်ထုတ်, ပထဝီမဟာဘူတ်သည် လည်းကောင်း၊ တေဇောစ-အပ်ွေ့လက္ခဏာ, ထင်ရှားစွာဖြင့်, သညာဖေါ်ထုတ်, တေဇောမဟာဘူတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါယောစ-ထောက်ကန်လက္ခဏာ, ထင်ရှားစွာဖြင့်, သညာဖေါ်ထုတ်, ဝါယောမဟာဘူတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဣ ဂါ၀တိ-မထောက်မမှီ, မတည်နိုင်တော့ချေ။

ဣတ္ထ(နိဗ္ဗာနေ)-သန္ဓိလက္ခဏာ, ငြိမ်သက်စွာဖြင့်, သညာခေါ်ရန်, ဤ နိဗ္ဗာန် ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်, ဒီဃဋ္ဌ-ရုပ်ကလာပ်အလိလိ, စဉ်ဆက်တည်သဖြင့်, အရှည် ခေါ်ခြား, ဥပါဒါရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ ရဿဋ္ဌ-ရုပ်ကလာပ် ထိုထို, အနည်း ကိုပင်, အတိုခေါ်ခြား, ဥပါဒါရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ အဏု-ရုပ်ကလာပ် အနည်းစု, ပေါင်း၍ ပြုသဖြင့်, အဏုမြူခေါ်ခြား, ဥပါဒါရုပ်တရားသည်လည်း ကောင်း၊ ထူလ-ရုပ်ကလာပ်အသီးသီး, ပေါင်းစုံမှီးသဖြင့်, အကြီးခေါ်ခြား, ဥပါဒါ ရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ သုဘာသုဘံ-တင့်တင့်တယ်တယ်, မတင့်တယ်ဟု, ၂-သွယ်ကွဲပြား, ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ (ဥပရုဇ္ဈတိ-တရားထုံ အရ, သုံးမကျသဖြင့်, လုံးဝပုံသေ, ချုပ်ရုပေသတည်း။)

..ဇတ္ထ(နိဗ္ဗာနေ)–အသခ်တ, သဘာဝဖြင့်, ဘဝထိပ်ပန်, ဤ နိဗ္ဗာန်ကြောင့်၊ ဝါ–ကြောင့်၊ နာမဋ္ဌ–ခန္ဓာ ၄–ပါး; နာမ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ ရူပဋ္ဌ–၂၈ ပါး, ရုပ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ အသေသံ–တစ်စိုးတစ်စိ, အကြွင်းမရှိအောင်၊ ဥပရုဇ္ဈတိ–အခြေကျန, မနေရဘဲ, ကြေမွကိန်းသေ, ချုပ်ရပေသတည်း။

ဝိညာဏသ–ပုညာပုည, အာနေဉ္ဇဟု, သုံးဝခေါ်တွင်, အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်၏၊ နိရောဓေန–အောက်ထက်ပေါ်လာ, မဂ် ၄–ဖြာဖြင့်, ဝေးကွာဖေါ်ကင်း, ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့်, (တစ်နည်း) ဝိညာဏသ–ရဟန္တာ၏, စုတိခေါ်တွင်, နောက်ဆုံးဝိညာဉ်၏၊ နိရောဓေန–ဥပါဒိ ဌိ ဘင်, အစဉ်စေ့ရောက်, ချုပ်ပျောက်သည့်အတွက်၊ ဇတ္ထ(နိဗ္ဗာနေ)–ရဟန္တာအရှင်, မျက်မှောက်မြင်သည့်, အသခ်တဓာတ်, ဤနိဗ္ဗာန်မြတ်ကြောင့်၊ ဝါ–ဤ နိဗ္ဗာန်မြတ်ကို သိရခြင်းကြောင့်၊ ဇတံ (ဥပါဒိန္နက ဓမ္မဓာတ်)–ခန္ဓာကိုယ်တွင်, ဖြစ်ပျက်စဉ်၍, ပူပင်ရကြောင်း, ဤ ရုပ်နာမ်အပေါင်းသည်၊ ဥပရုဇ္ဈတိ–နောက်ထပ်မလဲ, ဝင့်ဓာတ်ခွဲဖို့, အမြဲကိန်းသေ, ချုပ်ငြိမ်းရပေသတည်း။

၅၀၀။ ဘဂဝါ–သည်၊ ဣဒံ–ဤတရားတော်ကို၊ အဝေါစ–ပြီ၊ ကေဝဋ္ဋော–သော၊ ဂဟပတိပုတ္တော–သည်၊ အတ္တမနော–မိမိစိတ်ရှိသည်၊ ဝါ–နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်၊(ဟုတ္တာ–၍)၊ ဘဂဝတော–၏၊ ဝါ–သည်၊ ဘာသိတံ–ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို၊ အဘိနန္ဒိ–ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်, ရွှင်အားတက်လျက်,လက်ခံပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ (သုတံ–ပြီ၊ တစ်နည်း) ဣတိ–သို့၊ (သုတံ–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–ကေဝဋ္ဋသုတ် အပြီးတည်း။).

ဧကာဒသမံ–တစ်ဆယ့်တစ်သုတ်မြောက်သော၊ ကေဝဋ္ဋသုတ္တံ–ကေဝဋ္ဋသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီးပြီ။

တိုက်တွန်းချက်။ ။"နိဗ္ဗာန်သည် ဘာမျှမရှိသော အဘာဝပညတ်"ဟု ယူမှားအပ်သော အယူကို ဤဂါထာက ကောင်းကောင်း ပယ်ရှားနိုင်ပါသည်၊ ဤဂါထာနှင့် တွဲဘက်၍ "ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ"စသော ရတနာသုတ်တော်လာ နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်တော်ပြ ဂါထာကိုလည်းကောင်း, သင်္ကြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ဥပသမာနုဿတိ အခန်းဌပြအပ်သော ဂါထာများကိုလည်းကောင်း ကြည့်ရှု ကျက်မှတ်ကာ နိဗ္ဗာန်ကို ပုထုဇဉ်၏ အနုမာနဉာဏ်စကားဖြင့် အဖန်ဖန် ကြည့်ရှုလျက် ဥပသမာနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများကြပါလေ။

ကေဝဋ္ဋသုတ် ပါဠိတော်
နိဿယ ပြီးပြီ။

၁၂-လောဟိစ္စသုတ် နိဿယ
လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၅၀၁။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ၊ [ဗြဟ္မာလသုတ် အတိုင်းပေးပါ။] ဘဂဝါ ကောသလေသု၊ပေ၊ ယေန သာလဝတိကာ တဒဝသရိ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန လောဟိစ္စော ဗြာဟ္မဏော သာလဝတိကံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ သတ္တုဿဒံ ၊ပေ၊ ဗြဟ္မဒေယ္ယံ၊ ["သာလဝတိကာ-သာလဝတိကာရွာသည်"ဟု ပေးရံ့သာ ထူးပါသည်။ ကြွင်းပုဒ်များကို အမ္ဗဋ္ဌသုတ်အစဉ် ပေးခဲ့ပါပြီ။]

၅၀၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန-မြတ်စွာဘုရား၏ ကောသလတိုင်း သာလဝတိကာရွာဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ လောဟိစ္စသ-လောဟိစ္စ မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ ဧဝရူပ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပါပက-ယုတ်ညံ့သော၊ ဒိဋ္ဌိဂတ-အယူမျှသည်၊ [ဒိဋ္ဌိဂတန္တိ လဒ္ဓိမတ္တံ၊- ဌီကာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ တွင်ပါဝင်သော မိစ္ဆာအယူမျိုးမဟုတ်, သာမည်အယူမှားသာ ဖြစ်သည်၊-ဟူလို။] ဥပဂန္တ-ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိं-နည်း)၊ ဣဓ-ဤလောကဌ၊ သမဏောဝါ-သမဏာအမည်ရသူသည်သော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-ဗြာဟ္မဏာအမည်ရသူသည်သော် လည်းကောင်း၊ ကုသလ-အပြစ်မရှိသော၊ ဓမ္မ-ဝိမောက္ခတရားကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ-ရကြားအံ့၊ ကုသလ-သော၊ ဓမ္မ-ကို၊ အဓိဂန္တွာ-ရပြီး၍၊ ပရသ-သူတစ်ပါးအား၊ နဲ အာရောစေယျ-မပြောဟောရာ၊ ဟိ-တားမြစ်သင့်၏၊ ("မပြော ဟောရ"ဟု တားမြစ်သင့်၏၊) ပရော-သွန်သင်အပ်သူ, တစ်ပါးသောလူသည်၊ ပရသ-သွန်သင်တတ်သူ, တစ်ပါးသောလူ၏၊ ကိं-အဘယ် အကြောင်းအရာကို၊ ဝါ-အဘယ် သြဝါဒကို၊ ကရိဿတိ-ပြုလတ့ံနည်း၊ ဝါ-လိုက်နာ၍ ပြုကျင့်လတ့ံ

ကုသလ ဓမ္မံ။ ။ကုသလ ဓမ္မန္တိ အနဝဇ္ဇဓမ္မံ နိက္ကိလေသဓမ္မံ၊ ဝိမောက္ခဓမ္မန္တိ အတ္ထော၊- ဌီကာ၊ နောက်၌ပြအပ်လတ့ံသော ပုရာဏဒန္ဓနကို ဖျက်ခြင်းနှင့်တူအောင် ကုသလ ဓမ္မံအရ "အပြစ်မရှိသော ဝိမောက္ခတရား"ဟုဖွင့်သည်၊ လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏ၏ ဆိုလိုရင်းကား- ဝိမောက္ခ တရားကို ရခြင်းသည် အနောင်အဖွဲ့, သံယောဇဉ်လောဘကို ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့်တူ၏၊ သူတစ်ပါးကို သွန်သင်ခြင်းကား ကိုယ့်တပည့်ဖြစ်အောင် သွေးဆောင်ခြင်း, လောဘသံယောဇဉ် တွယ်၍ နေခြင်းနှင့်တူ၏ဟု ဆိုလိုသည်။ ["ဧဝံ သမ္ဘဒမိဒံ"၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဌီကာ ဒု-အုပ် စာမျက်နှာ (၄၈)၌ ပြထားပြီ။]

ထရာတို့ အနက်ပေးတော်မူကြပုံ။ ။(ကသ္မာ-ကြောင့်၊) ကုသလ-သော၊ ဓမ္မ-ကို၊ အဓိဂန္တွာ-၍၊ ပရသ-အား၊ နဲ အာရောစေယျ-နည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ပရော-တစ်ပါး သော အနုသာသိတဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပရသ-တစ်ပါးသော အနုသာသကပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ကိं-အဘယ်အကျိုးကို၊ ကရိဿတိ-ပြုနိုင်ပါအံ့နည်း၊(နဲ ကရိဿတိဧဝ-သည်သာ၊)တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကုသလ ဓမ္မ အဓိဂန္တွာ, ပရသ-အား၊ နဲ အာရောစေယျ-ရာ၊ ဤသို့ ပေးတော်မူကြသည်။

နည်း၊ သေယျထာပိနာမ-ကား၊ ပုရာဏ-အဟောင်းဖြစ်သော၊ ဗန္ဓနံ-အနှောင်အဖွဲ့ကို၊ ဆိန္နတ္တာ-ဖြတ်ပြီး၍၊ အည်-ပုရာဏဗန္ဓနမှ တစ်ပါးသော၊ နဝံ-အသစ်ဖြစ်သော၊ ဗန္ဓနံ-ကို၊ ကရေယျသေယျထာပိ-ပြုရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ သမ္ဘဒ-ဤမရွှတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်းရှိသော၊ ပါပက-သော၊ ဣဒံ လောဘဓမ္မံ-ဤ လောဘတရားကို၊ ဝဒါမိ-ဆိုလိုအ၏၊ ဟိ-ဆိုသင့်အ၏၊ ပရော-သည်၊ ပရသ-အ၏၊ ကိံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ကရိဿတိ-နည်း၊ ဝါ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥပဋ္ဌန် ဟောတိ)။

၅၀၃။ လောဟိစ္စော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ အဿောသိ-ပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော၊ပေ၊ တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတီတိ။ [အမ္မဋ္ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၀၄။ အထခေါ-ကြားသိရရာ ထိုအခါ၌၊ လောဟိစ္စော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ရောသိကံ-ရောသိကာမည်သော၊ နာပိတံ-ရေချိုးပေးတဲ့တ်သူကို၊ [ရှေးက "ဆတ္တာသည်ကို"ဟု ပေးကြ၏။] အာမန္တေသိ-ပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) သမ္ဘ ရောသိကေ-အဆွေ ရောသိကာ၊ ဧဟိ-သွားပါ ချေ၊ယေန-၌၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ (အတ္ထိ-၏၊)တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမ-လော၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ပြီး၍၊ မမ-အကျွန်ပ်၏၊ ဝစနေန-ဖြင့်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ အပ္ပါဗာဓံ-ကိုလည်းကောင်း၊ပေ၊ ဖာသုဝိဟာရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆ-မေးပါ ချေလော၊(ကိံ-နည်း၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ လောဟိစ္စော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ အပ္ပါဗာဓံ-ကိုလည်းကောင်း၊ပေ၊ ဖာသုဝိဟာရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆတိ-မေးလိုက်ပါ၏၊ဣတိ-ဤသို့၊ (ပုစ္ဆ-လော၊) ဧဝဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေဟိ-လျှောက်ပါလေဦးလော(ကိံ-နည်း၊) ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ သွာတနာယ-နက်ဖန်၌ဖြစ်လတ္တံသော ကောင်းမှု, ပီတိ ပါမောဇ္ဇ အကျိုးတူ၊ လောဟိစ္စဿ-သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဘိက္ခုသံဃေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ အဓိဝါသေတုကိရ-ကိုယ်တော်အထက်၌ ဝင်သက်တည်နေစေ တော်မူပါလောတဲ့၊ ဝါ-လက်ခံတော်မူပါလောတဲ့၊ ဣတိ(ဧဝဉ္စ-လည်း၊ဝဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ အာမန္တေသိ)။ [ပေယျာလအတွက် အနက်များနှင့်တကွ အကျဉ်းမျှသာပေးထားအပ်သော ပုဒ်များ၏အနက်ကို သုဘသုတ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ရောသိကာက ဘုရားရှင်ထံသွား၍ လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏ၏ မှာလိုက်သည့်အတိုင်း လျှောက်ပုံ, ဘုရားရှင်က လက်ခံတော်မူပုံကိုလည်းကောင်း, ရောသိကာက လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏအား ပြန်၍ပြောပုံကိုလည်းကောင်း ပြ၏၊ ထိုဝါကျများ၌"တေန ဘဂဝတာ-သည်၊ အဓိဝုတ္ထဉ္စ-လက်ခံလည်း လက်ခံတော်မူအပ်ပါပြီ"ဟူသော ပုဒ်မှတစ်ပါး အနက်ထူးမရှိပါ၊ ထို့နောက် လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏသည် မိမိအိမ်၌ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီရင်ပြီးလျှင် ရောသိကာကို ဘုရားရှင်ထံ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန်ကို လျှောက်ထားစေပါသည်။ [ထိုဝါကျများ၏ အနက်ကို အမ္မဋ္ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု ဗုဒ္ဓုပသင်္ကမနကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၅၀၈။ အထခေါ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန်ကို လျှောက်ထားရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပုဗ္ဗဏှသမယ်-၌၊ နိဝါသေတ္တာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိं၊ [အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, ဗုဒ္ဓုပသက်မနုကထာ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ယေန သာလဝတိကာ (အတ္ထိ)၊ တေန ဥသက်မိ တေန ခေါ ပန သမယေန-ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ရောသိကာ နာပိတော,ဘဂဝန္တံ-၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်မှ နောက်မှ၊ ဝါ-နောက်က နောက်က၊ အနုဗန္ဓော-အစဉ်လိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ အထခေါ ရောသိကာ နာပိတော, ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ လောဟိစ္စသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ ဧဝရူပံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ, ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်နေပါ၏၊ (ကိ)၊ ဣဓ သမဏောဝါ၊ပေ၊ ကရိသတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြစ်နေပါပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ-သည်၊ လောဟိစ္စ-သော၊ ဗြာဟ္မဏ-ကို၊ ပါပကာ-သော၊ ဧတသ္မာ ဒိဋ္ဌိဂတာ-မှ၊ ဝိဝေစေတု-ကင်းစေတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ရောသိကေ-ကာ၊ အပ္ပေဝနာမသိယာ-ဖြစ်နိုင်တန်ရာ၏၊ ဝါ-ဖြစ်နိုင်လောက်စရာ ရှိပါ၏၊ရောသိကေ-ကာ၊ အပ္ပေဝနာမသိယာ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ အထခေါ-မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ပေ၊ နိသိဒိ-ပြီ၊ အထခေါ-ဘုရားရှင်၏ ထိုင်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ လောဟိစ္စော ဗြာဟ္မဏောပေ၊ သမ္ဗဝါရေသိ-ပြီ။] [အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, ဗုဒ္ဓုပသက်မနုကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂ

၅၀၉။ အထခေါ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ လောဟိစ္စော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ပေ၊ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန်း ခေါ လောဟိစ္စ ဗြာဟ္မဏ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ)၊ လောဟိစ္စ-စ္ဆ၊ တေ-သင်၏၊ ဝါ-သင့်မှာ၊ ဧဝရူပ-သော၊ ပါပကံ-သော၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ-သည်၊ ဥပ္ပန္နံ ကိရ-ဖြစ်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း၊) ဣဓ-၌၊ သမဏောဝါ၊ပေ၊ ကရိသတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်း မှန်ပါ၏၊ လောဟိစ္စ-စ္ဆ၊ တံ-ထို မေးတော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊ ကိ'မညသိ-အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ တွံ-သည်၊ သာလဝတိကံ-၌၊ အဠာဝသသိ နနု-နေသည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်းဟုတ်ပါ၏၊ လောဟိစ္စ-စ္ဆ၊ ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ဝဒေယျ-ရာ၏၊[နခေါ-အနက်မရှိ] (ကိ-နည်း၊) လောဟိစ္စော-သော၊ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သာလဝတိကံ-၌၊ အဠာဝသတိ -၏၊ သာလဝတိကာယ-၌၊ ယာ သမုဒယသဗ္ဗာတိ-အကြင် တိုးပွားသော အခွန်အတုတ်၏ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းသည်၊(အတ္ထိ)၊ တံ-ထို တိုးပွားသော အခွန်အတုတ်ကို၊ လောဟိစ္စော-သော၊

ဗြာဟ္မဏောဝ-သည်သာ၊ ဧကကော-တစ်ယောက်တည်း၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပရိဘုဥ္ဇေယျ-သုံးစွဲရာ၏၊ အညေသံ-အခြားသူတို့အား၊ နဒေယျ-မပေးရာ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒေယျ)၊ ဧဝံဝါဒီ-ဤသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော၊ သော-ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ("အန္တရာယကရော ဟောတိဝါ"စသည်ဟုစပ်။) ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ တံ-သင့်ကို၊ ဥပဓိဝန္တိ-မှီ၍ အသက်မွေးကြကုန်၏၊ တေသံ-ထို သင့်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးသူတို့၏၊ အန္တရာယကရော-လာဘ်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုသည်၊ ဟောတိဝါ-ဖြစ်သလော၊ နော ဟောတိဝါ-မဖြစ်သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အန္တရာယကရော-သည်၊ (ဟောတိ-ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။)

အန္တရာယကရော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ တေသံ-တို့ကို၊ ဝါ-တို့၏၊ ဟိတာနုကမ္ပိ-စီးပွားကို လိုလားသည်၊ ဝါ-စီးပွားဖြင့် ချီးမြှောက်တတ်သည်၊ ဟောတိဝါ-လော၊ အဟိတာနုကမ္ပိ-စီးပွားကို မလိုလားသည်၊ ဝါ-စီးပွားဖြင့် ချီးမြှောက်တတ်သူမဟုတ်သည်၊ ဟောတိဝါ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ၊ (တေသံ-ထိုအကျွန်ုပ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးသူတို့၏၊ အန္တရာယကရော-သည်၊ သမာနော-သော်၊) အဟိတာနုကမ္ပိ-သည်၊ (ဟောတိ-ပါ၏၊ဣတိ-ပြီ၊) အဟိတာနုကမ္ပိသ-စီးပွားကို မလိုလားသူ၏၊ ဝါ-စီးပွားဖြင့် မချီးမြှောက်တတ်သူ၏၊ တေသု-ထို သင့်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးသူတို့၌၊ မေတ္တံ-မေတ္တာရှိသော၊ ဝါ-မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ-ရှေးရှုတည်သည်၊ ဟောတိဝါ-လော၊ သပတ္တက်-ရန်သူ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ (စိတ္တံ-သည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ-သည်၊ ဟောတိဝါ-လော၊) ဣတိ-ပြီ၊ဘော ဂေါတမ-မ၊ (အဟိတာနုကမ္ပိသ-၏၊ တေသု-တို့၌၊) သပတ္တက်-သော၊(စိတ္တံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ ဣတိ-ပြီ၊)သပတ္တကေ-ရန်သူ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တေ-သည်၊ပစ္စုပဋ္ဌိတေ-လသော်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝါ-မိစ္ဆာအယူရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတိ-လော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါ-သမ္မာအယူရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊(သပတ္တကေ စိတ္တေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ-သော်၊)မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-သည်၊ (ဟောတိ-ပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊) လောဟိစ္စ-စ္စ၊ အဟံ-သည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသ-မိစ္ဆာအယူရှိသူ၏၊ ဒ္ဝိန္နံ-၂ မျိုးကုန်သော၊ ဂတီနံ-ဂတိတို့တွင်၊ နိရယံဝါ-ငရဲမူလည်းဖြစ်သော၊ တိရစ္ဆာနယောနိံဝါ-တိရစ္ဆာန်တို့၏ အမျိုးဇာတ်မူလည်းဖြစ်သော၊ အညတရံ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော၊ ဂတိံ-ဂတိကို၊ ဝဒါမိ-တော်မူ၏။

ဟိတာနုကမ္ပိ။ ။ဟိတာနုကမ္ပိတိ ဣဿ ဟိတန္တိ ဝုမိ၊ အနုကမ္ပတီတိ အနုကမ္ပိ၊ ဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော၊ ဝုမိ ဣစ္ဆတိဝါ, နောဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊- အဋ္ဌကထာ၊ အနုပုဗ္ဗော ကမ္ပိသဒ္ဒေါ အာကမ်ိနတ္ထော ဟောတိတိ "ဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော"တိ ဝုတ္တံ၊ သာတိသယေန ဝါ ဟိတေန အနုကမ္ပကော အနုဂ္ဂဏှကော ဟိတာနုကမ္ပီ၊- ဋီကာ။

၅၁၀။ လောဟိစ္စ-စ္စ၊ တံ-ထိုမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိ'မညသိ-အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ပသေနဒိ-ဒိမည်သော၊ ကောသလော-ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ကာသိကောသလံ-ကာသီတိုင်း, ကောသလတိုင်းခ္ခ၊ အဠာဝသတိ နနု-စိုးအုပ်၍ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် နေသည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝံ-ပါ၏၊ (ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊) လောဟိစ္စ-စ္စ၊ ယော ဧဝံ, ဝဒေယျ-ရာ၏၊ (ကိ')၊ ပသေနဒိ ကောသလော၊ပေ၊ နနု အညေသံ ဒဒေယျ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒေယျ-ရာ၏၊) ဧဝံဝါဒိ-သော၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ("အန္တ ရာယကရော ဟောတိ ဝါ"စသည်ခ္ခစပ်။) ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ ပသေနဒိ' ကောသလံ, ရာဇာနံ-ကို၊ ဥပဇီဝန္တိ-နှင့်၏၊ တုမှေစေဝ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညေစ-သင်တို့မှတစ်ပါး အခြားသူတို့သည်လည်းကောင်းတည်း၊ [ဆရာတို့ကား "ဥပဇီဝထ"ဟု ထည့်တော်မူကြ၏။] တေသံ-ထို ပသေနဒိကောသလမင်းကို မှီ၍အသက်မွေးကြသော သင်နှင့်အခြားသူတို့၏၊ အန္တ ရာယကရော, ဟောတိ ဝါ၊ပေ၊ အညတရံ ဂတိ' ဝဒါမိ။ [အထက်ကအတိုင်းပေးပါ။]

၅၁၁။ လောဟိစ္စ-စ္စ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ယော-သည်၊ လောဟိစ္စော၊ပေ၊ နနု အညေသံ ဒဒေယျာတိ-လောဟိစ္စော၊ပေ၊ နနု အညေသံ ဒဒေယျဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ကိရဝဒေယျ-အကယ်၍ပြောအံ့၊ ဧဝံဝါဒီ-သော၊ သော-သည်၊ပေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူရှိသူသည်၊ ဟောတိ-၏။[ဆရာတို့ကား"ကိရဟောတိ-ဖြစ်သတတ်"ဟု ကိရကို ကြိယာပုဒ်အားလုံးနှင့် တွဲ၍ပေးတော်မူကြ၏။] လောဟိစ္စ-စ္စ၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣဓ သမဏောဝါ၊ပေ၊ ကရိဿတီတိ-ဣဓ သမဏောဝါ၊ပေ၊ ကရိဿတိဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေယျ-ရာ၏၊ ဧဝံဝါဒီ, သော-သည်၊ ("အန္တ ရာယကရော ဟောတိ ဝါ"စသည်ခ္ခ လုမ်းစပ်။) ယေတေ ကုလပုတ္တာ-အကြင် အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ-မြတ်စွာဘုရားသည် အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူအပ်သော၊ ဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည် အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယံ-သုတ်, အဘိဓမ္မာ, ဝိနည်းကို၊ အာဂမ္ဘ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-အကြောင်းပြု၍၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဥဋ္ဌာရံ-မွန်မြတ်သော၊ ဝိသေသံ-တရားထူးကို၊ အဓိဂစ္ဆန္တိ-ရကြကုန်၏၊ သောတာပတ္တိဖလံပိ-သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုလည်း၊ သစ္ဆိကရောန္တိ-မျက်မှောက် ပြုကြကုန်၏၊ သကဒါဂါမိဖလံပိ၊ပေ၊ အနာဂါမိဖလံပိ သစ္ဆိကရောန္တိ၊ အရဟတ္တံပိ-အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း၊ သစ္ဆိကရောန္တိ၊ ["ဝိသေသံ အဓိဂစ္ဆန္တိ"ကိုပင် ထပ်၍ဖွင့်သည်။]

ယေစိမေ (ယေစ+ဣမေ)-အကြင် အမျိုးကောင်းသားတို့သည်လည်း၊ ဒိဋ္ဌာနံ-နတ်ခ္ခ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘဝါနံ-ဖြစ်ရာဘုံဗိမာန်တို့၏၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဒိဋ္ဌာ-နတ်ခ္ခဖြစ်ကုန်သော၊ ဂဗ္ဘာ-ခန္ဓာအစဉ်ကို ဖွဲ့စပ်တတ်သော နတ်လောကတို့ကို၊

[ဋီကာ၌ "ဗြဟ္မာလောက"ကိုပါ ယူသည်။] ပရိပါစေန္တိ–ဒါန သီလ ဘာဝနာအား ဖြင့် ရင့်ကျက်စေကြကုန်၏၊ (တစ်နည်း) ယေစ ဣမေ–တို့သည်လည်း၊ ဒိဗ္ဗာနံ–နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘဝါနံ–ဝိပါက် ခန္ဓာတို့၏၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ–ဌာ၊ ဒိဗ္ဗာ–နတ်၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်ကုန်သော၊ ဂဗ္ဘာ–ခန္ဓာအစဉ်ကို ဖွဲ့စပ်တတ်သော ဒါနစသော ကောင်းမှုတို့ကို၊ ပရိပါစေန္တိ–ရင့်ကျက်စေကြကုန်၏၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] တေသံ–ထို အရိယာဖြစ်ထိုက်, နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ထိုက်သော အမျိုးကောင်းသားတို့၏၊ အန္တ ရာယကရော–အန္တ ရာယ်ကို ပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ အန္တ ရာယကရော သမာနော၊ပေ၊ အညတရံ ဂတိ ဝဒါမိ။ ["ဣတိ ကိရ လောဟိစ္စ ယော ဧဝံ ဝဒေယျ၊ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော"မှစ၍ "အညတရံ ဂတိ ဝဒါမိ နိရယံ၀ါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ၀ါ"တိုင်အောင်သော ၀ါကျများ၌ အနက်တူပြီ။]

တယော စောဒနာရဟာ

[1]၅၁၃။ လောဟိစ္စ–စ္စ၊ လောကေ–၌၊ ယေ–အကြင် ဆရာတို့သည်၊ စောဒနာ ရဟာ–စောဒနာထိုက်ကုန်၏၊ ဝါ–အပြစ်တင်ထိုက်ကုန်၏၊ (တေ)သတ္ထာရော–ထို ဆရာတို့သည်၊ ဣမေတယော–ဤ ၃ ယောက်တို့တည်း၊ ယောစ–အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဧဝရူပေ–ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ သတ္ထာရော–တို့ကို၊ စောဒေတိ–စောဒနာ၏၊ ဝါ–အပြစ်တင်၏၊ (တဿ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊) သာ စောဒနာ–ထိုစောဒနာခြင်းသည်၊ ဝါ–သည်၊ ဘူတာ–ဟုတ်၏၊ တစ္ဆာ–မှန်၏၊ ဓမ္မိကာ–တရားနှင့်ယှဉ်၏၊ အနဝဇ္ဇာ–အပြစ်မရှိ၊ ကတမေ တယော–အဘယ် ၃ ယောက်တို့နည်း၊ လောဟိစ္စ–စ္စ၊ ဣဓ–ဤလောကဌ၌၊ ဧကစ္စော–အချို့သော၊ သတ္ထာ–သည်၊ ယဿ(သာမညတ္ထဿ)–အကြင် သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသောစီးပွားဟု၏၊ အတ္ထာယ–အကျိုးငှာ၊ အဂါရသ္မာ–အိမ်မှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ–ထွက်၍၊) အနဂါရိယံ–အိမ်၏စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန်ကုန်ပေး, နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတော–ကပ်ရောက်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ အဿ–ထိုဆရာ၏၊ ဝါ–သည်၊ သော သာမညတ္ထော–ထိုသမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသောစီးပွားသည်၊ ဝါ–ကို၊ အနနုပ္ပတ္တော–မရောက်အပ်သေးသည်၊ ဝါ–မရအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ–၏၊ သော–ထိုဆရာသည်၊ တံ သာမညတ္ထံ–သို့၊ အနနုပါပုဏိတ္တာ–မရောက်သေးမူ၍၊ ဝါ–မရသေးမူ၍၊ သာဝကာနံ–သာဝကတို့အား၊ ဓမ္မံ–ကို၊ ဒေသေတိ–ဟောပြ၏၊ (ကိုယ်–နည်း၊) ဣဒံ–ဤကရားသည်၊ ဝေါ–သင်တို့၏၊ ဟိတာယ–စီးပွားအလို့ငှာ၊ (ဟောတိ–၏၊) ဣဒံ–သည်၊ ဝေါ–၏၊ သုခါယ–ဌာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ ဟောပြ၏။

တဿ–ထိုဆရာ၏(စာကားကို)၊ သာဝကာ–သာဝကတို့သည်၊ နု သုဿူသန္တိ–ရှိသေစွာ မနာယူကြကုန်၊ သောတံ–နားကို၊ နု ဩဒဟန္တိ–ရှေးရှုမထားကြကုန်၊ (တစ်နည်း) နု သောတံ ဩဒဟန္တိ–နားမထောင်ကြကုန်၊ အညာ(အညာယ)–သိခြင်းဌာ၊ စိတ္တံ–ကို၊ နု ဥပဋ္ဌပေန္တိ–မဖြစ်စေကြကုန်၊ သတ္ထု–ဆရာ၏၊ သာသနာ–အဆုံးအမမှ၊ ဝေါက္ကမ္မစ–ဖဲ့၍လည်း၊ ဝတ္တန္တိ–ကျင့်ကြကုန်၏၊ သော–ထိုဆရာသည်၊ ဝါ–ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ စောဒေတဗ္ဗော–စောဒနာထိုက်သည်၊ ဝါ–အပြစ်တင်ထိုက်သည်၊ အသ–ဖြစ်၏၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ စောဒနာထိုက်သနည်း၊) အာယသ္မာ–အရှင်သည်၊ ယဿ(သာမညတ္ထသ)–၏၊ အတ္ထာယ–ငှာ၊ အဂါရဿ–မှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ–၍၊) အနဂါရိယံ–သို့၊ ပဗ္ဗဇိတော–ပြီ၊ တေ–အရှင်သည်၊ သော သာမညတ္ထော–သို့၊ အနနုပ္ပတ္တော–မရောက်အပ်သေး၊ တွံ–အရှင်သည်၊ တံ သာမညတ္ထံ–သို့၊ အနနုပါပုဏိတ္တာ–၍၊ ဝါ–၍၊ သာဝကာနံ–တို့အား၊ ဓမ္မံ–ကို၊ ဒေသေသိ–၏၊ (ကိံ–နည်း၊) ဣဒံ–သည်၊ ဝေါ–တို့၏၊ ဟိတာယ–ငှာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣဒံ–သည်၊ ဝေါ–တို့၏၊ သုခါယ–ငှာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ ဟောပြ၏၊ တဿတော–ထိုအရှင်၏ စကားကို၊ သာဝကာ–တို့သည်၊ နု သုဿူသန္တိ–နှ၊ပေ၊ ဝေါက္ကမ္မစ–၍လည်း၊ ဝတ္တန္တိ–နှ၏။

သေယျထာပိနာမ–ကား၊ (ဣတ္ထိယာ-မိန်းမတစ်ယောက်သည်၊) ဩသဏ္ဍိယာ–မကြိုက်သည်ဖြစ်၍ နောက်ဆုတ်နောက်ဆုတ် သွားလသော်၊ (ပုရိသော–ယောကျ်ား တစ်ယောက်သည်၊ ဝါ–က၊) ဥဿဏ္ဍေယျ သေယျထာပိဝါ–တိုး၍တိုး၍ လိုက်သွား ရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပရမ္မုခီ–တစ်ဖက်အရပ်၌ မျက်နှာရှိသော မိန်းမကို၊ ဝါ–မျက်နှာလွှဲနေသော မိန်းမကို၊ အာလိဂေ်ယျ သေယျထာပိဝါ–နောက်ကနေ၍ ပွေ့ဖက်ရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ သမ္ဘဒ်–ဤသို့ မချုတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်းရှိ သော၊ ပါပက်–သော၊ ဣဒံ လောဘမ္မံ-ဤ လောဘသဘောကို၊ ဝဒါမိ–ဆိုလို၏၊ ဟိ–ဆိုသင့်၏၊ ပရော–သည်၊ ပရဿ–၏၊ ကိံ–ကို၊ ဝါ–ကို၊ ကရိဿတိ–နည်း၊ ဝါ–နည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (စောဒေတဗ္ဗော)၊ လောဟိစ္စ–စ္စ၊ လောကေ–ဌ၊ ယော–အကြင်ဆရာသည်၊ စောဒနာရဟော–၏၊ ပဌမော–သော၊ (သော)သတ္ထာ–ထိုဆရာဟူသည်၊ အယံ–ဤဆရာပင်တည်း၊ (မိမိကလည်း သာမညတ္ထသို့ မရောက်သေး, မိမိစကားကိုလည်း သာဝကတို့က မလိုက်နာပါဘဲလျက် ဟောပြောဆုံးမ နေသော ဆရာပင်တည်း၊) ယောစ–အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဧဝရူပံ–သော၊ သတ္ထာရံ–ကို၊ စောဒေတိ–၏၊ ဝါ–၏၊ (တဿ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏၊) သာစောဒနာ–သည်၊ ဘူတာ တစ္ဆာ ဓမ္မိကာ အနဝဇ္ဇာ။

၅၁၄။ လောဟိစ္စ–စ္စ၊ ပုနစ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်မျိုးကား၊ ဣဓ–ဤ လောကဌ်၊ ဧကစ္စော–သော၊ သတ္ထာ–သည်၊ပေ၊ ဣတိ–ဤသို့ ဟောပြ၏၊ တဿ–ကို၊ သာဝကာ–တို့သည်၊ သုဿူသန္တိ–ကုန်၏၊ သောတံ–ကို၊ ဩဒဟန္တိ–ကုန်၏၊

[တစ်နည်းလည်းပေး၊] အညာ(အညာယ)-ဌာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌပေန္တိ-ကုန်၏၊ သတ္တေ-၏၊ သာသနာ-မှ၊ ဝေါကၠမ္မစ-၍လည်း၊ နဝတ္တန္တိ-ကုန်၊ သော-ထိုဆရာသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဧဝံ စောဒေတဗ္ဗော အသ၊ (ကိံ)၊ အာယသ္မာ-သည်းပေ၊ နဝတ္တန္တိ-နှ၊ သေယျထာပိ နာမ-ကား၊ သက်-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ခေတ္တံ-လယ်ကို၊ သြဟာယ-ပေါင်းမသင်ဘဲ စွန့်ထား၍၊ ပရံ-သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ခေတ္တံ-ကို၊ နိဒ္ဒါရိတမ္ပိ-ပေါင်းမြက်တို့ကို နှုတ်ပယ်ထိုက်၏ဟူ၍၊ (တစ်နည်း) နိဒ္ဒါယိတမ္ပိ-ပေါင်းမြက်တို့ကို ရိတ်ပယ်ထိုက်၏ဟူ၍၊ မညေယျသေယျထာပိ-မှတ်ထင်ရာသကဲ့သို့၊ [ဥပမာနဝါကျ၌ အနက်တူပြီ။] ၊ပေ၊ ဓမ္မိကာ အနဝဇ္ဇာ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ မိမိက သာမည်ထွေသို့ ရောက်ပြီးဖြစ်သော်လည်း မိမိစကားကို သာဝကများက မလိုက်နာသည့်အတွက် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော ဆရာကို ဟောတော်မူသည်၊ ၄င်းဝါကျများ၌ အနက်ပေးပုံ အားလုံးတူပြီ။

နစောဒနာရဟသတ္တု

၅၁၆။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ)၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ လောကေ-၌၊ ယော-အကြင်ဆရာသည်၊ နု စောဒနာရဟော-စောဒနာခြင်းကို မထိုက်၊ ဝါ-အပြစ်တင်ခြင်းကို မထိုက်၊ ကောစိ-သော၊ (သော)သတ္ထာ-သည်၊ အတ္ထိ ပန-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ လောဟိစ္စ-စ္စ၊ လောကေ-၌၊ ယော-အကြင်ဆရာသည်၊ နု စောဒနာရဟော-ထိုက်၊ ဝါ-ထိုက်၊ (သော)သတ္ထာ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ လောကေ-၌၊ ယော-သည်၊ နု စောဒနာရဟော-ထိုက်၊ ဝါ-ထိုက်၊ (သော)သတ္ထာ-သည်၊ ကတမော ပန-ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဣဓ လောဟိစ္စ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ၊ပေ၊ [သာမညဖလေ-၌၊ (ဝိတ္ထာရိတံ)ယထာ-ချဲ့အပ်ပြီးသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ-ချဲ့ထိုက်၏။] ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ လောဟိစ္စ-စ္စ၊ ယသ္မိံ သတ္ထရိ-၌၊ သာဝကော-သည်၊ ဧဝရူပ-သော၊ ဥဠာရံ-မွန်မြတ်သော၊ ဝိသေသံ-တရားထူးကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ-ရ၏၊ လောဟိစ္စ-စ္စ၊ လောကေ-၌၊ ယော-အကြင်ဆရာသည်၊ နု စောဒနာရဟော-ထိုက်၊ (သော)သတ္ထာ-ဟူသည်၊ အယမ္ပိ-ဤဆရာလည်း တစ်ပါးပင်တည်း၊ (မိမိက ပဌမဈာန်စသည်ကိုရ၍ သာဝကတို့ကို ပဌမဈာန်တရားထူးကို ရစေနိုင်သော ဤဆရာလည်း တစ်ပါးတည်း၊) ယောစ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဧဝရူပ-သော၊ သတ္ထာရံ-ကို၊ စောဒေတိ-၏၊ (တဿ-၏၊) ဘာ စောဒနာ-သည်၊ အဘူတာ-မဟုတ်၊ အတစ္ဆာ-မမှန်၊ အဓမ္မိကာ-တရားနှင့် မယှဉ်၊ သာဝဇ္ဇာ-အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်၏။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ဒုတိယစျာန်စသော စျာန် ၃-ပါးကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာဉာဏ်စသော ဉာဏ်ရှစ်ပါးကိုလည်းကောင်း သာဝကတို့ကို ရစေနိုင်သော ဆရာများကို "မစောဒနာထိုက် ဆရာ"ဟု ဟောတော်မူပါသည်၊ ထိုဝါကျများ၌ အနက်ထူးမရှိပါ။

၅၁၇။ ဇဝံ ဝုတ္တော၊ဝေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-အကျိုးလိုလားသော ယောကျ်ားတစ်ယောက်သည်၊ နရကပပါတံ-နရက်ချောက်သို့၊ ပတန္တံ-ကျရောက်နေသော၊ ပုရိသံ-ကို၊ ကေသေသု-ဆံပင်တို့၌၊ ဂဟေတ္မာ-ဆွဲကိုင်၍၊ ဥဒ္ဓရိတ္မာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ ထလေ-ကြည်းကုန်း၌၊ ပတိဋ္ဌပေယျ၊ သေယျထာပိ-တည်စေရာသကဲ့သို့၊ ဧवမေव-သာလျှင်၊ ဘောတာ ဂေါတမေန-သည်၊ နရကပပါတံ-သို့၊ ပပတန္တော-ခုန်ချနေသော၊ အဟံ-ကို၊ ထလေ-၌၊ ပတိဋ္ဌာပိတော-တည်စေအပ်ပါပြီ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ´ဂေါတမ၊ပေ၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ၊ [ကူဋဒန္တသုတ်, ဉပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနာ ကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]ဣတိ-သို့၊ သုတံ-ပါပြီ၊ (တစ်နည်း)ဣတိ-သို့၊ သုတံ-ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ပါ၏၊ ဣတိ-လောဟိစ္စသုတ် အပြီးတည်း။

ဒွါဒသမံ-တစ်ဆယ့်နှစ်သုတ်မြောက်သော၊ လောဟိစ္စသုတ္တံ-လောဟိစ္စသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

နရကပပါတံ။ ။အဘိဓာန် (၆၅၆)၌ နိရယနှင့် နရကကို ပရိယာယ်ဟု ဆိုသော်လည်း ထောမနိမိတ် နိရယအနက်အပြင် ဘူမိဂဗ္ဘ-တောဝက်တို့၏ တူးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော မြေတွင်း အနက်ကိုလည်း တွေ့ရ၏၊ ထို မြေတွင်းသည်ပင် အလွန်နက်သောအခါ ချောက်ကြီးဖြစ်နေသောကြောင့် "နရက်ချောက်"ဟု အနက်ပေးကြသည်၊ ထောမနိမိတ် နရိဓာတ်+ ကုန်ပစ္စည်းဟုဆို၏၊ ပါဠိ၌ "နရ+နယနပါဝဏေသု"ဟူသောဓာတ်+ဏျုပစ္စည်းဟု ကြံသင့်၏၊ နရတိ နေတိတိ နရကော-သတ္တဝါတို့ကို ဆောင်တတ်သော နရက်၊ နရန္တိ ပါပုဏန္တိ သတ္တာ ဝါ ဧတ္ထာတိ နရကော-သတ္တဝါတို့ ကျရောက်ရာဖြစ်သော နရက်၊ ထို နရကကိုပင် "ပပါတ"ဟု အထူးပြု၍ "နရကပပါတ"ဟု ဆိုသည်၊ ပပတန္တိ ဧတ္ထာတိ ပပါတော-သတ္တဝါတို့ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ချောက်၊ နရကသင်္ခါတော+ပပါတော နရကပပါတော။

လောဟိစ္စသုတ်ပါဠိတော်
နိဿယ ပြီးပြီ။

၀၃-တေဝိဇ္ဇသုတ် နိဿယ

၅၁၈။ ဧवं မေ သုတं၊ ဧကं သမယံ၊ [ဗြဟ္မာလသုတ်အတိုင်း ပေးပါ။] ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ [အမ္ဗဋ္ဌသုတ်အစဉ် ပေးခဲ့ပြီ။] ယေန-၌၊ မနသာကဋံ နာम-မနသာကဋမည်သော၊ ကောသလာနံ-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ်မည်ရသော နေရာ၏၊ [ရှေးက "ကောသလာနံ-ကောသလ တိုင်းသူတိုင်းသားတို့၏" ဟု ပေးသည်။] ဗြာဟ္မဏဂါမော-ပုဏ္ဏားရွာသည်၊ (အတ္ထိ-၏၊) တံ-မနသာကဋပုဏ္ဏားရွာ ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ [တစ်နည်းပေးပုံကို အမ္ဗဋ္ဌသုတ်အစဉ် ပြခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ-သည်၊ တတြ မနသာကဋေ-ထို မနသာကဋပုဏ္ဏားရွာ၌၊ ဝါ-ထို မနသာကဋပုဏ္ဏားရွာ၏ အနီးဖြစ်သော၊ မနသာကဋသေ-မနသာကဋရွာမှ၊ ဥတ္တရေန-အနီးဖြစ်သော မြောက်အရပ်၌၊ အစိရဝတိယာ-အစိရဝတီမည်သော၊ နဒိယာ-မြစ်၏၊ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ အမ္ဗဝနေ-သရက်ဥယျာဉ်၌၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူ၏။

၅၁၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ မနုသာကဋရွာမှအနီး ဖြစ်သော မြောက်အရပ်၌ အစိရဝတီမြစ်ကမ်း သရက်ဥယျာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ) ထိုအခါ၌၊ သမ္ဗဟုလာ-များစွာကုန်သော၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာ-အလွန်ထင်ရှားကုန် အလွန်ထင်ရှားကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလာ-များသော အနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ မနုသာကဋေ-၌၊ ဝိဟရန္တိ-နေ၏၊ သေယျထိဒံ-ထို ပုဏ္ဏားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စင်္ကီဗြာဟ္မဏော-စင်္ကီပုဏ္ဏားလည်းကောင်း၊ တာရကွော်ဗြာဟ္မဏော-တာရကွပုဏ္ဏားလည်းကောင်း၊ ပေါက္ခရသာတိဗြာဟ္မဏော-လည်းကောင်း၊ ဇာဏုဿောဏိဗြာဟ္မဏော-လည်းကောင်း၊ တောဒေယျောဗြာဟ္မဏော-လည်းကောင်း၊ အညေ-နည်းသော၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာ-နည်းသော၊ ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလာစ-တို့လည်းကောင်းတည်း။

၅၂၀။ အထခေါ-၌၊ (ဗြာဟ္မဏမဟာသာလတို့၏ မနုသာကဋရွာဝယ် နေကြရာ ထိုအခါ၌) ဝါသေဋ္ဌ ဘာရဒ္ဒါဇနံ-ဝါသေဋ္ဌ, ဘာရဒ္ဒါဇမည်ကုန်သော၊ မာဏဝါနံ-တို့၏၊ ("ကထာ"၌စပ်၊) ဝါ-တို့သည်၊ ဇေယ်ဝိဟာရံ-ခြေသလုံးတို့၌ ညောင်းညာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးရှိသော သွားခြင်းကျေရိယာပုဒ်တည်းဟူသော နေခြင်းကို၊ အနုစင်္ကမန္တာနံ-အတုလိုက်၍ လမ်းလျှောက်ကြကုန်စဉ်၊ အနုဝိစရန္တာနံ-အတုလိုက်၍ လှည့်လည်ကြကုန်စဉ်၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ-ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဖြောင့်မှန်သောလမ်း, မဖြောင့်မှန်သောလမ်း၌၊ ဝါ-ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဖြောင့်မှန်သောလမ်း, ထို့ထက်သာ၍ ဖြောင့်မှန်သောလမ်း၌၊ ကထာ-စကားသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားပြီ။

အထခေါ-လမ်းလျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဝါသေဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ပေါက္ခရသာတိနာ-သော၊ ဗြာဟ္မဏေန-သည်၊ ယွာယံ(ယော+အယံ)-အကြင် လမ်းစဉ်ကို၊ အက္ခာတော-ပြောဟောအပ်ပြီ၊ အယမေव-ဤ ပေါက္ခရသာတိဆရာ ပြောဟောအပ်သော လမ်းစဉ်သည်သာ၊ ဥဇုမဂ္ဂေါ-ဖြောင့်မှန်သော လမ်းတည်း၊ အယံ(ဧဝ)-သည်သာ၊ အဇ္ဇသာယနော-ဖြောင့်ဖြောင့်မှန်မှန် သွားကြောင်းလမ်းတည်း၊ တက္ကရသ-ပေါက္ခရသာတိဆရာ ပြောဟောအပ်သော ထိုလမ်းစဉ်ကို ပြုကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ-ဗြဟ္မာနှင့်အတူ ဖြစ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ နိယျာနိကော-သွားတတ်သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) နိယျာတိ-သွား၏၊ (တစ်နည်း) နိယျာနိကော နိယျာတိ-မလွဲကေန် အမှန်သွား၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

ဘာရဒ္ဒါဇော-သော၊ မာဏဝေါပိ-သည်လည်း၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) တာရုက္ခေန-သော၊ ဗြာဟ္မဏေန-သည်၊ ယွာယံ(ယော+အယံ)-ကို၊ အက္ခာတော-ပြီ၊ အယမေဝ-ဤတာရုက္ခဆရာ ပြောဟောအပ်သော လမ်းစဉ်သည်သာ၊ ဥဇုမဂ္ဂေါ-တည်း၊ အယံ(ဧဝ)-သည်သာ၊ အဇ္ဇသာယနော-တည်း၊ တက္ကရသ-တာရုက္ခဆရာပြောဟောအပ်သော ထိုလမ်းစဉ်ကို ပြုကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ-ငှာ၊ နိယျာနိကော-သည်၊(ဟုတွာ-၍၊) နိယျာတိ-၏၊ (တစ်နည်း) နိယျာနိကော နိယျာတိ-၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘာရဒ္ဒါဇ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ သညာပေတုံ-ကောင်းစွာ သိစေခြင်းငှာ၊ ဝါ-နားလည်စေခြင်းငှာ၊ နေဝ အသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဘာရဒ္ဒါဇော-သော၊ မာဏဝေါ ပန-သည်လည်း၊ [ပနကို အပိ၏ အနက်ကြဲသည်။] ဝါသေဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ သညာပေတုံ-ငှာ၊ ဝါ-ငှာ၊ နေ အသက္ခိ-နိုင်။

၅၂၁။ အထခေါ-အချင်းချင်း နားလည်စေရန် မစွမ်းနိုင်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဝါသေဋ္ဌော မာဏဝေါ ဘာရဒ္ဒါဇံ မာဏဝံ အာမန္တေသိ(ကိ)၊ ဘာရဒ္ဒါဇ-ဘာရဒ္ဒါဇ၊ ဧဝါတမော သက္ကုပုတ္တောပေ၊ အယံ သမဏော-သည်၊ မနုသာကဒ္ဒေ-၌ပေ၊ အမ္ဗဝနေ ဝိဟရတိ၊ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဧဝါတမ်ပေ၊ ဘဂဝါတိ၊ [အမ္ဗဋ္ဌသုတ် ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဟော ဘာရဒ္ဒါဇ-အို ဘာရဒ္ဒါဇ၊ အာယာမ-

---

ဗြဟ္မ သဟဗျတာယ။ ။သဟ+ဗျေတိ ပဝတ္တေတီတိ သဟဗျော၊ သဟပဝတ္တနကော၊-ဋီကာ၊ သဟပုဗ္ဗ, ဗျောဟာရ+အ ပစ္စည်း၊ ဗျောဟာရ်၏ အာဝရဏ, ပဝတ္တိအနက် ၂-မျိုးတွင် ပဝတ္တိအနက်တည်း၊ သဟဗျသ+ဘာဝေါ သဟဗျတာ-အတူဖြစ်သူ၏အဖြစ်၊ ဝါ-အတူဖြစ်ခြင်း၊ ဗြဟ္မုနာ+သဟဗျတာ ဗြဟ္မ သဟဗျတာ၊ ထိုနောက် တဒတ္ထသမ္ဗန္ဓါန်အနက်၌ သ ဝိဘာတ်သက်၍ အာယပြုပါ။

လာ,သွားကြစို့၊ ယေန သမဏော ဂေါတမော(အတ္ထိ)၊တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိသာ
မ-ချဉ်းကပ်ချေကြကုန်စို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ, ဧတမတ္ထं-ဤအကြောင်းကို၊ သမဏံ
ဂေါတမံ ပုစ္ဆိသာမ-မေးလျှောက်ကြကုန်စို့၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
နော-ငါတို့အား၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဗျာကရိသတိ-ဖြေဆိုလတံ့၊
တထာ-ထို ဖြေဆိုအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နံ-ထိုအကြောင်းကို၊
ဓာရေဿာမ-ဆောင်ရွက်မှတ်သားကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ဘော-အရှင်၊
ဧဝं-ဤအတိုင်း မှန်ပေသည်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ပေ၊ ပစ္စသောသီ။

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာ

၅၂၂။ အထခေါ-(တိုင်ပင်ပြီးရာ)ထိုအခါ၌၊ ဝါသေဋ္ဌ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ပေ၊ ဧကမန္တံ
နိသီဒိသု၊ [ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓူပသင်္ကမနကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဧကမန္တံ နိသိန္နော
ဝါသေဋ္ဌော မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ ဧတဲ အဝေါစ၊(ကိ)၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊
ဣဓ-ယနေ့၊ အမှာကံ-အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဧဃ်ဝိဟာရံ၊ပေ၊ မဂ္ဂါ
မဂ္ဂေ ကထာ ဥဒပါဒိ-ပါပြီ၊(ကိ)၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဧဝं-သို့၊ ဝဒါမိ-ပြော
ပါ၏၊ (ကိ)၊ ပေါက္ခရသာတိနာ၊ပေ၊ နိယျာနိကော နိယျာတိ-၏၊ ဣတိ-ဤ
သို့၊ (ဝဒါမိ)၊ ဘာရဒ္ဒါဇော မာဏဝေါ ဧဝံ အာဟ၊ (ကိ)၊ ဘာရဒ္ဒွေန၊ပေ၊
နိယျာတိ၊ ဣတိ-သို့၊(အာဟ)၊ ဣတိ-သို့၊(ဥဒပါဒိ)၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧတ္ထ-
ဤ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြောင့်မှန်သောလမ်း, မဖြောင့်မှန်သောလမ်း၌၊
ဝိဂ္ဂဟော-ဆန့်ကျင်ဘက်ယူခြင်းသည်၊ အတ္ထေဝ-ရှိသည်သာ၊ဝိဝါဒေါ-ဆန့်ကျင်ဘက်
ပြောဆိုခြင်းသည်၊ အတ္ထိ(ဧဝ)-သာ၊ နာနာဝါဒေါ-မတူထူးခြား ကွဲပြားသောဆရာ
တို့၏ ဝါဒသည်၊ အတ္ထိ(ဧဝ)၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၅၂၃။ ဝါသေဋ္ဌ-ဌ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ တွံ-သည်၊ အယမေဝ ဥဒုမဂ္ဂေါ၊ပေ၊
ပေါက္ခရသာတိနာတိ-နာဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ကိရဝဒေသိ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊
ဘာရဒ္ဒါဇော, မာဏဝေါ-သည်၊ အယမေဝ ဥဒုမဂ္ဂေါ၊ပေ၊ တာရုက္ခေနာတိ-နု
ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ (ကိရ)အာဟ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊ အထ-ထိုသို့ ပြောလသော်၊
ကိသ္မိं-အဘယ် အကြောင်းအရာ၌၊ ဝေါ-သင်တို့၏၊ ဝိဂ္ဂဟော-သည်၊ အတ္ထိ-
ရှိသေးသနည်း၊ပေ၊ နာနာဝါဒေါ (အတ္ထိ-နည်း၊) ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ဣတိ ကိရ ၊ပေ၊ ဝဒေသိ။ ။ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "ဝဒေသိ ကိရ-ပြောဆိုသတတ်၊ အာဟကင်္ဘ-ပြောဆိုသတတ်"ဟု ပေးတော်မူ၏၊ မိမိကား-တစ်ဆင့်ကြားမဟုတ်, တိုက်ရိုက် လျှောက်နေသည်ကိုကြားရသော အရာဖြစ်သောကြောင့် ကိရကို ယဒိအနက် ပေးလိုက်ပါသည်။

၅၂၄။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ-၌၊ (ဝိဂ္ဂဟော အတ္ထိ၊ ဝိဝါဒေါ အတ္ထိ၊ နာနာဝါဒေါ အတ္ထိ)၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အဒ္ဓရိယာ-အဒ္ဓရမည်သော ယဇ္ဇဝေဒကို သရဇ္ဈာယ်တတ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ တိတ္တိရိယာ-တိတ္တိရ ရသေ့သည် ပြုစီရင်အပ်သော ယဇုဝေဒကို သရဇ္ဈာယ်တတ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒောကာ-ဆန္ဒမည်သော သာမဝေဒကို သရဇ္ဈာယ်တတ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗဒ္ဓရိဇ္ဈာ-ဗဒ္ဓရိမည်သော ဣရုဝေဒကို သရဇ္ဈာယ်တတ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ [ဗြာဟ္မဏာအရကို "အဒ္ဓရိယာ ဗြာဟ္မဏာ" စသည်ဖြင့် သရုပ်ဖော်သည်။] နာနာမဂ္ဂေ-ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အမျိုးမျိုးသော လမ်းတို့ကို၊ ကိဗ္ဗာပိ ပညာပေန္တိ-အကယ်၍ကား ပညတ်ကြပါကုန်၏၊ အထခေါ-ထိုသို့ ပညတ်ကြပါကုန်သော်လည်း၊ သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ တာနိ-ထို လမ်းတို့သည်၊ တဏ္ဍရသ-ထိုလမ်းစဉ်ကို ပြုကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ-ဗဟ္မာ၊ နိယျာနိကာ (ဟုတ္တာ) နိယျန္တိ-ပါကုန်၏၊ ဝါ-ပါကုန်၏။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဂါမသေါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ နိဂမသေါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ ဗဟူနိ-များစွာကုန်သော၊ နာနာမဂ္ဂါနိ-အမျိုးမျိုးသောလမ်းတို့သည်၊ စေပိ ဘဝန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ရှိစေကုန်ဦးတော့၊ အထခေါ-ထိုသို့ပင် ရှိပါကုန်သော်လည်း၊ သဗ္ဗာနိ-နိ်သော၊ တာနိ-ထို လမ်းတို့သည်၊ ဂါမသမောသရဏာနိ-ရွာသို့ သက်ရောက်ကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ သေယျထာပိ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ပေ၊ အဒ္ဓရိယာ-နိ်သော၊ဗြာဟ္မဏာ၊ပေ၊ နိယျန္တိ-ပါကုန်၏၊ဣတိ-ပြီ။

ဝါသေဋ္ဌမောဏဝါဒေယောဇ.

၅၂၅။ ဝါသေဋ္ဌ-၌၊ နိယျန္တိ-သွားနိုင်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေသိ-ဆိုသလော၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ နိယျန္တိ-နိ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒါမိ-ဆိုပါ၏၊ [မြတ်စွာဘုရားက ဤအတိုင်း ၃-ကြိမ် မေးတော်မူ၍ ဝါသေဋ္ဌကလည်း ဤအတိုင်းပင် ၃-ကြိမ်ဖြေသည်။] ဝါသေဋ္ဌ-၌၊ ကိ'ပန-အဘယ်သို့နည်း၊ ယေန-အကြင် ပုဏ္ဏားသည်၊ ဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာကို၊ သက္ခိ-မျက်မှောက်၊ ဝါ-တိုက်ရိုက်၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီ၊ တေ ဝိဇ္ဇာနံ-ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး၌ကုန်သော၊ ဝါ-ဗေဒင် ၃-ပုံကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့တွင်၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ (သော) ဧကဗြာဟ္မဏောပိ-ထို ဗြဟ္မာကို တိုက်ရိုက်တွေ့ဖူးသော တစ်ယောက်သော ပုဏ္ဏားသည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤ ဗြဟ္မာကို တိုက်ရိုက်တွေ့ဖူးသူ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဏ္ဏား၏ရှိခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။)

ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ကိုယန-နည်း၊ ယေန-အကြင် ဆရာသည်၊ ဗြဟ္မာ-ကို၊ သက္ခိ-မျက်မှောက်၊ ဝါ-တိုက်ရိုက်၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီ၊ တေဝိဇ္ဇာနံ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့တွင်၊ ကောစိ-သော၊ (သော)ကောစရိယောပိ-ထို ဗြဟ္မာကို တိုက်ရိုက်တွေ့ဖူးသော တစ်ယောက်သော ဆရာသည်လည်း၊ အတ္ထိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤဗြဟ္မာကို တိုက်ရိုက်တွေ့ဖူးသော တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဆရာ၏ရှိခြင်းသည်၊ နောဟိ-ပါ၊(ဣတိ-ပြီ၊) ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ကိုယန-နည်း၊ ယေန-အကြင် ဆရာ့ဆရာသည်၊ ဗြဟ္မာ သက္ခိ ဒိဋ္ဌော၊ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ ကောစိ (သော) ဧကာစရိယပါစရိယောပိ-ထိုဗြဟ္မာကို တိုက်ရိုက်တွေ့ဖူးသော တစ်ယောက်သော ဆရာ့ဆရာသည်လည်း၊အတ္ထိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤ ဗြဟ္မာကို တိုက်ရိုက်တွေ့ဖူးသော တစ်ယောက် သော ဆရာ့ဆရာ၏ရှိခြင်းသည်၊ နောဟိ-ပါ၊ (ဣတိ-ပြီ၊) ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ကိုယန-နည်း၊ ယေန-အကြင် ၇-ဆက်မြောက်တွင် တစ်စုံတစ်ယောက်သောဆရာကြီးသည်၊ ဗြဟ္မာ သက္ခိ ဒိဋ္ဌော၊ တေဝိဇ္ဇာနံ, ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့တွင်၊ သတ္တမာ-၇ ဆက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ယာဝ အာစရိယာမဟာယုဂါ-ဆရာကြီးတို့၏ အသက်အပိုင်း အခြားတိုင်အောင်၊ ဝါ-ဆရာကြီးတို့၏အစုံတိုင်အောင်၊ ကောစိ-သော၊ (သော-ထိုဆရာကြီးသည်၊) အတ္ထိ-ရှိသလော၊ ဣတိ-မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤ ၇ ဆက်မြောက်တွင် ဗြဟ္မာကို တိုက်ရိုက်တွေ့ဖူးသော တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဆရာကြီး၏ ရှိခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။)

၅၂၆။ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ကိုယန-နည်း၊ တေဝိဇ္ဇာနံ-နှင်သော၊ဝါ-နှင်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗကာ-ရှေးခဏ်ဖြစ်ကုန်သော၊ မန္တာနံ-ဝေဒကျမ်းဂန်,မန္တန်တို့ကို၊ ကတ္တာရော-ပြုစီရင်တတ်ကုန်သော၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ပဝတ္တာရော-ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ ယေပိ ဣသယော-အကြင် ရသေ့တို့သည်လည်း၊(အဟောသုံ-ရှိခဲ့ကုန်ပြီ၊) ယေသံ-ယင်း ရှေးရသေ့တို့၏၊ (သန္တိ-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပေါရာဏ-ရှေးခဏ်ဖြစ်သော၊ ဂီတံ-အသံနိမ့် အသံမြင့်ပြည့်စုံအောင် သီဆိုအပ်သော၊ (ဂီတရွတ်သလို သီဆိုအပ်သော၊) ပဝုတ္တံ-အခြားသူတို့အား ရွတ်ပြအပ်သော၊ ဝါ-အခြားသူတို့အား ပို့ချအပ်သော၊ သမိဟိတံ-ပေါင်းစုအပ်သော၊ ဣဒံ မန္တပဒံ-ဤ မန္တန်ပုဒ်ကို၊ တေရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ဝါ-ယခုလက်ထက်၌၊ တေဝိဇ္ဇာ-နှင်သော၊ ဝါ-နှင်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ တံ-ထို မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဂါယန္တိ-အတုလိုက်၍ သီဆိုကြကုန်၏၊ တံ-ကို၊ အနုဘာသန္တိ-အတုလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏၊ ဘာသိတံ-ရှေးရသေ့တို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ-နှင်၏၊ ဝါစိတံ-ရှေးရသေ့တို့ ပို့ချအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဝါစေန္တိ-အတုလိုက်၍ ပို့ချကြကုန်၏။

သေယျထိဒံ–ထို ရှေးရသော့တို့ဟူသည် အဘာယ်နည်း၊ အဌကော–အဌကရသော့လည်းကောင်း၊ပေ၊ ဘဂု–ဘဂုရသော့လည်းကောင်းတည်း၊ [ဤဝါကျများ၏ အနက်ကို မှတ်ဖွယ်နှင့်တကွ အမ္ဗဋ္ဌသုတ် ဣသိဘာဝါနယောဂကထာ၌လည်း ရေးခဲ့ပြီ။] တေပိ–ထို ရသော့တို့သည်လည်း၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟံသု–ပြောဆိုကြကုန်သလော၊ (ကိုး–နည်း၊) မယံ–တို့သည်၊ ယတ္ထ ဝါ–အကြင်အရပ်၌မူလည်း၊ ဗြဟ္မာ–သည်၊ (ဝသတိ–နေ၏၊) ယေန ဝါ–အကြင်လမ်းဖြင့်မူလည်း၊ ဗြဟ္မာ–သို့၊ (အဝသရိ တဗ္ဗော–ရောက်ထိုက်၏၊) ယဟိं ဝါ–အကြင်အရပ်၌မူလည်း၊ ဗြဟ္မာ–သည်၊ (အတ္ထိ–၏၊) ဧတံ–ဤ ဗြဟ္မာနေရာ အရပ်, ဗြဟ္မာထံ သွားကြောင်းလမ်းကို၊ ဇာနာမ–သိကုန်၏၊ မယံ–တို့သည်၊ ဧတံ–ကို၊ ပဿာမ–မြင်ကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟံသု–လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊) ဘော ဂေါတမ–မ၊ ဣဒံ–ဤဗြဟ္မာ၏ နေရာအရပ် ဗြဟ္မာ့အထံသို့ သွားကြောင်းလမ်းကို ရှေးရသော့တို့က ပြောဆိုခြင်းသည်၊ နောဟိ–ပါ၊ (ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။)

၅၂၇။ ဝါသေဋ္ဌ–ဋ္ဌ၊ ဣတိ–လျှင်၊ ယေန–အကြင် ပုဏ္ဏားသည်၊ ဗြဟ္မာ–ကို၊ ၊ပေ၊ (သော)ဧကေဗြာဟ္မဏောပိ–သည်လည်း၊ ကိရနုတ္ထိ–အကယ်၍ မရှိအံ့၊ ယေန–အကြင် ဆရာသည်၊ ဗြဟ္မာ၊ပေ၊ (သော)ဧကာစရိယောပိ–သည်လည်း၊ ကိရနုတ္ထိ–အံ့၊ ယေန–အကြင် ဆရာ့ဆရာသည်၊ပေ၊ (သော)ဧကာစရိယပါစရိယောပိ–သည်လည်း၊ ကိရနုတ္ထိ–အံ့၊ ယေန–အကြင် ၇–ဆက်မြောက်တွင် တစ်ဆုံတစ်ယောက်သော ဆရာကြီးသည်၊ပေ၊ (သော–ထို ဆရာကြီးသည်၊) ကိရနုတ္ထိ–အံ့၊ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ ပုဗ္ဗကာ၊ပေ၊ တေပိ–တို့သည်လည်း၊၊ပေ၊ မယံ ဧတံ, ပဿာမ–နှ၏၊ ဣတိ–သို့၊ ကိရ နအာဟံသု–အကယ်၍ မပြောဆိုကုန်အံ့၊ (ဧဝံသန္တေ–ဤသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊) တေဝိဇ္ဇာ–နှ်သော၊ ဝါ–နှ်သော၊ တေဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟံသု–နှ်ပြီ၊ (ကိုး)၊ ယံ–အကြင် ဗြဟ္မာကို၊ နှ ဇာနာမ–နှ်၊ ယံ–ကို၊ နှ ပဿာမ–နှ်၊ တဿ–ထို မသိမမြင်အပ်သော ဗြဟ္မာ၏၊ သဟဗျတာယ–ဌာ၊ မဂ္ဂံ–ကို၊ ဒေသေမ–နှ်၏၊ (ကိုး)၊ အယမေဝ–သည်သာ၊ ဥဇုမဂ္ဂေါ–တည်း၊ အယံ (ဧဝ)–သည်သာ၊ အဠ္ဌသာယနော–တည်း၊ တဂ္ဂရသ–၏၊ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ–ဌာ၊ နိယျာနိကော (ဟုတ္တာ) နိယျာတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ (ဒေသေမ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ အာဟံသု–နှ်ပြီ။)

၅၂၈။ တံ ကိံမညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝံသန္တေ–သော်၊ တေဝိဇ္ဇာနံ–ကုန်သော၊ ဝါ–နှ်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ–တို့၏၊ ဝါ–တို့သည်၊ ဘာသိတံ–သော၊ တံ–ထိုစကားသည်၊ အပ္ပါဋိဟီရကံ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားနိုင်သော အဖြေမရှိသည်၊ သမ္မဒ္ဓတိ နု–လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ–မ၊ ဧဝံသန္တေ–သော်၊ အဒ္ဓါ–မချွတ်ကေန်၊ပေ၊ အပ္ပါဋိဟီရကံ, သမ္မဒ္ဓတိ–ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ–ဋ္ဌ၊ သာဓု–ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ–ဋ္ဌ၊ တေဝိဇ္ဇာ–နှ်သော၊ တေဗြာဟ္မဏာ–

တို့သည်၊ ယံ-အကြင်ဗြဟ္မာကို၊ နု ဇာနန္တိ-နန်၊ ယံ-ကို၊ နု ပဿန္တိ-နန်၊ တသ-ထို ဗြဟ္မာ၏၊ သဟဗျတာယ-ဌာ၊ မဂ္ဂ-ကို၊ ဒေသေသန္တိ-ပြောဟောနိုင်ကုန်လတ့၊ (ကိ)၊ အယမေဝ၊ပေ၊ နိယျာတိ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒေသေသန္တိ)၊ ဧတံ္ဌာနံ-ဤသို့ ပြောဟောနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ နု ဝိဇ္ဇတိ-မရှိနိုင်။

၅၂၉။ အန္ဓဝေဏိ ဥပမာ။ ။ဝါသေဋ္ဌ-ဌ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပရမ္ပရသံ သတ္တာ-အဆက်ဆက် ငြိကပ်၍နေသော၊ ဝါ-တစ်ယောက် တစ်ယောက်၏ ခါးတောင်းမြိတ်ကို ဆွဲကိုင်၍သွားနေသော၊ အန္ဓဝေဏိ-သူကန်းတို့၏ အစဉ် အတန်းသည်၊ (အသ-ရှိရာ၏၊) ပုရိမောပိ-ရှေးဌ ဖြစ်သူသည်လည်း၊ နု ပဿတိ သေယျထာပိ-လမ်းကို မမြင်သကဲ့သို့၊ မဇ္ဈိမောပိ-အလယ်ဌ ဖြစ်သူသည်လည်း၊ နု ပဿတိ သေယျထာပိ-သို့၊ ပစ္ဆိမောပိ-နောက်ဆုံးဌ ဖြစ်သူသည်လည်း၊ နု ပဿတိ သေယျထာပိ-သို့၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဌ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ တေဝိဇ္ဇာနံ-နည်သော၊ ဝါ-နည်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဘာသိတံ-ပြောဟောအပ်သော စကားသည်၊ အန္ဓဝေဏူပမံ မညေ-သူကန်းတို့၏အစဉ်နှင့် တူသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ပုရိမောပိ-ရှေးဖြစ်သော ဝေဒကျမ်းပြု ရသေ့တစ်စုသည်လည်း၊ နု ပဿတိ-ဗြဟ္မာကို မမြင်၊ မဇ္ဈိမောပိ-အလယ်ဖြစ်သော ဆရာဆရာ့သည်လည်း၊ နု ပဿတိ-မြင်၊ ပစ္ဆိမောပိ-နောက်ဖြစ်သော တပည့်အပေါင်းသည်လည်း၊ နု ပဿတိ-မြင်၊ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ, ဘာသိတံ-သော၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ ဟသကညေဝ-ရယ်ဖွယ်သည်သာ၊ သမ္ဘဇ္ဇတိ-၏၊ နာမကညေဝ-နာမည်သည်သာ၊ ဝါ-အသံသည် သာ၊ သမ္ဘဇ္ဇတိ-၏၊ [ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်းဆိုတဲ့ နာမည်သာဖြစ်သည်၊ တကယ်ရောက်နိုင်ခြင်းဟူသော အနက်အဆန်မပါ-ဟူလို။] ရိတ္တကညေဝ-အနက်မှ ကင်းဆိတ်သည်သာ၊ သမ္ဘဇ္ဇတိ-၏၊ တုစ္ဆကညေဝ-အနက်မမှီး အချည်းနှီးသည် သာ၊ သမ္ဘဇ္ဇတိ-၏။

၅၃၀။ စန္ဒိမသူရိယသို့ရောက်ဖို့မျှ မဟောနိုင်။ ။တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညေ-တေဝိဇ္ဇ ဗြာဟ္မဏမှတစ်ပါး အခြားကုန်သော၊ ဗဟုဇနာစာပိ-များစွာသော လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ စန္ဒိမ သူရိယေ-လ, နေတို့ကို၊ ပဿန္တိ-မြင်ကြကုန်သည် မဟုတ်လော၊ ယတော-အကြောင်းအချိန်၌၊ [ယသ္မိံ ကာလေ၊-အဋ္ဌကထာ။] စန္ဒိမသူရိယာ-တို့သည်၊ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ-ထွက်လာကြကုန်၏၊ (တံ-ထို လ,နေတို့၏ ထွက်ပေါ်လာရာ အချိန်ကို၊ ဇာနန္တိ-သိကြကုန်သည် မဟုတ်လော၊) ယတ္ထ-အကြောင်အချိန်၌၊ (စန္ဒိမသူရိယာ-တို့သည်၊) သြဂစ္ဆန္တိ-သက်ဝင်ကြကုန်၏၊ (တံစ-ထို လ,နေတို့၏ သက်ဝင်ရာအချိန်ကိုလည်း၊ ဇာနန္တိ-လော၊) အာယာစန္တိ-ပေါ်ထွက်လာဖို့ရန် ရှေးရှုတောင်းပန်ကြကုန်သည် မဟုတ်လော၊ ထောမယန္တိ-ချီးမွမ်းကြကုန်သည်မဟုတ်လော၊ ပဗ္ဗလိကာ-ချီအပ်သော

လက်အုပ်ရိုကုန်သည်၊ နမဿမာနာ-ရှိခိုးကြကုန်သည်၊ ဝါ-နမော နမောဟု ရွတ်ဆိုကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) အနုပရိဝတ္တန္တိ-အစဉ်လိုက်၍ လှည့်လည်ကြကုန်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်းမှန်ပါ၏၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ပေ၊ ပဿန္တိ-မြင်ကြပါကုန်၏၊ပေ၊ အနုပရိဝတ္တန္တိ-အစဉ်လိုက်၍ လှည့်လည်ကြပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၅၃၁။ တံ ကိံမညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ [ဤ၌ "ယံ ပဿန္တိ"စသည်ဖြင့်ရှိ၏၊ ယံ ပဿန္တိတိ ဣဒေ ယန္တိ နိပါတမတ္တံ၊-အဋ္ဌကထာ။] တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည် လည်းကောင်း၊ပေ၊ ပဿန္တိ-နိ၏၊ပေ၊ အနုပရိဝတ္တန္တိ-နိ၏၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ စန္ဒိမသူရိယာနံ-ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်အပ်သော လ,နေတို့၏၊ သဟဗျတာယ-အတူဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှာ၊ မဂ္ဂ-ကျင့်စဉ်လမ်းကို၊ ဒေသေတုံ-ငှာ၊ ပဟောန္တိ-စွမ်းနိုင်ကုန်သလော၊ (ကိံ)၊ အယမေဝ-သည်သာ၊ပေ၊ နိယျာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒေသေတုံ-ငှာ၊ ပဟောန္တိ-နိ်သလော၊ ဣတိ-မူပြီ၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ စွမ်းနိုင်ခြင်းသည်၊ နောဟိ-ပါ၊ (ဣတိ-ပြီ။)

၅၃၂။ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဣတိ-သို့၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ အနုပရိဝတ္တန္တိ-နိ၏၊ တေသမ္မိ စန္ဒိမသူရိယာနံ-တို့၏သော်မှလည်း၊ သဟဗျတာယ-ငှာ၊ အယမေဝ ဥဒုမဂ္ဂေါ၊ပေ၊ သဟဗျတာယာတိ-အယမေဝ ဥဒုမဂ္ဂေါ၊ပေ၊ သဟဗျတာယဟူ၍၊ မဂ္ဂ-ကို၊ ဒေသေတုံ-ငှာ၊ ကိရ နပ္ပဟောန္တိ-အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ဝါ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း၊ တေဝိဇ္ဇေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဗြဟ္မာ သက္ခိ, ကိရ နု ဒိဋ္ဌော-အကယ်၍ မမြင်အပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ တေဝိဇ္ဇာနံ, ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ အာစရိယေဟိပိ ဗြဟ္မာ သက္ခိ, ကိရ နု ဒိဋ္ဌော-အံ့၊ တေဝိဇ္ဇာနံ, ဗြာဟ္မဏာနံ အာစရိယပါစရိယေဟိပိ၊ပေ၊ ကိရ နု ဒိဋ္ဌော-အံ့၊ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ သတ္တမေဟိ-၇ ဆက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ယာဝ အာစရိယာမဟယုဂေဟိပိ-ဆရာကြီးတို့၏ အစုံတိုင်အောင်ဖြစ်သော ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း၊ပေ၊ ကိရ နု ဒိဋ္ဌော-အံ့၊ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ ပုဗ္ဗကာ ဣသယောပေ၊ တေပိ-ထို ရှေးရသေ့တို့သည် လည်း၊ မယမေတံ ဇာနာမ၊ပေ၊ ဗြဟ္မာတိ-မယမေတံ ဇာနာမ၊ပေ၊ ဗြဟ္မာဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ကိရ နု အာဟံသု-အကယ်၍ မပြောနိုင်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသန္တေ-သော်၊) [ဤသို့ လ,နေတို့နှင့်သော်မှ တကွဖြစ်ဖို့ရာ လမ်းစဉ်ကို မညွှန်ပြနိုင်ကုန်, ဗြဟ္မာကို မြင်အပ်ဖူးသူ ဗြာဟ္မဏတို့ မရှိကုန်လသော်၊] ["တေဝ"ဌ ဝသည် အနက်မရှိ။] တေဝိဇ္ဇာ, တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ယံ နု ဇာနာမ၊ပေ၊ ဗြဟ္မသဟဗျတာယာ တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-နိ်ပြီ၊ (ပြောဆိုရာရောက်ကြ သည်-ဟူလို။)

၅၃၃။ တဲ့ ကိ"မည္ဟသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝံသန္တေ–သော်၊ [ဤသို့ "မိမိတို့ မသိ မမြင်အပ်သော ဗြဟ္မာနှင့်တကွ ဖြစ်ဖို့ရာလမ်းကို ညွှန်ပြကြ၏"ဟု ပြောဆိုကုန်လ သော်၊] တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ, ဘာသိတံ–သော၊ တဲ့–ထိုစကားသည်၊ အပ္ပါဋိ ဟီရကံ, သမ္မဇ္ဇတိ နုန–ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ–ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ–မ၊ ဧဝံသန္တေ အဒ္ဓါ၊ပေ၊ သမ္မဇ္ဇတိ–ဖြစ်နေပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက် ပြီ။ ["သာဓု ဝါသေဋ္ဌ၊ပေ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ"ဝါကျကို အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ဇနပဒကလျာဏီကို အလိုရှိသော ယောကျ်ားတစ် ယောက်၏ ဥပမာဖြင့် တေဝိဇ္ဇဗြာဟ္မဏာတို့ ပြောဆိုညွှန်ပြအပ်သော လမ်းစဉ်၏ အပ္ပါဋိဟီရကဖြစ်ပုံကိုလည်းကောင်း, ဗြဟ္မာအဖြစ်သို့ရောက်အောင် မညွှန်ပြနိုင်ပုံကို လည်းကောင်း ဟောတော်မူပါသည်၊ နိဿေဏီ ဥပမာဖြင့်လည်း ထို့အတူ ဟော် တော်မူပါသည်၊ ထိုဥပမာများကို ပေါ်ဌပါဒသုတ် ဧကဿိကဝမ္မကထာ၌ (ဇနပဒ ကလျာဏီ ဥပမာ, နိဿေဏီ ဥပမာဟု ခေါင်းစဉ်တပ်၍) အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊ ဥပမေယျဝါကျများ၌လည်း အနက်ထူးမရှိပါ။

အစိရဝတီနဒီ ဥပမာ

၅၄၂။ ဟိုဘက်ကမ်းကိုခေါ်နေသူ ဥပမာ။ ။ဝါသေဋ္ဌ–ဌ၊ သေယျထာပိ– ကား၊ အစိရဝတီ–အစိရဝတီမည်သော၊ အယံ နဒီ–ဤမြစ်သည်၊ ဥဒကဿ–ရေ ဖြင့်၊ ပူရာ–ပြည့်သည်၊ သမတိတ္ထိကာ–ကမ်းနှင့်ညီမျှသော ရေရှိသည်၊ ကာကပေယ္ယာ– (ကမ်းဌ၌တည်သော)ကျီးသည် သောက်နိုင်သော ရေရှိသည်၊ (အဿ–ဖြစ်ရာ၏၊) အထ–ရေဖြင့်ပြည့်နေရာ ထိုအခါ၌၊ ပါရတ္ထိကော–ထိုဘက်ကမ်းဖြင့် အလိုရှိသော၊ ဝါ–ထိုဘက်ကမ်းကိုသွားလိုသော၊ ပါရဂဝေသီ–ထိုဘက်ကမ်းကို ရှာလေ့ရှိသော၊ ပါရဂါမီ–ထိုဘက်ကမ်းသို့ သွားလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ ပါရံ–ထိုဘက်ကမ်းသို့၊ တရိတုကာ မော–ကူးခြင်းဌာအလိုရှိသော၊ ပုရိသော–သည်၊ အာဂစ္ဆေယျ–ရာ၏။ ["ပါရတ္ထိကော" စသော ရှေးရှေးပုဒ်ကို "ပါရဂဝေသီ"စသော နောက်နောက်ပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်ပြတော်မူ သည်။] သော–ထိုယောကျ်ားသည်၊ ဩရိမေ–ဤဘက်ဖြစ်သော၊ တီရေ–ကမ်းဌ၊ ဌိတော–တည်လျက်၊ ပါရိမံ–ထိုဘက်ဖြစ်သော၊ တီရံ–ကို၊ အဝေယျ– ခေါ်ရာ၏၊ (ကိံ–နည်း၊) ပါရ–ဟေ...ဟိုဘက်ကမ်း၊ အပါရံ–ဤဘက်ကမ်းသို့၊ ဧဟိ–လာပါ လော၊ ပါရ–ကမ်း၊ အပါရံ–သို့၊ ဧဟိ–လော၊ ဣတိ–သို့၊ (အဝေယျ)။

၅၄၃။ တဲ့ ကိ"မည္ဟသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ တဿ ပုရိသဿ–၏၊ အဝါယနဟေတုဝါ– ခေါ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အာယာစနဟေတုဝါ– တောင်းတခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပတ္ထနဟေတုဝါ– ဆုတောင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဘိနန္ဒနဟေတုဝါ– အလွန်နှစ်သက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အစိရဝတိယာ–

သော၊ နဒီယာ-၏၊ ပါရိမ်-သော၊ တီရ-သည်၊ ဩရိမ်-သော၊ တီရ-သို့၊ အာဂစ္ဆေယ္ယ အပိန-လာရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ လာခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။)

၅၄၄။ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ယေ ဓမ္မာ-အကြင် ၅-ပါးသီလ, ကုသလကမ္မပထ ၁၀-ပါးဟူသော တရားတို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏကာရကာ-ဗြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏၊ တေ ဓမ္မေ-ထို၅-ပါးသီလ, ကုသလကမ္မပထ ၁၀-ပါးတရားတို့ကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ဝတ္တမာနာ-ကျင့်ကြံပါကုန်လျက်၊ ယေ ဓမ္မာ-အကြင် ပဋ္ဌဝေရ ဒသ အကုသလကမ္မပထ တရားတို့သည်၊ အဗြာဟ္မဏကာရကာ-ဗြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကို မပြုတတ်ကုန်၊ တေ ဓမ္မေ-ထိုပဋ္ဌဝေရ ဒသ အကုသလကမ္မပထဟူသော တရားတို့ကို၊ သမာဒါယ-ကောင်းစွာယူ၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တမာနာ-ကျင့်ကြံပါကုန်လျက်၊ ဧဝ-သို့၊ အာဟံသု-ဆိုကြပြီ(ကား)၊ ဣန္ဒ-သိကြားကို၊ အဝါယာမ-ခေါ်ကုန်၏၊ သောမ-သောမနတ်ကို၊ အဝါယာမ-နှ၏၊ ဝရုဏ-ဝရုဏနတ်ကို၊ အဝါယာမ-နှ၏၊ ဣသာန-ဣသာနနတ်ကို၊ အဝါယာမ-နှ၏၊ ပဇာပတိ-ပဇာပတိ နတ်ကို၊ အဝါယာမ-နှ၏၊ ဗြဟ္မ-ဗြဟ္မာကို၊ အဝါယာမ-နှ၏၊ မဟိဒ္ဓိ-မဟိဒ္ဓိ နတ်ကို၊ အဝါယာမ-နှ၏၊ ယမ-ယမနတ်ကို၊ အဝါယာမ-နှ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟံသု-ဆိုကြပြီ၊) ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ တေဝိဇ္ဇာ, တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ယေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏကာရကာ-နှ၏၊ပေ၊ သမာဒါယ-၍၊ ဝါ-၍၊ ဝတ္တမာနာ-လျက်၊ အဝါယနဟေတုဝါ-ခေါ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အာယာစနဟေတုဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပတ္ထနနဟေတုဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အဘိနန္ဒနဟေတုဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ကာယသ-ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ-ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ မရဏာ-သေရာအခါမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ ဗြဟ္မာနံ-တို့၏၊ သဟဗျူပဂါ-တကွဖြစ်သူတို့၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကြကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-နိုလတံ့၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ-သည်၊ နု ဝိဇ္ဇတိ-နိုင်။

၅၄၅။ **မြစ်ကမ်း၌ ဖွဲ့တုတ်ထားအပ်သူ ဥပမာ**။ ။ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ သေယ္ယထာပိ-ကား၊ အစိရဝတီ-သော၊ အယံ နဒီ-သည်၊ ဥဒကသ-ဖြင့်၊ ပူရာ-သည်၊ သမတိတ္ထိကာ-သည်၊ ကာကပေယ္ယာ-သည်၊ (အသ-၏၊) အထ-၌၊ ပါရတ္ထိကော-သော၊ပေ၊ ပုရိသော၊ အာဂစ္ဆေယ္ယ-၏၊ သော-သည်၊ ဩရိမေ-သော၊ တီရေ-၌၊ ဒဠ္ဌာယ-မြဲမြံခိုင်ခဲ့သော၊ အန္ဓုယာ-နှောင်ကြိုးဖြင့်၊ ပစ္ဆာဗာဟံ-နောက်၌ လက်မောင်းရှိအောင်၊ ဝါ-လက်ပြန်ကြိုးချည်၍၊ ဂါဠ္ဠဗန္ဓနံ-တင်းကြပ်စွာ ဖွဲ့တုတ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဗဒ္ဓေါ-ဖွဲ့တုတ်အပ်သည်၊ (အသ-၏၊) တံ ကိံ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ သော ပုရိသော-သည်၊ အစိရဝတီယာ-သော၊ နဒီယာ-၏၊ ဩရိမာ-

သော၊ တီရာ–မှ၊ ပါရိမ်–သော၊ တီရံ–သို့၊ ဂစ္ဆေယျ အပိနု–သွားနိုင်ရာသလော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ–မ၊ ဣဒံ–ဤသို့ သွားနိုင်ခြင်းသည်၊ နောဟိ–ပါ၊ (ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။)

၅၄၆။ ဝါသေဋ္ဌ–ဌ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ပဋ္ဌ–၅ ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ကာမဂုဏာ–ဤ ကာမအနှောင်အဖွဲ့တို့ကို၊ အရိယသ–အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝိနယေ–ဆုံးမကြောင်း ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ အန္ဒုတိပိ–နှောင်အိမ်ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စန္တိ–ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဗန္ဓနန္တိပိ–အနှောင်အဖွဲ့ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စန္တိ–နာ၏၊ ကတမေ ပဋ္ဌ–တို့နည်း၊ စက္ခုဝိညေယျာ–စက္ခုဝိညာဉ်သည် သိထိုက်ကုန်သော၊ ဣဋ္ဌာ–အလိုရှိထိုက်သော၊ ကန္တာ–နှစ်သက်ထိုက်ကုန်သော၊ မနာပါ–စိတ်ကိုတိုးပွားစေတတ်ကုန်သော၊ ဝါ–မြတ်နိုးထိုက်ကုန်သော၊ ပိယရူပါ–ချစ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ ကာမူပသံဟိတာ–ကိလေသာကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ရဇနီယာ–စိတ်ကိုတပ်မက်စေတတ်ကုန်သော၊ ရူပါ–ရူပအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့လည်းကောင်း၊ သောတဝိညေယျာ–သောတဝိညာဉ်သည် သိထိုက်ကုန်သော၊ပေ၊ သဒ္ဒါ–တို့လည်းကောင်း၊ ဃာနဝိညေယျာ–ဃာနဝိညာဉ်သည် သိထိုက်ကုန်သော၊ ၊ပေ၊ ဂန္ဓာ–တို့လည်းကောင်း၊ ဇိဝှာဝိညေယျာ–ဇိဝှာဝိညာဉ်သည် သိထိုက်ကုန်သော၊ပေ၊ ရသာ–တို့လည်းကောင်း၊ ကာယဝိညေယျာ–ကာယဝိညာဉ်သည် သိထိုက်ကုန်သော၊ပေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ–ဖောဋ္ဌဗ္ဗအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့လည်းကောင်းတည်း။

ဝါသေဋ္ဌ–ဌ၊ ပဋ္ဌ–နှင်သော၊ ဣမေ ကာမဂုဏာ–တို့ကို၊ အရိယသ ဝိနယေ၊ပေ၊ ဗန္ဓနန္တိပိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဝါသေဋ္ဌ–ဌ၊ ပဋ္ဌ, ဣမေ ကာမဂုဏေ–တို့ကို၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ–တို့သည်၊ဂဓိတာ–ကြံစည်တတ်သောရာဂဖြင့် တောင့်တ စွဲလမ်းကြကုန်သည်၊ (တစ်နည်း) ဂထိတာ(ဂန္ထိတာ)–တဏှာဖြင့် ထုံးဖွဲ့အပ်ကုန်သည်၊ မုစ္ဆိတာ–တဏှာဖြင့် တွေဝေခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်၊ အဇ္ဈောပန္နာ (အဇ္ဈောသန္နာ)–တဏှာသည် လွှမ်းမိုးသက်ရောက်အပ်ကုန်သည်၊ (တစ်နည်း) အဇ္ဈောသာနာ–တဏှာဖြင့်

ဂဓိတာ စသည်။ ။ဂဓိတာတိ သင်္ကိပ္ပရာဂေန ပစ္စာသီသမာနာ ဟုတ္ဝာ ဂဓိတာ၊–မဟာနိဒ္ဒေသ, ဂူဟာဌသုတ္တင်္ဌ။ [ဟုခ်ပြီးပုံကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, စာမျက်နှာ (၉၅)၌ ပြထားပြီ။] ဂထိတာတိ တဏှာယ ဂန္ထိတာ၊ (ဂန္ထိတာတိ အဝဗဒ္ဓါ)၊ မုစ္ဆိတာတိ ဘဏ္ဍာဝသေနေဝ မုစ္ဆိတာ၊ (မုစ္ဆိတာတိ မုဋ္ဌ သမ္မောဟံ အာပန္နာ)၊–အဂုတ္တရ, ဒုက, ပရိသဝဂ်, ၄၉–သုတ်အဋ္ဌကထာနှင့် ဋီကာ။ [အဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်နှင့် ဤပါဠိတော် စာသွားတူသောကြောင့် ဤ၌ အဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာအတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ပါသည်၊ အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ စတုတ္ထအုပ်, စာမျက်နှာ(၉၅)၌လည်း "အဇ္ဈောသန္နာ, အဇ္ဈောသာနာ"ဟူသော ပါဌ် ၂–မျိုးကို အနက်နှင့်တကွ တစ်နည်း ပြခဲ့ပြီ။]

သက်ဝင်မျိုသိပ်၍ ပြီးဆုံးကြကုန်သည်၊ အနာဒိနဝဒသာဝိနော-အပြစ်ကို ရှုလေ့မရှိ ကြကုန်သည်၊ အနိဿရဏပညာ-သံကိလေသမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ပေစ္စဝေက္ခဏာ ပညာမရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပရိဘုဥ္ဇန္တိ-သုံးဆောင် ခံစားကြကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ တေဝိဇ္ဇာ, တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ယေမဿ ဗြာဟ္မဏ ကာရကာ တေ ဓမ္မေ ပဟာယ ဝတ္တာမာနာ၊ပေ၊ ပဋ္ဌ, ကာမဂုဏေ-တို့ကို၊ ဂဓိတာ၊ပေ၊ အနိဿရဏပညာ,(ဟုတ္တာ) ပရိဘုဥ္ဇန္တာ-နှိုက်ကျက်၊ ကာမနန္ဒီ ဗန္ဓန ဗဒ္ဓါ-ကာမတည်းဟူသော နှောင်အိမ်, ကာမတည်းဟူသာ အနှောင်အဖွဲ့တို့သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်၊ သမာနာ-ဖြစ်ပါကုန်လျက်၊ ကာယသ္သ ဘေဒါ၊ပေ၊ ဘဝိဿန္တိ-နှိုက်လတ့ဲ၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ, နု ဝိဇ္ဇတိ-နိုင်။

၅၄၇။ မြစ်ကမ်းဌ အိပ်နေသူ ဥပမာ။ ။ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ အစိရဝတီ-သော၊ အယံ နဒီ-သည်၊ ဥဒကဿ ပူရာ၊ပေ၊ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယ္ယ၊ သော-သည်၊ သြရိမေ-သော၊ တီရေ-ဋ္ဌ၊ သသီသံ-ဦးခေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ပါရုပိတ္တာ-ခြုံ၍၊ နိပဇ္ဇေယ္ယ-အိပ်နေရာ၏၊ တံ ကိံ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ သော ပုရိသော အစိရဝတိယာ၊ပေ၊ ဂစ္ဆေယ္ယအပိနု-သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေး တော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-သည်၊ နောဟိ-မဖြစ်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ)။

၅၄၈။ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဧဝမေဝ ပဋ္ဌ, ဣမေ နိဝရဏာ-ဤ နိဝရဏတို့ကို၊ အရိယဿ, ဝိနယေ-ဋ္ဌ၊ အာဝရဏာတိပိ-ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကို ရှေးဦးစွာ တားမြစ်တတ်သော တရားတို့ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စန္တိ၊ နိဝရဏာတိပိ-ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကို အကြွင်းမဲ့ တားမြစ်တတ်သော တရားတို့ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ဩနာဟနာတိပိ-ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကို သက်ဝင်၍ ဖုံးအုပ်တတ်သော တရားတို့ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ပရိယောနာဟနာတိပိ-ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကို ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်၍ ဖုံးအုပ်တတ်သော တရားတို့ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ကတမေ ပဋ္ဌ-တို့နည်း၊ ကာမစ္ဆန္ဒ နိဝရဏံ-ကာမစ္ဆန္ဒ နိဝရဏလည်းကောင်း၊ပေ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ-လည်းကောင်းတည်း။

ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌ-နှိုက်သော၊ ဣမေ နိဝရဏာ-တို့ကို၊ အရိယဿ၊ပေ၊ ပရိယောနာဟနာတိပိ ဝုစ္စန္တိ။

၅၄၉။ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌဟိ-နှိုက်သော၊ ဣမေဟိ နိဝရဏေဟိ-တို့သည်၊ တေ ဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့ကို၊ အာဝုဏာ-ပိတ်ဆို့အပ်ကုန်ပြီ၊ နိဝုဏာ-တားမြစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ သြနဒ္ဓါ-သက်ဝင်၍ ဖုံးအုပ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ပရိယောနဒ္ဓါ-ထက်ဝန်းကျင်သက်ဝင်၍ ဖုံးအုပ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ တေဝိဇ္ဇာ-နှိုက်သော၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အာဝုဏာ-အပ်ကုန်သည်။ပေ၊ ပရိယောနဒ္ဓါ-အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-နှိုက်လျက်၊) ကာယသ္သ ဘေဒါ၊ပေ၊ဘဝိဿန္တိ-နှိုက်လတ့ဲ၊ဣတိ ဧတံ ဌာနံ-သည်၊နု ဝိဇ္ဇတိ-နိုင်။

သံသန္ဒနကထာ

၅၅၀။ တံ ကိ'မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ တေ-သင်သည်၊ ဝုဒ္ဓါန်-တစ်ဘဝအတွက် ခြေလက်အင်္ဂါအားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီးကုန်သော၊ မဟလ္လကာနံ-မွေးဖွားခဲ့ရာ ချိန်ခါမှီး၍ ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော၊ အာစရိယပါစရိယာနံ-ဆရာ, ဆရာ၏ ဆရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာသမာနာနံ-ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကို ပြောဆိုတတ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏(အထံမှ)၊ ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သုတံ-ကြားအပ်ဖူးသနည်း၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ သပရိဂ္ဂဟော-သိမ်းပိုက်အပ်သော မယားနှင့်တကွဖြစ်၏၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်း၊ (သုတံ-ကြားအပ်ဖူးသလော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) အပရိဂ္ဂဟော-သိမ်းပိုက်အပ်သော မယားမရှိ၊ ဣတိဝါ-လည်း၊ (သုတံ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ (ဗြဟ္မာ-သည်၊) အပရိဂ္ဂဟော-သိမ်းပိုက်အပ်သော မယားမရှိ၊ (ဣတိ-သို့၊ သုတံ-ကြားအပ်ဖူးပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) သဝေရစိတ္တော-ဒေါသတည်းဟူသောရန်စိတ်နှင့်တကွဖြစ်၏၊ ဣတိဝါ-လည်း၊ (သုတံ-လော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) အဝေရစိတ္တော-ဒေါသတည်းဟူသော ရန်စိတ်မရှိ၊(ဣတိဝါ-လည်း၊ သုတံ-လော၊ဣတိ-ပြီ၊)ဘော ဂေါတမ-မ၊ (ဗြဟ္မာ-သည်၊) အဝေရစိတ္တော-မရှိ၊ (ဣတိ သုတံ ဣတိ-ပြီ၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) သဗ္ဗာဗဇ္ဇစိတ္တော-စိတ်ဆင်းရဲမှု ဒေါမဲနသနှင့်ယှဉ်သော စိတ်နှင့်တကွဖြစ်၏၊ ဣတိဝါ-လည်း၊ (သုတံ-လော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) အဗ္ဗာဗဇ္ဇစိတ္တော-စိတ်ဆင်းရဲမှု ဒေါမနသနှင့်ယှဉ်သော စိတ်မရှိ၊ (ဣတိဝါ-လည်း၊ သုတံ-လော၊ဣတိ-ပြီ၊)ဘော ဂေါတမ-မ၊ (ဗြဟ္မာ-သည်၊) အဗ္ဗာဗဇ္ဇစိတ္တော-ရှိ၊ (ဣတိ သုတံ ဣတိ-ပြီ၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) သံကိလိဋ္ဌစိတ္တော-ညစ်နွမ်းသောစိတ်ရှိ၏၊ ဣတိဝါ-လည်း၊ (သုတံ-လော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော-ညစ်နွမ်းသော စိတ်မရှိ၊ (ဣတိဝါ-လည်း၊ သုတံ-လော၊ဣတိ-ပြီ၊)ဘော ဂေါတမ-မ၊ (ဗြဟ္မာ-သည်၊) အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော-မရှိ၊ (ဣတိ သုတံ ဣတိ-ပြီ၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) ဝသဝတ္တီ-စိတ်ကို မိမိအလိုဌ္ဌ ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ဝါ-စိတ်ကို မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်၏၊ ဣတိဝါ-လည်း၊ (သုတံ-လော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊) အဝသဝတ္တီ-စိတ်ကို မိမိအလိုဌ္ဌ မဖြစ်စေနိုင်၊ ဝါ-စိတ်ကို မိမိအလိုသို့ မလိုက်စေနိုင်၊ (ဣတိဝါ-လည်း၊ သုတံ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ (ဗြဟ္မာ-သည်၊) ဝသဝတ္တီ-နိုင်၏၊ ဝါ-နိုင်၏၊ (ဣတိ-သို့၊ သုတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ။)

တံ ကိ'မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သပရိဂ္ဂဟာဝါ-သိမ်းပိုက်အပ်သော မယားရှိကုန်သလော၊ အပရိဂ္ဂဟာဝါ-သိမ်းပိုက်အပ်သော မယားမရှိကုန်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ), သပရိဂ္ဂဟာ-ရှိပါကုန်၏၊ (ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ပေ၊ ဘော

ဂေါတမ-မ၊ (တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ), အဝသဝတ္တီ-စိတ်ကို မိမိအလိုဲ့ မဖြစ်စေ နိုင်ပါကုန်၊ ဝါ-စိတ်ကို မိမိအလိုသို့ မလိုက်စေနိုင်ပါကုန်၊ (ဣတိ-ပြီ။)

၅၅၁။ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဣတိ-လျှင်၊ တေဝိဇ္ဇာ,ဗြာဟ္မဏာ, သပရိဂ္ဂဟာ-နှ်သည်၊ ကိရ(ဟောန္တိ)-အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ အပရိဂ္ဂဟော-သည်၊ ကိရ ဟောတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ-သော်၊) သပရိဂ္ဂဟာနံ-ကုန်သော၊ တေဝိဇ္ဇာနံ, ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊(ပဋိပဒါ-အကျင့်သည်၊) အပရိဂ္ဂဟေန-သော၊ ဗြဟ္မုနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိं-တကွ၊ သံသန္ဒတိ အပိနု-ရောနှောနိုင်မည်လော၊ သမေတိ အပိနု-ညီညွှတ်နိုင်မည်လော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသပရိဂ္ဂဟ ဗြာဟ္မဏတို့၏ အကျင့်၏ အပရိဂ္ဂဟဗြာဟ္မာနှင့် ရောနှောခြင်း ညီညွှတ်ခြင်းသည်၊ နောဟိ-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ သာဓု-ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ,သပရိဂ္ဂဟာ-နှ်သည်၊(သမာနာ-လျှက်၊) ကာယသ-၏၊ဘေဒါ-ကြောင့်၊ မရဏာ-မှ၊ ပရံ-ဌ၊ အပရိဂ္ဂဟသ-သော၊ ဗြဟ္မုနော-၏၊ သဟဗ္ဗျူပ်ဂါ-နှ်သည်၊ ဘဝိသန္တိ-နှ်လတံ့၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ-သည်၊ နု ဝိဇ္ဇတိ-နိုင်။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်ဌလည်း သဝေရစိတ္တ, သဗ္ဗာဗဇ္ဇစိတ္တ, သံကိလိဋ္ဌစိတ္တ, အဝသဝတ္တီဖြစ်ကြသော ဗြာဟ္မဏာတို့၏အကျင့် အဝေရစိတ္တ စသည်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာနှင့် ရောနှောညီညွှတ်မှု ဖြစ်နိုင်-မဖြစ်နိုင်ကို မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူ၍ မရောနှော မညီညွှတ်နိုင်ကြောင်းကို ဝါသေဋ္ဌက လျှောက်ထားပါသည်၊ ထိုအားလုံး နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိုင်အောင် တူပြီ။

၅၅၂။ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဣဓ-ဤမြဟ္မာ့ပြည် ရောက်ကြောင်းလမ်းဌ၊ တေဝိဇ္ဇာ, ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အာသီဒိတ္တာ-အမဂ္ဂကို မဂ္ဂဟု ကပ်ရောက်၍၊ ဝါ-မှတ်ထင်၍၊ သံသီဒန္တိ-နစ်မြှုပ်ကြကုန်၏၊ သံသီဒိတ္တာ-နစ်မြှုပ်၍၊ ဝိသာရံ-ဖေါက်ဖေါက် ပြန့်ပြန့် ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပုဏန္တိ-ရောက်ကြကုန်၏၊ သုက္ခတရံ-ခြောက်သွေ့သော မြစ်ကို ကူးခြင်းကို၊ ဝါ-အခြောက်တိုက် ကူးခြင်းကို၊ တရန္တိ မညော-ကူးကြကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေဝိဇ္ဇာနံ,ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ဣဒံ-ဤမြတ်သော စကားဟူဆိုအပ်သော ဗေဒင် ၃-ပုံကို၊ တေဝိဇ္ဇ ဣရိဏန္တိ ပိ-တေဝိဇ္ဇတို့၏ ဝေဒ ၃-ပုံတည်းဟူသော တောကြီးဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တေဝိဇ္ဇဝိဝနန္တိ ပိ-တေဝိဇ္ဇတို့၏ကြီးစွာသော တောအုပ်ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ၊ တေဝိဇ္ဇဗျသနန္တိ ပိ-တေဝိဇ္ဇတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဟူ၍လည်း၊ ဝါ-တေဝိဇ္ဇတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၅၅၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝါသေဋ္ဌော မာဏဝေါ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိံ)၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ မေ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းအရာကို၊ သုတံ-ကြားအပ်ဖူးပါပြီ၊ (ကိံ-အဘယ် အကြောင်းအရာကို၊ သုတံ-နည်း၊) သမဏော

ဂေါတမော-သည်၊ ဗြဟ္မာန်-တို့၏၊ သဟဗျတာယ-ငှာ၊ မဂ္ဂ-ကို၊ ဓာနာတိ-၏၊ ဣတိ (ဧတံ-ကို၊ သုတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊) တံ ကိံမညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဣတောဘာ-ဤ သရက်ဥယျာဉ်မှ၊ မနသာကဋ်-သည်၊ အာသန္နေ-နီးသည်မဟုတ်လော၊ (တစ်နည်း) အာသန္နေ-အနီး၌၊ (ဟောတိ-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊) ဣတောဘာ-မှ၊ မနသာကဋ်-သည်၊ နု ဒူရေ-မဝေးသည် မဟုတ်လော၊ (တစ်နည်း) ဒူရေ-အဝေး၌၊ နု(ဟောတိ)-မဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်း မှန်ပါ၏၊ ဣတောဘာ-မှ၊ မနသာကဋ်-သည်၊ အာသန္နေ-နီးပါ၏၊ ဣတောဘာ-မှ၊ မနသာကဋ်-သည်၊ နု ဒူရေ-မဝေးပါ၊ [တစ်နည်းလည်း ပေးပါ။] ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၅၅၄။ တံ ကိံမညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ ပုရိသော-သည်၊ ဣဓ မနသာကဋေ-ဤ မနသာကဋ္ဌာန်၌၊ ဓာတသံဝဋ္ဋေ-မွေးဖွားမြဲ ကြီးပွားသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏၊ မနသာကဋတောဘာ-မှ၊ တာဝဒေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ အဝသဋ်-ထွက်လာသော၊ တမေနံ-ထို ယောကျ်ားကို၊ မနသာကဋသ-၏၊ မဂ္ဂ-လမ်းကို၊ ပုစ္ဆေယျုံ-မေးကုန်ရာ၏၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ မနသာကဋေ-၌၊ ဓာတသံဝဋ္ဌသ-သော၊ မနသာကဋသ-၏၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ပုဋ္ဌသ-မေးအပ်သော၊ တသ ပုရိသသ-၏၊ ဒန္ဓာယိတတ္တံဝါ-လေးနှေးမှုကို ပြုတတ်သူ၏ အဖြစ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-လေးနှေးခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာယိတတ္တံဝါ-မဖြေနိုင်အောင် တောင့်ခိုင်နေသူ၏ အဖြစ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မဖြေဝံ့အောင် ကြောက်ရွံ့နေသူ၏ အဖြစ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သိယာနုဓေါ-ဖြစ်ရာသေးသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နောဟိ-မသင့်ပါ၊ တံ-ထိုသို့ မသင့်ခြင်းသည်၊ ကိသဟေတု-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-အကြင်ကြောင့်၊ အမှုပုရိသော-ထို ယောကျ်ားသည်၊ မနသာကဋေ-ဋ္ဌ၊ ဓာတသံဝဋ္ဌော-သူပါတည်း၊ တသ-ထို ယောကျ်ားအား၊ ဝါ-သည်၊ သဗ္ဗာနေဝ-ကုန်သော၊ မနသာကဋသ-၏၊ မဂ္ဂါနိ-လမ်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သုဝိဒိတာနိ-ကောင်းစွာသိအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဝါ-အလွန် ထင်ရှားပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ထိုကြောင့်ပါတည်း၊ (ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။)

ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ မနသာကဋေ-ဋ္ဌ၊ ဓာတသံဝဋ္ဌသ-သော၊ မနသာကဋသ-၏၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ပုဋ္ဌသ-သော၊ တသ ပုရိသသ-၏၊ ဒန္ဓာယိတတ္တံဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာယိတတ္တံဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ သိယာ-ဖြစ်ရာသေး၏၊ ဗြဟ္မလောကေဝါ-ဗြဟ္မာ့ပြည်၌သော်လည်းကောင်း၊ (ဗြဟ္မာ့ပြည်၏ အကြောင်းအရာ၌သော်လည်းကောင်း၊) ဗြဟ္မာလောကဂါမိနိယာ-ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါယဝါ-အကျင့်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပုဋ္ဌသ-သော၊ တထာဂတသ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဒန္ဓာယိတတ္တံဝါ-သည်သော်လည်း ကောင်း၊ ဝိတ္ထာယိတတ္တံဝါ-

သည်သော်လည်းကောင်း၊ နှ တွေ၀(သိယာ)–မဖြစ်ရာသည်သာ၊ ၀ါသေဋ္ဌ–ဋ္ဌ၊ အဟံ–သည်၊ ဗြဟ္မာနဉ္စ–ဗြဟ္မာကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာလောကဉ္စ–ဗြဟ္မာ့ပြည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မလောကဂါမိနိ–သော၊ ပဋိပဒံစ–အကျင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဇာနာမိ–အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏၊ ယထာ(ယံ ပဋိပဒံ)–ကို၊ ပဋိပန္နော–ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဗြဟ္မလောကံ–သို့၊ ဥပပန္နော–ကပ်ရောက်ရ၏၊ တဉ္စ–ထို အကျင့်ကိုလည်း၊ ပဇာနာမိ–၏၊ ဣတိ–တော်မူပြီ။

၅၅၅။ ဧ၀ं ဝုတ္တေ၊ပေ၊ တေဒ၀ေါစ၊ (ကိံ)၊ ဘော ဂေါတမ–မ၊ မေ–သည်၊ ဧတံ–ကို၊ သုတံ–ပြီ၊ (ကိံ–ကို၊ သုတံ–နည်း၊) သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ဗြဟ္မာနံ–တို့၏၊ သဟဗျတာယ–ငှာ၊ မဂ္ဂံ–ကို၊ ဒေသေတိ–ဟောနိုင်၏၊ ဣတိ (ဧတံ–ကို၊ သုတံ–ပြီ၊) သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘ၀ं ဂေါတမော–သည်၊ နော–တပည့်တော်တို့အား၊ ဗြဟ္မာနံ–တို့၏၊ သဟဗျတာယ–ငှာ၊ မဂ္ဂံ–ကို၊ ဒေသေတု–ဟောပြတော်မူပါ၊ ဘ၀ं ဂေါတမော–သည်၊ ဗြာဟ္မဏာ ပဇ–ပုဏ္ဏားသတို့သားကို၊ ဥလ္လမ္ဗတု–အပါယ်လမ်းမှ ထုတ်ဆယ်တော်မူပါ၊ ၀ါ–အပါယ်လမ်းမှ ထုတ်ဆယ်၍ ဗြဟ္မာ့ ပြည်သို့ရောက်ကြောင်းလမ်း၌ တည်စေတော်မူပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ တေနဟိ ၀ါသေဋ္ဌ၊ပေ၊ ပစ္စဿောသိ။

ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာ

၅၅ဖ။ ဘဂ၀ါ တေဒ၀ေါစ၊ (ကိံ)၊ ဣဓ ၀ါသေဋ္ဌ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ပေ၊ (ယထာ သာမညဖလေ၊ ဧ၀ं ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊) ဧ၀ं ခေါ ၀ါသေဋ္ဌ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ပေ၊ တသ္မ ပဟီနေ ပဉ္စ ဣမေ နိ၀ရဏေ အတ္တနိ သမနုပဿတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ပေ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ [သာမညဖလသုတ် နိ၀ရဏပ္ပဟာနကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

သော–ထိုရဟန်းသည်၊ မေတ္တာသဟဂတေန–မေတ္တာနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ စေတသာ–ဖြင့်၊ ဧကဒိသံ–တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို၊ ၀ါ–တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာ၌နေသော သတ္တ၀ါအပေါင်းကို၊ ဖရိတ္ဝာ–ဖြန့်၍၊ ဝိဟရတိ–နေ၏၊ တထာ–ထို့အတူ၊ ဒုတိယံ–၂ ခုမြောက်သောအရပ်ကို၊ ၀ါ–ကို၊ (ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ)၊ တထာ–တူ၊ တတိယံ–ကို၊ ၀ါ–ကို၊ (ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ)၊ တထာ–တူ၊ စတုတ္ထံ–

မေတ္တာသဟဂတေန။ ။[နောက်၌ပြမည့် သာဓကများကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ဋီကာမှယူထားပါသည်။](မေတ္တာပွားသောအခါ) စိတ်၏ ဥပါဒ်–ဌီ–ဘင် ခဏသုံးပါးလုံး၌, သတ္တ၀ါတို့၏စီးပွားကို လိုလားသော အဒေါသဟူသော မေတ္တာပါသောကြောင့် "မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ"ဟုဟောတော်မူသည်၊ [မေတ္တာသဟဂတေနာတိ ဥပ္ပါဒေ၊ ယာ၀ ဘင်္ဂါ (ဘင်တိုင်အောင်) မေတ္တာယ+သဟ+ပ၀တ္တေန၊ (ဂတ၏အဖွင့်၊) သံသဋ္ဌေန သမ္ပယုတ္တေနာတိ အတ္ထော၊–ဋီကာ။]

၄–ခုမြောက်သောအရပ်ကို၊ ဝါ–အရပ်၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ (ဖရိတ္တာ ဝိဟရတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဝါ–ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဥဒ္ဓံ–အထက်အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–အထက်အရပ်၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဓော–အောက်အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ တိရိယံ–ဖီလာ(အထောင့်) အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဓိ–အလုံးစုံသော အရပ် ၁၀ မျက်နှာ၌၊ သမ္ဗတ္တတာယ–အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ (တစ်နည်း) သဗ္ဗတ္တတာယ–အလုံးစုံသောစိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ("ဖရိတ္တာ ဝိဟရတိ"၌စပ်၊) သဗ္ဗာဝန္တံ–အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်းရှိသော၊

ကေဝဋိသံ (ဃ) တထာ စတုတ္ထံ။ ။"ကေဝဋိသ"၌ ဒိသာသဒ္ဒါဖြင့် အရပ်ကိုသာမက, ထိုအရပ်၌တည်သော သတ္တဝါတို့ကို ယူပါ၊ [ဒိသာသု ဟိ ဌိတသတ္တာ ဒိသာဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ၊–ဋီကာ။] အရှေ့အရပ် အစရှိသော အရပ်တို့တွင် (မေတ္တာပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်က) ရှေးဦးစွာ မေတ္တာဖြင့်ဖြန့်အပ်သော အရပ်ကို "ကေဝဋိသ"ဟုလည်းကောင်း, ထိုအရပ်မှအခြားမဲ့ဖြစ်သော (မေတ္တာဖြင့် ဒုတိယ, တတိယ, စတုတ္ထဖြန့်အပ်သော)အရပ်ကို "ဒုတိယံ, တတိယံ စတုတ္ထံ"ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။

ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယံ။ ။"ဥဒ္ဓံ"အရ အထက်နတ် ဗြဟ္မာတို့ကိုလည်းကောင်း, မိမိနေရာ၏ အထက်၌ရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း ယူပါ၊ "အဓော"အရ ငရဲသတ္တဝါ နဂ်ါးစသည်တို့ကိုလည်းကောင်း, မိမိနေရာ၏ အောက်၌ရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း ယူပါ။

သမ္ဗတ္တတာယ။ ။သဗ္ဗေသု ဟိ နမ္ဗျိမှက္ကဋ္ဌ မိတ္တသပတ္တ မဗ္ဗတ္တာဒိပဘေဒေသု အတ္တတာယ၊ "အယံ ပရသတ္တော"တိ (ဤသူသည် သူစိမ်းတည်းဟု) ဝိဘာဂ် အကတ္တာ (ခွဲခြားမှုကို မပြုဘဲ)အတ္တသမတာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊–အဋ္ဌကထာ။ [ဤအလို အတ္တသဒ္ဒါသည် "မိမိ" ဟူသောအနက်ကို ဟောဏ်၊ အတ္တနာ+သမော အတ္တသမော၊ အတ္တသမဿ+ဘာဝေါ အတ္တသမတာဟု ဆိုလိုလျက် သမပုဒ်အကြေကြေပါ၊ သဗ္ဗေသု+အတ္တတာ သဗ္ဗတ္တတာ။]

တစ်နည်း။ ။အထဝါ သဗ္ဗတ္တတာယာတိ သဗ္ဗေန စိတ္တဘာဝေန၊ ဤသကမ္မိ ဗဟိ အဝိက္ခိပမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊–အဋ္ဌကထာ၊ ဤအလို အတ္တသဒ္ဒါသည် "စိတ်"ဟူသော အနက်ကို ဟောဏ်၊ သဗ္ဗဘာဝေနသည် အဓိပ္ပါယတူတည်း၊ သဗ္ဗံ+စိတ္တံ ယသ္သာတိ သဗ္ဗစိတ္တော၊ သဗ္ဗစိတ္တဿ+ဘာဝေါ သဗ္ဗစိတ္တတာ၊ ဆိုလိုရင်းကား–"မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာရုံဖြစ်သော သတ္တဝါတို့မှ ပြင်ပအာရုံ၌ မပြန့်လွင့်စေဘဲ အာရုံဖြစ်သော သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ မေတ္တာဖြန့်၍ နေသည်"ဟူလို။

သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ။ ။သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သဗ္ဗသတ္တဝန္တိ၊ လောကန္တိ သတ္တလောကံ၊–အဋ္ဌကထာ၊ မေတ္တာယ ဝုစ္စမာနတ္တာ သတ္တဂိသယော သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ သောစ ဒီဃံ ကတ္တာ ဝုတ္တော၊ [မောဂ္ဂလ္လာန် အလို အာဝန္တပစ္စည်းလည်း ဆိုနိုင်၏။] တသ္မာ "သဗ္ဗသတ္တ ကာယ သခ်ါတာ ပဇာ+ဧတသ္မ+အတ္ထိတိ သဗ္ဗာဝန္တော"တိ ပဒတ္ထော ဒဿေတ္တော "သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သဗ္ဗသတ္တဝန္တံ"တိ အာဟ၊–ဋီကာ။

လောက်-ကို၊ မေတ္တာသဟဂတေန-မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝိပုလေန-ပြန့်ပြောသော၊ မဟဂ္ဂတေန-မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ ဝါ-မြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောက်အပ် ရအပ်သော၊ အပ္ပမာဏေန-အတိုင်းအရှည်မရှိသော၊ အဝေရေန-ဒေါသတည်းဟူသော ရန်မရှိသော၊ အဗ္ယာပဇ္ဇေန-စိတ်ဆင်းရဲစွာ ဒေါမနဿ ဝေဒနာလည်း မရှိသော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ ဖရိတ္တာ-ဖြန့်၍၊ ဝိဟရတိ။

ဝါသေဋ္ဌ-ဌ၊ သေယျထာပိ-ဥပမာ မည်သည်ကား၊ ဗလဝါ-အားးရှိသော၊ သခ်မ္ဘော-ခရုသင်းမှုတ်သူသည်၊ အပ္ပကသိရေနေဝ-မပင်ပန်းသဖြင့်သာလျှင်၊ စတုဒ္ဒိသာ-အရပ် ၄-မျက်နှာတို့ကို၊ ဝိညာပေယျ သေယျထာပိ-သိစေနိုင်ရာ သကဲ့သို့၊ (ကြားစေနိုင်ရာသကဲ့သို့)၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဌ၊ ဧဝမေव-ဤအတူသာလျှင်၊ ဧတံ-သို့၊ ဘာဝိတာယ-(မိမိသန္တာန်၌) ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော၊ ဝါ-တိုးပွားစေအပ်ပြီးသော၊ မေတ္တာယ-မေတ္တာရှိသော၊ ဝါ-မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ စေတောဝိမုတ္တိယာ-နိဝရဏာတို့မှ လွတ်သောစိတ်ကြောင့်၊ (တစ်နည်း) မေတ္တာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ စေတောဝိမုတ္တိယာ-ကို၊ ဧတံ-သို့၊ ဘာဝိတာယ-ပြီးသော်၊ ဝါ-သော်၊ ပမာဏကတ-ပြုအပ်ပြီးသော အတိုင်းအရှည် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ ဝါ-အတိုင်းအရှည် အပိုင်းအခြားကိုပြုတတ်သော၊ ယံ ကမ္မံ-အကြင် ကာမာဝစရကံသည်၊ (အတ္ထိ)၊ [အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို ပြုတတ်သော နီဝရဏ သံကိလေသမမှုတို့ကို မပယ်ခွါနိုင်ခြင်းကြောင့် ကာမာဝစရကံကို"ပမာဏကတ"ဟု ဟောတော်မူသည်၊] တံ-ထို ကာမာဝစရကံသည်၊ တတြ-ထို ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရကံသည်၊ (သတိ-ရှိလသော်၊) နိ အဝသိဿတိ-မကြွင်းကျန်နိုင်တော့၊ [အကျိုးမပေးနိုင်တော့-ဟူလို။] တံ-ထိုကာမာဝစရကံသည်၊ တတြ-သည်(သတိ-သော်၊) နိ အဝတိဋ္ဌတိ-မတည်နိုင်တော့၊ [အကျိုးပေးဖို့အခွင့်ကို ယူ၍ မတည်နိုင်တော့-ဟူလို။] ဝါသေဋ္ဌ-ဌ၊ အယမ္ပိ-ဤ(အပ္ပနာ)မေတ္တာသည်လည်း၊ ဗြဟ္မာနံ-တို့၏၊ သဟဗျတာယ-အတူဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ မဂ္ဂေါ-လမ်းတည်း။ [ဤမှနောက်၌ ကရုဏာ,

---

ဝိပုလ, မဟဂ္ဂတာ။ ။အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်တို့၌ကဲ့သို့ အာရုံ၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမျှကိုသာ မယူဘဲ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ယူသောကြောင့် "ဝိပုလ"ဖြစ်သည်၊ (နီဝရဏ) ကိလေသာကို ပယ်ခွါနိုင်ခြင်းကြောင့် "မဟဂ္ဂတ"ဖြစ်သည်၊ (တစ်နည်း) မွန်မြတ်သောဆန္ဒ, စိတ်, ဝိရိယ, ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောက်အပ် ရအပ်သောကြောင့် "မဟဂ္ဂတ"ဖြစ်သည်၊ ဋီကာ။

အပ္ပမာဏ, အဝေရ, အဗ္ယာပဇ္ဇ။ ။ပဂုဏဝသေနစ (အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်သည်၏အဖြစ်-ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း) အပ္ပမာဏ သတ္တာရမဏဝသေနစ (အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တဝါဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း) အပ္ပမာဏံ၊ ဗျာပါဒပစ္စတ္ထိကပွဟာနေန အဝေရံ၊ ဒေါမနဿပွဟာနေန အဗ္ယာပဇ္ဇံ-အဋ္ဌကထာ။

မုဒိတာ, ဥပေက္ခာ ပွားများပုံကို ဟောတော်မူပါသည်၊ ထိုဝါကျများ၌ အနက်ထူး မရှိပါ။]

၅၅၇။ တံ ကိံမညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝံဝိဟာရီ-ဤသို့(ဗြဟ္မဝိဟာရဖြင့်) နေလေ့ရှိသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သပရိဂ္ဂဟောဝါ-သိမ်းပိုက်အပ်သော မယားနှင့် တကွဖြစ်သလော၊ အပရိဂ္ဂဟောဝါ-သိမ်းပိုက်အပ်သောမယား မရှိသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (ဧဝံ ဝိဟာရီ ဘိက္ခု) အပရိဂ္ဂဟော-မရှိပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ["အဝေရစိတ္တော ဝါ"စသော ဝါကျတို့၌ အနက်ပေးပုံကို လည်း ဤနည်းအတိုင်းသိပါ။]

ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဣတိ-လျှင်၊ (ဤ သင်လျှောက်အပ်သည့်အတိုင်း၊) ဘိက္ခု-သည်၊ အပရိဂ္ဂဟော-သည်၊ ကိရ ဟောတိ-အုံ့၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ အပရိဂ္ဂဟော-သည်၊ ကိရ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) အပရိဂ္ဂဟသ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ (ပဋိပဒါ-သည်၊) အပရိဂ္ဂဟေန-သော၊ ဗြဟ္မုနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သံသန္ဒတိ အပိန-လော၊ သမေတိ အပိန-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝံ-ဤ အတိုင်းမှန်ပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ သာဓု-ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ ဝတ-စင်စစ်၊ အပရိဂ္ဂဟော-သော၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ကာယဿ၊ပေ၊ သဟဗ္ဗုပဂေါ-တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့ဲ၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ-သည်၊ ဝိဇ္ဇတိ-၏။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ဝေရစိတ်စသည် မရှိသောရဟန်း၏ အကျင့်၏ ဝေရစိတ်စသည်မရှိသော ဗြဟ္မာနှင့် နီးနှောမိပုံကိုလည်းကောင်း, ဝေရစိတ်စသည် မရှိသောရဟန်း သေလွန်သောအခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်နိုင်ပုံကိုလည်းကောင်း မိန့်တော်မူပါသည်၊ ဤသို့မိန့်တော်မူသောအခါ "အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ"စသော စာကားကိုလျှောက်၍ သရဏဂုံတည်ကြပါသည်၊ [ဤဝါကျများ၏ အနက်ကို ရှေးရှေးသုတ်များ၌ ရေးခဲ့ပါပြီ။]၊ပေ၊ နော-တို့ကို၊ ဥပါသကေ-တို့ဟူ၍၊ ဓာရေတု-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ (ဣတိ-သို့၊ သုတံ-ပြီ၊ (တစ်နည်း) ဣတိ-သို့၊ သုတံ-သည်၊ ဟောတိ-ပါ၏၊ ဣတိ-တေဝိဇ္ဇသုတ် အပြီးတည်း။)

တေရသမံ-တစ်ဆယ့်သုံးသုတ်မြောက်သော၊ တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ၊

တေဝိဇ္ဇသုတ်ပါဠိတော်
နိဿယ ပြီးပြီ။

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။